

PROTOKOŁY

z I. sesyi VIII. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem

w roku 1902/903.

Posiedzenie 17—49

od 29. grudnia do 30. grudnia 1902 i od 14. września do 3. listopada 1903.

Tom II.

Przytem skorowidz ważniejszych uchwał i spis petycyj.

L W Ó W.

Z PIERWSZEJ ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI WE LWOWIE, UL. LINDEGO L. 4.

1903.

Protokoly
perypod VIII
sezje I
t. II

418422

III 1902/03, 17-49

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL,
CRACOVENSIS.

~~2479~~
III

Skorowidz ważniejszych uchwał

zawartych w protokołach I. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

(Od posiedzenia XVII—XLIX. t. j. od 29. grudnia 1902 do 3. listopada 1903).

(Liczby rzymskie oznaczają posiedzenia, liczby arabskie stronnice protokołów).

XVII. Z dnia 29. grudnia 1902.

	Str.
Ustawa zezwalająca gminie Radomyśl (pow. mieleckiego) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu	2—3
Ustawa zezwalająca m. Przeworsk na pobór opłaty gminnej od psów	3—4
Uchwała zezwalająca obszarowi dworskiemu w Rudkach na pobór opłat mytniczych od mostu na potoku Wiszence w Rudkach	4—5
Uchwała zezwalająca Radzie powiatowej w Jarosławiu na pobór opłat mytniczych na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko i Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu na pobór myta na drodze gminnej I. kl. Jarosław-Kańczuga	5—6

XVIII. Z dnia 30. grudnia 1902.

XIX. Z dnia 30. grudnia 1902.

Ustawa zezwalająca gminie Turka na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa	4—5
Uchwały w przedmiocie prowizoryum budżetowego po koniec marca 1903	6
Ustawa o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa i odnośne rezolucje	6—14
Ustawa o uwolnieniu budynków mieszczących w sobie zdrowe i tanie mieszkania dla robotników od dodatków do podatku domowo-klasowego, domowo-czynszowego i od 5% podatku od dochodu z domów czasowo wolnych od podatku	14—16
Uchwalenie wniosku naglącego p. Merunowicza w sprawie upaństwowienia kolei północnej im. cesarza Ferdynanda	16—17
Uchwalenie nagłego wniosku p. Zdziśława Tarnowskiego w sprawie ochrony rodzimego przemysłu cukrowego	17

Str.

Uchwalenie nagłego wniosku p. Męcińskiego w sprawie podtrzymania i poparcia przemysłu naftowego	17
Przekazanie Wydz. kraj. jako komisji nagłych wniosków pp. Schätzla i Stojalowskiego w sprawie zbadania rozmiarów i skutków katastrofy węglowej w Jaworznie i wypadków w Borysławiu i Scho-dnicy i przyjsia z pomocą robotnikom pozbawionym pracy	18—19

XX. Z dnia 14. września 1903.

XXI. Z dnia 15. września 1903.

Zezwolenie gminie m. Mikulińce na pobór przez 6 lat t. j. od r. 1904 do 1909, 150 ⁰ / ₁₀ dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina na pokrycie potrzeb gminy	8
Zezwolenie gminie Lisznia na pobór w r. 1903, 177 ⁰ / ₁₀ dodatku gminnego do podatków bezpośrednich	8—9
Ustawa zezwalającą gminie Zakopane na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa miodu itp.	9—10
Ustawa zezwalająca gminie Ustrzyki dołne na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i t. p.	10—11
Ustawa zezwalająca gminie Zakopane na pobór opłaty gminnej od psów	11
Uchwała zezwalająca Wydziałowi powiatowemu w Gródku na pobór opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Gródek-Uherce-Koropuż	11—12
J. w. w Lisku j. w. Lutowska-Cisna	12—13
Uzupełniający wybór 1 rewidenta, 3 czł. komisji budżetowej, 2 komisji sanitarnej, 1 członka komisji kolejowej, 1 komisji prawniczej	14

XXII. Z dnia 17. września 1903.

Uchwała zezwalająca Wydziałowi powiatowemu w Nisku na pobór opłat mytniczych na drodze gminnej I. kl. Jeżów-Nart	5—6
J. w. w Gródku, j. w. Gródek-Doliniany-Dobrzany	6 7
J. w. Radzie pow. w Borszczowie j. w. powiatowej Uście biskupie-Bilcze	7—8
J. w. w Jaworowie j. w. Jaworów Niemi-rów	8
Ustawa uzupełniająca §. 1. ust. 2go lit. g) <i>gminnej ordynacji wyborczej z r. 1866. (Dyplomowani weterynarze mają prawo czynnego i biernego wyboru z tytułu osobistej kwalifikacji)</i>	9—10

XXIII. Z dnia 18. września 1903.

Wezwanie c. k. Rządu w sprawie uwolnienia budynków Rad powiatowych przeznaczonych na cele publiczne i administracyjne od podatku domowo czynszowego i klasowego	6
Uchwały w przedmiocie podwyższenia funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych powiatów i gmin	6—7
Uchwały w sprawie ulg podatkowych dla parcel w myśl ustawy wodnej meliorowanych	7
Uchwały w przedmiocie subwencyonowania szkoły koszykarskiej w Gniewczynie łańcuckiej	7
Uzupełniający wybór 3 członków komisji gospodarstwa krajowego	8
Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Wieliczce w celach sanacji powiatowej kasy oszczędności na użyczenie poręki dla pożyczki 500.000 K, względnie na zaciągnięcie tej pożyczki przez powiat wielicki	8—9
Uchwały w przedmiocie uregulowania sprawy podwod.	10
<i>Uchwały w przedmiocie wydania zarządzeń potrzebnych dla wykonania ustawy o regulacji rzek . . . . .</i>	10—12
Uchwały w przedmiocie spółek oszczędności i pożyczek pod patronatem Wydz. kraj. (Kasy Raiffeisena)	12
Ustawa o zalesieniu ochronnem	14—19
Ustawa o zarządzeniach policyjnych leśnych i wodnych	19—24
Uchwały w przedmiocie kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie	25
Wezwanie do Rządu w sprawie zniesienia ces. rozporządzenia z dnia 20. kwietnia 1854 Nr. 96 Dz. p. p.	25—26

Uchwały w przedmiocie kraj. niższych szkół rolniczych	26
Uchwały w przedmiocie podniesienia hodowli bydła	27
Ustawa w przedmiocie przeniesienia gmin i obszarów dworskich Kahujów, Honiatycze i Werbiż z okręgu Reprezentacji powiat. w Rudkach do okręgu Reprez. pow. we Lwowie	28

XXIV. Z dnia 19. września 1903.

Uchwalenie 15.000 K celem udzielania zapomóg pogorzelcom m. Złoczowa i Monasterzysk i gminy Folwarki	9
Uchwała wzywająca Rząd, by usunął powody <i>wyjatkowego zatrzymania ponad 3 lata żołnierzy, którzy ten trzyletni czas służby odbyli i byli w r. 1900 zaasenterowani</i>	9
Uchwały w przedmiocie poparcia finansowego przez kraj. kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów)	9—10
Uchwały w przedmiocie <i>ochrony cukrownictwa galicyjskiego</i>	10—11
Uchwały w przedmiocie <i>galicyjsk. funduszu propinacyjnego</i>	11—13
Uchwalenie nowego <i>statutu komisji krajowej dla spraw przemysłowych</i>	13—16
Uchwały w przedmiocie <i>spraw górniczych</i>	16—17
Uchwała polecająca Wydz. kraj. zbadanie i przedłożenie w r. 1904 sprawozdania w przedmiocie należnego gminom dodatku gminnego od podatku dochodowego za wykonywanie prawa propinacji w r. 1893 do r. 1897	17
Uchwała w sprawie <i>wprowadzenia języka polskiego jako urzędowego w służbie wewnętrznej i korespondencji wszystkich urzędów galicyjskich</i>	17
Uchwały w przedmiocie administracji funduszu pożyczkowego na budowę koszar	17—18
Uchwały w przedmiocie <i>dostaw dla armii i rozmaitych ulg dla ludności w celu złagodzenia ciężarów powinności wojsk</i>	18—19

XXV. Z dnia 30. września 1903.

Ustawa zezwalająca gminie Nowa wieś narodowa powiatu krakowskiego na pobór opłaty gminnej od psów	4—5
Uznanie <i>ważności wyboru posłów: pp. Kornela Truskolaskiego, Adama Skrzyńskiego, St. Mycielskiego, Jana Gnoińskiego, Torosiewicza</i>	5—6

	Str.
Uchwała w sprawie wydzielenia gmin kat. Dobra szlachecka i Dobrą rustykalna wraz z obszarami dworskimi tych gmin z okręgu sądowego w Birczy i starostwa w Sanoku	6
Odesłanie Wydz. kraj. petycyi reprezentacyi powiatu krakowskiego, ażeby przepisy §. 43 ust. drog. z 5 lipca 1897 rozciągnięto na gminy podmiejskie krakowskie	7
XXVI. Z dnia 3. października 1903.	
Uchwała zezwalająca gminie Skomielna biała pow. Myślenickiego na pobór w r. 1903 dodatku do podatków bezpośrednich na potrzeby gminne w wysokości 186% ₀	8—9
Wybór 3 członków i 2 zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego na 6 lat od r. 1904. (pp. A. Gorayski, K. Laskowski, dr. G. Romer, A. Brunicki i St. Moysa-Rosochacki)	9
Wybór komisji dla reformy wyborczej z 15 członków	9—10
Zwrócenie komisji szkolnej sprawozdania w przedmiocie założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie	10
Załatwienie szeregu petycyj nauczycieli o policzenie lat służby do emerytury itp.	10—11
Uchwały w przedmiocie petycyj kilku gmin o uwolnienie od prestatyji szkolnej na płacę nauczyciela, o przyspieszenie budowy szkoły itp.	12
Wybór uzupełniający 2 członków komisji szkolnej	13
XXVII. Z dnia 5 października 1903.	
Ustawa o poborze na rzecz funduszu krajowego 30% ₀ dodatku krajowego do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego tudzież moszczu owocowego	9
Uchwały w sprawie przyznania subwencji dla kraj. Towarzystw rolniczych, celem ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli trzodę chlewną	9—11
Ustawa zezwalająca Reprezentacyi powiat. w Zaleszczykach na zaciągnięciu pożyczki 80.000 K. celem konwersyi dawnej pożyczki i na pokrycie kosztów budowy naszego szpitala w Zaleszczykach	11—12
Jw. w Husiatynie 20.000 K. na pokrycie kosztów budowy drogi pow. Probużna-Dębówka	12
Uchwały w przedmiocie krajowej sprzedaży soli	12—14
XXVIII. Z dnia 7. października 1903.	

	Str.
XXIX. Z dnia 8. października 1903.	
Uchwały przedmiocie stanu <i>szkół ludowych i seminarjów nauczycielskich</i> w r. 1900/901 i 1901/2	9, 11
XXX. Z dnia 10. października 1903.	
Uchwała polecająca Wydziałowi krajowemu by po zaciągnięciu opinii c. k. Rządu względnie Rady szkolnej krajowej zdał sprawę o wniosku p. Tomaszewskiego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 1 stycznia 1899 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego, i o sprawozdaniu komisji szkolnej o tym wniosku	6
Uchwała przyjmująca do wiadomości sprawozdanie o Banku krajowym za r. 1901 i 1902, udzielająca absolutorjum Bankowi z rachunków od 1 stycznia 1901 do 31 grudnia 1902 i w sprawie utworzenia zastępstwa Banku kraj. w mieście Białej	6—7
XXXI. Z dnia 12. października 1903.	
Uchwała zezwalająca gm. Liszna w pow. sanockim na pobór 173% ₀ dodatków do podatków bezpośrednich na potrzeby gminy w roku 1904	6
Uchwały w przedmiocie wniosku p. Paygerta o założenie biura statystycznego dla przemysłu i handlu przy Wydziale krajowym, oraz o pomoc kraju, celem ułatwienia powstania tkalni mechanicznej	6—7
Ustawa nadająca szpitalowi w Skalacie charakter szpitala powszechnego i publicznego	8
Ustawa w przedmiocie przeniesienia gminy Pozowice, wraz z obszarem dworskim z okręgu reprezentacyi powiatowej w Wadowicach, do okręgu reprezentacyi powiatowej w Wieliczce	8—9
Uchwały w przedmiocie budowy domu administracyjnego i pawilonu dla zakaźnych przy szpitalu powszechnym w Śniatynie	10
Uchwały w przedmiocie zakupu od gminy m. Drohobycza domu szpitalnego, i rozszerzenia szpitala tautajszego	10—11
Uchwały w przedmiocie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. p. Skołyżzewskiego, Oleśnickiego, Stojalowskiego, Stapińskiego, Truskolańskiego	11—14
Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Departamentu IV (drogowego) wydziału krajowego i uchwały w sprawach drogowych	14—15
	*

	Str.		Str.
Uchwały w sprawie spirytusu denaturowanego	15	Uchwały w sprawie fabryk krajowych wyrobów betonowych i odsprzedaży tychże włościanom	4
Wezwanie Wydziału krajowego do przedłożenia na najbliższej sesji projektu ustawy zmieniającej postanowienia ordynacji wyborczej powiatowej w kierunku przyznania tymczasowemu zarządowi miast. prawa wyboru delegatów do Rady powiatowej	15—16	Ustawa o obowiązku <i>właścicieli domów we Lwowie połączenia domowych zbiorników kloacznych z kanałami miejskimi</i> publicznymi oraz o <i>opłatach gminnych</i> za to połączenie	8—9
Ustawa zezwalająca Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na zaciągnięcie pożyczki 20.000 kor.	16	Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. VI Wydz. kraj. za czas od 1/11 1901 do 31/10 1902	10
XXXII. Z dnia 13. października 1903.		Uchwały w sprawie uwolnienia gmin wiejskich od czynności poruczonego zakresu działania	10
Uchwalenie §§. 1—3 <i>ustawy o biurach pośrednictwa pracy</i>	4—6	Rozprawa w przedmiocie wniosku p. Żardeckiego w sprawie <i>zmian₁ ustawy łowieckiej</i>	11—12
XXXIII. Z dnia 14. października 1903.		XXXVIII. Z dnia 20. października 1903.	
Uchwalenie §§. 4—15 <i>ustawy o biurach pośrednictwa pracy</i>	2—9	Uchwała zezwalająca na pobór opłat mytniczych od mostu na Styrcze pod Szczurówicami Radzie pow. w Brodach	3
XXXIV. Z dnia 15. października 1903.		Jw. na drodze gminnej I klasy Zaleszany-Radomyśl-Nowiny Wydz. pow. w Tarnobrzegu	3—4
Ustawa zezwalająca gminie Skole pow. Stryj na pobór opłaty gminnej od psów	4	Jw. na dojeździe kolejowym Jabłonów-Zabłotce Wydz. pow. w Brodach	4—5
XXXV. Z dnia 16. października 1903.		Jw. na drodze powiatowej Sokal-Uhrynów Radzie pow. w Sokalu	5—6
Uchwały załatwiające sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o <i>stanie szkół średnich</i> za lata 1901 i 1902	15—17	Jw. na drodze powiatowej Złoczów-Dunajów Radzie pow. w Złoczowie	6
Uchwały w przedmiocie ochrony interesów krajowych przy zmianie taryfy cłowej i odnowieniu traktatów handlowych	17—19	Jw. na drodze gminnej I klasy Nisko-Przyszów Wydz. pow. w Nisku	7
Ustawa nadająca szpitalowi w Kałuszu charakter szpitala powszechnego i publicznego	19	Jw. na drodze gminnej Majdan-Bojanów-Rozwadów Wydziałowi krajowemu	8
XXXVI. Z dnia 17. października 1903.		Jw. od przewozu przez San w Dąbrówce starzeńskiej obszarowi dworskiemu w Dąbrówce starzeńskiej (pow. Brzozów)	8—9
Uchwały w przedmiocie zamknięć rachunkowych galic. Kasy oszczędności za r. 1901 i 1902.	8	Jw. w Bartkówce obszarowi dworskiemu w Bartkówce (pow. Brzozów)	9—10
Uchwały w przedmiocie założenia kosztem kraju jednego seminarium naucz. z kierunkiem rolniczym	9	Uchwały w przedmiocie wniosku p. Żardeckiego w sprawie <i>zmiany ustawy łowieckiej</i>	10—11
XXXVII. Z dnia 19. października 1903.		Uchwały w przedmiocie <i>rozdawnictwa i pomnożenia zasiłków stypendyjnych handlowych</i>	11—13
Uchwały (dalszy ciąg) w przedmiocie założenia kosztem kraju jednego seminarium naucz. z kierunkiem rolniczym	3	Uchwały w przedmiocie przestrzegania przez c. k. Rząd ustawy o prawie zgromadzenia się	13
Uchwały w przedmiocie przymusowego ubezpieczenia budynków od ognia.	3	Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności oddziału kolejowego Dep. IV Wydz. krajowego od 30/11 1901 do 1/12 1902	13—14
Uchwały w sprawie uznania drogi Brody-Łopatyn-Radziechów do Krystynopola za krajową	4	Uchwały w przedmiocie ustalenia kapitałów zakładowych kolei lokalnych Trze-	

	Str.
binia-Skawce, Delatyn-Kołomyja-Stefanówka i Piła-Jaworzno, pokrycia zwiększonych kosztów budowy tych kolei i o stanie kraj. funduszu kolejowego	14—15
Sprawdzenie i uznanie ważności wyboru posła p. Ochrymowicza	15

XXXIX. Z dnia 22. października 1903.

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. III. Wydz. kraj. za czas od 1/1—30/11 1902	4—6
Uchwały w przedmiocie kraz. praktycznego kursu dozorców drenarskich	6
Uchwały w przedmiocie zaopatrzenia rodziny ś. p. Grzegorza Bubesa, stróża gmachu sejmowego	6—7
Rozprawa w przedmiocie akcji pomocniczej kraju z powodu klęsk elementarnych	7—9

XL. Z dnia 23. października 1903.

Ustawa zezwalająca gminie Leżajsk na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych	7
Uchwały w przedmiocie akcji pomocniczej kraju z powodu klęsk elementarnych	8—13
Uchwały w przedmiocie podniesienia mleczarstwa w kraju	13
Ustawa zezwalająca Reprezentacji pow. w Kałuszu na zaciągnięcie pożyczki 17.000 K na urządzenie oraz utrzymanie szpitala pow. w Kałuszu	14—15
Sprawdzenie i uznanie ważności wyboru posłów pp. Romana Puzyny, Krempy	15—16

XLI. Z dnia 24. października 1903.

Sprawdzenie i uznanie ważności wyboru posła Wilczkiewicza	8
Uchwały w przedmiocie budowy wodnych i melioracji (Ustawy o regulacji Błotni, o zabudowanie i zalesienie debr w Zniesieniu pow. Lwów, w Mikołajowie pow. Żydaczów, o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolei w Grzegórkach do ujścia Białuchy, o podwyższeniu lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa, o podwyższeniu prawego wału nadwiślańskiego. między Podgórzem a Niepołomicami i o konserwacji robót regulacyjnych na Krzemienicy i Babulówce oraz na Trześni)	8—31
Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. V (sanitarnego) Wydz. kraj. za czas od 1/11 1901 31/10 1902 31	31—33
Uchwały w przedmiocie przeistoczenia głównego budynku i wystawienia sześciu nowych pawilonów w Kulparkowie kosztem 1.185.550 K.	33—34

	Str.
Zmiany §§. 2, 3, 80, 94, 109, 112 statutu Banku krajowego	34—35

XLII. Z dnia 26. października 1903.

Uchwały w przedmiocie wydania nowej ustawy parcelacyjnej (wniosek p. Rutowskiego)	5—6, 7
Uchwały w przedmiocie krajowego przemysłu (Szkoły zawodowe i kraj. komisya przemysłowa)	8—10
Uchwały w przedmiocie państwowych szkół przemysłowych i handlowych w Galicyi	11—12
Wezwanie Rządu do podwyższenia funduszu na pomoc z powodu klęsk elementarnych	13
Uchwały w przedmiocie popierania gospodarstwa rybnego	13—16

XLIII. Z dnia 27. października 1903.

Uchwały w przedmiocie podniesienia hodowli bydła	5
Uchwała w sprawie założenia w Milocinie pod Rzeszowem niższej szkoły rolniczej	6
Przyjęcie do wiadomości sprawozdania wydziału kraj. o zakładach naukowych rolniczych, gorzeln i folwarku w Dublinach	6 7
Uchwały w przedmiocie budowy dróg wodnych	7—10
Uchwały w przedmiocie zamknięć rachunk. galic. funduszu propinacyjnego za rok 1902 i preliminarzu na r. 1904	10—13
Uchwały w przedmiocie kilkunastu petycyj emeryt. nauczycieli i wdów po nauczyc. o podwyższenie emerytury, udzielenie pensyi wdowiej lub daru z łaski	13—14
Uchwały w przedmiocie petycyj kilku gmin o niższenie prestacyj na płace nauczycieli	14—15
Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydz. kraj. o stanie fundacyi hr. Skarbka od maja 1901 do maja 1902 i o zamknięciach rach. za lata 1899—1901	15
Wezwanie rządu do rekonstrukcyi salin galicyjskich	16
Wezwanie rządu do wydania ustawy o uwolnieniu od podatku gruntowego dobrowolnie zalesionych do trzech ostatnich klas bonitacyjnych zaliczonych ról, łąk i pastwisk	16
Sprawdzenie i uznanie ważności wyboru posła p. Wincentego Kraińskiego	16
Przyjęcie na kraj opłaty rat umorzenia pożyczki zaciągniętej przez gminę Zakopane na wodociągi	16—17

XLIV. Z dnia 28. października 1903.

Ustawa nadająca szpitalowi w Tarnobrzegu charakter szpitala powszechnego i publicznego	11
Ustawa zezwalająca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i t. p. gm. Jordanów	11—12

XLV. Z dnia 29. października 1903.

Uchwały w przedmiocie <i>podwyższenia udziału kraju w kosztach budowy kolei Lwów-Podhajce</i>	17 - 19
Uchwały w przedmiocie kolei lokalnej Podgórze-Mysłenice-Lubień	19 - 20
Uchwały w przedmiocie projektowanej kolei Lwów-Kamionka strumiłowa-Stojanów	20
Ustawa zmieniająca art. 9. ust. z 28. maja 1895 Dz. u. kr. Nr. 57 o zakładaniu i urządzaniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci	20—21
Rozprawa i uchwały w przedmiocie <i>odróżnienia założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie</i>	21 28
Oświadczenie posłów ruskich z powodu odróżnienia założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie oraz <i>złożenie mandatów poselskich przez posłów pp. Oleśnickiego, Korola, Mogilnickiego, Barwińskiego, Bohoczewskiego, Huryka, Barabasza, Starucha, Mazikiewicza i Ostapczuka</i>	23—24
Uchwała w przedmiocie poparcia krajow. Związku przemysłowego we Lwowie	24
Uchwały w przedmiocie <i>podwyższenia kraj. funduszu przemysłowego do 5,000.000 K</i>	24—25

XLVI. Z dnia 30. października 1903.

Ustawa zezwalająca na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. d. gm. Chyrów	6—7
J. w. gminie Skole	7—8
J. w. „ Dobromil	8—9
J. w. „ Kraków	9—10
Uchwała zezwalająca na pobór opłat mytniczych od przewozu przez Łomnicę w Podmichalu gm. Podmichale	11 - 12
J. w. w Medyni Radzie pow. w Kałuszu	12
J. w. Dniestr w Holeszowie obszarowi dw. w Holeszowie	12—18
Wezwanie do Wydziału krajowego, by zastanowił się nad następstwami dla miast ustania prawa propinacyi z końcem 1910	13—14
Wezwanie Wydz. kraj., by zastanowił się w porozumieniu z Wydz. pow. w So-	

kalu na jakich warunkach mógłby szpital sokalski odsyłać swych uzdrowieńców chorych ambulatoryjnie leczonych i nieuleczalnych do domu przytulku	14
<i>Uchwalenie budżetu funduszu krajowego na r. 1903 Rub. I—X. poz. 267 wydatków</i>	14—74

XLVII. Z dnia 31. października 1903.

Uchwały (dodatkowe) w sprawie regulacji Wisłoka i Pielnicy	18
Ustawa o czasowym <i>uwolnieniu od dodatków gminnych</i> i dodatku do podatku dla funduszu krajowego tych <i>budowli we Lwowie, które będą wybudowane w miejsce 181 domów mających być zburzonymi</i> w celu regulacji miasta <i>dla poprawy stosunków zdrowotnych</i>	13 - 15
<i>Uchwalenie budżetu funduszu krajowego na r. 1903 Rub. X. poz. 268—XIV. wydatków, Rub. I—XIII. dochodów</i>	15—71
<i>Uchwalenie budżetów funduszy samoistnych t. j. funduszu kultury krajowej, stanowego sierocińskiego i A. hr. Stadnickiego</i>	71
<i>Uchwała finansowa na r. 1903</i>	71—72
<i>Uchwalenie budżetu funduszu krajowego na r. 1904 Rub. I—VI. poz. 190 wyd. 72</i>	102

XLVIII. Z dnia 2. listopada 1903.

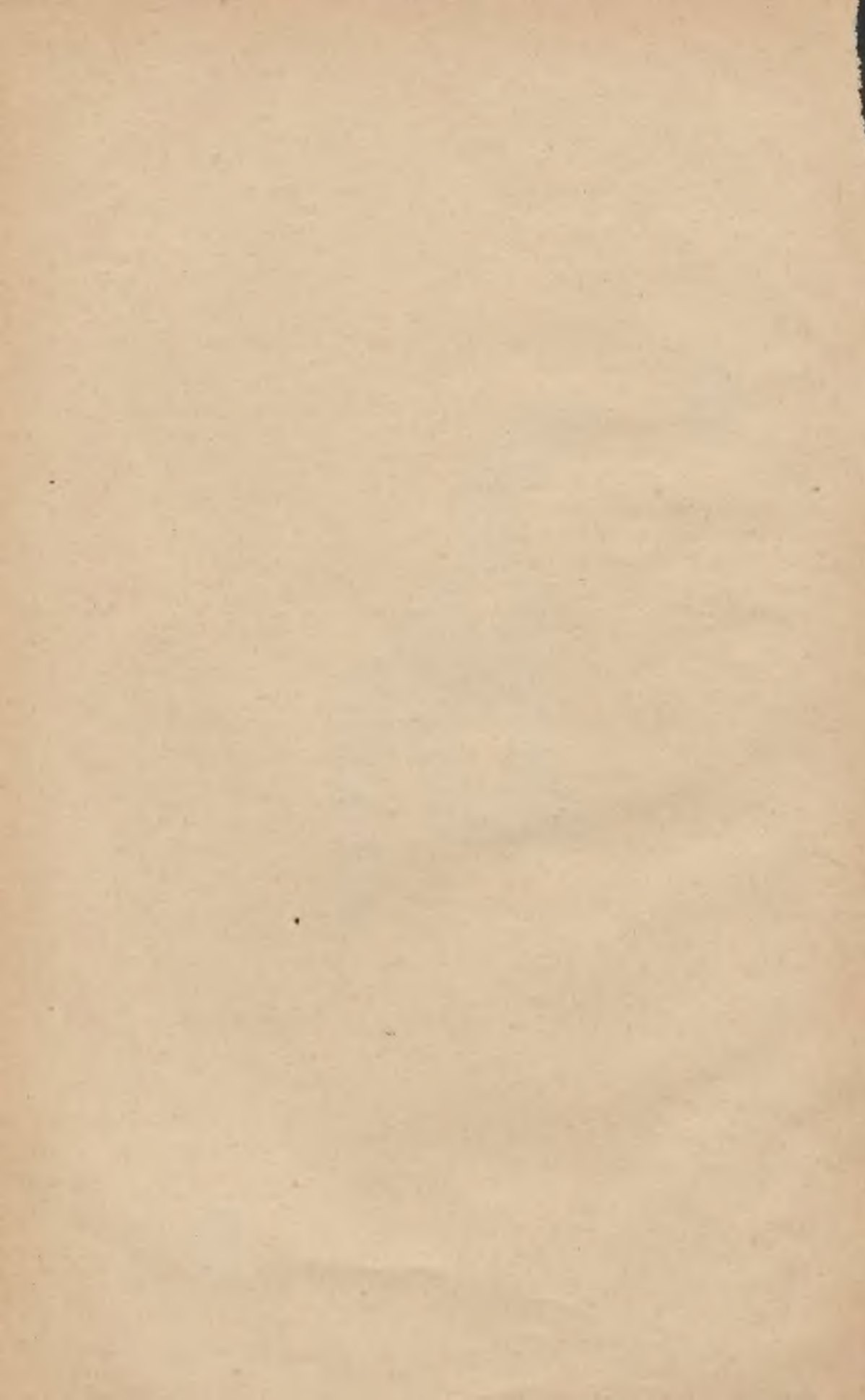
<i>Uchwalenie budżetu funduszu krajowego na r. 1904 Rub. VII—XIV. wyd., Rub. I—XIII. dochodów</i>	8—98
<i>Uchwalenie budżetów na r. 1904 funduszy (samoistnych) t. j. kultury krajowej, stanowego sierocińskiego, A. hr. Stadnickiego</i>	88

XLIX. Z dnia 3. listopada 1903.

<i>Uchwała finansowa w r. 1904</i>	2—6
(Ustawa o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ust. z 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103)	5
Ustawa wcielająca do m. Krakowa niektóre parcele gm. Grzegórzki	6—7
Uchwała w przedmiocie ułatwienia taniego kredytu celem zbudowania zbiorników naftowych na pomieszczenie 10.000 cystern	7—8
Udzielenie absolutorium z rachunków fund. budżetem objętych za lata 1900—1902	8
Przyjęcie do wiadomości zamknięcia rachunków funduszy samoistnych (niedotowanych) za lata 1900—902	8

Str.	Str.
Ustawa zmieniająca postanowienia §§. 11. i 15 ust. kraj. z 28. lipca 1897 Nr. 47. Dz. u. kr. zarządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych	8—11
Uchwały w przedmiocie ograniczeń handlu nierogacizną	11—15
Przekazanie Wydz. kraj. sprawozdania komisji przemysłowej o uwolnieniu nowopowstałych instytucji kredytowych dla zakładania i finansowania przedsiębiorstw przemysłowych od dodatków do podatków, oraz o stworzeniu akcyjnego zakładu kredytowego na te cele	15—17
Uchwały w przedmiocie przypuszczenia ukończonych uczniów szkół realnych na wydziały filozoficzny, medyczny i rolniczy uniwersytetów	17
Uchwały w przedmiocie <i>ułatwienia włościom kupna drzewa z lasów państw.</i> 17—19	
Uchwały w przedmiocie sprawozdania Wydz. kraj. w zakresie spraw <i>górnich</i> 20	
Polecenie Wydz. kraj. zbadania stosunków w Zakopanem pod względem ustroju gminnego, wykonywania policyi i projektu p. Rutowskiego w sprawie nadania nowego statutu gminnego Zakopanemu 20	
Uchwały wskutek rezolucyj p. Oleśnickiego co do budowy gimn. Franciszka Józefa w Tarnopolu, nauki języka niemieckiego w gimnazyjach, reformy nauki języka ruskiego w szkołach realnych, zaspokojenia potrzeb religijnych uczniów gr. k. obrządku w gimnazyjach	21
Uchwały w przedmiocie petycji wdów po nauczycielach i nauczycieli oraz emeryt. nauczycielek o podwyższenie pensyj wdowich, emerytur i wliczenia lat służby 22	
Uchwały w przedmiocie podniesienia <i>chowu koni</i>	23
Wezwanie Rządu do uregulowania <i>emigracji</i>	25
Przyjęcie do wiadomości spr. Wydz. kraj. z administracji funduszków koszarowych od 1. grudnia 1901 do 30. listopada 1902	25

SPIS PETYCYJ.

Wniesione po dzień 29. grudnia 1902.

1057. L. s. 1632. Gminy Kahujów, Honiatycze i Werbiż z przysiółkiem Sajków p. p. Merunowicza o wydzielanie z Wydziału pow. w Rudkach, a przyłączenie do Wydziału pow. we Lwowie.
1058. L. s. 1643. Ryniewicz Marya, wdowa po nauczycielu ludowym w Nadwórnie, p. p. Ochrymowicza, o podwyższenie pensyi wdowiej.
1059. L. s. 1934. Górkowa Marya, wdowa po prywatnym oficyaliście w Czortkowie, p. t. p. o zapomogę.
1060. L. s. 1635. Zarząd Towarzystwa Muzeum tatrzańskiego im. Chałubińskiego w Zakopanem p. t. p. o subwencyę na cele Towarzystwa.
1061. L. s. 1636. Wydział powiat. w Przemysłu p. t. p. o zaprowadzenie przymusowego ubezpieczenia od ognia.
1062. L. s. 1637. Wydział powiat. w Husiatynie p. t. p. j. w.
1063. L. s. 1638. Wydział powiat. w Nowym Sączu p. t. p. j. w.
1064. L. s. 1639. Wydział powiat. w Kołomyi p. t. p. j. w.
1065. L. s. 1640. Wydział powiat. w Jasle p. t. p. j. w.
1066. L. s. 1641. Wydział powiat. w Rawie p. t. p. j. w.
1067. L. s. 1642. Wydział powiat. w Tarnowie p. t. p. j. w.
1068. L. s. 1644. Towarzystwo „Szkilna Pomoc” w Kołomyi p. p. Barwińskiego o zasiłek na r. 1903.
1069. L. s. 1644. Łopuszańska Helena, sieroćta po dyrektorce szkoły wydziałowej, p. t. p. o kwartał pośmiertny i datek na wychowanie.
1070. L. s. 1645. Kotulowa Leokadya, wdowa po kierowniku szkoły w Krośnie, p. p. Trzecieckiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
1071. L. s. 1647. Założyciele i właściciele gimnazjum żeńskiego w Krakowie p. p. L. Jaworskiego o subwencyę na rok 1903.
1072. L. s. 1648. Nauczycielstwo szkół pospolitych i wydziałowych miasta Krakowa p. t. p. o regulacyę plac.
1073. L. s. 1649. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwo-

- wie p. Członka Sejmu Ks. Arcybiskupa Teodorowicza o subwencyę.
1074. L. s. 1650. Ks. Siemieński Aleksander, proboszcz w Szynwałdzie, p. p. Bujnowskiego o zasiłek na dokończenie budowy ochronek.
1075. L. s. 1658. Gmina Kędzierzawce pow. Kamionka p. p. Stanisława hr. Badeniego o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania w szpitalu budapeszteńskim Anny Olejnik.

Wniesione po dzień 29. grudnia 1902.

1076. L. s. 1659. Ruska Bursa w Tarnopolu p. p. Barwińskiego o zasiłek.
1077. L. s. 1660. Towarzystwo „Akademicka Hromada“ we Lwowie p. t. p. o zapomogę.
1078. L. s. 1661. Towarzystwo „Ruska Ochronka“ we Lwowie p. t. p. o zapomogę.
1079. L. s. 1662. Stesłowicz Eugenia, wdowa po nauczycielu lud. w Tarnopolu, p. p. E. Michałowskiego o zasiłek.
1080. L. s. 1663. Tertilówna Wanda, emer. nauczycielka w Tarnopolu, p. t. p. o podwyższenie emerytury.
1081. L. s. 1664. Ruska Bursa w Stryju p. p. Oleśnickiego o zasiłek.
1082. L. s. 1665. Wydział powiat. w Kamionce p. p. Stan. hr. Badeniego o zaprowadzenie przymusowego ubezpieczenia od ognia.
1083. L. s. 1666. Gmina Zakliczyn pow. Brzesko p. p. Götza o uwolnienie od prestacyj szkolnych.
1084. L. s. 1667. Barzycka Emilia, emer. nauczycielka w Wojniczu p. t. p. o podwyższenie emerytury.
1085. L. s. 1668. Gminy Wesółów, Lusławice i Kończyska pow. Brzesko p. t. p. o uwolnienie od prestacyj szkolnych.
1086. L. s. 1669. Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwo-
- wie p. p. Kazimierza hr. Badeniego o subwencyę.
1087. L. s. 1670. Towarzystwo ogrodnicze w Wadowicach p. p. Krzysztofowicza o subwencyę.
1088. L. s. 1672. Wydział powiat. w Zbarażu p. p. Ostapczuka o zaprowadzenie przymusowego ubezpieczenia od ognia.
1089. L. s. 1672. Towarzystwo rolnicze w Krakowie z prośbą tamtejszego Towarzystwa ogrodniczego p. p. Tarnowskiego o subwencyę na utrzymanie biurá wywiadowczego.
1090. L. s. 1673. Bursztyn Bernard, artysta malarz w Tarnobrzegu, p. t. p. o stypendyum na dalsze kształcenie się.
1091. L. s. 1674. Ks. Krośniński Józef z Wojakowy p. p. Potoczka o zapomogę na budowę Ochronki w Krasny.
1092. L. s. 1675. Mieszkańcy Kaniowa bestwińskiego pow. Biała p. p. Kramarczyka o zapomogę z powodu powodzi i odpisanie podatków.
1093. L. s. 1676. Mieszkańcy gminy Kaniowa pow. Biała p. t. p. o zapomogę z powodu powodzi.
1094. L. s. 1677. Mieszkańcy Kaniowa dankowskiego pow. Biała p. t. p. j. w.
1095. L. s. 1678. Dbałowska Marya, wdowa po nauczycielu lud. w Grojeu, p. t. p. o zapomogę lub podwyższenie pensyi wdowiej.

1096. L. s. 1679. Towarzystwo muzyczne we Lwowie p. p. A. Lubomirskiego o subwencyę na rok 1903 i wypłatę drugiej raty subwencyi uchwalonej na rok 1902.
1097. L. s. 1680. Zarząd szpitala św. Miłosierdzia w Przeworsku p. t. p. o stałą roczną subweucyę.
1098. L. s. 1681. Grono nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych koło Chyrowa w Turce p. p. Glidziuka o dodatek drożyzniany na czas trwania budowy kolei żelaznej Lwów-Sambor-granica węgierska.
1099. L. s. 1682. Towarzystwo Biblioteki słuchaczy prawa uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie p. p. Bobrzyńskiego o subwencyę na cele Towarzystwa.
1100. L. s. 1683. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Muzeum“.
1101. L. s. 1684. Komitet Domu Pracy na Kaźmierzu w Krakowie p. p. Laskowskiego o subwencyę.
1102. L. s. 1685. Towarzystwo Oświaty ludowej we Lwowie p. p. Skalkowskiego o subwencyę.
1103. L. s. 1686. Piotrowska Rozalia, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego we Lwowie, p. t. p. o dar z łaski.
1104. L. s. 1688. Konopka Stanisław, recytator we Lwowie, p. p. Romanowicza, o subwencyę na prowadzenie szkoły deklamacyi, dramaturgii i oratorstwa.
1105. L. s. 1689. Stowarzyszenie „Gwiazda“ w Tarnowie p. p. Vayhingera o zapomogę.
1106. L. s. 1690. Mitlicka Rozalia, emer. nauczycielka lud. w Chodorowie, p. p. Mycielskiego o policzenie 2 lat służby przed kwalifikacyą.
1107. L. s. 1691. Ks. Nikodemowicz Jan, dyrektor szkoły organistów w Przemysłu, p. p. Tarnawskiego o stały zasiłek dla szkoły.
1108. L. s. 1692. Konwent PP. Benedyktynek w Przemysłu p. t. p. o subwencyę na umorzenie pożyczki, zaciągniętej na budowę internatu.
1109. L. s. 1693. Stowarzyszenie dwucentowych wkładek w Przemysłu p. t. p. o zasiłek.
1110. L. s. 1694. Nauczyciele szkół ludowych w Przemysłu p. t. p. o podwyższenie płac.
1111. L. s. 1695. Zakład św. Heleny we Lwowie p. p. Michalskiego o zapomogę.
1112. L. s. 1696. Towarzystwo Szkoły ludowej w Krakowie p. p. Rottera o przyjęcie szkoły polskiej im. „Tadeusza Kościuszki“ w Białej na etat i utrzymanie kraju.
1113. L. s. 1697. Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich w e. k. Uniwersytecie lwowskim p. p. Ochenskowskiego o subwencyę.
1114. L. s. 1688. Polskie Towarzystwo przyrodników im. Kopernika we Lwowie p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo „Kosmos“.
1115. L. s. 1699. Biegańska Zofia, żona emer. inżyniera adjunkta we Lwowie, p. p. Wereszczyńskiego o datek na utrzymanie synów.
1116. L. s. 1700. Dutkiewicz Juliusz, fotograf w Kołomyi, p. p. Witosławskiego o zapomogę.

1117. L. s. 1701. ometet ratunkowy dla niesienia pomocy robotnikom naftowym w Schodnicy i Uryczu przedkłada prośbę tychże robotników p. p. Schätzla o zapomogę.
1118. L. s. 1702. Urząd gminny miasta Dynowa p. p. Z. Skrzyńskiego w sprawie budowy kolei lokalnej Bachórz-Przeworsk.

Wniesione po dzień 30. grudnia 1902.

1119. L. s. 1712. Gmina Grabie pow. Wieliczka p. p. Skołyszewskiego o zabezpieczenie wałów ochronnych prawego brzegu Wisły.
1120. L. s. 1713 Gminy Krzesławice i Bojanczyce pow. Wieliczka p. t. p. o zasiłek na dokończenie budynku szkolnego.
1121. L. s. 1714. Szczepka Henryk, nauczyciel ludowy w Dobczycach p. t. p. o zapomogę.
1122. L. s. 1715. Gminy Brzegi i Czarnuchowice powiat Wieliczka p. t. p. w sprawie użytkowania wałów regulacyjnych Wisły przechodzących przez ich parcele.
1123. L. s. 1716. Rada powiatowa w Kamionce strum. p. p. St. hr. Badeniego o odpisanie reszty 6.000 koron z dobrowolnego datku na budowę drogi krajowej lwowsko-stojanowskiej.
1124. L. s. 1717. Ta sama p. t. p. o zniesienie myt na drogach krajowych.
1125. L. s. 1718. Stowarzyszenie „Jad Charuzim“ we Lwowie p. p. Loewensteina o subwencję.
1126. L. s. 1719. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Barwińskiego o wprowadzenie jawnej kwalifikacyi dla nauczycieli ludowych.
1127. L. s. 1720. To samo p. t. p. o zapomogę dla instytutu pod wezwaniem św. Mikołaja we Lwowie.
1128. L. s. 1721. To samo p. t. p. o subwencję dla szkoły żeńskiej im. Szeuwenki.
1129. L. s. 1722. Towarzystwo św. Mikołaja w Tarnopolu p. t. p. o zapomogę.
1130. L. s. 1723. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Mogilnickiego o subwencję dla bursy.
1131. L. s. 1724. To samo p. t. p. o zasiłek na wydawnictwo czasopisma „Dzwinek“.
1132. L. s. 1725. To samo p. t. p. o subwencję na urządzenie walnego zgromadzenia tegoż Towarzystwa.
1133. L. s. 1726. To samo p. t. p. o zasiłek dla instytutu żeńskiego im. św. Olgi.
1134. L. s. 1727. To samo p. t. p. o subwencję na wydawnictwo książek dla młodzieży.
1135. L. s. 1728. Ruska Bursa w Brzeżanach p. t. p. o subwencję na r. 1903.
1136. L. s. 1729. Nauczyciele szkół ludowych podmiejskich miasta Krakowa p. p. L. Jaworskiego o przeniesienie do I. klasy płać nauczycielskich.
1137. L. s. 1730. Siostry Felicjanki w Krakowie przez Członka Sejmu Ks. Arcybiskupa Bilezewskiego o subwencję dla domu głównego.
1138. L. s. 1731. Hybel Antoni rzeźbiarz w Starym Sączu p. p. Potoczka o stypendyum na dalsze kształcenie się.

1139. L. s. 1732. Zwierzchność gminna w Haliczu o zniesienie myta drogowego i mostowego na drodze krajowej pod Haliczem.
1140. L. s. 1733. Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół“ w Stanisławowie o subwencyę.
1141. L. s. 1734. Szalay Jadwiga, wdowa po profesorze niższej szkoły rolniczej w Dublinach p. p. Jędrzejowicza o podwyższenie pensji wdowiej.
1142. L. s. 1735. Bursa gimnazjalna im. ks. Feliksa Dymnickiego w Rzeszowie p. p. A. Jędrzejowicza o zasiłek.
1143. L. s. 1736. Komitet kościoła rz. kat. parafii w Mościskach p. p. St. Stadnickiego o subwencyę na dokończenie restauracyi kościoła.
1144. L. s. 1737. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie p. p. Huryka o założenie ruskiego gimnazjum tamże.
1145. L. s. 1738. Ta sama p. t. p. o zasiłek na budowę bursy.
1146. L. s. 1739. Towarzystwo „Szkilna Pomoc“ w Stanisławowie p. t. p. o zasiłek.
1147. L. s. 1740. Towarzystwo „Bojan“ w Stanisławowie p. t. p. o subwencyę.
1148. L. s. 1741. Towarzystwo „Akademiczna Hromada“ we Lwowie p. p. Bohaczewskiego o subwencyę.
1149. L. s. 1742. Trusz Jan artysta malarz we Lwowie p. p. Glidziuka o zasiłek.
1150. L. s. 1743. Komitet Internatu dla uczniów seminarjum naucz. w Krośnie p. p. Trzecieckiego o subwencyę na budowę domu.
1151. L. s. 1744. Nidecka Jadwiga emeryt nauczycielka w Tarnowie p. p. Vayhingera o podwyższenie emerytury.
1152. L. s. 1745. Sikorska Anna, właścicielka internatu św. Anny w Przemysłu p. p. Tarnawskiego o subwencyę dla internatu.
1153. L. s. 1746. Gmina Murzasichle powiat Nowy Targ p. p. Bednarskiego o zmianę granic między gminami Murzasichle i Poronin.
1154. L. s. 1747. Drożnicy dróg krajowych p. t. p. o regulacyę plac.
1155. L. s. 1748. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie p. p. Tomaszewskiego o założenie gimnazjum realnego nowego typu w Krakowie.
1156. L. s. 1749. Starzewski Apolinary nauczyciel ludowy w Samborze p. t. p. o podwyższenie płacy.
1157. L. s. 1750. Gąsiewiczówna Henryka nauczycielka szkoły żeńskiej w Samborze p. t. p. o policzenie lat służby.
1158. L. s. 1751. Gmina miasta Czortkowa p. p. Rudrofa o subwencyę na asanacyę miasta.
1159. L. s. 1752. Stroińska Stefania sierota po prowizorze apteki szpitala św. Łazarza w Krakowie p. p. Marsa o zasiłek.
1160. L. s. 1753. Hlibowicka Olga wdowa po lekarzu okręgowym w Łanczynie p. p. Mandyczewskiego o zapomogę.
1161. L. s. 1754. Gmina Zapytów powiat Lwów p. p. Merunowicza o niższenie prestacyi szkolnej.
1162. L. s. 1755. Bursa im. Tadeusza Kościuszki w Złoczowie p. p. Schätzla o zasiłek.
1163. L. s. 1756. Bursa nauczycielska w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o zasiłek.
1164. L. s. 1757. Zarząd szkoły żeńskiej w Uhnowie p. p. Mazikiewicza o subwencyę na zasplacenie raty pożyczki zaciągniętej na budowę szkoły.

1165. L. s. 1758. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie p. p. Leo o subwencyę na roboty w Tatrach.
1166. L. s. 1759. Kotarbiński Józef dzierżawca i dyrektor teatru miejskiego w Krakowie p. t. p. o dodatkową subwencyę dla teatru.
1167. L. s. 1760. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie p. t. p. o subwencyę na rok 1903.
1168. L. s. 1761. Towarzystwo polityczne „Narodna Rada“ we Lwowie p. p. Mogilnickiego w sprawie 600 koron wypłaconych z funduszu krajowego posłowi Stapińskiemu na podróż do Ameryki.
1169. L. s. 1762. Winterowa Paulina nauczycielka szkoły wydziałowej w Stanisławowie p. p. M. Urbańskiego o policzenie 5 lat służby.
1170. L. s. 1763. Wydział powiatowy w Kałuszu p. p. Wursta w sprawie zalesienia nagich gór i nieużytków w kraju.
1171. L. s. 1764. Towarzystwo wzajemnej pomocy uczestników powstania polskiego z roku 1863/4 we Lwowie p. p. Brykezyńskiego o subwencyę na zapomogę dla weteranów.
1172. L. s. 1765. Lewicki Leon emerytowany nauczyciel we Lwowie p. p. Baworowskiego o podwyższenie emerytury.
1173. L. s. 1766. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Jarosławiu p. p. Jahla o subwencyę.
1174. L. s. 1767. Zarząd Oddziałowy Towarzystwa pedagogicznego w Jarosławiu p. t. p. o podwyższenie płac nauczycielom i nauczycielkom ludowym w Jarosławiu.

Wniesione po dzień 14. września 1903.

1175. L. s. 1785. Filia Tow. „Proświty“ w Stanisławowie przez p. Huryka o założenie ruskiego gimnazjum tamże.
1176. L. s. 1786. Zarząd bursy w Stanisławowie p. t. p. o zapomogę.
1177. L. s. 1787. Towarzystwo „Ruskich Pań“ w Stanisławowie p. t. p. o zasiłek dla instytutu dla dziewcząt.
1178. L. s. 1788. Zwierzchność gminy Krynicy przez członka Sejmu ks. Metropolitę Szeptyckiego o rozdział Krynicy na wieś i zakład zdrojowy.
1179. L. s. 1789. Towarzystwo Panien Ekonomek w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o zasiłek na dokończenie budowy ochronki.
1180. L. s. 1790. Stowarzyszenie sług pod wezwaniem św. Żyty we Lwowie przez p. Kozłowskiego o subwencyę.
1181. L. s. 1792. Rzeźnicy i masarze w Tarnowie przez p. Rutowskiego o zniesienie podwyższonego dodatku gminnego od bicia bydła i nierogacizny.
1182. L. s. 1793. Księża katecheci obu obrządków szkół ludowych w Galicyi przez członka Sejmu ks. Arcybiskupa Theodorowicza z projektem ustawy o ich poborach.
1183. L. s. 1794. Bursa im. Kraszewskiego w Stanisławowie p. t. p. o subwencyę.
1184. L. s. 1795. Magistrat miasta Buczaeza p. p. Cieleckiego o zwolnienie od płacenia prestacyi na szkoły wydziałowe.
1185. L. s. 1796. Gmina Narol, miasto, tudzież niektóre gminy powiatu polit. Cieszanów oraz gminy powiatu sądowego Rawa p. p. J. Gnoińskiego o wydzielenie z okręgu sądowego

- w Cieszanowie względnie w Rawie i utworzenie odrębnego sądu powiatowego z siedzibą w Narolu.
1186. L. s. 1797. Bittnerówna Klementyna w Krakowie p. p. Rottera o stypendyum na dokończenie studyów w e. k. artystyczno - przemysłowej szkole w Pradze.
1187. L. s. 1798. Kaszelewska Zofia nauczycielka w Zakopanem p. p. Kramarczyka o policzenie 2 lat służby.
1188. L. s. 1799. Rakoczy Karolina wdowa po odźwiernym szpitala św. Łazarza w Krakowie p. p. Federowicza o zaopatrzenie.
1189. L. s. 1800. Towarzystwo ruskich rzemieślników „Zorja“ we Lwowie p. p. Barwińskiego o zasiłek.
1190. L. s. 1801. Żeńska spółka przemysłowa „Trud“ we Lwowie p. p. Barwińskiego o subwencyę na szkołę i bursę.
1191. L. s. 1802. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Uczytel“.
1192. L. s. 1803. Bursa św. Jana Chrzciciela w Drohobyczu p. t. p. o subwencyę.
1193. L. s. 1804. Kuźma Mikołaj zarobnik dzienny we Lwowie p. p. Michalskiego o przyjęcie żony umysłowo chorej do zakładu dla nieuleczalnych na koszt kraju.
1194. L. s. 1805. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Rzeszowie p. t. p. o subwencyę.
1195. L. s. 1806. Przełożona ochrony małych dzieci i szwalni ubogich dziewcząt we Lwowie p. t. p. o zapomogę.
1196. L. s. 1807. Konwent Bonifratrów w Krakowie p. t. p. z podziękowaniem za udzielenie gwarancyi kraju na pożyczkę 60.000 kor. na budowę szpitala jubileuszowego Cesarza Franciszka Józefa I. w Krakowie.
1197. L. s. 1808. Pogorzelcy wsi Gaje pow. Lwów p. t. p. o zapomogę.
1198. L. s. 1809. Pintówna Zofia uczenica szkoły śpiewu we Lwowie p. t. p. o stypendyum na dalsze kształcenie się.
1199. L. s. 1810. Gmina Stróże wielkie pow. Sanok p. t. p. o odpisanie zaległego datku konkurencyjnego na płacę nauczyciela
1200. L. s. 1811. Związek katolicki szkolny dla Austrii we Wiedniu p. t. p. o subwencyę.
1201. L. s. 1812. Ten sam p. t. p. j. w.
1202. L. s. 1861. Chryściuk vel Chrestniuk Eliasz dozorca i Sebzda Katarzyna dozoreczyni zakładu Kulparkowskiego przez Wydział krajowy o wliczenie lat służby w szpitalu lwowskim do wymiaru ich emerytury.

Wniesione po dzień 15. września 1903.

1203. L. s. 1862. Januszkiewicz Władysław adjunkt rachunkowy i Kazimierz Złotnicki asystent rachunkowy Wydziału kraj. przez Wydział krajowy o nadzwyczajne zaliczki na place.
1204. L. s. 1863. Zajączkowska Anna uczenica szkoły artystyczno-przemysłowej w Monachium p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się.
1205. L. s. 1864. Hlibowicka Olga wdowa po lekarzu okręgowym w Łanczynie p. p. Mandyczewskiego o zapomogę.

1206. L. s. 1865. Ziglarsch Jan emer. nauczyciel w Wieliczce p. p. Goetza o policzenie 1½ roku służby do emerytury.
1207. L. s. 1866. Paszkowska - Armołowiczowa Ksawera wdowa po prymaryuszu szpitala św. Łazarza w Krakowie przez Wydział krajowy o podwyższenie dla dzieci pobieranego dodatku.
1208. L. s. 1867. Daniszewski Franciszek nauczyciel rysunków w kraj. szkole tkackiej w Krośnie przez Wydział krajowy o zaliczkę na płacę w kw. 3.000 K.
1209. L. s. 1868. Janikowski Władysław adjunkt rachunkowy i Chudzikiewicz Stanisław archiwista Wydziału kraj. przez Wydział krajowy o nadzwyczajne zaliczki na place.
1210. L. s. 1869. Lubowidzka Rafaela Przełożona S. S. Nazaretanek w Krakowie przez Członka Sejmu J. E. ks. Kardynała Puzynę o subwencję dla internatu panien kształcących się na nauczycielki ludowe.
1211. L. s. 1870. Prokopowicz Paulina Przełożona Zakładu S. S. Miłosierdzia w Rozdole p. p. Pawlikowskiego o podwyższenie subwencji na utrzymanie szkoły ludowej w Rozdole.
1212. L. s. 1871. Towarzystwo przyjaciół „Harmonia“ w Jasle p. p. A. Skrzyńskiego o subwencję.
1213. L. s. 1872. Strońska Stefania sierota po prowizorze apteki szpitala św. Łazarza w Krakowie p. p. Marsa o zasiłek.
1214. L. s. 1873. Zarząd szpitala S. S. Miłosierdzia w Przeworsku p. p. A. Lnbomirskiego o stałą roczną subwencję.
1215. L. s. 1874. Komitet kościoła rzym. kat. parafii w Mościskach p. p. St. Stadnickiego o subwencję na dokończenie restauracji kościoła.
1216. L. s. 1875. Komitet Internatu dla uczniów seminaryum naucz. w Krośnie p. p. Trzecieckiego o subwencję na budowę domu.
1217. L. s. 1876. Gmina miasta Czortkowa p. p. Rudrofa o subwencję lub pożyczkę bezprocentową na cel asanacyj miasta.
1218. L. s. 1877. Siostry Felicjanki w Krakowie przez Członka Sejmu ks. Arcybiskupa Bilezewskiego o subwencję dla domu głównego.
1219. L. s. 1878. Towarzystwo prywatnego gimnazyum żeńskiego we Lwowie przez J. E. Marszałka kraj. St. hr. Badeniego o subwencję.
1220. L. s. 1879. Wydział powiatowy w Kamionce str. p. t. p. w sprawie reform ustawy podatkowej, wojskowej, gminnej oraz w sprawie poruczonego zakresu działania.
1221. L. s. 1880. Flakowiczówna Helena uczennica szkoły sztuk pięknych w Krakowie p. p. Trzecieckiego o stypendyum na dalsze kształcenie się.
1222. L. s. 1881. Kratochwilowa Franciszka, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego p. t. p. o zasiłek.
1223. L. s. 1882. Prowincjonalna przełożona Zgromadzenia S. S. Felicyanek w Krakowie p. p. Dąbskiego o pomoc dla domu Głównego Zgromadzenia, dotkniętego powodzią.
1224. L. s. 1883. Kwiatkowski Zygmunt, były konduktor dróg krajowych we Lwowie p. t. p. o stały dar z łaski.
1225. L. s. 1884. Droźniewy krajowi p. p. Huryka o podwyższenie płacy.
1226. L. s. 1885. Ziembicka Anna w Dreźnie p. p. Sękowskiego o stypendyum dla kształcenia się w malarstwie.

1227. L. s. 1886. Wydział powiatowy w Sokalu p. p. Wincentego Kraińskiego o zasiłek na urządzenie domu przytułku dla starców i kalek.
1228. L. s. 1887. Gmina Saranczuki pow. Brzeżany p. p. Bohaczewskiego o zapomogę z powodu gradobicia.
1229. L. s. 1900. Dutkiewicz Juliusz, fotograf w Kołomyi, p. p. Witosławskiego o zapomogę.
1230. L. s. 1901. Piotrowska Rozalia, wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Skalkowskiego o dar z łaski.
1231. L. s. 1902. Biegańska Zofia, żona emer. inżyniera adjunkta we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o dodatek na utrzymanie synów.
1232. L. s. 1903. Muszyński Czesław Jakób, ukończony słuchacz akademii leśnej w Wiedniu, p. t. p. o zapomogę na dalsze kształcenie się w spiewie.
1233. L. s. 1904. Gmina m. Skala nad Zbruczem pow. Borszczów, p. t. p. o uwolnienie od opłaty dodatków krajowych do podatków stałych z powodu pożaru i zaliczenie miasteczka Skąły do rzędu miast.
1234. L. s. 1905. Bieńkowska Walerya, wdowa po archiwście Wydziału kraj., p. t. p. o pozostawienie nadal poboru datku na wychowanie córki Józefy Maryi.
1235. L. s. 1906. Graboś Wojciech i Benedykt, bracia kalecy z Psar, p. t. p. o zapomogę.
1236. L. s. 1907. Sonnewendt Stefan, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. t. p. o zasiłek lub stypendyum na dalsze kształcenie się.
1237. L. s. 1908. Karpińska Marya w Krakowie, p. t. p. o subwencję na kształcenie się w malarstwie portretowym.
1238. L. s. 1909. Deligtisch Uszer Selig, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. t. p. o zasiłek na dalsze kształcenie się.
1239. L. s. 1910. Billich Joanna wdowa po nauczycielu lud. w Wołczkowcach, p. p. Korola o przedłużenie prawa poboru datku dla córki.
1240. L. s. 1911. Nasański Julian, profesor gimnazjalny i redaktor „Biblioteki dla ruskiej młodzieży“ w Kołomyi, p. p. Korola o subwencję na wydawnictwo.
1241. L. s. 1912. Gmina Lecówka pow. Dolina, p. p. Bohaczewskiego o wolny pobór surowicy.
1242. L. s. 1913. Gmina Dnbszara pow. Dolina, p. t. p. j. w.
1243. L. s. 1914. Gmina Hemnia powiat Dolina, p. t. p. j. w.
1244. L. s. 1915. Gmina Olechówka pow. Dolina, p. t. p. o zapomogę na budowę szkoły.
1245. L. s. 1916. Gmina Janówka powiat Dolina, p. t. p. j. w.
1246. L. s. 1917. Balicka Emilia wdowa po nauczycielu lud. p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
1247. L. s. 1918. Kowalska Marya wdowa po nauczycielu lud., p. t. p. j. w.
1248. L. s. 1919. Rada szkolna miejscowa w Bielinach, p. p. St. Tarnowskiego o stałą subwencję dla nauczycielek tamt. szkoły.
1249. L. s. 1920. Ta sama, p. t. p. j. w.
1250. L. s. 1921. Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie, p. p. Cieleckiego w sprawie reformy ksiąg gruntowych.

1251. L. s. 1922. Ochrona sierót izraelskich w Krakowie p. p. Rottera z prośbą o subwencyę.
1252. L. s. 1923. Zarząd powiatowy Kolek rolniczych w Busku p. p. Cieleckiego w sprawie założenia warstata koszykarskiego w Milatynie starym.
1253. L. s. 1924. Witold Sośniak nauczyciel ludowy w Dąbnikach zamieszkały w Krakowie p. p. Rottera prosi o udzielenie stałej pensji na cele utrzymania pupila Jerzego Jareckiego.
1254. L. s. 1925. Szczepan Ball rzeczywisty nauczyciel w Żarkach powiat Chrzanów p. p. Rottera prosi o policzenie przerwy w służbie 3 lat i 8 miesięcy do emerytury.
1255. L. s. 1926. Gmina miasta Biecz, p. p. Skrzyńskiego o subwencyę na odrestanowanie wieży i ratusza.
1256. L. s. 1927. Ks. Antoni Sos w Gorlicach p. p. Skrzyńskiego prosi o zasiłek na ochronkę św. Wojciecha.
1257. L. s. 1928. Siostry Felicyanki w Bełzie p. p. Krańskiego o subwencyę na zapłacenie raty Radzie szkolnej krajowej.
1258. L. s. 1929. Pohlerowa Wiktorya w Sokalu p. p. Krańskiego prosi o policzenie do emerytury przedetatowych lat służby.
1259. L. s. 1930. Sapałaczyńska Leontyna we Lwowie p. p. Glidziuka prosi o dar z łaski.
1260. L. s. 1931. Towarzystwo „Bojan“ w Stanisławowie p. p. Glidziuka prosi o zapomogę.
1261. L. s. 1932. Jaworowska Anna wdowa po nauczycielu w Złoczowie p. p. Glidziuka prosi o podwyższenie pensji wdowiej w drodze łaski.
1262. L. s. 1933. Stowarzyszenie rękodzielników katolickich „Gwiazda“ w Gródku koło Lwowa p. p. Brunickiego prosi o subwencyę.
1263. L. s. 1934. Komitet organistów parafialnych w Stryju p. p. Brunickiego prosi o uchwalenie w drodze ustawy datku pensyjnego.
1264. L. s. 1935. Czechowski Józef kierownik 2-klasowej szkoły w Krzyszkowicach okręg myślenicki p. p. Szpondra prosi o dodatkowe policzenie do emerytury wkładek emerytalnych 1 roku 11 miesięcy i 18 dni.
1265. L. s. 1936. Spółka ślusarzy w Świątnikach górnych p. p. Szpondra o zbadanie stosunków krajowej szkoły ślusarskiej w Świątnikach.
1266. L. s. 1937. Szelestak Amalia emer. nauczycielka w Wadowicach p. p. Łazarskiego o udzielenie całej emerytury w kwocie 1200 koron.
1267. L. s. 1938. Komitet Internatu dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego w Krośnie p. p. Gorayskiego o udzielenie subwencji na budowę Internatu.
1268. L. s. 1939. Zarząd Towarzystwa błogosławionej Kunegundy w Nowym Sączu p. p. Potoczka o zasiłek.
1269. L. s. 1940. Haideger Łucya Kinga Ksieni klasztoru św. Kingi w Starym Sączu p. p. Wałęgę o podwyższenie subwencji na nauczycieli z kwoty 3000 koron do 4000 koron.
1270. L. s. 1941. Van Roy Aniela Magdalena, wdowa po konduktorze dróg w Wadowicach, p. p. Jędrzejowicza o udzielenie zapomogi.
1271. L. s. 1942. Glazer Piotr, radca rachunkowy c. k. Dyrekeyi skarbu we Lwowie, p. p. Żardeckiego prosi o udzielenie funduszu na kształcenie córki w śpiewie za granicami kraju

1272. L. s. 1943. Fedyk Grzegorz emeryt. nauczyciel w Rawie ruskiej, p. p. Mazikiewicza o przyznanie w drodze łaski podwyższenia płacy.
1273. L. s. 1944. Nazarkiewicz Leontyna wdowa po nauczycielu w Bucniowie p. p. Baworowskiego o podwyższenie pensyi.
1274. L. s. 1945. Antoniewicz Anna wdowa po naucz. w Jasienicy pow. Brzozów p. p. Skrzyńskiego prosi o udzielenie bezzwrotnej zapomogi.
1275. L. s. 1946. Stowarzyszenie wzajemnej pomocy położnych we Lwowie, p. p. Marsa prosi o subwencję.
1276. L. s. 1947. Wydział Towarzystwa „Ochronka polska“ w Drohobyczu, p. p. Wiśniewskiego prosi o udzielenie subwencji.
1277. L. s. 1948. Towarzystwo oświaty ludowej w Tarnowie, p. p. Vayhingera prosi o subwencję w kwocie 200 koron.
1278. L. s. 1949. Doliński Hipolit emer. naucz. w Niemiaczach p. Brody, p. p. Tomaszewskiego prosi o usprawiedliwienie przerwy w służbie i podwyższenie pensyi emerytalnej.
1279. L. s. 1950. Towarzystwo „Pomoc przemysłowa“ w Brzeżanach, p. p. Schätzla prosi o subwencję dla szkoły krawatkarsko-guzikarskiej.
1280. L. s. 1951. Ochronka dla sierót pod wezwaniem św. Józefa w Stryju, p. p. Fruchtmana prosi o jednorazowy zasiłek na dokończenie ochronki i stałej rocznej subwencji.
1281. L. s. 1952. Urząd parafialny i Zwierzchność gminna w Gawłuszowicach p. p. Sękowskiego proszą o wsparcie dla pogorzalców.
1282. L. s. 1953. Zawadzka Ludwika nauczycielka w Olchowczyku p. p. Gołuchowskiego o przyznanie 6 lat służby.
1283. L. s. 1954. Weinar Zofia wdowa po nauczycielu w Przemyślu p. p. Czartoryskiego o pensję.
1284. L. s. 1955. Wydział Bursy gimn. im. ks. Feliksa Dymnickiego w Rzeszowie p. p. Jędrzejowicza prosi o subwencję.
1285. L. s. 1956. Marynowska Zofia we Lwowie p. p. Struszkiewicza prosi o subwencję na kształcenie się w śpiewie.
1286. L. s. 1957. Filaś Marya wdowa po nauczycielu w Czarnym Dunajcu p. p. Bednarskiego o stałą pensję lub zapomogę.
1287. L. s. 1958. Towarzystwo św. Stanisława Kostki we Lwowie p. p. Michalskiego prosi o jednorazowy zasiłek.
1288. L. s. 1959. Zgromadzenie sióstr miłosierdzia przy szpitalu w Nowosiólkach powiat złoczowski p. p. Gnońskiego o subwencję dla szpitala w Nowosiólkach zahaleczynych.
1289. L. s. 1960. Zieliński Józef emerytowany kierownik szkoły ludowej w Kolumy p. p. Witosławskiego prosi o przyznanie pełnej emerytury i o przyznanie 5-o dodatku 5-cio letniego.
1290. L. s. 1961. Członkowie spółki wodnej dla osuszenia bagien Oleskich p. p. Wł. Gniewosza o pomoc i ułatwienie zagospodarowania osuszonych gruntów.
1291. L. s. 1962. Towarzystwo dla popierania uprawy torfowisk w Galicyi we Lwowie p. t. p. o subwencję.
1292. L. s. 1963. Barycka Marya wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego p. p. Romanowicza o dar z łaski.
1293. L. s. 1964. Natkes Leon we Lwowie p. t. p. o stypendyum na dalsze kształcenie się w śpiewie solowym.

1294. L. s. 1965. Barwiński Julian nauczyciel w Siemakowcach p. p. Barwińskiego o policzenie lat służby do emerytury.
1295. L. s. 1966. Baranowska Augusta wdowa po inżynierze Wydziału krajowego p. t. p. o zasiłek.
1296. L. s. 1967. Ta sama p. t. p. o przedłużenie prawa pobierania datków dla dwojga dzieci.
1297. 1968. Szaraniewicz Anna wdowa po profesorze uniwersytetu lwowskiego p. t. p. o stały roczny zasiłek.
1298. L. s. 1969. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Bochni p. p. Maissa o subwencyę.
1299. L. s. 1970. Bursa im. Stefana Batorego w Wadowicach p. t. p. j. w.
1300. L. s. 1971. Towarzystwo dobroczynności w Krakowie p. p. Federowicza o zapomogę.
1301. L. s. 1972. Suchoń Aniela wdowa po odźwiernym szpitala św. Łazarza w Krakowie p. t. p. j. w.
1302. L. s. 1973. Towarzystwo przyjaciół muzyki „Harmonia“ w Krakowie p. t. p. o subwencyę.
1303. L. s. 1974. Towarzystwo dam dobroczynności w Śniatynie p. p. Moysę o zasiłek dla zakładu wychowawczego dziewcząt i Ochronki małych dzieci.
1304. L. s. 1975. Langnerowa Elżbieta wdowa po nauczycielu w Śniatynie p. t. p. o emeryturę lub zapomogę.
1305. L. s. 1976. Romaszkanówna Kamila nauczycielka w Kutach p. t. p. o przyznanie trzeciego dodatku pięcioletniego.
1306. L. s. 1977. Zarząd szkoły organizatorów w Przemyśle p. p. Tarnawskiego o stałą roczną subwencyę dla szkoły.
1307. L. s. 1978. Stowarzyszenie dwucen-towych wkładek w Przemyśle p. t. p. o subwencyę.
1308. L. s. 1979. Sikorska Anna właścicielka internatu im. św. Anny w Przemyśle p. t. p. j. w.
1309. L. s. 1980. Workiewicz Albert emernauczyciel ludowy w Przemyśle p. t. p. o podwyższenie emerytury.
1310. L. s. 1984. Towarzystwo „Szkilna pomiecz“ w Stanisławowie p. p. Gli-dziuka o subwencyę.
1311. L. s. 1985. Konwent Panien Benedyktynek w Przemyśle p. p. Tarnawskiego o subwencyę na internat dla uczenie seminaryum żeńskiego.
1312. L. s. 1986. Horniatkiewiczowa Marya wdowa po nauczycielu lud. w Lisku p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
1313. L. s. 1987. Zarząd szkoły muzycznej Towarzystwa muzycznego w Brodach p. p. Loewensteina o subwencyę.
1314. L. s. 1988. Przełożęństwo Zboru izr. we Lwowie p. t. p. o subwencyę na utrzymanie szpitala gminy wyznaniowej fundacyi Lazarusa.
1315. L. s. 1989. Bosak Franciszek nauczyciel lud. w Mokrzykach p. p. Goetza o dodatek pięcioletni.
1316. L. s. 1990. Gmina Skomielna biała pow. Myślenice p. p. A. Lubomirskiego o zezwolenie na pobór 220% dodatków do podatków bezpośrednich.
1317. L. s. 1991. Gmina miasta Myślenice p. t. p. o nadanie prawa pobierania opłaty od psów.
1318. L. s. 1992. Janicki Tomasz organista w Lubniu p. t. p. o zwrot wkładek, które nieboszezka żona, jako nauczycielka przez 25 lat służby na emeryturę wpłacała.

1319. L. s. 1993. Ordynaryat biskupi ob. łać. w Przemyślu przez Członka Sejmu ks. Pelczara o subwencyę na restauracyę kościoła pojezuickiego w Przemyślu.
1320. L. s. 2009. Stowarzyszenie rękodzielników chrześcijańskich „Gwiazda“ tarnowska w Tarnowie p. p. Sękowski o subwencyę.
1321. L. s. 2010. Gerulak Teodor emeryt. nauczyciel w Horodence przez JE.
- Marszałka krajowego St. hr. Bade-niego o zapomogę.
1322. L. s. 2011. Piżłowa Wanda, wdowa po lekarzu okręgowym w Tartakowie p. p. Wincentego Krainkiego o pensyę wdowią i datek na wychowanie dzieci.
1323. L. s. 2012. Michał Mięrowicz, właściciel fabryki zegarów wieżowych w Krośnie o subwencyę na rozszerzenie fabryki p. p. Lipińskiego.

Wniesione po dzień 17. września 1903.

1324. L. s. 2022. Merkel Jerzy we Lwowie, p. p. Loewensteina o zasiłek na dalsze kształcenie się w malarstwie.
1325. L. s. 2023. Mieszkańcy gminy Wampierzowa pow. Mielec, p. p. Krempę o zapomogę z powodu pożaru.
1326. L. s. 2024. Zgromadzenie Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie, p. p. Wł. Leopolda Jaworskiego, o zapomogę z powodu powodzi.
1327. L. s. 2025. Towarzystwo Biblioteki uczniów wydziału lekarskiego uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, p. t. p. o subwencyę.
1328. L. s. 2026. Członkowie gminy Jaślany pow. Mielec, p. p. Krempę o osuszenie niwy „Dunaj.“
1329. L. s. 2027. Zabokrzycki Aleksander, inżynier ze Lwowa, p. p. Bojkę o zapomogę.
1330. L. s. 2028. Macewicz Jan, naucz. lud. w Horodence, p. t. p. o dodatek pięcioletni.
1331. L. s. 2029. Ten sam, p. t. p. o podwyższenie płacy.
1332. L. s. 2030. Mierka Henryk, b. członek orkiestry teatru Skarbka we Lwowie, p. t. p. o zapomogę.
1333. L. s. 2031. Festenburg Gerard Marya wdowa po kontr. kraj. zarz. sprzedaży soli p. p. Romanowiczao dar z łaski.
1334. L. s. 2032. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ we Lwowie p. t. p. o subwencyę.
1335. L. s. 2033. Ziembicka Jadwiga wdowa po urzędniku Wydziału kraj. we Lwowie p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
1336. L. s. 2034. Łuniewska Natalia, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego p. t. p. o zapomogę.
1337. L. s. 2035. Prezydium Wiecu ludowego tarnobrzaskiego p. p. Z. Tarnowskiego o regulacyę dopływów rzeki Trześniówki.
1338. L. s. 2036. To samo p. t. p. o wzmocnienie wałów nad Wisłą i Sanem.
1339. L. s. 2037. Gmina miasteczka Olpiny pow. Jasło p. p. Wilczkiewicza o utworzenie okręgu sądowego z siedzibą w Olpinach.
1340. L. s. 2038. Ks. Wiczekiewicz Antoni, proboszcz z Olesna pow. Dąbrowa p. t. p. o zapomogę na dokończenie szpitalika parafialnego w Olesnie.
1341. L. s. 2039. Siostry Bazylianki w Jaworowie p. p. J. Szeptyckiego o zapomogę na szkołę.
1342. L. s. 2040. Towarzystwo muzyczne im. Moniuszki w Kołomyi p. p. Witosławskiego o subwencyę.

1343. L. s. 2041. Zwierzchność gminna Latacz pow. Zaleszczyki p. p. Tad. Cieńskiego o przyjęcie Węgierki wdowy Katarzyny Sajczuk do domu ubogich we Lwowie na fundusz kraj. lub w inny sposób powrócić do Pe-sztu, względnie przyjęcie dotychczasowych kosztów na fundusz krajowy.
1344. L. s. 2042. Wydział powiatowy Za-leszczyki p. p. Tad. Cieńskiego o kre-owanie nowej posady geometry ewi-dencyjnego z siedzibą w Tłustem.
1345. L. s. 2043. Szczepańska Weronika, wdowa po stolarzu we Lwowie p. p. Michalskiego o zapomogę.
1346. L. s. 2044. Towarzystwo św. Stani-sława Kostki we Lwowie (opieka nad terminatorami) p. t. p. o jednoraz-owy zasiłek.
1347. L. s. 2045. Magistrat miasta Buczacza p. p. Cieleckiego o uwolnienie gminy miasta Buczacza od płacenia pre-stacyi rocznej 2.000 koron na utrzy-manie szkół wydziałowych.
1348. L. s. 2046. Gmina Huta nowa pow. Buczacz p. t. p. o przyłączenie czę-ści gruntów gmin Słobódki górnej i Zawadówki do gminy Huta nowa.
1349. L. s. 2049. Mieszkańcy przysiółka „Brzoza ad Wrzawy“ pow. Tarno-brzeg p. p. Tarnowskiego o datek na przekop kanału.
1350. L. s. 2048. Wydział Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Tarno-brzegu p. t. o subwencyę na budowę sokolni.
1351. 2049. Zarząd Przytuliska dla drob-nych dzieci pod opieką św. Józefa we Lwowie p. t. p. o jednorazowe wsparcie.
1352. L. s. 2050. Chylewska Olga, wdowa po starszym inżynierze Wydziału kra-jowego p. p. Męcińskiego o przedłu-żenie zapomogi.
1353. L. s. 2051. Stowarzyszenie opieki Weteranów z r. 1363/4 w Krakowie p. p. Męcińskiego o subwencyę.
1354. L. s. 2052. Wójcicka Augusta, zam. Zającowa, stała nauczycielka w Pod-czerwonem p. t. p. o przyznanie lat 1892—1898 jako lat służby w pow. Nowym Targu.
1355. L. s. 2053. Przytulisko uczestników powstania z r. 1863/4 w Krakowie p. t. p. o subwencyę.
1356. L. s. 2054. Komitet c. k. Towarzy-stwa rolniczego w Krakowie p. p. Z. Tarnowskiego o subwencyę na wy-stawę ogrodniczą w jesieni 1904 r.
1357. L. s. 2055. Ten sam p. t. p. na urzą-dzenie wystaw okręgowych i targów na bydło rozplodowe j. w.
1358. L. s. 2056. Ten sam p. t. p. o zmianę art. I. ustawy z dnia 19. lipca 1878 Nr. 48. Dz. u. kr. w sprawie zwol-nienia od odpłaty gminnej spirytusu denaturowanego.
1359. L. s. 2057, Ten sam p. t. p. o sub-wencyę na utrzymanie zakładu ho-dowli ziemniaków w Nowej wsi przez H. Dołkowskiego.
1360. L. s. 2058. Ligęza Jan nauczyciel kier. w Jastkowicach pow. Tarno-brzeg p. t. p. o przyznanie I. dodatku pięcioletniego.
1361. L. s. 2059. „Polskie Towarzystwo gorzelnicze“ w Boleszowcach p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo pisma fachowego.
1362. L. s. 2060. Komitet c. k. Towarzy-stwa rolniczego w Krakowie p. p. Z. Tarnowskiego o subwencyę 1000 K. dla Towarzystwa rol. okręg. w No-wym Targu na budowę składu paszy.
1363. L. s. 2061. Komitet c. k. Towarzy-siwa rolniczego p. t. p. z petycją Henryka Dołkowskiego o subwencyę

- roczną 2.000 na zakład hodowli ziemniaków w Nowej wsi pod Kętami.
1364. L. s. 2062. Pragłowska Julia i Aleksandra Pragłowska sieroty po nauczycielu lud. we Lwowie p. p. E. Michałowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej, oraz stały zasilek roczny na utrzymanie.
1365. L. s. 2063. Zabokrzycki Aleksander rząd. i p. inżynier we Lwowie p. p. Wodzickiego o odszkodowanie lub odpowiednie zajęcie przy Wydziale krajowym.
1366. L. s. 2064. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Chrzanowie p. t. p. o subwencyę.
1367. L. s. 2065 Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie p. t. p. uprasza o zezwolenie Wydziałowi kraj. na ulokowanie w Administracyi kraju funduszów w kwocie 40.000 K. w 3% obligacyach po 100 K.
1368. L. s. 2066. Chrzaszczewska z Bielińskich Marya wdowa po nadinżynierze Wydziału krajowego w Krakowie p. p. Paszkowskiego w drodze łaski o podwyższenie pensyi wdowiej.
1369. L. s. 2067. Flasińska Feliska wdowa po pisarzu etatowym szpitala św. Łazarza w Krakowie p. t. p. o jednorazowe wsparcie.
1370. L. s. 2068. Wydział Bursy św. Georga w Tarnopolu pp. Korola o zapomogę.
1371. L. s. 2069. Zabokrzycki Aleksander rząd. upow. inżynier budowy i kultury i b. kierownik budowy kolei Chabówka-Zakopane we Lwowie p. t. p. o odszkodowanie lub zajęcie przy Wydziale krajowym z powodu zaprzestania budowy tejże kolei.
1372. L. s. 2070. Stowarzyszenie robotników kat. „Praca“ w Tarnowie p. p. Vayhingera o subwencyę.
1373. L. s. 2071. Kuratorya internatu św. Józefa dla uczniów c. k. Seminarjum naucz. w Tarnowie p. t. p. przedkłada rachunek wszystkich wydatków i dochodów za rok 1902 oraz preliminarz wydatków na rok 1903.
1374. L. s. 2072. Rampeltowa z Czernych Marya w Drohobyczu, wdowa po zarządecy szpitala w Rzeszowie p. p. Maissała o zapomogę na r. 1903.
1375. L. s. 2073. Gmina miasta Gorlic p. p. A. Skrzyńskiego o założenie c. k. gimnazjum z rokiem szkolny 1904/5 tamże.
1376. L. s. 2074. Wagenknecht Izabela i Helena córki po nauczycielu szkoły ewang. w Krakowie p. p. Federowicza o zapomogę.
1377. L. s. 2075. Komitet parafialny kościoła W. W. Świętych w Krakowie p. p. Leo o dalszą subwencyę na restauracyę kościoła św. Piotra.
1378. L. s. 2076. Wydział bursy im. św. Jadwigi w Dębicy p. p. A. Jędrzejowicza o subwencyę.
1379. L. s. 2077. Starski Leon właśc. real. i kaflarz w Półwsin zwierzynieckim przy Krakowie p. p. Rottera o bezprocentową pożyczkę w kwocie 3.000 K. na pracownię kaflarską.
1380. L. s. 2078. Mielniczuk Mokryna Siostra Zakonu Bazylianek i przełożona Internatu dla dziewcząt w Przemysłu Zasanie p. p. Metropolitę A. Szeptyckiego o zapomogę w kwocie 1.000 K.
1381. L. s. 2079. Filewicz Włodzimiera Siostra B. B. i przełożona Internatu dla dziewcząt we Lwowie p. t. j. w.
1382. L. s. 2080. Stowarzyszenie dla wspierania izr. ubogiej młodzieży szkół średnich we Lwowie p. p. Loewenseina o subwencyę na cele Stowarzyszenia.

1383. L. s. 2085. Mokrzycka Marya, wdowa po prywatnym urzędniku we Lwowie p. p. Bojkę o subwencyę na dalsze kształcenie się w śpiewie.
1384. L. s. 2087. Schmid Walerya, wdowa po rządcy szpitala pow. w Przemysłu p. p. Glidziuka o dar z łaski.
1385. L. s. 2090. Internat dla uczniów Seminarium naucz. w Krakowie p. p. Bobrzyńskiego o subwencyę na rok 1904.
1386. L. s. 2091. Internat dla uczniów Seminarium naucz. w Krakowie p. t. p. o subwencyę na rok 1903.
1387. L. s. 2092. Internat dla uczniów Sem. naucz. w Krakowie p. p. o subwencyę na budowę domu.
1388. L. s. 2093. Towarzystwo opieki nad Internatem im. G. Piramowicza dla uczniów c. k. Seminarium naucz. we Lwowie p. t. p. o subwencyę na budowę Internatu.
1389. L. s. 2094. Towarzystwo opieki nad Internatem im. G. Piramowicza dla uczniów c. k. Seminarium naucz. we Lwowie p. t. p. o subwencyę na utrzymanie Internatu.
1390. L. s. 2095. Wydział Tow. muzycznego w Krakowie p. p. Paszkowskiego o podwyższenie rocznej subwencyi dla konserwatorium.
1391. L. s. 2096. Urzędnicy kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie p. p. Leo o regulacyę plac.
1392. L. s. 2097. Kubalówna Zofia we Lwowie p. p. Sękowskiego o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
1393. L. s. 2098. Holzer Tadeusz, nauczyciel i kierownik w Czyżynach p. p. Jaworskiego o policzenie lat służby w zawodzie naucz. od r. 1863—1869 do emerytury.
1394. L. s. 2099. Pociężyński Michał nauczyciel w Dąbrowie wisłockiej p. p. Krempe o policzenie pełnych lat służby i wymiaru całej emerytury w drodze łaski.
1395. L. s. 2100. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Rzeszowie p. p. Jabłońskiego o zapomogę.
1396. L. s. 2101. Przeddziecka Julia, wdowa po sybiraku we Lwowie p. p. Wereszezyńskiego o zapomogę.
1397. L. s. 2102. Wydział Rady powiat. w Podhajeach p. p. Lityńskiego o pomoc dla dotkniętych klęską elementarną
1398. L. s. 2103. Sternalowa Emilia, wdowa po adjunkcie kas. Wydz. kraj. p. p. Jędrzejowicza o przyznanie jednorazowego daru z łaski.
1399. L. s. 2104. Wyd. Rady pow. w Nowym Targu p. p. Bednarskiego o zniesienie myt.
1400. L. s. 2105. Komitet opiekujący się domem pracy w Krakowie p. p. Lubomirskiego o subwencyę.
1401. L. s. 1106. Kowalska Klotylda, kierowniczką 4-kl. szkoły żeńskiej w Nowym Sączu p. p. Hupkę o przywrócenie dawnej plac.
1402. L. s. 2107. Ogrodnik Apolonia, ukończona uczennica konserwatorium p. p. Buynowskiego o udzielenie zasiłku na kształcenie się w śpiewie.
1403. L. s. 2108. Redakcyja „Dwutygodnika“ katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie p. Członka Sejmu J. E. Bilczewskiego o subwencyę.
1404. L. s. 2109. Zieliński Józef, emeryt. kier. szkoły lud. w Kołomyi p. p. Viviena o przyznanie pełnej emerytury i o piąty dodatek.

1405. L. s. 2110. Waltenberger Antoni Tadeusz w Drohobyczu p. p. Wiśniewskiego o subwencyę na ukończenie Akademii sztuk pięknych w Krakowie.
1406. L. s. 2111. Ortyńska Marya wdowa po kondukt. kr. biura mel. przez Wydział kraj. o pensyę.
1407. L. s. 2112. Kalita Karol, emer. kasyer zakładu obłąkanych w Kulparkowie przez Wydział kraj. o przyznanie nadal 600 koron rocznie, jako osobistego dodatku.
1408. L. s. 2113. Kaniak Józef uczeń c. k. art. przem. szkoły w Pradze p. p. A. Jędrzejowicza o stypendyum na kształcenie się.
1409. L. s. 2114. Stein (Krzemieński) Antoni we Lwowie p. p. Sękowskiego o zasiłek na kształcenie się w śpiewie za granicą.
1410. L. s. 2115. Wydz. Tow. brat. pomocy słuchaczy akademii weterynaryjnej we Lwowie p. p. J. E. Marszałka krajowego St. hr. Badeniego o zapomogę na rok 1903.
1411. L. s. 2116. Lipińska Salomea, wdowa po artyście skrzypku we Lwowie p. p. Stojałowskiego o zapomogę.
1412. L. s. 2117. Szczepański Władysław Zygmunt we Wiedniu p. t. p. o stypendyum na dalsze kształcenie się w muzyce.
1413. L. s. 2118. Wydział pow. w Kosowie p. t. p. w sprawie przymusowego ubezpieczenia od ognia.
1414. L. s. 2119. Polskie akad. stowarzyszenie „Ognisko“ w Gracu p. t. p. o subwencyę.
1415. L. s. 2120. Wydział pow. w Buczaczu p. t. p. w sprawie przymusowej asekuracji od ognia.
1416. L. s. 2121. Wydział pow. w Wadowicach p. p. Stojałowskiego w sprawie przymusowego ubezpieczenia od ognia.
1417. L. s. 2125. Herasimowicz Leon, emer. nauczyciel w Łyścu p. p. Stojałowskiego o policzenie lat służby.
1418. L. s. 2126. Towarzystwo „Bursy“ polskiej im. Mickiewicza w Stryju p. t. p. o subwencyę.
1419. L. s. 2127. S. S. Felicjanki w Przemysłu p. t. p. o subwencyę na internat dla kandydatek seminarjum nauczycielskiego.
1420. L. s. 2128. Stupnicka Józefa, wdowa po emer. naucz. ludowym w Przemysłu p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej
1421. L. s. 2129. Gmina Nakło pow. Przemysł p. t. p. o uwolnienie od płacenia prestacyi szkolnej.
1422. L. s. 2130. Workiewicz Albert, emer. naucz. w Przemysłu p. t. p. o podwyższenie emerytury.
1423. L. s. 2131. Czytelnia akademiicka we Lwowie o subwencyę p. t. p.
1424. L. s. 2132. Gmina Ossowce pow. Buczacz p. t. p. o uwolnienie od płacenia prestacyi szkolnej.
1425. L. s. 2133. Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych p. p. Buynowskiego w sprawie opodatkowania towarzystw asekuracyjnych na rzecz straży pożarnych i o zaprowadzenie przymusu asekuracyjnego od ognia.
1426. L. s. 2134. Komitet restauracyjny kościoła św. Anny w Krakowie p. t. p. o zasiłek na dokończenie restauracji kościoła.
1427. L. s. 2135. Czaykowski Stanisław, art. malarz w Krakowie o zasiłek.
1428. L. s. 2136. Gmina miasta Brzozowa p. p. Mieczysława Urbańskiego o odpisanie zaległych prestacyj szkol-

- nych i niżenie tychże do ustawowej stopy.
1429. L. s. 2137. Białoskórska Marya uczelnia konserwatorium we Lwowie p. t. p. o zasiłek.
1430. L. s. 2138. Babińska Helena, wdowa po dyetaryuszu Wydz. kraj. p. p. Niezabitowskiego o wsparcie.
1431. L. s. 2139. Okoński Adam, art. opery teatr. miejsk. we Lwowie p. p. Michalskiego o zasiłek na dalsze studia.

Wniesione po dzień 18. września 1903.

1432. L. s. 2140. Stowarzyszenie „Gwiazda” w Brodach p. p. Sałę o zapomogę.
1433. L. s. 2141. Towarzystwo Bursy dla chrześcijańskiej młodzieży w Brodach p. p. Sałę o subwencję.
1434. L. s. 2142. Mokłowska Izabela b. nauczycielka w Stanisławowie p. p. Hurryka o przyznanie emerytury.
1435. L. s. 2143. Sowiński Antoni rzeźbiarz w Drohobyczu p. p. Gładziuka o wsparcie.
1436. L. s. 2144. Gmina Krauszów powiat Nowy Targ p. p. Hużę o zniesienie myt na drogach krajowych.
1437. L. s. 2145. Gmina Witków p. t. p. j. w.
1438. L. s. 2146. Gmina Chochołów p. t. p. j. w.
1439. L. s. 2147. Gmina Ludzimierz p. t. p. j. w.
1440. L. s. 2148. Gmina Załuczne p. t. p. j. w.
1441. L. s. 2149. Gmina Pieniążkowiec p. t. p. j. w.
1442. L. s. 2150. Gmina odrowąż p. t. p. j. w.
1443. L. s. 2151. Gmina Podczerwone p. t. p. j. w.
1444. L. s. 2152. Gmina Ciche p. t. p. j. w.
1445. L. s. 2153. Gmina Czarny Dunajec p. t. p. j. w.
1446. L. s. 2154. Gmina Grabów powiat Dolina p. p. Bohaczewskiego z protestem przeciw ustawie o włościach rentowych i biurach pośrednictwa pracy.
1447. L. s. 2155. Gmina Jabłonka powiat Lisko p. p. Starucha j. w.
1448. L. s. 2156. Gmina Lubne p. t. p. j. w.
1449. L. s. 2157. Gmina Bystre p. t. p. j. w.
1450. L. s. 2158. Gmina Ścieżnica p. t. p. j. w.
1451. L. s. 2159. Ta sama p. t. p. o uchwalenie nowej sejmowej ordynacji wyborczej.
1452. L. s. 2160. Gmina Bystro p. t. p. j. w.
1453. L. s. 2161. Lewicki Józef w Kołomyi p. p. Witosławskiego o zapomogę na dokończenie studyów artystycznych.
1454. L. s. 2162. Gering Julia, córka po śp. konduktorze drog. we Lwowie p. p. A. Brnnickiego o jednorazową zapomogę.
1455. L. s. 2163. Reprezentacya miasta Skaly nad Zbruczem pow. Borszczów p. p. Borkowskiego o ustanowienie c. k. Sądu pow. tamże.
1456. L. s. 2164. Hozard Edward, naucz. lud. w Gródku pod Lwowem p. p. Hużę o wliczenie mu 10 lat i 6 mies. do służby nauczycielskiej

457. L. s. 2165. Koloniści z Królina pow. Mościska p. p. Stan. Stadnickiego o utworzenie nowej gminy z obszaru dworskiego tamże.
1458. L. s. 2166. Wojciechowski Jan, stały naucz. przy szkole 5 kl. męskiej w Brzeżanach p. p. Traczewskiego o dodatkowe policzenie służby przed- etatowej w zawodzie naucz. 9/10 1867 do 6/7 1871 w drodze łaski.
1459. L. s. 2167. Redakcyja „Głosu rolni- czego“ w Tarnowie p. p. Męcińskiego o subwencyę.
1460. L. s. 2168. Sz wajkowska Walerya wdowa po b. kierowniku szkoły lud. w Chyrowie p. p. E. Michałowskiego o przyznanie wyższej pensyi wdowiej.
1461. L. s. 2169. Towarzystwo historyczne we Lwowie p. p. Marsa o zasiłek w kwocie 1400 kor. na rok 1903.
1462. L. s. 2170. Zwierzchność gminy Za- leszczyki stare p. p. T. Cieńskiego o przyjęcie na fundusz krajowy ko- szków utrzymania Zygm. Franc. Czer- nego w Czerniowcach w kwocie 936 koron.
1463. L. s. 2171. Stowarzyszenie chrześ. rękodzielników „Gwiazda“ w Zale- szczykach p. t. p. o subwencyę 2000 koron na budowę domu.
1464. L. s. 2172. Androwicz Mikołaj naucz. lud. w Tuczapach pow. Śniatyn p. p. Krzysztofowicza o wliczenie mu lat służby naucz. przed egzaminem kwa- lifkacyjnym od roku 1873 – 1899 do emerytury.
1465. L. s. 2173. Stępińska Leokadya żona emer. zarządcy szpitala krajow. we Lwowie p. p. Glidziuka o zapomogę.
1466. L. s. 2174. Towarzystwo bursy gi- mnazyalnej w Samborze p. p. Dr. Fr. Tomaszewskiego o jednorazowy za- siłek.
1467. L. s. 2175. Jeżowski Jan emer. naucz ludowy w Gołogórach pow. [Złoczów p. t. p. o podwyższenie emerytury o 100 koron.
1468. L. s. 2176. Gmina miasta Łańcuta p. p. Żardeckiego o znizienie prestacyi szkolnej.
1469. L. s. 2177. Babka Zdzisław naucz. lud. z Urzejowic pow. Przeworsk p. t. p. o dodatek do płacy.
1470. L. s. 2178. Przełożona S. S. Urszu- lanek w Kołomyi p. p. Moysę o sub- wencyę na budowę gmachu szkol- nego.
1471. L. s. 2179. Konkolniak Grzegorz emer. naucz. ludow. w Chlebczynie polnym pow. Śniatyu p. t. p. o przy- znanie lat służby lub podwyższenie pensyi.
1472. L. s. 2180. Sternalowa Apolonia wdowa po urzędniku Wydziału kraj. we Lwowie p. p. Michalskiego o je- dnorazowy datek.
1473. L. s. 2181. I. Galic. Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwo- wie p. t. p. o subwencyę na r. 1903.
1474. L. s. 2182. Barabasz Karolina, wdowa po naucz. lud. w Starych Bohorod- czanach pow. Stanisławów p. p. Ba- rabasza i Huryka o zapomogę.
1475. L. s. 2183. Towarzystwo „Bursy im. Kopernika“ w Jarosławiu p. p. J. Czartoryskiego o subwencyę na rok 1903/4.
1476. L. s. 2184. Towarzystwo „Gwiazda“ w Jarosławiu o subwencyę.
1477. L. s. 2185. Wydział powiatowy w Ka- łaszu p. Wursta o uregulowanie do-

- plywów „Dniestru“ w szczególności potoka „Bołochówki“.
1478. L. s. 2186. Gmina miasta Kałusza p. t. p. o przyjęcie dodatkowej prestatyci na opłacanie płac nauczycielskich na fundusz krajowy.
1479. L. s. 2187. Wydział Towarzystwa filologicznego we Lwowie. p. p. A. Marsa o zasiłek na wydawnictwo czasopisma filologicznego „Eos“ na rok 1903/4.
1480. L. s. 2188. Wydział Gospodarczy X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie z r. 1904, p. t. p. o zasiłek na urządzenie tego zjazdu.
1481. L. s. 2189. Reprezentacya powiatu Nowotarskiego, p. p. Bednarskiego o regulacyę rzek i zabudowanie potoków górskich.
1482. L. s. 2190. Kutna Stanisława, wdowa po naucz. lud. w Boryniczach, p. p. Mycielskiego o zapomogę.
1483. L. s. 2191. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Brzeżanach, p. p. Traczewskiego o subwencyę na wykończenie sali gimnastycznej.
1484. L. s. 2192. Magistrat król. miasta Bochni z kuratorem Ochronki dla małych dzieci w Bochni.
1485. L. s. 2193. Gminy Korezyna-Czarnorzeki-Węglówki i Krasna w pow. Krosno, p. p. Gorayskiego o zasubwencyonowanie drogi 11 klm.
1486. L. s. 2194. Czerwińska Gabryela wdowa po współuczestniku powstania polsk. z r. 1863/4 we Lwowie, p. p. Bojkę o jednorazową, zapomogę.
1487. L. s. 2195. Schnitzer Michał, naucz. lud. w Kołomyi, p. p. Witosławskiego o zapomogę na dokończenie studyów na polu muzyki w Pradze.
1488. L. s. 2196. Reprezentacya miasteczka Skały nad Zbruczem w pow. Borszczowskim, p. p. Borkowskiego o zaliczenie go do rzędu 131 miast.
1489. L. s. 2197. Mieszkańcy wsi Rabki pow. Myślenice, p. p. A. Lubomirskiego o regulacyę Slonianki i o przeprowadzenie brzegiem jej drogi publicznej w Rabce.
1490. L. s. 2198. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Wadowicach, p. p. Dra Maissa o subwencyę.
1491. L. s. 2199. Redakcyja „Małego Świątka“ we Lwowie, p. p. Skalkowskiego o subwencyę na rok 1903.
1492. L. s. 2200. Zawadzki Knake Stanisław, kier. teatru lud. krakowskiego i prowincjonalnego w Krakowie, p. p. Paygerta o dodatkową subwencyę.
1493. L. s. 2201. Gmina Łubne pow. Lisko, p. p. Starucha o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborezej.
1494. L. s. 2202. Gmina Jabłonka, p. t. p. j. w.
1495. L. s. 2203. Gmina Grabów pow. Dolina, p. p. Bohaczewskiego, j. w.
1496. L. s. 2204. Dziubińska Wanda, wdowa, po praktykańcie rachunkowym Wydziału kraj., p. p. Skalkowskiego o dar z łaski.
1497. L. s. 2205. Polskie Stowarzyszenie handlowo - rękodzielnicze „Gwiazda“ w Wiedniu, p. p. Struszkiewicza o subwencyę.
1498. L. s. 2215. Wydział tow. Bratniej pomocy słuchacz, polit. we Lwowie, p. p. Skalkowskiego o subwencyę.

1499. L. s. 2216. Zarząd domu słuchaczyw polit. we Lwowie, p. t. p. o subwencyę.
1500. L. s. 2217. Paniczewska Paulina, wdowa po naucz. w Stecowie p. Śniatyn, p. p. Moysę o podwyższenie dodatku na wychowanie sierót i zaopatrzenie wdowie.
1501. L. s. 2218, Zieliński Józef, em. kier szkoły lud. w Kołomyi, p. p. Moysę o pełną emeryturę i o przyznanie piątego dodatku pięcioletniego.
1502. L. s. 2219. Urząd gminy w Wołczkowcach, p. p. Moysę o uwolnienie od dostarczania 10 koreów kukurudzy, a względnie 100 kor. na utrzymanie nauczyciela.
1503. L. s. 2220. Fydowa Tekla, wdowa po naucz. w Kruźłowej, p. p. Małachowskiego o przyznanie na 4 dzieci wyższego daru.
1504. L. s. 2221. Tow. wzajemnej pomocy uczestn. powstania pols. z r. 1863/4 we Lwowie, p. p. Małachowskiego o stałą subwencyę.
1505. L. s. 2222. Kiszczka Emanuela, córka urzędnika skarb. we Lwowie, p. p. Gładziuka o subwencyę na dalsze kształcenie się w śpiewie.
1506. L. s. 2223. Nikopoli Michał we Lwowie, p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.
1507. L. s. 2224, Koło c. k. Konserwatorów Galieyi wschodniej, p. p. Berkowskiego w sprawie bram fortecznych w Okopach św. Trójcy.
1508. L. s. 2225. Zajączkowska Zofia, uczennica we Lwowie, p. p. Gładziuka o subwencyę na kształcenie się w muzyce.
1509. L. s. 2226. Komitet Internatu św. Józefa we Lwowie, p. p. Lipińskiego o subwencyę.
1510. L. s. 2227. Wydział Galic. Towarzystwa lekarzy weterynaryjnych, p. p. Romanowicza o subwencyę 600 kor. na wydawnictwo „Przeglądu weterynarskiego“.
1511. L. s. 2228. Głowacka Marya, wdowa po dyetaryuszu w Krakowie, p. p. Paszkowskiego o zaopatrzenie.
1512. L. s. 2229. Zgromadzenie OO. Augustyanów w Krakowie, p. p. Paszkowskiego o subwencyę na restauracyę kościoła św. Katarzyny.
1513. L. s. 2230. Wojtyna Anna, wdowa po strózu Wydz. kraj. we Lwowie, p. p. Paszkowskiego o zaopatrzenie lub zapomogę.
1514. L. s. 2231. Kotarbiński Józef, dzierżawca i dyrektor teatru w Krakowie, p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencyi dla teatru miej. w Krakowie.
1515. L. s. 2232. Głowacka Adolfa we Lwowie, p. t. p. o pensyę.
1516. L. s. 2233. Strzelecka Julia, wdowa po emer. dyrekt. szkoły las. we Lwowie, p. p. Schnella o podwyższenie pensyi wdowiej.
1517. L. s. 2234. Towarzystwo ratunkowe we Lwowie, p. p. Michalskiego o subwencyę.
1518. L. s. 2235. Związek polskich gimn. Towarzystw sokolich we Lwowie, p. p. Tarnawskiego o subwencyę w kwocie 1000 kor. na r. 1903 i o wstawienie do budżetu na r. 1904 kwoty 1000 koron.
1519. L. s. 2236. Towarzystwo Bursy w Przemyśle, p. p. Tarnawskiego o subwencyę.

1520. L. s. 2237. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich, we Lwowie p. p. Tarnawskiego o przyznanie subwencji na rok 1903 — 1000 koron o wstawienie do budżetu na rok 1904 — 1000 koron, o asygnowanie subwencji do rąk Związku sokol. o subwencyę Sokołowi ruskemu.
1521. L. s. 2238. Towarzystwo akademików polskich „Ognisko“ w Czerniowcach, p. p. Tarnawskiego o subwencyę.
1522. L. s. 2239. Kat. zarej. kasa zapomogowa „Przyjaźń“ we Lwowie p. p. Michalskiego o zasiłek pieniężny.
1523. L. s. 2240. Rada gminna w Dolinie p. p. Urbańskiego o subwencyę na zalesienie pastwiska.
1524. L. s. 2241. Szwed Franciszek z Pewli małej p. p. Szweda o subwencyę na rozszerzenie warsztatu wyrobu instrementów rzniętych.
1525. L. s. 2242. Andehazy Karolina we Lwowie p. p. Romanowicza o zapomogę.
1526. L. s. 2243. Centralny Związek galic. przem. fabrycznego we Lwowie p. p. A. Lubomirskiego w sprawie zachowania się Rządu wobec galicyjskiej produkeyi cukrowniczej.
1527. L. s. 2244. Galicyjsko - bukowińskie akcyjne Towarzystwo dla przemysłu cukrowniczego w Przeworsku p. p. Sękowskiego przedkłada postulaty galicyjskiego cukrownictwa.
1528. L. s. 2245. Ferensiewiczowa Agata, wdowa po nauczycielu w Grybowie p. p. Małachowskiego o podwyższenie daru z łaski.
1529. L. s. 2246. Towarzystwo św. Apostoła Pawła we Lwowie przez członka Sejmu ks. Metropolite Szeptyckiego o subwencyę na misye katolickie.
1530. L. s. 2246. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków cerkiewnych, dyecezyi lwowskiej p. t. p. o subwencyę.
1531. L. s. 2248. Towarzystwo Ruski Instytut dla dziewcząt w Przemyśle przez członka Sejmu ks. biskupa Czechowicza o subwencyę.
1532. L. s. 2249. Gmina Wola koblańska pow. Stary Sambor p. t. p. o regulacyi potoku.
1533. L. s. 2250. Towarzystwo im. św. Cyryla w Przemyśle p. t. p. o subwencyę.
1534. L. s. 2251. SS. Bazylianki w Przemyśle p. t. p. o zapomogę dla internatu dla uczenie seminaryum naucz.
1535. L. s. 2252. Bursa im. św. Mikołaja w Przemyśle p. t. p. o zapomogę.
1536. L. s. 2253. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie p. p. Z. Tarnowskiego o podwyższenie dotacyi na cele ogólne Towarzystwa.
1537. L. s. 2254. Jasiński Bolesław, naucz. lud. w Antonowie p. t. p. o dodatek pięcioletni.
1538. L. s. 2255. Motyczko Marya, wdowa po oficyaliście prywatnym we Lwowie p. p. Michalskiego o zapomogę.
1539. L. s. 2256. Ks. Teodorowicz Józef arcybiskup orm. kat. we Lwowie p. p. Moysę o zapomogę na odnowienie katedry orm. kat. we Lwowie.
1540. L. s. 2257. Migdałowa Bronisława, wdowa po naucz. lud. p. p. Maissa o przedłużenie poboru dodatku na wychowanie syna.
1541. L. s. 2258. Gmina Kłodawa p. p. Stapińskiego o cofnięcie rozporzą-

- dzenia Namiestnictwa o zaprawianiu kolezyków bezrogom.
1542. L. s. 2259. Gmina Sowina p. t. p. j. w.
1543. L. s. 2260. Gmina Odrzykoń p. t. p. j. w.
1544. L. s. 2261. Gmina Święcany p. t. p. j. w.
1545. L. s. 2262. Gmina Bączal górny p. t. p. j. w.
1546. L. s. 2263. gmina Ujazd p. t. p. j. w.
1547. L. s. 2264. Gmina Brzezówka p. t. p. j. w.
1548. L. s. 2265. Gmina Dąbrówka p. t. p. j. w.
1549. L. s. 2267. Tow. ludoznawcze we Lwowie p. p. Merunowicza o subwencyę.

Wniesione po dzień 19. września 1903.

1550. L. s. 2268. Szypuła Piotr w Roznoszyńcach, p. p. Ostapczuka o subwencyę na rozszerzenie warsztatu kilimkarskiego.
1551. L. s. 2269. Ruska Bursa w Stryju, p. p. Oleśnickiego o zasilek.
1552. L. s. 2270. Ruska Bursa im. Effnowicza w Brodach, p. p. Korola o zasilek.
1553. L. s. 2278. Towarzystwo pomocy naukowej we Lwowie, p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na utrzymanie bursy pod nazwą „Domu im. Kościuszki“.
1554. L. s. 2279. Towarzystwo „Proświta“ we Lwowie, p. p. Oleśnickiego o subwencyę na wydawnictwo książeczek popularnych dla ludu.
1555. L. s. 2280. To samo, p. t. p. o subwencyę na utrzymanie dwóch wędrownych nauczycieli gospodarstwa.
2556. L. s. 2281. Głowacki Emilian, opiekun nielet. Michaliny Chaszczyńskiej, sieroty po naucz. ludow. w Żydaczowie, p. p. Ochrymowicza o udzielenie datku wzgl. zapomogi na utrzymanie Michaliny Chaszczyńskiej.
1557. L. s. 2282. Małachowska Zofia, wdowa po naucz. lud. w Drohobyczu, p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej w drodze łaski.
1558. L. s. 2283. Przybyłowa Magdalena, emer. akuszerka szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. p. Paszkowskiego o podwyższenie emerytury lub dar z łaski.
1559. L. s. 2284. Cercha Stanisław, artysta malarz w Krakowie, p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo „Pomniki Krakowa“.
1560. L. s. 2285. SS. Nazaretanki we Lwowie, p. t. p. o przyznaną resztę subwencyi na r. 1903, o wstawienie tej subwencyi w kwocie 800 kor. do budżetu na r. 1903 i o przyznanie jak największej subwencyi na r. 1904 na utrzymanie Zakładu wychowawczego we Lwowie.
1561. L. s. 2286. Kulezycka Eugenia, nauczycielka szkół. lud. w Sławsku pow. Stryj, p. p. dr. Oleśnickiego o poli-

- czenie dwóch lat praktyki do emerytury.
1562. L. s. 2287. Wydział Bursy im. św. Mikołaja w Przemyślu, p. t. p. o zapomogę.
1563. L. s. 2288. Gmina Dolha kałuska pow. Kałusz, p. t. p. o wyjednanie bezpłatnego poboru surowicy na poprawę paszy dla bydła.
1564. L. s. 2289. Towarzystwo „Szkilna Pomiecz“ w Samborze, p. t. p. o podwyższenie datku rocznego na 200 kor.
1565. L. s. 2290. Zarząd Bursy św. Włodzimierza W. w Samborze, p. t. p. o podwyższenie datku rocznego na 500 kor.
1566. L. s. 2291. Kuryłło Jan, naucz. lud. w Uhorecach zapłatyńskich pow. Sambor, p. t. p. o przyznanie lat służby od r. 1868 do emerytury w drodze łaski.
1567. L. s. 2292. Rondewaldowa z Niedzielskich Eleonora, wdowa po konduktorze dróg kraj. we Lwowie, p. p. Abrahamowicza o zaopatrzenie lub zasiłek pieniężny na utrzymanie.
1568. L. s. 2293. Grünspan J., przemysłowiec z Andrychowa pow. Kraków, p. p. Męcińskiego o materyalne poparcie celem założenia tkalni mechanicznej i szkoły tkackiej w Andrychowie.
1569. L. s. 2294. Komitet Tow. opieki nad internatem dla uczniów c. k. semin. naucz. męsk. w Tarnopolu, p. p. E. Michałowskiego o subwencyę na pokrycie kosztów rozszerzenia internatu.
1570. L. s. 2295. Wydział pol. Tow. gimn. „Sokół“ w Zbarazu, p. t. p. o subwencyę.
1571. L. s. 2296. Kisielewski Zygmunt, zecer drukarski we Lwowie, p. p. Wł. L. Jaworskiego, o bezprocentową pożyczkę w kwocie 10.000 kor. na utworzenie własnej drukarni w Rzeszowie.
1572. L. s. 2297. Nussbaumówna Laura i Fryderyka, nauczycielki w Brodach, p. p. Fruchtmanna o podwyższenie płacy.
1573. L. s. 2298. Mospaniuk Paweł, naucz. lud. w Mokrotynie Kolonii, pow. Żółkiew, p. p. dr. Mogilnickiego o zwrot (3) trzech pięcioleci.
1574. L. s. 2299. Bajcar Teofila, wdowa po naucz. lud. w Strutynie pow. Rohatyn, p. t. p. o przedłużenie w drodze łaski datku od 1902—1904 roku na wychowanie córki.
1575. L. s. 2300. Bernatek Laetus Fr., przeor konwentu Bonifratów w Krakowie, p. p. St. Tarnowskiego o subwencyę w kwocie 4.000 koron na utrzymanie chorych w szpitalu.
1576. L. s. 2301. Przytulisko Polskie w Wiedniu, p. p. Michalskiego o subwencyę.
1577. L. s. 2302. Ligaszewska Julia, wdowa po naucz. kier. szkół. lud. w Jordanowie, p. t. p. o zapomogę.
1578. L. s. 2303. Kozankiewicz Leon, em. naucz. lud. w Horodence, p. t. p. o jednorazową zapomogę.
1579. L. s. 2304. Towarzystwo gimn. „Sokół“ w Horodence, p. t. p. o subwencyę.
1580. L. s. 2305. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia w Sądowej Wiszni, p. t. p. o zapomogę na utrzymanie ochronki dla małych dzieci.

1581. L. s. 2206. Towarzystwo pomocy nauk. w Sanoku, p. t. p. o subwencyę.
1582. L. s. 2307. Matlińska Wanda, w Krakowie, p. t. p. o subwencyę w kwocie 6.000 koron na kształcenie się w śpiewie, którą zobowiązuje się po dojszeiu do celu zwrócić.
1583. L. s. 2308. Rudzińska Helena, wdowa po nancz. lud. w Bochni, p. t. p. o podwyższenie jej pensyi.
1584. L. s. 2309. Towarzystwo Pań dobroczynności św. Wincentego a Paulo w Drohobyczu, p. t. p. o zapomogę.
1585. L. s. 2310. Towarzystwo Bursy polskiej dla dziewcząt im. A. Mickiewicza w Kołomyjach, p. t. p. o zasiłek.
1586. L. s. 2311. Dreziński Władysław, dyktaryusz Oddz. rach. Wydziału kraj. p. t. p. „o veniam aetatis“.
1587. L. s. 2312. Stowarzyszenie kat. młodzieży rękodzielniczej „Skala“ we Lwowie, p. t. p. o subwencyę.
1588. L. s. 2313. Zwierzchność gminy Zaleszczyki, p. p. T. Cieńskiego o jednorazową zapomogę, na zaprowadzenie wodociągów.
1589. L. s. 2314. Tehórzewska Bogumiła, kierown. szkoły żeńsk. w Łańcucie p. p. Żardeckiego o przyznanie jej kwoty 600 kor. jako rełatum za mieszkanie w Lubaczowie.
1590. L. s. 2315. Kowalska z Godlewskich Marya, nauczycielka w Żabinie, p. p. Schnella o policzenie lat służby od roku 1886—1893 do emerytury.
1591. L. s. 2316. Ferensiewiczowa Agata, wdowa po naucz. lud. w Grybowie p. p. Huzę o większe zaopatrzenie wdowie niż dotychczasowe.
1592. L. s. 2317. Ryżewska Aniela, wdowa po naucz. lud. w Pawełczu pow. Stanisławów p. p. Moysę o podwyższenie dotychczasowego zaopatrzenia.
1593. L. s. 2318. Towarzystwo miłośników Historii i zabytków Krakowa, p. p. Federowicza o podwyższenie subwencyi z 500 [koron na 1000 koron.
1594. L. s. 2319. Rozborska Ludwika, wdowa po współuczestniku powstania polsk. z r. 1863/4 we Lwowie, p. p. A. Brunickiego o jednorazowe wsparcie pieniężne.
1595. L. s. 2320. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Przemyślu, p. p. Tarnawskiego o subwencyę.
1596. L. s. 2321. Komitet parafialny w Wadowicach, p. p. Oleśnickiego o zapomogę na budowę cerkwi.
1597. L. s. 2322. Gmina Ponice pow. Nowy Targ p. p. Potoczka o zniesienie myt na drogach krajowych.
1598. L. s. 2323. Gmina Sromowce niżne p. t. p. j. w.
1599. L. s. 2324. Gmina Rdzawki p. t. p. j. w.
1600. L. s. 2325. Gmina Łopuszna p. t. p. j. w.
1601. L. s. 2326. Gmina Białka p. t. p. j. w.
1602. L. s. 2327. Gmina Murzasichle p. t. p. j. w.
1603. L. s. 2328. Gmina Leśnica p. t. p. j. w.
1604. L. s. 2329. Gmina Groń p. t. p. j. w.
1605. L. s. 2330. Gmina Brzegi p. t. p. j. w.

1606. L. s. 2331. Gmina Skrzypne p. t. p. j. w.
1607. L. s. 2332. Gmina Zubsuche p. t. p. j. w.
1608. L. s. 2333. SS. Służebniczki we Lwowie p. Członka Sejmu ks. Metropolity Szeptyckiego o zasiłek na nowicyat w Krystynopolu.
1609. L. s. 2334. Towarzystwo przyrodników im. Kopernika we Lwowie p. p. Wł. Leop. Jaworskiego o subwencję na czasopismo.
1610. L. s. 2335. Towarzystwo „Teatr ludowy miłośników sceny“ we Lwowie p. p. Małachowskiego o subwencję.
1611. L. s. 2336. Oddział Towarzystwa pedagogicznego w Nowym Sączu p. t. p. o podwyższenie płac nauczycielstwu miasta N. Sącza.
1612. L. s. 2337. Strzałkowska Zofia, właśc. pryw. żeńsk. sem. naucz. we Lwowie, p. p. Męcińskiego o subwencję.
1613. L. s. 2344. Rada powiatowa w Myślenicach p. p. A. Lubomirskiego o ustanowienie c. k. geometrów przy Sądach w Jordanowie i Makowie.
1614. L. s. 2345. Ta sama p. t. p. o podwyższenie funduszów na budowę szkół ludowych.
1615. L. s. 2346. Włościanie gminy Korkowce pow. Tarnopol p. p. Korytowskiego o zasiłek na budowę kościoła.
1616. L. s. 2347. Stowarzyszenie pracy niewiast katolickich w Przemyślu p. p. Tarnawskiego o subwencję.
1617. L. s. 2348. Zakrzewska Mareyanna, wdowa po b. staroście we Lwowie, p. p. Bojkę o dar z łaski.
1618. L. s. 2349. Gmina Biesna p. p. Płockiego o znizenie prestacyi na płacę nauczyciela.
1619. L. s. 2350. Gmina miasta Żywca p. p. Szweda o utworzenie szkoły wydziałowej żeńskiej.
1620. L. s. 2351. Zajac Jędrzej w Dublanach p. p. Stapińskiego o zaopatrzenie.
1621. L. s. 2352. Gmina Krasna pow. Krosno p. t. p. o zniesienie nowych przepisów weterynaryjnych.
1622. L. s. 2353. Gmina Czarnorzeki pow. Krosno p. t. p. j. w.
1623. L. s. 2354. Towarzystwo nauczycieli lud. w Galicyi p. t. p. o ustawowe określenie charakteru służbowego nauczycieli ludowych.
1624. L. s. 2355. To samo p. t. p. o podwyższenie poborów nauczycieli ludowych.
1625. L. s. 2356. To samo p. t. p. o znizenie lat służby nauczycielstwu do 30 i przyznanie wdowom oraz sierotom po nauczycielach zaopatrzenia.
1626. L. s. 2357. Właściciele obszarów dworskich w Grąziowoy pow. Dobromil p. p. Kozłowskiego w sprawie regulacyi rzeki Wiaru.
1627. L. s. 2361. Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie p. p. Milewskiego o subwencję.
1628. L. s. 2362. Prasehilówna Marya, nauczycielka prywatna gry na fortepianie, p. p. Buynowskiego o stypendyum na dalsze kształcenie się.
1629. L. s. 2363. Moskałowa Anna, wdowa po dozorey melioracyjnym w Łysakowsku, p. p. Sękowski o pensję wdowią.

Wniesione po dzień 30. września 1903.

1630. L. s. 2364. Zwierzchność gminy wyznaniowej izrael. w Leszniowie p. p. Barwińskiego o subwencyę na restauracyę starożytnej bożnicy.
1631. L. s. 2365. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie p. t. p. o założenie ruskiego gimnazjum w Stanisławowie z wrześniem 1903/4.
1632. L. s. 2366. Ta sama p. t. p. o znaczniejszą zapomogę na utrzymanie bursy na dom na pomieszczenie tej bursy.
1633. L. s. 2367. Filia Tow. „Proświty“ w Stanisławowie p. t. p. o założenie ruskiego gimnazjum poczynszy z 1. października 1903.
1634. L. s. 2368. Towarzystwo „Szkilna Pomiecz“ św. Mikołaja w Tarnopolu p. t. p. o zapomogę.
1635. L. s. 2369. Wydział Towarzystwa „Ruska Bursa“ w Tarnopolu p. t. p. o zapomogę.
1636. L. s. 2370. Komitet założenia Ochronki w miasteczku Peczeniżynie p. p. Bohaczewskiego o zapomogę na r. 1904.
1637. L. s. 2371. Wydział Towarz. „Szkilna Pomiecz“ we Lwowie p. t. p. o zapomogę na cele Towarzystwa.
1638. L. s. 2372. Mokłowska Izabela, b. nauczycielka szkół lud. w Stanisławowie p. p. Stapińskiego o przyznanie pensyi emerytalnej.
1639. L. s. 2373. Zwierzchność gminy m. Zaleszczyki p. t. p. o systemizowanie 6-cio klasowej szkoły męskiej w Zaleszczykach na 3 klasową wydziałową połączoną z 4 klasową szkołą ludową.
1640. L. s. 2374. Polskie Tow. gimn. „Sokół“ w Haliezu p. t. p. o jednora-
- zową subwencyę na budowę swego gniazda.
1641. L. s. 2375. Męskie Tow. św. Wincentego a Paulo w Brodach p. t. p. o subwencyę.
1642. L. s. 2376. Latawiec Wawrz., właśc. realn. w Posadzie sanockiej, p. t. p. o wyłączenie tegoż realności z terytorjum Posada sanocka a przypisanie tejże do gminy m. Sanoka.
1643. L. s. 2377. Kudłęk Elżbieta, wdowa po posługaczu w kraj. szpitalu św. Łazarza w Krakowie, p. t. p. o wsparcie.
1644. L. s. 2378. Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie p. t. p. o jednorazową subwencyę na publikacyę sztuk pięknych z powodu 50-letniego swego istnienia.
1645. L. s. 2379. Mieszkańcy przysiółka Łozówki et Plebanówki w pow. Trembowla p. t. p. o utworzenie z Łozówki odrębnej gminy administracyjnej.
1646. L. s. 2380. Bursa jubileuszowa im. Cesarza Franciszka Józefa I. w Sanoku p. t. p. o większy datek na spłacenie długu i znaczniejszy roczny zasiłek.
1647. L. s. 2381. Stowarzyszenie rękodzielników i przemysłowców „Gwiazda“ w Drohobyczu p. t. p. o jednorazową zapomogę.
1648. L. s. 2382. Gmina Brzyszczyki pow. Jasło p. t. p. o zniesienie rozporządzenia dotyczącego wpinania usznych marek trzodzie chlewnej.
1649. L. s. 2383. Gmina Bierówka p. t. p. j. w.
1650. L. s. 2384. Polskie Tow. gimn. „Sokół“ w Tarnopolu p. t. p. o subwencyę.

1651. L. s. 2385. Funkowa Wanda, emer. nauczycielka szkoły lud. w Chyrowie, p. p. Agopsowicza o podwyższenie pensyi emerytalnej, względnie o udzielenie jednorazowej zapomogi.
1652. L. s. 2386. Rada gminna Lipicy dolnej pow. Rohatyn p. p. Dr. Mogilnickiego o natychmiastowe zarządzenie budowy szkoły w gminie, ażeby w 1904 r. mogła być do użytku oddana.
1653. L. s. 2387. Mieszkańcy przysiółka Wolica ad Plichów pow. Brzeżany p. p. Schätzla o oddzielenie przysiółka Wolicy od Plichowa i utworzenie osobnej gminy politycznej w Wolicy lub przydzielenie jej do gminy politycznej Urmań.
1654. L. s. 2388. Machalska z Barbaszewskich Felicja, wdowa po prowiz. nauczycielu w Sokalu, p. p. W. Krańskiego o stałe zaopatrzenie.
1655. L. s. 2389. Wysoczański Józef, kier. szkoły lud. w Warężu pow. Sokal p. t. p. o policzenie lat służby od r. 1876—1894 do emerytury.
1656. L. s. 2390. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Sokalu p. t. p. o zapomogę.
1657. L. s. 2391. Tow. gimnast. „Sokół“ w Sokalu p. t. p. o zasiłek na budowę własnego gmachu.
1658. L. s. 2392. Gmina miasta Sokala p. t. p. o odpisanie dodatków krajowych od wymierzonego podatku zarobkowego.
1659. L. s. 2393. Komitet dla niesienia pomocy materialnej Zakładowi nankowo-wychowawczemu pod kierownictwem Zgromadzenia Rodziny Maryi w Łomnie pow. Turka p. p. Glidziuka o zasiłek na restauracyę Zakładu.
1660. L. s. 2394. Ostrowski Tadeusz, emer. naucz. w Skomorochach pow. Buczacz, p. p. Marsa o podwyższenie emerytury.
1661. L. s. 2395. Zieliński Roman, emer. kierownik szkoły w Wieliczce, zamieszkały w Krakowie, p. p. Maissa o podwyższenie emerytury o 200 K. rocznie.
1662. L. s. 2396 Schützowa Wilhelmina, wdowa po emer. dyrektorze szkoły wydz. w Tarnowie, p. p. Vayhingera o zapomogę.
1663. L. s. 2397. Wydział Tow. Bursy polskiej w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o subwencyę.
1664. L. s. 2398. Baczyński Ferdynand, emer. konduktor dróg kraj. w Starym Sączu p. p. Potoczka o dar z łaski.
1665. L. s. 2399. Niesiołowski Tymon, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. p. Skalkowskiego o wsparcie z łaski.
1666. L. s. 2400. Wydział Rady powiat. w Starym Samborze p. p. Agopsowicza z prośbą Zw. technocy gminy m. Chyrowa o nadanie prawa poboru opłat od napojów spirytusowych, piwa i miodu.
1667. L. s. 2414. Zarząd „Selańskiej Bursy“ w Stanisławowie p. p. Huryka o udzielenie zapomogi.
1668. L. s. 2415. Wydział „Towarzystwa ruskich Pań“ w Stanisławowie p. t. p. o zapomogę.
1669. L. s. 2416. Weinar Zofia wdowa po naucz. szkoły wydz. w Przemyśle p. p. Tomaszewskiego o pensyę wdowią i dodatek trzem jej synom na wychowanie.
1670. L. s. 2417. Stojalowska Barbara, wdowa po naucz. lud. w Wirchomil

- p. Piwniczna p. p. Szajera, o datek z łaski i zaopatrzenie dla dzieci.
1671. L. s. 2418. Kahanowa Aleksandra, wdowa po prof. Akademii rolniczej w Dublanach, zamieszkała we Lwowie p. p. ks. Stojalowskiego o zapomogę.
1672. L. s. 2419. Stohandel Stanisław, prezes kółka amatorskiego w Białej p. t. o zapomogę w kwocie 400 kor.
1673. L. s. 2420. Gmina miasta Brzozowa p. p. Urbańskiego o odpisanie załegłych prestacyi szkolnych i zniżenie tychże do ustawowej stopy.
1674. L. s. 2421. Oddział towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie, p. p. Witosławskiego o subwencyę na rzecz instytutu im. Lenartowicza.
1675. L. s. 2422. Komitet internatu semin. naucz. w Stanisławowie o zapomogę.
1676. L. s. 2423. Nauczyciele szkół ludowych w Knihininie, Górcie, Knihininie wsi, i Knihininie Kolonii ad Stanisławów p. t. p. o zaliczenie Knihinina do II. klasy płac nauczycielskich.
1677. L. s. 2424. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Ochrymowicza o subwencyę dla 5-klas szkoły wydz. żeńsk. im. Szewczenki w kwocie 800 kor. i] podwyższenie całej subwencyi dla szkoły do 10.000 koron.
1678. L. s. 2425. Wydział ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie p. t. p. o subwencyę na szkołę alfabetów.
1679. L. s. 2426. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. t. p. o zapomogę na wydawnictwo czasopisma „Dżwinok“.
1680. L. s. 2427. To samo p. t. p. o zapomogę dla żeńskiego instytutu im. św. Olii we Lwowie.
1681. L. s. 2428. To samo p. t. p. o znaczniejszą zapomogę na kursa języka ruskiego w szkołach dla uczenie.
1682. L. s. 2429. To samo p. t. p. o subwencyę w kwocie 2.000 koron na utrzymanie Bursy Ruskiego Tow. pedagogicznego.
1683. L. s. 2430. To samo p. t. p. o znaczniejszą subwencyę na urządzenie walnych zgromadzeń.
1684. L. s. 2431. To samo p. t. p. o zapomogę na wydawnictwo czasopisma „Uczytel“.
1685. L. s. 2432. To samo p. t. p. o zapomogę dla instytutu im. św. Mikołaja we Lwowie.
1686. L. s. 2433. Nowomiejska Joanna, wdowa po naucz. lud. we Lwowie p. p. Michalskiego o zapomogę.
1687. L. s. 2434. Naukowe Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie p. p. Barwińskiego o subwencyę na antropometryczne pomiary.
1688. L. s. 2435. Czytelnia akademiicka im. A. Mickiewicza w Krakowie p. p. Wł. L. Jaworskiego o subwencyę.
1689. L. s. 2436. Zarząd Muzeum przemysłowego we Lwowie p. p. Małachowskiego o zwiększenie rocznej dotacyi oraz udzielenie jednorazowego zasiłku na urządzenia w nowym gmachu muzealnym.
1690. L. s. 2437. Wydział Filii Ruskiego Tow. pedagogicznego w Grybowie p. p. Barwińskiego o subwencyę dla „Selańskiej Bursy“ we Lwowie.
1691. L. s. 2438. Komitet dla pomocy materyjalnej Zakładowi naukowo-wychowawczemu pod kierownictwem Zgromadzenia Rodziny Maryi w Łomnie pow. Turka p. p. Głidziuka o subwencyę względnie podwyższenie z 600 K. do 1000 K. udzielanej subwencyi

- tudzież uchwalenia tej subwencji jako stałej.
1692. L. s. 2439. Komarowa Antonina, wdowa po naucz. lud. w Drohobyczu, p. p. L. Wiśniewskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
1693. L. s. 2440. Reprezentacya gminy Rząska pow. Kraków p. p. Paszkowskiego o zapomogę dla pogorzalców.
1694. L. s. 2441. Gobińska Paulina, wdowa po dytaryuszu Namiestnictwa p. p. Bednarskiego o zapomogę.
1695. L. s. 2442. Blank Efroim, właściciel garbarni w Łańcucie p. p. Żardeckiego o pożyczkę z funduszu przemysłowego w kwocie 10.000 koron.
1696. L. s. 2443. Komitet internatu dla uczniów e. k. seminaryum naucz. w Zaleszczykach p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.
1697. L. s. 2444. Reprezentacya m. Mikułince p. p. Korytowskiego o pomoc dla pogorzalców.
1698. L. s. 2445. Rada powiatowa w Trembowli p. p. Baworowskiego w sprawie reform ustawy podatkowej, wojskowej gminnej oraz w sprawie poruczonego zakresu działania.
1699. L. s. 2446. Boberska Zofia wdowa po naucz. lud. we Lwowie p. p. Barabasha o dodatek na wychowanie dzieci.
1700. L. s. 2447. Towarzystwo Kótek rolniczych we Lwowie p. p. Cieleckiego o bezprocentowe pożyczki dla powodzian i gradem dotkniętych na zakupno nasienia.
1701. L. s. 2448. Bursa im. św. Onufrego w Jarosławiu p. p. Jahla o subwencyę.
1702. L. s. 2449. Towarzystwo im. Szewcenki we Lwowie p. p. Barwińskiego o subwencyę na wydawnictwo ukraińsko-ruskiej biblioteki.
1703. L. s. 2450. To samo p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo ruskiej historycznej biblioteki.
1704. L. s. 2451. To samo p. t. p. o podwyższenie subwencji na wydawnictwo naukowe.
1705. L. s. 2452. Archeograficzna Komisya Towarzystwa im. Szewcenki we Lwowie p. t. p. o subwencyę.
1706. L. s. 2453. Rużycka Irena we Lwowie p. p. Laskowskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się w śpiewie.
1707. L. s. 2454. Śpiewackie Towarzystwo „Bojan“ we Lwowie p. p. Glidziuka o subwencyę.
1708. L. s. 2455. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Stanisławowie p. p. Romanowicza o subwencyę.
1709. L. s. 2456. Gmina Rzemieniów pow. Lwów p. p. Bohaczewskiego przeciw ustawie o włościach rentowych i biurach pośrednictwa pracy.
1710. L. s. 2457. Gmina Tuchla pow. Stryj p. t. p. j. w.
1711. L. s. 2458. Gmina Rozłucz pow. Turka p. t. p. j. w.
1712. L. s. 2459. Gmina Gorajec pow. Cieszanów p. t. p. j. w.
1713. L. s. 2460. Gmina Krzywka pow. Lisko p. t. p. j. w.
1714. L. s. 2461. Gmina Serafince pow. Horodenka p. t. p. j. w.
1715. L. s. 2462. Gmina Horocholin pow. Bohorodeczany p. t. p. j. w.
1716. L. s. 2463. Gmina Boberka pow. Turka p. t. p. j. w.
1717. L. s. 2464. Gmina Seńkowa wola pow. Sanok p. t. p. j. w.
1718. L. s. 2465. Gmina Świstelniki pow. Rohatyn p. p. Mogilnickiego j. w.

1719. L. s. 2466. Gmina Pozdziec pow. Przemysł p. t. p. j. w.
1720. L. s. 2467. Gmina Strzelce pow. Horodenka p. p. Huryka j. w.
1721. L. s. 2468. Gmina Dudyn pow. Brody p. p. Korola j. w.
1722. L. s. 2469. Bardach Izak, kierownik szkoły głuchoniemych we Lwowie p. p. Loewensteina o podwyższenie subwencji na szkołę.
1723. L. s. 2470. Zawistowska Wanda w Paryżu p. t. p. o zasiłek na dalsze kształcenie się w śpiewie.
1724. L. s. 2471. Baranowska Joanna, wdowa po dyrektorze seminarjum nauczycielskiego żeńskiego we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek na dalsze kształcenie syna w muzyce.
1725. L. s. 2474. Petycje o uchwalenie nowej sejmowej ordynacji wybornej, w myśl wniosku p. Oleśnickiego: Synowódzko wyżne, Starzawa sanocka, Gołe rawskie, Isaków, Odrzechowa, Żydaczów, Olechowce, Stara ropa, Bereżek, Żukotyn, Ładańce, Płotycza, Waniów, Głuchów, Lubaczów, Dawidów, Mikołajów koło Brodów, Muszkatówka, Barakówka, Jabłonówka, Hniliczki małe, Maryanka, Mistyce, Gaj smoleński, Telacze, Zołóśce, Pezany, Rokobuty, Uhrynów górny, Dmytrów, Czerniów, Nadiatycze, Rzęsna ruska, Rudno, Bojanów, Mielnicz, Mikulińce, Wasiczyn, Romanówka, Porusze, Jakóbowa Wola, Sroki, Wierchowce, Peremiłów, Karaszyńce, Bucniów, Wiśniowczyk, Przegnojów, Tutylów, Ruda, Buszeze, Mosty wielkie, Monastersko, Trościaniec, Maryampol, Ruda, Nienowice, Zabuże, Sokal, Toustobaby, Chodacków mały, Panasówka, Pieniaki, Zatwarnica, Dwernik, Pistyń, Szwejków, Suchawola, Felsztyn, Hołowczyńce, Krawczyka, Połowce, Tejsarów, Sufrunówka, Zabojski, Czy-
- stopady, Holucze, Łukawica wyżna, Korszyłówka, Brzozów niżny, Wołczyniec, Korelice, Stańków, Stanisławów, Wierzbowiec, Szyszkowce, Laszki dolne, Matuszowce, Błyszczanka, Laszki górne, Olesza, Nadorażna, Kupezyńce, Ozimina, Kał, Świstelniki, Turka koło Chyrowa, Skomorochy, Laszki królewskie, Zazdrość, Tłuste, Trościaniec, Caryńskie, Strychańce, Wola wielka, Wołczyszczowice, Łany, Nowosiółka grzymałowska, Barysz, Mykietyńce, Kasperowce, Ropezyce, Wieżygród, Markowa, Werchrata, Uście zielone, Wolica, Zboiska, Ratnawica, Bielchówka, Gwoździe, Mołodynków, Szadzawa Podbuże, Dupliska, Zielona, Kosteniów, Dźwiniacz, Chołojów, Wiktorija, Zarwanica, Lachowice pooróżne, Boniszyn, Kałusz, Jabłonka, Grzęda, Kamionka str., Wybranówka, Dolina, Brykula stara, Brykula nowa, Krzyworównia, Dobrowłany, Prusy, Balice podróżne, Biały kamień, Podsosnów, Czernichów, Podhajczyki, Czernelów ruski, Wisłok, Nowesiół, Klimkowce, Terpilówka, Iwaszówka, Lutynka, Widynów, Ostalowice, Kosmacz, Podkamień, Milatyn stary, Szmańkowce, Gliniany, Uhnów, Korezyn, Progi, Chochoniów, Szyły, Pacyków, Czerież, Doroków, Świdowa, Lachówne, Zadubrowce, Zamiechów, Jabłonów, Proniatyn, Wisiaczka, Skowiatyn, Ropezyce, Drohobycz, Opary, Drohobycz, Dołhe koło Medenic, Opary, Drohobycz, Torki, Żuków, Topolnica, Nastasów, Kinaszów, Halicz, Załukwa, Krupsko, Sławsko, Howiłów mały, Howiłów wielki, Wasylkowce, Kalusków, Strusów, Babuchów, Załuże-Sołonec, Tolszczów, Uwsie, Ostrów, Felinkowate Wierzbilowce, Bratkowce, Kanowce, Panszówka, Tustanowice, Chechy, Uście nad Prutem, Trościaniec, Słowiatyn szumławy, Lipica dolna, Poździcz, Belz, Prusinów, Nimszyn, Trofanówka, Ba-

lińce, Pacyków, Wołosów, Kamienne, Szsszków, Tłuste m., Kadłubiska, Podberezie, Uwiśle, Ćwitowa, Podmichale, Łapajówka, Dobrowlany, Jackówka, Hryniowce, Dolina, Przemysłany, Krosno, Glinne, Olchowice, Nowosandecka, Jezierzany, Dzieduszyce wielkie, Uholna, Sucha Wola, Stubno, Targowica polna, Hładki, Modrycz, Bobrownik, Waszytyce, Chliple, Jaworów, Laszki gościnne, Lisowice, Zalaska Wola, Borynia, Strutyn wyżny, Strutyn, Hodynia, Lipniki, Tomaszowice, Chmielówka, Żallice, Łanczyn, Torhów, Monastyrak brodzki, Lublana, Brodki, Zatrudzie, Mikulezyn, Czyściców, Snowicz, Poddniestrzany, Gruszka, Mszaniec, Biła, Krzywe, Żłoty Potok, Perewołeczna, Krechowce, Drohomirzany, Mołodyńcze, Bortów, Pomoniaty, Knyhynice, Zagórze knyhynickie, Banunin, Nagórzany, Babińce, Zapytów, Stebnik, Trościaniec wielki, Podwinie i Kutce podpisane przez p. Mogilnickiego; Nowosiółki Gniewosz, Butyny, Opulsko, Żuzel, Wojsławice, Pyszkowce, Zastawce, Opaka, Siemuszowa, Łopianka, Buk, Mszaniec, Skołoszów, Skopówka, Rożnów, Komarów, Oleksice, Faruszyce, Putiatyńce, Zwiniacz, Lackie, Cześniki, Zubrzec, Borszczów, Fawcze, Monastyr liszniawski, Goleń, Kościelniki, Rungury, i Słoboda rungurska, Krzywe, Cyków, Chlewczany, Uhrynów dolny, Łowczyce, Truskawiec, Grabowiec, Trójca, Remizowce, Okno, Firlejów, Mszana, Podhorce, Tiazów, Sorocko, Wasilkowce, Skala, Słobódka, Nagorzanka, Fagidnica, Gumnińska, Trościaniec, Strzeliska ttare, Strzeliska nowe, Żurów, Zielona, Cucylów, Łazy, Denisów, Hłuboczek wielki, Korezmyń, Łąka, Książce, Żelibory, Korystowice, Zagwóździe, Balice podrózne, Saska kameralna, Horozanka mała, Rożniatów, Łopantniki, Bereźnica, Uhersko, Wiśniow-

czyk, Chodnowice, Olchówka, Ryezniate, Bogdanówka, Łąka, Trościaniec mały, Zalanów, Poczapy, Chylczyce, Boniszyn, Lisiatyce, Kulmatyce, Dmytrowice, Niwice, Bóbrka, Koniuchów, Turówka, Tłuste, Łukawica wyżna, Kropiwnik nowy, Toporów, Zadniszówka, Staromiejszczyna, Wierzany, Gnizdyczów, Belzec, Wysocko, Kolińce, Firlejówka, Woskrzesińce, Tłumacz, Ożydów, Pasieczna, Strzałków, mieszkańcy we Lwowie, Brzozów wyżny, Dytiatyn Debesławce, Uhrynów, Przedmieście, Powróznik, Jazłowiec, Weryń, Kałna, Wołcze, Solec, Huszczanka, Gaje wyżne, Krogólec, Cehaszczów, Rożnów, Chlebowioe wielkie, Smelin, Skole, Swaryczów, Korolówka, Kornicz, Poradno, Browary, Przewoziec, Stary Sambor, Towarzystwo polityczne, Samborska okręgowa Rada, Stary Sambor, Orawa, Kozowa, Kujdanów, Stanimierz, Janczyn, Zawiszeń, Śniatyn, Dora, Jaremcze, Wołczkowce, Orzelec, Moskalówka, Pachówka, Trościanka, Kluczów mały, Peczeniżyn, Tłumaczyk, Pójło, Rozwadów, Dobrzany, Dulicze, Grabowiec, Daszawa, Żulin, Petryków, Chrent, Tunierz, Sielec, Rychceice, Rasztowce, Ożowła, Posada chyrowska, Trembowla, Lipna, Winiatyńce, Ilów, Kryłos, Czerehawa, Żurawenka, Kozara, Żabie, Słobódka, Kosmacz, Nagórzany, Łomna, Czarnokońce wielkie, Słone, Koszlaki, Wędzisz, Popowice, Zadwórze, Hnsaków, Ścielskp, Antoniów, Nowosiółka kosowska, Machnowce, Stechnikowce, Taurów, Sadki, Dalawa, Kadobna, Ispas, Izydorówka, Hłudno, Halicz, Nowosiółka, Torhów, Zawołów, Jabłonówka, Sereďne, Kamienna góra, Sroki, Kobyłowlaki, Włodzimierce, Dołżyca, Hapkowce, Hrehorów, Szaparka, Leszniów, Wierzbowiec, Łowczyce, Podzwierzyniec, Bodnarka, Piskorowice, Gleszczawa, Tarnawka,

Wiszenka, Podmichałowce, Mołodiatyn, Niedzielna, Korostów, Lisieczyńśe, Lubela, Szlacheńce, Ozierrzanka, Turady, Drohowyże, Podjarków i Konkolniki, podpisane przez p. Oleśnickiego;

Burkarów, Horodyszcze, Madzarki, Kudynowce, Dołha Kałuska, Milno, Żniatyn, Poluchów wielki, Gruszowa, Meducha, Doroszów mały, Kupiszwola, Weryń, Zarudce, Oleszyce, Hołoskowiec, Kobaki, Potok złoty, Riwošczyzna, Potylicze, Huta zielona, Żabień, Byszki, Wołostkow, Kolbajewice, Litiatyn, Dunajów, Horbacze, Przekopana, Bogucin, Glińiany, Wulka, Słobódka leśna, Wola żółtaniecka, Batyjów, Podgórk, Sieniawa, Libuchowa, Pawłokowa, Zalesie, Jasieniowce, Chudzikowce, Lisznia, Żeldec, Łackie małe, Kula-wa, Zubków, Przewodów, Myców, Rzeczyczany, Zadniszówka, Nastaszczyn, Dobraczyn, Wiszniów, Kamionka str., Bieńkowa Wisznia, Dżuryn, Wojkowa, Wyżłów, Reniów, Baranie Przetoki, Rzepniów, Kozłów, Dołżniów, Kustyn, Tużanowce, Byków, Peratyn, Berezowica wielka, Kutkowce, Proniatyn, Popowce, Kluczów wielki, Udnów, Nowosiółki leśne, Horodnica, Hajworonka, Łackie wielkie, Bereźniba królewska, Halicz, Podhajce, Łahodów, Smolno, Pudenko ruskie, Międzyrzecze, Ponikwa wielka, Strzelmieze, Sznyrów, Samoczek, Jaktorów, Terściana, Stoki, Łukowe, Trudowice, Czeremchów, Brynice cerkiewne, Ulwówek, Sielec bełżki, Ostapkowce, Hlibów, Dąbkowce, Kropiwnik, Jaksmanice, Demianów, Jarosławice, Poznanka komisarzka, Żeleahów wielki, Winniki, Martynów nowy, Medynia, Bojaniec, Smorzów, Żółkiewska Ruska Rada, Trzyłbice, Mietulio, Rusiłów, Sulimów, Stronna, Koropiec, Hniłcze, Aksmance, Śliwnica, Humienie, Niesłuchów, Dniestrzyk dębowy, Ostrów,

Buczacz, Uniów, Kamionka wołoska, Horucko, Bisków, Lubaczów, Myšzyn, Poznanka giuła-Korczyn i Myscowa, podpisane przez p. Korola;

Serańce, Horocholin, Boberka, Seńkowa wola, Jabkowce, Jasionów, Swaryczów, Hlubodzek, Remenów, Tuchla, Rozłucz, Gorajee i Żurawin, podpisane przez p. Bohaczewskiego;

Hawcze, Niewoszyn, Mśniawa, podpisane przez p. Barabasza;

Strychańce i Jamnica, podpisane przez p. Barwińskiego; Strzeleze p. p, Huryka j. w.

1726. L. s. 2475. Swarzowa Wiktorya, nauczycielka w Rohatynie p. p. Romanowicza o policzenie 3 lat praktyki w zawodzie nauczycielskim do emerytury.
1727. L. s. 2476. Hlibowicka Olga, wdowa po lekarzu okręgowym w Łanczynie, p. p. Mandyczewskiego o zapomogę.
1728. L. s. 2477. Związek nauczycielek we Lwowie p. p. Romanowicza o subwencyę.
1729. L. s. 2478. Towarzystwo im. Moniuszki w Stanisławowie p. t. p. o subwencyę.
1730. L. s. 2479. Grońdalczyk Jan w Krakowie p. p. Tomaszewskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się w malarstwie.
1731. L. s. 2480. Towarzystwo „Bratniej Pomocy“ słuchaczów wszechniocy lwowskiej p. p. Marsa o subwencyę na dom akademicki.
1732. L. s. 2481. Preisendanz Franciszek, dyrektor pryw. semin. naucz. żeńskiego w Krakowie p. p. Bobrzyńskiego o subwencyę na utrzymanie seminaryum.

1733. L. s. 2482. Petrycki Stanisław, emer. naucz. Ind. w Krakowie p. p. Wereszczyńskiego o podwyższenie emerytury.
1734. L. s. 2483. Władysław Wawrzyniec, naucz. w Wróbliku królewskim p. p. Stapińskiego o policzenie lat służby do emerytury.
1735. L. s. 2484. C. k. galic. Towarzystwo gospodarskie we Lwowie p. p. Kozłowski w sprawie podwyższenia subwencji na koszta administracyjne Towarzystwa.
1736. L. s. 2485. To samo p. t. p. w sprawie subwencji na prowadzenie biura handlowego przy Towarzystwie.
1737. L. s. 2486. To samo p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencji dla czasopisma „Rolnik“.
1738. L. s. 2487. To samo p. t. p. w sprawie udzielenia subwencji na wystawy targowe dla bydła rozplodowego.
1739. L. s. 2488. To samo p. t. p. w sprawie podniesienia chowu koni.
1740. L. s. 2489. To samo p. t. p. w sprawie hodowli ryb.
1741. L. s. 2490. To samo p. t. p. w sprawie reorganizacji szkoły ogrodniczej w Walce kapitańskiej.
1742. L. s. 2491. To samo p. t. p. w sprawie udzielenia subwencji na szkołę chmielarską w Starem Siole.
1743. L. s. 2492. To samo p. t. p. w sprawie subwencji na utrzymanie internatu dla podkuwaczy, kształcących się w szkole kucia koni przy Akademii weterynaryi we Lwowie.
1744. L. s. 2493. To samo p. t. p. w sprawie subwencji na podniesienie uprawy lnu i konopi.
1745. L. s. 2494. To samo p. t. p. w sprawie udzielenia subwencji na nagrody dla sług.
1746. L. s. 2495. To samo p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencji na koszta administracyjne Towarzystwa.
1747. L. s. 2496. To samo p. t. p. w sprawie zasiłku na utrzymanie i koszta podróży referenta dla spraw rolniczych przy Komitecie Towarzystwa.
1748. L. s. 2497. To samo p. t. p. w sprawie subwencji na podniesienie chowu bydła.
1749. L. s. 2498. To samo p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencji na szczepienie tuberkulą.
1750. L. s. 2499. To samo p. t. p. w sprawie subwencji na hodowlę owiec.
1751. L. s. 2500. To samo p. t. p. w sprawie podniesienia chowu drobiu.
1752. L. s. 2501. To samo p. t. p. w sprawie podniesienia sadownictwa.
1753. L. s. 2502. Nydza Marya, b. służąca przy szpitalu lwowskim p. p. Romanowicza o stałe zaopatrzenie.
1754. L. s. 2508. Siedlarz Karol, ukończony uczeń szkoły przemysłowej we Lwowie p. t. p. o stypendyum na dalsze kształcenie się w malarstwie.
1755. L. s. 2516. Towarzystwo Muzeum tatrzańskiego im. Chalubińskiego w Zakopanem p. p. Ochrymowicza o subwencyę.
1756. L. s. 2517. Zakład św. Heleny we Lwowie p. p. Michalskiego o zapomogę.
1757. L. s. 2518. Ks. Nikodemowicz Jan, dyrektor szkoły organistów w Przemysłu p. p. Tarnawskiego o stały zasiłek dla szkoły.

1758. L. s. 2519. Towarzystwo Oświaty ludowej we Lwowie p. p. Skałkowskiego o podwyższenie subwencji.
1759. L. s. 2520. Konopka Stanisław, recytator we Lwowie p. p. Romanowicza o subwencyę na prowadzenie szkoły deklamacyi, dramaturgii i oratorstwa.
1760. L. s. 2521. Gminy Wesołów, Lusławice i Kończyska pow. Brzesko p. p. Götza o uwolnienie od prestacyj szkolnych.
1761. L. s. 2522. Gmina Zakliczyn powiat Brzesko p. t. p. j. w.
1762. L. s. 2523. Stesłowicz Eugenia, wdowa po naucz. lud. w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o zasiłek.
1763. L. s. 2524. Towarzystwo muzyczne we Lwowie p. p. A. Lubomirskiego o subwencyę.
1764. L. s. 2525. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie p. p. Barwińskiego o subwencyę dla szkoły żeńskiej im. Szewczenki.
1765. L. s. 2526. Trusz Jan, artysta malarz we Lwowie p. p. Glidziuka o zasiłek.
1766. L. s. 2527. Gmina Zapytów powiat Lwów p. p. Merunowicza o niżenie prestacyi szkolnej.
1767. L. s. 2528. Szezepka Henryk, nauczyciel ludowy w Dobczycach p. p. Skołyszewskiego o zapomogę.
1768. L. s. 2529. Ruskie Towarz. pedagogiczne we Lwowie p. p. Mogilnickiego o zasiłek dla instytutn żeńsk. św. Olgi.
1769. L. s. 2530 Gminy Krzesławice i Bojanczyce pow. Wieliczka p. p. Skołyszewskiego o zasiłek na dokończenie budowy szkoły.
1770. L. s. 2531. Strzelecka Zofia, wdowa po kupcu we Lwowie p. p. Wereszezyńskiego o zapomogę.
1771. L. s. 2532. Dyrdzińska Karolina, wdowa po nauczycielu lud. w Przemysłu p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.
1772. L. s. 2533. Chrzanowska Marya, nauczycielka we Lwowie p. t. p. o przyznanie pięciolecia.
1773. L. s. 2534. Gatlik Feliks, nauczyciel ludowy w Czerny p. JE. A. Potockiego o przyznanie pięciolecia.
1774. L. s. 2536. Lenartowicz Karolina, b. nauczycielka w Siedleu p. p. JE. A. Potockiego o policzenie 4 lat służby.
1775. L. s. 2537. Lisowski Jan Antoni, były emerytowany nauczyciel w Lanerówce p. p. JE. Marszałka St. hr. Badeniego o datek z łaski.
1776. L. s. 2538. Blautowa Marya, wdowa po byłym nauczycielu ludowym w Maniowcach p. t. p. o pensyę wdowią w drodze łaski.
1777. L. s. 2539. Nikopoli Michał we Lwowie p. p. Wereszezyńskiego o subwencyę na dalsze kształcenie się w śpiewie.
1778. L. s. 2540. Van Roy Aniela, wdowa po konduktorze dróg krajowych zamieszkała w Wadowicach p. p. St. Jędrzejowicza o zapomogę.
1779. L. s. 2541. Urząd miejski w Turce imieniem pogorzalców p. p. Glidziuka o znaczniejszą zapomogę.
1780. L. s. 2542. Oddział Towarzystwa pszczelniczno-ogrodniczego w Sanoku p. p. Lipińskiego o założenie szkółki sadowniczej powiatowej, albo okręgowej lub znaczniejszą subwencyę na ten cel.

Wniesione po dzień 3. października 1903.

1781. L. s. 2543. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie p. p. Gliżdzinka o subwencyę.
1782. L. s. 2544. To samo p. t. p. o subwencyę na organizacyę straży pożarnej.
1783. L. s. 2545. Krakowskie Towarzystwo Oświaty ludowej p. p. W. L. Jaworskiego o subwencyę w kwocie 6000 koron na teatr Ludowy w Krakowie.
1784. L. s. 2546. Bohaczewska Julia, wdowa po nauczycielu ludowym w Maryanopolu p. p. Bohaczewskiego o datkę na utrzymanie nieletniej córki Heleny.
1785. L. s. 2547. Towarzystwo „Szkoły ludowej w Olesku“ p. p. Gniewosza o subwencyę na rozszerzenie guzkarstwa.
1786. L. s. 2548. Kyrzczów Anastazyja, wdowa po nauczycielu lud. w Korczynie p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
1787. L. s. 2549. Gmina Dźwiniacz pow. Zaleszczyki p. t. p. o pozwolenie sprzedaży lub darowania przez gminę Dźwiniacz nieużytej parceli Wydziałowi „Proświty“ na budowę czytelnicy, sklepu i szpiechlerza w gminie Dźwiniacz.
1788. L. s. 2550. Gmina Stynawa wyżna powiat Stryj p. t. p. o zapomogę na budowę cerkwi.
1789. L. s. 2551. Gmina Polany powiat krosno p. t. p. o pokrycie kosztów wychowania Pawła Królika w domu podrzutek w Budapeszeie w kwocie 235 koron 12 gr. z funduszu krajowego.
1790. L. s. 2552. Przybyłowska Joanna, starsza nauczycielka szkoły żeńskiej ludowej w Stryju p. t. p. o policzenie lat do emerytury.
1791. L. s. 2553. Rakowski Bazyli były nauczyciel ludowy w Jamielnicy pow. Stryj p. t. p. o emeryturę.
1792. L. s. 2554. Pollo Leopoldyna, była nauczycielka ludowa we Lwowie p. p. Rayskiego o pensyę.
1793. L. s. 2555. Ochnicz Sylwester, naucz. szkół. ćwiczeń przy c. k. Sem. naucz. w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o zapomogę.
1794. L. s. 2556. Kapuściej Stefan, naucz. ludowy w Wierzbicy powiat Rawa ruska p. p. Mazikiewicza o wliczenie lat do emerytury.
1795. L. s. 2557. Towarzystwo higieniczne we Lwowie p. p. Marsa o subwencyę na wydawnictwo „Przeglądu higienicznego“ i inne wydawnictwa.
1796. L. s. 2558. Wydział Tow. „Bursy polskiej“ w Zaleszczykach p. p. T. Cieńskiego o subwencyę.
1797. L. s. 1559. Wydział polskiego Tow. gimn. „Sokół“ w Mościskach p. p. St. Stadnickiego o subwencyę na r. 1903.
1798. L. s. 2560. Pankowicz Józef, kier. naucz. szk. im. Staszica w Tarnopolu p. p. Vayhingera o dodatek osobisty.
1799. L. s. 2563. Wydział Towarzystwa Bursy polskiej im. A. Mickiewicza w Drohobyczu p. p. L. Wiśniewskiego o subwencyę.
1800. L. s. 2564. Gmina Wróblowa powiat Jasło p. p. Stapińskiego o zuiesienie rozporządzenia dotyczącego markowania świń.
1801. L. s. 2565. Gmina Zassów p. t. p. j. w.
1802. L. s. 2566. Gmina Mokre p. t. p. j. w.

1803. L. s. 2567. Gmina Skrzyszów powiat Ropeczyce p. t. p. j. w.
1804. L. s. 2568. Gmina Potakówka p. t. p. j. w.
1805. L. s. 2569. Gmina Chorkówka p. t. p. j. w.
1806. L. s. 2570. Gmina Hankówka p. t. p. j. w.
1807. L. s. 2571. Gmina Krajowice p. t. p. j. w.
1808. L. s. 2572. Towarzystwo św. Piotra we Lwowie p. Członka Sejmu Metropolite A. Szeptyckiego o subwencyę.
1809. L. s. 2573. Zawadzka Helena we Lwowie p. p. Czartoryskiego o subwencyę.
1810. L. s. 2574. Porodko Elias, uczeń pomologicznego Zakładu w Rentlingen p. p. Barwińskiego o stypendyum na kształcenie się w zawodzie sadowniczo-ogrodniczym.
1811. L. s. 2575. Zieliński Tomasz, emeryt. nauczyciel ludowy we Lwowie p. p. Ochrymowicza o podwyższenie emerytury.
1812. L. s. 2576. Paszkowska-Armołowiczowa Ksawera, żona urzędnika filii Banku krajowego w Krakowie p. p. W. L. Jaworskiego o podwyższenie pobieranego dodatku na wychowanie dzieci.
1813. L. s. 2577. Gmina Łącko powiat Nowy Sącz p. p. Potoczka o zapomogę na straż pożarną.
1814. L. s. 2578. Gmina Kurów powiat Nowy Sącz p. t. p. o zapomogę z powodu klęsk elementarnych.
1815. L. s. 2579. Wydział Rady powiatowej w Dąbrowie p. p. Z. Tarnowskiego w sprawie zmiany ustawy o kanałach wodnych.
1816. L. s. 2580 Stepkova Eugenia, wdowa po dyr. Zakładu sierót w Krakowie p. p. Romanowicza o pensyę wdowią.
1817. L. s. 2581. Szkoła politechniczna we Lwowie p. Członka Sejmu Rektora szkoły politechnicznej S. Kępińskiego o subwencyę na wydawnictwo biblioteki politechnicznej.
1818. L. s. 2582. Mieszkańcy gminy Wołosów powiat Nadwórna p. p. A. Cieleckiego o utworzenie osobnej gminy administracyjnej z wyłączyć się mającego obszaru dworskiego.
1819. L. s. 2583. Towarzystwo Barsy dla synów nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Krakowie p. p. M. Bobrzyńskiego o subwencyę.
1820. L. s. 2584. Słowicki Jan, majster garncarski w Potyliczy powiat Rawa p. p. Mazikiewicza o wstrzymanie licytacyi i pomoc do prowadzenia tego warstata.
1821. L. s. 2585. Balcarczykowa Agr' szka wdowa po kierowniku szkoły posp. w Krakowie p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
1822. L. s. 2586. Kamprałowa Marya, emer. nauczycielka w Brzeziu pow. Bochnia p. p. J. Czartoryskiego o policzenie lat i podwyższenie emerytury.
1823. L. s. 2587. Polskie Tow. gimnastyczne „Sokół“ w N. Targu p. p. Bednarskiego o subwencyę na budowę własnego domu.
1824. L. s. 2588. Müller Jan, kierownik szkoły męskiej w Przemyśle p. p. Tarnawskiego o podwyższenie pensyi.
1825. L. s. 2589. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda“ w Przemyśle p. t. p. o subwencyę.

1826. L. s. 2590. Gmina Szczawnica wyżna i niżna wraz z sąsiednimi gminami p. p. Bednarskiego o subwencyę na budowę drogi z Szczawnicy do Piwnicznej i tamtejszej stacji kolejowej.
1827. L. s. 2591. Komisya klimatyczna „Uzdrowiska“ w Zakopanem p. t. p. o subwencyę na utrzymanie szpitala Zakopańskiego.
1828. L. s. 2592. Janiszewski Waleryan, emerytowany nauczyciel ludowy we Lwowie p. p. J. Gnoińskiego o restytuowanie go do służby nauczyciel. i sprawiedliwy wymiar emerytury.
1829. L. s. 2593. Tem sam, p. t. p. j. w.
1830. 2594. Komitet budowy rz. kat. kościółka w Mołczanówce powiat Skalałat p. p. Pinińskiego o zapomogę na budowę kościółka.
1831. L. s. 2595. Mieszkańcy gminy Krzywczę dolne powiat Borszczów p. p. Barabasza o zapomogę z powodu gradobicia.
1832. L. s. 2596. Mieszkańcy gminy Krzywczę górne powiat Borszczów p. t. p. j. w.
1833. L. s. 2597. Gmina Chorkówka powiat Krosno p. p. Stapińskiego o zmianę sejmowej ordynacyi wyborezej.
1834. L. s. 2598. Gmina Hankówka p. t. p. o uregulowanie rzeki Jasiółki.
1835. L. s. 2599. Gmina Chorkówka powiat Krosno p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi ogniowej.
1836. L. s. 2600. Wydział powiatowy w Dąbrowej p. p. Męcińskiego w sprawie zmiany ustawy o kanałach wodnych.
1837. L. s. 2606. Gmina Dulezówka powiat Pilzno p. p. Buynowskiego o zapomogę na dokończenie budowy szkoły.
1838. L. s. 2607. Miasteczko Korezyna pow. Krosno p. p. Stapińskiego o zniesienie rozporządzenia o markowaniu świń.
1839. L. s. 2608. Gmina Chorkówka powiat Krosno p. t. p. o zniesienie ustawy łowieckiej.
1840. L. s. 2609 Gmina Białobrzegi powiat Krosno p. t. p. o zapomogę z powodu nieurodzaju i wylewów.
1841. L. s. 2610. Worechałowska Marya, wdowa po nauczycielu ludowym w Jasle p. t. p. o zapomogę.
1842. L. s. 2611. Gmina Targowica polna pow. Horodenka p. p. Oleśnickiego o zapomogę i wyjednanie odpisania podatku dla pogorzalców.
1843. L. s. 2612. Gmina Halicz powiat Stanisławów p. p. Huryka o budowę żelaznego mostu na Dniestrze.
1844. L. s. 2613. Centralny Komitet ratunkowy Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie p. p. Cieleckiego o wyjednanie ulg taryfowych dla gmin w powiatach dotkniętych gradobiciem.
1845. L. s. 2615. Markowski Władysław, emer. stróż Wydziału kraj. p. p. Stojałowskiego o podwyższenie emerytury lub dar z łaski.
1846. L. s. 2616. Pogorzelska Katarzyna, wdowa po stróżu Wydz. kraj. p. t. p. o przyznanie datku na wychowanie dwojga dzieci.
1847. L. s. 2617. Tobis Juliusz, Wodyński Stanisław i Kobylański Alfons w Podhorecach p. p. w Gniewosza o pożyczkę na wyrób dachówek cementowych.
1848. L. s. 2618. Czemeryńska Marya we Lwowie p. p. Jabłońskiego o zasilek na kształcenie się w śpiewie.
1849. L. s. 2619. Tymackowska Natalia właścicielka pracowni szat kościelnych w Rzeszowie p. t. p. o subwencyę lub bezprocentową pożyczkę.
1850. L. s. 2620. Komitet ratunkowy dla pogorzalców Wolezkowa pow. Stani-

- nisławów przez J. E. hr. Marszałka kraj. Stan. Badeniego o zasilek.
1851. L. s. 2621. Justyńska Emma, wdowa po naucz. lud. w Maryampolu przez J. E. Marszałka kraj. St. hr. Badeniego o podwyższenie pensyi wdowiej
1852. L. s. 2622. Łopatyńska Filomena, artystka teatru miejskiego we Lwowie p. p. Barwińskiego o subwencyę na naukę śpiewu operowego.
1853. L. s. 2623. Jaglarska Katarzyna, nauczycielka w Jarosławiu p. p. Żardeckiego o policzenie 4 lat służby.
1854. L. s. 2624. Reprezentacya powiatu łańcuckiego p. p. Żardeckiego o zniesienie myt drogowych i mostowych.
1855. L. s. 2625. Gmina Radłów powiat Brzesko p. p. Götza o odpisanie należitości konkurencyjnej na obwałowanie lewego brzegu Dunajca.
1856. L. s. 2626. Ks. Siemaszko Kazimierz w Krakowie p. p. Paszkowskiego o podwyższenie subwencyi dla Zakładu biednych opuszczonych chłopców.
1857. L. s. 2627. Towarzystwo oświaty ludowej w Krakowie p. t. p. o podwyższenie rocznego sasilku.
1858. L. s. 2628. Lewandowska Stefania wdowa po prymaryuszu szpitala w Bochni p. p. Maissa o podwyższenie pensyi wdowiej.
1859. L. s. 2629. Towarzystwo Bursy gimnazyalnej im. A. Mickiewicza w Bochni p. t. p. o subwencyę.
1860. L. s. 2630. Towarzystwo gimn. „Sokół“ w Żółkwi p. p. Starzyńskiego o subwencyę.
1861. L. s. 2632. Petycyę o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej w myśl wniosku p. Oleśnickiego.
- Klekotów, Stawczany, Pleników, Sokola, Piadyki, Suchodoły Jaśnica, Przedrzymiechy wielkie, Stańkowce, Batiatyceze, Dołhomosciska, Księżypól, Beremowce, Ostrów, Zamoście Uwin, Lackie szlacheckie, Beżejów, Monastyr, Hujcze, Boratyn, Streptów, Rzęczki, Kudobińce, Tadanie, Nagujowice, Chrobuzów, Urlów, Zwertów, Waręż wieś, Strzałki, Mołdawisko, Małnów, Koniusza, Nehrybka, Folsz, Cucyłowce, Petrosza wola, Sopotnik, Hołdowice, Podmonastyr, Rudków, Chrusno stare, Folwarki wielkie, Wysockie wyżne, Torki, Macyna, Petrużna, Ubinie, Oserdów, Dernów, Telesznica, Daszówka, Bortków, Saposzyn, Beżyków, Żurków, Wołosz czyzna, Połtew, Skomorochy, Czerwona wola, Łasiniec, Wołochy, Suchodół, Panowce, Urlów, Hubyń, Podgacie, Krzywceze, Zadziesko, Kołdruby, Małnów, Romanówka, Jeziorzany, Wola ceklińska, Bileze, Żakocin, Chmielowa, Kudryńce, Sarnki średnie i Jabłonów wniesione przez przez Korola.
1862. L. s. 2633. Zwierzchność gminy Targowica pow. Horodeuka p. p. Theodorowicza o zapomogę dla pogorzelców.
1863. L. s. 2634. Zwierzchność gminna w Potoczyskach pow. Horodenka p. t. p. j. w.
1864. L. s. 2635. Podhalicz Ludwik, kierownik szkoły w Brzeżanach p. p. Schätzla o dodatek osobisty lub zapomogę.
1865. L. s. 2636. Gmina Bałuczyn powiat Złoczów p. t. p. o przyłączenie jej do powiatu politycznego Przemyślany i sądowego Gliniany.
1866. L. s. 2637. Grono nauczycielskie szkoły męskiej i żeńskiej w Złoczowie p. t. p. o podatek drożyzniany.
1867. L. s. 2638. Sajewicz Bronisława, wdowa po nauczycielu lud. w Stryju p. p. Lubomirskiego o zapomogę.

1868. L. s. 2641, Amborski Jan we Lwowie p. p. Rayskiego o subwencyę na polskie wydawnictwo obrazkowe.
1869. L. s. 2642. Krzyżanowski Józef, emer. naucz. w Brzeżanach p. p. Schätzla o restytuowanie go na posadzie nauczyciela.
1870. L. s. 2643. Bursa polska im. Mickiewicza w Stryju p. p. Fruchtmana o subwencyę.
1871. L. s. 2644. Wydział Spółki wodnej dla regulacyi rzeki Wisłoka i Pielnicy w Besku p. p. Urbańskiego o przyspieszenie dokończenia regulacyi tych rzek.
1872. L. s. 2645. Dom polski w Morawskiej Ostrawie p. p. Romanowicza o subwencyę.
1873. L. s. 2646. Maykowski Roman, nauczyciel lud. w Pniowie p. p. Mandyzewskiego o policzenie 9 lat służby do emerytury.
1874. L. s. 2647. Seńkowska Eufrozyna, b. ekspedientka pocztowa w Winogrodzie p. p. Stojłowskiego o przyznanie emerytury.
1875. L. s. 2648. Wydział powiat. w Łańcucie p. t. p. o subwencyę na szkołę gospodyń wiejskich w Albigowej.
1876. L. s. 2649. Kulezycki Roman Teodor, sierota po nauczycielu lud. w Samborze p. t. p. o dożywotnie zaopatrzenie.
1877. L. s. 2650. Dutkiewicz Juliusz, fotograf w Kołomyi p. t. p. o zapomogę.
1878. L. s. 2651. Komitet kościelny obrz. łać. w Siemianówce p. t. p. o zapomogę na konserwacyę starożytnych fresków w kościele.
1879. L. s. 2652. Krzyżanowski Józef, emer. naucz. w Brzeżanach p. t. p. o restytuowanie go na posadzie nauczyciela.
1880. L. s. 2653. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Stanisławowie p. t. p. o zapomogę.
1881. L. s. 2654. Slapa Piotr, naucz. lud. w Zakopanem p. t. p. o policzenie lat służby do emerytury.
1882. L. s. 2655. Monicowa Teofila, wdowa po naucz. lud. w Brzesku p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
1783. L. s. 2656. Gmina Kropiwnik pow. Kalusz p. p. Ochrymowicza przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa praey.
1884. L. s. 2657. Gmina Podmanastyrz pow. Bóbrka p. t. p. j. w.
1885. L. s. 2658. Gmina Hołdowice pow. Bóbrka p. t. p. j. w.
1886. L. s. 2662. Dyrekeya galic. Zakładu dla ciemnych we Lwowie p. p. Czartoryskiego o podwyższenie subwencyi.
1887. L. s. 2663. Sekunda Konstanty, emer. naucz. lud. w Leszniowie p. p. Barwińskiego o policzenie 8 lat służby do emerytury.
1888. L. s. 2664. Rуска Bursa św. Jana Chrzeciela w Drohobyczu p. t. p. o zapomogę.
1889. L. s. 2665. Pogorzeczy gminy Rodańce pow. Lwów p. p. Korola o zapomogę.
1890. L. s. 2666. Ziembicki Gwalbert, inżynier ubiegający się o koncepsyę na kolej Lwów-Stojanów p. p. Viviena o poparcie finansowe przez kraj.
1891. L. s. 2669. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu p. p. Z. Tarnowskiego o utworzenie szkoły średniej w Tarnobrzegu.

Wniesione po dzień 5. października 1903.

1892. L. s. 2677. Groele Antoni em. naucz. lud. w Schönaugrze p. p. Rottera o zwrot kwoty 981 K 40 hal. z tytułu uiszczanego podatku gruntow. i zapłaconego dochodu z gruntu szkolnego ponad wymiar katastralny.
1893. L. s. 2678. Gmina Grzegórzki pow. Kraków, p. p. Szpondra w sprawie zamiaru oderwania przez m. Kraków pewnej części terytoryum gm. Grzegórzek i przyłączenia do m. Krakowa.
1894. L. s. 2679. Wydział powiat. w Bohorodczanach p. p. Barabasza o bezprocentową pożyczkę dla tamt. Kasy oszczędności.
1895. L. s. 2680. Dyrekcya żeńskiej Spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zasiłek na szkołę kroju i szycia oraz na bursę dla dziewcząt.
1896. L. s. 2681. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie p. p. Bobrzyńskiego o subwencyę na czasopismo „Muzeum“.
1897. L. s. 2682. Mieszkańcy Stryja p. p. Oleśnickiego o zaprowadzenie szkoły lud. z ruskim językiem wykładowym.
1898. L. s. 2683. Łuszczynska Weronika, wdowa po dozorey przewod. telegraf. w Stryju p. p. o wsparcie na wychowanie dzieci.
1899. L. s. 2684. Wydział Tow. wzajem. pomocy dyaków cerkiewnych gr. k. dycecyi Stanisławowskiej p. p. Huryka o zapomogę.
1900. L. s. 2685. Filia lwowsk. Tow. gimn. Ruski Sokół w Stanisławowie p. t. p. o subwencyę na zakładanie i naukę straży pożarnych po wsiach.
1901. L. s. 2686. Kamila Chowańcówna, stała naucz. VI. klasy szkoły żeńskiej w Husiatynie p. p. Gołuchowskiego o policzenie 4 lat służby.
1902. L. s. 2687. Wydział powiatowy w Kólomyi p. p. Krzysztofowicza o subwencyę na budowę drogi Jabłonów-Kosmacz.
1903. L. s. 2688. Tow. gimn. Sokół w Śniatynie p. t. p. o zasiłek.
1904. L. s. 2689, Polskie Tow. gim. Sokół w Krakowie p. p. Rottera o subwencyę na rok 1903.
1905. L. s. 2690. To samo p. t. p. j. w. na rok 1904.
1906. L. s. 2691. Julia Józefa Zielińska, uczenica Wydziału artystycznego wyższych knrsów w Krakowie p. t. p. o stypendyum na dalsze kształcenie się w malarstwie artystycznym.
1907. L. s. 2692. Koło I. miejscowe Tow. ochrony pol. przemysłu w Krakowie, p. t. p. o subwencyę.
1908. L. s. 2693. Marya Skibska, wdowa po dyetaryuszu szpitala św. Łazarza w Przemyślu p. t. p. o stała zaopatrzenie w drodze łaski.
1909. L. s. 2694. Kuratorya wyższej szkoły handl. w Krakowie, p. t. p. o gwarancyę dla funduszu emer. tej szkoły.
1910. L. s. 2695. Ta sama p. t. p. o powiększenie stypendyalnych zasiłków.
1911. L. s. 2696. Stowarzyszenie Polaków w Budapeszcie p. t. p. o subwencyę.
1912. L. s. 2697. Towarzystwo „O własnych siłach w Krakowie“ p. t. p. o subwencyę na wystawę metalowych robót w 1904 r.
1913. L. s. 2698. Stowarzyszenie kobiet w Galicyi p. t. p. o ustanowienie im ordynacyi wyborczej równej z mężczyznami.
1914. L. s. 2699. Gmina Tużyłów powiat Kalusz p. p. Wursta o pomoc w budowie mostu na rzece Czeczwie.

1915. L. s. 2700. Gminy Felsztyn, Posada felsztyńska, Grodowice, Laszki murowane, Czaple i Janów pow. Sambor p. p. Agopsowicza o regulacyę rzeki Strwiąża.
1916. L. s. 2701. Emilia Rozumiłowska, sierota po emer. naucz. lud. w Samborze p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.
1917. L. s. 2702. Leon Łotocki, naucz. lud. w Trościańcu p. p. Traczeńskiego o zapomogę wskutek gradobicia.
1918. L. s. 2703. Seweryn Wiśniewski, b. wędrowny nauczyciel gosp. wiejsk. we Lwowie p. t. p. o zabezpieczenie na starość.
1919. L. s. 2704. Marya Lisowska, wdowa po naucz. lud. w Krakowie p. p. Huzę o podwyższenie pensyi wdowej.
1920. L. s. 2705. Jakób Wierny, student akademii sztuk pięknych w Krakowie p. p. Potoczka o zapomogę na dalsze kształcenie się w rysunkach.
1921. L. s. 2706. Marya Bursztynowa, wdowa po naucz. kier. w Brodach p. p. Maissa o zapomogę.
1922. L. s. 2707. Brichtówna Eleonora Ludwika, nauczycielka lud. w Lisiatyeczach p. p. Moysę o policzenie lat do emerytury od 1893—1899 r.
1923. L. s. 2708. Gmina m. Peczeniżyn p. t. p. o subwencyę na urządzenie szpitalika izolacyjnego i syfilistycznego.
1924. L. s. 2709. Wróblewska Seweryna, żona szewca we Lwowie p. p. Cieleckiego o pomoc na kształcenie Joanny Maryi Drożyńskiej.
1925. L. s. 2710. Bielecki Jan, odźwierny we Lwowie i b. dozorca Zakładu Kulparkowskiego p. p. Michalskiego o zaopatrzenie lub powrót do służby.
1926. L. s. 2711. Zgromadzenie służebnie Serca Jezusowego we Lwowie p. t. p. o subwencyę.
1927. L. s. 2712. Sempik Marya, wdowa po słudze szpitala lwowsk. we Lwowie p. t. p. o podwyższenie zaopatrzenia.
1928. L. s. 2713. Komitet „Centralnej herbaciarni dla ubogich“ we Lwowie p. p. Małachowskiego o subwencyę.
1929. L. s. 2714. Konsorcjum kolei lokalnej Lwów - Podhajce p. t. p. o dodatkową subwencyę w kwocie 850.000 koron.
1930. L. s. 2715. Dyrekeya polikliniki we Lwowie p. t. p. o nadzwyczajną subwencyę.
1931. L. s. 2716. Gmina Jędroszkowce powiat Sanok p. p. Truskolaskiego o znaczniejszą bezzwrotną zapomogę na reparacyę szkoły.
1932. L. s. 2717. Ks. Mikołaj Burmycz gr. kat. proboszcz w Sanoku p. t. p. o zapomogę na dokończenie budowy drogi z Polan surow. do Jaślisk.
1933. L. s. 2718. Gmina Głębokokie, pow. Sanok p. t. p. o zapomogę na budowę mieszkalnego domu księdza ekspozyta.
1934. L. s. 2719. Gmina Sromowce niżne, pow. N. Targ p. p. Bednarskiego o zabudowanie tamami wyrwisk oraz zabezpieczenie ich brzegów przed wylewem Dunajca.
1935. L. s. 2720. Grono profesorów Akademii weterynaryi we Lwowie, p. p. Kozłowskiego o stypendya dla słuchaczy Akademii weterynaryi i wstawienie do budżetu 1800 kor. na dalsze trzy stypendya po 600 kor. i pomnożenie tych stypendyów z każdym rokiem aż do 15.
1936. L. s. 2721. Miasteczko Jaémierz i gmina Posada jaémierska p. p. La-

- skowskiego o regulację potoków jaćmierskich.
1937. L. s. 2728. Gmina Sromowce niżne pow. N. Targ p. p. Bednarskiego o wybudowanie drogi do Czorszyna.
1938. L. s. 2729. Etnograficzna komisya Tow. im. Szewczenki we Lwowie p. p. Barwińskiego, o podwyższenie subwencji na wydawnictwa.
1939. L. s. 2730. Ta sama p. t. p. o subwencyę na ekskurye etnograficzne.
1940. L. s. 2731. Gmina Rzeszotary pow. Wieliczka p. p. Skołyszewskiego o uwolnienie od rocznej opłaty 261 kor. na placę nauczyciela.
1941. L. s. 2732. Gmina Dębniaki pow. Wieliczka p. t. p. o pomoc z powodu powodzi.
1942. L. s. 2733. Gmina Zakrówek pow. Wieliczka p. t. p. j. w.
1943. L. s. 2734. Gmina Bienków pow. Wieliczka p. t. p. o pomoc z powodu klęski gradobicia.
1944. L. s. 2735. Gmina Grabie pow. Wieliczka p. t. p. o pomoc dla powoździan.
1945. L. s. 2736. Gmina Brzegi pow. Wieliczka p. t. p. j. w.
1946. L. s. 2737. Gmina Bierzanów pow. Wieliczka, p. t. p. j. w.
1947. L. s. 2738. Tow. gimn. „Sokół w Niepołomicach p. p. o subwencyę.
1948. L. s. 2739. Stowarzyszenie uczniów Akademii rolnictwa we Wiedniu p. p. o subwencyę.
1949. L. s. 2741. Dr. Myciński i Grygierzec w Białej z telegramem o utworzenie filii Banka krajowego w Białej i udzielenie przez Bank pożyczek na domy murowane w Lipniku pod Białą.
1950. L. s. 2742. Gmina Zaborec ad Kielków p. p. Stapińskiego o zniesienie rozporządzenia, dotyczącego markowania świń.
1951. L. s. 3743. Mieszkańcy gminy Glinika pow. Ropczyce p. t. p. j. w.
1952. L. s. 2744. Gmina Przerety Bór powiat Pilzno p. t. p. j. w.
1953. L. s. 2745. Gmina Umieszcz p. t. p. j. w.
1954. L. s. 2746. Gm. Kielków pow. Mielec p. t. p. j. w.
1955. L. s. 2747. Mieszkańcy gm. Glinika Ropczyce p. t. p. o przymusową powszechną asekuracyę od ognia.
1956. L. s. 2748. Gm. Przerety Bór pow. Pilzno p. t. p. j. w.
1957. L. s. 2749. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie nowej sejmowej ordynaryi wyborezej i utworzenie V. kuryi do Sejmu.
1958. L. s. 2750. Mieszkańcy gm. Glinika pow. Ropczyce p. t. p. j. w.
1959. L. s. 2751. Ci sami p. t. p. z zażaleniem na naczelnika gminy o nadużycia wbrew uchwały Rady gminnej
1960. L. s. 2752. Gmina Przerety Bór pow. Pilzno p. t. p. o zaprowadzenie ustawy łowieckiej, by każdy włościanin na swoim gruncie mógł polować.
1961. L. s. 2753. Mieszkańcy gm. Krościenko wyżne pow. Krosno p. t. p. j. w.
1962. L. s. 2754. Gm. Przerety Bór pow. Pilzno p. t. p. o zaprowadzenie ustawy wzbraniającej wywóz drzewa za granicę i zmuszenie właścicieli lasów do ochrony tychże i kulturowania.
1963. L. s. 2756. Ochroka małych dzieci w Jarosławiu p. p. Czartoryskiego o zapomogę.

1964. L. s. 2757. Koło c. k. Konserwatorów zabytków starożytnych Galicyi wschodniej p. p. Starzyńskiego o subwencyę na dokończenie restauracyi olbrzymich obrazów histor. w Żółkwi.
1965. L. s. 2758. Tow. „Domu Zdrowia“ uczącej się młodzieży polsk. „Pomoc Bratnia“ w Zakopanem p. p. Bednarskiego o subwencyę.
1966. L. s. 2759. Komitet wykonawczy I. powszech. Wiecu nauczycieli we Lwowie p. p. Tomaszewskiego z memoriałem w sprawie polepszenia bytu nauczycieli lud.
1967. L. s. 2763. Petycyę gmin o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej w myśl wniosku p. Oleśnickiego: Rożnów, Torczynowice, Libuchora, Skniłówek, Skniłów, Lubicza, Klecko, Kasperowce, Lisieczniki, Niestanice, Gumieniec, Rokitna, Konotopy, Spasów, Smitków, Czerniów, Ceniów, Olesin, Nowosiółki przednie, Nyrków, Żabeze murowane, Buszkowice, Meteniów, Krasne, Jaktorów, Brzaza, Macoszyn i Sopoty, Zarudzie, Gaje, Zbora, Dyniska, Kryweńskie, Kozówka, Tomaszowce, Dzwiniaczka, Klebanówka, Kobielnica raska, Beremiany, Grodowice, Stryjówka, Bukówna, Kosów, Tułowa, Petryłów, Nietuchów, Zawadów, Hołobotów, Rożanówka, Polany, Zakomarze, Niezwiska, Jasionka masiowa, Kondratów, Swidnik, Holszyńce, Koziały, Łubieńsko, Bohatkowce, Słoniawa wyżnia, Uścieczko, Kutys stare, Żuków, Plaskowce, Stolsko, Janówka, Złotkowice, Wierzchnia, Górne, Kułaczkowce, Orywczyk, Uciechowice, Bazar, Piszczatyńce, Przerósł, Kurowce, Zabłotowce, Łozówka, Łosie, Drohojów, Bandrów, Olszanica, Kudryńce, Dąbrówka raska, Wisłoboki, Reklina, Zeniów, Jasienica, Horodnka, Dobkowice, Mysłów, Serafince, Wołśniów, Rosochowacce, Buraczki, Kutys, Maniów, Borki wielkie, Horodnica, Pogorzela, Słobódka górna, Czechów, Koszyłowce, Capowce, Rakowka, Bołochowce, Nagórzanka, Trójczyńce, Bonarówka, Romanów, Brylińce, Olchowice, Stupnica, Soroka, Czarne, Sapohów, Gwoździ, Słoboda bolechowska, Nyrków, Rudki, Tyszyca, Jakimczyce, Grebów, Komarno, Krynica, Jasieniowice, Dobrowody, Krzywe nad Sanem, Komarów. Buniów Przysań, Międzybrody, Tyszowica, Gumniska, Pobuk, Waniowice, Strzelbice, Sulatycze, Miłowanie, Płuhów, Danileze, Załawie, Iwanikówka, Styniawa niżnia, Roszniów, Strzałkowce, Czereze, Stanila, Nowosielnica, Dubszara, Lecówka, Jabłonka wyżnia, Sukol, podpisane przez posła Oleśnickiego;
- Cebłów, Szolomyja, Boratyn, Nadycze, Beniowa, Bukowice, Sanki, Sokołów, Wróblówka, Ilkowiec, i Iszczków, podpisane przez posła Korola;
- Żonówka, Bohorodeczany stare, Czerteż, Potutory, Bitków, podpisane przez posła Barabasza;
- Susno, pow. Kamionka podpisana przez posła Barwińskiego;
- Bukowa pow. Sambor, podpisana przez posła Mazikiewicza.
1968. L. s. 2764. Towarzystwo ochronki dla małych dzieci w Chrzanowie p. p. Stojałowskiego o subwencyę.
1969. L. s. 2765. Gardzielówna Paulina, nauczycielka w Stobierny p. p. Szajera o pozostawienie na dotychczasowej posiadzie w Stobierny.
1970. L. s. 2768. Ks. Watulewicz Józef, proboszcz łac. kościoła w Felsztynie p. p. Agopsowicza o subwencyę na pokrycie dachu kościoła.

1971. L. s. 2769. Nauczyciele i nauczycielki szkół w Podgórzu p. p. Maryewskiego o podwyższenie płac.
1972. L. s. 2770. Ci sami p. t. p. o dodatkach drożyzni.

Wniesione po dzień 7. października 1903.

1973. L. s. 2783. Komitet budowy kościoła św. Trójcy w Okopach w Mielnicy p. p. Borkowskiego o subwencyę.
1974. L. s. 2784. Komitet budowy narodowego teatru ruskiego we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencyę.
1975. L. s. 2785. Dyrekeya szkoły dla dorosłych analfabetów we Lwowie p. p. Bojkę o subwencyę.
1976. L. s. 2786. Baran Floryan, robotnik koszykarski w Vag-Ujhely p. p. Stapińskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się w koszykarstwie.
1977. L. s. 2787. Magistrat m. Sokala p. p. Winc. Kraińskiego o kreowanie szkoły średniej w Sokalu.
1978. L. s. 2788. Urząd gminny w Wołoskiej wsi pow. Dolina p. p. Bohaczewskiego o wolny pobór surowicy ze salin w Bolechowie.
1979. L. s. 2789. Ruska Bursa rzemieślnicza i przemysłowa we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencyę.
1980. L. s. 2790. Hawlicka Karolina, wdowa po naucz. lud. w Bełzie p. p. Kramarczyka o podwyższenie pensyi wdowiej.
1981. L. s. 2791. Łobodyczowa Augustyna, nauczycielka w Bohorodeczanach p. t. p. o policzenie lat służby.
1982. L. s. 2792. Krzyżanowski Józef, em. naucz. w Brzeżanach p. t. p. o restytuowanie go na posadzie nauczyciela.
1983. L. s. 2793. Ten sam p. t. p. o zapomogę.
1984. L. s. 2794. Ten sam p. t. p. o policzenie lat służby do emerytury.
1985. L. s. 2795. Ten sam p. t. p. o restytuowanie go na posadzie nauczyciela.
1986. L. s. 2796. Drożnicy drogi krajowej Tarnów-Szczucin p. p. Bojkę o podwyższenie płacy.
1987. L. s. 2797. Rakoczy Karolina, wdowa po odźwiernym szpitala w Krakowie, w Łobzowie, p. p. Federowicza o pensyę wdowią.
1988. L. s. 2798. Lisowska Marya, wdowa po nauczycielu ludowym w Krakowie, p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
1989. L. s. 2799. Kamińska Kamila, wdowa po naucz. lud. w Tarnopolu, p. p. E Michałowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
1990. L. s. 2800. Tyrała Paulina, b. posługaczka w szpitalu św. Łazarza w Krakowie p. p. Leo o stały dar z łaski.
1991. L. s. 2801. Komitet restauracyjny kościoła św. Anny w Krakowie p. t. p. o zasiłek.
1992. L. s. 2802. Kuratorya wyższej szkoły handlowej w Krakowie p. t. p. o udzielenie gwarancyi dla funduszu emerytalnego tej szkoły.
1993. L. s. 2803. Ta sama p. t. p. o podwyższenie stypendyalnych zasiłków.
1994. L. s. 2804. Huczko Jan, emer. odźwierny szpitala św. Łazarza w Krakowie, p. t. p. o dar z łaski.

1995. L. s. 2805. Peplowska Anastazy, we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zasiłek na uzupełnienie nanki w śpiewie.
1996. L. s. 2806. Komitet ratunkowy w Pławczy wielkiej pow. Brzeżany p. p. Glidziuka o zapomogę dla pogorzalców.
1997. L. s. 2807. Biegeleisen Adolf, emer. naucz. lud., p. p. Rutowskiego o policzenie 5 lat służby do emerytury.
1998. L. s. 2808. Żeński instytut wychowawczy SS. Bazylianek w Stanisławowie p. Członka Sejmu ks. Arcybiskupa Szeptyckiego o subwencję.
1999. L. s. 2809. Florian Jan, em. naucz. lud. w Brzeżanach, p. p. Barwińskiego o subwencję.
2000. L. s. 2810. Tow. gimnast. „Sokół“ w Rzeszowie p. p. Jabłońskiego o subwencję.
2001. L. s. 2811. Dr. Jentys Stefan, kierownik zakładu rolniczego doświadczalnego w Krakowie, p. p. Milewskiego w sprawie subwencyonowania doświadczeń rolniczych.
2002. L. s. 2812. Koszałkowski Józef, naucz. w Konotopach, p. p. Wine. Kraińskiego o policzenie lat służby.
2003. L. s. 2813. Dworzaczek Edward, nauczyciel lud. w Kuliczkanie p. t. p. j. w.
2004. L. s. 2814. Towarzystwo ruskich rzemieślników „Zorja“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2005. L. s. 2815. Stowarzyszenie dla wspierania ubogiej młodzieży szkół średnich we Lwowie p. p. Löwensteina o subwencję.
2006. L. s. 2816. Konieczny Włodzimierz, uczeń szkoły rzeźb. w Zakopanem p. p. Abrahamowicza o zapomogę.
2007. L. s. 2817. Gmina Podegrodzie pow. Nowy Sącz p. p. Potoczka o zniesienie myt na drogach krajowych i powiatowych.
2008. L. s. 2818. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie włości rentowych.
2009. L. s. 2819. Janiszewski Waleryan, emer. naucz. lud. w Lubaczowie p. p. St. Stadnickiego o podwyższenie emerytury.
2010. L. s. 2820. Towarzystwo Kółek rolniczych we Lwowie p. p. Cieleckiego o przyspieszenie zaprowadzenia włości rentowych.
2011. L. s. 2821. To samo p. t. p. o subwencję.
2012. L. s. 2822. Komitet kuchni dla młodzieży szkolnej w Zaleszczykach p. p. T. Cieńskiego o subwencję.
2013. L. s. 2823. Tow. gimnast. „Sokół“ w Zaleszczykach p. t. p. j. w.
2014. L. s. 2824. Zeman Wawrzyniec, Leniek Józef i Niezgoda Piotr z Białobrzeg p. p. Stapińskiego o pokrycie reszty kosztów zabezpieczenia brzegów Wisłoka.
2015. L. s. 2825. Rada szkolna miejscowa w Przemyślu p. p. Tarnawskiego o przeniesienie tamtejszych nauczycieli do wyższej klasy płac i podwyższenie dodatków pięcioletnich.
2016. L. s. 2826. Mieszkańcy wsi Piaski-Druzików pow. Brzesko p. p. Götza o zapomogę z powodu powodzi.
2017. L. s. 2827. Oddział c. k. Tow. gosp. w Borszczowie p. p. Borkowskiego popiera petycję Tow. gosp. we Lwowie o podwyższenie rozmaitych subwencji.
2018. L. s. 2828. Towarzystwo „Szkoły ludowej“ w Krakowie p. p. Rottera o podwyższenie zasiłku dla polskiej szkoły im. Kościuszki w Białej.
2019. L. s. 2830. Rz. kat. Ochronka w Zbarażu p. p. Garapicha o zapomogę.

2020. L. s. 2831. Kulezycka Helena, uczennica Zakładu dla przemysłu artyst. w Wiedniu p. p. Pilata o subwencyę na kształcenie się w przemyśle artystycznym.
2021. L. s. 2832. Członkowie osady Poręby Dąbskie pow. Tarnobrzeg p. p. Krempę o utworzenie osobnej gminy administracyjnej.
2022. L. s. 2833. Urzędnicy kraj. szpitala powsz. we Lwowie p. p. Abrahamowicza o podwyższenie płacy.
2023. L. s. 2834. Jankiewicz Aleksander, majster ślusarski w Nowym Sączu, p. p. A. Skrzyńskiego o subwencyę lub pożyczkę na otwarcie pracowni opatentowanych wynalazków.
2024. L. s. 2835. Gmina m. Przeworska p. p. Żardeckiego o uwolnienie od dodatku kraj. nowo zbudowanych domów czynszowych.
2025. L. s. 2836. Grono nauczycieli i nauczycielek w Rzeszowie p. p. Jabłońskiego o podwyższenie płac.
2026. L. s. 2841. Tow. opieki nad sługami we Lwowie p. p. Barwińskiego o subwencyę.
2027. L. s. 2842. Towarzystwo „Ruslan“ we Lwowie p. p. Korola o subwencyę.
2028. L. s. 3843. Ruska Bursa w Nowym Sączu p. t. p. j. w.
2029. L. s. 2844. Ruski Instytut dla dziewcząt w Przemyśle p. Członka Sejmiku ks. Biskupa Czechowicza o nadzwyczajną zapomogę.
2030. L. s. 2845. Siostry Bazylianki w Przemyśle p. t. p. o zasiłek na utrzymanie internatu dla uczennic żeńskiego Seminarjum nauczycielskiego.
2031. L. s. 2846. Ruska Bursa im. św. Mikołaja w Przemyśle p. t. p. o zasiłek.
2032. L. s. 2847. Towarzystwo im. św. Cyryla w Przemyśle p. t. p. j. w.
2033. L. s. 2848. Szaraniewiczowa Agnieszka, wdowa po nauczycielu w Stankowej p. p. Wursta o podwyższenie pensyi wdowiej lub zapomogę.
2034. L. s. 2849. Gmina Radoszczyna pow. Gorlice p. p. Huryka przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.
2035. L. s. 2850. Gmina Dołhe pow. Gorlice p. t. p. j. w.
2036. L. s. 2851. Gmina Lubyca kameralna pow. Rawa p. t. p. j. w.
2037. L. s. 2852. Gmina Zawale pow. Śniatyn p. t. p. j. w.
2038. L. s. 2853. Gmina Lasek pow. Kamionka p. t. p. j. w.
2039. L. s. 2854. Petycye gmin o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej w myśl wniosku p. Oleśnickiego: Pakość, Hankowice, Bolanowice, Podliski, Starzawa, Podliski małe, Stroniatyn, Suchostaw, Kotuzów, Mierzwice, Grzebienie, Chartonowce, Uhryńkowce, Koświec, Cwiltowa, Sobranówka, Łopuszna, Perehińsko, Radocin, Dołhe, Lubyca kameralna, Zawale, Horodenka, Łuczyńce, Lasek, Chorobrów, podpisane przez posłów Oleśnickiego, Korola, Bohaczewskiego i Huryka.
2040. L. s. 2855. Radni gminy miasta Skolego p. p. Krempę o niezatwierdzenie uchwały rady gminnej, dotyczącej opłaty od napojów spirytusowych.
2041. L. s. 2856. Lipień Walenty, Michał i Józef, Gunia Wawrzyniec i Duda Wojciech w Młyanem pow. Limanowa p. t. p. o zapomogę z powodu powodzi.
2042. L. s. 2857. SS. Najśw. Rodziny z Nazaretu przy Ochronce w Wadowi-

- each p. t. p. o zapomogę dla sierot i dzieci opuszczonych.
2043. L. s. 2858. Centralny Związek dla przemysłu cukrowniczego w Wiedniu p. t. p. o poparcie usiłowań Związku celem obniżenia podatku od cukru.
2044. L. s. 2862. Galic. Tow. łowieckie we Lwowie p. p. Stadnickiego o zasilek.
2045. L. s. 2864. Towarzystwo rolnicze w Krakowie p. p. Z. Tarnowskiego o przyczynienie się do budowy studjum w Krakowie.
- Wniesione po dzień 8. października 1903.*
2046. L. s. 2871. Gmina Mietniów pow. Wieliczka p. p. Skołyzewskiego o bezpłatny pobór surowicy względnie o zniżenie ceny tejże.
2047. L. s. 2872. Pierzchała Ludwik, redaktor „Szkoły“ imieniem Franciszki Jaroekiej, wdowy po nauczycielu lud. p. p. Bobrzyńskiego o pensję wdową i datek na wychowanie 3 dzieci.
2048. L. s. 2873. Monastyrski Leon, Hnatyszyn Piotr i Lewicki Stefan p. p. Oleśnickiego przyłączają się do petycyi Komitetu budowy ruskiego narodowego teatru we Lwowie o subwencyę.
2049. L. s. 2874. Gmina Słoboda złota p. p. Traczewskiego o wybudowanie peronu na dworcu kolejowym Słoboda-Teofipółka.
2050. L. s. 2875. Gmina Reniów pow. Brody, p. p. Stapińskiego o zniesienie myt.
2051. L. s. 2876. Gmina Sawa pow. Myślenice, p. t. p. o zniesienie notaryatów.
2052. L. s. 2877. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracji od ognia.
2053. L. s. 2878. Gmina Krzemienna pow. Brzozów p. t. p. o wybudowanie nowej szkoły.
2054. L. s. 2879. Gmina Reniów powiat Brody p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.
2055. L. s. 2880. Haraszkievicz Mikołaj, redaktor „Rodziny i Szkoły“ oraz „Wiedzy i Pracy“ we Lwowie p. p. Michalskiego o subwencyę.
2056. L. s. 2881. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Kołomyi p. p. Witosławskiego o subwencyę na rok 1903 i 1904.
2057. L. s. 2882. Ostrowski Stanisław, artysta rzeźbiarz we Lwowie p. p. Bojkę o zasilek na podróż w celu studyów.
2058. L. s. 2883. Pyk Paweł, b. naucz. obecny diak w Ławocznem pow. Stryj p. p. Ochrymowicza o zapomogę.
2059. L. s. 2884. Teliszewski Michał, emer. naucz. w Sosnowie p. p. Oleśnickiego o dar z łaski.
2060. L. s. 2885. Darowska Aniela, wdowa po naucz. lud. w Dydni pow. Brzozów p. p. Wereszezyńskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
2061. L. s. 2886. Ropicka Minodora, wdowa po księdzu w Przemyślu p. p. Urbańskiego o jednorazową zapomogę.
2062. L. s. 2887. Gmina Zakopane pow. Nowy Targ p. p. Wodzickiego o pomoc na częściowe pokrycie pożyczki wodociągowej.
2063. L. s. 2888. Krajowy Związek przemysłowy we Lwowie p. p. Gorayskiego o podwyższenie subwencyi celem rozszerzenia swego zakresu działania.

2064. L. s. 2889. Grządziel Ignacy, właśc. realności i przemysłowiec w Podgórzu p. p. Maryewskiego o pożyczkę 10.000 koron z fund. przem. na rozszerzenie przemysłu.
2065. L. s. 2890. Rejowska Marya, nauczycielka w Białej wyżnej pow. Grybów p. p. Huzę o jednorazową zapomogę.
2066. L. s. 2891. Zwierzchność gminy Gołogóry pow. Złoczów, p. p. A. Jaworskiego o zaprowadzenie c. k. Sądu pow. ze siedzibą w Gołogórach.
2067. L. s. 2892. Dyliński Władysław, naucz. lud. w Obłąnicy pow. Żydaczów p. p. Pawlikowskiego o darowanie reszty mającej się spłacić odprawy w kwocie 384 koron 62 gr.
2068. L. s. 2893. Lereel Henryk, naucz. lud. w Zatoce pow. Gródek p. p. A. Brunickiego o policzenie lat służby do emerytury.
2069. L. s. 2894. Niedźwiecka Stanisława, stała naucz. w Chłopczykach powiat Rudki p. t. p. o policzenie 4 lat służby.
2070. L. s. 2895. Emerytowani nauczyciele ludowi w Krakowie p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie emerytur, zaopatrzenie dla wdów i sierót po nauczycielach ludowych.
2071. L. s. 2896. Reprezentacya miasta Rohatyna p. p. A. Torosiewicza o kreowanie w mieście Rohatynie 3 klas szkoły wydziałowej połączonej z 4 klas. szkołą ludową pospolitą.
2072. L. s. 2897. Stowarzyszenie sług katolickich św. Zyty we Lwowie p. p. Wł. Kraińskiego o zasiłek na r. 1903 i 1904.
2073. L. s. 2898. Steybal Kazimiera, emer. nauczycielka w Kołomyi p. p. Theodorowicza o policzenie 4 lat służby do emerytury.
2074. L. s. 2899. Łagodzie Julian i Salamon Józef, mechanicy w Sanoku p. p. Lipińskiego o bezprocentową pożyczkę przemysłową na urządzenie warsztatu ślusarskiego celem rozpowszechnienia wynalazków opatrunkowych.
2075. L. s. 2900. Stowarzyszenie chrześc. robotników i robotnie „Ojczyzna“ we Wiedniu p. p. Vayhingera o roczną subwencję.
2076. L. s. 2901. Gołębiowska Marya, nauczycielka w Tarnowie p. p. Jahla o policzenie 6 lat służby do emerytury.
2077. L. s. 2904. Zarząd główny Towarzystwa pedag. we Lwowie p. p. Małachowskiego o zniesienie nauczycielstwu ludowemu lat służby do 30.
2078. L. s. 2906. Ten sam p. t. p. o zniesienie częściowych konferencyi okręgowych i rejonowych konferencyi krajowych.
2079. L. s. 2907. Ten sam p. t. p. w sprawie nominacyi inspektorów szkolnych.
2080. L. s. 2908. Ten sam p. t. p. o podwyższenie subwencji na wydawnictwo „Szkoły“ wraz z „Praktyką szkolną“.
2081. L. s. 2909. Zwierzchność gminna w Studzianie p. p. Żardeckiego o zniesienie myt na drogach powiatowych.
2082. L. s. 2910. Prokieszówna Honorata we Lwowie p. p. Barwińskiego o subwencję na dalsze kształcenie się w mnzyce.
2083. L. s. 2911. Gmina Medyka p. p. Huryka przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.

2084. L. s. 2912. Petycyje o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej w myśl wniosku p. Oleśnickiego: Medyka, Zarwanica, Czajkowiec, Rudniki, Ulieko, Kościaszyn, Bursztyn, Bereźnica, Łąka wielka, Myszkowice, Wołkowce ad Borszczów, Oryszkowiec, Glinki i Majdan średni, Podbereże, Kipiączka, podpisane przez p. p. Huryka, Barwińskiego, Korola i Oleśnickiego.
2085. L. s. 2915. Szczepny Teodor, naucz. w Kurnikach p. p. Szeptyckiego o policzenie lat służby do emerytury.
2086. L. s. 2926. Pawlikowski Tadeusz, dyrektor teatru miejskiego we Lwowie p. p. Michalskiego o nadzwyczajną subwencję.

Wniesione po dzień 10. października 1903.

2087. L. s. 2926. Gmina Żarówka pow. Mielec p. p. Kremę o przyjęcie kosztów utrzymania Kunegundy Głowacz w domu podzutek w Wiedniu na fundusz krajowy.
2088. L. s. 2927. Mieszkańcy gminy Sołtwinia p. p. Barabasa o zapomogę na zakończenie budowy cerkwi.
2089. L. s. 2928. Szaro Franciszek, tkacz w Godowej p. p. Szajera o subwencję na rozszerzenie warstata.
2090. L. s. 2929. Ostapowiczowa Olimpia, wdowa po naucz. lud. w Stanisławowie p. p. Rottera o podwyższenie pensyi wdowiej ewentualnie o zapomogę.
2091. L. s. 2930. Towarzystwo zupełnej wstrzemięźliwości od trunków alkoholycznych „Eleuterya“ we Lwowie p. p. Mycielskiego o subwencję.
2092. L. s. 2931. Agopsowicz Józef, fabrykant serów w Teresinie, powiat Borszczów p. p. Michalskiego o subwencję na rozszerzenie fabryki.
2093. L. s. 2932. Gmina miasteczka Olpiny pow. Jasło p. p. Wilczkiewicza o kreowanie posady lekarza okręgowego z siedzibą w Olpinach.
2094. L. s. 2933. Gmina Zarzyce pow. N. Sącz p. p. Potoczka o pomoc wskutek klęski elementarnej.
2095. L. s. 2934. Polska Bursa im. Jakubowicza w Brzeżanach p. p. Schätzla o subwencję.
2096. L. s. 2935. Towarz. gimn. „Sokół“ w Czortkowie p. p. Rudrofa o zasiłek na budowę własnego domu.
2097. L. s. 2936. Pukacz Jan, nauczyciel lud. w Pobuku p. p. Oleśnickiego o policzenie lat od 1866—1878 roku służby.
2098. L. s. 2937. Tow. opieki nad internatem dla uczniów c. k. seminaryum naucz. męsk. w Sokalu p. p. W. Kraińskiego o zasiłek na pokrycie kosztów adaptacyi budynku internatu.
2099. L. s. 2938. To samo p. t. p. o subwencję na utrzymanie w internacie uczniów c. k. sem. naucz.
2100. L. s. 2939. Wydział Rady powiatowej w Wieliczce p. p. Skolyszewskiego w sprawie poświadczeń odbioru pieniędzy przez władze podatkowe
2101. L. s. 2940. Zarząd powszechnych Wykładów Uniwersyteckich we Lwowie przez Członka Sejmu Fijałka o subwencję.
2102. L. s. 2941. Rada oddziału c. k. Tow. gosp. w Jaworowie p. p. Sozańskiego w sprawie subwencji na prowadzenie biura handlowego przy c. k. galie. Tow. gosp.

2103. L. s. 2942. Ta sama p. t. p. w sprawie podniesienia chowu koni.
2104. L. s. 2943. Ta sama p. t. p. w sprawie podniesienia sadownictwa.
2105. L. s. 2944. Ta sama p. t. p. w sprawie podniesienia chowu drobiu.
2106. L. s. 2945. Ta sama p. t. p. w sprawie udzielenia subwencji na wystawy targowe dla bydła rozplodowego.
2107. L. s. 2946. Ta sama p. t. p. w sprawie udzielenia subwencji na nagrodę dla sług.
2108. L. s. 2947. Ta sama p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencji na koszty administracyjne Towarzystwa.
2109. L. s. 2948. Ta sama p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencji na szczepienie tberkulina.
2110. L. s. 2949. Ta sama p. t. p. w sprawie subwencji na podniesienie uprawy lnu i konopi.
2111. L. s. 2950. Ta sama p. t. p. w sprawie subwencji na podniesienie chowu bydła.
2112. L. s. 2951. Ta sama p. t. p. w sprawie subwencji na hodowlę owiec.
2113. L. s. 2952. Ta sama p. t. p. w sprawie subwencji na utrzymanie internatu dla podkowaczy w szkole kucia koni przy akademii weterynaryi we Lwowie.
2114. L. s. 2953. Ta sama p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencji dla czasopisma „Rolnik“.
2115. L. s. 2954. Ta sama p. t. p. w sprawie udzielenia subwencji na szkołę chmielarską w Staremsiole.
2116. L. s. 2955. Ta sama p. t. p. w sprawie reorganizacji szkoły ogrodniczej w Wulce kapitańskiej.
2117. L. s. 2956. Ta sama p. t. p. w sprawie hodowli ryb.
2118. L. s. 2962. Stowarzyszenie św. Zyty Stow. pracownice konfekcyi damskiej pod wezwaniem św. Antoniego i Stow. pracownice fabryki cygar pod wezw. św. Józefa w Krakowie p. p. Wł. L. Jaworskiego o subwencyę.
2119. L. s. 2963. Mochnacka Józefa, wdowa po Rady Wydziału kraj. i prezydencie miasta Lwowa p. t. p. o wypłacenie pensyi wdowiej za lat 5 za poręką zwrotu.
2120. L. s. 2964. Tow. „Oświaty ludowej“ w Stanisławowie p. p. Wilczkiewicza o zasiłek.
2121. L. s. 2965. Rada szkolna miejscowa w Dębniakach p. p. Skolyszewskiego o zrównanie płac tamt. nauczycieli z poborami nauczycieli w Krakowie.
2122. L. s. 2966. Winterowski Leonard, artysta - malarz we Lwowie przez Członka Sejmu ks. Arcybiskupa Teodorowicza o subwencyę na dalsze studia.
2123. L. s. 2967. Grono nauczycieli i nauczycielek w Samborze p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie pensyi.
2124. L. s. 2968. Takie same w Stanisławowie p. p. Bilińskiego j. w.
2125. L. s. 2969. Takie same w Tarnowie p. p. Vayhingera j. w.
2126. L. s. 2970. Takie same w Drohobyczu p. p. Wiśniewskiego j. w.
2127. L. s. 2971. Gmina Turza wielka pow. Dolina p. p. Bohaczewskiego przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.
2128. L. s. 2972. Ta sama p. t. p. o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej.

2129. L. s. 2973. Gmina Strwiążyk pow. Lisko p. p. Korola j. w.
2130. L. s. 2974. Gmina Ustrzyki dolne pow. Lisko p. t. p. j. w.
2131. L. s. 2975. Gmina Jasion pow. Lisko p. t. p. j. w.
2132. L. s. 2976. Gmina Wołoska wieś pow. Dolina p. p. Oleśnickiego j. w.
2133. L. s. 2977. Gmina Sopów pow. Kołomyja p. t. p. j. w.
2134. L. s. 2978. Gmina Kiudacze pow. Kołomyja p. t. p. j. w.
2135. L. s. 2979. Gmina Malechów pow. Lwów p. t. p. j. w.
2136. L. s. 2980. Ficałowiczowa Teresa, wdowa po naucz. lud. we Lwowie p. p. Merunowicza o podwyższenie pensyi wdowiej.
2137. L. s. 2981. Towarzystwo pracownice konfekcyi damskiej im św. Józefa we Lwowie p. p. Hupkę o zasiłek.
2138. L. s. 2982. Tarnawiecka Wanda we Lwowie p. p. Agopsowicza o subwencję na dalsze kształcenie się w śpiewie.
2139. L. s. 2983. Tow. Szkoły lud. w Krakowie p. p. Romanowicza, o subwencję dla szkoły polskiej im. Konopnickiej w Ostrawie morawskiej.
2140. L. s. 2984. To samo p. t. p. o subwencję na zakładanie szkółek początkowych i kursów dla analfabetów.
2141. L. s. 2985. Babiarcz Emilia, wdowa po naucz. lud. p. p. Bojkę o zapomogę.
2142. L. s. 2986. Wydział powiat. w Jarosławiu p. t. p. o zniżenie myt na drogach krajowych.
2143. L. s. 2987. Towarz. gimn. „Sokół“ w Bóbrce p. t. p. o subwencję.
2144. L. s. 2988. Towarzystwo „Kapela narodowa“ we Lwowie p. p. Rutowskiego o subwencję na rok 1903 i 1904.
2145. L. s. 2989. Polskie towarz. gimnastyczne „Sokół“ w Haliczu p. p. Kl. Dzieduszyckiego o subwencję na budowę sokolni.
2146. L. s. 2990. SS. Miłosierdzia św. Józefa w Krośnie p. p. Trzecińskiego o zapomogę.
2147. L. s. 2991. Gmina Lipice pow. Drohobycz p. p. Ochrymowicza o utworzenie z niej odrębnej gminy katastralnej.
2148. L. s. 2992. Obywatele miasteczka Wielkie Oczy p. p. J. Szeptyckiego o subwencję na budowę drogi z Krakowca przez Wielkie Oczy do Lubaczowa.
2149. L. s. 2994. Zwierzchność gminna w Olchówce pow. Dolina p. p. Bohaczewskiego o zapomogę na dokończenie budowy szkoły,
2150. L. s. 2995. Gmina Kniaziółka pow. Dolina p. t. p. o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej.
2151. L. s. 2996. Ta sama p. t. p. przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.

Wniesione po dzień 12. października 1903.

2152. L. s. 3002. Mięśowiec Michał, właśc. tkalni płócien i handlu wywozowego z Korczyny p. p. Stapińskiego o bezprocentową pożyczkę na rozszerzenie warsztatu.
2153. L. s. 3003. Reprezentacya powiatu jasielskiego p. t. p. o zniesienie rozporządzenia o markowaniu trzody i prowadzeniu katastru.
2154. L. s. 3004. Bilicz Albin, gorzelnik w Żurawnikach p. p. J. Gnoińskiego o subwencyę na wyjazd do Wiednia na wystawę przemysłową.
2155. L. s. 3005. Gmina Jeleśnia i 11 innych gmin powiatu Żywieckiego p. p. Szweda o utworzenie sądu powiatowego w Jeleśni.
2156. L. s. 3006. Szajna Wojciech, nauczyciel w Laskówce p. p. Z. Skrzyńskiego o drugi dodatek pięcioletni lub zapomogę.
2157. L. s. 3007. Gmina Iskrzynia pow. Krosno p. p. Stapińskiego o zapomogę lub obniżenie podatków.
2158. L. s. 3008. Ta sama p. t. p. o zniesienie rozporządzenia dotyczącego markowania nierogacizny.
2159. L. s. 3009. Towarzystwo muzyczne w Samborze p. p. Tomaszewskiego o subwencyę na szkołę muzyczną.
2160. L. s. 3010. Nauczyciele i nauczycielki miasta Brodów p. t. p. o podwyższenie płacy.
2161. L. s. 3011. Fabian Krzysztof, naucz. lud. p. t. p. o przyznanie I. dodatku pięcioletniego.
2162. L. s. 3012. Zwierzchność gminy miasta Zaleszczyki p. p. T. Cieleckiego o przyjęcie na fund. kraj. nadwyżki wydatków zamienić się mającej szkoły męskiej na wydziałową połączoną z 4 klas. szkołą popolitą.
2163. L. s. 3013. Wydział Rady powiatowej w Zaleszczykach p. t. p. o subwencyę na przeistoczenie męskiej szkoły na 3 klas. wydziałową połączoną z 4 klas. popolitą.
2164. L. s. 3014. Horodyski Antoni, kier. szkoły w Byczkowcach p. p. Cieleckiego o policzenie 6 lat służby do emerytury.
2165. L. s. 3015. Grono nauczycielskie w Monasterzyskach p. t. p. o dodatek drożyzniany z powodu pożaru.
2166. L. s. 3016. Spółka sadowniczo-ogrodnicza w Tarnowie p. p. Vayhingera o znaczniejszą subwencyę na cele Spółki.
2167. L. s. 3017. Dyrekeya lwowsk. Zakładu głuchoniemych we Lwowie p. p. ks. Szpondera o przyjęcie Zakładu na fund. kraj. ewentualnie podwyższenie subwencyi i utworzenie Zakładu głuchoniemych w Krakowie.
2168. L. s. 3018. Stowarzyszenie kat. robotników „Przyjaźń“ w Tarnopolu p. p. J. Baworowskiego o zasiłek na budowę swego domu i stałą subwencyę.
2169. L. s. 3022. Szaszarowski Łukasz w Budzanowie, p. p. J. Baworowskiego o zniesienie podatku domowego od realności Nr. 343.
2170. L. s. 3023. Towarzystwo polskiej młodzieży rękodzielniczej im. J. Kiłińskiego p. p. Michalskiego o wyższą subwencyę.
2171. L. s. 3024. Oddział Brzeżany- Podhajec c. k. Tow. gospod. galic. w Brzeżanach p. p. Witosławskiego o uchwalenie podwyższonych subwencyi dla c. k. Towarz. gosp. na r. 1904 i następne lata.

2172. L. s. 3025. Markiewiczowa Walerya, wdowa po naucz. lud. w Nowym Sączu p. p. Szpondera o pensję wdowią lub stałe zaopatrzenie.
2173. L. s. 3026. Reprezentacya gminna miasteczka Kalwaryi Zebrzydowskiej p. p. Maissa o subwencyę na budowę wodociągów.
2174. L. s. 3027. Posiwajło Jan, rolnik w Iwaczowie górnym pow. Tarnopol. p. p. J. Korytowskiego o przyjęcie kosztów leczenia umysłowo chorej córki Kseńki w kwocie 220 K. 80 gr. na fundusz kraj.
2175. L. s. 3028. Gmina Wola radziszowska pow. Myślenice p. p. ks. Lubomirskiego o wybudowanie mostu na rzece Skawinka z Woli radzisz. do gościńca rządowego w Krzywaczce.
2176. L. s. 3029. Stowarzyszenie Panien Ekonomek św. Wincentego a Paulo we Lwowie p. p. Laskowskiego o zapomogę.
2177. L. s. 3030. Zachodny Mikołaj, instruktor i kierownik szkoły koszykarskiej w Siekierzycach p. p. Żardeckiego z propozycyą założenia na wskróś fachowo-wykształconego inspektora koszykarstwa.
2178. L. s. 3033. Kret Franciszek, naucz. lud. w Międzygórzu p. p. Trzecińskiego o policzenie 8 lat i 7 miesięcy służby do emerytury.
2179. L. s. 3034. Oddział c. k. Tow. gosp. w Tarnopolu p. t. p. w sprawie wniosków subwencyjnych wniesionych do Wys. Sejmu przez centralny komitet c. k. Tow. gospod.
2180. L. s. 3035. Michalewicz Karolina w Wieliczce p. t. p. o podwyższenie emerytury dla córki Kazimiery b. nauczycielki obecnie umysł. chorej.
2181. L. s. 3036. Petyeye gmin przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.
- Maniawa, Bitków, Hławeze, Niewoczyn, Stare Bohorodczany, Czereteż, Żonówka, Potutory, Krosno Stare, Ostrowiec, Popowce, Kudanowce, Kamionka str., Trudowice, Czeremchów, Winniki, Poznanka komisarska, Żelechów wielki, Rzeczycazy, Bryńce cerkiewne, Bieńkowa, Wisznia, Halicz, Podhajce, Hajworonka, Wola żółtaniecka, Pawłokoma, Libuchowa, Sieniawa, Podgórkki, Byków, Burkanów, Peratyn, Doszno, Kutkowce, Berezowica wielka, Ostapkowce, Hlibów, Dąbkowce, Kropiwnik, Litiatyn, Kołbajewice, Ponikwa wielka, Strzemileze, Szniarów, Jaksmanice, Demian. w, Jarosławice, Przekopana, Horbacze, Gliniany, Rzepniów, Reniów, Baranie, Peretoki, Wyźłów, Botyjów, Kustyn, Rudenko ruskie, Międzyrzecze, Łahodów, Smólno, Dobraczyn, Nastaszczyn, Zadnieszówka, Bogucin, Słobodka leśna, Kamionka wołoska, Bisków, Horneko, Martynów nowy, Medynia, Bojaniec, Sielec bełzki, Dolha kałuska, Hruszowa, Poluchów wielki, Zniatyn, Milno, Jasionowce, Żalasia, Liszna, Chudzikowce, Stoki Lukowe, Horodnica, Nowosiółki liskie, Bereznica królewska, Lackie małe, Lackie wielkie, Proniatyn, Tużanowce, Kupiczwola, Doroszów mały, Meducha, Olesice stare, Żarudec, Żółdec, Zubków, Kulawa, Myców, Przewodów, Udnów, Sulimow, Storonna, Koropiec, Rusiłów, Smorzów, Żółkiew, Przyłbice, Mitulin, Potok złoty, Kobaki, Hołskowice, Huta zielona, Potylicz, Pivoszczeryzna, Wojkowa, Dżuryn, Dołżnów, Madziarki, Małnów, Niesłuchów, Śliwnica krasieżyńska, Aksmanice, Dniestrzyk dębowy, Swaryczów, Humieniec, Ostrów, Buczacz, Uniów, Korezyn, Myseowa, Poznanka gnila, Myszyn, Lubaczów, Skalał, Jaktorów, Sanoczek, Żabień, Dunajów, Kozłów, Ulwórek, Horodyszczce, Słoboda niebyłowska, Niebyłów, Wo-

lica hnidyczowska, Wołoszczyna, Śliwki, Sopotyn, Beremowce, Bortków, Księżywór, Daszówka, Telesnica, Dolhomościska, Dernów, Batiatyce, Oserdów, Stankowce, Przedzyniehy wielkie, Jaśnica, Suchodoły, Piadyki, Sokola, Pleników, Stawczany, Klekotów, Chartanowce, Uhryńkowce, Sobranówka, Kijowiec, Mierzvice, Hrebenie, Czajkowice, Rudniki, Ustrzygi dolne, Jasion, Strwiążek, Łosiniec, Monastyr, Czerwona wola, Rzeszów, Skomorochy, Łackie szlacheckie, Połtew, Wołoszczyna, Uwin, Żuków, Toustołęg, Zamoście, Bożyków, Ostrów, Ilińce, Łopuszna, Iszczków, Uhorniki, Ilkowiec, Sanki, Bukowiec, Beniowa, Nadzice, Boratyn, Szolomyja, Cebłów, Sokolów, Worobijówka, Wapienne, Ubinie, Jabłonów, Torki, Sarnki średnie, Wysocko wyżne, Folwarki wielkie, Chmielowa, Kudryńce, Paportno, Sopotnik, Żukocin, Bilcze, Pietrusza wola, Seredna, Cucyłowce, Suchodole, Wola Zaklińska, Folusz, Jezierzany, Romanówka, Kołodrubry, Moldawsko, Zadziesko, Strzałki, Krzywece, Podgać, Waręż wieś, Zwertów, Sokolec, Urlów, Panowce, Nadziewice, Kudobińce, Rzeczki, Streptów, Boratyn, Hujeze, Bukowa, Wolica, Zboiska, Mołodyńce, Drogomirzany, Krechowce, Perewoloczne, Krzywe, Zarudzie, Biła, Mszaniec, Gruszka, Podniestrzany, Snowicz, Czyściłów, Podbereże, Mikuliczyn, Brodki, Lubiana, Monastyrzek, Torhów, Łanczyu, Żulice, Czerce, Dytiatyn, Niedzielna, Mołodiatyn, Podmichałowce, Wiszenka, Tarnawka, Szlacheńce, Piskorowice, Gleszczawa, Bodnarka, Wierzbowiec, Podzwierzyńce, Turady, Jezierzanka, Lubela, Lisieczynce, Korostów, Podjarków, Kobyłowlaki, Tyszkowice, Macoszyn, Szoposzyn, Lisiatyce, Kulmacie, Dmytrowice, Berezów wyżny, Strzałków, Pasieczna, Kałna, Wołcze,

Solec, Huszczanki, Gaje wyżne, Krogulec, Chaszczów, Rożnów, Chlebowice wielkie, Smolin, Swaryczów, Korolówka, Kornicz, Weryń, Ożydów, Woskresiniec, Firlejówka, Tiumacz, Kolińce, Wysocko, Bełzec, Wierzany, Libochora, Zadniszówka, Staromiejszczyna, Toporów, Kropiwnik nowy, Łukawica wyżna, Tluste, Turówka, Konuchów, Bóbrka, Niwice, Porudno, Krasne, Jaktorów, Buszkowice, Suchostaw, Stroniatyn, Podliski małe, Starzawa, Podliski, Bolanowice, Holankowice, Kotuzów, Pakość, Kościaszyn, Kidancze, Sopotów, Malechów, Wołoska wieś i Brzeźnica wyżna podpisane przez p. p. Barabasza, Korola, Oleśnickiego, Mogilnickiego i Starucha.

2182. L. s. 3037. Petycyje gmin o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej w myśl wniosku p. Oleśnickiego. Zubów, Słobódka strusowska, Dudyń, Skałat, Słoboda niebyłowska, Niebyłów, Śliwki, Wołoszczyna, Wolica hnidyczowska, Horodyłowice, Ostrowiec, Bereźnica wyżna, podpisane przez p. p. Bohaczewskiego, Huryka, Korola, Oleśnickiego i Starucha.
2183. L. s. 3038. Chomiak Dominik we Lwowie p. p. Barabasza z zażaleniem z powodu niewydania z sierocińskich depozytów indemnizacyi w kwocie 4000 koron z dóbr Starunia i Żuraki.
2174. L. s. 3042. Petycyje gmin przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.

Stryhańce, Jamnica, Suszno, Zarwanica, Jabłonka wyżna, Dubszary, Lecówka, Olchowiec, Sukiel, Brjara, Kobyłowlaki, Soroki, Kamienna góra, Seredne, Jabłonówka, Zawałów, Niemszyn, Leszniów, Szuparka, Hryhorów, Hapkowce, Dołżyca, Włodzimire, Trembowla, Lipna, Winia-

tyńce, Hów, Kryłos, Czerchawa, Żurawenka, Koziara, Żabie, Słobódka, Nagórzany, Łomna, Czarnokońce wielkie, Słone, Koszlaki, Skołyśzów, Mszaniec, Buk, Łopinka, Siemiuszowa, Opaki zastawne, Pyszkowce, Wojślawice, Żużel, Opólsko, Butyny, Debeśławce, Uhrynów, Przedmieście, Powroźnik, Jazłowiec, Brykula nowa, Brykula stara, Dobrowłany, Stulsko, Antonów, Nowosiółka kostiukowa, Torhów, Machnowce, Stehnikowce, Taurów, Sadki, Dalawa, Kadobne, Ispas, Izydorówka, Hłudno, Popowice, Petryków, Chrent, Tumirz, Sielec, Rasztowce, Rychceice, Posada chyrowska, Dzwiniacz, Konkolniki, Hluboczek, Pawełcze, Semykowce, Nowosiółka, Halicz, Styniawa niżna, Sulatycze, Krzywe nad Sanem, Waniowice, Pobuk, Gumńska, Tyszownica, Międzybrody, Buniów, Komarów, Dobrowody, Rakówką, Capowce, Popowce, Koszylowce, Czechów, Pogorzelec, Huronica, Krzywotule stare, Seredne wielkie, Wypyski, Jarów stary, Borki wielkie, Lutynka, Podkamień, Kalusz, Kalników, Zamiechów, Uhrynów górny, Bujanów, Czerniawa, Sopranówka, Czernichów, Koralice, Stańków, Laszki górne, Małaszowce, Hussaków, Kosmacz, Nowosielica, Pezany, Chodczków mały, Toustobaby, Berezów niżny, Uhnów, Korczyn, Zaburze, Nienowice, Trościaniec, Maryampol, Monastyrsko, Mosty wielkie, Tużyłów, Karasińce, Panasówka, Pniaki, Wiśniowczyk, Przegnojów, Wierzchowce, Zabojski, Caryńskie, Premilów, Połowce, Kawczyką, Korczyłówka, Jakóbowa Wola, Soroki, Tejsarów, Łukawica niżna, Mikulińce, Tustanowice, Romanówka, Czechy, Balińce, Strzałkowce, Roźnów, Iwanówka, Damileze, Płuhów, Miłowanie, Strzelbice, Tysowa, Przystań, Słobódka górna, Kutry, Buraczki, Rosochowacie, Woleniów, Serafińce,

Mysłów, Dobkowice, Rozłoczki, Horodenka, Jasiennica dolna, Żeniów, Rokrzyce, Wisłoboki, Dąbrówka ruska, Olszanica, Soroka, Kudryńce, Bandrów, Łosie, Łozówka, Zabłotowce, Tarnawica leśna, Piszczatyńce, Gaje starobrodzkie, Krynica, Jasiennowiec, Tyszyca, Korowce, Gębów, Jakincey, Komarno, Rudki, Nirków, Gwóźdź, Czarne, Lachowce, Kosmacz, Zadubrowce, Uście, Trościaniec; Słowiatyn, Szumlany, Lipica dolna, Żuków, Popielnica, Nastasów, Kinaszów, Halicz, Żałukwa, Krupsko, Sławsko, Howilów mały, Howilów wielki, Wasylkowce, Skała, Słobódka, Nagorzanka, Wołczyniec, Butla, Torczanowice, Libuchora, Skniłówek, Skniłów, Lubyca, Klecko, Kasperowce, Lisieczniki, Niestanice, Humieniec, Rositna, Konotopy, Spasów, Śmitków, Czerniów, Ceniów, Oleśna, Nowosiółki, Nirków, Metoniów, Żabeze murowane, Sapahów, Słoboda bolechowska, Brylińce, Stupnica, Olehowiec, Romanów, Bonarówka, Trójczyńce, Nagórzanka, Bolechowce, Roźnów, Jagielnica, Gumńska, Trościaniec, Strzeliska stare, Strzeliska nowe, Żurów, Zielona, Cuciłów, Łazy, Denisów, Hluboczek wielki, Łąka, Hołowczyńce, Turka, Ropezyce, Kasperowce, Mykietyńce, Barysz, Werchrara, Dźwinogród, Babeze, Sądawa, Dupliska, Podbuże, Zielona, Kosteniów, Gwoździec, Uście zielone, Maryanka, Chmielówka, Stryhańce, Nownia, Hniliecki małe, Kadłubiska, Tłuste, Burakówna, Muszkatówka, Skomorobhy, Złoty Potok, Hryniowce, Jackówka, Podmichale, Łapajówka, Curtowa, Waniów, Głuchów, Lubaczów, Demidów, Dzie duszyce wielkie, Lachowice podrózne, Jezierzany, Olehowiec, Glinne, Dolina, Przemyślany, Ropezyce, Opary, Dolhe, Zaszaków, Kamienne, Wołosiów, Pacyków, Trofanówka, Bełz, Mikołajów, Załawie, Drohobycz, Uwi-

sła, Sucha wola, Uholna, Żukocin, Bereżok, Ładańce, Chudziejowce, Torki, Białykamień, Wyszatyce, Boniszyn, Chryple, Strussów, Żałożce, Gaje smoleńskie, Mistyce, Koniuchy, Wola wielka, Laszki dolne, Nadorożna, Ozimina, Wierzbowiec, Jabłonów, Jabłonka, Jabłonówka, Szulhanówka, Wołszyszczowice, Trościaniec, Laszki królewskie, Horyblady, Jaseniów, Jabkowce, Czystopady, Suchowola, Głębocka, Felczytn, Tłuste, Dmytrów, Łany, Zarwanica, Proniatyn, Wybranówka, Rudno, Rzęsna ruska, Naditycze, Mielnicz, Bobrowniki, Kupczyńce, Kąt, Przekałec, Targowica polna, Chołojów, Ruda, Bueniów, Wasieczyn, Błyszczanka, Smykowce, Olesza, Kamionka str., Sokola, Tamanowice, Lipniki, Hodynie, Strutyn, Borynia, Załaska wola, Lisowice, Stubno, Laszki gościńne, Jaworów, Babuchów, Załuże, Tołszczów, Jelinkowate, Wierzbilowce, Hanowce, Synowódzko wyżne, Panasówka, Bratkowce, Porchów, Gołe rawskie, Starzawa sanocka, Złoczów, Isaków, Odrzechowa, Żydaczów, Olechowce, Opary, Widynów, Iwanówka, Klimkowce, Terpilówka, Nowesioło, Ostalowice, Kosmacz, Czerteż, Gliniany, Balicze

podrózne, Poczany, Prusy, Milatyn stary, Krzyworównia, Skowiatyn, Wisłok, Czernelów ruski, Podhajezyki, Ruda, Szyły, Sodsosnów, Dobrowlany, Swidowa, Pacyków, Szwejków, Szymańkowce, Poruczyn, Bnszeze, Stanisławów, Progi, Sokal, Pystyń, Zatwarnica, Dwernik, Kniaże, Zelibory, Korostowice, Zagwoździe, Balicze podrózne, Saska kameralna, Horozanna mała, Roźniatów, Łopatniki, Bereźnica, Uhersko, Wiśniowczyk, Tyszkowce, Chodnowice, Olchówka, Bogdanówka, Łąka, Trościaniec mały, Załanów, Komarów, Putiatyńce, Zwiniacz, Lackie, Cześniaki, Zubrzecz, Borszczów, Jaweze, Monastyr, Hołyn, Kościelniki, Rungury, Słoboda rungurska, Cyków, Uhrynów dolny, St. Sambor, Łowczyce, Truskawiec, Grabowiec, Trójcn, Okno, Firlejów, Mszana, Sorocko, Browary, Peczeniżyn, Kluczów mały, Trościanka, Moskalówka, Orzelec, Wołczkowce, Dora, Jaremeze, Śniatyn, Zawiszeń, Janeczyn, Stanimir, Nowosiółki, Gniewosz, Kujdanów, Kozowa, Orawa, St. Sambor, Tłumaczyk, Różnów, Skopówka, Perehińsko podpisane przez p. p. Barwińskiego i Behaczewskiego.

Wniesione po dzień 13. października 1903.

2185. L. s. 3043. Warecki Aleksander, nauczyciel w Bieławcach p. p. Tomaszewskiego o wynagrodzenie z powodu utraty 5 dodatków pięcioletnich.
2186. L. s. 3044. Langnerowa Marya, wdowa po urzędniku kraj. biura kolej. we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę.
2187. L. s. 3045. Oddział pokucki c. k. Tow. gospod. w Kołomyi p. p. Krzysztofowicza, z poparciem wniosków subwencyjnych wniesionych przez Centralny komitet gal. Towarzyst. gosp. we Lwowie.
2188. L. s. 3046. Strnad Kornela, wdowa po asystencie rach. Wydz. kraj. p. p. Wereszczyńskiego o dar z łaski.
2189. L. s. 3053. Siostry Służebniczki N. M. P. w Starejwsi p. p. St. Jędrzejowicza o subwencyę na utrzymanie nowicyatu.
2190. L. s. 3054. Zwierzchność gminna w Drohowyżu pow. żydaczów p. p.

- Pawlikowskiego o zapomogę dla pogorzelców.
2191. L. s. 2055. Tymoczko Petronela, żona umysł. chorego naucz. lud. w Kołomyi p. p. Witosławskiego o zapomogę względnie stałe zaopatrzenie.
2192. L. s. 3056. Michalewska Leontyna, wdowa po pełnomocniku dóbr Wiktora hr. Baworowskiego w Kołomyi p. t. p. o pensję wdowią z fundacyi Baworowskiego.
2193. L. s. 3057. Żelazko Michał, czasowo emer. naucz. lud. w Mikołajowie p. p. Oleśnickiego o podwyższenie pensyi czasowo emerytowanym nauczycielom.
2194. L. s. 3058. Szewczykowa Tekla, wdowa po naucz. lud. w Siechawie p. t. p. o zapomogę.
2195. L. s. 3059. Rada szkolna miejscowa w Oleszycach p. p. Gnoińskiego o przeniesienie tamtejszego nauczycielstwa pod względem plac z klasy 4-tej do 3-ciej.
2196. L. s. 3060. Komitet szwalni kongregacyi i dzieci Maryi w Jarosławiu p. p. Laskowskiego o subwencyę.
2197. L. s. 3061. Towarzystwo śpiewackie „Lutnia“ we Lwowie p. p. Michalskiego o podwyższenie subwencyi.
2198. L. s. 3062. Zychiewiczowa Marya 2-voto Żmudowa, wdowa po nauczycielu ludowym w Mareyporębie p. p. Merunowicza o pensję wdowią.
2199. L. s. 3063. Morawska Antonina emerytowana nauczycielka ludowa we Lwowie przez Członka Sejmu ks. arcybiskupa Teodorowicza o podwyższenie emerytury.
2200. L. s. 3064. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie p. p. K. Badeniego o subwencyę na otwarcie muzeum szkolnego.
2201. L. s. 3065. Szaflarska Ludmiła, nauczycielka w Wróblówce p. p. Bednarskiego o policzenie lat służby do emerytury.
2202. L. s. 3066. Komitet ratunkowy dla pogorzelców w Maryampolu koło Halicza p. p. Dzieduszyckiego o dołączną pomoc dla pogorzelców Wołczkowa.
2203. L. s. 3068. Zwierzchność gminna miasteczka Suchej powiat Żywiec p. p. Szweda o zezwolenie Radzie szkolnej miejscowej na pobór czesnego od kolejowych dzieci szkolnych, lub o uznanie kolei państwowej za stronę konkurencyjną.
2204. L. s. 3069. Związek Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie p. p. Sękowskiego o subwencyę na cele rewizyi stowarzyszeń związkowych.
2205. L. s. 3070. Gmina Słotwina powiat Żywiec p. p. Stapińskiego o zasiłek na budowę spalonej szkoły.
2206. L. s. 3071. Ta sama p. t. p. w sprawie wykupna propinacyi.
2207. L. s. 3072. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.
2208. L. s. 3073. Grono c. k. konserwatorów Galicyi zachodniej w Krakowie p. p. Rottera o poparcie restauracyi Zamku królewskiego na Wawelu.
2209. L. s. 3075. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie i Komitet c. k. Towarzystwa gospodarczego we Lwowie p. p. Z. Tarnowskiego o subwencyę na obesłanie wystawy spirytusowej w Wiedniu w r. 1904.
2210. L. s. 3076. Borowicka Joanna we Lwowie p. p. Wiśniewskiego o zapomogę.
2211. L. s. 3077. Gmina miasta Halicza p. p. Huryka o utworzenie w Haliczu niższego gimnazjum lub męskiego seminarium nauczycielskiego.

Wniesione po dzień 14. października 1903.

2212. L. s. 3086. Gmina miasta Ropczyce p. p. Jędrzejowicza o uwolnienie od płacenia połowy z kwoty 2200 koron z tytułu dobrowolnego zobowiązania na płace nauczycieli.
2213. L. s. 3088. Ulwański Jan, emerytowany nauczyciel ludowy w Tyśmienicy p. p. Wilczkiewicza o przyznanie piątego dodatku pięcioletniego.
2214. L. s. 3089. Kurdros Iwan, drożnik drogi krajowej Horodenka - Załucze p. p. Moysę o policzenie lat służby.
2215. L. s. 3090. Schram Jan, emerytowany nauczyciel ludowy w Starym Sączu p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.
2216. L. s. 3091. Delegaci przedmieść i dzielnic miasta Sambora p. t. p. o zmianę ustawy w tym kierunku, by delegat był stałym organem magistratualnym.
2217. L. s. 3092. Doliński Hipolit emeryt. nauczyciel w Niemiaczach p. t. p. o zapomogę.
2218. L. s. 3093. Heyder Fryderyk, aptekarz w Boryni p. p. Barabasa o zapomogę i pożyczkę z funduszków krajowych.
2219. L. s. 3094. Gospodarze z okolicy Czarnego Dunajca p. p. Stapińskiego o uchylene plagi, jaką dla ludu stanowią cyganie.
2220. L. s. 3096. Gmina Dąbie p. p. Krempe o wyłączenie z powiatu Pilzno a przydzielenie do powiatu mieleckiego.
2221. L. s. 3097. Gmina Zdzierzec, p. p. Krempe o zmianę ustawy łowieckiej.
2222. L. s. 3098. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracji od ognia.
2223. L. s. 3099. Ta sama p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.
2224. L. s. 3100. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracji od ognia.
2225. L. s. 3101. Ta sama p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacji wyborezej.
2226. L. s. 3102. Ta sama p. t. p. j. w.
2227. L. s. 3103. Ulmanówna Marya, nauczycielka w Rozwadowie p. p. Wł. Czaykowskiego o policzenie lat służby.
2228. L. s. 3104. Nauczycielstwo w Poroninie p. p. Bednarskiego o dodatek drożyzniany.
2229. L. s. 3105. Lindner Franciszek, nauczyciel szkoły wydziałowej w Jaworowie p. p. Górskiego o zapomogę.
2230. L. s. 3106. Ten sam p. t. p. o wliczenie lat służby wojskowej do służby nauczycielskiej.
2231. L. s. 3107. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków cerkiewnych dyecezyi lwowskiej p. p. Oleśnickiego o unormowanie płac dyaków cerkiewnych.
2232. L. s. 3108. Gmina Serwiry powiat Złoczów p. t. p. przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.
2233. L. s. 3109. Gmina Jackowce p. t. p. j. w.
2234. L. s. 3110. Gmina Iwanowce p. t. p. j. w.
2235. L. s. 3111. Gmina Mielna pow. Rohatyn p. p. Korola j. w.
2236. L. s. 3112. Gm. Lubsza p. t. p. j. w.
2237. L. s. 3113. Gmina Wyspa p. t. p. j. w.
2238. L. s. 3114. Gmina Serwiry powiat Złoczów p. p. Oleśnickiego o uchwalenie nowej sejmowej ordynacji wyborezej.

2239. L. s. 3115. Gmina Jackowce p. t. p. j. w.
2240. L. s. 3116. Gmina Iwanowce p. t. p. j. w.
2241. L. s. 3117. Gmina Mielna powiat Rohatyn p. p. Korola j. w.
2242. L. s. 3118. Gm. Lubsza p. t. p. j. w.
2243. L. s. 3119. Gm. Wyspa p. t. p. j. w.
2244. L. s. 3120. Wydział Towarzystwa „Ruska Ochronka“ we Lwowie p. p. Barwińskiego o zapomogę na drugą ochronkę.
2245. L. s. 3121. Gmina m. Krakowa p. p. Leo o subwencyę na utrzymanie wyższych kursów dla kobiet im. A. Baranieckiego w Krakowie.
2246. L. s. 3122. Ta sama p. t. p. o odpisanie zaległości z tytułu niedopłaconej za czas od 1895 do 1898 roku 12% prestacyi na płace nauczycieli szkół ludowych krakowskich.
2247. L. s. 3123. Ta sama p. t. p. o subwencyę dla kursów handlowych przy szkole wydziałowej żeńskiej, św. Scholastyki i szkoły robót kobiecych.

Wniesione po dzień 15. października 1903.

2248. L. s. 3126. Widerbar Karolina, wdowa po naucz. lud. w Brodach, p. p. Sałę o dar z łaski lub zapomogę.
2249. L. s. 3127. Dziaduch Jerzy, instruktor kraj. szkoły koszykarskiej w Dżurowie, p. p. Krzysztofowicza o przyznanie prawa do emerytury.
2250. L. s. 3128. Ostrowska Olga, wdowa po b. zarządcy szpitala kraj. w Kolumyi, p. p. Witosławskiego o zapomogę.
2251. L. s. 3129. Turzański Władysław we Lwowie, p. p. Romanowicza o subwencyę na kształcenie się w śpiewie za granicą.
2252. L. s. 3130. Gmina miasta Radomyśla powiat Mielec, p. p. Sękowskię o uwolnienie od płacenia na utrzymanie nauczycieli kwoty 1628 koron rocznie.
2253. L. s. 3131. Gmina miasta Krakowa, p. p. Leo o podwyższenie rocznej subwencyi kraj. dla szkoły handlowej w Krakowie.
2254. L. s. 3132. S. Samborska Bernardyna Marya, kierowniczka szkoły żeńskiej w Belzie i siostra Zgromadzenia Sióstr Felicjanek, p. p. W. Kraiń-
- skiego o subwencyę na umorzenie raty dłużnej, zaciągniętej na budowę szkoły.
2255. L. s. 3133. Wydział ruskiego Tow. ped. we Lwowie, p. p. Barwińskiego o subwencyę na ukraińską bibliotekę dla młodzieży i podwyższenie dotychczasowej subwencyi z 700 koron na 1000 koron.
2256. L. s. 3134. Kowal Michał, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. p. Glidziuka o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.
2257. L. s. 3135. Pisarczyk Marya, wdowa po naucz. lud. we Lwowie, p. p. Michalskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
2258. L. s. 3136. Pini Marya, wdowa po dyetar. Wydz. kraj. we Lwowie, p. p. Żardeckiego o zapomogę.
2259. L. s. 3137. Nowińska Marya, we Lwowie, p. p. Viviena o pomoc córce na kształcenie się w śpiewie.
2260. L. s. 3138. Warecki Aleksander, nauczyciel lud. w Bielawcach, p. p. Tomaszewskiego o zapomogę dla Eugeniusza Czyżdy, sieroty po na

- uczycielu lud. na dokończenie 4 roku e. k. Semin. naucz. w Sokalu.
2261. L. s. 3139. Hawrot Jan, emer. dyrektor w Samborze, p. t. p. o przyniesieniu najwyższej płacy klasy II. na podstawie §. 11 Ustawy szkolnej kraj. z dnia 13. marca 1889 (Dz. ust. kraj. Nr. 24).
2262. L. s. 3140. Barnowa Józefa, wdowa po emer. naucz. lud. w Siemikowcach, p. p. Lityńskiego o dar z łaski.
2263. L. s. 3141. Gmina Zarzecze i Stary Żywiec pow. Żywiec, p. p. Szweda o zarządzenie budowy mostu na Sole między gminami Zarzecze i Stary Żywiec.
2264. L. s. 3142. Zwierzchność gminna w Wojkowie, p. p. Krempę o pokrycie kosztów utrzymania Maryi Bredt, w domu podrzutków w Budapeszcie w kwocie 467 kor. 16 hal. z funduszków krajowych.
2265. L. s. 3143. Towarzystwo gimnast. „Sokół“ w Białej, p. p. Kramarczyka o subwencyę.
2266. L. s. 3144. Obszar dworski Przewóz i Rybitwy (Mikosiowa Wanda) pow. Podgórze, p. p. Michalskiego o pomoc z powodu klęsk elementarnych.
2267. L. s. 3145. Gmina Szalowa powiat Gorlice, p. p. Płockiego z rozmaitemi postulatami wskutek klęsk elementarnych,
2268. L. s. 3150, Gmina Ottyniowice pow. Bóbrka, p. p. Koroła o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej.
2269. L. s. 3151. Gmina Urmań, powiat Brzeżany p. t. p. j. w.
2270. L. s. 3152. Gmina Groziowa powiat St. Sambor, p. t. p. j. w.
2271. L. s. 3153. Gmina Dryszczów pow. Brzeżany p. t. p. j. w.
2272. L. s. 3154. Gmina Florynka powiat Grybów, p. t. p. j. w.
2273. L. s. 3155. Gmina Dryszczów pow. Brzeżany, p. t. p. przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.
2274. L. s. 3156. Gmina Urmań powiat Brzeżany, p. t. p. j. w.
2275. L. s. 3157. Gmina Ottyniowice pow. Bóbrka, p. t. p. j. w.
2276. L. s. 3158. Gmina Groziowa powiat St. Sambor, p. t. p. j. w.
2277. L. s. 3159. Gmina Florynka powiat Grybów, p. t. p. j. w.

Wniesione po dzień 16. października 1903.

2278. L. s. 3166. Nauczyciele szkół ludow. męsk. w Krakowie, p. p. Wł. L. Jaworskiego z petycją o polepszenie bytu nauczycieli ludowych.
2279. L. s. 3167. Gmina Piaski, powiat Lwów p. p. T. Merunowicza, o zasiłek na osuszenie zabagnionych gruntów.
2280. L. s. 3168. Kut Wojciech, instruktor szkoły koszykarskiej w Rudkach p. p. Krzysztofowicza o stabilizacyę na posadzie.
2281. L. s. 3169. Stowarzyszenie rzemieślników izraelskich „Jad Charuzim“ w Łwowie, przez przewodniczącego swego Maurycego Silbersteina, p. p. Leowensteina o subwencyę.
2282. L. s. 3170. Czepil Antonina, wdowa po nauczycielu lud. w Pomoniatach, p. p. Mogilnickiego o przedłużenie dodatku na wychowanie jej małoletniej córki Maryi do ukończenia 24 roku życia.

2283. L. s. 3171. Hajduczek Jan, emer. nauczyciel lud. w Rohatynie p. t. p. o przyznanie lat niepoliczonych do emerytury.
2284. L. s. 3172. Gmina Łodygowce pow. Żywiec p. p. Szweda o udzielenie bezwrotnej zapomogi na przywrócenie komunikacji i ochronnej tamy.
2285. L. s. 3173. Wydział Tow. „Bursy im. T. Kościuszki w Złoczowie, p. p. Schätzla o zasiłek na częściowe pokrycie utrzymania wychowanków w bursie.
2286. L. s. 3174. gmina miasta Pomorzany i 14 sąsiednich gmin w pow. złoczowskim p. t. p. o utworzenie c. k. Sądu pow. w Pomorzanych.
2287. L. s. 3175. Nauczycielstwo miasta Bochni, p. p. Bobrzyńskiego o podwyższenie płacy względnie o dodatków drożyzni.
2288. L. s. 3176. Wydział pow. w Bochni, p. p. Z. Włodka o zapłacenie za gminy Grobla, Świniary, Trawniki i Kępa węgrzyn ad Wola batowska, dotknięte powodzią, drugiej, trzeciej i czwartej raty pożyczki głodowej z r. 1900 i opłacenie odsetek.
2289. L. s. 3177. Petycje gmin o zniesienie myt na drogach krajowych: Wróblówka, Mizerna, Ratulów, Tylmanowa Maruszyna, Obidowa, Szlembark Ochotnica, Ostrowsko, Klikuszowa, Grzywała, Dębno, Bańska, Dziańsz, Dunajec, Poronin, Bukowina, Harkłowa, Czorsztyn, Czarnawodu, Białawoda, Hałuszowa, Gličzarów, Dział, Guba, Krośnica, Starobystre, Szczawnica niżna, Szczawnica wyżna, Międzyezerwienne, Knurów, Kościeliska, Lasek, Rogóźnik, Sromowce wyżne, Szlachtowa, Jaworki, Krościenko, Tykła, i Rokiciu, podpisane przez posła Bednarskiego.
2290. L. s. 3178 I. Galic. Towarzystwo chowu drobin w Jarosławiu p. p. Czartoryskiego o stałą roczną subwencję.

Wniesione po dzień 17. października 1903.

2291. L. s. 3203. Gmina Zbaraża p. posła Ostapczuka o odpisanie pożyczki udzielonej na budowę szkoły.
2292. L. s. 3204. Tow. „Ruska Ochronka“ we Lwowie p. p. Barwińskiego o zapomogę.
2293. L. s. 3205. Szczepanik Antoni emer. naucz. w Nowym Sączu pp. Potoczka o podwyższenie emerytury.
2294. L. s. 3206. Gmina Klimkowce pow. Zbaraż pp. Oleśnickiego o usunięcie tamtejszego naczelnika gminy.
2295. L. s. 3207. Wydział powiatowy w Nadwórnej p. p. Mandyczewskiego w sprawie pożyczki na cele drogowe.
2296. L. s. 3208. Oddział c. k. galic. Tow gospodar. w Samborze p. p. Sozańskiego o podwyższenie subwencji krajowej na cele kultury krajowej i chowu koni.
2297. L. s. 3209. Członkowie gm. Strutyn niżny pow. Dolina p. p. Bohaczewskiego w sprawie nadużyć tamtejszego wójta Jurka Diducha.
2298. L. s. 3210. Grono nauczycieli i nauczycielek w Białej p. p. Maryewskiego o polepszenie bytu.
2299. L. s. 3211. Lewicki Leon emer. nauczyciel i stroiciel fortepianów we Lwowie p. p. Bojkę o bezprocentową pożyczkę na cel przemysłowy.

2300. L. s. 3212. Zarząd kołomyjskiego Oddziału galic. Tow. pszczelnicoogrodniczego w Kołomyi p. p. Witoławskiego o subwencyę.
2301. L. s. 3213. Wydział Pow. w Śniatynie p. p. Moysę o pokrycie niedoboru, wynikłego z budowy szpitala z funduszków krajowych.
2302. L. s. 3214. Rzerzycki Julian, dyetaryusz Wydziału kraj. p. p. W. Diebuszyckiego o stałe zaopatrzenie.
2303. L. s. 3215. Urbańska Edmundyna sieroła po wicedyrektorze Oddziału rachunkowego Wydziału krajowego p. p. Niezabitowskiego o subwencyę.
2304. L. s. 3216. Włościanie gminy Lubiczko pow. Dąbrowa p. p. Stapińskiego w sprawie niszczenia lasów.
2305. L. s. 3217. Tow. gimn. „Sokół“ w Jarosławiu p. p. Jahla o subwencyę.
2306. L. s. 3218. Stow. sług katol. św. Zyta w Stanisławowie p. p. T. Cieńskiego o zasiłek.
2307. L. s. 3223. Gminy Pieniążkowiec p. p. Bednarskiego o zasiłek na dokończenie budowy kościołka.
2308. L. s. 3224. Mieszkańcy gminy Słotwiny pow. Żywiec p. p. Stapińskiego w sprawie drogi polnej wiodącej z Słotwiny do Godzieszki starej.
2309. L. s. 3225. Petycyę gmin przeciw włościom rentowym i biuram pośrednictwa pracy wniesione p. p. Oleśnickiego: Makowice, Tyrylce, Bortniki, Podfilipie, Dżurów, Romanówka, i Jurkówka.
2310. L. s. 3226. Petycyę gmin wniesione p. p. Oleśnickiego o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej: Mawkowice, Tyrylce, Bortniki, Podfilipie, Dżurów, Jurkówka i Romanówka.

Wniesione po dzień 19. października 1903.

2311. L. s. 3240. Gmina miasta Lwowa p. p. Małachowskiego w sprawie projektowanej kolei lokalnej Lwów-Podhajce.
2312. L. s. 3241. Gmina Niezdrów powiat Wieliczka p. p. Szpondra o zapomogę z powodu powodzi.
2313. L. s. 3244. Towarzystwo szpitala św. Zofii we Lwowie na ręce W. pani Janowej Seferowiczowej p. p. A. Lubomirskiego o subwencyę lub bezprocentową pożyczkę w kwocie 78.000 koron do budowy szpitala.
2314. L. s. 3245. To samo p. t. p. o stały zasiłek w kwocie 2.400 koron, na pokrywanie emerytury Dra Emila Merczyńskiego.
2315. L. s. 3246. Włościanie gminy Jodłowa powiat Pilzno, p. p. Stapińskiego o powszechne tajne prawo głosowania.
2316. L. s. 3247. Gmina Sopotnia wielka powiat Żywiec p. t. p. o bezpłatny pobór drzewa opałowego z lasów państw. arekksiążących prawnie im się należącego.
2317. L. s. 3248. Włościanie gminy Jodłowa powiat Pilzno p. t. p. o zniesienie rozporządzenia o markowaniu nierogacizny.
2318. L. s. 3249. Gmina Sopotnia wielka pow. Żywiec p. t. p. o pomoc z powodu powodzi.
2319. L. s. 3250. Oddział Przemysłańskiego e. k. Tow. gospod. galic. w Czupernosowie p. p. Kozłowskiego o subwencyę na cele rolnicze.
2320. L. s. 3251. Haduch Stanisław, kierownik szkoły 4 klas. w Jaćmierzu p. t. p. o przyznanie pięciolecia i podwyższenia pensyi.

2321. L. s. 3252. Gmina miasta Rudki p. p. Bala o przyznanie dodatków gminnych od podatku zarobkowego od przedsiębiorstwa prawa propinacyi wykonywanego a przepisanego c. k. galic. funduszowi propinacyjnemu.
2322. L. s. 3253. Kwaśniewski Jan, naucz. koszykarstwa w Wielowsi p. p. Sękowski o stabilizacyę.
2323. L. s. 3254. Magistrat miasta Kołomyi p. p. Witosławskiego o wyjednanie prawa poboru surowicy dla miasta i przedmieść.
2324. L. s. 3255. Golemberska Zofia, wdowa po redaktorze i literacie w Krakowie p. p. J. Męcińskiego o dar z łaski.
2325. L. s. 3256. Komitet sekretarzy gminnych w Galicyi na ręce Wł. Zielińskiego koło Lwowa p. p. T. Merunowicza w sprawie polepszenia bytu pisarzy gminnych i uregulowania stosunków służbowych.
2326. L. s. 3257. Komenda korpusu Straży ochotn. pożarnej w Złoczowie t. p. Schätzla o subwencyę na zakupno rekwizytów i przyborów pożarniczych spalonych.
2327. L. s. 3258. Nauczycielstwo okręgowe w Przemyślanach p. p. Tomaszewskiego przyłącza się do wniesionej petycyi Wykonawczego Komitetu ogólnego wszystkich nauczycieli lud. galic. w sprawie polepszenia bytu nauczycielstwa ludowego.
2328. L. s. 3259. Wydawnictwo „Gminy“ we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o wyznaczenie funduszu na zaprenumerowanie przez biedne gminy kraju kosztem fund. krajowego.
2329. L. s. 3261. Gmina Nowoszyny pow. Żydaczów p. p. Potoczka o zasilek na dokończenie budowy szkoły.
2330. L. s. 3262. Oddział c. k. gal. Tow. gospod. w Rohatynie popiera petycyę Komitetu Centr. Tow. gospodarsk. we Lwowie p. t. p. w sprawie podniesienia chowu koni.
2331. L. s. 3263. Ten sam p. t. p. w sprawie subwencyi na utrzymanie internatu dla podkowaczy.
2332. L. s. 3264. Ten sam p. t. p. w sprawie subwencyi na nagrodę dla sług.
2333. L. s. 3265. Ten sam p. t. p. w sprawie subwencyi na podniesienie chowu bydła.
2334. L. s. 3266. Ten sam p. t. p. w sprawie subwencyi na wystawy targowe dla bydła rozplodowego.
2335. L. s. 3267. Ten sam p. t. p. w sprawie reorganizacyi szkoły ogrodniczej w Wulce kapitańskiej.
2336. L. s. 3268. Ten sam p. t. p. w sprawie subwencyi na hodowlę owiec.
2337. L. s. 3269. Ten sam p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencyi dla czasopisma „Rolnik“.
2338. L. s. 3270. Ten sam p. t. p. w sprawie subwencyi na szkołę chmielarską w Starem Siole.
2339. L. s. 3271. Ten sam p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencyi na szczepienie tuberkuliną.
2340. L. s. 3272. Ten sam p. t. p. w sprawie subwencyi na podwyższenie uprawy lnu i konopi.
2341. L. s. 3273. Ten sam p. t. p. w sprawie subwencyi na prowadzenie biura handlowego przy Towarzystwie gosp.
2342. L. s. 3274. Ten sam p. t. p. w sprawie podniesienia sadownictwa.
2343. L. s. 3275. Ten sam p. t. p. w sprawie hodowli ryb.
2344. L. s. 3276. Ten sam p. t. p. w sprawie podwyższenia subwencyi na koszta administracyjne Towarzystwa.

2345. L. s. 3277. Ten sam p. t. p. w sprawie podniesienia chowu drobiu.
2346. L. s. 3278. Gmina Zakopane p. t. p. o subwencyę na pokrycie pożyczki wodociąg.
2347. L. s. 3279. Stowarzyszenie zapomogowe słuchaczy filozofii uniwersytetu w Wiedniu p. p. Skołyszewskiego o subwencyę.
2348. L. s. 3280. Gmina m. Krakowa p. p. Leo o subwencyę na restauracyę wieży alarmowej kościoła N. M. P. w Krakowie.
2349. L. s. 3281. Knybel Oktawia, wdowa po sekretarzu magistratu w Kałuszu p. p. Wursta o zapomogę.
2350. L. s. 3289. Mieszkańcy gminy Zahorodki pow. Lwów p. p. Merunowicza o wydzielenie swego gruntu ze Semenówki, a przydzielenie do Zahorodek.
2351. L. s. 3290. Bubesowa Marya, wdowa po strózu Wydz. kraj. p. p. Skałkowskiego o podwyż. pensyi wdowiej.

Wniesione po dzień 20. października 1903.

2352. L. s. 3291. Kalinicz Maksym, gr. kat. proboszcz w Żukocinie, p. p. Gliżniuka o jednorazową bezzwrotną zapomogę.
2353. L. s. 3292. Gmina Żukocin powiat Turka, p. t. p. o bezzwrotną zapomogę na budowę nowej szkoły i zakupić się mającej część parceli pod tę szkołę.
2354. L. s. 3293. Ta sama p. t. p. o zapomogę dla powodzian i gradobiciem dotkniętej ludności.
2355. L. s. 3294. Chrześcijańskie Towarzystwo tkaczy w Andrychowcie p. p. J. Męcińskiego o subwencyę lub bezprocentową pożyczkę.
2356. L. s. 3295. Towarzystwo ogrodnicze w Wadowicach, p. p. Maissa o subwencyę na r. 1904.
2357. L. s. 3296. Stowarzyszenie katolickie „Przyjaźń jaworznicka“ w Jaworznie przez Członka Sejmu Rektora Fijałka o subwencyę na r. 1904.
2358. L. s. 3297. Dyetaryusze Magistratu miasta Przemyśla p. p. Tarnowskiego o zrównanie poborów z dyetaryuszami rządowymi.
2359. L. s. 3298. Komitet parafialny w Miłatynie starym, przez Członka Sejmu JE. Metropolite A. Szeptyckiego o jednorazową zapomogę i bezprocentową pożyczkę w kwocie 2000—4000 kor. płatną w dwóch latach.
2360. L. s. 3299. Gmina Szklary pow. Sannok, p. p. Truskolaskiego o pokrycie z fund. kraj. kosztów utrzymania Karoliny i Antoniny Zemlańskich magistrowi budapeszteńskiemu.
2361. L. s. 3300. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół w Zagórzu“ p. t. p. o subwencyę na budowę własnego domu.
2362. L. s. 3301. Kozdraś Franciszek w imieniu nauczycielstwa nowotarskiego powiatu p. p. Bednarskiego o przyznanie dodatku drożyznianego.
2363. L. s. 3302. Gmina Rogóżnik pow. N. Targ p. t. p. o zapłacenie z fund. kraj. kosztów utrzymania Franciszka i Jana Hajnosów magistrowi w Budapeszcie.
2364. L. s. 3303. Wydział pow. w Nowym Targu p. t. p. popiera petycyę Wydziału pow. w Wadowicach, w sprawie wynagrodzenia za podwoje.
2365. L. s. 3304. Mieszkańcy gminy Zakopanego p. t. p. przeciw zniesieniu komisji klimatycznej i zmianę jej składu.
2366. L. s. 3305. Wydział Towarzystwa Miłosierdzia „Opatrzność“ we Lwowie, p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek dla „Domu pracy“.

2367. L. s. 3306. Wydział powiatowy w Buczaczku p. p. Cieleckiego popiera petycję Wydziału pow. w Myślenicach, w sprawie podwyższenia cen za podwody.
2368. L. s. 3307. Dieślewski Waleryan, inżynier cywilny we Lwowie p. p. Wodzickiego o poparcie projektu kolejowego Zakopane-Świnnica.
2369. L. s. 3308. Towarzystwo Tatrzańskie w Krakowie, p. t. p. Rottera o subwencyę na r. 1904.
2370. L. s. 3309. Towarzystwo Techniczne w Krakowie, p. p. Rottera o subwencyę na r. 1903 i 1904 na wydawnictwo pisma „Architekt“.
2371. L. s. 3310. Lisiak Andrzej i Augustynowicz Franciszek, dyetaryusze Wydziału powiat. w Kolbuszowej p. p. Tyszkowskiego o zrównanie poborów z dyetaryuszami rządowymi.
2372. L. s. 3311. Dyetaryusze Wydziału pow. w Pilźnie, p. p. Buynowskiego o zrównanie poborów z dyetaryuszami rządowymi.

Wniesione po dzień 22. października 1903.

2373. L. s. 3335. Szeliga Władysław em. naucz. lud. w Dukli p. p. Trzecińskiego o podwyższenie emerytury.
2374. L. s. 3340. Ruskie Tow. straży pożarnej „Sokół“ w Strutynie p. p. Barwińskiego o zapomogę na zakupno przyrządów.
2375. L. s. 3341. Gembicki Tytus, aktor teatru ruskiego p. p. Ohrymowicza o stałe zaopatrzenie.
2376. L. s. 3342. Gmina Czarny Dunajec i inne p. p. Bednarskiego o regulacyę rzeki Czarnego Dunajca.
2377. L. s. 3343. Gmina Jezierzany pow. Tłumacz p. p. Stapińskiego o nwołnienie od płacenia taksy za ubezpieczenie robotników zajętych przy dostawie kamienia na drogę krajową.
2378. L. s. 3344. Łukaczowa Katarzyna, wdowa po naucz. lud. w Kutach p. t. p. o przedłużenie prawa pobierania dodatku dla syna Konstantego.
2379. L. s. 3345. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie p. p. Bednarskiego w sprawie wąskotorowej kolei lokalnej stacya Zakopane-Świnnica.
2380. L. s. 3346. Kawczyński Seń, Mykietyn Artym i Urdej Paweł pogorzelcy w Synowódzku niżnem p. p. Oleśnickiego o zapomogę.
2381. L. s. 3347. Medwidzki Piotr, em. naucz. w Rozkwiezu p. t. p. o podwyższenie emerytury.
2382. L. s. 3348. Gmina Ujazd p. p. Stapińskiego o zmianę ustawy łowieckiej.
2383. L. s. 3349. Ta sama p. t. p. o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej.
2384. L. s. 3350. Gmina Szwałkowce pow. Czortków p. p. Oleśnickiego j. w.
2385. L. s. 3351. Gmina Szwałkowce pow. Czortków p. p. Oleśnickiego przeciw włościom rentowym i biuram pośrednictwa pracy.
2386. L. s. 3352. Majkowska Marcela, wdowa po naucz. lud. w Złoczowie p. p. Truskolaskiego o zapomogę.
2387. L. s. 3353. Oddział c. k. Towarzystwa gosp. w Jarosławiu p. t. p. z poparciem petycji Komitetu c. k. galic. Tow. gosp. we Lwowie o podwyższenie subwencyi na cele kultury krajowej.

2388. L. s. 3356. Mieszkańcy przysiółka Przybyły ad Padew kolonia p. p. Krempę o niżenie prestacyi szkolnych.
2389. L. s. 3359. Holzmüller Julian, ukończony uczeń Akademii Sztuk pięknych we Lwowie pp. Stapińskiego o zasiłek na wyjazd za granicę celem dalszych studyów w malarstwie artystycznym.
2390. L. s. 3360. Gmina Zakopane p. p. Rutowskiego o nowy statut dla gminy projektowany przez p. Rutowskiego.
2391. L. s. 3361. Petyeye gmin przeciw włościom rentowym i biuram pośrednictwa pracy.
- Bazar, Uciechowice, Orawczyk, Uciechowice, Horne, Wierzchnia, Zolotkowice, Junówka, Stolsko, Żuków, Pleskowce, Uścieczko, Stynawa wyżna, Bohatkowce, Koziary, Hołoszyńce, Jasionka masiowa, Kondratów, Świdnik, Zakomare, Niezwiska, Polany, Rożanówka, Hołobotów, Zawadów, Niezuchów, Petryłów, Tułowa, Bukówna, Kosów, Stryjówka, Grodowice, Beremiany, Kuty stare, Kobylnica ruska, Klebanówka, Dzwiniaczka, Tomaszowce, Kryweńkie, Dyniska, Gaje, Zarudzie, Kułaczkowce, Żabeńsko, Glinki i Majdan średni, Bursztyn, Bereźnica, Łuka wielka, Myszkowce, Wolkowce, Oryszkowce, Podbereźce, Żułyn, Pójło, Rozwadów, Dobrzany, Daszawa, Gradowiec, Du-
- liby, Włosiańce, Horodyszcze, Dachnów, Byków i Nowosiółki kardyn.
2392. L. s. 3362. Zwierzchność gminna w Łazach pow. Jarosław pp. Czartoryskiego o zapomogę dla pogorzalców Fedka Zacharki Fedka Onuska w Łazach.
2393. L. s. 3363. Gmina Wołosianka p. p. Oleśnickiego o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborezej.
2394. L. s. 3364. Gmina Horodyszcze p. t. p. j. w.
2395. L. s. 3365. Gm. Dachnów p. t. p. j. w.
2396. L. s. 3366. Gm. Byków p. t. p. j. w.
2397. L. s. 3367. Gmina Nowosiółki p. t. p. j. w.
2398. L. s. 3369. Kazienkowa Józefa, wdowa po uauz. lud. w Szczepanowie p. p. Götza, o zapomogę.
2399. L. s. 3370. Konowalec Marya, nauczycielka w Zaszkwie p. p. Merunowicza, o policzenie 11 lat służby do emerytury.
2400. L. s. 3376. Zwierzchność Gminy Jasiień pow. Kałusz p. p. Z. Tarnowskiego, o zapomogę na budowę szkoły.
2401. L. s. 3377. Wydział powiatowy w Samborze pp. Sozańskiego. o wyjednanie wyższego wynagrodzenia za podwoy dla urzędników lub wojska

Wniesione po dzień 23. października 1903.

2402. L. s. 3385. Gmina Kobiernice, pow. Biała p. p. Kramarczyka o regulację Soły pod Kobiernicami.
2403. L. s. 3386. Gmina Jasłany, powiat Mielec p. p. Krempę o zniesienie przymusu markowania świń.
2404. L. s. 3387. Obywatele miasta Nowego Sącza p. p. Marsa o założenie drugiego gimnazyum.
2405. L. s. 3388. Towarz. gimn. „Sokół“ w Podgórzu p. p. Michalskiego o sub-
- wencyę na naprawę gmachu zniszczonego powodzią.
2406. L. s. 3389. Müller Franciszka, wdowa po emer. członku orkiestry teatralnej we Lwowie p. t. p. o stałe zaopatrzenie.
2407. L. s. 4390. Gmina Brzezówka pow. Ropezyce p. p. Bojkę o bezprocentową pożyczkę i zapomogę na budowę szkoły.

2408. L. s. 3391. Gminy Podborze, Jamy, Grybów i inne p. p. Krempe o zniesienie przymusu markowania świń.
2409. L. s. 3392. Gmina Zdziarzec p. t. p. j. w.
2410. L. s. 3393. Ta sama p. t. p. j. w.
2411. L. s. 3394 Gmina Łopuchowa p. t. p. j. w.
2412. L. s. 3395. Gmina Kęblów, p. t. p. j. w.
2413. L. s. 3396. Gminy: Podborze, Pień, Grybów i inne p. t. p. o uwolnienie od płacenia wynagrodzenia dla oglądacza bydła.
2414. L. s. 3397. Towarzystwo opieki obywatelskiej nad internatem dla kan-
dydatek c. k. Seminarjum nauczycielskiego żeńskiego we Lwowie p. p. Tomaszewskiego o subwencyę.
2415. L. s. 3398. Gmina Trościaniec pow. Jaworów p. p. Merunowicza o zasiłek dla 15 pogorzalców z przysiółka Biduń z funduszków krajowych.
2416. L. s. 3413. Towarzystwo przyjaciół Sztuk pięknych we Lwowie p. p. Małachowskiego o subwencyę.
2417. L. s. 3414. Gal. Towarzystwo magazynowe dla produktów naftowych we Lwowie p. p. Gorayskiego o upoważnienie Banku krajowego do postawienia zbiorników na ropę i oddania ich w najem Towarzystwu.

Wniesione po dzień 24. października 1903.

2418. L. s. 3417. Towarzystwa „Gwiazda“ i „Przyjaźń“ w Rzeszowie p. p. Jabłońskiego o subwencyę.
2419. L. s. 3418. Frydel Józefa, wdowa po nauczycielu lud. w Nowem mieście p. p. Stojalowskiego o zasiłek.
2420. L. s. 3419. Winterowa Paulina, nauczycielka w Stanisławowie p. p. Rottera o policzenie 5 lat służby do emerytury.
2421. L. s. 3420. Zwierzchność gminna m. Wilamowice p. p. Michalskiego o utworzenie Sądu powiatowego tamże.
2422. L. s. 3421. Dzierżawcy restauracyj kolejowych p. p. Michalskiego o cofnięcie rozporządzenia ministerstwa kolejowego, którem wymówiono wszystkim dzierżawcom dalszy najem z końcem roku 1903.
2423. L. s. 3422. Wydział powiat. w Turce p. t. p. w sprawie wynagrodzenia za podwoły dla urzędników lub wojska.
2424. L. s. 2423. Urząd parafialny w Piśtyniu p. t. p, o subwencyę na budowę kościoła.
2425. L. s. 3424. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół„ w Wieliczce p. p. Skołyszewskiego o zapomogę.
2426. L. s. 3425. Towarzystwo ochronek chrześcijańskich małych dzieci we Lwowie p. p. Michalskiego o subwencyę.
2427. L. s. 3426. Wydział powiatowy w Dąbrowie p. p. Wilezkiewicza w sprawie wynagrodzenia za podwoły dla urzędników lub wojska.
2428. L. s. 3427. Ochronka dla opuszczo-nych chłopców im. Issakowicza w Stanisławowie p. t. p. o zapomogę.
2429. L. s. 3428. Bursa im. Kraszewskiego w Stanisławowie przez Członka Sejmu ks. arcybiskupa Teodorowicza o subwencyę.

2430. L. s. 3429. Gmina Bereżek powiat Turka p. p. Gładziuka o zapomogę z powodu gradobicia i powodzi.
2431. L. s. 3430. Barzycka Emilia, emer. nauczycielka w Wojniczu przeze członka Sejmu Krzymuskiego o podwyższenie emerytury
2432. L. s. 3431. Mieszkańcy osady „Zieleniów polski“ ad Lipica górna pow. Rohatyn p. p. M. Torosiewicza o zapomogę na dokończenie budowy szkoły.
2433. L. s. 3432. Gutthy Franciszka, nauczycielka w Ustrzykach dolnych p. p. Tomaszewskiego o policzenie 3 miesięcy bezpłatnej praktyki do emerytury.
2434. L. s. 3433 Reprezentacya m. Buczacza p. p. Cieleckiego o przyznanie m. Buczacz prawa wyboru posła na Sejm z kuryi miejskiej i powiększenie liczby posłów z miast.
2435. L. s. 3434. Towarzystwo przyjaciół muzyki „Harmonia“ w N. Sączu p. p. Marsa o subwencyę.
2436. L. s. 2435. Organiści galicyjscy p. p. Szajera o polepszenie bytu.
2437. L. s. 3436. Stowarzyszenie funkcyonaryuszów autonomicznych we Lwowie p. p. Gładziuka o subwencyę na cele Stowarzyszenia.
2438. L. s. 3437. To samo p. t. p. o unormowanie stosunku służbowego funkcyonaryuszów autonomicznych i oznaczeniem odpowiednich plac.
2439. L. s. 3438. Dyetarynsze Wydziału powiatowego w Zbarażu p. t. p. j. w.
2440. L. s. 3439. Dyetarynsze magistratu m. Brody p. t. p. j. w.
2441. L. s. 3440. Piątkowski Józef, dyetarynsze Wydziału pow. w Tarnopolu p. t. p. j. w.
2442. L. s. 3441. Krupeczakówna Helena, dyetarynszka Wydziału pow. w Tarnopolu p. t. p. j. w.
2443. L. s. 3442. Dyetarynsze Wydziału pow. w Drohobyczu p. t. p. j. w.
2444. L. s. 3443. Chimiak Eugeniusz, dyetarynsze Wydziału pow. w Rudkach p. t. p. j. w.
2445. L. s. 3444. Dyetarynsze magistratu m. Lwowa p. p. Małachowskiego j. w.
2446. L. s. 3445. Dyetarynsze magistratu m. Tarnopola p. p. E. Michałowskiego j. w.
2447. L. s. 3446. Dyetarynsze magistratu m. Buczacza p. p. Cieleckiego j. w.
2448. L. s. 3447. Dyetarynsze Rady pow. w Dąbrowie p. p. Wilezkiewicza j. w.
2449. L. s. 3448. Dyetarynsze Wydziału pow. w Wadowicach p. p. Stojałowskiego j. w.
2450. L. s. 3449. Dyetarynsze magistratu w Rzeszowie p. p. Kramarczyka j. w.
2451. L. s. 3450. Dyetarynsze Wydziału pow. w Białej p. t. p. j. w.
2452. L. s. 3453. Młodzież akademicka Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie przez Członka Sejmu Krzymuskiego w sprawie ułatwienia zapisu do Uniwersytetu słuchaczkom obcoppoddanym.
2453. L. s. 3457. Majkowska Petronela, emer. nauczycielka w Tyśmienicy p. p. Jana Urbańskiego o zapomogę.
2454. L. s. 3458. Wawrzecka Sydonia, emer. nauczycielka w Tolszczowie p. p. Małachowskiego o podwyższenie emerytury.
2455. 3459. Baczyńska Anna, wdowa po nauczycielu lud. we Lwowie p. t. p. o stały dodatek do pensji wdowiej

Wniesione po dzień 26. października 1903.

2456. L. s. 3469. Dyetaryusze Magistratu król. wolnego miasta Trembowli p. p. Baworowskiego o zrównanie poborów z dyetaryuszami rządowymi.
2457. L. s. 3470. Dyetaryusze kraj. szpitala powszechnego we Lwowie p. p. Onyszkiewicza j. w.
2458. L. s. 3471. Dyetaryusze Wydziału Rady powiatowej we Lwowie p. p. Merunowicza j. w.
2459. L. s. 3472. Dyetaryusze Wydziału Rady powiatowej w Stryju p. p. Fruchtmanna j. w.
2460. L. s. 3473. Magistrat miasta Gródka p. p. A. Brunickiego o założenie gimnazjum.
2461. L. s. 3474. Zwierzchność gminy Dynsów pow. Tarnopol p. p. Korytowskiego o bezprocentową pożyczkę w kwocie 16.000 koron dla dotkniętych klęską gradobicia.
2462. L. s. 3475. Riess zam. Lech Amalia, żona poborey podatkowego w Żabnie, p. p. Stojałowskiego o odprawę z tytułu 9-letniej pracy w zawodzie nauczycielskim.
2463. L. s. 3476. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Gorlicach p. p. A. Skrzyńskiego o subwencyę.
2464. L. s. 3477. Gmina Zaszaków powiat Łwów, p. p. Oleśnickiego, przeciw włościom reutowym i biuram pośrednictwa pracy.
2465. L. s. 3478. Ta sama p. t. p. o uchwalenie nowej sejmowej ordynacji wyborczej.
2466. L. s. 3479. Orłowska Karolina, wdowa po naucz. lud. w Buczaczu, p. p. W. Czajkowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
2467. L. s. 3480. Petrycki Daniel, emeryt. naucz. lud. w Worocheie, p. p. Buy-
- nowskiego o przyznanie lat służby i o drugie pięciolecie.
2468. L. s. 3484. Dyetaryusz magistratu Nowego Sącza, p. p. Glidziuka o zrównanie poborów z dyetaryuszami rządowymi.
2469. L. s. 3485. Dyetaryusze Wydziału krajowego we Lwowie p. t. p. j. w.
2470. L. s. 3486. Hentschel Edmund, dyetaryusz magistratu w Kamionce strum. p. t. p. j. w.
2471. L. s. 3487. Blahaczek Juliusz, dyetaryusz magistratu w Kamionce strum. p. t. p. j. w.
2472. L. s. 3488. Dyetaryusze magistratu Stanisławowa p. t. p. j. w.
2473. L. s. 3489. Wydział powiatowy w Wadowicach przez p. Tomaszewskiego w sprawie wynagrodzenia za podwoły dla urzędników i wojska.
2474. L. s. 3490. Oddział Towarzystwa gospodarskiego w Stanisławowie p. t. p. z poparciem petycji Komitetu Towarz. gosp. we Lwowie o podwyższenie subwencyj na cele kultury krajowej.
2475. L. s. 3491. Restauratorzy kolejowi p. t. p. o wyjednanie u ministerstwa kolejowego prolongaty kontraktów dzierżawy do lipca 1904.
2476. L. s. 3492. Rada gminna m. Kolbuszowy p. p. Tyszkiewicza w sprawie budowy gmachu sądowego w Kolbuszowej.
2477. L. s. 3493. Glińska Łucya, emeryt. naucz. w Mikłaszowie p. p. Buynowskiego o podwyższenie emerytury.
2478. L. s. 3494. Reprezentacya powiatowa w Kolbuszowej p. p. Tyszkiewicza w sprawie przeniesienia Sądu powiatowego z miasta Kolbuszowej do wsi Kolbuszowej górnej.

2479. L. s. 3495. Zakrzewski Ignacy właściciel dóbr Czothany p. Dolina p. Rozwadowskiego o zniesienie szluz w majątku b. Poppera.
2480. L. s. 3496. Ten sam p. t. p. o regulację rzeki Świcy.
2481. L. s. 3506. Właściciele dóbr ziemskich powiatu złoczowskiego p. JE. Marszałka krajowego St. hr. Badeniego o otwarcie stacyi kolei państwowej w Zarwanicy dla ruchu towarowego.

Wniesione po dzień 27. października 1903.

2482. L. s. 3507. Fedusiewiczowa Eufrozyna, wdowa po naucz. lud. p. p. Moysę o zaopatrzenie.
2483. L. s. 3508. Towarzystwo ruskie „Narodowa lecznica“ we Lwowie p. p. Glidziuka o subwencyę.
2484. L. s. 3509. Oddział Tow. pedagog. w Jarosławiu p. p. Jahla o podwyższenie emerytury czasowo spensyjonowanemu naucz. Antoniemu Szwedowi.
2485. L. s. 3510. Gmina miasta Błażowa pow. Rzeszów p. p. Jabłońskiego o kreowanie Sądu powiat. tamże.
2486. L. s. 3511. Mieszkańcy powiatów kosowskiego i nadwórniańskiego oraz członkowie Towarzystwa tatrzańskiego jakoteż Beskidu p. p. Oleśnickiego w sprawie budowy kolei z Kołomyi na Kosów do Kut, założenia szkoły mleczarskiej w Kosowie lub Nadwórnej i budowy drogi z Worochty do Zabiego.
2487. L. s. 3512. Towarzystwo polityczne „Ruska Rada“ we Lwowie p. p. Barabasa przeciw włościom rentowym.
2488. L. s. 3513. Ta sama p. t. p. przeciw gminom okręgowym.
2489. L. s. 3514. Dyetaryusze magistratu w Kołomyi p. p. Witosławskiego o zrównanie poborów dyetaryuszy autonomicznych z poborami dyetaryuszy rządowych.
2490. L. s. 3515. Ferenciewicz Włodzimierz, dyetaryusz Wydziału powiat. w Jarosławiu, p. p. Jahla j. w.
2491. L. s. 3516. Dyetaryusze magistratu w Tarnowie p. p. Vayhingera j. w.
2492. L. s. 3517. Dyetaryusze Wydziału pow. w Kałuszu p. p. Wursta j. w.
2493. L. s. 3518. Wojtasiewicz Kazimierz, dyetaryusz Wydziału pow. w Jaworowie p. p. Merunowicza j. w.
2494. L. s. 3519. Gmina Wał Ruda p. p. Bojkę o zniesienie przymusu markowania świń.
2495. L. s. 3520. Ta sama p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.
2496. L. s. 3521. Gmina Podwale p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.
2497. L. s. 3522. Ta sama p. t. p. o zniesienie przymusu markowania świń.
2498. L. s. 3523. Ta sama p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.
2499. L. s. 3526. Towarzystwo gimn. „Sokół“ w Samborze p. p. Tarnawskiego o subwencyę.
2500. L. s. 3528. Wydział powiat. w Myślenicach p. p. K. Lubomirskiego o podwyższenie wynagrodzenia za podwoły dla urzędników i wojska.
2501. L. s. 3529. Chyll Antoni, właściciel mniejszej posiadłości w Ponikowiec małej p. p. Barwińskiego donosi o malwersacyi majątku gminnego w Ponikowiec.

Wniesione po dzień 28. października 1903.

2502. L. s. 3535. Zarząd szkoły żeńskiej w Uhnowie p. p. Mazikiewicza o subwencyę w kwocie 600 koron na zapłacenie raty pożyczki Radzie szkolnej krajowej.
2503. L. s. 3536. Miasteczko Magierów i gminy okoliczne p. t. p. o utworzenie sądu powiatowego z siedzibą w Magierowie.
2504. L. s. 3537. Bierzecka Anna, wdowa po typografie we Lwowie, p. p. M. Torosiewicza o zapomogę.
2505. L. s. 3538. Gmina Mełna pow. Rohatyn p. t. p. o zwolnienie od płacenia dotacyi na nauczyciela w kwocie 168 koron.
2506. L. s. 3539. Zwierzchność gminna Łodygowce pow. Żywiec p. p. Szweda o udzielenie wsparcia na sprawienie rekwizytów ogniowych miejscowej straży pożarnej.
2507. L. s. 3540. Członkowie gminy Izdebki pow. Brzozów p. p. Stapińskiego z zażaleniem na proboszcza tamt. ks. Wojciecha Owoca z powodu nadażycie w gospodarce gminnej.
2508. L. s. 3541. Ci sami z okolicznymi wsiami pow. Brzozowskiego p. t. p. o zabronienie niszczenia lasów w Izdebkach i wprowadzenie leśniczego rządowego.
2509. L. s. 3542. Wydział pow. Stary Sambor p. p. Agopsowicza o nwołnienie gmin od obowiązku dostarczania podwód dla urzędników i wojska.
2510. L. s. 3543. Wydział pow. w Brzeżanach p. p. Traczewskiego o zmianę ruchu pociągów na linii Potutory-Chodorów i Chodorów-Lwów.
2511. L. s. 3544. Morawiec Michał i Jurkowski Antoni z Bolesławia p. p. Wilczkiewicza o pożyczkę bezprocentową spłacalną w 20 ratach z fund. kraj. w kwocie 10.000 kor.
2512. L. s. 3545. Dachnij Andrzej, dyet. Wydziału pow. żydaczowskiego p. p. Pawlikowskiego o zrównanie poborów dyetaryuszy autonomicznych z poborami dyetaryuszy rządowych.
2513. L. s. 3546. Kuziela Stanisław, dyet. Wydziału pow. w Myślenicach p. p. ks. Lubomirskiego j. w.
2514. L. s. 3547. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia w Przeworsku p. t. p. o subwencyę na utrzymanie 4-klasowej szkoły ludowej.
2515. L. s. 3548. Świętego Michała Instytut w Kołomyi p. p. Oleśnickiego o zasiłek.
2516. L. s. 3549. Zwierzchność gminna w Brzostku p. p. Buynowskiego o subwencyę na budowę domu ubogich.
2517. L. s. 3550. Gmina Czołhawy p. Dolina p. p. Bohaczewskiego o regulacyę rzeki Świcy względnie budowę mostu na tej rzece.
2518. L. s. 3551. Korosteński Zygmunt, literat i ekonomista we Lwowie, p. p. Skalkowskiego o udzielenie mu prewencyjnie veniam actatis.
2519. L. s. 3557. Gmina miasta Krosno p. p. Trzecieskiego w sprawie przekształcenia szkół ludowych w Krośnie na wydziałowe.

Wniesione po dzień 29. października 1903.

2520. L. s. 3565. Robotnicy w Przemysłu p. p. Tarnawskiego o założenie sądu przemysłowego w Przemysłu.
2521. L. s. 3566. Komitet pisarzy gminnych w Galicyi p. p. Oleśnickiego z memoryałem w sprawie uregulowania stosunku służbowego pisarzy.
2522. L. s. 3567. Ten sam p. p. Korola j. w.
2523. L. s. 3568. Towarzystwo ruskich rzemieślników „Zorja“ w Drohobyczu p. p. Glidziuka o zapomogę.
2524. L. s. 3569. Towarzystwo Bursy polskiej w Kołomyi p. p. Michalskiego o zapomogę.
2525. L. s. 3570. Dyetaryusze magistratu m. Krakowa p. p. Leo o zrównanie poborów dyetaryuszy autonomicznych z poborami dyetaryuszy rządowych.
2526. L. s. 3571. Gm. Czernichowce pow. Zbaraż p. p. Ostapczuka o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej.
2527. L. s. 3572. Gmina Puków pow. Rohatyn p. p. Oleśnickiego j. w.
2528. L. s. 3573. Gmina Dzierzów pow. Żydaczów p. t. p. j. w.
2529. L. s. 3574. Gmina Bieszczany pow. Złoczów p. t. p. j. w.
2530. L. s. 3575. Gmina Czernichowce p. p. Ostapczuka przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.
2531. L. s. 3576. Gmina Puków p. p. Oleśnickiego j. w.
2532. L. s. 3577. Gmina Harbutów p. t. p. j. w.
2533. L. s. 3578. Gmina Dzierzów p. t. p. j. w.
2534. L. s. 3579. Gmina Bieszczany p. t. p. j. w.
2535. L. s. 3581. Pogorzelcy gminy Gorzyce pow. Tarnobrzeg p. p. Kremę o zapomogę.
2536. L. s. 3582. Mieszkańcy powiatu Tarnobrzeskiego p. t. p. o zniesienie stref pomorowych dla trzody chlewnej.
2537. L. s. 3583. Ci sami p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.
2538. L. s. 3584. Ci sami p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.
2539. L. s. 3585. Ci sami p. t. p. o połączenie obszarów dworskich z gminami.
2540. L. s. 3586. Ci sami p. t. p. o zaprowadzenie sądów rozjemczych.
2541. L. s. 3587. Ci sami p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.
2542. L. s. 3588. Komitet budowy kościoła w Chmielówce p. p. Baworowskiego o zasiłek.
2543. L. s. 3593. Gmina Ostałowice p. p. Korola przeciw włościom rentowym i biurom pośrednictwa pracy.
2544. L. s. 3594. Gmina Horodyłowice p. t. p. j. w.
2545. L. s. 3595. Gmina Dobrosin p. t. p. j. w.
2546. L. s. 3596. Ta sama p. t. p. o uchwalenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej.
2547. L. s. 3597. Gmina Ostałowice p. t. p. j. w.

Wniesione po dzień 30. października 1903.

2548. L. s. 3622. Gmina Dymitrów duży pow. Tarnobrzeg p. p. Krempe o wybudowanie mostu na rzece Babulówce. 2549. L. s. 3623. Magistrat m. Lwowa p. p. Michalskiego o poparcie projektu budowy kolei lokalnej wąskotorowej z Zakopanego na Świnnicę. 2550. L. s. 3624. Członkowie Rady szkolnej miejscowej, Rady gminnej, Urząd	stacyi kolejowej, Urząd pocztowy i mieszkańcy w Stróżach wyżnych p. p. Huzę w sprawie reorganizacyi tamtejszej szkoły na 4-klasową. 2551. L. s. 3639. Wieśniacy z Poździecza pow. Przemyśl p. p. Tarnawskiego o przedłożenie do sankeyi ustawy o włościach rentowych.

Wniesione po dzień 31. października 1903.

2552. L. s. 3645. Mieszkańcy gminy Korzałowice p. p. Sozańskiego o zabezpieczenie brzegów Dniestru. 2553. L. s. 3646. Policz Feliks Andrzej we Lwowie p. p. Bojkę o zapomogę. 2554. L. s. 3647. Towarzystwo spółki kapeluszniczej w Myślenicach p. p. Lubomirskiego o pożyczkę 20.000 kor. 2555. L. s. 3648. Stowarzyszenie „Dom Rodzinny“ w Krakowie p. p. Lubomirskiego o stałą roczną subwencyę. 2556. L. s. 3649. Furmann Jan, majster szewski w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o zapomogę i bezprocentową pożyczkę na rozszerzenie warsztatu. 2557. L. s. 3653. Gmina miasta Sanoka p. p. Lipińskiego o odpisanie kwoty 24.080 kor. jako zwrotu wypłaconych emerytur nauczycieli b. c. k. szkoły głównej w Sanoku.	2558. L. s. 3654. Polskie Tow. gimn. „Sokol“ w Buczaczu p. p. Michalskiego o subwencyę na budowę domu. 2559. L. s. 3655. Mieszkańcy gminy Seredynki ad Bueniów pow. Tarnopol p. t. p. o zapomogę z powodu gradobicia. 2560. L. s. 3656. Stowarzyszenie rękodzielnicze i przemysłowe w Białej p. t. p. w sprawie założenia polskich kursów przemysłowych dla rękodzielników i polskiej szkoły dla kursów przemysłu fabrycznego sukieniczego. 2561. L. s. 3658. Zwierzeh. gminy w Monasterzyskach o dalszą zapomogę względ. bezprocentową pożyczkę z powodu pożarn. 2562. L. s. 3559. Gajewski Franciszek, plutonowy 57 p. p. w Tarnowie p. p. Stapińskiego o darowanie reszty kary wojskowej z powodu opóźnienia się stawiennictwem do popisu wojskowego.

Wniesione po dzień 2. listopada 1903.

2563. L. s. 3674. Reprezentacya gminy m. Chodorowa p. p. Mycielskiego o zasiłek na budowę szkoły.	2564. L. s. 3675. Komitet budowy kościoła w Szezakowej p. p. Wodziekigo o zasiłek.

2565. L. s. 3677. Wieśniacy z Tyśmieniczyn p. p. Ochrymowicza o przedłożenie do sankcyi ustawy o włościach rentowych.
2566. L. s. 3678. Lewicka Wanda, córka emer. nauczyciela we Lwowie p. p.
- Witosławskiego o subwencyę na dalsze kształcenie się w muzyce.
2567. L. s. 3679. O. Salwator Szpila, gwardyan klasztoru Braci Mniejszych (Bernardynów) w Brzeżanach p. p. Szajera o zasiłek na restaur. kościoła.

Wniesione po dzień 3. listopada 1903.

2568. L. s. 3681. Gmina Rawa p. p. Jabłońskiego o zaliczenie do miejscowości, w których obowiązują postanowienia §. 43 ust. drog.
2569. L. s. 3683. Schätzel Ida Marya, nauczycielka młodsza przy szkole wydziałowej żeńskiej PP. Benedyktynek we Lwowie, p. p. Michalskiego o subwencyę na wyjazd za granicę w celach naukowych.
2570. L. s. 3684. Michałowska Zofia, wdowa po nauczycielu lud. w Złoczowie p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowej i pensyj sierocych.
2571. L. s. 3686. Gmina Sromowce niżne p. p. Bednarskiego o zasiłek na budowę szkoły.
2572. L. s. 3687. Wieśniacy z Iwanikówki pow. Bohorodezany p. p. Sękowskiego o przedłożenie do sankcyi ustawy o włościach rentowych.
2573. L. s. 3688. Wieśniacy z Zabrzeża pow. Stanisławów p. t. p. j. w.
2574. L. s. 3689. Wieśniacy z Niwczyn pow. Bohorodezany p. t. p. j. w.
2575. L. s. 3690. Wieśniacy z Horocholin pow. Bohorodezany p. t. p. j. w.
2576. L. s. 3696. Gmina m. w Głogowie p. p. St. Jędrzejowicza o zaliczenie w poczet miejscowości podlegających ustawie gminnej z 3. lipca 1896.
2577. L. s. 3697. Skulski Jakób, właściciel folwarku i dzierżawca myt krajowych w Lisowcach pow. Zaleszczyki p. p. T. Cieńskiego o opust z czynszu dzierżawnego.

Protokół

17. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 29. grudnia 1902 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Andrzej hr. Potocki.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: J. E. c. k. Namieśnik Leon hr. Piniński i c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek oznajmia, że Najwyższym patentem z dnia 14. grudnia 1902. Sejm galicyjski odroczony dnia 12. lipca 1902 zwołany został na dalszy ciąg sesyi na dzień 29. grudnia 1902 do Lwowa.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie, wznosząc okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana.

Izba powtarza trzykrotnie okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż udzielił urlopów na trzy dni pp. Dunajewskiemu, Piętałkowi, Wodzickiemu, Paszkowskiemu, Sanguszcze, Janowi Szeptyckiemu, Milewskiemu, Zagórskiemu, Starzyńskiemu, Go-

łuchowskiemu, Horodyskiemu i Wybranowskiemu.

Marszałek zawiadamia Izbę, że rektor Uniwersytetu krakowskiego ks. Gromnicki z powodu słabości nie może brać udziału w obradach sejmowych.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania petycyj, wniesionych po dzień 29. grudnia 1902 r.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 29. grudnia 1902 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji szkolnej Ls. 1633, 1644, 1645, 1648.

Komisji administracyjnej Ls. 1632, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642.

Wydziałowi krajowemu Ls. 1634, 1635, 1643, 1647, 1649, 1650, 1658.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania pism c. k. Sądu pow. Oddz. IX. w Tarnowie, c. k. Sądu pow. karnego S. III. we Lwowie, i c. k. Sądu kraj. karnego w Krakowie o wydanie pp. Płockiego, Truskolaskiego i Skołyżewskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje pismo:

1) C. k. Sądu powiatowego Odd. IX. w Tarnowie z dnia 6. października 1902 o wyjednanie wydania p. Władysława Płockiego oskarżonego o przekroczenie §. 487 u. k.

2) C. k. Sądu pow. karnego S. III. Odd. III. we Lwowie z dnia 4. października 1902 o wydanie p. Włodzimierza Truskolaskiego oskarżonego o przekroczenie z §§. 488, 491 u. k. względnie i z §. 496 u. k.

3) C. k. Sądu kraj. karnego w Krakowie z dnia 25. października 1902 r. o wydanie p. Skołoszewskiego oskarżonego o popełnienie zbrodni z §. 84 u. k.;

i wnosi po odczytaniu każdego z tych pism na odesłanie ich do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała przekazanie tych spraw komisji prawniczej głosując oddzielnie nad każdym z tych przedmiotów.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszy krajowych z r. 1901.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o preliminarzu budżetu funduszu krajowego na r. 1903.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o prowizoryum budżetowym na pierwsze trzy miesiące 1903 r.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej z wezwaniem do przedłożenia ustnego sprawozdania na najbliższym posiedzeniu.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie poboru krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej z wezwaniem do przedłożenia sprawozdania na najbliższym posiedzeniu.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia formalny wniosek, by komisji budżetowej udzielić pozwolenia na przedłożenie ewentualnie ustnego sprawozdania w tym przedmiocie na najbliższym posiedzeniu.

Izba bez rozprawy uchwała formalny wniosek p. Abrahamowicza, na który to wniosek zgodził się p. sprawozdawca.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Radomyśl, powiatu Mieleckiego, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Radomyśl (powiatu Mieleckiego) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z Wielkim z Księstwem Krakowskim postanawiam co następuje :

Art. I.

Gminie Radomyśl pow. Mielec zezwala się pobierać przez lat siedm od r. 1903 począwszy, opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy :

1) od jednego litra alkoholu podług stustopniowego alkoholometra po 8 hale rzy, czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 8 kor.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jakoto: rozolisów, likierów, rumu, ponczowej esencji, araku koniaku, śliwowicy i t. p. bez względu na ilość zawartego w tych napojach alkoholu po 3 k., czyli od jednego hektolitra tych napojów po 3 korony;

3). od jednego hektolitra piwa po 2 K.

4). od jednego hektolitra miodu 8 K.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Radomyśl.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkeyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódką w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. Ces. rozp. z 17. lipca 1899

Nr. 120 dz. u. p. Cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Przeworsk na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a.

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Przeworsk powiatu łańcuckiego, na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam :

§. 1.

Gminie miasta Przeworska, zezwala się na pobór przez przeciąg lat dziesięciu opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego po 4 korony rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze, oraz wskazywanie wypadków, w których dozwołonem będzie uwolnienie od opłaty określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostów na potoku Wiszence w Rudkach.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały.

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Rudkach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu na potoku Wiszence w Rudkach.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Rudkach prawo do pobierania myta od mostu na potoku Wiszence w Rudkach, pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43), w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Rudkach.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1) przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzęzonego 2 (dwa) h;

3) od bydłat przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego, bydłęcia rogatego, osła, muła, 2 (dwa) h;

b) od pięciu świń albo cieląt 2 (dwa) h;

c) od dziesięciu owiec 2 (dwa) h;

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Od mniej jak pięciu sztuk pod b) a mniej jak dziesięciu sztuk pod c) wymienionych, nie należy pobierać żadnej opłaty.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczególnej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko i Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jarosław-Kańczuga.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następujących uchwał.

I. Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko.

Art. I.

Radzie powiatowej w Jarosławiu nadaje się na czas od dnia ogłoszenia tej uchwały w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych do dnia 31 grudnia 1903 prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Jarosław-Hucisko pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897. (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch stacyach według następującego wymiaru :

1) Myto drogowe na Mokrej;

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h;

2) Myto drogowe w Jodłówce

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

II. Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jarosław-Kańczuga.

Art. I.

Na czas od dnia ogłoszenia tej uchwały w dzienniku ustaw i rozporządzeń kra-

jowych do dnia 31 grudnia 1903 nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I klasy Jarosław-Kańczuga Wydziałowi powiatowemu w Jarosławiu jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19. 25. i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyczonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2 i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na jednej stacji według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h ;

Konie, woły krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie, do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nad I. uchwałą nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt I uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

W rozprawie ogólnej nad II uchwałą nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie II-ej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt II-giej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, iż porządek dzienny został wyczerpany i udziela głosu członkowi Wydziału krajowego p. Wereszczyńskiemu do odpowiedzi na interpelacye wniesione do Wydziału krajowego.

Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński odpowiada na interpelacye :

1) pp. Kremy i towarzyszy, wniesioną na posiedzeniu z dnia 30 czerwca 1902 w sprawie pretensyj do Skarbu Królestwa polskiego;

2) pp. Stapińskiego i towarzyszy, wniesioną dnia 9 lipca 1902 w sprawie gminnej Kasy pożyczkowej w Krynicy;

3) pp. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie polepszenia bytu dozorców lasowych w dobrach fundacyi St. hr. Skarbka.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że w kraju naszym w porównaniu z krajami jak Niższa i Wyższa Austria, Czechy i Morawa znajduje się nieproporcjonalnie mała liczba państwowych szkół średnich:

zważywszy, że z powiatu Łańcuckiego więcej aniżeli czterysta uczniów uczęszcza do szkół średnich, a w przeważnej części do gimnazjum w Rzeszowie;

zważywszy wreszcie, że czynniki miejscowe jak gmina miasta Łańcuta, Rada powiatowa, oraz okoliczne gminy wiejskie, skłonne są do poniesienia bardzo znacznych ofiar pieniężnych jedynie w tym celu, ażeby można pozyskać utworzenie szkoły średniej w Łańcucie.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby po osiągnięciu opinii Rady szkolnej krajowej przystąpił do założenia znaczniejszej liczby szkół średnich w Galicyi.

II. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy pomnożeniu państwowych szkół średnich w kraju przystąpił do założenia państwowej szkoły średniej w Łańcucie.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby za pośrednictwem Koła polskiego w Wiedniu czynił usilne starania w kierunku wydatnego pomnożenia ilości państwowych szkół średnich w kraju.

Lwów, dnia 29. grudnia.

Wnioskodawca:

Żardecki w. r.

Małachowski, Tomaszewski, Rutowski, Wiśniewski, Fiedler, Rotter, Jabłoński, Schätzel, Tarnawski, Romanowicz, Łazarski, Ochrymowicz, Wilczkiewicz, Vayhinger, Michalski, Wurst, Maryewski, Maiss, Bujnowski, Lipiński, Witosławski, Huza, Stojalowski, Skołyzewski, Michałowski, Bojko, Stapiński, Krempa, Merunowicz.

W n i o s e k

posła Stapińskiego i tow. w sprawie kar wojskowych.

Wychodźstwo czasowe za zarobkiem poza granice państwa, do Stanów zjednoczonych Ameryki północnej i indziej stało się w Galicyi nieodzowną koniecznością z powodu braku dostatecznych zarobków na miejscu, w kraju.

Wychodźstwo to, o ile, znajdując pomyslny warunki pracy i zarobku, zaoszczędza w kilku latach nieraz znaczniejsze kwoty, a zaoszczędzone pieniądze przynosi do kraju i bądź to z długów oczyszcza odziedziczone gospodarstwo, bądź nowe zakupuje, bądź w inny sposób pomagają sobie finansowo, nietylko nie może być uważane za szkodliwe, ale przeciwnie, jako użyteczne zasługuje nawet na poparcie i opiekę — tak ze strony kraju, jak ze strony państwa.

Jest rzeczą dowiedzioną, że tysiące wychodźców przebywających w Stanach zjedn. Ameryki półn., często ze znacznymi zasobami gotówki ociąga się z powrotem do kraju z obawy przed srogiemi karami wojskowemi, jakie nakładane bywają na tych, co albo stawiennictwo do popisu wojskowego zaniedbali, albo wyemigrowawszy po odbyciu służby wojskowej, do ćwiczeń i kontroli wojskowej się nie stawili.

Leży to zarówno w interese państwa, tak kraju, jak wreszcie tysięcy rodzin wychodźców, aby bądź przez poczynienie ulg, bądź przez zupełne darowanie kar, zachęcić takich wychodźców do powrotu.

Z tych względów Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, aby w drodze zarządził bądź zupełne darowanie, bądź złagodzenie kar wojskowych, tak za odwleczenie stawiennictwa do podpisu wojskowego, jak za zaniedbanie ćwiczeń i kontroli wojskowej, przynajmniej dla tych wychodźców, których stosunki majątkowe do poszukiwania zarobku zmusiły.

Lwów, dnia 29. grudnia 1902.

Wnioskodawca:

Jan Stapiński w. r.

Tadeusz Cieński, Rayski, Bednarski, Bujnowski, Wurst, Kolischer, Vayhinger, Fruchtmann, Maiss, Krempla, Tomaszewski, Huza, Bojko, Romanowicz, Rotter, Wiśniewski, Maryewski, Lipiński, Michalski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, i wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Stapińskiego i tow. do p. Komisarza rządowego w sprawie nękania nauczycieli ludowych karami stemplowemi.

W kwietniu 1902 r. podczas konferencji rolniczej we Lwowie wnieśli obradujący tam nauczyciele i kierownicy kursów rolniczych petycję i projekt reformy tej instytucji w szkolnictwie naszym nowej i słabej w środki, lecz pożytecznej, z równoczesną prośbą, należyście umotywowaną, o przyznanie im praw i płac nauczycieli szkół wydziałowych a to z tytułu ich stanowiska i kwalifikacyi. Deputacja, której z wyboru koleżeńkiego przewodniczył sekretarz konferencji p. Wincenty Bieroński z Gdowa, wręczyła ten memoriał wicepre-

zydentowi Rady szkolnej krajowej p. Drowi Płażkowi, który przyjął deputacyę uprzejmie i życzliwie i przyrzekł poparcie uznając projekt reformy i petycję za usprawiedliwione i słuszne. Dotychczas sprawa nie została pomysłnie załatwioną. Natomiast c. k. Dyrekcya skarbu opodatkowała podpisy nauczycieli na petycyi umieszczone w liczbie 40 nakładając podwójną karę stemplową w kwocie 80 koron i zażądała jej złożenia do końca grudnia b. r. pod rygorem egzekucyi.

Wobec tego, że nigdy dotąd nie było praktykowane, aby na zbiorowych petycyach mających na celu dobro powszechne a nie osobistą korzyść, wymagano stempla;

wobec tego, że takie, nieuzasadnione przepisami skarbowymi wymaganie zdolne jest ukrócić a nawet często wręcz uniemożliwić wykonywanie prawa petycyonowania, z którego i tak w naszym kraju obywatele bardzo skromny czerpią użytek;

wobec tego, że w tym wydatku kara stemplowa, tak wysoko dotyka ludzi biednych, bo nauczycieli ludowych, oddających swą pracę krajowi za bardzo mierne wynagrodzenie;

Zapytują podpisani:

1) Czy c. k. Rząd zechce z urzędu usunąć nałożenie grzywny stemplowej na nauczycieli, podpisanych pod wyżej podaną petycją?

2) Czy zechce na przyszłość zapobiedz takiemu ukróceniu praw obywatelskich przy pomocy środków fiskalnych?

Lwów, dnia 29 grudnia 1902.

Jan Stapiński interpelant.

Vayhinger, Fruchtmann, Rayski, Michalski, Bujnowski, Kolischer, Krempla, Rotter, Bednarski, Bojko, Wiśniewski, Tomaszewski, Lipiński, Maiss.

I n t e r p e l a c y a

do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika jako Prezydenta krajowej Dyrekcyi Skarbu

W 1897 r. i następnych zawarł p. Fr. Paschek z właścicielami gruntów w Starej wsi, Kruzlowej wyżniej i Posadowy, w powiecie Grybowskiem położonych, kilkadziesiąt kontraktów o terena naftowe.

Kontrakty takie, jako lasowe, według ustawy i dawniejszej praktyki, stęplowane po 1 K. od arkusza i od interesu z jednym właścicielem gruntu zawartego i udzielono w 8 dniowym terminie odpis wierzytelny każdego takiego kontraktu Władzy skarbowej.

C. k. powiatowa Dyrekcyja skarbowa w Nowym Sączu jednak uznała te umowy za kontrakty spółki i wymierzyła od znacznej ich ilości należycie stemplową po 10 kor. od każdego właściciela gruntu strącając atoli z wymierzonej kwoty użyte do kontraktu stemple.

Zapatrywanie to w załatwieniu rekursów potwierdziła także i c. k. krajowa Dyrekcyja skarbowa we Lwowie. Pod grozą egzekucyi nabywca terminów zmuszony był wymierzone należycie zapłacić.

Wskutek rekursów od decyzji obu tych władz skarbowych, c. k. Ministerstwo Skarbu wszakże orzekło, że kontrakty takie uważać należy za kontrakty dzierżawy i wymierzyć od nich należycie stemplową, według wartości i II skali a zarazem zniesło i uchyliło zarekurowane orzeczenie niższych Władz i wydane odnośnie wezwanie płatnicze polecając zwrócenie stronie zapłaconych już należycie (orzecz. Minist. Skarbu: 22/5 1899, L. 56182/1/98, i 22/10 1899, L. 30576 oraz inne).

Takie decyzje c. k. Ministerstwo Skarbu intymowała c. k. krajowa Dyrekcyja Skarbu c. k. powiatowej Dyrekcyi skarbowej w Nowym Sączu dnia 12 czerwca 1899 L. 59491—9 listopada 1899 L.

115640—21 listopada 1899 L. 115998 itd. a zarazem poleciła zarządzić odpisanie i zwrócenie stronie wymierzonych i pobranych nieprawnie kwot.

Wskutek tego powiatowa Dyrekcyja skarbowa w Nowym Sączu asygnatami z dnia 22 kwietnia 1900 L. 10179 względnie z 23 sierpnia 1900 L. 21516 oraz z dnia 30 czerwca 1900 L. 16496 i innemi ze względu, że przypadające należycie od kontraktów według wartości II skali, stemplami do aktów użytymi, aż nadto pokryte zostały, poleciła c. k. Urzędowi podatkowemu w Grybowie, by wymierzone do B. rej. per. 248, 249, 266, 318, 417 549, 550, 591, 993, 994, 263, 264, 265, 267, 273, 274. 276, 290, 473, 132, 893, 950, 951, 581, 471, 666/897 tudzież do B. rej. por. 130, 131, 133, 472 i 641/99 należycie stronie zwrócił i wypłacił, co też istotnie nastąpiło.

Zdawałoby się, że kwestya ta raz na zawsze powyższemi orzeczeniami c. k. Ministerstwa Skarbu załatwioną została.

Okazuje się jednak niestety, że c. k. powiatowa Dyrekcyja skarbowa w Nowym Sączu ignoruje powołane orzeczenia ministerjalne, albowiem od indentyecznej z wyżej wspomnianymi kontraktami umowy z dnia 24. marca 1897, ze 108 właścicielami nadającymi p. Franciszkowi Paschkowi prawo poszukiwania nafty na ich gruntach, zawartej, stemplami na 115 koron na pierwszym arkuszu opatrzony, wymierzyła wezwaniem płatniczem z dnia 15. listopada 1902 do B. rej. poz. 1351/02, uważając tę umowę za kontrakt spółki (?!) a nie jak Ministerstwo skarbu w powołanych wyżej wypadkach orzekło, za kontrakt dzierżawny, licząc po 10 k. od właściciela gruntu, po strąceniu użytych do pierwszego arkusza aktu stępli 115 koron, dodatkową należycie 965 koron.

Od wymiaru tego wniósł oczywiście p. Franciszek Paschek rekurs, który jednak niema mocy wstrzymującej a nim zała

twiony zostanie, strona będzie zmuszoną tę należność choć niesłusznie wymierzoną zapłacić i czekać na zwrot onejże i to bez procentów może kilku lat.

Zważywszy, że postępowanie powiatowej Dyrekcyi skarbowej w Nowym Sączu jest w tym wypadku bezprawne i nielegalne, narażające stronę na koszta rekursu i utratę procentów od ewentualnie zapłaconej należności, których to kosztów i procentów Władze skarbowe nie zwracają i zważywszy, że takie postępowanie rozgrycza strony, podkopuje zaufanie i powagę Władzy podpisani zapytują:

czy Jego Ekscelencya byłby skłonny zarządzić, by wniesiony w tej sprawie rekurs jak najrychlej załatwiono i by nieściągano od strony w drodze gzekucyi wymierzonej dodatkowej należności 965 koron, aż do wydania prawomocnego orzeczenia

jakoteż czy Jego Ekscelencya zechce zapobiedz temu, aby w przyszłości podwładne Władze skarbowe nie dopuszczały się podobnej samowoli.

Lwów dnia 29. grudnia 1902.

M. Huza. Interpelant.

Bujnowski, Żardecki, Łazarski, Vivien, Tomaszewski, Michałowski, Romanowicz, Rotter, Schätzel, Vayhinger, Maryewski, Wilczkiewicz, Michalski, Lipiński, Stapiński, Wiśniewski, Maiss, Bojko.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu następnie zamyka posiedzenie oznaczając następne na dzień 29 grudnia 1902 roku, godzinę 7 wieczorem wreszcie odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 35 przed południem.

Marszałek krajowy:

Andrzej Potocki w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w r.

Kazimierz Lubomirski w r.

Protokół

18. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 30. grudnia 1902 r.

Początek o godzinie 7 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Andrzej hr. Potocki.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: J. E. c. k. Namieśnik Leon hr. Piniński i c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, iż zaludnienie Galicyi jest tak gęstem, że rolnictwo nie może dostarczyć środków ekonomicznych, w ilości wystarczającej do pokrycia potrzeb życiowych i cywilizacyjnych wszystkich mieszkańców naszego kraju, czego najlepszym wyrazem procent ludności szukającej ratunku w emigracyi;

zważywszy, iż prawie wszystkie towary przemysłowe sprowadzamy z innych krajów i państw, a w zamian nie wywozimy prawie żadnych produktów naszej pracy wytwórczej;

zważywszy, że chcąc kraj dźwignąć z tego groźnego położenia ekonomicznego musimy koniecznie stworzyć przemysł, któryby powiększył zarobek ludności krajowej i dostarczył towarów potrzebnych najszerszym kołom społeczeństwa, a zatem towarów, których produkeya musi poważnie wpłynąć na zmniejszenie sumy importu.

Nasza produkeya przemysłowa powinna być kierowaną przedewszystkiem do pokrycia zapotrzebowania krajowego;

w obec utrudnionych warunków zbytu na obcych targach do wywozu produktów przemysłowych zbyt wielkich nadziei przywiązywać nie możemy;

zważywszy, iż chcąc nowy przemysł stworzyć, a istniejący podnosić, trzeba poznać dokładnie warunki konsumeyi, produkeyi, i konkurencyi, trzeba zbadać co i ile dotąd produkujemy;

zważywszy, że biuro statystyczne przy Wydziale krajowym, nie może zadaniu temu

podobać, nie może równie dokładnie opracować tak statystyki administracji, rolnictwa, jak i przemysłu;

zważywszy, iż w budżetach ludności naszej między wydatkami na wyroby przemysłowe, pierwsze miejsce zajmują produkty przemysłu tkackiego. Prawie we wszystkich krajach i państwach, właśnie ten przemysł pierwszą rolę odgrywa;

zważywszy, iż tkaniny będące przedmiotem największego zapotrzebowania wyrabiają się fabrycznie, a my nie mając owych fabryk musimy je sprowadzać z innych krajów i państw, wnosimy:

Wysoki Sejm uchwała:

Poleca się Wydziałowi krajowemu założyć przy Departamencie przemysłowym biuro statystyczne, któreby nieustannie śledziło i badało kierunek i intensywność rozwoju produkcji przemysłowej i rozwój handlu w Galicyi, a wyniki tej pracy co roku drukiem ogłaszało.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu: dołożyć wszelkich starań do zachęcenia ludzi odpowiednio ukwalifikowanych, aby ci założyli w Galicyi tkalnię mechaniczną. Kraj ułatwi powstanie tego przedsiębiorstwa, udzielając pożyczki do wysokości połowy kapitału zakładowego i obrotowego. Pożyczka ta ma się zacząć amortyzować i oprocentowywać dopiero w pięć lat po otwarciu ruchu fabrycznego, stopa procentowa ma wynosić 2%, a amortyzacja rozdzieloną ma być na lat piętnaście. Suma pożyczki nie śmie przekraczać kwoty 300.000 koron.

Wydział krajowy otoczy tę fabrykę swoją opieką, której głównym celem będzie ułatwienie odbytu, a zatem u władz państwowych poprze starania zarządu fabryki o uzyskanie dostaw, a u administracji kolejowej o uzyskanie zniżek taryfowych, tak dla materiałów surowych jak i wyrobionego towaru.

Wnioskodawca:
Paygert.

W. Dzieduszycki, M. Urbański, Kozłowski, Krzysztofowicz, Agopsowicz, Trzeciecki, Traczewski, Laskowski, Klemens Dzieduszycki, Cielecki, Baworowski, Lityński, Sozański, Rudrof, Theodorowicz.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Polska szkoła ludowa w Białej ma być od 1. stycznia 1903 r. przyjętą na fundusz krajowy“.

Uzasadnienie: Jedyna ta polska szkoła w ziemczonem nawskróś mieście zachodnio-galicyskiem jest nieodzownie potrzebną, tembardziej że żadnego innego zakładu naukowego polskiego w Białej niema.

O koniecznej potrzebie rzeczonyj szkoły polskiej świadczy także i to, że jest ona przez dzieci polskie przepełniona mimo usilnej agitacji i wrogich wysiłków ze strony niemieckiej.

Szkoła ta była dotychczas utrzymywana z prywatnych funduszków, ukrajowienie zaś jej, którego się niniejszy wniosek domaga, wskazane jest pilnie względami na konieczność zwolnienia z więzów kapitału prywatnego, dla którego inne otwierają się zadania i względami narodowymi, wobec których obowiązkiem jest utrzymywać dla Polaków, oddanych na łup germanizacji przynajmniej jedną szkołę ludową polską.

Wnioskodawca:
Stojałowski w. r.

Szwed, Oleśnicki, Bojko, Mogilnicki, Gli dziuk, Korol, Krępka, Skołyśzewski, Barwiński, Szajer, Wilezkiewicz, Kremento wski, Żardecki, Kramarczyk.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

§. 31. ustawy gminnej z dnia 12. sier- 1866 uzupełniony ma być następującym dodatkiem:

Na urząd pisarza gminnego nie może być przyjęty nikt, kto się nie wykaże świadectwem zdanego przed władzą autonomiczną egzaminu pisarskiego.

Uzasadnienie: Zamęt w księgach prze-
ważnej części urzędów gminnych, fatalny
stan gospodarki i majątków gminnych, któ-
remu złe prowadzenie lub wogóle niepro-
wadzenie ksiąg rachunkowych szerokie
otwiera wrota, niewyzyskiwanie dobro-
dziejstw ustawy z powodu nieznamo-
sposobów, opóźnianie spraw powstałych
z stosunku do władzy rządowej i autono-
micznej i częste aczkolwiek mimowolne
szkodzenie interesom poszczególnych mie-
szkańców i całej gminy, uzasadniają aż
nadto potrzebę energicznego zapobieżenia
złemu, które tylko w ten sposób dojdzie
do skutku, że ustawowo określili się, jakie
osoby mogą być na posadę pisarza gmin-
nego przyjęte.

Wnioskodawca:
Stojałowski w. r.

Korol, Mogilnicki, Oleśnicki, Głidziuk, Ba-
rabasz, Staruch, Krempa, Barwiński, Sza-
jer, Bojko, Żardecki, Kramarczyk, Ostapczuk,
Bohaczewski, Huryk, Skołyśzewski.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

I n t e r p e l a c y a
do JW. c. k. Komisarza rządowego.

Niżej podpisani zapytują kiedy zmie-
rza wreszcie Wysoki Rząd przystąpić do
budowy nowego gmachu sądowego w mie-
ście Budzanów powiatu Trembowelskiego.
Pomieszczenie tamże obecne biur sądo-
wych nie odpowiada nawet najprymitywniej-
szym wymogom higieny i jest wprost za-
bójczem nie tylko dla urzędujących panów,
ale i dla stron. Na dowód wystarczy przy-
toczyć fakt, że kilku urzędników postradało
tam zdrowie. Zresztą powaga sądu wymaga,
aby w podobnych norach nie umieszczano
przybytku sprawiedliwości. Sprawa niniej-
sza już od lat dziesięciu jest aktualną, ale

dotychczas ani na krok naprzód nie po-
stąpiła.

Lwów dnia 29. grudnia 1902.

Interpelant:
Jerzy Baworowski.

Traczewski, Korytowski, Zdzisław, Skrzyń-
ski, Ochrymowicz, Trzecieski, Wiktor Czay-
kowski, Bal, Cielecki, Vivien, Agopsowicz,
Jan Urbański, Paygert, Sozański,

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu.

Na posiedzeniu dnia 14. lipca 1901 Wy-
soki Sejm powziął następującą uchwałę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w miarę
przybywania kwalifikowanych sił nauczy-
cielskich, przystąpił do założenia nowych
szkół średnich, a przedewszystkiem szkół
realnych i w tem celu przekazuje c. k.
Radzie szkolnej krajowej petycję miasta
Żywca o założenie tamże szkoły realnej do
uwzględnienia.

Zważywszy dalej, że założenie takiej
szkoły w Żywcu ze względu na przemysł-
wość w okolicy i ochronę przed germani-
zacją ludności polskiej jest akcją niezbe-
dnie ważną i pilną.

Zważywszy nakoniec, że miasto Ży-
wiec na założenie tej szkoły, zobowiązało
się złożyć gotówką 100.000 koron.

Dla tego podpisani zapytują jakie
kroki poczynił c. k. Rząd w celu założenia
szkoły realnej w Żywcu i czyli ta szkoła
wprędce otworzoną zostanie?

Lwów dnia 29. grudnia 1902.

Interpelant:
Szwed.

Wilczkiewicz, Żardecki, Huryk, Barabasz,
Staruch, Krempa, Potoczek, Stojałowski,
Korol, Cielecki, Bojko, Mogilnicki, Kramar-
czyk, Krementowski, Oleśnicki.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie wprowadzenia w życie rozjemczych urzędów gminnych w kraju.

Jakkolwiek na podstawie §. 10. ustawy państwowej z dnia 21. września 1869 Nr. 150 dz. u. p. wydaną została dla naszego kraju ustawa krajowa z dnia 6. czerwca 1875 dz. ust. p. Nr. 27 o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych, lubo wniosku posłów włościańskich z dnia 29. stycznia 1893 nie o niej nie słyhać i sądy rozjemcze przeprowadzonemi nie są.

Jak szkodliwą rzeczą są dla ludu naszego te tak zwane prowizorya, jak również obrazówki, które to procesa są u naszego ludu o lada głupotę na porządku dziennym, a które przenoszą 1000 krotną wartość naruszonego przedmiotu, podczas gdy w ustawie gminnej §. 27 jest bardzo dogodny sposób załatwienia podobnych spraw bez kosztów i to zaorałeś odorz, zagrodziłeś odgrodź, obraziłeś przeprosz itp. jak to było za dawnych czasów, kiedyto wójt w gminie załatwiał podobne sprawy dopóki nie wkroczyły w to sądy.

Nie ulega też wątpliwości, że sprawowanie sądownictwa przez ludność, przyczynia się nietylko do rozbudzenia sprawiedliwości i świadomości obowiązku przestrzegania ustaw, ale także do obznajmienia się z głównymi zasadami odnośnych przepisów prawnych, że kształci ono i uszlachetnia tych, którzy się sądzeniem zajmują, usposabia ich do współdziałania w samorządzie, czyni ich rozważniejszymi i dbałymi o podniesienie dobrobytu tak u innych osób jak i u siebie samych. — Ztąd też bezpodstawnem jest zdanie tych, którzy twierdzą, że ludność wogóle dopiero wtedy do jakiegokolwiek udziału w sądzeniu dopuścić będzie można, kiedy lud wpoi się w pojęcia prawne i kiedy się podniesie jego stan ekonomiczny.

Potrzebną i niecierpiącą zwłoki jest rzeczą wprowadzenie w życie w naszym kraju sądów rozjemczych, i to w ten sposób, aby w gminach liczących do 4000

mieszkańców miały prawo do rozstrzygania spraw do 600 K — w gminach niżej 4000 mieszkańców do 100 K — a w ten tylko sposób można uniknąć tych ogromnych strat czasu i kosztów, jakie obecnie przy każdej bagateli lud szczególnie włościański ponosi.

Wobec tych tak ważnych powodów zapytują podpisani:

Czy Wysoki c. k. Rząd jest gotów nareszcie poczynić odpowiednie kroki, aby sądy rozjemcze w jak najkrótszym czasie w Galicyi zaprowadzonemi zostały po myśli ustawy krajowej z 6. marca 1875 dz. u. p. Nr. 27.

Lwów dnia 29. grudnia 1902

Interpelant:

Franciszek Krempa.

Rotter, Bojko, Kolischer, Schajer, Maiss, E. Michałowski, Szwed, Wilczkiewicz, Krementowski, Stapiński, Małachowski, Tomaszewski, Stojałowski, Huza, Żardecki, Rayski, Rutowski, Maryewski.

I n t e r p e l a c y a

posła ks. Stojałowskiego i towarzyszy do Jaśnie Wielmożnego Komisarza rządowego w sprawie pobierania łapówek przez c. k. nadkomisarza starościńskiego p. Stawskiego w Żywcu.

P. Stawski, nadkomisarz przy c. k. Starostwie w Żywcu znany jest powszechnie z tego, że lubi przyjmować od stron łapówki.

W bieżącym roku handlarzowi bydła niejakiemu Weisslitzerowi z Sopotni tak długo nie wydawał żądanej przez tegoż koncesyi, aż Weisslitzer dał mu 100 kor. łapówki i wówczas koncesya znalazła się bardzo prędko.

Świadcami na tę okoliczność są prócz Weisslitzera: adwokat dr. Broder w Zabłociu koło Żywca i aptekarz Szczepański z Zabłocia.

Niedawno tenże p. Stawski miał dochodzenie za wzięcie od jednego z chłopów sumy 20 złr., za którą to sumę miał urządzić komisję, a on komisji żadnej nie urządził i pieniądze nie zwrócił.

Wobec świeżego, a niezaprzeczonego i w żadne kunsztowne szaty nieopryzdzianego faktu przyjęcia łapówki, zapytują podpisani:

Czy Jaśnie Wielmożny komisarz rządowy gotów jest spowodować wytoczenia przeciw p. Stawskiemu najsurowszego śledztwa i sprawić, aby p. Stawski został w stosowny sposób ukarany i aby z powiatu żywieckiego, w którym powszechnie uchodzi za łapownika, został przeniesiony gdzieindziej?

Interpelant:
Stojałowski.

Zardecki, Korol, Mogilnicki, Oleśnicki, Bochaczewski, Staruch, Barabasz, Huryk, Ostapczuk, Szajer, Skołyższewski, Barwiński, Bojko, Krempa, Glidziuk.

Sekretarz p. Bochaczewski czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła dra Korola i Towarzyszy do c. k. komisarza rządowego w sprawie nadużyć wyborczych przy ostatnich wyborach uzupełniających posła do Rady państwa z gmin wiejskich Stryj-Drohobycz-Żydaczów.

Wybory uzupełniające z gmin wiejskich do Rady Państwa z okręgu wyborczego Stryj-Drohobycz-Żydaczów odbyły się dnia 18 listopada 1902 wśród wołających o pomstę do nieba nadużyć ze strony c. k. organów rządowych zarówno podczas prawyborów, jak i przy samych wyborach. Nadużycia te stoją w rażącej sprzeczności z ordynacją wyborczą i czynią swobodę głosowania, tudzież autentyczność aktu wyborczego illuzorycznymi.

C. k. komisarze wyborczy, jak c. k. Starosta Niewiadomski w Stryju, komisarz Starostwa Napadiewicz w Drohobyczu i c. k. kierownik Starostwa w Żydaczowie Skalkowski brali czynny udział w agitacji na rzecz kandydatury hr. Henryka Starzeńskiego w czasie urzędowania na prawyborach, jedni w sposób jawny namowami, krzykiem i terroryzmem, drudzy podstępem i chytrą, fałszując urzędowy akt wyborczy. I tak:

A) W Stryju starosta Niewiadomski stanął jawnie na czele wyborców obszaru dworskiego w Ławocznem (w gminie tego nazwiska) i nakłaniał namowami tamtejszego naczelnika gminy, Stefana Podobowskiego, by mu dopomógł wybrać jednego wyborcę w osobie Wasyla Denczakowa, a gdy naczelnik opierał się, starosta ten złościł się i wykrzykiwał na stronników gminy, którzy głosowali solidarnie na swojego duszpasterza, ks. Bazylego Koptiucha, naczelnika gminy Stefana Podobowskiego i na zastępcę tegoż, Andrzeja Howdysza, przyczem bił kułakiem o stół tak silnie, że połamiał pierścień na ręce. A gdy nie mógł tem złamać solidarności wyborców gminnych, to starosta Niewiadomski po skończeniu głosowania nie ogłosił rezultatu z tegoż, przyjął jako wybranego tylko księdza. Andrzeja Howdysza, wybranego absolutną większością głosujących, odrzucił, i bez najmniejszej przyczyny prawnej zarządził drugie głosowanie, przy którym wyraźnie nakazał głosować na pobereźnika dworskiego, Wasyla Denczakowa i Stefana Podobowskiego słowami: „Niech będzie jeden nasz, a jeden wasz!“ I tych obu wygłosił wyborcami, wybranymi z bezprawnego drugiego głosowania. Wszystko to poświadczą członkowie komisji wyborczej: Stefan Podobowski i Andrzej Howdysz, tudzież wyborca Andrzej Myrenkow.

Przeciw takim wyborom wniósł Andrzej Howdysz i Andrzej Myrenkow protest do c. k. starostwa w Stryju, które, jak łatwo było można przewidzieć, protest ten odrzuciło, ponieważ c. k. starosta Niewiadomski nie chciał potępić samego siebie w charakterze c. k. komisarza wyborczego. Odnosna rezolucya c. k. starostwa w Stryju, znajduje się jako urzędowe curiosum w aktach protestu, wniesionego przez wyborców do Rady państwa przeciw wyborowi hr. Starzeńskiego i świadczy najwymowniej, że c. k. Starostowie w Galicyi kpią sobie z przepisów ordynacji wyborczej i reprezentują na wyborach nie komisarzy c. k. Rządu, tylko agitatorów polsko-szlacheckiego komitetu wyborczego!

Ten sam starosta Niewiadomski nie ogłosił w lokalu c. k. Starostwa terminu prawyborów, gdyż jemu jako głównemu agitatorowi rozchodziło się właśnie o to, by o tych terminach wyborczych po gminach wiejskich nikt nie wiedział oprócz podwładnych mu naczelników gminnych i naganiaczy wyborczych na obszarach dworskich, by w ten sposób bez udziału interesowanych członków gmin, a z samymi tylko zwolennikami kandydatury hr. Starzeńskiego przeprowadzić wybór.

Za tą tendencją z góry poszli lizuni wojtowie i wielu gminach taili termin wyborów, wskutek czego wybory wyborców odbywały się wbrew przepisom §. 39 ordynacyi wyborczej.

Tak działo się w wielu gminach.

W innych znowu gminach nie dotrzymywał tenże starosta terminu z rozpisany mi wyborami, zwlekał z dnia na dzień i spadał na wybory wtedy, gdy miejscowi zauszniczy wskazali mu czas stosowny. Przy takich praktykach przychodzą u starosty Niewiadomskiego do znaczenia indywidualna najgorszego rodzaju.

I tak w gminie Dzieduszyceach wielkich zostały wybory naznaczone na poniedziałek, jednak przeprowadzono je dopiero we czwartek przy pomocy nauczyciela ze Strychaniec, Władysława Chruszczewskiego, którego starosta Niewiadomski mimo szkolnego dnia przywiózł ze sobą jako agitatora. A trzeba wiedzieć, że ten panek Chruszczewski gotów jest do najpodlejszych usług. W roku 1893 na posadzie w Oporcu okradł ten światłodawca trafikę skarbową z tytoniem, wskutek czego wpłynęło doniesienie żandarmeryi w Ławocznem do c. k. Sądu powiatowego w Skolem pod dniem 13 listopada 1893 S. ⁸⁹³/₈₉₆. W Galicyi dziwne wne porządki. Nauczyciel Chruszczewski zniknął przez jedną noc z Oporca, przymieścił się na posadzie nauczyciela w Uhetnie, a obecnie w Strychańcach, obie te posady w tym samym powiecie, co Oporzec, a tylko w drugim powiecie sądownym

zaś w sądzie Skolskim przy rozprawie dnia 26 stycznia 1894 zastanowiono przeciw niemu śledztwo jako nieznanemu z miejsca pobytu (!) I takimi to ludźmi wysługuje się c. k. starosta Niewiadomski na prawyborach po gminach wiejskich, takich proteguje on jako przewodniczący Rady szkolnej okręgowej ze szkodą dla nauki i ze szkodą dla moralności publicznej..

Władysław Chruszczewski, przychwycony na kradzieży in flagranti, chodzi wskutek macherstw wyborczych bezkarnie po tym samym powiecie i awansuje na męża zaufania c. k. starosty. C. k. Starostwo stryjskie, a względnie c. k. starosta Niewiadomski zarządził doręczenie kart legitymacyjnych i kart głosowania dla wielu wyborców, jak się to stało w Tyszownicy, Międzybrodach, Truchainowie, Tuchli, Grabowcu, Skolskim, Hrebenowie, za pośrednictwem obszarów dworskich, które były agencjami komitetu wyborczego polsko szlacheckiego. Takie postępowanie sprzeciwia się §. 30 ordynacyi wyborczej, a zarządzone zostało przez c. k. starostwo w tym celu, ażeby wyborców wiejskich zapędzić gwałtem w sieć tych pokus i oszustw, któremi pozyskiwano głosy dla kandydatury hr. Starzeńskiego I w samej rzeczy ci obszarnicy postępowali w najdowolniejszy sposób z temi kartami, ale zawsze bez skrupułów wypisywali na nich imię hrabiego Starzeńskiego i to bez woli i wiadomości interesowanych wyborców, a resztę białego próżnego miejsca zapełniali najróżnorodniejszymi kreskami tak, że wyborca na wypadek, gdyby sam chciał tego narzuconego kandydata wykreślić, nie był ani w stanie, ani w możności napisać swego kandydata. Z takimi kartkami z imieniem hrabiego Starzeńskiego zgłosili się w przeddzień wyborów do posła Sejmu krajowego dra Oleśnickiego wyborcy włościanie z gmin Tyszownica i Międzybrody i oświadczyli, że takie karty otrzymali przez żydowski obszar dworski w Lubieńcach i domagali się czystych kart, by mogli napisać, swego kandydata.

Posel dr. Oleśnicki udał się z nimi do c. k. Starostwa, by w myśl §. 31 ord. wyb. te karty wymieniać. Ale tu oświadczył im komisarz ek. Starostwa Kaspary, że wszystkie akta wyborcze są pod kluczem u starosty, a starosta samego przez cały dzień nie będzie w biurze. To było powodem, że dr. Oleśnicki prosił zaraz tegoż dnia telegraficznie Prezydenta Ministrów o zarządzenie temu, a dr. Korol, poseł do Rady Państwa skonstatowawszy osobiście wszystkie te malwersacye starosty stryjskiego, odniósł się zaraz tegoż dnia z zażaleniem do prezydenta Ministrów, dra Körbera. Ale to wszystko nic nie pomogło. Starosta Niewiadomski widocznie wiedział, dla czego tak robi, on naprzód już zabezpieczył się w górze co do takiej roboty. Przecież w tym wyborze rozchodziło się o osobistość szwagra Ministra spraw zagranicznych! Co w porównaniu z tą okolicznością znaczy w Galicyi ordynacya wyborcza ze swoim §. 31, wedle którego unbrauchbar gewordene Stimmzettel powinny być odmienione!?

Starosta Niewiadomski schował się w przeddzień wyborów i w dzień wyborów, by tę wymianę uniemożliwić, on naprzód przeznaczył na unieważnienie karty, o której tu się rozchodziło, inaczej byłby je wymieniał, aibo stojąc na straży ustawy nie dozwoliłby był komisji unieważnić te karty bezpodstawnie wbrew §. 47 ordynacyi wyborczej. Przecież złowroga historia tych kartek została wniesiona przez ks. Dawydiaka do protokołu jeszcze przed rozpoczęciem aktu wyborczego!.. Był zatem dostateczny czas na wymianę na miejscu aktu wyborczego, gdyby tylko znalazła się była u starosty Niewiadomskiego dobra wola.

Jeszcze gorszy los spotkał wyborców Wasyla Kardasza i Fedora Krutyszynego z Piatniczan. Tym starostwo Stryjskie wcale nie doręczyło ani kart legitymacyjnych, ani kart głosowania. Daremnie ubiegał się za temież w Starostwie dr. Oleśnicki Starostwo było bez starosty, a wstęp za kartami do sali wyborczej był zagrożony przez

żandarmów, by wszelką interwencyę prawną udaremnić. Żandarmi ci zamknęli wstęp naszym wyborcom z kartami nawet w czasie oznaczonym wbrew §. 38 ord. wyb. na tak długo, dopóki stronnicy kandydatury hr. Starzeńskiego, którzy dostali się do sali przez wyłamany parkan z tylnej części lokalu wyborczego, nie rozmieścili się w sali na froncie przed komisją. Te upośledzające środki traktowania wyborców zwolenników kandydatury ks. Dawydiaka spowodowały znowu posła dra Oleśnickiego do telegraficznego odniesienia się z zażaleniem do Namiestnika, ale wszystkie te zażalenia nie miały najmniejszego skutku. Milczał na nie w Wiedniu Jego Ekscelencya Minister Prezydent, we Lwowie Jego Ekscelencya c. k. Namiestnik — nie dziw zatem, że starosta postępował przy tych wyborach, jak sam chciał — bez względu na ustawę, bez względu na sprawiedliwość! I ta to bezwzględność starosty wyprowadziła wyborców z cierpliwości. Wyborcy wiedzieli, że wyborcom z Pietniczan nie doręczono kart ze strony Starostwa, a teraz ci obywatela, zamiast spełnić swoje prawo konstytucyjne, drżą na dworze na mrozie przed bramą i w żaden sposób nie mogą doprosić się swego prawa! Zebrani wyborcy podnieśli zatem i dopiero wtedy wprowadzono wyborców Pietniczańskich, i to nie do sali wyborczej przed starostę, tylko do izby inspekyi policyjnej, gdzie komisarz Starostwa Kaspary, wręczył im zarówno karty legitymacyjne, jak i karty głosowania, ale te ostatnie z napisaniem imieniem hr. Starzeńskiego!.. Fakt ten poświadczy ks. Kaczmarek ze Stawska, ks. Petrowicz i ks. z Orawczyka, ks. Łuczakowski, Antoni z Pławia i ks. Dawydiak z Tuchli. A jest on niezbitem dowodem, że starosta Niewiadomski w Stryju występował z całym swoim urzędowym autorytetem jako agitator na rzecz hr. Starzeńskiego przy tych wolnych (!) wyborach!..

Oprócz nadużyć starosty Stryjskiego, popełnionych przez niego osobiście, tenże starosta Niewiadomski pobudzał jeszcze

członków komisji do nadużyć, a mianowicie: wyborca z Truchanowa, — jego imię zapisane w liście głosujących — oddał przy głosowaniu dwie kartki — jedną swoją, a drugą za chorego wyborcę wójta.

Na skutek interwencji ks. Dawydiaka został wyłapany in flagranti na tem oszustwie i komisja obie te kartki ze względu na tajne głosowanie uznała w ciągu głosowania uznała w ciągu głosowania po myśli §. 36 ust. 6 ordynacji wyborczej za nieważne. Starosta Niewiadomski z całą forszą nastawał na to, by rozstrzygnięcie co do ważności tych kartek odłożyć do końca głosowania (sic!), to znaczy nakłaniał komisję, do naruszenia §. 36 ust. 6 ordynacji wyborczej. Poświadczy to ks. Hebejczuk z Rozhureza i ks. Dawydiak. Po zamknięciu głosowania, ogłoszonym wyborcom przez przewodniczącego komisji, starosta Niewiadomski ni z tą ni z ową przedłożył komisji jakieś pismo od chorego wójta w Truchanowie (?), w którym stało, że obie unieważnione karty wyborcze z Truchanowa opiewały na imię hr. Starzeńskiego i spowodował komisję do uznania jednej z tych kart za ważną. Komisja nie namyślała się długo i uznała jedną tę kartkę Truchanowskiego wyborcy za ważną, chociaż ta kartka w ciągu głosowania została przez tę komisję w myśl przepisów unieważnioną i chociaż głosowanie zostało już ogłoszone jako zamknięte.

Przeciw jawnej samowoli komisji, która przy współdziałaniu c. k. starosty Niewiadomskiego naruszyła ordynację wyborczą w §. 36 ust. 6 i §. 46 ust. I., zgłosił członek komisji, ks. Żelechowski, protest do protokołu. Starosta Niewiadomski jest sprawcą całego bezprawia komisji, gdyż on to po ogłoszonym zamknięciu głosowania wyjechał przed komisję, jak deus ex machina, z beżprzedmiotowym pismem rzekomo od chorego wójta w Truchanowie. A jeżeli się zważy, że tenże wójt chory i niepiśmienny, to przyjdzie się do przekonania, że w tym samym momencie

gdy nie udała się sztuka z dwoma kartkami, komunikat ten nie mógł nadejść z Truchanowa, oddalonego o 4 mile od Stryja, a prędzej doręczył go staroście obecny w sali z Truchanowa, żyd Strelinger. Ale c. k. agitator starosta nie mógł przeboleć tego, że obie unieważnione kartki opiewały na imię hr. Starzeńskiego i w swojej gorączkowości zdradził to przed komisję, zapominając jednak, że przy całej nieprawości swego postępowania robi jeszcze perodyę z tajnego głosowania.

Reprezentant władzy, c. k. starosta Niewiadomski, obojętnie patrzył się na to jak komisja, w większości swojej przez niego skombinowana bez najmniejszego powodu prawnego, przewidzianego w §. 47 ust. 3 ord. wyb., unieważniła 3 głosy, podane na ks. Dawydiaka, i to właśnie na tych pokreślonych kartkach z Tyszownicy i Międzybrodów, których starosta nie chciał odmieniać, a trzecią kartkę od wyborcy z Pietniczan, doręczoną temuż z biedą w komnacie policyjnej Magistratu z imieniem hr. Starzeńskiego, które to imię tenże wyborca przekreślił w sali ołówkiem i wpisał imię ks. Dawydiaka... Do unieważnienia nie było żadnej podstawy prawnej, odnośni wyborcy temu nie winni, że otrzymali kartki pokreślone i nie w swoim czasie, odmieniać ich nie mogli przeto opisali imię swego kandydata, jak było można, a unieważnienie tych kartek nie da się niczem usprawiedliwić, chyba tylko jedną samowolę komisji. A właśnie na poskromienie samowoli przy wyborach funkcjonuje ek. komisarz rządowy. Ale tym razem ek. komisarz rządowy w osobie starosty Niewiadomskiego nie stał na wysokości prawnego urzędowania, tylko zeszedł w przepaść nadużyć, z których jednych dopuszczał się sam, a drugiemu inspirował swoją komisję wyborczą! Należy jeszcze dodać, że głos wirny proboszcza łac. w Stryju, ks. Ollendra, za Chodowice, policzono także nieprawie hr. Starzeńskiemu, albowiem tenże proboszcz, jako zamieszkały w Stryju, głosuje w grupie miast Stryj-Drohobycz-Sam-

bor, zaś w grupie gmin wiejskich na zasadzie §. 17 ordynacyi wyborczej nie ma prawa do głosowania.

Wynik z głosowania w Stryju przedstawia się cyfrowo w sposób następujący:

Wszystkich głosów oddano w Stryju 238. Z tych na księdza Dawydiaka 111, a na hr. Starzeńskiego 127.

Z tych ostatnich należy uznać jako nieważne 3, a to 1 głos wirylny proboszcza łąc. ze Stryja ks. Ollendra za Chodowice, 2. głos wyborcy z Truchanowa, unieważniony w ciągu głosowania, a policzony po zamknięciu głosowania, głos Wasyla Deneczkowa z Ławocznego, wybranego nieprawnie. Oddano zatem wszystkich ważnych głosów

	235
Na ks. Dawydiaka	111
„ Starzeńskiego	123

B) W Drohobyczu. Drohobycz ma od dawna swoją złą sławę w sprawach wyborczych. W r. 1897 i w r. 1900 sfalszowano tam raz i drugi raz akt wyborów do Rady Państwa. Fakt ten skonstatowało w obu wypadkach śledztwo karno-sądowe. I w tym roku przy wyborach uzupełniających do Rady Państwa w dniu 18 listopada był Drohobycz przeznaczony do takiej samej, lub co najmniej podobnej roboty. W tym celu rozpisano akt wyboru na 18 listopada na czas od godziny 9 rano do godz 2 po południu, kiedy tymczasem w Stryju i w Żydaczowie czas tegoż wyboru naznaczono między Drohobyczem a dwoma innymi powiatami wpada tem bardziej w oczy, że nie Drohobycz, tylko Stryj jest punktem środkowym powiatów wyborczych.

Mimo tego dla Drohobycza pozostawiono najwięcej czasu dla wyboru, a to dlatego, że w Drohobyczu ostatnimi laty za każdym razem nadrobiono macherską manipulacją, by uzyskać przewagę nad Stryjem i Żydaczowem. Ostatnimi laty pomagała temu głównie ta okoliczność, że sala, w której urzędowała komisya wyborcza, była dla ogółu wyborców niedostępna-

zatem wybory odbywały się bez kontroli i jawności. Tym razem na liczne zażalenia ze strony posłów ruskich w Wiedniu zmieniono tę procedurę i wybory odbyły się przy udziale wyborców razem z komisją w tej samej sali.

Oprócz nielegalnych sprawek starszego komisarza Starostwa, Napadiewicza w Letni i Krynicy, na które wyborcy Krynicy żalili się telegraficznie aż przed tronem Monarchy, odbyły się prawybory w Drohobyckiem dosyć korzystnie.

Widocznie zarezerwowano sobie z góry, dorobić wszystko w czasie samego aktu wyborczego dnia 18 listopada w Drohobyczu, a to za staraniem komisji wyborczej, która bądź co bądź jest mniej odpowiedzialną, aniżeli orgaua rządowe. I komisya ta spisała się, jak jej naprzód przepisano w Starostwie. Od tego też ona i składała się z ludzi, oddanych Starostwu, a ci ludzie stanowili w niej większość 5-ciu prze-
ciw 2.

Wynik aktu wyborczego w Drohobyczu wykazuje, że do głosowania stanęło wszystkich uprawnionych 267. Z tych oddało głosy na hr. Starzeńskiego 147, a nie 149. Potwierdzą to członkowie komisji wyborczej, ks. Warcholak z Orewego i Skorodyński z Truskawca, tudzież wyborcy ks. Antoni Chylak z Kropiwnika i ks. Otto z Liszni, którzy prowadzili dokładne zapiski w czasie skrutynium i sprowadzili to na urzędowej liście głosowania w obecności starosty Bobrzyńskiego, który razem z nimi na tejsze liście naliczył na ks. Dawydiaka 116, a nie 114 głosów, a mianowicie pierwszej stronie listy 70, a na drugiej 46. Ale komisya wyborcza mimo ogólnie znanego faktu ujęła 2 głosy na ks. Dawydiaka, a doliczyła je hr. Starzeńskiemu. Oprócz tego komisya wyborcza unieważniła jeszcze bezprawnie, wbrew §. 47 ustęp 3 ordynacyi wyborczej 4 głosy, oddane na ks. Dawydiaka, pomimo protestu członków ks. Warcholaka i ks. Skorodyńskiego, a to dlatego:

1) Że na karcie głosowania imię hrabiego Starzeńskiego było przekreślone, a imię ks. Bazylego Dawydiaka natomiast napisane po kilka razy. Takie unieważnienie sprzeciwia się ordynacyi wyborczej w §. 47 ust. 2.

2) Że w kartach głosowania przy złożeniu w jednej części liter w imieniu ks. Bazylego Dawydiaka świeżo napisanym atramentem zatarły się niektóre litery, zawsze jednak ta karta była czytelną, jak to skonstatował starosta Bobrzyński.

3) Że na karcie głosowania ks. Dawydiaka z Tuchli, — i 4) że na karcie z pełnem imieniem ks. Bazyli Dawydiak z Tuchli, członek komisji, pisarz gminny z Podbuża, w imieniu Dawydiak literę ja (α) odczytał jak n, głos ten członkowie komisji, nie umiejący czytać po rusku, uznali jako oddany na inną osobę.

Jeżeli się zważy, że §. 47 ordynacyi wyborczej najwyraźniej, przepisuje, jakie głosy należy uznać za nieważne, i że we wszystkich powyższych czterech wypadkach te wymagania z § 47 nie zachodzą, a prócz tego wszystkie te 4 głosy bez najmniejszej wątpliwości padły na tę samą osobę ks. Dawydiaka z Tuchli, to każdy bezstronny musi te głosy uznać za ważne.

Komisya w swojej większości nie umiejąca nawet czytać po rusku, ut litera docet, rozsądzała o tych głosach, jak ślepy o kolorach, i nikogo innego, tylko samą siebie potępiła!

Ale tu nasuwa się pytanie, po co był tam przy akcji c. k. komisarz rządowy w osobie starosty Bobrzyńskiego, jeżeli tak bez ceremonii naruszał ordynację wyborczą? Urzędnik ten milczał, i tylko od czasu do czasu wycedził słowo, — widocznie był on z góry w porozumieniu, między nim a komisją była ułożona zmowa, był strejk na całej linii, by nie dopuścić do wyboru włościańsko-ruskiego posła!...

W obec tych premis wynik jest taki, że na 267 oddanych głosów otrzymał ks. Dawydiak ważnych głosów $114 + 2 + 4 =$

razem 120, a hr. Starzeński 147, z których należy uznać za nieważne.

1) Głos wirylmy za Raniowice żyda Wiesenberga, zamieszkałego w Drohobyczu i głosującego tamże z grupy miast;

2) głos Onufrego Feszczaka z Truszowa, za którego głosował macher wyborczy Szyszka, przeciw któremu prowadzi się za to śledztwo karno-sądowe w Samborze.

Zatem wszystkich ważnych głosów oddano w Drohobyczu 265.

Z tych na ks. Dawydiaka 120.

Z tych na hr. Starzeńskiego 145.

C) W Żydaczowie. Pod adresem kierownika Starostwa w Żydaczowie należy tu podnieść jedną rzecz z całej akcji wyborczej w tym powiecie. Ale rzecz ta grubszego kalibru, graniczy bowiem z kodeksem karnym. Na prawyborach chciał on w Iłowie koniecznie przeprecz swojego kandydata w osobie miejscowego leśniczego Walischa na wyborcę. Ale cóż młody i nie praktyczny, nie wiedział, jak się do tego zabrać. Pan kierownik Starostwa sztukował jak mógł, dopuścił Walischa do głosowania raz jako leśniczego, drugi raz znowu jako właściciela realności w Iłowie (!), policzył dla Walischa głos Trendiaka (Procany), który wywinął się z kłopotu po Salomońsku, głosując: „Tak, jak wszyscy, tak i ja“. Ale wszystko to razem było mało namłotne, gdyż dało Walischowi wszystkiego 9 głosów, ks. Hlebowickiemu wszystkie głosy, a Dmytrowi Bilawskiemu 18 głosów na 27 głosujących. Bieda, — ale p. „kierownik“ kierował inaczej sprawą. Pisarza Ilka Wawczaka wypędził z kancelaryi, zasadził na jego miejsce nauczyciela Kozińskiego, by przepisał listę, ale nie spodziewał się „kierownik“, by „chamy“ pomiarkowali, jak on tę listę podyktuje. Wyborcom włościanom i ks. Hlebowickiemu było jednak tego stanowczo za dużo „Walisch“ i „Walisch“. Zaprotestowali i p. „kierownik“, nie kończąc dyktowania, pogroził i krzyknął: „kiedy tak, to będzie Walisch!“ Ale w tym pory-

wie zrobiło się jemu jakoś nie wyraźnie, czem prędzej udał się w nocy do sąsiedniej wsi Stulska i dopiero tu opamiętał się, że akt wyborów w Łowie nie ma podpisu i pieczęci urzędu gminnego. Ale to wszystko nie niezaszkodziło, leśniczy Walisch był wyborcą i oddał głos na hr. Starzeńskiego. Ale tu już zgodzi się z nami p. „kierownik Starostwa w Żydaczowie“, że ten głos Walischa jest nieważny. A nieważny jeszcze i głos wirylny za Rogozno Domaszewskiego dyrektora Banku krajowego, zamieszkałego we Lwowie, i ten padł na hr. Starzeńskiego. Zatem wszystkich ważnych głosów oddano w Żydaczowie 179.

Na Dawydiaka 115.

Na hr. Starzeńskiego 64.

Wszystkich ważnych głosów w całym okręgu wyborem oddano:

W Stryju 235, w Drohobyczu 265, w Żydaczowie 179, razem 629.

Absolutna większość wynosi 340.

Z tych ks. Dawydiak 111, a hr. Starzeński 124, z tych ks. Dawydiak w Drohobyczu 120, a hr. Starzeński 145, z tych ks. Dawydiak w Żydaczowie 115, a hr. Starzeński 64. Razem ks. Dawydiak 346 hr. Starzeński 333.

Tak wygląda wybór uzupełniający z gmin wiejskich z powiatów Stryj-Drohobycz-Żydaczów w świetle prawdy.

Nie dowidzieli tego c. k. Starostowie odnośnych powiatów, bo oni zwykli nie dowidzieć chłopskiej prawdy, ale dziwna rzecz, że tego nie dowiedział Jego Ekscelencya c. k. Namiestnik i wręczył mandat poselski hr. Starzeńskiemu, chociaż wszyscy wyborcy, nawet sami najgorętsi zwolennicy hr. Starzeńskiego przyznają, że przy tym wyborze z gmin wiejskich do Rady państwa większość ważnych głosów padła na ks. Dawydiaka!... Widocznie Namiestnictwo łwowskie nie badało aktów tego wyboru, wydało na oslep mandat poselski hr. Starzeńskiemu, swojemu desygnowanemu kan-

dydatowi, licząc na pewno, na to, że pociąg Koła polskiego nie dopuści do weryfikacji tego wyboru, na który złożyła się cała oficjalna brutalność Lwowa, Stryja, Drohobycza i Żydaczowa na rzecz szlachcica, szwagra ministra spraw zagranicznych.

Zapytujemy przeto Jego Ekscelencyę c. k. Namiestnika w Galicyi na ręce c. k. komisarza rządowego:

1) Dlaczego Jego Ekscelencya c. k. Namiestnik nie zarządził, by starosta ze Stryja zachowywał się grzecznie i przedmiotowo na prawyborach, a nie występował w roli agitatora, jak to było w Ławocznem, gdzie bijąc o stół rękami tak, że aż rozbił na ręce pierścień, krzykiem terroryzował wyborców: „Niech będzie jeden nasz, a jeden wasz!“ i bezprawnie zarządził drugie głosowanie, pomimo tego, że w pierwszym głosowaniu wszyscy trzej wyborcy otrzymali bezwzględną większość głosów? Przecież na to postępowanie starosty Niewiadomskiego wnoszono ustne zażalenie do Jego Ekscelencyi!

2) Dlaczego Jego Ekscelencya c. k. Namiestnik nie nakazał staroście w Stryju odmienić pokreślone karty głosowania dla wyborców z Tyszowicy, Międzybrodów i wydać na czas karty głosowania wyborcom z Pietniczan? Przecież na postępowanie starosty, sprzeciwiające się pod tym względem ordynacyi wyborczej, zalił się telegraficznie poseł Dr. Oleśnicki w dniu wyboru?

3) Na jakiej podstawie wydał Jego Ekscelencya certyfikat poselski hr. Starzeńskiemu, nie zbadawszy aktów wyborczych, z których już na pierwszy rzut oka widocznem jest, że hr. Starzeński nie otrzymał bezwzględnej większości, że komisye wyborcze pod manudukęją starostów w Stryju i Drohobyczu unieważniały ważne kartki z głosami na ks. Dawydiaka wbrew ordynacyi wyborczej, — a przecież zbadanie operatu wyborczego w pierwszej linii było obowiązkiem c. k. Namiestnika, tembardziej, że na kardynalne braki tego operatu zwrócili telegraficznie uwagę Jego Ekscelencyi

wyborey Stryjscy i członek komisji wyborczej, ks. Żelechowski w klauzuli, motywującej, dlaczego nie podpisał aktów wyborczych?

4) Czy zamierza Jego Ekscelencya c. k. Namiestnik pociągnąć do surowej odpowiedzialności winnych starostów, którzy dopuścili się nadużycia władzy przy tych wyborach, a w pierwszym rządzie starostę Niewiadomskiego?

We Lwowie dnia 29. grudnia 1902.

Interpelant:
Korol w. r.

Bobaczewski, Gładziuk, Mogilnicki, Oleśnicki, A. Barabasz, Ostapczuk, Barwiński, Ochrymowicz, Staruch, Huryk, Stojałowski, Mazikiewicz, Kramarczyk, Szwed.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie powyższych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń, a interpelacye odstąpi p. komisarzowi rządowemu, następnie wzywa sekretarza do odczytania petycyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 29. grudnia 1902 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls.: 1664.

Komisji szkolnej Ls.: 1663, 1667, 1678
1681, 1690, 1694, 1696.

Komisji administracyjnej Ls.: 1665,
1671.

Komisji kolejowej Ls.: 1702.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1659, 1660,
1661, 1662, 1666, 1668, 1669, 1670, 1672,
1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1680,
1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1688, 1689,
1691, 1692, 1693, 1695, 1697, 1698, 1699,
1700, 1701.

Po odczytaniu petycji Ls.: 1659 Ruskiej Bursy w Tarnopolu o zasiłek udziela Marszałek głosu p. Barwińskiemu, który tego zażądał.

P. Barwiński nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis

dalszych petycji, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 1664 Ruskiej bursy w Stryju o zasiłek przemawia p. Oleśnicki, popierając tę petycję i wnosząc na przekazanie jej komisji budżetowej. Marszałek oznajmia, że petycja ta zostanie przydzieloną komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy krajowej o uwolnieniu budynków ze zdrowymi i tanimi mieszkaniami dla robotników od dodatków do podatku domowo-klasowego, domowo-czynszowego tudzież od 5% podatku od dochodów z domów czasowo uwolnionych od podatku.

Sekretarz p. Urbański uwolniony od czytania tego przedłożenia, wnosi na odsłanie tego przedłożenia do komisji podatkowej.

Przemawia p. Leo i wnosi, by przedłożenie to odesłać do komisji podatkowej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania w tym przedmiocie na następnym posiedzeniu.

Izba uchwała przekazanie tego przedłożenia komisji podatkowej.

Marszałek otwiera rozprawę nad wnioskiem dodatkowym p. Leo co do przedłożenia ustnego sprawozdania w tym przedmiocie na następnym posiedzeniu.

Przemawia p. Stojałowski przeciw formalnemu wnioskowi p. Leo.

Po zamknięciu rozprawy uchwała Izba dodatkowy wniosek p. Leo na polecenie komisji podatkowej, by przedłożyła sprawozdanie ustne w tym przedmiocie na następnym posiedzeniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o pro-wizoryum budżetowem na pierwsze trzy miesiące roku 1903.

Sprawozdawca p. Stanisław Badeni odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Komisja budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków zwyczajnych z funduszu krajowego na rachunek roku budżetowego 1903 na podstawie budżetu z r. 1902

II. Sejm upoważnia do pobierania na rzecz funduszu krajowego dodatku do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatku do państwowego podatku gruntowego, domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5% podatku od wolnych domów w wysokości 60 groszy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków:

b) dodatku do państwowych podatków bezpośrednich osobistych, wprowadzonych nastawą z dnia 25. października 1896 Dz. p. p. Nr. 220. z wyjątkiem podatku osobi-sto-dochodowego w w wysokości 66 groszy od każdej korony całej, przypisanej należności tych podatków;

c) opodatkowani w mieście Krakowie i w powiatach: krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków wymienionych w II a. w wysokości 49 groszy, zaś wymienionych w II b. w wysokości 55 groszy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

III. Upoważnienia, udzielone pod I i II obowiązują do dnia 31. marca 1903.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Korol.

Marszałek wzywa galeryę, by zachowała się spokojnie.

Przemawia dalej p. Korol.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Bohaczewski.

Marszałek wzywa posła Bohaczewskiego, by według postanowień regulaminu przemawiał zwrócony do Marszałka, a posłów by nie prowadzili rozmowy z posłem.

Przemawia dalej p. Bohaczewski.

Marszałek wzywa posłów, by nie przerywali mowcy.

Przemawia p. Bohaczewski dalej, a następnie prosi Marszałka o przerwanie posiedzenia.

Marszałek wzywa mowcę, by mówił dalej.

Przemawia dalej p. Bohaczewski.

Podczas przemówienia p. Bohaczewskiego prosi w sprawie formalnej o głos p. Huryk.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie pozwala na przerywanie mowcy, przeto po skończeniu mowy przez p. Bohaczewskiego udzieli głosu w sprawie formalnej p. Hurykowi

Przemawia dalej p. Bohaczewski.

Marszałek wzywa posła Bohaczewskiego, by nie prowadził prywatnej rozmowy.

Przemawia dalej p. Bohaczewski.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 30 grudnia 1902 roku godzinę 10 rano, i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 20 po północy.

Marszałek krajowy:

Andrzej Potocki w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Myczyński w. r.

Protokół

19. posiedzenia, I. sesji, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 30. grudnia 1902 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Andrzej hr. Potocki.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 137.

Ze strony Rządu: J. E. c. k. Namieśnik Leon hr. Piniński i c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siedemnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół ośmnastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejścia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 30 grudnia 1902 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls: 1758, 1759, 1760.

Komisji szkolnej Ls: 1719, 1729, 1734, 1737, 1744, 1748, 1749, 1750, 1762, 1765, 1767.

Komisji petycyjnej Ls: 1761.

Komisji administracyjnej Ls: 1746.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls: 1712, 1715, 1763.

Komisji drogowej Ls: 1716, 1717, 1732.

Wydziałowi krajowemu Ls: 1713, 1714, 1718, 1720, do 1728, 1730, 1731, 1733, 1735, 1736, 1738 do 1743, 1745, 1747, 1751, 1757, 1764, 1766.

Po odczytaniu petycji Ls: 1712. Gminy Grabie powiatu wielickiego o zabezpieczenie wałów ochronnych prawego brzegu Wisły i petycji Ls: 1713. Gminy Krzesławice i Bojanczyce pow. wielickiego o zasiłek na dokonczenie budynku szkolnego; Marszałek udziela głosu p. Skołyśzewskiemu, który tego zażądał.

P. Skołyśzewski nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 1732 Zwierzchności gminnej w Haliczu o zniesienie myta drogowego i mostowego na drodze krajowej pod Haliczem po odczytaniu petycyi Ls: 1733. Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Stanisławowie o subwencję przemawia p. Huryk popierając każdą z tych petycyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wraz z Komisją przemysłową wdrożył badania i dochodzenia, oraz rokowania z narodowymi czynnikami w Białej, celem założenia w jak najkrótszym czasie polskich kursów przemysłowych dla rękodzielników, tudzież polskiej szkoły lub kursów dla przemysłu fabrycznego sukienniczego, celem dania możności polskim robotnikom sukienniczym nabycia potrzebnych im wiadomości w zawodzie przodowników i majstrów fabrycznych sukienniczych.

Wnioskodawca:
Stojałowski.

Stapiński, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Huryk, Żardecki, Szwed, Tarnawski, Szajer, Skołyszewski, Kramarczyk, Potoczek, Oleśnicki, Mogiłuński, Korol.

W n i o s e k

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby łącznie z Dyrekcją Banku krajowego wziął pod rozwagę zmianę warunków

w udzielaniu pożyczek na grunta włościańskie w tym kierunku, ażeby oszacowanie gruntów nie opierało się na samym ioczym nie podatkowym, ale uwzględniało też wartość gospodarstwa włościańskiego w danych — przez stosunki i ceny miejscowe ziemi — warunkach; tudzież, aby te pożyczki rozkładane być mogły do spłaty na dłuższy niż dotychczas szereg lat, podobnie jak pożyczki miejskie, lub pożyczki udzielane obszarom dworskim.

Sprawozdanie swe w tej sprawie przedłoży Wydział krajowy na najbliższej sesyi.

2. Poleca się Dyrekcji Banku krajowego, aby wdrożyła odpowiednie badania w celu założenia zastępstwa Banku krajowego w mieście Białej.

Sprawozdanie z działań w wymienionym celu przedstawi Dyrekcya Wydziałowi krajowemu, który je przedłoży Sejmowi na najbliższej sesyi.

Wnioskodawca:
Stojałowski w. r.

Wilczkiewicz, Krementowski, Włodek, Götz, Borkowski, Baworowski, Cielecki, Skołyszewski, Kramarczyk, Potoczek, Szajer, Szwed, Krempa, Bojko, Stapiński.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, i wzywa do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

I n t e r p e l a c y a

do Wys. Wydziału krajowego.

Do powiatów Galicyi zachodniej, które w czerwcu 1902 klęską powodzi nawiedzone zostały, należy bezsprzecznie i powiat Żywiecki, albowiem jak to sprawozdanie

c. k. Starostwa w Żywcu dowodzi, szkody przez tę powódź zrzędzone — wynoszą na gruntach włościańskich na drogach i mostach gminnych, jak również na mostach i drogach powiatowych ogólnie około 800.000 koron.

Wobec takiej klęski c. k. Starostwo w Żywcu udało się do c. k. Namiestnictwa, a Wydział powiatowy do Wys. Wydziału krajowego, z prośbą, o wydatniejszą zapomogę dla powiatu Żywieckiego w celu poratowania poszkodowanych włościan i odbudowania zerwanych tam — dróg i mostów — na co c. k. Namiestnictwo udzieliło bezzwrotnej zapomogi tylko 5.000 koron i 5 wagonów soli dla bydła a Wysoki Wydział krajowy także tylko 3.500 koron, co wobec tak wielkiej klęski jest to zapomogą bardzo mało znaczącą, i powiat Żywiecki pod tym względem jest pokrzywdzony, bo Wydział powiatowy mimo tego że obecnie nałożono 31% dodatku na cele drogowe, nie jest w stanie zbudować tych mostów które woda zrujnowała.

Gdy Wysoki Sejm dla powiatów powodzią dotkniętych na ostatniej sesji przyznał kwotę 100.000 koron a z tej powiatowi Żywieckiemu przeznaczono tylko 3.500 koron.

Zapytują przeto podpisani:

1°. Czyli powiatowi Żywieckiemu z przeznaczonych przez Sejm 100 tysięcy koron, będzie jeszcze jaka znaczniejsza kwota powodziowa przyznana i czyli:

2°. Wydział krajowy będzie łaskaw udać się do Wysockiego Rządu o udzielenie temu powiatowi dalszej zapomogi dla uboższych powodzi i na budowę zerwanych mostów na drogach gminnych i powiatowych?

Lwów, dnia 29 grudnia 1902.

Szwed.
Interpelant.

Kramarczyk, Potoczek, Korol, Barabasz, J. Stapiński, Staruch, Bojko, Krempa, Stojalowski, Buynowski, Szajer, Dr. Łazarski, Żardecki, Oleśnicki.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego komisarza Rządowego we Lwowie.

Pdniewał jak wiadomo rok 1902 pod względem klęsk elementarnych wyrządził w Galicyi zachodniej znaczne szkody, a szczególnie w powiecie Bialskim w którym według sprawozdania c. k. Starostwa Bialskiego z dnia 26 czerwca b. r. L. 26987 wykazano c. k. Namiestnictwu szkody u samych włościan prócz obszarów dworskich wyrządzone w gruntach i w plonach na 847.000 koron, zaś w mostach w drogach gminnych około 160.000 koron czyli razem około 1.000.000 koron. Na pokrycie czego w swoim wniosku postawionym w miesiącu czerwcu 1902 r. w Sejmie krajowym, domagał się podpisany od Wysockiego Rządu tylko 100.000 a od Sejmu krajowego 20.000 koron — co też Wysoki Sejm, swoją uchwałą w miesiącu lipcu 1902 do wiadomości przyjął; lecz pomimo tego na pokrycie tej nadzwyczajnej klęski udzielił faktycznie bajecznie niską sumę dla powiatu Bialskiego, gdyż tylko z kasy rządowej 16.000 koron, a z Kasy krajowej 3.500 koron — co prawie w żadnym sunku nieporatowało poszkodowanych, tak że wioski położone nad rzekami Soły i Wisły już dziś faktycznie nie mają czem inwentarza swojego żywici — a cóż dopiero będzie z nadchodzącą wiosną przy obsiewie i obsadzaniu gruntów, — jak to już dają do myślenia nowe petycje wpływające do Sejmu z gmin Kaniowa, Kaniowa Bestwińskiego i Kaniowa Dankowskiego, a od innych gmin nadbrzeżnych, trzeba się takich samych próśb spodziewać.

Dla tego podpisani zapytują:

Dla czego powiat Bialski przy rozdzielaniu zapomóg spowodowanych powodziami został tak po macoszemu traktowany,

w obec ogromu klęsk przechodzących jednego miliona koron. I czyli Wysoki Rząd raczy temu powiatowi przy zasiewach wiosennych przyjść koniecznie z wydatniejszą pomocą?

Lwów, dnia 28 grudnia 1902.

Interpelant
Kramarczyk

Stojałowski, Szwed, Żardecki, Potoczek, Wilczkiewicz, A. Krementowski, Oleśnicki, Mogilnicki, Dr. Łazarski, Korol, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Huryk.

I n t e r p e l a c y a
do Pana Komisarza Rządowego.

W dniu 25 b. m. wybuch w kopalniach węgla w Jaworznie groźny pożar, który spowodował znaczne zniszczenie w urządzeniach kopalni. Maszyny zupełnie przez pożar zepsute nie mogły pracować nad pompowaniem wody w skutek czego kopalnia w Jaworznie zalana wodą, niezdołną jest do dalszej produkcyi a jak znawcy fachowi twierdzą nie ma nadziei, ażeby przed upływem półtora roku kopalnia doprowadzoną być mogła do stanu normalnego.

Następstwem tej katastrofy jest, iż liczna rzesza robotników znalazła się nagle bez zajęcia. Jak dzienniki donoszą około 1500 robotników znajduje się dziś bez chleba, z tych młodzi robotnicy mają być ze służby uwolnieni, starsi spensjonowani a tylko pewna nieznaczna liczba robotników rozmieszczoną być ma po innych kopalniach. Wynika zatem z tego, że znaczna część robotników wraz z rodzinami znajduje się już obecnie w ciężkim położeniu materyalnem a jeżeli nie znajdzie rychło nowego zajęcia w innych kopalniach co nie będzie zapewne tak łatwem — brankie jej środków do życia.

Wobec tego stanu rzeczy podpisani pytują p. Komisarza rządowego.

1. Czy Rządowi znanym jest ten opłakany stan licznej rzeszy robotników.

2. Co Rząd uczynił, względnie uczynić zamierza, ażeby pozbawionych pracy robotników zabezpieczyć od klęski głodowej i dostarczyć im koniecznego zarobku.

We Lwowie dnia 29 grudnia 1902.

Interpelant
Kazimierz Lubomirski

Jerzy Baworowski, Skrzyński, Mycielski, Władysław Leopold Jaworski, Wojciech Dzieduszycki, St. Badeni, Piotr Górski, Gorayski, Cieński, Vivien, Niezabitowski, Czaykowski, Jan Götz, Z. Włodek, Brykczynski, Cielecki, Tomaszewski.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi stosownie do ich treści Wydziałowi krajowemu i Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, iż wpłynęło jeszcze jedno nagłe sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Turka na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa, przeto jeżeli nikt w Izbie się nie sprzeciwi, umieści je na dzisiejszym porządku dziennym.

Izba nie sprzeciwia się wzięciu tej sprawy pod obrady, wobec czego udziela Marszałek głosu członkowi Wydziałowi krajowego p. Wereszczyńskiemu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy

U s t a w a

z dnia _____ o zezwoleniu gminie miasteczka Turka na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I.

Gminie miasteczka Turka zezwala się pobierać od chwili wejścia w życie te

ustawy aż do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego alkoholu 16 h, czyli od jednego hektolitra 16 koron;

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jako to: araku, rumu, esencji ponczowej, rosolisu, likieru, sliwowiecy, koniaku itp. 3 h, czyli od jednego hektolitra 3 K;

3. Od jednego hektolitra piwa 1 korona 70 h.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje w Art. I. wyszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Turka.

Art. IV.

Te opłaty ciążyą tylko na konsumpcji w obrębie gminy administracyjnej, nie można nimi obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłat tych wolną ma być wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli Cesarskiego rozporządzenia z 17 lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest ona od państwowego podatku konsumpcyjnego.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej ek. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o prowizoryum budżetowem na pierwsze trzy miesiące roku 1903.

Przemawia J. E. c. k. Namiestnik Leon hr. Piniński.

Przemawia p. Rutowski.

P. Struszkiewicz stawia formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia iż do głosu zapisani są przeciw prowizoryum pp. Mogilnicki, Stojałowski, Barwiński, Staruch, Ostapczuk, Kramarczyk, Potoczek, Skołyśzewski, Szwed, Barabasz, Oleśnicki, Krempa, Glidziuk, Mazikiewicz, Ochrymowicz, za prowizoryum pp. Kozłowski, Stapiński, Czaykowski Władysław Wiktor, Wojciech Dzieduszycki, Stadnicki, Tarnowski Stanisław i Cieński Tadeusz. Marszałek wzywa zapisanych do głosu aby wybrali mowców generalnych.

Marszałek oznajmia po chwili, że mowcą generalnym przeciw prowizoryum

wybrany został p. Mogilnicki, za poseł Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia mowca generalny przeciw w prowizoryum p. Mogilnicki.

Przemawia generalny mowca za prowizoryum p. Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela głosu dla faktycznego sprostowania p. Stapińskiemu i wzywa go, by ograniczył się ściśle na faktycznym sprostowaniu.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wnioski komisji I, II, III, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba w oddzielnem głosowaniu całą powyższą uchwałę zawierającą wnioski I—III komisji, w trzecim czytaniu bez czytania.

O godzinie 2 min. 40 po południu Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczór.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 30 grudnia 1902 roku.

Początek posiedzenia o godzinie 8 min. 30 wieczorem.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie poboru krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Załączony 1/2 projekt ustawy;

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatku w stosunku 72.000 koron rocznie na wprowadzenie w życie organizacji biura poboru krajowej opłaty od piwa, zanim następnemu Sejmowi przedłożony będzie etat tego biura.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Ks. Krakowskiem

o pborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Piwo konsumowane w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem, podlega opłacie krajowej, w wysokości 1 K. 70 gr. z hektolitra.

§. 2.

Opłatę krajową winni uiszczać.

1. Przedsiębiorca browaru za piwo, podległe opłacie krajowej, które sam szynkuje, lub odstępuje osobom prywatnym w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem, nie trudniącym się ani wyszynkiem, ani sprzedażą piwa.

2. Szynkujący lub sprzedający za wszystko jeszcze nieopłacone piwo, które nabywają.

3. Prywatni (L. 1.) za piwo sprowadzone z miejscowości, położonej poza obrę-

hem obszaru, w którym niniejsza ustawa obowiązuje.

§. 3.

Oplata krajowa, którą mają uiszczać przedsiębiorcy browaru, płatną jest w chwili wydania piwa ze składów browaru, a opłata, którą mają uiszczać osoby, wymienione w §. 2. l. 2 i 3. w chwili odbioru piwa. Rozporządzenie wykonawcze do niniejszej ustawy postanowi, kiedy osoby obowiązane do uiszczenia krajowej opłaty konsumcyjnej mają zgłaszać odbiór, względnie wydanie piwa podlegającego tej opłacie, oraz określi, kiedy i w jaki sposób należy opłatę tę uiszczyć.

Poszczególnym osobom, obowiązanych do płacenia krajowej opłaty, lub całym grupom, może Wydział krajowy zezwolić na uiszczenie opłaty ryczałtowej na podstawie zawartego układu.

§. 4.

Szynkujący lub sprzedający piwo nie własnego wyrobu obowiązani są, dopóki się trudnią tym przemysłem, dozwolili urzędnikowi krajowemu, sprawującemu kontrolę, wstępu do wszystkich lokalności, gdzie się piwo sprzedaje i przechowuje, a na żądanie przedłożyć mu dowody na odbiór piwa względnie na uiszczoną opłatę krajową.

Przedsiębiorcy browarów i właściciele samoistnych składów piwa mają wykazywać ilości wydanego piwa w sposób, podany w rozporządzeniu wykonawczem.

§. 5.

Każda gmina jest obowiązana organom, powołanym do wykonania postanowień niniejszej ustawy, użyć bezzwłocznie potrzebnej pomocy w czasie ich urzędowej czynności, skoro tej pomocy zażądata.

§. 6.

Publiczne przedsiębiorstwa przewozowe są obowiązane organom wymienionym w

rozporządzeniu wykonawczem, donosić o każdej przesyłce piwa, nadeszłej do odbiorcy zamieszkałego w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, a nadanej w jednym z reszty Królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, podając zarazem adres odbiorcy i dzień, w którym mu wydano przesyłkę.

§. 7.

I. Szynkujący, lub sprzedający piwo nie własnego wyrobu, tudzież prywatni są obowiązani — jeżeli w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadają w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem zapas piwa przewyższający 1 hl. — donieść o tem pisemnie najpóźniej w pięć dni po wejściu w życie tej ustawy organom, które w drodze wykonawczej będą do tego przeznaczone, podając ilość piwa i miejsce jego przechowania, a to celem urzędowego skonstatowania zapasu. Dodatkową opłatę krajową wynoszącą 1 K. 70 gr. z hektolitra, przypadającą za zapas, przynoszący 1 hl., który jest wolny od tej dodatkowej opłaty, mają wymienione osoby uiszczyć w ciągu 8 dni po dokonanyim przepisie.

Przy wymierzaniu dodatkowej opłaty krajowej uwzględnioną będzie dotychczasowa opłata, o ile udowodnionem będzie, że opłatę tę uiszczono funduszowi krajowemu wedle taryfy.

II. Każdy przedsiębiorca browaru jest obowiązany najpóźniej do dnia piątego po wejściu w życie niniejszej ustawy przedłożyć organom, które w rozporządzeniu wykonawczem będą do tego przeznaczone, na piśmie w 2 egzemplarzach szczegółowy wykaz zapasów piwa, znajdującego się w dniu wejścia w życie tej ustawy w jego browarze (lokalach fermentacyjnych i piwnicach) i ewentualnie na składzie, znajdującym się po za browarem, jednak w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Ks. Krakowskiem, a prowadzo-

nym na własny rachunek. Zarazem jest obowiązany zezwolić tym organom na skontrolowanie dokładności tego wykazu przez całkowite lub próbne zbadanie zapasów.

§. 8.

O zażaleniach w przedmiocie krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa rozstrzyga Wydział krajowy z wyjątkiem postępowania karnego (§. 9).

Zażalenie można wnosić albo na ręce urzędnika krajowego sprawującego kontrolę (§. 4.), albo też bezpośrednio do Wydziału krajowego w ciągu 14 dni, licząc od następnego dnia, w którym stronę zawiadomiono o zarządzeniu przeciwko któremu występuje.

Jeżeli zażalenie było nadane na pocztę, czas biegu pocztowego będzie odliczony przy obrachowaniu czterdziestu - dniowego terminu wówczas tylko, gdy nadanie na pocztę nastąpiło za urzędowym poświadczeniem (recepis).

W razie gdy ostatni dzień terminowy przypada na niedzielę lub święto, termin upływa dopiero z następnym dniem poprzednim.

§. 9.

Przekroczenia tej ustawy i przepisów wykonawczych, o ile nie podpadają pod postanowienia kodeksu karnego, ulegną karze pieniężnej od 3 do 200 koron, lub karze aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Postępowanie karne ma się odbywać według przepisów rozporządzenia ministerjalnego z dnia 3 kwietnia 1855 Dz. p. p. Nr. 61. Przekroczenia tej ustawy przedawniają się po upływie roku.

Dla przedsiębiorców browaru liczy się roczny termin dopiero od dnia obrachunku.

Władze polityczne ściągają po myśli cesarskiego rozporządzenia z dnia 20 kwietnia 1856. Dz. p. p. Nr. 96. kary pieniężne na rzecz ubogich tej gminy, w której obrębie nastąpiło przewinienie.

§. 10.

Kara nie uwalnia od uiszczenia należnej opłaty. Opłata przedawnia się po upływie trzech lat, licząc od dnia, w którym organy, sprawujące kontrolę, upewniły się o ukróceniu opłaty.

§. 11.

Niezapłaconą opłatę krajową należy ściągać w sposób, przepisany dla ściągania zaległych podatków państwowych.

§. 12.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie dnia 1 kwietnia 1903 i obowiązuje do dnia 31. grudnia 1909.

Gdyby jednak w ciągu tego okresu prócz kwot, należących się funduszowi krajowemu według artykułów IX, X, XII i XIII postanowień wprowadzących do ustawy z dnia 25. października 1896 Dz. p. p. Nr. 220 i z mocy ustawy z dnia 8. lipca 1901 Dz. p. p. Nr. 86, przyznano funduszowi krajowemu z zasobów państwa na resztę tego okresu roczną sumę, któraby dorównywała lub przewyższała kwotę czystego dochodu, jaki w poprzedzającym roku kalendarzowym fundusz krajowy miał na zasadzie niniejszej ustawy, traci niniejsza ustawa moc swoją już od chwili, kiedy nastąpi przyznanie takiej rocznej sumy.

Rozporządzenie wykonawcze do niniejszej ustawy, wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z c. k. krajową Dyрекcyą skarbu i Wydziałem krajowym.

§. 13.

Postanowienia ustawy z dnia 4 lipca 1899 Dz. u. kr. Nr. 93 o poborze krajowych opłat konsumcyjnych, o ile tyczą się poboru opłaty konsumcyjnej od piwa, tracą moc obowiązującą z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

§. 14.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Przedłożony projekt ustawy o opłatach konsumcyjnych zwraca się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, by zebrał daty i materiały co do artykułów konsumpcyjnej w kraju i na pierwszej sesji przedłożył Sejmowi projekt ustawy o wprowadzeniu krajowych opłat od artykułów konsumpcyjnej zbytkowej.

Izba popiera wniosek p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Jędrzejowicz Adam.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Kolischer.

Przemawia p. Rutowski i stawia następującą rezolucję:

R e z o l u c y a.

Sejm uchwalając powyższą ustawę, jako najkorzystniejszą w danych okolicznościach reformę przejściową krajowej opłaty od piwa, domaga się od c. k. Rządu umożliwienia dalszej reformy, któraby usunęła obciążenie Skarbu krajowego oraz administracji krajowej.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wdrożenie dalszych rokowań z c. k. Rządem celem uzyskania ostatecznej reformy krajowych opłat w tym kierunku, ażeby krajowa opłata od piwa była w sposób analogiczny do krajowej opłaty od spirytusu na rzecz Skarbu krajowego przypisywaną, ściąganą i kontrolowaną przez organa Skarbu państwa.

Izba popiera rezolucję p. Rutowskiego.

Przemawia p. Kramarczyk.

P. Tarnowski Stanisław stawia formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej. Marszałek oznajmia, że do głosu

zapisał się przedtem p. Stojałowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że wniosek p. Oleśnickiego na dwie części rozdzieli, a mianowicie zarządzi głosowanie najprzód nad pierwszą częścią wniosku w następującem brzmieniu.

Przedłożony projekt ustawy o opłatach konsumcyjnych od piwa zwraca się Wydziałowi krajowemu, następnie zaś nad 2-gą częścią wniosku: „Poleca się Wydziałowi krajowemu by zebrał“. . . , aż do końca, według brzmienia we wniosku p. Oleśnickiego.

P. Oleśnicki oświadcza, że zgadza się na taki sposób rozdzielenia i poddania pod głosowanie jego wniosku.

Izba odrzuca pierwszą część wniosku a drugą część wniosku p. Oleśnickiego jednomyślnie uchwała w osobnem głosowaniu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Piwo, konsumowane w Królestwie Galicyi i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskiem, podlega opłacie krajowej w wysokości 1 K. 70 gr. z hektolitra.

Izba bez rozprawy uchwała §. 1 zgodnie z wnioskiem komisji.

P. Maryewski prosi o głos, a po chwili na zapytanie Marszałka oświadcza, że nie prosi o głos w sprawie formalnej, lecz do §. pierwszego.

Marszałek oświadcza, że §. 1 został już uchwalony zgodnie z wnioskiem komisji.

Przemawia p. Męciński i stawia formalny wniosek na przyjęcie *en bloc* projektu ustawy od §. 2 do §. 14 włącznie.

Przemawia p. Jahl i oświadcza, że sprzeciwi się formalnemu wnioskowi p. Męcińskiego.

Marszałek oświadcza, że będzie zapytywał przy każdym paragrafie posłów, czy kto zgłasza poprawkę do każdego §. projektu ustawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

1. Przedsiębiorca browaru za piwo, podległe opłacie krajowej, które sam szynkuje, lub odstępuje osobom prywatnym w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem nie trudniącym się ani wyszynkiem, ani sprzedażą piwa.

2. Szynkujący lub sprzedający za wszystko jeszcze nieopłacone piwo, które nabywają

3. Prywatni (L. 1.) za piwo sprowadzone z miejscowości, położonej poza obrębem obszaru, w którym niniejsza ustawa obowiązuje.

Przemawia p. Jahl i stawia następującą poprawkę.

W §. 2 ustępie 1. w drugim wierszu zamiast słów „osobom prywatnym“ ma być „swoim odbiorcom“.

Marszałek wzywa p. Jahla, by w przemówieniu swem ograniczył się ściśle na motywowaniu poprawek, a nie polemizował z mowcami, którzy zabierali głos w generalnej rozprawie nad projektem tej ustawy.

Przemawia dalej p. Jahl

Izba popiera poprawkę p. Jahla.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Przemawia p. Jahl i zmienia swą pierwotną poprawkę w ten sposób, by w §. 2. ustępie 1. w drugim wierszu zamiast słów „osobom prywatnym“ umieścić słowa: „poszczególnym osobom i stowarzyszeniom“.

Izba popiera zmienioną poprawkę p. Jahla.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 2 zgodnie z wnioskiem komisji, z opuszczeniem słów w ustępie 1. tegoż §-fu „osobom prywatnym“ następnie odrzuca Izba w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Jahla, a wreszcie uchwała osobno zgodnie z wnioskiem komisji słowa „osobom prywatnym“ zawarte w ustępie 1 we wierszu drugim z góry tego paragrafu.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Opłata krajowa, którą mają uiszczać przedsiębiorcy browaru, płatną jest w chwili wydania piwa ze składów browaru, a opłata, którą mają uiszczać osoby, wymienione w §. 2 l. 2 i 3, w chwili odbioru piwa. Rozporządzenie wykonawcze do niniejszej ustawy postanowi, kiedy osoby obowiązane do uiszczenia krajowej opłaty konsumcyjnej mają zgłaszać odbiór, względnie wydanie piwa podlegającego tej opłacie, oraz określi, kiedy i w jaki sposób należy opłatę tę uiszczyć.

Poszczególnym osobom obowiązany do płacenia krajowej opłaty, lub całym grupom, może Wydział krajowy zezwolić na uiszczenie opłaty ryczałtowej na podstawie zawartego układu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Szynkujący lub sprzedający piwo nie własnego wyrobu obowiązani są, dopóki się trudnią tym przemysłem, dozwolić urzędnikowi krajowemu, sprawującemu kontrolę wstępu do wszystkich lokalności, gdzie się piwo sprzedaje i przechowuje, a na żądanie przedłożyć mu dowody na odbiór piwa, względnie na uiszczoną opłatę krajową.

Przedsiębiorcy browarów i właściciele samoistnych składów piwa mają wykazywać ilości wydanego piwa w sposób, podany w rozporządzeniu wykonawczem

Izba uchwała bez rozprawy §. 4 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Każda gmina jest obowiązana organom, powołanym do wykonania postanowień niniejszej ustawy, użyzyć bezzwłocznie potrzebnej pomocy w czasie ich urzędowej czynności, skoro tej pomocy zażądata.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Publiczne przedsiębiorstwa przewozowe są obowiązane organom, wymienionym w rozporządzeniu wykonawczem, donosić o każdej przesyłce piwa, nadeszłej do odbiorcy, zamieszkałego w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, a nadanej w jednym z reszty Królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, podając zarazem adres odbiorcy i dzień, w którym mu wydano przesyłkę.

Przemawia p. Jahl i stawia poprawkę by zamiast słów w 5 wierszu z góry tego §-fu „w jednym z reszty Królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych“ umieścić słowa: „poza granicami tegoż Królestwa“.

Izba popiera poprawkę p. Jahla.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

P. Kolischer zapisany do głosu zrzeka się głosu.

Przemawia p. Jahl.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 6 zgodnie z wnioskiem komisji, a z opuszczeniem słów w piątym wierszu z góry, „w jednym z reszty Królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych“, następnie odrzuca Izba w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Jahla a wreszcie osobno uchwała zgodnie z wnioskiem komisji słowa w piątym wierszu z góry tego paragrafu „w jednym z reszty Królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych“.

Sprawozdawca czyta:

§ 7.

1. Szynkujący lub sprzedający piwo nie własnego wyrobu, tudzież prywatni są obowiązani — jeżeli w dniu wejścia m życie niniejszej ustawy posiadają w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem zapas piwa, przewyższający 1 hl. — donieść o tem pisemnie najpóźniej w pięć dni po wejściu w życie tej ustawy organom, które w drodze wykonawczej będą do tego przeznaczone, podając ilość piwa i miejsce jego przechowania, a to celem urzędowego skonstatowania zapasu. Dodatkową opłatę krajową wynoszącą 1 K. 70 gr. z hektolitra, przypadającą za zapas, przenoszącą 1 hl., który jest wolny od tej dodatkowej opłaty, mają wymienione osoby uiszczyć w ciągu 8 dni po dokonany przypisie.

Przy wymierzaniu dodatkowej opłaty krajowej uwzględniona będzie dotychczasowa opłata, o ile udowodnionem będzie, że opłatę tę uiszczono funduszowi krajowemu wedle taryfy.

II. Każdy przedsiębiorca browaru jest obowiązany najpóźniej do dnia piątego po wejściu w życie niniejszej ustawy przedłożyć organom, które w rozporządzeniu wykonawczem będą do tego przeznaczone na piśmie w 2 egzemplarzach szczegółowy wykaz zapasów piwa, znajdującego się w dniu wejścia w życie tej ustawy w jego browarze (lokalach fermentacyjnych i piwnicach) i ewentualnie na składzie, znajdującym się

poza browarem, jednak w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem, a prowadzonym na własny rachunek. Zarazem jest obowiązany zezwolić tym organom na skontrolowanie dokładności tego wykazu przez całkowite lub próbne zbadanie zapasów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 7 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

O zażaleniach w przedmiocie krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa rozstrzyga Wydział krajowy z wyjątkiem postępowania karnego (§. 9).

Zażalenie można wносить albo na ręce urzędnika krajowego, sprawującego kontrolę (§. 4), albo też bezpośrednio do Wydziału krajowego w ciągu 14 dni, licząc od następnego dnia, w którym stronę uwiadomiono o zarządzeniu, przeciwko któremu występuje.

Jeżeli zażalenie było nadane na pocztę czas biegu pocztowego będzie odliczony przy obrachowaniu czternastu-dniowego terminu wówczas tylko, gdy nadanie na pocztę nastąpiło za urzędowym poświadczeniem (recepis).

W razie gdy ostatni dzień terminowy przypada na niedzielę lub święto, termin upływa dopiero z następnym dniem poprzednim.

Izba uchwała bez rozprawy §. 8 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Przekroczenia tej ustawy i przepisów wykonawczych, o ile nie podpadają pod postanowienia kodeksu karnego, ulegną karze pieniężnej od 2 do 200 K., lub karze aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Postępowanie karne ma się odbywać według rozporządzenia ministerjalnego z

dnia 3. kwietnia 1855 Dz. p. p. Nr. 61. Przekroczenia tej ustawy przedawniają się po upływie roku.

Dla przedsiębiorców browaru liczy się roczny termin od dnia obrachunku.

Władze polityczne ściągają po myśli cesarskiego rozporządzenia z dnia 20 kwietnia 1854. Dz. p. p. Nr. 96. kary pieniężne na rzecz ubogich tej gminy, w której obrębie nastąpiło przewinienie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Kara nie uwalnia od uiszczenia należnej opłaty. Opłata przedawnia się po upływie trzech lat, licząc od dnia, w którym organy, sprawujące kontrolę, upewniły się o ukróceniu opłaty.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Niezapłaconą opłatę krajową należy ściągać w sposób, przepisany do ściągania zaległych podatków państwowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 11 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie dnia 1. kwietnia 1903 i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1909.

Gdyby jednak w ciągu tego okresu prócz kwot, należących się funduszowi krajowemu według artykułów IX, X, XII i XIII postanowień wprowadzających do ustawy z dnia 25 października 1896 Dz. p. p. Nr. 220 i z mocy ustawy z dnia 8. lipca 1901 Dz. p. p. Nr. 86, przyznano funduszowi krajowemu z zasobów państwa na

resztę tego okresu roczną sumę, któraby dorównywała lub przewyższała kwotę czy-
stego dochodu, jaki w poprzedzającym roku
kalendarzowym fundusz krajowy miał na
zasadzie niniejszej ustawy, traci niniejsza
ustawa moc swoją już od chwili, kiedy
nastąpi przyznanie takiej rocznej sumy.

Rozporządzenie wykonawcze do ni-
niejszej ustawy, wyda c. k. Namiestnictwo
w porozumieniu z c. k. Dyrekcją skarbu
i Wydziałem krajowym.

Przemawia p. Jędrzejowicz Adam i sta-
wia poprawkę, by w pierwszym wierszu
pierwszego ustępu tego paragrafu zamiast
słów komisji: „dnia 1 kwietnia 1903“
umieścić słowa: „z dniem 1 lipca 1903“.

Izba popiera poprawkę p. Jędrzejowi-
cza Adama.

Przemawia p. Komisarz rządowy Rad-
ca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Łazarzski i stawia po-
prawkę następującą: na końcu 3. ustępu
tego paragrafu po słowie: „Krajowym“ do-
dać słowa: „w terminie oznaczonym w ustę-
pie 1 tego paragrafu“.

Izba popiera poprawkę p. Łazarzskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia
p. sprawozdawca.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem
komisji, 1 i 2 ustęp §. 12 z opuszczeniem
słów „dnia 1 kwietnia 1903“, następnie
odrzuca w oddzielnem głosowaniu poprawkę
p. Jędrzejowicza Adama, dalej osobno
uchwała Izba słowa komisji z dnia 1 kwie-
tnia 1903“, wreszcie uchwała oddzielnie
ustęp 3 §. 12 zgodnie z wnioskiem komisji
a w oddzielnem głosowaniu uchwała po-
prawkę p. Łazarzskiego aby po słowie „kraj-
owym“ zawartem na końcu trzeciego ustępu
tego paragrafu dodać słowa: „w terminie
oznaczonym w ustępie 1. tego paragrafu“.

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

Postanowienia ustawy z dnia 4 lipca
1899 Dz. u. kr. Nr. 93 o poborze krajo-
wych opłat konsumcyjnych, o ile tyezą się
poboru opłaty konsumcyjnej od piwa, tracą
moc obowiązującą z dniem wejścia w ży-
cie niniejszej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 13
zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Wykonanie niniejszej uchwały poru-
czam Mojemu Ministrowi spraw wewnę-
trznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 14
zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lo-
domeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem, o
poborze krajowej opłaty konsumcyjnej
od piwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa
Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem rozporządzam co
następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł
i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek
sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czy-
tania tej ustawy bez czytania, uchwała
Izba powyższą ustawę w trzeciem czyta-
niu bez czytania.

Marszałek wzywa do odczytania dru-
giego wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy
do wydatku w stosunku 72.000 K. rocznie
na wprowadzenie w życie organizacyi biura
poboru krajowej opłaty od piwa, zanim

następnemu Sejmowi przedłożony będzie etat tego biura.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek wzywa do odczytania rezolucji p. Rutowskiego.

Sprawozdawca czyta:

R e z o l u c y a.

Sejm uchwalając powyższą ustawę, jako najkorzystniejszą w danych okolicznościach reformę przejściową krajowej opłaty od piwa, domaga się od c. k. Rządu umożliwienia dalszej reformy któraby usunęła obciążenie Skarbu krajowego oraz administracji krajowej.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wdrożenie dalszych rokowań z c. k. Rżadem celem uzyskania ostatecznej reformy krajowych opłat w tym kierunku, ażeby krajowa opłata od piwa była w sposób analogiczny do krajowej opłaty od spirytusu na rzecz Skarbu krajowego przypisywaną, ściaganą i kontrolowaną przez organa skarbu państwa.

Izba bez rozprawy uchwała powyższą rezolucję p. Rutowskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy krajowej o uwolnieniu budynków ze zdrowymi i tanimi mieszkaniami dla robotników od dodatków do podatku domowo-klasowego, domowo-czynszowego, tudzież od 5% podatku od dochodów z domów czasowo uwolnionych od podatku.

Sprawozdawca p. Loewenstein odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę!

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o uwolnieniu budynków mieszczących w sobie zdrowe i tanie mieszkania dla robotników od dodatków do podatku domowo-klasowego, domowo-czynszowego i od 5% tego podatku od dochodu z domów czasowo wolnych od podatku.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Budynki wymienione w ustawie z dnia 8. lipca 1902 Dz. p. p. Nr. 144, mieszczące w sobie zdrowe i tanie mieszkania dla robotników, wolne są na przeciąg czasu na który przyznano im na podstawie powyższej ustawy uwolnienie od podatku domowo-klasowego, domowo-czynszowego i od 5% tego podatku od dochodu z domów czasowo uwolnionych od podatku, również od opłaty wszelkich dodatków krajowych i powiatowych, jak niemniej od połowy dodatków gminnych do wyżej wymienionych podatków państwowych.

§. 2.

Reprezentacje gminne mogą rozszerzyć ustanowione w §. 1 uwolnienie od połowy dodatków gminnych także na dalszą część, względnie na resztę swych dodatków.

§. 3.

Gdyby ulgi przyznane na podstawie ustawy z 8 lipca 1902 Dz. p. p. Nr. 144 miały przedwcześnie zgasnąć, zgaśnię równocześnie i uwolnienie od dodatków.

§. 4.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 5.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i Skarbu.

Przemawia p. Stojałowski i stawia poprawki następujące:

§. 1. Budynki wymienione w tej ustawie są wolne od podatków krajowych i powiatowych za każdorazowem zezwoleniem Sejmu i reprezentacyi powiatowej"; §. 2. Reprezentacya gminna uchwała, czy budynki takie mają być wolne".

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Rutowski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek formalny p. Stanisława Badeniego.

Marszałek oświadcza, że do głosu zapisani są przeciw wnioskowi komisji p. Huryk, za p. Stojałowski.

Przemawia sapisany do głosu przeciw p. Huryk.

Przemawia zapisany do głosu za p. Stojałowski i cofa postawione do §§. 1 i 2 tej ustawy poprawki.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Budynki wymienione w ustawie z dnia 8. lipca 1902 Dz. p. p. Nr. 144. mieszczące w sobie zdrowe i tanie mieszkania dla robotników, wolne są na przeciąg czasu, na który przyznano im na podstawie powyższej ustawy uwolnienie od podatku domowo-klasowego, domowo-czynszowego i od 5%owego podatku od dochodu z domów czasowo uwolnionych od podatku, również od opłaty wszelkich dodatków krajowych i powiatowych, jak niemniej od połowy

dotatków gminnych do wyżej wymienionych podatków państwowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Reprezentacye gminne mogą rozszerzyć ustanowione w §. 1 uwolnienie od połowy dodatków gminnych także na dalszą część, względnie na resztę swych dodatków.

Izba bez rozprawy uchwała §. 2 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Gdyby ulgi przyznane na podstawie ustawy z 8 lipca 1902 Dz. p. p. Nr. 144 miały przedczasnie zgasnąć, zgasnie równocześnie i uwolnienie od dodatków.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwała §. 4. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i Skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem Księstwem Krakowskiem o uwolnieniu budynków mieszczących w sobie zdrowe i tanie mieszkania dla robotni-

ków od dodatków do podatku domowoklasowego, domowo-czynszowego i od 5%owego podatku od dochodu z domów czasowo wolnych od podatku.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków nagłych.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k n a g ł ą c y,

W myśl ustawy z dnia 6. września 1885 nr. 122. Dz. u. p. jakoteż objętej nią ugody z 10-go i 17-go lipca 1885 między c. k. Rządem a Towarzystwem c. k. uprzyw. kolei północnej imienia Cesarza Ferdynanda zawartej, mocą której zostały unormowane warunki odnowienia koncessyi, przysłuża państwu od dnia 1-go stycznia 1904 prawo wykupienia tej kolei żelaznej.

W interesie państwa leży niewątpliwie by cała sieć przecinających państwo sieci kolei żelaznych, była w ręku państwa — od tego bowiem zależy możność prowadzenia odpowiedniej państwowej polityki taryfowej, której cele i środki różnić się muszą od celów i środków jakich używa akcyjne prywatne przedsiębiorstwo. W myśl tej zasady upaństwowiono już w szeregu lat wiele prywatnych kolei — niestety przeważnie źle się rentujących — a upaństwowienie dalszych jest w toku, w miarę — jak warunki odnośnych koncesyi czynią to możliwem. Kraj nasz a z nim Wysoki Sejm jak również i reprezentacya nasza w Radzie państwa domagała się z naciskiem, by kolej północna łącząca kraj nasz z resztą państwa została upaństwowioną, linie

tej kolei bowiem stanowią jedyną drogę, którą przechodzić muszą wszelkie transporta z Galicyi ku zachodowi i odwrotnie. Zależność ta całego naszego wywozu i przywozu od polityki taryfowej prywatnego przedsiębiorstwa — odbija się ciężko na całym rozwoju ekonomicznym kraju naszego.

Gdy się nadto zważy, że linie kolei północnej cesarza Ferdynanda należą do najrentowniejszych w państwie, że rentowność tych linii, z chwilą, kiedy wielkie roboty inwestycyjne się rozpoczną, niewątpliwie się zwiększy — a i po dokonaniu tych robót rentowność ta wskutek naturalnego rozwoju ekonomicznego, co najmniej na dotychczasowym pozostanie poziomie, to i ze względu na finanse państwa nakład na wykupno jakkolwiek znaczny wpłynąć musi tylko korzystnie na stan ogólnej rentowności kolei państwowych.

Wysoki Sejm tedy działając w interesie tak państwa jak i kraju i popierając w zupełności stanowisko, jakie w tym przedmiocie zajęła reprezentacya kraju w Radzie państwa raczy uchwalić.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, by poczynił wszelkie ku temu przygotowania, ażeby w terminie, kiedy upaństwowienie linii c. k. uprz. kolei Północnej cesarza Ferdynanda kontraktowo stanie się dopuszczalnem, to jest 1. stycznia 1904, wykupno ich rzeczywiście zostało dokonaniem.

Lwów, 30. grudnia 1902.

Teofil Merunowicz w. r.

Wnioskodawca.

Małachowski, Michalski, E. Michałowski, Bujnowski, Tomaszewski, Jabłoński, Fruchtman, Bednarski, Fiedler, Wiśniewski, Wurst, Lipiński, Rayski, Rutowski, Jahl, Rotter, Kolischer, Loewenstein, Witosławski, Vayhinger, Tarnawski, Romanowicz.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając sam wniosek, który uchwała Izba bez rozprawy.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski czyta :

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd aby o przedłożeniach odnoszących się do unormowania produkcji cukru interesa rolnictwa naszego kraju i związanego z nim przemysłu cukrowniczego w jak najszerszej mierze uwzględnił i nie tylko istnienie tego przemysłu ale i dalszy jego rozwój zapewnił.

Zdzisław Tarnowski.

St. Tarnowski, St. Stadnicki, W. Dzieduszycki, A. Jędrzejowicz, Zd. Skrzyński, St. Jędrzejowicz, Ty-zkiewicz, Leo, Roman Potocki, Kozłowski, K. Badeni, Dąbski, Kolischer, Męciński, Bebrzyński, Struszkiewicz.

Przemawia p. Zdzisław Tarnowski, uzasadniając nagłość swego wniosku.

Marszałek wzywa posłów, by uzasadniając nagłość wniosków ograniczali się ściśle na motywowaniu nagłości, a nie wchodzili w meritum sprawy.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku p. Zdzisława Tarnowskiego.

P. Zdzisław Tarnowski zrzeka się głosu dla uzasadnienia treści samego wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek p. Zdzisława Tarnowskiego.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta :

Wniosek naglący.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby zbadał bezzwłocznie przyczyny krytycznego położenia kopalnictwa naftowego i przedłożył na najbliższej sesji wnioski, mające na celu sanację tej gałęzi przemysłu krajowego.

Zarazem uchwała się, odnieść się do c. k. Rządu z prośbą o zarządzenie wszelkich środków, leżących w jego zakresie, ażeby administracja Państwa ze swej strony przyczyniła się do podtrzymania i poparcia tego przemysłu i zapewniła tym sposobem pracę dla tysiąca robotników w tym dziale dotąd zatrudnionych a zupełnem bezrobociem i nędzą zagrożonych.

Wnioskodawca :

Męciński w r.

Borkowski, K. Lubomirski, Tyszkowski, Kozłowski, Rutowski, Lipiński, Płocki, Goray-ski, Sękowski, Gntewosz, Gnoiński, Kolischer, Wł. Czaykowski, Rayski, Moysa, Wisniewski, Wł. W. Czaykowski, Trzeciecki, Sozański, Ciński, Vivien, Rudrof, Romanowicz, Schnell, Klemens Dzieduszycki, Brykczyński, Wincenty Krański, Antoni Theodorowicz, Pawlikowski, Garapich, Baworowski, Niezabitowski, Korytowski, Za-leski, Merunowicz, Gnoiński.

Przemawia p. Męciński uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba uchwała bez rozprawy.

Przemawia p. Męciński uzasadniając sam wniosek, który Izba uchwała bez rozprawy.

Sekretarz p. Kazimierz Lubomirski czyta :

Wniosek nagły

posła Struszkiewicza i towarzyszy w sprawie poparcia ze strony kraju uprawy roślin okopowych.

Z uwagi na rolę, jaką w nowożytnem rolnictwie odgrywa uprawa roślin okopowych.

Z uwagi dalej, że uprawa ta w ostatnich czasach zamiast postępować z powodu znanych stosunków się cofa, a wskutek tego wydaje się konieczną pewną opieką i poparciem jej ze strony kraju.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z obydwoma Towarzy-

stwam i rolniczemi krajowemi, w granicach kredytu 50.000 koron przeprowadzał z wiosną roku 1903, akcyę niezbędną ku poparciu uprawy roślin okopowych.

Lwów, dnia 29. grudnia 1903.

Struszkiewicz, w. r.

Wł. Leopold Jaworski, Hupka, Garapich, Agopsowicz, A. Jędrzejowicz, A. Jaworski, Włodek, Płocki, Potoczek, A. Skrzyński, Gorayski, Glidziuk, Brykczyński, Vivien, Korol, Kolischer, Cielecki, Krzysztofowicz, Rotter, Zdz. Skrzyński, Wł. W. Czaykowski, Stadnicki, Białoskórski, Mycielski, Kramarczyk, R. Puzyna, Pawlikowski, Leo, Barwiński, Oleśnicki, Fedorowicz, Wurst, Moysa, Baworowski, Bobrzyński.

Przemawia p. Struszkiewicz uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba uchwała bez rozprawy.

P. Struszkiewicz uzasadnia swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie go do komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania na najbliższym posiedzeniu.

Izba uchwała przekazanie wniosku, p. Struszkiewicza komisji budżetowej, a w osobnem głosowaniu odrzuca żądanie polecenia komisji budżetowej, by przysłała z ustnem sprawozdaniem w tym przedmiocie na najbliższym posiedzeniu.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Nagły wniosek.

Ogromne ilości ropy, których dowiercono się w Borysławiu i inne niespodziewane czynniki, spowodowały tak niską cenę ropy i taką trudność zbytu, że przedsiębiorstwa zagrożone własną ruiną w najważniejszej części zaprzestały robót, a w najbliższym czasie zostaną wstrzymane ostatnie rygi wiertnicze.

Rozpuszczono naraz niemal wszystkich robotników. Z wielu tysięcy pracujących w Borysławiu i Schodnicy, piąta część

tylko pozostała przy robocie, reszta stała się zbyteczną.

Ludność ta wraz z rodzinami znalazła się niespodziewanie w położeniu rozpaczliwym, gdyż bezrobocie zaskoczyło ją wśród ciężkiej zimy i grozi jej widmo śmierci głodowej, skoro nie dozna szybkiej i skutecznej pomocy.

W tym stanie rzeczy wnoszę:

Raczy Wysoka Izba uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby niezwłocznie zbadał stosunki ludności robotniczej w Schodnicy i Borysławiu i sąsiednich miejscowościach kopalnianych i upoważnia się go, aby ludności tej w miarę swego uznania udzielił z funduszków krajowych zasiłek pieniężny do wysokości 10.000 koron.

Schätzel, w. r.

Fiedler, Sala, Rayski, Romanowicz, Łazarzski, Rutowski, Maryewski, Maiss, Tomaszewski, Jahl, Wiśniewski, Merunowicz, Wurst, Lipiński, Michalski, Vayhinger.

P. Schätzel uzasadnia nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Przemawia p. Schätzel uzasadniając swój wniosek.

Przemawia p. Stanisław Badeni.)

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik Leon hr. Piniński.

Przemawia p. Urbański i wyjaśnia przepisy §. 46 regulaminu.

Przemawia p. Schätzel i zmienia swój wniosek w tym kierunku, aby Wydział krajowy sprawę objętą wnioskiem zbadał przez swego delegata na miejscu, następnie cofa kwotę wyrażoną we wniosku, z jaką należałoby przyjść z pomocą robotnikom, którzy stracili pracę w kopalniach w Schodnicy i Borysławiu i okolicznych miejscowościach, a pod względem formalnym wnosi

na odesłanie tak zmodyfikowanego wniosku do Wydziału krajowego jako komisji, celem załatwienia.

Przemawia p. Stojałowski pod względem formalnym i prosi aby wniesiony przez niego wniosek nagły co do przyjsia z pomocą robotnikom, którzy w Jaworznie stracili pracę, był traktowany łącznie z wnioskiem p. Schätzla.

Marszałek oświadcza, że nie zgadza się na takie połączenie wniosków, pp. Schätzla i Stojałowskiego.

Izba uchwała wniosek p. Schätzla w brzmieniu przez wnioskodawcę zmodyfikowanym, odesłać do Wydziału krajowego, jako komisji, celem załatwienia.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby rozmiary i skutki katastrofy w Jaworznie i wypadków w Schodnicy zbadał — robotnikom w tychże kopalniach zatrudnionym, a obecnie pozbawionym utrzymania, zwłaszcza tym, którzy wyłącznie z zarobku żyli i liczniejzszymi rodzinami są obciążeni z pomocą pospieszył.

Na ten cel przyzwala się Wydziałowi krajowemu kredyt do kwoty 20.000 koron po połowie dla każdej kopalni użyć się mających.

Wnioskodawca:
Stojałowski w. r.

Tomaszewski, Ostapeczuk, Barabasz, Tarnawski, Huryk, Oleśnicki, Maiss, Wiśniewski, Gładziuk, Rutowski, Ochrymowicz, Jahl, Szwed, Małachowski, Krempa, Bojko, Stapiński, Michalski, Rotter, Bednarski, Skołyżzewski, Wilczkiewicz, Krementowski, Szajer, Kramarczyk, Potoczek, Mogilnicki, Romanowicz, Korol, Maryewski, Staruch.

P. Stojałowski uzasadnia nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Stojałowski uzasadnia swój wniosek, cofa drugą jego część, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie jego wniosku do Wydziału krajowego, jako komisji, z poleceniem zbadania sprawy na miejscu.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do wniosku p. Stojałowskiego i odczytuje I. część wniosku p. Stojałowskiego, zwracając uwagę, że nie mógłby podać pod uchwałę wniosku zawierającego specjalne polecenie co do użycia funduszu pozostawionego do wyłącznej dyspozycji Wydziału krajowego.

P. Stojałowski wniosek swój modyfikuje w ten sposób: Poleca się Wydziałowi krajowemu aby rozmiary i skutki katastrofy w Jaworznie i wypadków w Schodnicy zbadał na miejscu, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tak zmienionego wniosku do Wydziału krajowego, jako komisji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek p. Stojałowskiego.

Przemawia J. E. p. Namiestnik oznajmiając, iż z mocy Najwyższego postanowienia, Sejm zostaje odroczoney.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

W n i o s e k.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zaraz przystąpił do urządzenia składów drzewa opałowego z rządowych lasów w powiatach bezleśnych Pokucia i Podola o ile możliwości na kilku stacjach kolei w każdym powiecie, celem umożliwienia uboższej ludności zaopatrywania się w drzewo tanie i w drobnych ilościach.

Wnioskodawca:
Tadeusz Cieński.

Jan Götz, Włodek, Wł. W. Czaykowski, Struszkiewicz, M. Urbański, St. Badeni,

Jan Urbański, Krzysztofowicz, Lityński
R. Puzyna, Sozański, Korytowski, Nieza-
bitowski, Leszek Cieński.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1) Ażeby powiększył liczbę składów drzewa z lasów państwowych i utworzył składy w miejscowościach, w których brak lub drożyzna drzewa dotkliwie daje się czuć ludności włościańskiej.

2) Ażeby drzewo opałowe i budulcowe sprzedawać włościanom po tych samych cenach, po których sprzedaje en gros wielkim przedsiębiorcom eksploatacyi lasów rządowych.

Wnioskodawca:
Jerzy Baworowski.

M. Urbański, K. Lubomirski, Gorayski, Pi-
lat, Fiedler, Tyszkowski, Kozłowski, Bor-
kowski, Sozański, Jan Urbański, Garapich,
Kramarczyk, Vivien, Rudrof, Trzecieski.

Marszałek oznajmia, że wnioski te umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego posła Rottera i to-
warzyszcy w sprawie opróżnienia Wawelu.

W dniu 11. lipca 1902. wniósł poseł
Rotter razem z 22 posłami interpelację do
Wydziału krajowego treści następującej:

Na posiedzeniu Sejmu z 8. lutego 1897
powziął Sejm na nagły wniosek JE. hr.
Stanisława Badeniego, ówczesnego Mar-
szałka kraju następującą uchwałę.

„Celem uczczenia jubileuszu 50 latnie-
go panowania Najjaśniejszego Cesarza i
króla Franciszka Józefa I. Sejm krajowy
postanawia wybudować w Krakowie ko-
sztem kraju i oddać na własność c. k.

Skarbu wojskowego nowe budynki i za-
kłady dla c. k. wojska a to w tych roz-
miarach, jakich potrzeba dla obecnej za-
łogi i zakładów wojskowych, pomieszczo-
nych w zabudowaniach zamkowych na Wa-
welu. Po zupełnem opróżnieniu w ten spo-
sób Wawelu, złoży Sejm u stóp Tronu po-
nowną prośbę, by Najjaśniejszy Pan zamek
Wawelski w Swe posiadanie objąć raczył“.

Z uwagi, że na tem samem posiedzeniu
Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, by
w celu wykonania powyższej uchwały po-
czynił bezzwłocznie potrzebne kroki tak
aby budowa nowych budynków wojskowych
w roku 1898 się rozpoczęła.

Z uwagi że od czasu tego upłynęło
lat 4, z uwagi, że w kierunku przyspiesze-
nia sprawy tej, tak Wydział krajowy jak
i rada miasta Krakowa wszelkich oddawna
dokładają starań i wszelkie do rozpoczęcia
wzmiankowanych robót potrzebne przygo-
towania są poczynione, że natomiast na-
czelne władze wojskowe z coraz to no-
wemi występują żądaniami, które urzeczy-
wistnieniu tej, przez cały kraj tak gorącej
przyjętej myśli grożą zwłoką nader przy-
krą, a co do trwania wprost niedającą się
obliczyć, z uwagi, że wobec obecnego eko-
nomicznego zastoju w mieście Krakowie,
rychle rozpoczęcie robót około budowli,
mających zastąpić zabudowania, dotąd na
Wawelu przez c. k. wojska zajęte, upra-
gnione jest przez całą ludność miasta,
szczególnie zaś przez szerokie warstwy
przemysłowe, rękodzielnicze i robotnicze,
podpisani zapytują Wydział krajowy,
jaki jest obecny stan sprawy opróżnienia
zajmowanego przez c. k. wojska Zamku
królewskiego na Wawelu w Krakowie i ja-
kich środków Wydział krajowy zamierza
użyć, ażeby roboty około wzniesienia bu-
dynków zastąpić mających zajęte dotąd
zabudowania na Wawelu rozpocząć można
bezzwłocznie?

Ponieważ od czasu wniesienia pierw-
szej interpelacyi upłynęło dalszych 6 mie-

sięcy, a nie słybać, aby wspomniana ta a bardzo doniosła nietylko dla miasta Krakowa ale dla całego naszego społeczeństwa sprawa w czemkolwiek postąpiła, podpisani, powołując się na motywa, przedstawione przed pół rokiem zapytują Wydział krajowy.

Jaki jest stan obecny sprawy opróżnienia zajmowanego przez c. i k. wojska Zamku królewskiego na Wawelu w Krakowie, jakich środków Wydział krajowy zamierza użyć ażeby roboty około wzniesienia budynków zastąpić mających zajęte dotąd zabudowania na Wawelu rozpocząć można bezzwłocznie.

We Lwowie, 30. grudnia 1902.

Jan Rotter
interpelujący.

Vayhinger, Żardecki, Wiśniewski, Fiedler, Witosławski, Loewenstein, Łazarski, Rayski, Małachowski, Michalski, Kolischer, Jabłoński, Rutowski, Merunowicz, Tarnawski, Jahl, Tomaszewski.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do J. E. p. e. k. Namiestnika.

Wyrok sądu rozjemczego w sprawie Morskiego Oka może pozostać dla kraju prawie bez znaczenia, jeżeliby parcele przyznane Galicyi miał posiadać jako prywatny właściciel nadgraniczny dziedzie dóbr jaworzyńskich ks. Hohenlohe.

Parcele te należą w części do górali ze wsi Białki, którzy posiadają hałę nad Morskim-Okiem od niepamiętnych czasów, nadaną im przywilejami królów polskich, a w części do właściciela Zakopanego Władysława Zamoyskiego, który kupując dobra te w r. 1889 został wprowadzony w posiadanie omawianych parceli przez c. k. sąd austriacki i na tej zasadzie nieprzerwanie prawa własności tam wykonywał. Strona przeciwna t. j. ks. Hohenlohe pod-

jął spór o własność wspomnianych parcel i biorąc do pomocy rząd węgierski skierował sprawę na drogę sporu o granicę polityczną sądząc, że w ten sposób dojdzie do zdobycia upatrzonego kawałka kraju.

Jak wiadomo takie postawienie sprawy nie pomogło, wyrok sądu rozjemczego oddalił rozszczenia rządu węgierskiego. Zrazu ks. Hohenlohe uważał wyrok ten za przegraną w sprawie prywatnej, obecnie jednak chwyciwszy się drogi podstępnej i fałszu, usiłuje objąć w posiadanie terytorium nigdy do niego nienależące.

Fałszywymi alarmami poruszył rząd węgierski i spowodował wdanie się jego w sprawę, na miejscu zaś postępując zaczepnie i urządzając napady na własność poddanych austriackich, wystawił ich jeszcze w relacyach do rządu węgierskiego jako stronę wojującą.

Namiestnictwo lwowskie, mimo że sprawę dostatecznie poznało, nie okazało stanowczości, jakiej się od niego słusznie może domagać kraj i społeczeństwo.

Zamiast pomódz usiłowaniom posiadaczy galicyjskich c. k. Namiestnictwo wydało rozporządzenia przesadzające sprawę na korzyść przeciwnika, uwłaczające powadze kraju i rządu, bo komunikujące rozkazy węgierskiego ministerstwa spraw wewnętrznych władzom galicyjskim, z poleceniem zastosowania się do nich.

Podpisani zapytują przeto c. k. Namiestnictwo:

1) Jak uzasadni wyraźne sprzyjanie interesom prywatnego posiadacza na Węgrzech, sprzeczne z podstawą prawną i z intencjami kraju i społeczeństwa?

2) Jak usprawiedliwi komunikowanie rozporządzeń rządu węgierskiego z poleceniem stosowania się do nich dla władz galicyjsko-austriackich?

3) Jak pogodzi z powagą państwową Austrii, i z prawnopaństwowym stosunkiem kraju koronnego Galicji do Austrii, rozporządzenia własne, wydane na życzenie rządu węgierskiego?

4) Jeżeli zaś rozporządzenie to c. k. Namiestnictwo wydało w porozumieniu z rządem centralnym mimo, że znało właściwy stan sprawy i kto jest stroną napadającą, — dlaczego nie skierowało sprawy na tory jedynie odpowiednie i nie oddaliło żądań rządu węgierskiego, — broniąc interesów poddanych galicyjskich i zachowując powagę państwa i kraju?

Lwów, dnia 30. grudnia 1902.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Krempa, Bojko, Wiśniewski, Maryewski, Jabłoński, Rajski, Lipiński, Schätzels, Szwed, Maiss, Bujnowski, Rotter, Vayhinger, Romanowicz, Jahl.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do c. k. Rządu dotycząca wolnego handlu i otwarcia granic dla wywozu bydła i trzody, jak również w celu zniesienia utworzonych stref w kraju.

Już od roku 1895 został wywóz trzody z Galicji po za granice kraju w ten sposób ograniczony że rzeczywiście w dzisiejszych czasach trudno jest hodowcy wychowaną trzodę odpowiednio spieniężyć, a najbardziej cierpi na tem Kraj cały, że hodowca zrażony ciągłymi przeszkodami, odstępuje od tej gałęzi przemysłu, w której jest z jednej strony przez Rząd niesprawiedliwie uciśniony a z drugiej strony kartelami — które się potworzyły w niektórych okolicach kraju naszego — do ostatego wyzyskany.

Zbyt małą, a względnie żadnej pomocy nie ma ten biedny hodowca z żadnej stro-

ny, czego najlepszy dowód jest to, że Rząd krajowy nie znalazł dotąd sposobności, ażeby granice do wywozu otworzyć, przyczynia się do nadużyć, które się pod płaszczykiem „tępienia pomoru świń“ dzieją w ten sposób, że tępi trzodę zdrową i sprzedaje mięso tejsze po 25 hal. i mniej, za kilo żydowi D. Mandłowi w Krakowie który wyzyskuje interesowanych a wyzyskuje i kraj. Zamiast mięso to licytować lub sumiennemu odbiorcy do sprzedaży oddawać, by ten biedny hodowca który pielegnował tę trzodę mógł z uzyskanych pieniędzy podatki zapłacić i najróżnorodniejsze potrzeby gospodarze zaspokoić, musi czekać miesiącami — nim dotyczące urzęda się zmiłują temuż jak z łaski należąca mu kwotę wypłaca, albo się go jeszcze za wrzekomy — opór władzy do kryminału zamyka.

A że nie można pominąć milczeniem jaki stosunek jest pomiędzy pomorem świń w Galicji a na Węgrzech przytacza się według urzędowych wykazów statystycznych z 1. grudnia 1902 stan następujący:

Zaraza pyskowa i racicowa w Galicji w 11 na Węgrach 563 gminach:

zapalenie śledziony w Galicji w 3 na Węgrach 24 gm., nosaczna i robaki w Galicji w 4 na Węgrach 44 gminach, parchy w Galicji w 9 na Węgrach 133 gminach, czerwotka u świń w Galicji w 5 na Węgrach 113 gminach, pomór świński w Galicji w 59 na Węgrach 596 gminach, wścieklizna w Galicji w 7 na Węgrach 72 gminach, wykazuje się tedy że 10 razy więcej jest na Węgrzech wypadków a pomimo tego u nas są granice zamknięte, a z Węgiei wolno wprowadzać trzodę nie tylko do bicia ale i do chowu. U nas są postawione jak najstrzejsze warunki, a Węgom wolno wszystko bez najmniejszego zastrzeżenia.

Najbardziej w oko wpadającym jest podstępne działanie kartelarzy trzody chlewnej w Galicji, którzy niedosyć że hodow-

ców z dzierają bez litości, potrafilo pod zasłoną upadku hodowli wnieść do Rady Państwa memoriał przy poparciu c. k. Namiestnictwa żądający przymusowych targów w Krakowie.

Rzeczywiście każdy głębiej nad tem myślący przyznać musi, że dziwnem jest to żądanie.

W kraju w którym trzoda już 4 razy jest oglądaną iluzorycznem by było ażeby dopomóż do tego w czem leży tylko podstęp kupców bogatych w spółkę związanych, na mocy którego kartelowcy chcą małych handlarzy zniszczyć, aby wcale żadnej konkurencyi nie mieć, potrafilo oni fałszywymi zestawieniami w błąd władze wprowadzić, która bez porozumienia się z właściwymi hodowcami zgodziła się na targi przymusowe, a jako takie dla hodowców i drobnych handlarzy zgubne.

My posłowie ludowi znając te zgubne wpływy 6ciu kartelistów tworzących kartel trzody w Galicyi jesteśmy przeciwni wszelkim targom przymusowym, a mamy dość dowodów szkodliwości tego, konfinicyą od roku 1890 do roku 1895 w Krakowie i Białej, i to tylko nie możemy pojąć że Władze obrały sobie ten tak bardzo biedny i przygnębiony kraj jak Galicya, za tego kozła ofiarnego i chcąc próbę zrobić z konfinicyą zrobiły ją w Galicyi, wydzierając krajowi i hodowcom miliony ciężko zapracowanego grosza, chcąc próbę zrobić z tępieniem pomoru świń czynią ją w Galicyi i zabierają hodowcom zdrową trzodę ażeby ją żydowi D. Mandlowi w Krakowie po 25 halerzy za kil. bitej wagi na miejsce odstawić, a hodowców całymi miesiącami na wypłatę pieniędzy czekać kazać.

Zapytać się godzi, dlaczego ta konfinicya, ten sposób tępienia pomoru świń nie była i nie są na Węgrzech wypróbowane kiedy tam źródło zarazy w dziesięćkrotny sposób panowało i panuje, — dlaczego Władze które powinnyby być ochroną i podporą chowu bydła i trzody, dają powód

do bezczelnego wyzyskiwania ludzi biednych i są bodźcem do dalszych nadużyć jakie się w takich wypadkach praktykują.

Przypatrzmy się na dalszą gospodarke na Węgrzech że oni pomimo zaraz i różnych chorób wywieźli ze swego kraju w czasie od 1. stycznia do 1. października 1902 według urzędowego wykazu za granicą.

Wołów do zabicia .	za kwotę K.	58,382 016
„ pociagowych „ „ „		724.880
Byków rozplodowych „ „ „		61.446
„ do zabicia „ „ „		5,661.760
Krów rozplodowych „ „ „		4,251.395
„ do zabicia . „ „ „		5,842.980
Bawołów . . . „ „ „		1,214.230
Młodych . . . „ „ „		2,499.068
Cieląt . . . „ „ „		938.400
Owiec i baranów . „ „ „		2,943.976
Jagniąt . . . „ „ „		90.512

Świń tucz. wyżej 120 kilogr.		
za koron		45,644.170
„ półtucznych od 60—120 kilogr. za koron		42.394
„ chudych i rozplodowych do 60 kilogr. za koron		6.582.954
„ młodych do 10 kilogr. za K.		5.280

wystali więc bydła i trzoły za kwotę K. 134,885.461 w 9ciu miesiącach, a u nas w kraju nie tylko że dla wolności handlu nie się nie zrobiło lecz w dodatku wprowadzono pomorowe strefy na dobitek handlu i chowu trzodą chlewną w celu wrzekomego stłumienia pomoru świń, który nigdy do wypadków stłumić się nie da, i do dziś ten stan wyjątkowy tylko w Galicyi trwa, — dopuszcza się nowe przymusy targowe bez przyczyny i powodu, li tylko na żądanie 6ciu kartelarzy.

Wobec tego zapytują niżej podpisani:

1) czy Wysoki c. k. Rząd krajowy jest gotów bezzwłocznie znieść stacye superrewizyjne zaprowadzone w Oświęcimie, Szczakowie i Krakowie dla wywozu bydła

rogatego do cesarstwa Niemieckiego i czy od c. k. Rządu centralnego w Wiedniu ma zamiar zażądać natychmiastowego otwarcia wolnego wywozu trzody tak do wszystkich prowincyj austriackich jako też i do Prus

2) czy raczy otworzyć „wolne targi“ w całej Galicyi na bydło i trzodę, a zarazem wszelkiemu przemusowi zatrzymywaniu pod maską oględziu, karmienie i t. p. bezwarunkowo zaprzeczyć i podstępemu a fałszywemu postępowaniu kartelarzy trzody chlewnej w Galicyi tamę położyć;

3) Czy Wysoki c. k. Rząd jest gotów w razie przeszkód stawianych u góry — z powodu panujących zaraz, Rządowi centralnemu w Wiedniu udowodnić, że Galicya ani dziesiątej części tych zaraz niema jakie na Węgrzech panują i czy nie należałoby tam właśnie superrewizję i przymusowe oględziny na granicy urządzić aby od zawleczenia zarazy uchronić, ale nie w Galicyi gdzie wszelkie środki ostrożności jak najściślej przeprowadzone są.

4) Kiedyż nareszcie tu wprowadzone w grudniu 1901 strefy pomorowe, które ustanowione w celu stłumienia pomoru świń i tak długo pod stanem wyjątkowym nasz kraj zaajdujący się, skoro wypadków

żadnych z powodu zimy niema zniesione zostaną.

Lwów 30. grudnia 1902.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

J. Stapiński, Maryewski, Bojko, Stojalowski, Skożyszewski, Żardecki, Kramarczyk, Wilczkiewicz, X. Krementowski, Szwed, Potoczek, Szajer, Tomaszewski, Romanowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. komisarzowi rządowemu, następnie wzywa sekretarza do odczytania protokołu z 19. posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół z 19. posiedzenia, który Izba bez rozprawy przyjmuje.

Marszałek oznajmia że protokół z 18 posiedzenia uważa za przyjęty, albowiem nikt nie wniósł żadnego zarzutu przeciw temu protokołowi na postawione w tym kierunku zapytanie Marszałka.

Marszałek zamyka posiedzenie, życząc Członkom Izby pomyślnego Nowego Roku

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 w nocy.

Marszałek krajowy:

Andrzej Potocki w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

20. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 14. września 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący JE. Stanisław hr. Badeni, Marszałek krajowy.

Ze strony c. k. Rządu: JE. Andrzej hr. Potocki, c. k. Namiestnik i c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś, komisarz rządowy.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 141.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik i o-znajmia, że Najjaśniejszy Pan Nawyższem postanowieniem z 26. czerwca 1903. zamianował JE. Stanisława hr. Badeniego Marszałkiem kraju, zwraca się więc z prośbą do Marszałka kraju o zajęcie swego miejsca.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż Najwyższym Patentem z dnia 6. września 1903 zwołany został Sejm galicyjski na dalszy ciąg sesyi na dzień dzisiejszy do Lwowa, a skonstatowawszy dostateczny do rozpoczęcia obrad komplet posłów otwiera 20-te posiedzenie.

Marszałek przemawia zagajając sesyę i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który Izba trzykrotnie powtarza.

Premawia JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki

Marszałek w dłuższem przemówieniu poświęca wspomnienie pośmiertne ś. p. księciu Eustachemu Sanguszce b. marszałkowi krajowemu.

Marszałek zawiadamia Izbę, iż udzielił urlopów na 1 dzień p. Hupce, na dwa dni p. Milewskiemu, na 3 dni p. Tyszkiewiczowi, na 4 dni p. Płockiemu, na 5 dni p. rektorowi Politechniki we Lwowie Kępińskiemu a na 8 dni p. Antoniemu Theodorowiczowi.

Izba udziela bez rozprawy urlopu p. Bryczyńskiemu na 2 tygodnie, p. Jahłowi do końca września, p. Romanowi Puzynie do końca sesyi sejmowej, p. Zdzisławowi Skrzyńskiemu na trzy tygodnie, głosując oddzielnie nad udzieleniem urlopu każdemu z tych posłów.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego Marszałek udziela głosu p. JE. Stanisławowi Tarnowskiemu, który tego zażądał.

Przemawia JE. p. Stanisław Tarnowski i stawia wniosek, by Marszałek imieniem kraju złożył u Stóp JSW. Ojca Sgo hołd z uczuć Sejmu i jego życzeń dla Stolicy Piotrowej.

Marszałek oznajmia, że jeżeli się nikt nie sprzeciwi, to wniosek ten z pominięciem wszelkich formalności podda pod uchwałę Izby bezzwłocznie.

Nikt się nie sprzeciwia takiemu postępowaniu, wobec czego Marszałek poddaje powyższy wniosek pod uchwałę Izby.

Izba uchwała bez rozprawy i jednogłośnie wniosek p. Stanisława Tarnowskiego.

Marszałek oznajmia, że jednogłośnie uchwałę Izby wykona bezzwłocznie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. września 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, mianowicie :

Komisji budżetowej Ls. 1786, 1787, 1789, 1790, 1794, 1795, 1799, 1800, 1801—1806, 1808—1812.

Komisji szkolnej Ls. 1785, 1793, 1798.

Komisji petycyjnej Ls. 1792, 1807, 1861.

Komisji administracyjnej Ls. 1788.

Komisji prawniczej Ls. 1796.

Komisji przemysłowej Ls. 1797.

Po odczytaniu petycji Ls. 1785. Filii towarzystwa „Proświty“ w Stanisławowie o założenie ruskiego gimnazjum tamże, przemawia p. Huryk, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. stycznia do końca listopada 1902.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi prze-

kazanie tego przedłożenia a mianowicie: Sprawozdanie biura prezydialnego komisji budżetowej, departamentu I. komisji gminnej i szkolnej, dep. II. komisji budżetowej dep. III. komisji gospodarstwa krajowego, depart. IV. komisji drogowej i kolejowej, depart. V. komisji sanitarnej, depart. VI. komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmian etatowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania Władysławowi Markowskiemu, byłemu stróżowi w gmachu sejmowym zaopatrzenia w drodze łaski.

Sprawozdawca p. Wereszczyński nwołniony od czytania tych sprawozdań, wnosi przekazanie tych przedłożeń komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji niektórych Wydziałów powiatowych o zmianę §. 19. ordynacyi wybornej powiatowej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Husiatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 kor. na budowę drogi Probużna-Dębówka.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania tych sprawozdań, wnosi przekazanie tych przedłożeń komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach

pożyczkowych na budowę koszar dla wojska, za czas od 1. grudnia 1901 do 30. listopada 1902.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłużenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o rachunkach galicyjskiej kasy oszczędności za rok 1902.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego na zakupno sikawek dla gmin, względnie straży pożarnych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacji Stanisława hr. Skarbka za rok 1901.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozda-

nia Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok szkolny 1901/1902.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji szkolnej względnie przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji emerytowanych nauczycieli i wdów po nauczycielach o podwyższenie emerytury, względnie udzielenia pensji wdowiej lub daru z łaski.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie : 1. petycji Eleonory Zielińskiej wdowy po nauczycielu ludowym o przedłużenie jej córce Maryi Edwardzie 2 imion Zielińskiej datku na wychowanie aż do ukończenia nauk; 2. Anny Oleksińskiej wdowie po nauczycielu ludowym o podwyższenie przyznanego datku na wychowanie 6-ga jej dzieci.

Pierwsze czytania sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji kilku gmin o niżenie prestacji na płacę nauczycieli.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia dotacji krajowej dla Akademii Umiejętności w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencji dla Muzeum Narodowego w Krakowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania tych sprawozdań, wnosi przekazanie tych przedłożeń komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania dodatkowego Wydziału krajowego do sprawozdania o budżecie krajowym na rok 1903.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1904.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszu krajowego na rok 1902.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania tych sprawozdań, wnosi przekazanie powyższych przedłożeń komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowach wodnych i melioracyach.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacji rzek stanowiących wspólną sieć wodną z kanałami spławnymi.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o konserwacji robót regulacyjnych na potoku Krzemienicy z dopływami.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wy-

działu krajowego o akcji pomocniczej z powodu klęsk elementarnych.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich we Lwowie.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z uzasadnieniem wniosku o przyznanie subwencji dla krajowych towarzystw rolniczych celem ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli świń.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o etacie krajowego biura kolejowego.

Sprawozdawca p. Dąbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o ustaleniu kapitałów zakładowych kolei lokalnych Trzebinia-Skawce, Delatyn-Kołomyja-Stefanówka i Piła-Jaworzno, pokrycia zwiększonych kosztów budowy tej kolei i o stanie krajowego funduszu kolejowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o finansowem poparciu przez kraj budowy kolei wąskotorowej, Przeworsk-Bachórz (Dynów).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie projektowanej kolei lokalnej Tarnów-Śzczucin o torze normalnym.

Sprawozdawca p. Dąbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z usprawiedliwieniem kredytu w kwocie 6.000 K. w Rubr. II. poz. 23 preliminarza Budżetu krajowego na rok 1903 na koszt lustracji szpitali powszechnych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z usprawiedliwieniem wstawienia do preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1903 w Rubrykę I. poz. 9. dodatku osobistego dla kierownika oddziału chorób zakaźnych przy szpitalu powyższym.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem na zmianę etatu plac Dyrektorów szpitala św. Łazarza w Krakowie i zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wliczenia do pensji emerytalnej Dra Gustawa Neussera, Dyrektora krajowego zakładu dla obłąkanych

w Kulparkowie, dodatku osobistego, pobieranego przezeń od roku 1880 na mocy uchwały sejmowej w kwocie 1.600 K.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem protokołu obrad ankiety w przedmiocie reformy w administracji krajowych i powszechnych szpitali.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 11 i 15. ustawy z 28. lipca 1897 roku Nr. 47. Dz. u. kraj. urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem noweli do ustępu 2-go §. 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897 Nr. 47. Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zakupu zamku w Krystynopolu na zakład dla nieuleczalnie chorych obłąkanych, tudzież rozszerzenia i ulepszeń zakładu obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej z poleceniem przedłożenia wniosków w porozumieniu z komisją budżetową, a zarazem oznajmia, że Wydział krajowy cofa równocześnie swe sprawozdanie w przedmiocie budowy schroniska dla 500 obłąkanych nieule-

czalnych przy Zakładzie umysłowo-chorych w Kulparkowie, wniesione do LW.kr. 87.228 r. 1901 (Aleg. 47 z r. 1901).

Marszałek udziela głosu p. Bobrzyńskiemu, który tego zażądał.

P. Bobrzyński zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Onyszkiewicza.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zakupu od gminy miasta Drohobycza, domu zbudowanego na szpital i zezwolenie rozszerzenia tego budynku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie budowy domu administracyjnego i pawilonu dla zakaźnych przy szpitalu powszechnym w Śniatynie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania tych sprawozdań, wnosi przekazanie tych przedłożeń komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Zaleszczykach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 80.000 koron.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie pożyczki zaciągniętej się mającej na mocy uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 10. lipca 1902 r. do LW. 1.371 na budowę zakładu dla niemowląt i podrzutków pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o przedłużeniu ustawy z d. 4. lipca 1899 Dz. u. kr. Nr. 93. pozwalającej poboru na rzecz funduszu krajowego 30% dodatku krajowego do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Hucisko jawornickie oraz Widaczowa z okręgu sądowego w Tyczynie i politycznego w Rzeszowie a przyłączenia do okręgu sądowego i politycznego w Przeworsku.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie projektu do ustawy o przeniesieniu gminy Pozowice wraz z obszarem dworskim z okręgu Reprezentacji powiatowej w Wadowicach do okręgu Reprezentacji powiatowej w Wieliczce.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania tych sprawozdań, wnosi przekazanie tych przedłożeń komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem galicyjskiego funduszu propinacyjnego za rok 1902, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na rok 1904.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Paygerta w sprawie założenia przy Departamencie przemysłowym biura statystycznego.

Przemawia p. Paygert uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Żardeckiego w sprawie pomnożenia ilości państwowych szkół średnich w kraju.

Przemawia p. Żardecki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Tadeusza Cieńskiego w sprawie urządzenia składów drzewa opałowego z rządowych lasów w powiatach beżeńskich Pokucia i Podola.

Przemawia p. Tadeusz Cieński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku jak również następnego wniosku posła Jerzego Baworowskiego w sprawie założenia i powiększenia liczby składów drzewa z lasów państwowych i w sprawie cen drzewa opałowego i budulcowego, co do którego porozumiał się z wnioskodawcą, który zrzekł się motywowania swego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stapińskiego w sprawie kar na wychodźców tak za odwiekanie stawiennictwa do popisu wojskowego, jak za zaniedbanie ćwiczeń i kontroli wojskowej.

Marszałek oznajmia, że wniosek ten w porozumieniu z wnioskodawcą cofa z porządku dziennego obecnego posiedzenia.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Stojałowskiego w sprawie uzupełnienia §. 31. ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności wnioskodawcy, ten punkt porządku dziennego upada.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania zgłoszonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Zważywszy, że w myśl §. 8. ustawy wojskowej z dnia 11. kwietnia 1889 Nr. 41. Dz. p. p. każdy obowiązany do służby wojskowej obowiązany jest służyć w linii 3 lata,

zważywszy, że asenterowani przy zwykłym poborze rekruci według tegoż samego przepisu ustawy rozpoczynają służbę z d. 1. października,

zważywszy, że wobec tego asenterowani przy zwykłym poborze w r. 1900 żołnierze, powinni być z dniem 1. października 1903 na urlop stały puszczeni,

zważywszy, że wobec tego, co powyżej powiedziano, okazuje się rozporządzenie c. k. Ministerstwa wojny, mocą którego żołnierze w r. 1900 asenterowani mają być i po d. 1. października 1903 w szeregach zatrzymani, jako niezgodne z przepisami ustawy wojskowej,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, aby w jak najkrótszym czasie postarał się o cofnięcie rozporządze-

nia c. i k. Ministerstwa wojny, mocą którego żołnierze przy zwykłym poborze w r. 1900 asenterowani mają być i po dniu 1. października 1903 w szeregach zatrzymani.

We Lwowie dnia 14. września 1903.

Wnioskodawca
Buynowski w. r.

Tomaszewski, Kramarczyk, Maryewski, Huza, Wilczkiewicz, Dr. Maiss, Żardecki, Szwed, Jabłoński, Szponder, Bednarski, Rotter, Michałski Romanowicz, Rayski, Vayhinger, Wiśniewski, Potoczek, Michałowski.

Przemawia p. Buynowski uzasadniając nagłość tego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku.

Przemawia p. Buynowski uzasadniając wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji prawniczej z poleceniem przedłożenia drukowanego sprawozdania do 3. dni.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi na przekazanie wniosku nagłego p. Buynowskiego komisji administracyjnej.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała wniosek formalny p. Stadnickiego, by wniosek p. Buynowskiego odesłać do komisji administracyjnej, a następnie oddzielnie uchwała dodatkowy wniosek p. Buynowskiego, by komisja administracyjna do 3 dni drukowane sprawozdanie w tym przedmiocie przedłożyła.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły

posła Stapińskiego i tow.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, aby rozporządzenie c. i k. Ministerstwa wojny zatrzymujące żołnierzy, którzy ukończyli trzyletnią służbę, na czas po 1. października 1903, zniósł i spowodował bezwarunkowo

zwolnienie z szeregów wojskowych tych wszystkich, którzy z dniem 1. października 1903, ukończyli służbę przepisaną.

We Lwowie dnia 14. września 1903.

Wnioskodawca
Jan Stapiński w r.

Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Huryk, Szwed, Potoczek, Kramarczyk, Bojko, Krempa, Oleśnicki, Korol, Bohaczewski, Żardecki.

P. Stapiński uzasadnia nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Po zrzeczeniu się głosu przez p. Stapińskiego co do uzasadnienia samego wniosku uchwała Izba bez rozprawy przekazanie nagłego wniosku p. Stapińskiego komisji administracyjnej z tem samem zastrzeżeniem, żeby ta komisja przedłożyła drukowane sprawozdanie do 3 dni.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Nagły wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby odwołał jak najrychlej rozporządzenie c. k. Ministerstwa wojny z 19. sierpnia 1903, po myśli którego żołnierze, którzy z dniem 1. października 1903 kończą trzeci rok wojskowej służby, mają pozostać do 1. stycznia 1904 w czynnej służbie wojskowej.

Oleśnicki
wnioskodawca

Barwiński, Korol, Barabasz, Mogilnicki, Szajer. Ochrymowicz, Krempa, Huryk, Gładziuk, Staruch, Bohaczewski, Ostapczuk, Mazikiewicz, Żardecki, Stapiński.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Oleśnicki uzasadnia sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego nagłego wniosku do komisji admi-

nistracyjnej z poleceniem przedłożenia drukowanego sprawozdania w tym przedmiocie do 3 dni.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek formalny p. Oleśnickiego.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Nagły wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby bezzwłocznie drogą telegraficzną wezwał Wydziały powiatów: bohorodeczańskiego, brodzkiego, brzeżańskiego, rawskiego, starosamborskiego, kałuskiego, trembowelskiego, zaleszczyckiego, i złoczowskiego do jaknajrychlejszego przedłożenia dokładnego cyfrowego wykazu szkód elementarnych spowodowanych gradobiciem w tychże powiatach.

Oleśnicki
wnioskodawca

Barwiński, Dr. Mogilnicki, Huryk, Bohaczewski, Szajer, Żardecki, Krempa, Stapiński, Glidziuk, Korol, Mazikiewicz, Barabasz, Staruch, Ostapczuk.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Oleśnicki uzasadnia sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przydzielenie go komisji budżetowej.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Tadeusz Cieński dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Oleśnicki.

Izba uchwała odesłanie nagłego wniosku p. Oleśnickiego do komisji budżetowej.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Nagły wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby bezzwłocznie w drodze telegraficznej

wezwał Wydział powiatowy w Rohatynie do przedłożenia dokładnego, cyfrowego wykazu szkód elementarnych, wyrządzonych przez gradobicie w powiecie rohatyńskim.

Wnioskodawca:
Dr. Mogilnicki.

Barwiński, Szajer, Oleśnicki, Ochrymowicz, Mazikiewicz, Ostapczuk, Bohaczewski, Barabasz, Korol, Glidziuk, Staruch, Huryk, Stapiński, Krempa.

P. Mogilnicki uzasadnia nagłość wniosku, który Izba bez rozprawy uchwała.

Przemawia p. Mogilnicki i oświadcza, że zrzeka się głosu dla uzasadnienia swego wniosku nagłego, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie jego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek formalny p. Mogilnickiego.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek nagły

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla nawiedzonych pożarem dnia 11. września b. r. 18 gospodarzy — włościan gminy Zalipie powiatu rohatyńskiego udziela się bezpowrotną zapomogę w wysokości 2.000 koron z funduszów krajowych.

Wnioskodawca:
Dr. Mogilnicki.

Szajer, Oleśnicki, Bohaczewski, Wilczkiewicz, Krementowski, Korol, Huryk, Mazikiewicz, Barabasz, Barwiński, Stapiński, Ostapczuk, Krempa, Staruch.

Przemawia p. Mogilnicki uzasadniając nagłość tego wniosku i wnosi na przekazanie go komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku p. Mogilnickiego.

P. Mogilnicki zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku, a Izba bez rozprawy uchwała odesłanie tego nagłego wniosku do komisji budżetowej.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Nagły wniosek.

Posła Dra Korola i tow. w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi pogorzelncom wsi Soposzyn pow. żółkiewskiego.

Dnia 4. września 1903 powstał we wsi Soposzynie po południu, kiedy wszyscy mieszkańcy wsi byli w polu przy robocie, groźny pożar, który w przeciągu trzech godzin zniszczył wszystkie zabudowania ze wszystkimi zapasami zboża i paszy, jak również bardzo znaczną część narzędzi gospodarskich i odzieży.

Szkoda obliczona w przybliżeniu dosięga sumy około 100.000 koron, bo pogorzało 15 gospodarzy z całym swoim dobytkiem.

Nędza wielka między pogorzelnkami, bo znaczna część niebyła asekurowaną, a zboże tylko w nieznacznej części, wobec czego rychła pomoc jest tem więcej potrzebną, że zbliża się zima, a z nią i potrzeba chaty, pomieszczenia dla bydła, żywności dla rodziny i bydła.

Wnosimy przeto o udzielenie pogorzelncom wsi Soposzyn bezzwrotnej zapomogi w sumie 3.000 koron.

Pod względem formalnym wnoszą podpisani o przydzielenie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy ustnie na najbliższem posiedzeniu.

Lwów, dnia 14. września 1903.

Wnioskodawca:

Korol.

Szajer, Barabasz, Mazikiewicz, Huryk, Ostapczuk, Oleśnicki, Stapiński, Staruch, Ochrymowicz, Bohaczewski, Mogilnicki, Glidziuk, Krempa, Barwiński.

Przemawia p. Korol uzasadniając nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Korol rzeka się głosu dla uzadnie-

nia, samego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego nagłego wniosku komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania na jednym najbliższych posiedzeń.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek p. Korola.

Marszałek oznajmia, że obecnie następuje jeszcze z porządku dziennego pierwsze czytanie wniosku posła Szweda w sprawie zaprowadzenia przy pociągach osobowych IV. klasy i ustanowienia niższej taryfy biletowej.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania dalszych wniosków zgłoszonych.

Sekretarz p. Urbański czyta.

Wniosek

posła Jana Goetza i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. aby powołał do życia w najkrótszym czasie stałą krajową komisję dla regulacji rzek celem uchwalenia ogólnego programu regulacji i ustanowienia następstwa robót przy poszczególnych regulacjach w myśl §. 10. ustawy o regulacji rzek, stanowiących wspólną sieć wodną z kanałami;

2. aby na tych przestrzeniach rzek, które w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 dz. u. kr. Nr. 103, mają być regulowane wyłącznie kosztem państwowego funduszu kanałowego przyspieszył roboty dla zabezpieczenia od zniszczenia tych budowli wodnych, które dotychczas przy udziale konkurencji zostały wykonane;

3. aby w porozumieniu z Wydziałem krajowym ułożył stały program opieki wałów i organizacyi pomocy na wypadek niebezpieczeństwa powodzi i przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi odnośny projekt ustawy o o policyi wodnej.

We Lwowie, dnia 14. września 1903.

Wnioskodawca :
Jan Goetz w. r.

Włodek, Moysa, Mars, Kozłowski, Rutowski, Górski, Schnell, Paszkowski Wład. Jaworski, Garapich, Sękowski, Federowicz, Wikt. Czajkowski, A. Skrzyński, Leo.

Wniosek

posła Stapińskiego i tow. w sprawie zarządzeń weterynaryjnych co do chowu i handlu nierogacizną.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd:

a) aby zniósł natychmiast rozporządzenie c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 18. maja 1903 l. 16.715, nakazujące znaczenie markami usznemi i ewidencją (kataster) świń ;

b) aby czem rychlej, a najpóźniej do 1 stycznia 1904 r. zniósł zarządzony podział Galicyi na strefy pomorowe świń i wszystkie z tym podziałem połączone rozporządzenia tak aby wewnętrzny w kraju obrót handlowy nierogacizną wrócił do pierwotnego stanu ;

c) aby w ciągu trzech miesięcy od dnia niniejszej uchwały zwołał c. k. Rząd ankietę, której skład wskaże Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie, w sprawie upadku hodowli i handlu nierogacizną w Galicyi i aby w myśl wskazówek owej ankiety zarządził co wypadnie, dla zapobieżenia grożącemu upadkowi zupełnemu tej gałęzi gospodarstwa krajowego.

We Lwowie, dnia 14. wrzsznia 1903.

Wnioskodawca :
Jan Stapiński w. r.

Oleśnicki, Korol, Szpoder, Krempa, Kramarczyk, Bohaczewski, Mogilnicki, Huryk, Krementowski, Wilczkiewicz, Glidziuk, Bojko, Mazikiewicz, Barabasz, Barwiński, Ostapczuk, Tarnawski.

Wniosek

Sejm wzywa c. k. rząd, ażeby koszta podróży popisowych, przeznaczonych do badania szpitalnego, pokrywał z funduszków państwowych jak to czyni z pokryciem kosztów podróży popisowych, przeznaczonych do komisji rozpoznawczej.

Lwów, dnia 14. września 1903.

Wnioskodawca :
Wurst w. r.

Witosławski, Oleśnicki, Mogilnicki, Korol, Mars, Barabasz, Staruch, Huryk, Wilczkiewicz, Traczewski, Agopsowicz, Jabłoński, Rayski, Maryewski, Kolischer, Rozwadowski, Wiśniewski, Szpoder, Bojko, Krempa, Stapiński, Huza, Tarnawski.

Wniosek

Zważywszy, że powódź w roku bieżącym wyrządziła większe szkody jak kiedykolwiek, tak w podatkach rolnych jak w domach mieszkalnych i innych obiektach.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Przeznacza się z funduszków krajowych 1,000.000 koron w celu udzielenia pożyczek bezprocentowych, spłacalnych w ciągu lat dziesięciu dotkniętym powodzią rolnikom jak nie mniej właścicielom gruntów i realności w miastach powodzią nawiedzonych.

We Lwowie, dnia 14. września 1903.

Wnioskodawca :
Maryewski w. r.

Małachowski, Michalski, Tomaszewski, Rayski, Wurst, Wiśniewski, Kolischer, Buynowski, Rotter, Szpoder, Bednarski, Fruchtman, Jabłoński, Tarnowski, Huza, Michałowski.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta :

Wniosek.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod A/. projekt ustawy zmieniający postanowienia §§. 3. i 12. statutu krajowego i załączony pod B/. projekt sejmowej ordynacji wyborczej.

Oleśnicki,
wnioskodawca.

Bohaczewski, Szajer, Glidziuk, A. Barabasz, Huryk, Staruch, Ostapczuk, Ochrymowicz, Dr. Mógłnicki, Mazikiewicz, Barwiński, Krol, Stapiński, Krempa.

Ustawa.

z dnia . . . . . zmieniająca postanowienia §§. 3. i 12. statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem — ogłoszonego jako załącznik II-gi patentu z 26. lutego 1861 Nr. 20.
Dz. p. p.

Art. I.

Postanowienia §§. 3. i 12. statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszonego jako załącznik II-gi patentu z 26. lutego 1861 Nr. 20 Dz. p. p. tracą w swoim dotychczasowem brzmieniu moc obowiązującą i mają na przyszłość obowiązywać w następującem brzmieniu :

§. 3.

Sejm składa się z stu ośmdziesięciu członków — a mianowicie :

a) z Arcybiskupów grecko-rzymsko i ormiańsko katolickiego we Lwowie, rz. kat. księcia biskupa w Krakowie, gr. kat. biskupów w Przemyślu i Stanisławowie, rz. kat. biskupów w Przemyślu i Tarnowie. Na wypadek opróżnienia miejsc biskupa lub arcy-

biskupa jest członkiem Sejmu administrator dycezyi;

b) rektorów Uniwersytetu we Lwowie i Krakowie i Szkoły politechnicznej we Lwowie;

c) prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie;

d) ze stu sześćdziesięciu ośmiu wybranych posłów a mianowicie :

I Czterdziestu czterech posłów z kuryi większej posiadłości gruntowej;

II. Dwudziestu ośmiu posłów z kuryi miast;

III. Trzech posłów z kuryi izb handlowych i przemysłowych;

IV. Siedmdziesięciu ośmiu posłów z kuryi gmin wiejskich;

V. Piętnastu posłów z kuryi ogólnej.

§. 12.

Jednego Członka Wydziału krajowego wybierają posłowie wybrani z kuryi większej posiadłości gruntowej; jednego posłowie wybrani z miast i izb handlowych i przemysłowych; jednego posłowie wybrani z gmin wiejskich, a jednego posłowie wybrani z kuryi ogólnej — wszystkich z pomiędzy członków Sejmu.

Innych dwóch Członków Wydziału krajowego wybiera cały Sejm z pomiędzy siebie. Każdy z tych wyborów następuje absolutną większością głosów. Kiedy taka większość nie da się przy pierwszym i drugim wyborze osiągnąć, to należy przeprowadzić ściślejszy wybór między dwoma kandydatami, którzy przy drugim głosowaniu otrzymali najwięcej głosów.

Na wypadek równości głosów rozstrzyga los.

Art. II.

Niniejsza ustawa ma wejść w życie z chwilą rozpisania najbliższych ogólnych wyborów sejmowych.

Sejmowa ordynacya wyborcza dla Królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Ustawa z dnia . . . . .

Art. I.

Sejmowa ordynacya wyborcza dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszona jako załącznik II. patentu z 26. lutego 1861 Nr. 20. Dz. u. p. traci w dotychczasowem swem brzmieniu moc obowiązującą i ma na przyszłość obowiązywać w brzmieniu następującem :

I. Okręgi i miejsca wyborcze.

§. 1.

Dla wyboru posłów z kuryi większych posiadłości gruntowych stanowią okręgi wyborcze następujące grupy powiatów :

1. Kraków-Brzesko - Wieliczka-Bochnia Podgórze-Chrzanów - Wadowice-Biała-Myślenice-Żywiec z miejscem wyboru Kraków i z liczbą sześciu posłów ;

2. Brzeżany - Bóbrka-Podhajce-Przemysły-Rohatyn z miejscem wyboru Brzeżany i liczbą trzech posłów ;

3. Czortków - Zaleszczyki-Borszczów-Husiatyn z miejscem wyboru Czortków i liczbą trzech posłów ;

4. Przemysł-Jarosław-Jaworów-Mościska z miejscem wyboru Przemysł i liczbą trzech posłów ;

5. Sambor-Drohobycz-Rudki-Stary Sambor-Turka z miejscem wyboru Sambor i liczbą trzech posłów ;

6. Sanok-Dobromil-Brzozów-Lisko-Krosno z miejscem wyboru Sanok i liczbą trzech posłów ;

7. Tarnopol - Skałat - Trembowla-Zbaraż z miejscem wyboru Tarnopol i liczbą trzech posłów ;

8. Tarnów-Dąbrowa-Mielec-Kolbuszowa-Ropczyce-Pilzno-Jasło, z miejscem wyboru Tarnów i liczbą trzech posłów ;

9. Złoczów-Brody-Kamionka z miejscem wyboru Złoczów i liczbą trzech posłów ;

10. Zółkiew - Sokal - Rawa-Cieszanów, z miejscem wyboru Zółkiew i liczbą trzech posłów ;

11. Kołomyja - Horodenka-Kosów-Peczniżyn-Śniatyn, z miejscem wyboru Kołomyja i liczbą dwóch posłów ;

12. Rzeszów - Łańcut - Nisko-Przeworsk-Strzyżów-Tarnobrzeg z miejscem wyboru Rzeszów i liczbą dwóch posłów ;

13. Nowy Sącz-Nowy Targ-Limanowa-Grybów-Gorlice z miejscem wyboru Nowy Sącz i liczbą dwóch posłów ;

14. Stanisławów-Bohorodczany-Buczacz-Tłumacz-Nadwórna z miejscem wyboru Stanisławów i liczbą dwóch posłów ;

15. Stryj - Dolina - Kałusz - Żydaczów z miejscem wyboru Stryj i liczbą dwóch posłów — i

16. Lwów-Gródek, z miejscem wyboru Lwów i jednym posłem.

Wszyscy w jednym okręgu uprawnieni do wyboru posła wyborcy stanowią jedno ciało wyborcze.

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast stanowią okręgi wyborcze następujące miasta, względnie grupy miast :

1. Biała. 2. Brody. 3. Drohobycz. 4. Jarosław. 5. Kołomyja. 6. Kraków. 7. Lwów. 8. Nowy Sącz. 9. Przemysł. 10. Rzeszów. 11. Sambor. 12. Stanisławów. 13. Stryj. 14. Tarnopol. 15. Tarnów. 16. Brzeżany i Złoczów. 17. Bochnia i Wadowice. 18. Gorlice i Jasło. 19. Sanok i Krosno. 20. Podgórze i Wieliczka.

Każde z wymienionych miast jest dla siebie miejscem wyboru.

W okręgu wyborczym [16. jest głównem miejscem wyboru Złoczów, w 17. Bochnia, w 18. Jasło, w 19. Sanok, w 20. Podgórze

§. 3.

Lwów wybiera sześciu, Kraków czterech, a inne w §. 2. wyliczone okręgi wyborcze miast po jednym pośle. Wszyscy uprawnieni do wyboru posła z jednego miasta stanowią jedno ciało wyborcze.

§. 4.

Izby handlowe i przemysłowe we Lwowie, Krakowie i Brodach wybierać mają po jednym pośle. Członkowie i zastępcy każdej izby tworzą jedno ciało wyborcze.

§. 5.

Każdy z 78 powiatów politycznych kraju w swoich granicach terytoryalnych stanowi osobny okręg wyborczy dla wyboru posłów z gmin wiejskich.

§. 6.

W okręgach wyborczych gmin wiejskich jest miejscem wyborczym każda miejscowość stanowiąca gminę, która według ostatniego spisu ludności liczy więcej jak 250 mieszkańców. Z miejscowości tego samego powiatu, liczących 250 lub mniej mieszkańców, położonych obok siebie w tym samym okręgu wyborczym, mają się utworzyć zbiorne miejsca wyborcze. Zbiorne miejsca wyborcze oznaczyć ma Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym — drogą rozporządzenia. Jedno zbiorne miejsce wyborcze nie może obejmować gminy względnie miejscowości z ludnością razem powyżej tysiąca mieszkańców. Głównem miejscem wyborczym każdego okręgu wyborczego gmin wiejskich jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

§. 7.

Każdy z okręgów wyborczych w §. 5. wyliczonych, ma wybrać jednego posła. Wyborcy z wszystkich gmin okręgu wyborczego (z wyjątkiem z tych miast, które podług §. 2. wybierają same osobno posła) stanowią jedno ciało wyborcze.

§. 8.

Dla wyboru posłów z ogólnej kuryi wyborczej, stanowią okręgi wyborcze następujące grupy powiatów.

1. Lwów z głównem miejscem wyboru Lwów;

2. Kraków-Podgórze, z głównem miejscem wyboru Kraków;

3. Wadowice - Biała - Chrzanów - Żywiec - Myślenice - Wieliczka, z głównem miejscem wyboru Wadowice;

4. Nowy - Sącz - Limanowa - Nowy Targ - Grybów - Gorlice, z głównem miejscem wyboru Nowy Sącz;

5. Tarnów - Brzesko - Bochnia - Dąbrowa - Mielec - Piizno, z głównem miejscem wyboru Tarnów;

6. Rzeszów - Ropczyce - Strzyżów - Kolbuszowa - Tarnobrzeg - Nisko, z głównem miejscem wyboru Rzeszów;

7. Sanok - Krosno - Jasło - Brzozów - Dobromil - Lisko, z głównem miejscem wyboru Sanok;

8. Jarosław - Łańcut - Przeworsk - Cieszanów - Mościska - Jaworów - Gródek, z głównem miejscem wyboru Jarosław;

9. Przemyśl - Sambor - Stary Sambor - Drohobycz - Turka, z głównem miejscem wyboru Przemyśl;

10. Stryj - Żydaczów - Dolina - Kałusz - Bóbrka - Rudki, z głównem miejscem wyboru Stryj.

11. Brody - Kamionka - Żółkiew - Rawa - Sokal, z głównem miejscem wyboru Brody;

12. Tarnopol - Zbaraż - Złoczów - Przemyślany - Brzeżany, z głównem miejscem wyboru Tarnopol;

13. Stanisławów - Rohatyn - Podhajce - Buczacz - Tłumacz - Bohorodczany, z głównem miejscem wyboru Stanisławów;

14. Borszczów - Zaleszczyki - Czortków - Husiatyn - Trembowla - Skalań, z głównem miejscem wyboru Borszczów;

15. Kołomyja - Peczeniżyn - Nadwórna - Kosów - Śniatyn - Gródek, z głównem miejscem wyboru Kołomyja.

§. 9.

W okręgach wyborczych ogólnej kuryi wyborczej jest miejscem wyboru każda miejscowość stanowiąca gminę, która podług ostatniego spisu ludności liczy więcej jak 500 mieszkańców. Z miejscowości liczących 500 lub mniej mieszkańców, położonych obok siebie w tym samym okręgu wyborczym na terytoryzm tego samego powiatu sądowego, mają być utworzone zborne miejsca wyborcze. Zborne miejsca wyborcze oznaczyć ma Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym drogą rozporządzenia. Jedno zborne miejsce wyborcze nie może obejmować gminy, względnie miejscowości z ludnością powyżej 3.000 mieszkańców.

§. 10.

Każdy z okręgów wyborczych w §. 8. wyliczonych ma wybierać jednego posła.

Wyborcy z wszystkich gmin jednego okręgu wyborczego stanowią jedno ciało wyborcze.

II. O prawie czynnego i biernego wyboru.

§. 11.

Pełnoletni austriacy obywatele, posiadający takie dobra tabularne, od których odpłacają rocznie co najmniej 200 koron podatków państwowych realnych, wybierają sami bezpośrednio posłów na Sejm z kuryi większych posiadłości gruntowych. Prawo wyboru posła przysługuje i niewłasnowolnym posiadaczom dóbr tabularnych; głosują w ich imieniu prawni ich zastępcy (opiekun, kurator) lub tychże pełnomocnicy.

Za żonę wykonuje to prawo jej mąż, który z nią żyje, za inne kobiety własnowolne — ich pełnomocnik.

Jeżeli mąż i żona intabulowani za współwłaścicieli majątności tabularnej, to prawo owo przysługuje mężowi.

§. 12.

Jeżeli dobra tabularne do wyboru posła uprawniające, są we wspólnym posiadaniu

kilku posiadaczy, to tylko ten z pomiędzy nich ma prawo wybierać posła, kogo wszyscy spółnicy do tego upoważniają.

Jeżeli ktoś posiada dwa albo trzy dobra tabularne, od których roczne podatki realne razem wzięte wynoszą 200 K., to posiadanie tych dóbr uprawnia także do wybierania posła z kuryi większych posiadłości.

§. 13.

Jeżeli dobra tabularne, prawniające do wyboru posła z większych posiadłości, są w posiadaniu jakiejś korporacji lub towarzystwa, to prawo wyboru ma wykonywać ta osoba, która według postanowień prawnych albo statutów towarzystwa reprezentuje na zewnątrz tę korporację lub towarzystwo.

Gminy posiadające takie dobra tabularne, mają wykonywać prawa wyboru przez swoją zwierzchność.

§. 14.

Posłów z miast, wyszczególnionych w §. 2 i z gmin wiejskich wymienionych w §. 5. tej ustawy, mają wybierać bezpośrednio wszyscy ci członkowie gminy rodzaju męskiego, którzy:

1. w miastach w §. 2. wyszczególnionych uprawnieni są do wyboru reprezentacji gminnej, — albo od pół roku płacą co najmniej dziesięć koron podatków państwowych bezpośrednich, a nie zachodzą co do nich zresztą przyczyny wykluczające od czynnego wyboru reprezentacji gminnej;

2. w gminach wiejskich w §. 5. wspomnianych stanowią pierwsze dwie trzecie wszystkich członków gminy do wyboru rady gminnej uprawnionych, a podług wysokości odpłacanych rocznie bezpośrednich podatków państwowych ugrupowanych, dalej wszyscy ci członkowie gminy, którzy od pół roku płacą co najmniej dziesięć koron bezpośrednich podatków państwowych, a co do których przyczyny wykluczające od czynnego wyboru reprezentacji gminnej nie zachodzą, a w końcu wszyscy ci członkowie gminy, którym służy prawo czynnego wyboru repre-

zentacyi gminnej bez względu na wysokość opłacanych podatków.

Jeżeli kilku uprawnionych opłaca takie same podatki, starszy wiekiem poprzedza młodszego.

§. 15.

Osoby, co do których zachodzą wszystkie w §. 14. przewidziane warunki czynnego prawa wyboru w jednym z okręgów wyborczych miast, albo gmin wiejskich nie mogą w tych okręgach wykonywać tego prawa, jeżeli służy im prawo czynnego wyboru w kuryi większych posiadłości.

Osoby, posiadające wszystkie te warunki czynnego wyboru w jednym z okręgów wyborczych gmin wiejskich, nie mogą w tym okręgu wykonywać tego prawa, jeżeli służy im prawo czynnego wyboru w którymkolwiek okręgu wyborczym miast.

§. 16.

Do wyboru posłów z ogólnej kuryi wyborczej wspomnianych w §. 8. tej ustawy, jest uprawnionym każdy własnowolny obywatel państwa, który ukończył 24. rok życia, co do którego nie zaszły przyczyny powodujące według obowiązującej ustawy gminnej utratę prawa czynnego wyboru reprezentacyi gminnej a to w tej gminie, w której w dniu rozpisania wyboru jest co najmniej sześć miesięcy zamieszkały. Wykluczone jednak od prawa czynnego wyboru w tej kuryi są wszystkie te osoby, którym po myśli §§. 11. i 14. tej ustawy przysługuje prawo czynnego wyboru w kuryach większych posiadłości, miast lub gmin wiejskich.

§. 17.

Każdy wyborca może swe prawo wyboru wykonywać tylko w jednym okręgu wyborczym i w zasadzie tylko osobiście.

Wyjątkowo mogą wyborcy z kuryi większych posiadłości wykonywać swe prawo głosowania przez pełnomocnika; ten musi w tej samej klasie wyborców mieć prawo wybierania i może zastępować tylko jednego wyborcę.

Uprawnieni do wyboru w kuryi większych posiadłości mający dobra w więcej niż w jednym okręgu położone, mają wykonywać swe prawo wyborcze w tym okręgu, w którym leżą ich najwyżej opodatkowane dobra.

Uprawnieni do wyboru z kuryj wyborczych miast, gmin wiejskich lub z kuryi ogólnej, jeżeli są członkami kilku gmin, mogą wykonywać prawo wyborcze tylko w tej gminie, w której zwykle zamieszkują.

§. 18.

Posłem sejmowym może być wybrany każdy, który :

- a) jest obywatelem austriackim ;
- b) ma lat 30 ;
- c) znajduje się w pełnym używaniu wszystkich praw obywatelskich ;
- d) ma według postanowień poprzednich tej ustawy prawo wybierać posła sejmowego w którejkolwiek kuryi wyborczej.

§. 19.

Od prawa wybierania i wybieralności wykluczone są te osoby, które zasądzone zostały wyrokiem sądowym za jakąkolwiek zbrodnię, albo za przestępstwo kradzieży, sprzeniewierzenia, udziału w nich, oszustwa, lub za przewinienie bankructwa (§§. 460, 461, 463, 464 i 486 ustawy karnej).

Ten skutek zasądzenia karnego ma ustąpić co do zbrodni wyszczególnionych w §. 6. pod liczbami I do 10 ustawy z 15. listopada 1867 (Nr. 131 Dz. p. p.) po ukończeniu kary, w innych zaś wypadkach po upływie lat pięciu, a co do przestępstw i przewinień wyżej wymienionych po upływie lat trzech, licząc od ukończenia kary.

Osoby, które popadły w konkurs, albo załagodziły swe bankructwo dobrowolną ugodą z wierzycielami przy współdziałaniu sądu, nie mogą być wybrane posłem do Sejmu, jak długo trwa rozprawa konkursowa lub ugodowa.

III. O rozpisaniu i przygotowaniu wyborów.

§. 20.

Do przeprowadzenia wyborów wzywa Namiestnik, ogłaszając dzień, w którym mają się odbyć wybory posłów sejmowych w miejscach wyborczych, przeznaczonych niniejszą ordynacją wyborczą.

Dzień wyborów należy tak nstawić, żeby można była poczynić wszelkie potrzebne przygotowania.

§. 21.

Ogólne wybory do Sejmu należy w ten sposób rozpisywać, żeby wybierano najpierw posłów z kuryi ogólnej, następnie z kuryi gmin wiejskich, miast oraz izb handlowych i przemysłowych, a w końcu z kuryi większych posiadłości i żeby wybory z każdej z powyższych kuryi odbyły się w całym kraju na jednym dniu.

§. 22.

Rozpisanie ogólnych wyborów należy ogłosić w dziennikach krajowych, a także ogłoszeniami we wszystkich gminach kraju.

Rozpisanie pojedynczych wyborów należy ogłosić co do kuryi wyborczej z większych posiadłości i z Izb handlowych i przemysłowych dziennikami krajowymi, a co do kuryi wyborczych miast, gmin wiejskich i kuryi ogólnej, ogłoszeniami we wszystkich gminach, należących do odnośnego okręgu wyborczego.

Między dniem ogłoszenia wyborów a dniem wyboru z kuryi ogólnej musi upłynąć czas co najmniej sześciu tygodni.

§. 23.

Wszystkich uprawnionych do wyboru, którzy według ordynacji niniejszej tworzą jedno ciało wyborcze z wyjątkiem uprawnionych do wyboru w izbach handlowych i przemysłowych, spisuje się w jedną osobną listę.

Listę wyborców każdego ciała wyborczego ma utrzymywać w ewidencji władza

powołana do jej ułożenia i ma ją wygotować w dwóch egzemplarzach.

§. 24.

Listy wyborców dla ciała wyborczego większych posiadłości ma układać Namiestnik okręgami i ogłosić w dziennikach krajowych, naznaczając od dnia ogłoszenia 14-dniowy termin do reklamacyj. Po tym terminie wniesione reklamacje będą jako spóźnione odrzucone.

§. 25.

Namiestnik ma rozstrzygać, czy reklamacje wniesione co do wpisania w listę wyborczą osób nieuprawnionych, albo na odwrót, co do opuszczenia uprawnionych do wybierania, są uzasadnione lub nie: jemu przysługuje także prawo aż do dnia wyborów urzędowo poprawić listę wyborców większych posiadłości.

§. 26.

Skoro tylko lista wyborców ciała wyborczego większych posiadłości będzie poprawioną przez rozstrzygnięcie reklamacyj w przepisany terminie wniesionych, winien Namiestnik przesłać wyciągi z tej listy i z tego spisu do odnośnych Starostw. Starostwa mają wygotować dla wyborców karty legitymacyjne, t. j. pisma, w których ma być wypisane imię i nazwisko wyborcy, miejsce, dzień i czas wyboru, które to pismo uprawnia do udziału w wyborach.

Karty legitymacyjne doręcza się wyborcom większych posiadłości, a jeżeli kto nie mieszka w kraju, wzywa się go za pośrednictwem krajowych urzędowych dzienników, żeby się po nią zgłosił.

§. 27.

Listę wyborców z miast, wyszczególnionych w §. 2. ord. wyb., jak również listę wyborców z gmin wiejskich wspomnianych w §. 5. ord. wyb. — jak w końcu listę wyborców z kuryi ogólnej wspomnianych w §. 8. ord.

wyb., układa w każdym mieście względnie w każdej gminie burmistrz względnie naczelnik gminy przy ścisłym zastosowaniu postanowień §§. 14. i 19. niniejszej ordynacji wyborczej i wyklada w urzędzie gminnym do przeglądu najpóźniej na 30 dni przed wyborem posła. Zarazem winien to wyłożyć listy obwieścić gminie, a to tak przez należyte ogłoszenie ustne, jak również przybicie ogłoszenia pisemnego na budynku gminnym i co najmniej w trzech widocznych miejscach w gminie, i wyznaczyć ośmiodniowy termin do wniesienia reklamacyj, tak jednak, żeby między ostatnim dniem tego terminu a dniem wyboru posła było co najmniej 14 dni czasu.

W ogłoszeniu tem ma być dokładnie oznaczony lokal, w którym lista do przeglądu jest wyłożona, jak również ma być podane do ogólnej wiadomości, że listę przeglądać wolno każdemu wyborcy każdego dnia od godziny 9. rano do 6. po południu.

Listy wyborcze wolno każdemu przeglądać i brać z nich sobie odpisy.

Reklamacje przeciw listom wyborczym mogą wnosić uprawnieni do wyboru w odnośnym okręgu wyborczym z powodu pomieszczenia w liście do wyboru nieuprawnionych lub pominięcia do wyboru uprawnionych do rąk naczelnika odnośnej gminy.

Naczelnik gminy obowiązany jest wniesione do rąk jego reklamacje w przeciągu 24 godzin przedłożyć starostwu powiatowemu a w miastach z własnymi statutami temu organowi politycznemu, którego Namiestnik do rozstrzygnięcia reklamacyj wyznaczy.

Starostwo powiatowe, względnie ten organ, obowiązany jest wniesione reklamacje bezzwłocznie rozstrzygnąć tak, żeby rozstrzygnięcia wnoszącemu reklamację w przeciągu dni 3 od jej przedłożenia powołanej do rozstrzygnięcia władzy doręczone było.

Przeciw temu rozstrzygnięciu wolno reklamującemu w przeciągu dni trzech od doręczenia wnieść odwołanie przez Starostwo powiatowe względnie polityczny organ, który wydał rozstrzygnięcie, do Namiestnika kraju.

Namiestnik rozstrzyga reklamacje ostatecznie, tak jednak, żeby pisemne jego roz-

strzygnięcie reklamującemu przed dniem wyboru posła doręczone być mogło.

§. 28.

Listy wyborcze sprostowane wskutek rozstrzygnięcia reklamacyj mają być przygotowane w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz przedłożyć ma naczelnik gminy Starostwu powiatowemu, a w miastach z własnymi statutami organowi politycznemu do rozstrzygnięcia reklamacyj ustanowionemu, — a drugi egzemplarz przechowa u siebie. Przy wyborach z kuryi ogólnej mają naczelnicy tych gmin, które są z innymi gminami do jednego zbiornego miejsca wyborczego przyłączone, przesłać listy wyborcze ze swych gmin naczelnikowi tej gminy, która jako zbiorne miejsce wyborcze jest ustanowioną.

§. 29.

Na podstawie przedłożonych list wyborczych Starostwo powiatowe ma wystawić dla wyborców ze wszystkich gmin swego powiatu karty legitymacyjne, w której ma być powołana liczba porządkowa listy wyborczej, imię i nazwisko uprawnionego do wyboru, miejsce, w którym wybór ma się odbyć i oznaczenie czasu, w którym głosowanie ma się rozpocząć i skończyć.

W miastach z własnymi statutami obowiązana jest do wygotowania kart legitymacyjnych Zwierzchność gminy.

Karty legitymacyjne mają być doręczone każdemu wyborcy za własnoręcznie potwierdzonym recepisem najpóźniej trzy dni przed dniem wyboru.

Doręczenie może nastąpić przez pocztę lub przez Zwierzchność gminy, w której wyborca zamieszkuje.

Równocześnie poda Starostwo powiatowe, a w miastach z własnymi statutami Zwierzchność gminna do powszechnej wiadomości, że każdy wyborca, któryby z jakiegokolwiek przyczyny karty legitymacyjne nie otrzymał, może w przeciągu ostatnich dwóch dni przed wyborami otrzymać od teje wła-

dzy duplikat karty legitymacyjnej. Zgłaszającemu się po taki duplikat wyborcy obowiązującą jest odnośna władza tenże bezwarunkowo i bez jakiegokolwiek przeszkody wydać.

§. 30.

Równocześnie z kartami legitymacyjnymi ma być doręczona każdemu wyborcy karta do głosowania, zaopatrzona pieczęcią Starostwa powiatowego, a w miastach z własnymi statutami pieczęcią Zwierzchności gminnej z dodatkiem umieszczonym na karcie legitymacyjnej, że głosy oddane na innych, taką pieczęcią nie zaopatrzonych kartach, będą uważane za nieważne.

Co do sposobu doręczania i wydawania duplikatów kart do głosowania obowiązują postanowienia §. 29. co do kart legitymacyjnych.

§. 31.

Dla wyborów z każdego ciała wyborczego ustanowiony będzie ze strony c. k. Rządu komisarz wyborczy. Komisarza wyborczego ustanowić ma dla ciał wyborczych z izb handlowych i przemysłowych, jak również z miast, mających własne statuta c. k. Namiestnik kraju — dla wszystkich innych ciał wyborczych naczelnicy powiatowych władz politycznych tych powiatów, w których są główne miejsca wyborcze.

Ustanowienie komisarza wyborczego podane będzie do wiadomości wyborców najmniej na 8 dni przed dniem wyborów przez pisemne ogłoszenie przybite na zwyczajnym miejscu ogłoszeń c. k. Starostwa powiatowego — a oprócz tego przez ustne ogłoszenie przed rozpoczęciem samego aktu wyborczego. Urząd komisarza wyborczego jest honorowym urzędem obywatelskim, od którego przyjęcia nikt — z wyjątkiem przeszkód nie dających się usunąć — uchylić się nie może.

IV. Wybór posła sejmowego.

§. 32.

Wyborami z każdego ciała wyborczego, z wyjątkiem izb handlowych i przemysłowych

kieruje w obecności komisarza wyborczego komisya wyborcza, utworzona z tegoż ciała wyborczego, a składająca się:

1. w każdym ciele wyborczem z większych posiadłości gruntowych z trzech członków wybranych przez uprawnionych do wyboru i z dwóch mianowanych przez komisarza rządowego:

2. w każdym ciele wyborczem miast w §. 2. wymienionych z naczelnika gminy (burmistrza) albo z wyznaczonego przez niego zastępcy i trzech członków rady gminnej przez niego powołanych tudzież z trzech członków mianowanych przez komisarza wyborczego z pomiędzy uprawnionych wyborców;

3. w każdym ciele wyborczem gmin wiejskich i kuryi ogólnej z dwóch członków mianowanych przez komisarza wyborczego dwóch członków powołanych przez naczelnika gminy miejsca wyboru z pomiędzy członków rady gminnej i z trzech członków wybranych przez wyborców z tegoż ciała wyborczego.

§. 33.

Komisya wyborcza złożona w powyższy sposób wybiera z pomiędzy siebie absolutną większością głosów przewodniczącego. Gdy absolutnej większości głosów osiągnąć się nie da, oznacza osobę przewodniczącego komisarz wyborczy.

§. 34.

Karta legitymacyjna wydana wyborcom przez Starostwo, nadaje im prawo wstępu do miejsca wyboru i zastępuje wezwanie do jawienia się w oznaczonym czasie do głosowania.

Z uderzeniem godziny na kartach legitymacyjnych jako początek aktu wyborczego oznaczonej, ma każdy wyborca wolny wstęp do lokalu wyborczego i nie może być z tegoż przed ukończeniem wyboru wydalonym.

§. 35.

Lokal wyborczy ma być w ten sposób urządzoany, ażeby wszyscy do głosowania

uprawnieni mogli być pomieszczeni w jednej sali i to w tej samej, w której urzęduje komisya wyborcza i komisarz wyborczy. Pod żadnym warunkiem nie może być miejsce urzędowania tej komisji i komisarza w jakikolwiek sposób odosobione, oddzielone albo odgraniczone od miejsca, gdzie znachodzą się wyborcy. Stół, przy którym komisya i komisarz urzęduje, ma być ustawiony w środku lokalu wyborczego tak, ażeby wszyscy wyborcy mieli ze wszystkich stron wolny dostęp do tegoż i wszystkie czynności komisji mogli wszechstronie kontrolować.

Jak długo wybór nie zostanie skończony, musi przy stole znachodzić się nieprzerwanie co najmniej trzech członków komisji.

§. 36.

W oznaczonym dniu i o godzinie znaczą się wybory w przeznaczonym miejscu bez względu na liczbę jawiących się członków w ten sposób, że najprzód wybiera się i ukonstytuowuje się w sposób w §. 32. oznaczony komisya wyborcza, której ma być oddana lista wyborcza i przygotowane spisy głosowania.

§. 37.

O ile rozchodzi się o członków komisji wybrać się mających, nastąpi ich wybór przez wszystkich w lokalu wyborczym obecnych wyborców, uprawionych do głosowania drogą ustnego głosowania. W celu przeprowadzenia tego głosowania ułożoną będzie komisya prowizoryczna, złożona z naczelnika miejscowej gminy i jednego członka Rady gminnej, powołanego przez niego i jednego z pomiędzy obecnych wyborców, powołanego przez komisarza wyborczego. Komisya ta odbierze głosy obecnych wyborców w ten sposób, że jeden jej członek odczyta imiona wyborców z listy wyborczej, a drudzy dwaj będą zapisywać głosy oddane na członków komisji. Rezultat tego wyboru ogłosi komisarz wyborczy i natychmiast po ogłoszeniu ustąpi komisya prowizoryczna, a miejsce jej zajmie komisya wyborcza.

Członkowie tejże komisji, którzy mają być powołani przez komisarza lub naczelnika gminy, będą powołani aż po przeprowadzeniu wybora członków, wybrać się mających.

Bezpośrednio po złożeniu komisji nastąpi wybór jej przewodniczącego.

§. 38

Przewodniczący komisji wyborczej ma zebrany wyborcom przedstawić treść §§-ów 18. i 19. ordynacji wyborczej co do warunków, potrzebnych na posła ma im wyjaśnić sposób głosowania i obliczenia głosów, a w końcu wezwać, aby swoje głosy oddawali wedle swobodnego przekonania, bez wszelkich samolubnych celów, tak jak to uważają wedle swojej najlepszej wiedzy i sumienia za najodpowiedniejsze dla ogólnego dobra.

§. 39.

Jeżeli kto przed rozpoczęciem głosowania podniesie zarzuty przeciw którejkolwiek osobie, wciągniętej do listy wyborczej, że ta osoba nie jest uprawioną do wybierania posła, bo od czasu ułożenia listy wyborców utraciła któryś z warunków prawa wyborczego, to co do tego zarzutu ma natychmiast powziąć uchwałę komisya wyborcza i to bez wszelkiego rekursu.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem głosowania ma komisya wyborcza przekonać się, czy urna przeznaczona do wrzucania kartek głosowania jest próżną.

§. 40.

Głosowanie na posła rozpoczyna się tem, że najprzód oddają swoje kartki głosowania członkowie komisji wyborczej, o ile mają prawo wyboru.

Następnie wywołuje jeden członek komisji wyborczej do głosowania wszystkich wyborców w porządku, jak ich imiona były wpisane w liście wyborczej.

Wyborcy, którzy przyszli na wybory już po wywołaniu ich imion, muszą po odczytaniu całej listy zgłosić się w komisji wyborczej i oddać swoje kartki głosowania.

§. 41.

Każdy do głosowania przywołany wyborca, okazując swoją kartę legitymacyjną, ma oddać komisji kartkę do głosowania, w której ma być nazwaną dokładnie ta osoba która ma zostać posłem sejmowym.

Jeżeli jakie ciało wyborcze ma wybrać dwóch lub kilku posłów, ma podać wyborca podać tyle imion, ile posłów wybrać należy.

Każdy wyborca, do urny wyborczej przywołany ma prawo żądać przed oddaniem głosu ażeby dano mu czystą kartkę do głosowania, zaopatrzoną pieczęcią urzędową. W takim wypadku obowiązany jest komisarz wyborczy, któremu przed wyborem polityczny urząd powiatowy, względnie w miastach o własnych statutach Zwierzchność gminy ma dostarczyć odpowiedniego zapasu kartek do głosowania — bezzwłocznie dać jeden egzemplarz karty do głosowania na żądanie wyborcy, bez względu na to, czy taka karta była mu już przedtem doręczona, a przewodniczący komisji jest obowiązany dać temu wyborcy krótki przeciąg czasu i możliwość, ażeby albo sam kartkę w lokalu wyborczym wypełnił, albo drugiemu wyborcy poruczył ją wypełnić.

§. 42.

Jeżeli przy głosowaniu zajdzie jaka niepewność co do tożsamości wyborcy, to o tem orzeka natychmiast bez rekursu komisja wyborcza.

§. 43.

Imię każdego wyborcy, który oddał swój głos ma komisja wyborcza wciągnąć do spisu głosowania, mającego się prowadzić w dwu egzemplarzach.

Nieważnymi są te głosy wyborców, któreby oddano z jakimś zastrzeżeniem, albo z jakimś nakazem dla posła wybrać się mającego.

O ważności lub nieważności poszczególnych głosów rozstrzyga natychmiast komisja wyborcza bez rekursu.

§. 44.

Komisja wyborcza obowiązana jest prowadzić protokół z aktu wyborczego, w którym mają być zamieszczone w szczególności wszystkie orzeczenia komisji, uchwalone w wypadkach, niniejszą ustawą przewidzianych.

Wybory powinny się odbyć w przeciągu wyznaczonego dnia. Jeżeliby jednak zaszło coś takiego, że nie możnaby rozpocząć, dalej prowadzić, albo ukończyć wyboru, to komisja wyborcza może dalszą czynność wyborczą za zgodą komisarza wyborczego odłożyć na następny dzień. O tem należy uwiadomić wyborców w taki sposób, jakiego zwykle używa się w dotyczącem miejscu.

§. 45.

Czas, przeznaczony do głosowania, nie może być krótszym od przeciągu czterech godzin.

Po upływie czasu, przeznaczonego do oddania głosów, ma obwieścić przewodniczący komisji wyborczej, że głosowanie ukończono; jednak wyborcom, którzy w chwili tej jeszcze w lokalu wyborczym się znajdują, a którzy dotychczas jeszcze głosów nie oddali, nie może być odjętą możliwość oddania głosów. Następnie ma komisja sprawdzić zgodność liczby oddanych kartek z liczbą wyborców, zapisanych w spisie głosowania, poczem cała komisja wyborcza i komisarz wyborczy mają podpisać obydwaj spisy głosowania i ma się natychmiast przystąpić do otwarcia kartek i obliczenia głosów.

Czynność ta ma być przeprowadzoną jawnie w obecności i przy wglądzie wszystkich wyborców w następujący sposób:

Przewodniczący komisji wyciąga z urny po jednej kartce, otwiera każdą z osobna i odczytuje imię kandydata na niej umieszczone, poczem podaje odczytaną kartkę drugiemu członkowi komisji, który prawdziwość odczytanego imienia potwierdza — kartki w takim porządku, jak były oddane otwarte składa. Równocześnie dwóch innych

członków komisji prowadzi listy głosowania w ten sposób, że zapisują przy pierwszym głosie, który otrzymał kandydat na posła, jego imię i nazwisko i przy nim liczbę „1“ przy drugim liczbę „2“ i t. d.

§. 46.

Gdy kartka do głosowania mieści w sobie więcej imion niż ma być wybranych posłów — to imiona dalej napisane, o ile liczbę posłów wybrać się mających przewyższają, uważają się jako zupełnie nie napisane i zupełnie się nie uwzględniają. Kiedy na kartce napisane mniej imion, niż wynosi liczba posłów wybrać się mających, to głosy przez napisanie tych imion oddane są ważne. Kiedy imię jednej i tej samej osoby na tej samej kartce kilka razy jest napisane, liczy się przy obliczeniu głosów tylko jako jeden głos.

Imiona niejasne i niedokładne do tego stopnia, że ma pewności, którą osobę oznaczają — uważają się jako głosy nieważne. Orzeka o tem komisja wyborcza, a orzeczenie jej ma być w protokole zamieszczone.

§. 47.

Po obliczeniu głosów podaje przewodniczący komisji rezultat tegoż do wiadomości wyborców, poczem wszyscy członkowie komisji i komisarz wyborczy podpisują protokół i listy głosowania i przewodniczący komisji oddaje wszystkie akta wyborcze komisarzowi wyborczemu. Członek komisji nie chcący podpisać protokołu, ma prawo umieścić w tymże protokole przyczyny, dla których odmawia podpisu.

Gdy rezultat wyboru posła ma być obliczony w głównym miejscu wyboru — przedsięwzięcie przewodniczący komisji w obecności wszystkich członków komisji i wyborców znajdujących się w lokalu wyborczym opieczętowanie wszystkich aktów wyborczych razem z kartkami głosowania pieczęcią urzędową miejscowej zwierzchności gminnej, umieszcza na zewnątrz napis oznaczający treść i oddaje tak opieczętowane akta wyborcze

komisarzowi wyborczemu, który obowiązany jest odesłać je bezzwłocznie do c. k. Starosty powiatowego głównego miejsca wyboru. Każdemu z członków komisji przysługuje prawo przyłożyć także swoją prywatną pieczęć.

Na zewnętrznej stronie opieczętowanych aktów umieścić ma przewodniczący komisji imię i nazwisko kandydata, który w tem miejscu wyboru otrzymał najwięcej głosów.

§. 48.

Zbadanie i ogłoszenie ogólnego regulaminu wyboru należy do głównej komisji wyborczej w głównym miejscu wyboru zebrać się mającej.

Komisję tę zwołuje najdalej do trzech dni po nadesłaniu aktów wyborczych ze wszystkich miejsc wyborczych dotyczącego okręgu wyborczego Starosta powiatowy głównego miejsca wyboru. Komisja ta składa się z siedmiu członków, a mianowicie z naczelnika gminy głównego miejsca wyboru, lub jego zastępcy, dwóch członków rady gminnej głównego miejsca wyborczego przez tegoż naczelnika powołanych, dwóch członków z pomiędzy uprawnionych do wyboru w dotyczącej kuryi tego samego okręgu wyborczego przez komisarza wyborczego głównego miejsca wyboru powołanych, a w końcu z dwu kandydatów na posła w tym okręgu wyborczym, którzy w największej liczbie poszczególnych miejsc wyborczych swego okręgu wyborczego najwięcej głosów otrzymali.

Na wypadek, gdyby we wszystkich miejscach wyborczych danego okręgu wyborczego jeden i ten sam kandydat otrzymał największą ilość głosów, — względnie gdyby w dniu urzędowania głównej komisji wyborczej jeden lub obaj kandydaci do tegoż nie zgłosili się — powołuje jednego względnie i dwóch ostatnich członków komisji z pomiędzy wyborców dotyczącego okręgu wyborczego komisarz wyborczy głównego miejsca wyboru.

Komisja urządza w obecności komisarza wyborczego głównego miejsca wyboru — w lokalu możliwie najobszerniejszym, urzą-

dzonym w sposób w §. 35. ustawy oznaczonym, przyczem mają wyborcy prawo być obecnymi w miarę objętości miejsca.

§. 49.

Komisya przyjmuje z rąk komisarza wyborczego opieczetowane akta, nadesłane ze wszystkich miejsc wyborczych, stwierdza nienaruszenie pieczęci i konstatuje także, którzy dwaj kandydaci poselscy w największej liczbie miejsc wyboru największą ilość głosów otrzymali. Odnosnie do tego skonstatowania powołuje komisarz wyborczy tych kandydatów w skład komisji.

Każdemu z członków komisji wyborczych poszczególnych miejsc wyborczych tego okręgu wyborczego, którzy po myśli §. 47. tej ustawy przyłożyli na akta wyborcze swoje prywatne pieczęcie, wolno żądać od komisarza głównego miejsca wyborczego przed rozpakowaniem aktów zbadania, czy przyłożona przez dotyczącego wyborcę pieczęć jest nienaruszoną.

Komisya wybiera z pomiędzy siebie przewodniczącego absolutną większością głosów. Gdyby taka większość nie dała się osiągnąć, mianuje przewodniczącego z pomiędzy członków komisji komisarz wyborczy. Następnie przystępuje komisya do obliczenia głównego rezultatu wyboru na podstawie obliczeń dokonanych przez komisye wyborcze poszczególnych miejsc wyborczych.

Na żądanie któregokolwiek członka komisji należy skontrolować obliczenie rezultatu wyboru w poszczególnych miejscach wyborczych, co do których żądanie takie będzie postawione, przez porównanie list głosowania z oddanymi kartkami głosowania.

Rezultat ogólnego obliczenia ogłosi obecnym przewodniczący komisji.

Co do całej czynności komisji spisany będzie protokół, który podpiszą wszyscy członkowie komisji i komisarz wyborczy.

§. 50.

Izby handlowe i przemysłowe dokonują wyboru w obecności komisarza wyborczego,

wyznaczonego przez namiestnika na zgromadzeniu wszystkich członków do głosowania uprawnionych przez głosowanie kartkami wedle przepisów istniejących co do urzędowania w tychże izbach i wedle postanowień tej ustawy bez względu na liczbę obecnych członków. Protokół z tego wyboru ma spisać sekretarz izby i oddać go po skończeniu wyboru razem z wszystkimi aktami wyboru i oddanymi kartkami głosowania, komisarzowi wyborczemu w celu przesłania Namiestnikowi kraju.

§. 51.

Za wybranego posłem ma się ten uważać, kto otrzymał więcej jak połowę wszystkich oddanych ważnych głosów.

Gdyby absolutną większość głosów otrzymała większa ilość osób, niż wynosi liczba wybrać się mających posłów, to o wyborze rozstrzyga wyższa cyfra głosów, lub przy równej liczbie głosów los, mający się wyciągnąć przez przewodniczącego komisji wyborczej.

§. 52.

Gdy przy głosowaniu nie padła na nikogo taka większość głosów, należy zarządzić ściślejszy wybór. Gdy brak takiej większości głosów okaże się przy ogólnem obliczeniu rezultatów głosowania w poszczególnych miejscach wyboru, ma zarządzić ten ściślejszy wybór c. k. Starosta powiatowy głównego miejsca wyboru we wszystkich dotyczących miejscach wyborczych, a rezultat tych wyborów będzie obliczony po myśli postanowień §§-fów 48. i 49. niniejszej ustawy.

§. 53.

Przy ściślejszym wyborze mają wyborcy ograniczyć się tylko na tych kandydatach, którzy po wybranych absolutną większością otrzymali względnie najwyższą liczbę głosów.

Liczba kandydatów przychodzących do ściślejszego wyboru musi być zawsze dwa razy większą niż liczba posłów wybrać się ma-

jących. Przy równości głosów rozstrzyga los, kto ma przyjść do ściślejszego wyboru.

Każdy głos padający przy ściślejszym wyborze na osoby nie przeznaczone do tego wyboru, ma się uważać jako nieważny.

Gdy przy ściślejszym wyborze wszystkie oddane ważne głosy będą podzielone pomiędzy wszystkich do tego wyboru przeznaczonych kandydatów w równych częściach tak, że każdy z nich ma za sobą połowę wszystkich głosów — wtedy rozstrzyga o wyborze los przewodniczącego komisji wyborczej wyciągnąć się mający.

Gdy poza tym wypadkiem głosowanie nie doprowadza do absolutnej większości, należy zarządzić i dalsze wybory ściślejsze, aż dopóki nie osiągnie się absolutnej większości, co do wszystkich, mających się wybrać posłów, lub wymienionej w poprzednim ustępie równości głosów dla wszystkich osób, przeznaczonych do ściślejszego wyboru, w którym to ostatnim wypadku los rozstrzyga ostatecznie o wyborze.

Ci uprawnieni wyborcy, którzy przy pierwszym wyborze zupełnie nie głosowali, nie są jeszcze dlatego wykluczeni od wykonania tego prawa przy wyborze ściślejszym.

§. 54.

Cdy w końcu wybór przepisanej w dotyczącym okręgu wyborczym liczby posłów zostanie należycie przeprowadzony, ma być zamknięty protokół czynności wyborczej i podpisany przez wszystkich członków komisji wyborczej jak również przez komisarza wyborczego, następnie z dołączeniem wszystkich kartek głosowania opieczętowany i komisarzowi wyborczemu w celu przesłania c. k. Namiestnikowi oddany.

§. 55.

Namiestnik ma, przeglądawszy akta wyborcze jemu nadesłane, każdemu wybranemu posłowi, co do którego nie zachodzą przyczyny wykluczające go po myśli niniej-

szej ustawy od obieralności, doręczyć certyfikat wyborczy.

Certyfikat ten uprawnia wybranego po sła wstąpić do Sejmu i usprawiedliwia domniemanie ważności na tak długo, dopóki Sejm inaczej nie postanowi.

§. 56.

Wszystkie akta wyborcze ma następnie c. k. Namiestnik przesłać Wydziałowi krajowemu.

Wydział krajowy obowiązany jest zba- dać akta wszystkich wyborów i przedstawić co do wszystkich swoje wnioski Sejmowi, a to najdalej do roku od dnia przeprowadzenia wyborów. Sejmowi przysłuża prawo ostatecznego rozstrzygnięcia o ważności każdego poszczególnego wyboru.

Postanowienia końcowe.

§. 57.

Do ważności uchwały Sejmu o zmianie postanowień tej ustawy potrzeba obecności co najmniej dwóch trzecich części wszystkich posłów

Gdy taka liczba posłów jest obecną, zmiana może nastąpić absolutną większością głosów obecnych.

Art. II.

Ustawa ta ma wejść w życie z chwilą rozpisania najbliższych ogólnych wyborów sejmowych.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieścić na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, oświadczając, że porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został wyczerpany, naznacza następne posiedzenie na dzień 15. września 1903 roku godzinę 10 rano i odczytuje porządek

dzienny następnego posiedzenia. Wreszcie komisij umieszczony został na porządku dziennym następnego posiedzenia. oznajmia Marszałek, że p. Mikołaj Krzysztofowicz złożył mandat do komisji sanitarnej, a p. Abrahamowicz do komisji budżetowej, wobec czego uzupełniający wybór do tych

Koniec posiedzenia godzina 1. minut 35 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbanowski w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

21. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 15. września 1903 r.

Początek o godzinie 10. minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecných posłów 130.

Ze strony Rządu: J. E. c. k. Namieśnik Andrzej hr. Potocki, c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił rektorowi Ocherkowskiemu urlopu na 8 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 15. września 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s. 1862—1864, 1866—1878, 1880, 1885, 1887, 1900—1903, 1905—1911, 1915, 1916, 1922, 1924, 1926

do 1928, 1930, 1931, 1933, 1938—1942 1945—1948, 1951, 1952, 1955, 1956, 1958, 1959, 1963, 1964, 1966, 1968—1974, 1977 do 1979, 1984, 1985, 1987, 1988, 1993, 2009, 2010.

Komisji szkolnej L. s. 1865, 1917 do 1920, 1925, 1929, 1932, 1935, 1937, 1943, 1944, 1949, 1953, 1954, 1957, 1960, 1965, 1967, 1975, 1976, 1980, 1986, 1989, 1992, 2011.

Komisji petycyjnej L. s. 1879, 1934.

Komisji administracyjnej L. s. 1990, 1991.

Komisji prawniczej L. s. 1921.

Komisji gospodarstwa krajowego L. s. 1961, 1962.

Komisji podatkowej L. s. 1904.

Komisji przemysłowej L. s. 1923, 1936, 1950.

Komisji sanitarnej L. s. 1886.

Komisji solnej L. s. 1912—1914.

Po odczytaniu petycji L. s. 1884 Drożników krajowych o podwyższenie płacy.

Marszałek udziela głosu p. Hurykowi, który tego zażądał.

Po chwili Marszałek oznajmia, że p. Huryk jako nieobecny stracił głos.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddolnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 1886 Wydziału powiatowego w Sokalu o zasiłek na urządzenie domu przytułku dla starców i kalek przemawia p. Wincenty Kraiński popierając tę petycję, i wnosząc na przydzielenie jej komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwała przekazanie tej petycji komisji sanitarnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddolnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 1887 gminy Sarańczuki pow. Brzeżany o zapomogę z powodu gradobicia przemawia p. Bohaczewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddolnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 1952 urzędu parafialnego i Zwierzchności gminnej w Gawłuszowicach o wsparcie dla pogorzalców przemawia p. Sękowski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddolnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 2019 Michała Mięgowicza, właściciela fabryki zegarów wieżowych w Krośnie o subwencję na rozszerzenie fabryki, przemawia p. Lipiński popierając tę petycję.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika.

Od roku 1895 poczynawszy, wnosi gmina miasta Sambora w sprawie wymiaru podatku domowo-czynszowego od domów gminnych, służących do umieszczenia tamtejszego garnizonu wojskowego corocznie rekursy, których merytorycznego załatwienia doczekać się nie może.

Dowiedziawszy się, że rekursy te zostały przez oddział podatkowy c. k. Starostwa przedłożone wreszcie c. k. krajowej Dyrekcji skarbu, wystosował Magistrat do Jego Ekscelencyi p. Wiceprezydenta prośbę z dnia 11. lipca 1902 l. 4999 o wydanie polecenia załatwienia merytorycznego rekursu, a gdyby to było niemożliwym z powodów formalnych, aby przynajmniej pobór podatku domowo-czynszowego od ubikacji przez garnizon wojskowy zajętych bezzwłocznie wstrzymany został.

Prośba ta pozostała bez skutku.

Referent Dyrekcji Skarbu zwrócił wszystkie do tej sprawy odnoszące się akta c. k. Starostwu w Samborze z żądaniem, aby magistrat przedłożył wszystkie dokumenty oddania ubikacji miejskich wojskowości. Gmina nie mogła wprawdzie przedłożyć wszystkich aktów oddania swych realności wojskowości, gdyż nie mogła ich odnaleźć — a jak się później pokazało, znajdowały się one w c. k. Starostwie. Chociaż jednakże gmina na wezwanie c. k. Starostwa wierzytelny odpis niektórych aktów, o które się postarała w komendzie korpusnej, przedłożyła, a nadto udzieliła komendzie korpusnej c. k. Starostwu urzędowego wyjaśnienia, z którego wynika, że przeważną część tych realności miejskich zajmuje wojskowość od szeregu lat, chociaż gmina postarała się o wydobycie żądanych aktów z registratury Starostwa i oddanie ich Oddziałowi podatkowemu, chociaż c. k. Starostwo jako władza miejscowa z łatwością sprawdzić mogła, że fakta przytoczone przez gminę są prawdziwe, pomimo tego rekursów temi aktami uzupełnionych Starostwo Dy-

rekcyi Skarbu nie przedłożyło ponieważ referenci rzekomo innemi pilnemi sprawami zajęci, do naprawienia ciężkiej krzywdy gminie miasta Sambora czasu nie mają.

Magistrat wystosował tedy powtórne pismo do Jego Ekscelencyi Pana Wiceprezydenta Dyrekcyi Skarbu dnia 5. kwietnia 1903 l. 2012 z prośbą, aby temu dla miasta wielce szkodliwemu a niczem nieusprawiedliwionemu postępowaniu władz skarbowych koniec położyć raczył.

Prośba odniosła ten skutek, że referent Dyrekcyi Skarbu, któremu obszernych aktów tej sprawy studyować się nie chciało, użył bardzo niestety znanego w administracji austriackiej środka przewlekania sprawy t. z. „Schiebera“.

Według tego referenta załatwienie kumulatywne żądań gminy odnośnie do wszystkich budynków połączonych z nadzwyczajnemi, według zdania referenta trudnościami, spowodowałoby opóźnienie załatwienia, więc z troskliwości o dobro gminy, aby sprawę jak najrychlej załatwić, poleca referent, aby Starostwo akta rozłączyło, rozsortowało wedle pojedynczych przedmiotów podatkowych, przesłuchało co do każdego przedmiotu, reprezentanta gminy celem dokładnego określenia żądania i tytułu rozciągłości żadanego uwolnienia, sporządziło dla każdej sprawy wyciąg ze spisu domów z pamiętnika wolnych lat, tabel wymiarowych podatku czynszowego i 5%, przeprowadziło z udziałem reprezentanta gminy, wojskowości i trzech członków reprezentantów gminy dochodzenie, które ma dać wyjaśnienie na liczne przez p. referenta postawione kwestye, słowem w nadzwyczajnej obawie, aby sprawa ze szkodą gminy nie doznała spóźnienia przepisuje p. referent proceder, który przy znanej szybkości naszej machiny administracyjnej, gdyby nawet urzędnicy oddziału podatkowego nie byli pracą zbyt obciążeni, najmniej 5 lat jeszcze trwałoby musiał, a przy obecnej szczupłości sił tego oddziału, po 10 latach doczekałyby się rekursa przedłożenia, Dyrekcyi skarbu na to, aby inny referent na inny sposób akta rozsortować polecił i inne wątpliwości przez

uciążliwe badania komisyjne rozstrzygnąć polecił.

Zważywszy, że wedle ustawy kwaternkowej sprawa jest zupełnie jasna i gminy uwolnione są według tej ustawy od podatku od ubikacyi własnych zajętych przez wojsko, jeżeli pobierają taryfowe wynagrodzenie,

Zważywszy, że przepisy względem przedłożenia aktów oddania w ustawie nie ma, że również żądanie komisji nie jest żadną ustawą wymaganą,

Zważywszy, że c. k. Komenda korpusna już kilkakrotnie udzieliła władzy skarbowej szczegółowych urzędowych wyjaśnień wszystkimi wymaganymi datami,

Zważywszy, że gmina miasta Sambora wskutek takiej niebywałej zwłoki w załatwieniu merytorycznym rekursu nie może udać się do wyższej instancji,

Zważywszy, że gmina narażoną jest na bardzo znaczną szkodę płacąc przez 8 lat nie należące się c. k. Skarbowi podatki w znacznych kwotach, a przez to jest zachwianą równowaga budżetu gminy, gdyż licząc na odpisanie tych podatków nie wstawia do preliminarza wydatków potrzebnej na te podatki kwoty,

Zważywszy, że gmina miasta Sambora od budynków na cele wojskowe od stron prywatnych przez gminę najętych pobiera od wojskowości tak małe wynagrodzenie, że dopłaca drugi raz tyle,

Zważywszy, że gmina miasta Sambora, która pomimo pobierania od mieszkańców 40% dodatku do podatków i 5% dodatku czynszowego nie może z powodu licznych na inwestycje zaciągniętych długów dojść do równowagi i nie tylko wskutek niezalatwienia rekursu nie może otrzymać należącego się jej zwrotu, niesłusznie zapłaconego podatku, ale nadto dalsze uiszczanie tego podatku dotkliwie na budżecie jej ciąży,

Zapytują podpisani Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika jako prezydenta c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu

1) Czy wiadomem mu jest takie krzywdzące dla gmin postępowanie władz skarbowych,

2) Czy uważa za godziwe, aby c. k. Skarb Państwa gnębił niesprawiedliwie fiskalizmem gminy w nagrodę za to, że służą bezpłatnie rządowi w zakresie poruczonem,

3) Czy Jego Ekscelencya Pan Namieśnik raczy wydać polecenie położenia końca temu krzywdzącemu gminę miasta Sambora przewlekaniu jasnej i słusznej sprawy??

Interpelant

Dr. Franciszek Tomaszewski

Rayski, Huza, Michałowski, Rotter, Wiśniewski, Małachowski, Leo, Loewenstein, Fruchtmann, Łazarski, Jabłoński, Maiss, Witosławski, Vayhinger, Wurst, Buynowski, Maryewski, Bednarski, Tarnawski.

Interpelacya

do Wydziału krajowego.

Głośny a zarazem słuszny protest podniosło bardzo liczne grono lekarzy w kraju z powodu wniesienia podania przez profesora Kadera do Wydziału krajowego, w którym proponować ma temuż zniesienie dotychczasowej organizacji oddziału chirurgicznego przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie i utworzenie z tegoż oddziału zapasowego kliniki chirurgicznej naturalnie pod kierownictwem swoim. Ponieważ takie z centralizowanie zarazem zmonopolizowanie całego i do tego tak ogromnego materiału chirurgicznego w rękach jednego człowieka, nie przyniosłoby, zdaniem podpisanych ani spodziewanej korzyści naukowej, a byłoby wprost szkodliwym i zgubnym tak dla chorych szukających pomocy jakoteż dla licznej rzeszy młodych lekarzy pragnących się wykształcić praktycznie na dzielnych pracowników dla dobra cierpiącej ludzkości, jakto dotychczas miało miejsce — podpisani podzielając motywą słusznego oburzenia lekarzy z powodu zamierzonego zamachu profesora Kadera na samo-

dzielność wymienionego oddziału i uważając proponowaną zmianę tegoż za wręcz szkodliwą pod każdym względem dla naszego społeczeństwa zapytują Wydział krajowy, czy i jaką decyzję powziął w tej mierze.

Interpelant

Dr. J. Bednarski w. r.

Buynowski, Dr. Maiss, E. Michałowski, Rotter, Huza, Maryewski, Wiśniewski, Tarnawski, Dr. Jabłoński, Wurst, Rayski, Witosławski, Tomaszewski, Schätzel.

Interpelacya

do

Jaśnie Wiel. Pana Komisarza Rządowego

we

Lwowie.

Na dniu 1. lipca 1902 podpisani wnieśli Interpelacyę do Wysokiego Rządu o przyspieszenie wykonania Uchwały Sejmowej z dnia 4. maja 1900 roku w celu rychłego wykonania budowy wałów ochronnych na granicznej rzece Wiśle płynącej w powiecie Bialskiej a stanowiąc, granicę Państwową pomiędzy Austryą, a Prusami.

Gdy ale w tym roku 1903. wskutek nadzwyczajnych wylewów znów rzeka Wisła w powiecie bialskim poczyniła straszliwe spustoszenia i zniszczenia pól oraz gruntów włościańskich dlatego podpisani po raz wtóry zapytują Wysoki Rząd kiedy naprawdę zostanie wykonana Uchwała Sejmowa z dnia 4. maja 1900 w celu przedsięwzięcia wybudowania wałów ochronnych kosztem Państwa na tejsze rzece Wiśle aby na przyszłość dalszem szkodom zapobiedz.

Lwów, dnia 14. września 1903.

Interpelant

Kramarczyk w. r.

Żardecki, Potoczek, Szwed, Loewenstein, Dr. Łazarski, Sala, Stapiński, ks. Wilczkiewicz, Szajer, L. Cieński, Cielecki, Zagórski, Maryewski, Wincenty Kraiński, Szponder.

Interpelacya

do

Jaśnie Wielm. Pana Komisarza Rządowego

we

Lwowie.

Na dniu 4. lipca 1902. została postanowiona Interpelacya do Wysokiego Rządu przeciw nieprawidłowej i niedostatecznej regulacyi rzeki Soły w której to Interpelacyi zostały szczegółowo wytknięte wszystkie braki i wady teje w toku będącej regulacyi rzeki Soły.

Gdy ale pomimo teje Interpelacyi roboty postępują starym torem, które dla samej regulacyi są bardzo wątpliwemi, a dla mieszkańców czynią wielkie szkody i na przyszłość grożą wielkiem niebezpieczeństwem dlatego Podpisani powtórnie zapytują Wysoki Rząd czy nie byłby skorym wglądnać w dzisiejszy stan regulacyi rzeki Soły i naprowadzone momenta i zarzuty w powołanej Interpelacyi z r. 1902. wziąć pod uwagę i o tych podpisanych w Wysokiej Izbie powiadomić.

Lwów dnia 14. września 1903.

Kramarczyk w. r.

Żardecki, Potoczek, Szwed, Korol, Barabasz, Huryk, Ostapczuk, Krempa, Staruch, Ohrymowicz, Stapiński, Oleśnicki, Dr. Mogilnicki, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi stosownie do ich treści p. Komisarzowi rządowemu i Wydziałowi krajowemu, następnie wzywa sekretarza do odczytania zgłoszonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta :

Wniosek nagły

p. ks. Szpondra i towarzyszy w sprawie dotkniętych tegoroczną klęską powodzi.

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

1) Pospieszyć powodzianom z pomocą odpowiadającą olbrzymim rozmiarom elemen-

tarnej klęski, a zwłaszcza zalanym gminom pow. krakowskiego, gdzie powódź największe spustoszenia zrzuciła.

2) Wezwać Rząd do najrychlejszego udzielenia bezzwrotnej pomocy na żywność, paszę i zasiewy i to w sumie, odpowiadającej rządzonemu szkodom przez powódź, gdyż obecnie przez Rząd, wyznaczona kwota niespełna 3 milionów kr. jest śmiesznie mała w stosunku do szkód i uważać ją należy jako tymczasową.

3) Wezwać Rząd do udzielenia powodzianom bezprocentowej pożyczki płatnej w $\frac{1}{2}$ rocznych ratach przez 10 lat.

4) Wezwać Rząd do zniżenia taryfy kolejowej dla zboża, paszy i innych artykułów żywności, przeznaczonych dla dotkniętych powodzią.

5) Wezwać Rząd do odpisania powodzianom zaległych podatków gruntowych i do uwolnienia od tychże na przeciąg 5 lat, jako również uwolnić od podatków domowo-klasowego i czynszowego.

Wnioskodawca :

ks. Szponder w. r.

Huryk, Witosławski, Krempa, Szajer, Potoczek, Bohaczewski, Barabasz, Bojko, Stapiński, Korol, Mogilnicki, Bednarski, Mazikiewicz, Stojałowski, Wurst, Krementowski, Ostapczuk.

Marszałek udziela głosu p. Szpondrowi dla uzasadnienia nagłości wniosku, po chwili oświadcza, że p. Szponder stracił głos jako nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański czyta :

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Zważywszy, że przedłużenie służby wojskowej po za termin trzyletni, jest nader wielkiem a niesłusznem obciążeniem nietylko samych rozporządzeniem tem dotkniętych

żołnierzy, ale i rodziców ich, a tem samem całego kraju ;

zważywszy, że obciążenie takie nie jest uzasadnione żadną nagłą potrzebą, przeto :

„wzywa się c. k. rząd, aby rozporządzenie ministra wojny, mocą którego żołnierzy trzeci rok służących nakazano zatrzymać w dalszej czynnej służbie, natychmiast i niezawodnie cofnąć“.

Lwów, dnia 15. września 1903.

Wnioskodawca :

Skołyszewski w. r.

Wilczkiewicz, Glidziuk, Huryk, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Krementowski, Szwed, Kramarczyk, Żardecki, Bojko, Krempla, Szponder, Stojałowski, Szajer, Oleśnicki, Mogilnicki, Bohaczewski, Mazikiewicz, Korol, Potoczek.

Wniosek.

Tegoroczna klęska powodzi dotknęła najstrożej powiat żywiecki przy drogach gminnych i powiatowych, bo woda zgarnęła 121 mostów, zerwała tarasy i tamy przybrzeżne i w wielu miejscach drogę z fundamentem doszczętnie zniszczyła.

Jak sprawozdanie Wydziału krajowego przedstawia, że potrzeby niezbędne na naprawę dróg i mostów w tym powiecie są o kilka razy większe niż w innych powiatach i wynoszą 206.000 koron, a zważywszy, że komunikacja bez wydatniejszej pomocy nie będzie tu otwarta, bo Wydział powiatowy na naprawę dróg zniszczonych powodzią w roku 1902 poniósł wielkie wydatki, a funduszami temi, któremi rozporządza ani $\frac{1}{10}$ części tego odbudować w stanie nie jest, co ostatnia powódź zniszczyła.

Wysoki Sejm raczy zatem uchwalić :

„Powiatowi Żywieckiemu na budowę zerwanych powodzią dróg i mostów powiatowych i gminnych przyznaje się z funduszu

zapomogowego bezzwrotne wsparcie w kwocie 35.000 koron“.

Lwów dnia 15. września 1903.

Wnioskodawca :

Szwed w. r.

Skołyszewski, Wilczkiewicz, Krementowski, Gorayski, Maiss, Mazikiewicz, Staruch, Potoczek, Kramarczyk, Łazarski, Barabasz, Krempla, Bojko, Stojałowski, Bohaczewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń, następnie udziela głosu członkowi Wydziału krajowego p. Wereszczyńskiemu celem dania odpowiedzi na interpelację.

Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński odpowiada na interpelację: p. Barwińskiego i tow., wniesioną dnia 5 lipca 1902 w sprawie zamianowania okręgowego pisarza dla gminy Popowce i sąsiednich, powiatu brodzkiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji górniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wydzieleniu gminy Zwiniacz z okręgu sądowego i Starostwa w Czortkowie, a przydzieleniu do okręgu sądowego w Budzanowie i Starostwa w Trembowli.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Uzupełniający wybór jednego rewidenta sejmowego.

Uzupełniające wybory do komisji, a mianowicie:

a) wybór trzech członków komisji budżetowej.

b) wybór dwóch członków komisji sanitarnej;

c) wybór jednego członka komisji kolejowej;

d) wybór jednego członka komisji prawniczej;

e) wybór jednego członka komisji gospodarstwa kraj.

Marszałek oznajmia, że zgodnie z objawianem życzeniem w Izbie odracza wybór 1 członka komisji gospodarstwa krajowego, do komisji skrutacyjnej zaprasza pp. Jana Urbańskiego, Łazarskiego, Agopsowicza, Krempe i Starucha.

Po chwili oznajmia Marszałek, że ponieważ nie rozdano kartek do głosowania, od-

racza na razie powyższe wybory, i przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego t. j. z kolei

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stapińskiego w sprawie kar na wychodźców tak za odwiekanie stawiennictwa do popisu wojskowego jak za zaniedbanie ćwiczeń i kontroli wojskowej.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji prawniczej.

Marszałek udziela głosu dla sprostowania faktycznego p. Wilczkiewiczowi, wzywając do ograniczenia się wyłącznego, na faktycznym sprostowaniu w myśl regulaminu, który nie dopuszcza dyskusji przy pierwszym czytaniu wniosku.

Przemawia p. Wilczkiewicz dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Marszałek uprasza posłów, by nie prowadzili rozmowy z mową.

Przemawia dalej p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Izba uchwała przydzielenie wniosku p. Stapińskiego komisji prawniczej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Marsa w sprawie budowy kolei Nowy Sącz-Szczawnica.

Przemawia p. Mars uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że dwa następne punkty porządku dziennego t. j.

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie budowy kolei Rzeszów-Głogów-

Kanizów-Kolbuszowa-Majdan-Tarnobrzeg-Rozwadów; i

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie uregulowania handlu trzodą chlewną;

usuwa z porządku dziennego, z powodu nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Tarnawskiego w przedmiocie zakładania szkół realnych w kraju i bezwzględne założenie szkoły realnej w Przemyślu.

Przemawia p. Tarnawski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Tomaszewskiego w przedmiocie zmiany ustawy krajowej z 1. stycznia 1889 Nr. 16. Dz. u. kr. o stosunkach prawnych nauczycieli.

Przemawia p. Tomaszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Goetza w sprawie przyspieszenia regulacji rzek i zorganizowania pomocy na wypadek powodzi.

Przemawia p. Góetz uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że kartki do uzupełniających wyborów już rozdano, wzywa

przeto posłów do przystąpienia do wyboru, jednego rewidenta, trzech członków Komisji budżetowej, dwóch członków Komisji sanitarnej, jednego członka do Komisji kolejowej i prawniczej, wzywa posłów do oddawania kartek do tych tylko wyborów, Komisję skrutacyjną do odbierania kartek, a tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Mikulińce powiatu tarnopolskiego na pobór 150% dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina na przeciąg 6 lat.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Gminie miasteczka Mikulińce zezwala się pobierać przez lat 6 tj. od r. 1904 do końca r. 1909 150% dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina na pokrycie potrzeb gminy.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwała Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna powiatu saockiego na pobór w r. 1903 dodatku gminnego do podatków bezpośrednich w wysokości 177%.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, od-

czytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończenie następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Gminie Liszna w powiecie sanockim zezwala się na pokrycie potrzeb gminnych pobierać w r. 1903 sto siedmdziesiąt siedm (177%) procentowy dodatek gminny do państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zakopane na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . zezwalająca gminie Zakopane na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu wiszniaku, maliniaku, dereniaku i t. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Zakopane zezwala się pobierać do końca roku 1910 opłaty gminne od po-

niżej wyszczególnionych napojów w obręb gminy wprowadzanych albo też w niej wyrabianych i w jej obrębie zużywanych, według następującej taryfy:

1) od jednego litra stustopniowego alkoholu po 22 h., czyli od jednego hektolitra 22 K.

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych jako to: araku, rumu, śliwownicy, koniaku, esencji ponczowej, likieru, rozolisu i t. d. po 11 h. czyli od jednego hektolitra tych napojów po 11 K.

3) od jednego litra piwa po 2 h. czyli od jednego hektolitra po 2 K.

4) od jednego litra miodu, maliniaku, wiśniaku, dereniaku i t. p. po 20 h.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje wyszczególnione w Art. I. dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręgiem poborowym jest gmina administracyjna Zakopane.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi w obrębie gminy administracyjnej, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

W wypadkach, w których wódka wolną jest od opłaty podatku konsumcyjnego w myśl rozporządzenia cesarskiego z 17 lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120. Część II., wolną jest ona także od opłaty gminnej w art. I. wyszczególnionej.

Art. VI.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Ustrzyki dolne na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, dereniaku, wiszniaku i maliniaku.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . . zezwalająca gminie Ustrzyki dolne na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiszniaku, maliniaku i dereniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim, postanawiam co następuje.

Art. I.

Gminie Ustrzyki dolne zezwala się pobierać w czasie od roku 1904 do końca roku 1910 opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiszniaku, maliniaku i de-

reniaku w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1) od jednego litra stustopniowego alkoholu po 8 hal;

2) od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych jako to: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencji, likieru, rosolisu i t. p., po 5 hal;

3) od jednego hektolitra piwa bez względu na gatunek po 2 korony;

4) od jednego hektolitra miodu, dereniaku i maliniaku po 6 k;

5) od jednego hektolitra wiszniaku po 3 k.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy ci, którzy napoje wyszczególnione w art. I. dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręgiem poborowym jest gmina administracyjna Ustrzyki dolne.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji w obrębie gminy administracyjnej, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu hadlowego.

Art. V.

W wypadkach, w których wódka wolną jest od opłaty podatku konsumcyjnego w myśl rozporządzenia cesarskiego z 17. lipca 1899 dz. p. p. Nr. 120 część II., wolną jest ona także od opłaty gminnej w art. I. wyszczególnionej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd z Wydziałem kraj.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc. Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zakopane na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Zakopane powiatu Nowotarskiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie Zakopane zezwala się na pobór przez przeciąg lat sześciu opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego po sześć (6) kor. rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze, oraz wskazanie wypadków, w których dozwolonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc. Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Gródku koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze gminnej I. klasy Gródek-Uherce-Koropuż.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Gródku koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze gminnej I. klasy Gródek-Uherce-Koropuż.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Gródek-Uherce-Koropuż Wydziałowi powiatowemu w Gródku jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej u dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32, tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omycionej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na jednej stacyi według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o niżeniu tejsze.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Huryk i stawia formalny wniosek na przejście do porządku dziennego nad tem sprawozdaniem Wydziału krajowego.

Izba popiera wniosek p. Huryka.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba w oddzielnem głosowaniu odrzuca powyższy wniosek formalny p. Huryka.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Lutowiska-Cisna.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Lisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Lutowiska-Cisna.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Lutowiska-Cisna Wydz. pow. w Lisku jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43) przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejsze ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Krowy, konie, woły, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Męciński.

Marszałek wzywa posłów, by zechcieli ograniczyć swe przemówienie do specjalnej sprawy będącej na porządku dziennym, a nie prowadzili ogólnej rozprawy o zniesieniu myt.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwala zamknięcia rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego. Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stadnicki, Huryk.

Przemawia zapisany do głosu p. Stadnicki.

Przemawia zapisany do głosu p. Huryk.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej

uchwały en bloc. Izba uchwala puzyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do od czytania złożonego woiosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek uagły.

Na dniu 7. b. m. w Bezbrudach w powiecie złoczowskim wybuchł pożar, który zniszczył w zupełności mienie 23-ech gospodarzy.

Jakkolwiek zabudowania były w części ubezpieczone wszelkie zapasy zboża zgorzały tak, że dotknięcie pożarem narażeni na głód i nędzę.

Niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom w Bezbrudach w powiecie złoczowskim udziela się zapomoga bezzwrotna w kwocie 1000 koron.

Lwów, dnia 15. września 1903.

Apolinary Jaworski w. r.

Schnell, Garapich, Wiśniewski, Lityński, Kozłowski, Cielecki, W. Kraiński, St. Stadnicki, St. Jędrzejowicz, Gniewosz, Cieński, Sozański, Baworowski, Krzysztofowicz, Mycielski, K. Badeni.

Przemawia p. Apolinary Jaworski i uzasadnia nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

P. Apolinary Jaworski zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku, a pod

względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy formalny wniosek p. A. Jaworskiego. Marszałek wzywa komisję skrutacyjną do złożenia sprawozdania z wyniku skrutynium uzupełniających wyborów.

P. Urbański Jan zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 83 posłów. Absolutna większość 42. p. Agopsowicz otrzymał 83 głosów na rewidenta sejmowego, na członków komisji budżetowej otrzymali po 82 głosów pp. Piniński, Abrahamowicz, Laskowski, na dwóch członków komisji sanitarnej otrzymali po 83 głosów pp. Czaykowski, Władysław, Wiktor i Antoni Wodzicki, na 1 członka komisji kolejowej głosów 82 otrzymał p. Leo, na 1 członka komisji prawniczej na 83 głosujących otrzymał p. Jaworski Władysław Leopold 79 głosów. Reszta głosów rozstrzelona.

Marszałek konstatuje powyższy rezultat wyborów.

Marszałek oznajmia, że p. Leo złożył mandat do komisji administracyjnej z powodu, że po wybraniu go do komisji kolejowej należy już do trzech komisji, wobec czego uzupełniający wybór umieści na następnym posiedzeniu. Marszałek oznajmia, że następne posiedzenie odbędzie się dnia 17. września 1903 roku o godzinie 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia. Następnie wzywa przewodniczących komisji by zechcieli zwołać komisje na 16 września 1903, a te by dostarczyły Izbie nowego materiału do pracy.

P. Stapiński uprasza Marszałka, by posłowie już wieczorem mogli mieć porządek dzienny następnego rannego posiedzenia, celem przeglądnęcia porządku dziennego.

Marszałek odpowiada, że dziś będzie wieczorem rozesłany porządek dzienny następnego posiedzenia, a w ogóle zastosuje się do życzenia p. Stapińskiego, o ile to będzie możliwym.

Marszałek zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godz. 2 minut 30 po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Mycielski w. r.

Protokół

22. posiedzenia, I. sesji, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 17. września 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 119.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwudziestego pierwszego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzania. Marszałek oznajmia, że p. Dunajewski usprawiedliwił telegraficznie swą nieobecność z powodu złego stanu zdrowia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 17. września 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 2022 - 2025, 2027, 2030 - 2034, 2038 - 2041, 2043 - 2045,

2048 - 2051, 2053 - 2055, 2057, 2059 - 2061, 2064 - 2068, 2070, 2072, 2074 - 2076, 2078 - 2080, 2085, 2087, 2090 - 2095, 2096, 2097, 2100 - 2103, 2105, 2107, 2108, 2110 - 2112, 2114 - 2117, 2119, 2126, 2127, 2129 - 2132, 2134 - 2139.

Komisji szkolnej Ls. 2028, 2029, 2052, 2058, 2062, 2073, 2098, 2099, 2106, 2109, 2125, 2128.

Komisji petycyjnej Ls. 2042, 2063, 2069, 2071.

Komisji administracyjnej Ls. 2046, 2118, 2120, 2121, 2133.

Komisji prawniczej Ls. 2037.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 2026, 2035, 2036, 2047.

Komisji drogowej Ls. 2104.

Komisji podatkowej Ls. 2056.

Komisji przemysłowej Ls. 2077, 2113,

Po odczytaniu petycji Ls. 2023 mieszkańców gminy Wampierzowa pow. Mieleskiego o zapomogę z powodu pożaru przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek oznajmia, iż w odpowiedzi na telegram, który wysłał z polecenia Sejmu do Stolicy Apostolskiej z wyrazami hołdu i życzeń, otrzymał następujący telegram, który odczytuje:

(Po pierwszych słowach wszyscy powstają z swych miejsc).

Illmo Comiti Stanislao Badeni Leopoli. Beatissimus Pater grato animo accepit vota pro eius incolumitate effusa ac magni faciens fidelitatis ac devotionis seusa deprompta amantissime benedicit legatis Galliciae et Lodomeriae ac Magni Ducatus Cracoviensis ad comitia habenda convocatis. Merry del. Val.

Marszałek udziela głosu przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i uprasza Marszałka, by na porządku dziennym najbliższych posiedzeń umieścił sprawę weryfikacyi wyborów sejmowych których jeszcze Sejm nie sprawdził.

Marszałek oznajmia, że na porządku dziennym były już umieszczone wszystkie wybory, którymi Wydział krajowy się zajmował. Obecnie zajmuje się Wydział krajowy weryfikacją wyborów jeszcze niesprawdzonych, a po ukończeniu sprawę tę umieści Marszałek na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń Izby.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania zgłoszonego na poprzednim posiedzeniu nagłego wniosku p. Szpondra.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek nagły

P. ks. Szpondra i towarzyszy w sprawie dotkniętych tegoroczną klęską powodzi.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Pospieszyć powodziom z pomocą odpowiadającą olbrzymim rozmiarom elementarnej klęski a zwłaszcza zalanym gminom [pow. Krakowskiego, gdzie powódź największe spustoszenia zrzadziła.

2. Wezwać Rząd do najrychlejszego udzielenia bezzwrotnej pomocy na żywność, pasze i zasiewy i to w sumie, odpowiadającej zrzadzonym szkodom przez powódź, gdyż obecnie przez Rząd wyznaczona kwota niespełna 3 milionów kor. jest śmiesznie mała w stosunku do szkód i uważać ją należy jako tymczasową.

3. Wezwać Rząd do udzielania powodziom bezprocentowej pożyczki płatnej w $\frac{1}{2}$ rocznych ratach przez 10 lat.

4. Wezwać Rząd do zniżenia taryfy kolejowej dla zboża, paszy i innych artykułów żywności przeznaczonych dla dotkniętych powodzią.

5. Wezwać Rząd do odpisania powodziom zaległych podatków gruntowych i do uwolnienia od tychże na przeciąg 5 lat, jak również uwolnić od podatków domowo-klasowego i czynszowego.

Sprawozdawca:

ks. Szponder w. r.

Krempa, Szajer, Ostapezuk, ks. Stojałowski, Huryk. Witosławski, Potoczek, Bohaczewski, Barabasz, Bojko, Korol, Dr. Bednarski, Jabłoński, Huza, Wurst, Mazikiewicz, Skolyszewski, Krementowski, ks. Wilczkiewicz, dr. Mogilnicki, Stapiński, Oleśnicki, Maryewski, Tarnawski.

Przemawia p. Szponder i uzasadnia nagłość swego wniosku którą Izba bez rozprawy uchwala.

Przemawia p. Szponder uzasadniając swój wniosek a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Szpondra.

Marszałek oświadcza, że otrzymał pisma:

1. Od e. k. Sądu powiatowego w Wadowicach z dnia 14. września 1903 U. 951/2 — 332/9 w sprawie zezwolenia na karnosądowe ściganie p. St. Stojałowskiego z powodu przekroczenia §§. 2 i 19 ustawy o prawie zgromadzania się;

2. Od c. k. Sądu pow. w Cieszynie z 13 września 1903 Pr. 5/3-6 w tej samej sprawie z powodu popełnienia drukiem przekroczenia przeciw bezpieczeństwu czci.

3. Od c. k. Sądu pow. w Cieszynie z 13. września 1903 Pr. 3/3-16 w tej samej sprawie jak pod 2. i udziela w tym przedmiocie głosu sekretarzowi p. K. Lubomirskiemu.

Sekretarz p. K. Lubomirski wnosi na odesłanie tych spraw do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała odesłać te pisma do komisji prawniczej.

Marszałek udziela głosu przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Gorayskiemu.

Przemawia p. Gorayski i stawia formalny wniosek na powiększenie komisji gospodarstwa krajowego o jednego członka.

Izba bez rozprawy uchwała formalny wniosek p. Gorayskiego.

Marszałek oznajmia, że jeżeli się nikt w Izbie nie sprzeciwi, to uzupełniający wybór jednego członka do komisji gospodarstwa krajowego, w myśl uchwały powziętej na wniosek p. Gorayskiego, umieści na porządku dziennym obecnego posiedzenia, a to przy końcu posiedzenia.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Izba przystępuje do porządku dziennego którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie nadania nowo zbudowanemu szpitalowi powiat. w Skalacie charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Onyszkiewicza członek Wydziału krajowego p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego sprawozdania komisji sanitarnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stojalowskiego w sprawie przyjęcia polskiej szkoły ludowej w Białej na fundusz krajowy.

Przemawia p. Stojalowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie w ciągu obecnej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek, a oddzielnie bez rozprawy uchwała wezwanie, by komisja szkolna przedłożyła sprawozdanie w tym przedmiocie w ciągu obecnej sesji sejmowej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stojalowskiego w sprawie założenia w Białej, polskich kursów przemysłowych dla rękodzielników tudzież polskiej szkoły dla przemysłu fabrycznego sukienniczego.

Przemawia p. Stojalowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stojalowskiego w sprawie zmiany warunków w udzielaniu pożyczek z Banku krajowego na grunta włościańskie i założenia zastępowstwa Banku krajowego w mieście Białej.

Przemawia p. Stojalowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p Szajera w sprawie budowy kolei Rzeszów-Głogów-Sokolów-Kaniżów-Kolbuszowa-Majdan-Tarnobrzeg-Rozwadów.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie uregulowania handlu trzodą chlewną.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Rutowskiego w sprawie organizacji kredytu na zakładanie przedsiębiorstw przemysłowych.

Przemawia p. Rutowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje.

Pierwsze czytanie wniosku posła Rutowskiego w sprawie unormowania sprawy parcelacji w drodze ustawodawczej.

Przemawia p. Rutowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji agrarnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje.

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w Jaworniku mieście.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie zniesienia notaryatów w Galicyi.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego w sprawie ogłaszania i doręczania posłom i redakeyom pism krajowych, druków i sprawozdań sejmowych i przedłożeń Wydziału krajowego.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego w sprawie zarządzeń weterynaryjnych co do chowu i handlu nierogacizną.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Maryewskiego o przeznaczeniu z funduszków krajowych sumy jednego miliona koron na udzielenie pożyczek bezprocentowych dotkniętym powodzią rolnikom i mieszkańcom miast.

Przemawia p. Maryewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania na obecnej jeszcze sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek zwraca uwagę, że obowiązkiem komisji jest w każdej sprawie przyjsię w ciągu sesji obecnej ze sprawozdaniem, wskutek czego dodatki, aby komisye przyszły z wnioskami w jakiejś sprawie jeszcze w ciągu obecnej sesji nie są właściwie potrzebne.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wursta o wezwanie c. k. Rządu, aby koszta podróży popisowych przeznaczonych do badania szpitalnego, pokrywał z funduszków państwowych.

Przemawia p. Wurst uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Skołyśzewskiego o cofnięcie rozporządzenia przedłużającego służbę wojskową.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności wnioskodawcy ten punkt porządku dziennego nie może być załatwiony.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o pomoc dla powiatu Żywieckiego na pa-

prawę dróg i mostów uszkodzonych powodzią.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór uzupełniający jednego członka komisji administracyjnej.

Marszałek zaprasza do Komisji skrutacyjnej pp. Truskolaskiego, Pawlikowskiego, i Bednarskiego i wzywa posłów do oddawania kartek.

Marszałek oznajmia, że tym czasem Izba przechodzi do dalszego punktu porządku dziennego tj. z kolei.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Nisku koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jeżów-Nart.

Sprawozdawca p. Dombki odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Nisku koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Jeżów - Nart.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Jeżów-Nart Wydziałowi powiatowemu w Nisku jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19., 25 i 26. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 (Dz. u. kr.

Nr. 43), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyeonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy na jednej rogatce według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

Przemawia p. Stojałowski w rozprawie ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia do głosu zapisany p. Huryk.

Przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Gródku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Gródek - Doliniany - Dobrzany.

• Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały.

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Gródku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Gródek - Doliniany - Dobrzany.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Gródek - Doliniany - Dobrzany Wydziałowi powiatowemu w Gródku jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi, z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897, (dz. ust. kr. Nr. 43), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32 tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyeonej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35 ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy na jednej stacyi według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy pohorze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Borszczowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Uście biskupie-Bileze.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Borszczowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Uście-biskupie-Bileze.

Art. I.

Radzie powiatowej w Borszczowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Uście biskupie-Bileze pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach według następującego wymiaru:

A) na rogatce w Filipkowcach:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h;

B) na rogatce w Szuparce.

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej,

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Jaworowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jaworów-Niemirów.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Jaworowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jaworów-Niemirów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Jaworowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta, na drodze powiatowej Jaworów-Niemirów pod warunkiem, utrzymania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 nst. 3, ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. ust. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach a to na każdej z nich według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą uchwała sejmowa, zatwierdzona najwyższem postanowieniem z dnia 5 sierpnia 1903, którą nadane było Radzie powiatowej w Jaworowie prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Jaworów-Niemirów na jednej rogatce.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świrnie, do drobnego.

Od bydła niesionego, lub wiezionego wozem nie opłaca się, żadnej należności.

Zwierzęta które ssą, i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej, i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej w przedmiocie zaliczenia gminy Krynicy do miejscowości podlegających ustawie gminnej z 3 lipca 1896, Nr. 51 Dz. u. kr.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego usuwa, ponieważ sprawa ta ma być ponownie przez komisję gminną rozpatrywaną.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji galic. Towarzystwa weterynarskiego o uzupełnienie ordynacji wyborczej gminnej w tym kierunku, aby weterynarze dyplomowani mieli prawo czynnego i biernego wyboru z tytułu osobistej kwalifikacji.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm uchwali załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z uzupełnieniem §. 1. ustępu 2-go lit. g. Ordynacji wyborczej gminnej z dnia 12. sierpnia 1866. Nr. 9. Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Przepis paragrafu 1. ustępu 2-go l. g. ordynacji wyborczej gminnej z dnia 12. sierpnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 9. uzupełnionym zostaje w ten sposób, że ustęp ten opiewać ma: lit. g. adwokaci, notaryusze, doktorowie fakultetów, którzy otrzymali stopień akademicki na jednym z uniwersytetów austriackich, magistrowie chirurgii i farmacyi, dyplomowani weterynarze, którzy otrzymali dyplom w jednym z zakładów

w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Art. II.

Moc obowiązująca tej ustawy zaczyna się z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Przepis paragrafu 1. ustępu 2-go lit. g. ordynacji wyborczej gminnej z dnia 12. sierpnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 9. uzupełnionym zostaje w ten sposób, że ustęp ten opiewać ma: lit. g. adwokaci, notaryusze, doktorowie fakultetów, którzy otrzymali stopień akademicki na jednym z uniwersytetów austriackich, magistrowie chirurgii i farmacyi, dyplomowani weterynarzy, którzy otrzymali dyplom w jednym z zakładów w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Moc obowiązująca tej ustawy zaczyna się z dniem jej ogłoszenia.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z uzupełnieniem §. 1. ustępu 2-go lit. g. Ordynacyi wyborczej gminnej z dnia 12. sierpnia 1866. Nr. 9. Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w przedmiocie subwencji na budowę schroniska dla nauczycielek.

Sprawozdawca p. Paszkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycę związku koleżeńkiego byłych seminarzystek i nauczycielek we Lwowie o subwencję na budowę schroniska przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby po dopełnieniu przez związać się mające Towarzystwo pod nazwą „Związek nauczycielek“ warunków zapewniających budowę schroniska dla nauczycielek, oraz istnienie i prawidłowy rozwój tej instytucji, przedłożył Sejmowi wnioski co do subwencji krajowej na cel budowy schroniska, w granicach wniosków zawartych w sprawozdaniu z dnia 28. czerwca 1902. do LW. 85.088/1902.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Przemawia JE. e. k. Namiestnik.

Przemawia Marszałek kraju, i uprasza, by komisye między 22 a 29. września 1903 zechciały pracować, aby Sejmowi dostarczyły materiału, następnie wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj i wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p a l a c y a

posła Krempe i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego w sprawie nadużyć starosty Jagoszewskiego w Ropczycach.

1) Staroście Jagoszewskiemu w Ropczycach zarzucono publicznie w pismach krajowych, że brał od burmistrza miasteczka Sędziszów Nathana Lōwa łapówki w postaci: rogaćcy, sarn, zajęcy, cukru, serwisu stołowego, porcelan i t. p. i w zamian zato utrzymuje nadal w urzędzie tegoż Lōwa, pomimo dowiedzionych mu jaskrawych nadużyć.

2) Również w pismach publicznych w „Słowie polskiem“ podniesiono, że tenże starosta Jagoszewski w towarzystwie komisarza Starostwa i 2-ech innych jegomościów wracając z Tarnowa w podochoconym stanie, zachował się w pociągu kolejowym w taki sposób, że aż konduktor prowadzący pociąg, musiał na stacyi w Dębicy żądać interwencji urzędnika kolejowego.

Faktom tym ani p. Jagoszewski, ani nikt w jego imieniu nie zaprzeczył, ani donoszących do odpowiedzialności nie pociągnął, przeto fakty te należy przyjąć za prawdziwe, a nie ulega wątpliwości, że podkopują one powagę Władzy i zaufania ludności.

Wobec tego zapytują podpisani:

Kiedy nareszcie e. k. Władza przelozona uwolni powiat Ropczycki od urzędowania takiego starosty, jak również, kiedy uwolni miasteczko Sędziszów od szkodliwej gospodarki dyspotycznej Nathana Lōwa.

Lwów, dnia 17. września 1903.

Interpelujący
Franciszek Krempa w. r.

Szajer, Ostapczuk, Bojko, Huryk, Barabasz, Korol, Staruch, Bohaczewski, Mazikiewicz, Szwed, Mogilnicki, Potoczek, Stapiński, Szponder.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu i wzywa do odczytania złożonych interpelacyj i wniosków.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya
do c. k. Rządu

posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie napisu na nowowyprowadzonych c. k. salinach w Dolinie.

Przed nowowyprowadzaniem c. k. salinami w Dolinie umieszczono niedawno frontowy parkan z główną bramą wchodową, nad którą umieszczono napis polski i niemiecki a opuszczono ruski. Wobec tego zapytują podpisani:

Jak potrafi c. k. Rząd takie zaprzeczenie praw Rusinów usprawiedliwić w prawie czysto ruskim powiecie i czy nakaze opuszczony napis ruski jak najspieszniej umieścić.

Bohaczewski
interpelant.

Huryk, Dr. Mogilnicki, Stojalowski, Mazikiewicz, Skołoszewski, Oleśnicki, Stapiński, Korol, Staruch, Krempa, Barabasz, Glidziuk, Szwed, Barwiński.

Interpelacya
do c. k. Rządu

posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie splawu drzewa przez przedsiębiorstwo Barona Popera w Wygodzie koło Doliny.

Splaw drzewa przez przedsiębiorstwo Barona Popera z Weldzicza do Wygody koło Doliny odbywa się w sposób niesprawiedliwy, zupełnie przeciwny obowiązują-

cym ustawom. Po pierwsze, że przedsiębiorstwo splawia kłocę drzewa dziko nie zbiwszy tychże w tramy, w następstwie czego nieobwarowane brzegi rzeki Świcy strasznie odbijają się, przyległe pola i sianozęćie włościańskie strasznie pustoszą się. Szkody, jakich z przyczyny tego doznają włościanie wynoszą tysiące. To tutaj przedsiębiorstwo umie sobie dać radę. Mianowicie po każdym splawie wyprawia ono do wsi znanego z przewrotności wójta skarbowego z Weldzicza Hilarego Hladzińskiego, który poszkodowanych włościan oszukuje w strasznie niemilosierny sposób. I tak włościaninowi Dmytrowi Malinowiczowi z Weldzicza, którego szkodę ocenili zaprzysiężeni taksatorowie gminni na 100 koron, rzucił Gadziński raptem 19 koron. Przedsiębiorstwo Barona Popera powołuje się na jakieś kontrakty, które ono zawarło z włościanami. Toż włościanie przekonani, że termin tych kontraktów dawno minął już i mimo tego przedsiębiorstwo oszukuje włościan na dawny sposób. Przy składzie Rady powiatowej, wobec okoliczności, że element żydowski zachwyił zwierzchność gminną w Weldziczu w swoje ręce a Starostwo w Dolinie i inne do tego powołane Władze nie chcą narazić się baronowi Poperowi, wszystkie te rzeczy uchodzą i żadnego od nikogo nie doznają ograniczenia. Także postanowił sobie baron Popper w Wygodzie fabrykę skór wskutek czego ryba w rzece truje się. W końcu łańcuch w Weldziczu i rzeszatka, gdzie drzewo przychodzi w Wygodzie są za słabe, nie wytrzymujące za nadto wielką ilość drzewa, wskutek czego często przerywają się, a rzeka Swica już i tak straszna dla wszystkich włościan mieszkających nad rzeką, staje się jeszcze straszniejszą, zabierając ofiary w majątku, bydło a nawet i ludziach. Dlatego podpisani zapytują:

I. Czy znana jest c. k. Rządowi taka gospodarka barona Poppera w Wygodzie?

II. Dlaczego toleruje ją c. k. Rząd?

III. Jakie środki zamysła przedsięwziąć c. k. Rząd, ażeby taką gospodarkę usunąć,

położyć koniec krzywdzie włościan a majątek a nawet ich życie zabezpieczyć?

Bohaczewski
interpelant.

Skolyszewski, Huryk, Korol, Gładziuk, Sta-
piński, Barabasz, Oleśnicki, Dr. Mogilnicki,
Staruch, Szwed, Krempa, Mazikiewicz, Sto-
jałowski, Barwiński.

Interpelacya

posła dra Eugeniusza Oleśnickiego i tow
do c. k. Rządu w sprawie nieprawego za-
stosowania ustaw o zebraniach i stowarzy-
szeniach przez c. k. władze.

Od dłuższego czasu wprowadzają wła-
dze administracyjne w wielu powiatach Ga-
licyi wschodniej nową praktykę stanowczo
przeciwną konstytucyjnym zasadniczym usta-
wom państwowym, a w szczególności usta-
wom o zgromadzeniach i stowarzyszeniach.
Praktyka ta ujawnia się w następujących
kierunkach:

a) w nieprawym zakazie zwolywania
zgromadzeń wogóle pozbawionym wszelkich
motywów lub motywowanym w sposób
przedstawiający się już z góry jako samo-
wola władzy i naruszenie ustawy;

b) w nieprawym podciąganiu pod po-
stanowienia ustawy o prawie zgromadzeń
zwykłych schadzek, względnie lustracyj
w prawnie istniejących towarzystwach, ja-
kie tymże towarzystwom w myśl ich sta-
tutu są dozwolone, jak także narad zało-
życieli towarzystw, których ustawa pod wy-
mogi zgromadzeń nie podciąga;

c) w nieprawym stawianiu przeszkód
normalnej działalności towarzystw, a w szcze-
gólności zgromadzeniom prawnie istnieją-
cych towarzystw, które bywają urządzone
zupełnie po myśli przepisów ustawy. Pra-
ktyki powyższe bywają zastosowane wy-
łącznie tylko do ruskich zgromadzeń i ru-
skich towarzystw, gdy tymczasem ruch po-
lityczny i działalność towarzystw nie ruskich

nie doznaje ze strony władz żadnego ogra-
niczenia nawet tam, gdzie tenże demonstra-
cyjnie w sposób prowokacyjny przeciw Ru-
sinom jest skierowany.

Powyższe nieprawne postępowanie
zwrócone przedewszystkiem przeciw towa-
rstwu Proświta i jego czytelnikom.

Towarzystwo Proświta ma wedle swego
statutu zatwierdzonego przez c. k. Namiest-
nictwo pod dn. 18. sierpnia 1901. l. 59616
i 8. czerwca 1898. l. 46.036 prawo ustnie
pouczać lud o wszelkiego rodzaju sprawach
naukowych, gospodarskich, handlowych
i przemysłowych, a to przez delegatów, lu-
stratorów i wędrownych nauczycieli. Wedle
§. 39. statutu, ma każdy wydział filialny
prawo a równocześnie i obowiązek prowa-
dzić nadzór nad czytelniami do okręgu filii
przynależnymi i to przez swoich delegatów
i wysłanników i jego pośrednikiem między
czytelniami „Proświty“ a wydziałem cen-
tralnym. Wedle statutu Proświty jest wy-
dział filialny zwierzchnikiem każdej czy-
telni „Proświty“ i powinien pozostawać
z czytelnią każdego swego okręgu w bez-
pośrednim kontakcie, a tem samem ma on
prawo każdego czasu lustrować czytelnie,
zwolywać schadzki członków czytelni i u-
rządzać dla nich odczyty, wykłady i pou-
czenia i lustracje tego rodzaju nie mogą
podpadać pod pojęcie publicznych zgroma-
dzeń po myśli ustawy z 15. listopada 1867
l. 135 Dz. p. p.

Stosownie do tych postanowień statutu
przedsięwzięła stryjska filia „Proświty“
dnia 7. lipca 1903 r. przez swego przewo-
dniczącego lustrację czytelni w Bratkow-
cach, a skoro okazało się, że czytelnia nie
rozwija się należycie i że walnego zgro-
madzenia dawno już nie było, postanowiono
zwołać walne zgromadzenie na dzień 12-go
lipca 1903. Dnia 7. lipca nie było żadnego
zgromadzenia, nie było ani wyboru prze-
wodniczącego, ani żadnej formalnej dysku-
syi, a tylko zwykła, przygodna, prywatna
pogadanka pomiędzy delegatem a człon-
kami czytelni a pomimo tego wniosła zan-

darmerya a mianowicie komendant żandarmerskiego posterunku z Żulina z polecenia stryjskiego starosty Niewiadomskiego do c. k. Sądu powiatowego w Stryju doniesienie karne przeciw delegatowi filii „Proświty“, w którym podaje, że ten urządził w dniu 7. lipca w Bratkowcach ogólne zgromadzenie bez poprzedniego zawiadomienia władzy.

O zgromadzeniu, na 12. lipca 1903 zwołanem, zawiadomiła czytelnia zupełnie formalnie c. k. starostwo w Stryju.

W ciągu całego zgromadzenia chodził po pod lokal czytelnii postenfirer żandarmeryi Jakubczak i co chwila wywoływał naczelnika gminy, grożąc mu, że rozwiąże zgromadzenie i zebranych rozpędzi, chociaż delegaci wydziału pokazali mu dowód na zawiadomienie starostwa. Przestraszony lud począł rozchodzić się, chociaż zgromadzenie było zupełnie legalne.

Żandarmerya z polecenia starostwa popełniła tu wielkie nadużycie, bo stawiała przeszkody zupełnie legalnemu zgromadzeniu towarzystwa, naruszając przez to prawa towarzystwa i jego członków. Z przyczyny tego zgromadzenia weszło również doniesienie karne żandarmeryi przeciw zwołującym do c. k. Sądu powiatowego w Stryju.

W dniu 26. lipca 1903 zarządził wydział filii w Stryju lustrację czytelnii w Siemiginowie i wysłał tam swoich delegatów. Gdy ci delegaci znachodzili się w czytelnii i porozumiewali się z członkami w sprawach towarzystwa, wdarł się do lokalu ten sam komendant stacyi żandarmeryi z Żulina i siłą rozpędził wszystkich obecnych, pomimo tego, że nie było żadnego zgromadzenia, oświadczając wyraźnie delegatom filii Proświty, że robi to z nakazu i polecenia Starostwa w Stryju, które robiło mu przykrości, dlaczego on tak samo nie postąpił sobie dnia 12. lipca w Bratkowcach, t. j. dlaczego nie rozpędził zgromadzenia, o którym starostwo było powiadomionem i którego zupełnie nie zabroniono. I z powodu tego zgromadzenia wniosła żandar-

merya również doniesienie karne przeciw delegatom wydziału filialnego do Sądu powiatowego w Stryju.

Niezawisłe od tego widocznie w ostatnich miesiącach w naszym kraju oczywista tendencya władz politycznych wprost niedopuszczać ruskich obywateli do korzystania z praw płynących dla ogółu obywateli z praw o stowarzyszeniach i zgromadzeniach, tak, że stan faktyczny jaki wobec tego w kraju zapanował równa się rzeczywistemu zawieszeniu konstytucyi dla ruskiego narodu.

Dla ilustracyi tego przywodzimy następujące fakta:

C. k. Starostwo w Zaleszczykach zabroniło dnia 6. maja 1903 zwołania wiecu w Sadkach, podając ogólnikowo jako przyczynę, że grozi on publicznemu dobru, nie podając zresztą zupełnie motywów, w czem miałyby leżeć to niebezpieczeństwo dla publicznego dobra;

c. k. Starostwo w Sokalu reskryptem z dnia 24. czerwca 1903, l. 21.397 zabroniło filii Proświty w Sokalu urządzenia naukowo-gospodarskiego wiecu w Żużlu, podając jako przyczynę żadnem postanowieniem prawnem nie usprawiedliwiony motyw, że on ma być zwołanym po za miejscem siedziby urzędowej towarzystwa;

c. k. Starostwo w Złoczowie zabroniło bez przyczyny w maju i czerwcu 1903. zwołania wiecu w Jeziernej i Pomorzanych — a w dniu 26. lipca 1903. w Zborowie — a poufne zgromadzenie zwołane w tymże dniu w Zborowie za osobistemi zaproszeniami bezprawnie rozpędziło

c. k. Starostwo w Rawie ruskiej reskryptem z 2. lipca 1903. l. 15 482 zabroniło wiecu Rawskiej ruskiej Radzie zwołanego na 6. lipca 1903. z zupełnie gołosłownego i żadnymi faktami nie popartego motywu, że on sprzeciwia się publicznemu porządkowi i bezpieczeństwu. Toż c. k. Starostwo w dniu 29. maja 1903. naruszyło prawo poufnego zgromadzenia zwołanego w Uhnowie, na które bezprawnie wszedł

komisarz tegoż Starostwa Bocheński i wbrew woli zapraszających, mimo poufnego charakteru zgromadzenia na mocy swego urzędu i mandatu starostwa był na temże obecnym;

e. k. Starostwa w Stanisławowie i Drohobyczu zabroniły w sierpniu 1903. zgromadzenia zwołanego w tychże miastach dla uchwalenia żądań co do reformy ordynacyi wyborczej do Rady państwa — chociaż takie zgromadzenie od szeregu lat systematycznie bez przeszkód bywają zwoływane w całej monarchii;

e. k. Starostwo w Buczaczu zabroniły nieprawnie odczytu „o zniesieniu pańszczyzny“ mającego odbyć się dnia 26. kwietnia 1903. w czytelni w Żyżnomierzu;

e. k. Starostwo w Brzeżanach zabroniło bezprawnie czytelnicy „Proświta“ w Płotyczu reskryptem z 13. maja 1903. l. 10.942. odczytu i przedstawienia amatorskiego;

e. k. Starostwo w Husiatynie zakazało urzędowi parafialnemu w Samotuskowcach dać pomieszczenie towarzystwu Czytelni Proświty w Samotuskowcach, chociaż nie miało najmniejszego prawa ograniczać w tym względzie swobodnej dyspozycyi parocha-użytkującego.

Wykazana powyższymi przykładami praktyka e. k. Starostw jest po prostu samowolna i sprzeciwia się wprost państwowym ustawom konstytucyjnym.

Pokazuje się także, że praktyka ta zwrócona z rozmysłem i zamiarem przeciw ruskim towarzystwom i ruskiej narodowości i dlatego podpisani zapytują e. k. Rząd:

1. Czy są mu wiadome powyższe fakta samowoli i nadużycia władz administracyjnych?

2. Czy zamysła pouczyć te władze, że praktyka taka jest sprzeczna z zasadnicznymi ustawami państwowymi, pociągnąć je za te nadużycia do surowej odpowiedzialności i na przyszłość surowo zabronić podobnego ograniczania praw konstytucyjnych obywateli państwa?

3. Czy zamysła pouczyć także te władze, że ruska narodowość i ruskie towa-

rzystwa mają również prawa konstytucyjne jak i inne narodowości? i że władzom administracyjnym nie należy występować jawnie wrogo przeciw tymże?

Oleśnicki
interpelant.

Huryk, Korol, Glidziuk, Bohaczewski, Stojalowski, Barwiński, Skofyszewski, Mogilnicki, Stapiński, Mazikiewicz, Bojko, Staruch, Krempa, Barabasza.

Interpelacya

do e. k. Rządu

e. k. Starostwo w Starym Samborze rozporządzeniem swoim z dnia 17. listopada 1902 l. 18.978 pozwracało ruskim urzędom parafialnym wykazy popisowych, wygotowane w języku ruskim i zażądało nowych w języku łacińskim. W rozporządzeniu tem zagroziło nawet, że jeżeli który kapłan ważył się wykazy wygotować w innym języku, jak w łacińskim, to na podstawie §. 11 patentu cesarskiego z 20 kwietnia 1854 pociągnie go do surowej odpowiedzialności, a za to, że wykazy pierwotnie wygotowane były w języku ruskim, wytknęło ten postępek urzędowi parafialnym jako czyn karygodny. Ci kapłani, co i za drugim razem odesłali wykazy ruskie, otrzymali rozporządzeniem z 27 marca 1903 l. 21.547 nakaz przedłożyć metryki urodzenia i chrztu dla wszystkich popisowych i to dla każdego z osobna w dosłownych odpisach metrykalnych.

Jak rozporządzenie e. k. Starostwa w Starym Samborze z dnia 17 listopada 1902 l. 18.978 tak i rozporządzenie z dnia 27. marca 1903 l. 21.547 jest grubym naruszeniem praw języka ruskiego. Artykuł XIX. ustaw zasadniczych wyraźnie orzeka: „Państwo uznaje równouprawnienie wszystkich języków krajowych w szkole, wszędzie i życiu publicznem. Najwyższe postanowienie Jego Cesarskiej Mości Cesarza z 10. kwietnia 1861 jasno nakazuje że „wszystkie e. k. władze i urzędy są obowiązane ruskie

pisma przyjmować i załatwiać tak, jak każe prawo“ Rozporządzenie Ministerstwa z 20. grudnia 1869 l. 12.466 postanawia, że urzędem autonomicznym pozostawia się wybór języka, jakiego należy używać w korespondencyach urzędowych. Urzędy parafialne są urzędami autonomicznymi, a więc ruskim urzędem parafialnym pozostawioną jest wolność używania w swoim urzędowaniu języka ruskiego.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z 5. czerwca 1869 l. 2354 w osobnym §. 5. wyraźnie zaznacza, „że wszystkie istniejące przepisy co do korespondencyi władz, urzędów i sądów z stronami z władzami niepaństwowymi, korporacyami i gminami“ obowiązują nadal i ich niniejsze rozporządzenie nie narusza.

W brew wszystkim tym postanowieniom c. k. Starostwo w Starym Samborze narzuca ruskim urzędem parafialnym język łaciński jako urzędowy, który niema nawet prawa obywatelstwa ani w państwie naszym ani w kraju. Przez to rozporządzenie c. k. Starostwa w Starym Samborze z 17 listopada 1902 l. 18 978 w samej zasadzie jest wielkiem bezprawiem świadomie naruszającym uczucia narodowe całej ludności powiatu. Jeszcze więcej oburzającym jest rozporządzenie c. k. Starostwa starsamborskiego z dnia 27. marca 1903 l. 21.547 którem żąda przedłożenia świadectw metrykalnych dla wszystkich popisowych. A że rozporządzenie to wysłało tylko do tych kapłanów, którzy odesłali ruskie wykazy popisowych, to rzecz jasna, że c. k. Starostwo w Starym Samborze chce w ten sposób tylko obejść prawa ruskiego języka. Żądanie to jest całkiem bezpodstawne i przeciwne ustawie. Ażebymy urzędy parafialne były obowiązane przedkładać pojedyncze świadectwa metrykalne dla wszystkich popisowych, na to nie ma żadnej ustawy, ani rozporządzenia, i samo c. k. Starostwo w piśmie swoim z 27. marca 1903 l. 21.547 nie powołuje się na żadną ustawę, ani reskrypt wyższej władzy.

C. k. Starostwo w Starym Samborze postąpiło tu sobie na własną rękę i przeciw

intencyi nawet samego c. k. Rządu. Wykazy popisowych robi się na odpowiednich do tego drukach, które wydaje sam rząd. A że druki te są polsko ruskie a nie łacińskie, to rząd sam przyznaje, że wykazy te należy pisać w jednym z krajowych języków a więc i w ruskim a nie w łacińskim. Jeszcze silniejszą cechą samowoli nosi na sobie rozporządzenie c. k. Starostwa w Starym Samborze z dnia 27. marca 1903 l. 21.547 żądające od urzędów parafialnych świadectw metrykalnych dla wszystkich popisowych. Jeżeli rzeczywiście zaszła tego potrzeba, to dla czego c. k. Starostwo nie zażądało takich świadectw od wszystkich urzędów parafialnych, a tylko od tych, które przedłożyły ruskie wykazy popisowych?

Ten więc postępek c. k. Starostwa w Starym Samborze nie można uważać za co innego, jak tylko z jednej strony za świadome naruszenie praw ruskiego języka, zagwarantowanych najwyższymi postanowieniami, a z drugiej znowu za karę i przesładowanie ruskich kapłanów za to, że sporządzili wykazy popisowych w języku ruskim.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy c. k. Rząd wie o tem bezprawiu i obowiązujące ustawy w wysokim stopniu naruszającym postępowaniu c. k. Starostwa w Samborze?

Czy i w jaki sposób gotów jest c. k. Rząd dać satysfakcyę poniżonym uczuciom pokrzywdzonego ruskiego ogółu i zapobiedz podobnym nadużyciom na przyszłość?

Oleśnicki
interpelant

Korol, Bohaczewski, Barwiński, Mogilnicki, Mazikiewicz, Staruch, Barabasz, Huryk, Ostapczuk, Głodziuk, Stojałowski, Skoły-szewski, Stapiński, Krempa, Bojko.

Wniosek

pp. Huryka i Ostapczuka w sprawie uwolnienia gmin wiejskich od poruczonego zakresu działania.

Zważywszy, że obecna administracya w gminach wiejskich jest nadzwyczaj uciąż-

żliwą; zważywszy, że własny zakres działania pociąga za sobą znaczne wydatki, które wynoszą po nad 50% dodatków do podatków bezpośrednich; zważywszy, że poruczony zakres działania wydatki te znacznie powiększa, ponieważ gminy muszą nie tylko opłacać pisarzy gminnych o wiele drożej, ale także wydawać gotówkę na zakupno ksiąg i druków dla ewidencji wojska obrony krajowej i pospolitego ruszenia; zważywszy, że meldunkowe przepisy rezerwistów i obrony krajowej ponawiają się co dziesięć dni; że za najmniejsze niewypelnienie powyższych przepisów nakładają c. k. Starostwa na wójtów kary pieniężne; zważywszy, że tych ciężarów nie ponoszą obszary dworskie i korporacje — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w drodze ustawodawczej uwolnił gminy wiejskie od poruczonego zakresu działania, ewentualnie wynagrodził gminy za czynności i wydatki na księgę oraz druki dla ewidencji wojska.

Wnioskodawcy:

Huryk w. r. Ostapezuk w. r.

Bobaczewski, Staruch, Barabasz, Szajer, Szponder, Krempa, Stojalowski, Korol, Wilczkiewicz, Bojko, Stapiński, Mazikiewicz, Szwed, Glidziuk, Potoczek, Żardecki.

Wniosek

posła Huryka w sprawie przeniesienia rampy kolejowej obok dworca kolejowego w Stanisławowie.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wezwał Dyrekcyę kolei Lwów-Czerniowce do bezwłocznego przeniesienia rampy obok dworca kolejowego w Stanisławowie przy ulicy Wołczynieckiej, ponieważ ta rampa tamuje ruch ekonomiczny i handlowy i wielkie szkody przynosi mieszkańcom w tej okolicy

skutkiem straty czasu, a szczególnie gminom Knihynin, Wołczyniec, Podłęże, Podpieczary, Kołodziejówka, Uziny, Hanusowce, Pobereże, Dobrowlany, Maryanopol, Wołczków, Kolonia i Nowy Świat.

Powyżej wymienionym gminom zamyka się droga dojazdu na dworzec i do miasta ponad 3 godziny każdego dnia i nocy, gdyż w czasie szybowania wozów, rampa zamknięta a jadący furami muszą godzinami czekać tak w czasie roboczym, jak i w czasie zimna lub śloty.

Wnioskodawca:

Huryk w. r.

Ostapezuk, Barabasz, Bobaczewski, Staruch, Szajer, Krempa, Szponder, Korol, Stapiński, Wilczkiewicz, Potoczek, Żardecki, Mazikiewicz, W. Szwed, Glidziuk, Bojko, Stojalowski.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, a pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia, następnie wzywa do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru 1 członka komisji administracyjnej.

P. Pawlikowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 84 posłów. Absolutna większość 43 p. Antoni Wodzieki otrzymał 78, p. Oleśnicki 3, p. Kozłowski 2, a p. Wilczkiewicz 1 głos.

Marszałek konstatuje, że członkiem komisji administracyjnej wybrany został p. Antoni Wodzieki, następnie zamyka posiedzenie naznaczając następne na 18 września 1903 godz. 10 rano, i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 4 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.   *ks. Teodor Bobaczewski w. r.*

Protokół

23. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 18. września 1903.

Początek o godzinie 10. minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski

Obecnych posłów 111.

Ze strony Rządu c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego pierwszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwudziestego drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj. wniesionych po dzień 18. września 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 2140, 2141, 2143, 2161, 2162, 2167, 2169—2171, 2173, 2174, 2176, 2178, 2180—2184, 2186—2188, 2190—2192, 2194, 2195, 2198—2200, 2204, 2205, 2215, 2216, 2221—2240, 2242, 2246 do 2248, 2250—2253, 2255, 2256, 2267.

Komisji szkolnej Ls.: 2142, 2164, 2166, 2168, 2172, 2175, 2177, 2179, 2217, 2218, 2219, 2220, 2245, 2254, 2257.

Komisji gminnej Ls.: 2196.

Komisji administracyjnej Ls.: 2159, 2160, 2165, 2201—2203;

Komisji prawniczej Ls.: 2163.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 2185, 2189, 2197, 2249, 2258—2265.

Komisji drogowej Ls.: 2144 do 2153, 2193.

Komisji przemysłowej Ls.: 2241, 2243, 2244.

Komisji dla biura pośrednictwa pracy Ls.: 2154—2158.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2142 Mokłowskiej Izabeli, b. nauczycielki w Stanisławowie o przyznanie emerytury, przemawia p. Huryk, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2165 kolonistów z Królina, powiatu Mościska o utworzenie nowej gminy z obszaru przez nich zamieszkałego, przemawia p. Stadnicki, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2186 Gminy m. Kałusza o przyjęcie dodatkowej prestatycji na opłacenie płac nauczycielskich na fundusz urajowy, przemawia p. Wurst, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2224 Koła c. k. konserwatorów Galicyi wschodniej w sprawie bram fortecznych w Okopach św. Trójcy, przemawia p. Borkowski, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków nagłych i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły

W nocy z dnia 17. na 18. b. m. straszny pożar obrócił w perzynę większą część miasta Złoczowa; kilka tysięcy mieszkańców pozabawionych całego mienia. Doraźna pomoc konieczna, podpisany przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Dla pogorzalców miasta Złoczowa Sejm przeznaczą zapomogę w kwocie 10.000 koron“.

Lwów 18. września 1903.

Wnioskodawca:

Wincenty Gnoiński w. r.

Brunicki, Sala, Jabłoński, Wł. Gniewosz, Urbański, J. Sozański, Urbański, Płocki, Schnell, Kl. Dzieduszycki, Jahl, Pilat, Traczewski, T. Cieński.

Przemawia p. Wincenty Gnoiński, uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Przemawia p. Wincenty Gnoiński uzasadniając powyższy wniosek nagły, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania na jutrzejszem posiedzeniu.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy formalny wniosek p. Winc. Gnoińskiego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Straszna klęska ogniowa nawiedziła wczoraj miasto Złoczów; w chwili obecnej nie da się jeszcze obliczyć rozmiarów nieszczęścia, lecz z doszłych dotychczas wiadomości okazuje się, iż przeważną część miasta padła ofiarą straszego żywiołu.

Wnoszę zatem na zawotowanie doraźnej wydatnej pomocy i uznania tego wniosku za nagły.

Wnioskodawca:

Dr. Schätzel.

Jabłoński, Skołyszewski, Dr. Łazarski, Bojko, Sala, Czaykowski, Oleśnicki, Buynowski, Fruchtmann, Rayski, Tarnawski, Dr. Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że ponieważ powyższy wniosek jest indentycznym co do treści z poprzednim p. Winc. Gnoińskiego, przeto uważa go za załatwiony poprzednią uchwałą Izby.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Dnia 17. b. m. wielki pożar nawiedził miasto Monasterzyska i wieś Folwarki około 3000 mieszkańców straciło mienie.

Wobec tej strasznej klęski Wysoki Sejm raczy uchwalić pomoc wydatną a przynajmniej 10.000 koron wynoszącą dla pogorzalców miasta Monasterzysk i wsi Folwarki.

Sprawozdawca.

Wikt. Władysław Czaykowski,

Bohaczewski, T. Cieński, Sala W. Gniewosz, Sękowski, Trzeciecki, Jabłoński, Schnell, A. Brunicki, Płocki, Pilat, Sozański, Rayski, Kl. Dzieduszycki, Starzyński, Urbański.

Przemawia p. Władysław Wiktor Czajkowski uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania na następnem posiedzeniu.

Izba uchwala nagłość wniosku p. Władysława Wiktora Czaykowskiego.

P. Władysław Wiktor Czaykowski zrzeka się głosu dla uzasadnienia swego wniosku.

Izba uchwala przekazanie nagłego wniosku p. Wład. Wiktora Czaykowskiego komisji budżetowej z poleceniem przedłożenia ustnego spawozdania na następnym posiedzeniu.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Nagły wniosek.

Wysoki Sejm raczy dla pogorzalców jak i dla nawiedzonych gradobiciem wsi Łubianki wyższe powiatu zbaraskiego 2.000 K. tytułem bezzwrotnej zapomogi z funduszy krajowych udzielić.

Ostapczuk
wnioskodawca

Staruch, Szajer, Bohaczewski, Huryk, Barabrasz, Stapiński, Krempa, Bojko, Szponder, Mazikiewicz, Dr. Mogilnicki, Wilczkiewicz, Głidziuk, Korol.

Przemawia p. Ostapczuk uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

P. Ostapczuk zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku.

Izba uchwala przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Krempey i tow. do Wydziału krajowego w sprawie niewłaściwego traktowania chrześcian przy udzielaniu krajowego zastępstwa sprzedaży soli.

Izak Wachtel miał w Sędziszowie zastępstwo sprzedaży soli na okręg kolbuszowski i sędziszowski. Korzystał z tego w ten sposób, iż wyzyskiwał ludność, która musiała płacić za topkę soli po 24, a nawet po 26 halerzy.

Gdy pod koniec roku przybył do Kolbuszowy lustrator krajowy p. Sadowski celem przeprowadzenia lustracji, przedsta-

wił mu Zarząd Kółka rolniczego sprawę wyzysku ludności na soli. Przekonany o prawdziwości informacji nakłonił Kółko rolnicze, aby postarało się o uzyskanie zastępstwa sprzedaży krajowej soli na okręg kolbuszowski.

Kółko idąc za radą p. lustratora rzeczywiście za poparciem Głównego Zarządu Tow. Kółek rolniczych uzyskało 9. lutego 1903 do L. 84.317/902 owe zastępstwo.

Wobec tego Wachtel pozostał przy zastępstwie sprzedaży soli tylko w Sędziszowie. Nie wiele jednak sobie z tego robił, że mu zastępstwo na okręg kolbuszowski Wydział krajowy odebrał, gdyż wkrótce poradził sobie w ten sposób, że zawarł układ z żydami sklepikarzami w okręgu kolbuszowskim, na podstawie którego ci się zobowiązali, iż z chrześciańskiego Kółka brać soli nie będą, ale od niego (t. j. od Wachtla). Wobec tego i nadal zasypywał Wachtel okręg kolbuszowski swoją solą tak, że Kółko rolnicze w przeciągu siedmiu miesięcy zdołało sprzedać zaledwie dwa wagony, podczas gdy okręg kolbuszowski konsumuje tygodniowo 1 wagon soli.

Kółko rolnicze wносиło cały szereg zażaleń do Wydziału krajowego, co jednak nie odniosło pożądanego skutku. Natomiast wydelegowano do J. E. p. Marszałka krajowego deputację, której po przedstawieniu jak znaczną stratę Kółko rolnicze przez nadużycie Wachtla poniosło, J. E. p. Marszałek krajowy odpowiedział, „że jeżeli Wachtel odważy się jeszcze choćby raz wysłać sól do okręgu kolbuszowskiego, to mu zostanie odebrane zastępstwo i w Sędziszowie“.

Wachtel nie sobie z tego nie robi i tak jak na urągowisko Wydziałowi krajowemu wysłał dalej sól do okręgu kolbuszowskiego, co udowodniono szeregiem świadków, a nawet przesłano do Wydziału krajowego 200 K, któremi Wachtel usiłował przekupić kilkakrotnie kierownika Kółka rolniczego w Kolbuszowy, aby Kółko nie wysłało zażaleń i aby Wachtel mógł nadal ludność wyzyskiwać.

Kółko rolnicze licząc na słowa J. E. p. Marszałka, ponieważ żyd Wachtel lekceważył zarządzenia Wydziału krajowego, prowadziło rozpoczęte starania w dalszym ciągu, — mianowicie starania usunięcia Wachtla z zastępstwa sprzedaży soli krajowej w Sędziszowie, gdyż uważało, że tylko w ten sposób uda się położyć kres gospodarce Wachtla.

Na żądanie Wydziału przedstawiono nawet stosownego kandydata rodaka kolbuszowskiego Marcelego Winiarskiego, który tak pod względem moralnym jakoteż materyalnym zupełnie się kwalifikuje. Ale niestety — ponieważ zwierzchność gminna znajduje się w rękach znanego Nathana Löwa w Sędziszowie, który w różny sposób chociaż nielegalny umie bronić swego benjaminka, dotychczas ani korzystnego załatwienia ani zarządzenia doczekać się nie mogą.

Że Wachtel wyzyskiwał ludność w różny sposób na soli — o tem wiadomy Wydział krajowy z zażaleń w r. 1901 i 1902 przez kilka gmin z okręgu sędziszowskiego, podanych Wydziałowi krajowemu, a w roku 1903 telegraficznie nawet donoszono o nadużyciach Wachtla.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy i kiedy raczy Wydział krajowy uwolnić ludność od nadużyć Wachtla przez odebranie mu zastępstwa krajowego sprzedaży soli?

Interpelant:

Franciszek Krempa.

Szajer, Stapiński, Ostapczuk, Bojko, Korol, Wilczkiewicz, Huryk, Barabasz, Rohaczewski, Staruch, Mazikiewicz, Szwed, Potoczek, Szponder, Mogilnicki.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. komisarza rządowego z powodu zawieszenia w urzędowaniu naczelnika gminy Radziszów pow. Podgórze Wawrzyńca Radziszowskiego.

W listopadzie 1902 r. zawieszono w urzędowaniu Wawrzyńca Radziszowskiego,

naczelnika gminy Radziszów pow. Podgórze, a to pod zarzutem malwersacyi w krownictwie sklepu „Kółka rolniczego“. — Pomimo, że lustracya wykazała, iż fundusze gminne były w porządku, a śledztwo sądowe o sprzeniewierzenie w funduszach sklepu „Kółka rolniczego“ zostało zawieszono dla braku istoty czynu karygodnego, zawieszenie urzędowania W. Radziszowskiego trwa dotychczas. Obowiązki naczelnika gminy pełni w zastępstwie Michał Jaskółka, nie umiejący czytać ani pisać — a więc niezdolny do sprawowania czynności urzędowych, z czego ludność ponosi znaczną szkodę.

I tak obecnie przy rozdawnictwie zapomogi powodziowej zostali zupełnie pominięci włościanie, którzy znaczną ponieśli szkodę. Zażalenie do Starostwa nie pomogło, przeciwnie komisarz Starostwa w Podgórzu p. Rydel skrzyczał ludzi i powiedział im, że nie przyjmuje żadnych zażaleń.

Interpelujący zapytują c. k. komisarza rządowego, dlaczego c. k. Namiestnictwo dotychczas nie odpowiedziało na rekurs Wawrzyńca Radziszowskiego, naczelnika gminy Radziszów pow. Podgórze — względnie, dlaczego dotychczas trwa w mocy zarządzone zawieszenie tegoż Radziszowskiego w urzędowaniu.

Interpelant:

Stapiński w. r.

Krempa, Bojko, Mogilnicki, Korol, Ostapczuk, Staruch, Mazikiewicz, Barabasz, Bohaczewski, Huryk, Szwed, Oleśnicki, Barwiński, Szponder.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. uomisarza rządowego w sprawie usunięcia ze wszystkich pism, ogłoszeń i w ogóle aktów urzędowych nazwy „Seybusch“ a przestrzegania nazwy „Żywiec“.

Mimo powziętej uchwały przez Sejm krajowy Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, że nazwa „Seybusch“ jako mylna i nie mająca żadnej podstawy historycznej, ma być usunięta ze wszyst-

kich aktów urzędowych, a w szczególności w pieczęciach urzędowych, rozkładach jazdy kolejowej, w napisie na stacyi kolejowej i t. d. — ma być przyjęta tylko jedyna nazwa historyczna „Żywiec“. Dotychczas ciągle jeszcze tłucze się i oburza ludność Żywca na rzucone przezwisko „Seybusch“.

Podpisani zapytują tedy c. k. komisarza rządowego, dlaczego dotychczas nie uczyniono zadość uchwale Sejmu i kiedyż nareszcie przestanie Rząd przeinaczać nazwę miasta „Żywiec“ na „Seybusch“.

Interpelujący:
Stapiński.

Huryk, Krempa, Bojko, Romanowicz, Mazikiewicz, Korol, Barabasz, Ostapczuk, Staruch, Bohaczewski, Oleśnicki, Mogilnicki.

Lipiński.

Marszałek oznajmia, że pierwszą z tych interpelacyj odstąpi Wydziałowi krajowemu, a następne dwie p. komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1902.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia Komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie Wydziału krajowego w sprawie przyznania stałego zaopatrzenia wdowie po nauczycielu kraj. niższej szkoły rolniczej w Suchodole ś. p. Janie Górskim.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia Komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek udziela głosu członkowi Wydziału krajowego, p. Wereszczyńskiemu, celem dania odpowiedzi na interpelację.

Członek Wydziału krajowego, p. Wereszczyński, udziela odpowiedzi na interpelację p. Stapińskiego i tow. wniesioną dnia 5. lipca 1902 w sprawie nieporządków w gospodarstwie miejskiem w Budzanowie.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Oleśnickiego o zmianę statutu krajowego i sejmowej ordynacji wyborczej.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do osobnej z 15 członków wybrać się mającej Komisji dla reformy wyborczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Huryka w sprawie przeniesienia rampy kolejowej w Stanisławowie.

Przemawia p. Huryk, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Huryka i Ostapczuka w sprawie uwolnienia gmin od ponoszenia kosztów poruczonego zakresu działania.

Przemawia p. Huryk, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek udziela głosu p. Wilczkiewiczowi, który o to prosił przed rozpoczęciem posiedzenia.

Przemawia p. Wilczkiewicz i uprasza o postawienie jak najrychlej na porządku dziennym weryfikacji jego wyboru i innych także ze stronnictwa ludowego.

Marszałek oznajmia, że starać się będzie, by na porządku dziennym najbliższych posiedzeń umieścić weryfikację wszystkich dotąd niesprawdzonych wyborów, w miarę

przygotowania wniosków przez Wydział krajowy.

Następuje:

Wybór uzupełniający trzech członków Komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek zaprasza do Komisji skrutacyjnej pp. Hużę, Kostheima i Szweda i wzywa posłów do oddawania kartek, a tymczasem Izba przechodzi do następnego punktu porządku dziennego, t. j.

Sprawozdanie Komisji drogowej o wniosku p. Gnoińskiego w sprawie uznania drogi Brody - Łopatyn - Radziechów do Krystynopola za drogę krajową.

Marszałek oznajmia, że usuwa tę sprawę z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie przyznania Gabryeli Mayerówniej, tymczasowej kierownicze kursu praktycznego robót kobiecych przy szkole wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie praw i charakteru stałej nauczycielki.

Sprawozdawca p. Michałowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Gabryeli Mayerówniej, tymczasowej kierownicze kursu praktycznego robót kobiecych przy szkole wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie, przyznaje się począwszy od 1. września 1902 r. ad personam charakter i prawa stałej nauczycielki“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej z petycj kilku Rad powiatowych o wyjednanie ustawy, uwalniającej budynki i ubikacje przez Rady powiatowe zajmowane od podatku domowo-czynszowego, a względnie domowo-klasowego.

Sprawozdawca p. Łazarski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, aby tenże wydał odpowiednie polecenie do c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu, respc. do c. k. władz administracyjnych podatkowych, by przysługujące budynkom Rad powiatowych, (o ile budynki te na cele publiczne i administracyjne są użyte), uwolnienie od podatku domowo-czynszowego i klasowego w każdym wypadku bezwarunkowo stosowały i uwzględniały.

Powyższą uchwałą Komisji załatwione są petycje L. 122, 161, 182, 489, 490, 492, 493, 494, 495, 537, 651, 689, 888, 1125.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o petycji Rady pow. w Tarnobrzegu w sprawie wydania ustawy ustanawiającej wspólny budżet dla gmin i obszarów dworskich celem pokrycia kosztów wykonania poruczonego zakresu działania gminy.

Sprawozdawca p. Górski, uwolniony na wniosek p. sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycję Rady powiatowej w Tarnobrzegu L. S. 562 w sprawie wspólnego ponoszenia kosztów poruczonego zakresu działania przez gminy wiejskie i obszary dworskie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału kraj. w przedmiocie podwyższenia funduszu pożyczkowego dla Spółek wodnych powiatów i gmin.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie

w pierwszym wierszu wniosku II-go zamiast cyfry „1912“ ma być „1911“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Dla utworzonego na podstawie uchwały z dnia 17. lutego 1898 funduszu pożyczkowego dla powiatów, gmin i dla Spółek wodnych Sejm wyznacza dalszą dotację w kwocie jednego miliona koron, która wpłynąć ma do tego funduszu w dziesięciu równych rocznych ratach począwszy od r. 1902.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby co roku, aż do roku 1911 włącznie wstawiał do preliminarza funduszu krajowego na ten cel kwotę 100.000 K.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby od nieuiszczonych w terminie rat anuitetowych pobierał na rzecz funduszu pożyczkowego dla Spółek wodnych odsetki zwłoki w stosunku po 5%.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków I — III, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa kraj. o wniosku p. Abrahamowicza w sprawie ulg podatkowych dla parcel w myśl ustawy wodnej meliorowanych.

P. Stadnicki, w zastępstwie sprawozdawcy, p. Wincentego Kraińskiego, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, by na najbliższej sesji Rady państwa przedłożył projekt ustawy przyznającej na dłuższy szereg lat uwolnienie od podatku gruntowego tym parcelom gruntowym, które celem odwodnienia zapomocą drenowania wejdą do spółki wodnej, związanej w myśl postanowień krajowej ustawy wodnej z 10. czerwca 1875 r.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by celem przeprowadzenia powyższej

uchwały odniósł się do c. k. Rządu z przedstawieniem znaczenia tej akcji, a zarazem wykazał, jakie rezultaty zostały osiągnięte w kraju za pomocą drenowania.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do złożenia oświadczenia c. k. Rządowi, że w razie uwolnienia od gruntowego podatku państwowego parcel gruntowych w myśl wniosku 1. nie omieszka wnieść do Sejmu krajowego projektu do ustawy uwalniającej parcele rzeczzone zarówno od dodatków krajowych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski 1 — 3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Zarządu Kółka rolniczego w Gniewczynie Łańcuckiej o udzielenie stałej subwencji dla szkoły koszykarskiej.

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby z kredytu rubryki XVI. pozycya 441 przeznaczonego na koszt zakładania świeżych szkół i warsztatów zawodowych przyznał Zarządowi Kółka rolniczego w Gniewczynie Łańcuckiej odpowiednią subwencję (na r. 1902) tytułem częściowego pokrycia kosztów utrzymania szkoły.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał organizację prywatnej szkoły koszykarskiej w Gniewczynie Łańcuckiej i na podstawie wyniku badań ewentualnie przedstawił Sejmowi na najbliższej sesji wniosek na udzielenie tejże szkole koszykarskiej pewnej, stałej rocznej subwencji tytułem częściowego pokrycia kosztów utrzymania zakładu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi na opuszczenie we wniosku I. komisji słów „na r. 1902“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i zgadza się na wniosek p. Romanowicza.

Izba uchwała powyższe wnioski komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków I. II. które p. sprawozdawca odczytuje zmieniając wniosek I. w myśl poprawki p. Romanowicza t. j. z opuszczeniem we wniosku I. słów „na r. 1902“.

Następuje :

Sprawozdanie komisji bankowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie Spółek oszczędności i pożyczek pod patronatem Wydziału krajowego.

Marszałek oznajmia że ten punkt porządku dziennego usuwa chwilowo z powodu chwilowej nieobecności w Izbie sprawozdawcy, o której to nieobecności uprzedził sprawozdawca Marszałka.

P. Kostheim na wezwanie Marszałka zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru trzech członków komisji gospodarstwa krajowego.

Głosujących 85 posłów. Absolutna większość 43.

PP. Kozłowski, Skrzyński Adam i Zagórski otrzymali po 85 głosów.

Marszałek konstatuje powyższy rezultat wyboru.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce na udzielenie poręki powiatu na pożyczkę 500 000 K przez powiatową Kasę oszczędności zaciągnąć się mającą.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania pierwotnego sprawozdania, odczytuje następujące dodatkowe sprawozdanie komisji.

Zanim przystąpię do przedłożenia Wysokiemu Sejmowi projektu ustawy dotyczącego sanacji kasy oszczędności w Wieliczce, który obecnie musi być zmieniony poczuwam się do obowiązku przedstawienia przyczyn, dla czego zmiana następuje.

W chwili przedłożenia komisji administracyjnej sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 28. czerwca 1902 nie była sprawa defraudacyi w kasie wielickiej tak znaną komisji jak jest znaną dzisiaj, bo podówczas jeszcze nie przeprowadzono ze strony organów nadzorujących a w szczególności ze strony c. k. Namiestnictwa tych i takich dochodzeń jakie koniecznymi były.

W listopadzie i w Grudniu 1903 r. dochodzenia na miejscu w Wieliczce za pośrednictwem komisji z Namiestnictwa wydelegowanej zostały przeprowadzone a o ich wyniku c. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 27. kwietnia 1903 Wydział krajowy zawiadomiło, udzielając równocześnie Wydziałowi krajowemu wyniki dochodzeń i wyrażając opinię że sanacja kasy wielickiej, tylko przez dostarczenie kasie funduszków w wysokości całego ubytku w jej funduszu obrotowym, dokonać się może.

W wspomnianej co dopiero odezwie prosi c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy, by wdrożył odpowiednie kroki, wpłynął na Wydział powiatowy w Wieliczce i wydział kasy oszczędności w Wieliczce ażeby sanacja z jednej strony nastąpiła a zdrugiej strony by organa nadzorujące do odpowiedzialności za szkodę zostały pociągnięte.

Wydział krajowy już odezwą z dnia 15. kwietnia 1903, a następnie odezwą z 23. maja 1903 zaznaczył swoje stanowisko w tej sprawie w tym kierunku, że uchylił się od wydawania jakichkolwiek orzeczeń w tej sprawie gdyż w myśl §. 48 statutu kasy oszczędności nadzór nad takim czynności kasy i jej majątku przy-

sługuje prezesowi Wydziału kasy i samemu Wydziałowi a ponadto c. k. Rządowi krajowemu, skoro więc Wydział krajowy żadnej ingerencji w sprawach kasy nie miał, słusznie się też tak w atrybucy Wydziału kasy, jak w atrybucy c. k. Rządu nie mieszał.

Z dochodzeń przez c. k. Namiestnictwo przeprowadzonych a Wydziałowi krajowemu udzielonych wynika, że straty kasy oszczędności wynoszą 854.000 K, a nie 761.000 K, jak to wynikało ze sprawozdania Wydziału kasy, które komisji administracyjnej za podstawę służyło.

Wyłuszczeniem zostało w sprawozdaniu komisji administracyjnej jakie powstawały projekty celem sanacyi kasy atoli żaden z nich nie mógłby być przeprowadzonym gdyż stają temu na przeszkodzie statuty kasy oszczędności a w szczególności §. 4. który stanowi że fundusz kasy oszczędności składa się:

a) z wkładek,

b) z zysku administracyjnego, zaciąganiem zatem pożyczki wprost przez kasę oszczędności jest wykluczone.

Z tego więc wynika, że jeden tylko jest możliwy sposób sanacyi kasy oszczędności powiatowej t. j. zaciągnięcie pożyczki przez powiat, przelanie kapitału kasy za odpowiednią gwarancją ze strony kasy, coby nastąpić mogło przez projektowaną zmianę statutu zatwierdzoną przez Namiestnictwo i przez zobowiązanie się kasy do zwrotu przelanej sumy ze sysków a które to zobowiązanie znowu przez c. k. Namiestnictwo jako władzę nadzorującą zatwierdzoną będzie, tem bardziej, że jak już na wstępie nadmieniałem c. k. Namiestnictwo na tego rodzaju operację finansową, a za nim idącą sanację kasy się godzi.

Zresztą obowiązek przez powiat na siebie przyjęty przy zakładaniu kasy oszczędności powiatowej a w szczególności obowiązek gwarancji za całość wkładek jest wyrazem konieczności przeprowadze-

nia tego rodzaju operacyi przez Reprezentację powiatu imieniem powiatu.

Wobec tego komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia reprezentacyi powiatowej w Wieliczce w celach sanacyi kasy oszczędności powiatowej w Wieliczce na użyczenie poręki dla pożyczki 500.000 K względnie na zaciągnięcie przez reprezentację powiatu pożyczki w sumie 500.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mego królestwa Galicyi i Ledomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art I.

Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na użyczenie poręki dla pożyczki 500.000 K, względnie na zaciągnięcie pożyczki w sumie 500.000 K.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną:

Przemawia p. Stapiński i stawia następujące wnioszek:

Nad petycją Reprezentacyi powiat. w Wieliczce o zezwolenie na zaciągnięcie pożyczki 500.000 K na sanację powiat. Kasy oszczędności przechodzi Sejm do porządku dziennego do czasu zmiany składu Zarządu i kontroli kasy.

Przemawia p. Paszkowski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Maryewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawodawca.

Marszałek odczytuje wnioszek p. Stapińskiego i poddaje go pod głosowanie.

Izba odrzuca ten wnioszek.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na użyczenie poręki dla pożyczki 500.000 K, względnie na zaciągnięcie pożyczki w sumie 500.000 K.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a.

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia reprezentacyi powiatowej w Wieliczce w celach sanacyi Kasy oszczędności powiatowej w Wieliczce na użyczenie poręki dla pożyczki 500.000 K względnie na zaciągnięcie przez reprezentacyę powiatu pożyczki w sumie 500.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mego królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem księstwem krakowskiem postanawiam co następuje.

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego co do uregulowania sprawy podwód.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zważywszy, że obowiązująca obecnie rządowa taryfa wynagradzania za dostarczane w Galicyi podwody zbyt jest niską i tutejszokrajowym stosunkom nie odpowiada, że mimo kilkakrotnego a to w latach 1874, 1876, 1878, 1886, 1888, 1889, 1891, 1896 i 1897 uzasadnionego wykazania niewłaściwości, tudzież mimo czynionych ze strony c. k. Rządu przyrzeczeń, mających na celu rychłe uregulowanie sprawy podwodowej, takowe dotychczas nie nastąpiło;

Sejm wzywa c. k. Rząd:

I. aby w jak najkrótszym czasie zechciał przystąpić do uregulowania sprawy podwodowej w drodze ustawodawczej, mianowicie przez oznaczenie wynagrodzenia za dostarczane podwody w wysokości stosunkom tutejszokrajowym odpowiadającej.

II. aby zanim to nastąpi, podniósł od 1. stycznia 1903 wynagrodzenie za podwody w drodze administracyjnej do wysokości w innych krajach monarchii mianowicie w krajach sąsiednich praktykowanej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, i uchwała oddzielnie bez rozprawy wniosek I. i II. Komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji wodnej o wniosku posła Kozłowskiego w przedmiocie wydania zarządzeń potrzebnych dla wykonania ustawy o regulacyi rzek.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, oznajmia, że obecnie wnioski komisji wskutek zaszłych zmian opiewają jak następuje:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wzywa się c. k. Rząd:

1. a) ażeby w myśl §. 8. ustawy o regulacyi rzek z dnia 18. września 1901 Komisję dla regulacyi rzek jak najrychlej powołał;

b) ażeby jak najprędzej w porozumieniu z Wydziałem krajowym wydał rozpo-

urządzenie wykonawcze na podstawie §. 13. ustawy o regulacji rzek z dnia 18. września 1901 zawierające również regulamin dla komisji dla regulacji.

2. ażeby w porozumieniu z Wydziałem krajowym w myśl §. 10. ustawy o regulacji rzek jak najprędzej opracował ogólny program i obliczenie całych kosztów regulacji i poddał rzeczony program uchwałom komisji dla regulacji rzek;

3. a) ażeby w sprawie trasy kanałów jaknajprędzej się porozumiał z Wydziałem krajowym;

b) ażeby przy ustawianiu trasy dróg dróg wodnych w Galicyi zapewnił bezpośrednio połączenie stołecznego miasta Lwowa z siecią dróg wodnych;

c) ażeby przy ustanowieniu trasy dróg wodnych (§. 10. ustawy z 11. czerwca 1901 nr. 66 Dz. u. p.) starał się zapewnić budowę ich od Hruszowa, gdzie kończyć ma się kanał „Dunaj Odra“, do Wisły pod Krakowem, z Krakowa zaś sztucznym kanałem splawnym, prowadzonym pomiędzy Wisłą a linią c. k. kolei państwowych do Sanu;

d) c. k. Rząd, ażeby postarał się o połączenie kanału „Wisła-San“ — tam gdzie jego trasa najbardziej zbliży się do Nadbrzezia, odnogą splawną z Wisłą;

e) ażeby przy ustanowieniu trasy kanału Kraków-Sądowa Wisnia starał się zapewnić prowadzenie jej w pobliżu kolei Karola Ludwika a o ile techniczne względy na to pozwolą na Tarnów, Rzeszów, Jarosław i Przemyśl;

f) ażeby c. k. Rząd kanał Wiedeń-Kraków w myśl danych przyrzeczeń do roku 1912 bezwarunkowo wykończył;

4. ażeby ostateczną decyzję w sprawie trasy kanału Kraków-Sądowa Wisnia oraz wypracowanie szczegółowych planów dla tejże części kanału przyspieszył;

5. ażeby dla wykonania robót regulacyjnych wydatnie pomnożył liczbę sił technicznych w Namiestnictwie, upoważniając Namiestnika do mianowania tychże sił

technicznych wszystkich stopni i do przyjmowania techników za kontraktem;

6. ażeby zatem dla kierunku gospodarstwem wodnem, którego poszczególne działy należą do kompetencji Ministerstwa handlu, spraw wewnętrznych i rolnictwa, utworzył albo Ministerstwo robót publicznych z technikiem na czele, albo też pozostającą pod zarządem technika, a obejmującą wszystkie działy gospodarstwa wodnego dyrekcję budowli wodnych;

7. ażeby jeszcze w ciągu roku 1904 utworzył przy c. k. Namiestnictwie bezpośrednio Namiestnikowi podlegającą dyrekcję dla wszystkich działów gospodarstwa wodnego, t. j. dla kanałów, rzek splawnych i niesplawnych, rewizji projektów melioracyjnych, zabudowania potoków górskich i spółek wodnych;

8. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyznaczył odpowiedni fundusz na zawodowe kształcenie większej liczby techników do budowli wodnych, a mianowicie, aby wyznaczył stosowną ilość stypendyów dla słuchaczy szkoły politechnicznej, jak najmniej odpowiednią dotację dla inżynierów w celu ułatwienia im specjalnego kształcenia się przy budowlach wodnych;

9. ażeby rozszerzył zakres działania władz krajowych w sprawie budowli wodnych;

10. ażeby w myśl ustawy kanałowej przeprowadzenie budowy kanałów i regulację rzek połączył z wykonaniem robót melioracyjnych, a mianowicie odwadniania i nawadniania i roboty rzeczony uwzględnił w planach i kosztorysach kanałów i regulacji rzek;

11. ażeby przystąpił do regulacji górnych biegów rzek programem regulacji objętych i połączył je z nieodzownie potrzebnem zabudowaniem potoków górskich i z zalesieniem stoków gór;

12. ażeby wobec podwyższenia funduszu melioracyjnego do kwoty 4 milionów koron i uchwały Izby Poselskiej Rady Państwa, w moc której kwoty z rzeczony

funduszu mają być pomiędzy poszczególne kraje koronne równomiernie rozdzielone, szczerzy udział Galicyi we funduszu melioracyjnym znacznie podwyższył;

13. ażeby przedkładał corocznie Sejmowi sprawozdania komisji dla regulacji rzek;

14. ażeby jak najrychlej przystąpił do przeprowadzenia regulacji rzeki Prutu od Kołomyi do granicy bukowińskiej, która wedle wyjaśnień c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych do preliminarzy państwowych na lata 1899, 1900 i 1901 miała być objęta pod pieczę państwa, a na którą wstawiono już do budżetów państwowych w tych trzech latach dotację po 50.000 koron, razem 150.000 koron;

15. ażeby w myśl programowej uchwały Sejmu z dnia 13. lutego 1894, tudzież postanowienia ustępu drugiego §. 5. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66, przedłożył jak najrychlej Sejmowi projekt ustawy mającej na celu przeprowadzenie systematycznej regulacji;

a) Prutu powyżej Kołomyi;

b) Czeremosza;

16. ażeby przedłożył ciałom prawodawczym projekty dążące do zmiany przepisów ustawy wodnej, a względnie uregulował wykonanie obecnie obowiązującej ustawy wodnej w tym kierunku, ażeby Rząd jako prowadzący regulację przedsiębiorca nie zabierał bez odszkodowania powstałych z cudzych gruntów odsypisk;

17. aby przy prowadzeniu robót około regulacji rzek i budowy kanałów zatrudniał przedewszystkiem siły krajowe, oraz czuwał nad sprawiedliwą zapłatą pracującym i zabezpieczeniem ich potrzeb pod względem zdrowotnym;

18. ażeby przystąpił do racjonalnego wyzyskania sił wodnych w naszym kraju, a szczególnie siły spadku rzek na obszarach własnych w celu poparcia rolnictwa i przemysłu, zaś co do innych rzek i potoków poczynił stosowne pomiary.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu co do wszystkich powyższych punktów

starać się o ciągle porozumienie z c. k. Rządem i z całą energią popierać ich wykonanie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie bez rozprawy wnioski I. 1—18, oraz wniosków 1) II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje — głosując osobno nad każdym z tych wniosków komisji.

Marszałek oznajmia, że obecnie Izba wraca do sprawy poprzednio chwilowo usuniętej t. j.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej o przedłożeniu Wydziału kraj. w przedmiocie Spółek oszczędności i pożyczek pod patronatem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanckiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego za rok 1901 o wykonywaniu Patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek przyjmuje Sejm do wiadomości.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby udzielił swego poparcia akcji Wydziału krajowego około zakładania i rozwoju spółek oszczędności i pożyczek przez wyznaczenie na ten cel stałej subwencji ze Skarbu państwa w wysokości odpowiedniej wydatkom w budżecie krajowym, na rzeczoną akcyę uchwalanym.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia narosłych w r. 1902 odsetek funduszu pożyczkowego spółek oszczędności i pożyczek na wydanie podręcznika i zasilanie spółek rolniczych, a to aż do wysokości kwoty 6.000 koron.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała głosując oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1., 2., 3. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku rektora Dzieślewskiego w przedmiocie uregulowania wdrodze ustawodawczej wyłączeń dla celów budowy i utrzymania przewodów elektrycznych.

Sprawozdawca p. Tarnawski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w wierszu I-szym wniosku komisji zamiast słowa: „wydał“ ma być „wyjednał“:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby wyjednał ustawę, dotyczącą wyłączenia dla celów budowy i utrzymania przewodów elektrycznych, któraby z uwzględnieniem danych stosunków ułatwiała najobszerniejsze zastosowanie elektryczności.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku posła Stojalowskiego w sprawie zaprowadzenia opłat krajowych od biletów na wszystkie widowiska i od wszelkich zabaw publicznych i prywatnych, połączonych z muzyką.

Sprawozdawca p. Bujnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Komisja podatkowa wnosi:

Wysoki Sejm zechce nad projektem posła Stojalowskiego i towarzyszy o zaprowadzenie opłat krajowych od biletów na wszystkie widowiska i od wszelkich zabaw publicznych i prywatnych, połączonych z muzyką, przejść do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gminnej o wniosku posła Stojalowskiego o uzupełnieniu ustawy gminnej postanowieniem, że członkom Reprezentacji powiatowej i gminnej

nie wolno być przedsiębiorcami dostaw lub robót gminnych, a względnie powiatowych.

Sprawozdawca poseł Bujnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby sprawę zbadał i w jak najkrótszym czasie przedłożył Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej z petycji Anny Machalskiej, wdowy po nauczycielu szkół ludowych, o przyznanie w drodze łaski pensji wdowiej, jakoteż datku na wychowanie dzieci.

Sprawozdawca p. Michałowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Annie Machalskiej, wdowie po Józefie Machalskim, nauczycielu szkoły ludowej w Dąbiu, przyznaje się od 1. października 1901 począwszy, w drodze łaski, na czas jej wdowieństwa roczną pensję w kwocie 300 K, zaś na wychowanie dwojga dzieci roczny datek w kwocie 150 K naczas w art. 46. ustawy z d. 1. stycznia 1889 określony.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że następujący punkt porządku dziennego, tj. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Stapińskiego w przedmiocie należnego gminom dodatku gminnego od podatku dochodowego za wykonywanie prawa propinacyi od r. 1893 do r. 1897 usuwa w porozumieniu z komisją do następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji prawniczej w sprawie petycji wydziału Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków w Stanisławowie o unormowanie ich utrzymania.

Sprawozdawca p. Brunicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w myśl powyższych wskazówek na najbliższej sesji sejmowej wniósł nowelę do ustawy z 16. kwietnia 1896 zmieniającą brzmienie §. 12. tejże ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji prawniczej w przedmiocie petycji gminy miasteczka Alwerni o utworzenie tamże c. k. Sądu powiatowego.

Sprawozdawca p. Huza, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by o ile możności w najbliższym czasie utworzył c. k. Sąd powiatowy w Alwerni.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji prawniczej w przedmiocie petycji gminy Radomyśl nad Sanem o kreowanie tamże c. k. Sądu powiatowego.

Sprawozdawca p. Huza, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Radomyśl nad Sanem i gmin okolicznych L. 1.059 o utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Radomyślu nad Sanem, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania dokładnego i do sprawozdania z odpowiednim wnioskiem na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa

krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z przedłożeniem poprawek do projektu ustaw o zalesieniu ochronnem i o niektórych zarządzeniach policyjnych leśnych i wodnych.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, wyjaśnia przebieg sprawy i prostuje następujące omyłki druku:

a mianowicie:

1. we wierszu drugim od końca drugiego ustępu §. 10. ustawy A. o zalesieniu ochronnem zamiast słów: „nie licząc dnia“, mają być słowa: „licząc od dnia“;

poczem odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Projekt ustawy o „zalesieniach ochronnych“, załączony pod A.

2. Projekt ustawy „o niektórych zarządzeniach policyjnych leśnych i wodnych“, załączonych pod B.

3. Rezolucye, załączone pod C.

Niniejszem uważa się za załatwione petycye do L. s. 672, 1.332 i 1.334.

A.

Ustawa

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

o zalesieniu ochronnem.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

O zalesieniu ochronnem w ogólności.

§. 1.

Przestrzenie gruntów, których stałe zalesienie okazuje się potrzebnem dla zapobieżenia tworzeniu się dzikich potoków, albo dla ochrony gruntów od zrywania i pustoszenia przez dzikie potoki, albo też dla zapobieżenia innym klęskom elementarnym, albo wreszcie celem ustalenia piasków lotnych, mogą być stosownie do przepisów niniejszej ustawy, poddane zalesieniu ochron-

nemu bez względu na ich dotychczasowy rodzaj kultury, a co do piasków lotnych także bez względu na ich położenie.

Oddanie gruntów pod stałe zalesienie ochronne nastąpić ma o tyle, o ile stać się to może bez szkody dla głównej gałęzi gospodarstwa interesowanego posiadacza, lub też osób trzecich, którym do tych gruntów przysługują prawa.

§. 2.

Grunta, używane pod uprawę rolną, mogą być poddane zalesieniu ochronnemu — nawet gdyby zachodziły okoliczności w §. 1. ust. 1. określone — tylko wówczas, jeżeli niewątpliwie stwierdzonem zostanie, że zamierzony cel nie da się osiągnąć bez zalesienia tychże gruntów rolnych.

Komisye dla zalesień ochronnych.

§. 3.

Przeprowadzenie czynności w §. 1. wymienionych porucza się galicyjskiej krajowej komisji dla zalesień ochronnych z urzędową siedzibą we Lwowie.

Do współdziałania w wykonywaniu postanowień niniejszej ustawy utworzoną zostanie w każdym powiecie, w którego okręgu przedsięwzięte być mają zalesienia ochronne, powiatowa komisja dla zalesień ochronnych w siedzibie urzędowej powiatowej władzy politycznej. Powiaty, w których komisje dla zalesień ochronnych ustanowionemi być mają, wyszczególni rozporządzenie, które wyda Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Skład komisji krajowej.

§. 4.

W skład komisji krajowej wchodzi:

1. zastępca Namiestnictwa jako przewodniczący;
2. delegat Wydziału krajowego;
3. delegat Towarzystwa gospodarczego we Lwowie;
4. delegat Towarzystwa rolniczego w Krakowie;
5. krajowy inspektor lasowy, jako leśno-techniczny referent;

6. Administracyjny referent c. k. Namiestnictwa dla spraw lasowych.

Skład komisji powiatowych.

§. 5.

Komisja powiatowa składa się:

1. z zastępcy politycznej władzy powiatowej, jako przewodniczącego;
2. z delegata Rady powiatowej;
3. z delegata właściwego oddziału Towarzystwa gospodarskiego względnie właściwego okręgowego Towarzystwa rolniczego;
4. z państwowego technika lasowego, przeznaczonego do bezpośredniego kierownictwa zalesieniami ochronnemi w danym okręgu.

Zastępcy członków komisji. Zwrot kosztów członków komisji.

§. 6.

Dla każdego członka komisji krajowej i powiatowej, z wyjątkiem wymienionego w §. 5. ust. 4. technika lasowego, zostanie ustanowiony zastępca.

Czy i w jakiej wysokości diety pobierać mają członkowie komisji krajowej i komisji powiatowych, ustanowi rozporządzenie, wydane przez Namiestnika w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Zwrot kosztów podróży należy się członkom obydwu komisji z wyjątkiem krajowego inspektora lasowego, tegoż zastępcy i państwowego technika lasowego, przeznaczonego do bezpośredniego kierownictwa zalesieniami ochronnemi.

Zakres działania komisji krajowej i komisji powiatowych.

§. 7.

Zadaniem komisji krajowej będzie:

- a) rozpatrywać wnioski, przedstawione jej przez komisje powiatowe;
- b) orzekać, które przestrzenie §. 8. a) mają być uznane po myśli §. 1. za wymagające zalesień ochronnych, nie naruszając kompetencji władzy politycznej, zastrzeżonej postanowieniami ustawy lasowej;

c) zarządzać sporządzanie potrzebnych planów i operatów i zatwierdzać je;

d) zawierać z właścicielami gruntów względnie z temi osobami, którym prawa do tych gruntów przysługują — o ile to ze względu na te prawa okazuje się koniecznem — umowy, co do sposobu zalesienia, co do obowiązku zabezpieczenia i dalszego pielęgnowania kultur, co do udzielić się mających zasiłków, wreszcie co do sposobu użytkowania;

e) zawierać umowy co do nabywania gruntów, jak nie mniej co do wykupna praw obciążających grunta zalesić się mające (§. 15.);

f) wykonywać zwierzchni nadzór nad postępowaniem prac przy zalesieniach ochronnych, wydawać potrzebne zarządzenia i przedstawiać Namiestnictwu odpowiednie wnioski;

g) układać do końca marca każdego roku preliminarz wydatków na rok następny i przedkładać go Wydziałowi krajowemu i Ministrowi rolnictwa do zatwierdzenia;

h) załatwiać wogóle wszystkie te sprawy, które z postanowień niniejszej ustawy wynikają.

§. 8.

Zadaniem komisji powiatowych będzie:

a) wskazywać na wezwanie komisji krajowej wszystkie te przestrzenie gruntów, których zalesienie wedle §§. 1. i 2. okazuje się wskazanem i przedstawić w tym kierunku wnioski komisji krajowej wraz z programem zalesienia;

b) przeprowadzać na wezwanie komisji krajowej pertraktacje z właścicielami gruntów, względnie z osobami, którym do tych gruntów prawa przysługują, co do sposobu zalesienia, pokrywania kosztów, dalszego pielęgnowania zalesionych przestrzeni, jak nie mniej co do sposobu użytkowania, względnie wykonywania przysługujących praw na zalesionych gruntach (§. 12.);

c) spełniać w ogóle te wszystkie czynności, które poruczone zostaną przez komisję.

Zwoływanie posiedzeń i załatwianie spraw w komisji krajowej.

§. 9.

Posiedzenie komisji krajowej zwołuje przewodniczący.

Sprawy załatwia komisja na posiedzeniach kolegialnie i w drodze uchwał.

Na posiedzeniu komisji krajowej mogą być powoływani z głosem doradczym także ci państwowi technicy lasowi, przeznaczeni do bezpośredniego kierownictwa zalesieniami ochronnymi, do których okręgu lasowego odnosi się dana sprawa.

Do ważności uchwały potrzebną jest oprócz obecności przewodniczącego i krajowego inspektora lasowego obecność przynajmniej delegata Wydziału krajowego.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów uprawnionych do głosowania członków.

W razie równości głosów to zdanie staje się uchwałą, do którego przyłączy się przewodniczący.

Uchwały wykonuje imieniem Komisji przewodniczący wspólnie z krajowym inspektorem lasowym, przyczem ten ostatni posługiwać się może podległymi mu organami lasowymi.

Odwwołanie.

§. 10.

Przeciw uchwałom i orzeczeniom Komisji krajowej dla zalesień ochronnych służy stronom interesowanym prawo odwołania do Ministra rolnictwa.

Odwwołanie wniesione być winno w czterotygodniowym terminie, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia dotyczącej uchwały na ręce Namiestnictwa.

Kataster dla gruntów ochronnych i tychże zalesienie.

§. 11.

Wszystkie grunta, które uznano prawnocnie jako podlegające zalesieniu ochronnemu wpisane będą według parcel w osobny kataster i one też podane zostaną w okresie, jaki oznaczy Namiestnik

w porozumieniu z Wydziałem krajowym, zalesieniu ochronnemu.

Tak zalesione przestrzenie uważane będą, jako lasy podpadające pod postanowienia §. 6. i 7. ustawy lasowej; w przyszłości będą więc mogły być użytkowane tylko według przepisów ustawy lasowej i według zasad racjonalnego gospodarstwa.

Wszystkie wydmy piaszczyste, które przy pomocy zasiłków kraju lub państwa, bądź już całkowicie zalesione zostały, bądź też znajdują się w stadium zalesienia, zostaną również wciągnięte do katastru i będą podlegać przepisom niniejszego paragrafu.

O stronach interesowanych.

§. 12.

We wszystkich wypadkach, w których się okaże, iż posiadacz gruntu uznanego za ochronny będzie mógł niewątpliwie przeprowadzić umiejętnie zalesienie i je nadal odpowiednio utrzymywać, należy dążyć do zawarcia z nim umowy co do sposobu zalesienia, co do obowiązku dalszego pielęgnowania upraw, jakoteż co do warunków udzielić mu się mających zasiłków z funduszu zalesień ochronnych (§. 19.) w sadzonkach lub w pieniądzech.

W umowie tej należy zarazem dokładnie określić, czy i o ile dozwołonym być ma interesowanym z gruntów, ochronnemu zalesieniu poddanych, zbiór trawy, pobór drzewa i innych pożytków.

§. 13.

Jeżeli parcele, podlegające zalesieniu ochronnemu są własnością kilku współwłaścicieli a tylko jeden lub kilku z nich przystąpić chce do zalesienia ochronnego pod warunkami w §. 12. określonymi, zalesienie ochronne jednak dla braku zgody ze strony reszty współwłaścicieli nie może przyjść do skutku, może Komisya krajowa udzielić pomocy mającym chęć przeprowadzenia zalesienia w ich staraniach o rozdział współwłasności także w ten sposób, iż im dostarczy bezpłatnej, potrzebnej ku temu celowi pomocy geometrycznej, lub

też udzieli im za zwrotem wydatków w gotówce wogóle innej potrzebnej pomocy przez swoje organa.

§. 14.

Gminom, któreby postanowiły nabyć na własność grunta uznane za ochronne i któreby się zobowiązały w pewnym przez Komisję krajową wyznaczonym czasie grunta te zalesić, a któreby dawały zabezpieczenie należyte, że tak zalesienie jak i dalsze upraw pielęgnowanie odpowiednio wykonywanem będzie, może być przyzwolonym oprócz zasiłku na zalesienie (§. 12.) także dodatkowy zasiłek z funduszu zalesień ochronnych (§. 19.) dla nabycia takich gruntów.

§. 15.

Komisya krajowa może, jeżeli ugoda w myśl §. 12. do skutku nie przyjdzie, nabyć grunta uznane za ochronne na własność funduszu zalesień ochronnych (§. 19.) w drodze dobrowolnej umowy.

Gdyby grunta te obciążone były prawami na rzecz osób trzecich, utrudniającymi przeprowadzenie zalesień, winna Komisya krajowa postarać się w drodze dobrowolnej umowy z uprawnionymi o uwolnienie gruntów z pod tych ciężarów, a względnie o wykupno tych praw.

Wywłaszczenie.

§. 16.

Jeżeli przez określony w §§. 12., 13., 14. i 15. sposób postępowania nie można uzyskać pewności, iż zalesienie parcel ochronnych przeprowadzonym zostanie we właściwym czasie, tudzież w wypadkach, w których właściciele gruntów zalesieniu ochronnemu podległych, albo też uprawnieni do tych gruntów nie dotrzymają ściśle zawartej z nimi umowy, w sposób z celami zalesień wprost sprzeczny, przedstawi Komisya krajowa dla zalesień ochronnych wnioski do Namiestnictwa o wywłaszczenie tych gruntów lub praw osób trzecich na rzecz funduszu zalesień ochronnych (§. 19.).

Co do gruntów, stanowiących zakładowy majątek lub dobro gmin, wnioszek o wywłaszczenie można będzie uczynić tylko po przedstawieniu opinii przez Radę powiatową.

§. 17.

Jeżeli wniosek na wywłaszczenie (§ 16.) uznany zostanie za uzasadniony przepisami niniejszej ustawy, ma Namiestnictwo, po przychyleniu się do wniosku i po wysłuchaniu dwóch przez siebie powołanych rzeczoznawców, oznaczyć wysokość wynagrodzenia mającego się uścić z funduszy zalesień ochronnych.

Przeciw temu rozstrzygnięciu służy każdemu interesowanemu prawo odwołania się do Ministra rolnictwa, które to odwołanie wnieść należy w ciągu czterech tygodni od dnia następującego po dniu doręczenia na ręce Namiestnictwa.

§. 18.

Ktoby się czuł pokrzywdzonym rozstrzygnięciem Ministra rolnictwa pod względem ustanowionego wynagrodzenia za wywłaszczyć się mający grunt lub za prawa, może zażądać w ciągu dni 30 od dnia doręczenia mu rozstrzygnięcia ministeryalnego, oszacowania i ustanowienia wysokości wynagrodzenia u tego sądu powiatowego, w którego obrebie znajduje się wywłaszczyć się mający, a względnie prawami osób trzecich obciążony grunt.

W tym wypadku, o ile w ustawie niniejszej inaczej nie postanowiono, oszacowanie i ustanowienie wysokości wynagrodzenia w drodze sądowej przeprowadzonym zostanie analogicznie według przepisów ustawy z 18. lutego 1878 Nr. 30. Dz. p. p. o wywłaszczeniu na cele kolejowe.

W razie odniesienia się na drogę sądową wykonanie wywłaszczenia odroczonem zostanie do czasu, kiedy postępowanie sądowe przeprowadzonym będzie i oznaczona w tem postępowaniu kwota wynagrodzenia zapłaconą lub do depozytu sądowego złożoną zostanie.

Koszta. Fundusz zalesień ochronnych i tegoż zarząd.

§. 19.

Dla pokrycia kosztów połączonych z wykonaniem czynności niniejszą ustawą Komisjom dla zalesień ochronnych poruczonych, tudzież kosztów urzędowania Komisji, utworzonym zostanie osobny fundusz pod nazwą: „galicyjski krajowy fundusz zalesień ochronnych“.

Potrzeby tegoż funduszu wykazane w każdorocznym preliminarzu przez Ministra rolnictwa i Wydział krajowy zatwierdzonym, pokrywane będą z przyzwolonych na ten cel w drodze konstytucyjnej środków po połowie przez skarb państwa i skarb krajowy. Do funduszu tego wpływać będą także kwoty w myśl przepisów niniejszej ustawy z innych źródeł uzyskane.

Zarząd tego funduszu obejmie galicyjska Komisya krajowa dla zalesień ochronnych (§. 3. ust. 1. i §. 4.).

Grzywny i odszkodowania.

§. 20.

Grzywny, które podług obowiązującej ustawy lasowej, nałożone będą za przestępstwa popełnione na gruntach wpisanych w kataster (§. 11.), jakoteż popełnione na zalesionych już dawniej przy pomocy zasiłków powiatów, kraju lub państwa wydmach piaszczystych, niemniej też wszelkie odszkodowania przyznane według przepisów ustawy lasowej za szkody popełnione na gruntach stanowiących własność galicyjskiego krajowego funduszu dla zalesień ochronnych, wpływają do tegoż funduszu (§. 19.).

Postanowienia końcowe.

§. 21.

Namiestnik wyda w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla krajowej i powiatowej Komisji (§. 3.) regulamin, który obejmować będzie:

a) sposób urzędowania krajowej i powiatowych Komisji;

b) oznaczenie granic, w jakich Komisja krajowa uchylać będzie mogła wydatki w własnym zakresie dziełania;

c) oznaczenie wypadków, w których potrzeba będzie na czynienie wydatków otrzymać przyzwolenie Ministra rolnictwa i Wydziału krajowego;

d) instrukcyę normującą organizacyę zarządu galicyjskiego krajowego funduszu zalesień ochronnych i jego lokacyę.

§. 22.

We wszystkich wypadkach, w których według niniejszej ustawy wymaganiem jest porozumienie Namiestnika z Wydziałem krajowym, zastrzega się ostateczne rozstrzygnięcie Ministrowi rolnictwa jeżeli porozumienie do skutku nie przyjdzie.

§. 23.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Stadnicki wnosi na przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*.

Przemawia p. Stojałowski.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu tej ustawy *en bloc*, a następnie uchwała powyższą ustawę *en bloc* w oddzielnem głosowaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta projekt ustawy B. sprostowawszy poprzednio omyłkę druku a mianowicie a) w drugim ustępie punktu 3. §. 3. zamiast słowa „podatkowo“ ma być słowo „dodatkowo“; b) w §. 18. ustęp czwarty zamiast słowa „niepuszczalne“ ma być słowo: „niedopuszczalne“.

B.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o niektórych zarządzeniach policyjnych leśnych i wodnych.

Za zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

I. O obowiązku zgłaszania wyrębu drzewa na niektórych obszarach leśnych.

§. 1.

Postanowienia następnych §§. 2—7 będą miały zastosowanie do obszarów leśnych, których grunt składa się przeważnie z wapienia, łupków, skał łatwo wietrzących, lub które leżą na stromych stokach.

Te obszary oznaczy Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i ogłosi je publicznie, przyczem jednak poszczególne przestrzenie leśne a według okoliczności nawet pojedyncze parcele mogą być wyłączone. Ogłoszenie nastąpić ma w gminach i obszarach dworskich dotyczących, w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych i równocześnie w urzędowej części „Gazety lwowskiej“.

§. 2.

O każdym zamierzonym zupełnym wyrębie w ogóle tudzież o każdym zamierzonym przerębywaniu, wskutek którego na przeznaczony do cięcia przestrzeni co najmniej 25 arów pozostać ma mniej aniżeli połowa potrzebnych do zupełnego zwartego drzewostanu drzew głównego rodzaju drzewostanu, należy uczynić doniesienie do powiatowej władzy politycznej.

Zgłoszenie to winno być wniesione najmniej na 45 dni przed zamierzonym rozpoczęciem cięcia.

§. 3.

Do wniesienia zgłoszenia obowiązany jest posiadacz lasu a względnie jego zastępca prawny.

W zgłoszeniu należy podać:

1. numer parcel i powierzchnię do cięcia przeznaczoną przestrzeni. Gdy chodzi tylko o część parceli, potrzebnem jest dokładne opisanie położenia przestrzeni do cięcia przeznaczoną;

2. czy wyrębu dokona sam posiadacz lasu w łasnym zarządzie, lub czy powierzy wykonanie komu innemu; a w tym ostatnim wypadku

3. imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania przedsiębiorcy.

Jeśli w chwili zgłoszenia nie jest jeszcze wiadomem nazwisko i miejsce zamieszkania przedsiębiorcy, zgłosi go posiadacz lasu dodatkowo w przeciągu 45 dni po wyrażnie lub milcząco (§. 4.) udzielonem zezwoleniu.

Władza polityczna powiatowa potwierdzi stronie dzień zgłoszenia wyrębu najpóźniej do dnia 8.

§. 4.

Wskutek wniesionego zgłoszenia zarządzi polityczna władza powiatowa, o ile nie jest jej znana miejscowość i stosunki zgłoszonej do cięcia przestrzeni, przez właściwego technika lasowego potrzebne badania na miejscu jednak bez kosztów dla strony.

Badania mają wykazać:

1. czy dana przestrzeń nie należy do kategorii lasów zamkniętych (§. 19. ust. lasowej) albo tych lasów, które podlegają ograniczeniom gospodarczym w myśl postanowień §. 6. ustawy lasowej z 3. grudnia 1852, Dz. u. p. Nr. 250;

2. czy zamierzony sposób i rozmiary wyrębu nie są sprzeczne z postanowieniami §. 7. ustawy lasowej;

3. czy zamierzone wyrębywanie w danych warunkach nie spowodowałyby dewastacyi (§. 4. ust. lasowej);

4. czy przez zamierzony wyręb nie zostanie sąsiedni las widocznie na szkodliwe działanie wiatrów narażonym.

Jeżeli zachodzi jeden z przytoczonych wypadków, polityczna władza powiatowa albo odmówi zupełnie pozwolenia na wyręb, albo zezwoli z pewnymi ograniczeniami i z zachowaniem pewnych ostrożności.

Jeżeli zaś żadna z wyżej przytoczonych okoliczności nie zachodzi, winna polityczna władza powiatowa wydać bezwzględnie pozwolenie na wyręb.

Gdyby się okazało, że zamierzony wyręb jest wprawdzie ze stanowiska niniejszej ustawy dopuszczalny, jednakowoż zachodzą względy na ochronę i bezpieczeństwo publiczne (§. 19. ust. las.), należy wyrębu odmówić, a równocześnie wdrożyć dochodzenie o uznanie tej przestrzeni za las zamknięty.

Jeżeli posiadacz lasu w przeciągu 45 dni od dnia zgłoszenia wyrębu nie otrzyma od powiatowej władzy politycznej żadnej rezolucyi, wolno mu przystąpić do wyrębu.

§. 5.

Gdy polityczna władza powiatowa zakaże wyrębu lub też dozwoli go z pewnymi ograniczeniami, przesłuza stronie prawo odwołania (§. 18.) i żądania komisijnego dochodzenia, co do dopuszczalności zamierzonego wyrębn.

Do przeprowadzenia w tym wypadku dochodzenia na miejscu zawezwie powiatowa władza polityczna dwóch przez siebie wyznaczonych rzeczoznawców i posiadacza lasu. — W wypadkach mniejszej wagi wystarczy powołanie tylko jednego rzeczoznawcy.

Na prośbę strony należy do tych dochodzeń powołać takich techników lasów jako znawców, którzy nie należą do państwowego leśno technicznego personalu.

W miarę wyniku przeprowadzonego dochodzenia na miejscu rozstrzyga Namiestnictwo o dopuszczalności wyrębu, ja-

koteż o warunkach, pod jakimi na wyrąb można zezwolić.

§. 6.

Przedsiębiorca wyrębu (§. 3. ust.) obowiązany jest przekonać się przed rozpoczęciem cięcia, czy wyrąb zgłoszono u powiatowej władzy politycznej.

Za przedsięwzięte wyrębywanie bez zgłoszenia lub za wcześniejsze rozpoczęcie, niż w końcowym ustępie §. 4. oznaczono, za wyrąb wbrew zakazowi, lub za przekroczenie warunków udzielonego pozwolenia, odpowiadają zarówno przedsiębiorca, jak i posiadacz lasu.

§. 7.

Zręby muszą być oczyszczane z odpadów i na nowo zalesieniu poddane w terminie przez władze przy udzieleniu zezwolenia naznaczonym.

Gdy jest wątpliwem, czy strona podda uczynić zadość temu obowiązkowi, można uczynić zależnem udzielenie pozwolenia na wyrąb od złożenia odpowiedniej kaucyi.

Kaucyę wydaje się dopiero po ukończeniu i uznaniu zalesienia za odpowiednie.

Jeśliby zalesienia zupełnie zaniechano lub wykonano je niezupełnie, służy kaucya na pokrycie kosztów zalesienia względnie uzupełnienia, co z urzędu wykonanem zostanie.

II. O zupełnym wyrębie i paleniu kosodrzewiny.

§. 8.

Przy zamierzonym zupełnym wyrębie kosodrzewiny wchodzi w analogiczne zastosowanie w całym kraju postanowienia §§. 2—7 niniejszej ustawy bez względu na rodzaj gleby i oznaczenie kultury danej parceli w katastrze podatku gruntowego.

Władza polityczna może także nakazać prowadzenie zrębów w kierunku poziomym t. j. prostopadle do kierunku spadu.

Wypalanie kosodrzewiny jest bezwzględnie wzbronionem w całym kraju.

III. Wyrąb, wyprowadzenie i składania drzewa w dorzeczu dzikich potoków.

§. 9.

Przepisy następnych §§. 10—15 stosują się do dorzeczy tych dzikich potoków, gdzie wskazana jest szczególna ostrożność przy wyrębie, wywozie i składaniu drzewa, celem zapobieżenia niebezpieczeństwom od wody zagrażającym.

Takie dorzecza oznaczy Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i ogłosi w dotyczących gminach i obszarach dworskich, w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych jak nie mniej w części urzędowej „Gazety lwowskiej“.

§. 10.

Do użycia istniejących żłobów (ryz) wodnych, ziemnych, drogowych, lodowych i śniegowych w celu wyprowadzenia drzewa potrzeba pozwolenia politycznej władzy powiatowej.

Pozwolenie udziela polityczna władza powiatowa na czas od wypadku do wypadku oznaczyć się mający, nie przekraczający trzech lat, o ile przepisy ustawy lasowej inaczej nie postanawiają.

Takie same pozwolenie potrzebnem jest także do budowy wszelkich większych urządzeń do wyprowadzenia drzewa.

Przy udzieleniu pozwolenia lub odmowie takowego należy stosować analogicznie przepis ustępu pierwszego §. 30. ustawy lasowej

Jeżeli przy spuszczeniu drzewa po stokach bez użycia żłobów lub innych urządzeń do sprowadzania zachodzi obawa uruchomienia gleby, może polityczna władza powiatowa nakazać stosowne środki ochronne nawet wówczas, gdyby drzewo sprowadzanem było po własnym gruncie posiadacza lasu.

Za wyprowadzenie drzewa bez urzędowego pozwolenia lub z pominięciem zastrzeżonych w pozwoleniu środków ostrożności, jakoteż za przedsięwzięte bez pozwolenia wykonanie urządzeń do wypro-

wadzenia drzewa, odpowiada oprócz przedsiębiorcy albo tego który polecił wykonanie, także właściciel gruntu, jeśli na wyprowadzenie drzewa lub budowę urządzeń jawnie lub milcząco przyzwolił.

§. 11.

Ten, kto drzewo wyprowadza, względnie ten, kto urządzenia do wyprowadzenia drzewa wykonać kazał, niemniej też właściciel gruntu, ten ostatni jednak tylko co do tej części urządzenia, która się na jego gruncie znajduje, obowiązani są solidarnie po każdorazowym wyprowadzeniu drzewa zarządzić wyrównanie, ubezpieczenie, zadarnienie i umocnienie wyłobionej, porytej i rozluźnionej powierzchni gruntu.

Polityczna władza powiatowa może co do sposobu wykonania takich zarządzeń, ewentualnie po przesłuchaniu znawców, wydać bliższe przepisy.

§. 12.

Drzewa zrąbanego w łożyskach dzikich potoków i na tychże stokach nie wolno bez zezwolenia politycznej władzy powiatowej składać w terenie zalewowym dzikich potoków.

Na ustawienie mieleży węglowych na gruntach w terenie zalewowym dzikich potoków potrzeba również zezwolenia politycznej władzy powiatowej.

§. 13.

Posiadacz lasu, w którego lesie wykonuje się wyrąb, obowiązany jest solidarnie z przedsiębiorcą wyrębu i wyprowadzania drzewa natychmiast oczyścić zręby na stokach, leżących w dorzeczu potoku górskiego, oraz sprzątnąć pnie i odpady z łożyska potoku i z terenu zalewowego. Jeżeliby oczyszczenie było niemożliwym, należy odpady porąbać i spalić na miejscu.

Taki sam obowiązek ciąży na przedsiębiorcach spustu co do drzewa pozostającego w łożysku potoku przy spuszczeniu.

§. 14.

Każda gmina lub względnie obszar dworski ma oczyścić na swoim terytorium łożyska dzikich potoków corocznie z naniesionych na powierzchnie drzew, złomów, pniaków i odpadków, o ile obowiązek ten nie ciąży w myśl §. 13. na posiadaczach lasu i przedsiębiorcach wyrębu lub wywozu.

Co roku na wiosnę zarządzi zwierzchność gminna albo przełożństwo obszaru dworskiego, obejrzenie przestrzeni potoku na swoim terytorium, zbada, skąd pochodzą znalezione drzewa złomy i t. p. i wedle okoliczności albo zarządzi uprzątnięcie i oczyszczenie łożyska na własny koszt, albo też doniesie o tem powiatowej władzy politycznej, wymieniając osobę w myśl §. 13. do uprzątnięcia obowiązana.

Jeżeli dziki potok przepływa przez dwie albo więcej gmin lub obszarów dworskich oznaczy dla nich polityczna władza powiatowa kolej robót koło czyszczenia łożyska.

Jeżeli przy obchodzie łożyska dzikiego potoku spostrzeżonym zostanie jakikolwiek niebezpieczeństwem grożący stan, jak usuwiska lub uszkodzenie budowli ochronnych itp, winna zwierzchność gminna, a względnie przełożństwo obszaru dworskiego zarządzić usunięcie tego niebezpieczeństwa.

Jeżeli wykonanie naprawek tego rodzaju przekracza siły gminy lub obszaru dworskiego, albo zachodzi wypadek w następnym ustępie przewidziany, zawiadomi zwierzchność gminna lub przełożństwo obszaru dworskiego o tem polityczną władzę powiatową, która ma zarządzić, co uzna za stosowne.

O uszkodzeniach budowli ochronnych, wykonanych w potoku dzikim na podstawie ustawy z dnia 30. czerwca 1884 (dz. u. p. Nr. 117), ma zwierzchność gminna względnie przełożony obszaru dworskiego zawiadomić polityczną władzę powiatową, która zarządzi, co potrzeba, w szczególności postąpi stosownie do postanowień §§. 18. do 20. powołanej ustawy.

§. 15.

Jeżeli osoby w poprzednich §§ 11--15. wymienione, jakoteż zwierzchność gminna i przelożństwo obszaru dworskiego nałożonych na nich obowiązków mimo urzędowego wezwania w oznaczonym terminie nie dopełnią, zarządzi polityczna władza powiatowa wykonanie dotyczących robót na koszt i niebezpieczeństwo obowiązanych.

Władza polityczna powiatowa może również zarządzić usunięcie postawionych bez pozwolenia zakładów i urządzeń do do wyprowadzania drzewa, węglarek i składów na drzewo na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza lasu lub przedsiębiorcy, albo też wydać inne potrzebne zarządzenia, gdyby strony nie wykonały w oznaczonym czasie wydanego do nich urzędowego polecenia.

IV. Postanowienia karne i końcowe.

§. 16.

Za niedopełnienie obowiązków, niniejszą ustawą albo wydanymi na jej podstawie urzędowymi przepisami i zarządzeniami nałożonych na posiadaczy lasów lub gruntów w ogólności, jako też na przedsiębiorców wyrębu i na przedsiębiorców wyprowadzania drzewa, karać będzie polityczna władza powiatowa, o ile powszechna ustawa karna nie będzie miała zastosowania, grzywnami od 10 do 400 koron albo aresztem od 1 do 40 dni.

Oprócz tego może polityczna władza powiatowa orzec częściową lub zupełną utratę produktów leśnych wbrew przepisom uzyskanych, na skład złożonych lub wyprowadzanych.

Za przekroczenia, które pociągają za sobą znaczne narażenie interesu publicznego, może być podwyższoną kara pieniężna do 1000 koron lub areszt do 3 miesięcy, a równocześnie może być orzeczoną nietylko konfiskata produktów leśnych, lecz może być także odjętem pozwolenie na wyprowadzanie drzewa.

W razie nieściągalności zamieni się karę pieniężną na areszt w ten sposób, że za każde 10 koron grzywny liczy się 24 godzin aresztu. W tym stosunku obliczona

kara aresztu nie może być jednak dłuższą nad trzy miesiące.

Kary pieniężne, jakoteż uznane za przepadłe produktu leśne a względnie używana za sprzedaż tychże cena kupna wpływają do funduszu zalesień ochronnych (§. 19. ustawy z dnia . . . . . Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. . . . .)

W orzeczeniu należy prócz kary nałożyć także obowiązek do zwrotu szkody przekroczeniem spowodowanej, chybaby konieczność dalszego badania nieodzownie wymagała odesłania pretensyi o odszkodowanie na drogę prawa cywilnego. Przeciwno orzeczeniu politycznej władzy w sprawach o odszkodowanie służy interesowanemu zwykła droga prawa.

§. 17.

Dochodzenie i karanie przekroczeń niniejszej ustawy ulega zadawnieniu, jeśli przeciw winnym w ciągu sześciu miesięcy od chwili popełnienia czynu karygodnego nie wdrożono dochodzenia.

Zadawnienie nie zwalnia od zwrotu szkody i od wykonania obowiązków tą ustawą nałożonych.

§. 18.

Przeciw rozstrzygnięciom i orzeczeniom karnym, wydanym na podstawie niniejszej ustawy przez polityczną władzę powiatową, służy interesowanemu prawo odwołania do Namiestnictwa jako drugiej instancyi.

Przeciw rozstrzygnięciom Namiestnictwa prawo odwołania służy: mianowicie co do kar i co do połączonego z tem zwrotu szkody lub kosztów, do Ministerstwa spraw wewnętrznych, które orzeka w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa; zaś co do wszelkich innych zarządzeń do Ministerstwa rolnictwa jako trzeciej instancyi.

Odwołanie należy wnieść w każdym razie w przeciągu dni 14 do politycznej władzy powiatowej

Przeciwno zatwierdzonemu albo złagodzonym orzeczeniom karnym przez Namiestnictwo, jest dalsze odwołanie niedopuszczalne.

§. 19.

Odwołanie wniesione przeciw zakazowi, wydanemu na podstawie niniejszej ustawy przez polityczną władzę powiatową, nie wstrzymuje tymczasowej mocy prawnej tego zakazu.

Odwołanie przeciw zarządzeniu pewnych świadczeń nie powstrzymuje tylko wówczas wykonania, jeżeli polityczna władza powiatowa ze względu na grożące niebezpieczeństwo natychmiastowe wykonanie postanowi.

§. 20.

Postanowienia niniejszej ustawy, jakoteż wydane na jej podstawie przepisy nie mogą w żadnym razie stać na przeszkodzie wydaniu dalszych lub odmiennych postanowień po myśli ustawy państwowej z 30. czerwca 1884, Nr. 117 dz p. p., i odpowiednio do unormowanego w tej ustawie postępowania dla tych miejscowości, które z powodu wykonania zabudowania dzikich potoków na podstawie powołanej ustawy państwowej wcielone zostaną do pola roboczego (§. 1. tej ustawy).

Co do karania za przekroczenie przepisów w takich miejscowościach obowiązujących, tudzież co do sposobu użycia grzywnien i pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży zajętych produktów leśnych, wchodzi wówczas w zastosowanie przepisy powołanej ustawy państwowej.

§. 21.

Postanowienia niniejszej ustawy będą miały zastosowanie także do tych umów, które zawarte zostały przed wejściem w życie tej ustawy.

Polityczna władza powiatowa może jednak na korzyść takiej umowy uczynić pewien wyjątek, jeżeli istnienie takiej umowy zgłoszonym u niej zostało w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia opublikowania ogłoszenia, wydanego po myśli §. 1. tej ustawy.

Jeżeli odnośnie do zgłoszonej w należytym terminie umowy żąda się zastoso-

wania pewnego wyłączenia z pod przepisów niniejszej ustawy, winna polityczna władza powiatowa przeprowadzić poprzednio rozprawę i następnie orzec o dopuszczalności wyłączeń i o rozciągłości tychże.

§. 22.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Leszek Cieński wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy B en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy B w trzecim czytaniu bez czytania.

Następnie sprawozdawca p. Krzysztofowicz czyta następujące rezolucje komisji:

C.

Rezolucje.

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby od zgłoszeń o wyrębach i przerębywaniach drzewa na obszarach, objętych ustawą o niektórych zarządzeniach policyjnych leśnych i wodnych, nie wymagał opłat stemplowych, a względnie, ażeby uwolnienie od tych opłat w drodze konstytucyjnej wyjednał.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyjednał w drodze konstytucyjnej zwolnienie od podatków na dłuższy szereg lat tych przestrzeni gruntów, które podane zostaną zalesieniu ochronnemu, mianowicie:

a) zupełne zwolnienie przez lat 20 licząc od dokonania zalesienia, jeżeli zalesiona przestrzeń zamienioną zostaje na las wysokopienny, a przez następnych lat 26 od połowy należytości podatkowej;

b) jeżeli zalesiona przestrzeń zamienioną zostaje na las niskopienny albo średni (Nieder- oder Mittelwald), zupełne zwolnienie aż do czasu pierwszego wyrębu.

III Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wszedł w rokowania z c. k. Rządem celem wytworzenia funduszu z równorzędnym współdziałaniem kraju i państwa dla przyścia w pomoc posiadaczom gruntowym lub jednostkom administracyjnym, nie mogącym dla braku środków pieniężnych lub sił roboczych zadość uczynić postanowieniom ustawy o niektórych zarządzeniach policyjnych leśnych i wodnych.

Po ukończeniu rokowań z c. k. Rządem ma Wydział krajowy przedłożyć Sejmowi projekt ustawy, by kary pieniężne w §. 16. ustawy o zarządzeniach policyjnych oznaczone, wpływały do funduszu zapomogowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda; Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy rezolucye I—III. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału kraj. o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie za rok 1900/1901.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Raczy zatem Wysoki Sejm uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 34.800 K. na kosztą budowy piętra w gmachu szkolnym kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie, na wybudowanie nowego domu administracyjnego i na kosztą osuszenia terenu pod temi budowlami.

Kredyt ten należy wstawić do budżetu na r. 1903.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby się przyczynił do kosztów budowy, które mają być wykonane w krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie, subwencją z funduszków państwowych w wysokości 50 procent.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1—3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że następujący punkt porządku dziennego t. j.: Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku posła Szajera w sprawie uznania dróg z Rzeszowa przez Strzyżów do Jasła — tudzież z Rzeszowa przez Głogów, Kolbuszową, Majdan do Tarnobrzegu, za krajowe — usuwa z powodu nieobecności sprawozdawcy w Izbie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o wniosku posła Maissa w sprawie założenia przy c. k. salinach galicyjskich leczniczych zakładów solankowych.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwali:

Wniosek p. Maissa o wezwanie do c. k. Rządu o założenie leczniczych zakładów solankowych przy c. k. salinach we wschodniej i zachodniej części kraju — odstępuje się Wydziałowi krajowemu, ażeby po porozumieniu się z krajową Radą zdrowia — przedłożył tej Wysokiej Izbie odpowiedni wniosek.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Mogilnickiego względem uchylenia ces. rozp. z 20. kwietnia 1854 Nr. 96 Dz. u. p.

Sprawozdawca p. Fruchtman uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze konstytucyjnej:

1. Zniósł rozporządzenie cesarskie z d. 20. kwietnia 1854 Nr. 96 Dz. p. p. i wyjednał jak najrychlej ustawę karno-policyjną i ustawę o postępowaniu w sprawach karno-policyjnych, wymogom nowoczesnym odpowiadającą;

2. Przeprowadził jak najrychlej ustawę normującą materyalną prawnocywilną odpowiedzialność wszelkich kategorii urzędników państwowych za szkody, ich urzędowaniem wyrządzone.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski I. i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Trzecieckiego w sprawie popierania zakładania małych i średnich wędlni jako przemysłu domoworolniczego.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby popierał zakładanie małych i średnich wędlni i otoczył troskliwą opieką tę gałąź przemysłu rolniczego“.

Przemawia p. Stapiński w rozprawie ogólnej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego t. j.: Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu gospodarstwa rybnego — usuwa z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji; oznajmiwszy, że rezolucya III. odpada.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w razie, gdyby nie mógł z właścicielem budynków krajową niższą szkołę rolniczą w Kobiernicach mieszczących zawrzeć kontraktu dzierżawy, obydwie strony zadowolniającego — wziął pod rozwagę myśl przeniesienia tego zakładu i nawiązał w tym kierunku rokowania z temi reprezentacjami powiatowemi i gminnemi, oraz osobami prywatnemi, — w zachodniej części kraju, — które o założenie szkoły tego typu od szeregu lat się starają.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wniosek I. i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z czynności odnoszących się do

podniesienia hodowli bydła w r. 1901 i o wniosku p. Cieleckiego co do udzielenia ze stałego funduszu hodowlanego pożyczek na zakupno buhajów nietylko gminom, lecz i kółkom rolniczym.

Sprawozdawca p. Schnell uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio cyfrę we wniosku 2. komisji — zamiast w pierwszym wierszu „na rok 1902“ ma być: na rok 1903“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1903 do wysokości 8.000 koron na pokrycie kosztów komisji licencyjonujących w myśl §. 4. ustawy z dnia 20. lipca 1892.

3. Sejm wstawia do rubryki XV. następujący wydatek:

Na utrzymanie dwóch instruktorów hodowli bydła, mianowicie jednego dla c. k. Towarzystwa gospodarskiego, drugiego dla c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego 8.000 koron.

4. Na urządzenie targów bydła rozplodowego i wystaw targowych dla galic. Towarzystwa gospodarskiego 1.000 koron; dla Towarzystwa rolniczego krakowskiego 500 koron — razem jednorazowo 1.500 koron.

5. Na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną 2.000 kor.

6. Na częściwe pokrycie kosztów utrzymania weterynarza przy galic. Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwie rolniczem krakowskiem po 1.200 kor. — razem 2.400 kor.

7. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał, pod jakimi warunkami ze stałego funduszu hodowlanego mogłyby być udzielone Kółkom rolniczym bezprocentowe pożyczki na zakupno buhajów i upoważnia

go do udzielania takich pożyczek po obmyśleniu bezpieczeństwa zwrotu.

Przemawia p. Stojalowski i stawia w miejsce wniosku 7. komisji następujący wniosek:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby Kółkom rol. udzielał bezprocentowych pożyczek na zakupno buhajów po obmyśleniu zabezpieczenia zwrotu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wniosek 1 — 6 komisji, które p. sprawozdawca kolejno odczytuje.

Marszałek odczytuje wniosek p. Stojalowskiego w miejsce wniosku 7. komisji postawiony.

Izba popiera wniosek p. Stojalowskiego, następnie w osobnem głosowaniu odrzuca wniosek p. Stojalowskiego i uchwała w oddzielnem głosowaniu wniosek 7. komisji bez zmiany.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa kraj. o wniosku posła Władysława Gniewosza w sprawie zmiany ustawy lasowej.

Sprawozdawca p. Gniewosz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Władysława Gniewosza L. s. 607 odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania dołączonego do wniosku projektu ustawy i przedłożenia na następnej sesji sejmowej projektu ustawy lasowej, obejmującej całość spraw dotyczących lasów, w Galicyi położonych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Skołyśzewski.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej z projektem ustawy o przeniesieniu gmin i obszarów dworskich Kahujów, Honiatycze i Werbiż wraz z przysiółkiem Sajków z okręgu Reprezentacji powiatowej w Rudkach do okręgu Rady powiatowej we Lwowie.

P. Vayhinger w zastępstwie sprawozdawcy p. Mandyczewskiego, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy :

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszarów Reprezentacji powiatów w Rudkach i we Lwowie.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam :

Art. I.

Gminy i obszary dworskie Kahujów, Honiatycze i Werbiż wraz z przysiółkiem Sajków mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Rudkach do okręgu Reprezentacji powiatowej we Lwowie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głoso-

waniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że następujące dwa punkty porządku dziennego tj. :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Kozłowskiego w przedmiocie ochrony interesów krajowych przy zmianie taryfy cłowej i odnowieniu traktatów handlowych.

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy m. Przeworska o odpisanie za ległych prestacyj szkolnych na placę nauczycieli i obniżenie tych prestacyj — usuwa z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawców.

Następuje :

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie budowy kolei lokalnej Tarnów-Szczucin.

Sprawozdawca p. Struszkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Upoważnia się Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem o uzyskanie koncesyi dla kolei lokalnej Tarnów - Szczucin jako normalno - torowej, i do finansowego poparcia imieniem kraju budowy tej kolei o torze normalnym pod warunkami wyrażonemi w uchwale sejmowej z dnia 4. lipca 1901 o poparciu przez kraj budowy kolei lokalnych drugiego programu.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Wilczkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji agrarnej o wniosku posła Cieleckiego w sprawie zwołania ankiety celem obmyślenia środków przyjsia z pomocą mniejszemu rolnictwu.

Sprawozdawca p. Władysław Leopold Jaworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przeprowadził ankietę celem zbadania obecnych stosunków rolniczych w naszym kraju.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż porządek dzienny został wyczerpany.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonej interpelacji i wniosków.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacja

do Jego Ekscelencji Pana Namiestnika.

Komisja szkolna załatwiając wniosek Wydziału krajowego co do założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie przedłożyła pod dniem 7. lipca 1902 l. 1.456 Sejmowi do uchwały wniosek, ażeby kwestyę założenia gimnazjum ruskiego w Stanisławowie uchwalił merytorycznie aż wtedy, gdy wykazaną zostanie dostateczna liczba ruskich sił nauczycielskich. Ponieważ od czasu powyższej uchwały minęło już więcej jak jeden rok, a dzisiejszy faktyczny stan rzeczy wykazuje taką liczbę ruskich sił nauczycielskich, zajętych przy polskich i niemieckich gimnazyach w Galicyi a do udzielania nauki w ruskim języku ukwalifikowanych, że niemi nietylko jedno, ale większa liczba ruskich gimnazyów mogłaby być obsadzoną, ponieważ urzędowe skonstatowanie tej okoliczności z uwagi na aktualność motywów wniosku szkolnej komisji jest miarodajnem, dlatego podpisani proszą:

Jego Ekscelencya Pan Namiestnik jako przewodniczący c. k. Rady szkolnej krajowej raczy na podstawie urzędownie skon-

statowanego stanu rzeczy oznajmić i do wiadomości Sejmu podać liczbę sił nauczycielskich do udzielania nauki w języku ruskim przysposobionych, a w terażniejszej porze zajętych przy gimnazyach i w ogóle średnich szkołach polskich i niemieckich w Galicyi.

Andrzej Szeptycki,
interpelant.

Konstanty Czechowicz, Facijewicz, Oleśnicki, Dr. Mogilnicki, Gładziuk, Barwiński, Staruch, Bohaczewski, Korol, Ochrymowicz, Barabasz, Ostapczuk, Huryk, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek.

Zważywszy, że wszelkie usiłowania Sejmu krajowego Król. Galicyi i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem, aby uzyskać u Rządu wyjednanie ustawy o przymusowym ubezpieczeniu budynków od ognia, dotychczas żadnego skutku nie odniosły; zważywszy, że coraz więcej mnożące się pożary zabierają w kraju miliony ciężko zapracowanego grosza;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd najusilniej, aby w jak najkrótszym czasie wniósł w Radzie państwa projekt ustawy o zasadach przymusowego ubezpieczenia od ognia z zastrzeżeniem prawodawstwu krajowemu uchwalenia szczegółowej ustawy.

We Lwowie, dnia 18. września 1903.

Wnioskodawca:

Bujnowski w. r.

Witosławski, Bednarski, Łazarski, Maiss, Tarnawski, Huza, Maryewski, Vayhinger, Loewenstein, Wurst, Rayski, Romanowicz, Żardecki, Merunowicz, Jabłoński.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwałę sprawę objęcia przez kraj galicyjskich dóbr kameralnych

i funduszowych, pozostających w administracji państwa.

Na tle przeprowadzonych w tym kierunku badań, wdroży Wydział krajowy układy z c. k. Rządem co do warunków objęcia tych dóbr przez kraj, i o wyniku rokowań złoży Sejmowi sprawozdanie, wraz z odpowiednimi wnioskami.

Lwów, 18. września 1903.

Wnioskodawca:

Teofil Merunowicz.

Łazarski, Bujnowski, Tarnawski, Fruchtmann, Małachowski, Rutowski, Bednarski,

Michalski, Witosławski, Huza, Tomaszewski, Maryewski, Wurst, Ryski, Michalowski, Jahl.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia, następnie zamyka posiedzenie naznaczając następne na 19. września 1903, godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 minut 8 po południu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

24. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 19. września 1903.

Początek o godzinie 10. minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego drugiego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwudziestego trzeciego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że p. Włodzimierz Kozłowski złożył mandat do komisji szkolnej, wobec czego uzupełniający wybór umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 19. września 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls.: 2269, 2270, 2278—2281, 2283—2285, 2287, 2289, 2290, 2292, 2294—2296, 2300—2307, 2309, 2310, 2312, 2313, 2318—2321, 2333—2335, 2337, 2345—2349, 2351, 2361, 2362.

Komisji szkolnej Ls.: 2282, 2286, 2291, 2297—2299, 2308, 2314—2317, 2336, 2350, 2354—2356.

Komisji petycyjnej Ls.: 2311, 2344, 2363.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 2288, 2352, 2353, 2357.

Komisji drogowej Ls.: 2322—2332.

Komisji przemysłowej Ls.: 2268, 2293.

Po odczytaniu petycji Ls. 2268 Szypuły Piotra w Roznoszyńcach o subwencję na rozszerzenie warstata kilimkarskiego, Marszałek udziela głosu p. Ostapczukowi, który tego zażądał.

P. Ostapczuk nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2269 Ruskiej bursy w Stryju o zasiłek, Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu, który tego zażądał.

P. Oleśnicki nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

do J. Wielmożnego Pana c. k. komisarza rządowego w sprawie niezalutwienia rekursów duchowieństwa przeciw wymiarom ekwiwalentowym.

Podpisany otrzymał bardzo wiele zażaleń ze strony księży proboszczów w diecezji Tarnowskiej, że rekursy duchownych przeciw wymiarowi ekwiwalentu na VI dziesięciolecie dotąd nie są zalutwione i że wskutek tego żalący się narażani są na znaczne niedogodności. Z uwagi, że c. k. władze skarbowe wszystkie należitości zdolają bardzo szybko obliczyć i ściągnąć z duchowieństwa, dalej z uwagi, że wymiar na bieżące dziesięciolecie niejednokrotnie znacznie został podniesiony, tak, że księża proboszczowie słusznie mogą oczekiwać uwzględnienia ich rekursów, zapytują podpisani, czy ten stan rzeczy c. k. rządowi jest znany — i co zamierza uczynić, aby ten anormalny stan usunąć.

I n t e r p e l a n t

Ks. Antoni Wilczkiewicz

Mars, Huryk, Potoczek, Jabłoński, Szwed, Korol, Krempa, Wurst, Bohaczewski, Ostapczuk, Trzeciecki, Barwiński, Oleśnicki, Czaykowski.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Komisarza rządowego!

Gmina miasta Przemyśla wydzierzawia prawo propinacyi a dzierżawcy opłacają od wykonywania tego przemysłu podatek zarobkowy.

Od dochodu z tej dzierżawy pobieranego wymierzyło c. k. Starostwo w Przemyślu nakazem płatn. z 23/8 1898 l. 47. za r. 1898 podatek rentowy 1.995 zł. 69 ct. a z dodatkami 3.911 zł. 55 ct. Wkrótce sprostowano ten wymiar a przyjmując za-

sadę, że od prawa propinacyi pomimo jego wydzierzawienia należy się podatek zarobkowy, wymierzano gminie odtąd podatek ten w sposób następujący:

1. Nakazem zapłaty z czerwca 1898 12425/3377 za rok 1898 w kwocie 8.216 zł. 60 ct. (bez dodatków).

Przeciw temu wymiarowi wniesiono rekurs 8/10 1899 l. 16352.

2. Nakazem płatniczym z 15/12 1899 l. kat. 13 wymierzono za r. 1899 w kwocie 5898 zł. z dodatkami 11707 zł. 53 ct.

Przeciw temu wymiarowi wniesiono rekurs z 16/1 1900 l. 22196.

3. Nakazem płatniczym z 17/11 1900 l. kat. 13 wymierzono za rok. 1900 kwotę 13.556 K 29 h. z dodatkami 27.654 K 84 h.

Przeciw temu wymiarowi wniesiono rekurs z 20/12 1900 l. 21060.

4. Nakazem pl. l. 33892/11640/901 wymierzono dodatkowo za r. 1899 kwotę 2365 K 76 h.

Przeciw temu wymiarowi wniesiono rekurs 8/12 1901. l. 19203.

5. Nakazem pl. l. 28538 wymierzono dodatkowo za r. 1900 kwotę 467 K. 99 h.

Przeciw temu wymiarowi wniesiono rekurs z 10/12 1901 l. 19434.

6. Nakazem zapł. z 23/11 1901 l. 56.106/20.187 wymierzono kwotę 19403 K 76 h. (bez dodatku) za r. 1901.

Przeciw temu wymiarowi wniesiono rekurs 12/12 1901 l. 19340.

7. Nakazem płatniczym z 24/10 1902 l. 42093/16048 wymierzono na rok 1902 kwotę 18349 K 90 h (bez dodatków).

Przeciw temu wymiarowi wniesiono rekurs 18/11 1902.

Wniesiono więc przeciw wymiarom podatku zarobkowego od wydzierzawionego prawa propinacyi siedm rekursów, które dotąd nie są zalutwione.

Tymczasem c. k. Urząd podatkowy z całą bezwzględnością zasypuje gminę kartami upominającemi a jakkolwiek gmina poczyniła znaczne spłaty, niechcąc dopuścić do wielkich zaległości, a mianowicie kwotę 37229 K 84 h w r. 1901, 35000 K w r.

1902, 49.000 K w r. 1903, zahipotekował tenże Urząd przed ostatnią spłatą zaległość nieprawomocnie wymierzonego podatku na pięciu realnościach miejskich a nawet ściągnął przymusowo kwotę 2000 K, o którą c. k. Starostwo przy wymiarze za r. 1898 się pomyliło, co następnie uznało, a kwota ta z dodatkami czyni przeszło 3900 K.

Takie postępowanie lekceważące prosto zastrzeżone stronom podatek opłacającym środki prawne i urągające ustawom i polityce podatkowej a narażające gospodarę miejską na szkodę i burzące wszelki porządek w tej gospodarce nie powinno być cierpiane.

Wzywamy tedy c. k. Rząd o zarządzenie temu bezprawnemu stanowi i zapytujemy, czy i co w tym celu uczynić zamierza, aby ten stan usunięto i w przyszłości wszelkie rekursa szybko załatwiano.

Interpelant
Tarnawski.

Kolischer, Rayski, Witosławski, Wurst, Romanowicz, Wiśniewski, Stapiński, Merunowicz, Michalski, Jahl, Huza, Jabłoński, Rutowski, Buynowski, Vayhinger.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. komisarza rządowego w sprawie nieporządku w c. k. Starostwie w Nowym Targu.

Dzienniki doniosły, iż w nowotarskiem starostwie od szeregu lat dopuszczano się wyzysku na ludności, emigrującej za zarobkiem do Ameryki. Zanim emigrantowi wydano paszport, pobierano od niego po 5, 10 a nawet 15 zł. Referentem paszportowym był praktykant namiestnictwa Zaczek Władysław, a paszporty wydawał i emigrantów okradał sługa starostwa Jan Pajerski. Donoszono staroście, że Jan Pajerski kradnie i starosta oddawał go nawet trzy razy, ale dzięki pewnym wpływom, o których c. k. Namiestnictwo z dochodzeń może się dowiedzieć, przyjmował go zawsze z powrotem i dalej kraść pozwalał. Jan Pajerski, jak wykazało dochodzenie sądowe, uacia-

gnął emigrantów na kwotę blisko 40.000 K, za co przez sądowy trybunał karny nowosądecki został zasądzony na miesiąc kryminału.

Była zarządzoną z Namiestnictwa lustracya starostwa, ale wszystkich zadziwia, że nie zbadano dokładnie, dlaczego tyle lat działały się oszustwa emigracyjne pod okiem starosty i dlaczego nie pociągnięto do odpowiedzialności referenta paszportowego Władysława Zaczka. A p. Władysław Zaczek ma i inne grzechy na swoim sumieniu; traktuje ludność w starostwie w sposób ubliżający powadze władzy, a przy komisji szacunkowej po bitwie pod Leśnicą po niedawno odbytych ćwiczeniach wojskowych, zachowaniem się swem naraził gospodarzy na bardzo wielkie szkody.

Gospodarze ci wnoszą zażalenie do Starostwa, iż praktykant starostwa traktował ich opryskliwie i wcale praw ich przed komisją nie bronił, owszem sprzeciwiał się temu, co komisya wojskowa przyznawała, żądając mniej.

Przed rokiem wpłynęły do Rady szkolnej krajowej zażalenia z zarzutami na Szymona Zaczka, Dyrektora szkoły w Nowym Targu, ojca praktykanta Władysława. Zażalenia te wnosił ks. wikary Jakób Morajka. Kiedy zażalenia te wróciły do Starostwa, młody Zaczek zamknął akty w biurku i tam mają leżeć dotychczas.

W Starostwie nowotarskiem sprawy ludności (rekursy, prośby i t. d.) zalegają latami.

Interpelanci zapytują c. k. komisarza rządowego, kiedy nastąpi:

- a) zbadanie oszustw emigracyjnych;
- b) usunięcie praktykanta Zaczka z urzędu, a przynajmniej przeniesienie z Nowego Targu;
- c) załatwienie zażalenia ks. Morajki na Szymona Zaczka;
- d) zarządzenie, aby sprawy latami w Starostwie nie czekały na załatwienie.

Interpelant:
Stapiński.

Bojko, Szponder, Krempa, Korol, Ostap-

czuk, Staruch, Barabasz, Huryk, Mazikiewicz, Bohaczewski, Barwiński, Glidziuk, Oleśnicki.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

Zważywszy, że właściciele gospodarstw wiejskich lub ich synowie powołani bywają jako rezerwiści lub landwerzyści do ćwiczeń wojskowych nawet w ten czas, gdy największa praca rolnicza się odbywa;

zważywszy na to, że przez emigracyę do Prus i za morze, ubywa rok rocznie rąk roboczych w kraju i w każdej niemal miejscowości jest brak robotnika, wskutek czego przy najlepszej porze właściciele gospodarstw nie są w stanie swych gruntów uprawić i plodów z nich w swoim czasie i bez poniesienia szkody zebrać;

zważywszy nakoniec, że rezerwiści i landwerzyści, którzy ukończyli trzechletnią służbę wojskową, są przeważnie zdolnymi żołnierzami, a powołanie ich jako właścicieli gospodarstw rolnych do ćwiczeń wojskowych wobec braku robotnika przynosi w rolnictwie nieobliczone straty. Dlatego podpisani, stosując się do życzenia ludności naszego kraju, zapytują:

Czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny rezerwistów i landwerzystów, będących właścicielami gruntów wiejskich i małomiejskich, lub synami niezdolnych do pracy rolników, którzy odbyli 3-letnią służbę wojskową, od ćwiczeń wojskowych uwolnić?

Interpelant:

Szwed.

Huryk, Barabasz, Korol, Stapiński, Wilczkiewicz, Szajer, Krempa, Bojko, Ostapczuk, Potoczek, Kramarczyk, Bohaczewski, Oleśnicki, Mogilnicki.

Interpelacya

posła ks Szpondra i tow. do J. W. Pana c. k. Komisarza rządowego w sprawie niewynagrodzonych szkód, zrzadzonych na gruntach i łąkach w gminie Mogile podczas tegorocznych ćwiczeń wojskowych w miesiącu wrześniu b. r.

Zważywszy, że cztery pułki kawaleryi, cała artylerya, załogująca w Krakowie, od-

bywały swe ćwiczenia na polach i łąkach w gminie Mogiła, powiatu krakowskiego, przez 21 dni, a wszystkie pułki piechoty, stojące w Krakowie, przez jeden dzień, spowodowały na gruntach i łąkach niebywałe szkody;

zważywszy, że grunta przez ciągle deszcze były rozmokłe, więc skutkiem w tak wielkiej liczbie manewrującego wojska uległy daleko większemu zniszczeniu, niżeli lat poprzednich i cała kultura rolna niezwyczajnie zrujnowaną została;

zważywszy, że niezebrane jeszcze plony, jak: groch, kapusta, koniec, buraki dla bydła, potraw, późniejsze pszenice i owsy, zostały zupełnie lub w znacznej części zniszczone;

zważywszy, że włościanie przez 21 dni po pół dnia, a więc 12 pełnych dni nie mieli przystępu do swych gruntów, przez co z winy manewrującego wojska nie mogli nic w polu robić, tracili czas na darmo i spóźnili się z uprawą roli i z zasiewami ku wielkiej swej szkodzie;

zważywszy na to, że komisya wojskowa, składająca się z p. Zareckiego, c. i k. majora 3-go pułku dragonów i jego adjutanta, co, nawiasowo mówiąc, panów tych za rzeczoznawców uważać nie można, przyznała wynagrodzenie poszkodowanym, nie pokrywające nawet połowy poniesionych szkód;

zważywszy, że poszkodowani a niewynagrodzeni włościanie: 1. Piotr Prażmowski, 2. Walenty Gwóźdź, 3. Michał Samiec, 4. Franciszek Marsz, 5. Franciszek Pietrucha, 6. Józef Dudzik, 7. Józef Piwowarczyk, 8. Adam Sadowski, 9. Bierzanowski, 10. Józef Walko, 11. Stanisław Tyrko, 12. Józef Goworek, 13. Paweł Pietrucha, 14. Jan Kucharczyk, 15. Franciszek Gwóźdź, 16. Jan Stryczek, 17. Jan Ciepiela, uważając się za bardzo pokrzywdzonych, wołają o pomoc i ratunek,

podpisani zapytują się JW. Pana c. k. Komisarza:

1. czy mu wiadomo jest to skrzywdzenie włościan z gminy Mogiła;

2. czy poczyni odpowiednie starania celem jak najrychlejszego wysłania komisji, złożonej z rzeczoznawców, dla sumiennego oszacowania szkód na polach i gruntach w Mogile i słusznie należącego się wynagrodzenia włościanom, jak tego wyraźnie domaga się § 56 ust. kwaterunkowej z dnia 11 czerwca 1879 r.;

3. co zamierza uczynić, aby tego rodzaju pokrzywdzenie ze strony wojskowej komisji w przyszłości miejsca nie miały.

Interpelant:

Ks. Szponder.

Skołyszewski, Huryk, Barabasz, X. Stojalowski, Szajer, Stapiński, Glidziuk, Potoczek, Oleśnicki, Bojko, Ostapczuk, Krępka, Wilczkiewicz, Mogilnicki.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. komisarza rządowego w sprawie niezalutwienia protestu o wybory do Rady gminnej miasta Żywca.

Rok minął od przeprowadzenia nowych wyborów do Rady miejskiej w Żywcach, przeciw którym wniosło protest grono niezadowolonych z wyniku. Protest ten wyleżał się pół roku w c. k. Starostwie żywieckim, a drugie pół roku spoczywa w c. k. Namiestnictwie. Z tej przyczyny Rada miejska nie może się ukonstytuować, a protestowicze osiagają ze szkodą miasta Żywca cel zamierzony.

Podpisani zapytują tedy c. k. komisarza rządowego, dlaczego protest ów dotychczas nie został zalutwiony, względnie kiedy do zalutwienia nastąpi.

We Lwowie, dnia 17. września 1903.

Jan Stapiński w. r.

Bojko, Krępka, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Korol, Huryk, Potoczek, Mazikiewicz, Bohaczewski, Mogilnicki, Barwiński, Oleśnicki.

Interpelacya

posła Bujnowskiego i tow. do P. Komisarza rządowego.

Zważywszy, że po pożarze rafinerii nafty w Maryampolu przed dwoma tygo-

dniami mnóstwo ropy wypuszczono do potoków, wpływających do Wisłoki, a fabryka kwasu siarczanego w Gorlicach, korzystając z tej okoliczności, wypuszcza co noc odpadki wyrobionych produktów, zważywszy, że wsktek tego tysiące ryb zatrutych zalegają brzegi Wisłoki i zarażają powietrze, a bydło wsi, położonych nad Wisłoką, choruje, a nawet poczyną zdychać,

zapytują podpisani, co Rząd zamierza uczynić, aby zapobiedz szerzeniu się chorób po wsiach nad Wisłoką, a to tak między ludźmi, jak też i między bydłem, a dzierżawców rewirów rybackich uchronić od wielkich strat.

Bujnowski w. r.

Maiss, Tomaszewski, Schätzel, Potoczek, Szwed, Fruchtmann, Michałowski, Stapiński, Romanowicz, Bednarski, Wurst, Lipiński, Witosławski, Małachowski, Łazarzski, Rudrof.

Interpelacya

do c. k. Rządu.

W roku 1901 uchwalił Wysoki Sejm prawie jednogłośnie ustawę o włościach rentowych, którą to ustawę lud rolniczy w całym kraju przyjął z wielkim zadowoleniem i z upragnieniem wyczekuje, aby ta ustawa jak najprędzej weszła w życie.

Dwa lata już upłynęło od chwili uchwalenia ustawy o włościach rentowych, lecz nie wiadomo, gdzie się ta ustawa wylega? ludność rolnicza w kraju naszym sarka i upatruje nieżyczliwość rządu austriackiego do chłopów polsko-galicyskiego i dlatego podpisani zapytują c. k. Komisarza rządowego:

1. Dlaczego Wysoki Rząd jest tak nieprzychylny tej ustawie, która ma cel podniesienie z upadku mniejszej własności w Galicyi?

2. Co jest na przeszkodzie i co powoduje Wysoki Rząd, że ustawy tej o włościach rentowych dotąd nie przedłożył do sankcyi cesarskiej.

Lwów, dnia 18. września 1903.

St. Potoczek w. r.

Szwed, Bednarski, Kramarczyk, Skołyszewski, Rayski, Buynowski, Szajer, Krępka,

Bojko, Huza, Stojalowski, Szponder, Żardecki, ks. Wilczkiewicz, M. Urbański, Standnicki, A. Tarnowski, Zaleski, Górski, Cielecki, Starzyński, W. Kraiński, Mycielski, Z. Tarnowski, Mars, Fedorowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacje odstąpi p. komisarzowi rządowemu, i wzywa sekretarza do odczytania dalszych interpelacyj.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do Wydziału krajowego

posła Huryka i towarzyszy w sprawie napisu na nowozbudowanym budynku krajowej szkoły dla przemysłu drzewnego w Stanisławowie

Niedawno wykończono w Stanisławowie budynek dla krajowej szkoły dla przemysłu drzewnego, na którym jednakowoż umieszczono napis polski a pominięto ruski. Także nie udziela się w tej szkole nauki języka ruskiego.

W obec tego zapytują podpisani, jak potrafi Wydział krajowy takie ignorowanie praw Rusinów usprawiedliwić i czy zamysła jak najrychlej napis ruski na tej szkole dopełnić i naukę języka ruskiego zaprowadzić?

Huryk

interpelant.

Skołyszewski, Szponder, Oleśnicki, Bohaczewski, Barabasz, Ostapczuk, Wilczkiewicz, Krempa, Dr. Mogilnicki, Szwed, Barwiński, Korol, Potoczek, Bojko.

Interpelacya

do c. k. Rządu

posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie nielegalnego ściągania podatków i należności skarbowych w powiecie doliniańskim.

Ściąganie podatków i należności skarbowych w powiecie doliniańskim odbywa się w sposób nie tylko bezwzględny ale i nielegalny. Na dowód tego niechaj posłużą następujące fakta: W r. 1895 umarł w Lecówce Petro Łachmanec. Zaraz po

jego śmierci chatę jego rozebrano i o tem zwierzchność gminna w Lecówce natychmiast uwiadomiła c. k. Starostwo w Dolinie, które przecież powinno było podatek domowy odpisać. Tymczasem po paru latach jawi się we wsi egzekutor z Roźniatowa, Kaznowski, a chociaż wójt mu całą sprawę przedstawia on domaga się od nieboszczyka Piotra Łachmanec podatku domowego za lata po roku 1895, a ponieważ Piotr Łachmanec był już dawno w grobie, to Kaznowski napadł na niewinnego żyda z Lecówki Szabsa Rotbarta, który od nieboszczyka kupił sobie kawał gruntu i zupełnie inną chacinę z zupełnie innym numerem sobie postawił. Temu żydkowi groził ów egzekutor zabranieniem pościeli z podzieci, pierzyny, poduszki i ten Szabsa Rotbert za nieboszczyka Piotra Łachmanec musiał niewinnie zapłacić: w r. 1900 12 K, w r. 1901 8 K, 10 K, 5, i zał. 12 K razem 47 K. Oprócz tego Starostwo doliniańskie wydało na tego Szabsę Rotbarta całkiem niewinnie i bezpodstawnie edykt licytacyjny na sumę 57 K. 64 g. i tę niemilosiernie z niego ściągnięto. Wszystkie prośby, chodzenia i przedstawiania w biurze inspektora podatkowego żadnego nie odniosły skutku. Także komisya szacunkowa dla podatku osobisto-dochodowego w Dolinie postępuje zupełnie dowolnie — na wniesione fasye nie zważa i zupełnie samowolnie podatek nakłada. W roku 1900 nałożono na Matia Boraja z Roźniatowa podatek osobisto-dochodowy w kwocie 8 K. W roku 1901 podwojono mu ten podatek, a gdy on z tej przyczyny przyszedł uzalić się do biura c. k. inspektora podatkowego w Dolinie, tam powiedziano mu, że to tylko pomyłka, na poprawienie której musiał ten Boraj znowu kilka koron złożyć. Tymczasem w końcu po długiem wyczekiwaniu powiedziano mu w c. k. urzędzie podatkowym w Roźniatowie, że to zaszła pomyłka lecz nie w roku 1901 tylko w roku 1900 i dlatego on na każdy wypadek 8 K dopłacić powinien.

W roku 1901 przyszedł do podpisanego

nakaz zapłacenia kar stemplowych za to, że uwiadomienie o wiecu nie było ostemplowaniem. Nakazy te były napisane w języku polskim i dla tego podpisany je zwrócił. Mimo to egzekutor z Roźniatowa wpadł do chaty podpisanego i za ruskie pismo zafantował mu zegarek.

W r. 1901 w sierpniu złożył ks. Mieczysław Awdykiewicz z Kniażożuki podatek osobisto-dochodowy, mimo tego w październiku tegoż roku urząd podatkowy w Dolinie znowu tej samej należitości domagał się. To samo powtórzyło się w r. 1902 mianowicie, że w lutym zapłacił ks. Awdykiewicz podatek a w marcu tegoż roku za tę samą należitość chociaż zapłaconą i pokwitowaną znowu urząd podatkowy w Dolinie przysłał ks. Awdykiewiczowi kartę upominającą.

W końcu w jesieni 1902 zapłacił ks. Awdykiewicz całą należitość podatkową, mimo tego znów teraz w sierpniu tego roku urząd podatkowy w Dolinie ks. Awdykiewiczowi nie daje spokoju. Wszelkie przedstawienia osobiste z wykazaniem zapłacenia i pokwitowania pozostały bez skutku. Lecz podatek osobisto-dochodowy w powiecie doliniańskim dotyka nie tylko żywych lecz i umarłych. Dnia 9. lutego 1903 zmarł w Bolechowie ks. Ozarkiewicz. Komisya szacunkowa w Dolinie, chociaż o jego śmieci bardzo dobrze wiedziała; mimo tego w parę miesięcy później wystosowała do niego odezwę płatniczą, czy tam kwestyonarz podatkowy, tak adresując: „Do świętej pamięci Księdza Iwana Ozarkiewicza na ręce spadkobierczyni p. Teofili Ozarkiewicz“.

W obec tego zapytują podpisani:

I. Co zamyśla uczynić c. k. Rząd dla skrócenia samowoli podwładnych mu organów skarbowych w powiecie doliniańskim?

II. Jaką satysfakcyę da pokrzywdzonym?

III. Czy nakaże nieprawnie ściągniętą należitość jak najprędzej zwrócić?

IV. Co zamyśla zrobić c. k. Rząd, ażeby ludność powiatu doliniańskiego na przyszłość była wolną od podobnej napaści i szykany?

Bohaczewski
interpelant

Wilczkiewicz, Skołyszewski, Huryk, Szponder, Ostapeczuk, Staruch, Barabasz, Dr. Mogilnicki, Stapiński, Oleśnicki, Bojko, Korol, Krempa, Potoczek.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu

posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie zwolnienia od służby c. k. urzędników Rusinów w c. k. urzędach podatkowych naszego kraju w dniu Bożego Narodzenia wedle obrządku grecko-katolickiego.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 23. marca 1899 Dz. p. p. L. 65, odnoszące się do urzędzenia czynności w c. k. urzędach podatkowych, postanawia, że urzędnicy urzędów podatkowych w dniu Bożego Narodzenia są wolni od służby. Jednakowoż uwolnienie to odnoszą władze skarbowe nasze tylko do święta Bożego Narodzenia wedle obrządku łacińskiego, wskutek czego urzędnicy urzędów podatkowych Rusini w dzień swego uroczystego święta Bożego Narodzenia muszą siedzieć w c. k. urzędzie, a w Nabożeństwie swego ojczystego obrządku nie są w możności wzięcia udziału.

Dlatego podpisani zapytują:

Czy c. k. Rząd zwrócił uwagę na tę anomalię i gotów jest ją usunąć w drodze ustawodawczej, ażeby tak obrządek rusko-katolicki z łacińskim na równi postawić, a c. k. urzędnikom urzędów podatkowych, Rusinom, umożliwić udział w św. Służbie Bożej w dniu tak uroczystego święta?

Bohaczewski.
Interpelant.

Skołyszewski, Oleśnicki, Huryk, Korol, Staruch, Ostapeczuk, Bojko, Potoczek, Barabasz, Szponder, Dr. Mogilnicki, Wilczkiewicz, Stapiński, Krempa.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu

posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie częściowej sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego przez c. k. zarządy kameralne w powiecie doliniańskim.

C. k. zarządy kameralne w powiecie doliniańskim sprzedają drzewo budulcowe i opałowe z lasów kameralnych tylko większymi sekcjami, wskutek czego miejscowa ludność włościańska zupełnie jest usunięta od takiego kupna — natomiast do takiego kupna mogą stawać tylko żydzi. Wszelkie przedstawienia a nawet nieszczęścia, jako to: pożar ze strony włościan, nie poruszają niektórych zarządców kameralnych, oni mówią włościanom wprost w oczy: „Idźcie i kupcie sobie u żyda“.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy Wysoki c. k. Rząd gotów jest zarządzić, ażeby także miejscowa ludność włościańska była w stanie drzewo na opał i budowę w c. k. zarządach kameralnych za pieniądze nabywać.

Bohaczewski.
Interpelant.

Skolyszewski, Barabasz, Szajer, Ostapczuk, Stapiński, Korol, Barwiński, Huryk, Stojalowski, Dr. Mogilnicki, Potoczek, Szwed, Bojko.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi stosownie do ich treści p. komisarzowi rządowemu i Wydziałowi krajowemu, następnie udziela głosu Członkowi Wydziału krajowego p. Onyszkiewiczowi, celem dania odpowiedzi na interpelację.

Członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz odpowiada na interpelację p. Bednarskiego i tow. wniesioną dnia 15. września 1903 w sprawie pisma prof. Kadera do Wydziału krajowego w przedmiocie częściowej zmiany organizacji oddziału chirurgicznego w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w sprawie podniesienia mleczarstwa w kraju.

P. Romanowicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza w sprawie objęcia przez kraj galic. dóbr kameralnych i funduszowych pozostających w administracji państwa.

Przemawia p. Merunowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Bujnowskiego w sprawie wydania ustawy o przymusowym ubezpieczeniu budynków od ognia.

Przemawia p. Bujnowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym

wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wnioskach nagłych pp. Wincentego Gnoińskiego i Władysława Wiktora Czaykowskiego o pomoc dla pogorzalców m. Złoczowa, m. Monasterzysk i gminy Folwarki.

Sprawozdawca p. Loewenstain odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 15.000 koron z budżetu na rok 1903 celem udzielenia doraźnej pomocy pogorzalcem miast Złoczowa, Monasterzysk i gminy Folwarki.

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. Cielecki.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wnioskach nagłych w przedmiocie przedłużenia służby wojskowej.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze właściwej usunął powody wyjątkowego zatrzymania po nad przeciąg trzech lat żołnierzy, którzy ten czas służby odbyli.

Przemawia p. Bujnowski w rozprawie ogólnej.

Przemawia p. Stojalowski.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek przerywa mowcy, wzywając go, by nie używał w swem przemówieniu wyrazów, które mogłyby być tłumaczone jako brak szacunku dla armii.

Przemawia dalej p. Stapiński.

Przemawia p. Komisarz rządowy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie finansowego poparcia przez kraj kolei Przeworsk-Bachórz (Dynów).

Sprawozdawca p. Kolischer uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, poprzedziwszy je dłuższem przemówieniem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje za użyteczną i potrzebną budowę przedłużenia kolei lokalnej Przeworsk-Bachórz (Dynów) o około 3 kilometry z końcową stacją na południe po za miastem Dynów.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia imieniem kraju udzielonej uchwałą Rady Wydziału krajowego z dnia 30. marca 1900 r. L. 17.304 z mocy uchwały sejmowej z dnia 30. grudnia 1899 r. — kolei lokalnej Przeworsk-Bachórz (Dynów) gwarancji dochodów o tę kwotę, która jest potrzebna do oprocentowania po cztery od od sta (4%), opłacania bankowego dodatku administracyjnego i prawidłowego umorzenia najdalej do końca r. 1908 pożyczki, którą koncesyonaryusz tej kolei zaciągnie w imiennej sumie nie wyższej niż 698.000 koron na pokrycie zwiększonych kosztów budowy, a która wpisana będzie w księdze kolejowej na karcie ciężarów na drugim miejscu, t. j. po pożyczce pierwszeństwa w sumie 2,266.000 koron.

3. Warunki zaciągnięcia tej pożyczki i jej zrealizowania, jak też warunki przyznania zwiększonej gwarancji ustanowi Wydział krajowy.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Dąbski.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1., 2., 3. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku posła Gnoińskiego w sprawie uznania drogi Brody-Łopatyn-Radziechów do Krystynopola za krajową.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Gnoińskiego uznania drogi Brody-Łopatyn-Radziechów do Krystynopola odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowania.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Wincenty Gnoiński i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ze względu na zmienione od roku stosunki i okoliczności na których komisja drogowa oparła swoją uchwałę, Sejm zwraca komisji drogowej sprawozdanie o wniosku posła Gnoińskiego w sprawie drogi Brody-Krystynopol do ponownego rozpatrzenia i zdania sprawy.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca przyjmuje wniosek p. Wincentego Gnoińskiego.

Izba uchwała wniosek p. Wincentego Gnoińskiego, przyjęty przez sprawozdawcę imieniem komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji akcyjnego Towarzystwa dla przemysłu cukrowego w Przeworsku.

Sprawozdawca Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące

wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w drugim wierszu wniosku 5. zamiast słowa: „wybornym“ ma być słowo: „wyborowym“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najrychlej wniósł do Rady państwa projekt ustawy kartelowej, któraby uniemożliwiła nadużycia związków kartelowych na znieszczenie przedsiębiorstw słabszych.

2. Sejm wzywa Rząd, by przez odpowiednie taryfy ułatwił cukrowniom w Przeworsku i Żuczce zdobywanie terenów zbytu naturalnie im należących się.

3. Sejm wzywa Rząd, aby bezzwłocznie przedłożył Radzie państwa projekt obniżenia podatku spożywczego od cukru przynajmniej o 8 kor. (z 78 na 70), po zniesieniu premii eksportowej niesłusznie obciążającego konsumpcję, a co za tem idzie, produkcję.

4. Sejm wzywa Rząd, by w organizacji podziału wewnętrznych targów zbytu bronił warunków egzystencji cukrownictwa galicyjskiego i dopomógł do uzyskania słusznych warunków w ewentualnym związku producentów austriackich.

5. Sejm wzywa Rząd, by wojsko stacjonowane w Galicyi było zaopatrywane wyborowym galicyjskim cukrem.

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by stał czujnie na straży interesów krajowego przemysłu cukrowniczego i popierał je wszystkimi siłami.

Uchwałą tą załatwia się zarazem petycją centralnego Związku galic. przemysłu fabrycznego we Lwowie. Ls. 2.243.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Apolinary Jaworski.

Przemawia p. Kozłowski i stawia następujący wniosek:

Wniosek 2-gi opiewałby:

2. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) ażeby zniósł taryfy wyjątkowe przyznane transportowi cukru do Galicyi z zachodnich krajów Austrii;

b) ażeby użył swego wpływu w tym kierunku na politykę taryfową kolei północnej;

c) ażeby kierunkowe taryfy dla transportu cukru z zachodnich krajów Austrii do Galicyi nie były niższe aniżeli w odwrotnym kierunku.

d) by przez odpowiednie taryfy ułatwił cukrowniom w Przeworsku i Żuczce zdobywanie terenów zbytu, naturalnie im się należących.

Izba popiera wniosek p. Kozłowskiego. Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. ks. Metropolita Andrzej Szeptycki.

Przemawia p. Milewski i wnosi, by w 6 wniosku komisji dodać w wierszu pierwszym po słowie „by“ słowa „i nadal“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje dodatkowe wnioski pp. Kozłowskiego i Milewskiego z tą tylko zmianą, aby punkt d) wniosku p. Kozłowskiego był zawarty jako punkt a) tegoż 2. wniosku.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek 1 komisji.

Marszałek odczytuje wniosek dodatkowy p. Kozłowskiego do wniosku 2-go komisji.

Przemawia p. Kozłowski i oznajmia, że godzi się na stylizację wniosku 2-go, przyjętego przez sprawozdawcę, tak że wniosek 2-gi komisji opiewa obecnie:

2. Sejm wzywa Rząd:

a) by przez odpowiednie taryfy ułatwił cukrowniom w Przeworsku i Żuczce zdobywanie terenów zbytu, naturalnie im się należących się;

b) ażeby zniósł taryfy wyjątkowe, przyznane transportowi cukru do Galicyi z zachodnich krajów Austrii;

c) ażeby użył swego wpływu w tym kierunku na politykę taryfową kolei północnej;

d) ażeby kierunkowe taryfy dla transportu cukru z zachodnich krajów Austrii do Galicyi nie były niższe aniżeli w odwrotnym kierunku.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 2-gi komisji w powyższej stylizacji.

Izba uchwała następnie wniosek 3, 4 i 5 komisji bez rozprawy, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca odczytuje:

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by i nadal stał czujnie na straży interesu krajowego przemysłu cukrowniczego i popierał je wszystkimi siłami.

Uchwałą tą załatwia się zarazem petycją centralnego Związku galic. przemysłu fabrycznego we Lwowie Ls. 2243.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 6 komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej z petycji Wydziału powiatowego w Dobromilu w sprawie wypłaty zasiłku ustawowego na płace lekarzy okręgowych w r. 1898.

Sprawozdawca p. Trzeciecki uwolniony na wniosek sekretarza Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do asygnowania Wydziałowi powiatowemu w Dobromilu ustawowego zasiłku na płace lekarzy okręgowych za rok 1898.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za r. 1901.

Sprawozdawca Skalkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego z dnia 4. czerwca

1902 o zamknięciu rachunków za rok 1901 i preliminarzach na rok 1903 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Stojalowski.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby dopilnował, iżby w przyszłorocznym sprawozdaniu Dyrekcji funduszu propinacyjnego podano szczegółowo:

a) Spis okręgów dzierżawnych i dzierżawców;

b) Wykaz, jakie ci dzierżawcy płacą czynsze“.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego z dnia 4. czerwca 1902 o zamknięciu rachunków za rok 1901 i preliminarzach na rok 1903 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na opuszczenie we wniosku powyższym komisji słów „z uznaniem“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek powyższy komisji z opuszczeniem słów „z uznaniem“, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała słowa „z uznaniem“ zawarte we wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1901 przyjmuje Sejm do wiadomości i te rachunki zatwierdza.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: następujący budżet funduszu propinacyjnego ogólnego na r. 1903.

Dochody:

Poz. 1.	czynsze propinacyjne	8,200.000	K
„ 2.	opłaty od szynkarzy	368.000	„
„ 3.	opłaty od nowych gorzelń, browarów i miodosytni	—	„
„ 4.	grzywny propinacyjne	40.000	„
„ 5.	za skonfisk. przedm.	40	„
„ 6.	odsetki zwłoki	20.000	„
„ 7.	subwencya rządowa .	1,782.258	„
„ 8.	odsetki od lokowanych kapitałów .	100.000	„
„ 9.	rozmaite	2.000	„
	razem	10,476.298	K

Izba uchwała bez rozprawy dochody funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1903 w sumie 10.476.298 koron zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1.	spłata wylosowanych obligacyi	4,671.500	K
„ 2.	wypłata kuponów .	3,068.456	„
„ 3.	provizya bankowa .	6.400	„
„ 4.	należytości stemplowe od subwencji.	5 580	„
„ 5.	podatek dochodowy .	—	„
„ 6.	podatek rentowy od obligacyi	306.846	„
„ 7.	podatek zarobkowy .	256.264	„
„ 8.	bonifikacya funduszu kraj. i funduszów pow.	317.896	„
„ 9.	ryczałt za stemple od kwitów za czynsze propinacyjne	20.000	„
	Razem .	8,652.942	K

Nadwyżka dochodów 1,823.356 K

Izba uchwała wydatki funduszu propinacyjnego ogólnego na r. 1903 w sumie 8,652.942 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić jako budżet galic. funduszu propinacyjnego za sobowego na rok 1903:

Dochody:

Poz. 1. odsetki . . . . . 505.002 K

Izba uchwala budżet galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na r. 1903 w dochodach w kwocie 505.002 K, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu rezerwowego na rok 1903:

Dochody:

Poz. 1. odsetki . . . . . 605.065 K

Izba bez rozprawy uchwala dochody galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1903 w sumie 605.065 kor., zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1 płaćce urzędników . . . . . 68.093 K

" 2. płaćce sług . . . . . 3.260 "

" 3. adjuta . . . . . 1.600 "

" 4. dyurna . . . . . 34 828 "

" 5. ryczałt do Skarbu państwa za utrzymanie kasy fund. prop. 20.000 "

" 6. czynsze najmu . . . . . 5.000 "

" 7. koszta administracji powiatowej . . . . . 52.000 "

" 8. dyety i koszta podróży członków Dyrekcyi . . . . . 1.000 "

" 9. potrzeby kancelaryjne . . . . . 3.000 "

" 10. koszta zarządu . . . . . 2.000 "

" 11. koszta sądowe . . . . . 1.200 "

" 12. remuneracye, zapomogi i wydatki nieprzewidziane . . . . . 20.000 "

suma wydatków . . . . . 211.981 K

Potrącając od dochodów . . . . . 605.065 "

wydatki . . . . . 211.981 "

okazuje się nadwyżka dochodów funduszu rezerwowego 393.084 K

doliczając dochody funduszu zasobowego . . . . . 505.002 "

i nadwyżkę dochodów ogólnego fund. propinacyjnego 1,823.356 "

wynosi suma nadwyżek na rok 1903 . . . . . 2,721.442 K

Izba uchwala bez rozprawy wydatki galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na r. 1903 w sumie 211.981 K, zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek odczytuje dodatek p. Stapińskiego, który to dodatkowy wniosek Izba popiera.

Po zamknięciu rozprawy nad tym dodatkowym wnioskiem p. Stapińskiego przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do głosowania nad tym wnioskiem dodatkowym p. Stapińskiego.

P. Stapiński woła że nie ma kompletu w Izbie.

Marszałek oznajmia, że skonstatowanie kompletu w Izbie należy do marszałka a poseł może tylko żądać skonstatowania kompletu przez Marszałka.

Po chwili Marszałek oznajmia, że Izba uchwala dodatkowy wniosek p. Stapińskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej w przedmiocie wydania nowego Statutu komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony statut komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

S T A T U T

Komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

§. 1.

Komisya krajowa dla spraw przemysłowych jest organem doradczym Wydziału krajowego w wykonaniu wszelkich jego czynności ku podniesieniu przemysłu w kraju.

§. 2.

Sprawy, w których Wydział krajowy

zasięgać będzie opinii Komisji, obejmują wszelkie środki bezpośredniego lub pośredniego popierania przemysłu ze strony kraju i państwa i wszystko to, co na stan i rozwój przemysłu wpływ wywrzeć może — a w szczególności.

a) zakładanie, organizacja i zarząd szkół przemysłowych wszelkiego rodzaju i stopnia; mianowanie i uwalnianie personelu tych szkół i wszelkie sprawy osobiste tego personelu; nadzór naukowy i pedagogiczny nad szkołami przemysłowymi, który Komisja wykonywa z ramienia Wydziału krajowego przez swoich delegatów albo przez stałych lustratorów, co nie uwłącza prawu ogólnego nadzoru ze strony kraju i państwa;

b) udzielanie stypendyów lub zasiłków uczniom szkół przemysłowych lub innym osobom dla uzupełnienia wykształcenia zawodowego w kraju i za granicą; piecza nad wykształceniem uczniów ręko-dzielniczych; ogłaszanie konkursów na wzorowe wyroby przemysłowe; zarządzanie lub popieranie wydawnictw bądź to dla szkół przemysłowych bądź dla szerzenia wiadomości techniczno-przemysłowych, kształcenia smaku i t. p.;

c) zasilanie muzeów przemysłowych, urządzenie lub popieranie wystaw pewnych gałęzi przemysłu, wystaw robót uczni szkół przemysłowych, wzorów, modeli, motorów, maszyn roboczych, narzędzi i t. p.;

d) wszelkie szczegóły bezpośredniego popierania przedsiębiorstw przemysłowych przez stosowanie ustawy o uwolnieniach od dodatków autonomicznych, przez udzielanie pożyczek, zasiłków, gwarancji, przez udział w zakładaniu i finansowaniu przedsiębiorstw, tudzież czuwanie nad sposobem użycia tej pomocy kraju i jej skuteczności;

e) sprawy organizacji krajowej pracy wytwórczej i zbytu jej produktów, jak sprawy dostaw, zaspokajania wyrobami krajowymi potrzeb kraju i krajowych

albo przez kraj subwencyonowanych zakładów, agentury handlowe i t. p.

t) sprawy ustaw i rozporządzeń administracyjnych, odnoszących się do przemysłu, handlu, taryf, ceł, komunikacji, kredytu i t. p.;

g) sprawy korzystania na rzecz przemysłu krajowego z instytucji i funduszy państwowych, przeznaczonych dla przemysłu.

§. 3.

Komisja bada stosunki i potrzeby przemysłu krajowego we wszystkich jego gałęziach i rodzajach, zbiera daty statystyczne, udziela opinii co do wysyłania ludzi zawodowych za granicę dla poznania warunków obcej produkcji przemysłowej, sposobów popierania przemysłu w innych krajach i wyniku tej akcji — i czyni do Wydziału krajowego wnioski co do sposobów prowadzenia tej akcji w naszym kraju, jej rozszerzenia i ulepszenia.

§. 4.

We wszelkich sprawach w §§. 1—3 wymienionych, Komisja ma prawo przedkładania wniosków Wydziałowi krajowemu z własnej inicjatywy.

§. 5.

Komisja przygotowuje co roku i przedkłada Wydziałowi krajowemu projekt preliminarza wydatków z funduszu krajowego na cele popierania przemysłu i handlu krajowego, podnoszenia wiedzy zawodowej, przemysłowej i handlowej i na utrzymanie biura Komisji.

Wszelkie wydatki z przyzwolonych przez Sejm na te cele funduszy, uchwała i asygnuje Wydział krajowy po wysłuchaniu Komisji.

§. 6.

W skład Komisji wchodzi:

a) Marszałek krajowy jako przewodniczący:

b) członek Wydziału krajowego, a mianowicie szef Departamentu, do którego należą sprawy przemysłowe;

c) osoby powołane przez Wydział krajowy.

Komisyja krajowa tak złożona, powołuje tyłu członków do grona swego, ilu ich mianował Wydział krajowy.

Po upływie kadencji sejmowej i z rozpoczęciem nowej, ustępują członkowie, powołani czy to przez Wydział krajowy, czy też przez Komisję, jeżeli na nowo wybrani nie zostaną.

Komisyja urzęduje w danym składzie aż do ukonstytuowania się nowo wybranej.

§. 7.

Prócz członków stałych, wymienionych w §. 6., mianuje Wydział krajowy na wniosek Komisji członków korespondentów.

Korespondenci informują Komisję o stanie i warunkach rozwoju przemysłu miejscowego, udzielają na jej żądanie opinii w sprawach jej zakresu działania, spełniają czynności, do których Komisya ich zaprosi i mają prawo przedkładania jej wniosków i projektów z własnej inicjatywy.

§. 8.

Marszałek krajowy jest prezesem Komisji.

Na posiedzeniach zastępuje nieobecnego prezesa pierwszy lub drugi wiceprezes, wiceprezesów wybiera Komisya.

Nieobecnego prezesa lub wiceprezesa zastępuje członek Wydziału krajowego, zasiadający w Komisji z mocy §. 6.

§. 9.

Do ważności uchwał potrzeba obecności prezesa lub jego zastępcy i najmniej $\frac{1}{3}$ członków.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków a w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§. 10.

Komisyja ma prawo:

a) wyznaczać z grona swego komitety stałe dla pewnych działów czynności;

b) tworzyć z członków swych komisye przygodne dla zbadania i przygotowania pewnych specjalnych spraw;

c) powoływać z poza grona swego delegatów do czynności przez Komisję im wskazanych;

d) powoływać w poszczególnych wypadkach znawców zawodowych do udziału w obradach Komisji z głosem doradczym.

§. 11.

Zwyczajne zebrania Komisji odbywają się raz na kwartał.

Nadzwyczajne zebrania Komisji zwołuje jej przewodniczący, ilekroć uzna to za potrzebne, lub jeżeli zażąda tego najmniej pięciu członków z oznaczeniem spraw, dla których domagają się nadzwyczajnego zebrania Komisji.

§. 12.

Dla załatwiania spraw Komisji ustanowiony będzie osobny personal, mianowany przez Wydział krajowy na przedstawienie Komisji. Biuro to zostaje pod kierownictwem szefa tego Departamentu Wydziału krajowego, któremu sprawy przemysłowe są przydzielone.

§. 13.

Pisma, wychodzące z Komisji, mają być zaopatrzone podpisem prezesa lub kierownika biura.

§. 14.

Członkowie zamiejscowi, przybywający na posiedzenia, tudzież członkowie, wykonujący czynności z polecenia Komisji poza miejscem zamieszkania, otrzymują dyety 10 koron za każdy dzień użyty do czynności i jako zwrot kosztów podróży: za podróż koleją żelazną opłatę I. klasy, a za podróż drogą pocztową po 3 korony za miarometr.

Delegaci i korespondenci mają prawo żądać zwrotu wydatków, poniesionych z powodu pruczonych im czynności.

§. 15.

Mianowany przez Wydział krajowy lub przez Komisję członek, który nie wziął udziału w trzech po sobie następujących posiedzeniach Komisji i nieusprawiedliwił swej nieobecności, przestaje być członkiem Komisji, a w jego miejsce powoła Wydział krajowy, a względnie Komisya innego członka na resztę kadencji.

§ 16.

Komisya uchwała, a Wydział krajowy zatwierdza, regulamin czynności komisji i instrukcję dla jej biura.

§. 17.

Komisya przedkłada corocznie Sejmowi za pośrednictwem Wydziału krajowego sprawozdanie ze swych czynności.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi przyjęcie tego statutu Komisji krajowej dla spraw przemysłowych *en bloc*. Izba uchwała przyjęcie powyższego statutu *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały statut *en bloc*.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji drogowej o wniosku posła Szajera w sprawie uznania dróg z Rzeszowa przez Strzyżów do Jasła, tudzież z Rzeszowa przez Głogów, Kolbuszową, Majdan do Tarnobrzegu, za krajowe.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Szajera o uznanie dróg: Rzeszów-Jasło i Rzeszów-Głogów-Kolbuszowa-Majdan-Tarnobrzeg za krajowe, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Szajer i stawia następujący wniosek:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby ukrajowienie drogi Rzeszów-Kolbu-

szowa-Tarnobrzeg wziął w najbliższym czasie pod rozważę;

2. a na drogę Rzeszów-Strzyżów-Jasło udzielił 75% subwencji.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba nie popiera wniosku p. Szajera, a następnie uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca poseł Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych przyjmuje się do wiadomości:

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu:

a) aby przedłożył Wysokiemu Sejmowi wnioski co do rozwinięcia krajowej stacji doświadczalnej dla produktów naftowych i poczynił starania u c. k. Rządu o uzyskanie dla niej charakteru instytucji publicznej i subwencji z funduszków rządowych.

b) przedłożył Wysokiemu Sejmowi wnioski co do popierania studyów i prób nad ulepszeniami przyrządów i narzędzi wiertniczych w naszym kraju rozpowszechnionych.

3. i rezolucję:

Ponawiając rezolucję Wysokiego Sejmu krajowego z dnia 13-go lutego 1894 roku, wzywa się c. k. Rząd, aby w najkrótszym czasie uzupełnił wykłady górnicze w c. k. lwowskiej szkole politechnicznej urządzeniem V-go górniczo-hutniczego Wydziału.

4. Wzywa się c. k. Rząd, aby po ukończeniu dochodzeń o katastrofie w Borysławiu, wynik tych dochodzeń zakomunikował Wydziałowi krajowemu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Bujnowski.

Przemawia p. Stojalowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wnioski 1-4 komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji prawniczej o wniosku p. Stapińskiego w przedmiocie należnego gminom dodatku gminnego od podatku dochodowego za wykonywanie prawa propinacyi od r. 1893 do r. 1897.

Sprawozdawca p. Korol, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby za pośrednictwem i przy czynnem współdziałaniu Wydziałów powiatowych sprawdził, którym gminom i w jakiej wysokości należy się zaległy dodatek gminny od podatku dochodowego za wykonywanie prawa propinacyi od roku 1893 do r. 1897 i aby nie wyczekując podań od gmin, wyjednał u c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego wypłatę tychże na ręce Wydziałów powiatowych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia poseł Stapiński i stawia do powyższego wniosku komisji następujący wniosek dodatkowy:

„Zarazem poleca się Wydziałowi krajowemu, aby o wyniku tej akcji przedłożył Sejmowi w roku 1904 sprawozdanie“.

Izba popiera dodatkowy wniosek p. Stapińskiego.

Przemawia p. Bujnowski.

Przemawia p. Stojalowski.

Przemawia p. Bujnowski.

Przemawia p. Szwed.

Przemawia p. Wincenty Kraiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek komisji, a na-

stępnie oddzielnie uchwała dodatkowy wniosek p. Stapińskiego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji prawniczej o wniosku p. Stapińskiego w sprawie wprowadzenia języka polskiego jako urzędowego w służbie wewnętrznej i korespondencji wszystkich urzędów galicyjskich.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa ponownie c. k. Rząd, aby po myśli Najwyższego postanowienia z dnia 4 czerwca 1869 i rozporządzenia całego Ministerstwa z dnia 5. czerwca 1869 wprowadził co rychlej język polski jako urzędowy w służbie wewnętrznej i w znoszeniu się z innemi władzami w kraju do wszystkich c. k. urzędów i władz rządowych Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, podległych Ministerstwom: spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty, sprawiedliwości, skarbu, handlu, rolnictwa i obrony krajowej w granicach Najwyższem postanowieniem z dnia 4. czerwca 1869 wskazanym.

Wnioskiem tym załatwioną zostaje petycja Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu z d. 21. czerwca 1902 l. 567 w tej samej sprawie i w tym samym duchu do Wysokiego Sejmu wniesiona.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o administracji krajowych funduszy koszarowych za czas od 1. stycznia do 30. listopada 1901.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o administracji krajowych funduszów koszarowych za czas od 1. stycznia 1901 do 30. listopada 1901.

II. Sejm wzywa Rząd o zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. k. wojska ze skarbu państwowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wniosek I. i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. Garapicha w przedmiocie dostaw dla armii i rozmaitych ulg dla ludności w celu złagodzenia ciężarów powinności wojskowej.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

1. ażeby wszystkie ulgi poczynione na rzecz rolników węgierskich przy dostawach zboża i ziemiopłodów dla c. i k. armii i obrony krajowej zaprowadził w Austrii, a poszczególnie w Galicji;

2. ażeby bezpośrednio dostawy w drobnych ilościach zaprowadził nietylko jak dotychczas przy zakupnie zboża, ale także przy zakupnie wszystkich innych ziemiopłodów, a mianowicie: siana, słomy, drzewa, mleka, masła i t. d.;

3. ażeby procent dostaw przemysłowych przez c. i k. armię i obronę krajową

w wysokości 25%, drobnym przemysłowcom przyznany, do 50% podwyższyl i drobnych przemysłowców z Galicji a w szczególności przemysł domowy przy dostawach domowych w wydatniejszej mierze uwzględnił;

4. ażeby żołnierzom należącym do ludności rolniczej regularnie udzielał urlopów podczas żniw;

5. ażeby rezerwistów podczas żniw do służby nie powoływał;

6. ażeby przepisy zabraniające odbywania manewrów i ćwiczeń wojskowych podczas żniw i innych naglących robót polnych, władze wojskowe w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem ściśle wykonywały;

7. ażeby szkody zrządzone w czasie manewrów i ćwiczeń wojskowych w rejonach fortecznych sprawiedliwie wynagradzano;

8. ażeby c. k. Rząd przedłożył ciałom prawodawczym oparty na postępowaniu ustnem i jawnem, oraz na zasadzie oskarżenia i obrony projekt procedury karnej dla c. i k. armii;

9. ażeby c. k. Rząd albo postarał się o uchylenie przepisów ograniczających własność przez przymusowe wystawienie rewersów demolacyjnych w rejonach fortecznych, albo też na rzeczone z ustawą cywilną i ustawami zasadniczymi państwowymi sprzeczne ograniczenia własności należycie wynagradzał.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Szajer i stawia następujący dodatkowy wniosek:

Wzywa się Rząd, aby wszystkie stare sprzęty i mundury wojskowe z wolnej ręki włościanom sprzedawał.

Izba popiera dodatkowy wniosek p. Szajera.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu, i przyjmuje dodatkowy wniosek p. Szajera.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy

wnioski 1—9 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje, a następnie w osobnem głosowaniu uchwała Izba dodatkowy wniosek p. Szajera.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego t. j. Sprawozdanie komisji sanitarnej o wniosku p. rektora Rydygiera w sprawie budowy budynków potrzebnych dla pomieszczenia klinik Wydziału lekarskiego Uniwersytetu lwowskiego usuwa z porządku dziennego na życzenie sprawozdawcy, gdyż komisja pragnie nad tą sprawą ponownie się zastanowić.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy miasta Przeworska o odpisaniu zaległych prestacyj szkolnych na płace nauczycieli i obniżenie tejże prestacyi.

P. Czartoryski w zastępstwie sprawozdawcy p. Kramarczyka odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycją gminy miasta Przeworska odstepuje się Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że porządek dzienny został wyczerpany i naznacza następne posiedzenie na dzień 30. września godzinę 10-tą rano.

Marszałek oznajmia dalej, że Izba materiał gotowy już wyczerpała, i uprasza przewodniczących komisyj, by zwołali komisje w czasie przerwy celem dostarczenia materiału Izbie, wreszcie oświadcza, że porządek dzienny następnego posiedzenia będzie posłom rozesłany.

Marszałek zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 4 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Ks. Teodor Bohaczewski w. r.

Protokół

25. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 30. września 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 55 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badińi.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 98.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły dwudziestego trzeciego i dwudziestego czwartego posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Marszałek oznajmia, że urlopów udzielił pp. Piętakowi, Janowi Szeptyckiemu, Adamowi Skrzyńskiemu, Gorayskiemu i Adamowi Jędrzejowiczowi.

Marszałek oznajmia, że otrzymał pismo c. k. Sądu krajowego karnego oddz. IX. z 20/9. 1903, Pr. IX $\frac{87/3}{8}$ w sprawie wyjednania zezwolenia na karno-sądowe ściąganie p. Stapińskiego w kierunku występku

z §§. 487 i 488. u. k. i wzywa sekretarza do odczytania tego pisma.

Sekretarz p. Urbański odczytuje powyższe pismo i wnosi na odesłanie go do komisji prawniczej, który to wniosek Izba bez rozprawy uchwała.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacyi.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Interpelacya

do

Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządu!

Sąd powiatowy w Czarnym Dunajcu mieści się w domu najętym, w którym równocześnie znajduje się szynk bardzo uczęszczany. Już ta sama okoliczność powinna przemawiać przeciw temu, by pod tym samym dachem, z kąd się szerzy zgnilizna moralna, mieścił się także przybytek, w którym wymierza się sprawiedliwość. Lecz ma lokal ten jeszcze inne bardzo rażące wadliwości? Tak nie ma on ani sali rozpraw ani poczekalsi, z powodu zaś szczupłości ubikacyj panują w nim niemożliwe stosunki sanitarne. Areszta umieszczone są nad piekarnią — dostęp do pojedynczych celek możliwy tylko z galeryjki drewnianej. Wo-

bec tego w razie ognia przebywające osoby w aresztach narażone są wprost na spalenie żywcem.

Na skutek starań kierowników sądu tamtejszego, którzy żyją w ciągłej obawie o życie więźniów, władze sądowe krajowe podjęły akcyę zdążającą do wybudowania odpowiedniego budynku państwowego na pomieszczenie sądu, ku czemu wszystkie przedwstępne kroki zostały poczynione i akta przedłożone Ministerstwu.

Zdawało się, że sprawa znajduje się na najlepszej drodze, i że rząd przystąpi niebawem do postawienia odpowiedniego budynku na pomieszczenie sądu; tymczasem ministerstwo sprawiedliwości reskryptem z lipca 1903 roku do l. 17.226 zawiadomiło Prezydium sądu wyższego w Krakowie, „że nie jest w możności prowadzić dalej akcyi wystawienia państwowego budynku na pomieszczenie Sądu“. Ponieważ odłożenie przez Ministerstwo budowy Sądu na czas nieograniczony — jak z powyższego pisma widać — można jedynie tłumaczyć niezajomością stosunków miejscowych, gdyż w przeciwnym razie nie traktowałyby tej sprawy tak lekko — zwłaszcza gdy się rozchodzi o życie ludzkie — dlatego podpisani zapytują, czy Rządowi znane są warunki pomieszczenia sądu w Czarnym Dunajcu i czy nie byłby skłonny do przystąpienia jak najrychlej do budowy własnego domu na pomieszczenie sądu.

Interpelant.

Dr. Bednarski w. r.

Rayski, Wurst, Huza, Jabłoński, Maryewski, Vayhinger, Małachowski, Romanowicz, Łazarski, Buynowski, Michalski, Rutowski, Tarnawski, Jahl, Fruchtmann:

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 30. września 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 2364, 2366, 2368, 2369, 2370, 2371, 2374, 2375, 2377, 2378, 2380, 2381, 2384, 2390, 2391, 2393, 2396, 2397—2399, 2414, 2415, 2418—2422, 2424—2428, 2429—2438, 2440, 2441, 2443, 2444, 2447—2455, 2469—2471, 2476—2481, 2484—2487, 2491—2499, 2502—2503, 2516 do 2532, 2537, 2539—2542.

Komisji szkolnej Ls. 2365, 2367, 2372, 2373, 2385, 2386, 2388, 2389, 2394, 2395, 2416, 2417, 2423, 2439, 2446, 2475, 2482, 2483, 2533, 2534, 2536, 2538.

Komisji petycyjnej Ls. 2445.

Komisji administracyjnej Ls. 2376, 2379, 2387.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 2382, 2383, 2488—2490, 2500, 2501.

Komisji podatkowej Ls. 2392, 2400.

Komisji przemysłowej Ls. 2442.

Komisji dla biur pośrednictwa pracy Ls. 2456—2468.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 2474.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2400 Wydziału Rady powiatowej w Starym Samborze z prośbą Zwierzchności gminy m. Chyrowa o nadanie prawa poboru opłat od napojów spirytusowych, piwa i miodu; przemawia p. Agopsowicz popierając tę petycyę i wnosząc na odesłanie tej petycyi do komisji podatkowej.

Izba uchwała przekazanie tej petycyi komisji podatkowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2414 Zarządu „Selańskiej Bursy“ w Stanisławowie, o udzielenie zapomogi przemawia p. Huryk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2415 Wydziału Towarzystwa ruskich Pań w Stani-

stawowie o zapomogę, przemawia p. Huryk popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2501 Galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie w sprawie podniesienia sadownictwa, Marszałek udziela głosu p. Kozłowskiemu dla poparcia petycji. P. Kozłowski nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2542 Oddziału Towarzystwa sanockiego pszczelniczko-ogrodniczego o założenie szkółki sadowniczej powiatowej lub okręgowej lub o udzielenie znaczniejszej na ten cel subwencji; przemawia p. Lipiński popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Komisarz rządowy radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacje:

1) pp. Krempy i tow. wniesioną dnia 10/7. 1902, w sprawie wymiaru należitości od kontraktów kupna sprzedaży nieruchomości w różnych miejscach powiatu mieleckiego;

2) pp. J. Stapińskiego i tow. wniesioną dnia 30/12. 1902, w sprawie niesłusznego wymierzenia kary stemplowej 40 nauczycielom, którzy podpisali petycję o przyznanie im praw i plac nauczycieli szkół wydziałowych;

3) pp. Huzy i tow. wniesioną d. 29/12. 1902, w sprawie wymiaru przez Urząd podatkowy w Grybowie należitości Paschkowi;

4) pp. Stojalowskiego i tow. wniesioną dnia 29/12. 1902, w sprawie rzekomego

brania łapówek przez c. k. st. komisarza Stawskiego w Żywcu;

5) pp. J. Stapińskiego i tow. wniesioną dnia 19/9. 1903, w sprawie niezalutwania protestu przeciw wyborom Rady gminnej w Żywcu;

6) pp. Mogiluńskiego i tow. wniesioną dnia 9/7. 1902, w sprawie wyborów do Rady gminnej w Medyni pow. Kalusz;

7) pp. Huryka i tow. wniesioną dnia 12/7. 1902, w sprawie napadu żandarma Józefa Puszeki na Michała Dutezaka w Korszowie pow. kołomyjskiego;

8) pp. Starucha i tow. wniesioną dnia 10/7. 1902, w sprawie postępowania żandarma, który włościanom pędzącym bydło ze Słobody złotej pow. Brzeżany na targ do Kozłowa uznał paszporty bydłace za nieważne z powodu wystawienia ich w języku ruskim;

9) pp. Bohaczewskiego i tow. wniesioną dnia 12/7. 1902, w sprawie rzekomo brutalnego postępowania żandarma z kilku gospodarzami z Jamelnicy pow. Stryj.

Marszałek udziela głosu p. Buynowskiemu.

Przemawia p. Buynowski w sprawie odpowiedzi p. Komisarza rządowego na interpelację ad 1).

Marszałek przerywa p. Buynowskiemu, i wzywa go by nie wchodził w meritum sprawy, lecz postawił formalny wniosek.

P. Buynowski przemawia i wnosi na otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. Komisarza rządowego na interpelację p. Krempy i tow. wniesioną dnia 10/7. 1902, w sprawie wymiaru należitości od kontraktu kupna sprzedaży nieruchomości w niektórych miejscowościach powiatu mieleckiego, na najbliższym posiedzeniu.

Izba popiera ten formalny wniosek p. Buynowskiego, a następnie bez rozprawy i oddzielnie ten wniosek uchwała.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu gospodarstwa rybnego.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie utworzenia trzech posad etatowych w biurze Patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek w Wydziale krajowym, tudzież w sprawie powiększenia liczby pracowników w temże biurze.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 K.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przyznania Antoninie Burzyńskiej, wdowie po nauczycielu szkół ludowych pensji wdowiej i dodatku dla małoletnich dzieci.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór komisji reformy wyborczej z 15 członków.

Wybór uzupełniający jednego członka komisji szkolnej.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego przekłada na koniec posiedzenia, ponieważ jeszcze nie ma kartek do przeprowadzenia wyborów.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Nowa wieś narodowa powiatu krakowskiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Nowa wieś narodowa powiatu krakowskiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

§. 1.

Gminie Nowa wieś narodowa powiatu krakowskiego zezwala się na pobór opłaty gminnej od psów w gminie, utrzymywanych po 10 koron rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze, oraz wskazanie wypadków, w których dozwołonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy, trzymane na uwięzi i psy do celów wojskowych utrzymywane.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Żółkiewskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór posła Dr. Michała Korcia na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Żółkiewskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu sanockiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Włodzimierza Truskolaskiego na posła z kuryi

gmin wiejskich powiatu Sanockiego uznać za ważny.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na odroczenie tego wyboru do jednego z najbliższych posiedzeń.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca powyższy formalny wniosek odraczający p. Stapińskiego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad sprawozdaniem Wydziału krajowego w tym przedmiocie.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na unieważnienie powyższego wyboru.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Stapiński na zapytanie Marszałka oznajmia, że stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego w tej sprawie.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Stapińskiego, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje wniosek Wydziału krajowego w tej sprawie.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miast Gorlice - Jasło.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Adama hr. Skrzyńskiego na posła z kuryi miast Gorlice - Jasło uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu bobreckiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Stanisława Mycielskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Bobreckiego uznać za ważny.

Przemawia p. Bohaczewski w rozprawie ogólnej.

Marszałek przerywa mowcy i oznajmia że przy weryfikacji wyborów nie może kwalifikacja posła, być ani przedmiotem rozprawy, ani uchwały, tylko sprawa ważności względnie nieważności wyborów.

Przemawia dalej p. Bohaczewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Bohaczewski na zapytanie Marszałka oznajmia, że żadnego formalnego wniosku w tej sprawie nie stawia.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu cieszanowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór p. Jana Gnońskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu cieszanowskiego uznać za ważny.

Przemawia w sprawie ogólnej p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek Wydziału krajowego w tej sprawie.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego większych posiadłości byłego obwodu brzeżańskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi :

Wysoki Sejm raczy wybór P. Mikołaja Torosiewicza na posła z kuryi większych posiadłości byłego obwodu brzeżańskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje .

Sprawozdanie Komisji prawniczej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie petycji gmin Dobra szlachecka i Dobra rustykalna o wydzielenie ich z c. k. Sądu powiatowego w Birezy i z c. k. Starostwa w Dobromilu a przydzielenie do c. k. Sądu powiatowego i Starostwa w Sanoku.

Sprawozdawca p. Władysław Czaykowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża w myśl ustawy z 11. czerwca 1868 L. 59. Dz. p. p. c. k. Rządowi opinię, że w interesie kraju i stron interesowanych leży wydzielenie gmin katastralnych Dobra szlachecka i Dobra rustykalna wraz z obszarami dworskimi tych gmin z okręgu sądowego w Birezy i Starostwa w Dobromilu a przyłączenie do okręgu sądowego i Starostwa w Sanoku.

Przemawia w rozprawie ogólnej p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje :

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Kozłowskiego w przedmiocie ochrony interesów krajowych przy zmianie taryfy cłowej i odnowienia traktatów handlowych.

Marszałek oznajmia, że ten punkt usuwa z porządku dziennego, albowiem komisya zamierza swe wnioski częściowo zmienić lub uzupełnić.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej w przedmiocie zaliczenia gminy Krynicy do miej-

scowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Bal uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisji:

Wysoki Sejm raczy chwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego L. 89.863/01 odsyła się napowrót Wydziałowi krajowemu z wezwaniem do przedłożenia w jak najkrótszym czasie projektu ustawy o zaliczenie całej wsi Krynicy do rzędu miejscowości podlegających ustawie gminnej z 3 lipca 1896 Nr 51 dz. u. kr. i o ewentualnem wcieleniu do tej gminy obszaru dworskiego.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej o petycji nauczycielek w sprawie obsadzania posad dyrektorek szkół wydziałowych.

Sprawozdawca p. K. Lnbomirski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisji, oświadczywszy, że Komisya czyni zmiany w pierwotnym swym wniosku, a to zamiast słów „na następnej sesji“ mają być słowa: „o ile możliwości w najkrótszym czasie“.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycję nauczycielek o zmianę ustawy w §. 9. ustawy z 23. maja 1895 Tyt. I. B. dz. u. k. 57. i to w następującem brzmieniu: „w szkole wydziałowej mają być oprócz dyrektora względnie dyrektorki i katechety przynajmniej trzej nauczyciele względnie trzy nauczycielki“ odstępuje się Wydziałowi krajowemu do przedłożenia o ile możliwości w najkrótszym czasie po zbadaniu wniosku do odpowiedniej zmiany ustawy.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisji drogowej o petycji Reprezentacji powiatowej w Krakowie w sprawie zastosowania §. 43. ustawy drogowej z 5. lipca 1897 do gmin podmiejskich powiatu krakowskiego.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycję reprezentacji powiatu krakowskiego, ażeby przepisy §. 43. ustawy drogowej z 5. lipca 1897 z zastrzeżeniem Cesarskiego zezwolenia rozciągnięte zostały na gminy podmiejskie: Półwie, Zwierzyniec Czarna wieś, Nowa wieś, Łobzów, Krowodrza, Prądnik, Grzegórzki i Dąbie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia na najbliższej sesji sejmowej swego wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Marszałek oznajmia, że obecnie zamierza przystąpić do punktu 5 porządku dziennego t. j. do wyboru komisji dla reformy wyborczej z 15 członków, po chwili jednak oznajmia, że na życzenie posłów z powodu małego kompletu zamierza zamknąć posiedzenie.

Marszałek uprasza komisję aby ze względu, że następne posiedzenie odbędzie się dnia 3 października 1903, ze chciały w dwóch dniach wolnych od posiedzeń obradować i dostarczyć materyału, albowiem w czasie przerwy w poprzedzającym tygodniu komisje nie pracowały.

Marszałek oznajmia, że na porządku dziennym następnego posiedzenia będą umieszczone sprawy, które spadły z obecnego posiedzenia, następnie pierwsze czytanie dwóch wniosków, które zostaną zaraz odczytane i sprawozdanie komisji szkolnej

w przedmiocie założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku naglącego.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. wzywa się c. k. Rząd, ażeby nie czekając na zgłoszenia interesowanych jak najspieszniej z urzędu zarządził odpisanie podatku gruntowego w gminach dotkniętych katastrofami elementarnymi a równocześnie ażeby bezzwłocznie zaniechano ściągania podatków w tychże gminach, jakie ma miejsce już w wielu powiatach kraju i

2) wzywa się Wydział krajowy do bezzwłocznego zawezwania wszystkich Wydziałów powiatów dotkniętych klęskami elementarnymi, ażeby jak najspieszniej a w każdym razie przed ukończeniem tegorocznej sesji sejmowej przedłożyły Wydziałowi krajowemu plany robót publicznych jakie w danych powiatach są możliwe i pożądane a których wykonanie dałoby zarobek ludności dotkniętej katastrofami elementarnymi.

Oleśnicki
wnioskodawca:

Skołyszewski, Mazikiewicz, Glidziuk, Staruch, Bohaczewski, Korol, Huryk, Mogilnicki, Szponder, Barabasz, Potoczek, Ostapczuk, Barwiński.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Oleśnicki na zapytanie Marszałka oznajmia, że zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie I. (pierwszego) wniosku do komisji podatkowej, a II. (dr-

giego) wniosku, zawartego w jego nagłym wniosku do komisji budżetowej.

Marszałek oznajmia i zastrzega się, by tak jak w tym wypadku nie zechciano nadal w jednym wniosku łączyć właściwie dwóch wniosków odrębnych; których odesłania do dwóch osobnych komisji sam wnioskodawca żąda uznając tem samem, że właściwie postawił dwa odrębne wnioski.

Izba uchwała bez rozprawy odesłanie I. części, a właściwie I. wniosku naglącego p. Oleśnickiego do komisji podatkowej, II-go do komisji budżetowej.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek.

Obok kraj. Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach znajduje się p. b. 444 i p. gr. 103--104--105, na których zbudowany jest stary szpital powszechny i dom nowo wybudowany, służący za pomieszkanie, dla zakonnic. Z rokiem przyszłym domy te będą opróżnione, gdyż szpital powszechny jak wiadomo, przeniesie się do nowego gmachu.

Parcela ta wedle naszego zdania, nadzwyczajnie przedstawia korzyści dla kraj. Zakładu sadowniczego, nie tylko bowiem zaokrąglą ogród w tem miejscu właśnie zupełnie nieforemny, ale i z drugiej strony, co o wiele bardziej przemawia za tym kawalkiem, że tenże daje możność rozszerzenia ogrodu morelowego; część ogrodu bowiem dzisiaj przeznaczona pod uprawę morel wobec aklimatyzacji nowych odmian jest za szczupłą. Wiadomem jest, że w kotlinie Zaleszczyckiej morele dają się tylko hodować do pewnej wysokości; w krajowym zakładzie sadowniczym miejsca odpowiednie pod uprawę morel zostały zupełnie wyzyskane, tak, że nawet kwatera przeznaczona pod orzechy włoskie z powodu uprawy morel musiała być przeniesioną w inne miejsce ogrodu.

Obecnie gdy Wydział krajowy utworzył posadę drugiego nauczyciela dla prze-

tworów owocowych, okaże się w niedalekiej praktyce, że dzisiejszy budynek kraj. Zakładu jest za szczupły; rozumiemy bowiem, że nauczyciel dla przetworów owocowych winien poprowadzić małą fabryczkę tychże przetworów, na pomieszczenie której, choćby w mniejszych rozmiarach, w głównym budynku nie ma miejsca.

Jedną z trosk, przy zakładaniu dzisiaj ogrodów, jest oglądanie się przyszłych właścicieli sadów na kwestyę zbytu wyprodukowanych owoców; — fabryczka taka dała by niejako gwarancję zbytu owoców, przez co przyczyniłaby się pośrednio do zakładania większej ilości ogrodów w pow. Zaleszczyckim.

Na parceli wyż wymienionej, obok starego budynku szpitalnego, który musi być zdemolowany, znajduje się nowy, jak wyżej naprowadziliśmy (pomieszkanie dla zakonnie) składający się z 8 ubikacyi i tenże nadaje się na pomieszczenie małej fabryczki przetworów owocowych, oraz i na pomieszkanie dla fachowego nauczyciela.

Kraj. Zakład sadowniczy ma dzisiaj pomieszczenie zaledwie na 5 chłopców; zgłasza się zaś ilość chłopców coraz większa z okolicy którzy nie znajdując pomieszczenia w Zakładzie nie mogą korzystać z praktyki ogrodniczej w kraj. Zakładzie sadowniczym.

Mając więc i ten czynnik na względzie, uważamy za stosowne zaproponować, by pomieszczenie w dzisiejszym budynku zakładowym otrzymało przynajmniej 15 chłopców, bo zakład powiększając się co do przestrzeni i mając za zadanie produkować do 20.000 drzewek rocznie, powinien mieć odpowiednie stałe siły, pracujące w Zakładzie przez rok cały.

Cena 16.000 kor. za tę parcelę ewentualnie dokupić się mającą, wedle naszego zdania, również nie jest wygórowaną, gdyż zważywszy naprowadzone powyżej dane i weźniemy pod uwagę dodatnie strony z zakupu tej parceli z uwagi na powyższe okoliczności podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, upoważnia się Wydział krajowy do zakupu realności po dawnym szpitalu powszechnym w Zaleszczykach parcele bud. 444 i par. gr. 103, 104, 105 — na rozszerzenie kraj. Zakładu sadowniczego — i na ten cel udziela się kredytu do wysokości 16.000 koron.

We Lwowie, dnia 30 września 1903.

Wnioskodawca:

Tadeusz Cieński w. r.

Cielecki, Jan Urbański, Borkowski, Rudrof, Płocki, Pawlikowski, Piniński, St. Staudnicki, Schnell, Laskowski, Gnoiński, Horodyski, Trzecieski, Bal, Jan Götz.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek

p. Oleśnickiego i towarzyszy, w sprawie zmiany systemu dwutypowego szkół ludowych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się e. k. Rząd, aby przeprowadził reorganizację planów naukowych dla szkół ludowych w Galicyi w tym kierunku, iżby różnica typów wyższego lub miejskiego i niższego lub wiejskiego, zaprowadzona rozporządzeniem galicyjskiej Rady szkolnej krajowej z 7. marca 1903, L. 1741 na podstawie upoważnienia e. k. Ministerstwa oświaty i wyznań z 13. stycznia 1893, L. 489 była zmienioną, tak, ażeby w gminach wiejskich szkoły ludowe trzyklasowe urządzone były w sposób dający możność ukończonym uczniom z dobrym postępem trzecią klasę na wsi bez przeszkód i uzupełniającego przygotowania być przyjętymi do klasy czwartej szkół ludowych wyższo-klasowych.

Wnioskodawca:

Oleśnicki w. r.

Korol, Bohaczewski, Huryk, Głidziuk, Barabas, Ostapczuk, Barwiński, Skołyżewsk

Stojałowski, Mazikiewicz, Staruch, Szponder, Mogilnicki, Potoczek,

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia, które się odbędzie 3. października 1903 o godzinie 10 rano. Porządek dzienny tego posiedzenia

będzie posłom rozesłany, a Marszałek zastrzega sobie umieszczenie na tym porządku dziennym jeszcze drobniejszych spraw, któreby z komisyj wpłynęły.

Marszałek zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 2. minut 30 popołudniu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

26. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 50 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 124.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego piątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Brunickiemu do końca bieżącego tygodnia, p. Włodkowi do 5. b. m., p. A. Lubomirskiemu na 3 dni, p. Struszkiewiczowi na 8 dni.

Izba udziela bez rozprawy urlopu p. Krementowskiemu do końca bieżącej sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odezytuje spis petycyj wniesionych po dzień 3. paździer-

nika 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 2543—2546, 2548, 2550, 2551, 2555, 2558, 2559, 2563, 2572, 2573, 2574, 2576 do 2578, 2580, 2581, 2583, 2587, 2589, 2594—2596, 2606, 2609—2611, 2615, 2616, 2618, 2620, 2622, 2626—2630, 2633—2635, 2637, 2638, 2641, 2643, 2645, 2650, 2651, 2653, 2662, 2664, 2665.

Komisji szkolnej Ls. 2552—2554, 2556, 2560, 2575, 2585, 2586, 2588, 2592, 2593, 2621, 2623, 2642, 2646, 2647, 2649, 2652, 2654, 2655, 2663, 2669.

Komisji gminnej Ls. 2549.

Komisji petycyjnej Ls. 2613.

Komisji administracyjnej Ls. 2582, 2599, 2608, 2636.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 2564—2571, 2598, 2607, 2625, 2644, 2648.

Komisji drogowej Ls. 2590, 2612, 2624.

Komisji kolejowej Ls. 2666.

Komisji przemysłowej Ls. 2547, 2584, 2617, 2619.

Komisji sanitarnej Ls. 2557, 2591.

Komisji wodnej Ls. 2579, 2600.

Komisji dla ustawy o biurach pracy Ls. 2656—2658.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 2597, 2632.

Po odczytaniu petycji Ls. 2607 miasteczka Korezyna p. Krosno o zniesienie rozporządzenia o markowaniu świń, przemawia p. Stapiński popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2608 gminy Chorkówka powiat Krosno o zniesienie ustawy łowieckiej, przemawia p. Stapiński popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2609 Gminy Białobrzegi pow. Krosno o zapomogę z powodu nieurodzajów i wylewów, przemawia p. Stapiński, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2611 Gminy Targowica polna pow. Horodenka o zapomogę i wyjednanie odpisania podatku dla pogorzalców, przemawia p. Oleśnicki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2612 Gminy m. Halicz pow. stanisławowskiego o budowę żelaznego mostu na Dniestrze, przemawia p. Huryk pierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2633 i 2634 Zwierzchności gminy Targowica i Potoczyska pow. Horodenka o zapomogę dla pogorzalców, przemawia p. Theodorowicz popierając te petycje.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacji.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Interpelacja

do c. k. Rządu w sprawie naszych poczt i telegrafów.

Zewsząd dochodzą nas skargi i zażalenia na nienależyte funkcjonowanie naszych poczt galicyjskich. Jedni nie otrzymują na czas prenumerowanych gazet, drugim przypadają zwykle listy, trzecim wędrują przesyłki całymi miesiącami, innym wreszcie przychodzą listy i przesyłki znacznie uszkodzone. Na niektórych pocztach z reguły nie można nadawać, bo listy bywają otwierane. Dużo jest takich, co się skarży na niedoręczenie wysłanego telegramu nawet w bardzo ważnych wypadkach.

Pełno się czyta po dziennikach o nadużyciach pocztowych i t. d. A co skarg na nietaktowne i nieraz obrażające obchodzenie się funkcyjaryuszów pocztowych z publicznością — długo trzeba by wyliczać. Słowem nasze pocztę galicyjskie coraz bardziej zaczynają niedomagać i stawiają nieraz publiczność w kłopotliwe położenie, gdyż czasami przez zaniedbanie swoich obowiązków lub spełnienie ich nienależyte narażają ją na nieobliczone straty.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd:

1. Co zamierza uczynić, ażeby pocztę nasze funkcjonowały należycie, ażeby listy i przesyłki były adresatom na czas doręczane, aby zwykle listy nie ginęły wcale.

2. Czy nie uważa c. k. Rząd za potrzebne i konieczne ustanowienia w urzędzie listonoszy wiejskich, upaństwowienia wszystkich dotychczasowych poczty prywatnych, usunięcia z poczty niedorosłych dziewcząt i chłopców, a zaprowadzenia w miejsce ich służby zaprzysiężonej, stałej i ukwalifikowanej, pojmującej swoje zadanie należycie.

3. Czy nie byłby c. k. Rząd skłonny zaprowadzić w urzędzie na pocztach księgi zażeń dla publiczności, tak jak to jest na kolejach państwowych.

Lwów, dnia 30. września 1903.

St. Potoczek w. r.

Oleśnicki, Szponder, Ostapczuk, Barabasz, Stojalowski, J. Stapiński, Bohaczewski, Huryk, Skołyszewski, Bujnowski, Korol, Mazikiewicz, Rayski, Bednarski, Mais.

Interpelacya

do

Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika.

Od rozdziału uchwalonej sumy konkurencyjnej na budowę rzym. kat. kościoła w Ciężkowicach nad rzeką Białą, wniosła rekurs kolatorka p. br. Ludwina Bobrowska i c. k. Dyrekeya kolei państwowych w Krakowie w sierpniu 1900 roku.

Rekursy te pomimo upływu przeszło 3 lat, dotąd załatwione nie zostały jakkolwiek tak konsystorz biskupi w Tarnowie jak c. k. Prokuratorya skarbu we Lwowie, c. k. Sąd obwodowy w Nowym Sączu i c. k. Starostwo w Grybowie udzieliły w swoim czasie c. k. Namiestnictwu żądanych od nich wyjaśnień i opinii.

Ponieważ rozpoczęta funduszami ze składek publicznych budowa wspomnianego kościoła z powodu niezałatwienia rzeczonych rekursów wiele cierpi, podpisani za-
pytują:

Jaki jest powód niezałatwienia dotychczas wspomnianych rekursów i czy Jego

Ekscelencyja gotów jest spowodować rychłe merytoryczne załatwienie onychże

M. Huza
interpelant.

Tarnawski, Romanowicz, Witosławski, Rayski, Vayhinger, Wurst, Michałowski, Wiśniewski, Jabłoński, Bednarski, Maiss, Bujnowski, Lipiński, Tomaszewski, Loewenstein.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie budowy nowej szkoły w gminie Jablonka powiatu Bohorodeczańskiego.

Gmina Jablonka powiatu bohorodeczańskiego pomimo skrajnego ubóstwa postanowiła wystawić budynek szkolny i w tym celu odbyła się rozprawa konkurencyjna w dniu 11. czerwca 1901. Uchwalono budować kosztem stron obowiązanych do konkurencyi szkołę drewnianą, sporządzono własnym kosztem plan, kosztorys, postarano się o materiał budowlany, opłacono koszta komisji i przeprowadzono inne przedwstępne roboty tak, że gmina do końca 1901 r. byłaby miała swój budynek szkolny.

Tymczasem nieszczęście chciało, że na przedstawienie c. k. Rady szkolnej okręgowej w Bohorodeczanach zgodziła się c. k. Rada szkolna krajowa wymurować szkołę gminie Jablonka przy pomocy subwencyi z funduszu szkolnego krajowego. Obawiając się przewleczenia sprawy chciała gmina za to podziękować. Starostwo w Bohorodeczanach jednak pod dniem 3. grudnia 1901 L. 1232/R. s. o. prawie przymusiło gminę do zgodzenia się na obiecaną. W następstwie tego przybyły nowe koszta. Murowana szkoła nie mogła stać na dawnym szkolnym gruncie, bo ten był za mały pod względem przestrzeni, gmina więc kupiła nowy plac, zainstalowała go na rzecz miejscowej szkoły a ponadto udzieliła z gra-

niczącej z tym placem parceli gminnej przetrzeźni 1 morga dla użytku nauczyciela. Sporządzono nowy plan i kosztorys, co kosztowało 30 K. Zapłacono nowe koszta komisyjne w kwocie 32 K. 60 h. Sprzedano bardzo niekorzystnie gotowe już drzewo, a część jego zupełnie zgniła, bo sprawa ta z winy gminy przewlekła się. Ale zawsze przecież gmina Jabłonka miała nadzieję, że chociaż później, to jednak przyjdzie do murowanego budynku szkolnego to przecież miała czarne na białem, że szkoła przy subwencji funduszu szkolnego krajowego w Jabłonce wymurowaną będzie. Tymczasem Rada szkolna okręgowa w Bohorodczanach uchwałą z dnia 26. kwietnia 1903 l. 502 udzieliła gminie Jabłonka reskrypt Rady szkolnej krajowej z dnia 3. kwietnia 1903 l. 11.159, którym to postanowienie swoje co do murowania szkoły w Jabłonce przy subwencji funduszu szkolnego krajowego cofa.

Wobec tego zapytują podpisani:

I. Na jakiej podstawie cofnęła Rada szkolna krajowa postanowienie swoje co do murowania szkoły w Jabłonce przy pomocy funduszu szkolnego krajowego?

II. Czy gotów jest c. k. Rząd szkodę przez to wyrządzoną gminie Jabłonce zwrócić, względnie pierwotną swoją uchwałą restytuować?

Bohaczewski
interpelant.

Huryk, Oleśnicki, Glidziuk, Korol, Barabasz, Barwiński, Skołyszewski, Stojalowski, Ostapczuk, Szponder, Potoczek, Mazikiewicz, Stapiński, Ohrymowicz.

Interpelacya

do c. k. Rządu i Wydziału krajowego w sprawie budowy mostu na rzece Łomnicy na drodze komunikacyjnej z Perehińska do Podlutego i Kalusza.

Urzędowe sprawozdanie o tegorocznych klęskach elementarnych konstatuje, że Galicyę zachodnią nawiedziła powódź a wschodnią gradobicie i odpowiednio do tego został uchwalony podział zapomóg i zasiłków od kraju i państwa. Tymczasem w Perehińsku, powiatu doliniańskiego, straszna powódź przy końcu maja b. r. zniszczyła zupełnie most na rzece Łomnicy.

Wszelka komunikacya pomiędzy Perehińskiem a Podlutem, Kaluszem i okolicznymi wsiami została przerwana. Nawet paroch udający się do spełniania funkcji duchownych do swoich parafian nie może być pewnym swego życia, bo w rzece Łomnicy, przez którą trzeba przejeżdżać znachodzą się wielkie bryły kamienia, wskutek których konie padają a wóz przewraca się. Ta anomalia trwa już zwyż 4 miesiące. Były wprawdzie różne komisye i c. k. Namiestnictwo przeznaczyło na ten cel 8.000 koron a Wydział krajowy 2.000 koron, lecz tego wszystkiego za mało. Nowy most bowiem kosztować musi najmniej 24.000 kor. a nboga ludność Perehińska oprócz prestacyi w naturze nie może do tego przyczynić się żadnym datkiem pieniężnym.

Dlatego podpisani zapytują czy Rząd gotów jest w porozumieniu z Wydziałem krajowym udzieloną na most w Perehińsku subwencyę podwyższyć, względnie jakąś część przeznaczoną zapomogi dla nawiedzonych powodzią także gminie Perehińsko udzielić, ażeby przerwana na rzece Łomnicy od 4 miesiące komunikacyę napowrót przywrócić?

Bohaczewski
interpelant

Skołyszewski, Huryk, Oleśnicki, Glidziuk, Korol, Barabasz, Barwiński, Ostapczuk, Potoczek, Mazikiewicz, Szponder, Stojalowski, Ochrymowicz, Stapiński.

Interpelacya do c. k. Rządu.

Przy dokonanych w dniu 18. września 1902 wyborach do Rady powiatowej w Drohoby-

czu z kuryi gmin wiejskich zaszyły rażące nadużycia dotyczące przeprowadzenia ich a mianowicie:

I. C. k. Starostwo w Drohobyczu poleciło Zwierzchnościom gminnym reskryptem z dnia 21. marca 1903 l. 10.474 przeprowadzić do dnia 14 wybór delegatów do wyboru Rady powiatowej w Drohobyczu, tymczasem peryod urzędowania dawniejszej Rady powiatowej wtedy jeszcze nie skończył się, a Wysokie Prezydyum c. k. Namiestnictwa dopiero rozporządzeniem z dnia 11. sierpnia 1903 l. 9792/pr. rozpisało wybory do Rady powiatowej w Drohobyczu z kuryi wiejskiej na dzień 18. września 1903.

Chociaż §. 15 powiatowej ordynacyi wyborczej tylko c. k. Namiestnictwu nadaje prawo rozpisywania wyborów, chociaż od końca marca i początku kwietnia do sierpnia, a względnie września 1903 zaszyły w niektórych radach gminnych powiatu drohobyckiego co do składu esencjonalne zmiany, c. k. Starostwo w Drohobyczu wydało legitymacye do wyboru członków Rady powiatowej z kuryi wiejskiej na dzień 18. września 1903 delegatom wybranym jeszcze w marcu i kwietniu, a więc w czasie ustawą nieprzepisanym.

II. Nadkomisarz c. k. Starostwa Napadyjewicz nie pozwolił ks. Michałowi Baczyńskiemu z Ropczye przeglądać listy wszystkich detegatów uprawnionych do głosowania w celu ewentualnej reklamacyi w czasie do przeglądu list i na reklamacye przepisany, mówiąc że §. 22 pow. ord. wyb. dozwala tylko przeglądnienia wirylistów, a przeto doręczono kartę głosowania Ziškowi Sternbachowi z Medenic i ten rzeczywiście 18. września 1903 przy wyborach głosował, chociaż jeszcze przed dwoma miesiącami doręczono mu prawomocny akt oskarżenia o zbrodnię z §. 98 u. k. a nawet już w sierpniu b. r. odbyła się przeciw niemu rozprawa w Samborze, którą odroczone dla przesłuchania nowych świadków, stwierdzą to akta c. k. Sądu obwodowego w Samborze l. Vto. 308/03.

III. C. k. Starosta Dobrzyński brał żywy udział w układaniu listy, która przy wyborach 18. września b. r. otrzymała większość i pomimo tego, że niektórzy członkowie komitetu powiatowego starali się wyjednać u c. k. Starosty Dobrzyńskiego, ażeby do listy powiatowej z kuryi miejskiej wziąć kogo z ruskiej inteligencyi c. k. Starosta nie chciał na to zgodzić się, i rzeczywiście nikt z ruskiej inteligencyi nie wszedł do Rady powiatowej w Drohobyczu.

Dowodem na to świadkowie Iwan Kyszko z Kolica, ks. Stefan Chylak z Stebnika i Iwan Pałamar z Kolica.

IV. Dnia 18. września b. r. przy wyborze komisji do wyboru członków Rady powiatowej w Drohobyczu z kuryi wiejskiej zarządził komisarz rządowy p. Napadyjewicz głosowanie kartkami, oddając kartki na komisję zapisywał na liście głosowania, koncepista c. k. Starostwa p. Stanisław Góraleczyk.

Po zamknięciu głosowania, brał komisarz rządowy p. Napadyjewicz kilkanaście razy z urny po trochę kartek i ponieważ były tylko 2 listy, pierwsza z początkowym imieniem Baczyńskiego i towarzyszy, druga lista z imieniem p. Torskiego i towarzyszy, odczytywał seryami ile pierwsza lista ma głosów, a ile druga, a koncepista p. Góraleczyk miał notować to w liście głosowania dając jednej albo drugiej liście kreski w miarę otrzymanych i przez komisarza ogłoszonych głosów.

Tymczasem p. Góraleczyk parę razy zupełnie nie wpisał głosów na listę ks. Baczyńskiego i towarzyszy, jak poświadczą Petro Danyłow z Ropczye co do czterech głosów niewpisanych, z samego początku, a ks. Iwan Pasternak z Wacowie co do dwóch głosów nie wpisanych przy końcu liczenia głosów, lub świadomie umniejszał kilkanaście razy liczbę głosów, które ogłaszał komisarz rządowy liście z imieniem ks. Baczyńskiego i towarzyszy w ten sposób, że zamiast dawać nowe kartki w liście głosowania pociągał piórem po kreskach już zrobionych, a natomiast przyczyniał

liście z imieniem p. Torskiego tyle kresek, ile ich urwał liście przeciwniej.

To fałszowanie rezultatu głosowania na komisję przez p. Stanisława Góralczyka widzieli i poświadczą: Piotr Daniłow z Ropczyc, Wasyl Tymków z Liszni, Stefan Seńków z Jasienicy solnej, Józko Sadowy z Wróblewic i Teodor Koeko z Modrycza. Gdy po skończeniu zapisywania pokazało się, że wedle p. Góralczyka lista z ks. Baczyńskim otrzymała 91 głosów, a lista z p. Torskim 111, wystąpił p. Baczyński z Ropczyc i prosił komisarza rządowego p. Napadyjewicza ażeby jeszcze raz przerachował kartki jednej i drugiej listy, co bardzo łatwo zrobić, bo jedna lista od drugiej różni się wielkością a tego żąda z tej przyczyny, że niektórzy wyborcy widzieli, że p. Góralczyk zapisywał głosy ruskiej listy na rzecz listy przeciwniej i że rzeczywiście lista ruska na komisję ma większość! Wtedy p. Napadyjewicz oddzielił jedną listę od drugiej, zważył w rękach i nie licząc powiedział: tak, tak zaszła pomyłka lista ks. Baczyńskiego i towarzyszy ma 93 głosów a druga lista p. Torskiego 109 i tę listę ogłosił jako wybraną do komisji. Gdy ks. Baczyński zabrawszy drugi raz głos zażądał ścisłego przeliczenia kartek, spisania z nim protokołu i zapieczetowania kartek, to tego nie zrobił komisarz rządowy p. Napadyjewicz a zagroził ks. Baczyńskiemu, że go wyrzuci z sali wyborczej, a kartki złożył do kupy i oddał obwinionemu p. Góralczkowi. P. Góralczyk poszedł sobie z niemi do drugiego pokoju i co zrobił nie wiadomo, ale można domyśleć się, że starał się tam dowody swojej winy zniszczyć.

Wobec podanych faktów zapytują podpisani:

a) czy Wysoki e. k. Rząd uważa za ważny, zarządzony przez e. k. Starostwo w Drohobyczu pismem z dnia 21. marca 1903 l. 10.474 i dokonany wybór delegatów do wyboru członków Rady powiatowej w Drohobyczu z kuryi wiejskiej na 5 miesięcy przed reskryptem Wysokiego Prezy-

dyum e. k. Namiestnictwa z dnia 11. sierpnia 1903 l. 9792 rozpisującym te wybory, za prawny wobec §. 15 ord. wyb. pow.

b) Czy uważa odmowę e. k. Starostwa w Drohobyczu do wglądnięcia w listę delegatów z kuryi wiejskiej za usprawiedliwioną ustawą, a w takim razie, jeżeli spis delegatów z kuryi wiejskiej wbrew postanowieniom §. 16 ord. wyb. eo do Koła wyborczego z większych posiadłości jak i z kategorii przemysłu i handlu ma dla niewiadomych celów pozostać tajemnicą e. k. Starostwa bez prawa reklamacji dla ogółu, czy wręczenie karty legitymacyjnej Ziškowi Sternbachowi znanemu macherowi wyborczemu z Medenic zostającemu w śledztwie o §. 98 u. k. uważa za rzecz karygodną i pociągnie e. k. Starostwo w Drohobyczu do odpowiedzialności?

c) Czy wysoki e. k. Rząd gotów jest co do faktów pod IV. przeprowadzić surowe śledztwo, ukarać winnych za świadome fałszowanie regulaminu wyborów do komisji dnia 18. września 1903 w Drohobyczu i czy wobec notorycznego już nie w Galicyi, lecz w całej Austrii faktu, że wszystkie wybory w Drohobyczu odbywają się nadprzyrodzonym sposobem, że śledztwa sądowe wykazały przy wyborach do rady państwa z r. 1897 i 1900 wprost kradzież głosów na wielką skalę, że wybory do Rady państwa z r. 1902 były przeprowadzone w podobny sposób i że nowe wybory do Rady powiatowej są tylko dalszym ciągiem tego bezkarnego systemu, jaki na urągawisko praw i konstytucyi w e. k. Starostwie w Drohobyczu od szeregu lat praktykuje się, skłonny jest e. k. Rząd już raz przeprowadzić personalne zmiany w tem starostwie, któreby raz już podobnym jawnym bezprawiom koniec położyły.

2. Czy Wysoki e. k. Rząd wobec przedczesnego i nieprawnego wyboru delegatów do wyboru członków Rady powiatowej w Drohobyczu z kuryi wiejskiej ad I) i wobec nieprawnie przez sfalszowanie rezultatu głosowania ogłoszonej i urzędującej

komisy przy wyborach powiatowych w Drohobyczu z kurii wiejskiej z dnia 18. września 1903 uważa dokonany i ogłoszony dnia 18. września wybór 9 członków do Rady powiatowej w Drohobyczu z kurii wiejskiej za ważny i prawny i czy zbadawszy podane fakta gotów jest z urzędu unieważnić te wybory i nakazać przeprowadzić nowe w sposób legalny.

Oleśnicki
interpelant

Skolyszewski, Stojałowski, Mazikiewicz, Staruch, Mogilnicki, Szponder, Potoczek, Korol, Bohaczewski, Huryk, Glidziuk, Barabasz, Ostapczuk, Barwiński.

Interpelacya
do c. k. Rządu

Reskryptem z 27. marca 1903 l. 24.902 wydało c. k. Namiestnictwo Zakaz handlu domokrażnego nierogaczinną, który w celach weterynaryjno policyjnych ogranicza ruch handlowy nierogaczinną i dąży do tego, ażeby hurtowni handlarze nierogaczinną nie kupowali nierogaczinną po wsiach, a tylko na rynkach targowych i ażeby w ten sposób ułatwioną była kontrola weterynaryjna i nyskana możność zapobiegnięcia zarazom u świń.

Ten zakaz sam w w sobie usprawiedliwiony, przeprowadzają jednak władze administracyjne w sposób, który z jednej strony daleko idzie po za granice właściwego jego celu, a z drugiej staje się dla ludności wiejskiej bardzo uciążliwym i niepotrzebnie przykrym.

Zakaz ten tłumaczą wspomiane władze w ten sposób, że zabraniają po wsiach poszczególnym właścicielom sprzedawać nierogaczinną drugim mieszkańcom tej samej wsi na ich własny użytek, a zniewalają, jeżeli pewien mieszkaniec wsi chce od drugiego kupić swinię na własny użytek, ażeby obaj szli do miasta na targ i dopiero tam dokonywali aktu kupna — sprzedaży.

Ponieważ takie sekowanie ludności włościańskiej nie mogło leżeć w intencjach wymienionego na wstępie reskryptu dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd czy wiadomem mu jest takie tłumaczenie tego reskryptu, a równocześnie wzywają c. k. Rząd o jak najspieszniejsze pouczenie jego podwładnych organów, ażeby na przyszłość taką mylną i niczem nieusprawiedliwioną interpretacyę zakazu handlu domokrażnego nierogaczinną, ludności miejskiej trudności w kupnie, — sprzedaży świń z rąk do rąk na własny użytek na wsi nie robili.

Oleśnicki
interpelant.

Bohaczewski, Skolyszewski, Szponder, Stojałowski, Korol, Huryk, Glidziuk, Barabasz, Ostapczuk, Barwiński, Mazikiewicz, Staruch, Mogilnicki, Potoczek.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu i wzywa do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta.

Nagły wniosek

posła Dra Korola i towarzyszy w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi pogorzalcem wsi Żółtane powiatu żółkiewskiego

Dnia 17. września b. r. powstał ogień we wsi Żółtane, który zniszczył budynki mieszkalne 16 gospodarzy, a budynki gospodarcze wraz z wszystkimi zapasami zboża i paszy.

Część pogorzalców była ubezpieczoną na bardzo niską sumę, a czterech, którzy stracili cały swój majątek nie było wcale ubezpieczonych.

Szkoda wyrządzona pożarem wynosi 60.000 koron.

Ze względu na nędzę wielką między pogorzalcami, która jest tem straszniejszą, że zima przed progiem, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom wsi Żółtańce pow. żółkiewskiego udziela się z funduszków krajowych bezzwrotnej zapomogi w sumie 3.200 koron.

Lwów, dnia 3. października 1903.

Korol

Wnioskodawca.

Wilczkiewicz, Starzyński, Huryk, Dr. Mogilnicki, Oleśnicki, Barwiński, Staruch, Barabasz, Bohaczewski, Mazikiewicz, Ostapeczuk, Szwed, Glidziuk, Ochrymowicz.

Przemawia poseł Korol uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Korol zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy przekazanie wniosku nagłego p. Korola komisji budżetowej.

Komisarz rządowy c. k. radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelację:

P. JE. ks. Metropolity Andrzeja Szepetyckiego i towarzyszy wniesioną dnia 18/9. 1903, w sprawie liczby ukwalifikowanych sił nauczycielskich ruskich w szkołach średnich w kraju.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacji kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy tudzież o podwyższenie wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do granicy państwa i od Podgórze do Niepołomic.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tadeusza Cieńskiego w sprawie rozszerzenia krajowego Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

Przemawia p. Tadeusz Cieński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego w sprawie zmiany systemu dwutykowego szkół ludowych.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Skomielnia biała pow. Myślenickiego na pobór w r. 1903 dodatku gminnego do podatków bezpośrednich w wysokości 186%.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Gminie Skomielnia biała w powiecie Myślenickim zezwala się na pokrycie potrzeb gminnych pobierać w r. 1903 sto ośmdziesiąt sześć procentowy 186% dodatek gminny do podatków bezpośrednich z wyjątkiem podatku osobisto dochodowego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnym głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, uchwała Izba powyższy wniosek w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Propozycya Wydziału krajowego w sprawie wyboru 3 członków Rady nadzorczej Banku krajowego i 2 zastępców członków tejże Rady.

Sprawozdawca p. Pilat odczytuje propozycję Wydziału krajowego zakończoną następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy wybrać :

I. Członkami Rady nadzorczej Banku krajowego na kadencję sześcioletnią, poczynając się z dniem 1. stycznia 1904 r. :

Pp. Augusta Gorayskiego, Kazimierza Laskowskiego, Dra Gustawa Romera.

II. Zastępcami członków Rady nadzorczej Banku krajowego na tę samą kadencję :

Pp. Adolfa br. Brunickiego, Stefana Moysę-Rosochackiego.

Marszałek zaprasza do komisji skrutacyjnej pp. Tyszkiewicza, Theodorowicza, Mazikiewicza, Bednarskiego i Kramarczyka i wzywa posłów do oddania kartek.

Po oddaniu kartek Marszałek oznajmia, że Izba przechodzi do następnego punktu porządku dziennego tj.

Następuje :

Wybór komisji reformy wyborczej z 15. członków.

Marszałek wzywa do komisji skrutacyjnej pp. Klemensa Dzieduszyckiego, Buynowskiego, Lityńskiego, Szajera i Barabasza i wzywa posłów do oddania kartek.

Po oddaniu kartek, Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do wyboru jednego członka komisji szkolnej.

Przemawia p. Czartoryski i wnosi, aby do komisji szkolnej oprócz jednego członka, którego wybór jest na porządku dziennym, wybrano nadto jeszcze jednego członka w miejsce rektora, którego urzędowanie właśnie się skończyło. Wnosi przeto, aby dokonano uzupełniającego wyboru dwóch członków komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy formalny wniosek p. Czartoryskiego.

Marszałek wzywa p. Tyszkiewicza do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru 3 członków, a 2 zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

P. Tyszkiewicz zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru.

Głosowało 85 posłów. Absolutna większość 43.

Na członków Rady nadzorczej Banku krajowego po 85 głosów otrzymali pp. August Gorayski, Kazimierz Laskowski, dr Gustaw Romer, na zastępców członków Rady nadzorczej Banku krajowego otrzymali po 85 głosów pp. Adolf br. Brunicki i Stefan Moysa Rosochacki.

Marszałek konstatuje powyższy wynik wyborów, i wzywa posłów do oddania kartek na 2 członków komisji szkolnej do której uzupełniającego wyboru Izba obecnie przystępuje.

Do komisji skrutacyjnej wzywa Marszałek pp. Baworowskiego, Merunowicza i Mogilnickiego.

Po oddaniu kartek Marszałek wzywa p. Lityńskiego do zdania sprawy wyniku skrutynium z wyboru 15 członków komisji reformy wyborczej.

P. Lityński zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru.

Głosowało 85 posłów. Absolutna większość 43. Po 85 głosów otrzymali posłowie :

Abrahamowicz, Bobrzyński, Górski, Jabłoński, Jaworski Apolinary, Moysa, Oleśnicki, Rutowski, Skałkowski, Stadnicki, Stapiński, Stojałowski, Trzeciecki, Vivien, Wodzicki.

Marszałek konstatuje powyższy rezultat wyborów i wzywa komisję do ukonstytuowania się.

Następuje.

Rozprawa nad odpowiedzią c. k. komisarza rządowego na interpelację posła Krempy z 10. lipca 1902, w sprawie wymiaru należności od kontraktów kupna i sprzedaży w kilku miejscowościach powiatu mieleckiego.

Przemawia p. Bynowski.

Przemawia komisarz rządowy.

Przemawia p. Oleśnicki.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku Wydziału krajowego co do założenia w Stanisławowie osobnego c. k. gimnazjum z językiem wykładowym ruskim.

Sprawozdawca p. Tadeusz Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przedłożenie o założenie gimnazjum z językiem wykładowym ruskim w Stanisławowie ponowił wówczas, gdy wykazaną zostanie dostateczna ilość ruskich ukwalifikowanych sił nauczycielskich, gdy wreszcie przez założenie nowych gimnazyów usunięciem zostanie przepelnienie gimnazyów polskich w Tarnowie, Rzeszowie i Przemyślu — wreszcie

wzywa się c. k. Rząd do zaprowadzenia w istniejących gimnazyach obowiązkowej nauki języka polskiego i ruskiego.

Tęsamem załatwionym jest wniesiony na bieżącej sesji sejmowej wniosek posła Barwińskiego o założenie gimnazjum ruskiego w Stanisławowie — oraz petycja L. s. 158/901 Wydziału Filii ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie w tej samej sprawie.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zwraca komisji szkolnej sprawozdanie o gimnazjum ruskim w Stanisławowie z wezwaniem, aby stanęła przed Sejmem z ponownym sprawozdaniem, jeszcze w ciągu bieżącej sesji.

Przemawia p. Barwiński i stawia następujący wniosek:

Przyłączając się do wniosku hr. Dzieduszyckiego o odesłanie sprawozdania do komisji szkolnej wnoszę, Wys. Izba raczy uchwalić, ażeby komisya szkolna zdała sprawę o tem w ciągu 8 dni.

Przemawia p. Stadnicki

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała formalny wniosek p. Wojciecha Dzieduszyckiego, który to wniosek Marszałek odczytuje, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca wniosek dodatkowy p. Barwińskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach Aleksandra Petrowa, Michała Gruszki i towarzyszy o policzenie lat służby lub podwyższenie emerytalnej płacy.

Sprawozdawca p. Rayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

1. Petycję Aleksandra Petrowa l. 413 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

2. Petycję Michała Gruszki l. 105 i petycję Maryi Baranowej l. 117, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i możliwego uwzględnienia.

3. Nad petycją Stefana Nałęcz Bukojemskiego l. 835 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków 1—3.

Następuje.

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji l. 479 Michała Martynowicza, o podwyższenie emerytury.

Sprawozdawca p. Rayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Michała Martynowicza l. 479 o podwyższenie płacy emerytalnej odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania i załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Jana Kazimierza Kratzera, starszego nauczyciela 5-cio klasowej szkoły męskiej w Kętach.

Sprawozdawca p. K. Lubomirski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Jana Kazimierza Kratzera odstępuje się Radzie szkolnej do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych a mianowicie: M. Gregorowiczówny l. 106, E. Karpińskiej l. 400, A. Kühnelówny l. 528, J. Tytora l. 541, K. Stawniczego l. 555, J. Karpiela l. 579, A. Fedorowicza l. 632, Dmytryszyna P. l. 681, J. Bednarskiego l. 819, M. Rewuckiego l. 833, F. Ungiertowej l. 807, Sz. Świecińskiego l. 518, J. Wysoczańskiego l. 1178, J. Sobolskiego l. 1236, J. Witkowskiego l. 1240, A. Sawickiej l. 1255, S. Warzyckiej l. 1290, M. Naganowskiego l. 1295. o policzenie do emerytury lat spędzonych w służbie przed uzyskaniem kwalifikacji.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

„Petenci mogą swą prośbę powtórzyć w chwili, kiedy będą przechodzić w stan spoczynku, na razie przechodzi się nad wszystkimi powyżej wymienionymi petycjami do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Faustyny Madejskiej, kierującej nauczycielką czteroklasowej szkoły żeńskiej w Samborze w sprawie policzenia jej przy wymiarze emerytury czasu służby od dnia 18. stycznia 1866 do 31. października 1868 t. j. 2 lata i 9 miesięcy.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Powyższą petycję odstępuje się Wydziałowi krajowemu do sprawdzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i sprawozdania na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy Wojkówki powiatu krośnieńskiego o wyłączenie jednoklasowej szkoły w Wojkówce.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Wojkówki, pow. krośnieńskiego odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do ostatecznego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy Bratkowice, powiatu Rzeszowskiego o zwolnienie od obowiązku opłaty na budowę szkoły i płace nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Bratkowice odstępuje się Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą szkolną krajową do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy miasteczka Błażowa, pow. rzeszowskiego o przyspieszenie budowy szkoły nowej.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Nad pierwszą częścią petycji gminy m. Błażowy o zmniejszenie zasiłku na budowę szkoły z kwoty 28.000 na 20 000 koron przechodzi Sejm do porządku dziennego.

zaś na drugą część prośby o przyspieszenie rozpoczęcia budowy szkoły zaraz

zamiast w roku 1905 i wypłacenia na ten cel stosownego zasiłku odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że następujące trzy punkty porządku dziennego tj.

Sprawozdanie Komisji solnej z petycji gm. Bereźnicy szlacheckiej o pozwolenie na bezpłatny pobór surowicy solnej ze źródła w Nowicy.

Sprawozdanie Komisji solnej z petycji dwudziestu i trzech gmin powiatu Nowosandeckiego o przyznanie bezpłatnie pewnej ilości soli dla bydła.

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie petycji komitetu organistów galicyjskich, usuwa z porządku dziennego w porozumieniu i na życzenie pp. sprawozdawcy i komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy Kurniki w powiecie Zbaraskim, o wypłatę kwoty 236 zł. 81 ct. za roboty przy drodze Tarnopol-Brody.

Marszałek oznajmia, że Izba z powodu nieobecności p. sprawozdawcy przechodzi do następnego punktu porządku dziennego to jest.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej w sprawie petycji Zarządu Czarnohorskiego oddziału Towarzystwa Tatrzańskiego o połączenie drogi zbudowanej pomiędzy Żabiem a Worochtą.

Sprawozdawca p. Witosławski odczytuje sprawozdanie Komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do właściwego urzędowania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że Izba obecnie wraca do opuszczonej poprzednio sprawy tj.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gminy Kurniki w powiecie Zbaraskim o wypłatę kwoty 236 złr. 81 ct. za roboty przy drodze Tarnopol-Brody.

Sprawozdawca p. Ochrymowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Kurniki (p. Zbaraż) odstępuje się c. k. Rządowi do przychylnego załatwienia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Ostapczuk.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następujący uzupełniający wniosek do wniosku komisji :

Wzywa się Rząd, aby i innym gminom tegoż powiatu, mającym pretensje z tego samego tytułu do Rządu należytość ich w najkrótszym czasie wypłacił.

Izba popiera ten wniosek p. Stojalowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji a następnie uchwala w oddzielnym głosowaniu uzupełniający wniosek p. Stojalowskiego.

Marszałek wzywa p. Merunowicza do zdania sprawy z wyniku skrutynium głosowania na 2 członków komisji szkolnej. P. Merunowicz zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 98 posłów. Absolutna większość 50. Otrzymali pp. Fijałek 86, p. L. Piniński 98, a ks. Bohaczewski 12 głosów.

Marszałek konstatuje powyższy rezultat wyborów.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta :

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu krajowego.

Lud na pokuckiem Podgórzu i huculskich górach jest narażony na wielkie krzywdy ze strony żandarmów i można powiedzieć, że przy każdych dochodzeniach, jakie przedsiębiorze c. k. żandarmerya, używa ona tortur, gdy tylko jest tej myśli, że dotycząca osoba jest mniej oświecona i nie będzie mieć odwagi odnieść się do wyższej władzy. Zresztą i te zażalenia są zwykle dla żalących się połączone z wielkim niebezpieczeństwem, tak jak żandarmi przy swoich nadużyciach są dosyć ostrożni i na wypadek zażalenia takiego pokrzywdzonego za obrazę żandarmeryi, przychodzi mu dowód prawdy dosyć ciężko i kończy się zwykle jego zasądzeniem. Jedyna rada byłaby, gdyby c. k. oficerowie żandarmeryi, odbywając swoje inspekcyjne podróże, zwolniali członków gminy dotyczącego siola i im ogłaszali, że wszelkie znęcanie się i torturowanie ze strony żandarmów jest ostro wzbronione i że o wszystkie takie fakta powinni członkowie gminy na takich zebraniach żalić się. Dalej powinny wyższe władze żandarmskie zarządzić, ażeby żandarmom nie wolno było robić dochodzeń, t. zw. „badań“ w cztery oczy z wypytywanymi, ani nawet tylko w obecności gminnych funkcyonaryuszy, lecz ażeby każdemu dopytywanemu wolno było wybrać sobie bodaj dwóch mężów zaufania, którzy mieliby być obecni przez cały czas żandarmskich badań. Zaznaczamy, że podając poniżej fakta różnych nadużyć ze strony żandarmów, nie myślimy tem obwiniać ani oficerów żandarmeryi i wyższych jej władz, lecz chcemy doprowadzić do ukarania winowajców i do takiej reformy, która podobne nadużycia uniemożliwiłaby.

Podane tu fakta nie stanowią bezwątpienia i setnej części nadużyć, jakich żandarmi dopuszczają się, podajemy tu tylko te fakta, które przypadkowo doszły do naszej wiadomości.

1. Łukien Rebenczuk Stefana z Jaworowa, kosowskiego powiatu, był zeszłego roku oskarżony przed c. k. Sądem w Kołomyi, że skradł dnia 25. czerwca 1902 r. paczkę marek sądowych za doręczenie w Płoce na Bukowinie i że dnia 27. czerwca 1902 roku ukradł u jednej młodzey w Ustrzykach w Galicyi sierak. Jeden z żandarmów posterunku ustrzyckiego aresztował go, a pobiwszy już dobrze na drodze, tak, że aż kij połamał, przyprowadził go na posterunek, skulił nogi, przywiązał do baka wbitego w podłódze, przeznaczonego, zdaje się, od dawna do takich operacyj i znowu bił w straszny sposób po rękach, po plecach i nogach, a nadto miętosił butami. Gdy jeden żandarm bił, drugi stał i patrzył się. Była przy tem pokojowa żandarmów, co potem ze służby odeszła i ludzie ze wsi Hołowy, których imiona uszkodzowany może podać.

To aresztowanie nastąpiło 27. czerwca 1902 roku. Pierwszą noc nocował Rebenczuk przykuty do haka i ze skutymi rękami. W sobotę dnia 28. t. m. prowadził go żandarm w celu śledztwa do Putyłowa na Bukowinę, z 28. na 29. nocował on znowu w Ustrzykach skuty tylko za nogi, 29. poprowadził go żandarm do Jaworowa, a potem do Kosowa, gdzie powiatowy wachmistrz żandarmeryi Ber zawlókł za łańcuchy tak zwaną bukorikę i kazał go żandarmowi prowadzić na tej bukorice do sądu w Kutach. Prowadził ten żandarm, który nad nim znęcał się. W Kutach siedział Rebenczuk 4 tygodnie, a ponieważ akta chodziły do kołomyjskiej Prokuratury państwowej i on obawiał się, że i on będzie odstawiony do Kołomyi i to żandarmami, którzy znów będą mogli nad nim znęcać się, to dnia 28. lipca 1902 r. uciekł on z kutschich aresztów sądowych i długi czas ukrywał się w górach.

W nocy z 15. na 16. sierpnia 1902 r. przyszedł do chaty tegoż Rebenczuka w Jaworowie żandarm z posterunku jaworowskiego, Stanisław Kania (ospowaty) i za-

stał tam żonę Rebenczuka, Nastusię Rebenczuk, córkę Iwana Kiszczuka. On zapytał ją, gdzie mąż, a gdy ona odpowiedziała, że nie wie, zaczął ją żandarm bić ręką po głowie, a potem łańcuchami bił ją po plecach. Wtedy ona powiedziała, „ja widziałam mego męża, lecz nie wiem, gdzie on chowa się“. Na to odpowiedział żandarm: „Jak ty na wieczór nie przywabisz swego męża, ażebyśmy go złapali, to masz swoje zdrowie stracić“. Przy tem byli Mychajło Myckaniuk, Wasyła i Iwan Korpaniuk, policyant z Jaworowa. Zauważa się, że Nastusia Rebenczuk karmiła wtedy swoje czteromiesięczne dziecię.

2. Jurko Szlemko Nikifora z Bełełuji został wyrokiem sądu powiatowego w Śniatynie z dnia 31. października 1902 nznany winnym przekroczenia z §. 460 u. k. i zasądzony na karę jednomiesięcznego aresztu. Mianowicie żandarm z posterunku w Wołczkowcach, Gabryel Turkołak zeznał podczas dotyczącej rozprawy, że dnia 5. października 1902 r, zobaczył, jadąc furą, trzech chłopów idących polem ze strzelbami, puścił się więc ich dopędzać, jednak tylko jednego z nich poznał, a tym miał być Jurko Szlemko Nikifora.

Jednak w tym samym Sądzie w Śniatynie odbyła się także rozprawa karna do l. U. 2219/2 a to przeciw Maksymowi Marusykowi, Jankowi Kuszerskiemu i Kostynowi Błachunowi z Bełełuji, oskarżonym o to, że to właśnie oni dnia 5. października w niedzielę szli polem bełełujskim ze strzelbami. Podczas rozprawy zostało to dostatecznie stwierdzone z tem, że tylko Maksym Marusyk miał strzelbę, że za nimi pędził żandarm Turkulak i że między nimi nie było Jurka Szlemka. Potwierdził oprócz samych obwinionych świadek Matij Hawryluk, a pośrednio także świadek Janko Kieryk. Nadto potwierdzają świadkowie: Marya Szlemko, Stefan Szlemko, Petro Szlemko, Jacka Tymczuk Iwana, Leś Proniuk, Paraska i Fedir Szlemko Iwana, że Jurko Szlemko był krytycznego dnia do godziny

9. rano u siebie w domu, a potem udał się do Mychajła Szlemka, gdzie żegnano odchodzącego do wojska Jurka Tymczuka i że tam przebywał bez przerwy do godziny 9. wieczorem. Gdy zważy się, że inkryminowana przygoda miała miejsce krytycznego dnia popołudniu i że żandarm Turkulak nie zeznał, ażeby właśnie wtedy jeszcze także jakąś drugą trójkę Raubschützerów dopędzał, to stanie się oczywistem, że ten żandarm Turkulak złożył fałszywe świadectwo i że przez niego Jurko Szlemko niewinnie został zasądzony i odbył karę jednomiesięcznego aresztu.

3. Dnia 31. stycznia 1903 roku odbyła się przed c. k. Sądem obwodowym w Kołomyi rozprawa karna (Vr. VII. 1030/2) przeciw Katarzynie Mychaleczuk z Jaworowa kosowskiego powiatu, 71 lat liczącej, o zbrodnię kradzieży. Między innymi podnosił akt oskarżenia, że ona do kradzieży przyznała się i nawet szkodę poszkodowanemu Kopeleczukowi wynagrodziła. Po przeprowadzonej rozprawie została ona jednak całkiem uwolniona, bo pokazało się, że ona tylko przez straszne tortury, jakie zadawał jej żandarm Stanisław Kania z Jaworowa, musiała niewinnie wziąć winę na siebie i nawet szkodę wynagrodzić.

Żandarm zbił ją w tak straszny sposób, że jeszcze nawet podczas rozprawy pokazywała niezagojone blizny na nogach od tortur pochodzące. Ten fakt, oprócz torturowanej, poświadczą Paraska Debreniuk, Iwan Łosiak, wartownik i Antoś zwany Ślepenkij z Jaworowa.

4. Dnia 20. marca 1903 r. wiodła się w Sądzie obwodowym w Kołomyi rozprawa przeciw Wasyłowi Antoniakowi Jurja z Holołów, powiatu kosowskiego, o zbrodnię kradzieży. Przy tej rozprawie pokazało się, że Antoniaka podejrzewali żandarmi z Ustrzyk także o wielką kradzież, jakiej dopuszczono się u Hucuła Dronieka i że w pierwszych dniach listopada 1902 roku przeprowadzali u niego rewizję i to w taki sposób, że zerwali podłogę w sieniach i w stajni i roz-

rzucili pszenicę ze stoga, czem narobili mu szkody na jakich 10 koron. Sam Antoniuk, wiedząc czem pachnie żandarmskie badanie, schował się. Za to mścili się żandarmi na jego żonie, Katarzynie Antoniuk z Hrizdaków Kochutiuków i zmuszali ją, żeby pokazała, gdzie schowane ukradzione od Dronieka rzeczy, o czem ona nie wiedziała, bo tej kradzieży jej mąż nie dopuścił się. Dwaj żandarmi prowadzili ją po lesie i bili kolbami w plecy i w piersi, a w twarz rękami. Kiedy jeden żandarm bił, to drugi odstępował za drzewo. Pobita słabowała ciężko dwa tygodnie i długi jeszcze czas potem zrywała się ze strachu w nocy i cierpiała zawrót głowy. Żandarmi ci nazywają się Chajnaeki, postenfirer i Hrywniak, kapral, oba z Ustrzyk.

5. Wasył Danyszczuk Jakowa z Rakowszczyka, powiatu kołomyjskiego, był podejrzany, że wybijał w karczmie okna. Dnia 1. maja przyszedł kapral żandarmeryi z Słobudki leśnej wraz z zastępcą wójta, aresztował go i zaprowadził do gminnego aresztu w Rakowczyku. Tu bił go ręką po twarzy i po ciele, a potem gwerem i polanem, tak, że Danyszczuk był od tego chorym dwa miesiące. Poświadczy to Fedor Popadiuk z Rakowczyka, który siedział wtedy w drugim oddziale aresztu, a dalej Petro Mykietiuik Onufrego i Mychajło Danyszczuk Kościa, którzy widzieli znaki od pobicia, a nadto Nastusia Danyszczuk, jego matka, która go w słabości obchodziła.

6. Dnia 1. lipca 1903 r. odbyła się rozprawa przeciw Maryi Ostropolskiej, żonie Antona z Obertyna, o kradzież. Pokazało się wtedy, że Jan Gawęda, postenfirer z Obertyna, wiodąc w tej sprawie dochodzenia dnia 18. lutego r. b., znęcał się nad nią w brutalny sposób, bo wziął ją do osobnej komnaty w urzędzie gminnym i chociaż była w szóstym miesiącu ciąży, uderzył ją pod piersi tak silnie, że upadła na ziemię i dostała krwotoku. Mąż jej, Antoni Ostropolski, doniósł o tem Sądowi dnia 19. lutego, jednak sędzia Nowakowski i lekarz

Dr. Bujalski przyszedł ją oglądać aż dopiero w niedzielę 22. lutego popołudniu. Lekarz stwierdził wprawdzie, że była ona chora, jednak stwierdził, że to nie pochodziło od uderzenia, bo nie znalazł znaku na ciele. To jednak było rzeczą naturalną, bo Ostropolska w chwili uderzenia była zawinięta z powodu zimna w grubym szalu. Ostropolską uznał Sąd winną nie tylko zbrodni kradzieży, ale i przekroczenia z §. 487 u. k., t. j. obrazy żandarma, a to na podstawie tak zeznania tego żandarma, jak i dwóch policyantów, którzy zeznali, że oni byli obecni przy badaniu Ostropolskiej przez żandarma. Rzeczą jest jednak oczywistą, że Sąd kołomyjski nadto już uległ przed żandarmską powagą, zrobił krzywdę Ostropolskiej, a to temu, bo oprócz takich chwil przy badaniu Ostropolskiej, przy których byli obecni i żandarmi i oba policyanci, był taki czas, gdzie żandarm był z nią sam na sam w osobnej komnacie i wtedy to uderzył ją właśnie pod piersi. Że rzeczywiście był taki czas, potwierdzą świadkowie Kazio Tarnowski i Jan Tarnowski z Obertyna. Jest to w ogóle smutna ilustracja do tego, jak nasze sądy lekkomyślnie wierzą zeznaniom żandarmów, chociaż bardzo często mogą oczywiście przekonać się, że większa część przyznania się do winy oskarżonych włościan powstaje tylko wskutek tortur i że bardzo często takie przyznania się okazują się niezgodne z prawdziwym stanem rzeczy.

7. Doniesieniem z dnia 24. listopada 1902 r. doniósł wachmistrz żandarmeryi ze Słobudki leśnej, Kosań, do Sądu powiatowego w Kołomyi, że Karol Furmankiewicz z Czeremchowa przyznał się do kradzieży wódki, chleba i t. d. Okazało się, jednak, że przyznanie to było wymuszone, tak jak żandarm wziął Furmankiewicza do kancelaryi gminnej i tam go od 5. godziny popołudniu do 12. godziny w nocy wypytywał i wpływał na niego groźbami, ażeby przyznał się. Pytał się jego, czy ma wszystkie zęby, mówił, że będzie bić i kuć i potrząsał przed nim łańcuszkami, tak, że zastraszył Furmankiewicza, chociaż niewinny, wziął na siebie winę. Oprócz Furmankiewi-

cza poświadczy ten fakt Michaś Sawczuk Jurka z Czeremchowa.

8. Dnia 27. września 1902 r. aresztował żandarm Tomasz Olszewski z Godów, kołomyjskiego powiatu, Mychaila Szpaka Dmytra z Ceniowa i przy tej sposobności dał mu ręką w twarz. Świadek Iwan Bielecki z Ceniowa, a zresztą akta Sądu powiatowego w Kołomyi U. IV. 1778 + 1782/2.

9. W sprawie Wasyla Iwaszka Fedora z Roztoków przekroczenia z §. 460 przeprowadzonej w dniu 13. sierpnia 1902 r. w e. k. sądzie powiatowym w Kutach zeznał żandarm Winiarski z Roztoków nieprawdę, jakoby obwiniony przyznał się do winy i że zaprowadził go do łęgu gminnego, z którego miał wyjąć zakwestyjonowaną łozinę. Było to nieprawdą tak jak Wasyl Iwaszko wyciął tę łozinę u Piotra Charabazuka z pod Zacharycza za tegoż zezwoleniem. Najciekawsza rzecz, że zakwestyjonowaną łoziną żandarmi z Roztoków natoczyli swoją fasolę i że potem czując swoją winę żandarm Winiarski dał wójtowi za nią 20 kr. Gdy Onufry Fidzeluk doręczał Wasylowi Iwaszkowi wezwanie do rozprawy apelacyjnej w Kołomyi w tej sprawie (Bl IX. 942/2) to mówił, że Winiarski przekazywał, ażeby Iwaszko nie szedł na rozprawę. Nadto mówił żandarm Winiarski ojeu Wasyla Iwaszka — Fedorowi Iwaszko: „powiedz temu łajdakowi, niech nas nieplugawi w sądzie, że my tyczki zabrali, bo my jego na trzy miesiące do kryminału wsadzimy“.

10. We wsi Ispas kołomyjskiego powiatu założyli włościanie towarzystwo straży pożarnej i gimnastyczne „Sicz“ Towarzystwo to jest solą w oku tamtejszego posterunku żandarmskiego a osobliwie jego komendanta Zajęczkowskiego. On więc po prostu zasypuje bezzasadnymi denuncyacyami na to towarzystwo, już odbyło się w sądzie kołomyjskim kilka rozpraw z tej przyczyny, które jednak zawsze kończą się uwolnieniem. Ostatnim razem (sprawa Iwana Romaniuka prezesa „Siczy“)

zmyślił Zajęczkowski, że „Siczownicy grożą rznąć Lachów“ ale i ta denuncyacya po bardzo ścisłych dochodzeniach okazała się kłamliwą i przez Zajęczkowskiego wymyślona.

Za przykładem swego komendanta idą i drudzy żandarmi i tak żandarm Ungar zabrał nieprawnie od Tymofija Pichulaka z Ispasa książkę, co mieściła w formie interpelacyi poselskiej skonfiskowaną broszurę Wityka: „Precz z Rusinami! Za San z Polakami!“ chociaż na tej książce wyraźnie było napisane, że to poselska interpelacya, to i komendant posterunku Zajęczkowski nie oddał ją Pichulakowi ale zrobił doniesienie do powiatowego sądu przeciw Pawłowi Ławruk z Ispasa (U VII. 1399/3) który tę książkę Pichulokowi pożyczył. Rozumie się i ta sprawa zakończyła się uwolnieniem obwinionego na większą kompromitacyę posterunku w Ispasie i jeszcze raz pokazało się wyraźnie, że pp. Zajęczkowski i Ungar zamiast śledzić za złodziejami szukają tylko czemby dokuczyć towarzystwu „Siczy“ której ćwiczenia i ruska komenda drażnią bardzo ich żandarmskie uszy.

11. Na posterunku żandarmeryi w Kołomyi znachodzi się także jeden żandarm, który z całą zawziętością agituje przeciw towarzystwu „Siczy“ i czerni gdzie może doktora Trylowskiego, który to towarzystwa zakłada. Jest to postenfirer Iwanczuk. I tak 31. maja 1903, mówił on Michałowi Nazaryjczykowi Iwana z Siemiakowiec: co wy słuchacie tego Trylowskiego? On sobie garnie nie wam“. Nadto mówił on do Unufrya Perurisiaka Jurka z tejże wsi, w obecności licznie zebranych parobków. „Co wy słuchacie Trylowskiego. Jakby on tu przyszedł, to ja mam prawo go wyprawić t. j. siłą wyprowadzić ze wsi“.

Lecz najciekawszy fakt z urzędowania tego stróża publicznego porządku ot jaki: Jakiś czas przed Zielonemi świętami tego roku poszła Eudokia z Ławruków Hończaruk z Wierbiaża niższego za swoją sprawą

do kancelaryi gminnej w Wierbiażu wyższym, co mieściła się w chacie ówczesnego wójta Stefana Andryjczuka. Tam zastała ona tamtejszego gospodarza Ilka Onufryjczuka i wspomnianego żandarma firera Iwanczuka z Kołomyi. Iwanczuk zaczął wtedy wygadywać różne bajki na dra Trylowskiego, twierdził, że „on robi wszelką biedę“, że zapchał Załucze w biedę a teraz jeszcze sobie i tu czegoś szuka. Na to odpowiedział Onufryjczuk, „my już tu dawno łagodzimy się jego dobrze przyjąc, jakby do nas przyjechał, lecz boimy się, ażeby jakiej biedy nie było“. Na to Iwanczuk: „nie bójcie się, lecz jak przyjdzie to bijcie, żeby aż łatki gubił. Wam za to nic nie będzie“.

Dnia 14. czerwca 1903 r. w nocy wracał dr. Trylowski adwokat z Kołomyi wraz z kilkoma towarzyszami z jednych zborów przez Wierbiaż wyższy, a w godzinę później wracał tą drogą także z zebrania p. Zenon Głuszkiewicz, słuchacz praw, zamieszkały w Kołomyi. Na drodze w Wierbiażu wyżnem spotkał kilku ludzi, z którymi wdał się w rozmowę. Jeden z nich pokazał na sąsiednią chatę ręką i zauważył: „ot w mojej chacie jeszcze świecie się“. Z dalszej rozmowy przekonali się ci ludzie, że p. Głuszkiewicz powraca od „Siczy“ rzucili się więc na niego i zbili go w straszny sposób kauleniem i kijami, podarli na nim ubranie i powydzierali włosy z głowy. Skrwawiony i pobity z wielką biedą zawlókł się on do Kołomyi, gdzie na posterunku żandarmeryi zameldował o całej przygodzie. Lecz na licho wysłano dla śledztwa w tej sprawie tego samego firera Iwanczuka, który rozumie się, tak sprawę poprowadził, że sprawa została niewyjaśniona pomimo tego, że p. Głuszkiewicz sam mu pokazał, w której chacie mieszka jeden z napastników.

Rozumie się, że ta sprawa i teraz jeszcze mogłaby być wysledzoną i winowajcy mogliby być łatwo wynalezieni, gdyby tylko kołomyjska żandarmerya miała choć trochę ochoty do tego. Lecz panowie żandarmi

zajmują się więcej polityką i dokuczaniem Siczom, i gdy np. dnia 9. sierpnia otwierano „Siecz“ w Zamulincach, obecni tam żandarmi (zdaje się sam Iwańczuk) grozili tamtejszym ludziom, że przyjedzie dr. Trylowski i to via Zabłotów, lecz będą musieli jemu drogiego fiakra płacić.

12. A teraz podajemy fakt wprawdzie dawniejszy, którego winowajca nie został jednak dotąd ukarany. Towarzystwo „Narodna Spilka“ w Podwysokiem powiatu śniatyńskiego miała swój kramik w tamtejszym domu gminnym. Komisarz starostwa Jaworczykowski starał się koniecznie dokuczać temu Towarzystwu i kazał żandarmom siłą wyrzucić towary i urządzenie należące do niego z gminnego domu. Żandarm Ilko Jacyszyn z Tecowej wykonał tę bezprawną rumacyę w ten sposób, że przyprowadził prezesa Towarzystwa Mychajła Małafija i groźbą użycia broni zmusił go ażeby towary z kramiku na dwór wyrzucił. Ten sam żandarm miał raz dostawić do aresztów sądu śniatyńskiego Iwana Szynkiewskiego Nykoły z Bodwysokiej w celu odbycia kary. Chociaż Szynkowski był wtedy słabym, żandarm pomimo tego poprowadził go do gminnej kancelaryi i tam go w dodatku pobił. Świadek Wasyl Wasyliuniuk Iwana.

Zdaje się że naprowadzone fakty wszystkie są tego rodzaju że powinny doprowadzić do surowego ukarania winowajców. Podpisani zastrzegają się jednak przeciw temu ażeby dochodzenia w sprawie nadużyc w kosowskim powiecie poruczono wachmistrzowi żandarmeryi Bezowi z Kosowa tak jak ten, pominawszy już że on jest współwinny co do faktu podanego pod 4, nadto jest on znany z tego że toleruje nadużycia wszystkich tych, którzy mu przy wyborach w macherstwach są pomocnymi że na swoim małożnacznem stanowisku dorobił się za czas swego urzędowania w Kosowczyźnie kilkadziesiąt tysięcy majątku, też radto i sama komenda żandarmeryi musi pamiętać że ten sam Ber w sprawie torturowania, których dopuścili się żandarmi z posterunku w Żabiu

na henculach podejrzanych o zabicie żyda Fijajsa w zimie 1891/2 rok, złożył całkiem fałszywe sprawozdanie, które dopiero przez późniejsze rozprawy sądowe zupełnie zdemaskowane zostały.

Śledztwo co do wszystkich tych faktów może przeprowadzić tylko bezstronny oficer żandarmeryi.

Podpisani zapytują więc:

1. Czy wiadome są Wysokiemu c. k. Rządowi krajowemu powyższe fakty znęcania się nad naszym podgórskim i górskim ludem przez c. k. żandarmów, fakty co są prawdziwą hańbą dla naszego kraju, co rzeczywiście zanoszą jakimś średnio azyatyckimi porządkami?

2. Czy raczy c. k. Rząd krajowy powiadomić c. k. krajową komendę żandarmeryi i spowodować odpowiednie ukaranie winowajców?

3. Czy raczy wysoki c. k. Rząd zarządzić co potrzeba ażeby podobne nadużycia stały się niemożliwemi i ażeby terroryzowana żandarmami ludność znalazła odpowiednie sposoby dla obrony?

Oleśnicki
interpelant.

Barabas, Korol, Ostapczuk. Bohaczewski, Skolyszewski, Szponder, Huryk, Mazikiewicz, Staruch, Mogilnicki, Potoczek, Glidziuk, Stojałowski, Barwiński.

Interpelacya do c. k. Rządu.

W miasteczku Chyrowie pw. starosamborskiego istnieje od dłuższego czasu szkoła 4 klasowa A że ona nie odpowiada potrzebom mieszkańców, to zaczęto w całej gminie dążyć do jej reorganizacyi na szkołę 5 klasową. W tym celu rada gminna na posiedzeniu swoim dnia 24. lipca 1901 r. uchwaliła jednogłośnie za radą poprzedniego inspektora p. T. Zaborniaka zorganizować ją na szkołę 5 klasową i o tej uchwale powiadomiła zaraz c. k. Radę szkolną okrę-

gowa prosząc, ażeby ta wdrożyła dalsze kroki i ażeby wprowadziła taką szkołę już z dniem 1. września 1901 t. j. z początkiem roku szkolnego 1901/2. Wszystko przemawiało za tem, ażeby to słuszne życzenie było spełnione — tymczasem stało się wprost przeciwnie. Zamiast pójść za wolą mieszkańców i zapowolić ich konieczne potrzeby, c. k. Rada szk. okr. w Starym Samborze uchwaliła rozdział tej szkoły na 2 szkoły 4 klasowe, męską i żeńską i uzyskała na to aprobatę c. k. Rady szk. krajowej. O tem została powiadomiona Rada szk. miejscowa w Chyrowie. Ta, z przyczyny że taka reforma ani życzeniom ani potrzebom gminy nie odpowiada, z przyczyny że i szkolne ubikacye nie nadają się do tego, sprzeciwiła się jednogłośnie temu na posiedzeniu 21. sierpnia 1902 i zażądała tylko jednej 5 klas. szkoły mieszanej. Tem jednak nie zadowolila się Rada szk. okr. w Starym Samborze i kazała zwołać posiedzenie jeszcze raz. Na to posiedzenie zjechał sam ek. Starosta p. Rieci i pod jego pressą uchwaliła ta sama rada, która niedawno odrzuciła z oburzeniem rozdział szkoły, a jednogłośnie zgodziła się na jedną 5 klasową szkołę 6 głosami przeciw 3 rozdział szkoły na męską i żeńską, obie 4 klasowe. A p. Rieci chcąc przygotować ubikacye dla szkoły żeńskiej, które wedle żądania c. k. Rady szk. krajowej miałyby mieścić się w osobnym budynku, wypędził kierownika szkoły z jego mieszkania używając do tego aż żandarmów. Gdy takie załatwienie sprawy tej szkoły doszło do wiadomości mieszkańców Chyrowa, którzy niecierpliwie oczekiwali otwarcia 5 klasowej szkoły, wysłali oni zaraz deputacyę do Lwowa do c. k. Rady szk. kraj. ale to wszystko na darmo, bo rozdział szkoły na dwie 4 klasowe pozostał i nadal.

Sprawa ta wywołała w całym Chyrowie wielkie i słuszne oburzenie i zagadkowe domysły o właściwych przyczynach takiego zagadkowego załatwienia żądania gminy. Gmina, która utrzymuje szkołę chce i domaga się szkoły 5 klasowej. a Rada kra-

jowa, która zresztą gdzie indziej bardzo chętnie takie szkoły wszędzie kreuje, w tym wypadku zamiast szkoły 5 klasowej daje dwie 4 klasowe, które dla mieszkańców nie mają wartości. Mieszkańcy miasteczka kładą wielką wagę mianowicie na klasy wyższe szkoły ponieważ po ukończeniu 5 klasy łatwiej dostać się do zawodów praktycznych jak np. do przemysłu lub kolei i dlatego wiele zamożniejszych rodziców niedoczekawszy się 5 klasowej szkoły uczą swoje dzieci prywatnie, a dzieci biedniejszych rodziców, którzy nie są w stanie utrzymując szkołę płacić jeszcze i za naukę prywatną, marnuje się.

Do tego jeszcze i budynki szkolne zupełnie nie nadają się aż na dwie szkoły. Budynków tych jest 3, jeden stary nawiedzony grzybem, drugi podobny jemu, a trzeci (murowany) rozpoczęty. Wszystkie rozrzucone na jednym podwórzu. Męską szkołę pomieszczono w dwóch budynkach o 4 wielkich salach, a żeńską znów umieszczono w głównym budynku, gdzie tyko dwie sale są odpowiednie. Dzieci reszty dwóch klas cisną się w małych izdebkach. Lecz jak nieodpowiadają teraz te sale liczbie dzieci każdej szkoły z osobna, tak znowu jedną szkołę 5 klasową mając 6 dużych sal a trzy mniejsze (2 pokoje i kuchnia) można bardzo wygodnie pomieścić. Także i materialne położenie mieszczan nie pozwala na takie wymagania. Zaczętego budynku (1 skrzydło z 2-ma salami) nie ma za co kończyć, obejście szkolne nie ma za co ogrodzić, budżet roczny jednej szkoły wynosi do 2.000 K. Wszędzie nędza i braki a tu zaprowadza się dwie szkoły, o które nikt z mieszczan nie prosił i nie starał się.

Mieszkańcy Chyrowa wnosili jeszcze i w r. 1903 petycyę do Rady szk. krajowej o usunięcie niepotrzebnego rozdziału szkoły i o założenie 5 klasowej szkoły — jednak bez skutku. Ten niewytlumaczony los szkoły w Chyrowie, którego winę przypisać należy przedewszystkiem Radzie szkolnej okręgowej i inspektorowi okręgowemu

w Starym Samborze — a którego motywów ogół stojący bliżej źródła dopatruje się w zupełnie osobistych i wcale niepedagogicznych stosunkach, — jest ciężką raną na organizacyi naszego szkolnictwa ludowego i dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd:

czy wiadomą mu jest sprawa takiego załatwienia żądań mieszkańców Chyrowa;

jakimi motywami usprawiedliwi takie interesom oświaty i żądaniom całej ludności Chyrowa przeciwne — a czyba interesa prywatne niektórych osobistości popierające zarządzenia c. k. Rady szkolnej okręgowej w Starym Samborze — a równocześnie wzywają c. k. Rząd

ażeby jak najrybklej podział dotychczas prowizoryczny — 4 klasowej szkoły w Chyrowie na dwie 4 klasowe męską i żeńską zniósł, a zamiast tego szkołę mięszaną 5 klasową w Chyrowie zorganizował.

Oleśnicki
interpelant.

Skolyszewski, Mazikiewicz, Stojałowski, Korol, Staruch, Bohaczewski, Huryk, Mogilnicki, Szponder, Potoczek, Gładziuk, Barabasz, Ostapeczuk, Barwiński.

Interpelacya do c. k. Rządu.

W ostatnim roku, gdy część ludności rolniczej Galicyi wschodniej nie znalazłszy odpowiedniego zarobku w domu, poczęła udawać się na roboty w żniwa za granicę, a mianowicie do Niemiec, rozwinęły c. k. władze w Galicyi wschodniej wobec tej zarobkowej i nie na zupełne opuszczenie kraju, lecz tylko na kilkutygodniowe zarobkowanie za granicą wymierzonej emigracyi, nieprawną, obowiązującym postanowieniom prawnym przeciwną, a dla ekonomicznych interesów ludności rolniczej wschodniej części kraju w wysokim stopniu szkodliwą akcyę, która rzeczywiście w wielu wypadkach wstrzymała wyjazd szukających za granicą zarobku i pozbawiła ich tegoż zarobku. Akcyę tę prowadziły te c. k.

władze, a przede wszystkim c. k. Starostwa powiatowe wschodniej Galicyi mimo rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 7. marca 1903 l. 9141 i zapewnienia danego przez c. k. Ministra Körbera w Radzie państwa dnia 21. kwietnia 1903, że w otrzymywaniu dokumentów paszportowych ludność zarobkująca naszego kraju nie doznawała przeszkód. Akcyę ta ujawniła się przede wszystkim, że wiele c. k. Starostw nie chciało naczelnikom gmin wydać książki służbowe dla wychodzących robotników rolnych i w ten sposób uniemożliwiło im otrzymanie tych książek zakazując nadto wyraźnie naczelnikom gmin wydawanie takichże książek takim robotnikom

C. k. Starosta w Kałuszni ogłosił taki zakaz publicznie na sesyi wójtów dnia 5. maja 1903, przy czem ostro karciał wójtów tych wsi, w których robotnicy po takie książki służbowe zgłaszali się, jak np. wójta z Nowicy.

C. k. Starostowie w Rohatynie, Husiatynie i Horodence wzbraniłi prawnie i nie chcieli wydawać naczelnikom gmin książek służbowych robotników rolnych.

C. k. Starostwo w Kołomyi aresztowało 29. czerwca 1903 roku dziesięciu włościan z Okna, powiatu horodeńskiego, którzy jechali do Niemiec na zarobek i trzymało ich cały tydzień w areszcie.

C. k. Starostwo w Horodence poleciło c. k. żandarmeryi zatrzymanie trzech robotników jadących do Prus i rzeczywiście żandarm Antoni Kocij zawrócił z dworca w Horodence trzech robotników gwałtem i zaprowadził ich do kancelaryi gminnej w Horodence, gdzie trzymano ich cztery godziny siłą, a w końcu wypuszczono ich bez spisania protokołu, a tylko sekretarz gminny jednego z nich uderzył w twarz.

Postępowanie powyżej wymienionych c. k. Starostw i ich organów jest krzywdzącem naruszeniem konstytucyi i wypływającem z tejże wolności przesiedlania się każ-

dego obywatela — i widocznym dążeniem do rzeczywistego zaprowadzenia osobistej niewoli i podeptaniem najwyższych praw obywatelskich wolnych austriackich obywateli.

Przejęci najwyższym oburzeniem z przyczyny tego zamachu na najważniejsze urzędnictwa konstytucyjne ze strony tych, którzy właśnie powinni stać na ich straży, podpisani zapytują c. k. Rząd, czy wiadomym mu jest to postępowanie wymienionych c. k. Starostw, a równocześnie wzywają c. k. Rząd, ażeby winnych przykładowo ukarał i surowym wystąpieniem przeciw podobnym nadużyciom na przyszłość tymże koniec położył.

Oleśnicki
interpelant.

Skolyszewski, Stojalowski, Mazikiewicz, Staruch, Mogilnicki, Szponder, Potoczek, Korol, Bohaczewski, Huryk, Gładziuk, Barabas, Ostapczuk, Barwiński.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by się postarał w drodze konstytucyjnej o takie obniżenie opłat stemplowych, aby:

1) wszystkie skrypty dłużne i kwity oraz deklaracje ekstabulacyjne od sum ponad 200 K. do 1.000 K. włącznie, tudzież wszelkie podania intabulacyjne i ekstabulacyjne odnoszące się do prawa zastawu dla sum ponad 100 K. do 1.000 K. włącznie, podlegały jedynie opłacie stemplowej 1 K. od arkusza;

2) wpisy prawa zastawu dla sum do wysokości 1.000 K. włącznie wolne były bezwarunkowo od opłaty należności intabulacyjnej.

Lwów, dnia 3. października 1903.

Wnioskodawca:
M. Huza w. r.

Potoczek, Buynowski, Małachowski, Witośławski, Maiss, Tomaszewski, Rutowski,

Jabłoński, Żardecki, Wurst, Wilczkiewicz, Rayski, Schätzel, Maryewski, Stapiński.

Wniosek.

Obecne pomieszczenie stacyi chemiczno-rolniczej w Dublanach okazuje się wskutek wzrostu działalności tejże zbyt szczupłym, tem bardziej, że wobec skupienia przyrządów a szczególnie palników i lamp benzynowych dających wysoką temperaturę każdej chwili zagraża niebezpieczeństwo pożaru i większej eksplozyi.

Potrzeba przestronniejszego pomieszczenia pomienionej stacyi przedstawia się w tem jaskrawszem świetle, jeśli się zważy, że nieuniknionem i koniecznym jest rozszerzenie działalności stacyi na badania własności bakteryologicznych gleby, badania torfów, niemniej wiele doniosłej sprawy racjonalnego żywienia inwentarza jak też kontroli produktów mleczarstwa.

Braknie także pomieszczeń dla kierownika stacyi, 4 asystentów i laboranta.

Pewne względy zasadnicze przemawiają za przeniesieniem tej instytucyi do Lwowa.

Na powyższej podstawie wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę sprawę odpowiedniego pomieszczenia stacyi chemiczno-rolniczej, niemniej zbadał czyli ze względu na większą korzyść kraju, przeniesienie stacyi do Lwowa niebyłoby wskazane.

We Lwowie, dnia 3. października 1903.

Wnioskodawca:
Krzysztofowicz w. r.

Korytowski, Moysa, Trzeciecki, Paygert, Agopsowicz, T. Cieński, Rudrof, Baworowski, M. Torosiewicz, Lityński, Theodorowicz, L. Cieński, Płocki, Kl. Dzieduszycki, Sozański.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. komisarzowi rządowemu, a pierwsze czytanie odezitych wniosków umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 5. października

1903 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1. min. 55 po południu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

27. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 5. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnym posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego szóstego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 5. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls.: 2679, 2681, 2683—2685, 2688—2691, 2693, 2696, 2701 do 2703, 2705, 2706, 2709, 2711, 2712, 2713, 2715, 2716, 2718, 2720, 2729, 2730, 2732—2739, 2756—2758, 2764, 2768.

Komisji szkolnej Ls.: 2682, 2686, 2704, 2707, 2731, 2759, 2765, 2769, 2770.

Komisji gminnej Ls.: 2751.

Komisji petycyjnej Ls.: 2677, 2710.

Komisji administracyjnej Ls.: 2678, 2747, 2748, 2752, 2753.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 2700, 2719, 2721, 2742—2746, 2754.

Komisji drogowej Ls.: 2687, 2699, 2717, 2728.

Komisji kolejowej Ls.: 2714.

Komisji przemysłowej Ls.: 2680, 2692, 2694, 2695, 2797.

Komisji bankowej Ls.: 2741.

Komisji sanitarnej Ls.: 2708.

Komisji dla reformy wyborczej Ls.: 2698, 2749, 2750, 2763.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2677 Groelego Antoniego nauczyciela ludowego w Schönaugrze o zwrot kwoty 971 K. 40 h., z tytułu uiszczzonego podatku gruntowego i zapłaconego dochodu z gruntu szkolnego ponad wymiar katastralny.

Przemawia p. Rotter popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2678 gminy Grzegórzki pow. krakowskiego w sprawie zamiaru oderwania pewnej części terytorium gminy i przyłączenia jej do miasta Krakowa.

Przemawia p. Szponder popierając tę petycję i wnosząc na odesłanie jej do komisji administracyjnej.

Izba uchwała formalny wniosek posła Szpondra bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2679 Wydz. pow. w Bohorodczanach o bezprocentową pożyczkę dla tamt. Kasy oszczędności.

Przemawia p. Barabasz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2680 Dyrekcji żeńskiej spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie, o zasiłek na szkołę kroju i szycia oraz na bursę dziewcząt.

Przemawia p. Oleśnicki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2728 gminy Sromowce niżne pow. Nowy Targ, o wybudowanie drogi do Czorsztyna.

Przemawia p. Bednarski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2731 gminy Rzeszotary powiat Wieliczka, o uwolnienie od rocznej opłaty 261 K na placę nauczyciela.

Przemawia p. Skołyszewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2732—2737 gminy Dębniki i sześciu innych powiatu wielickiego, o pomoc z powodu powodzi i gradobicia.

Przemawia p. Skołyszewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2768 ks. Wautulewicz Józefa, proboszcza kościoła w Felcztynie, o subwencję na pokrycie dachu kościoła.

Przemawia p. Agopsowicz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2769 Nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Podgórzu o podwyższenie płac.

Przemawia p. Maryewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa posłów, by zabierając głos dla poparcia petycji ograniczyli się, w myśl postanowień regulaminu, na krótkim zwróceniu uwagi Sejmowi na petycję, gdyż dla obszerniejszego motywowania jakiejś sprawy, regulamin dopuszcza jedynie drogę samoistnego wniosku.

Marszałek oświadczając, że przepisów regulaminu w tym względzie będzie ściśle przestrzegał.

Po odczytaniu petycyi Ls. 2770 Nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Podgórzu o dodatek drożyzniany.

Marszałek udziela głosu p. Maryewskiemu, dla poparcia tej petycyi.

P. Maryewski zrzeka się głosu.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

do

Wydziału krajowego.

Podpisani przywiązując wielką wagę do wprowadzenia w życie włości rentowych zapytują:

Z jakiego powodu projekt ustawy o włościach rentowych uchwalony przez Sejm krajowy dnia 5. lipca 1901, dotychczas sankcyonowanym nie został — względnie dlaczego Sejmowi nie przedłożono nowego projektu ustawy.

Interpelant:

Sękowski w. r.

Hupka, Władysław Leopold Jaworski, Skałkowski, Huza, Czaykowski, T. Cieński, Paszkowski, Rutowski, Stojalowski, Trzecieski, Żardecki, Dr. Schätzel, Sozański, K. Badeni, Bobrzyński, Vivien, Gniewosz, Laskowski, Kraiński, Merunowicz, Vayhinger, Maiss, Stapiński, Niezabitowski, St. Tarnowski, Stan, Jędrzejowicz, Sala, Szwed, Gnoiński, Lubomirski, K. Dzieduszycki, J. Theodorowicz, Borkowski, Truskolaski, Dzieduszycki, M. Urbański, M. Torosiewicz, W. Gnoiński, J. Baworowski, L. Cieński, ks. Wilezkiewicz, Loewenstein, D. Abrahamowicz, Małachowski, E. Krzymuski, Płocki, Stadnicki, Maryewski, Traczewski, Kozłowski, Agopowicz, Wodzicki, Cielecki, Tyszkiewicz, Z. Tarnowski, Tomaszewski, Mycielski, Fruchtman, Rotter, Rayski, Skołyżewski, Wiśniewski, Bał, Kozłowski, Zagórski, Czartoryski, Gołuchowski.

Interpelacya

posła Krempey i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie nadwyżek dotychczasowej władzy, przy wydzierżawieniu połowi gminnych w powiecie mieleckim.

Tak jak we wszystkich prawie powiatach naszego kraju zastosowania ze strony Władz — w wykonaniu ustawy łowieckiej; tak nie można się pochwalić bezstronnością urzędników politycznych szczególnie c. k. komisarza Doszota w Mielcu, w którym zagnieżdżyła się samowola, stronnictwo, interpretowanie ustawy do osób jemu miłych i herbowych.

Na powyższe okoliczności wystarczy z pomiędzy wielu następujący fakt:

Naczelnik gminy Partynia wezwany został przez c. k. Starostwo w Mielcu, aby ogłosił licytację prawa polowania na gruntach gminnych w Partyniu. Do licytacji ogłoszonej, stanął p. Ermich, kancelista c. k. Sądu powiatowego z Radomyśla i leśniczy Zakładu narod. im. Ossolińskich.

Ponieważ c. k. komisarz Starostwa p. Doszot, życzył przeforsować prawo polowania na rzecz leśniczego, wspomnianego Zakładu, początkowo starał się przed licytacją przeprowadzić akcję ugodowo.

Zawezwał naczelnika gminy p. Tomaszę Kieljana i chciał go zmusić do ugody za 50 koron.

Naczelnik gminy oświadczył c. k. komisarzowi, „ponieważ Ermich ofiarował 100 koron, a że spodziewa się wyższej sumy, zażądał przeprowadzenia licytacji“.

Po oświadczeniu reprezentanta gminy, c. k. komisarz Doszot, użył wedle jego mody innego sposobu przy licytacjach: Pluty, Czajkowa, Kliszów i wielu innych gmin praktykowanego. Zażądał tedy przed licytacją c. k. komisarz od p. Ermicha oprócz złożonego wadium przekazania karty na broń i karty myśliwskiej. Kancelista

wylegitymowawszy się kartą na broń orzekł, że poczyniwszy starania o kartę myśliwską w tej chwili takową mieć będzie, zresztą prawo polowania chce posiadać bez osobistego udziału w polowaniu. Komisarz Doszot pomimo tego wyłączył kancelistę od licytacji, 100 koron wadyum rzucił i kazał mu iść za drzwi. Gdy p. Ermich co dopiero uzyskaną kartą chciał się wylegitymować, c. k. komisarz na to się nie zgodził, leśniczemu prawo polowania na gruntach gminy Partyń za 50 koron dobrowolnie bez kontrlicytanta odstąpił; wskutek czego gmina traci rocznie 50 koron, co czyni za 6 lat 300 koron. Z tego faktu okazuje się, że odbywają się w c. k. Starostwach licytacje bez licytantów na szkodę gmin interesowanych, które tracą kolosalne kwoty przy wydzierzawianiu polowań przez takich c. k. komisarzy jakim jest p. Doszot.

Naczelnik gminy p. Keljan, widząc samowolne postępowanie c. k. komisarza, protokołu nie podpisał, wniósł pod dniem 18. czerwca b. r. do Wys. c. k. Namiestnictwa sprzeciw, na który jak zwykle do dziś ani odpowiedzi, ni załatwienia doczekać się nie może.

Zważywszy, że podobne postępowanie obniża powagę Władzy a wywołuje oburzenie ludu do tejsze.

Zapytują podpisani JW. Pana komisarza rządowego :

1. Czy mu jest wiadomem o podobnem postępowaniu c. k. komisarza Starostwa p. Doszota w Mieleu i kiedy za nadużycia Władzy zostanie pociągnięty do odpowiedzialności.

2. Czy JW. Pan komisarz rządowy nie uznaje jak najspieszniej zarządzić rozpisanie ponownej licytacji prawa polowania gminy Partyń, czem ochyli się takową od 6-cio letnich strat.

3. Czy nie raczy JW. Pan komisarz rządowy wydać do wszystkich Władz politycznych w kraju stosowne zarządzenie o li-

cytacyach, które mają się odbyć dopiero wtedy, jeżeli przynajmniej dwóch licytantów się zgłosi i zakazać organom sobie podwładnym, przeprowadzanie licytacji bez licytantów.

Lwów, dnia 5. października 1903.

Interpelant:

Fr. Krempa w. r.

Skolyszewski, Szponder, Oleśnicki, Huryk, Barabasz, Bohaczewski, Rotter, Stapiński, Bojko, Tomaszewski, Potoczek, Szwed, Wilczkiewicz, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a

p. ks. Szpondera i towarzyszy do JW. Pana komisarza rządowego w sprawie przymusowego przydzielenia do gminy Tomaszowice powiatu krakowskiego niejakiego Błażeja Chyli.

Błażej Chyla urodził się dnia 1. lutego 1863 roku w Krakowie na Kleparzu w domu śp. Chlipalskiego i przez całą swą młodość wychowywał się w Krakowie. Dnia 22. kwietnia 1885 r. Błażej Chyla został asenterowany do 1-go pułku ułanów i w tym czasie mieszkał w Krakowie przy ulicy Kolejowej l. 10. w domu p. Demera. W r. 1891 c. k. Starostwo w Krakowie orzeczeniem z dnia 29. kwietnia l. 3.797 nie wiadomo z jakich powodów przydziela Błażeja Chylę jako tułacza do gminy Tomaszowice, rzekomo na podstawie §. 19. ust. z dnia 3. grudnia 1863 L. 105 Dz. u. p. Na podstawie wspomnianego orzeczenia c. k. Starostwa wydała c. k. Dyrekcya policyi w drodze przymusowej Błażeja Chylę z Krakowa rzekomo na zasadzie § 324 ust. z dnia 27. lipca 1871 r. L. 88. Dz. p. p. i odstawiła go do gminy Tomaszowice, z którą Błażej Chyla nie był nigdy w styczności i dla tej gminy był człowiekiem zupełnie obcym.

Zważywszy, że c. k. Starostwo narzucając gwałtem Błażeja Chylę gm. Tomaszowice rzekomo na podstawie §. 19 ust.

z dnia 3. grudnia 1863 l. 105, ten §. błędnie zastosowało, gdyż ustęp 1. §. 19 wyraźnie powiada, że osoba nie mająca stwierdzonej przynależności rodziców ma być przydzielona do tej gminy, w której w czasie stawania do wojska mieszkała, a Błażej Chyla w czasie asenterunku właśnie mieszkał w Krakowie przy ulicy Kolejowej l 10.; ustęp 2. §. 19. powiada, że do tej gminy ma być osoba przydzielona, w której od chwili zakwestyjonowania przynależności najdłużej a przynajmniej pół roku mieszkała a Błażej Chyla mieszkał przecież w Krakowie od 30 lat blisko; ustęp 3-ci tegoż §. 19. mówi, że do tej gminy należy osobę przydzielić, w jakiej ją zastano w czasie zakwestyjonowania przynależności, a Błażeja Chylę zastano właśnie w Krakowie.

Zważywszy że c. k. Starostwo widocznie z jakiejś pomyłki bezpodstawnie uznało Błażeja Chylę za tułacza, gdyż Błażej Chyla ustawowo miał i ma przynależność do gminy m. Krakowa a przynajmniej mieć ją powinien.

Zważywszy, że bezprawne narzucanie Błażeja Chyli gminie Tomaszowice czyni jej krzywdę i naraża na niesłuszne wydatki.

Zważywszy, że rekurs gminy Tomaszowice przeciw orzeczeniu c. k. Starostwa został ze względów formalnych przez c. k. Namiestnictwo odrzucony, a rekurs wnieiony d. 10. października 1902 do c. k. Ministerium dotąd nie został załatwiony.

Podpisani zapytują się uprzejmie JW. Pana Komisarza rządowego, czy mu wiadomym jest ten wypadek, czy skłonny jest ująć się za pokrzywdzoną gminą i czy w razie nieprzychylnego załatwienia rekursu przez c. k. Ministerium gotów jest polecić c. k. Starostwu w Krakowie ponowne zbadanie tej sprawy celem załatwienia jej w myśl obowiązującej ustawy o przynależności do gminy i czy gotów jest polecić c. k. Dyrekeji policyi w Krakowie pozo-

stawienie Błażeja Chyli w spokoju aż do ostatecznego załatwienia tej sprawy.

Interpelant
Ks. Szponder.

Bojko, Potoczek, Oleśnicki, Huryk, Bohaczewski, Szwed, Barabasz, Stapiński, Zardecki, Krempa, Kramarczyk, Stojałowski, Skołyszewski, ks. Wilezkiewicz.

Sekretarz p. ks. Lubomirski czyta:

Interpelacya do Wysokiego Rządu.

Podstawą naszego życia i wychowania publicznego jest nasza religia. Z religią ściśle łączy się poszanowanie i utrzymanie w dobrym stanie naszych świątyń tudzież odprawianie w nich służby Bożej. Być religijnym a świątyń Pańskich nie szanować, pozwalać, aby niszczały, majątki im zabierać, służby Bożej w nich zauiedbywać, równocześnie nie można, bo jedno drugie wyklucza. Kto jest religijnym ten szanuje swoje świątynie, kto o świątynie swoje nie dba, ten religijnym nie jest. Gdzie religii nie ma, tam jest zdziczenie i upadek moralny. Tam życie obywatelskie i wychowanie publiczne zupełnie ustaje.

W kraju naszym jest wiele starożytnych świątyń, które pobożni i bogobojni nasi praojcowie wybudowali i odpowiednio wyposażyli, aby się nie niszczyły i służba Boża mogła się w nich zawsze bez przeszkody odbywać.

W skutek rozmaitych wypadków dziejowych, a głównie z powodu naszego nie dbalstwa i zubożenia o religii wiele z tych świątyń upadło: budynki ich się zwały, dobra im zabrano, fundusze gdzieś zaprzepaszczone, śladu po nich nie pozostało. Inne utrzymały się wprawdzie do naszych czasów, ale dla braku należytej opieki chylą się do upadku i nie wiele potrzeba, aby się podobnie jak i tamte w gruzy rozsypały. Właśnie do tych ostatnich nale-

ży starożytny drewniany kościółek św. Sebastjana w Wieliczce, który niegdyś miał własne grunta, liczne fundusze mszalne, własną parafię i księdza, „prepozyta“, a dziś ze wszystkiego jest ogołocony i stoi całkiem opustoszały. Nie ma się kto nim zająć ani kto w nim odprawiać nabożeństwa.

Według dawnych dokumentów i opowiadania wiarogodnych ludzi do parafii tego kościoła, oprócz drzewianego budynku z zupełnem wewnętrznem urządzeniem i dosyć sporego cmentarza naokoło, należało jeszcze 30 morgów gruntu, plebania, Towarzystwo św. Różańca i kilka najbliższych wsi jak Sednica dolna i górna, Mietniów, Chorągiewca, Kłosów i Roznowa.

Nadto do kościółka tego przywiązanych było sześć fundacyj mszalnych, stanowiących stały dochód roczny ks. prepozyta i kładących na niego obowiązek odprawienia w ciągu każdego roku 85 nabożeństw żałobnych a mianowicie:

1. fundacya: „Pro animabus Sophiae Łękowska 2 voto uscore Petri Krnkowski 52 missae lectae pro animabus dictorum ex fundatione ex octobri 1598, in ecclesia Sti Sebastiani tunc temporis erecta“.

2. fundacya: „Pro Regina et Paulo Batkowie, 12 missae ex anno 1682 et 1692.“

3. Fundacya: „Pro Petro et Joanne Zabowscy, Pro Petro et Helena Zabowscy parentibus, 4 missae electae ex 1692“.

4. Fundacya: „Pro Anna Krukowska, pro agro ecclesiam Sti. Sebastiani dato 12 missae, quolibet mense 1. lecta ex 1598.“

5. Fundacya: „Pro Adamo, fratre Joanne Catharina sorore et pro Petro Grochal 1 annir. cum vig., et 4 lektae missae, in ecclesia Sti Sebastiani, in Kozirozek: 1 annir. cum vig 1 Nactuoni pro au. N. Szargoński.

Dziś z tego wszystkiego pozostał tylko mały skrawek ziemi na którym kościółek

św. Sebastjana stoi, budynek kościelny w lichym stanie i część wewnętrznego urządzenia. Wszystko inne: grunt, plebania, parafia, Towarzystwo Różańcowe, sam ks. prepozyt i fundusze mszalne, wszystko to gdzieś przepadło bez wieści.

Nawet część urządzenia kościelnego jak kapy, ornaty, dzwon wielki „Sebastyan“ obrazy, jeden ołtarz i jedna św. relikwia z bocznego ołtarza zostały gdzieś zabrane

W końcu sam kościółek z resztkami dawnego swego wyposażenia został miastu Wieliczce na publicznej licytacji przez rząd austriacki w r. 1797 dnia 31. marca za sumę 271 złr. 58½ kr. sprzedany! Szczęściem że go dotąd jeszcze nie rozebrano, jak to uczyniono z kościółkiem św. Krzyża lub nie zamieniono na publiczny cyrk jak to uczyniono z kościółkiem św. Ducha, gdzie jest obecnie teatr miejski!!! Takich kościółków jak kościół św. Sebastjana w Wieliczce i podobnemu losowi uległych jest u nas w kraju dosyć sporo.

Wobec tego zapytujemy Wysoki Rząd krajowy:

Czyby nie był skłonny wziąć w swoją opiekę wszystkie nasze kościoły opuszczone i chylące się do upadku, a zwłaszcza te, które jak kościółek św. Sebastjana w Wieliczce były samoistnymi parafiami, miały swoich księży, swoje dobra i rozmaite beneficya kościelne?

Czyby nie zechciał odszukać napowrót ich dóbr i funduszków kościelnych, w czyich one obecnie są rękach, tych dóbr i funduszków im zwrócić, a w końcu uczynić je samoistnymi parafiami tak jak były przedtem, tembardziej, że w wielu miejscach jak właśnie w Wieliczce sami parafianie się tego usilnie domagają.

Kościółki te mają także i to doniosłe znaczenie, że są wszystkie starożytnymi zabytkami naszej narodowej sztuki: budownictwa, malarstwa, i rzeźbiarstwa, które

powinniśmy starannie przechowywać i potomkom naszym w spuściźnie przekazać.

Lwów, dnia 3. października 1903.

St. Potoczek w. r.
interpelant.

Huryk, Korol, Mizikiewicz, Żardecki, Szajer, Kramarczyk, Szwed, Ostapczuk, Barabasz, Bojko, Wilczkiewicz, Staruch, Głidziuk, Mogilnicki, Oleśnicki, Barwiński, Ochrymowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu.

Mimo, że liczba kandydatek do seminariów żeńskich nauczycielskich wzrasta u nas z każdym rokiem, tembardziej, że córki chłopskie garną się coraz więcej do stanu nauczycielskiego — liczba samych seminariów i ich klas równorzędnych (paralelek) nie pomnaża się wcale.

C. k. Rząd tłumaczy się, że na utworzenie nowych seminariów ewentualnie ich kursów równorzędnych nie ma potrzebnych funduszy — a tymczasem c. k. Rada szkolna krajowa popiera t. z. „kursa wakacyjne“ dla nauczycielek nie mających studyów i matury seminaryjnej a pragnących uzyskać potrzebne uzdolnienie do sprawowania urzędu nauczycielskiego w szkołach ludowych wiejskich. Takie kursa wakacyjne były dawniej w Sokalu i Brzesku a obecnie są w Wieliczce i Buczacu.

Zapytujemy c. k. Radę szkolną krajową: Dlaczego nie stara się o pomnożenie żeńskich seminariów nauczycielskich w kraju, a względnie ich kursów równorzędnych, ażeby wszystkim kandydatkom daną była możność kształcenia się prawidłowo w obranym zawodzie nauczycielskim — lecz zamiast tego popiera nieproduktywne kursa wakacyjne i niepotrzebnie marnuje fundusze krajowe na stypendya dla kursistek wakacyjnych, zwłaszcza, że rezultat nauki tych kursów jest wątpliwy i nie opłaca nawet trudów przez c. k. Radę

szkolną krajową podjętych? Większość bowiem nauczycieli uczących w tych kursach niema odpowiedniego wykształcenia aby mózdz należyście przygotować kandydatki do egzaminu nauczycielskiego kwalifikacyjnego, nadto niepodobieństwem jest, aby kandydatki, które i tak mają bardzo szczupłe wykształcenie, mogły się za dwa miesiące nauczyć wszystkiego tego, czego w seminaryum rządowem uczą przez 4 lata.

Interpelant:
St. Potoczek

Kramarczyk, Wilczkiewicz, Szponder, Bojko, Oleśnicki, Mogilnicki, Huryk, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Korol, Mazikiewicz, Barwiński, Głidziuk, Szwed, Szajer, Ochrymowicz, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a

do Wydziału krajowego w sprawie nagłej śmierci umysłowo-chorego Józefa Dziuby z gminy Lipnica powiatu Kolbuszowskiego, na oddziale dla umysłowo chorych w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

W dniu 28. sierpnia 1901 został przyjęty na oddział dla umysłowo chorych w szpitalu św. Łazarza w Krakowie Józef Dziuba z Lipnicy powiatu Kolbuszowskiego.

W dniu 7. września 1903 Józef Dziuba umarł w szpitalu śmiercią nagłą, która nastąpiła podobno w skutek uderzenia w głowę przez Ks. Stanisława Biegańskiego, również umysłowo chorego.

Zapytują Wydział krajowy, jakie zamysła zaprowadzić środki ostrożności, aby na przyszłość zapobiedz podobnym wypadkom.

Interpelant:
Tyszkiewicz

Hupka, St. Tarnowski, Mars, Tad. Cieński, Jan Urbański, Urbański, Baworowski, E. Lityński, Wodzieki, Tarnawski, Rudrof, L. Cieński, Sękowski, Krzymuski, Wodzieki, Wł. Jaworski.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego c. k. komisarza rządowego.

Na dniu 12. lutego 1897 zapadła uchwała Wysokiego Sejmu tej treści: Wzywa się c. k. Rząd do obniżenia ceny soli kuchennej w ten sposób, ażeby po uregulowaniu sprzedaży tejże — konsument nie płacił więcej jak 10 centów za kilogram soli kuchennej.

Gdy mimo zapadłej uchwały Wysokiego Sejmu cena soli kuchennej dotąd nie jest niższą, a ludność naszego kraju żali się ciągle na wygórowane ceny soli, zapytują przeto podpisani:

Czyli Wysoki c. k. Rząd stosując się do objawionego życzenia, zniży cenę soli kuchennej i czyli — i kiedy życzeniu Wykłego Sejmu, a względnie życzeniu ludności naszego kraju zadość się stanie?

Interpelant:

W. Szed w. r.

Skołyszewski, Szponder, Szajer, Stapiński, Potoczek, Kramarczyk, Wilezkiewicz, Mazikiewicz, Bojko, Oleśnicki, Huryk, Barabasz, Ostapczuk, Korol.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Przemawia p. Czartoryski i wnosi na przekazanie przydzielonych przez pomyłkę komisji szkolnej petycyj Ls. 655 i 2011 komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek p. Czartoryskiego.

Przemawia p. Trzeciecki i wnosi na przydzielenie przekazanych komisji administracyjnej petycji Ls. 2159, 2160, 2201, 2202, 2203 komisji dla reformy wybozezej, wobec wybrania tej osobnej komisji dla tych spraw.

Marszałek oznajmia, że nie podda pod uchwałę Izby tego wniosku, gdyż przekazanie tych petycji komisji dla reformy wy-

bozezej jest konsekwencyą uchwały Izby, która wybrała w tym celu osobną komisję.

Przemawia p. Gorayski i wnosi na odesłanie do komisji solnej petycji Ls. 2288 przydzielonej komisji gospodarstwa krajow.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przedłużenia na dalszych 10 lat uwolnienia od podatku krajowego do podatku domowo-czynszowego, tudzież od dodatku gminnego do tego podatku i do 5% podatku, pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego tych domów we Lwowie, które będą wybudowane w miejsce 181 domów, przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Huzy w sprawie obniżenia opłat stemplowych.

Przemawia p. Huza uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Krzysztofowicza w sprawie rozszerzenia krajowej stacji doświadczalnej chemiczno-rolniczej i przeniesienia jej do Lwowa.

Przemawia p. Krzysztofowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie ustawy z dnia 4. lipca 1899, Nr. 93 Dz. ust. kraj. pozwalającej poboru na rzecz funduszu krajowego 30% dodatku krajowego do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem komisji.

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o poborze 30% dodatku krajowego do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

W obrębie kraju całego pobierany będzie na rzecz funduszu krajowego 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

§. 2.

Dodatek ten pobierany będzie razem z odnośnym podatkiem i przez te same organa.

§. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1905 a przestaje obowiązywać z dniem 31. grudnia 1909.

§. 4.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Przemawia p. Federowicz i stawia następującą rezolucję:

R e z o l u c y a.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy by przeprowadził jaknajspieszniej rokowania z c. k. Rządem o zmianę dotychczasowego pod względem ekonomicznym i finansowym wielce szkodliwego systemu poboru podatku od wina, a równocześnie przeprowadził studia nad ewentualną zmianą obecnego 30% dodatku krajowego do państwowego podatku od wina — na samostny krajowy podatek od tego artykułu konsumcji.

O rezultacie tych rokowań i studiach przedłoży Wydział krajowy sprawozdanie na najbliższej sesyi.

Izba popiera rezolucję p. Federowicza.

Przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje rezolucję p. Federowicza.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następnie uchwała Izba oddzielnie i bez rozprawy odczytaną przez Marszałka rezolucję p. Federowicza.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie przyznania subwencji dla krajowych towarzystw rolniczych celem

ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli trzody chlewnej.

Sprawozdawca p. Schnell uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z uzasadnieniem wniosku o subwencję dla krajowych Towarzystw rolniczych celem ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli świń.

2. Sejm wstawia w Rub. X. wydatków budżetu funduszu krajowego na rok 1903 kwotę 12.000 koron jako pierwszą ratę z trzeciecia tytułem subwencji dla obu Towarzystw gospodarskich w kraju celem ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli świń w okolicach, w których hodowli tej zagraża upadek wskutek panowania pomoru świń i zwalczania tej zarazy.

3. Sejm wzywa e. k. Rząd, by na cele akeyi obu Towarzystw gospodarskich w kraju podjętej dla ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli świń w okolicach, w których hodowla świń jest zagrożona upadkiem wskutek panowania tam i zwalczania pomoru świń, przyznał obu Towarzystwom gospodarskim w kraju wydatne subwencje na czas, jak długo akeya wspomniana będzie potrzebna.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Brykczyński.

Przemawia p. Szajer i stawia poprawkę, by we wniosku 2 komisji zamiast słów: „2. Sejm wstawia w rub. X. wydatków budżetu funduszu krajowego na rok 1903 kwotę 12.000 koron jako pierwszą ratę“ umieścić słowa: 2. Sejm wstawia w Rub. X. wydatków budżetu funduszu krajowego na r. 1903 kwotę 24.000 koron „jako pierwszą ratę“.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następujący wniosek odraczający :

„Sejm zwraca sprawozdanie powyższe komisji gospodarstwa krajowego, celem wzięcia w tem sprawozdaniu pod rozwagę następujących punktów :

I. Ochrona handlu nierogacizny na targach wiedeńskich;

II. Utworzenie jatek dla mięsa wagrami dotkniętego w stanie surowym na wzór pruski;

III. Płacić odszkodowanie za wszelką trzodę wybitą tak zdrową jak i chorą;

IV. Znieść przepisy kępujące handel domokrajny trzodą chlewną“.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Kozłowski, Skołyśzewski, Stapiński i Huryk i że p. M. Urbański wniosł na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Kozłowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Przemawia zapisany do głosu p. Huryk.

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyśzewski.

Przemawia p. Milewski dla sprostowania faktycznego.

Marszałek wzywa posłów mających udzielony głos do sprostowania faktycznego, by ograniczali się na prostowaniu faktów a nie prowadzili polemiki, skoro rozprawa została zamknięta.

Przemawia p. Brykczyński dla sprostowania faktycznego.

Marszałek przerywa p. Brykczyńskiemu wzywając go, by ograniczył się na sprostowaniu faktów.

Przemawia dalej p. Brykezyński dla sprostowania faktów.

Przemawia p. Stapiński dla sprostowania faktów.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szeregowej.

Izba odrzuca odczytany przez Marszałka odraczający wniosek p. Kramarczyka.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z uzasadnieniem wniosku o subwencję dla krajowych Towarzystw rolniczych celem ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli świń.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm wstawia w Rub. X. wydatków budżetu funduszu krajowego na rok 1903 kwotę 12.000 koron jako pierwszą ratę z trzechlecia tytułem subwencji dla obu Towarzystw gospodarskich w kraju celem ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli świń w okolicach, w których hodowli tej zagraża upadek wskutek panowania pomoru świń i zwalczania tej zarazy.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Szajera do wniosku 2 komisji, której to poprawki Izba nie popiera, a następnie uchwała Izba bez rozprawy 2 wnioski komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, by na cele akeyi obu Towarzystw gospodarskich w kraju podjętej dla ułatwienia ludności włościańskiej odnowienia hodowli świń w okolicach, w których hodowla świń jest zagrożona upadkiem wskutek panowania tam i zwalczania pomoru świń, przyznał obu Towarzystwom gospodarskim w kraju wydatne subwencje na czas, jak długo akeya wspomniana będzie potrzebną.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 3 komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Zaleszczykach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 80.000 K.

Sprawozdawca p. Moysa uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia ... w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Zaleszczykach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 80.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Zaleszczykach zezwala się w myśl §. 24. ust. o Repr. powiat. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 80.000 K.

Art. II.

Pożyczkę tę ma Reprezentacja powiatowa użyć na konwersję dawnej pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym w kwocie 50.000 K., tudzież na pokrycie udziału powiatu w kosztach budowy nowego szpitala w Zaleszczykach.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Husiatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 kor. na budowę drogi Probużna-Dębówka.

Sprawozdawca p. Moysa uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Husiatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 kor.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskim postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Husiatynie zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 koron na częściowe pokrycie kosztów budowy drogi powiatowej Probużna-Dębówka.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Husiatynie zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacji powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 koron na częściowe pokrycie kosztów budowy drogi powiatowej Probużna-Dębówka.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Husiatynie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 kor.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskim postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Teofil Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raeczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli za rok 1902 z 9. września 1903, l. 77.641.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby nie ustawał w staraniach w tym kierunku, iżby karton, potrzebny do pakowania soli, wyrabiany był w kraju i upoważnia go, ażeby za odpowiednim zabezpieczeniem, dopomógł ku temu w razie potrzeby i pieniężnie, z zapasów funduszu solnego.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby w celu rozszerzenia sprzedaży soli kamiennej pod jego zarządem i pod jego kontrolą, założył we Wieliczce młyn do mielenia soli kamiennej.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) ażeby w porozumieniu z Wydziałem krajowym ostatecznie unormował proceder opakowywania topek w papier w warzelniach, tudzież kontrolę nad tą robotą;

b) aby podniósł produkcję soli warzonki w warzelniach za zachód najdalej położonych, przy równoczesnem zredukowaniu produkcji w salinie kosowskiej do dawnych, dla zbytu w najbliższej okolicy zastosowanych rozmiarów;

c) ażeby przyspieszył o ile możności otwarcie ruchu w odbudowanej żupie w Dolinie;

d) ażeby gospodarzom wiejskim, posiadającym bydło — nietylko tym, którzy zamieszkują gminy, gdzie w miejscu znajduje się surowica, ale i tym, którzy sąsiednie gminy zamieszkują, bez względu na oddalenie, ułatwił pobieranie surowicy celem poprawienia paszy, a tem samem podniesienia chowu bydła;

e) ażeby w drodze właściwej przeprowadził ogólne zniżenie cen soli a na razie przynajmniej ażeby dążył do dalszego obniżenia ceny soli dla bydła.

Rezolucją ad c. załatwia się petycyę gmin Dubszara l. s. 1913. Hlewnia l. s. 1914 i Lecówka l. s. 1912 o ułatwienia dla rolników tamtejszych w poborze surowicy.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą rezolucję:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby dążył do objęcia całego handlu solą w kraju i poczynił w tym kierunku energiczne u rządu starania.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w sprawozdaniach Biura solnego podawał wykaz miejscowości, w których się znajdują składy soli krajowej i komu one są powierzone.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby założyć się mające powiatowe magazyny urządził na wzór rządowych magazynów tytoniowych pod własnym zarządem.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą rezolucję:

„Sejm wzywa c. k. Rząd aby czuwał nad tem by prywatni handlarze solą nie sprzedawali soli bydłcej po cenach wyższych jak 6 K. za cetnar metryczny.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia Człouek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy i oddzielnie wnioski 1—3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje, następnie uchwała wezwanie do c. k. Rządu od (a—e), które p. sprawozdawca odczytuje.

Izba nie popiera rezolucyi p. Stojałowskiego.

Izba popiera rezolucję p. Kramarczyka, którą Marszałek odczytuje.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucją przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala rezolucję p. Kramarczyka.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych nagłych wniosków:

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Wniosek nagły.

W dniu 28. września wybuchł ogromny pożar w gminie Juszczyń powiatu Myślenickiego, który zniszczył doszczętnie trzynaście gospodarstw wraz z domami mieszkalnymi ponajwiększej części nieasekurowanych razem z całym dobytkiem i plonami i nadto uszkodził znaczną liczbę budynków gospodarskich sąsiednich czyniąc szkodę wyżej 50.000 koron w budynkach, dobytku i plonach.

Wskutek tego nieszczęścia bardzo znaczna ilość osób została bez dachu i chleba i to w porze roku, gdzie bliska zima z jednej a brak żywności na dziesięć miesięcy i zboża na zasiewy przyszłoroczne z drugiej strony zagraża im straszną nędzą a nawet śmiercią głodową.

Ludność tej górskiej wsi o nędznych nader gruntach, nie jest w stanie żadnego dla siebie znaleźć ratunku i widząc zniszczony swój byt, musi apelować do pomocy kraju i e. k. Rządu i to o pomoc natychmiastową aby mogła jeszcze przed nadejściem zimy stworzyć sobie jakieś schronienie i zgromadzić na czas choć trochę środków żywności.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Juszczyń w powiecie myślenickim udziela się zapomogi 5000 K i wzywa się e. k. Rząd, aby przyszedł z pomocą nieszczęśliwym mieszkańcom tej gminy z pomocą z silkiem tej samej wysokości.

Wnioskodawca
K. Lubomirski w. r.

Mycielski, Urbański, T. Cieński, Maryewski, Skołyśzewski, Stadnicki, Starzyński, Trzeciński, Gorayski, Potoczek, Wilczkiewicz, Sękowski, Szponder.

Przemawia p. ks. Lubomirski, uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

P. ks. Lubomirski zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek p. ks. Lubomirskiego.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Wniosek nagły.

Wielka klęska pożaru w Złoczowie dotknęła może najboleśniej nauczycieli ludowych. Przeważna część dotknięta pożarem bezpośrednio postradała mienie i dach nad głową, a wszyscy mają do walczenia z droższą niezwykłą mieszkań i artykułów żywności wywołanej ruchem budowlanym, a temsamem napływem znacznym ludności robotniczej.

Wnoszę zatem:

Wysoka Izba raczy uchwalić dla nauczycieli szkół ludowych w Złoczowie dodatk drożyzniani na rok jeden.

Wnioskodawca:
Dr. Schätzel w. r.

Szponder, Vayhinger, Wiśniowski, Buynowski, Huza, Wilczkiewicz, Witosławski, Żardecki, Tomaszewski, W. Gnoiński, Maryewski, Traczewski, Tarnawski.

Przemawia p. Schätzel. uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

P. Schätzel zrzeka się głosu dla uzasadnienia swego wniosku, i wnosi na ode-

ślanie go do komisji budżetowej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie jeszcze w ciągu obecnej sesji.

Izba uchwala formalny wniosek p. Schätzla.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Wniosek nagły.

Pożoga, jaka przed trzema tygodniami nawiedziła Złoczów, zniszczyła także szpital powszechny, i w najlepszym razie spodziewać się można ponownego otwarcia szpitala z wiosną r. 1905.

Pomyśleć się nie da, ażeby przez tak długi przeciąg czasu pozostawić tak biedny i rozległy powiat Złoczowski bez prowizorycznego choćby szpitala, tem bardziej że istniejąca dziś w Złoczowie samym nędza, wobec spóźnionej jesiennej pory, wywoła bez wątpienia epidemie czerwonki i tyfusu.

Krajowe Towarzystwo czerwonego krzyża, pospieszyło z zwykłą sobie ofiarnością, na razie z pomocą miastu, ustawiwszy 2 baraki na 20 łóżek.

Nie przyniesie to jednak żadnego pożytku powiatowi, jako takiemu.

Ażeby choć w części zapobiedz brakowi opieki dla chorych w nagłych i zwłoki nie cierpiących przypadkach, przedkłada podpisany.

Wniosek nagły.

Sejm wzywa Wydział krajowy, ażeby wszedł w rokowania z kraj. tow. czerw. Krzyża, wypożyczył jeszcze 2 baraki, każdy na 10 łóżek, i stworzony tym sposobem prowizoryczny szpital na 40 łóżek, objął w zarząd kraju.

Wnioskodawca
Wurst w. r.

Buynowski, Hupka, Sękowski, Urbański, Maryewski, A. Brunicki, Huza, Gołuchowski, Wodzicki, ks. Wilczkiewicz, Bednarski, Barabasz, W. Czaykowski, Mars, Jabłoński, Vayhinger, Stadnicki, Sozański, Moysa, Dr. Maiss, Dr. W. Czaykowski.

Przemawia p. Wurst uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

P. Wurst zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie swego wniosku do komisji sanitarnej.

Izba uchwala powyższy formalny wniosek p. Wursta.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 7. października 1903 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

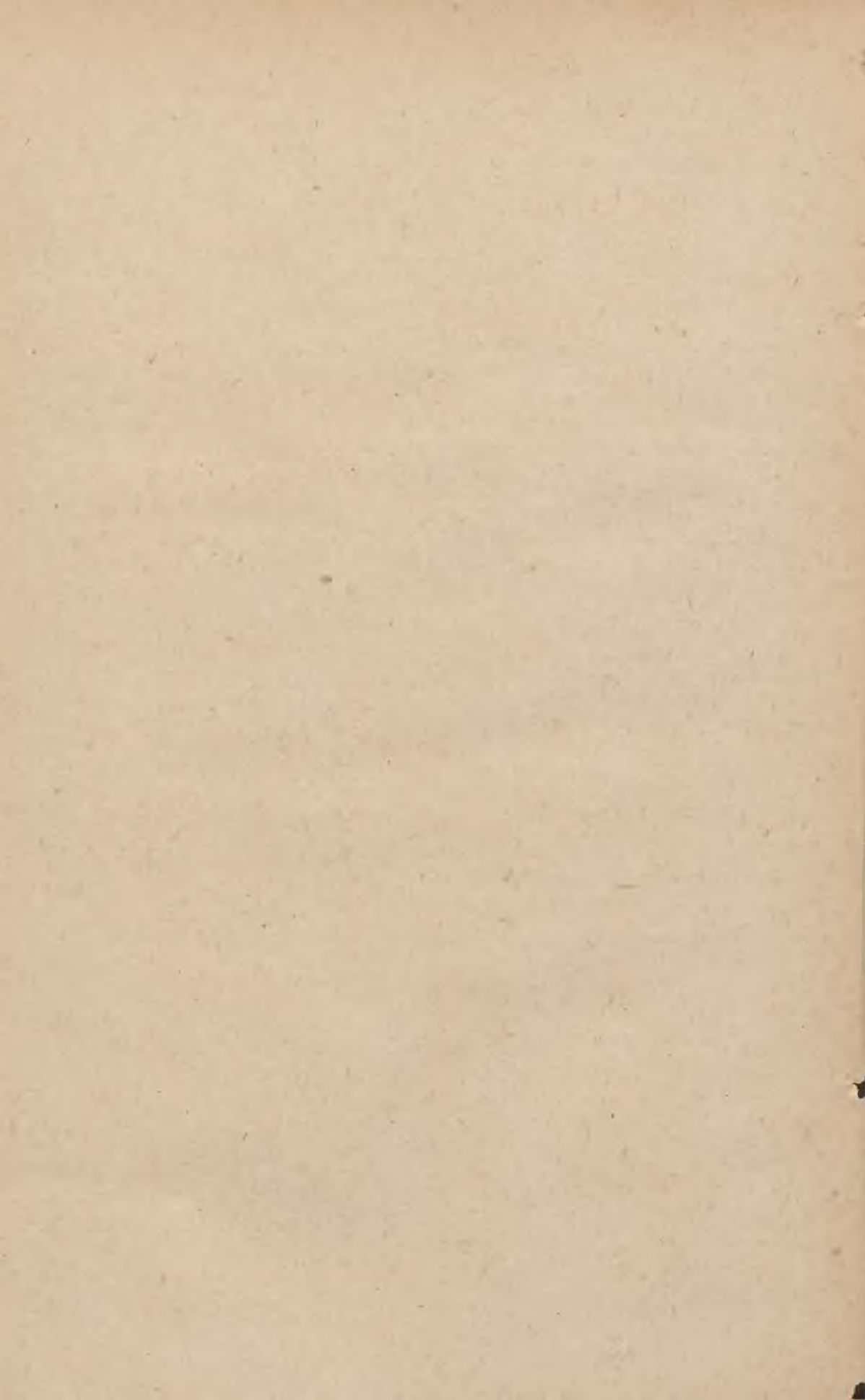
Koniec posiedzenia godzina 3. m. 45 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

28. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 7. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.	2823, 2826—2828, 2830, 2833, 2841—2847, 2856, 2857, 2862, 2864.
Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.	Komisji szkolnej Ls. 2787, 2790 do 2792, 2794, 2795, 2798, 2799, 2807, 2812, 2813, 2819, 2825, 2836, 2848.
Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.	Komisji gminnej Ls. 2855.
Obecnych posłów 132.	Komisji administracyjnej Ls. 2818, 2820, 2832.
Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.	Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 2811, 2824.
Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.	Komisji drogowej Ls. 2796, 2817.
Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego siódmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.	Komisji podatkowej Ls. 2835.
Marszałek oznajmia, że p. Krzysztofowiczowi udzielił urlopu na trzy dni z powodu słabości.	Komisji przemysłowej Ls. 2786, 2802, 2831, 2834, 2858.
Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 7. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:	Komisji solnej Ls. 2788.
Komisji budżetowej Ls. 2783—2785, 2789, 2793, 2797, 2800, 2801, 2803, 2804 do 2806, 2808—2810, 2814—2816, 2821 do	Komisji dla ustawy o biurach pracy Ls. 2849—2853.
	Komisji dla reformy wyborczej Ls. 2854.
	Po odczytaniu petycji Ls. 2783 komitetu budowy kościoła Ś-ej Trójcy w Okopach o subwencyę, przemawia p. Borkowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2784 komitetu budowy narodowego teatru ruskiego we Lwowie.

Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu dla poparcia tej petycji.

P. Oleśnicki nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls.: 2785 Dyrekcyi szkoły dla dorosłych analfabetów we Lwowie, przemawia p. Bojko popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2786 Barana Floryana, robotnika koszykarskiego w Vag-Ujhely o zasilek na dalsze kształcenie się w koszykarstwie.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu dla poparcia tej petycji.

P. Stapiński nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2787 Magistratu m. Sokala o kreowanie szkoły średniej w Sokalu, przemawia p. Wincenty Kraiński popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2788 Urzędu gminnego w Wołoskiej wsi pow. Dolina o wolny pobór surowicy ze salin w Bole-

chowie, przemawia p. Bohaczewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2789 Ruskiej bursy rzemieślniczej i przemysłowej we Lwowie o subwencyę, przemawia p. Oleśnicki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2842 Tow. „Ruslan“ we Lwowie o subwencyę, oraz petycji Ls. 2843 Ruskiej bursy w Nowym Sączu o subwencyę, przemawia p. Korol popierając te petycje.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2862 Galicyjskiego Towarzystwa łowieckiego we Lwowie o zasilek, przemawia p. Stadnicki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Bojki i towarzyszy, do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie zniesienia stacyi stadników rządowych w Siedliszowicach.

W dąbrowskim powiecie, mieszkańcy parafii Otwinowa, Wietrzychowic, Gręboszowa i Bolesławia, oddawali się zdawna

i oddają z zamiłowaniem hodowli koni rasy poprawnej.

Wysoki c. k. Rząd wiedząc dobrze o tem, tak w interesie hodowców, jak nie mniej i w swoim popierał tę hodowlę, utrzymując stację stadników rządowych i w Siedliszowicach.

Atoli w roku bieżącym stację tę, nie wiedzieć z jakiego powodu zwinięto, hodowcy koni zostali przeto narażeni na poważne straty materyalne, a narzekania ich słuszne nie mają granic. Wobec tego podpisani zapytują Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego:

Czy nie jest c. k. Rząd skłonny do zarządzenia w tym wypadku co tylko potrzeba, aby stacja stadników rządowych w Siedliszowicach co rychlej była napowrót zaprowadzona?

Interpelujący:
J. Bojko w. r.

Krempa, Szponder, Tomaszewski, Stapiński, Barwiński, Potoczek, Oleśnicki, Bohaczewski, Huryk, Barabasz, Szwed, Urbański, Rotter, Żardecki.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya do c. k. Rządu.

W roku 1902 na zażalenie gminy Kazanówka, pow. skałackiego, przeprowadzoną została ze strony Wydziału krajowego lustracya kasy gminnej w tej gminie, która wykazała, że naczelnik gminy Stach Lis sprzeniewierzył 3.200 K. z kasy gminnej a 752 K. z kasy rady szk. miejscowej której był przewodniczącym.

Skutkiem tego został Stach Lis zaskandowany a na wniosek c. k. Prokuratorji państw. w Tarnopolu zostało wdrożone przeciw niemu śledztwo karne, połączone z aresztem śledczym. W śledztwie zostały stwierdzone fakta sprzeniewierzenia w całej pełni, pomimo tego jednak c. k.

Prokuratorja państwa odstąpiła od dalszego postępowania karnego, wypuściła Lisa na wolność — a c. k. Starostwo w Skłacie ma go restytuować.

Niewytłumaczone łagodne traktowanie tej widocznej zbrodni powoduje podpisanych zapytać c. k. Rząd:

1. czy wie on o takim pobłażliwym traktowaniu dowiedzionej zbrodni sprzeniewierzenia przez c. k. Prokuratorję państwa w Tarnopolu?

2. eżem usprawiedliwi takie postępowanie?

3. czy gotów jest spowodować wznowienie postępowania karnego przeciw Lisowi, ewentualnie spowodować surowe postępowanie dyscyplinarne z powstrzymaniem jego restytucyi na urząd naczelnika gminy.

Oleśnicki
interpelant.

Skolyszewski, Huryk, Szponder, Potoczek, Barwiński, Korol, Bohaczewski, Stapiński, Wilczkiewicz, Krempa, Żardecki, Mogilnicki, Barabasz, Bojko.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. Gołuchowski i stawia formalny wniosek, by przekazane komisji sanitarnej petycyje Ls. 2557, 2591, 2708 odstąpić komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała formalny wniosek p. Gołuchowskiego.

Przemawia p. Gorayski i stawia formalny wniosek, by przekazane komisji gospodarstwa krajowego petycyje Ls. 2488, 2489, 2490, 2500 i 2501 odstąpić komisji budżetowej.

Izba uchwała formalny wniosek p. Gorayskiego.

Przemawia p. Gorayski i stawia formalny wniosek, by przydzielone komisji gospodarstwa krajowego petycyje Ls. 1330,

1511, 1552, 2189, 2197, 2598, 2700, 2719 odesłać do komisji wodnej.

Izba uchwała formalny wniosek p. Gorayskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych, folwarku i gorzelni w Dublanach za rok 1902/1903.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego, jakoteż następny tj.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie dróg wodnych, usuwa chwilowo z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich w roku 1900/1 i 1901/2 na podstawie sprawozdań Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Władysław Leopold Jaworski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich w latach 1900/1 i 1901/2 przyjmuje się do wiadomości.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej przystąpił do zakładania seminariów nauczycielskich, tak w zachodniej, jak i we wschodniej części kraju, a między niemi w Białym.

3. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby przedłożył projekt ustawy o wyższych szkołach wydziałowych męskich.

4. Upoważnia się Radę szkolną krajową, aby w miastach Lwowie i Krakowie podniosła stypendya, udzielane uczniom

seminariów nauczycielskich, z 200 na 240 koron w obrębie kwot na te seminaria przeznaczonych, a przyznawała je przedewszystkiem kandydatom zamiejscowym.

5. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najszybciej zatwierdził nowy Regulamin szkół ludowych.

Tem samem załatwione zostały: wniosek posła Stojalskiego o założenie seminarium w Białym i petycja miasta Wadowie również o założeniu seminarium.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucję:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby sprawę zaległych dodatków krajowych na potrzeby szkoły ludowej w Baryczce zbadał.

Marszałek wzywa mowcę, by w przemówieniu swem trzymał się ściśle przedmiotu stojącego na porządku dziennym posiedzenia.

Przemawia dalej p. Szajer.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd:

1) ażeby w szkołach ludowych z ruskim językiem wykładowym zaprowadzonym zostało i wewnętrzne urzędowanie w ruskim języku;

2) ażeby przeprowadził rewizję ruskich czytanek dla szkół ludowych i uzupełnił je materiałem historycznym z ruskiej historii a mianowicie opowiadaniem najważniejszych wydarzeń z historycznej przeszłości Rusi, przedstawionymi w sposób przystępny

ze względu na wiek i stopień wykształcenia uczni;

3) ażeby spowodował w szkołach ludowych z ruskim językiem wykładowym rozdawanie jako nagród pilności, książek ruskich przez Radę szkolną krajową na premie aprobowanych.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Marszałek oznajmia, że zamierza zamknąć posiedzenie, i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych nagłych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły

Dnia 30. sierpnia b. r. spłonęło w gminie Lachowice zarzeczne powiatu Żydaczowskiego 24 gospodarstw wiejskich, cerkiew i budynki probostwa gr. kat. wraz ze zbiorami zboża i siana.

Szkoda pożarem zrzadzona wynosi wedle wykazu przez organa Wydziału powiatowego sporządzonego 62.130 K, a w tem mieści się około 10.000 K szkody gr. kat. proboszeza miejscowego.

Gdy pogorzelecy znajdują się bez środków na odbudowę spalonych budynków, bez zboża na zasiewy i życie i bez paszy dla bydła, podpisany stawia wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy pogorzalcem gminy Lachowice zarzeczne powiatu żydaczowskiego nawiedzonym pożarem dnia 30. sierpnia b. r., udzielić możliwie najwyższej zapomogi.

Wnioskodawca:

Stanisław Pawlikowski w. r.

Borkowski, Urbański, Buynowski, Tomaszewski, Rajski, Kozłowski, Agopsowicz, Trzecieski, T. Cieński, Skołyshzewski, Mycielski, Gniewosz, Brunicki, Torosiewicz, W. Gnoiński, Sozański, Stadnicki.

Przemawia p. Pawlikowski, uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego nagłego wniosku do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość tego wniosku, a następnie uchwała oddzielnie i bez rozprawy przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Dnia 2. października b. r. wybuchł pożar w gminie Łukawica powiatu samborskiego i zniszczył w przeciągu godziny 20 zagród włościańskich.

Zgorzały wszystkie budynki z całą krescencyą, zapasami siana tak, że 20 rodzin zostało pozbawionych całego mienia, bez sposobu do wyżywienia się przez zimę. Wobec tego, że prawie nikt nie nawet z ruchomości nie wyratował, dalej wobec tego, że żaden z pogorzalców nie był ubezpieczony i że pomoc doraźna jest konieczną

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzalców gminy Łukawica powiatu Samborskiego Sejm wyznacza zapomogę w kwocie 3000 K.

Wnioskodawca

Sozański w. r.

Rajski, Wilczkiewicz, Urbański, Pawlikowski, Bal, Agopsowicz, T. Cieński, Kramarczyk, Borkowski, Fruchtman, L. Cieński, Buynowski, Trzecieski, Torosiewicz, Gniewosz.

Przemawia p. Sozański uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość powyższego wniosku, a następnie uchwała oddzielnie i bez rozprawy odesłanie tego nagłego wniosku do komisji budżetowej.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek nagły.

posła Dra Korola i tow. w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi pogorzalcem miasteczka Gliniany pow. Przemyślany.

Dnia 16. września 1903 nawiedził straszny pożar miasteczko Gliniany, a ofiarą jego padło 171 budynków, setki kóp zboża i paszy.

Wyrządzona szkoda została obliczoną na sumę 76.000 K., z której i połowa nie była ubezpieczoną.

Ze względu na to, że nędza między pogorzalcami jest wielka, że oni cierpią głód i chłód, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzalcem miasteczka Glinian udziela się z funduszów krajowych bezzwrotną zapomogę w sumie 5.000 koron.

Korol
wnioskodawca.

Barabasz, Kramarczyk, Huryk, Bojko, Krem-
pa, Szajer, Mazikiewicz, Glidziuk, Staruch,
Skołyszewski, Potoczek, Oleśnicki, Szpon-
der, Bohaczewski, Barwiński.

Przemawia p. Korol uzasadniając na-
głość swego wniosku, a pod względem for-
malnym wnosi na przekazanie tego wniosku
nagłego komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość
tego wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy
uchwała następnie przekazanie tegoż na-
głego wniosku komisji budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, nazna-
czając następne na dzień 8. października
1903 godzinę 10. przed południem i odczy-
tuje porządek dzienny następnego posie-
dzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 minut
30 popołudniu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

29. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 132.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś i członek Rady szkolnej krajowej, Radca Baranowski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego ósmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, że komisya reformy wyborczej ukonstytuowała się wybierając przewodniczącym p. Apolinarego Jaworskiego, zastępcą przewodniczącego p. Bobrzyńskiego, a sekretarzami pp. Oleśnickiego i Trzecieckiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 8. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 2873, 2880 do 2884, 2886, 2887, 2890, 2897, 2900, 2908, 2910, 2916.

Komisji szkolnej Ls. 2872, 2878, 2885, 2892, 2893—2896, 2898, 2901, 2905—2907, 2915.

Komisji petycyjnej Ls. 2874.

Komisji administracyjnej Ls. 2877, 2879.

Komisji prawniczej Ls. 2876, 2891.

Komisji drogowej Ls. 2875, 2909.

Komisji przemysłowej Ls. 2888, 2889, 2899.

Komisji solnej Ls. 2871.

Komisji dla ustawy o biurach pracy Ls. 2911.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 2912.

Po odczytaniu petycji Ls. 2871 gminy Mietniów, powiat Wieliczka, o bezpłatny pobór surowicy względnie niżenie ceny tejże, przemawia p. Skołyzewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2873 Manasterskiego Leona, Hnatyszyna Piotra i Lewickiego Stefana przyłączających się do petycji komitetu budowy ruskiego narodowego teatru we Lwowie o subwencję, przemawia p. Oleśnicki popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza p. M. Urbańskiego do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Między chorobami trapiącymi ludzkość, nie ulega najmniejszej kwestyi, gruźlica w różnych przemianach jest największym jej wrogiem, tym groźniejszym, że środki zwalczające go są niedostateczne, trudne i kosztowne.

Zważywszy więc, że gruźlica rok rocznie tysiączne zabiera ofiary w kraju;

zważywszy jednak, że gruźlica w pierwszych jej objawach przy odpowiednim leczeniu i przy sprzyjających warunkach jest uleczalną;

zważywszy, że szpitale krajowe istniejące po miastach, pozbawione wymaganych warunków do walki z gruźlicą, nie mogą skutecznie leczyć piersiowo słabych;

zważywszy w końcu, że gruźlica największe szkody wyrządza biednym warstwom ludności, pozbawionych środków materialnych na skuteczną kurację

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał sprawę ewentualnej budowy sanatoriów krajowych dla gruźliczo chorych i na

następnej sesji sejmowej z odpowiednimi przyszedł wnioskami.

Lwów, dnia 8. października 1903.

Wnioskodawca:

Maryewski w. r.

Bednarski, Małachowski, Żardecki, Michałowski, Lipiński, Loewenstein, E. Michałowski, Jabłoński, Fruchtman, Wurst, Tomaszewski, Huza, Buynowski, Maiss, Vayhinger, Rayski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd:

1) Ażeby wszystkie zamierzone roboty publiczne a szczególności budowle regulacyjne i kanałowe sposobem ofert publicznych ograniczonych na przedsiębiorstwa krajowe, — o ile one w tym dziale przemysłu istnieją — wykonywał;

2) ażeby przy pokrywaniu potrzeb administracyi cywilnej i wojskowej, zapewnił producentom krajowym, udział odpowiedni sile produkcyjnej i sprawności przemysłowej kraju;

3) ażeby starał się o spieszniejsze wykonanie robót publicznych tak objętych programem inwestycyjnym, jak przez administrację państwa, w normalnym toku czynności — w dziale zarządu wewnętrznego melioracyi, zarządu kolejowego i t. p. projektowanych, oraz wykonał roboty publiczne, na które już potrzebne kredyty wstawiono w budżet.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

Rozebrać czujny i energiczny nadzór na gminami i powiatami, aby wszelkie roboty, budowle i zamówienia, wykonywane były drogą publicznej konkurencyi, ograniczonej w miarę możliwości na zakłady producentów i przedsiębiorstwa krajowe.

W szczególności należy tylko pod tym warunkiem udzielać gminom i powiatom

gwa ancyci i subwencyi dla pożyczek na cele komunalne.

We Lwowie, dnia 8. października 1903.

Wnioskodawca:
Federowicz w. r.

Leo, Małachowski, Bobrzyński, Wł. L. Jaworski, St. Tarnowski, Górski, K. Badeni, Mars, Włodek, Götz, Tyszkiewicz, Paygert, Bednarski, Lipiński, Krzymuski, Hupka, Rayski, Rotter, Kępiński, Maryewski, Plocki, E. Michałowski, Michalski, Stadnicki, Maiss, Witosławski, Tarnawski, Vayhinger, Buynowski, Sękowski, W. Gnoiński, Zdz. Skrzyński, Wilczkiewicz, Huza, Jahl, Rapoport.

Wniosek.

P. ks. Szpondera i towarzyszy w sprawie: a) ukrajowienia lwowskiego zakładu głuchoniemych, b) utworzenia nowego zakładu dla głuchoniemych w Krakowie, c) zwiększenia dotychczasowej subwencyi 25.400 K. na 35.000 K. dla lwowskiego zakładu głuchoniemych, zanim tenże nie zostanie ukrajowiony i dla polepszenia bytu nauczycieli przy tym zakładzie.

zważywszy, że według dat urzędowych, przez c. k. Namiestnictwo zestawionych, liczba głuchoniemych w Galicyi wynosi przeszło 10 tysięcy głów obojga pley, z których do 2 tysięcy jest w wieku szkolnym;

zważywszy, że z tych 2 tysięcy dzieci głuchoniemych kształci się tylko 94 i to w zakładzie prywatnym, a 1900 pozostaje w stanie zupełnego zaniedbania umysłowego dla braku tego rodzaju zakładów krajowych;

zważywszy, że według ustawy państwowej o szkołach ludowych z roku 1883 o otwieraniu potrzebnych krajowi szkół i zakładów dla dzieci niepełnomysłowych jest obowiązkiem kraju;

zważywszy, że nauczyciele zakładu głuchoniemych dotychczas są gorzej płatni od

zwykłych nauczycieli szkół ludowych, mimo większego mozołu i poświęcenia.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1) lwowski zakład głuchoniemych przyjąć na fundusz krajowy;

2) otworzyć nowy taki zakład w Krakowie;

3) wyznaczyć, zanim lwowski zakład ukrajowiony zostanie, zamiast na 85 wychowanków po 240 K. rocznie na 100 wychowanków po 300 K. rocznie;

4) przeznaczyć na polepszenie bytu nauczycieli zakładu 5.000 K., czyli podnieść dotychczasową subwencyę z 25.400 K. na 35.000 K.

We Lwowie, dnia 8. października 1903.

Wnioskodawca:
Szponder w. r.

Kramarczyk, Bojko, Krempa, Oleśnicki, Szajer, Huryk, Stojałowski, Bohaczewski, Korol, Skołyzewski, Wilczkiewicz, Barabasz, Potoczek, Oleśnicki, Mazikiewicz.

Wniosek

w sprawie udzielenia soli bydłowej gminom wiejskim w powiecie Dąbrowa.

Powiat Dąbrowski nawiedziony został tego roku dwukrotną bardzo ciężką klęską powodzi; pierwszy raz w lutym b. r. zator lodowy spowodował zatopienie północnej części powiatu, zaś powódź lipcowa zalala zachodnią część powiatu. Ponadto przez ciągle deszcze i wylew dopływów Nowego Brnia, Wisły i Dunajca zniszczoną jest pasza w całym powiecie.

Wobec tej klęski nadzwyczajnej, niewątpliwie większej od klęski tego rodzaju w innych powiatach, podpisany stawia wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udziela się wszystkim gminom powia-

tu dąbrowskiego odpowiednią ilość soli bydłej.

Lwów, dnia 8. października 1903.

Wnioskodawca:
Wilczkiewicz w. r.

Kramarczyk, Żardecki Korol, Szajer, Sękowski, Szwed, Buynowski, Tomaszewski, Oleśnicki, Wł. Czaykowski, Huza, Skołyzewski, Potoczek, Stojałowski.

Wniosek.

Zważywszy, że znaczna część przetrzeźni łąk i pastwisk zaliczonych w katastrze gruntowym do trzech ostatnich klas bonitacyjnych nie przynosi obecnie ich właścicielom wskutek znacznego powiększenia się kosztów produkcji rolnej żadnego czystego dochodu lub bardzo tylko nieznaczny;

zważywszy, że zalesienie takich przetrzeźni byłoby znacznem na przyszłość powiększeniem majątku narodowego a przez to i siły podatkowej naszych rolników, niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, by wydanie ustawy o długoletnich uwolnieniach od podatku gruntowego dobrowolnie zalesionych do 3 ostatnich klas bonitacyjnych zaliczonych łąk i pastwisk w jak najkrótszym czasie w drodze konstytucyjnej wyjednał.

We Lwowie, dnia 8. października 1903.

Wnioskodawca:
Hupka w. r.

Wodzicki, St. Tarnowski, Zdz. Skrzyński, Płocki, Rapoport, Sękowski, Wł. L. Jaworski, Włodek, Mars, Z. Tarnowski, Milewski, Wł. Gniewosz, Krzymuski, Federowicz, Götz, Leo, Górski, A. Jędrzejowicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych po-

siedzeń i wzywa do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. ks. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a c y a.

Do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego we Lwowie.

Jak świadczy dołączony wyrok c. k. Sądu obwodowego w Wadowicach z dnia 18. sierpnia 1903 L. 554/9 zasądzony został gospodarz gruntowy Józef Sobeczki z Osieka pow. Biała na grzywnę w kwocie 3 kor., a ewentualnie 24 godzin aresztu, którą to karę, jak świadczy dołączone polecenie zapłaty w swoim czasie zapłacić musiał.

Ponieważ owa wymierzona kara powstała jedynie dlatego, iż tenże, mieszkając w pasie pogranicznym, zaniedbał swego obowiązku zgłoszenia do katastru przybytku bydła, a w tymże kierunku jeszcze w roku 1889 Wysoki Sejm na wniosek posła Żardeckiego uchwalil wezwanie do Wysokiego Rządu, by za przekroczenie ustawy z dnia 29. lutego 1880 l. 37 o chorobach stadnych wyjąć z pod kompetencji c. k. Sądów obwodowych, a przydzielić c. k. Sądowi powiatowemu, a to jedynie z powodu nadzwyczajnie utrudnionemu dla włościan procederowi samegoż wydania wyroku, t. j. stawienictwa do rozprawy do oddalonych Sądów obwodowych, wyjmowania aktów oskarżeń przez c. k. Prokuratorę państwa, przygotowanie obron i wszelkich formalności wstępnych, jak gdyby chodziło w tym wypadku o zbrodnię nadzwyczajną.

Wreszcie, że c. k. Sądy obwodowe za takie niewinne przekroczenia nadzwyczajnie ostro i surowo karzą, jak n. p. i w tym wypadku? Dlatego podpisani zapytują Wysoki Rząd:

Dlaczego do tego czasu, pomimo kilkakrotnych uchwał Wysokiego Sejmu nie postaral się w drodze ustawowej o wyjęcie przekroczeń z ustawy o chorobach stadnych z 29. lutego 1880 Nr. 37 z pod kompetencji

Sądów obwodowych, a przydzielenie takowych do zakresu c. k. Sądom powiatowym, czy jest nadzieja, by w tym kierunku kiedykolwiek jaka zmiana nastąpiła. Wreszcie, czy Wysoki Rząd nie raczyłby zwrócić uwagę c. k. Sądom obwodowym, by w danych wypadkach cokolwiek łagodniejsze wyroki wydawał.

Lwów dnia 7. października 1903.

Interpelant:
Kramarczyk w. r.

Skolyszewski, Stojalowski, Szajer, Szwed, Żardecki, Potoczek, Stapiński, Bojko, Barabas, Krempa, Staruch, Mazikiewicz, Oleśnicki, Szponder.

O d p i s.

L. rej. Vr. VII 554/3.

9

Obwiniony: Józef Sobecki.

Przestępstwo: wyst. z ust. 37/80.

W Imieniu Jego Cesarskiej Mości!

C. k. Sąd obwodowy w Wadowicach wydał w dniu dzisiejszym pod przewodnictwem c. k. R. s. kr. Grünera, w przytomności c. k. R. s. kr. Krywulca, Majewskiego, Krawczyńskiego jako sędziów i ausk Stramskiego jako pisarza, na podstawie wniesionego przeciw Józefowi Sobeckiemu o występki z ust. 37/80 przez c. k. Prokuratorę rządową w Wadowicach, jako oskarżyciela publicznego, aktem oskarżenia z dnia 7. lipca 1903 St. $\frac{12563}{2}$ po rozprawie głównej odbytej w dniu 18. sierpnia 1903 wskutek zarządzenia z dnia 21. lipca 1903 Vr. VII $\frac{554/3}{4}$ w obecności c. k. Zastępcy Prokuratora rządowego Dra Lewandowskiego jako oskarżyciela publicznego, oskarżonego na wolnej nodze, obrońcy, — na zasadzie wniosku uczynionego przez oskarżyciela, aby uznać winę według oskarżenia i orzec ustawową karę,

Wyrok następujący:

Józef Sobecki, urodz. dnia 28. maja 1872 w Osieku i tam zamieszkały, katolik,

żonaty, gospodarz gruntowy, syn Franciszka i Rozalii, niekarany, winien jest, że w maju 1903, posiadając w Osieku, miejscowości w pasie granicznym położonej, cielę przeszło 4 miesiące wieku liczące, zaniedbał takowe celem zaopatrzenia piętnem i wciągnięcia do katastru u naczelnika gminy w przepisany terminie zgłosić, przez co popełnił występki z ustawy z 29. lutego 1880 L. 37 Dz. p. p. i z §. 1 resp. Nam. z 8. sierpnia 1883 L. 64 i że takowy na zasadzie §. 38 tejże ustawy skazany zostaje na grzywnę w kwocie trzy korony według §. 47 ustawy z dnia 29. lutego 1880 L. 35 Dz. p. p. na Skarb Państwa przypadającą, a w razie nieściągalności takowej na areszt przez 24 godzin trwać mający, — wreszcie w myśl §. 389 p. k. na zwrot kosztów postępowania karnego i wykonania kary.

Powody:

Czyn powyższym wyrokiem określony doniesieniem i własnym przyznaniem się oskarżonego jako udowodniony przyjęty został i na tych podstawach polega także przekonanie o winie oskarżonego. Okoliczności obciążających niema żadnych, zachodzą zaś liczne i bardzo ważne okoliczności łagodzące, niekarane dotychczasowe życie, wyznanie winy, brak szkody.

Niniejszy wyrok doręcza się Józefowi Sobeckiemu z pouczeniem, iż przeciw temu wyrokowi wolno wnieść w dniach 3 sprzeciw, z którym równocześnie może być połączonym zażalenie nieważności.

C. k. Sąd obwodowy Oddz. VII.

Wadowice dnia 18. sierpnia 1903.

(L. S.) Grünert m. p.

O d p i s.

Lcz. Vr. VII. 554/3.

7

Polecenie zapłaty.

Pana Józefa Sobeckiego w Osieku wzywa się, by do liczby cz. Vr. $\frac{554/3}{7}$ wskutek

uchwały z 3. września 1903 karę pieniężną za występki o zarazie bydłowej w kwocie 3 k. 12 h. w przeciągu dni ośmiu pod rygorem egzekucyi w kancelaryi sądowej poniżej wymienionego sądu do rąk prowadzącego księgę pieniężną c. k. dyr. kan. p. Köhlera zapłacił lub za pomocą dołączonego kwitu odbiorczego i poświadczenia złożenia c. k. urzędu pocztowej kasy oszczędności — przekazu pocztowego — podając powyższą liczbę czynności temuż sądowi, a to z dodatkiem w adresie „Księga pieniężna“ nadesłał.

C. k. Sąd obwodowy. Wadowice. Oddz. XII.
6. września 1903.

(L. S.)   Podpis nieczytelny.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie niewłaściwej gospodarki gminnej w Niemirowie.

Od dłuższego szeregu lat gospodarka gminna w Niemirowie jest fatalną pod każdym względem.

Jedyny majątek las gminny w obszarze około 300 morgów, o drzewostanie zdającym do cięcia i przedstawiającym znaczną wartość, został prawie doszczętnie zrujnowany, a obecnie gmina jest zrujnowana, gdyż nie ma środków na opędzenie własnych i wedle ustawy wydatków.

W każdej gałęzi gospodarki gminnej działa się i dotychczas dzieją się liczne nieprawidłowości, które w ostatnich latach stwierdzone zostały w licznych lustracyach Wydziału powiatowego w Rawie, w lustracyi Wydziału krajowego, odbytej w sierpniu 1902, a wreszcie w toku dochodzeń dyscyplinarnych przeciw byłemu burmistrzowi Dobrowolskiemu i tow., prowadzonych przez Wydział powiatowy w sprawie kradzieży drzewa z lasu gminnego.

Dodatnim wynikiem lustracyi Wydziału krajowego było złożenie z urzędu burmistrza Dobrowolskiego na zatwierdzone liczne

nadużycia w urzędowaniu, lecz usunięcie jego osoby nie usunęło bynajmniej złego.

Winę z tej gospodarki ponosi w pierwszym rzędzie obecnie Rada gminna, której członkowie uważają mandaty radzieckie za dziedziczne, a majątek i dochody gminne za swoją prywatną własność, którą mogą dysponować dla własnej korzyści i zaś w dalszym rzędzie winę ponosi c. k. Starostwo w Rawie, które głuche jest na wszystkie skargi, otwarcie udziela moralnego poparcia, które gospodarującej a środkiem Wydziału powiatowego zmierzającym do asanaeyi tych stosunków odmawia egzekutywy.

W czerwcu 1903 odbyły się do Rady gminnej wybory, które skład tejże dotychczasowej do gruntu zmieniły gdyż znaczna większość starych radnych postradała swoje mandaty. Niestety do ukonstytuowania nowej rady przyjść nie może, gdyż parafia starych radnych z kahałem na czele wniosła przeciw wyborom protest, który pozostaje dotychczas w c. k. Starostwie w Rawie niezadowolony.

Starosta w Rawie jako chory więcej jest na urlopie niż w urzędzie — a sprawami starostwa kieruje komisarz Otóż jest to publicznie wiadomem w Niemirowie, że protest ten został wniesiony na życzenie i za wskazówkami kierownika starostwa, który będąc nadto referentem protestu, przytrzymuje jego załatwienie, aby stara rada mogła dalej być u steru. Celem wyjaśnienia przyjacielskiego stosunku starostwa do starej rady gminnej trzeba dodać, że członkowie tej ostatniej są w ogromnej większości, miejscowi żydzi lichwiarze operują wśród okolicznego ludu i wskutek tego mający niezaprzeczenie wielki wpływ na niego, otóż przy każdych wyborach politycznych, za staraniem tych lichwiarzy wybrani wyborcy z okolicznych wsi głosują zawsze na komendę starostwa, zaś w zamian za te usługi to starostwo używa im wszelkiego poparcia w utrzymaniu się przy rządach w Niemirowie.

Obecnie w gospodarce gminnej panuje zupełny bezrząd. Zastępca burmistrza Klinger całymi tygodniami przebywa jako handlarz lasów poza Niemirowem, a rządy sprawuje pisarz gminy Katz, indywidualnie bez kwalifikacji i wyzyskuje bezrząd w gminie na swoją korzyść. Dodatki gminne wynoszą aż 97% — a w gminie niechlujstwo zaś w kasie gminnej pustki do tego stopnia, że nie ma funduszków na zapłacenie pensji trzech policyantów ci zaś chcąc się uchronić od śmierci głodowej, za wskazówkami zarządu gminy nachodzą domy spokojnych obywateli, aby od tychże przymuszono ściągać, i następnie zabrać dla siebie na poczet swej płacy — należitości urojone i weale gminie się od dotyczących osób nie należące.

Sprawy takie rzucają bardzo ponure światło na gospodarkę gminną w Niemirowie klasycznym zaś dowodem nadużyć w tej gospodarce gminnej niechaj będzie sprawa burmistrza Dobrowolskiego i zastępcy Kotowicza — obaj złożeni zostali z urzędu a nadto sądownie ukarani za sprzeniewierzenie funduszków gminnych. — Jedyńm wyjściem z obecnego bezrządu w gospodarce gminnej w Niemirowie jest jak najspieszniejsze, ukonstytuowanie się nowej rady gminnej, a gdy temu stoi jedynie niezalutwany protest, przeto podpisani zapytują:

Wysoki c. k. Rząd:

Czy zechce polecić c. k. Starostwu w Rawie by bezzwłocznie załatwiło protest wniesiony przeciw wyborom do rady gminnej w Niemirowie, a winnego zaniedbania swoich obowiązków służbowych referenta za rozmyślne przewlekanie załatwienia protestu pociągnąć do odpowiedzialności.

Interpelujący:

Franciszek Krempa w. r.

Korol, Skołyszewski, Szponder, Buynowski, Żardecki, Bojko, Stapiński, Tomaszewski, Michałowski, Staruch, Oleśnicki, Barabasz, Maryewski Jahl.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, i wzywa do odczytania złożonego wniosku i interpelacji.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

W n i o s e k.

posła Starucha i tow. w sprawie udzielenia soli kamiennej gminom powiatów Liskiego, Turczańskiego i Sanockiego.

Powiat Lisko jest okolicą górską i ludność tego powiatu jak i sąsiednich zajmuje się więcej chowem bydła rogatego, kóz i owiec niż uprawą roli i tylko z tej gałęzi gospodarstwa wyłącznie utrzymuje się. Kilkumiesięczna słońca w bieżącym roku uszkodziła strasznie i górskie okolice, tak, że konieczyna i siano w przeważnej części całkiem pogniły, a i bydło podczas paszenia na słońcu po największej części zamoczyło się tak, że grozi ruina i tak już biednej górskiej ludności.

Z tej przyczyny jest koniecznie potrzebem przyjść tej ludności z pomocą i dlatego podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby dla górskiej okolicy całego powiatu Liskiego, Turczańskiego i Sanockiego udzielił z c. k. solin kamiennej soli dla bydła i to bezpłatnie po kilka metrycznych cetnarów na każdą wieś.

Wnioskodawca

Antoni Staruch w. r.

Bohaczewski, Barabasz, Huryk, Korol, Oleśnicki, Mogilnicki, Mazikiewicz, Szponder, Barwiński, Wilezkiewicz, Bojko, Krempa, Kramarczyk, Skołyszewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia i wzywa do odczytania interpelacji.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu

posła Huryka i tow. w sprawie nadużyć w gminie Ceniawa powiatu kołomyjskiego.

W gminie Ceniawa, pow. kołomyjskiego, wójt Mychajło Marcinowski dopuściwszy się wielu nieprawidłowości z pieniędzmi gminnymi zgłosił dnia 25. lutego b. r. rezygnacyę, którą rada gminna prawnie zebrana jednogłośnie do wiadomości przyjąwszy, naznaczyła termin wyboru nowego wójta, o czem doniosła na piśmie do Wydziału powiatowego i c. k. Starostwa.

C. k. Starosta Pawlikowski nie chce nie wiedzieć o rezygnacyi i polecił wójtowi dalej urzędować wbrew woli Rady gminnej i wbrew ustawie gminnej.

Dnia 20/8 1903 przyjechał p. lustrator powiatowy Edward Sysak na komisję w sprawie nieporządków w kasie gminnej i pomimo, że skonstatował na miejscu deficyt w kasie i różne nadużycia w kasie pożyczkowej, pozostawił dalej w urzędowaniu wójta Marcinowskiego i pomimo tego, że właśnie przez te malwersacye wójta, Rada gminna wtedy zwołana zgłosiła swoją rezygnacyę i wójt dalej urzęduje i Radę gminną dalej zwołują, chociaż ta stanowczo oświadczyła, że nie będą radzić, jak długo terazniejszy wójt urzęduje.

Przy tej sposobności c. k. komisarz powiatowy Buszyński wyzywał poważnych i starszych gospodarzy i radnych gminnych słowami: „ty stul pysk, stul pysk, bo ci dam w mordę, aż ci zęby wylecą“ czem starał się umyślnie rozdrażnić radnych i gdy ci, oburzeni takim grubiańskiem i prowokującym zachowaniem się cesarskiego urzędnika, poczuli wychodzić, zapytani przez lustratora dlaczego odchodzą, kilku odpowiedziało, „że nie dają nam tu mówić dlatego idziemy, bo już i tak dosyć czasu straciliśmy“. Tych zapisał c. k. komisarz a potem zasądzono ich po 7 dni aresztu. Gdy na to poszli radni z zażaleniem do c. k. starosty, ten tylko wykrzyczał się na

nich słowami: „bajdamaki, buntownicy“ pogroził żandarmami i krymiałem, a na oświadczenie, że pójdą z zażaleniem do p. Namiestnika wypędził ich z kancelaryi słowami: „Idźcie do dyablej matki“!

Komendant żandarmeryi Żołądek zawoławszy radnego Wasyla Tomenczyka do karezmy groził mu, że jak nie pójdzie na posiedzenie Rady gminnej to go skuje i tak go poprowadzi. Tak samo groził zastępcy wójta Semenowi Partyckiemu. Wogóle żandarm ten więcej bawił się w politykę, niż swoimi obowiązkami służbowymi. Wobec tego zapytują podpisani:

I. Czy wiadome są c. k. Rządowi wszystkie te fakta i jak potrafi je usprawiedliwić?

II. Czy zamyśla organa rządowe, które zawiniły pociągnąć do surowej odpowiedzialności a w gminie Ceniawej ład zaprowadzić i od kary po 7 dni aresztu niewinnych uwolnić.

Huryk
interpelant.

Mazikiewicz, Barwiński, Barabasz, Glidziuk, Skołyaszewski, Oleśnicki, Staruch, Kramarczyk, Korol, Bohaczewski, Szponder, Dr. Mogielnicki, Wilezkiewicz, Bojko.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu i udziela głosu w sprawie formalnej p. Trzeciekiemu.

Przemawia p. Trzecieki i wnosi na odesłanie do komisji dla reform agrarnych petycji Ls. 2818 i 2820 przekazanych komisji administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o projekcie ustawy dla król. stoł. miasta Lwowa w przedmiocie przymusowego połączenia kanałów domowych z miejskimi i opłat za to połączenie.

Sprawozdawca p. Wereszezyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych Zakładach naukowych rolniczych, folwarku i gorzelnii w Dublinach w roku 1902/1903.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie dróg wodnych.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji wodnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie nadania nowo zbudowanemu szpitalowi powiatowemu w Kuluszu, charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół ludo-

wych i seminariów nauczycielskich w roku 1900/1901 i 1901/1902.

Marszałek udziela głosu p. Szponderowi.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia JE. e. k. Namiestnik.

Przemawia członek Rady szkolnej krajowej radca p. Baranowski.

Marszałek oznajmia, że p. M. Urbański wniósł zamknięcie rozprawy ogólnej, oraz, że do głosu zapisani są pp. Stojalowski, Tomaszewski, Mogilnicki, Oleśnicki, a dla sprostowania faktu pp. Barwiński, Bohaczewski i E. Michałowski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Na zapytanie Marszałka oświadcza p. Stojalowski, że mówić będzie przeciw wnioskowi komisji, zaś pp. Tomaszewski, Mogilnicki i Oleśnicki oświadczenia się za wnioskami komisji.

Marszałek wzywa postów zapisanych za wnioskami komisji, by wybrali mowę generalnego.

Przemawia p. Stojalowski przeciw wnioskowi komisji.

Przemawia mowca generalny za wnioskami komisji p. Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że rozprawa została zamknięta, i że obecnie nastąpią sprostowania faktyczne, prosi zatem tych posłów, którym ndzieli głosu dla faktycznego sprostowania, by zechcieli tylko prostować fakta.

Przemawia p. Barwiński dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Bohaczewski dla faktycznego sprostowania.

Marszałek przerywa p. Bohaczewskiemu, i wzywa go, by zastosował się do poprzedniego wezwania Marszałka i prostował fakta,

a nie wyrażał ponownie swoich osobistych przekonań.

Przemawia dalej p. Bohaczewski mając udzielony głos dla faktycznego sprostowania.

Marszałek ponownie przerywa p. Bohaczewskiemu wzywając go by ograniczył się do prostowania faktu i liczył się z tem, co Marszałek mówi, oraz uszanował stanowisko Marszałka.

P. Bohaczewski oświadcza, że przemówienie swe skończył.

Przemawia p. E. Michałowski dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. Tomaszewski dla faktycznego sprostowania.

Marszałek udziela głosu p. Bohaczewskiemu dla sprostowania faktycznego w którym to celu p. Bohaczewski prosił o głos.

Przemawia p. Bohaczewski i zastrzega się przeciw stosowaniu doń wyjątkowego regulaminu.

Marszałek oświadcza, że p. Bohaczewski ma obowiązek stosowania się do regulaminu i szanowania praw Marszałka, i że nie może pozwolić, aby p. Bohaczewski mając udzielony głos dla faktycznego sprostowania nie prostował faktów, lecz wypowiadał swoje przekonania o sprawie. Jeżeli zaś p. Bohaczewski otrzymawszy głos dla faktycznego sprostowania, mówi co innego i nie stosuje się do udzielonego mu upomnienia, to zasługuje, aby go Marszałek skarcił, tak jak do tego na regulaminem zastrzeżone prawo i obowiązek.

Marszałek wreszcie oświadcza, że p. Bohaczewskiemu nie udzieli głosu na tę odpowiedź Marszałka, ponieważ regulamin nie dopuszcza do dyskusji nad tem, co Marszałek w wykonaniu regulaminu mówi.

Przemawia dla faktycznego sprostowania p. Barwiński.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie do komisji szkolnej postawionych rezolucyj przez pp. Oleśnickiego i Szajera.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w latach 1900/1 i 1901/2 przyjmuje się do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 1 komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do zakładania seminaryów nauczycielskich, tak w zachodniej, jak i we wschodniej części kraju, a między niemi w Białym.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 2 komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby przedłożył projekt ustawy o wyższych szkołach wydziałowych męskich.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 3 komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Upoważnia się Radę szkolną krajową, aby w miastach Lwowie i Krakowie podniosła stypendya, udzielane uczniom seminaryów nauczycielskich, z 200 na 240 koron w obrębie kwot na te seminarya przeznaczonych, a przyznawała je przedewszystkiem kandydatom zamiejscowym.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 4 komisji.

Sprawozdawca czyta:

5. Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej zatwierdził nowy Regulamin szkół ludowych.

Tem samem załatwione zostały: wniosek p. Stojalowskiego o założenie seminarjum w Białym i petycja miasta Wadowic również o założenie seminarjum.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 5 komisji.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Oleśnickiego i oświadcza, że p. sprawozdawca wnosi na odesłanie do komisji szkolnej tej rezolucji następującej treści:

Wzywa się c. k. Rząd:

1. Ażeby w szkołach ludowych z ruskim językiem wykładowym zaprowadzone zostało i wewnątrz urzędowanie w ruskim języku;

2. ażeby przeprowadził rewizję ruskich czytanek dla szkół ludowych i uzupełnił takowe materiałem historycznym z ruskiej historii a mianowicie opowiadaniem najważniejszych wydarzeń z historycznej przeszłości Rusi, przedstawionymi w sposób przystępny ze względu na wiek i stopień wykształcenia uczni;

3. ażeby spowodował w szkołach ludowych z ruskim językiem wykładowym rozdanie jako nagród pilności książek ruskich przez Radę szkolną krajową na na premie aprobowanych.

Izba uchwała bez rozprawy przekazanie tej rezolucji p. Oleśnickiego komisji szkolnej zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Szajera:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby sprawę zaległych dodatków krajowych na potrzeby szkoły ludowej w Baryczce, zba-
dał.

Izba uchwała bez rozprawy zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy przekazanie tej rezolucji komisji szkolnej.

Marszałek oznajmia, że z powodu spóźnionej pory, i ze względu na obrady komisji ma zamiar zamknąć posiedzenie, wreszcie oświadcza, że następne posiedzenie odbędzie się dnia 10. października 1903 wyjątkowo o godzinie 12 w południe, z powodu otwarcia nowego roku na uniwersytecie lwowskim, na którym pragnie być obecnym JE. c. k. Namiestnik i liczne grono posłów.

Marszałek odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia, następnie zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 3 minut 25 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

30. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10. października 1903 r.

Początek o godzinie 12 minut 10 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecných posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś i Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dr. Płazek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły dwudziestego ósmego i dwudziestego dziewiętego posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu na 8 dni, z powodu choroby ócz p. Męcińskiemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 10. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 2926, 2927, 2930, 2933, 2934, 2935, 2937, 2938, 2940 do 2954, 2962—2964, 2966, 2982—2985, 2987, 2990, 2994.

Komisji szkolnej Ls. 2929, 2936, 2965, 2967—2970, 2980.

Komisji administracyjnej Ls. 2991.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 2955, 2956.

Komisji drogowej Ls. 2986, 2992.

Komisji podatkowej Ls. 2939.

Komisji przemysłowej Ls. 2928, 2931 2981.

Komisji sanitarnej Ls. 2932.

Komisji dla ustawy o biurach pracy Ls. 2971, 2996.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 2972—2979, 2995.

Po odczytaniu petycji Ls. 2926 gminy Zarówka pow. Mielec o przyjęcie kosztów utrzymania Kunegundy Głowacz w domu podrzutek w Wiedniu na fundusz krajowy, przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2927 Mieszkańców gminy Sołotwiny o zapomogę na dokończenie budowy cerkwi, przemawia p. Barabasz popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2928 Szaro Franciszka, tkacza w Godowej o subwencję na rozszerzenie warstata;

Marszałek udziela głosu p. Szajerowi dla poparcia tej petycji.

P. Szajer nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2935 Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Czortkowie o zasiłek na budowę własnego domu, przemawia p. Rudrof, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 2965 Rady szkolnej miejscowej w Dębniakach o zrównanie płac tamtejszych nauczycieli z poborami nauczycieli w Krakowie, przemawia p. Skolyczewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj i wniosków:

Sprawozdawca czyta:

Interpelacja

do J. Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego!

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu dnia 31. stycznia 1896 uchwalono rezolucją wzywającą Rząd do zniesienia opłat po 17½ centów za doręczanie pism sądowych, i uchwale tej dotąd nie stało się zadosyć, albowiem w powiecie Żywieckim i w ogóle w całym kraju sąd za doręczenia ściągają od stron pieniądze.

Gdy opłaty za doręczenia są dotkliwie dla uboższej ludności, i ludność wiejska od lat dawniejszych dopomina się zniesienia należitości za doręczanie pism sądowych, dlatego podpisani zapytną Wysokiego k. Rząd, czyli i kiedy zamysła wydać postanowienie polegające na rezolucji Sejmowej z dnia 31. stycznia 1896 r. — i zniesienie opłaty sądowe po 17½ ct.

Lwów, dnia 10. października 1903.

Interpelant:
W. Szwed w. r.

Szajer, Potoczek, Kramarczyk, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Bojko, Ostapczuk, Huryk, Staruch, Stapiński, Skolyszewski, Szponder, Korol, Mazikiewicz.

Interpelacja

do Wysokiego Rządu.

Ze względu, że taryfa wyjątkowa (Nothstandstarif) ogłoszona w dzienniku rozporządzeń dla kolei nr. 109. z r. 1903 poz. 2046 nie odpowiada zupełnie rzeczywistym potrzebom ludności dotkniętej klęskami elementarnymi gdyż,

1) nie uwzględnia wszystkich miejscowości, które od klęsk ucierpiały,

2) ważną jest tylko do 30. grudnia 1903 a więc na termin stanowiący za krotki,

3) przyznaje ulgi tylko dla ściłki, niektórych gatunków paszy i kartofel a nie uwzględnia zupełnie artykułów żywności,

mąki, zboża do siewu, otryb, nawozów sztucznych,

4) w przyznanych ulgach nie idzie nawet tak daleko jak taryfa wyjątkowa udzielona w r. 1902 dla 8 powiatów zachodnich (Dz. rozp. dla dróg żelaznych N. 116 z 11. października 1902 per 1968).

5) do wykonywania zbiorowych zamówień i do korzystania z ulg dopuszcza tylko Zwierzchność gminne a pomija Wydziały powiatowe, obszary dworskie, Urzędy parafialne i kółka rolnicze a więc mimo większych rozmiarów tegorocznej klęski a tem samem o wiele dla ziemian tego roku trudniejszych warunków nie idzie nawet tak daleko jak ulga taryfowa poz. 2723 N. 140 dz. rozp. dla kolei z dnia 7. grudnia 1899.

Zapytujemy

Wysoki Rząd względnie Wysokie c. k. Namiestnictwo czy podejmie dalsze kroki, aby zniżka taryfowa odpowiednio do rzeczywistych potrzeb przez klęski elementarne dotkniętej ludności ziemiańskiej przyznana została?

Interpelant
Cielecki w. r.

Wilczkiewicz, Rudrof, Trzeciecki, Lityński, Sozański, Borkowski, Korytowski, Skołyzewski, Potoczek, Szponder, Vivien, Moysa, Gnoiński, J. Baworowski, M. Urbański.

Interpelacya

do

Jaśnie Wielmożnego c. k. Komisarza Rządowego.

W czerwcu 1903 uzyskała sankeyę cesarską uchwała Sejmu krajowego z 1902 r. mocą której gmina Załubińcze wcieloną została do gminy Nowy Sącz.

Od tego czasu upłynęły już niemal 4 miesiące a mimoto nie wydano dotąd zarządzenia co do rozwiązania obu rad gminnych i wprowadzenia Komisarza z tymczasowym zarządem, skutkiem czego w przy-

łączyć się mającej gminie Załubińcze panują wprost anarchiczne stosunki szczególnie pod względem policyjno - budowlanym, sanitaryum i bezpieczeństwa publicznego, wójt gminy Załubińcze pozwala bowiem na wszystko a więc niesumieni ludzie robią co tylko chcą.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) dlaczego nierozwiązano dotąd rad gminnych w Nowym Sączu i Załubińcu i niepowierzono tymczasowego Zarządu Komisarzowi z przyboczną radą,

2) czy c. k. Rząd gotów jest, celem uchylecia pauzujących w gminie Załubińcu, wyżej wspomnianych anormalnych stosunków, wręcz rozpaczliwych, postarać się o rychłe rozwiązanie rad gminnych w Nowym Sączu i Załubińcu i wprowadzenie dla nich Komisarza z tymczasowym zarządem.

Lwów, dnia 10. października 1903.

Interpelant
M. Huza w. r.

Małachowski, Tomaszewski, Wurst, Michalski, Beduński, Romanowicz, Żardecki, Witosławski, Buynowski, Dr. Maiss, Maryewski, Lipiński, Vayhinger, L. Wiśniewski, Fruchtmaun, Jahl, Merunowicz, Rayski, Jabłoński i Rutowski.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu!

Wiadomą jest rzeczą, że c. k. Rada szkolna krajowa zajmuje dla stanu włościańskiego bardzo nieprzychylnie stanowisko. W budowaniu szkół wiejskich robi gminom bardzo wiele trudności, na co się nietylko chłopci pragnący oświaty, ale nawet dbali o tę oświatę inspektorowie okręgowi bardzo uzalają. Mało dokłada starania, ażeby każda szkoła wiejska miała porządnego nauczyciela i należycie płatnego, ale posady nauczycieli wiejskich napycha młodymi dziewczętami, wdowami po urzędnikach, rozwódkami, szwaczkami nie mającymi nieraz prostego wykształcenia ele-

mentarnego. Z jednej strony nie troszczy się wcale o praktyczne wykształcenie młodzieży wiejskiej, a z drugiej strony nie daje jej takiego wykształcenia teoretycznego, ażeby bez trudności mogła wstępować do szkół średnich i tam z korzyścią pobierać wykształcenie wyższe. Synom i córkom włościańskim robi utrudnienia w kształceniu się w szkołach średnich. Wysoka opłata szkolna, mundurki, wiek przepisowy dla każdej klasy, egzamina wstępne, ograniczenie w przyjmowaniu do gimnazyjów i seminarijów żeńskich nauczycielskich i t. d., to prawie wszystko pomysły c. k. Rady szkolnej krajowej, skierowane przeciwko pragnącemu się kształcić stanowi włościańskiemu. Rozmieszczenie szkół średnich w ten sposób, że wielkie miasta mają ich po kilka, a małe nie mają prawie żadnej, i to także dowód nieprzychylności c. k. Rady szkolnej krajowej do stanu włościańskiego. Ale już nigdzie nie wychodzi nieprzyjazne stanowisko c. k. Rady szkolnej krajowej dla stanu włościańskiego w tak rażący sposób na jaw, jak w ściganiu i przesładowaniu synów włościańskich, którzy się poświęcili zawodowi nauczycielskiemu i są pod jej bezpośrednią władzą. Wystarczy wtedy synom włościańskim przyznać się publicznie do stanu włościańskiego, ażeby sięgnąć na siebie nieprzychylnie oko c. k. Rady szkolnej krajowej. Z licznych przykładów, jakie znamy, przytoczymy jeden bardzo bijący w oczy:

Jest w Tarnowie profesor szkół realnych, syn niedawno zmarłego kmiecia ze Sierczy, Ludwik Mlynek, który ożenił się z chłopską córką, słowem i drukiem głosi, że jest chłopem, o chłopach pisze i nad podniesieniem chłopskiego stanu od wielu lat pracuje, zakłada i popiera czytelnie ludowe, kółka rolnicze, kasy Reiffeisena i różnego rodzaju towarzystwa naukowe, dobroczynne i ekonomiczno-społeczne, mające na celu dobrobyt i oświatę ludu. Oto właśnie leżą statuta w c. k. Namiestnictwie „Towarzystwa ogrodniczo-sadowniczego w Wieliczce“, które jemu zawdzięcza swoje powstanie.

C. k. Rada szkolna krajowa od dłuższego czasu formalnie znęca się nad prof. Ludwikiem Mlynkiem, ażeby go, jak się wyraził jeden z radców szkolnych, „w ten sposób odnieść tej chłopomanii“. Dopiero miał przed rokiem dochodzenie dyscyplinarne, głównie za to, że wstawiał się na konferencji szkolnej za synami chłopskimi Piotrem Własnowalskim i Janem Weberem, jużei znowu toczy c. k. Rada szkolna krajowa drugie śledztwo przeciw niemu za rzekome „zaniedbanie przepisów planu naukowego“, tyżącego się „wypracowań pisemnych uczniów“ jeszcze w I. półroczu roku szkolnego 1902|3. Pierwsza dyscyplinarka przyprawiła prof. L. Mlynka o utratę zdrowia, tak, że c. k. Rada szkolna zniewolona była dać mu 6 miesięczny urlop kuracyjny, — drugą dyscyplinarką chce zapewne c. k. Rada szkolna krajowa do reszty utracić go fizycznie i moralnie, a w razie nieudania się nie wyklucza i trzecią dyscyplinarkę i t. d. Dodać należy, że prof. L. Mlynek znany jest powszechnie jako jeden z najzdolniejszych nauczycieli gimnazyalnych, od 1. klasy szkoły ludowej aż do ukończenia uniwersytetu był zawsze celującym uczniem i dotąd ma prawo ubiegania się o „auspicia imperatorskie“, kształcił się aż na trzech uniwersytetach; w Krakowie, Wiedniu i Gracu, i dotąd pracuje naukowo, na polu ludoznawstwa polskiego.

Między młodzieżą szkolną słynie prof. L. Mlynek jako sumienny i sprawiedliwy pedagog i młodzież nadewszystko kochający. Uczniowie dobijają się formalnie o niego, bo wiedzą, że ich dobrze nauczy i nigdy w niczem nikogo nie skrzywdzi, czy to żyd, czy chrześcijanin, czy polak czy rusin. Przeto zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

1. Co powoduje do tak wrogiego i niezyczliwego stanowiska wobec naszego włościanstwa i jego oświaty?

2. Dlaczego robi utrudnienia synom i córkom włościańskim pragnącym się kształcić w szkołach średnich?

3. Czemu znęca się nad synami chłopskimi a głównie prof. L. Młynkiem i systematycznie rujnuje go fizycznie i moralnie?

4. Czemu miłość ludu i praca nad podniesieniem włościactwa w oczach c. k. Rady szkolnej krajowej uchodzi za tak wielki błąd?!

Interpelujący
St. Potoczek w. r.

Szwed, Krempa, Oleśnicki, Szponder, Stojalowski, Bojko, Stapiński, Kramarczyk, Skołyśzewski, Wilezkiewicz, Huryk, Mogilnicki, Barabas, Szajer, Staruch, Bohaczewski, Żardecki.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. Komizarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

W n i o s e k.

posła Huryka i tow. w sprawie zatrudnienia więźniów zakładu karnego w Stanisławowie przy robotach publicznych.

Zważywszy, że powiat stanisławowski pod względem terytoryalnym jest znacznie zaludniony, gdyż 154 mieszkańców przypada na 1 kilometr;

zważywszy, że ludność wiejska w całym powiecie oprócz roboty na roli innego zajęcia niema, gdyż wszystkie lasy zniszczone, a fabryk, przy którychby mogła znaleźć zarobek, wcale niema;

zważywszy, że przez zaniedbanie regulacyi Dniestru i 2 Bystrzycy rok rocznie nadbrzeżne wsie woda rujnuje, wskutek czego ludność co roku bardziej ubożeje;

zważywszy, że najbiedniejsza ludność mogłaby mieć zarobek w mieście Stanisławowie przy budowlach, w cegielniach, ogrodach, kanałach i przy rąbaniu drzewa;

zważywszy, że powyższe roboty wykonuje zakład karny w Stanisławowie tamtejszymi więźniami, czem robi konkurencję najbiedniejszej ludności, a na korzyść kapi-

talistów — przeto aby przyjść z pomocą ubogiej ludności, podpisańi wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

Wzywa się c. k. Rząd, do wydania w drodze konstytucyjnej zarządzeń, ażeby więźniów zatrudniano tylko przy takich robotach, przy których uboga ludność nie byłaby narażoną na konkurencję.

Wnioskodawca:
Huryk w. r.

Ostapeczuk, Bohaczewski, Barabasz, Oleśnicki, Kramarczyk, Staruch, Szponder, Wilezkiewicz, Barwiński, Korol, Mazikiewicz, Mogilnicki, Potoczek Skołyśzewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Członek Wydziału krajowego p. Pilat, odpowiada na interpelację pp. Sękowski i towarzyszy wniesioną dnia 5/10 1903 w sprawie nieudzielenia Sankeyi projektowi ustaw o włościach rentowych i nieprzedłożenia Sejmowi nowego projektu ustawy w tym przedmiocie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Hupki, o wyjednaniu ustawy uwalniającej na czas dłuższy od podatku gruntowego dobrowolnie zalesione role, łąki i pastwiska.

Przemawia p. Hupka nzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Szpondra o przyjęcie na fundusz krajowy zakładu głuchoniemych we Lwowie i utworzenia takiegoż zakładu w Krakowie.

Przemawia p. Szponder uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Starucha o wezwanie c. k. Rządu do bezpłatnego udzielenia soli kamiennej dla bydła gminom powiatu liskiego, turezańskiego i sanockiego.

Przemawia p. Staruch, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wilczkiewicza w sprawie udzielenia soli bydłowej gminom wiejskim powiatu dąbrowskiego.

Przemawia p. Wilczkiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Tomaszewskiego w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 1. stycznia 1899 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.

Sprawozdawca p. Bobrzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdanie, odczytuje wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek p. Tomaszewskiego i sprawozdanie komisji szkolnej o tym wniosku od-

stępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby zasiągnąwszy opinii c. k. Rządu względnie c. k. Rady szkolnej krajowej, zdał o nich sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Płażek.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Małachowski i stawia do wniosku komisji dodatkowy wniosek, a mianowicie, aby po słowie ostatniem we wniosku komisji „sejmowej“ dodać słowa: „i przedłożył“ odpowiedni projekt zmiany ustawy z 1. stycznia 1889 Dz. ust. kr. Nr. 16“.

Przemawia p. Mogilnicki.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje dodatkowy wniosek p. Małachowskiego.

Izba uchwała powyższy wniosek wraz z dodatkowym wnioskiem p. Małachowskiego, przyjętym przez sprawozdawcę, które to wnioski komisji i p. Małachowskiego Marszałek odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej w przedmiocie sprawozdań Wydziału krajowego o Banku krajowym za lata 1901 i 1902 oraz o wniosku p. Stojalowskiego o zmianę warunków udzielania pożyczek na granta włościańskie oraz o założeniu zastępstwa Banku krajowego w mieście Białej.

Sprawozdawca p. Hupka, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1901 i 1902.

2. Sejm udziela Dyrekcji Banku krajowego absolutoryum z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia roku 1901 i od 1. stycznia do 31. grudnia roku 1902.

W załatwieniu zaś wniosku p. ks. Stojalskiego:

Wysoki Sejm raczy nechwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu spowodować Zarząd Banku krajowego do poczynienia odpowiednich kroków w celu utworzenia zastępstwa Banku krajowego w mieście Białej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Klemens Dzieduszycki.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Szajer.

Marszałek przerywa mowy i wzywa go, by trzymał się ściśle przedmiotu będącego na porządku dziennym posiedzenia, a nie mówił o sprawie będącej w luźnym tylko związku ze sprawą stojącą na porządku dziennym.

Przemawia dalej p. Szajer.

Marszałek wzywa p. Stapińskiego, by nie używał nieparlamentarnych wyrazów.

Przemawia dalej p. Szajer.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wnioski 1 i 2, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, oraz osobny wniosek komisji w sprawie utworzenia zastępstwa Banku krajowego w m. Białej, które to wnioski p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania nagłych wniosków.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek nagły

posła Starucha i tow. w sprawie pożaru gminy Szarańczuki, powiatu brzeżańskiego.

Dnia 1. października 1903 nawiedziło wielkie nieszczęście gminę Szarańczuki, powiatu brzeżańskiego. Ogień zniszczył 26 gospodarstw razem z wszystkimi zasobami zboża i przynależnymi narzędziami tak, że biedni gospodarze pozostali teraz pod zimę bez dachu i środków do życia, a groza jest tem większa jeszcze, bo gminę tę nawiedziła burza gradowa 21. lipca 1903 tak, że żadnej pomocy nie mogą otrzymać ani w swojej wsi ani w powiecie. Dlatego Wysoki Sejm raczy dla gminy Szarańczuki, powiatu brzeżańskiego 10.000 K tytułem bezwrotnej zapomogi z funduszków krajowych udzielić.

Wnioskodawca

Antoni Staruch

Wilczkiewicz, Bohaczewski, Bojko, Szajer, Barabasz, Krempla, Huryk, Kramarczyk, Skołyśzewski, Korol, Glidziuk, Oleśnicki, Szponder, Dr. Mogilnicki, Mazikiewicz, Barwiński.

Przemawia p. Staruch uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba nechwala bez rozprawy nagłość wniosku, a następnie nechwala przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek nagły

Mogilnickiego i tow. w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi pogorzelcom gminy Czerniów pow. Rohatyn.

Dnia 7. b. m. wybuchł w gminie Czerniów, powiatu rohatyńskiego straszny ogień, który przy silnym wietrze i szalonej burzy zniszczył 33 chat mieszkalnych i 32 bu-

dynków ekonomicznych, całą tegoroczną krescencyę i wszystką paszę tak, że 37 rodzin zostało niespodzianie bez dachu, bez odzieży, bez ziarna i paszy. Ze względu, że tę gminę już przed trzema laty nawiedził podobny pożar podpisani proszą :

Wysoki Sejm raczy dla pogorzalców gminy Czernichów, powiat Rohatyn 2000 K. tytułem bezwrotnej zapomogi z funduszów krajowych udzielić.

Wnioskodawca :
Mogilnicki

Skolyszewski, Tomaszewski, Bohaczewski, Korol, Oleśnicki, Barwiński, Szponder, Staruch, Huryk, Stapiński, Potoczek, Wilczkie-Bojko, Barabasz, Krempa.

Przemawia p. Mogilnicki uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku, a następnie uchwała oddzielnie odesłanie powyższego nagłego wniosku do komisji budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku.

Sekretarz p. Urbański czyta ;

W n i o s e k.

Zważywszy, że nasza młodzież ma za mało sposobności poznać kraj rodzinny, jego piękności i bogactwa, zabytki przeszłości i to co powstało w nowszych czasach, że dokładne poznanie kraju, zachęciłoby do pracy

nad dalszym jego rozwojem, dlatego należy budzić w młodzieży chęć poznania kraju i ułatwić jej to poznanie, że ten cel dałby się osiągnąć najlepiej urządzając gremialne wycieczki młodzieży szkolnej w gronie nauczycieli,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z C. k. Radą szkolną krajową wypracował program wycieczek po kraju młodzieży szkolnej w towarzystwie nauczycieli i obmyślił potrzebne na to fundusze.

We Lwowie, dnia 10. października 1903.

Wnioskodawca :
Jan Gnoiński w. r.

M. Torosiewicz, Dr. Władysław Czaykowski, Brunicki, Rudrof, Tadeusz Cieński, Leszek Cieński, Jan Urbański, Pawlikowski, Rutowski, Lityński, Cielecki, Wiśniewski, Czartoryski, Wincenty Gnoiński, Paygert, Schnell, Stadnicki, Białogórski, Niezabitowski, Rayski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 12. października 1903 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 4 minut 35 po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

31. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 12. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obeenyh posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, że pp. Sali i Federowiczowi udzielił urlopu do 13. października 1903.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 12. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3007, 3009, 3015, 3016, 3017, 3018, 3023, 3024, 3026, 3027, 3029, 3034.

Komisji szkolnej Ls. 3006, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3025, 3033, 3035.

Komisji petycyjnej Ls. 3038.

Komisji prawniczej Ls. 3005.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 3003, 3008.

Komisji drogowej Ls. 3028.

Komisji podatkowej Ls. 3022.

Komisji przemysłowej Ls. 3002, 3004 i 3030.

Komisji pośrednictwa pracy Ls. 3036, 3042.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3037.

Po odczytaniu petycji Ls. 3004 Bilicza Albina, gorzelnika w Żurawiezkach o subwencyę na wyjazd do Wiednia na wystawę przemysłową;

Marszałek udziela głosu p. J. Gnońskiemu, dla poparcia tej petycji.

P. Jan Gnoński nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3005 Gminy Jeleśni i 11 innych gmin powiatu żywieckiego o utworzenie sądu powiatowego

w Jeleśni, przemawia p. Szwed popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Miasto Przemyśl wzrosło w ostatnich czasach w ludności przeszło w dwójnasób i w rzedzie idzie jako trzecie w kraju po Lwowie i Krakowie. Ostatnie liczenie ludności wykazało przeszło 46.000 mieszkańców a bez wojska przeszło 38.000. Dziś, nzwzględniając tylko uaturalny przyrost ludności liczy Przemyśl 50.000 mieszkańców a bez wojska z okładem 40.000. Miasto stanowi dużą siłę podatkową i w kierunku społecznym, narodowym, ekonomicznym rozwija się prawidłowo. Miastu temu więc należy się opieka ze strony kraju, aby mogło dalej kroczyć na drodze postępu pod każdym względem. Nie tykając wszystkich sfer rozwoju, stwierdzić można, że na polu wychowania publicznego młodzieży, miasto jest upośledzone i stoi w tyle po za niektórymi miastami o mniejszej liczbie ludności i mniejszego dla kraju i państwa znaczenia. Gmina czyni, co może, dla szerzenia oświaty elementarnej; jedna za drugą powstaje nowa szkoła ludowa i dawne się rozszerza, a przeszło 5.000 dzieci pobiera w tych szkołach naukę. Gmina szłaby jeszcze dalej po tej drodze, gdyby nie potrzeba coraz to nowych koszar, nie więziła sił finansowych miasta nie bardzo wydatnych. Jeżeli szkoły ludowe jako tako czynią zadość konieczności oświaty, to co do szkół średnich, panuje niedostatek stanowczo szkodliwy. O potrzebie założenia szkoły realnej mowa była przy innej sposobności, lecz zanim ta potrzeba przyoblecze się w szatę rzeczywistości, jest inna gwałtowna potrzeba odnosząca się do gimnazjum polskiego w Przemyślu.

Zakład ten tak jest przepelniony, że stan jego wprost uraga względom nadzoru młodzieży, nauki i wogóle wszelkim względem pedagogicznym. Gimnazjum to w roku bieżącym liczy 835 uczniów, klas ma 16 a w szczególności od I. do III. kl. po 3 oddziały, IV. i V. kl. po 2 mają oddziały, niektóre klasy liczą wyżej 60 uczniów. Każdy pedagog przyzna, że w takich stosunkach poznanie uczniów, utrzymanie ich w należytym porządku i uwięzienie ich uwagi i nauczanie jest nadzwyczaj trudne i nie może doprowadzić do przepisanych wyników, wobec czego jak najspieszniejsze zarządzenie temu wadliwemu stanowi rzeczy, jest poprostu obowiązkiem sumienia.

C. k. Rada szkolna krajowa już w zeszłym roku, przy mniejszym o 52 uczniach stanie szkoły, uznała potrzebę usunięcia złego i zarządziła, co należało, aby przygotować na przedmieściu Zasaniu utworzenie filii gimnazjum. Wyszukano więc odpowiedni lokal, nłożono się o czynsz; niestety, gdy sprawa oparła się o c. k. Ministerstwo oświaty, spostrzeżono tam, że na taki zbytek, jak usunięcie przepelnienia zakładu szkolnego w Galicyi, niema funduszu; oszczędzono, że uda się załatwić rzecz rzuceniem 1.000 K, na przynajęcie w pobliżu gimnazjum 2 sal i 1.000 K. na pierwsze urządzenie nowych sal. Tymczasem takich sal w pobliżu niema i względy nadzoru nie pozwoliły na takie rozrzucenie uczniów. Dyrekeya więc nie mogła podjąć się takiego niedostatecznego sposobu zarządzenia potrzebie i 835 naszych dzieci dusi się w lokalach przeznaczonych na połowę tej liczby.

Komisya szkolna Wysokiego Sejmu przyszedłszy do Izby ze sprawozdaniem nad wnioskiem o założenie ruskiego gimnazjum w Stanisławowie zaznaczyła, że przed tworzeniem nowego gimnazjum, należy między innymi zaradzić przedtem przepelnieniu polskiego gimnazjum w Przemyślu, uważając tem samem tę sprawę za bardzo pilną.

Dlatego też wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby natychmiast przystąpił do założenia w Przemyślu na Zasaniu filii I. Gimnazyum i postarał się, by ta filia już od drugiego półrocza szkolnego była otwartą.

We Lwowie dnia 12. października. 1903.

Wnioskodawca:
Tarnawski w. r.

Tomaszewski, Bednarski, Maiss, Wiśniewski, Rayski, Małachowski, Fruchtmann, Romanowicz, Jabłoński, Krański, Vayhinger, Witosławski, Kolischer, Dr. Wład. Czaykowski, Żardecki, Rutowski, Maryewski, Michałowski, Buynowski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz p. ks. Lubomirski czyta:

Interpelacya

do c. k. Komisarza rządowego!

W Podgórzu odbywają się z mocy przywileju cesarza Ferdynanda I. z 23. listopada 1839 r. 12 jarmarków, a z mocy dekretu gubernialnego we Lwowie z 26. kwietnia 1839 r. dla zwierząt domowych targi tygodniowe we wtorki i piątki, dla których c. k. Namiestnictwo pod datą 27. maja 1902 L. 67.503 nowy Regulamin wydało.

Kraków otworzył na Grzegórkach targi dla zwierząt domowych również, we wtorki i piątki, a gmina miasta Podgórze, sąsiadując z Krakowem, nie dała na to swego zezwolenia. Koncesye atoli udzielone być mogą, chociaż gminy sąsiednie, gdzie się targi odbywają, na to nie przystają tylko wtedy, jeżeli targi nie w tym samym dniu, jarmarki zaś o 2 lub 3 tygodnie później odbywać się będą (dekret kancelaryi nadwornej z dnia 17. lipca 1788).

Ponieważ we względzie odbywania targów działy się nadużycia, przeto z mocy uchwały Sejmu z dnia 28. września 1871 r. odniósł się Wydział krajowy do Namiestnictwa odezwą z dnia 9. września 1872 r. L. 14256, celem uchylenia nadużyć, jakich dopuszczają się gminy co do odbywania targów i jarmarków. Wskutek tego wydało Namiestnictwo do Starostw okólnik z 27. października 1872 L. 44100 względem przestrzegania, by nadużycia się nie działy, a w danym razie by nadużyciom tamę położyły.

Ponieważ Kraków, jak powiedziano, otworzył targi bydłce na Grzegórkach w tych samych dniach, w których w Podgórzu się odbywają, a tem samem prawo gminy miasta Podgórze, wykonywane od lat dawnych, naruszone zostało, zapytuję c. k. Rząd:

Czy Kraków otrzymał koncesye na targi we wtorki i piątki na Grzegórkach, a w danym razie, dlaczego gmina miasta Podgórze, jako sąsiadująca, nie była ani przed wydaniem koncesyi zapytywana, ani po wydaniu nie była o tem zawiadomiona. Jeżeli zaś dotąd taka koncesya nie była udzieloną, zapytuję, co c. k. Rząd postanowi, aby przepisy ustawowe i okólnik c. k. Namiestnictwa z dnia 27. października 1872 L. 44100 ściśle były przestrzegane, a nadużycie, o którym mowa, zostało uchylone.

Interpelant:
Maryewski w. r.

Tomaszewski, Loewenstein, Bednarski, Jabłoński, Fruchtmann, Huza, Stapiński, Vayhinger, Michalski, Skolyszewski, Maiss, Ochrymowicz, E. Michałowski, Bojko, Buynowski, Żardecki, Krempa, Witosławski.

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego.

Przy robotach koło regulacyi Wisłoka wykonywał od r. 1890 po koniec września 1902 prace Jan Pasternak z Babicy, nad Wisłokiem.

Rachunek tych robót spisano i kolaudowano w c. k. Namiestnictwie w maju 1903. Rezultatem tej kolaudacji było uznanie pretensyi wymienionego Jana Pasternaka w kwocie 5.484 koron.

Sprawa ciągnie się już lat przeszło dziesięć.

Wymieniony Jan Pasternak upomina się ciągle o wyrównanie należitości, — jednak bezskutecznie.

Postępywanie takie niesłusznie przypisuje niezamożnego przedsiębiorcę-chłopa na znaczne straty.

Podpisani zapytują się JW. Pana Komisarza rządowego, co jest powodem podobnego postępywania i co Rząd uczyni, ażeby poszkodowanemu przedsiębiorcy zarobioną kwotę i wyniki z przetrzymania zapłaty straty wynagrodzić?

Lwów dnia 10. października 1903.

Interpelant:
Szajer w. r.

Stojałowski, Szponder, Krempa, Szwed, Stapiński, Skołyszewski, Korol, Barabasz, Żardecki, Potozeczek, Huryk, Staruch, Kramarczyk, Bojko.

Interpelacja

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządu.

Jeszcze w r. 1900 zwracaliśmy uwagę Wysokiego Rządu na niebezpieczeństwo, jakie zagraża wsi Dębnu, powiatu nowotarskiego, ze strony Białki tatrzańskiej. Niebezpieczeństwo to istnieje w obecnej chwili w całej pełni, gdyż Białka rok rocznie zabierając uprawne grunta i tamy porobione z wielkim wysiłkiem tak gminy, jak i powiatu, zbliża się coraz bliżej wsi, grożąc jej całkowitem zniszczeniem, przeto podpisani zapytują Wysoki Rząd, czy nie byłby skłonny przyspieszyć regulację wymienionej rzeczki lub przynajmniej spowodować częściowe zabezpieczenie brzegów, a tem-

samem uchronić gminę od grożącej jej katastrofy?

Interpelant:
Bednarski w. r.

Jabłoński, Maiss, Baynowski, Huza, Rayski, Witosławski, Maryewski, Wiśniewski, Malachowski, Michalski, Fruchtman, Merunowicz, Żardecki, Lipiński, Vayhinger, Romanowicz.

Interpelacja

posła Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie założenia Sądu obwodowego w Mielcu.

Po myśli uchwał sejmowych z dnia 15. lutego 1897, z dnia 10. marca 1899 i 28. kwietnia 1900 r. co do kreowania nowych sądów w kraju, Sejm wezwał c. k. Rząd do jak najspieszniejszego utworzenia Sądu obwodowego w Mielcu, między innymi i Sądów powiatowych w Baranowie i Majdanie.

Od szeregu lat ludność całego płatu kraju między Wisłą a Sanem domaga się założenia c. k. Sądu obwodowego we wspomnianej miejscowości, z powodu przeladowania sprawami tak w c. k. Sądzie obwodowym w Tarnowie, jak i w Rzeszowie, nadto nienależytego toku wymiaru sprawiedliwości.

Wskutek tego wymiar sprawiedliwości jest utrudnionym, co powoduje niezadowolenie, nieufność do Sądów w ogóle i do Rządu, a naraża strony na kolosalne niedogodności, stratę czasu i pieniędzy.

Sprawa założenia c. k. Sądu obwodowego w Mielcu budzi żywe zaniepokojenie między ludnością — dlatego podpisani mają zaszczyt zapytać JW: Pana Komisarza rządowego:

Czy i kiedy uprawnione nadzieje, uzasadnione potrzeby zaspokojone zostaną, a uchwała Sejmu nareszcie wykonaną będzie.

Lwów 10. października 1903

Interpelujący:
Franciszek Krempa w. r.

Szajer, Szwed, Bojko, Potoczek, Stapiński, Staruch, Barabasz, Oleśnicki, Huryk, Korol, Mazikiewicz, Barwiński, Ochrymowicz, Mogilnicki, Wilezkiewicz, Szponder.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu posła Starucha i tow. w sprawie nieporządków na stacyi Słoboda-Teofilka na linii kolejowej Halicz-Tarnopol.

Na linii kolejowej Halicz-Tarnopol jest pobudowaną stacya Słoboda-Teofilka, która stoi w polu na najwyższej wyżynie podolskiej, a budynek stacyjny nie ma peronu, tak, że wsiadająca i wysiadająca publiczność jest w najwyższym stopniu narażoną na niebezpieczeństwo utraty zdrowia, a nawet życia.

Do tej samej stacyi nie ma najmniejszego dojazdu, ona pobudowana jest pośród chłopskiego pola i Dyrekeya kolejowa nie zrobiła od niej żadnej drogi przez grunta chłopskie do drogi gminnej, tak, że publiczność zmuszona jest jechać chłopskimi polami, przez co jest narażoną na największe nieprzyjemności, a z drugiej strony właściciele gruntu są narażeni na dotkliwe straty, przez co już było nawet wiele procesów sądowych stron podróżujących z właścicielami gruntów. Jest to taki stan rzeczy, że przynosi tylko wstyd całemu krajowi i dlatego podpisani zapytują:

Czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić, ażeby te przeszkody zostały usunięte, a to przez pobudowanie peronu na stacyi Słoboda-Teofilka i dojazdu do tej stacyi?

Antoni Staruch
interpelant.

Skołyszewski, Szajer, Mazikiewicz, Bohaczewski, Barabasz, Szponder, Gładziuk, Wilezkiewicz, Oleśnicki, Huryk, Barwiński, Kramarczyk, Bojko, Dr. Mogilnicki, Korol, Krempa.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wnioskiem zmiany statutu Banku krajowego.

P. Romanowicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Pilata, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego tj. Pierwsze czytanie wniosku p. Federowicza o wykonywanie wszelkich robót publicznych drogą publicznej konkurencyi i o ile możności przez siły krajowe, usuwa z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Maryewskiego o zbadanie sprawy budowy sanatoryjów krajowych dla chorych na gruźlicę.

Przemawia p. Maryewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisji

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Huryka przeciw konkurencyi czynionej ubogiej ludności przez pracę więźniów w Stanisławowie.

Przemawia p. Huryk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji prawniejszej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Jana Gnoińskiego w sprawie urządzenia programowych wycieczek naukowych młodzieży po kraju.

Przemawia p. Jan Gnoiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna pow. Sanockiego na pobór w r. 1904, 173 $\frac{1}{2}$ % dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszezyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić !

Gminie Liszna w powiecie sanockim zezwala się na pokrycie potrzeb gminnych pobierać w roku 1904 sto siedmdziesiąt trzy i pół (173 $\frac{1}{2}$ %) procentowy dodatek gminny do państwowych podatków bezpośrednich, z wyłączeniem podatku osobistodochodowego.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, uchwała Izba powyższy wniosek w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej w sprawie wniosku p. Paygerta o założenie biura statystycznego dla przemysłu i handlu przy departamencie przemysłowym Wydziału krajowego i pomocy kraju, celem ułatwienia powstania tkalni mechanicznej.

Sprawozdawca p. Paygert uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić !

Poleca się Wydziałowi krajowemu założyć przy departamencie przemysłowym biuro statystyczne, któreby nieustannie śledziło i badało kierunek i intensywność rozwoju produkcji przemysłowej i rozwój handlu w Galicyi, a wyniki tej pracy co roku drukiem ogłaszało.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu : Dołożyć wszelkich starań do zachęcenia ludzi odpowiednio ukwalifikowanych, aby ci założyli w Galicyi tkalnię mechaniczną. Kraj ułatwi powstanie tego przedsiębiorstwa, udzielając pożyczki do wysokości trzech czwartych kapitału zakładowego i obrotowego. Pożyczka ta ma być udzieloną na niższy procent i na dłuższy amortyzacyjny okres niż zwykle to ma miejsce przy pożyczkach z funduszu przemysłowego wypłacanych. Suma pożyczki nie śmie przekraczać kwoty 300.000 koron ; jeżeli fundusz przemysłowy będzie odpowiednio podniesionym, ma ona być z tego funduszu wypłaconą.

Wydział krajowy otoczy tę fabrykę swoją opieką, której głównym celem będzie : ułatwienie odbytu, a zatem u władz państwowych poprze starania zarządu fabryki o uzyskanie dostaw, na administracyi kolejowej o uzyskanie zniżek taryfowych, tak dla materiałów surowych jak i wyrobionego towaru.

Przemawia p. Maryewski i stawia następujący wniosek zamiast drugiego wniosku komisji:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu dołożyć wszelkich starań aby w Galicyi założoną została tkalnia mechaniczna. Kraj ułatwi powstanie tego przedsiębiorstwa udzielając pożyczki nawet przekraczającej 50% kapitału zakładowego i obrotowego.

Pożyczka dla tkalni mechanicznej może być nawet udzieloną na niższy procent i dłuższy amortyzacyjny okres czasu, niż zwykle to ma miejsce przy pożyczkach z funduszu przemysłowego wypłacanych.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje wniosek p. Maryewskiego pod warunkiem że przyjęte będą po słowie „tkalnia mechaniczna“ we wniosku p. Maryewskiego słowa: „odpowiadająca dzisiejszemu postępowi ekonomicznemu i technicznemu“.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Poleca się Wydziałowi krajowemu założyć przy departamencie przemysłowym biuro statystyczne, któreby nieustannie śledziło i badało kierunek i intensywność rozwoju produkcji przemysłowej i rozwój handlu w Galicyi, a wyniki tej pracy co roku drukiem ogłaszało.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta oświadczenie, że wniosek drugi opiewa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu: Dołożyć wszelkich starań do zachęcenia ludzi odpowiednio ukwalifikowanych, aby ci założyli w Galicyi tkalnię mechaniczną odpowiadającą dzisiejszemu postępowi ekonomicznemu i technicznemu. Kraj ułatwi powstanie tego przedsiębiorstwa, udzielając

pożyczki nawet przekraczającej 50% kapitału zakładowego i obrotowego. Pożyczka ta ma być udzieloną na niższy procent i na dłuższy amortyzacyjny okres niż zwykle to ma miejsce przy pożyczkach z funduszu przemysłowego wypłacanych.

Izba popiera wniosek p. Maryewskiego.

Sprawozdawca oznajmia, że przyjął wniosek p. Maryewskiego, jako wniosek drugi komisji w brzmieniu co dopiero przez niego odczytanem.

Marszałek odczytuje wniosek p. Maryewskiego i oznajmia, że ten wniosek nie jest co do treści identycznym, z wnioskiem przyjętym przez p. sprawozdawcę.

Po oświadczeniu p. Maryewskiego, że godzi się, by we wniosku jego dodać poprawkę p. sprawozdawcy tej treści, by po słowach „tkalnia mechaniczna“ zawartych w jego wniosku dodał: „odpowiadająca dzisiejszemu postępowi ekonomicznemu i technicznemu“, oraz po oświadczeniu sprawozdawcy, że przyjmuje wniosek p. Maryewskiego, Izba uchwała wniosek drugi komisji w następującem brzmieniu:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, dołożyć wszelkich starań, aby w Galicyi założoną została tkalnia mechaniczna odpowiadająca dzisiejszemu postępowi ekonomicznemu i technicznemu, kraj ułatwi powstanie tego przedsiębiorstwa, udzielając pożyczki nawet przekraczającej 50% kapitału zakładowego i obrotowego.

Pożyczka dla tkalni mechanicznej może być nawet udzielona na niższy procent i dłuższy amortyzacyjny okres czasu, niż zwykle to ma miejsce przy pożyczkach z funduszu przemysłowego wypłacanych.

Sprawozdawca czyta:

Wydział krajowy otoczy tę fabrykę swoją opieką, której głównym celem będzie: ułatwienie odbytu, a zatem u władz państwowych poprze starania zarządu fabryki o uzyskanie dostaw, a u administracji ko-

lejowej o uzyskanie zniżek taryfowych, tak dla materiałów surowych jak i wyrobionego towaru.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej w sprawie uznania szpitala w Skalacie za publiczny i powszechny.

Sprawozdawca p. Bednarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w Art: III. ustawy opuścić należy słowa od „stosownie.... do kraj“;

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną % ustawę:

U s t a w a

nadająca szpitalowi w Skalacie charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Szpital w Skalacie uznany zostaje za publiczny i powszechny.

Art. II.

Komitet szpitalny tego szpitala składać się ma:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z prezesa miejscowej Rady powiatowej, lub jego zastępcy;
- c) z delegata Wydziału powiatowego;
- d) z dyrektora szpitala.

Art. III.

W przyszłości połowę kosztów budowy, odbudowy lub rozszerzenia gmachu szpital-

nego, tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części pokryje fundusz powiatowy.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie projektu do ustawy o przeniesienie gminy Pozowice wraz z obszarem dworskim z okręgu reprezentacji powiatowej w Wadowicach do okręgu reprezentacji powiatowej w Wieliczce.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod % projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie obszaru Reprezentacji powiatowej w Wadowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Gmina i obszar dworski Pozowice mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Wadowicach do okręgu Reprezentacji powiatowej w Wieliczce.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Gmina i obszar dworski Pozowice mają być przeniesione z okręgu Reprezentacji powiatowej w Wadowicach do okręgu Reprezentacji powiatowej w Wieliczce.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem o zmianie obszaru Reprezentacji powiatowej w Wadowicach.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam :

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Zwiniacz z okręgu sądowego i Starostwa w Czortkowie a przydzielenia do okręgu Sądu powiatowego w Budzanowie i Starostwa w Trembowli.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem wyraża w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 D. u. p. Nr. 59 c. k. Rządowi opinię, że w interesie kraju i interesowanej ludności leży, aby gmina Zwiniacz wraz z obszarem dworskim została wydzieloną z okręgu sądowego i politycznego w Czortkowie a przydzieloną do okręgu Sądu powiatowego w Budzanowie i c. k. Starostwa w Trembowli.

Przemawia p. Rudrof i stawia następujący wniosek:

Wysoka Izba raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem prze-

chodzi do porządku dziennego nad sprawozdaniem komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Zwiniacz z okręgu sądowego i Starostwa w Czortkowie a przydzielenia do okręgu Sądu powiatowego w Budzauowie i Starostwa w Trembowli ewentualnie w razie nieprzyjęcia powyższego wniosku wniosek :

„Sejm odsyła sprawozdanie komisji administracyjnej napowrót do tejże komisji w celu dokładniejszego zbadania względnie ściślejzego dochodzenia“.

Przemawia p. Vivien i stawia następujący wniosek.

„Sejm odsyła sprawozdanie komisji administracyjnej napowrót do tejże komisji w celu dokładniejszego zbadania względnie ściślejzego dochodzenia“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała odraczający wniosek p. Viviena, po poprzednim odczytaniu tego wniosku przez Marszałka.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin: Hucisko jawornickie oraz Widaczów z okręgu sądowego w Tyczynie i politycznego w Rzeszowie, a przyłączenia do okręgu sądowego i politycznego w Przeworsku.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wyraża w myśl ustawy z 11. czerwca 1868 L. 59 Dz. u. p. c. k. Rządowi swą opinię, że w interesie kraju i interesowanej ludności leży, ażeby gmina Hucisko jawornickie wraz z obszarem dworskim i gmina Wida

czów zostały wydzielone z okręgu sądowego w Tyczynie i okręgu politycznego w Rzeszowie, a przyłączone do okręgu sądowego i politycznego w Przeworsku.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie budowy domu administracyjnego i pawilonu dla zakaźnych przy szpitalu powszechnym w Śniatynie.

Sprawozdawca p. Wilezkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm uznaje potrzebę wybudowania pawilonu dla zakaźnych i osobnego domu administracyjnego przy szpitalu powszechnym w Śniatynie.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości jaka się okaże potrzebną na pokrycie połowy kosztów budowy wymienionych budowli.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje :

Sprawozdanie komisji sanitarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie zakupna od gminy miasta Drohobycza domu zbudowanego na szpital i zezwolenia rozszerzenia tego budynku.

Sprawozdawca p. Trzecieski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zakupu budynku szpitalnego od gminy miasta Drohobycza za kwotę 50.000 K:

2. Sejm uznaje potrzebę rozszerzenia szpitala o 30 łóżek i zezwala na dobudowanie skrzydła do zakupionego budynku kosztem około 30.000 K, z tem zastrzeżeniem, że połowę kosztów dobudowy pokryje gmina.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka się okaże potrzebną na zapłacenie ceny kupna i połączonych z tem wydatków oraz połowy kosztów dobudowy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1, 2, 3, komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie przyznania stałego zaopatrzenia wdowie po nauczycielu kraj. niż. szkoły rolniczej w Suchodole ś. p. Janie Górskim.

Sprawozdawca p. Sękowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Sejm przyznaje p. Paulinie Górskiej, wdowie po ś p. Janie Górskim, nauczycielu kraj. niższej szkoły rolniczej w Suchodole, stałe zaopatrzenie w kwocie 800 (ośmset) koron rocznie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żądanego przez c. k. Sąd powia-

towy w Tarnowie zezwolenia na karno-sądowe ściganie posła Wiktora Skolyszewskiego o przekroczenie z §. 496 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem ;

Załatwiając odezwę c. k. Sądu powiatowego w Tarnowie z 20. maja 1902 l. cz. U. IX. $\frac{548/2}{1}$, zezwala się na karno-sądowe ściganie posła Wiktora Skolyszewskiego o przekroczenie z §. 496 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żądanego przez c. k. Sąd powiatowy Sek. III. we Lwowie zezwolenia na karno-sądowe ściganie posła Dra Eugeniusza Oleśnickiego o przekroczenie z §§. 487, 488, 491, 492 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Załatwiając odezwę c. k. Sądu pow. Sek. III. we Lwowie z 19. marca 1902 l. cz. U. I. $\frac{2398/1}{40-41}$ zezwala Sejm na karno-sądowe ściganie posła Dra Eugeniusza Oleśnickiego o przekroczenie z §§. 487, 488, 491, 492 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żądanego przez c. k. Sąd powiatowy S. III. we Lwowie zezwolenia na karno-sądowe ściganie posła Eugeniusza Oleśnickiego o przekroczenie §. 488 i 496 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Załatwiając odezwę e. k. Sądu powiatowego Sek. III. O. I. we Lwowie z 19. czerwca 1902 l. cz. U. I. $\frac{2398/1}{43}$, Sejm zezwala na karno-sądowe ściganie posła Dra Eugeniusza Oleśnickiego o przekroczenie §. 488 i 496 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żadanego przez e. k. Sąd powiatowy w Cieszynie zezwolenia na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o przekroczenie art. III. ust. z 15. października 1868 l. 142 Dz. p. p.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Załatwiając odezwę e. k. Sądu powiatowego w Cieszynie z 18. grudnia 1901 l. cz. U. $\frac{1894/1}{1}$, zezwala Sejm na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o przekroczenie art. III. ust. z 15. października 1868 l. 142 Dz. p. p.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żadanego przez e. k. Sąd powiatowy w Krakowie zezwolenia na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o przekroczenie z §§. 312, 314 u. k. i t. d.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Odmawia się żądaniu e. k. Sądu powiatowego w Krakowie z 12. stycznia 1902 l. cz. U. $\frac{1897/1}{10}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie posła ks. Stojalowskiego o przekroczenia w tem żądaniu wymienione.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żadanego przez e. k. Sąd obwodowy w Cieszynie zezwolenia na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o występki z §. 487 względnie 488, 491 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Załatwiając odezwę e. k. Sądu obwodowego w Cieszynie z 20. czerwca b. r. l. cz. Pr. $\frac{XII/2}{10}$, Sejm zezwala na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o występki przeciw bezpieczeństwu czei z §. 487 wzgl. z §§. 488, 491 i 496 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żadanego przez e. k. Sąd obwodowy w Cieszynie zezwolenia na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o występki z §§. 487, 488, 491 i 493 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Załatwiając odezwę e. k. Sądu obwodowego w Cieszynie z 30. czerwca b. r. l. cz. Pr. XI. $\frac{9/1}{1+}$, Sejm zezwala na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o występki przeciw bezpieczeństwu czei z §§. 487, 488, 491 i 493 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żadanego przez e. k. Sąd obwodowy w Cieszynie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. ks. Stanisława Stojalowskiego o występki z §§. 488, 491, 493 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Zalutwając odezwę c. k. Sądu obwodowego w Cieszynie z dnia 21. czerwca b. r. l. Pr. $\frac{VI. 9/97}{60}$ Sejm zezwala na karno-sądowe ściganie p. ks. Stojalowskiego o występki przeciw bezpieczeństwu czci z §§. 491 i 493 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie żadanego przez c. k. Sąd powiatowy w Bielsku zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. ks. Stojalowskiego o występki z §. 487 u. k. wzgl. art. V. ust. z 17/12 1862 l. 8. z 1863 Dz. p. p. a wzgl. z 15/10 1868 l. 142 Dz. p. p.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Zalutwając pismo c. k. Sądu powiatowego w Bielsku z 30/6 b. r. lez. U. V. $\frac{235}{8}$ zezwala się na karno-sądowe ściganie p. ks. Stanisława Stojalowskiego, o przekroczenie z §. 487 u. k. wzgl. art. V. ust. 17/12 1862, l. 8 Dz. p. p. z 1863 wzgl. art. III. ust. z 15/10 1868 l. 142 Dz. p. p.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z powodu żądania c. k. Sądu obwodowego w Cieszynie o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. ks. Stanisława Stojalowskiego o występki z §§. 487, 488, 491 i 493 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Zalutwając odezwę c. k. Sądu obwodowego w Cieszynie z 13. września 1903

l. cz. $\frac{Pr. 3/3}{16}$ zezwala Sejm na karno-sądowe ściganie p. ks. Stanisława Stojalowskiego o występki z §§. 487, 488, 491 i 493 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z powodu żądania c. k. Sądu obwodowego w Cieszynie o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. ks. Stanisława Stojalowskiego o występki obrazy czci z §. 488 i 491 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Zalutwając odezwę c. k. Sądu obwodowego w Cieszynie z 13. września 1903 l. cz. $\frac{Pr. 3/3}{16}$ zezwala Sejm na karno-sądowe ściganie p. ks. Stanisława Stojalowskiego o występki z §§. 488 i 491 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z powodu żądania c. k. Sądu powiatowego w Wadowicach o zezwolenie na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o przekr. §§. 2 i 19 z 15. listopada 1867 l. 135 Dz. p. p.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Odmawia się żądaniu c. k. Sądu pow. w Wadowicach wyrażonemu w odezwie z 14. września 1903 l. cz. U $\frac{961}{2}$ /3 — $\frac{332}{9}$ /3 o zezwolenie na karno-sądowe ściganie posła ks. Stanisława Stojalowskiego o przekr. §§. 2 i 19 ust. z 15. listopada 1867 l. 135 Dz. p. p.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej z powodu żądania c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie o zezwolenie na karno sądowe ściganie posła Jana Stapińskiego o występki z §§. 488, 487 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Załatwiając odezwę c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie z 20. września 1903 l. cz. $\frac{\text{Pr. IX. 87/3}}{8}$ zezwala Sejm na karno sądowe ściganie posła Jana Stapińskiego o występki z §§. 487, 488 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej z powodu żądania c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie o zezwolenie na karno sądowe ściganie posła Wiktora Skolyszewskiego o zbrodnię gwałtu publicznego z §. 81 u. k.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Załatwiając odezwę c. k. Sądu krajowego karnego w Krakowie z 25. listopada 1902 l. cz. Vr $\frac{2266}{7}/2$ zezwala Sejm na karno sądowe ściganie posła Wiktora Skolyszewskiego o zbrodnię gwałtu publicznego z §. 81 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej z powodu żądania c. k. Sądu powiatowego karnego Sek. III. we Lwowie o zezwolenie na karno sądowe ściganie posła Włodzimierza Truskolaskiego o przekr. z §§. 488, 491, 490 u. k. temu posłowi zarzucone.

Sprawozdawca p. Tarnawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Załatwiając odezwę c. k. Sądu powiatowego Sek. III. we Lwowie z 4. listopada 1902 l. cz. U. $\frac{2727}{5}/2$ zezwala się na karno sądowe ściganie posła Włodzimierza Truskolaskiego o przekr. z §§. 488, 491, 496 u. k.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z czynności Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach drogowych za czas od 1. listopada 1900 do 31. października 1901 i od 1. listopada 1901 do 31. października 1902.

Sprawozdawca p. Mieczysław Urbański, uwolniony na wniosek sekretarza p. ks. Lubomirskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. w sprawach drogowych za czas od 1. listopada 1900 do 31. października 1902 Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm wzywa Wydział krajowy :

a) aby dążył do uzyskania od c. k. Rządu uznania za państwowe tych dróg, które mają donośne znaczenie pod względem wojskowym i ekonomicznym.

b) aby po wypracowaniu projektu sieci dróg ważnych pod względem ekonomicznym i po przeprowadzonych rokowaniach z c. k. Rządem i stronami interesowanymi, a w końcu projektów wstępnych i kosztorysów — przedłożył Sejmowi projekt ustawy dotyczącej budowy dróg konkurencyjnych na wzór ustawy krajowej z dnia 22. sierpnia 1897 Dz. ust. kr. Nr. 31 obowiązującej w Tyrolu

i ustawy z dnia 29. października 1890 Dz. ust. kr. Nr. 9 obowiązującej w Przedarlaniu;

c) aby powiększył ilość krajowych warstatów wyrobów betonowych, a także poczynił u c. k. Rządu odpowiednie kroki, celem wyjednania obniżenia taryfy od materiałów i wyrobów betonowych na wszystkich szlakach kolejowych;

d) aby wypracował i przedłożył Sejmowi projekt ustawy o policyi drogowej.

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby warstaty wyrobów betonowych, przez Wydział krajowy lub Wydziały powiatowe założone, celem dostarczania obiektów potrzebnych do budowy i konserwacji dróg publicznych nie opodatkowywał i nie uznawał ich za zakłady przemysłowe.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej, i uchwała bez rozprawy oraz oddzielnie wnioski I.—III. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej, o wniosku p. Jana Gnoińskiego w sprawie spirytusu denaturowanego.

Sprawozdawca p. Paygert, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zzywa c. k. Rząd o wyjednanie w drodze ustawodawczej następujących zmian w ustawach o opodatkowaniu spirytusu, a względnie wzywa Go do zmienienia dotyczących rozporządzeń:

1. Opłata kontrolna pobierania przez skarb w kwocie 3 korony od każdego hektolitra spirytusu denaturowanego ma być zniesioną.

2. Przepisane środki denaturacyjne mają być zmienione na tańsze i nie wpływające ujemnie na przymioty spirytusu w zastosowaniu do celów przemysłowych.

3. Wszelkie zbyteczne ntrudnienia denaturacyi spirytusu jak np. oznaczenie minimalnej siły na 90%, a minimalnej rocznej produkeyi na 60 hl., mają być zniesione.

4. Pobieranie akcyzy miejskiej od spirytusu denaturowanego ma być zniesionem przy czem c. k. Rząd potrzeby finansowe tych miast uwzględnić powinien.

5. Taryfy kolejowe dla spirytusu denaturowanego powinny być znacznie niższe podobnie jak to ma miejsce w Niemczech.

Przemawia p. Garapich.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1—5 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w przedmiocie petycji niektórych Wydziałów powiatowych o zmianę §. 19. ordynacyi wyborczej powiatowej.

Sprawozdawca p. Bobrzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby porozumiawszy się z c. k. Rządem wniósł na najbliższej sesji sejmowej projekt ustawy zmieniającej postanowienia ordynacyi wyborczej powiatowej w kierunku przyznania zarządowi tymczasowemu miast prawa wyboru delegatów do Rady powiatowej.

Przemawia p. Fruchtman.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji pow. w Tarnobrzegu na zaciągnięcie pożyczki 20.000 K.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 K.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu zezwala się w myśl §. 24. ustawy o reprezentacji powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 K. na budowę drogi gminnej I. klasy Radomyśl-Nowiny-Chwałowice.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu zezwala się w myśl §. 24. ustawy o reprezentacji powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 20.000 K. na budowę drogi gminnej I. klasy Radomyśl-Nowiny-Chwałowice.

Izba uchwala bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 20.000 K.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że następujący punkt porządku dziennego t. j.

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Cieleckiego w przedmiocie założenia kosztem kraju jednego seminarium nauczycielskiego z kierunkiem rolniczym usuwa z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy, który zmuszony był wyjechać.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar przerwać posiedzenie do godziny 8 wieczorem, przedtem udziela głosu p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki i zapytuje p. Czartoryskiego, jako Przewodniczącego komisji szkolnej w jakim stadium znajduje się

odesłana do komisji szkolnej sprawa założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie.

P. Czartoryski jako przewodniczący komisji szkolnej udziela odpowiedzi.

Marszałek oznajmia, iż odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 1 minut 35 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 12. października 1903.

Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego tj.

Sprawozdanie komisji bankowej o zamknięciach rachunkowych galic. Kasy oszczędności za lata 1901 i 1902 usuwa z porządku dziennego posiedzenia na życzenie sprawozdawcy.

Z kolei następuje:

Sprawozdanie komisji dla ustawy o biurach pośrednictwa pracy o przedłożeniu Wydziału krajowego w tym przedmiocie.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy oraz załączone rezolucye:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o publicznych biurach pośrednictwa pracy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

§. 1.

Celem ułatwienia znalezienia pracy, służby i zarobku w ogóle z jednej, a robo-

tników i sług wszelkiego rodzaju z drugiej strony, mają być zakładane i utrzymywane w kraju publiczne biura pośrednictwa pracy.

§. 2.

Gminy miast Lwowa i Krakowa obowiązane są założyć i utrzymywać publiczne biura pośrednictwa pracy.

§ 3.

Powiatowe publiczne biura pośrednictwa pracy mają być założone i utrzymywane przedewszystkiem w tych powiatach, których Rady powiatowe uchwałą utworzenie takich biur, a następnie w tych powiatach, w których Wydział krajowy po wysłuchaniu opinii Rady powiatowej uzna potrzebę założenia takiego biura.

Wydział krajowy może także po wysłuchaniu opinii właściwych Rad powiatowych uznać potrzebę założenia takiego publicznego, wspólnego biura dla dwóch lub kilku sąsiadujących powiatów, ewentualnie, dla gminy miast Lwowa i Krakowa i powiatu po wysłuchaniu Rady miasta i Rady powiatowej.

§. 4.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe mają za zadanie w interesie poszukujących pracy i pracodawców zamieszkałych w okręgu biura:

1. utrzymywać ewidencję popytu i podaży wszelkiego rodzaju pracy;

2. udzielać interesowanym wiadomości o stosunkach zarobkowania;

3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy.

W tym celu może biuro porozumiewać się z biurami w kraju za wiedzą biura krajowego (§. 13.), zaś o ile idzie o wysyłanie robotników poza granice kraju, musi to czynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego.

§. 5.

Okręg publicznego biura pośrednictwa pracy stanowi obszar jednego powiatu lub gminy miejskiej, względnie połączonych powiatów i gminy miejskiej, dla których biuro jest utworzone.

§. 6.

Koszta założenia i utrzymania biur powiatowych i miejskich pokrywać będą fundusze powiatów, względnie miast, dla których biura założone zostaną.

W razie utworzenia jednego biura dla dwóch lub więcej powiatów, lub też gminy miasta Lwowa i Krakowa i powiatu, stosunek, w jakim te powiaty względnie gminy miast mają się przyczynić do pokrywania kosztów biura, oznaczony zostanie w drodze wzajemnego porozumienia się między interesowanymi Reprezentacjami powiatowymi względnie miejskimi. W razie gdyby porozumienie do skutku nie przyszło, stosunek ten oznaczy Wydział krajowy według własnego uznania.

Na urządzenie i utrzymanie tych biur może Wydział krajowy według własnego uznania udzielać zasiłki w granicach funduszu na ten cel przez Sejm uchwalonego

§. 7.

Publiczne biura pracy spełniają swoje zadanie dla szukających pracy i zarobku bezpłatnie.

Od pracodawców wolno pobierać taryfową opłatę, której wysokość oznacza Wydział krajowy. Opłaty nie mogą być nigdy na zysk obliczone.

§ 8.

Urządzone w myśl niniejszej ustawy publiczne biura pośrednictwa pracy, urzędować będą na podstawie statutów, które określą szczegółowo sposób prowadzenia biura i tok jego urzędowania.

Rada miasta, względnie Rada powiatowa uchwała statut biura pośrednictwa pracy miejskiego, lub powiatowego, w ramach niniejszej ustawy i rozporządzeń wykonawczych. Statuta te, oraz ich zmiany podlegają zatwierdzeniu e. k. Namiestnictwa, po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

Jeżeli biuro powiatowe zaprowadzone będzie w myśl §. 3. orzeczeniem Wydziału krajowego, statut biura uchwała Wydział krajowy, a zatwierdza e. k. Namiestnictwo.

§. 9.

Publiczne miejskie i powiatowe biura pracy założone przed wejściem w życie niniejszej ustawy w miastach i powiatach, obowiązanych w myśl przepisów niniejszej ustawy do założenia publicznych biur pośrednictwa pracy, mają być urządzone według przepisów tej ustawy.

§. 10.

Nadzór nad biurami miejskimi i powiatowymi sprawuje Wydział krajowy, stosownie do postanowień ustaw gminnych i ustawy o reprezentacji powiatowej oraz postanowień niniejszej ustawy.

§. 11.

Gdyby założone w myśl tej ustawy publiczne biuro pracy nie spełniało swoich zadań należycie, Wydział krajowy może będzie zażądać od reprezentacji miasta względnie powiatu przeprowadzenia zmian koniecznych w jego urządzeniu, aby zapewnić prawidłowy tok jego urzędowania, a ewentualnie przystąpi do zmiany statutu biura, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przewidzianego §. 8. niniejszej ustawy.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe, któreby działały wbrew przepisom ustaw i wydanych dla nich statu-

tów, mogą być przez c. k. Namiestnictwo za porozumieniem się z Wydziałem krajowym zawieszona w urzędowaniu aż do ich reorganizacji.

§. 12.

Utworzone w myśl niniejszej ustawy publiczne powiatowe biuro pośrednictwa pracy, może być zwinięte czasowo na podstawie uchwały Rady powiatowej zatwierdzonej przez Wydział krajowy.

§. 13.

Przy Wydziale krajowym będzie utworzone i utrzymywane kosztem kraju, biuro krajowe, którego zadaniem będzie:

a) prowadzić ewidencję podaży i popytu pracy w całym kraju, oraz zbierać i udzielać publicznym biurom pośrednictwa pracy, wiadomości o stosunkach zarobkowych pozakrajowych;

b) pośredniczyć pomiędzy publicznymi biurami całego kraju, oraz ewentualnie z zagranicą, z wykluczeniem bezpośredniego pośredniczenia pomiędzy poszukującymi pracy, a pracodawcami;

c) udzielać informacji i pouczeń co do organizacji biur, wypracowywać wzorowe statuty, oraz statuty dla poszczególnych publicznych biur miejskich i powiatowych;

d) służyć Wydziałowi krajowemu za organ kontroli i nadzoru nad biurami powiatowymi i miejskimi;

e) opieka nad sprawą wychodźstwa czasowego i stałego poza granice kraju i państwa.

§. 14.

Wszystkie gminy i obszary dworskie obowiązane są na żądanie publicznych biur pośrednictwa pracy współdziałać w ich zadaniach.

§. 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa.

R e z o l u c y e.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

I. 1. aby zbadał, czy istniejące w kraju przedsiębiorstwa stręczenia pracy ściśle odpowiadają warunkom udzielonego konsensu i przepisów obowiązujących ustaw i stosownie do wyników badania postąpił;

2. aby pokątnych stręczycieli pracy ścigał i obowiązujące przepisy stosował do nich z całą surowością;

3. ażeby przy robotach wykonywanych przez c. k. Rząd posługiwały się tegoż organa wykonawcze publicznymi biurami pośrednictwa pracy;

4. aby wyjednał w drodze ustawodawczej uwolnienie od opłaty pocztowej korespondencji publicznych biur pośrednictwa pracy.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił bezwzględnie kroki do utworzenia krajowego biura pośrednictwa pracy.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia formalny wniosek na przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem komisji.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Mogilnicki.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Huryk.

Marszałek oznajmia, że sekretarz p. M. Urbański wniósł na zamknięcie rozprawy ogólnej i że do głosu zapisani są pp. Małachowski, Stapiński i Korol, jeżeli Izba się nie sprzeciwi udzieli głosu wszystkim zapisanym do głosu mowcom.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Małachowski.

Podczas przemówienia p. Małachowskiego obejmuje przewodnictwo obrad Zastępcą Marszałka krajowego JE. ks. Metropolita Szeptycki.

Przemawia p. Małachowski dalej i wnosi następującą rezolucję:

„Wzywa się Rząd, aby nie wydawał nowych koncesyj osobom prywatnym na przedsiębiorstwa stręczenia pracy w tych powiatach, gdzie istnieją publiczne biura pośrednictwa pracy“.

Przemawia p. Korol.

Podczas przemówienia p. Korola obejmuje przewodnictwo obrad napowrót Marszałek krajowy.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek oznamia, że p. Rutowski jako sprawozdawca mniejszości zrzeka się głosu, wobec czego udziela głosu p. sprawozdawcy większości.

Przemawia p. sprawozdawca większości p. Zdzisław Tarnowski.

Izba odrzuca wniosek p. Oleśnickiego na przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem i wnioskami komisji, który to wniosek podaje Marszałek pod uchwałę Izby.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 13. października 1903 dopiero na godzinę 12 z powodu otwarcia roku szkolnego na politechnice przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 45 po północy.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

32. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 13. października 1903 r.

Początek o godzinie 12 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dwojru Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzydziestego pierwszego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 13. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3044—3046, 3053, 3054, 3055, 3058, 3060, 3061, 3064, 3066, 3069, 3070, 3073, 3075, 3076.

Komisji szkolnej Ls. 3034, 3057, 3059, 3062, 3063, 2065, 3068, 3077.

Komisji petycyjnej Ls. 3071.

Komisji administracyjnej Ls. 3072.

Wydziałowi krajowemu Ls. 3056.

Po odczytaniu petycji Ls. 3068 Zwierzchności gminnej m. Suchej pow. Żywiec o zewolenie Radzie szkolnej miejscowej na pobór czesnego od kolejowych dzieci szkolnych lub o uznanie kolei państwowej za stronę konkurencyjną, przemawia p. Szwed popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3077 Gminy m. Halicza o utworzenie w Haliczu niższego gimnazjum lub męskiego seminaryum nauczycielskiego, przemawia p. Huryk popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Coraz częściej pojawiające się zarzuty tak publicznie w dziennikach krajowych, jakoteż prywatnie przez osoby, które pośrednio lub bezpośrednio z salinami w Galicyi styczność mają, a to pod względem braku odpowiednich urządzeń nowoczesnych maszyn, przyrządów zabezpieczających robotników salinarnych od wypadków, pociągających za sobą utratę życia lub zdrowia, dalej pod względem urządzeń dających możność należytego i prawidłowego eksploataowania salin i warzelni, nadto zarzuty odnoszące się do nierównomiernego obciążania salin galicyjskich w stosunku do salin alpejskich, poborami soli fabrycznej bydłowej i surowicy, co za sobą pociąga dla salin galicyjskich i dla kraju tę bardzo ujemną stronę, że saliny galicyjskie mimo swej znakomitej wydatności wykazują o wiele niższe dochody, niż inne mniej wydatne pozagalicyjskie saliny, wreszcie okoliczność że wskutek małoznacznych rzekomo dochodów ze salin galicyjskich pojawiały się już w roku 1891 zdania władz centralnych, że niektóre saliny, jak n. p. Bocheńskie zamknąćby należało, co niewątpliwie tak na kraj cały, jak i na zatrudnioną przy salinach ludność niekorzystnie oddziaływaćby musiało, zniewalając podpisanych do uczynienia następującego wniosku:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najspieszniej przystąpił do gruntownej rekonstrukcyi szybów w salinach i ługowni w warzelniach, by przez zastąpienie starych, złych i niedostatecznych maszyn, maszynami nowymi umożliwił należytą i prawidłową eksploatacyę soli kamiennej i warzonki, by przez odpowiednie nowoczesne urządzenia, zabezpieczył zdrowie i życie górników od wypadków;

2. Sejm wzywa Rząd, aby przez równomierny rozkład ciężarów tak na saliny galicyjskie jak i pozagalicyjskie, przedstawiających pod postacią wydawanej soli przemysłowej i bydłowej, doprowadził do

równowagi i do odpowiedniego do wydatności salin dochodu a tem samem uchylił saliny galicyjskie od zarzutu, że wydatność ich jest szczupłą i nakładowi nie odpowiadającą.

We Lwowie, dnia 13. października 1903.

Wnioskodawca:

Dr. Ferdynand Maiss w. r.

Witosławski, Tarnawski, Merunowicz, Rayski, Romanowicz, Tomaszewski, Małachowski, Miebański, Loewenstein, Huza, Jahl, Maryewski, Jabłoński, Vayhinger, Bednarski.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu.

Zważywszy, że trzechletnia służba wojskowa w linii, jest zbyt uciążliwa i kosztowna.

Zważywszy dalej, że dwuletnie ćwiczenie wystarczyć może do wyrobienia żołnierza a oszczędzony przez to grosz ulży ciężarom podatkowym.

Zważywszy nakoniec, że tak militarne państwo jakim są Prusy, zniżyło czas służby wojskowej na dwa lata.

Dlatego podpisani stosownie do życzenia ludności zapytują czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny trzechletnią służbę wojskową w linii — zamienić na dwuletnią?

Lwów, dnia 19. września 1903.

Interpelujący:

Szwed w. r.

Kramarczyk, Potoczek, Oleśnicki, Barabasz, Staruch, Krempa, Wilczkiewicz, Bojko, Szajer, Korol, Mazikiewicz, Szponder, Żardecki, Skołyśzewski.

I n t e r p e l a c y a

P. ks. Szpondera i towarzyszy do JWgo Pana c. k. komisarza w sprawie okradzenia poddanego austriackiego p. Będzikiewicza Sebastjana, obywatela miasta

Krakowa przez towarzystwo okrętowe „Hamburg-Amerika-Linie“ i w sprawie krzywd wyrządzanych przez niemieckie towarzystwa okrętowe podróżnym z Galicyi narodowości polskiej i ruskiej.

P. Sebastyan Będzikiewicz, poddany austriacki, literat i obywatel m. Krakowa, mając wracać z Ameryki do Europy oddał d. 9. listopada 1901 r. swoje pakunki podróżne zarządowi hotelu Union-Square w Nowym-Yorku do wyeksperymentowania ich na okręt „Pretoria“ należący do „Hamburg-America-Linie“, którym miał jechać. Zarząd hotelu przyjąwszy te pakunki, wydał mu pokwitowanie, ażeby się takowem mógł wylegitymować na okręcie, jako właściciel pakunków. Przybywszy następnie na stację „Hamburg-America-Linie“ zapytał pełniącego obowiązki pakiera tegoż towarzystwa okrętowego, czy jego pakunki nadeszły z hotelu. Na to pakier odpowiedział: „tak jest, oto leżą tutaj i będą zaraz na okręt zanesione, tylko proszę mi oddać pokwitowanie, które pan otrzymałeś z hotelu“. Ponieważ pakunki jego leżały w istocie obok pakiera na ziemi, co p. Będzikiewicz na własne oczy widział a nieprzeznaczając nie złego, oddał pokwitowanie pakierowi i poszedł na okręt. Gdy się czas odjazdu zbliżała pakunków nie przynoszono, wzięwszy stenarda okrętowego, nazwiskiem Hawlitzky, poszedł z nim do pakiera z żądaniem wydania pakunków. Na to pakier rzekł, że pakunki jego są już na okręcie. Tymczasem ani na okręcie ani w Hamburgu pakunków mu nie wydano a dyrekeya towarzystwa tłumaczy się dotąd tem, że pakier w Nowym-Yorku nie otrzymał jego pakunków z hotelu?! Tu jeszcze to zauważyć należy, że c. k. gener. konsulatu austro-węgierski w Nowym-Yorku stwierdził, iż zarząd hotelu „Union-Square“ rzeczywiście doręczył w mowie będące pakunki wymienionemu pakierowi. Pakunki miały wartość 700 koron. Zważywszy, że skargi podróżnych i wychodźców galicyjskich na niemieckie towarzystwa okrętowe są coraz

częstsze i uzasadnione a kraj i dyplomacya austro-węgierska nie robi, aby temu krzywdzeniu i lekceważeniu poddanych austriackich przez Niemców kres położyć.

Zważywszy, że obowiązkiem jest c. k. Rządu bronić swych poddanych, zważywszy, że poszukiwanie przez Polaka odszkodowania krzywdy dozanej od Prusaka na drodze sądowej w Prusach wobec zacieklej nienawiści Prusaków do narodowości polskiej jest za kosztowne i prawie pewną przegraną, czego dowodem są choćby procesy wrzesińskie i o zaburzenia w Laura Hucie, zważywszy, że tu wskazanem jest użyć tylko drogi dyplomatycznej celem zmuszenia poddanego pruskiego do wynagrodzenia wyrządzonej krzywdy przez zwykłą kradzież poddanemu austriackiemu i to pod zagrożeniem odebrania koncesyi niemieckim towarzystwom okrętowym na Austro-Węgry.

Podpisani zapytują się JW. Pana komisarza rządowego:

1. Czy mu wiadomo, że niemieckie tow. okrętowe obchodzą się z podróżnymi galicyjskimi zwłaszcza narodowości polskiej i ruskiej w jak najgorszy sposób.

2. Czy mu wiadomo, że d. 9. listopada 1901 r. funkcyonaryusze towarzystwa okrętowego niemieckiego „Hamburg-America-Linie“ skradli w nadzwyczaj bezczelny i rafinowany sposób p. Sebastyanowi Będzikiewiczowi, poddanemu austriackiemu z Krakowa pakunki wartości 700 kor.

3. Czy poczyni odpowiednie kroki, aby dyrekeyę „Hamburg-America-Linie“ zmusić do wynagrodzenia za skradzione pakunki.

4. Czy gotów jest w odpowiedni sposób przestrzedz ludność Galicyi przed niemieckimi towarzystwami okrętowymi.

5. Czy gotów jest poczynić starania, aby prąd emigracyjny skierować na porty

francuskie, holenderskie lub na Tryest, Rijekę albo Genuę.

Interpelant
ks. Szponder w. r.

Potoczek, Szwed, Wilczkiewicz, Rayski, Buynowski, Wurst, Maryewski. Huza, Kramarczyk, Skołyśzewski. Szajer, Stojalowski, Jabłoński, Tarnawski, Bednarski, Michalski, Maiss, Michałowski, Tomaszewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia, a interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Górskiemu, który tego zażądał.

Przemawia p. Górski i stawia formalny wniosek, by przekazany komisji administracyjnej wniosek p. Stapińskiego w sprawie zmiany statutu i kraj. ordynacyi wyborczej Ls. 1089 odesłać do komisji reformy wyborczej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek p. Górskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kaluszu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 17,000 K. na urządzenie i utrzymanie szpitala powiatowego w Kaluszu.

Sprawozdawca p. Wereszezyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji dla ustawy o biurach pośrednictwa pracy o przedłożeniu Wydziału krajowego w tym przedmiocie.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Celem ułatwienia znalezienia pracy, służby i zarobku w ogóle z jednej, a robotników i sług wszelkiego rodzaju z drugiej strony, mają być zakładane i utrzymywane w kraju publiczne biura pośrednictwa pracy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Gminy miasta Lwowa i Krakowa obowiązane są założyć i utrzymywać publiczne biura pośrednictwa pracy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta sprostowawszy poprzednio omyłkę druku a mianowicie należy opuścić słowa: „a następnie w tych powiatach, których Rady powiatowe uchwalą utworzenie takich biur“.

§. 3.

Powiatowe publiczne biura pośrednictwa pracy mają być założone i utrzymywane przedewszystkiem w tych powiatach, których Rady powiatowe uchwalą utworzenie takich biur, a następnie w tych powiatach, w których Wydział krajowy po wysłuchaniu opinii Rady powiatowej uzna potrzebę założenia takiego biura.

Wydział krajowy może także po wysłuchaniu opinii właściwych Rad powiatowych uznać potrzebę założenia takiego publicznego, wspólnego biura dla dwóch lub kilku sąsiadujących powiatów, ewentualnie dla gminy miasta Lwowa i Krakowa i powiatu, po wysłuchaniu Rady miasta i Rady powiatowej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę:

§. 3.

a) zamiast „mają“ w pierwszym wierszu „mogą“,

b) w drugim wierszu opuścić słowo „przedewszystkiem“,

c) opuścić ustęp „a następnie w tych powiatach, w których Wydział kraj. po wysłuchaniu opinii Rady pow. uzna potrzebę założenia takiego biura“ — a zamiast tego dodać słowa: „na podstawie uchwały Rady pow. i po wysłuchaniu opinii reprezentantów klasy robotniczej dotyczącego powiatu“,

d) do §. 3 dodać ustęp końcowy: „Biura te prowadzić będzie organ dotyczących Wydziałów powiatowych przy udziale Rady gminnej po połowie z reprezentantów pracodawców i robotników“.

Przemawia sprawozdawca mniejszości komisji i odczytuje następujące sprawozdanie mniejszości:

Sprawozdanie mniejszości komisji dla ustawy „o biurach pośrednictwa pracy“.

Mniejszość komisji dla ustawy o biurach pośrednictwa pracy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

§ 3.

Przy każdym Wydziale powiatowym ma być do lat trzech założone i prowadzone publiczne powiatowe Biuro pośrednictwa pracy.

W uwzględnieniu wyjątkowych okoliczności może Wydział krajowy na wniosek Rady powiatowej zezwolić na odroczenie założenia powiatowego Biura pośrednictwa pracy na dalsze lata.

Wydział krajowy może zezwolić na odroczenie ponowne.

W uwzględnieniu wyjątkowych okoliczności może Wydział krajowy dozwolić na połączenie dwóch lub więcej powiatów lub

też gminy miasta i powiatu, celem utworzenia i utrzymywania wspólnego Biura pośrednictwa pracy.

Izba popiera poprawkę p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Milewski.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Małachowski.

Izba na wniosek posła Urbańskiego uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej nad tym §. 3 projektu komisji, a Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany jest p. Stojałowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Przemawia sprawozdawca mniejszości komisji p. Rutowski.

Przemawia sprawozdawca większości komisji p. Zdzisław Tarnowski.

Marszałek komunikuje w jaki sposób zamierza poddać pod uchwałę Izby §. 3 wobec wniosku mniejszości komisji i zgłoszonej do tego §-fu poprawki p. Oleśnickiego, następnie zapytuje, czy Izba zgadza się na ten sposób głosowania.

Izba zgadza się na sposób głosowania projektowany przez Marszałka

Izba odrzuca proponowaną przez mniejszość komisji stylizację § 3, za którą głosowało 25 posłów.

Izba odrzuca w osobnym głosowaniu dwa pierwsze wiersze §. 3 z opuszczeniem słowa „przedewszystkiem“ w tekście proponowanym przez p. Oleśnickiego, tj. ze zmianą w tych wierszach słowa „mają“ na „mogą“, a uchwała oddzielnie dwa pierwsze wiersze ustępu pierwszego §-fu 3 według wniosku większości komisji z opuszczeniem wyrazu „przedewszystkiem“ wreszcie osobno uchwała słowo „przedewszystkiem“. Dalej odrzuca Izba drugą część ustępu §-fu 3 według stylizacji p. Oleśnickiego a przyjmuje oddzielnie drugą część pierwszego ustępu §-fu 3 według wniosku wię-

kszości komisji, tj. uchwała zawarte w tem miejscu słowa od „których Rady powiatowe... aż do słowa „biura“.

W dalszym ciągu uchwała Izba drugi ustęp §. 3 według wniosku większości komisji, a oddzielnie odrzuca Izba proponowany przez p. Oleśnickiego ustęp końcowy, zaczynający się od słów „Biura te prowadzić będzie organ... aż do słów ...z reprezentantów pracodawców i robotników“.

Marszałek konstatuje, że §. 3 został tedy uchwalony w całości według brzmienia wniosku większości komisji.

Marszałek oznajmia, że z powodu zwołania komisji zmuszonym jest zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zakopane — pierwszorządne uzdrowisko polskie u stóp Tatr — od dawna już największa polska stacya klimatyczna letnia, od kilku lat zarazem pierwszorzędną stacyą klimatyczną zimową, posiada wszystkie naturalne warunki wszelkiego rozwoju na chlubę i pożytek kraju, zdolne stać się źródłem zamożności okolic podtatrzańskich.

Zważywszy, że pomimo tych szczęśliwych naturalnych warunków, pomimo nieustannej, szczodrej i dzielnej pomocy kraju w wewnętrznym rozwoju Zakopanego, występują objawy niekorzystne i budzące wręcz niepokój o przyszłość tego uzdrowiska;

zważywszy, że główna przyczyna tych objawów leży w wadliwości ustroju administracyjnego, dualizmie ustroju gminnego i klimatyki, ustanowionej ustawą krajową z 4. lipca 1891 Dz. u. kr. Nr. 80, który rozstrzela siły, wywołuje nieustające walki i swary wewnętrzne, rozdziela i zatracza odpowiedzialność za spełnianie obowiązków ciężących na uzdrowisku wyposażonem

w szereg ustawowych korzyści i dobrodziejstw;

zważywszy, że przez odpowiednią zmianę ordynacji wyborczej gminnej i zabezpieczenie czynnikiem inteligentnym odpowiedniego wpływu w Radzie i zwierzchności gminnej, można zapewnić gwarancję dobrej, jednolitej administracji;

podpisani czynią wniosek:

Wysoki Sejm raczy nadać gminie Zakopane załączony % statut gminy.

Rutowski,
wnioskodawca.

Tomaszewski, Władysław Jaworski, Tar-nawski, Jahl, Sękowski, Rotter, Rayski, Stapiński, Merunowicz, Michalski, Małachowski, Górski, Zdzisław Skrzyński, Hupka, Bobrzyński, Żardecki, Fruchtmann.

USTAWA.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Załączona ustawa gminna obowiązująca będzie gminę Zakopane, powiatu Nowotarskiego.

Art. II.

Ustawa gminna tu załączona wejdzie w wykonanie po upływie 60 dni od dnia jej ogłoszenia, a w tym samym czasie traci ustawa z dnia 24. stycznia 1900 r. Dz. u. kr. Nr. 21 moc obowiązującą, według której gmina Zakopane, powiatu Nowotarskiego, została zaliezoną do gmin objętych ustawą z 3. lipca 1896 r. Dz. u. kr. Nr. 51. Traci również moc obowiązującą dla gminy Zakopane jako uzdrowiska ustawa z 4. listopada 1891 r. Dz. u. kr. Nr. 80 i wszelkie na tej podstawie wydane rozporządzenia i statuty.

Art. III.

Stosunki obszaru dworskiego ustawą z dnia 12. sierpnia 1866 r. Dz. u. kr, Nr. 20 określone zostają nienaruszone.

Art. IV.

Ordynacya wyborcza dla gmin z dnia 12. sierpnia 1866 r. obowiązywać będzie i nadal gminę Zakopane z następującą zmianą: Rada gminna ma się składać z 32 członków wybieranych przez członków gminy do wyboru uprawnionych, a podzielonych na cztery koła wyborcze, z których to kół każde wybiera po 8 radnych i 4 zastępców, a mianowicie:

Na podstawie spisu wyborców będą tworzone cztery koła wyborców:

Z pomiędzy przynależnych w §. 1 pod 2 wymienionych: duchowni świeccy wyznań chrześcijańskich, przełożeni klasztorów, rabi starozakonni, przełożeni zakładów naukowych i profesorowie, kierownicy oraz stali nauczyciele szkół ludowych, adwokaci, notaryusze, osoby posiadające stopień akademicki; niemniej należący od IX. lub wyższej klasy dyet urzędnicy c. k. dworu, państwa, krajów, zakładów i funduszków publicznych, oficerowie i strony wojskowe z tytułem oficerskim tworzą pierwsze koło wyborcze.

Inne osoby w §. 1 pod 2 wymienione będą zaliczone do ostatniego koła wyborczego, jeżeli z powodu opłacanej kwoty podatkowej nie należą do jednego z kół wyższych.

Drugie koło obejmować będzie tylko takich wyborców, którzy w gminie przynajmniej od roku opłacają rocznie 400 koron podatku bezpośredniego (bez dodatków i podatku osobisto-dochodowego).

Trzecie i czwarte koło wyborców powstaje z reszty wyborców według §. 13 ordynacyi wyborczej z 12. sierpnia 1866 r.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

DZIAŁ I.

O gminie w ogólności.

§. 1.

Zakopane, niniejszej ustawie podlegające, stanowi w dotychczasowych granicach swoich osobną gminę wiejską i na jej obszarze oznaczoną stacyę klimatyczną.

Zmiana granic.

§. 2.

Granice gminy zmienione być mogą tylko za uchwałą Rady gminnej, która również oznacza obszar stacyi klimatycznej.

Każda taka uchwała do swej ważności wymaga potwierdzenia Rady powiatowej, które może być udzielone tylko za poprzedniem oświadczeniem politycznej władzy krajowej, że przeciw temu ze względów publicznych nie ma nic do zarzucenia.

DZIAŁ II

O członkach gminy.

Członkowie gminy i obey.

§. 3.

Członkami gminy są:

a) przynależni do gminy, t. j. osoby mające w gminie prawo przynależności;

b) uczestnicy, t. j. osoby nie mające w gminie prawa przynależności, jeżeli w granicach gminy majątek nieruchomy posiadają, lub jeżeli od przedsiębiorstwa zarobkowego samoistnie wykonywanego, albo od dochodu bezpośredni podatek w gminie opłacają.

Pod tymi warunkami należą do uczestników gminy także korporacje, stowarzyszenia, zakłady i fundacje.

Wszystkie inne osoby w gminie są obcemi.

Przynależność do gminy.

§. 4.

Stosunki przynależności do gminy określone są ustawą z dnia 3. grudnia 1863 Nr. 105 Dz. p. p.

Za nadanie prawa przynależności do gminy może gmina pobierać opłatę nie przewyższającą sumy 60 koron.

Obywatele.

§. 5.

Obywatelami są ci, którym gmina prawo obywatelstwa nadała.

Obywatelstwo tylko przynależnym do gminy nadawanem być może.

Za nadanie obywatelstwa może gmina pobierać opłatę.

Prawa i obowiązki członków gminy.

§. 6.

Członkom gminy służy prawo swobodnego pobytu w gminie. Mają oni udział podług postanowień niniejszej ustawy w sprawach i korzyściach, jakoteż w obowiązkach i ciężarach gminy.

Przynależni do gminy mają nadto w razie zubożenia i niezdolności do pracy prawo do wsparcia stosownie do ustawy z dnia 3. grudnia 1863 Nr. 105 Dz. p. p.

Obywatelom zastrzega się prawo do udziału w fundacjach i zakładach osobno dla nich utworzonych.

Prawo pobytu w gminie.

§. 7.

Obcym, którzy przynależność swoją do pewnej gminy wykażą, lub przynajmniej dowiodą, iż poczynili potrzebne kroki ku wykazaniu przynależności, nie może gmina wzbronić pobytu w swym obrębie, dopóki tak oni, jak i mieszkający z nimi członkowie ich rodzin nieskazitelny żywot prowadzą i nie stają się ciężarem dobroczynności publicznej.

Jeżeli obcy rozporządzeniem gminy w tym względzie czuje się pokrzywdzonym, służy mu prawo odwołania się do politycznej władzy powiatowej.

Utrzymanie prywatnych stosunków prawnych.

§. 8.

Niniejsza ustawa nie narusza prywatnych stosunków prawnych w ogóle, a w szczególności praw własności i użytkowania, służących bądź członkowi gminy, bądź też częściom gminy lub całym klasom mieszkańców.

DZIAŁ III.

O Reprezentacji gminnej.

§. 9.

Gminę reprezentuje we wszystkich jej sprawach Rada gminna.

Rada zawiaduje sprawami gminy przez Zwierzchność gminną.

A) Rada gminna.

Skład Rady gminnej.

§. 10.

Rada gminna składa się z 32 radnych, wybranych przez członków gminy czynne prawo wyboru mających.

Do zastępowania radnych ubytych lub nie mogących brać udziału w czynnościach Rady, wybrani będą równocześnie zastępcy, których liczba wynosić ma połowę liczby radnych, t. j. 16-tu.

Blizsze postanowienia o uprawnieniu do wyboru, obieralności i postępowaniu przy wyborach zawiera ordynacya wyborcza dla gmin i Art. V. niniejszej ustawy.

§. 11.

Wstępując do Rady, składają radni i zastępcy do rąk naczelnika gminy przyrzeczenia sumiennego pełnienia przyjętych obowiązków.

Peryod wyborczy.

§. 12.

Radni i zastępcy wybierani będą na lat sześć. Co trzy lata jednak ustępuje połowa radnych i ich zastępców z każdego koła wyborczego, a w miejsce ustępujących wybrani będą nowi radni i zastępcy.

Po upływie trzech lat od pierwszego wyboru po wejściu w życie niniejszej ustawy dokonanego, tudzież po upływie trzech lat od wyboru Rady gminnej wskutek rozwiązania Rady (§. 108) dokonanego, losowanie oznaczy tych radnych i zastępców, którzy mają ustąpić.

Gdyby w czasie losowania wskutek śmierci, ustąpienia lub innej przyczyny liczba radnych i zastępców była mniejszą od liczby w §. 10 przepisanej, natenczas wylosowaną będzie w każdym kole wyborczem tylko taka ilość radnych i zastępców, aby liczba wylosowanych z doliczeniem liczby tych, którzy ubyli, dosięgła w każdym kole połowy liczby radnych i zastępców w §. 10 przepisanej.

Naczelnik gminy losowaniu nie podlega.

Sposób przeprowadzenia losowania oznaczy regulamin przez Radę gminną dla swych czynności uchwalony (§§. 24 lit. a i 35).

Na przyszłość ustępować będą ci radni i zastępcy, którzy przed sześciu laty zostali obrani, tudzież ci, których okres, na jaki przy uzupełniającym wyborze w myśl §. 13 zostali wybrani, już upłynął.

Tak wylosowani, jak i ustępujący radni i zastępcy, urządować będą aż do ukończenia nowego wyboru. Mogą oni być ponownie wybrani.

Wybór uzupełniający.

§. 13.

W miejsce radnego, ubywającego przed końcem peryodu wyborczego, powoła Rada gminna do grona swego na wniosek naczelnika gminy zastępcę z tego samego koła wyborczego, z którego radny ubył. Z pomiędzy zastępców ten będzie powołany, który przy wyborach największą ilość głosów otrzymał. W razie równości głosów rozstrzyga los. Jeżeli radny dłużej niż przez trzy miesiące nie może brać udziału w czynnościach Rady, powoła Rada gminna w sposób wyżej oznaczony zastępcę na czas, przez który ów radny w czynnościach Rady gminnej udziału brać nie może.

Gdyby jednak tylu radnych nbyło, iżby liczby radnych z jednego koła wyborczego nawet przez powołanie wszystkich z tego koła zastępców uzupełnić nie można, będzie niezwłocznie na podstawie ostatniej listy wyborczej rozpisany wybór uzupełniający z tegoż koła wyborczego.

Radni i zastępcy w wyborze uzupełniającym wybrani, urządować będą tylko do końca okresu wyborczego tych radnych i zastępców, w których miejsca zostali wybrani.

B) Zwierzchność gminna.

Skład Zwierzchności gminnej.

§. 14.

Zwierzchność gminna składa się z naczelnika gminy, jego zastępcy i dodanych

do pomocy naczelnikowi gminy dwóch asesorów.

W razie potrzeby wolno wybrać i większą liczbę asesorów, jednak nie więcej jak 5.

Naczelnik gminy otrzymuje stałe wynagrodzenie z funduszków gminy. Minimum tego wynagrodzenia oznacza Wydział krajowy dla każdej z gmin tej ustawie podlegających, po wysłuchaniu Rad gminnych. Naczelnikowi gminy nie wolno zrzec się swego wynagrodzenia ani w całości, ani częściowo.

Zastępca naczelnika pobierać będzie wynagrodzenie z funduszków gminnych, jeżeli przez czas dłuższy zastępować będzie naczelnika.

Urząd asesora, radnego i zastępcy radnego jest bezpłatny.

Wszystkim członkom Rady i Zwierzchności gminnej należy się od gminy zwrot wszystkich wydatków z powodu ich urzędowania rzeczywiście poniesionych.

Wybór Zwierzchności gminnej.

§. 15.

Naczelnika gminy, jego zastępcę i asesorów wybiera Rada gminna na lat sześć.

Warunki obieralności na te urzędy i sposób dokonania wyboru oznacza ordynacja wyborcza.

Wybór uzupełniający.

§. 16.

W razie opróżnienia posady naczelnika gminy, jego zastępcy lub asesora w ciągu okresu wyborczego, Rada gminna dokona w jego miejsce nowego wyboru najdalej do dnia 14. Wybrany przy wyborze uzupełniającym naczelnik gminy, zastępca naczelnika lub asesor, urzędować będzie do końca sześciolatka swego poprzednika.

Przyrzeczenie.

§. 17.

Naczelnik gminy, jego zastępca i asesorowie winni przy objęciu urzędu w obecności delegata Wydziału powiatowego i wobec delegata Rady gminnej złożyć w ręce naczelnika politycznej władzy powiatowej lub jego delegata w miejsce przysięgi przyrzeczenie, iż zachowają Cesarzowi wierność i posłuszeństwo, przestrzegać będą ustaw i wypełniać sumiennie obowiązki swoje.

C) Postanowienia ogólne.

Ustąpienie z posady.

§. 18.

Za przyzwoleniem Rady gminnej może naczelnik gminy, jego zastępca lub asesor, radny lub zastępca radnego urząd swój złożyć. Naczelnik gminy, zastępca naczelnika, asesor, radny lub zastępca radnego traci swój urząd, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralność na członka Rady lub Zwierzchności gminnej była wykluczyła, lub jeżeli się do innej gminy przesiedli.

Jeżeli naczelnik gminy, zastępca naczelnika, asesor, radny lub zastępca radnego popadnie w śledztwo sądowe z powodu zbrodni, przekroczenia lub przestępstwa z chciwości popełnionego, lub jednego z przekroczeń w §. 501, 504, 511, 512, 515 i 516 ustawy karnej wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony zostanie, wtedy nie będzie on mógł sprawować swego urzędu, dopóki trwa to postępowanie karne lub krydalne.

Jeżeli radny lub zastępca wchodzi w stosunki prawne z gminą jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, nie będzie on mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki stąd wynikłe ostatecznie załatwione nie będą.

Obowiązki przyjęcia wyboru.

§. 19.

Każdy podług przepisów wybrany członek gminy winien przyjąć wybór bądź za członka Rady gminnej lub też zastępcę, bądź na asesora.

Prawo wymówienia się od przyjęcia wyboru lub też od dalszego sprawowania urzędu służy tylko:

a) duchownym wszelkiego wyznania i nauczycielom publicznym;

b) urzędnikom i sługom c. k. Dworu, państwa, kraju, powiatów, zakładów i funduszków publicznych, dopóki w czynnej służbie zostają;

c) wojskowym, chociażby w czynnej służbie nie zostającym;

d) osobom liczącym przeszło 60 lat życia;

e) tym, którzy przez cały jeden okres wyborczy piastowali posady w Zwierzchności gminnej, jednak tylko na okres bezpośrednio następujący;

f) tym, którym ułomność fizyczna lub znacznie i trwale nadwątlone zdrowie nie dozwalają obowiązków urzędowych wykonywać;

g) tym, którzy z powodu zwykłego zatrudnienia corocznie, często lub przez dłuższy czas nie bywają w gminie obecni;

h) zostający w służbie prywatnej, jeżeliby przez przyjęcie wyboru w stosunku swoim służbowym uszczerbku doznać mogli.

Kto bez takiego uwalniającego powodu wzbrania się przyjąć wyboru, lub przyjęty urząd dalej sprawować, podpada karze pieniężnej, którą Rada gminna aż do wysokości 40 koron wymierzyć może.

Przeciw takiemu orzeczeniu Rady służy odwołanie się do Wydziału powiatowego; kara pieniężna wpływa do kasy gminnej na fundusz ubogich.

DZIAŁ IV.

O zakresie działania gminy.

Rozdział I.

O zakresie działania gminy w ogóle.

§. 20.

Zakres działania gminy jest:

- a) własny i
- b) poruczony.

Własny zakres działania.

§. 21.

Własny zakres działania, t. j. zakres w którym gmina z zachowaniem ustaw samodzielnie zarządzać i rozporządzać może, obejmuje w ogóle wszystko, co bezpośrednio dotyczy interesu gminy i w jej granicach własnymi jej siłami załatwionem i przeprowadzonym być może.

W myśl tego należą do własnego zakresu działania gminy w szczególności:

a) wolny zarząd majątkiem gminnym i załatwianie spraw odnoszących się do związku gminy;

b) czuwanie nad bezpieczeństwem osób i ich mienia;

c) staranie o zakładanie i utrzymywanie dróg gminnych, mostów, ulic i placów, niemniej o bezpieczeństwo i łatwość komunikacji po drogach i wodach;

d) policja polowa;

e) dozór policyjny nad przedmiotami żywności, nad targami, nad miarą i wagą;

f) policja zdrowia;

g) policja nad czeladzią i wyrobnikami, niemniej wykonywanie przepisów o czeladzi służebnej;

h) policyjny dozór nad obyczajnością publiczną;

i) sprawy ubogich, opieka nad zakładami dobroczynnymi gminy, zapobieganie żebractwu;

k) policja ogniowa, policja budownictwa, wykonywanie przepisów porządku budowniczego i udzielanie policyjnego pozwolenia na budowy;

l) ustawą oznaczyć się mający wpływ na szkoły średnie przez gminę utrzymywane i na szkoły ludowe: staranie o zakładanie, uposażenie i utrzymywanie szkół ludowych z uwzględnieniem istniejących jeszcze patronatów szkolnych i przepisów o konkurencji do szkół;

m) jednanie stron w sporze będących przez mężów zaufania z gminy wybranych;

n) przedsięwzięcie dobrowolnej sprzedaży ruchomości drogą licytacji.

Z wyższych względów państwa mogą być pewne czynności policji miejscowej w gminie w drodze ustawy krajowej, przekazane osobnym organom rządowym.

Poruczony zakres działania.

§. 22.

Ustawy określają poruczony zakres działania gminy, t. j. jej obowiązek do współdziałania w sprawach publicznej administracji.

Sprawy stacyi klimatycznej w Zakopanem wykonuje gmina Zakopane w poręczonym zakresie działania, a gminę Zakopane czyni się odpowiedzialną za całość majątku klimatycznego.

Rozdział II.

O zakresie działania Rady gminnej.

§. 23.

Rada gminna ma w sprawach gminy i stacyi klimatycznej władzę uchwalania i nadzoru.

Władza wykonawcza jej nie służy.

Rada gminna zastępuje gminę w wykonywaniu jej praw i obowiązków, wydaje w granicach ustawami oznaczonych imieniem gminy postanowienia obowiązujące i uchwała sposób ich wykonania. Ona jest władzą zwierzchnią gminy we wszystkich sprawach gminy, obowiązana strzedz dobra gminy i starać się o zaspokojenie jej potrzeb.

§. 24.

Rada gminna obraduje i uchwała o wszystkich sprawach gminy i stacyi klimatycznej, ich majątku, dobra lub zakładów w granicach ustaw obowiązujących.

W szczególności należy do zakresu działania Rady gminnej:

a) zmiana granic gminy, oznaczenie i zmiana obszaru stacyi klimatycznej (§. 2.);

b) ustanawianie zasad zarządu, tudzież sposobu użytkowania majątku i dobra gminy, zakładów gminnych, majątku, dobra i zakładów stacyi klimatycznej;

c) sprawy należące do zwyczajnego zarządu majątkiem, które Rada gminna osobną uchwałą sobie zastrzegła (§. 25.);

d) nabywanie lub pozbywanie nieruchomości lub praw, według ustaw za nieruchomości uważanych, obciążania majątku gminy, zaciąganie pożyczek i lokowanie kapitałów;

e) stawianie kosztem gminy lub stacyi klimatycznej nowych budowli, przekształcanie lub znoszenie istniejących, tudzież inne przedsiębiorstwa nakładem gminy lub stacyi klimatycznej wykonywać się mające;

f) zaprowadzenie nowych zakładów gminnych i klimatycznych lub zwiniecie istniejących;

g) zawieranie, rozwiązywanie, zmiany kontraktów najmu i dzierżaw;

h) uchwalanie budżetu rocznego, wydatków budżetem nieprzewidzianych i kredytów dodatkowych, przyzwalanie na przeniesienie uchwalonych kredytów z jednej rubryki do drugiej, uchwalanie wszelkich zmian

w budżecie, starania się o pokrycie niedoboru, uchwalanie dodatków do podatków, opłat, prestacyi i usług i oznaczanie dziennych cen takich prestacyi i robót;

i) sprawdzanie i załatwianie rachunków rocznych;

k) przyzwalanie na rozpoczęcie sporów prawnych i na odstąpienie od nich, zatwierdzenie ugód spór umarzających, ustanawianie zastępców prawnych;

l) zatwierdzanie wyników wszelkich licytacji;

m) wybór naczelnika gminy, jego zastępcy i asesorów;

n) uchwalanie etatu i płac urzędników i służb gminnych jakoteż instrukcyi służbowych i statutu emerytalnego dla tychże;

o) wyznaczenie wynagrodzenia dla naczelnika gminy i jego zastępcy (§. 14);

p) mianowania i oddalanie urzędników i wymiar emerytury dla nich na wniosek naczelnika gminy;

q) nadzór i kontrola nad czynnościami Zwierzchności gminnej;

r) nadawanie prawa przynależności do gminy i obywatelstwa, ustanawianie opłat za nadawanie prawa przynależności i obywatelstwa;

s) wykonywanie służącego gminie prawa patronatu lub prezentowania, rozdawania miejsc fundacyjnych, nie uwłaczając prawom na różnicy wyznań opartym;

t) wybór mężów zaufania do jednania stron;

u) uchwalanie regulaminów dla własnych czynności;

w) udzielanie zdania swego władzom wyższym na ich żądanie;

z) rozstrzyganie zażaleń przeciw zarządzeniom naczelnika gminy.

Rada gminna zawiaduje funduszem majątkiem klimatycznym, wymierza i po-

biera w granicach prez właściwe władze oznaczonych taksy i opłaty a mianowicie: taksy klimatyczne, taksy na muzykę, opłaty za desinfekcyę, opłaty od przedsiębiorstw, zabaw, i koncertów, teatrów i widowisk, oraz od urządzeń zaprowadzonych lub utrzymywanych kosztem funduszu klimatycznego, n. p. od przyrządów desinfekcyjnych, oświetlenia, wodociągów, kanalizacji, usuwania nieczystości, dróg, ścieżek, parku, domu zdrojowego i t. p., uwalnia w pojedynczych na uwzględnienie zasługujących wypadkach od obowiązku uiszczania taks i opłat; czyni wnioski co do ustanowienia wysokości zmiany taks i opłat, co do regulaminu najmu domów mieszkań i cenników w ogóle, wzywa pomocy właściwych władz, gdyby stacyi klimatycznej z jakkolwiek groziła szkoda lub uszczerbek.

Rada gminna winna zobowiązać jednego z miejscowych lekarzy do wykonywania dozoru sanitarnego na obszarze stacyi klimatycznej. Wybór osoby lekarza stacyi klimatycznej wymaga zatwierdzenia c. k. Namiestnictwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Lekarz wybrany lekarzem stacyi klimatycznej nie traci biernego prawa wyboru do Rady gminnej.

Rada gminna ma zarządzić środki dla leczenia biednych w uzdrowisku i utrzymywać dom izolacyjny pod kierunkiem fachowego lekarza. Regulamin dotyczący szczegółów zarządu stacyą klimatyczną, opłat z taks klimatycznych, z taks na muzykę i z taks pobieranych od przedsiębiorstw, widowisk, zabaw i t. p. wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Radzie gminnej wolno czynić wnioski w sprawie zmiany regulaminu i przedstawiać c. k. Namiestnictwu do zatwierdzenia. Starosta powiatowy lub jego zastępca jest uprawnionym do brania udziału w posiedzeniach Rady gminnej i każdej chwili wolno mu głos zabierać, lecz nie głosować.

Sanitarne sprawozdania przesyła Rada gminna po ukończonym roku kalendarzowym najpóźniej do 15. marca roku następnego powiatowej władzy politycznej.

Zwyczajny zarząd majątkiem.

§. 25.

Zwyczajny zarząd majątkiem nie należy do zakresu działania Rady gminnej, lecz Rada może poszczególnie sprawy tego zarządu na wniosek lub po wysłuchaniu Zwierzchności gminnej swojej uchwale zastrzedz.

Ustanawianie służby.

§. 26.

Rada winna przydać Naczelnikowi gminy służbę potrzebną do załatwiania czynności, wypływających z własnego i poruczonego zakresu działania.

Jeżeli Rada uzna potrzebę ustanowienia posad urzędowych lub służbowych, wtedy uchwali liczbę i płacę urzędników i sług, orzecze o warunkach i sposobie ich mianowania i ich zaopatrzenia.

Uchwały te poda naczelnik gminy za pośrednictwem Wydziału powiatowego do wiadomości Wydziału krajowego.

Gdyby Rada gminna obowiązkom wymienionym w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu nie czyniła zadość lub uchwalony przez Radę gminną etat urzędników i sług okazał się nie wystarczającym do należytego załatwiania czynności własnego i poruczonego zakresu działania, a Rada gminna mimo wezwania wskazanych jej braków nie uzupełniła, Wydział krajowy w porozumieniu z e. k. Namiestnictwem orzec może, jakiej kategorii urzędników i w jakiej liczbin gmina ustanowić i opłacać ma.

Nadzorowanie Zwierzchności gminnej.

§. 27.

Rada gminna ma prawo i obowiązek urzędowanie Zwierzchności gminnej ciągle

nadzorować. Nadzór ten wykonywa Rada gminna zapomocą jednej lub kilku komisji z grona swego wybranych, które obowiązane będą o każdej dostrzeżonej nieprawidłowości lub wadliwości w urzędowaniu Zwierzchności gminnej bezzwłocznie Radę gminną zawiadomić i poczynić wnioski o usunięcie złego, zaś po upływie każdego roku administracyjnego przedłożyć Radzie gminnej sprawozdanie o swoich czynnościach z wnioskami, jakie uznają za stosowne.

Skoro Rada gminna przekona się o nieprawidłowościach i wadliwościach, winna się postarać o bezzwłoczne ich usunięcie, a gdyby to nie odniosło skutku, donieść o tem Wydziałowi powiatowemu.

Dla komisji kontrolujących uchwały Rada gminna osobne instrukcje i przedłoży je Wydziałowi powiatowemu do wiadomości.

Naczelnik gminy winien najdalej do dni 30 po upływie każdego roku administracyjnego przedłożyć Wydziałowi powiatowemu odpisy sprawozdań komisji kontrolujących w ubiegłym roku, jakoteż odpisy uchwał Rady gminnej na podstawie tych sprawozdań zapadłych lub donieść w tym terminie o zachodzących przeszkodach.

Rada gminna może także stanowić osobne komisje do nadzorowania przedsięwzięć gminnych, tudzież do udzielania zdań i przedstawienia wniosków w sprawach gminnych.

Do takich komisji Rada gminna powołać może mężów zaufania z poza grona swego.

Ani komisja kontrolująca, ani specjalne komisje w myśl niniejszego paragrafu, ustanowione, władzy wykonawczej nie mają, a zatem ani same nie zarządzić, ani Zwierzchności gminnej poleceń wydawać nie mogą.

Rewizya kasy.

§. 28.

Rada gminna winna wybrać osobną komisję, której obowiązkiem będzie przynajmniej cztery razy do roku przedsięwziąć rewizję kasy gminnej i kas zakładów i funduszów pod zarządem gminy zostających i o każdej rewizyi Radzie gminnej zdać sprawę na ręce naczelnika gminy, który odpis każdego sprawozdania do dni 8 Wydziałowi powiatowemu przedłożyć ma.

Jeżeli członkowie komisji szkotrującej obowiązkom w niniejszym paragrafie na nich włożonym zadość nie uczynią, może Wydział powiatowy przeprowadzić skontro kasy na koszt guiny. Oprócz tego winien Wydział powiatowy od czasu do czasu kasę gminną niespodziewanie skontrolować.

Sprawy policyi miejscowej.

§. 29.

O ile sprawowanie policyi miejscowej nie jest mocą ustawy przekazane organom rządowym, może Rada gminna w granicach ustaw wydawać obowiązujące w obrębie gminy przepisy co do policyi miejscowej i za przekroczenie tychże zagrażać karą pieniężną aż do wysokości 100 K lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej karą aresztu do dni 10.

Uchwały takie Rada gminna powziąć może tylko na wniosek lub po wysłuchaniu naczelnika gminy.

§. 30.

Rada gminna winna uchwalić środki pieniężne na utrzymanie zakładów i urzędzeń policyi miejscowej i jest odpowiedzialną za wszelkie zaniedbania w tej mierze pochodzące z jej winy.

Odpowiedzialność gminy.

§. 31.

Gdyby kto poniósł szkodę z powodu zaniedbania przez gminę obowiązków względem policyi miejscowej na niej ciężących, winna gmina poniesioną szkodę wynagrodzić.

W szczególności obowiązana jest gmina wynagrodzić szkodę wyrządzoną w jej obrębie przez gwałt publiczny przy zbiegowisku dokonany, jeżeliby ani jeden ze sprawców nie był schwytanym a na gminie ciążyła wina niedbałości w zapobieżeniu temu gwałtowi.

Orzeczenie względem obowiązku wynagrodzenia szkody wyda polityczna władza powiatowa za poprzedniem wysłuchaniem Wydziału powiatowego.

Jeżeli co do wysokości wynagrodzenia porozumienie się pomiędzy gminą a poszkodowanym nie nastąpi, wynagrodzenie to ma być poszukiwanem zwykłą drogą prawa.

Zaopatrywanie ubogich.

§. 32.

Rada gminna ma czuwać nad tem, aby ubodzy według ustaw zaopatrzeni byli. Gdyby zakłady i fundusze na ten cel przeznaczone nie wystarczały, Rada postara się o potrzebne środki i oznaczy sposób ich użycia.

Udzielanie zdania.

§. 33.

Na żądanie władz rządowych lub autonomicznych winna Rada gminna udzielać im swego zdania.

Rozstrzyganie zażaleń.

§. 34.

Rada gminna rozstrzyga zażalenia przeciw rozporządzeniom naczelnika gminy

w sprawach dotyczących się majątku i dobra gminnego lub zakładów gminnych, niemniej w tych sprawach, w których naczelnik gminy tylko uchwały Rady gminnej wykonywa.

We wszystkich innych sprawach własnego zakresu działania rozstrzyganie rekursów przeciw postanowieniom naczelnika gminy należy do Wydziału powiatowego, zaś w sprawach poruczonego zakresu działania do politycznej władzy powiatowej.

Regulamin.

§. 35.

Wydział krajowy wyda regulamin dla czynności Rad gminnych, tudzież instrukcję dla czynności Zwierzchności gminnych we własnym zakresie działania, i dla kas gminnych, uwzględniając różnicę potrzeb i stosunków zachodzących między gminami większemi i mniejszemi.

Rada gminna może jednak uchwalić inny regulamin dla własnych czynności i instrukcji dla swej Zwierzchności gminnej co do spraw własnego zakresu działania i swojej kasy gminnej, winna jednak regulamin dla własnych czynności i instrukcji dla Zwierzchności gminnej przedłożyć za pośrednictwem Wydziału powiatowego Wydziałowi krajowemu do wiadomości.

Instrukcja dla kasy gminnej przez Radę gminną uchwalona, wymaga zatwierdzenia przez Wydział krajowy.

Dopóki Rada gminna nie uchwali i nie przedłoży Wydziałowi krajowemu osobnego regulaminu dla swoich czynności i osobnej instrukcji dla Zwierzchności gminnej, obowiązują będą regulamin i instrukcja przez Wydział krajowy wydana.

Instrukcja dla kasy gminnej przez Wydział krajowy wydana obowiązująć będzie tak długo, dopóki uchwalona przez Radę osobna instrukcja dla swej kasy nie uzyska zatwierdzenia Wydziału krajowdg.

Zwołanie Rady.

§ 36.

Rada gminna zbiera się na posiedzenie, ile razy zajdzie tego potrzeba, najmniej zaś raz na miesiąc. Naczelnik gminy lub jego zastępca zwołuje Radę na posiedzenie. Każde posiedzenie, które nie jest tym sposobem zwołane, jest nieprawne, a powzięte na niem uchwały są nieważne.

Naczelnik gminy musi zwołać Radę, jeżeli tego zażąda przynajmniej trzecia część radnych, polityczna władza powiatowa, albo też Wydział krajowy lub Wydział powiatowy.

O nastąpić mającemu posiedzeniu naczelnik gminy w każdym razie wianien zaawiadomić wszystkich w gminie obecnych radnych.

Komplet do uchwał.

§. 37.

Rada gminna nie może powziąć uchwały, jeżeli więcej niż połowa radnych nie jest na posiedzeniu obecna.

Do uchwały ustanawiającej budżet, jakoteż do uchwały podlegającej wyższemu zatwierdzeniu, potrzebna jest obecność dwóch trzecich radnych.

Jeżeli na posiedzenie nie zbierze się ilość radnych potrzebna do powzięcia uchwały, winien naczelnik gminy najdalej do trzech dni zwołać Radę powtórnie i zarazem wezwać zastępców.

Na każdego radnego i zastępcę, który nie stawi się na drugie posiedzenie i nie usprawiedliwi swej nieobecności, winien naczelnik gminy nałożyć karę pieniężną aż do 20 koron.

Przeciw takiemu orzeczeniu służy odwołanie się do Wydziału powiatowego.

Grzywnę tę ściągnie naczelnik gminy.

Radnego lub zastępcę, który bez usprawiedliwienia się na trzech po sobie nastę-

pujących posiedzeniach się nie jawi, może Rada gminna na czas oznaczony lub też na cały w toku będący peryod wyborezy od udziału w obradach i uchwałach Rady wykluczyć. Przeciw tej uchwale służy wykluczonemu rekurs do Wydziału powiatowego w terminie dni 14, licząc od dnia doręczenia mu zawiadomienia o dotyczącej uchwale Rady gminnej.

Przeszkody uczestnictwa w obradach.

§. 38.

Członek Zwierzchności gminnej lub Rady gminnej nie może być obecnym na posiedzeniu, jeżeli przedmiot obrady lub uchwały dotyczy jego urzędowania, jego własnych interesów prywatnych, lub też interesów jego żony, albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych; winien jednak na żądanie Rady stawić się dla udzielenia żądanych wyjaśnień.

Członkowie Zwierzchności gminnej są obowiązani być obecnymi na każdym posiedzeniu Rady i mogą w każdym czasie głos zabierać. W głosowaniu przy sprawdzeniu rachunków i udzieleniu Zwierzchności gminnej absolutoryum, nigdy udziału brać nie mogą.

Przewodniczenie na posiedzeniach.

§. 40.

Na posiedzeniu Rady gminnej przewodniczy naczelnik gminy, a w razie przeszkody, jego zastępca. Każde posiedzenie, odbyte z pominięciem tego przepisu, jest nieważne. Naczelnik gminy lub jego zastępca zwołuje Radę, zagają i zamyka posiedzenie, układa porządek dzienny, kieruje rozprawami i przestrzega porządku w zgromadzeniu.

Sekretarz Rady.

§. 41.

Rada gminna wybiera sekretarza swego bądź z grona swęgo, bądź z pomiędzy urzędników gminy.

Warunki ważności uchwał.

§. 42.

Do ważności uchwał potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych radnych.

W razie równości głosów, rozstrzyga przewodniczący. W innych wypadkach przewodniczący nie głosuje z wyjątkiem wyborów. Głosowanie odbywa się jawnie, wolno jest jednak Radzie uchwalić głosowanie tajne.

Jawność posiedzenia.

§. 43.

Posiedzenia Rady odbywają się w lokalu urzędowym publicznie, wyjątkowo jednak może Rada uchwalić tajne posiedzenie. Posiedzenia, na których przedmiotem jest budżet lub zamknięcie rachunków, w każdym razie będą publiczne.

Gdyby publiczność mieszała się do obrad, lub w inny sposób przeszkadzała obradom, przewodniczący ma prawo i obowiązek po poprzednim bezskutecznym napomnieniu, nakazać wydalenie publiczności z miejsca posiedzeń.

Protokół posiedzenia.

§. 44.

Z każdego posiedzenia spisany będzie w księdze na to przeznaczonej protokół, obejmujący nazwiska radnych, wnioski na posiedzeniu czynione i zapadłe uchwały.

Protokół ma być stwierdzony podpisem przewodniczącego, dwóch obecnych na posiedzeniu radnych i sekretarza.

Każdemu członkowi gminy wolno przeglądać protokoły.

Rozdział III.

O zakresie działania Zwierchności gminnej.

§. 45.

Naczelnik gminy w sprawach gminy jest organem zarządzającym i wykonawczym.

W razie przeszkody zastępuje naczelnika gminy jego zastępca, tego zaś jeden z asesorów. Rada gminna na początku każdego roku oznaczy, który asesor w razie przeszkody zastępcy, ma zastępować naczelnika gminy.

§. 46.

Do zakresu działania naczelnika gminy należy w szczególności :

a) przewodniczenie w Radzie gminnej i przygotowanie wniosków do uchwał Rady.

b) wykonywanie ustaw i rozporządzeń we własny zakres działania gminy wchodzących;

c) wykonanie wszelkich uchwał i zarządzeń Rady gminnej;

d) kierownictwo urzędem gminnym, nadzór nad urzędnikami i sługami;

e) wykonywanie policji miejscowej;

f) zarządzanie w razach nagłych, za następnem usprawiedliwieniem wobec Rady gminnej;

g) przedstawianie do mianowania i odwołania urzędników gminy i wykonywanie władzy dyscyplinarnej nad urzędnikami i sługami;

h) zarząd majątkiem, dobrem i dochodami gminy, zakładów i funduszków gminnych lub pod zarządem gminy zostających;

i) prowadzenie kasowości i rachunkowości gminy i funduszu klimatycznego;

k) wykonywanie wszelkich spraw poruczonego zakresu działania;

l) pozwalanie na zbieranie jałmużni i określanie celu dobrowolnych składek (z balów, koncertów odczytów itp.) w obrębie stacji klimatycznej;

l) wydawanie listy gości, której bez zezwolenia naczelnika gminy nie wolno nikomu przedrukowywać;

m) czuwanie nad budową domów ze względu na łatwe oczyszczanie ich po chorych zakaźnych, nad desyngacją mieszkań i sprzętów w uzdrowisku przez właściwe organa i nad odpowiedniemi urządzeniami pokojów;

n) ściąganie taks klimatycznych i opłat przypadających funduszowi klimatycznemu.

§. 47.

Naczelnik gminy reprezentuje gminę na zewnątrz.

Dokumenty, mocą których gmina przyjmuje zobowiązania względem osób trzecich muszą być podpisane przez naczelnika gminy i jednego asesora.

Dokument dotyczący interesu, do którego zawarcia potrzeba jest przyzwolenia Rady lub wyższe zatwierdzenie. W każdym razie dokument wydany imieniem gminy musi być zaopatrzony pieczęcią gminną.

Sprawozdanie policji miejscowej.

§. 48.

Do naczelnika gminy należy odpowiednio ustawom sprawowanie policji miejscowej, o ile pojedyncze jej czynności nie są przekazane w drodze ustawy krajowej organom rządowym.

W nagłych wypadkach nieszczęścia, n. p. przy pożarach lub powodziach i t. p., naczelnik gminy ma prawo zarządzić wykonanie robót wszelkiego rodzaju, o ile są niezbędne do usunięcia niebezpieczeństwa

chwilowego i zmusić do tych robót każdego zdolnego do nich członka gminy a nawet i obcych.

Gdyby środki policyi miejscowej nie były dostateczne do zabezpieczenia dobra publicznego (jak n. p. w razie epidemii), lub gdyby własne siły gminy nie wystarczały do odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa, naczelnik gminy winien zawiadomić o tem natychmiast polityczną władzę powiatową.

Zagrażanie karami.

§. 49.

Naczelnik gminy ma wyjątkowo prawo zagrażania karą pieniężną do 20 koron lub w razie niemożności jej uiszczenia karą aresztu do dwóch dni, jeżeli tego wymaga wykonanie przepisu tymczasowego policyi miejscowej, niedopuszczającego zwłoki.

Wykonywanie władzy karnej.

§. 50.

O ile w ustawach i przepisach, które dotyczą policyi miejscowej należącej do zakresu działania gminy, wyrażoną jest sankcja karowa i o ile przekroczenia tych ustaw i przepisów nie podlegają ustawie karnej, służy prawo orzekania kar za takie przekroczenia naczelnikowi gminy, a względnie jego zastępcy.

W ten sposób mają być także orzekane kary oznaczone przez Radę gminną (w §. 29).

Tylko kary pieniężne, lub w razie niemożności ich uiszczenia, kary aresztu mogą być orzekane.

Wszelkie orzeczenia kar mają być w osobną księgę wpisywane.

Tok instancyi.

§. 51.

Od orzeczeń wydanych według §. 50, owołać się można do politycznej władzy powiatowej.

Jeżeli orzeczenia tyczą się duchownych wyznań religijnych, nauczycieli publicznych, urzędników rządowych lub krajowych, zostających w czynnej służbie, albo członków Sejmu krajowego, natenczas winien naczelnik gminy przedłożyć to orzeczenie politycznej władzy powiatowej do poprzedniego zbadania i potwierdzenia.

Przeznaczanie kar.

§. 52.

Kary pieniężne, orzeczone podług §. 50, wpływają do kasy gminnej na fundusz ubogich gminy.

Przedstawienie urzędników do mianowania i przeniesienia w stan spoczynku.

§. 53.

Na podstawie etatu przez Radę gminną uchwalonego, lub na podstawie orzeczenia Wydziału krajowego w myśl ostatniego ustępu §. 26 w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem wydanego, naczelnik gminy przedstawia Radzie gminnej lekarzy i urzędników gminy do mianowania. Mianowani lekarze i urzędnicy posiadać muszą przepisaną kwalifikację.

Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy, jakie kwalifikacje dla każdej kategorii posad są potrzebne.

Naczelnik gminy przedstawia Radzie gminnej wnioski o przeniesienie lekarzy i urzędników w stan spoczynku i wymierzenie emerytury dla nich.

Naczelnik gminy mianuje i oddala sługi gminne i przedstawia Radzie gminnej wnioski co do ich zaopatrzenia.

Śledztwo dyscyplinarne.

§. 54.

Naczelnik gminy wdraża i przeprowadza śledztwo dyscyplinarne przeciw leka-

rzom, urzędnikom i sługom gminnym i orzeka o karach dyscyplinarnych.

Naczelnik może w drodze dyscyplinarnej lekarza i urzędnika suspendować. Odalenie lekarza i urzędnika ze służby w drodze dyscyplinarnej nastąpić może tylko za uchwałą Rady gminnej.

Orzeczenie dyscyplinarne przeciw lekarzowi, rachmistrzowi, kasyerowi i kontrolorowi, tylko Rada gminna po wysłuchaniu naczelnika gminy wydawać może.

Zarząd majątkiem.

§. 55.

Naczelnik gminy zarządza majątkiem gminy, nadzoruje użytkowanie i zarząd dobra gminnego, kieruje przedsiębiorstwami gminy, czuwa nad ich wykonaniem i załatwia sprawy ubogich według ustaw.

Naczelnik zawiaduje zakładami gminy i nadzoruje zakłady, własny zarząd mające, o ile akt fundacyi lub umowy innych nie zawierają postanowień.

W szczególności winien naczelnik gminy starać się o ściąganie wszystkich wierzytelności gminy, zakładów i funduszków gminnych lub pod zarząd gminy zostających, tudzież wszelkich czynnych zaległości.

Gdyby naczelnik obowiązku tego należycie nie wypełniał a Rada gminna mimo upomnienia ze strony Wydziału powiatowego temu by nie zaradziła, Wydział powiatowy będzie miał prawo zarządzić środki zaradcze, jakie znna za stosowne a nawet ustanowić na koszt gminy zastępcę prawnego, który imieniem gminy wierzytelności i zaległości w drodze właściwej poszukiwać będzie.

Przepis ten odnosi się także do prentensi gminy, któreby jej z mocy §. 62—64 do członków Zwierzchności gminnej przysługiwały.

Kolaudacye.

§. 56.

Naczelnik gminy zarządza wszelkie roboty i dostawy dla gminy rozpisuje i przeprowadza licytacye; odbiera i kolauduje wykonane roboty lub dostawy. Do każdego odbioru i do każdej kolaudacyi winien naczelnik gminy zawiadzać komisję kontrolującą Rady gminnej, a to w takim czasie, aby komisya czynność tę ze swej strony nadzorować mogła.

Komisye.

§. 57.

Rada gminna może na wniosek lub po wysłuchaniu naczelnika gminy uchwalić, aby sprawowanie poszczególnych czynności ogólnego zarządu gminnego lub policyi miejscowej, powierzone zostało osobnym komisjom.

Każda taka komisya składa się z jednego członka Zwierzchności gminnej jako przewodniczącego i kilku członków przez Radę gminną z jej grona lub z poza jej grona wybranych.

Do takich komisyj winna Rada gminna uchwalić osobne instrukcyje.

Komisye te podlegają naczelnikowi gminy i polecenie jego wykonywać ściśle są obowiązane.

Dobrowolne licytacye.

§. 58.

Naczelnik gminy zezwala na przedsięwzięcie dobrowolnej sprzedaży ruchomości drogą licytacyi i czuwa nad zachowaniem i ściśle wypełnianiem istniejących w tej mierze przepisów.

Kasowość i rachunkowość.

§. 59.

Naczelnik gminy jest odpowiedzialny za należyte prowadzenie kasowości i ra-

chunkowości, jest przeto obowiązany kasę przynajmniej raz na miesiąc skontrolować.

Poruczony zakres działania.

§. 60.

Naczelnik gminy załatwia wszelkie sprawy należące do poruczonego zakresu działania gminy w sposób ustawami przepisany lub przez władzę wskazany. Jeżeli oznaczenie sposobu wykonania pozostawione jest w całości lub częściowo gminie, naczelnik winien zastosować się w tym względzie do uchwały Rady gminnej.

Wszakże w razach nadzwyczaj nagłych, gdyby uchwała Rady bez szkody lub niebezpieczeństwa poprzednio nie mogła być zasiągnięta, może naczelnik gminy działać według własnego zdania, winien jednak następnie w jak najkrótszym czasie wyjednać sobie zatwierdzenie Rady.

Rząd może polecić na swój koszt załatwienie spraw należących do poruczonego zakresu działania w całości lub części organom własnym.

Wstrzymywanie wykonania uchwał:

§. 61.

Jeżeli naczelnik gminy sądzi, że uchwała przez Radę gminną powzięta, narusza ustawę, przekracza zakres działania Rady lub jest szkodliwą interesom gminy, winien wstrzymać wykonanie takiej uchwały i najdalej do trzech dni po jej powzięciu odnieść się do wyższej władzy o rozstrzygnięcie, czy uchwała wykonaną być ma, czy nie.

Orzeczenie to należy do politycznej władzy powiatowej, jeżeli naczelnik sądzi, że uchwała narusza ustawę lub przekracza zakres działania gminy, zaś do Wydziału powiatowego, jeżeli sądzi, że uchwała jest szkodliwą interesom gminy.

Władza wyższa winna wydawać swoje orzeczenie w ciągu dni ośmin, a jeżeli sprawa należy do własnego zakresu dzia-

łania gminy, polityczna władza powiatowa zawiadomi o swoim orzeczeniu Wydział powiatowy.

Orzeczenie tych władz jest dla naczelnika gminy stanowczem i nie służy mu prawo wyższego odwołania się.

Rada gminna ma jednak prawo wnieść rekurs od takiego orzeczenia do Namiestnictwa a względnie do Wydziału krajowego w terminie 14 dniowym.

O wstrzymaniu wykonania uchwał, naczelnik ma Radę gminną na najbliższem posiedzeniu zawiadomić. Jeżeli naczelnik gminy nie przedłoży władzy wyższej w terminie 3-dniowym uchwały wstrzymanej do rozstrzygnięcia, uchwała ta staje się prawomocną i bezzwłocznie wykonaną być musi, o ile nie zachodzi wypadek w §. 103 przewidziany.

Odpowiedzialność naczelnika gminy.

§. 62.

Naczelnik gminy jest za swoje czynności urzędowe odpowiedzialnym gminie. Od tej odpowiedzialności uwolnić nie może naczelnika gminy ustanowienie komisji dla poszczególnych spraw (§. 57.).

Co do poruczonego zakresu jest on odpowiedzialnym Rządowi.

Pretensye gminy co do wynagrodzenia szkód, pochodzące z odpowiedzialności orzeczonej w tym paragrafie, mają być poszukiwane zwykłą drogą prawa.

§. 63.

Jeżeli zastępca naczelnika gminy lub jeden z assesorów powołanym zostaje do zastępowania naczelnika gminy względnie jego zastępcy, natenczas zastępca naczelnika gminy względnie asesor, wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki naczelnika gminy, są odpowiedzialnymi za swoje czynności urzędowe tak samo, jak naczelnik gminy.

§. 64.

Asesorowie dodani są naczelnikowi gminy dla pomocy w urzędowaniu. Asesorowie winni naczelnika wspierać w urzędowaniu i mają według jego zarządzenia i pod jego odpowiedzialnością wykonywać czynności, które im poruczy.

Każdy asesor odpowiedzialny jest gminie za zaniedbanie lub nienależyte wykonanie czynności przez ustawę niniejszą wogóle, przez naczelnika gminy, lub przez Radę gminną w szczególności mu poruczonych.

Pretensye gminy do wynagrodzenia szkód z odpowiedzialności tym paragrafem orzeczonej, mają być dochodzone zwykłą drogą prawa.

DZIAŁ V.

O gospodarstwie gminnem i nakładaniu ciężarów na gminę.

Inwentarz majątku.

§. 65.

Wszelka ruchoma i nieruchoma własność, niemniej wszelkie prawa i przywileje gminy i jej zakładów, winny być utrzymywane w ciągłej widoczności zapomoceą dokładnego inwentarza.

Inwentarz ten ma być spisany w ciągu pierwszego roku po zaprowadzeniu niniejszej ustawy. Każda następna zmiana ma być w nim uwidoczniiona.

Każdemu członkowi gminy wolno jest przejrzeć inwentarz.

Zakładanie i utrzymywanie inwentarza należy do naczelnika gminy, który ma także starać się o wpisanie do ksiąg hipotecznych wszystkich praw gminy względem nieruchomości. Pierwszy inwentarz przedłożony będzie Radzie gminnej do zatwierdzenia, a dwa odpisy zatwierdzonego inwentarza przedłoży naczelnik gminy Wy-

działowi powiatowemu, który jeden z tych odpisów przeszele Wydziałowi krajowemu.

Utrzymywanie majątku zakładowego.

§. 66.

Zakładowy majątek i dobro gminy i jej zakładów, mają być utrzymane w całości i dobrym stanie.

Do podziału zakładowego majątku lub dobra gminnego między członków gminy, potrzebną jest uchwała Sejmu krajowego.

Użytkowanie majątku gminnego.

§. 67.

Majątek gminy i jej zakładów ma być w ten sposób administrowany, aby przyniósł ile możności największy stały dochód.

Nadwyżki roczne mają być użyte do pokrycia potrzeb w roku następnym, o ileby zaś na ten cel nie były potrzebne, należy je ulokować pożytecznie i do majątku zakładowego przyłączyć.

§. 68.

Dotychczasowy niezaprzeczony zwyczaj rozstrzyga, kórcy członkowie gminy i w jakim wymiarze w użytkach dobra gminnego udział mają.

Rada gminna uwzględniając ten zwyczaj i istniejące specyalne tytuły prawne, uchwali postanowienia regulujące to uczestnictwo, przyczem ustanowić może opłatę za użytkowania z dobra gminnego.

Nadwyżka dochodów z dobra gminnego, pozostająca po zaspokojeniu osób uprawnionych wpływa do kasy gminnej.

Rada gminna uchwali także sposób użytkowania z dobra gminnego.

Uchwały Rady gminnej zaprowadzające nowe opłaty za użytkowanie dobra gminnego, lub podwyższające już istniejące tego

rodzaju opłaty, tudzież uchwały dotyczące sposobu użytkowania z dobra gminnego wymagają zatwierdzenia Rady powiatowej.

Rok administracyjny.

§. 69.

Rok administracyjny gminy zaczyna się i kończy się równocześnie z rokiem administracyjnym państwa.

Fundusz klimatyczny, budżet i rachunki roczne.

§. 70.

Fundusz klimatyczny przeznaczony na cele i środki służące do rozwoju uzdrożeniska powstaje: a) z taks klimatycznych, z taks na muzykę; b) z opłat pobieranych od przedsiębiorstw, widowisk, zabaw i tp.; c) z opłat za desyntekeę; d) z opłat pobieranych za używanie urzędzeń zaprowadzonych lub utrzymanych z funduszu klimatycznego; e) z grzywien, jakieby na rzeecz funduszu klimatycznego przyznano; wreszeie f) z datków dobrowolnych i zapisów.

Naczelnik gminy winien corocznie ułożyć budżet gminny i zakładów gminnych na następny rok administracyjny i przedłożyć go Radzie gminnej na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku administracyjnego.

Rada gminna ma budżet uchwalić najpóźniej na miesiąc przed rozpoczęciem roku administracyjnego.

Rachunki z przychodów i wydatków gminy, funduszów i zakładów gminnych, lub pod zarządem gminy zostających, winien naczelnik gminy najpóźniej w miesiąc po upływie roku administracyjnego przedłożyć Radzie gminnej, która obowiązana jest rachunki najdalej do dwóch miesięcy po ich przedłożeniu rozpoznać i załatwić.

Tak budżet jak i rachunki roczne, zanim Radzie do rozpoznania przedstawione

zostaną, winny być poprzednio najmniej przez 2 tygodnie złożone do przejrzenia przez członków gminy, których spostrzeżenia przy rozpoznaniu budżetu i rachunków wzięte będą pod rozwagę.

Gdyby Rada gminna nie wstawiła w swój budżet należytości, którą gmina uiścić jest obowiązana, bądź na mocy ustawy, bądź na mocy wyroku lub dokumentu, mającego wedle ustaw moc egzekucyjną, ma Rada powiatowa prawo i obowiązek wstawić te należytości w budżet gminny i nałożyć na ich pokrycie dodatki do podatków.

§. 71.

O dniu, w którym projekt budżetu i rachunki roczne Radzie gminnej przedłożone zostały, zawiadomi naczelnik gminy Wydział powiatowy.

Uchwalony przez Radę budżet i sprawdzone przez nią rachunki, przedłożyć należy w dwóch odpisach Wydziałowi Rady powiatowej, który jeden odpis przedłoży Wydziałowi krajowemu.

§. 72.

Do sprawdzenia rachunków w §. 70 wymienionych Rada gminna wybrać ma komisję, która sprawozdanie i wnioski swoje Radzie gminnej najdalej do 6 tygodni przedłożyć ma.

Jeżeli komisya obowiązkom na nią w niniejszym paragrafie włożonym, w oznaczonym tu terminie zadość nie uczyni i zwłoki należycie nie usprawiedliwi, zarządzi Wydział powiatowy wybór innej komisji, wyznaczając nowy termin do sprawdzenia i załatwienia rachunków.

Gdyby i to zarządzenie skutku nie odniosło, lub gdyby Wydział powiatowy się przekonał, że rachunki nie są należycie sprawdzone, Wydział powiatowy z ramienia swego zarządzi sprawdzenie rachunków na koszt gminy.

Od takiego rozporządzenia Wydziału powiatowego służy rekurs do Wydziału krajowego.

§. 73.

W zarządzie gminy i przy zawiadywaniu jej majątkiem należy trzymać się ściśle uchwalonego budżetu. Na wydatki, które odłożyć się nie dadzą, a we właściwej rubryce budżetu nie znajdują całkowicie lub w części pokrycia, potrzebne jest przyzwolenie Rady.

W razach nagłych, w których poprzednie przyzwolenie bez szkody i bez niebezpieczeństwa nie może być uzyskane, może naczelnik gminy opędzić potrzebny wydatek, winien jednak pod własną odpowiedzialnością wyjednać sobie w przeciągu ośmiu dni zatwierdzenie Rady.

Naczelnik gminy winien prowadzić księgi i rachunki z funduszu klimatycznego, jako oddzielnego, według wzorów przepisanych dla ksiąg i rachunków gminnych. Do uchwalenia i układania budżetu, jakoteż dla sprawdzania inwentarza i zamknięcia rachunków w funduszu klimatycznym, winny być zastosowane analogiczne przepisy o funduszu gminnym z niniejszej ustawy.

Pokrycie wydatków.

1. Z dochodów.

§. 74.

Wydatki na cele gminne, mają być przede wszystkim pokrywane z dochodów gminny.

Z majątku osobnego.

§. 75.

Jeżeli na pokrycie pewnych wydatków przeznaczony jest majątek, należy przede wszystkim dochody z tego majątku na ten cel obracać.

Przeznaczenie tych dochodów nie może być zmienionem.

Wydatki połączone z posiadaniem dobra gminnego.

§. 76.

Podatki i inne opłaty, tudzież koszta dozoru i uprawy z posiadaniem i użytkowaniem dobra gminnego połączone, o ile do ich pokrycia dochody z dobra gminnego do kasy gminnej wpływające (§. 68) nie wystarczają, mają być ponoszone przez uczestniczących w pożytkach z dobra gminnego, a to w miarę tego uczestnictwa.

Wydatki odrębne.

§. 77.

Wydatki dotyczące tylko interesu pewnych klas mieszkańców lub posiadaczy gruntów lub domów, mają być ponoszone przez same tylko strony interesowane, o ile nie istnieją inne urządzenia obowiązujące.

2. Prestacje.

§. 78.

O ile dochody w §. 74 oznaczone nie wystarczają do pokrycia wydatków na cele gminne, może Rada gminna nakładać:

a) dodatki do podatków bezpośrednich lub do podatku konsumcyjnego;

b) inne opłaty nie należące do kategorii dodatków do podatków;

c) posługi i roboty na cele gminne.

a) Dodatki do podatków.

§. 79.

Dodatki do podatków bezpośrednich mają być zazwyczaj nakładane na wszystkie w gminie przypisane podatki bezpośrednio, a to na wszystkie równo, to jest według tej samej stopy procentowej. Dodatki mają być rozkładane równo w całym obrębie, Wyjątki od tych przepisów objęte są w §. 84. i 85.

§. 80.

Dodatkiem do podatku konsumcyjnego można obciążać tylko konsumcyę w obrębie gminy, nie można nim obciążać produkcji i obrotu handlowego.

§. 81.

Do nałożenia dodatków przenoszących 20% do 50% podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego, potrzebne jest przyzwolenie Rady powiatowej.

Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich lub podatku konsumcyjnego, przenoszących 50% do 100%, potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą c. k. Namiestnictwa. Takie zezwolenie udzielonem być może tylko na lat pięć.

Gdyby porozumienie między Wydziałem krajowym a c. k. Namiestnictwem do najbliższej sesji sejmowej nie nastąpiło, sprawa winna być przedłożoną do uchwały Sejmu krajowego.

Dodatki na dłuższy okres aniżeli lat pięć lub przenoszące 100% podatków bezpośrednich albo podatku konsumcyjnego, nakładane być mogą tylko na podstawie uchwały sejmowej i za Najwyższem zezwoleniem.

b) Inne opłaty.

§. 82.

Do zaprowadzenia opłat nie należących do kategorii dodatków do podatków bezpośrednich lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już opłat tego rodzaju, potrzebną jest ustawa krajowa.

Zezwolenie na dalszy pobór tego rodzaju opłat po zgaśnięciu mocy obowiązującej ustawy, którą zaprowadzone zostały, udzielone być może przez Wydział krajowy za zgodą c. k. Namiestnictwa, jednakże zawsze: nie w wyższym wymiarze i nie na dłuższy okres czasu, jak dotyczącą ustawą dotąd dozwolone były.

Odmowa na prośby tego rodzaju może nastąpić tylko za uchwałą Sejmu krajowego.

Pobór taks gminnych za pojedyncze przez Reprezentacyę gminną w zakresie jej kompetencyi udzielone uprawnienia, tudzież za używanie zakładów gminnych i za inne w interesie stron przez organa gminne podejmowane czynności urzędowe, dozwolony być może przez Wydział krajowy za zgodą c. k. Namiestnictwa jednakże bez naruszenia już dawniej dla poszczególnych poborów tego rodzaju istniejących postanowień prawnych.

c) Posługi i roboty.

§. 83.

Za uchwałą Rady gminnej, mogą być wymagane posługi i roboty tak ciągłe jak i ręczne.

Rada gminna rok rocznie na następujący rok administracyjny oznaeyi cenę dziennych posług i robót.

Posługi będą wymagane kolejno. Wyjawszy nagle wypadki, wskazane w §. 49, wolno jest każdemu wymagane od niego posługi lub roboty albo osobiście albo przez zdolnego zastępcę wykonać, albo też wykupić się od nich, składając do kasy gminnej ich wartość, obliczoną podług cen przez Radę ustanowionych.

Wydatki.

§. 84.

Do opłacenia dodatków do podatków bezpośrednich, niemniej do posługi robót, nie mogą być pociągani:

a) urzędnicy i słudzy c. k. Dworu państwa, kraju, powiatu, gminy, zakładów krajowych, powiatowych i gminnych, nauczyciele publiczni, wojskowi, jakoteż wdowy i sieroty tych osób co do ich płac służbowych i pochodzących ze stosunku służbo-

wego, pensyj, prowizyj, zapomóg i innych poborów.

b) pasterze dusz co do ich kongruj.

§. 85.

Do rozkładu dodatków na podatki bezpośrednio podług rozmaitej stopy procentowej, potrzebne jest przyzwolenie Wydziału krajowego.

Ogłoszenie uchwał dotyczących prestacyi.

§. 86.

Uchwała Rady dotycząca prestacyi, musi być w gminie ogłoszona. Jeżeli taka uchwała potrzebuje wyższego zatwierdzenia, wolno natenczas każdemu członkowi gminy wnieść względem niej w ciągu ośmiu dni uwagi, które przy zasięgnięciu wyższego zatwierdzenia przedłożone być mają.

Pobór prestacyi.

§. 87.

Dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków, co podatki.

Inne należności pieniężne na cele gminne, nałożone na podstawie ustawy lub prawomocnej uchwały Rady gminnej, niemniej kary pieniężne, orzeczone podług niniejszej ustawy, pobiera naczelnik gminy przez swoje organa, w razie nieuiszczenia ściągają je w drodze egzekucyi na ruchomości w taki sam sposób, jak zaległości podatkowe.

Jeżeli obowiązany, nie wykupiwszy się z posługi lub roboty, wzbrania się jej wykonać, naczelnik gminy poleci wykonanie takiej posługi lub roboty trzeciej osobie na koszt obowiązanego i ściągnie wydaną kwotę w sposób przepisany dla ściągania innych należności pieniężnych.

W nagłych wypadkach, wskazanych w §. 48, mogą obowiązani wprost być zmuszeni do wypełniania posług albo robót.

Konkurencya.

§. 88.

Konkurencya do budowli kościelnych, parafialnych i szkolnych, tudzież do budowy dróg, jest przedmiotem osobnych ustaw.

Konkurencye do pewnych potrzeb, oparte na specjalnych tytułach prawnych, pozostają w swej mocy.

DZIAŁ VI.

O zawiadywaniu specjalnemi sprawami ludności chrześcijańskiej i izraelskiej.

Prawa ludności chrześcijańskiej i izraelskiej.

§. 89.

W gminach składających się z ludności chrześcijańskiej i izraelskiej pozostaje tak chrześcijańska jak i izraelska ludność przy własności, posiadaniu i używaniu zakładów i funduszów przeznaczonych wyłącznie na swoje własne cele religijne, naukowe i dobroczynne, i opędza z własnych zasobów wydatki na takie zakłady i inne cele religijne, naukowe i dobroczynne, w których wyłączny udział tylko jej samej służy.

O ile jednak te wydatki dotychczas opędzane były z ogólnych dochodów gminy, powinny one i nadal z tychże dochodów być opędzane.

Zawiadywanie specjalnemi sprawami ludności chrześcijańskiej.

§. 90.

Specjalne sprawy ludności chrześcijańskiej (§. 91), o ile zawiadywanie niemi podług ustaw należy do Rady gminnej lub Zwierzchności gminnej, zawiadywane będą przez Radę lub Zwierzchność podług prze-

pisów niniejszej ustawy, z tem jednak ograniczeniem, że izraelicy członkowie Rady gminnej i Zwierzchności gminnej w głosowaniu nad temi sprawami i w załatwianiu tychże spraw w ogólności udziału mieć nie będą.

Gdyby jednak liczba chrześcijańskich członków Rady gminnej nie wynosiła przynajmniej połowy wszystkich jej członków, wybierają chrześcijańscy wyborcy gminy w sposób ordynacyą wybraną oznaczony dla załatwiania spraw ludności chrześcijańskiej tylu chrześcijan, ile będzie potrzeba dla uzupełnienia tej połowy.

Do ważności uchwał Rady gminnej w sprawach tego rodzaju potrzebną jest obecność więcej niż połowy chrześcijańskich członków Rady i bezwzględna większość głosów tychże członków.

Jeżeli naczelnikiem gminy jest nie chrześcijanin, wybiera chrześcijańska część Rady gminnej, a wedle potrzeby uzupełniona, ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę, któremu służyć będą co do załatwiania spraw ludności chrześcijańskiej te same prawa i obowiązki, które na mocy ustawy służą naczelnikowi gminy.

§. 91.

Do specjalnych spraw ludności chrześcijańskiej należą:

a) sprawy kościołów i innych miejsc religijnych, sprawy obrzędowe, wykonywanie prawa patronatu, prezentowanie lub mianowanie pasterzy dusz, nauczycieli religii i sług kościelnych;

b) sprawy zakładów, fundacyi, stypendyów i innych funduszków przeznaczonych dla chrześcijan lub na cele, w których tylko chrześcijanie udział mają;

c) sprawy majątku, stanowiącego wyłączną własność ludności chrześcijańskiej lub przeznaczonego wyłącznie dla tej ludności lub też zostającego w wyłącznem jej używaniu.

Zawiadywanie specjalnemi sprawami ludności izraelickiej.

§. 92.

Zawiadywanie specjalnemi sprawami ludności izraelickiej pozostaje przy dotychczasowej zwierzchności religijnej tej ludności.

Do tych spraw należą:

a) sprawy bóżnie, ementarzy, sprawy obrzędowe, mianowanie rabinów, nauczycieli religii i sług obrzędowych;

b) sprawy zakładów, fundacyi, stypendyów i innych funduszków, przeznaczonych dla izraelitów lub na cele, w których tylko izraelicy udział mają;

c) sprawy majątku, stanowiącego wyłączną własność ludności izraelickiej lub przeznaczonego wyłącznie dla tej ludności lub zostającego w jej wyłącznem używaniu.

Prawo nadzoru Rady gminnej.

§. 93.

Prawo Rady gminnej do nadzoru, o ile takowy służy jej w ogóle na mocy ustaw, pozostaje nienaruszonym także względem przedmiotów w §§. 91 i 92 wymienionych.

§. 94.

Nakładanie dodatków do podatków, jakoteż innych prestacyj na członków gminy na cele w §§. 91 i 92 wskazane nastąpić może tylko za pozwoleniem Rady gminnej, o ile ustawy specjalne nie stanowią inaczej.

Jeżeli jednak w Radzie gminnej niema dwu trzecich chrześcijan, nakładanie dodatków do podatków i innych prestacyj na chrześcijańskich członków gminy na cele w §. 91 wskazane nastąpić może za zezwoleniem Wydziału powiatowego.

Przeciw uchwałom w tej mierze, tak Rady gminnej jak i Wydziału powiatowego, służą te same środki, co i przeciw innym uchwałom tych władz.

DZIAŁ VII.

O łączeniu gmin.

§. 95.

Do gminy, niniejszej ustawie podlegającej, wcieloną być może granicząca z nią gmina wiejska lub małomiejska lub część takiej gminy, jeżeli Reprezentacye obu tych gmin na to się zgodzą, a Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem na wcielenie zezwoli.

Wcielenie takie nastąpić może w drodze ustawy krajowej nawet wbrew woli gminy, jeżeli należyte wykonywanie policyi miejscowej tego wymaga.

W razie takiego wcielenia należy w drodze dobrowolnej zgody między gminami, a w razie niudania się takiej zgody, w drodze ustawy krajowej uregulować stosunki co do posiadania i użytkowania własności gmin połączonych.

DZIAŁ VIII.

O nadzorze nad gminami.

§. 96.

Rada powiatowa, a w jej zastępstwie Wydział powiatowy czuwa nad tem, aby zakładowy majątek i zakładowe dobro gminy i zakładów gminnych nie zostały uszczuplone.

Sejm, a w jego zastępstwie Wydział krajowy ma najwyższy nadzór nad całością zakładowego majątku i zakładowego dobra gminy i zakładów gminnych.

Wydział krajowy może w tym celu żądać objaśnień i usprawiedliwień od Rady gminnej i Zwierzchności gminnej albo za pośrednictwem Wydziału powiatowego, albo też pośrednio, może również i przez delegowanie komisji zarządzić dochodzenia na miejscu.

W wykonaniu tego prawa nadzoru upoważniony jest Wydział krajowy, w razie potrzeby, użyć stosownych środków zaradczych.

Zatwierdzenie uchwał przez Radę powiatową.

§. 97.

Do spraw, w których uchwały Rady gminnej muszą być przedkładane Radzie powiatowej do zatwierdzenia, należą prócz spraw wymienionych w §§. 2, 68, 81 także następujące:

a) pozbywanie, zamiana, przeistaczenie, zastawianie lub stałe obciążanie rzeczy należącej do zakładowego majątku lub dobra gminy, albo jej zakładów;

b) zaciąganie pożyczki lub przyjmowanie zobowiązania — jeżeli kwota pożyczki lub wartości ciężaru, wynikającego ze zobowiązania łącznie z długami już istniejącymi przewyższa roczne dochody gminy, a względnie zakładów gminnych;

c) nabytki i przedsiębiorstwa nie należące do zwykłego zarządu, jeżeli dla pokrycia wynikającego stąd wydatku potrzeba zaciągnąć pożyczkę, lub obciążyć gminę prestacyami;

d) wydzierżawienie na dłuższy czas, niż na lat sześć, lub w inny sposób, niż przez publiczną licytację najwięcej ofiarującemu;

e) opuszczanie czynszu najmu lub dzierżawy w części lub w całości i w ogóle opuszczanie i odpisywanie wierzytelności i pretensyi gminnych.

§. 98.

Uchwały Rady gminnej, do których ważności potrzeba przyzwolenia Sejmu, mają być podawane do Rady powiatowej, która je wraz z swoim zdaniem przez Wydział krajowy Sejmowi przedłoży.

Rekurs do Wydziału powiatowego.

§. 99.

Wydział powiatowy rozstrzyga rekursy przeciw uchwałom Rady gminnej i Zwierzchności gminnej we wszystkich sprawach własnego zakresu działania.

Przeciw dodatkom do podatków rekurs wnoszonym być może, o ile dodatki te przechodzą wysokość ustawami² dozwoloną, lub o ile w granicach tej wysokości nastąpił niestosowny rozkład.

Każdy rekurs ma być² wnoszonym na ręce naczelnika gminy w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od dnia obwieszczenia uchwały lub zawiadomienia o niej.

Władza dyscyplinarna nad Zwierzchnością gminną.

§. 100.

W sprawach własnego zakresu działania może Wydział powiatowy pojedynczym członkom Zwierzchności gminnej dawać upomnienia i nakładać kary pieniężne do wysokości 40 koron.

Kary te wpływają do kasy gminnej na fundusz ubogich gminy.

W razie cięższego przekroczenia lub ciągłego zaniedbywania obowiązków, może członek Zwierzchności gminnej na wniosek Wydziału powiatowego być zawieszonym w urzędowaniu przez polityczną władzę powiatową.

W razie niezgodności tych władz orzeka polityczna władza krajowa za zgodą Wydziału krajowego.

Po przeprowadzonym śledztwie dyscyplinarnem może polityczna władza krajowa za zgodą Wydziału krajowego złożyć z urzędu członka Zwierzchności gminnej, a nawet na przeciw czasu nie przekraczający lat trzech uznać go niezdolnym do piastowania tej posady.

Członek Zwierzchności gminnej, uznany winnym, ponosi koszt dochodzenia.

Władza dyscyplinarna, służąca Wydziałowi powiatowemu, trwa jeszcze przez lat trzy po zgaśnięciu mandatu członka Zwierzchności gminnej w tym celu, aby go zagnieć do zdania urzędu i złożenia rachunków z czasów urzędowania jego.

Mianowanie zastępcy dla gminy.

§. 101.

Jeżeli w sprawie prywatnej spornej między gminą a pewną klasą członków gminy lub pojedynczymi jej członkami, Rada gminna ze względu na prywatny interes radnych nie byłaby bezstronna, Wydział powiatowy starać się będzie spowodować dobrowolną ugodę; gdyby zaś ta do skutku nie przyszła, przeznaczy dla gminy zastępcę do przeprowadzenia sprawy drogą prawa.

Prawa rządu do nadzoru i wstrzymania uchwał.

§. 102.

Rządowi służy prawo nadzoru nad gminami w tym kierunku, aby swego zakresu działania nie przekraczały i nie działały wprost ustawom.

To prawo nadzoru wykonywa polityczna władza powiatowa: W tym celu może ona żądać udzielenia sobie uchwał Rady gminnej i potrzebnych wyjaśnień.

Przełożony władzy politycznej lub jego delegowany ma także prawo być obecnym na posiedzeniach Rady gminnej, może jednak zabierać głos tylko wtenczas, gdyby Rada zamierzała naruszać ustawę lub przekroczyć swój zakres działania.

§. 103.

Polityczna władza powiatowa ma prawo i obowiązek zakazać wykonania uchwał

powziętej przez Radę gminną, jeżeli ta uchwała przekracza zakres działania Rady lub sprzeciwia się ustawom.

Przeciw takiemu zakazowi służy rekurs do politycznej władzy krajowej.

Jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, winna polityczna władza powiatowa o wydanym zakazie uwia- domić równocześnie Wydział powiatowy.

§. 104.

Polityczna władza powiatowa ma także rozstrzygać zażalenia przeciw zarządzeniom naczelnika gminy, naruszającym lub mylnie zastosowującym ustawy, o ile te rozporządzenia nie są oparte na takich uchwałach Rady gminnej, względem których rozstrzyganie rekursów należy do Wydziału powiatowego.

W sprawach poruczonego zakresu działania rekurs w każdym razie ma być wniesiony do politycznej władzy powiatowej.

Środki zaradcze na koszt gminy.

§. 105.

Jeżeli Rada gminna zaniedbuje albo wzbrania się dopełnić obowiązków w moc ustaw na gminie ciężących, polityczna władza powiatowa ma na koszt i stratę gminy zarządzić środki zaradcze.

Jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy a nie zachodzi przypadek nagłego niebezpieczeństwa, polityczna władza powiatowa winna przed zarządzeniem środków zaradczych porozumieć się z Wydziałem powiatowym.

§. 106.

Polityczna władza powiatowa ma prawo nałożyć na naczelnika gminy lub jego zastępcę przekraczającego lub zaniedbującego swe obowiązki w sprawach poruczonego zakresu działania, karę aż do 40 koron.

Kara ta wpływa do kasy gminnej na fundusz ubogich gminy.

Jeżeli uchybienie obowiązków jest tego rodzaju, że sprawowanie czynności poruczonego zakresu działania nie może być dłużej zostawione naczelnikowi gminy bez narazenia dobra publicznego, i jeżeli Rada gminna na wezwanie temu nie zaradzi, może polityczna władza powiatowa na czas trwania tego stanu, ustanowić na koszt gminy organ do sprawowania rzeczonych czynności.

Tak w tym razie jak i w razach wskazanych w §. 105. należy postępować z wszelką możliwą oględnością tak, aby gmina więcej nad konieczną potrzebę obciążona nie była.

§. 107.

Jeżeli naczelnik gminy wykonywanie policyi miejscowej do własnego zakresu działania gminy należącej zaniedbuje lub ją wadliwie albo niedostatecznie wykonywa a Rada gminna na wezwanie ztemu nie zaradzi, natenczas może polityczna władza powiatowa za zgodą Wydziału powiatowego na koszt gminy poruczyć spracowanie całej tej policyi miejscowej lub pewnej jej części na czas z góry oznaczony komisarzowi, przez polityczną władzę powiatową za zgodą Wydziału powiatowego mianowanemu.

Jeżeli zgoda między polityczną władzą powiatową a Wydziałem powiatowym co do ustanowienia takiego komisarza nie nastąpi, rozstrzygnie o tem e. k. Namiestnictwo za zgodą Wydziału krajowego.

Przeciw ustanowieniu komisarza w myśl ustępu pierwszego niniejszego paragrafu służy gminie rekurs do e. k. Namiestnictwa, które sprawę za zgodą Wydziału krajowego rozstrzygnie. W braku takiej zgody, ustanowienie komisarza uważanem będzie za uchylone.

Rekurs ten, który do dni 14 wniesiony być ma, mocy wstrzymującej nie ma.

Mianowany w powyższy sposób komisarz wchodzi we wszystkie prawa i obo-

wiązki naczelnika gminy i Rady gminnej co do spraw policyi miejscowej jemu poruczonych, jemu też podlegać będą organa policyjne tej gminy.

Za sprawowanie swego urzędu będzie komisarz odpowiedzialny tak samo, jak to niniejsza ustawa dla naczelnika gminy przepisuje.

Tylko uchwalenie środków pieniężnych do sprawowania policyi miejscowej potrzebnych, do Rady gminnej należeć będzie.

Przeciw uchwale Rady gminnej odmawiającej dostarczenia żądanych przez komisarza środków pieniężnych, służy komisarzowi rekurs do Wydziału powiatowego.

Wydział powiatowy oznaczy wysokość płacy komisarza i sposób, w jaki on takową pobierać będzie z funduszów gminy.

Gdyby c. k. powiatowa władza polityczna uważała oznaczoną przez Wydział powiatowy wysokość płacy za nieodpowiednią, rozstrzygnie o tem c. k. Namiestnictwo za zgodą Wydziału krajowego.

Odpowiedzialność gminy w §. 31. unormowana i prawa bezpośredniego zarządzenia środków zaradczych w §. 105. władzy państwowej zastrzeżone, zostają nienaruszone.

Rozwiązanie Rady gminnej.

§. 108.

Namiestnik może Radę gminną rozwiązać. Gminie służy rekurs do właściwego Ministerstwa.

Rekurs taki musi być podpisany przez naczelnika gminy lub przynajmniej przez jedną trzecią część członków rozwiązanej Rady gminnej.

Rekurs ten niema mocy wstrzymującej.

Najdalej w sześć tygodni po rozwiązaniu, winien być rozpisanu nowy wybór.

Tymczasowy zarząd może być poruczony naczelnikowi z przydanymi mężami zaufania, których c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym wyznaczy.

Jeżeli ze strony c. k. Namiestnictwa lub Wydziału krajowego podniesiony został zarzut przeciw powierzeniu tymczasowego zarządu naczelnikowi gminy, natenczas Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym zarządzi, co potrzeba, dla tymczasowego załatwiania spraw bieżących.

Sprawy §. 97. wymienione, nie należą do zakresu działania tymczasowego zarządu.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na jednym z najbliższych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 14. października 1903 na godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 minut 5 po południu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

33. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 14. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego pierwszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzydziestego drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3090, 3092, 3093, 3104, 3105, 3120, 3121, 3122, 3123.

Komisji szkolnej Ls. 3086, 3088, 3103, 3106.

Komisji gminnej Ls. 3091.

Komisji petycyjnej Ls. 3089, 3094.

Komisji administracyjnej Ls. 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3107.

Komisji dla ustawy o biurach pracy I.s. 3108-3112, 3113.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3101, 3102, 3114-3119.

Po odczytaniu petycji Ls. 3096 Gminy Dąbie o wyłączenie z powiatu Pilzno a przydzielenie do powiatu mieleckiego przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta;

I n t e r p e l a c y a

posła Bujnowskiego i tow. do Pana komisarza rządowego. — Zważywszy, że kasa zaliczkowa w Nadwórninie nie wykazała za rok 1902 żadnego zysku z powodu straty poniesionej w pożyczkach, zważywszy, że administracja skarbowa w Nadwórninie, ba-

dając rachunki kasy zaliczkowej za rok 1902 znalazła, że Dyrekcyja kasy ratując swą wierzytelność zabipotekowaną na pewnej realności, kupiła ją na publicznej licytacji i wyłożyła w tym celu ze swych funduszków kwotę 3714 K. 46 h. i kwotę tę włożyła do zysków, zważywszy, że c. k. Starostwo w Nadwornie na tej podstawie wymierzyło kasie zaliczkowej w Nadwornie nakazem płatniczym z dnia 3. lipca 1903 l. 3.228 podatek zarobkowy w kwocie 398 K. 55 h. i w ten sposób opodatkowało kapitał nie dochód, zważywszy, że postępowanie takie jest jaskrawem naruszeniem §§. 92. i 93 ustawy z dnia 25. października 1896 Nr. 220 d. u. k., które za podstawę wymiaru podatku zarobkowego dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przyjmują czysty dochód, zważywszy, że podobna interpretacya powyższych przepisów ustawy zagrażałaby po prostu spółkom udziałowym, opartym na ustawie z d. 9. kwietnia 1873 Nr. 70 dz. pp., które nie są na zysk obliczone, ruiną, a na opodatkowanych działa demoralizująco przez nieposzanowanie prawa, zapytują podpisani P. komisarza rządowego w jaki sposób c. k. Rząd zdoła usprawiedliwić tak nielegalny wymiar podatku zarobkowego Kasie zaliczkowej w Nadwornie na rok 1903 przez c. k. Starostwo w Nadwornie i co zamierza uczynić aby temu zaradzić?

Interpelant:
Bujnowski w. r.

Romanowicz, Maiss, Rotter, Stapiński, Rutowski, Michański, Małachowski, Wurst, Tomaszewski, Koliszer, Jabłoński, Witosławski, Fruchtmann, Jahl, Bednarski, Michałowski, Lipiński.

Interpelacya

posła Krempe i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie nadużycie przy wydzierzawieniu i pobieraniu myta drogowego jakoteż i mostowego przy moście rządowym na Wisłoce pod Mielcem.

Wiadomo jest powszechnie, że z dniem 1. stycznia 1903 wszystkie myta rządowe

tak na drogach jak również i na mostach zostały zniesione.

Głośna ta wiadomość została przyjęta przez ogół powiatu mieleckiego jako interesowanego, a należącego do wybitniejszych w kraju ale nie dotarła do Władzy rządowej, skoro c. k. Starostwo w Mielcu zadzierzawiło prawo poboru myta przy moście rządowym na Wisłoce pod Mielcem i do dzisiejszego dnia zniesionem nie jest, a pobierane wedle wymiarów klasy III.

Jest to więc dziwnem i nie do pojęcia w jaki sposób myto na drodze i moście rządowym na Wisłoce dotąd istnieć może, skoro ustawowo z dniem 1. stycznia 1903 zniesione być powinno.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy J. W. Pan Komisarz rządowy jest gotów wyjaśnić interpelantom dlaczego dotychczas myto mostowe na drodze i moście rządowym na rzece Wisłoce pobieranem być może.

2. Czy i kiedy nareszcie J. W. Pan Komisarz rządowy uzna za stosowne jak najspieszniej zarządzić w myśl ustawy o zniesieniu myt — aby na drodze rządowej przy moście na rzece Wisłoce pod Mielcem zniesione zostało.

Lwów, 14. Października 1903.

Interpelujący:
Franciszek Krempe w. r.

Bojko, Stapiński, Barabasz, Szwed, Barwiński, Potoczek, Szajer, Staruch, Huryk, Oleśnicki, Korol, Mazikiewicz, Ochrymowicz, Wilezkiewicz, Szponder, Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji dla ustawy o biurach pośrednictwa pracy o przedłożeniu Wydziału krajowego w tym przedmiocie.

Sprawozdawca czyta :

§. 4.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe mają za zadanie w interesie poszukujących pracy i pracodawców zamieszkałych w okręgu biura :

1. utrzymywać ewidencję popytu i podaży wszelkiego rodzaju pracy ;

2. udzielać interesowanym wiadomości o stosunkach zarobkowania ;

3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy.

W tym celu może biuro porozumiewać się z biurami w kraju za wiedzą biura krajowego (§. 13.), zaś o ile idzie o wysyłanie robotników poza granice kraju, musi to czynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego.

Marszałek odczytuje wniesioną do tego §-fu 4 poprawkę p. Oleśnickiego tej treści :

a) w ustępie 2 dodać po słowie „zarobkowania“ słowa : „w kraju i za granicą“,

b) w ostatnim ustępie opuścić słowa : „musi to uczynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego“ — a zamiast tego umieścić słowa : „z biurami pracy i pracodawcami za granicą“.

Izba popiera tę poprawkę p. Oleśnickiego

Przemawia p. Moysa.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą poprawkę :

„wnoszę opuścić drugą część §-fu 4, od słowa „W tym celu może biuro... aż do słów „za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego“, a na wypadek gdyby Izba nie uchwaliła tej poprawki, wnoszę, by druga część tego §-fu opiewała : „W tym celu może biuro porozumiewać się z biurami w kraju i po za krajem, po uwiadomieniu biura krajowego“.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Mogilnicki i wnosi poprawkę, aby opuścić w zupełności punkt 3 §-fu 4 opiewający :

„3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy“.

Izba popiera poprawkę p. Maryewskiego, a następnie poprawkę p. Mogilnickiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Mogilnicki.

Przemawia p. Rutowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje poprawkę a) p. Oleśnickiego — t. j. by w ustępie 2-gim §-fu 4 po słowie „zarobkowania“ dodać słowa „w kraju i za granicą“.

Marszałek wyjaśnia, że regulamin nie dopuszcza poprawek zmierzających do uchylania poszczególnych wniosków komisji, a tylko pozwala na głosowanie przeciw wnioskowi komisji, dlatego wzywa, by posłowie, którzy są za poprawkami zmierzającymi do opuszczania poszczególnych wniosków komisji, by głosowali przeciw tym wnioskowi komisji, następnie wyjaśnia w jaki sposób podda pod uchwałę Izby §. 4, wreszcie zapytuje, czy Izba nie ma nic przeciw temu sposobowi głosowania.

Izba zgadza się na ten sposób głosowania.

Izba uchwała pierwsze trzy ustępy §. 4 wraz z poprawką a) p. Oleśnickiego przyjętą przez p. sprawozdawcę tj. Izba uchwała odczytane przez Marszałka słowa :

„§. 4.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe mają za zadanie w interesie poszukujących pracy i pracodawców zamieszkałych w okręgu biura :

1. utrzymywać ewidencję popytu i podaży wszelkiego rodzaju pracy;

2. udzielać interesowanym wiadomości o stosunkach zarobkowania w kraju i za granicą“:

Następnie uchwała Izba osobno punkt 3 opiewający:

„3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy“, który to ustęp Marszałek poprzednio odczytuje.

Marszałek komunikuje w jaki sposób podda pod uchwałę Izby ustęp ostatni §-fu 4, a Izba zgadza się na ten sposób głosowania.

Izba odrzuca ostatni ustęp §-fu 4 według stylizacji p. Maryewskiego, który Marszałek poprzednio odczytuje, a oddzielnie uchwała pierwszą część tego ustępu według wniosku komisji tj. uchwała odczytane przez Marszałka słowa: „W tym celu może biuro porozumiewać się z biurami w kraju za wiedzą biura krajowego (§. 13), następnie odrzuca Izba drugą część ostatniego ustępu §-fu 4 według poprawki p. Oleśnickiego, odczytanej poprzednio przez Marszałka, a oddzielnie uchwała tę część ostatniego ustępu §-fu 4 zgodnie z wnioskiem komisji tj. uchwała słowa: „zaś o ile idzie o wysyłanie robotników po za granice kraju, musi to czynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego“, które Marszałek poprzednio odczytał.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Okręg publicznego biura pośrednictwa pracy stanowi obszar jednego powiatu lub gminy miejskiej, względnie połączonych powiatów i gminy miejskiej, dla których biuro jest utworzone.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Koszta założenia i utrzymania biur powiatowych i miejskich pokrywać będą fundusze powiatów, względnie miast, dla których biura założone zostaną.

W razie utworzenia jednego biura dla dwóch lub więcej powiatów, lub też gminy miasta Lwowa i Krakowa i powiatu, stosunek, w jakim te powiaty względnie gminy miast mają się przyczynić do pokrywania kosztów biura, oznaczony zostanie w drodze wzajemnego porozumienia się między interesowanymi Reprezentacjami powiatowymi względnie miejskimi. W razie gdyby porozumienie do skutku nie przyszło, stosunek ten oznaczy Wydział krajowy według własnego uznania.

Na urządzenie i utrzymanie tych biur może Wydział krajowy według własnego uznania udzielać zasiłki w granicach funduszu na ten cel przez Sejm uchwalonego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki i oświadcza, że cofa zgłoszoną do laski marszałkowskiej poprawkę do tego §-fu.

Przemawia p. Mogilnicki i stawia następującą poprawkę:

„§. 6 ma opiewać:

Koszta założenia i utrzymania biur powiatowych i miejskich pokrywać będą fundusze interesentów pracodawców bez regresu do szukających pracy“.

Izba popiera poprawkę p. Mogilnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Mogilnickiego, którą Marszałek odczytuje, a w osobnym głosowaniu uchwała §. 6 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Publiczne biura pracy spełniają swoje zadanie dla szukających pracy i zarobku bezpłatnie.

Od pracodawców wolno pobierać ta ryfową opłatę, której wysokość oznacza Wydział krajowy. Opłaty nie mogą być nigdy na zysk obliczone.

Izba uchwała bez rozprawy §. 7 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Urządzone w myśl niniejszej ustawy publiczne biura pośrednictwa pracy, urzędować będą na podstawie statutów, które określą szczegółowo sposób prowadzenia biura i tok jego urzędowania.

Rada miasta, względnie Rada powiatowa uchwała statut biura pośrednictwa pracy miejskiego, lub powiatowego, w ramach niniejszej ustawy i rozporządzeń wykonawczych. Statuta te, oraz ich zmiany podlegają zatwierdzeniu e. k. Namiestnictwa, po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

Jeżeli biuro powiatowe zaprowadzone będzie w myśl §. 3. orzeczeniem Wydziału krajowego, statut biura uchwała Wydział krajowy, a zatwierdza e. k. Namiestnictwo.

Przemawia p. Mogilnicki i ustawia formalny wniosek.

„§. 8 odsyła się do Wydziału krajowego z wezwaniem przedłożenia ramowego statutu organizacji biur pośrednictwa pracy“.

Marszałek po odczytaniu formalnego wniosku p. Mogilnickiego, zapytuje wnioskodawcę, czy wnosi na odesłanie §. 8 do Wydziału krajowego jako do komisji, czy do Wydziału krajowego, jako do władzy.

P. Mogilnicki oświadcza, że wnosi na odesłanie §. 8 do Wydziału krajowego jako dokomisji.

Marszałek oznajmia, że wobec tego nie może poddać pod uchwałę Izby wniosku p. Mogilnickiego, gdyż regulamin nie dozwala na równoczesne przekazanie tej samej sprawy dwom odrębnym komisjom.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 8 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Publiczne miejskie i powiatowe biura pracy założone przed wejściem w życie niniejszej ustawy w miastach i powiatach, obowiązanych w myśl przepisów niniejszej ustawy do założenia publicznych biur pośrednictwa pracy, mają być urządzone według przepisów tej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Nadzór nad biurami miejskimi i powiatowymi sprawuje Wydział krajowy, stosownie do postanowień ustaw gminnych i ustawy o reprezentacji powiatowej oraz postanowień niniejszej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Gdyby założone w myśl tej ustawy publiczne biuro pracy nie spełniało swoich zadań należycie, Wydział krajowy mocen będzie zażądać od reprezentacji miasta względnie powiatu przeprowadzenia zmian koniecznych w jego urzędowaniu, a ewentualnie przystąpi do zmiany statutu biura, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przewidzianego §. 8 niniejszej ustawy.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe, któreby działały wbrew prze-

pisom ustaw i wydanych dla nich statutów, mogą być przez c. k. Namiestnictwo za porozumieniem się z Wydziałem krajowym zawieszane w urzędowaniu aż do ich reorganizacyi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 11 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Utworzone w myśl niniejszej ustawy publiczne powiatowe biuro pośrednictwa pracy, może być zwinięte czasowo na podstawie uchwały Rady powiatowej zatwierdzonej przez Wydział krajowy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 12 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta i oznajmiwszy, że komisya dodaje do tego paragrafu końcowy dodatek:

§. 13.

Przy Wydziale krajowym będzie utworzone i utrzymywane kosztem kraju, biuro krajowe, którego zadaniem będzie:

a) prowadzić ewidencję podaży i popytu pracy w całym kraju, oraz zbierać i udzielać publicznym biurom pośrednictwa pracy, wiadomości o stosunkach zarobkowych pozakrajowych;

b) pośredniczyć pomiędzy publicznymi biurami całego kraju, oraz ewentualnie z zagranicą, z wykluczeniem bezpośredniego pośredniczenia pomiędzy poszukującymi pracy, a pracodawcami;

c) udzielać informacji i pouczeń co do organizacyi biur, wypracowywać wzorowe statuty, oraz statuty dla poszczególnych publicznych biur miejskich i powiatowych;

d) służyć Wydziałowi krajowemu za organ kontroli i nadzoru nad biurami powiatowymi i miejskimi;

e) opieka nad sprawą wychodźstwa czasowego i stałego poza granice kraju i państwa.

Regulamin dla biura tego wyda Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Izba uchwała bez rozprawy §. 13 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Wszystkie gminy i obszary dworskie obowiązane są na żądanie publicznych biur pośrednictwa pracy współdziałać w ich zadaniach.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi poprawkę, aby do §. 14 dodać końcowy ustęp tej treści: „za zapłatą wynagrodzenia wydatkowanych na ten cel przez gminy i obszary dworskie kosztów“.

Izba popiera poprawkę p. Oleśnickiego, którą Marszałek odczytuje.

Przemawia p. Bobrzyński i stawia następującą poprawkę:

„Do §. 14 dodać ustęp:

Potrzebnych w tym celu druków dostarczy im biuro założone przy Wydziale krajowym bezpłatnie“.

Izba popiera poprawkę p. Bobrzyńskiego.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 14 zgodnie z wnioskiem komisji, dalej odrzuca poprawkę p. Oleśnickiego, którą Marszałek odczytuje, wreszcie uchwała oddzielnie poprawkę p. Bobrzyńskiego.

Sprawozdawca czyta :

§. 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa.

Izba uchwała bez rozprawy §. 15 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowski em o publicznych biurach pośrednictwa pracy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania w następującem brzmieniu :

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim, o publicznych biurach pośrednictwa pracy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje :

§. 1.

Celem ułatwienia znalezienia pracy, służby i zarobku w ogóle z jednej, a robotników i sług wszelkiego rodzaju z drugiej strony, mają być zakładane i utrzymywane w kraju publiczne biura pośrednictwa pracy.

§. 2.

Gminy miast Lwowa i Krakowa obowiązane są założyć i utrzymywać publiczne biura pośrednictwa pracy.

§. 3.

Powiatowe publiczne biura pośrednictwa pracy mają być założone i utrzymywane przede wszystkim w tych powiatach, których Rady powiatowe uchwalą utworzenie takich biur, a następnie w tych powiatach, w których Wydział krajowy po wysłuchaniu opinii Rady powiatowej uzna potrzebę założenia takiego biura.

Wydział krajowy może także po wysłuchaniu opinii właściwych Rad powiatowych uznać potrzebę założenia takiego publicznego; wspólnego biura dla dwóch lub kilku sąsiadujących powiatów, ewentualnie, dla gminy miast Lwowa i Krakowa i powiatu po wysłuchaniu Rady miasta i Rady powiatowej.

§. 4.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe mają za zadanie w interesie poszukujących pracy i pracodawców zamieszkałych w okręgu biura;

1. utrzymywać ewidencję popytu i podaży wszelkiego rodzaju pracy :

2. Udzielać interesowanym wiadomości o stosunkach zarobkowania w kraju i zagranicą ;

3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy.

W tym celu może biuro porozumieć się z biurami za wiedzą biura krajowego (§. 13.) zaś o ile idzie o wysyłanie robotników poza granice kraju, musi to czynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego.

§. 5.

Okręg publicznego biura pośrednictwa pracy stanowi obszar jednego powiatu lub

gminy miejskiej, względnie połączonych powiatów i gminy miejskiej, dla których biuro jest utworzone.

§. 6.

Koszta założenia i utrzymania biur powiatowych i miejskich pokrywać będą fundusze powiatów, względnie miast, dla których biura założone zostaną.

W razie utworzenia jednego biura dla dwóch lub więcej powiatów, lub też gminy miasta Lwowa i Krakowa i powiatu, stosunek, w jakim te powiaty względnie gminy miast mają się przyczynić do pokrywania kosztów biura, oznaczony zostanie w drodze wzajemnego porozumienia się między interesowanymi Reprezentacjami powiatowymi względnie miejskimi.

W razie gdyby porozumienie, do skutku nie przyszło, stosunek ten oznaczy Wydział krajowy według własnego uznania.

Na urządzenie i utrzymanie tych biur może Wydział krajowy według własnego uznania udzielać zasilki w granicach funduszu na ten cel przez Sejm uchwalonego.

§. 7.

Publiczne biura pracy spełniają swoje zadanie dla szukających pracy i zarobku bezpłatnie.

Od pracodawców wolno pobierać taryfową opłatę, której wysokość oznacza Wydział krajowy. Opłaty nie mogą być nigdy na zysk obliczone.

§ 8.

Urządzone w myśl niniejszej ustawy publiczne biura pośrednictwa pracy, urządzać będą na podstawie statutów, które określają szczegółowo sposób prowadzenia biura i tok jego urzędowania.

Rada miasta, względnie Rada powiatowa uchwała statut biura pośrednictwa pracy miejskiego, lub powiatowego, w ramach niniejszej ustawy i rozporządzeń wy-

konawczych. Statuta te, oraz ich zmiany podlegają zatwierdzeniu c. k. Namiestnictwa, po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

Jeżeli biuro powiatowe zaprowadzone będzie w myśl §. 3. orzeczeniem Wydziału krajowego, statut biura uchwała Wydział krajowy, a zatwierdza c. k. Namiestnictwo.

§. 9.

Publiczne miejskie i powiatowe biura pracy założone przed wejściem w życie niniejszej ustawy w miastach i powiatach, obowiązanych w myśl przepisów niniejszej ustawy do założenia publicznych biur pośrednictwa pracy, mają być urządzone według przepisów tej ustawy.

§. 10.

Nadzór nad biurami miejskimi i powiatowymi sprawuje Wydział krajowy, stosownie do postanowień ustaw gminnych i ustawy o reprezentacji powiatowej oraz postanowień niniejszej ustawy.

§. 11.

Gdyby założone w myśl tej ustawy publiczne biuro pracy nie spełniało swoich zadań należycie, Wydział krajowy mocen będzie zażądać od reprezentacji miasta względnie powiatu przeprowadzenia zmian koniecznych w jego urządzeniu, aby zapewnić prawidłowy tok jego urzędowania, a ewentualnie przystąpi do zmiany statutu biura, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przewidzianego §. 8. niniejszej ustawy.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe, któreby działały wbrew przepisom ustaw i wydanych dla nich statutów, mogą być przez c. k. Namiestnictwo za porozumieniem się z Wydziałem krajowym zawieszony w urzędowaniu aż do ich reorganizacji.

§. 12.

Utworzone w myśl niniejszej ustawy publiczne powiatowe biuro pośrednictwa pracy, może być zwinięte czasowo na pod-

stawie uchwały Rady powiatowej zatwierdzonej przez Wydział krajowy.

§. 13.

Przy Wydziale krajowym będzie utworzone i utrzymywane kosztem kraju, biuro krajowe, którego zadaniem będzie:

a) prowadzić ewidencję podaży i popytu pracy w całym kraju, oraz zbierać i udzielać publicznym biurom pośrednictwa pracy, wiadomości o stosunkach zarobkowych pozakrajowych;

b) pośredniczyć pomiędzy publicznymi biurami całego kraju, oraz ewentualnie z zagranicą, z wykluczeniem bezpośredniego pośredniczenia pomiędzy poszukującymi pracy, a pracodawcami;

c) udzielać informacyi i pouczeń co do organizacyi biur, wypracowywać wzorowe statuty, oraz statuty dla poszczególnych publicznych biur miejskich i powiatowych;

d) służyć Wydziałowi krajowemu za organ kontroli i nadzoru nad biurami powiatowymi i miejskimi;

e) opieka nad sprawą wychodźstwa czasowego i stałego poza granice kraju i państwa.

Regulamin dla biura tego wyda Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§. 14.

Wszystkie gminy i obszary dworskie obowiązane są na żądanie publicznych biur pośrednictwa pracy współdziałać w ich zadaniach.

Potrzebnych w tym celu druków dostarczy im biuro, założone przy Wydziale krajowym, bezpłatnie.

§. 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa.

Sprawozdawca czyta: oświadczywszy, że komisya dodaje do rezolucyi I. 1 końcowy dodatek tak, że rezolucye opiewają:

R e z o l u c y e.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

I. 1. aby zbadał, czy istniejące w kraju przedsiębiorstwa stręczenia pracy ściśle odpowiadają warunkom udzielonego konsensu i przepisów obowiązujących ustaw i stosownie do wyniku badania postąpił; „i ażeby przy załatwieniu podań o nowe koncesyje przepisów określających warunki udzieleniom koncesyi ściśle przestrzegał;“

2. aby pokątnych stręczycieli pracy ściśle i obowiązujące przepisy stosował do nich z całą surowością;

3. ażeby przy robotach wykonywanych przez c. k. Rząd posługiwały się tegoż organa wykonawcze publicznymi biurami pośrednictwa pracy;

4. aby wyjednał w drodze ustawodawczej uwolnienie od opłaty pocztowej korespondencyi publicznych biur pośrednictwa pracy.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił bezwłocznie kroki do utworzenia krajowego biura pośrednictwa pracy.

Marszałek ctwierza rozprawę ogólną.

Przemawia p. Małachowski i cofa postawioną rezolucyę osobną w tej sprawie.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Mogilnicki.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Komisarz rządowy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy rezolucyę I. 1, 2, 3, 4, następnie rezolucyę II., głosując nad każdą z tych rezolucyj osobno, które p. sprawozdawca po kolei odeczytnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o stanie szkół średnich w roku 1900/1901 i 1901/1902 na podstawie sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej, o stanie szkół średnich z lat 1900/1901 i 1901/1902 przyjmuje Sejm do wiadomości.

II. Sejm przyjmuje z uznaniem do wiadomości oświadczenie złożone przez reprezentanta władzy szkolnej w komisji szkolnej że władza szkolna zdaje sobie w zupełności sprawę z grozy i niebezpieczeństwa, jakie z powodu agitacji socjalnych i politycznych zagraża interesowi szkoły i młodzieży i że gdyby agitacja ta między młodzieżą szkolną nie miała rychło ustać w zupełności, władza szkolna „nie cofnie się przed najenergiczniejszymi środkami, aby z rozwagą i spokojem ale stanowczo położyć jej tamę“.

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby w miarę spodziewanego przybytku sił nauczycielskich zakładał nowe szkoły średnie.

IV. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby oprócz zakładania nowych szkół średnich, zastanowił się nad niezwykłym a jednostronnym napływem młodzieży do gimnazjów w Galicyi i tak przez szybsze zakładanie szkół z kierunkiem praktycznym, jak przez inne uregulowanie uprawnień uczniów szkoły takie kończących, zapobiegł szkodliwym skutkom, jakie dla młodzieży kończącej uniwersytet, mógłby wywołać nadmiar kandydatów na ograniczoną liczbę posad w zawodach wymagających studiów gimnazjalnych, względnie uniwersyteckich.

V. Wzywa się c. k. Rząd, aby ustanowił większą liczbę posad krajowych Inspektorów szkół średnich.

VI. Wzywa się c. k. Rząd, aby naukę religii uczynił przedmiotem egzaminów dojrzałości.

VII. Wzywa się c. k. Rząd, aby naukę historii kraju rodzinnego uczynił obowiązkową w gimnazyjach.

VIII. Wzywa się c. k. Rząd, iżby przy szkołach średnich zaprowadził dozór nad zdrowiem uczniów, przez ustanowienie lekarzy szkolnych.

Tem samem załatwione są petycje: miasta Gorlic l. 2073; miasta Jaworowa l. 1067; Wydziału powiatowego w Rawie ruskiej l. 664; Wydziału Rady powiatowej w Tarnobrzegu l. 2669.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia ks. Arcybiskup Theodorowicz.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd!

a) ażeby obmyślił i przeprowadził środki celem skuteczniejszej nauki języka niemieckiego w szkołach średnich;

b) ażeby przeprowadził reformę nauki języka ruskiego w szkołach realnych w ten sposób, by język ten był przedmiotem nauki już od pierwszej klasy;

e) ażeby postarał się o zaspokojenie potrzeb religijnych uczułów gr. kat. obrządku w gimnazyjach Galicyi zachodniej, przy których gr. kat. katecheci nie są ustanowieni — przez ustanowienie wspólnego katechety dla kilku gimnazyjów, któryby po kilka tygodni w roku w każdym gimnazjum, młodzież gr. kat. z przepisami liturgicznymi wedle obrządku gr. kat. mógł zaznajomić i dla tychże funkcyj duchowne wedle obrządku gr. kat. mógł sprawować;

d) ażeby przeprowadził zmianę w planie naukowym gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie w ten sposób, by religia

gr. kat. w tem gimnazyum była w ruskim języku wykładana — i

e) by jak najrychlej przystąpił do budowy budynku celem pomieszczenia gimnazyum Eranciszka Józefa w Tarnopolu.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania interpelacyi.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a c y a

do Pana c. k. Komisarza Rządowego.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd dlaczego nie przystąpił dotychczas do wykonania licznych uchwał Wysokiego Sejmu w przedmiocie zmiany względniejszego wykonania ustawy o księgosuszu z dnia 29. lutego 1880 Nr. 37 Dz. p. p. i rozporządzenia Ministerstwa z dnia 12. kwietnia 1880 Nr. 36 Dz. u. p. Odnosne całkiem słuszne skargi i zażalenia włościan są już od roku 1895 przedmiotem częstych obrad Wysokiego Sejmu. — C. k. Rząd jednak pomimo danych przyrzeczeń, dotychczas żadnej akcyi w tym kierunku nie przedsięwziął a jeśli jakie, tylko przedwstępne badania poczynił, postępują one nadzwyczaj powol-

nym krokiem, choć sprawa ta jest dla gospodarzy włościańskich mieszkających w powiatach granicznych, pierwszorzędnej wagi wyczekują jej załatwienia z wielkiem upragnieniem, czego najwymowniejszym dowodem ustawiczne skargi i petyeje.

Lwów, 14. października 1903.

Interpelant:
poseł Jerzy Baworowski

Skołyszewski, M. Urbański, Lityński, Kramarczyk, Vivien, Białoskórski, Staruch, Huryk, Oleśnicki, Michałowsski, Bynownikowski, W. Dzieduszycki, Korytowski, Szayer, Fedorowicz, Garapich, Mycielski, Czaykowski, Paygert, Mosysa, Horodyski, Stojalowski, Potoczek, Götz, Sękowski, Krzysztofowicz, J. Urbański, Zaleski, Płocki, Z. Skrzyński, M. Torosiewicz, T. Cieński, Trzeciecki.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 15. października 1903 godzina 10. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 4 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

34. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 15. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś i Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dr. Płażek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego drugiego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzydziestego trzeciego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 15. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3126, 3128 do 3134, 3136--3138, 3140, 3142--3145.

Komisji szkolnej Ls. 3135, 3139.

Komisji drogowej Ls. 3141.

Komisji przemysłowej Ls. 3127.

Komisji dla ustawy o biurach pracy Ls. 3155--3159.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3150--3154.

Po odczytaniu petycji Ls. 3142 Zwierzchności gminnej w Wojkowie o pokrycie kosztów utrzymania Maryi Brodt w domu podrzuczków w Budapeszcie w kwocie 467 K. 16 h. z funduszków krajowych, przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3143 Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Białej o subwencję, przemawia p. Kramarczyk popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. ks. Lubomirski czyta :

Interpelacya

posła Krempey i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie księży wikaryuszków.

Istotnie nie da się zaprzeczyć, że księży wikaryusze zostawieni są na pastwę losu, płaca bowiem nie jest wystarczającą na ich utrzymanie i życie. Pensya wikarego wynosi 300 zlr., a więc jest niższą niż służb rządowych, żandarmów, policyantów. Pensyę tę pobiera wikary z dołu, jak dzienny robotnik, pobiera ją wtedy tylko, gdy jest w czynnej służbie; w razie choroby pensya się mu zamyka i puszcza się go na zieloną paszę. Także w razie przeniesienia nie pobiera pensyi za te dni, których koniecznie użyć musiał na przeniesienie się z jednej posady na drugą. Przenosiny wikarych odbywają się bardzo często i to na ich własny koszt. Na zażalenie księży wikarych w tej sprawie wnoszone otrzymują radę: „Nie miejcie żadnych gratów“. Wprawdzie płaca ich jest jeszcze do wspomnianej pensyi dotowaną w tak zwanych „jura stolae“, w którym to wypadku wikary często zależni są od ks. proboszczów, tak, że ten pobór bardzo mało wikarym przynosi.

Natomiast zostawieni są na łaskę parafian samych, włościan, którzy już powoli od dobrowolnych datków się usuwają, z tego powodu, że coraz większa nędza lud przyciska i różne katastrofy elementarne, a ciężary publiczne wzrastają, zwłaszcza, że lud ten ma coraz większe wymagania, tak co do ubrania, wychowania, jak i żywienia. Te dobrowolne datki są dla parafian uciążliwe, dlatego zdarzają się wypadki, że parafianie dawać ich nie chcą, podobnie jak od dawna nie dają ich obszary dworskie, zwalając cały ciężar utrzymania wikarych na gminy. Dla samych zaś ks. wikarych jest to rzeczą niestosowną, wysoce upokarzającą, aby po tylu latach nauki jak żebrak włóczył się od domu do domu za snopkami, miarką zboża, kartoflami i t. p. Są zaś wypadki, że wikary wolą się zrzeknąć tego dochodu, aniżeli po wsi żebrac. Oprócz tego, co powyżej nadmieniałem, mieszkania wikarych

w niektórych miejscowościach znajdują się przeważnie w złym stanie, są wilgotne, zarażone grzybem, które ujemnie wpływają na ich zdrowie.

Wszystkie więc te dobrowolne datki parafian powinny być zniesione, a ks. wikarym odpowiednia dotacya z funduszu religijnego przyznana, który został przez Rząd utworzony z zabranych około 115 milionów! zlr. z Galicyi z dóbr kościelnych ruchomych i nieruchomych. (Tyle bowiem, t. j. około 115 milionów wynosił w początkach fundusz religijny dla Galicyi).

Wobec tego zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd;

1) Czy nie uznaje za stosowne zbadać dokładnie położenie materialne ks. wikarych, przyznanie im stosownej dotacyi do ich zawodu z funduszu religijnego?

2) Gdzie się podziewają owe 115 milionów zabrane w Galicyi z dóbr kościelnych i na co są obracane?

3) Czy i kiedy nastąpi reforma tak co do unormowania wynagrodzenia księży wikarych ze wspomnianego funduszu, płatnych zawsze z góry, a nie z dołu miesiąca, jako też co do dobrowolnych datków parafian?

Lwów dnia 15, października 1893.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Bojko, Stapiński, Bohaczewski, Korol, Barabasz, Staruch, Oleśnicki, Mazikiewicz, Huryk, Tomaszewski, Bujnowski, Wilczkiewicz, Stojalowski, Szajer, W. Skolyszewski.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie napisów na publicznych budynkach państwowych w Bolechowie, powiatu doliniańskiego.

W Bolechowie na c. k. salinach orzeł, tudzież wszystkie napisy na budynkach i wewnątrz budynków są wyłącznie polskie,

a do tego czewonemi literami na białem tle. W nowozbudowanym c. k. Sądzie bolechowskim podawano teraz nowe napisy nad kancelaryami urzędników wyłącznie polskie. Na c. k. Urzędzie podatkowym i c. k. Straży skarbowej orzeł ma napis tylko polski. Na c. k. Urzędzie pocztowym napisy na orle i wewnątrz budynku są wyłącznie polskie. W końcu w szkole bolechowskiej napisy nad klasami są wyłącznie polskie. Tak samo na c. k. Zarządzie lasów i domen, jak i c. k. Szkole dla leśniczych. Wobec tego zapytują podpisani: Czy gotów jest c. k. Rząd te uczucia narodowe ruskiej ludności obrażającą anomalię usunąć i ruskie napisy na publicznych budynkach państwowych w Bolechowie jak najspieszniej umieścić?

Bohaczewski,
interpelant.

Korol, Oleśnicki, Krempa, Huryk, Ostapczuk, Stapiński, Barabasz, Staruch, Stojałowski, Barwiński, Mazikiewicz, Szajer, Ochrymowicz, Mogilnicki.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła Starucha i towarzyszy w sprawie pobierania myta na drodze rządowej od Sanoka koło Liska do Baligrodu i Węgier, powiatu liseckiego.

Pomimo, że myta na drogach rządowych dawno są zniesione, ludność powiatu liseckiego musi jeszcze na drodze państwowej od Sanoka koło Liska do Baligrodu i Węgier opłacać myta na następujących rogatkach: Lisko, Hoczew, Baligród, Cisna, i t. d.

Wobec tego zapytują podpisani: Jak potrafi c. k. Rząd takie swoje bezprawne postępowanie usprawiedliwić i czy gotów nieprawne rogatki i myta na drodze rządowej od Sanoka koło Liska do Baligrodu i Węgier jak najprędzej znieść?

Staruch
interpelant.

Wilczkiewicz, Bohaczewski, Oleśnicki, Korol Mazikiewicz, Dr. Mogilnicki, Glidziuk,

Bojko, Krempa, Barabasz, Szajer, Huryk'
Ostapczuk, Barwiński.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu na 3 dni p. Czartoryskiemu i dodaje, że Izba z radością przyjmie tę wiadomość, że przykry wypadek zaśląbnięcia ks. Czartoryskiego nie pociągnął za sobą groźniejszych następstw.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należyciowości.

Sprawozdawca p. Glidziuk, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji podatkowej

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaopatrzenia dla rodziny ś. p. Grzegorza Bubesa, stróża przy Wydziale krajowym.

P. Glidziuk w zastępstwie sprawozdawcy p. Wereszczyńskiego, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tarnawskiego o utworzeniu w Przemyśle filii s. k. gimnazjum.

Przemawia p. Tarnawski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Maissa w sprawie rekonstrukcji salin galicyjskich.

Przemawia p. Maiss uzasadniając swój wniosek, a pod względem reformalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Federowicza o wykonywanie wszelkich robót publicznych drogą publicznej konkurencji i o ile możliwości przez siły krajowe.

Przemawia p. Federowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Skole na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszezyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Skole powiatu Stryjskiego na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiekiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie Skole zezwala się na pobór przez przeciąg lat dziesięciu opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego po cztery (4) korony rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze, oraz wskazanie wydatków, w których dozwołonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy do celów wojskowych utrzymywane.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji szkolnej, o stanie szkół średnich w roku 1900/1 i 1901/2.

Przemawia p. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej Dr. Płazek.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisanani są posłowie: Szponder, Dzieduszycki Wojciech, Tomaszewski, Rotter, rektor politechniki Kępiński, pp. Mogilnicki, Fruchtmann, i udziela głosu w sprawie formalnej p. Stadnickiemu.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany p. Szponder.

Przemawia zapisany p. Dzieduszycki Wojciech.

Przemawia zapisany p. Tomaszewski.

Przemawia zapisany p. Rotter

Przemawia zapisany rektor Politechniki p. Kępiński.

Marszałek oznajmia, że p. Mogilnicki zrzekł się głosu i udziela głosu p. Fruchtmanowi.

Przemawia zapisany p. Fruchtman.

Marszałek oznajmia, że z powodu zwołania komisyj na 4 po południu ma zamiar zamknąć posiedzenie, a p. Wilczkiewiczowi odpowiada, że głosu dla sprostowania faktu udzieli zgłaszającym się po przemówieniu sprawozdawcy.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 16. października 1903 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 minut 30 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

35. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 16. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego trzeciego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzydziestego czwartego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 16. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3169, 3173, 3176, 3179.

Komisji szkolnej Ls. 3166, 3170, 3171, 3175.

Komisji prawniczej Ls. 3174.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 3167, 3172.

Komisji drogowej Ls. 3177.

Komisji przemysłowej Ls. 3168.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta;

W n i o s e k.

Ze względu, że gmina Wilkowyja, była aż do roku 1870 samoistną, katastralną gminą. Ze względu, że władze administracyjne bez uchwały Sejmu, ani bez żadnego rozporządzenia w tym względzie władz krajowych, samowolnie gminę Wilkowyja do związku gminy Malawy przyłączył, która z tego powodu wielkie koszta na rzecz gminy Malawy ponosić musi. Ze względu, że gmina Wilkowyja jeszcze w roku 1902 wniosła petycję do Wysokiego Sejmu przez Jasnien Wielmożnego Pana posła Stanisława Jędrzejowicza o przywrócenie jej prawa samoistnej gminy;

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w drodze właściwej rzecz zbadał i gminie

Wilkowyji samowolnie odebrane prawa samostnej gminy przywrócił.

We Lwowie, dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

Skolyszewski, Zd. Skrzyński, Mazikiewicz, Potoczek, Bohaczewski, Bojko, Ostapczuk, Krempa, Huryk, Wilezkiewicz, Stojalowski, Szwed, Kramarczyk, St. Jędrzejowicz, Szponder, Oleśnicki, Barwiński, Korol, Barabasz, Staruch.

W n i o s e k.

Zważywszy, że w środkowej Galicyi, t. j. między Przemyślem a Tarnowem, nie ma ani jednej niższej szkoły rolniczej, a synowie włościan powiatów środkowej Galicyi bardzo chętnie uczą się gospodarstwa, lecz ze względu na dość znaczną odległość, do szkół niższych rolniczych nie mogą ze względu na koszta podróży z nich korzystać;

zważywszy, że szkoła rolnicza w danej okolicy bardzo dodatnio wpływa na rozwój miejscowego rolnictwa.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozważę zakupno obszaru dworskiego Niechobszu, Raclawówki lub Mielocina w powiecie rzeszowskim i tamże w jaknajkrótszym czasie niższą szkołę rolniczą założył.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

Korol, Szwed, Potoczek, Kramarczyk, Bohaczewski, Mazikiewicz, St. Jędrzejowicz, Skolyszewski, Krempa, Bojko, Szponder, Zd. Skrzyński, Oleśnicki, Barwiński, Barabasz, Staruch, Stojalowski, Ostapczuk, Huryk, Wilezkiewicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że brzegi i namuliska rzeki Wisłoka płynącej przez powiaty: Strzy-

żowski, Rzeszowski i Łańcucki bardzo obfitują w tak zwaną słodką lozinę.

Zważywszy, że gospodarze gmin Staromieścia, Nowej wsi Zaczerskiej, Terliczki i Łukawca trudnią się wyrobem półkoszyków i pojedynczych koszów, jako przemysłem domowym.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wdrożył potrzebne kroki, celem założenia szkoły koszykarskiej w jednej z powyższych miejscowości.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

Szwed, Korol, Potoczek, Kramarczyk, Bohaczewski, Mizikiewicz, Skolyszewski, Krempa, Oleśnicki, Barwiński, Barabasz, Zd. Skrzyński, Staruch, Stojalowski, Ostapczuk, Huryk, Stan. Jędrzejowicz, Ad. Jędrzejowicz, Bojko, Szponder, Wilezkiewicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że gminy Świleza, Dąbrówka, Mrówla, Bratkowice, Rndna wielka, w porozumieniu z dworami wniosły petycję do Rady Państwa jeszeze w roku 1901 o otworzenie przystanku dla pociągów osobowych w gminie Świlezy, co dotychczas nie nastąpiło.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd, aby stację kolejową dla pociągów osobowych w gminie Świlezy z dniem 1. stycznia 1904 otworzył.

Lwów, dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

Glidziuk, Szwed, Bojko, Krempa, Potoczek, Kramarczyk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Skolyszewski, Szponder, Stojalowski, Korol, Skrzyński, Oleśnicki, Barwiński, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Huryk, Wilezkiewicz.

W n i o s e k.

Ze względu, że fundusze kraju naszego są bardzo szczupłe; ze względu, że przeróżne zbytki, jakoto samochody, automaty, fonografy i przeróżne samogrające instrumenta przynoszą ich posiadaczom, jakoto: restauratorom, cukiernikom i kawiarzom okazałe zyski, a w kraju naszym brak wszelkiej oświaty;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wyjednał u rządu krajowego odpowiedni projekt do ustawy, celem opodatkowania wyż wymienionych zbytków i Sejmowi na najbliższej sesji do uchwalenia przedłożył. Uzyskane pieniądze obraca się na oświatę ludową.

Lwów, dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca:
Szajer.

Skołyszewski, Oleśnicki, Korol, Barwiński, Barabasz, Staruch, Ostapeczuk, Huryk, Wilczkiewicz, Bojko, Potoczek, Szwed, Kramarezyk, Stojalowski, Krempla, Szponder, Mazikiewicz, Bohaczewski.

W n i o s e k.

Ze względu, że ćwiczenia wojskowe rezerwistów przy c. k. obronie w 11 i 12 roku, są dla takowych bardzo uciążliwe; a nawet zdrowiu w wysokim stopniu szkodliwe, armia zaś z nich żadnego pożytku nie odnosi, dalej zważywszy, że przy c. k. wojsku liniowym ćwiczenia rezerwistów odbywają się do 10 roku tylko przez dni 13, a przy c. k. obronie krajowej przez cały miesiąc, co jest również nie słusznem i niepotrzebnem

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. rząd krajowy, aby wystarał się u c. k. rządu centralnego, względnie ministerstwa obrony krajowej, ażeby powoływania rezerwistów do ćwiczeń wojsko-

wych w 11 i 12 roku służby zupełnie zaprzestano, a ćwiczenia rezerwistów do 10 roku służby odbywały się tak samo przy c. k. obronie krajowej, jak to jest przy armii liniowej.

We Lwowie, dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

St. Jędrzejowicz, Krempla, Oleśnicki, Barwiński, Barabasz, Staruch, Korol, Bojko, Ostapeczuk, Kramarezyk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Szponder, Stojalowski, Skołyszewski, Szwed, Huryk, Záz. Skrzyński, Potoczek, Glidziuk.

W n i o s e k.

Ze względu, że prawie wszyscy adwokaci nie trzymają się ustawy, która im wyznacza pewne honorarium za czynności adwokackie, ale daleko większe pobierają wynagrodzenia, a nawet często dopuszczają się prawdziwych zdzierstw, a obecna ustawa o taksie jest dla chłopca niejasną i niezrozumiałą;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się rząd, aby taryfę adwokacką zreformował i ściśle jej przestrzeganie zabezpieczył.

Lwów, dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

Glidziuk, Barwiński, Barabasz, Staruch, Ostapeczuk, Szwed, Huryk, Wilczkiewicz, Krempla, Bojko, Mazikiewicz, Bohaczewski, Szponder, Kramarezyk, Potoczek, Skrzyński, Skołyszewski, Stojalowski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że ludność najbiedniejsza, bo wiejska i małomieszczańska, z powodu długotrwałych słoń, zebrała mało paszy dla inwentarza i to na pół przegnęła, zatem

do użytku niezdatnej a nawet zdrowiu inwentarza szkodliwej;

zważywszy, że nawet w tych wszystkich powiatach, gdzie nie było nadzwyczajnych szkód elementarnych, ludność wiejska z obawy, że nie wyżywi, już teraz inwentarz wysprzedaje;

zważywszy, że sama ludność wycieńczona niedostatkiem i dla siebie soli kupić nie jest w stanie,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wyjednał u rządu centralnego, aby sól będącą po cenach produkeyi, względnie po cenach takich, po jakich rząd sprzedaje sól dla fabryki soli w Szczakowej, wszystkim gminom i obszarom dworskim kraju, które tego zażądataj, dostateczną ilość rzeczonyj soli sprzedał.

We Lwowie, 16. października 1903.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

Bojko, Oleśnicki, Barabas, Korol, Staruch, Ostapczuk, Szponder, Kramarczyk, Huryk, Szwed, Potoczek, Bohaczewski, Mazikiewicz, Krempa, Stojałowski, St. Jędrzejowicz, Zd. Skrzyński, Wilczkiewicz, Barwiński.

Wniosek

w sprawie regulacyi pensyj księży wikarych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, mając zupełną świadomość losu księży wikarych w kraju pod względem materyalnym, że są lieho płatni i mają nader szczupłe dochody z jura stolae i tak zwanych missaliów, że te dochody w dzisiejszych czasach z każdym rokiem maleją, tak że niższemu duchowieństwu u nas żagraża w przyszłości formalna nędza i połączonej z nią, jak wszędzie brak kandydatów do stanu duchownego i upadek w społecznej moralności — wzywa c. k. Rząd, ażeby się nad losem księży wi-

karych w naszym kraju zastanowił i jak najspieszniej przystąpił do regulacyi ich pensyj.

We Lwowie, dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca:
St. Potoczek w. r.

Wilczkiewicz, Szwed, Stojałowski, Kramarczyk, Krempa, Szajer, Cieński, Maiss, Huryk, Barabas, Oleśnicki, Bohaczewski, Tomaszewski, Korol, Trzecieski, Garapich, Staruch, Merunowicz, Żardecki, Hupka, Mars, Lubomirski, Fiałek, Skołyżewski, Szponder, Mazikiewicz, Sękowski, Bednarski, Rayski, Huza, Buynowski, Michalski, W. Krański, Z. Skrzyński, Urbański, Baworowski, Götz, Cielecki, Jahl, L. Cieński, Niezabitoski, Paszkowski, Vayhinger, Mycielski, Lipiński, Stanisław Jędrzejowicz, Kozłowski, Brunicki, Vivien.

Interpelacya
do Wysokiego Rządu!

Od najdawniejszych czasów opłacały wszelkie dodatki gminne na rzecz gminy Rawa pięć rustykalnych realności w Rawie a to:

1) realność pod lsp. 2. przedtem śp. Ludwika Goreckiego własna wyk. hip. l. 327 gminy Rawa objęta aż do roku 1896.

2) realność pod lsp. 20. przedtem Józefa Wereszczaka własna wyk. hip. l. 1033 gminy Rawa objęta z wyjątkiem roku 1892 aż do roku 1895.

3) realność śp. Wiktora Bogusławskiego własna wyk. hip. l. 107 gminy Rawa objęta aż do roku 1896.

4) realność pod lsp. 611 przedtem ks. Platona Kurowieckiego własna, wyk. hip. l. 953 gminy Rawa objęta z wyjątkiem lat 1888 do 1892 aż do roku 1895.

5) realność pod lsp. 568 przedtem Iwana Gorącego własna, wyk. hip. l. 954 gminy Rawa objęta aż do roku 1893.

Realności te są rustykalne i jako takie są w księgach gruntowych dla mniejszych posiadłości c. k. Sądu pow. w Rawie intabulowane i nigdy nie należały i do dziś dnia nie należą do obszaru dworskiego. Nagle gdy realności te rustykalne nabył Paweł ks. Sapięha, z niewiadomej przyczyny(?) nie przypisywano im dodatków gminnych, pomimo, że grunta te ze związku gminy nie zostały wyłączone i że Paweł ks. Sapięha nie uzyskał w drodze ustawy, ani w drodze żadnego rozporządzenia Władzy ani na podstawie jakiegokolwiek uchwały Rady gminnej żadnego zwolnienia od opłacenia dodatków gminnych. Wszelkie zażalenia i tak gminy Rawa z dnia 5. lutego 1900 L. 4246 z 14. kwietnia 1900 L. 1212 i 6. sierpnia 1900 L. 2590 w Prezydium c. k. krajowej Dyrekcji skarbu we Lwowie wniesione pozostały bez skutku, tudzież zażalenie Zwierzchności gminnej z dnia 25. października 1901 L. 3522 wprost do c. k. Ministerstwa finansów we Wiedniu wniesione, co zostało bez odpowiedzi, a tylko c. k. krajowa Dyrekcja Skarbu we Lwowie reskrytem z dnia 29. sierpnia 1900 L. 73836 zawiadomiła gminę, iż te dodatki gminne wtedy będą przypisane skoro Zwierzchność gminna wykaże się orzeczeniem Władzy autonomicznej t. j. Wydz. pow. (w tym wypadku orzeczeniem interesowanego Pawła ks. Sapięhy prezesa tego samego Wydziału). Jest to proste pogwałcenie naruszenie ustawy gdyż gmina nie ma obowiązku udowadniać samej ustawy co do obowiązku opłacania dodatków gminnych, tem bardziej iż od najdawniejszych czasów dodatki te pobierała i prawo swoje stale wykonywała, lecz jest obowiązkiem Pawła ks. Sapięhy udowodnić prawomocnem orzeczeniem kompetentnej władzy autonomicznej iż od tych dodatków zwolnionym został, tembardziej, iż te realności do obszaru dworskiego nie zostały wcielone.

Wobec powyższego przedstawienia rzeczy zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

1) Co jest powodem iż zażalenie gminy Rawa przed dwoma laty do c. k. Minister-

stwa finansów wniesione dotąd załatwionem nie zostało?

2) Czy wysoki c. k. Rząd gotów jest odszkodować gminę Rawa za nieprawidłowe odpisanie dodatków gminnych rzeczonych pięciu realności w Rawie przez c. k. Urząd podatkowy w Rawie, względnie czy w najkrótszym czasie gotów jest zarządzić przypisanie i ściągnięcie tych zaległych i bieżących dodatków gminnych na rzecz gminy Rawa.

Lwów, 16. Października 1903.

Interpelant:

J. Bojko w. r.

Krempa, Stapiński, Oleśnicki, Bohaczewski, Huryk, Mazikiewicz, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Barwiński, Huza, Rayski, Jabłoński, Korol, Bujnowski, Szponder.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie bezprawnego ściągania podatku domowo-klasowego względnie czynszowego od Bronisławy Pragłowskiej przez Urząd podatkowy w Ropezycach.

U nas w kraju władze skarbowe robią co się im rzecznie podoba. W urzędach podatkowych, organy wykonawcze, nie stosują się do przepisów czy słusznie, lub niesłusznie, ściągają się od kontrybuentów podatki.

Wprawdzie we wszystkich wypadkach wymiaru należytości, władza dotycząca dostarcza nakazy płatnicze i wolno jest przeciw niesłusznemu wymiarowi wnieść rekurs do 30 dni. Kontrybucenci poniekąd korzystają z tego prawa, niestety ale na załatwienie rekursów w Namiestnictwie i w Dyrekcji skarbu latami spoczywających do czekać się nie mogą. A że rekurs nie wstrzymuje egzekucji wymiaru, egzekutorowie ściągają nieraz najniesłuszniej wrzeczono zaległe podatki i należytości skarbowe.

Otóż tak się dzieje w c. k. Urzędzie podatkowym w Ropczycach a rozumie się i gdzieindziej na dowód niechaj posłuży przytoczony fakt:

Bronisława Pragłowska z Ropczyc pozostała z czworgiem dzieci wdowa od kilkunastu lat, administratorka części majątku po śp. Janie Pragłowskim, posiada realność pod Nr. domu 137 parcelę gruntową 2305 sześciomorgową niwę z czego opłaca czystego podatku 7 złr. 69 ct. Następnie posiada ona pod Nr. domu do L. 41 kar. ks. gr. zabudowania gospodarze na parcelach 36. i 82. o powierzchni 53 a. 16 m. z której to własności opłaca czystego podatku 6 złr. 86 ct. wreszcie posiada do L. 36 k. ks. gr. dom pod Nr. 110 i cztery parcele grntowe z czego opłaca czystego podatku 7 K. 58 h.

A więc posiadała Bronisława Pragłowska trzy zabudowania gospodarze tj. pod Nr. 137, 41 i 110 do roku 1899 w którym to ten dom ostatniego numeru sprzedała, wskutek czego została właścicielką tylko dwóch gospodarstw pod Nr. 137 i 41. Nigdy jednak nie posiadała czwartego gospodarstwa pod Nr. 169 ani jej mąż ś. p. Jan Pragłowski od którego to c. k. Urząd podatkowy przez lat 12-cie pobiera podatek domowo-klasowy względnie czynszowy i najniesprawiedliwiej egzekwuje.

Dodać należy, że Bronisława Pragłowska żadnego domu od lat czterech nie wdzierżawia, a mimo to za ów fikcyjny numer 169 od roku około 1875 podatku w łącznej kwocie 140 koron zapłaciła, pomimo wszelkich ustnych i pisemnych próśb, rekursów, urgensów i t. d. ze strony pokrzywdzonej wnoszonych do odnośnych władz.

Faktem jest wedle tego jak zeznaje Pragłowska, iż dom pod Nr. 169 znajduje się w posiadaniu Terleckiego w Ropczycach i że w roku 1897 w listopadzie na rzecz pod powyższym numerem, egzekutor podatkowy zabrał takowej wszystką pościel która wskutek tego przeziębwszy się za-

chorowała ciężko i mało życiem nielegalności organów Rządowych nie przepłaciła.

Takie wypadki są na porządku dziennym.

Wobec czego podpisani zapytują J. W. Pana Komisarza rządowego:

1. Czy J. W. Panu Komisarzowi rządowemu wiadomo jest o podobnym wypadku jaki ma miejsce w Urzędzie podatkowym w Ropczycach;

2. Co zamierza J. W. Pau Komisarz rządowy uczynić, ażeby ukrócić samowolę wspomnianego organu wykonawczego;

3. Czy i kiedy uzna za stosowne zarządzić dochodzenia z Urzędu, w sprawie niesłusznie ściągniętego podatku z Nr. 169 od Bronisławy Pragłowskiej w Ropczycach jakiego nigdy nie posiadała i zwrotu tegoż podatku za lat 12-cie.

Lwów, 16. października 1903.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Wilczkiewicz, Tarnawski, Tomaszewski, Buynowski, Ostapezuk, Staruch, Barabasz, Oleśnicki, Bojko, Stojałowski, Korol, Bohaczewski, Mazikiewicz, Huryk.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

O wybudowanie mostów, na rzece Sole w gminach Cisiec i Żywiec stary, powiatu żywieckiego dopominają się mieszkańcy tychże gmin, z tego powodu, że przez regulacyę rzeki Soły koryto wodne zostało zwężone i rzeka tak zgłębiona, że właściciele gruntów nie będą mogli ani ziemio- płodów z grntów za rzeką położonych do swych zabudowań sprowadzić, ani też pastuchów z bydłem na pastwiska leżące po drugiej stronie rzeki — bez narażenia się na wszelkie niebezpieczeństwo — przeprawić. Gdy sprawa ta jest bardzo ważna i pilna, bo przy częstem przeprawianiu się ludności przez pogłębioną rzekę, tak z bydłem na pastwisko, jak i z furami gospo-

darczemi lada chwila mogą nastąpić niebezpieczne wypadki utonięcia — gminy dotyczące nie są w stanie takich mostów budować, dlatego w interesie bezpieczeństwa ludności tych gmin, zapytnją podpisani:

Czyli i kiedy Wysoki Rząd przystąpi do budowy mostów na rzece Sole w gminach Cisiec i Żywiec stary?

Lwów, dnia 10. października 1903.

Interpelant:
W. Szwed w. r.

Kramarczyk, Potoczek, Oleśnicki, Barabasz, Staruch, Bojko, Krempa, Wilczkiewicz, Szajer, Szponder, Żardecki, Korol, Mazikiewicz i Skolyszewski.

I n t e r p e l a c y a
do

Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza
Rządowego
we Lwowie.

W roku 1897 w miesiącu grudniu została przeprowadzona rozprawa konkurencyjna na probostwie w Międzybrodziu lipnickim celem wystawienia nowej wikaryjki oraz bielnie kościoła której koszt wynosił kwotę 3.000 koron z teje sumy wedle repartyeyi przypadło do zapłacenia c. k. Rządowi jako patronowi w teje parafii kwotę około 500 koron z tego też widać tytuł i powodu c. k. Starostwo bialskie trzymało u siebie dotyczące akta przez całe dwa lata zanim przystąpiło do repartyeyi rzeczony sumy, dopiero kiedy po długich chodzeniach i prośbach tamtejszy ksiądz proboszcz i wszyscy parafianie zagrozili wniesieniem interpelacyi przez posłów obstrukcyjnych w Radzie państwa we Wiedniu natenczas dopiero c. k. Starostwo bialskie zdecydowało się ostatecznie repartyeyę kosztów budowy załatwić.

Lecz cóż się dalej nie dzieje od czasu tego upłynęło lat 5 parafianie wraz ze swoim obszarem złożyli przypadłą na nich część i za tę kwotę wybudowano wika-

ryjkę, doprowadzono pod dach lecz dalsze dokończenie budowy i oddanie w użytek jest niemożliwe ponieważ c. k. Rząd jako patron swojej części konkurencyjnej pomimo wszelkich zabiegów i usilnych legalnych starań na żaden sposób spłacić nie chce, zaś w tym celu na żadne prośby pisemne i nrgensa z Urzędu parafialnego weale nawet nie odpowiada.

Dlatego w tym wypadku zaniepokojeni są parafianie w Międzybrodziu raz dlatego że c. k. Rząd nie spłacając swojej części konkurencyjnej uniemożliwia wykończenie budowy a powtórę, że wskutek niewykończenia samejże budowy nie ma gdzie parafia pomieścić księdza wikarego w razie nadesłania takowego. Ponieważ przez takie postępowanie c. k. Władz dzieje się nadzwyczajna krzywda tamtejszej parafii wskutek czego jest ogólne narzekanie na postępowanie c. k. Władz politycznych, dlatego podpisani zapytują, w tym wypadku co jest powodem, że parafii w Międzybrodziu lipnickim do tego czasu od lat 7 nie postarano się o wypłacenie datku konkurencyjnego, wreszcie czy i kiedy część ta repartycyjna spłaconą będzie.

Lwów, dnia 15. października 1903.

Interpelant:
Kramarczyk w. r.

Szwed, Potoczek, Mogilnicki, Oleśnicki, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Korol, Mazikiewicz, Glidziuk, Wilczkiewicz, Krempa, Szajer, Maiss, Teodorowicz, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu.

W Wygodzie powiatu dolińskiego na rzece Świecy urządził sobie Br. Popper klauzy do spławiania drzewa.

Ponieważ po spuszczeniu takiej klauzy niemożliwym jest przejechać w bród rzekę Świecę w Czolhanach i objeżdżać trzeba aż na most w Hoszowie, ludność gmin Turza wielka, Belejów-Trościaniec są tem

srodze pokrzywdzone, mając drogę do Sądu i Stacji kolei w Bolechowie przerwana.

Niżej podpisani interpelują Wysoki Rząd czy Mu to jest wiadomem, a w danym razie na jakiej podstawie — prawo to nadanem zostało Br. Popperowi — bez obowiązku postawienia mostu na rzece Świecy.

Interpelant:

Stanisław Agopsowicz w. r.

Theodorowicz, Sozański, A. Rayski, Płocki, Cielecki, Białokórski, Gorayski, Moysa, Rudrof, Urbański, W. Dzieduszycki, Włoddek, Gniewosz, Borkowski, Czaykowski, Baworowski, K. Horodyski.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. §. 2 statutu Banku krajowego w dotychczasowem swem brzmieniu uchyla się;

II. Ten §. 2 ma brzmieć jak następuje:

„Zakład ten ma główną siedzibę we Lwowie. W swojej pieczęci używać ma herbu krajowego z powyższą nazwą w obwodce. Firma Banku krajowego (po polsku: „Bank krajowy Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskim“; po rusku: „Bank krajowyj Korolijstwa Halyczyny i Wołodymyryi z Welykym Kniażestwom Krakiwskym“; po niemiecku: „Landesbank des Königreiches Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthume Krakau“; po francusku: Banque du royaume de Galicie et Lodomerie avec le grand duché de Cracovie“) podpisowaną będzie przez dwóch dyrektorów lub przez jednego dyrektora i jednego prokurzystę“.

We Lwowie, dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca:

Oleśnicki w. r.

Glidziuk, Bojko, Krempla, Korol, Huryk, Szponder, Mogilnicki, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Mazikiewicz, Bohaczewski, Ochrymowicz, Barwiński.

Interpelacya

do c. k. Rządu,

posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie niewłaściwego zachowania się nauczycielki Maryi Gojskiej w Bolechowie, powiatu doliniańskiego.

W szkole ludowej w Bolechowie na przerwie uczenia Rusinka Pańczakówna rozmawiała po rusku z drugą uczenicą, Rusinką, Wowkówką. Usłyszawszy to krzyknęła nauczycielka Marya Gojska: „Wyrzucę was za drzwi, jak będziecie rozmawiać między sobą po rusku“.

Wobec tego zapytują podpisani, jakich środków zamyśla użyć c. k. Rząd, ażeby takiemu bezprzykładowemu szowinizmowi w szkole ludowej w Bolechowie koniec położyć?

Bohaczewski
interpelant

Huryk, Barabasz, Staruch, Mazikiewicz, Skołyzewski, Korol, Oleśnicki, Mogilnicki, Barwiński, Ochrymowicz, Glidziuk, Stojowski, Szajer, Ostapczuk.

Interpelacya

do c. k. Rządu

posła Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie bezprawnego ściągania podatku z mieszczanki Anny Kardasz, żony Iwana z Doliny, Nr. domu 327, w powiecie doliniańskim.

Do skrajności uboga mieszcanka z Doliny Anna Kardasz, żona Iwana, Nr. domu 327 zalega z podatkiem gruntowym więcej niż 20 lat, mianowicie od r. 1881 i domowym od 1896 r. Pomimo tego, że ta Anna Kardasz oprócz duszy swojej nie więcej niema; pomimo, że władze skarbowe powinny w takich razach zaległy podatek jako nieściągalny z urzędu odpisać; pomimo, że takie odpisanie zastosowują władze skarbowe do całkiem bogatych żydów i panów, mimo to inspektor podatkowy z Doliny tej ubogiej mieszczance podatku nie

odpisał a tylko ją namówił, ażeby wniosła prośbę o spłatę na raty i taki protokół z nią spisał.

Wobec tego zapytują podpisani: Jak potrafi e. k. Rząd taki ucisk podatkowy usprawiedliwić i czy gotów p. inspektorowi w Dolinie przepisy egzekucyjne przypomnieć i na serce położyć a od ubogiej mieszczanki z Doliny Anny Kardasz zaległy, nieściągalny podatek odpisać?

Bohaczewski
interpelant.

Wilczkiewicz, Kramarczyk, Dr. Mogilnicki, Barabasz, Korol, Krempa, Szponder, Staruch, Gładziuk, Szajer, Mazikiewicz, Stojalowski, Ostapczuk, Barwiński, Oleśnicki.

I n t e r p e l a c y a

I. Do Wydziału krajowego,

II. do e. k. Rządu,

posła Bohaczewskiego i towarz. w sprawie regulacji rzeki Wisłoka.

Dnia 3. b. m. wniesioną została do L. s. 2.644/1871 ze strony Wydziału Spółki wodnej dla regulacji rzeki Wisłoka i Pielnicy razem z właścicielami gruntów do związku spółki należącymi do Wysokiego Sejmu petycja, która brzmi dosłownie $\frac{1}{1}$ (alegat 1/1).

Dnia 10. b. m. otrzymał członek Wydziału rzeczony Spółki wodnej p. Józef Szafrau, naczelnik gminy w Bziance, pismo, $\frac{2}{2}$ które brzmi dosłownie (alegat 2/2).

Do pisma tego załączony był egzemplarz dodatkowej petycji, która brzmi $\frac{3}{3}$ dosłownie (alegat 3/3).

I. Podpisani zapytują przedewszystkiem Wydział krajowy:

a) czy Wydział krajowy, względnie jego członkowie, mianowicie kierownik dotyczącego departamentu miał wiadomość o przysłanej dodatkowej petycji i o jej treści, lub czy ze strony Wydziału krajowego albo którego z członków Wydziału, ewentualnie

ze strony naczelnika dotyczącego departamentu robiono starania w celu uzyskania wniesienia tej dodatkowej petycji?

b) czy ze strony Wydziału krajowego, ewentualnie którego z członków jego, upoważniono dygnitarza państwowego, który odczytaną dodatkową petycję do podpisu przysłał, do napisania odczytanego pisma takiego, lub podobnej treści?

II. Podpisani zapytują dalej e. k. Rząd:

a) czy e. k. Rząd miał wiadomość o przysłanej dodatkowej petycji i jej treści?

b) czy dotyczący dygnitarz państwowy, który starał się o odczytaną petycję dodatkową, działał w porozumieniu i z upoważnienia e. k. Rządu? w końcu

c) czy ze strony e. k. Rządu upoważniono dotyczącego dygnitarza rządowego do wysłania pisma odczytanego, lub podobnej treści?

Bohaczewski
interpelant.

Dr. Mogilnicki, Szajer, Ostapczuk, Kramarczyk, Oleśnicki, Bojko, Szponder, Huryk, Korol, Krempa, Barabasz, Mazikiewicz, Barwiński, Staruch.

Do l. s. 3200/03.

1/1

O d p i s.

Wysoki Sejmie! Ustawą krajową z dnia 1. lipca 1886 postanowioną została na podstawie projektu Wydziału krajowego z roku 1885 regulacja rzeki Wisłoka na przestrzeni od Beska do Haczowa wraz z uregulowaniem potoku Pielnicy od Nowosielec, od ujścia w powiecie sanockim i brzozowskim, z tem, iż regulacja ta ma być wykonaną w ciągu lat pięciu kosztem 129.000 złr. w. a. W § 2 tejsze ustawy wyraźnie postanowiono, iż Wydział krajowy jest wprawdzie upoważnionym do poczynienia zmian w swym projekcie w porozumieniu z Administracją Państwa, jednak tylko w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej. W §. 3 rzeczony

ustawy krajowej postanowiono, iż trzydzieści procent sumy kosztorysowej ponosi fundusz krajowy, również 30% państwowy fundusz melioracyjny, a resztujące 40% interesowani właściciele gruntów do związku Spółki należących. Tym sposobem przypadała na tychże właścicieli jako członków spółki, czyli kontrybuentów, kwota 51600 złr. w. a. Na podstawie powyższej ustawy krajowej z roku 1886 uchwalony został dnia 20. grudnia 1887 statut Spółki wodnej dla regulacji rzeki Wisłoka i Pielnicy, który po zatwierdzeniu przez e. k. Namiestnictwo pod dniem 11. stycznia 1888 Nr. 775 wszedł zaraz w życie. Wszystkie wyżej podniesione postanowienia ustawy krajowej weszły do statutu Spółki. Nadto z postanowień zawartych w §§. 24, 28, 30, 31, 32, 40, 41 tegoż statutu wynika, iż właściwie w sprawach Spółki decyduje i niemi kieruje Wydział krajowy czasem sam, czasem w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem. Do tych naczelnych krajowych władz należy zarazem kontrola całego przedsiębiorstwa Spółki wodnej. Statut Spółki postanawia w §. 17, iż Wydział Spółki ma być wybrany po pierwszy raz na przeciąg jednego roku, po upływie zaś tego czasu na przeciąg lat trzech. Po wejściu w życie statutu z roku 1888 wybrano Wydział Spółki po raz pierwszy. Wydział ten jednak po pierwszy raz wybrany urządował aż do rozwiązania go przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym w czerwcu 1898, t. j. przez lat 10. Rozwiązując Wydział w czerwcu 1898, poruczono zarząd sprawami Spółki po myśli §. 41 stat. tymczasowo delegatom Rządu i Wydziału krajowego. Tymczasowość ta trwała jednak aż do wyboru obecnego Wydziału Spółki, który to wybór nastąpił w marcu 1903, t. j. prawie lat pięć. Wybrany w marcu 1903 obecny Wydział Spółki zastał następujący stan rzeczy: A) Regulacja Wisłoka na podstawie projektu Wydziału krajowego, zaledwie częściowo zaczęta, a gdy od przeszło dziesięciu lat prawie nie nie robiono koło regulacji, to nawet to, eo było rozpoczętem, zostało zni-

szczenem. Również prawie tak samo, jakkolwiek trocha lepiej, ma się rzecz z zaczęta, a niedokończoną regulacją Pielnicy. B) Fundusze regulacji są zupełnie wyczerpane, a w kasie Spółki ani centa. Nadto stanął obecny Wydział wobec rozmaitych uroszczeń ustanowionych przez poprzedni Zarząd organów technicznych i pomocniczych, które był zmuszony zasuspendować i oddalić. Stanął zaraz Wydział Spółki już wobec procesu, a może i musi obawiać się licznych procesów ze strony pokrzywdzonych członków Spółki, z którymi nie uporządkowano spraw względem zajętych gruntów i poniesionych szkód. C) Akta Spółki w największym nieporządku, a właściwie brak aktów, umożliwiających rozpatrzenie się w sytuacji, w szczególności brak nawet księgi uchwał. D) W miesiącu sierpniu doręczono obecnemu Wydziałowi Spółki ze strony Wydziału krajowego wynik sprawozdania komisji przez Wydział krajowy wydelegowanej do sprawdzenia rachunków Spółki, wedle którego stan bierny funduszków Spółki wynosił ma 214.942 K., a rzekome zaległości w datkach konkurencyjnych 184.153 K. 82 h. Zarazem zawiadomił Wydział krajowy Wydział Spółki, iż równocześnie odniósł się do Urzędów podatkowych w Sanoku i w Brzozowie celem ściągnięcia rzekomych zaległości konkurencyjnych. Podnosi się z naciskiem, iż stan rzeczy w ustępie A) określony przynosi i musi dalej spowodować nietylko członkom Spółki, ale nadto odleglejszym ich sąsiadom ogromne szkody, jeżeli nie nie zostanie zrobionem dla sanacji stanu rzeczy, dotychczasową regulacją stworzonego. Również musi Wydział Spółki zauważyć, iż dokończenie regulacji w myśl projektu Wydziału krajowego wymagać będzie wydatku około 400.000 K., jeżeli nie więcej. Wydział Spółki musi się liczyć z postanowieniem statutu, tudzież ustawy krajowej z r. 1886, wedle którego datki na strony konkurencyjne wypadające zostały zlimitowane do kwoty 51.600 złr. w. a., tudzież, że cały fundusz regulacji został już wyczerpany, zwłaszcza wobec postanowienia §. 63 kra-

jowej ustawy wodnej z r. 1875, wedle którego członkowie Spółki mają prawo wystąpić ze Spółki, jeżeli przedsiębiorstwo nie zostało ukończone w oznaczonym czasie. Wreszcie musi podnieść Wydział Spółki, iż zarządzane przez Wydział krajowy ściąganie zaległych datków konkurencyjnych, które rzekomo miałyby wynosić kwotę 184.156 K. 82 h., wobec tego, że strony konkurencyjne udział swój, wynoszący wedle ustawy krajowej z r. 1886 i statutu kwotę 51.600 zlr. w a., czyli 103.200 K., dawno już złożyły. zdolne jest wywołać wobec panującego ogólnie rozgoryczenia czynny opór i przewidzieć się nie dające skutki. W tej wyżej przedstawionej smutnej sytuacji udaje się wybrany w marcu 1903 Wydział Spółki wodnej dla regulacji rzeki Wisłoka i Pielnicy wraz z podpisanymi członkami Spółki do Wysokiego Sejmu z prośbą, aby Wysoki Sejm ze względu na wchodzące w grę interesa znaczniejszej części kraju i jej zagrożonych mieszkańców, tudzież ze względu na rzecz zwłoki niecierpiącą, raczył wezwać Wydział krajowy, ażeby: 1) zbadał niezwłocznie na miejscu obecny stan robót regulacyjnych rzeki Wisłoka i Pielnicy, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, przy współudziale Wydziału Spółki, tudzież członków Spółki sprawę rozpoczętej regulacji załatwił, tudzież 2) ażeby zasystował zarządzane ściąganie zaległych datków konkurencyjnych. Podpisy Wydziału Spółki wodnej i członków Spółki.

(Rubrum). Do Wysokiego Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim. Wydział Spółki wodnej dla regulacji rzeki Wisłoka i Pielnicy wspólnie z właścicielami gruntów do związku Spółki należących upraszają o wezwanie Wydziału krajowego, ażeby zbadał na miejscu obecny stan robót regulacyjnych rzeki Wisłoka i Pielnicy, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, przy współudziale Wydziału Spółki tudzież członków Spółki sprawę rozpoczętej regulacji załatwił, tudzież ażeby zasystował zarzą-

dzone ściąganie zaległych datków konkurencyjnych.

Do L. s. 3200/03.

2/2

O d p i s.

Lwów 9. października 1903. Do P. T. Józefa Szafrana, naczelnika gminy w Bziance. Petycja przez Wydział Spółki do Sejmu wniesiona, aby: 1) Sejm wysłał komisję na miejsce, 2) aż do wysłania komisji wstrzymał ściąganie datków, — ma mało szans, bo komisya techniczna odbyła się przed kilku laty, a od tego czasu nie zrobiono, a komisya rachunkowa odbyła się teraz na wiosnę. Sprawa ma w Sejmie dobrego i życzliwego referenta, chodzi jednak o to, aby petycję tę stanowczo podczas tej sesji sejmowej załatwiono, a przynajmniej, aby dano dokładną wskazówkę Wydziałowi krajowemu. Ponieważ pierwsza petycja może bardzo łatwo upaść, więc mojem zdaniem trzeba wnieść drugą na wypadek, gdyby pierwszej nie przyjęto. Petycję taką w porozumieniu z posłami ułożyłem i posyłam Wam odpis i proszę, abyście się porozumieli jak najspieszniej z Milanem i Fidlerem i jeszcze w ciągu dnia jutrzejszego, t. j. w sobotę telegraficznie mi donieśli, czy na petycję tę się zgadzacie i czy mogą taką petycję tu wnieść i na niej Was wszystkich trzech podpisać. Do Pana Prézesa Ostaszewskiego piszę osobno i posyłam mu odpis petycji, tak samo do Pana Kazimierza Wiktora. W petycji tej jest wyraźnie powiedziane, że pierwszą petycję utrzymujemy w mocy i tylko na wypadek, gdyby Sejm się do niej nie przychylił, stawiamy prośby w tej drugiej petycji zawarte. Ponieważ polecono mi jak najrychlejsze przedłożenie dodatkowej petycji, bo inaczej sprawa może zupełnie nie przyjść pod obrady Sejmu, dlatego proszę o odpowiedź telegraficzną. Adres: Starosta G....., Lwów, Namiestnictwo. Żegnam Was. St..... G..... Petycja taka nie potrzebuje być wniesiona na podstawie formalnej uchwały Wydziału, gdyż prawo petycyonowania nie jest żadne-

mi formami ograniczone. Każdy interesowany może wnieść od siebie petycję.

D. j. w.

Do L. s. 3.200/03.

3/3.

O d p i s.

Wysoki Sejmie! Wydział Spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Pielnicy z siedzibą w Besku wniósł z początkiem sesji sejmowej petycję L. s. 2.644/1871, w której uprasza o wydelegowanie komisji dla zbadania stanu robót przez Spółkę dotąd wykonanych i o wstrzymanie przymusowego ściągania datków konkurencyjnych aż do zbadania stanu rzeczy przez wspomnianą komisję. W petycji tej Wydział zaznaczył, że objawszy niedawno sprawy Spółki, nie mógł się jeszcze dokładnie zorientować w gospodarstwie Spółki, powstałej w roku 1886 — zastał jednak stan nader smutny, dający się najwymowniej określić tym jednym faktem, że datki konkurencyjne u stron zalegające, są dzisiaj trzy razy większe niż je obliczono przy założeniu Spółki, a mimo tego roboty regulacyjne w znacznej części nie są wykonane. Na nie by się nie przydało dochodzić i dzisiaj, kto zawinił i spowodował ten stan rzeczy — można powiedzieć, że wszystkie czynniki a więc i strony i władze nie wypełniały dość skrupulatnie swych obowiązków, lub może dla braku doświadczenia wykonać ich nie umiały. Spółkę od samego początku los prześladował. Regulacja była projektowana pierwotnie przez Wydział krajowy jako przedsiębiorstwo krajowe mające być prowadzone przez organa Wydziału krajowego. Wysoki Sejm jednak uchwalił na posiedzeniu z 20. stycznia 1886 prowadzenie robót regulacyjnych we własnym zarządzie Spółki uznanie jej za Spółkę subwencyjonowaną. To było początkiem złego, podczas gdy inne przedsiębiorstwa jako krajowe, prowadzone przez organa krajowe rychło i racjonalnie zakończone zostały, pozostawiona własnym siłom Spółka po części przez brak doświadczenia, a po części przez zbytnią

oszczędność, która nie pozwoliła na przyjęcie rutynowanej siły fachowej, w części także wskutek ociągania się stron z płaceniem datków konkurencyjnych, zagmatwała się, fundusze rychło wyczerpała i musiała zacząć robić długi. Dawny Wydział przytacza na swe niesprawiedliwienie się, — a Wysoki Sejm raczy to z aktów Wydziału krajowego sprawdzić, — że projekt regulacji, Spółce przez Władze dostarczony, nieogłędnie sporządzony, uzyskał wprawdzie zatwierdzenie Ministerstwa, jednak okazał się w rzeczywistości w stadium wykonania nieodpowiednim i wymagającym przerobienia. To miało ten przykry skutek, że suma kosztorysowa pierwotna, za podstawę do ustawy wzięta, była znacznie niższą od sumy kosztów zmienionego projektu, jaki w rzeczywistości za wiedzą władz został wykonany. Za tem twierdzeniem dawnego Wydziału Spółki przemawia fakt, że Rząd i kraj dodatkowo dały jeszcze pewne kwoty, oprócz przypadających na nich 30% kosztów budowy. By jednak ten dodatek otrzymać, musiała Spółka własnymi siłami przerabiać cały operat techniczny i wykazywać braki. Zanim Spółka spostrzegła, gdzie tkwi przyczyna deficytu w jej rachunkach i zanim była w stanie wykazać na podstawie własnych prac i pomiarów braki, tkwiące w pierwotnym operacie technicznym, upłynęły lata, przez które nie pracowano już nie dla regulacji, lecz tylko dla zestawienia rachunków, a procenta od pożyczki krajowej i koszta administracyjne rosły w nieskończoność. Faktycznie Spółka opłacała kosztowną administrację do roku 1903, podczas gdy roboty regulacyjne zaprzestano już w roku 1892. — U stron, które widziały ciągle wzrastające koszta a wiedziały, że podstawy obliczeń pierwotnych są wątpliwe, powstała, jakkolwiek na czele Spółki stali ludzie nieposzlakowanej prawości, pewna nieufność do rachunków Spółki, oraz nadzieja, że sprawę tę wezmą powołane władze w swoje ręce i że wobec niepowodzeń, jakie Spółkę spotkały, otrzymają dalszą pomoc od kraju i Rządu, co spowodowało, że ociągały się i nawet sprze-

ciwiału płaceniu datków konkurencyjnych aż do ostatecznego uregulowania spraw Spółki. To były mniej więcej przyczyny, które spowodowały dzisiejszy oplakany stan. Podpisani nie odstępując od prośby w pierwszej petycji zawartej pozwalają sobie na wypadek, gdyby Wysoki Sejm po zbadaniu aktów Spółki, w Wydziale krajowym się znajdujących nie znalazł koniecznej potrzeby delegowania komisji na miejsce, przedłożyć następującą prośbę dodatkową.

1. Wysoki Sejm raczy zarządzić odpisanie procentów od pożyczek krajowych Spółce na poczet datków konkurencyjnych udzielonych. Procenta karne (6%) mogą mieć cel przynaglenia Spółki i kontrybuentów do punktualnego dotrzymywania terminów rat, które jednak mogą być tylko wtedy dotrzymane, jeśli cały operat i jego przeprowadzenie (orzeczenia konkurencyjne etc.) jest w porządku. W Spółce naszej niestety od początku takiego porządku nie było i dla braku sił fachowych być nie mogło. Rekursy stron konkurencyjnych dla wadliwości orzeczeń i nieraz braku dokumentów nie mogły być w czas załatwiane. Jak wykazano, stagnacja była na całej linii. Czy więc w tych warunkach byłoby słusznem, aby fundusz krajowy za przeciąg lat kilkunastu brał od nas 6% od pożyczki i w ten sposób stwarzał sobie lokację kapitału na 6%, jakiej w dzisiejszych czasach znaleźć by nie był w stanie? Innym Spółkom, które nie mogły dać sobie rady własnymi siłami, kraj w czas przychodził z pomocą. 2. W rachunkach Spółki znajdują się koszta komisji, które Wydział krajowy dla zbadania stanu robót i kontroli rachunków Spółki delegował. Podpisani upraszają o nieściągnięcie tych kosztów od Spółki, gdyż nadzór nad gospodarstwem Spółki był obowiązkiem organów krajowych i żałować tylko należy, że nie zaczęły to wcześniej wykonywać. 3. Podpisani upraszają, aby fundusz krajowy, przyjął na siebie także część kosztów administracyjnych gdyż nie jest to wyłączną winą Spółki, że utrzymywanie biura tak długo się przeciągało i takie koszta za sobą pociągnęło. 4. Podpisani upraszają,

aby dalsze wykończenie regulacji zostało przeprowadzone i to jak można najrychlej kosztem Rządu i kraju, jako regulacja potoków górskich, na co charakter rzeki i jej dopływów w zupełności pozwala. 5. Podpisani upraszają wreszcie, aby pozostałe po powyższych opustach niespłacone dotąd datki konkurencyjne ściągnięto nie na raz, lecz w trzech rocznych ratach i obliczono je tak, by strony konkurencyjne po zapłaceniu kwot, przepisac się im mających, mogły być pewne, że już do żadnych datków na rzecz wykonanych przez Spółkę robót pociągane nie będą. Zwracamy uwagę, że ciągle wzrastanie datków konkurencyjnych i żądanie dalszych zapłat od tych, którzy swego czasu całą przypisaną im należność uiszcili, wywołuje wielkie zaniepokojenie wśród ludności włościańskiej. 6. Aż do powzięcia decyzji Wysokiego Sejmu prosimy o jak najrychlejsze wstrzymanie ściągania zaległości w drodze przymusowej gdyż inaczej opusty, których się od Wysokiego Sejmu spodziewamy, przyszyły by za późno.

b. d.

Interpelacya

do c. k. Rządu

posła Bohaczewskiego i Towarzyszy w sprawie defraudacyj podatkowych dawnych wójtów.

W wielu gminach Galicyi napastują władze skarbowe nasze gminy, ażeby płaciły tak zwane defraudacye podatkowe dawnych wójtów. Dzieje się to zupełnie bezprawnie wbrew ustawie, bo takie zaległości mają być z urzędu odpisywane. Między innymi taką gminą są Rostoczki, doliniańskiego powiatu, która nawet oświadczyła gotowość spłacić ratami ogromną zaległość. Nie licuje jednak c. k. Władzom korzystać z naiwności ludzi nieświadomych prawa. Takie rzeczy bowiem zupełnie rujnują ludzi; oni muszą albo zapożyczyć się na wielką lichwę, albo wyprzedają się, ażeby tylko bezprawne podatki zapłacić i grzechy dawnych wójtów jakoteż i władz nadzorezych, które zanied-

bały swego obowiązku dopełnić, odpokutować i tak schodzą na żebry.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy gotów c. k. Rząd podwładnym organom dać odpowiedni nakaz, ażeby bezprawnie żadnej gminy marą egzekucyi nie terroryzowała a specjalnie gminie Rostoczki, powiatu doliniańskiego zaległość podatkową odpisały?

Bohaczewski
interpelant.

Wilczkiewicz, Dr. Mogilnicki, Barabasz, Staruch, Glidziuk, Szajer, Stojalowski, Kramarczyk, Korol, Barwiński, Krempa, Ostapczuk, Szponder, Mazikiewicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu,

posła Mogilnickiego i towarzyszy w sprawie wyborów gminnych w Dolinie.

W roku 1900 wybraną została w Dolinie nowa Rada gminna, która pomimo licznych protestów w sierpniu 1902 przez c. k. Namiestnictwo w całości zatwierdzoną została. Wskutek intryg kilku osób nie mógł się zebrać komplet z 27 radnych, potrzebnych do wyboru zwierzchności gminnej, tak, że do dziś Rada gminna jeszcze się nieukonstytuowała. Intrygi tych osób polegają w tem, ażeby stara, jeszcze w r. 1891 wybrana rada mogła urzędować, pomimo, że gospodarka tej Rady jest tego rodzaju, że w roku 1902 Wydział powiatowy w Dolinie spowodował rewizję ze strony Wydziału krajowego, który wysłał radcę Michalczewskiego i rewidenta Szworma a rezultat był ten, że jeszcze w roku 1902 kilka razy wnoszono do c. k. Namiestnictwa o rozwiązanie tej Rady gminnej podania. Pomimo tego c. k. Namiestnictwo dotychczas tego nie zarządziło, stara Rada gminna dalej gospodaruje a dodatki gminne wzrosły do 105%, długi gminne się wzmagają a starostwo doliniańskie nie robi, ażeby 12 letniemu urzędowaniu jednej Rady gminnej koniec położyć. Wohec tego zapytują pod-

pisani: Jakie środki zamierza przedsięwziąć c. k. Rząd, ażeby takiej gospodarce gminnej miasta Doliny koniec położyć?

Dr. Mogilnicki
interpelant.

Bohaczewski, Barabasz, Wilczkiewicz, Staruch, Huryk, Korol, Szponder, Kramarczyk, Mazikiewicz, Barwiński, Glidziak, Ostapczuk, Oleśnicki, Bojko.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z następujących posiedzeń, a interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Rutowskiego z projektem ustawy gminnej dla Zakopanego.

Sprawozdawca p. Rutowski, uwolniony od czytania sprawozdania, wnesi przekazanie tego przedłożenia komisji gminnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół średnich w roku 1900/1 i 1901/2.

Przemawia p. sprawozdawca Stanisław Tarnowski.

Przemawia dla faktycznego sprostowania p. wiceprezydent Rady szkolnej krajowej Dr. Płazek.

Przemawia dla faktycznego sprostowania p. Wilczkiewicz.

Marszałek przerywa p. Wilczkiewiczowi, oświadczając, że wyrażanie zdania o tem, co mówił p. Fruchtman, nie jest faktycznym sprostowaniem.

P. Wilczkiewicz oświadcza, że skończył.

Przemawia dla faktycznego sprostowania p. Tarnawski.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich z lat 1900/1901 i 1901/1902 przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przyjmuje z uznaniem do wiadomości oświadczenie złożone przez reprezentanta władzy szkolnej w komisji szkolnej sejmowej, że władza szkolna zdaje sobie w zupełności sprawę z grozy i niebezpieczeństwa, jakie z powodu agitacji socjalnych i politycznych zagraża interesowi szkoły i młodzieży i że gdyby agitacja ta między młodzieżą szkolną nie miała rychło ustać w zupełności, władza szkolna „nie cofnie się przed najenergiczniejszymi środkami, aby z rozwagą i spokojem ale stanowczo położyć jej tamę“.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na przejście do porządku dziennego nad tym wnioskiem II. komisji.

Przemawia p. Stojalowski.

Marszałek zwraca uwagę, że obecnie na porządku dziennym jest rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół średnich.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie zna wniosku na przejście do porządku dziennego nad częścią całego wniosku komisji w rozprawie szczegółowej, dlatego posłowie, krórczy są zdania p. Stapińskiego,

mogą dać wyraz swemu przekonaniu jedynie głosowaniem przeciw wnioskowi II. komisji.

Izba uchwała wniosek II. komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby w miarę spodziewanego przybytku sił nauczycielskich zakładał nowe szkoły średnie.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek III. komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby oprócz zakładania nowych szkół średnich, zastanowił się nad niezwykłym a jednostronnym napływem młodzieży do gimnazyów w Galicyi i tak przez szybsze zakładanie szkół z kierunkiem praktycznym, jak przez inne uregulowanie uprawnień uczniów szkoły takie kończących, zapobiegł szkodliwym skutkom, jakie dla młodzieży kończącej uniwersytet, mógłby wywołać nadmiar kandydatów na ograniczoną liczbę posad w zawodach wymagających studyów gimnazjalnych, względnie uniwersyteckich.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem IV. komisji.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek IV. komisji

Sprawozdawca czyta:

V. Wzywa się c. k. Rząd, aby ustanowił większą liczbę posad krajowych Inspektorów szkół średnich.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek V. komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. Wzywa się c. k. Rząd, aby naukę religii uczynił przedmiotem egzaminów dojrzałości.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na przejście do porządku dziennego nad VI. wnioskiem komisji.

Przemawia wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dr. Płazek.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek VI. komisji.

Sprawozdawca czyta:

VII. Wzywa się c. k. Rząd, aby naukę historyi kraju rodzinnego uczynił obowiązkową w gimnazyach.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek VII. komisji.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Wzywa się c. k. Rząd, iżby przy szkołach średnich zaprowadził dozór nad zdrowiem uczniów, przez ustanowienie lekarzy szkolnych.

Tem samem załatwione są petycje: miasta Gorlic l. 2073; miasta Jaworowa l. 1067; Wydziału powiatowego w Rawie ruskiej l. 664; Wydziału Rady powiatowej w Tarnobrzegu l. 2669.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek VIII. komisji.

Marszałek odczytuje rezolucje p. Oleśnickiego tej treści:

Wzywa się c. k. Rząd!

a) ażeby obmyślił i przeprowadził środki celem skuteczniejszej nauki języka niemieckiego w szkołach średnich;

b) ażeby przeprowadził reformę nauki języka ruskiego w szkołach realnych w ten sposób, by język ten był przedmiotem nauki już od pierwszej klasy;

c) ażeby postarał się o zaspokojenie potrzeb religijnych uczniów gr. kat. obrządku

w gimnazyach Galicyi zachodniej, przy których gr. kat. katecheci nie są ustanowieni przez ustanowienie wspólnego katechety dla kilku gimnazyów, któryby po kilka tygodni w roku w każdym gimnazjum, młodzież gr. kat. z przepisami liturgicznymi wedle obrządku gr. kat. mógł zaznajomić i dla tychże funkcyje duchowne wedle obrządku gr. kat. mógł sprawować;

d) ażeby przeprowadził zmianę w planie naukowym gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie w ten sposób, by religia gr. kat. w tem gimnazjum była w ruskim języku wykładana; — i

e) by jak najrychlej przystąpił do budowy budynku celem pomieszczenia gimnazjum Franciszka Józefa w Tarnopolu.

Przemawia p. Bobrzyński i stawia formalny wniosek, by rezolucje p. Oleśnickiego przekazać komisji szkolnej do zbadania i przedłożenia sprawozdania jeszcze w ciągu bieżącej sesji.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi, by rezolucji e) wzywającej c. k. Rząd „by jak najrychlej przystąpił do budowy budynku celem pomieszczenia gimnazjum Franciszka Józefa w Tarnopolu“, nie przekazywać komisji szkolnej lecz osobno zaraz uchwalić.

Przemawia p. Bobrzyński i oświadcza, że zmienia swój wniosek o tyle, by tylko rezolucje ad lit. a—d) przekazać komisji szkolnej do zbadania i zdania sprawy w ciągu bieżącej sesji, rezolucję zaś pod e) traktować osobno i zaraz uchwalić.

Po zamknięciu rozprawy nad formalnym wnioskiem p. Bobrzyńskiego przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że zgadza się, by rezolucję e) p. Oleśnickiego traktowano osobno bez przekazywania jej do komisji szkolnej.

P. Bobrzyński na zapytanie Marszałka oświadcza, że postawił wniosek by rezolucji e) p. Oleśnickiego nie odsyłać do komisji.

Izba uchwała przekazanie rezolucyj ad a—d) p. Oleśnickiego komisji szkolnej do zbadania i zdania sprawy w ciągu bieżącej sesji.

Marszałek odczytuje rezolucję e) p. Oleśnickiego, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku p. Kozłowskiego w przedmiocie ochrony interesów krajowych przy zmianie taryfy cłowej i odnowieniu traktatów handlowych.

Sprawozdawca p. Paygert uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

A) Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. Ażeby układ z Węgrami ochraniał nas przed zawlekaniem z Węgier chorób zaraźliwych zwierząt domowych lepiej niż to dotąd było i niż to czyni projektowana ugoda.

2. Ażeby koleje przedlitawskie nie wozily towarów węgierskich taniej niż nasze.

3. Ażeby ceny przewozu naszych produktów rolniczych na kolejach państwowych przy wywozie za granicę Monarchii zniżył do poziomu taryf transitoowych przyznanych produktom rolniczym rosyjskim.

4. Ażeby zawierając traktaty handlowe z państwami środkowej i zachodniej Europy, w szczególności z państwem niemieckim, starał się o uzyskanie jak najkorzystniejszych warunków dla wywozu naszych zwierząt domowych, płodów gospodarstwa rolnego, drzewa, nafty i towarów przemysłu, z powyższą produkcją surową związanego. Nowa ustawa niemiecka ograniczyła możliwość znizenia cel od czterech najważniejszych gatunków zboża, należy więc dla innych produktów gospodarstwa wiejskiego uzyskać o tyle korzystniejsze warunki wy-

wozu do Niemiec, aby strata nasza choć w części pokrytą tem była

5. Ażeby domagał się usunięcia wszelkich urządzeń handlowo-cłowych mających taki sam skutek, jak gdyby opłacano premię eksportową za wywóz płodów rolnych mianowicie zniesienia tak zwanych „Einfuhrscheine“ w obrocie handlowym z Austro-Węgrami.

6. Ażeby starał się o ścisłe wykonanie ze strony Niemiec konwencji weterynaryjnej i o usunięcie nieuzasadnionych zakazów importu bydła i nierogacizny z Galicji pochodzącego. Nowa umowa powinna być tak sformułowaną, iżby nie dopuszczała dowolnego a z naszą krzywdą połączonego, stosowania postanowień w niej zawartych.

7. Ażeby w razie zawarcia traktatu z państwami bałkańskimi rząd interesów rolnictwa i przemysłu rolniczego pod żadnym warunkiem nie poświęcał, a przede wszystkim nie zezwolił na przywóz zwierząt domowych z Rosji i z krajów bałkańskich.

8. Ażeby nie przyznawał Serbii żadnych ulg cłowych dalej idących niż te, które posiadać będą inne państwa przez Austro-Węgry pod względem handlowym najżyyczliwiej traktowane, ażeby dostatecznie wysokie cła i przed konkurencją serbską produkta austro-węgierskie ochraniały.

B) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby dołożył starania do przeprowadzenia powyżej wymienionych żądań i po zasięgnięciu zdania rzeczoznawców wniósł odpowiednie przedstawienie do c. k. Rządu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

A) Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. Ażeby układ z Węgrami ochraniał nas przed zawlekaniem z Węgier chorób

zaraźliwych zwierząt domowych lepiej niż to dotąd było i niż to czyni projektowana ugoda.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek A. 1. komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Ażeby koleje przedlitawskie nie woziły towarów węgierskich taniej niż nasze.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 2 komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Ażeby ceny przewozu naszych produktów rolniczych na kolejach państwowych przy wywozie za granicę Monarchii zniżył do poziomn taryf transitoowych przyznanych produktom rolniczemu rosyjskim.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 3 komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Ażeby zawierając traktaty handlowe z państwami środkowej i zachodniej Europy, w szczególności z państwem niemieckim, starał się o uzyskanie jak najkorzystniejszych warunków dla wywozu naszych zwierząt domowych, płodów gospodarstwa rolnego, drzewa, nafty i towarów przemysłu, z powyższą produkcyjną surową związanego. Nowa ustawa niemiecka ograniczyła możliwość zniesienia ceł od czterech najważniejszych gatunków zboża, należy więc dla innych produktów gospodarstwa wiejskiego uzyskać o tyle korzystniejsze warunki wywozu do Niemiec, aby strata nasza choć w części pokrytą tem była.

Przemawia p. Bobrzyński i wnosi poprawkę, aby we wniosku 4, wierszu trzecim z góry dodać słowo „ryb“, między słowem „domowych“, a słowem „płodów“.

Izba popiera poprawkę p. Bobrzyńskiego.

Przemawia p. Kolischer.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Bobrzyńskiego w imieniu komisji.

Izba uchwała wniosek 4 komisji wraz z przyjętą przez p. sprawozdawcę poprawką.

Sprawozdawca czyta:

5. Ażeby domagał się usunięcia wszelkich urządzeń handlowo-cłowych mających taki sam skutek, jak gdyby opłacano premię eksportową za wywóz płodów rolnych mianowicie zniesienia tak zwanych „Einfuhrscheine“ w obrocie handlowym z Austro-Węgrami.

Przemawia p. Maryewski i wnosi poprawkę, by w 5 wniosku komisji we wierszu trzecim z góry dodać po słowie „Einfuhrscheine“ słowa: „i obrót mlewem“.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Izba popiera poprawkę p. Maryewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek 5 komisji, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Maryewskiego.

Sprawozdawca czyta:

6. Ażeby starał się o ścisłe wykonanie ze strony Niemiec konwencji weterynaryjnej i o usunięcie nieuzasadnionych zakazów importu bydła i nierogacizny z Galicyi pochodzącego. Nowa umowa powinna być tak sformułowaną, iżby nie dopuszczała dowolnego, a z naszą krzywdą połączonego, stosowania postanowień w niej zawartych.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 6 komisji.

Sprawozdawca czyta:

7. Ażeby w razie zawarcia traktatu z państwami bałkańskimi rząd interesów rolnictwa i przemysłu rolniczego pod żadnym warunkiem nie poświęcał, a przedewszystkiem nie zezwolił na przywóz zwierząt domowych z Rosji i z krajów bałkańskich.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 7 komisji.

Sprawozdawca czyta:

8. Ażeby nie przyznawał Serbii żadnych ulg cłowych dalej idących niż te, które posiadać będą inne państwa przez Austro-Węgry pod względem handlowym najżyźliwiej traktowane, ażeby dostatecznie wysokie cła i przed konkurencją serbską produkta austro-węgierskie ochraniały.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 8 komisji.

Sprawozdawca czyta:

B) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby dołożył starania do przeprowadzenia powyżej wymienionych żądań i po zasięgnięciu zdania rzeczoznawców wniósł odpowiednie przedstawienie do c. k. Rządu.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek B) komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej w sprawie uznania szpitala w Kałuszu za powszechny i publiczny.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączoną ustawę:

U s t a w a

nadająca szpitalowi w Kałuszu charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Szpital w Kałuszu zostaje uznany za powszechny i publiczny.

Art. II.

Komitet szpitalny składać się ma:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z prezesa rady powiatowej w Kałuszu, lub jego zastępcy;
- c) z delegata rady powiatowej;
- d) z dyrektora szpitala.

Art. III.

W przyszłości połowę kosztów budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu szpitalnego, tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części, ponosić będzie powiat kałuski.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

W dniu 14. września b. r. wybuchł pożar we wsi Lacko pod Dobromilem i obrócił w perzynę 25 gospodarstw włościańskich wraz z całą krescencją. Pastwą płomieni padły także szkoła i cerkiew. Szkoda ogólna wynosi 18.000 K.

Pożar był tak gwałtowny, że pogorzelcy nie byli w stanie uratować chociażby odzieży i statków gospodarskich.

Nędza wśród poszkodowanych i ich rodziny jest ogromna, a Komitet ratunkowy, w Dobromilu zawiązany, zdołał zaledwie 320 K. zebrać i rozdać między pogorzelców.

Ze względu na zbliżającą się zimę szybka pomoc jest konieczna.

Wnoszą tedy podpisani :

Wysoki Sejm raczy udzielić pogorzelcom wsi Laeko pod Dobromilem zapomogę jednorazową w kwocie 1.000 K.

We Lwowie dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca :

Dr. Tarnawski w. r.

Szponder, Bojko, Krempa, Schätzel, Tomaszewski, Buynowski, Vayhinger, Romanowicz, Fruchtman, Jabłoński, Huza, Bednarski, Dr. Maiss, Kolischer.

Przemawia p. Tarnawski uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego nagłego wniosku do komisji budżetowej.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała nagłość wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego nagłego wniosku komisji budżetowej.

Marszałek wzywa p. Huryka do odczytania zgłoszonego przezeń nagłego wniosku.

P. Huryk czyta :

Nagły wniosek

posła Huryka i tow. w sprawie udzielenia zapomogi dla pogorzelców wsi Wołczków i Dubowce, powiatu stanisławowskiego.

Dnia 17. września b. r. zniszczył pożar 46 zagród włościańskich z wszystkimi zapasami zboża i paszy we wsi Wołczkowie, a 12 zagród we wsi Dubowcach, powiatu stanisławowskiego. Razem 58 rodzin zostało bez kąta i chleba.

Ażeby przyjść z pomocą nieszczęśliwym podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców w gminie Wołczków 2.000 K., a dla pogorzelców w Dubowcach 600 K. tytułem bezzwrotnej zapomogi z funduszy krajowych.

Huryk
wnioskodawca.

Korol, Bohaczewski, Ostapczuk, Oleśnicki, Brykczyński, Wilezkiewicz, Mazikiewicz, Bujnowski, Barabas, Staruch, Mogilnicki, Barwiński, Tomaszewski, Krempa, Bojko, Stapiński.

P. Huryk uzasadnia nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba uchwała nagłość tego wniosku, a osobno uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta :

Wniosek.

Zważywszy, że przemysł naftowy, jedyny wielki w naszym kraju, przechodzi skutkiem nagłego rozwoju produkcji od dwóch lat dotkliwie przesilenie, powodujące niezmiernie straty zarówno dla przedsiębiorców, jak dla całego gospodarstwa krajowego ;

zważywszy, że ta coraz wzrastająca mnogość produktów naftowych po zaspokojeniu potrzeb monarchii austro-węgierskiej musi znaleźć odbyć w eksporcie zagranicznym ;

zważywszy, że jedynym środkiem zaradzenia złemu jest odpowiednia ilość zbiorników, w którychby surowiec naftowy mógł być zamagazynowany i stanowił z jednej strony podstawę kredytu dla producentów w formie zaliczek na zamagazynowany produkt, z drugiej zaś rezerwę dla

interesu eksportowego, oraz w ogóle organizację podaży produktu ;

zważywszy, że w utrzymaniu i rozwoju przemysłu naftowego są zainteresowani i w swym bycie zależni nie tylko przedsiębiorcy, lecz także dziesiątki tysięcy robotników, fabryki, rękodzielnicy, właściciele gruntów i t. d., przez co istotnie przemysł naftowy jest w całym znaczeniu przemysłem krajowym ;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Bankiem krajowym obmyślił niezwłocznie środki przez ułatwienie taniego kredytu do zbudowania zbiorników naftowych na pomieszczenie do 10.000 cystern tych produktów.

Gdyby z tego polecenia wyniknąć miało obciążenie funduszu krajowego, Wydział krajowy obowiązany będzie przedłożyć Sejmowi odpowiednie wnioski.

We Lwowie dnia 16. października 1903.

Wnioskodawca:
Milewski w. r.

St. Tarnowski, Bobrzyński, A. Jędrzejowicz, Leo, W. Jaworski, Męciński, Gorayski, Garapich, Jan Urbański, Struszkiewicz, Mars, Federowicz, Kozłowski, Zdzisław Włodek, Götz, Sękowski, Wiśniewski, Rotter, Płocki, Borkowski, W. Gnoiński, Moysa, Sozański, Tomaszewski, Maryewski, Malachowski, Schätzel, Tarnawski, Kramarczyk, Potoczek, Skołyszewski, Kolischer, Jahl, E. Michałowski, Witosławski, Rutowski, Fruchtman, Vayhinger, Huza, Schnell, Cielecki, Tad. Cieński.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia tj. w dniu 17. października 1903.

Sekretarz p. Mycielski czyta :

W n i o s e k.

W roku 1892 otrzymało Towarzystwo pod firmą: „Cukrownia w Tłumaczu, Gu-

miński, Volter i Spółka“ koncesję na budowę normalno-torowej kolei lokalnej od stacji Tłumacz-Palahicze do miasta Tłumacza, z warunkiem zaprowadzenia i utrzymania na tejże kolei regularnego publicznego ruchu towarowego. Kolej ta została rzeczywiście wybudowaną, a kraj przyczynił się do budowy tej kolei subwencją z funduszów kolejowych w wysokości 60.000 koron.

W roku 1898 przeszła Cukrownia w Tłumaczu, a wraz z nią rzeczona kolej, na własność Chropińskiego akcyjnego Towarzystwa. Gdy od czasu wybudowania kolei upłynęło już lat dziesięć, a zastrzeżony koncesją publiczny ruch towarowy nie został dotąd otworzony i wszelkie usiłowania stron interesowanych, żądających otwarcia tego ruchu, pozostały bez skutku, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zmusił Akcyjne Towarzystwo Chropińskie jako koncesyonariusza kolei lokalnej Tłumacz-Palahicze-Tłumacz-Miasto, do bezwzględnego dopełnienia warunków koncesyi i otwarcia regularnego publicznego ruchu towarowego na tejże kolei.

Wnioskodawca:
Jan Urbański w. r.

Pawlikowski, Sala, Mycielski, W. Dzieduszycki, Starzyński, Brunicki, Rozwadowski, Brykczyński, Dr. Wł. Czaykowski, Wł. Gniewosz, A. Lubomirski, W. Kraiński, Skałkowski, Stadnicki, Lityński, Białoskórski, Bal, Niezabitowski, Lubomirski, Pilat, Cielecki, Gorayski, T. Cieński, Sękowski, Schnell.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym posiedzenia w dniu 18. października 1903.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem udziela głosu p. Stapińskiemu, który tego zażądał.

Przemawia p. Stapiński i prosi Marszałka, o zarządzenie usunięcia licznych policyantów z placu przed gmachem Sejmowym.

Marszałek oświadcza, że może odpowiadać za to co się dzieje w samym gmachu sejmowym, że nie prosił o straż policyjną, i że jednak wobec ubolewań w prasie na brak policyi tam, gdzie jej potrzeba nie może interweniować, aby na ulicy nie było straży bezpieczeństwa, obawiałby się bowiem w takim razie popaść w sprzeczność

z całą Izbą i opinią publiczną, i nie mógłby przyjąć odpowiedzialności na siebie za ewentualne wypadki.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 17. października 1903 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 minut 20 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

36. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 17. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy 3216.
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzydziestego piątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 16. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3203, 3204, 3208, 3212, 3214, 3215, 3217, 3218, 3223.

Komisji szkolnej Ls. 3205, 3210.

Komisji petycyjnej Ls. 3206, 3209.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.

Komisji drogowej Ls. 3207, 3224.

Komisji przemysłowej Ls. 3211.

Komisji sanitarnej Ls. 3213.

Komisji dla ustawy o biurach pracy Ls. 3225.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3226.

Po odczytaniu petycji Ls. 3203 Gminy m. Zbaraża o odpisanie pożyczki udzielonej na budowę szkoły, przemawia p. Ostapczak popierając tę petycję i wnosi na odesłanie jej do komisji budżetowej.

Izba uchwała przekazanie tej petycji komisji budżetowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj i wniosku.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu.

Ustawą krajową z dnia 6. marca 1875 Nr. 27 jest postanowiono, że w gminach 4000 ludności przenoszących, mają być ustanowione sądy rozjemcze, zaś w gminach mniejszych te sądy mogą być zaprowadzone.

Zważywszy, że wspomniane sądy rozjemcze są we wszystkich gminach bardzo pożądane, a ze względu na ich dodatnią działalność i obronę ludu przed kosztownymi procesami nader potrzebne, dla tego podpinani zapytują

Czyli i kiedy Wysoki c. k. Rząd stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 18. marca 1899 zarządzi zmiany ustawy z dnia 21. września 1869 L. 150 i utworzy sądy pokoju w każdej gminie, rozszerzy kompetencję gminnych urzędów rozjemczych — jak również uwolni od stempli wszelkie protokoły i ugody w tym celu sporządzone?

Lwów, dnia 15. października 1903.

Interpelant:
W. Szwed w. r.

Kramarczyk, Huryk, Szponder, Bohaczewski, Oleśnicki, Potoczek, Ostapczuk, Bojko, Krempa, Cielecki, Stojalowski, Stapiński, Mogilnicki, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a
do W. Wydziału krajowego.

Na posiedzeniu z dnia 6. lipca 1901 powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Wzywa się Wydział krajowy, aby rozpoczął studia tak pod względem technicznym jak komercyjnym i finansowym, co do budowy kolei wązkotorowej z Cisny do Strzylek dalej prowadził, swoim współdziałaniem poparł u c. k. Rządu starania konsorcjum o zrealizowanie powyższego projektu i pomoc finansową dla tejże kolei, a wyniki tych rokowań przedstawił ze

swoimi wnioskami na najbliższej sesji sejmowej“.

Zważywszy, że od czasu powzięcia tej uchwały upłynęło już przeszło dwa lata, podpisani zapytują dlaczego Wydział krajowy nie przedstawił dotychczas wyników rokowań wraz z wnioskami swoimi W. Sejmowi.

Lwów, dnia 16. października 1903.

Interpelant:
Mieczysław Urbański w. r.

Agapsowicz, Laskowski, Kramarczyk, Potoczek, Garapich, Zd. Skrzyński, Czaykowski, W. Krański, Trzecieski, Paygert, L. Cieński, Moysa, Witosławski, Dr. Czaykowski, M. Torosiewicz, Theodorowicz, Baworowski, Gorayski.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego!

Gmina Rzeki powiatu Wadowickiego posiadała prawa serwitutu od niepamiętnych czasów wedle którego, pobierała opał i ściół z lasów dworskich należących do własności Paua hr. Potockiego w Zatorze gdy mniej więcej przed 40 laty nastąpiło uregulowanie prawa serwitutu, więc ówczesna komisja serwitutowa bez żadnego przesłuchania interesowanych i zgody na to oddzieliła z lasów dworskich na 320 interesowanych i uprawnionych tylko 52 morgi lasu i to jeszcze nie w tej samej ale w drugiej gminie Salkowice

Gmina Rzeki czując się tem samowolnym postępowaniem Rządu w swoich prawach pokrzywdzoną nie chciała na żaden sposób wydzielonego jej kawałka lasu przyjąć w swój zarząd i dlatego c. k. Rząd oddał tę wydzieloną część Radzie powiatowej w Wadowicach, która też w swoją administrację faktycznie odebrała wbrew woli uprawnionych las tenże w całości sprzedała, zaś uzyskaną gotówkę złożyła do kasy oszczędności pozostawiając upra-

wnionych bez prawa serwitutu a nawet i bez własności wydzielonej.

Z tytułu tegoż despotycznego postępowania c. k. Rządu wynikły koszta w kwocie 70 złr., które Rząd postanowił przymusowo ściągnąć gdy jednak interesowani wzbierali się dobrowolnie owe koszta złożyć, natenczas c. k. Starostwo w Wadowicach nadesłało celem wyekzekwowania teje kwoty 2 żołnierzy, którzy stali w teje gminie 30 dni, a gdy to nie odnosiło dla c. k. Rządu pożądanego skutku naówczas przyjechał do teje gminy pan Komisarz ze Starostwa w Wadowicach z 3 żandarmami i przy pomocy owych dwu żołnierzy rozpoczęto faktyczną egzekucję bo grabiono pod osłoną bagnetów cały dobytek i mienie każdego gospodarza bezwzględnie na to jaka część byłaby w ndziale przypadła na jednego zobowiązanego, wskutek czego nadzwyczajnego i nieusprawiedliwionego grabienia pokrzywdzeni doprowadzeni do ostatecznej ruiny stawili opór weale uzasadniony lecz jakież dalsze skutki?

Pan Komisarz Śliwiński odstąpiwszy na razie od teje nadzwyczajnej egzekucji sprowadził na drugi dzień tj. 26. sierpnia 1872 roku całą kompanię piechoty tj. 127 żołnierzy, których kazał rozkwaterować po gminie i dawać kolejno śniadania, obiady, kolacye itp. należytości, otóż rozkwaterowane wojsko wskutek polecenia i wskazówek owego Pana Komisarza Śliwińskiego dopuszczało na bezbronnej ludności najróżnorodniejszych uciążliwości i krzywd a pomiędzy inenmi samowolnego grabienia bydła trzody i sprzedawania za becen na tak zwanej leśniczówce w Rzekach a kto byłby się odważył czy słowem czy czynnie bronić swej własności od nadużyć wojskowych bywał w tej chwili aresztowany i jako buntownik do więzienia wtrącany, prócz tego starszyzna wojskowa prawie nadużywała w żądaniu podwód i forszpanów dla uiczem nieuzasadnionych potrzeb a to wszystko bez najmniejszego wynagrodzenia.

Nadużycia te trwały od dnia 26. sierpnia 1872 roku do dnia 5. marca 1873 t. j.

192 dni w tym czasie ściągnięto przymusowo nietylko owe koszta o które się pierwotnie rozchodziło w kwocie 70 złr. ale i dalsze wynikłe koszta z kwaterunku wojska w kwocie 4189 złr. gdy jednak c. k. Rząd policzył sobie za ów despotyczny kwaterunek wojska kwotę aż 10.349 zł. przeto pomimo tej nadzwyczajnej krzywdy i zniszczenia włościan gminy Rzeki oraz ściągnięcia od niej kwoty 4189 złr. postanowił ściągnąć na mocy dalszych praw swoich jeszcze kwotę 6160 złr.

Zaś gmina Rzeki czując się kompletnie zrujnowaną oszacowała swoją szkodę na 22167 złr. wreszcie zredukowaną na 18238 złr. 16 ct. a nie mogąc się nigdzie sprawiedliwości doprosić wniosła w roku 1873 prośbę do tronu o zwrócenie im niesprawiedliwie wyrządzonej krzywdy, na prośbę tę, otrzymała gmina Rzeki reskrypt mocą którego c. k. Rząd obowiązany był zwrócić na pokrycie tychże szkód w kwocie 7000 złr. reskryptem tym wedle twierdzenia dwóch jeszcze żyjących świadków, którzy wówczas stali na czele Zwierzchności udali się interesowani do c. k. Starostwa w Wadowicach i żądali wypłacenia im należnego odszkodowania jednakże nie w tej sumie jaką im c. k. Rząd przyznał tj. 7000 złr. tylko żądali całej sumy w kwocie 18234 złr. 16 ct. Z tego też powodu ówczesny c. k. Starosta zadosyć ich żądaniu nie mógł uczynić i cała sprawa poszła w odwłokę i zapomnienie, ponieważ ale dzisiejsza ludność gminy Rzeki domaga się ostatecznego załatwienia teje nadzwyczajnie przykrej i rażącej krzywdy dlatego podpisani za-
pytują:

I. o ile jest prawdy na tem całym nadzwyczajnie przykrem zdarzeniu przed laty 30 w gminie Rzekach.

II. czem Wys. c. k. Rząd usprawiedliwi ówczesne owe nadzwyczajne krzywdzące postępowanie by za 70 złr. spowodować straty i skrzywdzić uprawnionych na 18000 złr. prócz tego drugie tyle za

przymusowe zabranie serwitutu im przynależnego?

III. dlaczego do obecnej chwili kwoty 70000 zlr. przyznanej im jako odszkodowanie za kwaterunek wojska nie złożył na rzecz interesowanych do kasy oszczędności tak jak to uczynił Wydział powiatowy wadowicki z kwotą za sprzedany las serwitutowy?

IV. czy Wys. Rząd po dokładnem rozpatrzeniu i uznaniu nadzwyczajnego pokrzywdzenia teje gminy nie byłyby łaskaw i gotów ponowić dochodzenie w teje sprawie i przyznać im dzisiaj odpowiednie wynagrodzenie.

Lwów, dnia 15. października 1903.

Interpelant:
Kramarczyk w. r.

Krempa, Bojko, Szwed, Żardecki, Stojalowski, Stapiński, Szajer, Huryk, Szponder, Oleśnicki, Ostapczuk, Staruch, Cielecki, Mogilnicki.

Sekretarz p. ks. Lubomirski czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że ustawa państwowa z dnia 12. lipca 1896 Dz. p. p. Nr. 118 o odpisywaniu podatku gruntowego z powodu uszkodzenia plonu wskutek wydarzeń żywiołowych, dla swego wadliwego tłumaczenia i w razie potrzeby zastosowania nie przynosi rolnikom żadnej korzyści;

zważywszy dalej, że klęski elementarne nawiedzają prawie co roku kraj nasz i narażają rolników naszych i wszystkich posiadaczy ziemskich na nieobliczone szkody i straty, a rzeczony opust podatkowy nie stoi w żadnej mierze z odszkodowaniem strat, jakie każdy właściciel ziemi ponosić musi;

zważywszy wreszcie, że dla zapobieżenia tym klęskom co roku się powtarzającym nikt granicy położyć nie może, że te od czasu do czasu i tak powtarzać się będą, a fundusze tak rządowe jako i krajowe w żadnej mierze na przyszłość strat tych

pokryć nie potrafią, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wzywa się c. k. Rząd, by ustawę państwową z dnia 12. lipca 1896, Dz. p. p. Nr. 118 w zastosowaniu dla kraju koronnego Galicyi w całości zniósł, a na to miejsce przyszedł z nową ustawą, wedle której każdy opodatkowany kontrybuent byłby obowiązany w podatku gruntowym płacić pewien procent od podatków stałych specyalnie na cel szkód elementarnych;

II. C. k. Rząd byłby obowiązany co roku bez względu na wyniki szkody elementarne wstawiać do budżetu państwowego dla Galicyi pewien roczny ryczałt;

III. Tak samo Wydział krajowy dopłacałby na ten cel z funduszków krajowych pewną stałą roczną kwotą odpowiadającą przynajmniej dzisiejszych udzielanych na ten cel bezwrotnych zapomóg, w razie wydarzonej klęski poszkodowany posiadacz gruntu, bez względu na jego rozmiar po sumiennem oszacowaniu szkody, otrzymałby z tego funduszu nie opust podatkowy, ale przynajmniej połowę faktycznej szkody, lub stosownie do wysokości istniejącego na ten cel funduszu zebranego.

We Lwowie, dnia 17. października 1903.

Wnioskodawca:
Kramarczyk w. r.

Potoczek, Szwed, Szponder, Wilczkiewicz, Stapiński, Cielecki, Skolyszewski, L. Cieński, M. Torosiewicz, Baworowski, Schnell, Theodorowicz, Urbański, Moysa, Gorayski, Garapich, Mogilnicki, Stojalowski, Sala, Bojko, Oleśnicki, Ostapczuk, Huryk, Krempa, Bohaczewski, Żardecki.

Interpelacya
posła Franciszka Krempy i tow.
do

c. k. Rządu krajowego i do Wydziału krajowego

w sprawie nieprawidłowości w gospodarce gminnej naczelnika gminy Wola Batorska.

Mieszkańcy gminy Wola Batorska położonej w powiecie Bocheńskim nie mają już od 4 lat z górą należytej Reprezentacji gminnej, wszelkie zaś prośby i urgensy wnoszone do dotyczących Władz powiatowych i krajowych o zapobieżenie tej anarchii gminnej nie odnoszą żadnego skutku.

Przed czterema laty skończył się okres wyborczy dotychczasowej Rady gminnej w Woli Batorskiej, a jednak naczelnik gminy Karol Mazur urzęduje nadal rok dziesiąty, ku wielkiej szkodzie gminy, która jest największą z pośród wsi w całym powiecie Bocheńskim.

Wybory do Rady gminnej były dwukrotnie przeprowadzone zawsze pod przeważnym wpływem dotychczasowego naczelnika i wypadały zawsze na korzyść tego naczelnika i jego najbliższej rodziny. W bieżącym roku zarzucili mieszkańcy gminy naczelnikowi Karolowi Mazurowi działanie na szkodę gminy, a w szczególności nienależytą kasowość i brak znaczniejszych funduszy gminnych, które przeszły na prywatną własność naczelnika.

Po dłuższych staraniach i po wniesieniu prośby tak do JE. Marszałka kraju, jak i Namiestnika zdecydował się nareszcie Wydział krajowy wezwać Wydział powiatowy w Bochni do zlustrowania gospodarki Zwierzchności gminnej w Woli Batorskiej.

Lustracja prowadzona jakby od niechcienia trwała z górą kwartał i wydała taki rezultat, że w Kasie gminnej przez czas urzędowania Karola Mazura jako wójta brakło gotówką 1.640 koron, a nadto okazało się, że tenże naczelnik bez uchwały Rady gminnej pobrał i dla siebie zatrzymał za paszporty i kartki od bydła kwotę 1.286 kor.

Wobec takiego wyniku lustracji przypuszczać należało, że naczelnik gminy zostanie w urzędowaniu swoim zasuspendowany przynajmniej na tak długo, dopóki nie zostanie uchylona szkoda, jaką gmina z powodu złego urzędowania poniosła, tym-

czasem pomimo tego, iż fakta powyższe są tak c. k. Starostwu, jako też Wydziałowi powiatowemu w Bochni znane, nie takiego, co ustawa gminna nakazuje, nie uczyniono.

Deputaci gminy Wola Batorska byli już osobiście tak u JE. Namiestnika, jak i u JE. Marszałka, atoli i ta droga okazała się bezowocną i naczelnik ze szkodą gminy urzęduje dalej, mając sposobność do usuwania zbyt widocznych objawów swojej gospodarki.

Z uwagi, że tego rodzaju niedbalstwo dotyczących czynników nadzorujących prócz szkody na majątku gminy przyniesie także z sobą brak ufności w dobrą wolę Władz przełożonych, zapytują interpelanci:

1. Czy Wysokiemu Rządowi krajowemu znane jest postępowanie c. k. Starostwa w Bochni w tej sprawie.

2. Czy Wysoki Rząd nie uważa za stosowne wkroczyć w sprawę i polecić podwładnym organom energię i stosowanie przepisów władzy.

3. Czy Wysoki Wydział krajowy zasięgnął informacji o tej od lat wielu wlokącej się sprawie w Wydziale powiatowym w Bochni.

4. Czy Wydział krajowy nie uważa za potrzebne, ażeby dla dobra gminy i dla dobra publicznego naczelnik gminy Wola Batorska z urzędu swego w drodze dyscyplinarnej usunięty został.

Lwów, 16. października 1903

Interpelujący

Franciszek Krempa w. r.

Bojko, Stapiński, Oleśnicki, Mogilnicki, Ochrymowicz, Huryk, Staruch, Szajer, Szponder, Barabasz, Szwed, Korol, Mazikiewicz i Barwiński.

Interpelacya

posłów Jakóba Bojki i towarzyszy do Cesarstwo Królewskiego Komisarza rządowego.

Dnia 10. lutego r. b. kilku włościan zgłosiło się do urzędu kopyczyńskiego ce-

lem odebrania pakunków przysłanych im ze Lwowa. Pakunki te zostały bezprawnie otwarte, a po znalezieniu w nich rosyjskich broszur agitacyjnych — skonfiskowane.

W kilka dni potem zjawili się u wzmiankowanych włościan komisarz Starostwa Stroka i żandarm Majewski, którzy chcieli wydobyć od nich gwałtem zeznania, dla kogo przeznaczone były owe rosyjskie kroszury. Włościanie na powyższą propozycję odpowiedzieli odmownie, skutkiem tego przytrzymano ich przez cały dzień w areszcie gminnym, a następnie zakuto w kajdany i odstawiono do starostwa w Husiatynie i tam trzymano 48 godzin. Do Starostwa husiatyńskiego przybył nadgraniczny żandarm rosyjski i w obecności urzędnika ze Starostwa zachowywał się zupełnie jak u siebie. Namawiał chłopów, by w jego asystencji przeszli granicę i wskazali mu owego człowieka, do którego mieli zawieść broszurki. Włościanie odmówili.

W tym samym czasie aresztowano w Kopyczyńcach rosyjanina Nadieżdina, u którego znaleziono kilkanaście broszur rosyjskich socjalno-demokratycznych po jednym egzemplarzu. Chciał się on przedostać do Rosyi, do czego miał zupełne prawo jako stały mieszkaniec tego państwa. Starostwo husiatyńskie sprzeciwiło się tej podróży rosyjanina, aresztowano go i w drodze administracyjnej chciano oddać w ręce władz rosyjskich, czemu przeszkodziło tylko wdanie się w tę sprawę posła Daszyńskiego, który zwrócił się do Prezydenta Ministrów dr. Körbera. Aresztowanego odstawiono do sądu tarnopolskiego, gdzie mu wytoczono sprawę o zdradę stanu.

Wkrótce potem we Lwowie aresztowano rosyjskiego poddanego, Maryana Górskiego, polaka, przy którym znaleziono kilka socjal-demokratycznych broszur i listy. Górskiemu też wytoczono proces, który jednak został przerwany dzięki interwencji P. Prezydenta Ministrów.

Ludzi tych po kilku miesiącach więzienia wypuszczono, odstawiając ich do granicy szwajcarskiej i wydając z granic państwa austriackiego na zawsze.

Dnia 28. czerwca b. r. w powiecie bor szczowskim w pobliżu miasteczka Skala aresztowano rosyjskiego poddanego, Rubena Diatkina, obwiniając go o zamiar przewiezienia do Rosyi zakazanych w Rosyi książek. Aresztowanego przywieziono do tarnopolskiego więzienia dla połączenia jego sprawy z aresztowanymi poprzednio: Górskim i Nadieżdinem.

Do Diatkina przyjeżdżał żandarm rosyjski w celu badania go. Diatkinowi wytoczono proces o fałszywy meldunek, oskarżenia nie można było dowieść, gdyż Diatkin z nazwiska swego nie robił sekretu.

Jedyny zarzut przeciw niemu polegał na tem, że miał w swem posiadaniu cudzy paszport. Diatkina skazano na trzy dni aresztu po 4 tygodniach więzienia.

Dnia 8. lipca w okolicach Tarnobrzegu aresztowano poddanego rosyjskiego, Zarubina, razem z obywatelem austriackim, Januszem Szymberskim, tego ostatniego wkrótce wypuszczono. Zarubina więziono przez kilka tygodni, pierwotnie w Tarnobrzegu, a następnie w Rzeszowie. Potem odstawiono go do szwajcarskiej granicy. Areszt spowodowany był chęcią przeszkodzenia Zarubinowi przedostania się do Rosyi z kilkoma socjal-demokratycznymi broszurami.

W nr. 59 „Gazeta narodowa“ ogłosiła urzędowy komunikat, omawiający rewizję i aresztowania z powodu kolportowania zakazanych książek do Rosyi.]

Komunikat ten, zatytułowany: „Nielegalne rozszerzanie broszur“, brzmi:

„Sąd tarnopolski wdrożył dochodzenia, które mają na celu wykrycie propagandy i położenie kresu przemycaaniu druków zabronionych... Jakie rozmiary miała propaganda rosyjskiej partji w Rosyi, dalej, jaki

zachodzi związek między galicyjską partją ukraińsko - socyalistyczną, a pokrewnymi jej tajnymi komitetami w Rosyi“.

Fakty powyższe dowodzą, że władze policyjne w Galicyi okazują ogromną troskliwość o zabezpieczenie absolutyzmu w Rosyi od opozycyi socyalno-demokratycznej rosyjskiej. Z komunikatu przytoczonego w „Gazecie narodowej“ widać, że policya galicyjska chce badać rozmiary propagandy socyalistycznej w Rosyi. Oburzające też jest zjawienie się żandarmeryi rosyjskiej na terytoryum austriackiem dla badania aresztowanych socyalistów rosyjskich.

Wobec tego podpisani zapytują cesarsko-królewskiego Komisarza:

Po pierwsze: Czy dopuszczalne jest, aby żandarmi rosyjscy na terytoryum Galicyi prowadzili śledztwo, lub byli obecni przy badaniu aresztowanych rosyjan w Galicyi przez władze tego kraju?

Po wtóre: jakim prawem poddani rosyjscy pomiędzy którymi zdarzają się i polacy, bywają aresztowani w Galicyi za chęć przewiezienia do państwa rosyjskiego książek, które w państwie austriackim nie były zakazane?

Po trzecie: jakim prawem więzi się aresztowanych poddanych rosyjskich przez całe tygodnie i miesiące, kiedy kary sądowe za ich przestępstwo nie mogą być większe nad kilka dni aresztu;

Po czwarte: jaki cel mają wogóle policyjne władze galicyjskie wysługiwać się rządowi rosyjskiemu, który ani narodowości polskiej, ani państwu austriackiemu nie wzajemnia się uprzejmością lecz odwrotnie, przez agentów swoich prowadzi we wschodniej Galicyi agitacyę moskalofilską; co skłania władze galicyjskie do prześladowania ludzi, którzy wobec nich zachowują się legalnie, a których jedynym przestępstwem jest to, iż dążą na razie do zaprowadzenia w Rosyi porządków konstytucyjnych istnie-

jących w Austrii, jak i w innych państwach Europy zachodniej.

Interpelujący
Bojko w. r.

Szponder, Oleśnicki, Krempa, Potoczek, Stapiński, Ostapczuk, Staruch, Szwed, Bohaczewski, Barabasz, Ochrymowicz, Skołyśzewski, Mazikiewicz, Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, a pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Milewskiego w przedmiocie ułatwienia taniego kredytu dla zbudowania zbiorników naftowych.

Przemawia p. Milewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Potoczka w sprawie polepszenia bytu księży wikaryuszów.

Przemawia p. Potoczek, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera, o zaprowadzenie opłat krajowych od przedmiotów zbytkowych.

Przemawia p. Szajer, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi

na odesłanie tego wniosku do komisji podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera, o założenie szkoły rolniczej w powiecie rzeszowskim.

Przemawia p. Szajer, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kankowej o zamknięciach rachunkowych galicyjskiej Kasy Oszczędności za lata 1901 i 1902.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 3. czerwca 1902 i 21. sierpnia 1903 o zamknięciu rachunków galicyjskiej Kasy Oszczędności za rok 1901 i 1902.

2. Sejm udziela Zarządowi galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie absolutoryum z rachunków tejże Kasy za lata 1901 i 1902.

Przemawia p. Władysław Wiktor Czaykowski i stawia następujące rezolucje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm wzywa Rząd, aby w myśl rezolucji Sejmowej z dnia 4. maja 1900 ustanowił przy c. k. Namiestnictwie przynajmniej dwie posady fachowo uzdolnionych, wyższych urzędników, celem wykonywania

zastrzeżonego c. k. Rządowi nadzoru nad Kasami Oszczędności;

2) Sejm wzywa Rząd, aby w powyższym celu wstawioną została w najbliższy budżet państwowy odpowiednia kwota.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Niezabitowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji rezolucje p. Władysława Wiktora Czaykowskiego.

Marszałek przerywa p. Stapińskiemu, oświadczając, że głos ma p. sprawozdawca.

Przemawia p. sprawozdawca, i przyjmuje imieniem komisji rezolucje p. Władysława Wiktora Czaykowskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 3. czerwca 1902 i 21. sierpnia 1903 o zamknięciu rachunków galicyjskiej Kasy Oszczędności za rok 1901 i 1902.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek 1 komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm udziela Zarządowi galic. Kasy Oszczędności we Lwowie absolutoryum z rachunków tejże Kasy za lata 1901 i 1902.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 2 komisji.

Następnie uchwała Izba oddzielnie i bez rozprawy rezolucje 1 i 2 p. Władysława Wiktora Czaykowskiego, które p. sprawozdawca przyjął imieniem komisji, a które Marszałek odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Cieleckiego w przedmiocie założenia kosztem kraju jednego seminarium nauczycielskiego z kierunkiem rolniczym.

Sprawozdawca p. Cielecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził reformę planu naukowego seminarium nauczycielskich w tym kierunku, aby w jednych seminarium unormowane było szersze i praktyczne wykształcenie gospodarze, w drugich zaś wykształcenie formalne w językach, zaznaczając, że reforma ta nie ma pociągać za sobą obniżenia lat nauki i poziomu wykształcenia w seminarium, ani też różnicy w uprawnieniu kandydatów kończących seminarium do osiągnięcia posad nauczycielskich.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby porozumiawszy się z Radą szkolną krajową, przedłożył Sejmowi projekt założenia jednego seminarium z kierunkiem rolniczym kosztem kraju, oparty na programie organizacyi i planu naukowego — jakoteż kosztów tego seminarium.

III. Wzywa się c. k. Rząd względnie Radę szkolną krajową, aby urzędowała dla nauczycieli ludowych osobne kursa rolnicze na szerszą skalę, niż dotychczas.

IV. Wzywa się c. k. Rząd względnie Radę szkolną krajową, aby kursa wydziałowe dla nauczycieli ludowych urzędowała na szerszą skalę niż dotychczas i oparła je o szkołę wydziałową, jako szkołę ćwiczeń

Przemawia p. Barwiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził reformę planu naukowego seminarium nauczycielskich w tym kierunku, aby w jednych seminarium unormowane było szersze i praktyczne wykształcenie gospodarze, w drugich zaś wykształcenie formalne w językach, zaznaczając, że reforma ta nie ma pociągać za sobą obniżenia lat nauki i poziomu wykształcenia w seminarium, ani też różnicy w uprawnieniu kandydatów kończących seminarium do osiągnięcia posad nauczycielskich.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby porozumiawszy się z Radą szkolną krajową, przedłożył Sejmowi projekt założenia jednego seminarium z kierunkiem rolniczym kosztem kraju, oparty na programie organizacyi i planu naukowego — jakoteż kosztów tego seminarium.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do głosowania.

Marszałek konstatuje brak kompletu, wobec czego oświadcza, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia, i wzywa sekretarza do odczytania interpelacyi i wniosku.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że ludność wiejska i małomiasteczka wskutek nieświadomości ustaw i stosunków prawnych w bardzo licznych wypadkach narażana bywa na dotkliwą stratę materialną, a nawet na zupełną ruinę jednostek i całych rodzin;

że z powodu niezgodności między kastyrem a księgą hipoteczną nakładane bywają na włościan grzywny, celem przynaglenia ich do usunięcia tych różnic — oni zaś bez pomocy prawnej nie mogą tego wykonać ;

że przy wymiarze należitości prawnych, tudzież przy ściąganiu podatków zdarzają się bardzo liczne nieprawidłowości pochodzące z mylnego wymiaru, lub błędnego zastosowania ustawowych przepisów, a ludność wiejska jest bezbronną w obu nieuzasadnionych żądań władz skarbowych ;

że pokątni doradcy prawni, wyzyskując brak oświaty pomiędzy ludem, często wywołują procesy bezpodstawne dla korzyści własnej, a z wielką szkodą dla obu stron spór wiodących ;

zważywszy, że z powyżej przytoczonych powodów, dobrze zorganizowana pomoc prawna przyczyni się niezawodnie do podniesienia materialnego i moralnego ludności wiejskiej i małemiejskiej przez uchylenie nadmiernych kosztów i szkodliwego pienięctwa ;

zważywszy wreszcie, że udzielanie pomocy prawnej ścięśni węzły łączące ludność powiatu z jej reprezentacją i wzmocni do niej ufność, łagodząc równocześnie zachodzić mogące sprzeczności między warstwami społecznymi ;

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by po dokładnem zbadaniu stosunków pomocy prawnej potrzebnej, ludności wiejskiej i małemiejskiej poczynił starania celem spowodowania reprezentacji powiatowych do otworzenia przy Wydziałach powiatowych dla ludności wiejskiej i małemiejskiej biur — o ile możności bezpłatnej — porady prawnej.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesji sejmowej zdał

sprawę z poczynionych w tym względzie starań.

Wnioskodawca :

Vievien w. r.

J. Theodorowicz, W. Dzieduszycki, Wilczkiewicz, Stadnicki, M. Urbański, Krempa, Bojko, Potozeczek, Zaleski, Kozłowski, Szajer, T. Cieński, K. Dzieduszycki, Skołyszewski, W. Krański, Moysa, W. Wiktor, Czaykowski, Horodyski, Szponder, L. Cieński, Korytowski, J. Szeptycki, Rudrof, Sozański, Trzeciecki, Krzysztofowicz, Garapich, M. Torosiewicz, Paygert, Stapiński, Agopso-wicz, Piniński, Baworowski, Stojalowski, Rayski, Rutowski, Buynowski, Lipiński, Wurst, Jabłoński, Bednarski, Małachowski, Romanowicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Wysokiego Rządu.

Dotychczasowa regulacja Dunajca jest bardzo niedbale prowadzona, tak, że budowa ta, więcej przynosi szkody jak korzyści. Nadto budują tamy w jednym miejscu i po jednej stronie brzegu a po drugiej nie puszczały wody w chłopskie grunta, tak że po jakimś czasie na chłopskich gruntach tworzą się rzeczne odsypiska, które c. k. Rząd kwapliwie sobie zabiera.

W gminie Zarzecze w powiecie nowosandeckim rozpoczęto budowę tamy po lewym brzegu Dunajca, gdzie jest nie użyteczna skała kamienna, której woda nigdy nie może ruszyć. Zaś po prawej stronie brzegu gdzie najlepsze grunta bo I klasy, a których woda już zabrała wzdłuż około 745 metrów i weseć kilkadziesiąt metrów — w tym miejscu nie myśli c. k. Rząd o zabezpieczeniu brzegów urodzajnej ziemi, aż woda zabierze resztę własności chłopskiej, a pozostały kamień znów c. k. Rząd zagrabi i przywłaszczy na swój użytek.

Pod miastem Nowy Sącz, budują tamy po prawym brzegu Dunajca, puszczały wodę w chłopskie grunta i w miejscowości: Chełmiec, Rdniosłów, Łeżek ad Dąbrowa

i Marcinkowice, zabrała woda około 100 morgów chłopskiej ziemi.

Za gruntami chłopskimi, budują tamy w rzadkich odstępach i budowa ta nie jest nigdy dokończoną, dla tego też po każdym przybytku wody, tamy te są niszczone i wraz z gruntami zabierane przez wodę.

Dalej regulacja Dunajca w sąsiedztwie gruntów dworskich odbywa się na korzyść tych ostatnich, nawet choćby to były same kamieniołomy. Koło Kamieńców dworskich biją tamy, a chłopom puszczają wodę w rolę.

Wreszcie przy budowie tam regulacyjnych nie ma żadnej komisji złożonej z delegatów stron interesowanych i z reprezentantów Rad powiatowych, któreby ostatnie orzekały o budowie tam regulacyjnych i sumiennego wykonania tej budowy i według planu doglądały.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

1) Dlaczego Wysoki c. k. Rząd temu złemu zaradzić nie chce? — i w jaki sposób zamysła wynagrodzić te krzywdy przez wpuszczanie wody w grunta i zabieranie gruntów chłopskich?

2) Dlaczego Wysoki c. k. Rząd nie postara się o takie plany regulacyjne, ażeby regulacja Dunajca wypadła dobrze i nie krzywdziła chłopów mających swoje grunta nad Dunajcem w rejonie regulacyjnym?

3) Dlaczego c. k. Rząd nie dogląda robót regulacyjnych, ażeby odbywały się prawidłowo według planu nakreślonego, aby tamy były z dobrego materiału i w odpowiednim miejscu budowane?

4) Dlaczego Wysoki c. k. Rząd dotąd nie powołał przy regulacji Dunajca wymienionych powyżej komisji z reprezentantów i z delegatów stron interesowanych?

Lwów, 14. października 1903.

St. Potoczek w. r.
interpelant.

Szwed, Kramarczyk, Szajer, Żardecki, Oleśnicki, Bojko, Staruch, Cielecki, Szponder,

Wilczkiewicz, Stojalowski, Korol, Krempa, Skolyszewski, Huryk, Stapiński.

Interpelacya

do J. Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego!

Niektóre urzędy podatkowe w kraju przypisują obszarom dworskim dodatki gminne do podatków zarobkowych opłacanych z gorzelni, browarów, tartaków, młynów itp. innych przedsiębiorstw wykonywanych na obszarach dworskich. W szczególności miało to miejsce w powiecie cieszanowskim, gdzie w roku ubiegłym przypisano obszarowi dworskiemu w Narolu dodatek gminny do podatku zarobkowego z gorzelni, zaś obszarowi dworskiemu w Rudzie różanieckiej dodatek gminny do podatku zarobkowego z tartaku, mleczarni i przedsiębiorstwa tuczenia świń, które to dodatki następnie od dotyczących kontrybuentów ściągnięto. Postępowanie takie urzędów podatkowych jest nieprawne i sprzeciwia się wyraźnym przepisom ustawy. Wedle bowiem §. 78 ustawy gminnej mają być rozkładane dodatki gminne tylko do podatków bezpośrednich w gminie przypisanych, zatem nie mogą być rozkładane na podatki przypisywane od przedsiębiorstw na obszarze dworskim wykonywanych. Zapatrywanie, że dodatki gminne nie mogą być przypisane od podatków bezpośrednich, obszarom dworskim wymierzanych, dał wyraz c. k. Trybunał administracyjny w 2 orzeczeniach a mianowicie z 19 lipca 1879 L. 1.415 (Zbiór orzeczeń Budwińskiego Nr. 548 i z dnia 20. maja 1882 L. 1.052 (Zbiór orzeczeń Budwińskiego N. 1.413).

Wobec przedstawionego powyżej stanu rzeczy zapytują podpisani:

I. Czy wiadomem jest JW. P. Komisarzowi rządowemu, że niektóre urzędy podatkowe, a w szczególności urząd podatkowy w Cieszanowie, przypisują nieprawnie obszarom dworskim dodatki gminne do podatku zarobkowego od przedsiębiorstw na obszarze dworskim stojących i tamże wykonywanych?

II. Co zamierza JW. P. Komisarz rządowy zarządzić by tego rodzaju nieprawnej praktyce w przyszłości zapobiedz?

III. Czy JW. P. Komisarz rządowy zarządzi zwrot nieprawnie pobranych dodatków gminnych od obszarów dworskich a w szczególności za rok ubiegły 1902 przypisanych obszarowi dworskiemu w Narolu do podatku zarobkowego z gorzelnii, tudzież obszarowi dworskiemu w Rudzie rożanieckiej do podatku zarobkowego z tartaku, mleczarni i przedsiębiorstwa tuczenia świń?

Jan Gnoiński w. r.

Brykezyński, Rozwadowski, Agopsowicz, Schnell, Krzysztofowicz, Czaykowski, Kory-

towski, L. Cieński, Rudrof, Sozański, Abrahamowicz, Trzeciecki, Theodorowicz, Płocki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia, a interpelację odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następnę na dzień 19. października 1903 godzina 10 przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

37. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 19. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 50 przed południem:

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego piątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzydziestego szóstego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Stanisławowi Jędrzejowiczowi na 3 i p. Leonowi Pinińskiemu na 4 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 19. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3241, 3245, 3249, 3250, 3255, 3257, 3259, 3261, 3262 do 3281, 3290.

Komisji szkolnej Ls. 3251, 3258.

Komisji gminnej Ls. 3252, 3256.

Komisji petycyjnej Ls. 3247, 3254.

Komisji administracyjnej Ls. 3289.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 3248.

Komisji kolejowej Ls. 3240.

Komisji przemysłowej Ls. 3253.

Komisji sanitarnej Ls. 3244.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3246.

Po odczytaniu petycji Ls. 3241 Gminy Niezdowa pow. Wieliczka o zapomogę z powodu powodzi, przemawia p. Szponder popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3254 Magistratu m. Kołomyi o wyjednanie prawa poborn surowicy dla miasta i przedmieść, przemawia p. Moysa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Marszałek oznajmia, że udzielił jeszcze urlopu p. Zdzisławowi Tarnowskiemu na 2 a p. Romanowi Potockiemu na 4 dni.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Jana Urbańskiego o wezwanie c. k. Rządu, aby zmusił akcyjne Towarzystwo Chropińskie do otwarcia regularnego publicznego ruchu towarowego na kolei lokalnej Tłumacz-Paluchie.

Przemawia p. Jan Urbański uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego tj. „Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o zmianę §. 2 statutu Banku krajowego“ odpada z powodu nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o wyjednanie ustawy nakładającej do podatku gruntowego dodatek na utworzenie funduszu zapomóg na wypadek klęsk elementarnych.

Przemawia p. Kramarczyk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Viveny w przedmiocie utworzenia przy Wydziałach powiatowych biur bezpłatnej pomocy prawnej dla ludności wiejskiej i małomiasteczkiej.

Przemawia p. Vivien uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Głosowanie nad wnioskami komisji szkolnej w przedmiocie założenia kosztami kraju jednego seminarium nauczycielskiego z kierunkiem rolniczym.

Marszałek oznajmia, że rozprawa została zamknięta nad wnioskiem II. komisji i Izba ma przystąpić do głosowania. Wobec jednak prośby sprawozdawcy o udzielenie mu głosu w sprawie formalnej, Marszałek, sądząc, że rzeczy samej odda przysługę, udziela głosu w sprawie formalnej p. sprawozdawcy.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi, aby wniosek II. komisji odesłać do komisji szkolnej.

Przemawia p. Barwiński i wnosi na przekazanie wniosku II. komisji komisji budżetowej.

Po zamknięciu rozprawy nad wnioskiem formalnym p. sprawozdawcy przemawia p. sprawozdawca i sprzeciwia się wnioskowi formalnemu p. Barwińskiego.

Izba przystępuje do głosowania.

Marszałek udziela głosu p. Barwińskiemu, który prosi o policzenie głosów przy głosowaniu.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Barwińskiego, za którym padło 5 głosów, według skonstatowania Marszałka, a następnie uchwała Izba przekazać wniosek II. komisji do komisji szkolnej.

Wniosek ten brzmi:

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby porozumiewszy się z Radą szkolną krajową, przedłożył Sejmowi projekt założenia jednego seminarium z kierunkiem

rolniczym kosztem kraju, oparty na programie organizacyi i planu naukowego — jakoteż kosztów tego seminaryum.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Rząd, względnie Radę szkolną krajową, aby urzędowała dla nauczycieli ludowych osobne kursa rolnicze na szerszą skalę, niż dotychczas.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek II. komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wzywa się c. k. Rząd, względnie Radę szkolną krajową, aby kursa wydziałowe dla nauczycieli ludowych urzędowała na szerszą skalę, niż dotychczas, i oparła je o szkołę wydziałową, jako szkołę ćwiczeń.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek IV. komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Buynowskiego i petycyach w sprawie przymusowego ubezpieczenia budynków od ognia.

Sprawozdawca p. Trzeciecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najspieszniej umożliwił ustawodawstwu krajowemu zaprowadzenie przymusowego ubezpieczenia od ognia wedle potrzeb kraju.

Sprawozdaniem niniejszem załatwiono petyce Reprezentacyi powiatowych: w Tarnobrzegu (Ls. 564), w Myślenicach (Ls. 673), w Nowym Targu (Ls. 1331), w Grybowie (Ls. 1333), w Cieszanowie (Ls. 1390), w Sokalu (Ls. 1414), w Rudkach (Ls. 1508), w Turce (Ls. 1598), w Żywcu (Ls. 1605), w Przemyślu (Ls. 1636), w Ilusiatynie (Ls. 1637), w Nowym Sączu (Ls. 1638), w Kolumny (Ls. 1639), w Jasle (Ls. 1640), w Tarnowie (Ls. 1642), w Rawie (Ls. 1641),

w Kamionce strumiłowej (Ls. 1665), w Zbarażu (Ls. 1671), w Kosowie (Ls. 2121), w Buczaczu (Ls. 2120), w Kosowie (Ls. 2118); Reprezentacyi gmin: w Chorkówce (Ls. 2599), w Gliniku (Ls. 2747), w Przerzylach (Ls. 2748); Towarzystwa imienia Kaczkowskiego (Ls. 1012) i Krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych (Ls. 2133).

Przemawia p. Garapich i stawia następującą rezolucję i poprawkę:

R e z o l u c y a.

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby zbadał, w jaki sposób możnaby najskuteczniej wpłynąć na rozpowszechnienie w naszym kraju krycia dachów ogniotrwałym materiałem.

Oraz poprawka, aby po wyrazach: „przymusowego ubezpieczenia“ dodać wyraz „budynków“.

Izba popiera poprawkę i rezolucję p. Garapicha.

Przemawia p. Buynowski i wnosi poprawkę, by we wniosku komisji dodać po słowie „Sejm“ słowa „stojąc przy uchwałach z dnia 19. stycznia 1888, 26. listopada 1889, 23. marca 1892, 20. maja 1893, 28. lutego 1894 i 4. maja 1900“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę pp. Garapicha i Buynowskiego.

Marszałek oznajmia, że podda pod uchwałę Izby wniosek komisji wraz z poprawkami pp. Garapicha i Buynowskiego uzupełniającymi wniosek komisji i przyjętymi przez p. sprawozdawcę.

Izba uchwała wniosek komisji wraz z poprawkami pp. Garapicha i Buynowskiego, przyjętymi przez p. sprawozdawcę, w następującem brzmieniu:

„Sejm, stojąc przy uchwałach z dnia 19. stycznia 1888, 26. listopada 1889, 23. marca 1892, 20. maja 1893, 28. lutego 1894 i 4. maja 1900, wzywa c. k. Rząd, aby jak

najspieszniej umożliwił ustawodawstwu krajowemu zaprowadzenie przymusowego ubezpieczenia budynków od ognia wedle potrzeb kraju“.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Garapicha i otwiera nad nią ogólną rozprawę.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała rezolucję p. Garapicha.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku posła Gnoińskiego w sprawie uznania drogi Brody-Łopatyn-Radziechów do Krystynopola za krajową.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na budowę dróg Brody-Radziechów-Krystynopol w powiatach: brodzkim, kamioneckim i sokalskim, przyznaje się subwencję krajową w wysokości 75% rzeczywistych kosztów budowy, pod warunkami:

1. Jeżeli wszystkie dotyczące reprezentacye powiatowe przez odpowiednie uchwały zabezpieczą resztę kosztów budowy, t. j. 25%.

2. Uznają powyższą drogę na swoim terytorium za powiatową, zabezpieczając kosztą jej utrzymania w miarę postępu budowy.

3. Tak wypracowanie projektu, jak i przeprowadzenie całej budowy uskuteczni Wydział krajowy przez swoje organa.

4. Program budowy co do miejsca i czasu ustanowi Wydział krajowy według własnego uznania w miarę rozporządzalnych funduszków i sił technicznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku posła Szajera i towarzyszy w sprawie fabryk krajowych wyrobów betonowych i odsprzedaży tychże wyrobów włościanom po cenach produkcji.

P. M. Urbański w zastępstwie sprawozdawcy p. Stanisława Jędrzejowicza, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wyzoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził z e. k. Rządem rokowania w tym kierunku, aby rury betonowe, używane do budowy studni, uznano jako wyroby użyteczności publicznej, które, gdy będą wyrabiane w autonomicznych warstwach betonowych, mogą nawet stronom prywatnym bez zysku być odstępowane, nie narażając przedsiębiorstwa do składania zeznań podatkowi zarobkowemu podlegających.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej w sprawie wniosku posła Starucha o zmianę ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1866 o pokrywaniu kosztów budowy i utrzymaniu budynków kościelnych (cerkiewnych) i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego.

Sprawozdawca p. Mycielski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje wniosek posła Starucha o zmianę ustawy o pokrywaniu kosz-

tów budowy i utrzymywania budynków kościelnych (cerkiewnych) i parafialnych wyznania katolickiego Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Anny Sernickiej, wdowy po nauczycielu ludowym o przyznanie w drodze łaski pensji wdowiej i datku na wychowanie córki.

Sprawozdawca p. E. Michałowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Annie Sernickiej, wdowie po stałym nauczycielu w Kisielowie, przyznaje się w drodze łaski od 1. września 1899 począwszy roczne zaopatrzenie 200 K., a na wychowanie małoletniej córki Maryi Anny, urodzonej 16. czerwca 1890 roczny datek 50 K.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Maryi Węgrzynek, wdowy po nauczycielu szkół ludowych, w sprawie przyznania w drodze łaski pensji wdowiej i datku na wychowanie dziecka.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Maryi Węgrzynek odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia odpowiedniego wniosku na następnej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Antoniego Raczyńskiego, emerytowanego nauczyciela, o podwyższenie emerytury.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Antoniego Raczyńskiego, emerytowanego nauczyciela, o podwyższenie emerytury odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Izabeli Mokłowskiej, byłej nauczycielki szkół ludowych, o przyznanie dożywotniego zaopatrzenia.

Sprawozdawca p. Michałowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Izabeli Mokłowskiej, o przyznanie dożywotniego zaopatrzenia, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Jana Paziuka, emer. żandarma, w sprawie przyznania w drodze łaski datku na wychowanie dwóch sierót po zmarłej nauczycielce Maryi Paziukowej.

Sprawozdawca p. Michałowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Jana Paziuka, o przyznanie datku na wychowanie dwóch sierót po zmar-

łej nauczycielce Maryi Paziukowej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Piotra Berezy, emerytowanego nauczyciela ludowego, w sprawie przyznania jednorazowej zapomogi i przyznania emerytury.

Sprawozdawca p. Michałowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Piotra Berezy, emerytowanego nauczyciela, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Pauliny Sydorowej, żony emerytowanego kierownika szkoły, o przyznanie w drodze łaski emerytury, równającej się całej płacy pobieranej w czynnej służbie.

Sprawozdawca p. Michałowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Pauliny Sydorowej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Antoniny Dudziakowej, wdowy po nauczycielu ludowym, o podwyższenie w drodze łaski pensji wdowiej.

Sprawozdawca p. Michałowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Antoniny Dudziakowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania, o ileby policzenie lat służby Józefowi Dudziakowi wpłynęły na podwyższenie płacy jego a następnie na wymiar pensji wdowiej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie petycji Michała Łużeckiego, kierownika 5-cio klasowej szkoły w Turce o zwolnienie go w drodze łaski od obowiązku zwrotu kwoty 228 koron, którą córka jego Eugenia tytułem stypendium pedagogicznego z funduszu krajowego pobrała.

Sprawozdawca p. Michałowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Eugenię Łużecką zamężną Milanieczową, a względnie ojca jej Michała Łużeckiego, zwalnia się w drodze łaski od obowiązku zwrotu kwoty 228 koron, pobranej tytułem stypendium pedagogicznego z funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Antoniny Michniewskiej, wdowy po nauczycielu szkół ludowych, o przyznanie jej kwartału pozgonnego.

Sprawozdawca p. Michałowski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Antoniny Michniewskiej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną

krajową i przedłożenia sprawozdania na następnej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, o petycji kierownika szkoły pięcioklasowej w Brzozdowcach, Jana Domiszewskiego.

Sprawozdawca p. Tomaszewski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję powyższą przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i do sprawozdania na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Petroneli Majkowskiej emerytowanej nauczycielki.

Sprawozdawca p. Tomaszewski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję powyższą przekazuje się Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą szkolną krajową do zbadania i przedłożenia wniosku na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o wnioskach posłów Stapińskiego i Szajera w sprawie zniesienia myt na drogach krajowych i powiatowych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad wnioskami posłów Stapińskiego i Szajera w sprawie zniesienia myt na drogach krajowych i powiatowych przechodzi się do porządku dziennego.

Sprawozdaniem niniejszem są załatwione petycje Rad powiatowych w Tarnobrzegu l. 1586, w Kamionce strumiłowej l. 1717, w Nowym Targu l. 2104, w Łańcucie l. 2624, w Jarosławiu l. 2986; 21 petycji Rad gminnych powiatu nowotarskiego l. 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2322, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, gminy Podegrodzie powiatu sądeckiego l. 2817, gminy Reniów powiat Brody l. 2875 i gminy Studzian powiat Przeworsk l. 2909.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o wniosku p. Wursta, w sprawie urządzenia prowizorycznego szpitala w Złoczowie i objęcia go w zarząd kraju.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wniosek p. Wursta o urządzenie prowizorycznego szpitala w Złoczowie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Józefa Aszklara właściciela pracowni rzeźbiarskiej w Krościenku wyższem o udzielenie pożyczki z funduszu przemysłowego.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Józefa Aszklara właściciela pracowni rzeźbiarskiej w Krościenku wyższym l. s. 433 przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 25. września 1903 L. 80.678 w przedmiocie nadania gminie kr. stoł. miasta Lwowa ustawy o przymusowym połączeniu kanałów domowych z kanałami publicznymi i opłatach za to połączenie.

Sprawozdawca p. Fruchtmann uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić ustawę tu załączoną.

U s t a w a

z dnia . . . . o obowiązku właścicieli domów w król. stoł. mieście Lwowie połączenia domowych zbiorników kloacznych z kanałami miejskimi publicznymi oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiekami Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

§. 1.

W obrębie gminy król. stoł. miasta Lwowa obowiązany jest każdy właściciel realności przylegającej do ulicy lub placu, gdzie kanał publiczny istnieje lub zostanie wybudowany, połączyć zbiornik kloaczny swego domu z powyższym kanałem za pomocą kanału odciekowego, przestrzegając przytem postanowień ustawy budowniczej z 21. kwietnia 1855 Dz. u. kr. Nr. 31.

W razie wybudowania nowego a zaniechania istniejącego kanału publicznego, z którym zbiorniki kloaczne poszczególnych domów są już połączone, zbiorniki te mają być połączone z nowo wybudowanym kanałem publicznym, dawne zaś połączenie ma być zaniechane.

Jeżeli jednak z powodu umieszczenia wychodków nad dotychczasowym kanałem, niema zbiorników kloacznych, wówczas przy zmianie kanału właściciel domu obowiązany jest w razie potrzeby wybudować zbiornik i połączyć go z nowo wybudowanym kanałem publicznym.

§. 2.

Koszta budowy kanału odciekowego aż do 10 metrów, licząc od zewnętrznej granicy realności do najbliższego kanału publicznego, ponosi właściciel realności względnie domu, nadwyżkę zaś kosztów ponad 10 metrów ponosi gmina.

Gdyby jednak ze względów publicznych okazała się potrzeba poprowadzenia kanału odciekowego przez obcą realność właściciel jej obowiązany jest za odpowiednim odszkodowaniem zezwolić na taką budowę kanału odciekowego na swej realności.

Odszkodowanie i koszta ewentualnego wywłaszczenia na rzecz budowy kanału odciekowego ponosi właściciel domu obowiązany do budowy kanału a to w granicach ustanowionych w pierwszym ustępie tego paragrafu.

§. 3.

Gminie król. stoł. miasta Lwowa przysługuje prawo pobierania opłat za połączenie w §. 1. określone, właściciele domów zaś obowiązani są do uiszczenia tych opłat.

W wypadku jednak przewidzianym w §. 1. ustęp drugi, właściciele domów wolni są od rzeczonych opłat.

§. 4.

Wysokość opłat ustanawia się podług zabudowanej powierzchni, pomnożonej ilością kondygnacji:

a) Po 30 h. od metra kwadratowego przy prywatnych domach mieszkalnych i gmachach publicznych.

b) Po 20 h. od metra kwadratowego :

1. przy budynkach fabrycznych ;

2. przy budynkach wyłącznie na pracownie przemysłowe przeznaczonych ;

3. przy budynkach gospodarczych, wszakże tylko w miarę przeznaczenia tych budynków lub ich części do takich celów, które uzasadniają potrzebę odprowadzenia z nich nieczystości płynnych ; w takim wypadku przypada opłata albo od całego budynku, albo tylko od odnośnej jego części.

Podziemia i strychy podlegają stosownej opłacie w miarę przeznaczenia ich na cele wymienione wyżej pod literą a) lub pod b).

Ilość zbiorników kloacalnych w jednym domu niema wpływu na wymiar opłaty.

§. 5.

Radzie miejskiej przysługuje prawo uwalniania od opłaty właścicieli takich budynków, których przeznaczenie lub używanie wyklucza odprowadzanie z nich nieczystości płynnych do kanału publicznego.

§. 6.

Od domów, po wejściu w życie niniejszej ustawy, przebudowanych, dobudowanych, lub w miejsce starych nowo wybudowanych, należy się opłata (§. 4) mimo dawniejszego połączenia z kanałem publicznym.

Jeśli jednak właściciel domu za to połączenie uiścił już bądź dawniej opłatę jako datek dobrowolną, bądź też opłatę w myśl niniejszej ustawy, wówczas przy nowym wymiarze uwzględnić należy datek ten zapłacony, względnie opłatę już uiszczoną, tak, że tylko nadwyżkę wymiaru obowiązany jest właściciel domu uiścić.

§. 7.

Przy ulicach nowych, powstających po wejściu w życie niniejszej ustawy, w któ-

rych kosztem osób prywatnych pobudowano kanał publiczny, ma być pobieraną tylko połowa powyższej opłaty od tych osób prywatnych lub ich prawonabywców.

§. 8.

Do wymiaru opłat powołany jest Magistrat miasta.

Nieuiszczone w terminie opłaty mają być ściągnięte w sposób ustanowiony w §. 94 statutu miasta Lwowa dla ściągania należności gminnych.

§. 9.

Przeciw wydanym na podstawie niniejszej ustawy zarządzeniom Magistratu przysługują środki prawne, przewidziane statutem miasta. Rekurs przeciw wymiarowi opłaty nie ma mocy wstrzymującej.

§.10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 11.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego tj. „Sprawozdanie komisji wodnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy dróg wo-

dnych“ usuwa z porządku dziennego z powodu chwilowej nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o sdrawingu Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1. listopada 1901 do końca października 1902.

Sprawozdawca p. Fruchtman uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie na str. 2 sprawozdania w ustępie 4 od końca w wierszu pierwszym zamiast słowa „smutne“ ma być słowo „świetne“, następnie na str. 3 sprawozdania pierwszy ustęp z góry ma być drugim a drugi pierwszym ustępem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o czynnościach Departamentu VI. za czas od 1. listopada 1901 do końca października 1902.

II. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby :

a) zarządził bezzwłocznie otwarcie Sądu obwodowego w Czortkowie i Sądów powiatowych w Bołszowcach i Jabłonowie, które już cesarskim rozporządzeniem z dnia 18. września 1899 są ustanowione :

b) po myśli uchwał sejmowych z dnia 15. lutego 1897, 10. marca 1899 i 28. kwietnia 1900 roku poczynił jak najspieszniej przygotowania do utworzenia Sądów obwodowych w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu, Jarosławiu i Żółtkwi, tudzież Sądów powiatowych w Baranowie, Majdanie, Rudniku, Jagielnicy, Jezierzanaeh, Krasnej, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścierkach i Zawałowie, tak, iżby corocznie przynajmniej jeden Sąd obwodowy i dwa Sądy powiatowe w życie wprowadzone być mogły.

III. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd aby jak najrychlej w drodze konstytucyjnej przeprowadził reformę postępowania sądowego w sprawach niespornych, a nim ta reforma nastąpi, polecił Sądowi, by załatwiając pertraktacje spadkowe, usilnie się starały o równoczesne przeprowadzenie działów spadku.

IV. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby przeprowadził zmianę istniejącej ustawy o kwaterunku c. k. żandarmeryi w tym duchu, iżby kwaterunek ten i koszta z tem połączone, były ponoszone przez c. k. Skarb państwa, albo przynajmniej, ażeby fundusz krajowy był obowiązany przyczyniać się do tych kosztów tylko pewną proporcjonalną kwotą.

V. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy zakupnie przedmiotów dla żandarmeryi potrzebnych, uwzględniano przemysł krajowy.

VI. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawy założenia krajowej osady poprawczej dla nieletnich chłopców z oka nie spuszczał, o jej pomyślne ukończenie usilnie się starał i o stosowną decyzję c. k. Rządu ciągle się upominał.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski I. — VI. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Huryka i Ostapczuka w sprawie uwolnienia gmin wiejskich od czynności poruczonego zakresu działania, ewentualnie wynagrodzenia gmin za sprawowanie wyższych czynności.

Sprawozdawca p. Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie w drodze konstytucyjnej przeprowadził ustawę normującą wynagro-

dzenie gmin za sprawowanie czynności poruczonego zakresu działania.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Szajera i towarzyszy w sprawie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Jaworniku mieście.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Szajera i towarzyszy L. s. 1.573/02 o wezwanie c. k. Rządu, aby w porozumieniu z c. k. Ministerstwem sprawiedliwości utworzył w jak najkrótszym czasie w mieście Jaworniku c. k. Sąd powiatowy, na budowę gmachu sądowego udzielił subwencji w kwocie 20.000 koron i pod jurysdykcyę tegoż Sądu przydzielił gminy: Jawornik przedmieście, Hucisko jawornickie, Widaczów, Hadle szklarskie, Szklary, Dylągówka, Hyżne, Grzegorzówka z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Tyoczynie, zaś gminy Tarnawka, Hadle kańczudzkie, Monasterz i Zagórz z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Przeworsku — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania z odpowiednim wnioskiem na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku p. Huryka w sprawie przeniesienia rampy kolejowej w Stanisławowie.

Sprawozdawca p. Schätzel, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy nechwalić:

Wniosek p. Huryka przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. Zardeckiego w sprawie projektu ustawy łowieckiej.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

A) Wniosek p. Żardeckiego, odsyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania, czy nie zachodzi potrzeba zmian niektórych postanowień dziś obowiązującej ustawy łowieckiej.

B) Wzywa się c. k. Rząd:

1. aby ściśle przestrzegał postanowień dzisiejszej ustawy łowieckiej odnośnie do tępienia dzików i ochrony przeciw szkodom wyrządzanym przez dzikie zwierzęta;

2. aby przepis o kartach myśliwskich i certyfikatach był wykonywany.

C) Tem samem załatwione są petycje do Ls. 3.099, 3.097, 2.879, 2.752 i 2.753.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Mogilnicki i wnosi: „Wysoki Sejm zechce wybrać osobną komisję dla rozpatrzenia wniosku p. Żardeckiego, o zmianę ustawy łowieckiej z 5/3 1897 Dz. ust. kraj., z tem żeby ta jeszcze w obecnej sesji sprawę zdała“.

Przemawia p. Skolyszewski.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. Skolyszewski.

Przemawia p. Zardecki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do głosowania.

Marszałek oznajmia, że podda najpierw pod uchwałę Izby wniosek p. Mogilnickiego, jako wniosek odraczający, który odczytuje; gdyby ten wniosek upadł, przystąpi Izba do rozprawy szczegółowej nad wnioskami komisji.

Marszałek konstatuje, że gdy za wnioskiem p. Mogilnickiego padło 25, a przeciw wnioskowi 43 głosów, więc Izba nie jest w komplecie.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, gdyż z wyjątkiem ostatniej sprawy porządek dzienny został wyczerpany.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 20. października 1903, godzina 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 35 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

38. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 20. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni. 3311.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 117.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworn Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego szóstego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzydziestego siódmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 20. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej L. s.: 3291—3293, 3295, 3296, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3305, 3308, 3309.

Komisji gminnej L. s. 3304.

Komisji petycyjnej L. s. 3297, 3310, 3311.

Komisji administracyjnej L. s. 3303, 3306.

Komisji kolejowej L. s. 3307.

Komisji przemysłowej L. s. 3294.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacji.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta :

Interpelacya

posła Dmytra Ostapczuka i towarzyszy do JWgo Pana Komisarza rządowego, w sprawie nieporządków we wsi Mykietyńce pow. Kosów.

I. We wsi Mykietyńcach powiatu kosowskiego, odbył się wybór 12 radnych gminnych jeszcze w 1891 roku. Wybrani radni tak niedbali o dobro swojej gminy i tak zapuścili gospodarkę gminną, że przy wyborach w 1897 roku, gmina prawie jednogłośnie wybrała całkiem nową radę, dając tem

dowód pełnego braku zaufania radzie z roku 1891.

II. Tymczasem wskutek wniesionego protestu rada gminna wybrana w 1897 roku nie weszła całkiem w urzędowanie, protest w c. k. Starostwie kosowskim, czy w c. k. Namiestnictwie leżał pełnych sześć (6) lat i w ten sposób rada gminna wybrana 1891 r. mimo niedwuznacznego sprzeciwienia się całej gminy, jakie objawiło się przy wyborach w 1897 roku — urzędowała na oczywistą szkodę gminy, dalszych lat 6.

III. W tym roku 4. lipca zarządono nareszcie po 12 letniem urzędowaniu rady gmin. z 1891 wybory do nowej rady gmin. i wieś jednogłośnie wyborem nowych niezasiadających w dotychczasowej radzie gospodarzy (oprócz 4) dało znów dowód, jak silnie życzy sobie zmiany dotychczasowej rady i starszyszy gminnej.

Przy wyborach z 4. lipca 1903 funkcyjnował ze strony c. k. Starostwa w Kosowie komisarz p. Tyszkowski i ten chyba mógł zdać relację, jak legalnie i zgodnie z przepisami ordynacji wyborczej, te wybory nowej rady były przeprowadzone. Mimo tego na wprost swawolny protest kilku indywiduów z gm. Mykietyńce, którym niepomysłny stan wsi jest bardzo na rękę, c. k. Starostwo pozwala radzie gmin. wybranej w 1891 roku urzędować jeszcze 13 rok, a nowej rady nie wprowadza w życie.

IV. A skutki tego są takie, że we wsi prawie co niedzieli są bijatyki, pijatyki i napały, których finał rozgrywa się przed sądami kratkami, bo naczelnik gminy oprócz pobierania najróżnorodniejszych przez siebie powymyślanych opłat za wszelkie okazje, przez nikogo nie kontrolowany, — po za tem absolutnie nie dba o spokój i bezpieczeństwo we wsi. Kontrolować zaś naczelnika gminy nie ma komu, bo trudno zwołać komplet rady, ponieważ od 1891 r. dwóch radnych zmarło, inni radni jak 1) Ołeksza Tomyń (mielnik), 2) Mychajło Rybak — lubią się napić, a napierają się dostają takiej fantazyi, że wyprawiają krwawe bójkę, poczem jeden i drugi

wandrują do kryminału, — 1) był zasądzony w Kołomyi na trzy tygodnie, 2) na 1 miesiąc, 3) Semen Hasiuk dostaje z przepicia chronicznego napadu szału, wtedy biega po wsi, rozbija ludzi, wybija po chatach okna, a w całej wsi panuje paniczny strach, jak pójdzie pogłoska, że do Semena Hasiuka znów coś przystąpiło. 4) Iwan Kozłan Hrycko jest także często przeszkodzony w urzędowaniu, bo raz, że lubi napić się, a po drugie, że za las (§. 460. u. k.) lubi bardzo często siedzieć w kosowskim areszcie, skąd go na posiedzenie rady w Mykietyńcach puścić nie chcą.

Wskutek takich stosunków, rada gmin. zamiast najmniej 4 razy do roku, zbiera się najwięcej 3 razy do roku i to z reguły bez potrzebnego kompletu.

Podpisani wiedzą, że te wprost rozpaczliwe stosunki biednej górskiej wsi nie są znane Wysokiemu Rządowi, — lecz podpisani zapytują, czy

Wysoki c. k. Rząd raczy zbadać wszechstronnie stosunki w urzędowaniu starszyszy i rady gminnej w Mykietyńcach i czy raczy przez bezzwłoczne wprowadzenie w urzędowanie prawnie wybranej rady tym nieporządkiem koniec położyć.

Lwów, 16. października 1903.

Interpelant:

Dmytro Ostapczuk.

Staruch, Barabas, Huryk, Bojko, Potoczek, Gliudziuk, Korol, Bobaczewski, Mazikiewicz, Kramarczyk, Stapiński, Krempa, Oleśnicki, Wileczkiewicz, Barwiński.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że p. Stanisławowi Tarnowskiemu udzielił urlopu na 4 dni.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wy-

działu krajowego o projekcie założenia szkoły rolniczej w Miłocinie pod Rzeszowem.

Sprawozdawca p. Pilat, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy, uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego, t. j.:

Pierwsze czytanie wniosku posła Oleśnickiego o zmianę §. 2. statutu Banku krajowego, usuwa z powodu nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Brodach koncesyi na pobieranie opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Styrcie pod Szczurowicami.

Sprawozdawca p. Dąbski, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Brodach koncesyi do pobierania opłat mytniczych od mostu powiatowego na rzece Styrcie pod Szczurowicami.

Art. I.

Radzie powiatowej w Brodach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Styrcie pod Szczurowicami, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z 5. lipca 1897. (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h ;

c) od pięciu świń lub cieląt i od dziesięciu owiec 3 (trzy) h ;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego, lub wiezionego wozem nie oplaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwalacaly projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnobrzegu, koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Zaleszczany-Radomyśl-Nowiny.

Sprawozdawca poseł Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Tarnobrzegu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Zaleszczany-Radomyśl-Nowiny.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Zaleszczany-Radomyśl-Nowiny Wydziałowi powiatowemu w Tarnobrzegu, jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi, z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43) przy pomocy pobieranego myta, pokrywać będzie wszelkie koszty połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie. Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych §. 35. ustęp 2 i 3 wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na jednej rogatce według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego, lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwalivszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Brodach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na publicznym dojeździe kolejowym Jasionów-Zabłotce.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Brodach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na publicznym dojeździe kolejowym Jasionów-Zabłotce.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na publicznym dojeździe kolejowym Jasionów-Zabłotce, Wydziałowi powiatowemu w Brodach na rzecz funduszu konserwacyjnego tegoż dojazdu do utrzymania którego z resztą obowiązane są strony konkurencyjne w myśl postanowień ustawy z dnia 15. kwietnia 1881. (Nr. 46 dz. u. kr.) względnie ustawy z dnia 9. marca 1888 (Nr. 38 dz. u. kr.)

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 h (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h. Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, zrebęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żagnej należytości.

Zwierzęta, które są i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o niżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Skał-Uhrynów.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Sokalu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Sokal-Uhrynów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Sokalu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Sokal-Uhrynów — pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień, zawartych w §. 14. i 35, ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. k. Nr. 43).

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach, a to w Chorobrowie i pod Opólskiem — na obu z nich według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą uchwała sejmowa, zatwierdzona najwyższym postanowieniem, z dnia 30. marca 1902 (Nr. 31 dz. u. k.), którą nadane było Radzie powiatowej w Sokalu prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Sokal-Uhrynów. — Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego. Od bydła niesionego, lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości. Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Złoczowie

koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Złoczów-Dunajów.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem nasępującej uchwały.

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Złoczowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Złoczów-Dunajów.

Art. I.

Radzie powiatowej w Złoczowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Złoczów-Dunajów, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień, zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na jednej rogatce, według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Nisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I-klasy Nisko-Przysów

Sprawozdawca p. Dąbski, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Nisku koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I-klasy Nisko-Przysów.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I-klasy Nisko-Przysów Wydziałowi powiatowemu w Nisku jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19, 25 i 26 ustawy drogowej z dnia

5. lipca 1897. (dz. u. kr. Nr. 43.), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na jezdnej rogatce według następującego wymiaru.

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) hal. ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchownych 2 (dwa) h. ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h. ;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu

waniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Majdan-Bojanów-Rozwadów.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi krajowemu królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim koncesji do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej Majdan-Bojanów-Rozwadów.

Art. I.

Do końca roku 1910 od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej Majdan-Bojanów-Rozwadów Wydziałowi krajowemu na rzecz funduszu koserwacyjnego tejże drogi.

Art. II.

Opłatę pobierać należy na trzech rogatkach, a mianowicie: w Krzątce i Rozwadowie tytułem myta drogowego i w Przyszowie kameralnym tytułem myta mostowego i to na wszystkich tych rogatkach według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebkieta, owce, kozy i świny do drobnego. Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należyci.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o znizeniu teje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Dąbrówce Starzeńskiej (pow. Brzozów) koncesji do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez San w Dąbrówce Starzeńskiej.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Dąbrówce starzeńskiej, koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San pod Dąbrówką starzeńską :

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Dąbrówce starzeńskiej, powiatu Brzozowskiego prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę San pod Dąbrówką starzeńską, pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że — analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12 ustawy drogowej z dnia 5 lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43) — w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Dąbrówce starzeńskiej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h. ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h. ;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę, przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 4 (cztery) h. ;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gminy Dąbrówka starzeńska są wolni od opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myt lub o znizeniu tejez.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Bartkówce (pow. Brzozów) koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez San w Bartkówce.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Bartkówce koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę San.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały. nadaje się obszarowi dworskiemu w Bartkówce powiatu Brzozowskiego, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę San w Bartkówce, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. (dz. u. kr. Nr. 43) w razie niedopełnienia powyższego warunku uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Bartkówce.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 4 (cztery) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda,

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że obecnie wraca Izba do opuszczonego poprzednio punktu drugiego porządku dziennego t. j. do pierwszego czytania wniosku p. Oleśnickiego, w sprawie zmiany §. 2. statutu Banku krajowego, ponieważ obecnie wnioskodawca p. Oleśnicki jest w Izbie obecny.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o zmianę §. 2. statutu Banku krajowego.

Przemawia poseł Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji bankowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji administracyjnej o wniosku p. Żardeckiego w sprawie zmiany ustawy łowieckiej.

Marszałek oznajmia, że rozprawa została na poprzednim posiedzeniu zamkniętą, i że do głosowania z braku kompletu nie przyszło.

Izba przystępuje do głosowania nad odraczającym wnioskiem p. Mogilnickiego, który to wniosek Marszałek odczytuje w następującem brzmieniu:

Wysoki Sejm zechce wybrać osobną Komisję dla rozpatrzenia wniosku p. Żardeckiego o zmianę ustawy łowieckiej z 5. marca 1897 Nr. 71. Dz. u. kr. z tem żeby ta jeszcze na obecnej sesji sprawę zdała.

Izba odrzuca wniosek odraczający p. Mogilnickiego, za którym to wnioskiem głosowało 31 posłów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad powyższem sprawozdaniem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Wniosek posła Żardeckiego odsyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania, czy nie zachodzi potrzeba zmian niektórych postanowień dziś obowiązującej ustawy łowieckiej.

Przemawia p. Wodzicki.

Przemawia p. Żardecki i stawia następujący wniosek w miejsce wniosku a) Komisji:

a) Wniosek p. Żardeckiego przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, z poleceniem wypracowania nowej ustawy łowieckiej i przedstawienia tejże ustawy Sejmowi na najbliższej sesji.

Izba popiera wniosek p. Żardeckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek odczytuje wniosek a) Komisji i wniosek p. Żardeckiego.

Izba odrzuca wniosek p. Żardeckiego za którym to wnioskiem głosowało 31 posłów, a przeciw temu wnioskowi 57 posłów według skonstatowania Marszałka.

Izba uchwała następnie w oddzielnem głosowaniu wniosek a) Komisji.

Sprawozdawca czyta:

b) Wzywa się c. k. Rząd:

1. aby ściśle przestrzegał postanowień dzisiejszej ustawy łowieckiej odnośnie do tępienia dzików i ochrony przeciw szkodom wyrządzanym przez dzikie zwierzęta -

2. aby przepis o kartach myśliwskich i certyfikatach był wykonywany.

Przemawia p. Żardecki i stawia następujący wniosek dodatkowy:

W tym celu wydawał certyfikaty uprawnijające do noszenia i użycia broni tym właścicielom gruntu, którym wskutek niedostatecznej ochrony ze strony dzierżawcy polowania, dzikie zwierzęta szkodę wyrządzają.

Izba popiera wniosek p. Żardeckiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek b) Komisji

Marszałek odczytuje wniosek p. Żardeckiego i zarządza głosowanie nad tym wnioskiem.

P. Stapiński żąda imiennego głosowania nad tym wnioskiem p. Żardeckiego.

Marszałek oznajmia, że już zarządził głosowanie nad tym wnioskiem i że obecnie nie może żądania posła Stapińskiego uwzględnić.

Izba odrzuca wniosek p. Żardeckiego za którym to wnioskiem głosowało 31, a przeciw wnioskowi 56 posłów według skonstatowania Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

c) Tem samem załatwione są petycje do ls. 3.099, 3.097, 2.879, 2.752 i 2.753.

Marszałek oznajmia, że to nie jest przedmiotem głosowania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji kuratorzy wyższej szkoły handlowej w Krakowie w przedmiocie udzielenia większej ilości zasiłków stypendyjnych.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdawnictwie stypendyów handlowych w wyższej niż dotąd mierze uwzględnił wyższą szkołę handlową w Krakowie.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w budżecie na rok 1905 kwotę na stypendya handlowe stosownie podniósł.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na zasiłki stypendyjne dla wyższej szkoły handlowej w Krakowie przyznał corocznie stosowne kwoty.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby:

a) zwrócił uwagę na liczne prywatne kursy handlowe w kraju i poczynił kroki w celu stosownej ich, a lepszej niż dotąd organizacji;

b) przystąpił do systematycznej organizacji szkolnictwa handlowego w naszym kraju przez zakładanie licznych uzupełniających szkół handlowych i przez inicjatywę w zakładaniu szkół dwuklasowych w ważniejszych ogniskach ruchu handlowego;

c) wpłynął na publiczne instytucje finansowe, jak niemniej w miarę możliwości i na prywatne, w celu zapewnienia abiturjentom wyższych szkół handlowych w kraju pierwszeństwa przy otrzymywaniu posad, wymagających rzetelnego wykształcenia handlowego.

Przemawia p. Agopsowicz i stawia następującą poprawkę:

We wniosku 1. komisji po słowie: „Krakowie“ dodać słowa: „i akademię handlową we Lwowie“, a we wniosku 3. komisji po słowach „dla wyższej szkoły handlowej w Krakowie“ dodać słowa: „we Lwowie“.

Izba popiera poprawkę p. Agopsowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy rozdawnictwie stypendyów handlowych w wyższej niż dotąd mierze uwzględnił wyższą szkołę handlową w Krakowie.

Przemawia p. Agopsowicz i oznajmia, że stawia poprawkę do tego 1 wniosku komisji by po słowie „Krakowie“ dodać słowa: „i akademię handlową we Lwowie“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek 1 komisji, a oddzielnie poprawkę p. Agopsowicza.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w budżecie na rok 1905 kwotę na stypendya handlowe stosownie podniósł.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 2. komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby na zasiłki stypendyjne dla wyższej szkoły handlowej w Krakowie przyznał corocznie stosowne kwoty.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Agopsowicza lecz w następującej stylizacji, by we wniosku 3 komisji dodać jako końcowe słowa: „jak niemniej, ażeby przyznane akademii handlowej we Lwowie roczne zasiłki pomnożył“.

Przemawia p. Agopsowicz i zgadza się na tę stylizację p. sprawozdawcy.

Izba uchwała wniosek 3 komisji wraz z poprawką p. Agopsowicza przyjętą przez p. sprawozdawcę w odmiennej powyższej stylizacji, na którą się p. Agopsowicz zgodził.

Sprawozdawca czyta:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby:

a) zwrócił uwagę na liczne prywatne kursy handlowe w kraju i poczynił kroki w celu stosownej ich, a lepszej niż dotąd organizacyi;

b) przystąpił do systematycznej organizacyi szkolnictwa handlowego w naszym kraju przez zakładanie licznych uzupełniających szkół handlowych i przez inicjatywę w zakładaniu szkół dwuklasowych w ważniejszych ogniskach ruchu handlowego;

c) wpłynął na publiczne instytucje finansowe, jak niemniej w miarę możliwości i na prywatne, w celu zapewnienia abiturientom wyższych szkół handlowych w kraju pierwszeństwa przy otrzymywaniu posad, wymagających rzetelnego wykształcenia handlowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego t. j.

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycyi Rady powiatowej w Sanoku o zwolnienie od opłaty datku na rzecz wykupna gruntów pod kolej transwersalną usuwa z powodu nieobecności w Izbie p. Korola, który jest chorym.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Skołyżewskiego w sprawie wezwania c. k. Rządu do ścisłego przestrzegania ustawy o prawie zgromadzania się z 15. listopada 1867 Nr. 135 Dz. u. p.

Sprawozdawca p. Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm przechodzi nad wnioskiem posła Skołyżewskiego do porządku dziennego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skołyżewski i wnosi na odesłanie powyższego sprawozdania napowrót do komisji prawniczej.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Król Galicyi i Lodomerji z W. Ks. krakowskim wzywa c. k. Rząd do polecenia organom wykonawczym, aby ściśle przestrzegały ustawy o zgromadzeniach i swobody zgromadzeń bezprawnie nie krępowały.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że są trzy wnioski, a mianowicie:

1. wniosek komisji;

2. p. Skołyżewskiego, i wniosek p. Stapińskiego, który to wniosek Marszałek odczytuje.

Marszałek komunikuje posłom sposób poddania pod uchwałę Izby tych wniosków.

Izba odrzuca wniosek p. Skołyżewskiego na zwrócenie sprawozdania napowrót komisji prawniczej, za którem to wnioskiem głosowało 32 posłów, następnie odrzuca Izba wniosek powyższy p. Stapińskiego, za którym padło 32 głosów, a wreszcie w oddzielnem głosowaniu uchwała Izba wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że obecnie następuje:

Sprawozdanie Komisji kolejowej o sprawozdaniu z czynności departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. grudnia 1900 do 30. listopada 1901 oraz

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 30. listopada 1901 do 1. grudnia 1902 r.

i jeżeli się nikt nie spzeciwi temu, oświadcza Marszałek, że otworzy rozprawę ogólną jedną nad temi sprawozdaniami w tym samym przedmiocie.

Izba nie sprzeciwia się temu postępowaniu.

Sprawozdawca p. Kolischer uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania obu sprawozdań, odczytuje następujące wnioski komisji oświadczywszy poprzednio, że wniosek 6 komisji odpada, gdyż osobnym dodatkowym sprawozdaniem z 13/10 1903 L. 3.082 komisja wniosek 6 cofnęła

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy pomocy zreorganizować się mającego biura kolejowego starał się o zwiększenie dochodów na kolejach lokalnych a to przez możliwe wpływanie na pozyskanie zwiększonych transportów jakoteż przez wpływanie na możliwe oszczędności ruchu.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby obliczenia co do kosztów założenia, jakoteż co do przypuszczalnej rentowności przy nowych projektach kolejowych robione były z możliwie wielką dokładnością.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w odpowiedni sposób przedstawił imieniem Sejmu władzom centralnym, że skromne środki kolei lokalnych zasadniczo nie mogą służyć celom ogólnie państwowym i strategicznym i że zasadniczo wszelkie w tej mierze stawiane wymogi wojskowości nie mogą być pokrywane ze szczupłych funduszy lokalnych dróg żelaznych.

5. Sejm, uznając całą ważność rozwoju sieci kolejowych lokalnych i uznając konieczność dalszego rozwoju akcji w tej mierze, uchwała, iż należy tylko tyle kolei lokalnych rocznie budować, ile siłami biura kolejowego

można z wszelką dokładnością skontrolować pod względem technicznym i administracyjnym w czasie budowy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 30. listopada 1901 do 1. grudnia 1902

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wnioski 1—5 komisji, oraz ostatni wniosek komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego o ustaleniu kapitałów zakładowych kolei lokalnych Trzebinia-Skawce, Delatyn-Kołomyja-Stefanówka i Piła-Jaworzno, pokryciu zwiększonych kosztów budowy tych kolei i o stanie krajowego funduszu kolejowego.

Sprawozdawca p. Kolischer uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia imieniem kraju udzielonej uchwałami sejmowymi z dnia 6. lutego 1895 i z dnia 15. lutego 1897 kolei lokalnej Trzebinia-Skawce gwarancji dochodów o tę kwotę, która potrzebną jest do oprocentowania po cztery od sta (4%) opłacania bankowego dodatku administracyjnego i prawidłowego umorzenia najdalej do końca r. 1908 pożyczki, którą Towarzystwo akcyjne tej kolei zaciągnie w imiennej sumie nie wyższej niż 720.000 koron na pokrycie zwiększonych kosztów budowy, a która wpisana będzie w księdze kolejowej na karcie ciężarów na drugim miejscu t. j. po pożyczce pierwszeństwa w sumie 3,320.000 koron.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia imieniem kraju udzielonej uchwałami sejmowemi z dnia 8. lutego 1895 i z dnia 8. lutego 1896 kolei lokalnej Delatyn-Kołomyja-Stefanówka gwarancyi dochodów o tę kwotę, która potrzebną jest do oprocentowania po cztery od sta (40/0) opłacania bankowego dodatku administracyjnego i prawidłowego umorzenia najdalej do końca r. 1908 pożyczki, którą Towarzystwo akcyjne tej kolei zaciągnie w imiennej sumie nie wyższej niż 900.000 koron na pokrycie zwiększonych kosztów budowy, a która wpisana będzie w księdze kolejowej na karcie ciężarów na drugim miejscu t. j. po pożyczce pierwszeństwa w sumie 5,200.000 K.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia imieniem kraju udzielonej uchwałami sejmowemi z dnia 8. lutego 1895 i z dnia 8. lutego 1896 kolei lokalnej Piłajaworzno gwarancyi dochodów o tę kwotę, która jest potrzebną do oprocentowania po cztery od sta (40/0) opłacania bankowego dodatku administracyjnego i prawidłowego umorzenia najdalej do końca r. 1908 pożyczki, którą Towarzystwo tej kolei zaciągnie w imiennej sumie nie wyższej niż 330.000 K. na pokrycie zwiększonych kosztów budowy, a która wpisana będzie w księdze kolejowej na karcie ciężarów na drugim miejscu t. j. po pożyczce pierwszeństwa w sumie 928.000 koron.

4. Warunki zaciągnięcia tych pożyczek i ich zrealizowania, jak również warunki przyznania tych zwiększonych gwarancyi dochodów ustanowi Wydział krajowy.

5. Sejm wzywa Wydział krajowy, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt i plan finansowy dalszej akcji kraju na polu poparcia budowy kolei niższorzędnych i uwzględnił to już przy przedłożeniu budżetu krajowego na r. 1905.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wnio-

ski 1—5 komisji, który p. sprawozdawca odczytuje.

Po odczytaniu wniosku 5 komisji przemawia p. sprawozdawca.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu kołomyjskiego.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia formalny wniosek na odroczenie weryfikacji wyboru z kuryi gmin wiejskich powiatu kołomyjskiego i sokalskiego do jednego z najbliższych posiedzeń.

Przemawia p. Bojko i wnosi na odroczenie weryfikacji wyboru z kuryi gmin wiejskich powiatu mieleckiego i dąbrowskiego do najbliższego posiedzenia.

Po zamknięciu rozprawy nad tymi formalnymi wnioskami oświadcza p. sprawozdawca, że nie ma nic przeciw odroczeniu weryfikacji tych wyborów.

Marszałek oznajmia, że wobec zgodzenia się p. sprawozdawcy na odroczenie weryfikacji tych wyborów, jeżeli się nikt nie sprzeciwi usunie weryfikację tych wyborów do najbliższego posiedzenia.

W Izbie nikt się nie sprzeciwia odroczeniu weryfikacji tych wyborów.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu drohobyckiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Ksenofonta Ochrymowicza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu drohobyckiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy Zarzecze powiatu Nowo Sandeckie-

go o wybudowanie szkoły ludowej po myśli ustawy z r. 1894 i wydzielenie części lasu szkolnego leżącego na terytorium gminy Zarzecza a należącego do szkoły w Łącku.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Zarzecze o wybudowanie nowej szkoły po myśli ustawy z 24 kwietnia 1894 Nr. 49. jakoteż wyłączenia części lasu szkolnego w Łącku a przyłączenia do nowo wystawić się mającej szkoły w Zarzeczcu odstępuje się Wydziałowi krajowemu wraz z c. k. Radą szkolną krajową do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy miasteczka Radomyśla nad Sanem w sprawie dodatku do pensji nauczycielskiej.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Radomyśla nad Sanem odstępuje się Wydziałowi krajowemu wraz z c. k. Radą szkolną krajową do zbadania i zdania sprawy na następnej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach Alberta Workiewicza, Tomasza Janickiego i innych o podniesienie emerytury względnie płacy nauczycielskiej.

Sprawozdawca p. Rayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującymi wnioskami :

1. Petycję Alberta Workiewicza L. 1980 i Tomasza Janickiego L. 1992 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową, mo-

żliwego uwzględnienia i przedłożenia odpowiednich wniosków.

2. Petycję Zdzisława Babki L. 2177 i Amalii Szelestak L. 1937 odstępuje się Radzie szkolnej krajowej — do możliwego uwzględnienia przy rozdzielaniu ryczałtu na zapomogi dla nauczycieli przeznaczonego.

3. Nad petycjami Jana Jeżowskiego L. 2175, Hipolita Dolińskiego L. 1949, Leona Lewickiego L. 1765 i Michała Gigonia L. 1429 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski komisji głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, 1 — 3 które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji nauczyciela Wojciecha Putały o wliczenie lat służby.

Sprawozdawca p. Tomawski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wlicza się petentowi w drodze łaski dwa lata spędzone w służbie publicznej nauczycielskiej przed nyzyskaniem kwalifikacji do emerytury i odstępuje petycję Radzie szkolnej kraj. do dalszego urzędowania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Bronisławy Sajewiczowej, wdowy po nauczycielu, o stałą pensję wdowią i dodatek na wychowanie dzieci, ewentualnie o dar z łaski.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję powyższą odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Teodora Kopystyńskiego, nauczyciela prowizorycznego o policzenie lat 26 i przyznanie dożywotniej pensji.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję powyższą odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną kraj. i przedłożenia wniosku na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Frydryka Schöppa, nauczyciela w Hanuninie w sprawie wliczenia do emerytury lat służby spędzonych przy szkołach ewangelickich prywatnych.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Petycję powyższą odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną kraj. i do sprawozdania na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Gregorza Konkolniaka, emerytowanego nauczyciela ludowego o wliczenie lat służby do emerytury.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję powyższą przekazuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji emerytowanego nauczyciela Jana Gosowskiego o policzenie do wymiaru emerytury lat 30-tu zamiast 16-tu.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję powyższą przekazuje się do sprawozdania Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji emerytowanego nauczyciela Longina Doroszyńskiego o policzenie mu do emerytury wszystkich lat spędzonych w zawodzie nauczycielskim i przyznanie pełnej emerytury 1500 kor.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem.

Petycję niniejszą odstępuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje sprawozdanie Komisji szkolnej o petycji emerytowanego nauczyciela Michała Teliszewskiego.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję powyższą przekazuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji emerytowanego nauczyciela Emila Wiszomirskiego.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję powyższą przekazuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Emilii Jaglarskiej zamężnej Melechowej o policzenie lat służby przed egzaminem kwalifikacyjnym do emerytury.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję nauczycielki Emilii Jaglarskiej zamężn. Melechowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu i c. k. Radzie szkolnej do zbadania, czy nie należałoby jej przy wymiarze emerytury policzyć lat od 1890—1892 spędzonych po egzaminie kwalifikacyjnym w charakterze tymczasowej nauczycielki przy szkole w Uszwi.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Antoniego Spolitakiewicza, emerytowanego nauczyciela, o wliczenie 11 lat służby do emerytury.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję powyższą przekazuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Jana Chomina, nauczyciela w Skomorochach nowych.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję powyższą przekazuje się do sprawozdania Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji nauczyciela Józefa Gibasa o posunięcie z 900 K. do płacy 1000 koron.

Sprawozdawca p. Tomaszewski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję powyższą odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Feliksa Zalasińskiego emer. nauczyciela w Czchowie pow. Brzeski.

P. Tomaszewski w zastępstwie sprawozdawcy p. K. Lubomirskiego odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem

Petycję Feliksa Zalasińskiego odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej celem zbadania powyższych okoliczności i w razie jeżeli rzeczywiście zaszła pomyłka do uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Maryi Stańkowskiej naucz. młodszej w Bóbrce pow. Krosno.

P. Tomaszewski w zastępstwie sprawozdawcy p. K. Lubomirskiego, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję Maryi Stańkowskiej przekazuje się wobec braku aktów c. k. Radzie szkol. kraj. do sprawdzenia i właściwego zarządzenia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego nagłego wniosku.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Nagły wniosek

posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi dla pogorzalców gminy Dubszary, powiat Dolina.

Dnia 7. b. m. w nocy wybuchł w gminie Dubszara, powiatu Dolina straszny pożar, który w jednej chwili zniszczył 9 zagród włościańskich. Z wyjątkiem dwóch, szkoda nie była ubezpieczoną, a wynosi najmniej 8.000 K. Pogorzalcy potracili chaty, odzież, zboże i wszelkie inne środki do życia i zagraża im w oczy śmierć głodowa.

Dlatego podpisani proszą: Wysoki Sejm raczy dla pogorzalców gminy Dubszary udzielić 1.000 K. tytułem bezzwrotnej zapomogi z funduszków krajowych.

Bohaczewski
wnioskodawca.

Oleśnicki, Ostapczuk, Mazikiewicz, Potoczek, Stapiński, Skołyzewski, Szponder, Kramarczyk, Bojko, Ochrymowicz, Barwiński, Gliździuk, Huryk, Żardecki.

Przemawia p. Bohaczewski uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku nagłego do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego nagłego wniosku komisji budżetowej.

Przemawia w sprawie formalnej p. Apolinary Jaworski i wnosi na odesłanie do komisji podatkowej sprawy L. s. 3252 przydzielonej komisji gminnej.

Izba bez rozprawy, uchwała ten formalny wniosek.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne dopiero na dzień 22. października 1903 godzinę 10 przed południem z powodu życzenia wielu posłów, którzy chcą wziąć udział w jutrzejszym pogrzebie ś. p. wdowy po byłym Namiestniku i Marszałku ś. p. Alfredzie hr. Potockim i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

39. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 22. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 112.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły trzydziestego siódmego i ósmego posiedzenia uważa zaprzyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Marszałek udziela głosu p. Mieczysławowi Urbańskiemu.

Przemawia pod względem formalnym p. Mieczysław Urbański i wnosi imieniem komisji budżetowej, ażeby wszystkie petycje, które dziś odczytane zostały i te, które odtąd wniesione zostaną, a odnoszą się do budżetu, przekazywane były wprost Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 22. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 3340, 3341, 3346, 3353, 3356, 3359, 3362, 3369, 3376.

Komisji szkolnej Ls. 3334, 3344, 3347, 3352, 3370.

Komisji gminnej Ls. 3360.

Komisji petycyjnej Ls. 3343.

Komisji administracyjnej Ls. 3348, 3377.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 3342.

Komisji kolejowej Ls. 3345.

Komisji dla ustawy o biurach pracy Ls. 3351, 3361.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3349, 3350, 3363—3367.

Po odczytaniu petycji Ls. 3356 mieszkańców przysiółka Przybyły ad Padew kolonia o zniżenie prestacyj szkolnych, przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta :

Interpelacya

posła Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie stawianych przez Rząd krajowy trudności na komorze od Królestwa polskiego kilkunastu gminom powiatu tarnobrzeskiego przy przewożeniu drzewa opałowego.

Od wielu lat był w gminach powiatu tarnobrzeskiego poza Sanem zwyczaj zaopatrywania się w drzewo opałowe z zagranicy, t. j. z Królestwa polskiego. Ludność gmin: Witkowiec, Orzechów, Pniów, Wrzawy, Radomyśl, Żabno, Wola rzęczycka, Dąbrowa rzęczycka, Kępa rzęczycka, Rzęczyca okrągła, Rzęczyca długa, Brandwice, Jastkowice, Musików, Księża kolano etc. etc. przewoziła drzewo za biletami rosyjskimi, które dostawała na komorze i korzystała z taniego opału, jak również z bliskiego oddalenia lasów zagranicznych. Granica tamże jest sucha.

Jaki powód skłonił Władzę dotyczącą do zabronienia przewożenia drzewa z tamtych okolic, do Królestwa należących, to chyba tem tłumaczyć się daje, ażeby taniość takowego nie robiła konkurencji w zbycie prywatnym właścicielom z tej strony granicy. Podobne zarządzenie Władz w naszym kraju oburza ludność, a że dzieje się to na granicy sąsiedniego państwa rosyjskiego, podkopuje także też ludność pod względem narodowym, oprócz tego naraża ją tak co do ceny drzewa, jako też i odległości na kolosalne z tego tytułu szkody, z uwagi, że drzewo wskutek trzebienia rabunkowego u naszych prywatnych właścicieli musimy płacić drogo. Wobec tego zapytują podpisani Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego :

1. Czy mu jest wiadomem o podobnem postępowaniu dotyczących organów urzędowych?

2. Co zamierza uczynić, ażeby ludność tam oburzoną i skrzywdzoną podobnem zarządzeniem uspokoić?

3. Czy i kiedy uzna za stosowne cofnąć owe zarządzenie, ażeby dać możność kilkunastu gminom opasanych z jednej strony rzeką Sanem, a z drugiej Wisłą, korzystania jak przedtem z taniości i bliskości położonego lasu.

Lwów, dnia 22. października 1903.

Interpelujący:
Krempa w. r.

Bojko, Stapiński, Korol, Glidziuk, Szajer, Szponder, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Skołyszewski, Kramarczyk, Potoczek, Barwiński

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do Wydziału krajowego w sprawie kreowania posady lekarza okręgowego w Olpinach, powiat Jasło.

Gmina Olpiny pow. Jasło odniosła się przed rokiem do Wydziału krajowego z prośbą o kreowanie posady lekarza okręgowego w Olpinach, ale dotychczas niema żadnej wiadomości, czy i co w tej sprawie Wydział krajowy zarządził. Że w Olpinach potrzebny lekarz okręgowy, to nie ulega wątpliwości. Położone z dala od miast, a otoczone kilku znaczniejszymi gminami, nadają się Olpiny jako środowisko na znaczniejsze targi i jarmarki. Od starań o targi wstrzymuje je właśnie brak lekarza. Obecnie sprowadził się tam wolnopraktykujący lekarz Dr. Łopaczeński, ale dla braku dostatecznego utrzymania zapowiada odjazd w niedługim czasie, ku wielkiemu żalowi ludności i ze szkodą dla stosunków zdrowotnych. Już ta okoliczność, że Dr. Łopaczeński uznał Olpiny za właściwe na siedzibę lekarza i że dłuższy czas znalazł tam jako wolnopraktykujący lekarz zajęcie i — choć niedostateczne — utrzymanie, wskazuje, że w Olpinach potrzebny lekarz, a płaca przeznaczona dla lekarza okręgowego ułatwi mu i utrwali egzystencję.

Nie wątpimy, że Wydział krajowy, rozpatrzywszy stosunki, przystąpi do kreowania tej posady, ale tymczasem wobec długiej zwłoki z odpowiedzią na podanie gminy Olpiny zapytujemy:

W jakim stadyum znajduje się sprawa kreowania posady lekarza okręgowego w Olpinach powiat Jasło?

Lwów, dnia 22. października 1903.

Interpelant:
Jan Stapiński w. r.

Krempa, Bojko, Oleśnicki, Korol, Bohaczewski, Barwiński, Staruch, Barabasz, Tomaszewski, E. Michałowski, Mogilnicki, Ostapczuk, Huryk, Bujnowski.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do W. P. Komisarza rządowego o ułaskawienie Franciszka Gajewskiego z Osieka pow. Jasło od kar wojskowych.

Franciszek Gajewski z Osieka, pow. Jasło, wyemigrował w wieku popisowym do Stanów Zjednoczonych Ameryki półn., aby dopomóc rodzinie. Przebywał tam cztery lata i zaoszczędził tyle, że oczyścił gospodarstwo ojcowskie z długów, spłacił części spadkowe reszcie rodzeństwa i w r. 1900 powrócił do wsi rodzinnej, na gospodarstwo. Tu aresztowano go jako zbiega, przetrzymano 10 dni w areszcie, a następnie uznany za zdolnego do służby wojskowej, został przydzielony do 57 p. p. w Tarnowie, gdzie też dotychczas służbę wojskową odbywa. Z dniem 1. października 1903 ukończył 3 letnią służbę, ale teraz zatrzymano go nadal na czwarty rok za karę.

Zważywszy, że Franciszek Gajewski nie dla przyjemności, ani nie przez niedbalstwo zaniechał przepisanego stawienia wojskowego, lecz że stosunki majątkowe były tego przyczyną;

zważywszy, że tenże Gajewski wzorowym pełnieniem obowiązków wojskowych —

jest podoficerem starszym — złożył odwody, iż od powinności nie chciał się uchylić;

zważywszy, że gospodarstwo całe leży odłogiem z braku gospodarza-właściciela, — zapytujemy JW. Pana Komisarza:

Czy zechce uczynić, co należy, aby Franciszkowi Gajewskiemu uciążliwą i rujnującą go majątkowo karę nadślugiwania czwartego roku darowano i ze służby wojskowej czym rychlej go zwolniono.

Lwów, dnia 22 października 1903.

Interpelujący:
Jan Stapiński w. r.

Krempa, Oleśnicki, Bojko, Korol, Bohaczewski, Barwiński, Staruch, Barabasz, Huryk, Ostapczuk, Mogilnicki, Bujnowski, Tomaszewski, Romanowicz, E. Michałowski.

Interpelacya

posła Stapińskiego i towarzyszy do JE. Namiestnika.

Zapytujemy JE. P. Namiestnika:

1. Kiedy wreszcie spełni Dyrekcyja poczt i telegrafów obietnicę daną Zwierzchności gminy Zabłocie, iż otworzy tamże urząd pocztowy, względnie filię urzędu pocztowego w Żywcu.

2. W jakim stanie rokowań, czy przygotowań znajduje się sprawa otwarcia szkoły średniej (realnej) w Żywcu.

3. Czy wiadomo JEkscelencyi, że pomieszczenie biur c. k. Starostwa w Żywcu jest tak fatalne, iż w wysokim stopniu utrudnione jest urzędowanie. Biuro weterynarza powiatowego mieści się w jednej celi — bo inaczej nie można takiego lokalu nazwać — z biurem lekarza powiatowego.

Czy nie uznaje JEkscelencya za konieczne postarać się o wybudowanie stosownego gmachu rządowego dla pomieszczenia Starostwa. W obecnych warunkach trudno wymagać od funkcyonaryuszów Starostwa, aby mogli wydatnie pracować w ta-

kich, jak są, zakamarkach i z pewnością to się także przyczynia do ogromnych za-
ległości w czynnościach urzędowych.

We Lwowie, dnia 22. października 1903.

Interpelant :

Jan Stapiński w. r.

Krempa, Oleśnicki, Bojko, Korol, Bohaczewski, Barwiński, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Ostapczuk, Huryk, Bujnowski, Tomaszewski, Romanowicz, E. Michałowski.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu :

Izba udziela p. Romanowi Potockiemu urlopu do końca sesji sejmowej.

Marszałek udziela głosu przed przystąpieniem do porządku dziennego p. Oleśnickiemu.

Przemawia p. Oleśnicki i zapytuje pp. przewodniczącego względnie zastępcę przewodniczącego komisji szkolnej, kiedy komisja przedłoży sprawozdanie w przedmiocie założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie.

Marszałek oznajmia, że ponieważ przewodniczący i zastępca przewodniczącego komisji szkolnej na mocy udzielonego urlopu są w Izbie nieobecni, przeto interpelację p. Oleśnickiego zakomunikuje przewodniczącemu, względnie zastępcy przewodniczącego komisji szkolnej.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu.

Przemawia p. Stapiński i zapytuje przewodniczącego komisji dla reformy wyborczej p. Apolinarego Jaworskiego, dlaczego komisja dla reformy wyborczej nie zostaje zwoływana.

Przemawia p. Apolinary Jaworski, jako przewodniczący komisji dla reformy wyborczej i odpowiada, że na dziś lub jutro zamierza komisję tę zwołać.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem zmiany Art. 9 ustawy kraj. z dnia 23. maja 1895 Nr. 57 Dz. u. kr. o zakładaniu i urządzeniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że następujące punkta porządku dziennego tj.

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o wyjednanie u Rządu soli dla bydła po cenach produkcji.

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o reformę taryfy adwokackiej.

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o założenie szkoły koszykarskiej w Staromieściu, Nowej Wsi Zaczerskiej, Terliczce albo Łukawcu nad rzeką Wisłokiem.

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w przedmiocie ograniczenia ćwiczeń wojskowych rezerwistów.

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o ustanowienie w gminie Świlezy przystanku dla pociągów osobowych.

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o przywrócenie gminie Wilkowyji praw samostnej gminy, usuwa z powodu nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu z czynności Dep. III. Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia do 30. listopada 1902.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z czynności Departamentu III. Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia 1902 do 30. listopada 1902 r.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w rubr. X. preliminarza na rok 1905 wziął pod rozwagę wyższe subwencyonowanie poszczególnych gałęzi gospodarczych na rzecz Towarzystwa gospodarskiego galic. we Lwowie, Towarzystwa rolniczego w Krakowie i Towarzystwa Kółek rolniczych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby poczynił kroki w celu wyjednania od c. k. Rządu wydatniejszych subwencyi na cele rolnictwa.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następującą rezolucję:

„Wzywa się Wydział krajowy, by przeprowadził zmiany instrukcji o wykonywaniu patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek, regulaminu funduszu pożyczkowego i przepisów o pożyczkach w następujących kierunkach:

I. Co do instrukcji wykonawczej:

a) by w §. 1 ust. 3 po słowach „wspomagać Spółki“ dodane były słowa „założone na podstawie wzorowego statutu“,

b) w by §. 2 po ust. 3 dodane były słowa „założony na podstawie wzorowego statutu“,

c) by w §. 3 opuszczonym był ustęp 2,

d) by w §. 10 opuszczone były słowa „i na podstawie opinii właściwego Wydziału powiatowego, o którą zapytuje Bank i razem ze swym wnioskiem przedkłada Wydziałowi krajowemu“,

e) by w §. 12 w pierwszym wierszu po słowach „Spółkom“ dodane były słowa

„założonym na wzorowym statucie, które o to prosić będą za zwrotem kosztów“,

f) by przy końcu §. 18 dodane były słowa „Postanowieniu tego §. mają poddać się Spółki do Patronatu Wydziału krajowego nie należne a z korzyści w §§. 12 i 14 przyznanych korzystające,

g) by w §. 24 w pierwszym ustępie po słowach „Spółki“ zamiast słów „przyjęte do Patronatu Wydziału krajowego“ włożone były słowa „założone na wzorowym statucie“.

II. Co do regulaminu:

a) by w §. 1 w przedostatnim wierszu zamiast słów „pod Patronatem Wydziału krajowego“ wstawione były słowa „założonym na wzorowym statucie“,

b) w §. 7 i w §. 8 na wstępach do tych §§. te same słowa jak pod a) w ten sam sposób były zastąpione.

III. Co do przepisów o pożyczkach:

a) by w §. 1 w ostatnim wierszu po słowach „które“ zamiast słów „należą do Patronatu Wydziału krajowego“ wstawione były słowa „zostały założone na wzorowym statucie“.

Przemawia p. Brykezyński.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Mieczysława Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Struszkiewicz, Stojałowski, Stadnicki.

Przenawia zapisany do głosu p. Struszkiewicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stądnicki.

Przemawia sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek 1—3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Bobaczewskiego i otwiera nad nią rozprawę.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie tej rezolucji p. Bobaczewskiego do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała odesłanie rezolucji p. Bobaczewskiego, do komisji gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o praktycznym kursie dozorców drenarskich.

Sprawozdawca p. Gorayski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z 23. grudnia 1903 l. 89.548 o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich przy Wydziale krajowym.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do otwarcia z dniem 1. grudnia 1903 trzeciego dwuletniego kursu praktycznego dozorców drenarskich dla 25 stypendystów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku Wydziału krajowego względem zapotrzenia rodziny ś. p. Grzegorza Bubesa, stróża gmachu sejmowego.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1, Sejm przyznaje tytułem daru z łaski:

a) Maryi Bubesowej, wdowie po ś. p. Grzegorz Bubesie, rocznie 400 koron;

b) Maryi i Janowi Bubesom, dzieciom ś. p. Grzegorza Bubesa, rocznie po 160 koron.

2) Czas trwania tych wsparć rozpoczyna się z dniem 1. listopada b. r. — z zastosowaniem analogicznem postanowień statutu emerytalnego z dnia 15. lutego 1898 o pensjach wdowich i dodatkach na wychowanie.

Petycję Ls. 3290 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Mogilnicki i stawia następujący wniosek dodatkowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

„Wdowie ś. p. Grzegorza Bubesa przyznaje się jednorazowe odszkodowanie w kwocie 5.000 koron“.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi następujący wniosek na wypadek, gdyby wniosek p. Mogilnickiego upadł:

„Rodzinie po Bubesie tytułem odszkodowania za stratę ojca i męża 2.500 koron przyznaje się“.

Izba popiera wniosek p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek odczytuje wniosek p. Mogilnickiego, który to wniosek Izba odrzuca.

Marszałek konstatuje, że wniosek p. Mgilnickiego upadł.

Marszałek odczytuje wniosek p. Stojalowskiego.

Przemawia p. Stojalowski i stawia formalny wniosek, aby jego wniosek powyższy tej treści: „Rodzinie po Bubesie tytułem odszkodowania za stratę ojca i męża 2.500 koron przyznaje się“ „odesłać z petycją Ls. 3290 Wydziałowi krajowemu“.

Marszałek oznajmia, że p. Stojalowski pierwotnie wniosek swój postawił na wypadek, gdyby wniosek p. Mogilnickiego upadł, obecnie jednak zmienia go w tym kierunku, aby wniosek jego odesłać do Wydziału krajowego wraz z petycją Ls. 3290.

P. Stojalowski oświadcza, że w powyższy sposób zmienia swój wniosek.

Po przyjęciu przez p. sprawozdawcę wniosku formalnego p. Stojalowskiego Izba uchwała: „petycję Ls. 3290 i wniosek p. Stojalowskiego tej treści: „Rodzinie po Bubesie tytułem odszkodowania za stratę ojca i męża 2.500 K. przyznaje się“ odsyła się do Wydziału krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie akcji pomocniczej kraju z powodu klęsk elementarnych.

Sprawozdawca p. Skalkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 9. września r. b. o pomocniczej akcji kraju z powodu klęsk elementarnych w roku 1903 przyjmuje Sejm do wiadomości.

2. Na zasilki i bezprocentowe pożyczki dla ludności dotkniętej elementarnymi klęskami w roku 1903 przeznacza Sejm sumę 400.000 K do dyspozycji Wydziału krajowego, upoważniając Wydział krajowy do użycia tej sumy, według swego uznania, na wyżywienie ludności, dostarczenie nasion na zasiewy ln b paszy dla bydła, na pomoc dla ludności miejskiej w Krakowie i okolicy albo na roboty publiczne.

Oprócz tego przeznacza Sejm wyłącznie na bezprocentowe pożyczki dla rolników i ludności miejskiej w Krakowie i okolicy dotkniętej klęskami elementarnymi sumę 400.000 K

Splata pożyczek bezprocentowych nastąpić ma w przeciągu 10 lat, licząc od 1. stycznia 1905.

3. Sejm przeznacza na rok 1904 sumę 150.000 K jako zasiłek krajowy na uzupełnienie obwałowań Wisły pod Krakowem, z zastrzeżeniem, że rozdział tej sumy na poszczególne przedsiębiorstwa i oznaczenie procentowego udziału funduszu krajowego nastąpi przez uchwalenie specjalnych ustaw o wykonaniu tych obwałowań.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w gotówce w sumie 850 000 K, splacalnej w 10 latach od roku 1905 albo też według uznania Wydziału — w obligacjach komunalnych Banku krajowego wartości nominalnej 850.000 K.

5. Wniosek posła Oleśnickiego i towarzyszy o wezwanie Wydziałów powiatowych, aby przedłożyły Wydziałowi krajowemu plany robót publicznych w okolicach dotkniętych klęskami elementarnymi, celem dostarczenia zarobku ludności, tudzież wniosku posła Szweda i towarzyszy o udzielenie

zapomogi z funduszków krajowych na naprawę zniszczonych powodzią dróg i mostów w powiecie żywieckim — wreszcie wniosek posła Mogilnickiego o wezwanie Wydziału powiatowego w Rohatynie, aby nadesłał wykaz szkód zrządzonych gradobiciem w powiecie rohatyńskim — przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

6. Sejm wzywa e. k. Rząd, aby udzielił odpowiedniego dalszego funduszu na wydatną pomoc dla dotkniętej klęskami elementarnymi w roku 1903 ludności.

7. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu udać się do e. k. Rządu o przyznanie jak najdalej idących ulg taryfowych przy transporcie kolejowym zboża, paszy i nawozów sztucznych dla rolników w powiatach dotkniętych klęskami elementarnymi, tudzież przy sprowadzaniu żywności dla ludności pozbawionej środków egzystencji wskutek zniszczenia ziemiopłodów.

8. Sejm wzywa e. k. Rząd o wydanie odpowiednich poleceń względem jaknajrętszego odpisania podatków z gruntów i budynków uszkodzonych powodzią, lub innymi klęskami elementarnymi, a to bez wyczekiwania podań poszczególnych właścicieli, — tudzież aby w miejscowościach dotkniętych klęskami elementarnymi wstrzymał egzekucję z powodu zaległości podatkowych.

9. Petycyje o udzielenie z funduszków krajowych pomocy dla ludności dotkniętych klęskami elementarnymi: L. 1.887 gminy Sarańczuki, L. 2.102 Wydziału Rady powiatowej w Podhajeach, L. 2.578 gminy Kurów, L. 2.595 gminy Krzyweze, L. 2.596 tejże gminy, L. 2.609 gminy Białobrzegi, L. 2.702 Leona Łotockiego nauczyciela w Trościańcu, L. 2.732 gminy Dębniaki, L. 2.733 gminy Zakszówek, L. 2.734 gminy Bienkowice, L. 2.735 gminy Grabie, L. 2.736 gminy Brzegi, L. 2.737 gminy Bieżanów, L. 2.933 gminy Zarzeeze, L. 3.007 gminy Iskrzynia, L. 3.144 obszaru dworskiego Przewóz, L. 3.145 gminy Szalowa, L. 3.176

Wydziału Rady powiatowej w Bochni, L. 3.241 gminy Niezdów, L. 3.249 gminy Sopotni, L. 3.293 gminy Żukotyń przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycyę L. 2 447 Towarzystwa Kólek rolniczych o udzielenie poręki imieniem kraju dla 2-milionowej pożyczki z funduszków państwowych i udzielenie zasiłku w takiejże wysokości z funduszków krajowych uważa Komisya jako załatwioną wspomnianym memoryałem Wydziału krajowego do e. k. Rządu, wniesionym 7. b. m., tudzież powyższymi wnioskami Komisji.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujący wniosek:

Wniosek 2 ma opiewać „Na zasiłki i bezprocentowe pożyczki dla ludności dotkniętej elementarnymi klęskami w r. 1903 przeznacza Sejm 1,200.000 K. do dyspozycji Wydziału krajowego z tem, że suma ta użyta ma być w dwóch równych połowach na cele powyższe dla ludności wschodniej i zachodniej części kraju“.

Podczas przemówienia p. Oleśnickiego obejmuje przewodnictwo obrad Zastępca Marszałka krajowego JE. ks. Metropolita Szeptycki.

Przemawia p. Szponder i stawia następującą poprawkę; Zamiast ostatniego wiersza wniosku 8 kom. po słowie elementarnem ma być: „odpisał zaległości podatkowe“.

Przemawia p. Kozłowski.

Podczas przemówienia p. Kozłowskiego obejmuje przewodnictwo obrad napowrót Marszałek krajowy.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Skołyśzewski i stawia następujący wniosek:

Sejm upoważnia Wydziały powiatowe do zaciągania w Banku krajowym komunalnych pożyczek w najwyższej kwocie $\frac{1}{3}$ wysokości szkód w danym powiecie przez ostatnią powódź wyrządzonych a w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 9. września 1903 roku liczbowo wyszczególnionych, przeznaczony wyłącznie na pomoc dla ludności klęską powodzi dotkniętej.

Przemawia p. Paszkowski.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Bojko, Stapiński, Maryewski,

Kramarczyk i że p. Mieczysław Urbański wniósł zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 23. października 1903 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 4 minut 25 po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

40. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 23. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obeenyh posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego dziewiątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu pp. Laskowskiemu, Truskolaskiemu, Trzeciowskiemu na dwa dni, p. Starzyńskiemu na trzy dni, Zdzisławowi Tarnowskiemu do końca tygodnia, p. Kraińskiemu Władysławowi na 6 dni, licząc od poniedziałku, p. Lipińskiemu na 8 dni t. j. do 28 bm.

Izba udziela urlopu p. Zagórskiemu do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 23. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 3388, 3389, 3390, 3397, 3398, 3413.

Komisji szkolnej Ls. 3387.

Komisji petycyjnej Ls. 3396.

Komisji bankowej Ls. 3414.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 3385, 3386, 3391—3395.

Po odczytaniu petycji Ls. 3385 Gminy Kobiernice pow. Biała o regulację Soły pod Kobiernicami przemawia p. Kramarczyk popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3386 Gminy Jaślany pow. Mielec o zniesienie przymnsu markowania świń, przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odpowiednim komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek.

Kraj nasz posiada tylko następujące międzymiastowe połączenia telefoniczne:

1. Lwów-Kraków-Biała-Wiedeń.
2. Drohobycz-Borysław-Schodnica.

Zwarzywszy, że wskutek tak niedostatecznego połączenia telefonicznego cierpią w wysokim stopniu interesy handlowe i przemysłowe;

zważywszy że w innych prowincjach nawet małe miejscowości są połączone telefonicznie z dziesiątkami innych;

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Wzywa się Rząd, aby większe miasta i centra przemysłu naszego kraju włączył w sieć telefoniczną a przedewszystkiem utworzył jak najrychlej połączenia następujące:

1. Schodnica-Borysław-Lwów-Kraków-Wiedeń.
  2. Krosno-Jasło-Gorlice-Rzeszów - Kraków-Lwów-Wiedeń.
- Lwów, dnia 13. października 1903.

Wnioskodawca:

Dr. Franciszek Tomaszewski w. r.

Vayhinger, Tarnawski, Jahl, Agopsowicz, Götz, Sozański, Maiss, Bojko, Krempa, Bednarski, Romanowicz, Jabłoński, Dr. Wł. Czaykowski, Rotter, Trzeciecki, Huza, Loewenstein.

Sekretarz p. K. Urbański czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. rząd, ażeby nowe domy włościańskie, z urzędu uwalniał od

podatku domowo klasowego, a pobrane wbrew ustawie podatki od takich domów, podatkującym zwrócił, lub na dalsze lata zarachował;

2. Wzywa się c. k. rząd, aby organom swoim stosownie wydał polecenie i pouczenie o tem, że ani kuchnia, a przepierzona deskami ze względów zdrowotnych i moralnych izba, nie ma być liczona, jako osobna upikacya, a dom z kuchnią lub takim przepierzeniem podzieloną izbę wstawiamy do wyższej klasy podatkowej;

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby formularze podatkowe wszystkie, a zwłaszcza dotyczące podatku domowo - czynszowego układał w sposób dla podatkującego zrozumiały i na wzór formularzy sądowych, umieszczał na nich stosowne pouczenie prawne.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby:

a) w tej sprawie zwołał ankietę złożoną z przedstawicieli c. k. Krajowej Dykcji skarbowej i innych fachowych ludzi i przy jej pomocy obmyślił środki obrony ludności włościańskiej od sekatur fiskalnych przy podatku domowo - klasowym, a postarał się o naprawienie wszystkich krzywd i błędów dotychczas włościańskiej ludności wyrządzonych;

b) rozesłał okólnik do wszystkich naczelników gmin z stosownem pouczeniem i poleceniem, aby pod osobistą odpowiedzialnością, ułatwiał członkom gminy uwolnienie od podatku nowych domów.

Lwów, dnia 23. października 1903.

Wnioskodawca:

ks. Stojałowski.

Bojko, Szajer, Skołyżewski, Kramarczyk, Potoczek, Oleśnicki, L. Cieński, Wilczkiewicz, Kozłowski Krempa, Trzeciecki, Szwed, Szponder, Staruch, Lityński, Ostapczuk, Bal, Kozłowski, Korytowski, Płocki, Mogilnicki.

Sekretarz p. M. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

do p. c. k. komisarza rządowego!

Według doniesień dzienników i według odpowiedzi danej przez Pana Prezydenta miasta Lwowa na interpelację wystosowaną doń na posiedzeniu Rady miejskiej miało c. k. Namiestnictwo galicyjskie na prośbę Towarzystwa „Dniester“ wydać orzeczenie według którego magistrat miasta Lwowa miałby używać języka ruskiego we wszystkich pismach urzędowych wystosowanych do stron ruskich.

Z uwagi, że orzeczenie takie sprzeciwiałoby się przepisom §. 32. statutu m. Lwowa który wyraźnie normuje, że językiem urzędowym gminy jest język polski — nie czyniąc różnicy między agendami własnego i poruczonego zakres działania; zważywszy dalej, że według końcowego tego paragrafu, gmina tylko w załatwieniu ruskich podań winna używać języka ruskiego, a nie w pismach i wezwaniach bez poprzedniej prośby stron z urzędu wydawanych; zważywszy ostatecznie, że wobec tego stanu rzeczy wspomniany reskrypt c. k. Namiestnictwa narusza zarówno autonomiczne statutem poręczone prawa gminy stołecznej jak też prawa języka polskiego jako urzędowego zapytują podpisani Pana Komisarza Rządowego:

Czy prawdą jest, że orzeczenie takie wydane zostało a jeżeli tak, czem c. k. Rząd usprawiedliwi takie orzeczenie sprzeczne z prawami nadanymi gminie miasta Lwowa §. 32. m. statutu.

interpelant.

Rayski w. r.

Romanowski, Tarnawski, Rotter, Jabłoński, E. Michałowski, Maryewski, Bednarski, Rutowski, Maiss, Huza, Fruchtman, Michalski, Loewenstein, Bujnowski, Vayhinger.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu.

Wskutek telegraficznego zawiadomienia c. k. Starostwa w Gorlicach, że do miasta

Grybowa przypędzono świnie podejrzane o pomór, c. k. Starostwo w Grybowie na dniu 23. czerwca 1901 zarządziło zbadanie sprawy — sztuki podejrzane zakwestyiono- wało, oddało je Zwierzchności gminnej w Grybowie i poleceniem z dnia 23. czerwca 1901 L. 7617 wezwało też Zwierzchność gminną by pod osobistą odpowiedzialnością burmistrza, zakwestyionowane sztuki trzymała, żywiła i dozorowała tak długo, aż z tego zwolnioną zostanie.

Nierogaczna ta w liczbie 32 sztuk była trzymana, dozorowana i żywiona przez 19 dni a następnie sztuki te komisya pomorowa wybiła i mięso z onychże drogą publicznej licytacji sprzedała polecając Zwierzchności gminnej, by co do kosztów żywienia, trzymania i dozorowania tych świń przedłożyła udokumentowane rachunki, które miały być zrealizowane przy wypłacie ustawowego odszkodowania właścicielom wybitych sztuk.

Rachunki te opiewające na łączną kwotę 264 K. 80 h. przedłożyła Zwierzchność gminna c. k. Starostwu w Grybowie jeszcze dnia 19 lipca 1901 i do dziś a zatem przeszło dwa lata oczekuje na załatwienie i wypłacenie powyższej kwoty, lecz jak dotąd bezskutecznie pomimo 10 krotnych urgensów do c. k. Starostwa w Grybowie przez Zwierzchność gminną w Grybowie w tej sprawie wniesionych i pomimo zażalenia tejże Zwierzchności gminnej pismem z dnia 5. maja 1903 L. 621 do c. k. Namiestnictwa podanego.

Zwierzchność gminna w Grybowie wykonawszy polecenie c. k. Starostwa w poruczonym zakresie działania, narażoną jest przez takie niesłychane przewleknięcie załatwienia sprawy, na dotkliwe straty i nieprzyjemności, gdyż część kosztów pokryła z własnych funduszków — osoby zaś które dostarczyły żywności dla przytrzymanych świń domagają się natarczywie uregulowania i zaspokojenia rachunków a c. k. Starostwo w Grybowie odsyła je z ich pretensjami do Zwierzchności gminnej w Gry-

bowie a nawet nakłania strony, by o wywalczenie swych należności wystąpiły przeciw gminie ze skargą sądową.

Zważywszy, że powyż przedstawione postępowanie c. k. Starostwa w Grybowie jest rażącym lekceważeniem obowiązków urzędowych i zważywszy, że postępowanie takie naraża tak Zwierzchność gminną w Grybowie jak i inne osoby interesowane na straty i nieprzyjemności, podpisani zapytują c. k. Rząd:

Dlaczego przytoczona w interpelacji sprawa nie została dotąd przez c. k. Starostwo w Grybowie załatwioną i czy c. k. Rząd gotów jest zarządzić co należy, aby rzeczona sprawa jak najrychlej załatwioną i ostatecznie uregulowaną została.

Lwów, dnia 22. października 1903.

Interpelant:
M. Huza w. r.

Romanowicz, Fruchtman, Tomaszewski, Tarnawski, Witosławski, Michalski, Loewenstein, Maiss, Bojko, Vayhinger, Bednarski, Stapiński, Maryewski, E. Michałowski, Rotter, Jabłoński.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempey i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego a względnie do Ekscelencyi c. k. Namiestnika w sprawie polecenia c. k. Starostwa w Jaśle z daty 2. października 1903 L. 22876 wydanego dla gminy Świącany by przeprowadziła wybór pełnomocnika do zastępowania przy rozprawie konkurencyjnej rzym. kat. parafian.

Gmina Świącany powiatu jasielskiego nie płaciła na utrzymanie organisty aż do ustąpienia ks. Krementowskiego żadnej kwoty ryczałtowej. Gmina przyczyniała się na jego utrzymanie datkami w naturaliach; po zebraniu zboża zbierał organista po domach snopki, a nadto inne produkta rolne, gdy chodził po kolendzie, ks. proboszcz Krementowski, dawał organiście 50 złr. ro-

cznie i korzec pszenicy na opłatki i blisko morg pola pod uprawę.

Po ustąpieniu ks. Krementowskiego sprawa organisty i reszty służby kościelnej z powodu obecnego proboszcza Świącan ks. Śliwieńskiego doprowadziła do sporu między nim a gminą.

Ks. Śliwieński nie daje ani centa na utrzymanie organisty, a cały ciężar chce przerzucić na gminę. Wobec tego, że obecny proboszcz nie uważa za stosowne zatrzymać nadal płacy jak ją uregulował ks. Krementowski, lecz wogóle całkiem się usunął od wszelkich datków na ten cel, postanowiła gmina również nie nie łożyć na organistę, dopóki sprawa ta nie będzie rozstrzygniętą przez c. k. Namiestnictwo tem bardziej, że według zdania ks. Śliwieńskiego nie jemu trzeba organisty lecz gminie.

Gmina Świącany wniosła podanie do c. k. Namiestnictwa 22. kwietnia b. r. do L. 109 bo spodziewała się iż tą drogą o wiele prędzej sprawa będzie załatwioną aniżeli bezpośrednio przez c. k. Starostwo jasielskie, a nadto z tego względu, by c. k. Namiestnictwo rozpatrzyło i rozstrzygnęło sprawę zapisu 8-mio morgowego gruntu na utrzymanie organisty.

Gmina życzyła sobie rychłego załatwienia tej sprawy, zwłaszcza, że były czasy iż organista zupełnie nie grywał w kościele.

Załatwienia ze strony c. k. Namiestnictwa nie doczekała się gmina, więc wniosła 2. września b. r. do L. 296 odezwę z prośbą o przyspieszenie do biura prezydialnego c. k. Namiestnictwa. Ale i na odezwę gminy dotychczas nie nadeszła odpowiedź z c. k. Namiestnictwa.

Gmina wnosi dwa razy podanie do c. k. Namiestnictwa i nie dostaje żadnej odpowiedzi mimo nagłości sprawy. Tymczasem ks. Śliwieński wzywa komitet parafialny i żąda podpisu i zgody na warunki jakie on chce podać tłumacząc się, że ma odpowiedź ze starostwa w Jaśle a względnie z c. k. Namiestnictwa.

Ponieważ gmina na swe podania nie otrzymała żadnej odpowiedzi, więc tem samem usunęła się od pertraktacyi z ks. proboszczem, tem bardziej „że nie pozwolił“ gminie wglądać w treść wspomnianego dokumentu.

Nie doczekawszy się załatwienia tej kwestyi ze strony c. k. Namiestnictwa, dostaje w tym czasie gmina polecenie c. k. Starostwa w Jasle pod datą Jasło 2. października 1903 L. 22.876 by do 20. dnia przeprowadziła wybór pełnomocnika do zastępowania przy rozprawie konkurencyjnej rz. kat. parafian.

Gmina na wybór pełnomocnika nie przystała, lecz odpisała c. k. Starostwu w Jasle, że nie przystąpi do konkurencyi ponieważ komitet parafialny nie uznał potrzeby tego, i nie zezwolił wnosić do Konsystorza prośby o rozprawę konkurencyjną dotąd, dopóki c. k. Starostwo nie wyszuka źródeł w §. 112 ustawy kon. wymienionych i nie zarządzi wyboru nowego komitetu parafialnego.

C. k. Starostwo w Jasle poleca gminie Święcany wybór pełnomocnika i przedłożenie wyboru dotyczących wyborców, co przecież jest sprawą nader mozolną, nieomal że niepodobną do wykonania.

Wszak w myśl wszystkich ustaw wyborczych następuje wybór o wiele w prostszy sposób, aniżeli zaleca c. k. Starostwo Ustawy dotyczące postanawiają o wyborze komitetu parafialnego i ten a nie gmina decyduje w sprawach konkurencyi kościelnej. Jeżeli idzie o utworzenie komitetu parafialnego, to zechce c. k. Starostwo uwzględnić fakt, jakkolwiek nowy powinien być wybrany, istnieje w danym legalnym składzie. Ten komitet więc powinien być wezwany o załatwienie sprawy utrzymania służby kościelnej i wogóle dotowania na potrzeby parafii rz. kat. w Święcanach.

Wprost zrozumieć nie można celu reskryptu c. k. Starostwa gdyż jest sprzeczny z ustawami.

Dlatego uprasza się, raczy:

Jaśnie Wielmożny Pan Komisarz Rządowy względnie c. k. Namiestnictwo odpowiedzieć:

1) Czem usprawiedliwi postępowanie c. k. Starostwa w Jasle, które taki ciężar na gminę chciało złożyć?

2) nie odpowiadało zwierzchności gminnej w Święcanach na jej prośby dwukrotnie do c. k. Namiestnictwa wnoszone a pozostawione bez odpowiedzi?

3) wyjaśniło Zwierzchności gminnej dlaczego jedynie na interwencyę Przew. Konsystorza rz. kat. w Przemyśle c. k. Starostwo poruszyło tę będącą w mowie sprawę, a nie na dwukrotne prośby gminy Święcany?

4) zarządzić, by c. k. Starostwo w Jasle zbadało natychmiast istnienie osobnego majątku nieruchomości na cele utrzymania służby kościelnej w Święcanach składającego się z 8-miu morgów gruntu, a nadto rozstrzygnęło kwestyę, jakim datkiem ma się gmina na ten cel przyczyniać.

Interpelujący:

Franciszek Krempa.

Ostapczuk, Huryk, Staruch, Barabasz, Mogilnicki, Szwed, Kramarczyk, Skołyśzewski, Barwiński, Bojko, Mazikiewicz, Stojalowski, Stapiński, Oleśnicki, Szpönder, Potoczek, Bohaczewski.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya do c. k. Rządu

posła Staruha i tow. w sprawie zamknięcia targów i jarmarków w powiecie liseckim z przyczyny zarazy pyskowej i racicowej u bydła rogatego.

W ostatnich czasach wybuchła w kilku gminach liseckiego powiatu zaraza pyskowa i racicowa u bydła rogatego. W skutek tego c. k. Starostwo w Lisku zamiast odosobnić

tych kilka gmin i tych kilku gospodarzy, u których znachodzi się zarazą dotknięte bydło, zamknięto wszystkie targi i jarmarki w całym powiecie liseckim. Ponieważ takie zarządzenie niszczy i tak już biedną ludność liseckiego powiatu, bo ludność tego powiatu otrzymuje się tylko z chowu bydła, przeto zapytują podpisani:

Czy gotów jest c. k. Rząd znieść niewłaściwe zarządzenie c. k. Starostwa w Lisku i jak najrychlej otworzyć jarmarki i targi w powiecie liseckim.

Staruch
interpelant.

Dr. Mogilnicki, Huryk, Barabasz, Bohaczewski, Oleśnicki, Glidziuk, Mazikiewicz, Korol, Bojko, Krempa, Wilczkiewicz, Stapiński, Szpoder, Ostapczuk, Stojalowski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń, a interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek na życzenie przewodniczącego komisji szkolnej p. Czartoryskiego odpowiada na wczorajszą interpelacyę p. Oleśnickiemu, że komisya szkolna została na dziś zwołaną na godzinę 5 po południu w sprawie założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego w sprawie zmiany uchwały sejmowej z dnia 12. lipca 1902 r. o projektowanej kolei lokalnej ze Lwowa do Podhajec i podwyższenia udziału funduszu krajowego w kosztach budowy tej kolei.

Sprawozdawca p. Dąbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e.

Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Kolbuszowej do Kolbuszowej górnej.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

P. Tyszkiewicz wnosi na odesłanie tego sprawozdania do komisji prawniczej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala przekazanie sprawy komisji prawniczej, zgodnie z wnioskiem p. Tyszkiewicza.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego w przedmiocie prosby gminy Leżajsk o zezwolenie na podwyższenie opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwolenie gminie Leżajsk powiatu Łańcut na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Leżajsk zezwala się pobierać przez lat dziesięć opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów spirytusowych w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej podwyższonej taryfy:

1) od jednego litra alkoholu podług stustopniowego alkoholometra po 11 hale-rzy czyli od jednego hektolitra stustopnio-wego alkoholu po 11 kor.;

2) od jednego litra słodzonych napo-jów spirytusowych jako to: rosolisów, li-kierów, rumu, pończowej esencji, araku, koniaku, śliwowiecy i t. p. bez względu na ilość zawartego w tych napojach alkoholu po 11 hal., czyli od jednego hektolitra tych napojów po 11 kor.

Art. II.

Do uiszczania powyższej opłaty obo-wiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumeyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czysto na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Leżajsk.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumeyi miejscowej w obrębie gminy; nie można nią obciążać produkeyi ani obrotu handlo-wego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ust. z 17 lipca 1899 Nr 120 dz. u. p. Cz. II. wolną jest ona od państwo-wej opłaty konsumeyjnej,

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze admini-stracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozu-mieniu z Wydziałem krajowym,

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą

prawa propinacyi w Leżajsku a dla prze-prowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina Leżajsk porozumieć się z c. k. Dy-rekcyą galicyjskiego funduszu propinacyj-nego, względnie z dzierżawcą prawa propi-nacyi w Leżajsku.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej usta-wy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej usta-wy en bloc poczem w oddzielnem głoso-waniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek spra-wozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania Izba uchwała powyższy pro-jekt ustawy trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej w sprawie zwrotu nadwyżek kosztów utrzy-mania chorych w klinikach uniwersyteckich we Lwowie ponad taksę szpitalną.

Sprawozdawca p. Niezabitowski uwol-niony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje nastę-pujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby bezzwłocznie unormował specjalnym układem zawartym z c. k. Rządem, sposób obliczania i pokrywania nadwyżki kosztów utrzymania chorych na klinikach uniwersy-teckich po myśli licznych uchwał sejmowych.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu podjęcie odpowiednich kroków celem uzys-kania spłaty wyż wymienionych wierzytel-ności.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji budżetowej w przedmiocie akcji pomocniczej kraju z powodu klęsk elementarnych.

Przemawia zapisany do głosu p. Bojko.

Przemawia zapisany do głosu p. Maryewski i stawia następującą poprawkę: „zamiast ustępu 2 wniosku 2 komisji ma być ustęp: oprócz tego przeznacza Sejm wyłącznie na bezprocentowe pożyczki dla rolników ludności miejskiej okolicy dotkniętej klęskami elementarnymi 550.000 K“.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd aby przy rozdzielaniu zapomóg powodzionych szczególniejszą uwagę zwrócił na powiat bialski i z funduszu tegoż w pierwszym rzędzie odbudował na rzece Sole w Łąkach wał ochronny kosztem 5.000 K. i zarządził odszkodowanie właścicieli zniszczonych gruntów jak osobna petycja złożona w Namiestnictwie opiewa.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 9. września b. r. o pomocniczej akcji kraju z powodu klęsk elementarnych w roku 1903 przyjmuje Sejm do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 1 komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Na zasilki i bezprocentowe pożyczki dla ludności dotkniętej elementarnymi klęskami w roku 1903 przeznacza Sejm sumę 400.000 K. do dyspozycji Wydziału krajowego, upoważniając Wydział krajowy do użycia tej sumy, według swego uznania, na wyżywienie ludności, dostarczenie nasion na zasiewy lub paszy dla bydła, na pomoc dla ludności miejskiej w Krakowie i okolicy albo na roboty publiczne.

Oprócz tego przeznacza Sejm wyłącznie na bezprocentowe pożyczki dla rolników i ludności miejskiej w Krakowie i okolicy dotkniętej klęskami elementarnymi sumę 400.000 K.

Splata pożyczek bezprocentowych nastąpić ma w przeciągu 10 lat, licząc od 1. stycznia 1905.

Marszałek oznajmia, że do tego wniosku są dwie poprawki pp. Oleśnickiego do ustępu pierwszego, i Maryewskiego do ustępu drugiego.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Oleśnickiego w następującem brzmieniu:

„Wniosek 2 ma opiewać: Na zasilki i bezprocentowe pożyczki dla ludności dotkniętej elementarnymi klęskami w r. 1903 przeznacza Sejm 1,200.000 K. do dyspozycji Wydziału krajowego z tem, że suma ta użyta ma być w dwóch równych połowach na cele powyższe dla ludności wschodniej i zachodniej części kraju“.

Izba popiera poprawkę p. Oleśnickiego.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Maryewskiego tej treści: zamiast ustępu drugiego we wniosku 2 komisji ma być ustęp: „Oprócz tego przeznacza Sejm wyłącznie na bezprocentowe pożyczki dla rolników i ludności miejskiej okolicy dotkniętej klęskami elementarnymi sumę 550.000 K.

Izba popiera poprawkę p. Maryewskiego.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następującą poprawkę: „Oprócz tego prze-

znacza Sejm... dodać po słowie: w „Krakowie“ słowa: „i w Podgórzu“ i zamiast cyfry „400.000 K.“ umieścić cyfrę „1,000.000 K.“.

Marszałek wzywa posłów, by poprawki, które zamierzają zgłosić, mieli przygotowane na piśmie, aby nie wstrzymywać toku obrad.

Marszałek oświadcza, że poprawka p. Skołyszewskiego, obejmuje właściwie dwie poprawki, a to: 1) by po słowie „w Krakowie“ dodać: „i w Podgórzu:“ 2) aby cyfrę „400.000“ zmienić na „1,000.000 K.“.

Izba w osobnem poparcu popiera te poprawki, po odczytaniu każdej przez Marszałka.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Wilezkiewicz i stawia następującą poprawkę: „po słowach: „według swego uznania“ wstawić: o ile można w stosunku procentowym do sum jakie poszczególne wydziały powiatowe uwidoczniły w swoich wykazach szkód powodzianych“

Izba popiera poprawkę p. Wilezkiewicza.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Przemawia p. Rotter i stawia następującą poprawkę: „końcowe słowa ostatniego ustępu 2 wniosku komisji opiewać mają: „od 1. stycznia 1906“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej nad wnioskiem 2 komisji na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Skołyszewski, Agopsowicz i Stapiński.

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyszewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Agopsowicz i stawia następujący dodatkowy wniosek do ustępu drugiego wniosku 2 komisji: Rozdział tych zasiłków i pożyczek ma nastąpić w stosunku do rzeczywistej szkody we wszystkich powiatach dotkniętych klęskami elementarnymi“.

Izba popiera wniosek powyższy p. Agopsowicza.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek komunikuje Izbie w jaki sposób zamierza wobec zgłoszonych poprawek poddać pod uchwałę Izby wniosek 2 komisji, i zapytuje czy Izba zgadza się na ten sposób głosowania.

Izba zgadza się na ten sposób głosowania.

Marszałek odczytuje wniosek p. Oleśnickiego postawiwszy do ustępu 1 wniosku 2 komisji.

Izba odrzuca ten wniosek, a oddzielnie uchwała 1 ustęp wniosku 2 komisji.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Maryewskiego do ustępu 2 wniosku 2 komisji.

Izba odrzuca poprawkę p. Maryewskiego. Następnie uchwała Izba ustęp drugi wniosku 2 komisji bez cyfry. Dalej odrzuca Izba poprawkę p. Skołyszewskiego aby w ustępie drugim tego wniosku umieścić cyfrę: „1,000.000 K. zamiast przez komisję poprawionej cyfry 400 000 K.; a oddzielnie uchwała Izba cyfrę „400.000 K.“ proponowaną przez komisję.

Marszałek oświadcza p. Skołyszewskiemu, że mu nie udzielił głosu obecnie.

Marszałek oznajmia, że wobec uchwalenia w całości ustępu drugiego wniosku 2-go w brzmieniu proponowanym przez komisję, druga poprawka p. Skołyszewskiego

aby w tym ustępie dodać słowo „i w Podgórzu odpada.

Izba uchwała w oddzielnem głosowaniu dodatkowy wniosek p. Agopsowicza, który to wniosek Marszałek odczytuje

Izba uchwała wreszcie trzeci ustęp wniosku 2 komisji z poprawką p. Rottera którą Marszałek odczytuje.

Wniosek 2 komisji uchwalila zatem Izba w następującej treści:

2. Na zasiłki i bezprocentowe pożyczki dla ludności dotkniętej elementarnymi klęskami w roku 1903 przeznacza Sejm sumę 400.000 K do dyspozycji Wydziału krajowego, upoważniając Wydział krajowy do użycia tej sumy, według swego uznania, na wyżywienie ludności, dostarczenie nasion na zasiewy lub paszy dla bydła, na pomoc dla ludności miejskiej w Krakowie i okolicy albo na roboty publiczne.

Oprócz tego przeznacza Sejm wyłącznie na bezprocentowe pożyczki dla rolników i ludności miejskiej w Krakowie i okolicy dotkniętej klęskami elementarnymi sumę 400.000 K. Rozdział tych zasiłków i pożyczek ma nastąpić w stosunku do rzeczywistej szkody we wszystkich powiatach dotkniętych klęskami elementarnymi.

Splata pożyczek bezprocentowych nastąpić ma w przeciągu 10 lat, licząc od 1. stycznia 1906.

Izba odrzuca wreszcie poprawkę p. Wilczkiewicza do tego wniosku komisji, którą Marszałek odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm przeznacza na rok 1904 sumę 150.000 K. jako zasilek krajowy na uzupełnienie obwałowań Wisły pod Krakowem, z zastrzeżeniem, że rozdział tej sumy na poszczególne przedsiębiorstwa i oznaczenie procentowego udziału funduszu krajowego nastąpi przez uchwalenie specjalnych ustaw o wykonaniu tych obwałowań.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek 3 komisji.

Sprawozdawca czyta: oświadczywszy poprzednio, że wobec uchwały Izby we wniosku 2 komisji, zamiast pierwotnie proponowanej cyfry „1905“ ma być „1906“.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w gotówce w sumie 850.000 K, splacalnej w 10 latach od roku 1906 albo też według uznania Wydziału — w obligacjach komunalnych Banku krajowego wartości nominalnej 850.000 K.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi zamiast wniosku 4 komisji następujący wniosek:

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w kwocie 1,250.000 koron“

Izba popiera wniosek p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek 4 według stylu zacyt p. Stojałowskiego.

Izba uchwała wniosek 4 komisji.

Sprawozdawca czyta:

5. Wniosek posła Oleśnickiego i towarzyszy o wezwanie Wydziałów powiatowych, aby przedłożyły Wydziałowi krajowemu plany robót publicznych w okolicach dotkniętych klęskami elementarnymi, celem dostarczenia zarobku ludności, tudzież wniosek posła Szweda i towarzyszy o udzielenie zapomogi z funduszy krajowych na naprawę zniszczonych powodzią dróg i mostów w powiecie żywieckim — wreszcie wniosek posła Mogilnickiego o wezwanie Wydziału powiatowego w Rohatynie, aby nadesłał wykaz szkód zrzadzonych gradobiciem w powiecie rohatyńskim — przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek 5 komisji.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby udzielił odpowiedniego dalszego funduszu na wydatną pomoc dla dotkniętej klęskami elementarnymi w roku 1903 ludności.

Marszałek oznajmia, że do tego wniosku komisji zgłoszone są dwie poprawki, jedna p. Cieleckiego, którą odczytuje w następującym brzmieniu:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby udzielił odpowiedniego dalszego funduszu na wydatną pomoc dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w r. 1903, a w szczególności aby udzielił odpowiedniego dalszego funduszu na pożyczki bezprocentowe.

Kraj przyjmuje za pożyczki bezprocentowe z tego dalszego funduszu porękę aż do wysokości 1,600.000 koron, jeśli pożyczki te będą zwrotne w dziesięciu równych ratach począwszy od 1. stycznia 1905 i jeśli pożyczki te rozdzielane będą w porozumieniu z Wydziałem krajowym“.

Izba popiera poprawkę p. Cieleckiego.

Marszałek odczytuje drugą poprawkę p. Stapińskiego tej treści:

„We wniosku 6 komisji po słowie: „funduszu“ wstawił słowa „a najmniej w tej wysokości jaka Królestwu Czech została względnie zostanie przyznana“.

Izba popiera poprawkę p. Stapińskiego.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą poprawkę:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić — jako dodatek do ustępu 6. wniosków komisji:

Nadto wzywa się c. k. Rząd, aby dla poprawy paszy w okolicach dotkniętych powodziami przeznaczył do bezpłatnego rozdania pomiędzy hodowców bydła znaczniejszą ilość soli bydłowej“.

Izba popiera poprawkę p. Merunowicza.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. sprawozdawca i stawia imieniem komisji wniosek formalny na odesłanie wniosku 6 komisji wraz z poprawkami pp. Cieleckiego, Stapińskiego i Merunowicza napowrót do komisji z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania w tym przedmiocie.

P. Cielecki oświadcza, że zgadza się na formalny wniosek p. sprawozdawcy.

Izba uchwala formalny wniosek p. sprawozdawcy na odesłanie wniosku 6 komisji wraz z poprawkami pp. Cieleckiego, Stapińskiego i Merunowicza napowrót do komisji z poleceniem przedłożenia ustnego sprawozdania.

Sprawozdawca czyta:

7. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu udać się do c. k. Rządu o przyznanie jak najdalej idących ulg taryfowych przy transporcie kolejowym zboża, paszy i nawozów sztucznych dla rolników w powiatach dotkniętych klęskami elementarnymi, tudzież przy sprowadzaniu żywności dla ludności pozbawionej środków egzystencji wskutek zniszczenia ziemiopłodów.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 7 komisji.

Sprawozdawca czyta:

8. Sejm wzywa c. k. Rząd o wydanie odpowiednich poleceń względem jak najrychlejszego odpisania podatków z gruntów i budynków uszkodzonych powodziami, lub innymi klęskami elementarnymi, a to bez wyczekiwania podań poszczególnych właścicieli, tudzież aby w miejscowościach dotkniętych klęskami elementarnymi wstrzymał egzekucję z powodu zaległości podatkowych.

Marszałek odczytuje złożoną do tego wniosku komisji poprawkę p. Szpondra, która opiewa:

Ostatni ustęp 8 wniosku komisji opiewa: „tudzież aby w miejscowościach dotkniętych klęskami elementarnymi odpisał zaległości podatkowe“.

Izba popiera tę poprawkę p. Szpondra.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Stapiński i wnosi następującą poprawkę:

We wniosku 8 komisji po słowach „uszkodzonych powodzią“ dodać słowa: „gradobiciem, długotrwałą słońcą“.

Po zamknięciu przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek odczytuje pierwszy ustęp wniosku 8 komisji i oznajmia, że do tego ustępu jest poprawka p. Szpondra, a mianowicie, aby po słowach: „odpisania podatków“ dodać słowa: „na przeciąg 3-ech lat“, i poddaje tę poprawkę do poparcia.

Izba popiera powyższą poprawkę.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Stapińskiego tej treści:

We wniosku 8 komisji po słowach: „uszkodzonych powodzią“ dodać słowa: „gradobiciem, długotrwałą słońcą“.

Izba popiera powyższą poprawkę posła Stapińskiego.

Marszałek oznajmia, że poprawka następująca p. Szpondra:

„Zamiast słów w 8 wniosku komisji „wstrzymał egzekucję z powodu zaległości podatkowych“ mają być słowa: „odpisał zaległości podatkowe“ uzyskała już poparcie.

Izba uchwała ustęp pierwszy 8 wniosku komisji, następnie uchwała Izba poprawkę p. Szpondra, aby po słowach „odpisania podatków“, zawartych w ustępie pierwszym wniosku 8 komisji dodać słowa: „na przeciąg lat trzech“, dalej uchwała Izba poprawkę posła Stapińskiego, aby w pierwszym ustępie tegoż wniosku dodać

po słowach: „uszkodzonych powodzią“ słowa „gradobiciem, długotrwałą słońcą, w dalszym ciągu uchwała Izba poprawkę p. Szpondra, aby ostatni ustęp wniosku 8 komisji opiewał: „tudzież aby w miejscowościach dotkniętych klęskami elementarnymi odpisał zaległości podatkowe“.

Marszałek oznajmia, że wobec tego odpada potrzeba głosowania nad drugim ustępem tego wniosku komisji.

Marszałek odczytuje wniosek dodatkowy do 8 wniosku komisji, wniesiony przez p. Stapińskiego tej treści:

Sejm stwierdza, że klęski elementarne, choć w nierównym stopniu dotknęły cały kraj to też egzekucję podatkową ustawą przyznane winny być wszędzie wstrzymane.

Izba uchwała powyższy wniosek dodatkowy p. Stapińskiego.

Sprawozdawca czyta:

9. Petycje o udzielenie z funduszy krajowych pomocy dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi: L. 1.887 gminy Sarańczuki, L. 2.102 Wydziału Rady powiatowej w Podhajcach, L. 2.578 gminy Kurów, L. 2.595 gminy Krzywce, L. 2.596 tejże gminy, L. 2.609 gminy Białobrzegi, L. 2.702 Leona Łotockiego, nauczyciela w Trościańcu, L. 2.732 gminy Dębni, L. 2.733 gminy Zakrzówek, L. 2.734 gminy Bieńkowice, L. 2.735 gminy Grabie, L. 2.736 gminy Brzegi, L. 2.737 gminy Biezanów, L. 2.933 gminy Zarzecze, L. 3.007 gminy Iskrzynia, L. 3.144 obszaru dworskiego Przewóz, L. 3.145 gminy Szalowa, L. 3.176 Wydziału Rady powiatowej w Bochni przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycję L. 2.447 Towarzystwa Kółek rolniczych o udzielenie poręki imieniem kraju dla 2-milionowej pożyczki z funduszy państwowych i udzielenie zasiłku w takiejże wysokości z funduszy krajowych uważa komisja jako załatwioną wspomnianym memoryałem Wydziału krajowego

do c. k. Rządu, wniesionym 7. b. m., tudzież powyższymi wnioskami komisji.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek p. Skołyszewskiego tej treści:

Marszałek odczytuje dodatkowy wniosek p. Skołyszewskiego tej treści:

„Sejm upoważnia Wydziały powiatowe do zaciągnięcia w Banku krajowym komunalnych pożyczek w najwyższej kwocie $\frac{1}{3}$ wysokości szkód w danym powiecie przez ostatnią powódź wyrządzonych a w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 9. września 1903 liczbowo wyszczególnionych, przeznaczonych wyłącznie na pomoc dla ludności klęską powodzi dotkniętej“.

Izba nie popiera powyższego wniosku p. Skołyszewskiego.

Marszałek odczytuje następujący dodatkowy wniosek p. Kramarczyka:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby przy rozdzielaniu zapomóg powodziowych szczególniejszą uwagę zwrócił na powiat biański i z funduszu tegoż w pierwszym rzędzie odbudował na rzece Sole w Łękach wał ochronny i kosztem 5.000 K, i zarządził odszkodowanie właścicieli zniszczonych gruntów jak osobna petycja złożona w namiestnictwie opiewa“.

Izba nie popiera powyższego wniosku p. Kramarczyka.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności około podniesienia mleczarstwa w kraju.

Sprawozdawca p. Wincenty Kraiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności

odnoszących się do podniesienia mleczarstwa w kraju.

2. Sejm ustanawia następujący etat osób i plac grona nauczycielskiego krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie:

Grono nauczycielskie składa się: a) ze stałego fachowego nauczyciela, zarazem kierownika szkoły; b) instruktora serkarza; c) instruktora mleczarza. Nauczyciel fachowy zarazem kierownik otrzymuje wolne pomieszkowanie w zakładzie i pobiera roczną stałą placę w kwocie 3.000 K, dodatek aktywalny w kwocie 300 koron i pięć dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 400 kor., trzy ostatnie po 600 kor. Nauczyciel fachowy, zarazem kierownik, jest urzędnikiem krajowym z prawami i obowiązkami, określonymi ustawą służby krajowej i statutem emerytalnym, uchwalonym przez Sejm na posiedzeniu z dnia 21. stycznia 1889. Instruktor serkarz otrzymuje prócz wolnego pomieszkowania wynagrodzenie w kwocie 1.800 K. rocznie; instruktor mleczarz otrzymuje prócz wolnego pomieszkowania wynagrodzenie w kwocie 1.200 K. rocznie.

Naukę religii i przedmiotów ogólnie kształcących udzielają nauczyciele pomocniczy ze remuneracją czasowo przyjęci.

Przemawia p. Stapiński.

Podczas przemówienia p. Stapińskiego obejmuje przewodnictwo obrad J.E. ks. Metropolita Szeptycki.

Przemawia członek wydziału krajowego p. Pilat.

Podczas przemówienia p. Pilata obejmuje napowrót przewodnictwo obrad Marszałek krajowy.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek udziela głosu w sprawie formalnej p. D. Abrahamowiczowi.

Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi na odesłanie do Wydziału krajowego jako komisji petycji Ls. 2.400 przekazanej komisji podatkowej.

Przemawia p. Agopsowicz i stawia wniosek dodatkowy do wniosku formalnego p. D. Abrahamowicza w tym kierunku, by Wydział krajowy jako komisya do 8 dni

zdał sprawozdanie w przedmiocie petycji Ls. 2.400.

Izba uchwala formalny wniosek p. D. Abrahamowicza, a osobno uchwala formalny wniosek p. Agopsowicza.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 10 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 23. października 1903.

Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kałuszu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 17.000 Kor. na urządzenie i utrzymanie szpitala powiatowego w Kałuszu.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia reprezentacji powiatowej w Kałuszu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 17.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Kałuszu zezwala się w myśl §. 24. ustawy o reprezentacji powiatowej, na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 17.000 koron na częściowe pokrycie kosztów urządzenia i utrzymania szpitala powiatowego w Kałuszu.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Kałuszu zezwala się w myśl §. 24. ustawy o reprezentacji powiatowej, na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 17.000 k. na częściowe pokrycie kosztów urządzenia i utrzymania szpitala powiatowego w Kałuszu.

Izba uchwala bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kałuszu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 17.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu kołomyjskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Romana Kniazia Puzyny na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Kołomyjskiego uznać za ważny.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Mogilnicki.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek Wydziału krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu sokalskiego. Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Wincen-tego Kraińskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu sokalskiego uznać za ważny.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Korol i stawia następujący wniosek:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu sokalskiego, zwraca się Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania i zdania sprawy jeszcze na bieżącej sesji sejmowej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że wobec okoliczności, iż zbadanie zarzutów podniesionych przez p. Korola wymaga dłuższego czasu, godzi się na odroczenie weryfikacji tego wyboru.

Marszałek oznajmia, że jeżeli się nikt nie sprzeciwi, umiesci dalszy ciąg rozpraw nad tym przedmiotem na jednym z następnych posiedzeń.

Izba się nie sprzeciwia temu postępowaniu.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu mieleckiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór P. Franciszka Krempe na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Mieleckiego uznać za ważny.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Męciński.

Marszałek uprasza p. Męcińskiego, był mówił o przedmiocie stojącym na porządku dziennym.

Przemawia dalej p. Męciński.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia p. Mogilnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek Wydziału krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Dąbrowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór ks. Antoniego Wilczkiewicza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Dąbrowskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Stapiński i uprasza Marszałka o zamknięcie posiedzenia z powodu spóźnionej pory.

Marszałek oświadcza, że wobec takiego życzenia, które znajdzie zapewne większość w Izbie przystępuje do zamknięcia posiedzenia i wzywa sekretarza do odczytania nagłych wniosków.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek nagły

posła Stapińskiego i tow. o wstrzymanie egzekucyi przeciw stronom konkurującym do regulacyi Wisłoka w Besku i okolicy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zarządził, co należy, w celu wstrzymania egzekucyi, wdrożonej przeciw stronom konkurencyjnym do regulacyi Wisłoka i dopływów w Besku.

Wnioskodawca:

Jan Stapiński w. r.

Krempa, Szwed, Bojko, Szponder, Szajer, Rotter, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Mogilnicki, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Stojalowski, Huryk, Skołyszewski.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Stapiński wnosi na przekazanie tego nagłego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek naglący.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzalców w gminie Trościaniec powiatu Jaworowskiego przeznaczają się z funduszów krajowych zapomogę jednorazową w kwocie 300 Koron.

Lwów, 23. października 1903.

Wnioskodawca:

Merunowicz w. r.

Bujnowski, Bojko, Bednarski, Tomaszewski, Maiss, Huza, Vayhinger, Pawlikowski, Brunicki, Bał, E. Michałowski, Lityński, J. Barworowski, Garapich, M. Torosiewicz.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwała.

P. Merunowicz wnosi na odesłanie tego wniosku nagłego do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 24. Października 1903 godzinę 10. przed południem i odczytując porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 30 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

41. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 24. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego dziewiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czterdziestego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 24. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 3417, 3423, 3424, 3425, 3427 - 3429, 3434, 3436, 3457.

Komisji szkolnej Ls. 3418, 3419, 3430-3432, 3453, 3458, 3459.

Komisji gminnej Ls. 3437 - 3450.

Komisji petycyjnej Ls. 3431.

Komisji administracyjnej Ls. 3422, 3426, 3435.

Komisji prawniczej Ls. 3420.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3433.

Po odczytaniu petycji Ls. 3420 Zwierzchności gminnej w Wilamowicach o utworzenie sądu powiatowego tamże, przemawia p. Kramarczyk popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3435. Organizmów galicyjskich o polepszenie bytu, przemawia p. Szajer popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła ks. Stojałowskiego i Towarzyszy do Jaśnie Wielmożnego c. k. komisarza rządowego w sprawie nadużycia władzy ze strony Jakóba Silbersteina, egzekutora c. k. Starostwa w Białej.

W dniu 14 lipca b. r. zafantował egzekutor Jakób Silberstein w towarzystwie żandarma Józefa Delawskiego Zofii Kozłowej w Porąbce pod Kętami korale wartości 100 Koron, a to celem zaspokojenia grzywny lasowej w sumie 1 Kor. 20 hal, którą winien był złożyć jej mąż.

Zafantowane korale kobiety Jakób Silberstein zaniósł natychmiast do szynku Wilhelma Klausnera w Porąbce i sprzedał je na miejscu za 7 koron.

Wobec tego wypadku zapytują podpisani :

1. Czy Jaśnie Wielmożny c. k. komisarz gotów jest sprawić to, aby wymieniony egzekutor Jakób Silberstein za bezprawne prywatne sprzedanie zajętych niesłusznie korali kobiety został pociągnięty do najsurowszej odpowiedzialności?

2. Czy Jaśnie Wielmożny c. k. komisarz gotów jest wobec notorycznie znanego faktu, że egzetnrowie przy swoich czynnościach, często dopuszczają się nadużyć, już to odbijając zamki, już to fantując przedmioty, które nie powinny być fantowane, już to zajmując rzeczy cudze za dług czyj inny, — sprawić to, aby wydanym został do wszystkich egzekutorów surowy nakaz trzymania się ściśle przy swoich czynnościach urzędowych ustawy,

Ks. Stojałowski, Szajer, Skołyszewski, Szponder, Kramarczyk, Oleśnicki, Krempa, Bojko, Szwed, Bohaczewski, Mazikiewicz, Dr. Mogilnicki, Barabasz, Staruch, Huryk, Żardecki, Stapiński.

Interpelacya

do JWielmożnego c. k. komisarza rządowego.

Dnia 1. lipca 1901 wniesiona została Interpelacya w Wysokim Sejmie o spro-

stawianie wadliwych — i o dokładniejsze zaprowadzenie, nowych ksiąg gruntowych, podając za powód liczne skargi i zażalenia, że te księgi nie są zgodne z obecnym stanem posiadania, i że niemal w każdej gminie jest znaczna liczba parcel, nie na właściciela, lecz na inne osoby, mylnie zahipotekowana, i z tego powodu powstają o prawa własności kosztowne sprawy.

Gdy na tę Interpelacyę ani nawet odpowiedź w tej wysokiej Izbie nie nastąpiła, zapytują przeto podpisani powtórnie, czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny wadliwe księgi hipoteczne zamknąć, a nowe dokładne księgi gruntowe zaprowadzić.

Lwów, dnia 23. października 1903.

Interpelant:

W. Szwed w. r.

Kramarczyk, Szajer, Szponder, Wilczkiewicz, L. Cieński, Krempa, Barabasz, Stapiński, Potoczek, Korol, Oleśnicki, Staruch, Bohaczewski, Stojałowski.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Tomasza Szajara i Towarzyszy do Wielmożnego Pana komisarza rządowego!

Józef Pólchłopek gospodarz gruntowy w Pstrągowej powiat polityczny Strzyżów, jeszcze z początkiem 1900 roku wniósł skargę do świetnego c. k. Starostwa w Strzyżowie przeciw Stanisławowi Szczepanowi, gospodarzowi w Pstrągowej o samowolne zniesienie odpływu wód deszczowych i atmosferycznych, na niekorzyść poniżej położonego jego gruntu.

Skutkiem tego odbyło się komisyjne dochodzenie na miejscu dnia 19. maja 1900 roku po którym rzeczony c. k. Starostwo dopiero pod dniem 24. stycznia 1901 roku l. 8403 wydało orzeczenie:

1) parcela l. 6308 będąca własnością Stanisława Szczepana była dawniej parowem, którym spływały wody z gruntów

wyżej położonych, t j. z gruntu Karola Dudy, Jana Kwiatka i Józefa Steca z południowej strony, a ze strony północnej z gruntów Jędrzeja Marnolka, Jana Moskwy, Józefa Półchłopka, Wincentego Wałacha i Stanisława Szczepana.

2) że Stanisław Szczepan, nieznacznie i sztucznie spowodował zamulanie owego parowu, ścieśniając nieznacznie przyglówek i odwracając spływ wody od parowy obecnie parceli l. 6308 i skierowując go na grunt Józefa Półchłopka.

3) Że przez odwrócenie wód deszczowych i atmosferycznych na grunt podpisanego l. 6218 zamulił tenże grunt całkowicie. Wobec tego uznało go c. k. Starostwo winnym przekroczenia z paragrafu 11. ustawy wodnej, i zarządziło w myśl powołanego paragrafu by w 14 dniowym terminie przywrócił Stanisław Szczepan do dawnego stanu ściek wody, stanowiący obecnie parcelę l. k. 6303 t. j. by ściek tak głęboko wykopał iżby dno jego leżało w równej z drogą wysokości, w punkcie przed przyglówkiem, skąd zaś ma mieć dno należyty spadek do potoku.

Szerokość ścieku ma odpowiadać potrzebie, zatem ściek ma być tak szeroki, by mógł pomieścić całą przypływającą wodę z gór. Przeciw powyższemu orzeczeniu Stanisław Szczepan wniósł rekurs do c. k. Namiestnictwa.

W skutek rekursu owego rzeczony Starostwo dopiero pismem z 18. października 1902, l. 18.043 wezwało Maryannę ze Szczepanów Dziedzic jako spadkobierczynię już ś. p. Stanisława Szczepana, by w celu wyjaśnienia zarzutów podniesionych, przez jej ojca, stawiała się do Starostwa ze świadkami rekursu, na dzień 28. października 1902. I od tego czasu do dziś dnia mimo przeróżnych prośb ustnych i pisemnych, by sprawę raz zakończono, nie dostał Półchłopek żadnego rezultatu, a tymczasem woda coraz większe i niepowetowane szkody zrzadza w gruncie jego.

Ze względu na nadchodzącą zimę, sprawa tem bardziej wydaje się poważniejszą, dla tego zapytują podpisani, kiedy nareszcie Wysoki Rząd zamierza wydać ostateczny sprawiedliwy wyrok w sprawie wodnej Józefa Półchłopka.

Interpelant:

Szajer w. r.

Oleśnicki, Barwiński, Barabasz, Staruch, Huryk, Ostapczuk, Krempa, Kramarczyk, Potoczek, Bojko, Szwed, Ohrymowicz, Skołyzewski, Mazikiewicz, Bohaczewski, Korol.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu

posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieprawnych zarządzeń i postępowania c. k. Starostwa w Husiatynie co do wójtów i rad gminnych w powiecie husiatyńskim.

W c. k. Starostwie husiatyńskim stało się regułą ograniczać autonomię gminną przez nieprawne zarządzenia i postępowanie c. k. Starostwa, a to tak co do wyborn rad gminnych jak i zwierzchności — i tak:

1) We wsi Horodnica w r. 1901 zasuspendowało c. k. Starostwo naczelnika gminy Iwana Belza zupełnie bezpodstawnie w ten sposób, że c. k. komisarz Starostwa Mirski przyjechał w asystencyi notaryusza, zwołał radę gminną i siłą mocą odebrał urządowanie Iwanowi Belzie. Przyczyną suspenzyi był niby ten fakt, że tenże naczelnik kazał pogrzebać kobietę, którą jej mąż przywiózł w trumnie pod cerkiew i tamże zostawił, a właściwą przyczyną była zemsta c. k. Starostwa za to, że rzeczony naczelnik nie chciał być powolnem narzędziem przy wyborach do rady państwa — pana komisarza niedopuszczył do nadużyć wyborczych, nie zgodził się na ukrócenie praw swoich członków gminy. A tu znowu nadchodziły wybory do sejmu. Iwan Belz wniósł rekurs przeciw swojej suspenzyi i niesie wieść, że

jego rekurs utrzymał się, jednak dwa lata już minęło a dotychczas odpowiedzi żadnej nie otrzymał i zatem dotychczas dalej w suspenzyi pozostaje.

2) We wsi Trybuehowcach tegoż powiatu urzęduje nieprawnie rada gminna od roku 1891, zatem więc 12 lat z dodatkiem, to znaczy cały jeden peryod nieprawnie. Pierwszym naczelnikiem w tej radzie był p. Bernard Kimmelman; po siedmiu miesiącach ustąpił. Drugim naczelnikiem gminy był przez trzy lata Mychajło Czerewatiuk, który po przeprowadzeniu lustracji gospodarki gminnej, ażeby uniknąć suspenzyi, znów ustąpił. Trzecim naczelnikiem był Matwój Hucal. Na naleganie członków gminy odbyła się znowu lustracja gospodarki gminnej i pomimo tego, że w kasie gminnej i pożyczkowej lustrator znalazł brak nad dwa tysiące koron, urzędował Matwój Hucal jeszcze dwa lata, razem siedem i pół roku. Bezustanne nalegania członków gminy miały ten skutek, że Matwój Hucal, ażeby niebyć suspendowanym, znów zrezygnował a nowym naczelnikiem został Jaśko Krutysz.

Wybory rady gminnej odbyły się 1899 r. zupełnie prawnie, lecz zagrożony utratą swego urzędu naczelnik wniósł protest. W prawdzie chodzili wieści, że Wysokie c. k. Namiestnictwo protest ten odrzuciło, jednak o tem nikogo z gminy nie powiadomiono i zostało: „niech będzie jak bywało“. Wielu radnych z tej nieśmiertelnej rady pomyślało lub wyjechało do Kanady tak, że zostało do teraz ośmiu ludzi, podczas gdy cała rada składa się z ośmiastu radnych. Na koniec na dzień 17 maja 1903 r. rozpisano ponowne wybory. Na wybory przyjechał c. k. koncepista Stroka, któremu mimochodem powiedziawszy sądownie udowodniono szachrajstwo wyborcze, popelnione właśnie w tej gminie przy sejmowych wyborach i znowu pomaniplował tak, że przy wyborach z drugiego koła zniknęła większość głosów, i wyszli radnymi ci ludzie, którzy otrzymali mniejszość głosów. Fakt ten został potem znów sądownem śledztwem udo-

wodniony. Wskutek ogólnego oburzenia wyborców z jeszcze jednego koła nieprzeprowadzono, a pokrzywdzeni członkowie gminy wnieśli protest. O dalszem zarządzeniu ze strony c. k. Starostwa dotychczas nie ma slychu, a nieśmiertelna zwierzchność gminna urzęduje dalej. Pominąwszy demoralizację i tępienie poczucia prawa, wpływające z takiego stanu rzeczy, ponosi gmina jeszcze i dotkliwie straty. Tak przy lustracji gospodarki naczelników Michała Czerewatiuka i Iwana Hucala okazał się brak dwutysięcy studwudziestu koron; na złym mostku pozabijały się konie dworskie i gmina zapłaciła trzysta czterdzieści koron. Po wybudowaniu szkoły zapłaciła zwierzchność gminna w dobrem porozumieniu przedsiębiorcy ośmset koron ponad umówioną cenę. W r. 1901 zwierzchność gminna uchwaliła sobie nadzwyczajnych dodatków jakiegoś zagadkowe 876 koron. Kasa pożyczkowa założona uzyskanym kapitałem ze sprzedanych obligacyi wartości 14.000 koron — ładu w tej kasie niema, a o wzroście nie nikt w gminie nie wie. Oczywiście, że Starostwo otacza jakąś opieką ten zarząd gminny, bo gminie trudno go zmienić, chociaż siedm razy już wносиła podanie do Wysockiego c. k. Namiestnictwa w tej sprawie, a pisarz gminny Mychajło Czerewatiuk bez wszelkiej żenady głosi w gminie, że ten stan rzeczy będzie trwać tak długo, jak jemu się zechce, bo tę nagrodę obiecało mu c. k. Starostwo za jego trudy około wyborów.

3) Wieś Siekierzynice nie może pomimo dopominania się doczekać się rozpisania nowych wyborów, a rada i zwierzchność gminna urzęduje już trzynasty rok. C. k. Starostwo wprawdzie nakazało naczelnikowi tejże gminy rozpisanie nowych wyborów formalnie i urzędownie, jednak ten naczelnik sam wyjawiał ten sekret, że od c. k. starosty otrzymał poufną informację nie rozpisywać wyborów póki sam zechce. Tej informacji trzymał się rzeczony naczelnik wiernie aż do tego roku t. j. 1903. Nieustanne nalegania członków gminy dopro-

wadziły do tego, że w tym roku były wybory gminne przeprowadzone. Niezadowolona terazniejsza zwierzchność gminna wniosła protest; c. k. Starostwo zarządziło nowe wybory, lecz z przeprowadzeniem tychże nie spieszy się naczelnik. Członkowie gminy upominają się w c. k. Starostwie bezustannie i dowiadują się zawsze, że Starostwo dało nakaz — lecz wyborów niema

4) Wieś Kociubińczyki. Rada i zwierzchność gminna urzęduje już po nad dwie kadencje wyborcze. W tej wsi przeprowadzono już po raz czwarty wybory do rady gminnej. Za każdym razem unieważniono wybory z przyczyn wprost w ustawie nieoznaczonych, a gdy przy ostatnich wyborach niemożna było wedle ustawy tych wyborów unieważnić, to nowo wybrana rada gminna wybrała zwierzchność gminną, a mimo tego już pół roku mija, a c. k. Starostwo wybranego naczelnika do złożenia przyrzeczenia nie dopuszcza a tem samem do objęcia urzędowania. C. k. Starostwo zasłania się tym sławnym motywem, że musiało wprzód odnieść się do c. k. Sądu z zapytaniem czy nowo wybrany naczelnik nie podpadał kiedy jakimś wyrokowi sądowemu — i że do tej chwili Sąd nie dał odpowiedzi.

Lecz w c. k. Sądzie ciekawi członkowie gminy otrzymali wyjaśnienie, że z takim zapytaniem c. k. Starostwo do Sądu zupełnie nie zwracało się.

Podpisani zapytują c. k. komisarza, jak może Wysokie c. k. Namiestnictwo taki stan rzeczy cierpieć i tolerować, czy nie dopatruje w takiej negacji autonomii gminnej ze strony c. k. Starostwa tej wielkiej demoralizacji, jaką z tej przyczyny wnosi się do gmin.

Czy niedopatruje się tych strat na jakie są narażone gminy?

Czem usprawiedliwi Wysokie c. k. Namiestnictwo takie postępowanie podwładnych urzędów?

Na koniec w jaki sposób zamyśla zarządzić takiemu anormalnemu postępowaniu w rzeczonym powiecie :

Bohaczewski
interpelant.

Stojałowski, Szajer, Bojko, Krempa, Kramarczyk, Mazikiewicz, Ostapeczuk, Huryk, Szwed, Barwiński, Korol, Oleśnicki, Barabas, Staruch.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu w sprawie nadużyć c. k. Starostwa w Drohobyczu przy ukonstytuowaniu drohobyckiej Rady powiatowej.

Na podstawie reskryptu c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 11. sierpnia 1903 l. 9.792/pr. zakończyły się wybory do Rady powiatowej w Drohobyczu wyborem 5 członków z grupy większej posiadłości w dniu 28. września b. r. C. k. Starostwo w Drohobyczu zamiast zachować jakikolwiek, choćby najkrótszy termin do wniesienia protestów i zarzutów przeciw tym wyborom, pismem datowanym tego samego dnia t. j. 28. września 1903, l. 38 938 doręcza ogłoszonym wybranym radnym certyfikaty i zaprasza ich na dzień 2. października b. r. do ukonstytuowania Rady powiatowej, i rzeczywiście ci członkowie zeszli się, zwerifikowali wszystkie wybory i ukonstytuowali się — chociaż delegaci wyborcy przygotowywali i podpisywali protest, gdzie chciano podnieść rażące nadużycia, jakie działy się przy wyborze radnych z grupy wiejskiej i który w terminie 8 dniowym po zakończeniu rozpisanych wyborów chcieli doręczyć c. k. Starostwu w Drohobyczu.

Wobec tego zapytują podpisani :

1. Czy c. k. Rząd sądzi, że, gdy powiatowa ord. wyboreza wyraźnie nie postanawia terminu do wnoszenia protestu i zarzutów, to przy wyborach powiatowych nie obowiązuje nawet najkrótszy 8. dniowy termin, jaki postanawia §. 31. gminnej ordynacji wyborczej?

2. Czy wobec tego, że c. k. Starostwo w Drohobyczu nadmiernym pospiechem w doręczeniu certyfikatów radnym powiatowym i zaproszeniu ich do ukonstytuowania się uniemożliwiło wyborcom w powiecie drohobyckim wniesienia umotywowanego protestu i zarzutów, uważa ukonstytuowanie Rady powiatowej w Drohobyczu za prawne?

3. Czy zamierza za ten nadmierny i nieprawny pospiech w wydaniu certyfikatów radnym powiatowym i zaproszeniu ich do ukonstytuowania się ukarać urzędnika, który zawinił?

4. Czy wobec przedłożonego faktu i wobec faktów podniesionych w poprzedniej interpelacji sejmowej z dnia . . . . . szczególnie wobec tego, że c. k. Starostwo w Drohobyczu pismem z dnia 21. marca 1903, a więc na 5 miesięcy przed prawem rozpisaniem wyborów przez c. k. Namiestnictwo zarządziło we wszystkich gminach w powiecie wybór delegatów do wyboru radnych z kuryi wiejskiej i tak nieprawnie wybranym doręczyło ligitymacye do wyboru na dzień 18. września r. b., czy c. k. Rząd gotów jest tak nieprawnie wybraną i ukonstytuowaną Radę powiatową w Drohobyczu na podstawie §. 53. ustawy z dnia 12. sierpnia 1866 (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 21) rozwiązać?

Oleśnicki
interpelant.

Barabasz, Barwiński, Mogiłoicki, Ostapezuk, Szajer, Staruch, Korol, Huryk, Krempa, Stapiński, Stojalowski, Mazikiewicz, Szponder, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a

ruskich posłów do c. k. Komisarza rządowego w sprawie zachowania się polskiej młodzieży akademickiej wobec zajęć na uniwersytecie.

Demonstracja ruskich akademików przeciw rektorowi Drowi Fijalkowi zakończyła się relegacją na zawsze ośmiu akademików

z uniwersytetu lwowskiego i przez to wydała kompetentna władza uniwersytecka swój wyrok w tej sprawie. Oprócz tego oddano ruskich akademików pod sąd i wytoczono im dochodzenie karne. W ten sposób została zakończoną sprawa ruskich akademików.

Nie tak zrozumieli sprawę polscy akademicy. Zaraz na drugi dzień po demonstracji, w sobotę rano, zaprowadzili oni przed uniwersytetem oblężenie, nie dopuszczając ruskich studentów, a między nimi także teologów, którzy w demonstracji nie mieli udziału, na wykłady uniwersyteckie i przybili na bramie uniwersyteckiej drukowaną odezwę, że tak długo nikogo z Rusinów nie wpuszczą, dopóki młodzież ruska nie wyrzeczy się solidarności z demonstrantami. Senat akademicki, badając zachowanie się młodzieży, nietylko tego nie osądził, lecz nawet niesprawiedliwił. Potem tego samego dnia w nocy, polska młodzież akademicka czterokrotnie demonstrowała przed ruskiem seminaryum duchownem; każdym razem dzwoniли gwałtownie do bramy i krzyczeli gromko: „pereant Rusini, pereat hajdamactwo, pereat rektor, przyczem bili kulakami w drzwi wechodowe. Rektor seminaryum duchownego odnosił się telefonicznie do policji dwa razy zupełnie nieskutecznie, za trzecim razem zjawił się wprawdzie policyant, ale ten przypatrywał się z stoicznym spokojem całej hałaburdzie; a za czwartym razem odezł telefonował ks. rektorowi dyrektor policji Schächtel, że on sam dba o spokój i że rektor niema czego obawiać się, jakkolwiek hałaburda ani trochę nie ustawała. W tymże duchownem seminaryum jawił się także sekretarz uniwersytetu Dr. Winiarz tegoż dnia, nakłaniał kleryków do wyrzeczenia się solidarności z demonstrantami i dodał przytem: „oświadczenie panowie, że z nimi nie solidaryzujecie się, a my już damy sobie z nimi radę i wpłyniemy na akademików polskich, ażeby Rusinów puszczałi na wykłady“.

Tej samej nocy wykonała polska młodzież akademicka brutalny napad na kla

sztor SS. Bazylianek, w którym znachodzi się instytut ruskich dziewcząt. Dzwoniąc gwałtownie w dzwonek przy drzwiach wykrzykiwali: precz z Bazyliankami, spalić Bazylianki, niech żyje Niedziałkowska, przytem robili pod adresem SS. Bazylianek i pomieszonych tam dziewcząt propozycye, które powtórzyć nie pozwala wstyd. Dwóch akademików polskich wdarło się na palącą się latarnię, chcąc ją zgasić, a inni dobywali się do drzwi i krat tak silnie, że здавало się, że je wywalą. Po przepiewaniu bezwstydných pieśni odeszli, a jak donoszą czasopisma udali się stamtąd pod Wołoską Cerkiew — gdzie gromadnie pod domem bożym zalałowili swoje fizyczne potrzeby, naśniewając się i z Cerkwi i z Rusinów.

Okoliczności eo do napadu na seminarjum duchowne poświadczą ks. rektor i klerycy, gwałty pod klasztorem SS. Bazylianek poświadczą zakonnice, a fakt sprofanowania (Wołoskiej) Cerkwi Najśw. Panny mieszkańcy ruskiej ulicy.

Z naprowadzonego dotychczas wypływa, że polska młodzież akademicka swoim zachowaniem na uniwersytecie dopuściła się:

1) przeciw ruskim swoim towarzyszom gwałtu wymuszenia i ograniczenia osobistej swobody;

2) że senat akademicki, aprobując to postępowanie dopuścił się takiego samego czynu, określonego bliżej w §. 5 ustawy karnej;

3) że takiegoż gwałtu wymuszenia dopuściła się polska młodzież na klerykach seminarjum duchownego i jej rektorze, przyczem c. k. policya oczywiście umyślnie zachowała zupełną bierność;

4) że takiego samego gwałtu dopuściła się ta młodzież na zakonnicach zakonu św. Bazylego;

5) że umyślnem znieważeniem domu bożego popełniła czyn podpadający pod sankcyę zniewagi religii.

Wobec tych wszystkich gwałtów zachowała się c. k. straż bezpieczeństwa oczywiście niedbale.

Wobec tego, szczególnie wobec naprowadzonych szczegółowo a wiarogodnie zbadanych faktów, zapytują podpisani c. k. komisarza rządowego:

I. Czy naprowadzone fakta są mu wiadome, szczególnie czy znanem mu jest niedbalstwo c. k. policji w wymienionych powyżej zajściach.

II. Czem potrafi usprawiedliwić takie postępowanie c. k. straży bezpieczeństwa, czy i jakie środki zamysła przedsięwziąć, ażeby funkcyonaryuszy c. k. policji pociągnąć do odpowiedzialności i obowiązków pouczyć, w końcu

III. Jakie środki zamierza przedsięwziąć, ażeby na przyszłość takie i tym podobne gwałty nie ponawiały się, a spokojni mieszkańcy ruskiej narodowości nie byli więcej napastowani?

We Lwowie, d. 22. października 1903.

Oleśnicki
interpelant.

Barwiński, Bohaczewski, Korol, Ochrymowicz, Mazikiewicz, Barabasz, Ostapczuk, Mogilnicki, Staruch, Huryk, Szeptycki, Czechowicz, Glidziuk, Mandyczewski, Facyewicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do porządku dziennego z tą zmianą, że jako pierwszy punkt porządku dziennego będzie punkt umieszczony na drugim miejscu porządku dziennego t. j.

Pierwsze czytanie wniosku p. Tomaszewskiego o włączenie w sieć telefoniczną większych miast i centrów przemysłu w kraju.

Przemawia p. Tomaszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji przemysłowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stojalowskiego w przedmiocie ochrony ludności włościańskiej przy poborze podatku domowo-klasowego.

Przemawia p. Stojalowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji podatkowej z tem, aby w obecnej sesji z ustnem sprawozdaniem komisya przysłała przed Izba w tej sprawie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu dąbrowskiego.

Marszałek oznajmia, że na poprzednim posiedzeniu Izby odczytane zostało sprawozdanie Wydziału krajowego w tym przedmiocie, a obecnie otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Weryfikację wyboru ks. Wilczkiewicza odracza się celem uzupełnienia dochodzeń co do przebiegu prawyborów w gminie Radgoszcz.

Przesłuchanymi w tej sprawie jako świadkowie pod przysięgą winni być wszyscy uprawnieni do udziału w owych prawyborach w tej gminie.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany jest p. Rotter, i że p. D. Abrahamowicz wniosł zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Rotter.

Przemawia p. Sprawozdawca.

Marszałek odczytuje wniosek odraczający p. Stapińskiego, który to wniosek Izba odrzuca.

Izba uchwała wniosek Wydziału krajowego aby wybór ks. Antoniego Wilczkiewicza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Dąbrowskiego uznać za ważny.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożeń Wydziału krajowego o budowlach wodnych i melioracyach.

Sprawozdawca p. Gorayski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie: „we wniosku II. komisji zamiast słowa: „przyjmuje“, ma być słowo: „przyznaje“, we wniosku V. po słowie: „uchylony“ dodać „w §. 2. ustawy o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Zniesienie pow. lwowskiego zamiast słowa: „meloracyi“ ma być słowo: „melioracyi“ i w §. 1. ustawy o podwyższeniu lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białychy do granicy państwa zamiast słowa: „Dłubin“ ma być „Dłubni“, w ust. 1. §. 1. ustawy o konserwacji robót regulacyjnych na potokach Krzemienicy i Babulówce z dopływami, oraz na potoku Trześni należy po słowie „skarp“ umieszczony przecinek opuścić.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 27. grudnia 1902 l. 92425 o budowlach wodnych i melioracyach Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na lokalne regulacje rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w rubr. IX. poz. 257 wydatków na r. 1903 następujące zasiłki:

a) na regulację Skawy:
od Jaroszwic do Witanowic, III. rata (ostatnia) . . . . . 5.560 K.

b) na regulację Raby:
1. pod Peimiem, III. rata (ostatnia) . . . . . 4.046 K.
2. pod Targowiskiem, III. rata (ostatnia) 4.560 „
3. Pod Dąbrowicą 4.775 „ 13.381 „

c) na regulację Dunajca:
1. pod Krościenkiem 9.519 K.
2. pod Zarzeczem i Czerńcem . . . 33.039 „ 42.858 „

d) na regulację Wisłoki:
1. Pod Zawadką, Przechycą i Kamienicą III. rata (ostatnia) 7.146 K.
2. pod Kędzierzem i Żyrakowem, III. rata (ostatnia) . . . 8.038 „ 15.184 „

e) na regulację Sanu:
pod Krasiczynem i Korytnikami, III. rata (ostatnia) . . . . . 6.242 „

f) na regulację Wisłoka:
1. pod Rzeszowem i Drabinianką, II. rata . . . . . 12.000 K.
2. pod Babicą i Zarzeczem (zasiłek dodatkowy) . . . 10.960 „ 22.960 „

g) na premiowanie zawiklenia odsypisk . . . . . 1.000 „

h) do dyspozycji Wydziału krajowego . . . . . 30.000 „

Ogółem . . . . . 137.185 K.

III. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubryce IX. poz. 260 wydatków na rok 1903 następujące zasiłki:

a) na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908) . . . . . 2.800 K.

b) na drenowanie gruntów włościańskich, III. rata . . . . . 50.000 „

c) na regulację Lubaczówki pod Czerw. wolą III. rata (ostatnia) . . . . . 4.480 „

d) na drenowanie gruntów OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach, II. rata (do r. 1904) . . . . . 3.200 „

e) na zabudowanie potoku Bzinki w gminie Brzyszcze (powiat Żółkiew), II. rata . . . . . 8.333 „

f) na regulację Seretu pod Tudorowem, II. rata (ostatnia) 6.000 „

g) na zabudowanie potoku Szklenie i lokalną regulację potoków Białki i Meszny w gminie Mikuszowice (pow. Biała), I. rata . . . . . 10.630 „

h) na zabudowanie potoku Jaworzyny (pow. N. Sącz), I. rata . . . . . 12.525 „

i) na zabudowanie potoku Wielopole (pow. N. Sącz), I. rata . . . . . 10.167 „

k) na osuszenie pastwiska gminnego w Jasionce (pow. Rzeszów) . . . . . 1.667 „

l) na osuszenie gruntów w gminach Wisłoboki, Podliski małe i Zapytów (pow. Lwów) . . . . . 4.600 „

m) na osuszenie gruntów w gminie Rogóżno (powiat Żydaczów), I. rata . . . . . 7.167 „

n) na zabudowanie potoku Tuwierz . . . . . 11.556 „

o) na subwencyonowanie fabryk drenarskich	—
p) do dyspozycji Wydziału krajowego	20.000 K.
Ogółem	153.125 K.

IV. Sejm powiększa personal komasacyjny kraj. biura melioracyjnego o jedną posadę inżyniera komasacyjnego z płacą roczną 2.800 koron, rocznym dodatkiem aktywalnym 600 koron i prawem do poboru trzech dodatków pięcioletnich po 240 koron.

V. Sejm zmienia postanowienia §. 2. instrukcyi służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, który zostaje uchylony w dotychczasowem brzmieniu i opiewać ma, jak następuje:

1) Do wykonania i bezpośredniego dozoru robót w §. 1. wyszczególnionych ustanawia się następujące kategorie dozorców:

1. konduktorów melioracyjnych I. II. i III, klasy do konserwacyi robót publicznych;

2. starszych dozorców melioracyjnych;

3. dozorców melioracyjnych;

4. dozorców drenarskich do wykonania i dozoru tak melioracyj publicznych, jak i prywatnych.

O przyjęciu dozorców, które jest zależnem od ukończenia kursu praktycznego przy biurze melioracyjnem i złożenia z dobrym skutkiem egzaminu głównego, tudzież o liczbie dozorców stanowi Wydział krajowy.

Rangę starszego dozorey otrzymać może dozorca odznaczający się znajomością rzeczy i gorliwością w służbie po kilkuletniej praktyce, miejsce zaś konduktora starszy dozorca, który nadto obeznanym jest z manipulacyją kancelaryjną i prowadzeniem rachunków.

Pobory dozorców wynosić mają:

1. konduktora melioracyjnego:

a) płaca roczna w I. klasie	1.600 K.
" " II. "	1.400 "
" " III. "	1.200 "
b) dodatek roczny na mieszkanie	200 "
c) ryczałt roczny na objazdy	200 "
d) trzy pięciolecia po	100 "
2. starszego dozorey melioracyjnego:	
płaca roczna	1.080 K.
3. dozorey melioracyjnego i drenarskiego:	
płaca roczna	720 "

W czasie zajęcia w polu otrzymują dozorey i starsi dozorey oprócz zwrotu kosztów podróży, mianowicie należności trzeciej klasy na podróż koleją, a 20 groszy od jednego kilometra za podróż końmi, mieszkanie i utrzymanie, lub w miejsce tego następujące wynagrodzenia dzienne (dyety)

starszy dozorca melioracyjny 2 K.;
dozorca melioracyjny 1 K. 50 gr.;
dozorca drenarski 1 K.

Uczniowie krajowego kursu praktycznego dozorców melioracyjnych lub drenarskich otrzymują za czas zajęcia przy robotach w polu oprócz dyet w kwocie 1 K i zwrotu kosztów podróży, płacę miesięczną w kwocie 30 K (1 K dziennie).

Dyety konduktorów melioracyjnych za czas ich zajęcia po za przydzielonym perymetrem melioracyjnym ustanawia się na 3 korony dziennie.

Pobory konduktorów melioracyjnych (płacę, dodatek na mieszkanie i ryczałt na objazdy) pokrywają fundusze konserwacyjne publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych, płace zaś, wynagrodzenia dzienne (dyety) i koszta podróży dozorców i starszych dozorców, zarówno jak i uczniów odnośne fundusze budowy, względnie właściciele gruntów podejmujący roboty melioracyjne.

Dozorey przydzieleni do wykonywania melioracyj prywatnych pobierają płacę za czas, w którym nie są zajęci w polu, z funduszu krajowego (dotacyi na utrzymanie dozorców).

W razie powołania do służby wojskowej nie otrzymują dozorcę żanego wynagrodzenia z funduszu krajowego.

Wypłata poborów dozorców za czas ćwiczeń wojskowych i wojny zależną będzie od każdorazowej decyzji Wydziału krajowego.

VI. Sejm uchwała załączone % projekty ustaw.

1) o regulacji potoku Błotni z dopływami;

2) o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Zniesienie powiatu Lwowskiego;

3) o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Mikołajów pow. Żydaczowskiego;

4) o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy;

5) o podwyższeniu lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa;

6) o podwyższeniu prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepolomicami;

7) o konserwacji robót regulacyjnych na potkach Krzemienicy i Babulowce z dopływami, oraz na potoku Trześni.

VII. Sejm przyznaje na rok 1903 pierwszą ratę 45% zasilku krajowego na zabudowanie i zalesienie debr w gminie Mikołajów powiatu żydaczowskiego w kwocie 21.075 koron.

VIII. Sejm przyznaje na pokrycie kosztów operacji agrarnych w roku 1903 w rubryce X. poz. 304 dotację w kwocie 4.000 koron.

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce IX., dziale B) na rok 1903 do końca lutego 1905 a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

X. Petycyje Ls. 1.406 gminy Rajska, o regulację Soły i Ls. 2.046 przysióła Brzoza ad Wrzawy o wyjednanie u Rządu rosyjskiego zezwolenia na odprowadzenie wody przez terytorium rosyjskie odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

XI. Petycyje Ls. 1.410, 1.447, 1.448, 1.472, 1.473, 1.474, 1.475, 1.476, 1.477, 1.478, 1.547, 1.548, 1.556 i 1.594 Wydziału powiatowego w Krakowie, Towarzystwa rolniczego okręgowego w Krakowie, tudzież gmin i obszarów dworskich: Zwierzyniec, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Ściejowice, Jeziorzany, Wołowice, Czernichówek i Kamień o obwałowanie lewego brzegu Wisły od Kamienia do ujścia Rudawy, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem przyspieszenia opracowania projektu po myśli uchwały Sejmowej z dnia 11. lipca 1902 roku.

XII. Petycyje Ls. 803 przysiółka Podwale ad Zabawa o budowę mostu na potoku Kisielinice, Ls. 1.357 gminy Szczepańcowa o regulację Jasiółki; Ls. 1.470 Wydziału powiatowego w Kamionce staumilowej o regulację dopływów Bęgu; Ls. 1.512 gminy Wola batorska o przyspieszenie obwałowania Wisły; Ls. 1.516 gminy Moszkowce i Siwka o regulację potoku Siwki; Ls. 1.595 gminy Podbereź o regulację Siwki; Ls. 2.026 gminy Jaślany o osuszenie niwy „Dunaj“; Ls. 2.035 i 2.036 wiecu ludowego w Tarnobrzegu o regulację dopływów Trześniówki, o wzmocnienie wałów nad Wisłą i Sanem, zezwolenie na jazdę po wałach i ukończenie budowy prawego wału Sanu; Ls. 2.185 Wydziału powiatowego w Kałuszu o regulację potoku Bołochówki; Ls. 2.249 gminy Wola koblańska o regulację miejscowego potoku; Ls. 2.625 gminy Radłów o zwolnienie od datków konkurencyjnych do kosztów obwałowania lewego brzegu Dunajca i wykończenie tego obwałowania; Ls. 3.167 gminy Piaski o osuszenie zabagnionych gruntów; Ls. 3.172 gminy Łodygowice o zapomogę na przywrócenie komunikacji i zabezpieczenie 5 domów, przekazuje Sejm Wy-

działowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Uchwałą ad VI. 4) zostaje załatwiona petycja Ls. 1.446 gminy Grzegórzki o obwałowanie lewego brzegu Wisły od Krakowa do ujścia Białuchy; uchwałą zaś ad VI. 6) petycja Ls. 1.712 gminy Grakie o podwyższenie i wzmocnienie prawego wału Wisły.

U s t a w a

z dnia . . . . . o regulacji potoku Błotni z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja Potoku Błotni z dopływami w powiatach Sokalskim, Żółkiewskim i Rawskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1902 preliminujący koszta robót na 1,288.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyeznać:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 dz. n. p. nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wyso-

kości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 dz. u. kraj. nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Blizsze szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a), b) i c) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata zasiłków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 dz. u. kraj. nr. 12.

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, tudzież zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po ukończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namieśtnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych tego przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namieśtnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Zniesienie, powiatu lwowskiego.

Za zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam co następuje:

§. 1.

Zabudowanie i zalesienie debr w gminie Zniesienie powiatu lwowskiego ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1901, który preliminuje kosztów robót na 160 000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy ma się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu pięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu pięciu procent preliminowanych kosztów;

c) państwowa dotacja kolejowa z kredytów zezwolonych ustawą z d. 6. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 63 resztą (30%) preliminowanych kosztów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania robót, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływa Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną pomysli §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. ust. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą, lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być uskuteczniiony według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Mikołajów, powiatu Żydaczowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Zabudowanie i zalesienie debr w gminie Mikołajów, powiatu żydaczowskiego, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1901, który preliminuje koszta robót na 140.500 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy ma się przyezynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów;

c) gmina Mikołajów powia żydaczowskiego resztą preliminowanych kosztów.

§. 4.

Datki kraju, państwa i interesowanej gminy mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy, tudzież wpływu Administracyi państwa i gminy interesowanej na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze nłożony przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 6.

Koszta utrzymania wykonanych zabudowań i zalesień ponosić będzie gmina Mikołajów powiatu żydaczowskiego.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

U s t a w a

z dnia . . . . . o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1903, który preliminuje kosztów robót na 330.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Datki oznaczone w §. 3., mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata tych datków odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych i rowów matoryałowych;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwację, utworzenia w tym celu spółki wodnej, organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu niszczenia datków, oraz co do ewentualnego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

U s t a w a

z dnia . . . . o podwyższenie lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Podwyższenie lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa wraz z podwyższeniem wałów na potokach Dłubni i Kościelnickim, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1903, który preliminuje kosztów robót na 900.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozamieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przezytnić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawa z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116 takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Administracyi państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 19. grudnia 1900 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 19. z roku 1901.

§. 6.

Co do konserwacyi wykonanych robót obowiązywać będzie postanowienie §. 6. ustawy z dnia 26. sierpnia 1900 Dz. ust. kraj. Nr. 88.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa skarbu i spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . o podwyższeniu prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami.

Za zgodą Sejmni Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Podwyższenie prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami wraz z podwyższeniem i przedłużeniem obustronnych wałów na potokach Srawie, Drwinie, Zabawie i Podłężówce, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1903, który preliminuje kosztów robót na 1,100.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwową w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasilkim w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116 takimże bezzwrotnym zasilkim w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy, obejmuje Wydział krajowy.

Administracji państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 19. października 1893, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 70.

§. 6.

Co do konserwacji wykonanych robót obowiązować będzie postanowienie §. 6. ustawy z dnia 19. października 1892, Dz. ust. Nr. 77.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potokach Krzemienicy i Babulówce z dopływami, oraz na potoku Trześni.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 10. czerwca 1888 Dz. u. kr. nr. 70. tudzież §. 6. ustawy z dnia 7. marca 1897 Dz. u. kr. nr. 17., co następuje;

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania robót regulacyjnych na Potoku Krzemienicy i Babulówce od gminy Hyki do ujścia do Wisły, tudzież na potokach Rów i Trześnia z dopływami mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp wałów i potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. ust. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. ust. kraj. Nr. 70.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§. 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od roku 1904 do roku 1906 włącznie po 2.500 koron, czyli razem 5.000 koron.

Wosokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1903 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6. ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. ust. kraj. Nr. 70, niemniej też nieużyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych dochodów rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. ust. kraj. Nr. 70. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, z dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganie datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożysk, ubezpieczeń brzegów, sadzonek, wałów, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały i rowy, oraz pojenie

zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu itp. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów, potoków, skopywanie, przebijanie, sadzenie drzewami i w ogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach potoków, wałów i rowów.

§. 8.

Zo względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków, wałów poręcznych i jakiegokolwiek budowli tamujących przepływ wody tudzież, sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundacyjnym potoków;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny itp., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundacyjnym potoków z wyjątkie miejsce, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznem dla ubezpieczenia brzegów potoków i ustalenia odsypisk. Miejsca te wskaże Wydział krajowy i oznaczy je w sposób łatwy do poznania dla ogółu.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są gminy i obszary dworskie położone w okręgu konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekeyi wałów, dostarczyć bezwzględnie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymują strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych wydane zostaną w osobnym rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucję:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby rozesłał do wszystkich gmin okólnik pouczający włościan o znaczeniu i pożytkach melioracyi, oraz o ułatwieniach, które ustawa o melioracyach przyznaje meliorującym gruntem“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 27. grudnia 1902 l. 92.425 o budowlach wodnych i melioracyach Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przyznaje na lokalne regulacye rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w rubr. IX. poz. 257 wydatków na r. 1903 następujące zasilki:

a) na regulację Skawy:

od Jaroszwic do Witanowic, III. rata (ostatnia) . . . . . 5 560 K.

b) na regulację Raby:

- 1. pod Peimiem, III. rata (ostatnia) . . . . . 4.046 K.
- 2. pod Targowiskiem, III. rata (ostatnia) . . . . . 4.560 „
- 3. Pod Dąbrowicą 4.775 „ . . . . . 13.381 „

c) na regulację Dunajca:

- 1. pod Krościenkiem . . . . . 9.819 K.
- 2. pod Zarzeczem i Czerńcem . . . . . 33.039 „ . . . . . 42.858 „

d) na regulację Wisłoki:

- 1. Pod Zawadką, Przeczyca i Kamienicą III. rata (ostatnia) . . . . . 7.146 K.
- 2. pod Kędzierzem i Żyrakowem, III. rata (ostatnia) . . . . . 8.038 „ . . . . . 15.184 „

e) na regulację Sanu:

pod Krasieczynem i Korytnikami, III. rata (ostatnia) . . . . . 6.242 „

f) na regulację Wisłoka :

1. pod Rzeszowem i Drabinianką, II. rata . . .	12.000 K.	
2. pod Babicą i Zarzeczem (zasilek dodatkowy) . . .	<u>10.960 „</u>	22.960 K.
g) na premiowanie zakłęcia odsypisk . . .	1.000 „	
h) do dyspozycji Wydziału krajowego . . .	<u>30.000 „</u>	
Ogółem . . .		137.185 K.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek II. komisji.

Sprawozdawca czyta :

III. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubryce IX. poz. 260 wydatków na rok 1903 następujące zasilki :

a) na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908) . . . 2.800 K.

b) na drenowanie gruntów włościańskich, III. rata . . . 50.000 „

c) na regulację Lubaczówki pod Czerw. wolą III. rata (ostatnia) . . . 4.480 „

d) na drenowanie gruntów OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach, II. rata (do r. 1904) . . . 3.200 „

e) na zabudowanie potoku Bzinki w gminie Brzyszcze (powiat Żółkiew), II. rata . . . 8.333 „

f) na regulację Seretu pod Tudorowem, II. rata (ostatnia) 6.000 „

g) na zabudowanie potoku Szkleniec i lokalną regulację potoków Białki i Meszny w gminie Mikuszowice (pow. Biała), I. rata . . . 10.630 „

h) na zabudowanie potoku Jaworzyny (pow. N. Sącz), I. rata . . . 12.525 „

i) na zabudowanie potoku Wielopole (pow. N. Sącz), I. rata . . . 10.167 „

k) na osuszenie pastwiska gminnego w Jasionce (pow. Rzeszów) . . . 1.667 „

l) na osuszenie gruntów w gminach Wisłoboki, Podliski małe i Zapytów (pow. Lwów) . 4.600 „

m) na osuszenie gruntów w gminie Rogóźno (powiat Żydaczów), I. rata . . . 7.167 „

n) na zabudowanie potoku Tumierz . . . 11 556 „

o) na subwencyonowanie fabryk drenarskich . . . —

p) do dyspozycji Wydziału krajowego . . . 20.000 „

Ogółem . 153.125 K.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek III komisji.

Sprawozdawca czyta :

IV. Sejm powiększa personal komasacyjny kraj. biura melioracyjnego o jedną posadę inżyniera komasacyjnego z płacą roczną 2.800 koron, rocznym dodatkiem aktywalnym 600 koron i prawem do poboru trzech dodatków pięcioletnich po 240 koron.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek IV. komisji.

Sprawozdawca czyta :

V. Sejm zmienia postanowienia §. 2. instrukcji służbowej dla krajowych dozorców melioracyjnych, który zostaje uchylony w dotychczasowym brzmieniu i opiewać ma, jak następuje :

1) Do wykonania i bezpośredniego dozoru robót w §. 1. wyszczególnionych ustanawia się następujące kategorie dozorców:

1. konduktorów melioracyjnych I. II. i III, klasy do konserwacji robót publicznych;

2. starszych dozorców melioracyjnych;

3. dozorców melioracyjnych;

4. dozorców drenarskich do wykonania i dozoru tak melioracji publicznych, jak i prywatnych.

O przyjęciu dozorców, które jest zależnym od ukończenia kursu praktycznego przy biurze melioracyjnym i złożenia z dobrym skutkiem egzaminu głównego, tudzież o liczbie dozorców stanowi Wydział krajowy.

Rangę starszego dozorey otrzymać może dozorca odznaczający się znajomością rzeczy i gorliwością w służbie po kilkuletniej praktyce, miejsce zaś konduktora starszy dozorca, który nadto obeznanym jest z manipulacją kancelaryjną i prowadzeniem rachunków.

Pobory dozorców wynosić mają:

1. konduktora melioracyjnego:

a) płaca roczna w I. klasie	. 1.600 K.
" " II. "	. 1.400 "
" " III. "	. 1.200 "
b) dodatek roczny na mieszkanie	200 "
c) ryczałt roczny na objazdy	. 200 "
d) trzy pięciolecia po	. 100 "

2. starszego dozorey melioracyjnego:

płaca roczna . . . . . 1.080 K.

3. dozorey melioracyjnego i drenarskiego:

płaca roczna . . . . . 720 "

W czasie zajęcia w polu otrzymują dozorey i starsi dozorey oprócz zwrotu kosztów podróży, mianowicie należności trzeciej klasy na podróż koleją, a 20 groszy od jednego kilometra za podróż końmi, mieszkanie i utrzymanie, lub w miejsce tego następujące wynagrodzenia dzienne (dyety).

starszy dozorca melioracyjny 2 K.;
dozorca melioracyjny 1 K. 50 gr.;
dozorca drenarski 1 K.

Uczniowie krajowego kursu praktycznego dozorców melioracyjnych lub drenarskich otrzymują za czas zajęcia przy robotach w polu oprócz dyet w kwocie 1 K i zwrotu kosztów podróży, płacę miesięczną w kwocie 30 K (1 K dziennie).

Dyety konduktorów melioracyjnych za czas ich zajęcia po za przydzielonym perymetrem melioracyjnym ustanawia się na 3 korony dziennie.

Pobory konduktorów melioracyjnych (płacę, dodatek na mieszkanie i ryczałt na objazdy) pokrywają fundusze konserwacyjne publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych, płace zaś, wynagrodzenia dzienne (dyety) i koszty podróży dozorców i starszych dozorców, zarówno jak i uczniów odnośne fundusze budowy, względnie właściciele gruntów podejmujący roboty melioracyjne.

Dozorey przydzieleni do wykonywania melioracji prywatnych pobierają płacę za czas, w którym nie są zajęci w polu, z funduszu krajowego (dotacyi na utrzymanie dozorców).

W razie powołania do służby wojskowej nie otrzymują dozorey żadnego wynagrodzenia z funduszu krajowego.

Wyplata poborów dozorców za czas ćwiczeń wojskowych i wojny zależną będzie od każdorazowej decyzji Wydziału krajowego.

Przemawia p. Stojałowski i stawia prośbę, aby zamiast proponowanych dyet dla dozorey drenarskiego w kwocie „1 K“ umieścić „1 K. 50 gr“.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wnioszek V. komiiji bez ustępu: „dozorca drenarski 1 K“ następnie

odrzuca poprawkę p. Stojałowskiego, a osobno uchwała ustęp „dozorca drenarski i K.“

Marszałak oznajmia, że teraz następuje wniosek VII. komisji.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm przyznaje na rok 1903 pierwszą ratę 45% zasiłku krajowego na zabudowanie i zalesienie debr w gminie Mikołajów powiatu żydaczowskiego w kwocie 21.075 koron.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek VII. komisji.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Sejm przyznaje na pokrycie kosztów operacji agrarnych w roku 1903 w rubryce X. poz. 304 dotację w kwocie 4.000 koron.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek VIII. komisji.

Sprawozdawca czyta:

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce IX., dziale B) na rok 1903 do końca lutego 1905 a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek IX. komisji.

Sprawozdawca czyta:

X. Petycje Ls. 1.406 gminy Rajsko, o regulację Soły i Ls. 2.046 przysióła Brzóza ad Wrzawy o wyjednanie u Rządu rosyjskiego zezwolenia na odprowadzenie wody przez terytorium rosyjskie odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek X. komisji.

Sprawozdawca czyta:

XI. Petycje Ls. 1.410, 1.447, 1.448, 1.472, 1.473, 1.474, 1.475, 1.476, 1.477, 1.478, 1.547, 1.548, 1.556 i 1.594 Wydziału powiatowego w Krakowie, Towarzystwa rolniczego okręgowego w Krakowie, tudzież gmin i obszarów dworskich: Zwierzyniec, Przegorzały, Bielany, Kryspinów, Ściejowice, Jeziorzany, Wołowice, Czernichówek i Kamień o obwałowanie lewego brzegu Wisły od Kamienia do ujścia Rudawy, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu z poleceniem przyspieszenia opracowania projektu po myśli uchwały Sejmowej z dnia 11. lipca 1902 roku.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek XI. komisji.

Sprawozdawca czyta:

XII. Petycje Ls. 803 przysiółka Podwale ad Zabawa o budowę mostu na potoku Kisielinie, Ls. 1.357 gminy Szczepańcowa o regulację Jasiółki; Ls. 1.470 Wydziału powiatowego w Kamionce strumiłowej o regulację dopływów Bugu; Ls. 1.512 gminy Wola batorska o przyspieszenie obwałowania Wisły; Ls. 1.516 gminy Moszkowce i Siwka o regulację potoku Siwki; Ls. 1.595 gminy Podbereź o regulację Siwki; Ls. 2.026 gminy Jaślany o osuszenie niwy „Dunaj“; Ls. 2.035 i 2.036 wiecu ludowego w Tarnobrzegu o regulację dopływów Trześniówki, o wzmocnienie wałów nad Wisłą i Sanem, zezwolenie na jazdę po wałach i ukończenie budowy prawego wału Sanu; Ls. 2.185 Wydziału powiatowego w Kałuszu o regulację potoku Bołochówki; Ls. 2.249 gminy Wola koblańska o regulację miejscowego potoku; Ls. 2.625 gminy Radłów o zwolnienie od datków konkurencyjnych do kosztów obwałowania lewego brzegu Dunajca i wykończenie tego obwałowania; Ls. 3.167 gminy Piaski o osuszenie zabagnionych gruntów; Ls. 3.172 gminy Łodygowice o zapomogę na przywrócenie komunikacji i zabezpieczenie 5 domów, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Uchwałą ad VI. 4) zostaje załatwioną petycyę Ls. 1.446 gminy Grzegórzki o obwałowanie lewego brzegu Wisły od Krakowa do ujścia Białuchy; uchwałą zaś ad VI. 6) petycyę Ls. 1.712 gminy Grakie o podwyższenie i wzmocnienie prawego wału Wisły.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek XII. komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . o regulacji potoku Błotni z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya Potoku Błotni z dopływami w powiatach Sokalskim, Żółtiewskim i Rawskim ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1902 preliminarzujący koszta robót na 1,288.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminarzowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 dz. u. p. nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminarzowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 dz. u. kraj. nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administrację państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Datki oznaczone w §. 3. pod a), b) i c) mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata zasiłków kraju i państwowego funduszu melioracyjnego odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 dz. u. kraj. nr. 12.

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i spółki wodnej na konserwację, tudzież zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po ukończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych tego przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§ 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . . o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Zniesienie, powiatu lwowskiego.

Za zgodą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wiekim Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Zabudowanie i zalesienie debr w gminie Zniesienie powiatu lwowskiego ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1901, który preliminuje kosztów robót na 160 000 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy ma się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu pięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu pięciu procent preliminowanych kosztów;

e) państwowa dotacja kolejowa z kredytów zezwolonych ustawą z d. 6. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 63 resztą (30%) preliminowanych kosztów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania robót, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracji państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną pomysłi §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. nst. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu czy się na to zgodzą, lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczny według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania

bez czytania uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . . o zabudowaniu i zalesieniu debr w gminie Mikołajów, powiatu Żydaczowskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje :

§. 1.

Zabudowanie i zalesienie debr w gminie Mikołajów, powiatu żydaczowskiego, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracji służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1901, który preliminuje kosztą robót na 140.500 koron.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów budowy ma się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów ;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu pięciu procent preliminowanych kosztów ;

c) gmina Mikołajów powia żydaczowskiego resztą preliminowanych kosztów.

§. 4.

Datki kraju, państwa i interesowanej gminy mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do sposobu wykonania przedsięwzięcia, kierownictwa budowy, tudzież wpływu Administracji państwa i gminy interesowanej na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia, określi rozporządzenie wykonawcze ułożony przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 6.

Koszta utrzymania wykonanych zabudowań i zalesień ponosić będzie gmina Mikołajów powiatu żydaczowskiego.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . . o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacji kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje :

§. 1.

Obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacji kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1903, który preliminuje koszta robót na 330.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić :

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów ;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Datki oznaczone w § 3., mają być oddane do rozporządzenia w czasie budowy w równych ratach rocznych z góry z tem ograniczeniem, iż rzeczywista wypłata tych datków odbywać się ma w granicach pojedynczych rat rocznych w miarę potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie :

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania wałów ochronnych i rowów materiałowych ;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12 ;

3. z corocznych datków kraju i prestayj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestayj konkurencyjnych na konserwacyę, utworzenia w tym celu spółki wodnej, organizacji obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Blizsze szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, co do terminu rozpoczęcia i czasu trwania budowy, terminów płatności i sposobu uiszczania datków, oraz co do ewentualnego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, ułożone przez Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem a zatwierdzone przez Ministerstwo rolnictwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . o podwyższenie lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Podwyższenie lewego wału nadwiślańskiego od ujścia Białuchy do granicy państwa wraz z podwyższeniem wałów na potokach Dłubni i Kościelnickim, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1903, który preliminuje koszta robót na 900.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przychylić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawa z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116 takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Administracji państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 19. grudnia 1900 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 19. z roku 1901.

§. 6.

Co do konserwacji wykonanych robót obowiązująco będzie postanowienie §. 6. ustawy z dnia 26. sierpnia 1900 Dz. ust. kraj. Nr. 88.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . o podwyższeniu prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Podwyższenie prawego wału nadwiślańskiego między Podgórzem a Niepołomicami wraz z podwyższeniem i przedłużeniem obustronnych wałów na potokach Srawie, Drwinie, Zabawie i Podłężówce, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tego obwałowania służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1903, który preliminuje kosztów robót na 1,100.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwową w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przychylić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116 takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy, obejmuje Wydział krajowy.

Administracji państwa zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa określa rozporządzenie wykonawcze z dnia 19. października 1893, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 70.

§. 6.

Co do konserwacji wykonanych robót obowiązować będzie postanowienie §. 6. ustawy z dnia 19. października 1892, Dz. ust. Nr. 77.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . o konserwacji robót regulacyjnych na potokach Krzemienicy i Babulówce z dopływami, oraz na potoku Trześni.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam na podstawie §. 6. ustawy z dnia 10. czerwca 1888 Dz. u. kr. nr. 70. tudzież §. 6 ustawy z dnia 7. marca 1897 Dz. u. kr. nr. 17., co następuje;

§. 1.

Koszta zwyczajnego utrzymania robót regulacyjnych na Potoku Krzemienicy i Babulówce od gminy Hyki do ujścia do Wisły, tudzież na potokach Rów i Trześnia z dopływami mają być pokrywane:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp wałów i potoków;

2. z odszkodowań i grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tych budowlach w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903, Dz. ust. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków funduszu krajowego i spółki wodnej związanej w myśl §. 4. ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. ust. kraj. Nr. 70.

Koszta zarządu technicznego pokrywane będą wyłącznie z funduszu krajowego.

§ 2.

Wysokość corocznych datków kraju i spółki wodnej w §. 1. pod 3. wymienionych wynosić ma bez względu na istotną potrzebę w pierwszych trzech latach od

roku 1904 do roku 1906 włącznie po 2.500 koron, czyli razem 5.000 koron.

Wosokość corocznych datków w latach następnych wynosić ma sumę jaka z przecięcia rzeczywistych wydatków w ostatnich trzech latach wypadnie.

§. 3.

Pozostałe z końcem roku 1903 zapasy funduszu konserwacyjnego, które uzyskane zostały z dochodów w myśl §. 6 ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. ust. kraj. Nr. 70, niemniej też nienżyte nadwyżki dochodów wymienionych w §§. 1. 2. mają być odpowiednio fruktyfikowane i służyć będą jako fundusz rezerwowy na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie wynikłych z powodu szkód elementarnych, lub innych nadzwyczajnych wypadków.

§. 4.

O ileby fundusz rezerwowy okazał się niewystarczającym na pokrycie nadzwyczajnych wydatków na utrzymanie, brakująca reszta rozłożoną zostanie niezależnie od stałych dochodów rocznych w §. 2. ustanowionych po połowie na fundusz krajowy i na spółkę wodną.

§. 5.

Zarząd funduszu konserwacyjnego sprawuje stosownie do postanowienia §. 7. ustawy z dnia 10. czerwca 1888, Dz. ust. kraj. Nr. 70. Wydział krajowy.

Wszelkie też datki na utrzymanie wpływać mają do kasy krajowej w półrocznych ratach z góry, z dnia 1. stycznia i 1. lipca każdego roku.

§. 6.

Ściąganie datków od stron konkurencyjnych zajmie się spółka wodna według miary ustanowionej w prawie obowiązującym statucie spółki.

§. 7.

Wszelkie uszkodzenia wykonanych robót regulacyjnych, jak łożysk, ubezpieczeń

brzegów, sadzonek, wałów, szluz, przepustów, rowów i innych urządzeń jest wzbronione.

W szczególności wzbronione zostają:

a) przejazd i przepęd zwierząt przez łożyska potoków, wały i rowy, oraz pojenie zwierząt w innych miejscach, aniżeli do tego przeznaczonych;

b) wydobywanie ziemi, mułu, piasku, lodu itp. w miejscach niedozwolonych;

c) skopywanie brzegów, potoków, skopywanie, przebijanie, sadzenie drzewami i w ogóle jakiegokolwiek rodzaju uszkodzenia wałów, ramp i ogrodzeń ku ochronie wałów służących;

d) paszenie zwierząt i zbieranie trawy bez zezwolenia Wydziału krajowego na szkarpach potoków, wałów i rowów.

§. 8.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego wzbronione zostaje:

a) wznoszenie budynków, wałów poprzecznych i jakichkolwiek budowli tamujących przepływ wody tudzież, sadzenie drzew z wyjątkiem wikliny (lit. d.) w profilu inundaacyjnym potoków;

b) kopanie dołów dla dobywania piasku, gliny itp., zbiorników wody i studzien w odległości do dwudziestu metrów włącznie od wałów;

c) oranie ziemi bliżej, aniżeli dwa metry po obu stronach wałów i brzegów potoków, a na pół metra od rowów;

d) sadzenie wikliny w profilu inundaacyjnym potoków z wyjątkiem miejsc, gdzie sadzenie to jest bezwzględnie koniecznym dla ubezpieczenia brzegów potoków i ustalenia odsypisk. Miejsca te wskaże Wydział krajowy i oznaczy je w sposób łatwy do poznania dla ogółu.

§. 9.

W razie zagrożenia wałów ochronnych przez wielką wodę obowiązane są guiny i obszary dworskie położone w okręgu

konkurencyjnym na wezwanie inspektorów wałowych, których ustanowi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym dla poszczególnych sekcji wałów, dostarczyć bezzwłocznie potrzebnych sił roboczych i pociągowych, oraz materiałów i narzędzi do obrony wałów.

Siły robocze i pociągowe mają być dostarczone bezpłatnie, za materiały zaś otrzymują strony interesowane wynagrodzenie z funduszu konserwacyjnego (rezerwowego) według cen, jakie ustanawiać będzie co pięć lat z góry Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i spółką wodną.

Dalsze postanowienia mające na celu obronę wałów w czasie powodzi, zarówno jak i ochronę wykonanych robót regulacyjnych wydane zostaną w osobnem rozporządzeniu wykonawczem przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Rozporządzenie to ma być przedłożone Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia.

§. 10.

Przekroczenia niniejszej ustawy, o ile nie będą podlegać przepisom powszechnej ustawy karnej, karane będą według postanowień krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875, Dz. u. kraj. Nr. 38., oraz ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.

§. 11.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że p. Szajer wniósł dodatkową rezolucję, którą odczytuje, a którą Izba bez rozprawy uchwała.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu V. za czas od 1. listopada 1901 do 31. października 1902; nadto o sprawozdaniu Wydziału krajowego z przedłożeniem protokołu obrad ankiety w przedmiocie reformy w administracji krajowych i prowincjonalnych szpitali powszechnych; i o sprawozdaniu Wydziału krajowego z usprawiedliwieniem kredytu w kwocie 6.000 K. wstawionego w Rubr. II. poz. 23 preliminarza budżetu krajowego na rok 1903 na koszt lustracyi szpitali powszechnych.

Sprawozdawca p. Mars uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu V. za czas od 1. listopada 1901 do 31. października 1902.

2. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z usprawiedliwieniem kredytu w kwocie 6.000 koron, wstawionego w rubr. II. poz. 23 preliminarza budżetu krajowego na rok 1903 na koszt lustracyi szpitali powszechnych.

3. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z przedłożeniem protokołu obrad ankiety w przedmiocie reformy w administracji krajowych i prowincjonalnych szpitali powszechnych

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby w możliwie najkrótszym czasokresie przedstawił ponownie Sejmowi projekt ustawy, regulującej opiekę nad ubogimi, kalekami i chorymi nieuleczalnymi, której opracowanie było polecone uchwałą Sejmu na posiedzeniu z dnia 2. maja 1901, a która pod obrady Sejmu nie przyszła.

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę i na najbliższej sesji zdał sprawę: czy nie byłoby korzystnem, aby podobnie, jak to ma miejsce w szpitalu Kulparkowskim, zaliczkował z funduszu szpitalnego także i w szpitalach prowincjonalnych i krajowych na koszt podróży dla chorych już uleczonych, z powodu których obecnie przeprowadza się porozumienie z gminami w celu szybszego wydalania ich ze szpitali.

6. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę sprawę przywrócenia zwyczaju publikowania sprawozdań naukowych z czynności lekarskich wszystkich szpitali krajowych i prowincjonalnych.

7. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji przedłożył sprawozdanie i wnioski co do kwestyi, w których szpitalach i o ile dałoby się urządzić łóżka płatne dla zamożniejszych chorych, któreby mogły przynosić czysty dochód funduszowi krajowemu.

8. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył pertraktacje ze szpitalami pozakrajowymi z myślą utworzenia kartelu, aby chorzy, którzy mają tyle zdrowia i pieniędzy, że mogą podejmować podróże za granicą kraju, nie byli przyjmowani na koszt Wydziału krajowego, gdyż za nich płacić nie będzie.

9. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał i wziął pod rozwagę sprawę pomieszczenia sekundaryuszy w szpitalu lwowskim i aby przedłożył Sejmowi sprawozdanie na najbliższej sesji.

10. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w sprawozdaniu z czynności za rok

1903 wykazał liczbę łóżek we wszystkich szpitalach według obecnego faktycznego stanu, a nie według niegdyś uchwalonego etatu.

11. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę: czy i o ile będzie wskazane ewentualne podwyższenie dyet lekarzom okręgowym i szpitalnym za szczytowanie ospy?

12. Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył budowę projektowanego zakładu, który ma pomieścić klinikę położniczo-ginekologiczną i szkołę akuserek w Krakowie, a nadto, aby wzniósł kosztem Skarbu państwa klinikę dla chorób umysłowych w Krakowie.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Wodzicki.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy oraz oddzielnie wnioski 1--3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Po odczytaniu przez p. sprawozdawcę wniosku 4 komisji, a mianowicie:

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w możliwie najkrótszym czasokresie przedstawił ponownie Sejmowi projekt ustawy, regulującej opiekę nad ubogimi, kalekami i chorymi nieuleczalnymi, której opracowanie było polecone uchwałą Sejmu na posiedzeniu z dnia 2. maja 1901, a która pod obrady Sejmu nie przyszła.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi poprawkę, aby zamiast słów w tym wniosku komisji: „w możliwie najkrótszym czasokresie umieścić słowa: „na najbliższej sesji“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji poprawkę p. Stojałowskiego.

Izba uchwała wniosek 4 komisji wraz z poprawką p. Stojalowskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Izba uchwała następnie bez rozprawy i oddzielnie wnioski od 5—12 komisji, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o wniosku p. rektora Rydygiera w sprawie budowy gmachów potrzebnych dla pomieszczenia klinik Wydziału lekarskiego uniwersytetu lwowskiego.

Sprawozdawca p. Mars uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się Wydział krajowy, aby z Wysokim c. k. Rządem ukończył jak najspieszniej rozpoczęte definitywne rokowania, celem ułożenia ostatecznego planu, według którego ma nastąpić: wzniesienie potrzebnych budynków dla pomieszczenia tych klinik Wydziału lekarskiego c. k. Uniwersytetu lwowskiego, które muszą być w najbliższym czasie kreowane dla uzupełnienia tego Wydziału na wzór wszystkich innych w Austrii istniejących Wydziałów lekarskich a mianowicie: kliniki chorób nerwowych i umysłowych, kliniki chorób krtani, gardła nosa i uszu.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby nie tylko wyznaczył odpowiednią wydatną kwotę, któraby po przyczynieniu się kraju była dostateczną do pokrycia kosztów wzniesienia budynków dla brakujących klinik, lecz aby zarazem pokrył ze Skarbu Państwa nadwyżkę, która będzie potrzebną, aby w tych budynkach znalazły pomieszczenie nie tylko klinika chorób nerwowych i umysłowych, jakoteż klinika chorób krtani, gardła, nosa i uszu, lecz także klinika syfilityczno-dermatologiczna i okulistyczna.

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby wstawił na ten cel do preliminarza budżetowego na rok 1904 odpowiednią potrzebną kwotę

dla natychmiastowego rozpoczęcia tych budowl.

4. Upoważnia się Wydział krajowy, aby w preliminarzu budżetu na rok 1905 stosownie do wyników rokowań z c. k. Rządem, przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski co do potrzebnych na ten cel kredytów.

Przemawia p. Czajkowski Władysław Wiktor.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Stojalowski.

Przemawia p. Czajkowski Władysław Wiktor.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wniosek 1—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o przedłożeniu Wydziału krajowego z dnia 5. września 1903, w sprawie zakupu zamku w Krystynopolu na zakład dla nieuleczalnych chorych obłąkanych, tudzież rozszerzenia i ulepszeń zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Wurst uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy:

1. Do przeistoczenia głównego budynku i wystawienia sześciu nowych pawilonów w Kulparkowie, kosztem 1,185.550 K.

2. Do zaciągnięcia pożyczki z funduszu rezerwowego majątku zakładu Kulparkowskiego, z pokryciem reszty pożyczką krajową.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w przeciągu przyszłego roku przedło-

zył Wysokiej Izbie gotowe już plany i kosztorysy na budowę zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju na 500 łóżek.

4. Na przedwstępne badania, na sporządzenie planów i kosztorysów, na budowę zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju wyznacza się Wydziałowi krajowemu kredyt w wysokości 8.000 K.

Przemawia p. Federowicz.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Jabłoński.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji spółki wodnej dla regulacji Wisłoka i Pielnicy, tudzież petycji obszaru dworskiego i gminy Jaćmierza wraz z gminą Posada jaćmierska w sprawach regulacji Wisłoka i Pielnicy.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie we wierszu trzecim z góry wniosku I zamiast słowa: „Gramernika“ ma być: „Granicznika“.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby projekt ustawy o wykonanie uzupełniających robót przy przedsiębiorstwie regulacji Wisłoka i Pielnicy oraz potoków Jaćmierskich Garłowca, Granicznika i Siedliczki w myśl polecenia z dnia 6. lipca 1901 niezwłocznie wykonał i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przez możliwe zredukowanie odsetek

zwłoki od rat anuitetowych od pożyczek z roku 1891 i 1894 z kraj. fund. pożyczek dla spółek wodnych zaciągniętych udzielił pomocy spółce wodnej Wisłoka i Pielnicy.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby się zastanowił, czy nie należałoby przyjść spółce z dalszą pomocą przez udzielenie zasiłków z funduszu krajowego i państwowej dotacyi na drobne melioracye.

Uchwałami powyższymi załatwione zostają petycje l. 2644 i 2721.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek: Zamiast 2 i 3 wniosku komisji, raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby wstrzymał kroki egzekucyjne przeciw konkurentom do regulacji Wisłoka i Pielnicy do czasu rozpoczęcia robót regulacyjnych jak pod 1.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz i wnosi na odesłanie wniosków II—III. do komisji celem ponownego zbadania i przedłożenia wniosków.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje wniosek p. Stanisława Jędrzejowicza.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała wniosek I komisji, a następnie uchwała wniosek II—III komisji odesłać napowrót do komisji w myśl wniosku formalnego p. St. Jędrzejowicza, przyjętego przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z wnioskiem zmiany statutu Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. §. 2. statutu Banku krajowego w dotychczasowym swym brzmieniu uchyla się;

II. Ten §. 2. ma brzmieć, jak następuje:

„Zakład ten ma główną siedzibę we Lwowie. W swojej pieczęci używać ma herbu krajowego z powyższą nazwą w obwodce. Firma banku krajowego (po polsku: „Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem“; po rusku: Bank krajowy Koroliwstwa Hałyeczyny i Wołodymyryi z Welykym Kniażestwom Krakowskim“; po niemiecku: „Landesbank des Königreiches Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthum Krakau“; po francusku: „Banque de royaume de Galizie et Lodomerie avec la grand duché de Cracovie“) podpisują będzie przez dwóch dyrektorów lub przez jednego dyrektora i jednego prokurzystę“

III. Sejm uchyla w §. 3. rozdziale D) statutu Banku krajowego ustęp oznaczony lit. f) w jego dotychczasowym brzmieniu i uchwała, iż w §. 3. rozdziale D), ustęp oznaczony lit. f) ma odtąd brzmieć jak następuje:

„Udzielanie pożyczek na skrypta notaryalne:

a) gminom i powiatom, kasom pożyczkowym gminnym i powiatowym, stowarzyszeniom zaliczkowymi innym opartym na ustawie z dnia 9. kwietnia 1873 roku Dz. u. p. Nr. 70 oraz kołom kredytowym,

b) osobom prywatnym za hipotecznym ubezpieczeniem“.

IV. Sejm uchwała:

1. W §. 3. rozdziale D) statutu Banku krajowego po ustępie oznaczonym lit. m) nowy ustęp, który brzmi:

„n) przyjmowanie poręki zakredytowane przez Rząd podatki spożywcze“;

2) W §. 80. statutu Banku krajowego jako drugi ustęp tego §. ustęp, który brzmi:

„Bank krajowy udzielać będzie pożyczki na akta notaryalne osobom prywatnym jednak tylko za hipotecznym ubezpieczeniem i w myśl przepisów, które uchwali Rada Nadzorcza na wniosek Dyrekcyi a zatwierdzi Wydział krajowy“;

3. W §. 94. statutu Banku krajowego nowy (trzeci) ustęp tego paragrafu, który brzmi:

„Rada nadzorcza wydawać będzie instrukcyę co do przyjmowania za kredyty podatkowe poręki, ułożone dla każdego rodzaju podatków osobno“.

V. Sejm uchyla w §. 109. rozdziale D) ustęp oznaczony liczbą 10 w jego dotychczasowym brzmieniu i uchwała, iż ustęp ten ma brzmieć, jak następuje:

„10. Uchwalenie przepisów o udzielaniu pożyczek na skrypta notaryalne osobom prywatnym (§. 80. ust. 2), wydawanie instrukcyi co do przyjmowania poręki za kredyty podatkowe (§. 94.) i wydawanie instrukcyi osobnej co do interesów ze stowarzyszeniami zarobkowemi i gospodarczemi (§. 96)“.

VI. Sejm uchwała w §. 112, statutu Banku krajowego ustęp oznaczony liczbą 6. w jego dotychczasowym brzmieniu i uchwała, że ustęp ten ma brzmieć, jak następuje:

„6. Zatwierdzenie przepisów o udzielaniu pożyczek na skrypta notaryalne osobom prywatnym (§. 80) i instrukcyi o wykonaniu przedsiębiorstw melioracyjnych (§. 94.)“.

Przemawia p. Kolischer i stawia następującą rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby wziął pod rozwagę czy wobec zmiany osnowy §. 80 statutu Banku krajowego nie zachodzi potrzeba stworzenia nowego typu obligacyj bankowych mających się emitować na podkład wierzytelności pochodzących z pożyczek gotówkowych na akta notaryalne przez Bank krajowy udzielanych

Izba popiera rezolucję p. Kolischera.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucję:

R e z o l u c y a !

Sejm poleca Bankowi krajowemu, aby żądania włościan o pożyczki załatwił w możliwie najkrótszym czasie i udzielał pożyczek włościanom już od 300 koron począwszy.

Marszałek oświadcza, że rezolucyi tej nie może poddać pod głosowanie, ponieważ nie odnosi się ona do specjalnej sprawy obecnie na porządku dziennym będącej ale raczej do sprawozdania o działalności Banku krajowego, które zostało już przez Izbę załatwionem.

Przemawia p. Stapiński i prosi o zamknięcie posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że zastosuje się do życzenia Izby, jeżeli taki wniosek formalny na zamknięcie posiedzenia Izba uchwali, następnie zapytuje p. Stapińskiego, czy stawia wniosek na zamknięcie posiedzenia.

Po oświadczeniu p. Stapińskiego, że stawia taki wniosek, Izba odrzuca ten wniosek formalny na zamknięcie posiedzenia.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek oznajmia, że wobec spóźnionej pory i słabego kompletu zamierza zamknąć posiedzenie, przedtem jednak oświadcza, że zgłoszone dwa nagłe wnioski, przeto wzywa p. Mogilnickiego do odczytania swego nagłego wniosku.

P. Mogilnicki czyta:

N a g ł y w n i o s e k .

W dniu 2. października 1903 wybuchł ogień w Lipicy górnej powiatu rohatyń-

skiego, który zniszczył majątek 11 gospodarzy z całym dobytkiem, tak że oni zostali bez chaty, dachu i pomieszczenia o głodzie i chłodzie.

Szkoda wynosi ponad 15.000 K. a tylko w małej części bo tylko do 5.000 K. była ubezpieczoną.

Wobec tego wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić pomoc dla pogorzalców Lipicy górnej z funduszków krajowych.

Wnioskodawca:
Dr. Mogilnicki.

Korol, Huryk, Oleśnicki, Barabasz, Barwiński, Staruch, Ochrymowicz, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Ostapeczuk, Szajer, Bohaczewski, Kramarczyk, Glidziuk.

P. Mogilnicki oświadcza, że zrzeka się głosu dla uzasadnienia samego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego nagłego wniosku komisji budżetowej.

Marszałek oznajmia, że drugi nagły wniosek p. Huryka będzie wobec nieobecności w Izbie wnioskodawcy odczytanym na następnym posiedzeniu.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 26. października 1903 godzina 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 5 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

42. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 26. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed
południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Ka-
zimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski,
ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły czter-
dziestego i czterdziestego pierwszego posie-
dzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono
przeciw nim żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj wniesionych po dzień 26. paździer-
nika 1903 roku, które przydzielono następu-
jącym komisjom a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 3474, 3476,
3490.

Komisji szkolnej Ls. 3473, 3475, 3479,
3480, 3493.

Komisji gminnej Ls. 3469 - 3472,
3484 - 3488.

Komisji petycyjnej Ls. 3491.

Komisji kolejowej Ls. 3506.

Komisji administracyjnej Ls. 3489.

Komisji prawniczej Ls. 3492, 3494.

Komisji wodnej Ls. 3495, 3496.

Komisji dla ustawy o biurach pracy
Ls. 3477.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3478.

Po odczytaniu petycyi Ls. 3473 Magi-
stratu m. Gródka o założenie gimnazjum
przemawia p. Brunicki popierając tę pe-
tycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
dalszych petycyj, które przydzielono odno-
śnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczy-
tania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do JW. Pana Komisarza Rządowego w sprawie dokonanych niewłaściwości przez władzę polityczną w Tarnobrzegu, przy zaprowadzeniu okręgowych akuszerok.

W parafii Baranowskiej składającej się z siedmiu gmin władza polityczna ustanowiła jedną akuszerkę okręgową nazwiskiem Kudłata z siedzibą w miasteczku Baranowie. Gminy wchodzące w skład okręgu są tak porozrzucone terytorjalnie, iż jest niepodobniństwem ażeby dało się zastosować ustawę o okręgowych akuszerkach. Wystarczy wykazać odległość gmin do miasteczka Baranowa a Władza rządowa powinna przyjąć do przeświadczenia, że jedna siła ani dwie nie potrafią tam zadosyć uczynić wymogom ludności. I tak: Dymitrów duży jest oddalony 4 kilometry drogi od Baranowa, Skopanie 3 kilometry, Przewóz ad Suchorów około 3 kilometry, Przewóz 4 kilometry, Domacyny 7 kilometrów, Mały Dymitrów 3 kilometry, Wola gołego 8 kilometrów, Smykle Knapy 9 kilometrów, Durdy 10—11 kilometrów drogi!!

Z tego okazuje się, że zaprowadzenie tam okręgu akuszerok o jednej sile przez c. k. Starostwo jest niewłaściwe i naraża ludność na ogromne uzasadnione trudności. Gminy wspomnianej parafii wnosily zażalenie niezadowolonia i brak zaufania Kobiet do akuszerki okręgowej do c. k. Starostwa w Tarnobrzegu ale niestety bezskutecznie. Nieufność do akuszerki Kudłata zwanej polegała na tem najgłówniej iż odległość jest niebezpieczną w takich wypadkach gdzie potrzeba spiesznej pomocy, następnie że taż akuszerka kazała sobie po 5 guldenów i wyżej płacić co jest na wsi niemożliwym z powodu ubóstwa i nędzy jaka się tam znajduje, jak to zażądała od Antoniego Durdy 25 zlr. za 3 godziny czasu, dalej że taż akuszerka obchodzi się z kobietami w dziki sposób . . . żąda by jej najpierw dawano wódki, piwa, wina — a jako taka dochodzi do faktu . . . dalej że

u Jana Tadeja względnie u przy Maryannie jego żonie z Baranowa nie uczyniła zadość obowiązkom — i dziecko we krwi zbroczone zaraz po chrzcie umarło co skostotał Dr. Meller a także wie otem ks. Proboszcz w Baranowie, a stało się to z końcem stycznia 1903: wreszeie, że wspomniana akuszerka jest żydówką do której jako takiej niewiasty czują niezwykły wstręt. Oprócz tego zaznaczyć należy że obowiązki akuszerki wykonują o ile bezpieczniej i pewniej^a kobiety miejscowe, gdyż nietylko, że są w miejscu ale i do całkowitego wyzdrowienia, znajdują się przy chorych niewiastach co owa obsługa jest niezbędną, czego nie czyni okręgową akuszerka gdyż po porodzie ucieka zabrawszy pieniądze do domu --- pomimo, że znajdują się wypadki iż kobiety pozostawione losowi są same, mają mężów na robocie w Ameryce, w Ostrawie i Prusach a niejednokrotnie są tak biedne i znajdują się w takich okolicznościach, że tylko miejscowe kobiety obsłużyć ich mogą.

C. k. Starostwo wiedząc o tem przecież dobrze, jakie skutki z zaprowadzenia w tak rozrzuconych gminach okręgowej akuszerki nastąpić mogą, chciało podtrzymać jej egzystencyę, która sobie nieuczciwym sposobem obchodzenia się z kobietami podkopała też starostwo na skargę Kudłatej wszystkie kobiety tejże parafii Baranowskiej i bez pardonu doraźnie poosadzano w aresztach w Tarnobrzegu. Zostały tedy uwięzione: Teresa Kubik z Morgów ad Dymitrów, Maryanna Motyka z Dymitrowa dużego, Pogorzelską i Fidalską z Przewoza ad Suchorzów, Sieczkową z Baranowa, Badurzynę ze Skopania, i zasądzone po 3 K. jako zwrot kosztów Wiktoryi Kudłatej. Faktem jest, że wówczas tj. dnia 3 czerwca 1903 kiedy c. k. Starostwo zavezwało wspomniane kobiety do ich ukarania, Agnieszka Piątkowa z Dymitrowa dużego znajdująca w takim . . . położeniu bez należytej obsługi gdyż żadna z kobiet miejscowych bojąc się podobnej kary, narazie ratunku dać nie chciała niemal że nie przepłaciła życiem.

Pół dnia znajdowała się w strasznych chwilach błagając o pomoc swe sąsiadki zanim uczyniły zadość obowiązkowi położniczemu.

Faktem jest, że Antonina Durda z Dymitrowa dużego po położeniu byłaby zmarła, gdyby nie Maryanna Motyka, która przedsięwzięła opiekę swą z miłosierdzia przez kilka dni służąc chorej, kiedy to akuszerka okr. po przyjeździe kryzysowym... natychmiast uciekła a widząc niebezpieczeństwo się nie pokazała. Taksamo mało nieprzeplącała życiem żona Józefa Piątka z Dymitrowa, który leżał chory przez co nie był wstanie do okręgowej akuszerki o 3 kilometry oddalonej się udać, aż dopiero z miłosierdzia kobiety miejscowe chorą się zajęły pomimo kary jaką otrzymały. Faktem jest, że akuszerka okręgowa niedoświadczeniem swym okazała swe zdolności u Anny Gorażdziny z Koła ad Dymitów mały skoro musiano posłać po Maryannę Motyczynę, i teź pomocy jako nieegzaminowanej Gorażdzina zawdzięcza swoje życie. Faktem jest, że w ten sam dzień tj. 3. czerwca br. kiedy osadzono kilka kobiet w więzieniu Tarnobrzesckiem mogłaby tak samo jak to w jednym z poprzednich ustępów podniesiono żona Stępnia znajdującego się w Ameryce, znajdując się bez opieki trupem zostać, gdyby Katarzyna Wodniowska ze Suchorzowa nie przyszła teź z miłosierdzia z opieką. Faktem jest jak zeznała Kosa Kirschenbaum, że egzaminowana akuszerka Kudłata przy Sarze Salzman nie była zdolną niesienia pomocy położnicy skoro posłano po Dr. Mellera, który skonstatował iż wszystko było w należytem porządku — i bez doktora obejść się mogło.

Z tych tedy powodów zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

1. Czy mu jest wiadomem o podobnym postępowaniu c. k. Starostwa w Tarnobrzegu.

2. Czy nie uznaje za stosowne to zarządzenie i interpretowanie w podobny sposób ustawy wstrzymać, dopóki do do-

statecznej ilości egzaminowanych akuserek nie dojdzie?

3. Czy nieuzna za stosowne c. k. Władze polityczne w kraju jako organa mu podwładne okólnikiem pouczyć o względniem traktowaniu podobnych przekroczeń.

4. W jaki sposób uzna krzywdę kobietom więzionym wynagrodzić, a wspomnianą akuszerkę z powyż przytoczonych faktów do surowej odpowiedzialności pociągnąć.

Lwów, dnia 26. października 1903.

Interpelant:

Franciszek Krempa w. r.

Bojko, Wilezkiewicz, Mogilnicki, Staruch, Ostapeczuk, Stapiński, Stojalowski, Szwed, Bohaczewski, Huryk, Barwiński, Szajer, Oleśnicki, Wiktor Skołyszewski, Barabasz.

I n t e r p e l a c y a

do

Wysokiego c. k. Rządu

Już od dłuższego czasu miasto Żywiec i pobliskie gminy starają się o założenie szkoły realnej w mieście powiatowem Żywcu.

Zważywszy, że taka szkoła w mieście Żywcu dla tamtejszej okolicy fabrycznej jest niezbędnie potrzebna i pilna.

Zważywszy dalej, że gm. Żywiec na założenie tej szkoły deklarowała się 100 tysięcy koron złożyć.

Zapytują przeto podpisani — kiedy Wysoki c. k. Rząd przystąpi do założenia szkoły realnej w Żywcu.

Lwów, dnia 26. października 1903.

Interpelant.

Szwed w. r.

Wilezkiewicz, Krempa, Kramarczyk, Romanowicz, Bujnowski, Mogilnicki, Barabasz, Huryk, Ostapeczuk, Stojalowski, Szajer, Oleśnicki, Staruch, Potoczek, Bohaczewski.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału krajowego.

Reskryptem z 7. października 1903, l. 3387 wydał Wydział powiatowy w Stryju do licznych zwierzchności gminnych stryjskiego powiatu nakaz, ażeby w kancelaryach gminnych nie odbywały się posiedzenia wydziałów czyteln „Proświty“ istniejących w tych gminach — grożąc naczelnikom dotyczących gmin surową odpowiedzialnością, jeżeliby to dalej dziać się miało.

Reskrypt taki otrzymały między innymi zwierzchności gminne w Żulinie i Łukawicy dolnej. Zarządzenie to jest bezprawnem ograniczeniem kompetencji zwierzchności gminnych i samychże gmin, bo dyspozycya lokalem kancelaryi gminnej należy wyłącznie do reprezentacyi gminnej — a zarządzenie to Wydziału powiatowego w Stryju jest tylko poprostu niską sekaturą wymierzoną na to, ażeby powstrzymać ruch ku oświacie w dotyczących gminach, który to cel zupełnie nie przynosi zaszczytu tym Wydziałom powiatowym, obowiązany raczej stać na straży oświaty, jak uniemożliwiać jej szerzenie.

Z tego powodu zapytują podpisani:

Czy wiadomem jest Wysokiemu Wydziałowi krajowemu to postępowanie Wydziału powiatowego w Stryju? a równocześnie proszą o zniesienie z urzędu tego zarządzenia i ponczenie Wydziału powiatowego, ażeby podobnych bezprawnych i z obowiązkami autonomicznej władzy niezgodnych zarządzeń na przyszłość nie wydawał.

Korol
interpelant.

Stojałowski, Krempa, Stapiński, Bohaczewski, Szajer, Huryk, Mazikiewicz, Szponder, Ostapczuk, Bojko, Kramarczyk, Szwed, Barabas, Staruch.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że urlopu na 4 dni udzielił p. Wodzickiemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji bankowej w sprawie zmiany statutu Banku krajowego.

Marszałek oznajmia, że rozprawa ogólna nie została zamknięta.

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. Kolischer.

Przemawia Dawid Abrahamowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Izba uchwała następnie w rozprawie szczegółowej poniżej podane wnioski I—VI komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje:

I. §. 2. statutu Banku krajowego w dotychczasowym swym brzmieniu uchyla się;

II. Ten §. 2. ma brzmieć, jak następuje:

„Zakład ten ma główną siedzibę we Lwowie. W swojej pieczęci używać ma herbu krajowego z powyższą nazwą w obwodce. Firma banku krajowego (po polsku: „Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem“; po rusku: Bank krajowyj Koroliwstwa Hałyeczyny i Wołodymyryi z Wełykym Kniażestwom Krakiwskym“; po niemiecku: „Landesbank des Königreiches Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthume Krakau“; po francusku: „Banque de royaume de Galizie et Lodomerie avec la grand duché de Cracovie“) podpisowaną będzie przez dwóch dyrektorów lub przez jednego dyrektora i jednego prokurzystę“

III. Sejm uchyła w §. 3. rozdziale D) statutu Banku krajowego ustęp oznaczony lit. f) w jego dotychczasowym brzmieniu i uchwała, iż w §. 3. rozdziale D), ustęp oznaczony lit. f) ma odtąd brzmieć jak następuje:

„Udzielanie pożyczek na skrypta notaryalne:

a) gminom i powiatom, kasom pożyczkowym gminnym i powiatowym, stowarzyszeniom zaliczkowym i innym opartym na ustawie z dnia 9. kwietnia 1873 roku Dz. u. p. Nr. 70 oraz kołom kredytowym,

b) osobom prywatnym za hipotecznym ubezpieczeniem“.

IV. Sejm uchwała:

1. W §. 3. rozdziale D) statutu Banku krajowego po ustępie oznaczonym lit. m) nowy ustęp, który brzmi:

„n) przyjmowanie poręki zakredytowane przez Rząd podatki spożywcze“;

2) W §. 80. statutu Banku krajowego jako drugi ustęp tego §. ustęp, który brzmi:

„Bank krajowy udzielać będzie pożyczki na akta notaryalne osobom prywatnym jednak tylko za hipotecznym ubezpieczeniem i w myśl przepisów, które uchwali Rada Nadzorcza na wniosek Dyrekcji a zatwierdzi Wydział krajowy“;

3. W §. 94. statutu Banku krajowego nowy (trzeci) ustęp tego paragrafu, który brzmi:

„Rada nadzorcza wydawać będzie instrukcje co do przyjmowania za kredyty podatkowe poręki, ułożone dla każdego rodzaju podatków osobno“.

V. Sejm uchyła w §. 109. rozdziale D) ustęp oznaczony liczbą 10 w jego dotychczasowym brzmieniu i uchwała, iż ustęp ten ma brzmieć, jak następuje:

„10. Uchwalenie przepisów o udzielaniu pożyczek na skrypta notaryalne osobom pry-

watnym (§. 80. ust. 2), wydawanie instrukcji co do przyjmowania poręki za kredyty podatkowe (§. 94.) i wydawanie instrukcji osobnej co do interesów ze stowarzyszeniami zarobkowymi i gospodarzami (§. 96)“.

VI. Sejm uchyła w §. 112, statutu Banku krajowego ustęp oznaczony liczbą 6. w jego dotychczasowym brzmieniu i uchwała, że ustęp ten ma brzmieć, jak następuje:

„6. Zatwierdzenie przepisów o udzielaniu pożyczek na skrypta notaryalne osobom prywatnym (§. 80) i instrukcji o wykonaniu przedsięwzięcia melioracyjnych (§. 94.)“.

Marszałek -odeczytuje rezolucję p. Kolischera, która opiewa:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę, czy wobec zmiany osnowy §. 80 statutu Banku krajowego nie zachodzi potrzeba stworzenia nowego typu obligacji bankowych, mających się emitować na podkład wierzytelności pochodzących z pożyczek gotówkowych na akta notaryalne przez Bank krajowy udzielanych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższą rezolucję p. Kolischera.

Następuje:

Sprawozdanie komisji agrarnej o wniosku p. Rutowskiego i towarzyszy w sprawie wydania ustawy parcelacyjnej.

Sprawozdawca p. Rutowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wypracował i na najbliższej sesji sejmowej przedłożył projekt ustawy parcelacyjnej, któraby unormowała z punktu widzenia interesu publicznego sprawę parcelacji, określiła warunki, pod jakimi parcelacja ma być uznana za odpowiadającą temu interesowi publicznemu, zapewniła dla

takiej parcelacji uproszczenia i udogodnienia procedury i manipulacji parcelacyjnej, oraz zapewniła jej ulgi należyłościowe i stemplowe.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujący wniosek:

„Nad sprawozdaniem komisji agrarnej przechodzi Sejm do porządku dziennego“,

a na wypadek, gdyby ten wniosek upadł, stawia p. Oleśnicki następujący ewentualny wniosek:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w przedłożyć się mającym projekcie ustawy parcelacyjnej: a) określił warunki, pod którymi instytucje interes parcelacyjny uprawiające mogą być przez kraj polecane i b) zastrzegł pierwszeństwo do korzystania z ulg ustawy gminom miejscowym i tychże mieszkańcom.

Przemawia p. Hupka.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą rezolucję dodatkową:

Jako punkt II. po wniosku komisji agrarnej Wysoki Sejm raczy uchwalić:

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby nad wzmagającym się ustawicznie ruchem w stanie posiadania własności ziemskiej rozciągnął czynną i w stały plan njętą opiekę, a to o ile możności przy współudziale Rad powiatowych, tudzież fachowych stowarzyszeń i związków agrarnych, starając się nadać zmianom w stosunkach wielkiej i małej własności ziemskiej racjonalny kierunek, któryby odpowiadał społecznym i ekonomicznym interesom kraju. Należy przytem wziąć pod rozwagę reformy istniejącej przy Wydziale krajowym komisji krajowej dla spraw rolniczych i pogłębienie jej wpływu na stosunki agrarne przez tworzenie przy Wydziałach powiatowych „powiatowych komisji dla spraw rolniczych“ dla czuwania nad wspólnymi interesami wielkiej i małej własności ziemskiej.

O wyniku przedsięwziętych w powyżej wskazanym kierunku działań zda Wydział krajowy Sejmowi sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

P. M. Urbański wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Schätzl, Stojalowski, Stapiński.

Przemawia zapisany do głosu p. Schätzl i stawia następującą poprawkę:

Po słowie „stemplowe“ we wniosku komisji dodać słowa: „i odpowiednią zmianę ustaw państwowych“.

Przemawia p. Stojalowski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Schätzla i Merunowicza.

Izba odrzuca wniosek p. Oleśnickiego na przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem komisji.

Marszałek komunikuje, że poddaje pod uchwałę Izby wniosek komisji wraz z poprawką p. Schätzla przyjętą przez sprawozdawcę.

Izba uchwała wniosek komisji wraz z poprawką p. Schätzla.

Marszałek odczytuje wniosek ewentualny dodatkowy p. Oleśnickiego, który to wniosek Izba odrzuca.

Marszałek odczytuje dodatkową rezolucję p. Merunowicza.

Izba przystępuje do głosowania.

Marszałek stwierdza brak kompletu, i oświadcza, że przerywa posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 45 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 26. października 1903r.

Początek o godzinie 8 minut 25 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenia.

Marszałek udziela głosu p. komisarzowi rządowemu, celem dania odpowiedzi na interpelacye.

Przemawia p. komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacye:

1) pp. Kramarczyka i tow. z 4/7. 1902 i 14/9 1903 w sprawie regulacyi Soły;

2) pp. Krempy i tow. z 30/12 1901 w sprawie szkód wyrządzonych przez dziki z lasów Ks. H. Lubomirskiego mieszkańcom gm. Jamnicy,

3) pp. T. Cieńskiego i tow. z 5/7 1902 w sprawie urządzenia przewozu rządowego przez Dniestr między Uścieczkiem a Siemiakowcami.

4) pp. Huzy i tow. z 3/10 1903 z powodu niezalatwienia rekursu w sprawie konkurencyi do budowy rzym. kat. kościoła parafialnego w Ciężkowicach;

5) pp. Szajera i tow. z 12/10 1903 w sprawie należności Jana Pasternaka za roboty regulacyjne na Wisłoku;

6) pp. Korola i tow. z 5/7 1902 w sprawie protestu przeciw wyborom do Rady gminnej w Delatynie;

7) pp. Oleśnickiego i tow. z 28/12 1901 w sprawie pominięcia w listach wyborczych przy wyborze posła na Sejm z miasta Stryja kilkudziesięciu rzemieślników zajętych w warsztatach kolei państwowych w Stryju;

8) pp. ruskich z d. 24/10 1903 w sprawie blokady uniwersytetu lwowskiego przez polskich akademików z powodu napadu ru-

skich akademików na rektora uniwersytetu JMag. ks. Fijałka.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia formalny wniosek na otwarcie rozprawy nad odpowiedzią p. komisarza rządowego na interpelacyę w sprawie regulacyi Soły.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Kramarczyka.

Narszałek oznajmia, iż Izba przystępuje do porządku dziennego t. j. do głosowania nad rezolucyą p. Merunowicza, która opiewa:

Jako punkt II-gi po wniosku komisji agrarnej Wysoki Sejm raczy uchwalić:

II, Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wzmagającym się ustawicznie ruchem w stanie posiadania własności ziemskiej rozciągnął czynną i w stały plan ujętą opiekę — a to o ile możności przy współudziale Rad powiatowych, tudzież fachowych stowarzyszeń i związków agrarnych, starając się nadać zmianom w stosunkach wielkiej i małej własności ziemskiej racjonalny kierunek, któryby odpowiadał społecznym i ekonomicznym interesom kraju.

Należy przytem wziąć pod rozwagę reformę istniejącej przy Wydziale krajowym komisji krajowej dla spraw rolniczych i pogłębienie jej wpływu na stosunki agrarne przez tworzenie przy Wydziałach powiatowych — „powiatowych komisji dla spraw rolniczych“ dla czuwania nad wspólnymi interesami wielkiej i małej własności ziemskiej.

O wyniku przedsięwziętych w powyżej wskazanym kierunku działań zda Wydział krajowy Sejmowi sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

Izba odrzuca rezolucyę p. Merunowicza.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego t. j., sprawozdanie ko-

misyi kolejowej o petycyi Rady powiatowej w Sanoku o zwolnienie od opłaty datku na rzecz wykupna gruntów pod kolej transwersalną, usuwa z porządku dziennego z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy p. Korola

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z czynności Wydziału krajowego w zakresie krajowego przemysłu. (Szkoły zawodowe).

Sprawozdawca p. Żardecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 9. września 1903 L. 81.021, i dołączone do niego sprawozdanie z czynności krajowej komisji dla spraw przemysłowych w zakresie szkół zawodowych.

II. Sejm wzywa e. k. Rząd:

1) ażeby w zamian za nieaktywowany dotąd oddział keramiczny przy państwowej szkole przemysłowej we Lwowie i w miejsce kraj. szkoły garncarskiej w Kołomyi przystąpił do utworzenia wyższego zakładu naukowego dla przemysłu keramicznego we Lwowie;

2) ażeby przy szkołach państwowych we Lwowie i Krakowie urządził specjalne oddziały elektrotechniczne;

3) ażeby przystąpił do urządzenia stałych kursów dla palaczy i dozorców maszyn parowych oraz dla maszynistów kolejowych przy e. k. szkole politechnicznej we Lwowie;

4) ażeby bezzwłocznie przystąpił do założenia zawodowej szkoły ślusarsko mechanicznej w Tarnopolu;

5) ażeby przy akademii handlowej we Lwowie utworzył t. zw. jednoroczny kurs

abituryentów dla aspirantów bankowych i dążył do tego również przy wyższej szkole handlowej w Krakowie.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia szkoły rzemiosł w Drohowyżu w zarząd kraju pod warunkami, podanymi w sprawozdaniu z czynności w zakresie przemysłu krajowego z dnia 9. września 1903 L. 81.021 i poleca mu przedłożyć na najbliższej sesji sejmowej etat posad i płac w tej szkole.

IV. a) Sejm upoważnia Wydział krajowy do wystawienia na gruncie, ofiarowanym przez Towarzystwo stolarzy w Kalwaryi Zebrzydowskiej, budynku murowanego na pomieszczenie tamtejszej kraj. szkoły stolarskiej kosztem, nieprzekraczającym 60.000 koron i do użycia na ten cel niewydanych dotąd 30.000 koron, przeznaczonych pierwotnie na rozszerzenie budynku, tudzież 13.000 koron, zwróconych przez gminę z tytułu pożyczki, otrzymanej na budowę dotychczasowego budynku dla tej szkoły.

b) Sejm wstawia do rubr. XII. wydatków funduszu krajowego na rok 1904 kwotę 17.000 koron tytułem reszty wydatków na pokrycie kosztów tej budowy.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wystawienia na gruncie w Rakszawie, stenowiącym własność funduszu krajowego, budynku na internat dla uczniów tamtejszej szkoły sukienniczej kosztem 10.000 k. i wstawia wydatek ten do rubr. XII. wydatków budżetu krajowego na rok 1904.

VI. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyczynienia się z funduszu krajowego kwotą 15.000 koron do budowy domu na pomieszczenie kraj. szkoły tkackiej w Łańcucie wraz z internatem dla uczniów pod warunkiem, że resztę kosztów tej budowy pokryją miejscowe czynuiki.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyczynienia się z funduszu krajowego kwotą 45.000 koron, płatną w trzech ró-

wnych rocznych ratach poczynawszy od roku 1904, do budowy gmachu na pomieszczenie państwowej szkoły mechaniczno-ślusarskiej w Tarnopolu.

VIII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do opłacania corocznie gminie m. Grybowa tytułem czynszu z lokalności, dostarczonych na pomieszczenie krajowej szkoły kołodziejskiej takiej kwoty, jaka się okaże potrzebną do umorzenia $4\frac{1}{2}\%$ pożyczki komunalnej, mającej się przez gminę zaciągnąć w Banku krajowym na budowę potrzebnego na ten cel domu.

Coroczne opłacanie czynszu ustaloby jednak z chwilą, gdyby szkoła ta przestała z jakiegokolwiek powodu istnieć.

IX. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zarządzenia wykonania dodatkowych robót i wodociągu w budynku, stanowiącym własność funduszu krajowego, a przeznaczonym na pomieszczenie państwowej szkoły kowalskiej w Sułkowiecach, kosztem 3.000 koron i wydatek ten wstawia do rubryki XII. budżetu krajowego na r. 1904.

X. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przybudowania do budynku, przeznaczonego na pomieszczenie państwowej szkoły kowalskiej w Sułkowiecach, hali maszynowej na ulokowanie narzędzi i przyrządów, wypożyczonych Towarzystwu kowali w Sułkowiecach przez c. k. Ministerstwo handlu. Koszt tej przybudówki niema przenosić Wydział krajowy z pożyczki, którą na ten cel zaciągnie, spłacając ją w ciągu lat pięciu i wstawiając potrzebną na umorzenie i oprocentowanie kwotę do preliminarza wydatków funduszu krajowego.

XI. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby stabilizował na posadach kierowników szkół zawodowych:

a) Karola Rollego ze stałą płacą trzech tysięcy sześciuset koron rocznie;

b) Pawła Prydatkiewicza ze stałą płacą tysiąca ośmiuset koron rocznie;

c) Bazylego Gęsieckiego ze stałą płacą tysiąca czterystu czterdziestu koron rocznie i dodatkiem na mieszkanie w kwocie 300 koron rocznie;

d) Seweryna Gzowskiego ze stałą płacą tysiąca ośmiuset koron rocznie;

oraz przyznał im prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionymi w §. 12. ust. 2. lit. b) statutu emerytalnego, uchwalonego przez Sejm dnia 21. stycznia 1889, tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z d. 3. stycznia 1874 i pod warunkami tą uchwałą określonymi wymierzał:

a) Karolowi Rollemu trzy pięciolecia po 400 koron;

b) Pawłowi Prydatkiewiczowi trzy pięciolecia po 160 koron;

c) Bazylemu Gęsieckiemu trzy pięciolecia po 160 koron;

d) Sewerynowi Gzowskiemu trzy pięciolecia po 160 koron.

Służba policzalna do emerytury poczyna się liczyć od dnia przyjęcia do służby krajowej, do pięcioleci zaś od uchwały sejmowej.

XII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby stabilizował na posadzie wędrownego instruktora na majsterskich kursach szewskich Aleksandra Celewicza ze stałą płacą 2.400 K, oraz przyznał mu prawo do emerytury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionymi w §. 12. ust. 2. lit. b) statutu emerytalnego, uchwalonego przez Sejm dnia 21. stycznia 1889, tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z dnia 3. stycznia 1874 i pod warunkami tą uchwałą określonymi wymierzał mu trzy pięciolecia po 200 K.

Służba policzalna do emerytury poczyna się liczyć od dnia, od którego była policzalną w poprzedniej służbie w charakterze nauczyciela ludowego, zaś do pięcioleci od dnia uchwały sejmowej.

XIII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy współdziałaniu krajowej komisji dla spraw przemysłowych obmyślił środki skuteczne zmierzające do ochrony i podniesienia przemysłu tkackiego w kraju, i w tej mierze w czasie właściwym przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski.

XIV. Upoważnia się Wydział krajowy, by Spółce kapeluszników w Myślenicach dostarczył zawodowego instruktora.

Przemawia p. Szponder.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Stojałowski prosi o głos.

Marszałek oznajmia, że rozprawa została już zamknięta, ale przy rozprawie szczegółowej będzie p. Stojałowski mieć możliwość otrzymania głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy i oddzielnie wnioski I—XII komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

XIII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przy współdziałaniu krajowej komisji dla spraw przemysłowych obmyślił środki skuteczne zmierzające do ochrony i podniesienia przemysłu tkackiego w kraju, i w tej mierze w czasie właściwym przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następujący wniosek dodatkowy:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy współdziałaniu krajowej komisji przemysłowej wziął pod rozwagę założenie krajowej szkoły sukienniczej w Białej — i zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesji.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek XIII. komisji, a oddzielnie uchwała wniosek dodatkowy p. Stojałowskiego odczytany poprzednio przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

XIV. Upoważnia się Wydział krajowy by Spółce kapeluszników w Myślenicach dostarczył zawodowego instruktora

Izba uchwała bez rozprawy wniosek XIV. komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego (komisja krajowa dla spraw przemysłowych).

Sprawozdawca p. Mycielski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w ust. 1. wniosku II komisji zamiast cyfry „480 kor.“, ma być „840 kor.“

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego względnie komisji dla spraw przemysłowych z czynności w zakresie przemysłu krajowego, zasiłków, stypendyów, funduszu przemysłowego, oraz wewnętrznej organizacji komisji

II. Sejm ustanawia w biurze krajowej komisji dla spraw przemysłowych trzy stałe posady urzędników z wszystkimi prawami i obowiązkami urzędników stałych, będących w służbie Wydziału krajowego, a mianowicie:

1. Sekretarza ze stałą roczną płacą 4800 K, dodatkiem aktywalnym o rocznych 840 K i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 400 K rocznie.

2. Referenta przemysłowego ze stałą roczną płacą 3600 K, dodatkiem aktywalnym o rocznych 720 K i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 300 K rocznie.

3. Aplikanta conceptowego z rocznym adjutem 1400 K. rocznie.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Rotter.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia że do głosu zapisani są pp. Stojałowski i Rotter.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Rotter.

Przemawia sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy i oddzielnie wnioski I—II komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o sprawozdaniu c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie odnoszącem się do stanu państwowych szkół przemysłowych i handlowych w Galicyi.

Sprawozdawca p. Mars uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji sprostostawawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie we wniosku 4 komisji należy opuścić słowo „keramików“.

Wysoki Sejm uchwalić raczy;

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół państwowych przemysłowych i handlowych za rok szkolny 1901/2.

2. Wzywa się c. k. Rząd ponownie o przyspieszenie budowy gmachu dla szkoły przemysłowej w Krakowie na gruntach, przez miasto ofiarowanych.

3. Wzywa się c. k. Rząd o zaprowadzenie w wyższej szkole przemysłowej Krakowskiej kursu nafeciarstwa.

4. Wzywa się c. k. Rząd do rozszerzenia lokalności szkoły przemysłowej we Lwowie i rozszerzenia jej działania dla dla bronzowników, cyzelerów.

5. Wzywa się c. k. Rząd do rozszerzenia szkoły przemysłowej we Lwowie działem chemii fermentacyjnej, działem nafeciarstwa i nauką budowy robót wodnych.

6. Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył starania o budowę gmachu na pomieszczenie szkoły zawodowej w Kołomyi i wdrożył starania o budowę gmachu dla takiejże w Zakopanem.

7. Wzywa się c. k. Rząd o wydatniejsze dotowanie szkolnictwa przemysłowego w Galicyi a co najmniej w stosunku do opłacanych podatków w porównaniu z innymi krajami, w Radzie państwa reprezentowanymi i do rozszerzenia akcyi na polu zakładania szkół zawodowych i rękodzielniczych.

Przemawia p. Sękowski.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wnioski 1—4 komisji, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

5. Wzywa się c. k. Rząd do rozszerzenia szkoły przemysłowej we Lwowie działem chemii fermentacyjnej, działem nafeciarstwa i nauką budowy robót wodnych.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi poprawkę, aby słowo „budowy“ opuścić we wniosku 5. komisji.

Sprawozdawca po zamknięciu rozprawy oświadcza, że przyjmuje poprawkę p. Romanowicza.

Izba uchwala wniosek 5. komisji z poprawką p. Romanowicza, t. j. z opuszczeniem słowa: „budowy“, którą to poprawkę p. sprawozdawca przyjął.

Sprawozdawca czyta:

6. Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył starania o budowę gmachu na pomieszczenie szkoły zawodowej w Kołomyi i wdrożył starania o budowę gmachu dla takiejże w Zakopanem.

Przemawia p. Romanowicz i wnosi poprawkę następującą:

Słowa: „wdrożył starania o budowę gmachu dla“ zawarte we wniosku 6. komisji opuścić, a następnie po słowie: „takiejże“ zawartem we wniosku komisji dodać słowo: „szkoły“.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca przyjmuje poprawkę p. Romanowicza.

Izba uchwala wniosek 6. komisji w brzmieniu proponowanem w poprawce p. Romanowicza, t. j. uchwala:

6. Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył starania o budowę gmachu na pomieszczenie szkoły zawodowej w Kołomyi i takiejże szkoły w Zakopanem.

Izba uchwala następnie wniosek 7. komisji bez rozprawy, po poprzednim odczytaniu tego wniosku przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Joachima Grünspana, przemysłowca z Andrychowa, o udzielenie bezprocentowej pożyczki w wysokości 400.000 koron na założenie tkalni mechanicznej i przyznanie stałej rocznej subwencji 3.000 koron na założenie i prowadzenie szkoły tkackiej w Andrychowie.

Sprawozdawca p. Żardecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby za pośrednictwem krajowej komisji dla spraw przemysłowych zbadał całość przemysłu tkackiego w Andrychowie i na podstawie wyniku badań przedłożył Sejmowi wnioski dążące do ochrony i podniesienia tego przemysłu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji kuratorji wyższej szkoły handlowej w Krakowie w przedmiocie udzielenia gwarancji dla funduszu emerytalnego tej szkoły.

Sprawozdawca p. Rotter, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyznaje krakowskiej wyższej szkole handlowej gwarancję na pokrycie niedoboru funduszu emerytalnego w $\frac{2}{3}$ jego wysokości, jednak w nie wyższej ponad 1.500 keron rocznie kwocie, a to od r. 1904 poczynając, pod warunkiem, że gmina miasta Krakowa pokryje resztę tego funduszu. Gwarancya ta obowiązywać ma kraj aż do czasu przejścia szkoły na etat państwa, względnie najwyżej przez jeden cały okres służbowy, t. j. przez lat 30, gdyby szkoły weześniej na etat państwa nie przyjęto.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w czasie możliwie jak najbliższym przejął krakowską wyższą szkołę handlową na etat państwowy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie, oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku p. Cieleckiego względem dodatku do ustępu 6. wniosków komisji w przedmiocie akcyi pomocniczej kraju z powodu klęsk elementarnych.

Sprawozdawca p. Skalkowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującymi wnioskami:

a) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby udzielił odpowiedniego dalszego funduszu na wydatną pomoc dla ludności dotkniętej elementarnymi klęskami w r. 1903, mianowicie na zasiłki bezzwrotne i na pożyczki bezprocentowe.

b) Gdyby się okazało, że uzyskanie funduszu od c. k. Rządu na bezprocentowe pożyczki nie może nastąpić inaczej, jak za gwarancją kraju, Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia imieniem kraju poręki do wysokości 1,600.000 koron z zastrzeżeniem, że pożyczki będą udzielane w porozumieniu z Wydziałem krajowym, zwrotne będą w 10 równych rocznych ratach, począwszy od 1. stycznia 1906 — a zapewnioną będzie dla takich pożyczek egzekucya polityczna.

Nadto p. sprawozdawca wnosi imieniem komisji na przyjęcie następującego wniosku p. Merunowicza:

Nadto wzywa się c. k. Rząd, ażeby dla poprawy paszy w okolicach dotkniętych powodziami przeznaczył do bezpłatnego rozdania pomiędzy hodowców bydła znaczniejszą ilość soli.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, a oddzielnie uchwała wniosek powyższy p. Merunowicza.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu gospodarstwa rybnego w kraju.

Sprawozdawca p. Wiśniewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego

od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o popieraniu gospodarstwa rybnego.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, by przy wydzierżawianiu prawa rybołówstwa na rewirach rybackich, oddawał pierwszeństwo tym oferentom, którzy dają gwarancję, że prawo rybołówstwa osobiście wykonywać będą — przyczem ludność miejscowa danego rewiru przedewszystkiem uwzględnioną być winna.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie przeprowadził rewizyę rozporządzeń wykonawczych do ustawy o rybołówstwie. (Dz. u. kr. Nr. 37 z r. 1890).

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utworzył w jak najkrótszym czasie przy jednym z wyższych państwowych zakładów naukowych w kraju stacyę biologiczną dla ryb, której głównem zadaniem byłoby badanie chorób ryb.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wziął w obronę prawa własności, a w szczególności prawa rybołówstwa gmin położonych nad Białką tatrzańską, Dunajcem i Popradem, uszczuplone wskutek rozszczeń ze strony węgierskiej.

Zarazem wzywa Sejm c. k. Rząd, by wziął w obronę rybaków, wykonywujących rybołówstwo na granicznej przestrzeni rzeki Wisły i w drodze dyplomatycznej upomniał się u Rządu rosyjskiego, by neutralność pasu granicznego, w danym wypadku koryta Wisły, przez graniczną straż rosyjską szanowaną była.

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby z mocy obowiązujących ustaw wydał odpowiednie zarządzenia zdolne zapobiedz zanieczyszczeniu wód płynących odpadkami fabrycznymi (rafineryi i kopalni ropy, pierni, tartaków i t. p.).

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielania właścicielom gruntów, przy urządzaniu lub zakładaniu, jako też przy prowadzeniu gospodarstwa rybnego, bezpłatnej pomocy fachowej, tak pod względem technicznym jak i gospodarczym. Pomoc fachowa przy prowadzeniu nowopowstałego gospodarstwa stawowego udzielaną być może najwyżej na przeciąg lat pięciu licząc od czasu urządzenia stawów.

VIII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacania c. k. galicyjskiemu Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie kwoty 2.450 koron rocznie, tytułem subwencji na utrzymanie zakładu chowu ryb w Oparach, którą to subwencję przyznaje się na przeciąg lat pięciu, t. j. od roku 1904 do 1908 włącznie.

Na pokrycie tego wydatku wstawia się do rubryki X. wydatków budżetu krajowego na rok 1904 kwotę 2.450 koron i upoważnia się Wydział krajowy do preliminowania tej kwoty w budżetach krajowych następnych lat czterech.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następującą poprawkę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by przy wydzierżawianiu rewirów rybackich, oddawał pierwszeństwo ludności miejscowej danego rewiru.

Przemawia p. Brunicki i stawia następujące rezolucye:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd aby przy zawieraniu nowych traktatów handlowych bronił interesów tutejszego rybaictwa, nie dopuszczając do podniesienia cła od ryb wywożonych do Niemiec.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd do możliwego obniżenia taryfy przewozowej na kolejach państwowych dla transportu żywych ryb, oraz do wydania odpowiednich zarządzeń, iżby transport mógł się odbywać także pociągami osobowymi w umyślnie do tego przysposobionych wozach.

Przemawia p. Męciński

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następującą poprawkę w miejsce III. wniosku komisji.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie przeprowadził rewizję „ustawy“ o rybołostwie i rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje drugą rezolucję p. Brunickiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

„Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o popieraniu gospodarstwa rybnego“.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, by przy wydzierżawianiu prawa rybołostwa na rewirach rybackich, oddawał pierwszeństwo tym oferentom, którzy dają gwarancję, że prawo rybołostwa osobiście wykonywać będą — przy czem ludność miejscowa danego rewiru przedewszystkiem uwzględnioną być winna.

Marszałek oznajmia, że do tego wniosku jest poprawka p. Stojalowskiego którą odczytuje i podaje do poparcia.

Izba popiera poprawkę p. Stojalowskiego do II. wniosku komisji.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek odczytuje ponownie poprawkę p. Stojalowskiego.

Przemawia ponownie p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Stojalowskiego, a oddzielnie uchwała wniosek II komisji.

Sprawozdawca czyta :

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie przeprowadził rewizję rozporządzeń wykonawczych do ustawy o rybołówstwie, (Dz. u. kr. Nr. 37 z r. 1890).

Marszałek odczytuje zgłoszoną wyżej do tego wniosku komisji poprawkę p. Stojałowskiego.

Izba popiera tę poprawkę p. Stojałowskiego.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Stojałowski i cofa zgłoszoną przez siebie poprawkę do tego wniosku komisji.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, iż wobec cofnięcia poprawki przez p. Stojałowskiego podaje pod uchwałę Izby wniosek III. komisji, który Izba uchwala.

Sprawozdawca czyta :

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby utworzył w jak najkrótszym czasie przy jednym z wyższych państwowych zakładów naukowych w kraju stację biologiczną dla ryb, której głównym zadaniem byłoby badanie chorób ryb.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek IV. komisji.

Sprawozdawca czyta :

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wziął w obronę prawa własności a w szczególności prawa rybołówstwa gmin położonych nad Białką tatrzańską, Dunajcem i Popradem, uszczuplone wskutek roszeń ze strony węgierskiej.

Zarazem wzywa Sejm c. k. Rząd, by wziął w obronę rybaków, wykonywujących rybołówstwo na granicznej przestrzeni rzeki Wisły i w drodze dyplomatycznej upomniał się u Rządu rosyjskiego, by neutralność

pasu granicznego, w danym wypadku koryta Wisły przez graniczną straż rosyjską szanowaną była.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek V. komisji.

Sprawozdawca czyta :

VI. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby z mocy obowiązujących ustaw wydał odpowiednie zarządzenia zdolne zapobiedz zanieczyszczeniu wód płynących odpadkami fabrycznymi (rafineryi i kopalni nafty, papierni, tartaków i t. p.).

Przemawia p. Buynowski i stawia następującą poprawkę :

Na końcu ust. VI. dodać słowa „a wykroczenia przeciw tym zarządzeniom surowo karał, tudzież wydał odpowiednie zarządzenia, aby czas ochronny dla łowienia ryb był ściśle przestrzegany“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje tę poprawkę.

Izba uchwala wniosek VI. komisji wraz z poprawką p. Buynowskiego przyjętą przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta :

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielania właścicielom gruntów, przy urządzaniu lub zakładaniu, jako też przy prowadzeniu gospodarstwa rybnego, bezpłatnej pomocy fachowej, tak pod względem technicznym jak i gospodarczym. Pomoc fachowa przy prowadzeniu nowopowstałego gospodarstwa stawowego udzielaną być może najwyżej na przeciąg lat pięciu licząc od czasu urzędzenia stawów.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek VII. komisji.

Sprawozdawca czyta :

VIII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacania c. k. galicyjskiemu Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie kwoty 2.450 koron rocznie, tytułem sub-

wencyi na utrzymanie zakładu chowu ryb w Oparach, którą to subwencję przyznaje się na przeciąg lat pięciu t. j. od roku 1904 do 1908 włącznie.

Na pokrycie tego wydatku wstawia się do rubryki X. wydatków budżetu krajowego na rok 1904 kwotę 2.450 koron, i upoważnia się Wydział krajowy do preliminowania tej kwoty w budżetach krajowych następnych lat czterech.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek VIII. komisji.

Marszałek oznajmia, że p. Brunicki cofnął rezolucję 1-szą, wobec czego odczytuje rezolucję 2-gą p. Brunickiego, którą Izba bez rozprawy uchwała.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję dodatkową p. Stojałowskiego:

IX. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozważę zmianę ustawy rybackiej — i przedstawił Sejmowi odpowiedni projekt.

Izba bez rozprawy uchwała tę rezolucję dodatkową p. Stojałowskiego.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k n a g ł y
o udzielenie zapomogi na odrestaurowanie zwałonej przez powódź szkoły w Woli rogowskiej.

Dwie gminy należące do związku szkolnego: Wola rogowska i Jagodniki w powiecie dąbrowskim, należą do tych wsi położonych przy ujściu Dunajca do Wisły, które tegoroczną powodzią zupełnie zostały zniszczone. Po drogach i ulicach tych wiosek stała woda do wysokości 4 metrów i zniszczyła całkowicie plony, oraz zabudowania mieszkalne i gospodarskie. Ofiarą tej katastrofy padła także szkoła w Woli rogowskiej.

J. E. P. Namiestnik był w czasie powodzi w Woli rogowskiej i jest świadkiem klęski.

Po ustąpieniu wody Rada szkolna okręgowa nagliła Radę szkolną miejscową w Woli rogowskiej do restauracji szkoły, czyniono też obietnicę ustną, że w tak osobliwszem położeniu gmin należy wyczekiwać pomocy ze strony kraju lub państwa. Tą nadzieją pociągnięte gminy — chociaż literalnie nie posiadają i z ofiarności publicznej żyją — na kredyt sprowadziły materiały budowlane, które podług fachowego planu i kosztorysu oceniono na 1.210 koron. Jednak na wniesioną prośbę do c. k. Rady szkolnej krajowej przyszła odpowiedź dnia 12. października 1903 do l. 36486, że Rada szkolna krajowa nie dać nie może wobec zupełnego wyczerpania funduszy szkolnych.

Wobec tej odmowy stoją teraz te dwie gminy w powiecie dąbrowskim zupełnie bezradne. Ludzie tych wiosek żyją — jak stwierdzić można łatwo — tylko z ofiarności publicznej, każdy kawałek chleba, każdą garść mąki i soli, a oraz wszystką paszę dla bydła udziela tym gminom komitet ratunkowy.

Zważywszy więc tę nędzę dwu gmin pomienionych;

zważywszy, że dostawcy materiałów budowlanych dopominają się o należytość za dostarczone drzewo;

zważywszy, że gminy te jedynie nadzieją pomocy od władzy pociągnięte, zdecydowały się na restaurację szkoły;

zważywszy, że z braku funduszy dokończenie restauracji jest niemożliwe i że wskutek tego nauka w szkole musiałaby być przerwana na cały rok;

zważywszy, że i następnego roku nie można żądać od tych gmin, aby składały jakiegokolwiek daniny, choćby na cele oświaty;

zważywszy, że niepodobienstwem jest odsyłać dostawcom ich materiałów budowlanych, wreszcie

zważywszy, że przy zbliżającej się zimie każdy dzień zwłoki może uniemożliwić restaurację szkoły na cały rok szkolny, a oraz, że Rada szkolna krajowa dopiero teraz dała odmowną odpowiedź, — stawiam wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udziela się dwu gminom tworzącym związek szkolny w Woli rogowskiej pow. Dąbrowa zapomogę bezzwrotną na odrestaurowanie szkoły zburzonej przez tegoroczną powódź kwotę 1.210 koron.

Wnioskodawca:

ks. Wilczkiewicz w. r.

Buynowski, Krempa, Brunicki, Bojko, Ostapczuk, Barabasz, Staruch, Bednarski, Szwed, Mogilnicki, Bohaczewski, Michalski, Sęko-

wski, Maryewski, Götz, Schätzel, L. Cieński, Agopsowicz, Hupka, Huza, Rudrof, Oleśnicki, Borkowski, Tyszkiewicz, Urbański, Trzecieski, Wurst, Władysław Czaykowski, Mycielski.

Przemawia p. Wilczkiewicz, uzasadniając nagłość swego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego nagłego wniosku Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie przekazanie tegoż Wydziałowi krajowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 27. października 1903 godzina 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 40 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

43. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 27. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. Radaa Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 27. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 3508, 3531, 3526.

Komisji szkolnej Ls. 3507, 3509.

Komisji gminnej Ls. 3514—3518, 3529.

Komisji petycyjnej Ls. 3511.

Komisji administracyjnej Ls. 3512, 3513, 3528.

Komisji prawniczej Ls. 3510.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 3519, 3522.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3520, 3523.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie nielegalnie przeprowadzonych wyborów do Rady powiatowej w powiecie trembowelskim.

Wybory do Rady powiatowej w Trembowli odbyły się z zupełnem pominięciem i podeptaniem ustawy. Była to po prostu nominacya. Komisarz starostwa wygotował kartki z wypełnionymi imionami kandydatów, wtykał je siłą mocą wszystkim wyborcom i tak z kuryi wiejskiej wybrał sobie 11 swoich zauszników wójtów. Komisarz Szwedzicki unieważnił 2 razy wybory delegatów w Załawiu, bo nie było przy wyborach pisarza gminnego, a w Ostrow-

czyku 3 razy dlatego, bo nie głosował jeden zausznik starostwa, który przez kryminał utracił mandat.

Lecz najlepiej poszło w Strusowie. Mianowicie Józef Sytnyk wniósł do c. k. Starostwa w Trembowli rekurs przeciw wyborowi delegatów w Strusowie na dniu 17. września 1903. Starostwo w Trembowli pod dniem 1. października 1903 l. 20437 odrzuciło ten rekurs i w orzeczeniu swoim, doręczonem dnia 6 października 1903 dało Sytnykowi wolność rekursu do dnia 14 do namiestnictwa, mianowicie do dnia 20 października 1903. Tymczasem Starostwo w Trembowli przeprowadziło wybory z kuryi wiejskiej dnia 8 paźdz., a z miast dnia 12 marca 1903. Tak samo było z protestem z Zazdrości trembowelskiego powiatu.

Wobec tego zapytują podpisani: Jak potrafi c. k. Rząd takie postępowanie c. k. Starostwa w Trembowli usprawiedliwić i jak zamysła postąpić wobec nielegalności całego aktu wyborczego.

Bohaczewski
interpelant.

Mogilnicki, Huryk, Barabasz, Staruch, Szponder, Stojałowski, Żardecki, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Ochrymowicz, Stapiński, Barwiński, Oleśnicki, Ostapczuk.

O d p i s.

L. 20437. Trembowla 1. października 1903. Do Pana Józefa Sytnika w Strusowie. Przeciw przeprowadzonemu przez radę gminną w Strusowie w dniu 17. września 1903 wyborowi delegatów do wyboru rady powiatowej w Trembowli wniósł Pan Józef Sytnik protest, w którym podniósł następujące zarzuty: 1) że wybór był zapowiedzianym na godzinę 6 wieczorem, a odbył się o godzinie 4 popołudniu; 2) że niektórzy radni przy głosowaniu na delegatów wymieniali 14 nazwisk, inni, że 11 nazwisk; 3) że nieważnym jest wybór Joachima Zimmeta na delegata; 4) że członek komisji wyborczej Dr. Bronisław Mrażek, wspólnie z sekretarzem gminnym Gerynowiczem

dowolnie liczyli oddane głosy na delegatów i według upodobania jednym w większej ilości drugim w mniejszej przypisywali. — Złatwiając ten protest c. k. Starostwo orzeka co następuje: zarzut od 1) jest bezpodstawny, albowiem wybór rozpoczął się o godzinie w pół do 5 tej popołudniu i o tej porze jawiło się 25 radnych ze względu na ogólną ilość radnych 30, był to komplet wystarczający po myśli §. 36. ord. wyb. gm. do ważności wyboru okoliczność ta zaś dowodzi, że wszyscy radni byli należycie o terminie wyboru zawiadomieni. Zarzut ad 2) jest bezprzedmiotowy — jeżeli bowiem który radny wymienił więcej niż 12 nazwisk samo przez się rozumie się, że nadliczbowo wymienione nazwiska są bez znaczenia i nie zostały przy obliczeniu głosów uwzględnione. Okoliczność zaś, że ktoś wymienił mniej niż 12 nazwisk jest bez znaczenia. Zarzut ad 3) jest bezpodstawnym, albowiem Joachim Zimmet wybrany pierwotnie zastępcą radnego, powołanym został do rady w miejsce zmarłego radnego Filipa Jawetza, jest zatem uprawnionym do wyboru delegatów, nadto zaś nieutracił prawa wyborczego do rady gminnej w Strusowie, gdyż opłaca podatek zarobkowy w rocznej kwocie 4 koron 4 hal. — Zarzut ad 4) jest nieprawdziwym, albowiem komisya wyborcza na podstawie aktu wyborczego sporządziła obliczenie głosów rzetelnie i bez zarzutu w obecności delegata Starostwa. — Wobec tego c. k. Starostwo odrzuca powyższy protest i zatwierdza dokonany wybór 12 delegatów. Przeciw temu orzeczeniu wolno odwołać się do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem c. k. Starostwa w 14 dniach, licząc od dnia następującego po doręczeniu. C. k. Starosta: Kruszyński wr.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu, posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie systemizowania posady wikarego, jak niemniej i katechety rusko-kat. obrządku w Strusowie, powiatu trembowelskiego.

Od r. 1873 był w Strusowie, powiatu trembowelskiego prywatny rusko-katolicki

wikary, opłacany z funduszu religijnego, z początku dla osoby poprzedniego parocha ks. Latorowskiego do jego śmierci, a za parocha obecnego Przew. ks. Teodora Cegielskiego z roku na rok opłacany, przy świadectwie od c. k. fizyka powiatowego, do dnia 22. września 1901, więc blisko 30 lat.

Parafia Strusów jest bardzo wielka i uciążliwa, bo liczy 3.000 dusz w 4 gminach rozrzuconych, 4 cerkwie i 4 cmentarzach. Do przyłączonej Zazdrości jest 8 kilometrów, do Bernardówki i Ruzdwan po 3 klm. W przyłączonej Zazdrości jest 1000 dusz, w przyłączonych Ruzdwanach 1000 dusz, w Bernardówce 350, a w samym Strusowie reszta. Są także w Strusowie 2 szkoły czteroklasowe męska i żeńska, a po przyłączeniu 4 szkół, razem 6 szkół. Naraz c. k. Ministerium Oświaty postanowieniem z dnia 7 listopada 1901 l. 32187 odmawia płacy dla prywatnego rusko-katolickiego wikarego w Strusowie, a to dlatego, że c. k. Starosta Kruszyński z powodu osobistej ansy do ks. Cegielskiego wydał niekorzystną opinię w tym względzie.

Ba, nie koniec na tem. Począwszy od roku 1899 podaje paroch Strusowa ks. Teodor Cegielski o systemizowanie wikaryatu rok za rokiem, bo wszystkie dane są po temu i wymaga tego konieczna potrzeba. Na to odbywały się różne komisye, rozprawy, powoływano komitety, pełnomocników i naczelników-wójtów do Starostwa w Trembowli dnia 6/6 1890, dnia 7/6 1890, dnia 20/3 1893, dnia 11/3 1894, dnia 4/8 1896. Na tych wszystkich komisjach wszyscy uchwalili i żądali systemizowania wikaryatu rusko-kat. w Strusowie. Na to wszystko c. k. Ministerium Oświaty pod dniem 21/1 1901 l. 35272 odmówiło potrzeby systemizowania tego wikaryatu, a to tem więcej, że, jak mówi, parafianie niczem nie chcą się przyczynić do tego.

Podanie swoje w tej sprawie ponowil paroch Przew. ks. Teodor Cegielski jeszcze w maju roku 1901, a dnia 11/2 1902 sam Przew. konsystosz rusko-kat. podał o sy-

stemizowanie. Na to c. k. Ministerium Oświaty postanowieniem z dnia 26/6 1902 l. 23157 ponownie nietylko odmówiło potrzebę systemizowania posady wikarego rusko-katol. obrządku w Strusowie, lecz i nie przyzwoliło więcej na płacę dla prywatnego wikarego tamże.

Nie lepiej stoi sprawa z katechaturą rusko-kat. obrządku w Strusowie. Tu już nie Ministerium Oświaty lecz c. k. Rada szkolna krajowa nawet nie odpowiada, a na podanie urzędu parafialnego przez Przew. konsystorz dnia 24/4 1901 i 18/3 1902 mimo tego, że to podanie jest należycie uмотywowane ustawą państwową z dnia 1/12 1889 ogłoszoną 30/12 1889 l. 71 §. 1. gdzie powiedziano, że w publicznych szkołach, gdzie jest 18 godzin nauki religii, a dzieci danego obrządku więcej niż 80, ma być osobny katecheta. A w dwóch szkołach 4. klasowych w Strusowie jest 160 dzieci rusko-katol. obrządku, a godzin 18, jak to stwierdzono przez zarząd szkoły, a nadto w parafii jest jeszcze 4 szkoły, z których 3 dwuklasowe, a 1 jednoklasowa.

Wobec tego zapytują podpisani:

I. Jak potrafi c. k. Rząd usprawiedliwić takie postępowanie, wymierzone na sekaturę ks. parocha w Strusowie, jak i ukrócenie rusko-katol. obrządku?

II. Czy gotów jest c. k. Rząd tak posadę wikarego, jak i katechety w Strusowie systemizować, a nim to nastąpi płacę dla prywatnego wikarego tamże, jaknajrychlej przyznać?

Bohaczewski.
interpelant.

Szponder, Wilezkiewicz, Dr. Mogilnicki, Ochrymowicz, Stapiński, Huryk, Barwiński, Barabasz, Staruch, Oleśnicki, Stojalowski, Ostapeczuk, Żardecki, Mazikiewicz.

Interpelacya

do c. k. Rządu, posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieporządków w Radzie szkol-

nej miejscowej, jak również w szkole w Korsowie, powiatu brodzkiego.

Przewodniczącym Rady szkolnej miejscowej w Korsowie, powiatu brodzkiego był dłuższy czas p. Horodyński, właściciel tejże wsi. Po jego śmierci została przewodniczącą Rady szkolnej miejscowej bez żadnego wyboru żona jego p. Horodyńska i przewodniczyła sobie 5 lat, nie układając żadnego budżetu szkolnego i nie troszcząc się o żadne przepisy szkolne.

W końcu zniecierpliwiona Rada gminna w Korsowie wybrała w r. 1902 3 reprezentantów do Rady szkolnej miejscowej. Reprezentanci ci cały rok musieli czekać dopóki ich nie powołano do wyboru przewodniczącego, a mianowicie do dnia 17 września 1903. Przewodniczącą znowu ogłosiła się p. Horodyńska, lecz ogłoszenie było zupełnie nielegalne. Jako delegat Wydziału powiatowego bowiem głosował całkiem nieprawnie ekonom p. Horodyńskiej; 1. reprezentanta gminy nie było, a zastępcę jego nie przypuściła p. Horodyńska do głosowania. Z tych przyczyn wnieśli reprezentanci gminy rekurs tak do Rady szkolnej okręgowej w Brodach, jak i do Rady szkolnej krajowej we Lwowie, jednak tak jeden i drugi zalega i nie może doczekać się załatwienia. Nie mniej smutne panują stosunki w samej szkole w Korsowie. Nauczyciel Jakubowski pobija dzieci w szkole tak, że z tego powodu chorują, a gdy rodzice, gospodarze korsowscy o swoje dzieci upominają się, to on pobija i rodziców. Tak było z Wasylem Blacharzem i innymi.

Z tych powodów rada gminna w Korsowie jeszcze w maju br. podała prośbę do Rady szkolnej okręgowej w Brodach o przeniesienie nauczyciela Jakubowskiego. Na to w sierpniu br. przyjechał do wsi inspektor Lewel z Brodów i udzielił nagany Jakubowskiemu. Lecz tenże nie sobie z tego nie robi, tylko dalej dzieci katuje, a niczego nie uczy. Z tej przyczyny w dniu 19. września wniosła gmina znowu podanie do Rady szkolnej krajowej z prośbą o prze-

niesienie nauczyciela Jakubowskiego, jednak znowu daremnie.

Dlatego podpisani zapytują: Jak długo będzie Rada szkolna krajowa takie nieporządki szkolne we wsi Korsowie cierpieć i czy zamyśla już raz wszystkim tym nieporządkom koniec położyć?

Bohaczewski
interpelant.

Dr. Mogilnicki, Staruch, Szwed, Stapiński, Krempa, Ostapczuk, Szponder, Wilczkiewicz, Glidziuk, Huryk, Oleśnicki, Barabasz, Stojalowski, Barwiński.

Interpelacya

do ek. Rządu, posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie bezwzględного, a nielegalnego ściągania podatków w powiecie Brzeżańskim.

Pomimo, że powiat brzeżański nawiedziła tego roku powódź i gradobicie; pomimo tego, że z naszej strony postawiony został w Sejmie wniosek na wstrzymanie ściągania podatków w powiatach dotkniętych takimi katastrofami, mimo tego głuche i ślepe są na takie rzeczy władze skarbowe w powiecie brzeżańskim. Egzekutor podatkowy z Brzeżan chodzi teraz po wsiach i zdiera niemiłosiernie podatki. Byłoby jeszcze pół biedy, gdyby tylko domagał się tego, co winni są podatnicy, lecz wynachodzą jakieś pretensye z przed 20 lat, jakich może nigdy nie było, bo podatnicy wykazują się pokwitowaniami zapłaconego podatku.

Takich faktów jest masa, na razie niech posłuży jako dowód fakt o jednej wdowie z Buszcza, powiatu brzeżańskiego, która ma tylko chatę, a egzekutor Mogilnicki z Brzeżan domaga się od niej 80 koron zapłaconego podatku. Przed trzema laty zabrał jej egzekutor oponeczę do Brzeżan i sprzedał ją.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy znane są ek. Rządowi te fakta, jak potrafi je usprawiedliwić i jakie środki zamierza

przedsięwzięć c. k. Rząd, ażeby takiemu duszeniu podatkowemu w powiecie brzeżańskim koniec położyć:

Bohaczewski
interpelant.

Glidziuk, Ostapczuk, Barabasz, Szwed, Huryk, Mogilnicki, Szponder, Stojałowski, Barwiński, Krempa, Stapiński, Wilezkiewicz, Staruch, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1902.

Sprawozdawca p. Schnell uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie: na str. 2 sprawozdania w ostatnim ustępie w drugim wierszu od dołu, zamiast słowa: „zachodniej“, ma być „wschodniej“, a na str. 3 w ostatnim ustępie wierszu 7 od dołu, zamiast słowa „mogą“ ma być słowo „muszą“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1903 i 1904 do wysokości 19.000 K na pokrycie kosztów komisji licencyjonujących w myśl §. 4 ustawy z dnia 20. lipca 1892.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) Do przyznania stałej subweneyi w kwocie 9.500 K rocznie na częściowe pokrycie kosztów komisji licencyjonujących.

b) Do udzielenia znaczniejszej subweneyi na przeprowadzenie szczepień rozpoznawczych tuberkuliną w oborach zarodowych pełnej i pół krwi, przewidzianych re-skryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 23. sierpnia 1899 L. 3213.

4. Sejm wstawia do rubryki X. następujący wydatek:

a) Poz. 306 i 307. preliminarza na rok 1903 i poz. 298 i 299 preliminarza na rok 1904. Na utrzymanie dwóch instruktorów hodowli bydła, mianowicie jednego przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem drugiego przy c. k. Towarzystwie rolniczem krakowskiem 8.000 K.

b) Poz. 308. preliminarza na rok 1903 i poz. 300. preliminarza na rok 1904. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarza przy galic. Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwie rolniczem krakowskiem po 1.200 K — razem 2.400 K.

c) Poz. 309. preliminarza na rok 1903 i poz. 301. preliminarza na rok 1904. Na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną 2.000 K.

d) Poz. 310. preliminarza na rok 1903 i poz. 302. preliminarza na rok 1904 Towarzystwu hodowców czerwonego bydła 4.000 K.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski J—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkoły rolniczej w Milocinie pod Rzeszowem.

Sprawozdawca poseł Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do nawiązania rokowań z kuratorem fundacji ś. p. Jana Towarnickiego w Rzeszowie w przedmiocie założenia w Miłocinie pod Rzeszowem nowej niższej szkoły rolniczej, a gdyby to było niemożliwym, przeniesienia tam jednej z istniejących krajowych niższych szkół rolniczych.

Tem samem sprawozdaniem załatwionym jest wniosek p. Szajera o założenie szkoły rolniczej w powiecie rzeszowskim.

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Tadeusza Cieńskiego w sprawie rozszerzenia krajowego Zakładu sadowniczego w Załeszczkach.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wszedł w rokowania o kupno realności oszpitalnej, przypierającej do zakładu sadowniczego w Załeszczkach i w razie kupna teje wstawił odnośną kwotę do preliminarza na r. 1905.

Przemawia p. Wilczkiewicz i stawia następującą rezolucję:

Wydział krajowy zapyta wszystkie reprezentacje powiatowe, czy która z nich nie ma warunków do założenia szkółki sadowniczej, przedstawi korzyści z sadownictwa. Na wypadek przychyłnej odpowiedzi będzie w połowie subwencyonować pomienione szkółki, zaś w razie nieprzychyłnej

odpowiedzi — Wydział krajowy zawezwie taki Wydział powiatowy, aby zachęcił jaką osobę prywatną w powiecie, obszar dworski, kółko rolnicze lub kogokolwiek odpowiedniego, do założenia szkółki sadowniczej — i będzie pospołu z odnośnym Wydziałem powiatowym taki zakład subwencyonować w wysokości według swego uznania.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie rezolucji p. Wilczkiewicza do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek komisji.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek formalny p. sprawozdawcy na odesłanie rezolucji p. Wilczkiewicza do komisji gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału kraj. o kraj. zakładach naukowych rolniczych, o gorzeln i folwarku w Dublanach, za rok 1902/3 L. W. 83.369 i o wniosku p. Krzysztofowicza w kwestyi umieszczenia stacyi chemiczno rolniczej.

Sprawozdawca p. Struszkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zakładach naukowych rolniczych, gorzeln i folwarku w Dublanach

2. Sejm przyznaje p. Honoracie Pańkowskiej, wdowie po profesorze Akademii rolniczej w Dublanach, dodatek do pensyi wdowiej, w kwocie 400 koron rocznie od dnia 1. stycznia 1903 począwszy.

3. Sejm przyznaje stałe roczne zaopatrzenie od 1. stycznia 1903 począwszy, na-

stępującym funkcyonaryuszom, względnie wdowom po funkcyonaryuszach zakładów dublańskich, a mianowicie:

a) Eugen. Znatowiczowi, b. preparatorowi katedry zoologii, w kwocie 480 koron rocznie;

b) p. Maryi Kubickiej, wdowie po docencie weterynaryi w kwocie 480 koron rocznie;

c) Rozalii Błaszkiwiczowej, wdowie po tercyanie i woźnym zakładów dublańskich, w kwocie 280 koron rocznie.

4. Wniosek posła Krzysztofowicza dotyczący przeniesienia stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej z Dublan do Lwowa przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji wodnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy dróg wodnych

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, poprzedziwszy je dłuższem przemówieniem, i zapowiadając postawienie przez komisję dodatkowych rezolucyj, oraz zmian w projekcie ustawy, jak następuje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

USTAWA.

z dnia . . . . . o wykonaniu budowy dróg wodnych w Królestwie Galicyi, Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem w myśl §. 1. lit. d) ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Królestwo Galicya i Lodomerya wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się opłacać na budowę wykonać się mających przez państwo, a w §. 1. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66 pod lit. d) wymienionych dróg wodnych, a mianowicie: spławnego połączenia kanału Dunaj-Odra z doprzeczem Wisły i aż do spławnej przestrzeni Dniestru, roczne datki, jakie będą potrzebne do oprocentowania i umorzenia ósmej części tych obligacyj, które Rząd wyda na wykonanie wymienionych powyżej kanałów spławnych względnie na kanalizację rzek w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Datek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma być uiszczany w miarę wydatków obciążających z tego powodu państwo.

Jeżeli dochody z wyżej wymienionych kanałów po strąceniu kosztów ich konserwacyi i ruchu przekroczą kwotę potrzebną na oprocentowanie i umorzenie wyłożonego na ich budowę kapitału nominalnej wartości przez dwa po sobie następujące lata, wówczas ustaje obowiązek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do opłaty datku z powodu tego kanału.

§. 2.

Celem ustanowienia corocznych datków krajowych porozumiewać się ma Wydział krajowy z Administracją państwa, przyczem służy za zasadę, że według programu ustanowionego przez Administrację państwa ma być w okresie budowy określonym §. 8. ustawy z dnia 11. czerwca 1903 Dz. u. p. nr. 66 od roku 1904 do końca roku 1912 użyta na budowę kanałów wymienionych

w §. 1. z pożyczki zaciągnąć się mającej w myśl §. 8. powołanej ustawy kwota nominalna 31,578.900 K.

§. 3.

Datki krajowe mają być co roku wstawiane do budżetu krajowego.

§. 4.

Datki krajowe mogą być w myśl §. 2. al. 2. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66 uiszczone także przez wykonanie poszczególnych urzędzeń, przewidzianych w projektach budowy (portów, przystani, dróg dojazdowych i t. d.), przez odstąpienie gruntów, przyznanie praw rzeczowych i odstąpienie praw wodnych, dostawę materiałów budowlanych tudzież przez inne świadczenie rzeczowe lub wykonanie robót.

§. 5.

Czy i o ile mają być pociągani do kosztów budowy kanałów w §. 1. oznaczonych właściciele przyległych realności i sąsiednich zakładów wodnych, należy oceniać według zasad ustanowionych w §. 51 krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. nr. 38 co do innych budowli wodnych wykonywanych na koszt państwa lub kraju w celu używania, prowadzenia wody lub ochrony przed nią i ustanawiać postępowaniem w tej ustawie przepisaniem. Datki te mają służyć do częściowego pokrycia datków krajowych. Państwa nie można do niszczenia takich datków pociągać.

Pociąganie innych interesowanych do uiszczenia datków w myśl §. 1. al. 2-ga i §. 2. al. 1-sza ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66 zastrzega się późniejszej ustawie krajowej.

§. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy, która wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i skarbu.

Re z o l u c y e d o d a t k o w e.

I. Sejm wzywa ek. Rząd, ażeby w drodze konstytucyjną przepisanej postarał się o wyjednanie środków pieniężnych na takie przyspieszenie budowy kanału spławnego „Dunaj-Odra“ i połączenia jego z Wisłą, ażeby najdalej do roku 1912 spławne połączenie Krakowa z Wiedniem było całkowicie wykończonem i w ruch wprowadzonem. — Na ten wypadek Sejm Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się w zasadzie do pokrywania jednej ósmej części kwot, corocznie potrzebnych na oprocentowanie i amortyzacyę obligów dodatkowej pożyczki, jaka na ten cel przez państwo byłaby zaciągnięta.

II. Wzywa się ek. Rząd, ażeby roboty i przedsiębiorstwa przy budowie dróg wodnych, wymienione w §. 4. dotyczącej tego przedmiotu ustawy krajowej, o których objęcie starałby się Wydział krajowy; były mu oddawane do wykonania nie inaczej, jak po cenach jednostkowych kosztorysu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

§. 1.

Królestwo Galicya i Lodomerja wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się opłacać na budowę wykonaną się mających przez państwo, a w §. 1. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66 pod lit. d) wymienionych dróg wodnych, a mianowicie: spławnego połączenia kanału Dunaj Odra z dorzeczem Wisły, i aż do spławnej przestrzeni Dniestru, roczne datki, jakie będą potrzebne do oprocentowania i umorzenia ósmej części tych obligacyi, które Rząd wyda na wykonanie wymienionych powyżej kanałów spławnych względnie na kanalizacyę rzek w Króle-

stwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Datek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma być uiszczany w miarę wydatków obciążających z tego powodu państwo.

Jeżeli dochody z wyżej wymienionych kanałów po strąceniu kosztów ich konserwacyi i ruchu przekroczą kwotę potrzebną na oprocentowanie i umorzenie wyłożonego na ich budowę kapitału nominalnej wartości przez dwa po sobie następujące lata, wówczas ustaje obowiązek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do opłaty datku z powodu tego kanału.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Celem ustanowienia corocznych datków krajowych porozumiewać się ma Wydział krajowy z Administracją państwa, przy czem służy za zasadę, że według programu ustanowionego przez Administrację państwa ma być w okresie budowy określonym §. 8. ustawy z dnia 11. czerwea 1901 Dz. u. p. nr. 66 od roku 1904 do końca roku 1912 użytą na budowę kanałów wymienionych w §. 1. z pożyczki zaciągnąć się mającej w myśl §. 8. powołanej ustawy kwota nominalna 31,578.900 K.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Datki krajowe mają być co roku wstawiane do budżetu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Datki krajowe mogą być w myśl §. 2. al. 2. ustawy z dnia 11. czerwea 1901 Dz. u. p. nr. 66 uiszczone także przez wykonanie poszczególnych urzędzeń, przewidzianych w projektach budowy (portów, przystani, dróg dojazdowych i t. d.), przez odstąpienie gruntów, przyznanie praw rzeczowych i odstąpienie praw wodnych, dostawę materiałów budowlanych tudzież przez inne świadczenie rzeczowe lub wykonanie robót.

Izba uchwała bez rozprawy §. 4. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Czy i o ile mają być pociągani do kosztów budowy kanałów w §. 1. oznaczonych właściciele przyległych realności i sąsiednich zakładów wodnych, należy oceniać według zasad ustanowionych w §. 51 krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. nr. 38 co do innych budowli wodnych wykonywanych na koszt państwa lub kraju w celu używania, prowadzenia wody lub obrony przed nią i ustanawiać postępowaniem w tej ustawie przepisaniem. Datki te mają służyć do częściowego pokrycia datków krajowych. Państwa nie można do uiszczania takich datków pociągać.

Pociąganie innych interesentów do uiszczania datków w myśl §. 1. al 2-ga i §. 2. al. 1-sza ustawy z dnia 11. czerwea 1901 Dz. u. p. nr. 66 zastrzega się późniejszej ustawie krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy, która wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia

poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

USTAWA.

z dnia . . . . . o wykonaniu budowy dróg wodnych w Królestwie Galicyi, Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem w myśl §. 1. lit. d) ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm wzywa ek. Rząd, ażeby w drodze konstytucyjną przepisanej postarał się o wyjednanie środków pieniężnych na takie przyspieszenie budowy kanału spławnego „Dunaj-Odra“ i połączenia jego z Wisłą, ażeby najdalej do roku 1912 spławne połączenie Krakowa z Wiedniem było całkowicie wykończonem i w ruch wprowadzonem. — Na ten wypadek Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się w zasadzie do pokrywania jednej ósmej części kwot, corocznie potrzebnych na oprocentowanie i amortyzację obligów dodatkowej pożyczki, jaka na ten cel przez państwo byłaby zaciągnięta.

Izba bez rozprawy uchwała powyższą rezolucję I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa się ek. Rząd, ażeby roboty i przedsiębiorstwa przy budowie dróg wodnych, wymienione w § 4. dotyczącej tego przedmiotu ustawy krajowej, o których objęcie starałby się Wydział krajowy; były mu oddawane do wykonania nie inaczej, jak po cenach jednostkowych kosztorysu.

Izba bez rozprawy uchwała powyższą rezolucję II. komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1902 — i o preliminarzu tego funduszu na rok 1904.

P. Abrahamowicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Skalkowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sprawozdanie ek. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego z czynności w r. 1902 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości zamknięcia rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1902 i rachunki te zatwierdza.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1904:

Dochody:

Poz. 1. czynsze propinacyjne	8,450.000	kor.
„ 2. opłaty szynkarskie	378.000	„
„ 3. opłaty od zakładania nowych gorzelń, browarów, i miodosytni	—	„
„ 4. grzywny propinac.	4.000	„
„ 5. za skonfiskowane przedmioty . . .	40	„

Poz. 6. odsetki zwłoki . . .	20.000	„
„ 7. zasiłek z subwencji państwowej . . .	1,782.258	„
„ 8. odsetki od lokowanych kapitałów . . .	100.000	„
„ 9. rozmaite . . .	2.000	„
Suma dochodów . . .	<u>10,736.298</u>	kor.

Wydatki:

Poz. 1. spłata wylosowanych obligacyi . . .	4,860.200	kor.
„ 2. wypłata kuponów . . .	2,879.728	„
„ 3. prowizya bankowa . . .	6.400	„
„ 4. należytości stempl. . .	5.580	„
„ 5. podatek dochodowy . . .	—	„
„ 6. podatek rentowy . . .	287.973	„
„ 7. podatek zarobkowy . . .	256.264	„
„ 8. bonifikacya funduszu krajowego i funduszków powiatowych . . .	317.896	„
„ 9. ryczałt za stemple od kwitów na czynsze propinacyjne . . .	20.000	„
Suma wydatków . . .	<u>8,634.041</u>	kor.

Nadwyżka dochodów 2,102.257.

Wysoki Sejm raczy uchwalić jako budżet galic. funduszu zasobowego:

Dochody:

Poz. 1. odsetki . . .	584.607	kor. — gr.
-----------------------	---------	------------

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galicyjskiego funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1904:

Dochody:

Poz. 1. odsetki . . .	624.241	kor. — gr.
-----------------------	---------	------------

Wydatki:

Poz. 1. płace urzędników . . .	69.360	kor. — gr.
„ 2. płace sług . . .	3.690	„ — „
„ 3. adjuta . . .	1.600	„ — „
„ 4. płace pomocników kancelaryjnych . . .	20.445	„ — „
„ 5. dyurna . . .	13.366	„ — „

Poz. 6. ryczałt do Skarbu państwa za utrzymanie kasy . . .	20.000	„ — „
„ 7. czynsz najmu . . .	7.000	„ — „
„ 8. podatek wodociąg. . .	350	„ — „
„ 9. koszta administracyi powiatowej . . .	52.000	„ — „
„ 10. diety i koszta podróży członków Dyr. . .	1.000	„ — „
„ 11. potrzeby kancelaryjne . . .	4.000	„ — „
„ 12. koszta zarządu . . .	3.000	„ — „
„ 13. koszta sądowe . . .	1.200	„ — „
„ 13. remuneracye, zapomogi i wydatki nieprzewidziane . . .	20.000	„ — „
Suma wydatków . . .	<u>217.011</u>	kor. — gr.

Nadwyżka dochodów 407.230 kor.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Sejm przyjmuje do wiadomości zamknięcia rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1902 i rachunki te zatwierdza.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie e. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego z czynności w r. 1902 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1904:

Dochody:

Poz. 1.	czynsze propinacyjne	8,450.000	kor.
„ 2.	opłaty szynkarskie	378.000	„
„ 3.	opłaty od zakładania nowych gorzelń, browarów i miodosytni	—	„
„ 4.	grzywne propinac.	4.000	„
„ 5.	za skonfiskowane przedmioty . . .	40	„
„ 6.	odsetki zwłoki . .	20.000	„
„ 7.	zasilek z subwenyi państwowej . . .	1,782.258	„
„ 8.	odsetki od lokowanych kapitałów . . .	100.000	„
„ 9.	rozmaite . . .	2.000	„
	Suma dochodów	10,736.298	kor.

Izba uchwała bez rozprawy dochody galic. fund. prop. ogólnego na rok 1904 w kwocie 10,736.298 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1.	splata wylosowanych obligacji	4,860.200	kor.
„ 2.	wypłata kuponów .	2,879.728	„
„ 3.	prowiźya bankowa .	6.400	„
„ 4.	należytości stemplowe	5.580	„
„ 5.	podatek dochodowy .	—	„
„ 6.	podatek rentowy .	287.973	„
„ 7.	podatek zarobkowy	256.264	„
„ 8.	bonifikacya funduszu krajowego i funduszy powiatowych . . .	317.896	„
„ 9.	ryczałt na stemple od kwitów na czynsze propinacyjne . . .	20.000	„
	Suma wydatków	8,634.041	„

Nadwyżka dochodów 2,102.257.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki galic. fund. prop. ogólnego na r. 1904

w kwocie 8,634.041 koron, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić jako budżet galic. funduszu zasobowego:

Dochody:

Poz. 1. odsetki . . . . 584.607 kor. — gr.

Izba uchwała bez rozprawy dochody galic. fund. zasobowego na r. 1904 w kwocie 584.607 koron, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galicyjskiego funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1904:

Dochody:

Poz. 1. odsetki . . . . 624.241 kor. — gr

Izba uchwała bez rozprawy dochody galic. fund. prop. rezerwowego na r. 1904 w kwocie 624.241 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1.	place urzędników	69.360	kor. — gr.
„ 2.	place sług	3.690	„ — „
„ 3.	adjuta	1.600	„ — „
„ 4.	place pomocników kancelaryjnych .	20.445	„ — „
„ 5.	dyurna	13.356	„ — „
„ 6.	ryczałt do Skarbu państwa za utrzymanie kasy . . .	20.000	„ — „
„ 7.	czynsz najmu . . .	7.000	„ — „
„ 8.	podatek wodociagowy	350	„ — „
„ 9.	koszta administracyi powiatowej . . .	52.000	„ — „
„ 10.	dyety i koszta podróży członków Dyreke.	1.000	„ — „
„ 11.	potrzeby kancelar.	4.000	„ — „
„ 12.	koszta zarządu . .	3.000	„ — „
„ 13.	koszta sądowe . .	1.200	„ — „

Poz. 14. remuneracye, zapomogi i wydatki nieprzewidziane 20.000 „ — „
Suma wydatków . 217.011 kor. — g.

Nadwyżka dochodów 407.230 kor.

Izba uchwala wydatki galie. funduszu propinacyjnego rezerwowego na r. 1904 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji emerytowanych nauczycieli i wdów po nauczycielach o podwyższenie emerytury względnie udzielenie pensji wdowie lub daru z łaski.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przechodzi do porządku dziennego pod petycją Dymitra Kulezyckiego, emer. nauczyciela, o dodatkowe przyznanie i wliczenie do emerytury dodatku pięcioletniego za czas służby od r. 1886 do 31. lipca 1892.

2. Szemlejowi Jakóbowi, emerytowanemu nauczycielowi, udziela Sejm w drodze łaski jednorazowy zasiłek w kwocie 300 K.

3. Dudyńskiemu Zacharyaszowi, emerytowanemu nauczycielowi w Wygnańce, podwyższa Sejm w drodze łaski począwszy od 1. stycznia 1903 emeryturę z kwoty 300 K. na 600 K. rocznie.

4. Komarkiewiczowej Helenie, wdowie po nauczycielu, udziela Sejm jednorazowy zasiłek w drodze łaski w kwocie 100 K.

5. Bułce Bazylemu, emer. naucz. ludowemu, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury 10 lat służby i odpowiednio podwyższa emeryturę, począwszy od 1. stycznia 1903 na kwotę 525 K.

6. Gutkowskiej Helenie, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski począwszy od 1. stycznia 1903 dodatek na wychowanie dwojga dzieci po 100 K. rocznie dla każdego, aż do czasu osiągnięcia 20 roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia.

7. Bierezyńskiej Wandzie, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski, począwszy od 1. stycznia 1903 stałe zaopatrzenie w kwocie 240 K. rocznie, oraz dodatek na wychowanie trojga dzieci po 50 K. rocznie dla każdego aż do ukończenia przez każde z nich 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia.

8. Rozumiłowskiemu Michałowi, emerytowanemu nauczycielowi ludowemu w Samborze, przyznaje Sejm w drodze łaski jednorazowy zasiłek w kwocie 200 K. na pokrycie kosztów pogrzebu żony i syna petenta oraz na częściowe pokrycie kosztów leczenia chorej córki.

9. Eleonorze Zielińskiej, wdowie po nauczycielu, pozostawia się w drodze łaski przyznany datek na wychowanie jej córki Maryi Edwardy dw. im. Zielińskiej o miesięcznych 4. K. 86 h. od dnia 28 listopada 1902 aż do ukończenia przez córkę petentki seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, względnie do czasu uzyskania innego wcześniejszego zaopatrzenia.

10. Anyzji Oleksińskiej, wdowie po nauczycielu, podwyższa się w drodze łaski przyznany datek na wychowanie jej dzieci z rocznej kwoty 116 K. 64 h. na 240 K. rocznie na tak długo, dopóki każde z 6 dzieci nie osiągnie 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia.

11. Antoninie Burzyńskiej, wdowie po nauczycielu szkół ludowych, przyznaje Sejm w drodze łaski, począwszy od dnia 1. grudnia 1903 pensję wdowią w rocznej kwocie 533 K. 33 h. oraz dodatek na wychowanie w kwocie 133 K. 33 h. płatny do ukończenia 20. roku życia dla małoletniego

Stanisława Burzyńskiego po dzień 17. stycznia 1905 r.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1—11 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji kilku gmin o niżenie prestacji na płace nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie we wniosku ostatnim komisji zamiast słowa: „odsyla“ ma być słowo: „przekazuje“, a po słowie „szkolnych“ należy dodać słowa: „Wydziałowi krajowemu“, następnie we wniosku I zamiast słów: Obertynowi powiatu horodeńskiego do wysokości 10% ma być: Obertynowi powiatu horodeńskiego do wysokości 6%:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Począwszy od 1. stycznia 1903 roku, niża się w drodze łaski dotychczas uiszczane prestacje na płace nauczycieli gminom: Woli dębińskiej powiatu brzeskiego z kwoty 80 K 54 h. na kwotę 31 K 31 h.; Łódzynie powiatu sanockiego z 27% do wysokości 10%, Obertynowi powiatu horodeńskiego do wysokości 6%; Zwertowowi powiatu żółkiewskiego z 16% do wysokości 10%; Iskrzyni powiatu krośnieńskiego z 15% do wysokości 10% i Maszkaniom powiatu brzeskiego z 11% do wysokości 6%; wreszcie gminie Kidałowice powiatu jarosławskiego, począwszy od 1. stycznia 1899, z 17% na 10%, całej należności podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi w tych gminach corocznie opłacanych.

2. Nad petycjami gmin: Kupienina powiatu dąbrowskiego, miasta Grybowa powiatu grybowskiego, Uścieczka powiatu zaleszczyckiego i miasta Ropeczy powiatu ropeczyckiego o obniżenie prestacji, uiszczanych na płace nauczycieli, przechodzi się do porządku dziennego.

3. Sejm przekazuje petycje: 3122|2246 prezydenta miasta Krakowa; 2186/1478 gminy miasta Kałusza, 2136/1428 i 2420/1673 Zwierzchności gminnej w mieście Brzozowie. 2176/1468 gminy miasta Łańcuta, 2132/1424 Zwierzchności gminnej w Osowcach 2129/1421 Zwierzchności gminnej w Nakle, 1795/1184 i 2045/1347 Magistratu miasta Buczacza, 1810/1190 gminy Stróże Wielkie, 2349/1618 Zwierzchności gminy Biesna 1688/1085 gmin Wesolów, Lusławice i Kończyska, 1666/1083 gminy Zakliczyn, 3130/2252 gminy miasta Radomyśla, 3203/2291 gminy Zbaraża, 1754/1161 gminy Zapytowa, o zwolnienie od opłacenia prestacji szkolnych Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na przyszłe sesji sejmowej.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Począwszy od 1. stycznia 1903 roku, niża się w drodze łaski dotychczas uiszczane prestacji na płace nauczycieli gminom: Woli dębińskiej powiatu brzeskiego z kwoty 80 K 54 h. na kwotę 31 K 31 h.; Łódzynie powiatu sanockiego z 27% do wysokości 10%; Obertynowi powiatu borodeńskiego do wysokości 6%; Zwertowowi powiatu żółkiewskiego z 16% do wysokości 10%; Iskrzyni powiatu krośnieńskiego z 15% do wysokości 10% i Maszkaniom powiatu brzeskiego z 11% do wysokości 6%; wreszcie gminie Kidałowice powiatu jarosławskiego, począwszy od 1. stycznia 1899, z 17% na 10%, całej nale-

żytości podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi w tych gminach corocznie opłacanych.

Marszałek oznajmia, że do tego wniosku p. Stapiński postawił następującą poprawkę:

„Iskryni powiatu Krośnieńskiego z 15% do wysokości 5%“.

Izba popiera poprawkę p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek 1 komisji bez słów „Iskryni powiatu Krośnieńskiego 15% do wysokości 10%“.

Marszałek oznajmia, że co do gminy „Iskryni“ jest poprawka powyższa p. Stapińskiego i wniosek komisji i że poddaje pod uchwałę Izby nasamprzód poprawkę p. Stapińskiego.

Izba odrzuca poprawkę p. Stapińskiego, a oddzielnie uchwała zgodnie z wnioskiem komisji słowa: „Iskryni powiatu Krośnieńskiego z 15% do wysokości 10%“.

Następnie uchwała Izba oddzielnie oraz bez rozprawy wniosek 2 i ostatni komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o stanie fundacyi śp. Stanisława hr. Skarbka za czas od maja 1901 do maja 1902, opracowane na podstawie sprawozdania i aktów Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie fundacyi Skarbkowskiej za czas od maja 1901 do maja 1902;

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu,

aby wdrożoną akcyę przywrócenia równowagi w budżecie fundacyjnym nieustannie miał na oku;

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z całą energią czuwał, by zarządzone w rozmaitych gałęziach gospodarki ulepszenia znalazły i w przeprowadzeniu rzetelny swój wyraz tak, ażeby we fundacyi Skarbkowskiej trwale zapanował pożądany ład i porządek.

W rozprawie ogólnej nit głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1-3 komisji, które p. Sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego, odnoszącego się do zamknięcia rachunków fundacyi ś. p. Stanisława hr. Skarbka za lata 1899, 1900 i 1901.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Skarbkowskiej za lata 1899, 1900 i 1901.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby spowodował Zarząd fundacyi do stałego, co roku dokładanego wyjaśnienia tak przekroczeń preliminarza co do przychodów i rozchodów jak i cyfer czystych dochodów z dóbr.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1-2 komisji, które p. Sprawozdawca odczytuje.

Następnie:

Sprawozdanie komisji solnej o wnio-

sku posła dra Ferdynada Maissa w przedmiocie urządzenia salin galicyjskich.

Sprawozdawca p. Mernowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej przystąpił do gruntownej rekonstrukcji salin galicyjskich, by w nich zużyte i niedostateczne maszyny zastąpił nowymi, i inne zaprowadził urządzenia nowoczesne — w interesie korzystniejszej eksploatacji tudzież dla ochrony zdrowia i życia robotników.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji dla reform agrarnych o wniosku posła Hupki w przedmiocie wyjednania ustawy, uwalniającej na czas dłuższy od podatku gruntowego dobrowolnie zalesione pola, łąki i pastwiska.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

„Sejm wzywa e. k. Rząd, by wydanie ustawy o długoletnich uwolnieniach od podatku gruntowego, dobrowolnie zalesionych do trzech ostatnich klas bonitacyjnych zaliczonych ról, łąk i pastwisk w jak najkrótszym czasie wyjednał.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kurii gmin wiejskich powiatu Sokalskiego.

Przemawia p. Stojalowski i stawia formalny wniosek na odroczenie rozpraw nad tym przedmiotem.

Przemawia p. Agopsowicz i sprzeciwia się wnioskowi formalnemu p. Stojalowskiego.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Stojalowskiego na odroczenie rozpraw.

Przemawia sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Marszałek odczytuje zgłoszony wniosek w tym przedmiocie na jednym z poprzednich posiedzeń p. Korola następującej treści:

„Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kurii gmin wiejskich powiatu sokalskiego zwraca się Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania i zdania sprawy jeszcze na bieżącej sesji sejmowej“.

Izba odrzuca powyższy wniosek p. Korola.

Izba uchwała następnie w osobnem głosowaniu wniosek Wydziału krajowego na uznanie wyboru p. Wincentego Kraińskiego z kurii gmin wiejskich powiatu sokalskiego za ważny.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o petycjach gminy Zakopane w sprawie przyjęcia na kraj opłaty rat umorzenia pożyczki zaciągniętej na budowę wodociągów.

P. Kazimierz Badeni w zastępstwie sprawozdawcy p. Loewensteina uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zeznania imieniem kraju w myśl uchwały sejmowej z dnia 12. lipca 1902 r. dokumentu gwarantowanego za pożyczkę, którą gmina Zakopane ma zaciągnąć na cele inwestycyjne, po stwierdzeniu, że warunki w powołanej uchwale pod a) b) i d) wymienione spełnione zostały, chociażby warnnek po-

dany pod e) w wspomnianej uchwale nie zachodził, to jest chociażby spodziewany dochód z inwestycji nie wystarczał na pokrycie rat annuitetowych pożyczki przez kraj gwarantowanej.

II. Petycyę gminy Zakopane Ls. 2887 i 3278 odstępuje się Wydziałowi krajowemu z z upoważnieniem, aby w przyszłości po zaciągnięciu pożyczki na budowę wodociągów przez gminę Zakopane, o ile się okaże, że dochody z opłat gminnych od napojów spirytusowych i z opłat gminnych mających się nałożyć na interesowanych za używanie wody z wodociągu nie wystarczą na zapłatę rat annuitetowych od wspomnianej pożyczki, wstawiał każdym razem w budżet funduszu krajowego kwotę na uzupełnienie tych rat potrzebną, ilekroć po dokładnem zbadaniu budżetu gminy stwierdzonem zostanie, że inne jej dochody na pokrycie tego wydatku nie wystarczają.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Bednarski.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Bednarski,

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Schätzel.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej, i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie krajowym na r 1903 tudzież Sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1904.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar otworzyć jedną rozprawę ogólną nad obu sprawozdaniem. Następnie po ukończeniu rozprawy ogólnej nad obu sprawozdaniem

ma zamiar otworzyć rozprawę ogólną nad poszczególnymi rubrykami budżetu na rok 1903, a zaniechać tego przy poszczególnych rubrykach budżetu na r. 1904; i zapytuje Izbę, czy zgadza się na to postępowanie.

Nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad sprawozdaniem komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1903 i 1904.

Sprawozdawca generalny p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy następujące omyłki druku:

W ostatnim wierszu 3 ustępu po słowach „z dnia 31-go sierpnia“ zamiast słowa pozostawiła — pozostanie.

Dalej w końcowym ustępie wniosków tekst antentyczny ma być:

f) w rubryce XII. między pozycjami 396 i 461, między pozycjami 458 i 469, między pozycjami 459 i 460, między pozycjami 466 i 468 a, między pozycjami 458 i 473, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

Sumarynsz funduszu krajowego — w rubryce Z porównania komisya wnosi w pierwszej kolumnie zamiast mniej czytaj więcej, a przy Dochodach tak samo.

Na rok 1904:

W ustępie 6 strona I. po słowach — zeszłą wedle pr. w. kr. kropka, poczem jako nowy następ przychodzi — porównując i tak.

W ustępie 7 — ost. wiersz zamiast po słowie „złączonym zadaniom,“ czytaj „żądaniom“.

Na stronie 2. W ustępie 2 po słowie kraju — opuszczono słowo „stałe obciążając“.

Ustęp piąty jest odsyłaczem, tak bowiem umieszczony przerywa tok myśli.

W ustępie 7-mym wiersz 2-gi zamiast „którymi kraj wzrastając w nadmierne wydatki“ czytać „którymi kraj nadmiernie rosnące swe wydatki“.

Na stronie 3. Zaraz od góry w 4 wierszu — skreślić słowo linia.

Na stronie 4. w ustępie 5-tym po słowie, „jej podstawę“, opuszczono słowo „nie wątpimy, tak samo, jak mamy prawo przypuszczać, że akcja ta“.

Reasumując Komisya budżetowa czyni wniosek:

I. Na rok 1903 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w kwocie 24,043.826 a dochody własne tego funduszu w kwocie 9,774.560

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1903 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo klasowego i 5% -owego podatku od domów wolnych po 60 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

c) opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach: Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie II. ad a) wymienionych w wysokości 49 halerzy, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 55 halerzy od każdej korony całej należności tych podatków.

III. Kwoty przyzwolone na rok 1903 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszelkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu;

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6, 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d, pozycyi 26;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 221 i 222 tudzież między pozycjami 226, 227 i 228;

d) w rubryce X. między pozycjami 286c i 288 dalej 263, 292 i 296,

dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycjami 332, 334 i 335;

f) w rubryce XII. między pozycjami 396 i 461, między pozycjami 458 i 469, między pozycjami 459 i 460, między pozycjami 466 i 468a, między pozycjami 458 i 473, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F, wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Marszałek przerywa posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przemawia p. Oleśnicki przeciw wnioskowi komisji budżetowej.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 25 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 27. października 1903 r.

Początek o godzinie 8 minut 25 wieczorem.

wysłuchaniu reprezentacji tych miast, i stałej komisji wiecu miast tudzież po porozumieniu się z C. k. Rządem wypracował odpowiednie projekta do ustaw i na najbliższej sesji Sejmowej wnioski swoje przedłożył.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad preliminarzem budżetu na rok 1903 i 1904.

Wnioskodawca:
Fruchtman w. r.

Przemawia p. ks. Biskup Pelczar.

Jabłoński, Maryewski, Maiss, Witosławski, Jahl, Michalski, Tomaszewski, Tarnawski, Romanowicz, Huza, Wiśniewski, Fialek, Rayski, Sala, Wł. Jaworski, Federowicz, Bojko, Merunowicz, A. Skrzyński, Rotter, Rutowski, Schätzel, Bednarski.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Stojatowski.

Przemawia p. Jabłoński.

Przemawia p. Małachowski.

P. Fruchtman uzasadnia nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Marszałek oznajmia, że z powodu spóźnionej pory ma zamiar zamknąć posiedzenie i że jeszcze są dwa nagłe wnioski pp. Huryka i Fruchtmana.

Przemawia p. Fruchtman i wnosi na odesłanie swego nagłego wniosku do komisji gminnej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania ustnego do 3 dni.

P. Huryk nieobecny w Izbie.

Marszałek odczytuje wniosek nagły p. Fruchtmana.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek formalny p. Fruchtmana.

W n i o s e k n a g ł y.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by bezzwłocznie wziął pod rozwagę sprawę wynagrodzenia miast posiadających prawo propinacyi za zniesienie tego prawa, a po

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 28. października 1903 godzina 10 przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1-sza po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

44. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 28. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodnicząc: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bobaczewski.

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie,

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego drugiego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czterdziestego trzeciego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzania.

Marszałek oznajmia, że urlopu na 4 dni udzielił p. Klemensowi Dzieduszyckiemu, a p. Glidziuk usprawiedliwił nieobecność z Izbie świadectwem lekarskiem, i z powodu choroby przez 8 dni będzie nieobecny.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 28. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie.

Wydziałowi krajowemu Ls. 3535, 3537, 3538, 3539, 3544 3547 3548, 3549.

Komisji gminnej Ls. 3540, 3545, 3546

Komisji petycyjnej Ls. 3541, 3543, 3551.

Komisji administracyjnej Ls. 3542.

Komisji prawniczej Ls. 3536.

Komisji gospodarstwa kraj. Ls. 3550.

Po odczytaniu petycji Ls. 3550 Gminy Czochłany pow. Dolina o regulację rzeki Świcy względnie budowę mostu na tejże rzece, przemawia p. Bobaczewski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono oddzielnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu.

Zważywszy, że droga powiatowa „Pie-trasina“ zwana w powiecie Żywieckim od gościńca rządowego karpackiego w Galicyi do Szląska prowadząca, ma pod względem

strategicznym dla państwa wielkie znaczenie, i tylko w tem celu budowana — a nie jest omycona.

Zważywszy dalej, że powiat Zywiecki utrzymuje trzy drogi powiatowe, mające związek z Węgami, Szlązkiem i powiatem Bialskim, a drogi te ponieważ prowadzą brzegami rzeki Soły i Koszarawy, a następnie górami karpackimi i z tego powodu są bardzo kosztowne, przenoszą siły podatkowe jednego powiatu.

Dlatego podpisani powołując się na uchwałę Wys. Sejmu z dnia 22. marca 1899 zapytują podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd jest skłonny drogę „Pietrasina“ zwaną od gościńca karpackiego na Szląsk do Jabłonkowa prowadzącą — mającą przestrzeń około 5 kilometrów — a tylko w celach strategicznych budowaną — za drogę państwową uznać — lub też kosztem skarbu państwa do utrzymania tejże drogi się przyczynić

Lwów, d. 23. października 1903.

Interpelant:
W. Szwed.

Kramarczyk, Wilezkiewicz, L. Cieński, Stojalowski, Barabasz, Stapiński, Szponder, Krempa, Szajer, Potoczek, Korol, Oleśnicki, Staruch, Bohaczewski.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

posła Witosławskiego i towarzyszy w sprawie założenia seminarium nauczycielskiego w Kołomyi.

Zważywszy, że w całym kraju są tylko trzy seminaria żeńskie;

zważywszy, że w szkołach ludowych pracuje 1.581 nienkwalifikowanych sił nauczycielskich żeńskich głównie z tego powodu, że ilość seminariów żeńskich jest tak mała, a istniejące trzy seminaria tylko ograniczoną ilość uczenie przyjąć mogą;

zważywszy, że w całej połaci kraju od Lwowa ku południowi, aż do granic kraju nie ma seminarium nauczycielskiego żeńskiego;

zważywszy, że dla mieszkańców tej części kraju wysyłanie córek do seminariów żeńskich we Lwowie, Przemyślu lub Krakowie połączone jest znacznymi kosztami

zważywszy, że w okręgu szkolnym kołomyjskim uczęszcza na naukę codzienną 5.343, a na naukę dopełniającą 668 dziewcząt, a w najbliższych sąsiednich okręgach w horodeńskim 2.016 na naukę codzienną, a 502 na naukę dopełniającą, w sniatyńskim 2.016 na naukę codzienną, a 333 na naukę dopełniającą, w kossowskim 2.200 na naukę codzienną, a 389 na naukę dopełniającą, więc razem w tych czterech okręgach uczęszcza 10.227 dziewcząt na naukę codzienną a 1.829 na naukę dopełniającą, a z tej znacznej liczby uczennice znalazłoby się aż nadto wiele takich, któreby się chciały poświęcić zawodowi nauczycielskiemu, frekwencya zatem seminarium nauczycielskiego żeńskiego byłaby zapewnioną.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. aby przystąpił jak najrychlej do założenia seminarium nauczycielskiego żeńskiego w Kołomyi.

Wnioskodawca:
Witosławski w. r.

Bojko, Jabłoński, Maiss, Kramarczyk, Włodek, Krempa, Wiśniewski, Małachowski, Michalski, Ochrymowicz, Romanowicz, Vayhinger, Wurst, Piniński, Sękowski, Brykczyński, L. Cieński, Teodorowicz, Wilezkiewicz, Potoczek, Korol, Szwed, Mogilnicki, M. Urbański, Kępiński Trzecieski, Huza, Kozłowski, Jahl, Bednarski, Rutowski, Maryewski, Stapiński, Krzysztofowicz, M. Torosiewicz, A. Jędrzejowicz, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Mazikiewicz, Schätzel, Bohaczewski, Abrahamowicz, Z. Skrzy

ski, Cielecki, T. Cieński, Tarnawski, Gnoński, ks Fijałek, Rayski, Oleśnicki.

W n i o s e k.

posła Witosławskiego i towarzyszy w sprawie zastąpienia rampy kolejowej obok stacji kolejowej Kołomyja przejazdem górą ponad torami kolejowymi.

Przy budowie kolei żelaznej Lwów-Czerniowce urządzono przy skrzyżowaniu się kolei tej z gościńcem państwowym prowadzącym z Kołomyi do Horodenki przejazd w poziomie szyn przed samym wjazdem do stacji Kołomyja, przez co utworzoną została stała przeszkoda w ruchu kołowym na pomienionym gościńcu.

Przeszkoda ta z biegiem czasu przy ciągłym i stałym wzroście ruchu kolejowego z jednej strony oraz frekwencyi kołowej na gościńcu z drugiej strony, spotęgowała się w ten sposób, że stała się dziś prawdziwą plagą tak dla miasta Kołomyi jak i okolicznych miejscowości, zwłaszcza, że w kierunku Stanisławowa t. j. właśnie w miejscu, gdzie wspomniane skrzyżowanie toru z gościńcem istnieje — odbywa się ciągle przesuwanie wozów kolejowych przy zestawianiu pociągów odchodzących z Kołomyi w pięciu kierunkach, a mianowicie do Lwowa, Czerniowiec, Delatyna, Zaleszczyk i Szeparowiec względnie Peczenizyna.

Skutkiem tego rampa na powyższym skrzyżowaniu gościńca przez kolej zamknięta jest niejednokrotnie całymi godzinami tamując cały bardzo ożywiony ruch kołowy i pieszy z miasta i do miasta, co powoduje bardzo znaczne szkody tak dla miejscowej ludności jak i przyjezdnych wskutek straty czasu.

Nadto stanowi istnienie rampy tej tuż przy stacji na terytorium miejskiem ciągle niebezpieczeństwo dla życia ludzkiego.

Od całego szeregu lat, tak Reprezentacya miasta jak i powiatu kołomyjskiego

czyni usilne starania u Zarządu c. k. kolei państwowych w tym kierunku, aby wspomniany przejazd w poziomie szyn zastąpiony został przejazdem górą ponad torami kolejowymi.

W ostatnich czasach, a mianowicie w r. 1897, 1898 i 1899, ponowiono żądanie to ze strony wszystkich interesowanych czynników kilkakrotnie, a to tak przy sposobności budowy kolei lokalnej Delatyn-Kołomyja-Stefanówka, jak i przy sposobności rozszerzenia urządzeń stacyjnych w Kołomyi, jak dotąd jednak mimo poparcia słuszných a uzasadnionych żądań tak przez reprezentantów Wydziału krajowego jak i wojskowości — która ma liczny garnizon w Kołomyi — bezskutecznie i konieczna potrzeba nie zostaje uwzględnioną.

Zważywszy powyższy stan rzeczy jak niemniej i w interesie bezpieczeństwa publicznego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził jak najspieszniejsze zniesienie przejazdu w poziomie szyn kolei Lwów-Czerniowce istniejącego przy skrzyżowaniu się kolei tej z gościńcem państwowym Kołomyja-Horodenka i zastąpienie go osobnym przejazdem górą ponad torami kolejowymi w myśl wielokrotnych żądań Reprezentacyi miasta Kołomyi i tamtejszego powiatu.

We Lwowie, d. 28. października 1903.

Wnioskodawca:
Witosławski w r.

Tomaszewski, Michalski, Ohrymowicz, Wiśniewski, Bednarski, Jahl, Buynowski, Merunowicz, Maiss, Moysa, Theodorowicz, Rayski, Korol, Schätzel, Szwed, Włodek, Tarnawski, Stapiński, Bojko, Maryewski, Krempa.

Sekretarz Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do wysokiego Rządu krajowego.

W zarządzie c. k. Starostwa w Kołomyi dale się zauważyć w ostatnich latach pewien zwrot, który bardzo niekorzystnie odbije się na ludności kołomyjskiego powiatu.

Szczególnie daje się zauważyć jawne nadużywanie znanego antikonstytucyjnego t. z. Prügelpatentu t. j. rozporządzenia cesarskiego z dnia 20. kwietnia 1854 r. l. 96 D. p. p.

Najpoważniejszych włóścian zasądza się na podstawie jakiegokolwiek doniesienia wójtowskiego na 8-dniowe a nieraz i dłuższe kary aresztu i zamyka im się wszelka droga rekursu stereotypowem: „rekursu niema, idź do aresztu“.

Faktów takich za ostatnie lata były setki — a lud znosi milcząco to barbarzyńskie postępowanie, co jeszcze więcej zachęca panów urzędników starostwa do nadużyć.

Podajemy tu tylko kilka faktów z tej praktyk i sprzeciwiającej się ustawom panów urzędników kołomyjskiego starostwa.

Przedewszystkiem przypominamy o tej oczywistej zbrodni nadużycia władzy urzędowej, jakiej dopuściło się c. k. Starostwo w Kołomyi zasądzając bezprawnie i nieodwołalnie Onufrego Wycbawaniuka i innych członków gminy, samych starszych i poważnych ludzi, o czem była mowa w jednej niedawno wniesionej interpelacyi.

Dnia 26. listopada 1902 r. wydał urzędnik Starostwa w Kołomyi Biliński wyrok, którym zasądził Teodora Wyszywaniuka, radnego z Słobódki leśnej, człowieka prawie 70 letniego na karę 8 dni aresztu za przekroczenie z §. 12. wyżej wymienionego rozporządzenia cesarskiego.

Rzecz miała się tak, że pewnej niedzieli po służbie bożej wójt w Słobódce leśnej skończył ogłaszać ludziom zebranych koło cerkwi swoje rozporządzenia, przystąpił do

niego Teodor Wyszywaniuk i zapytał go czy już skończył swoje urzędowanie. Kiedy wójt to potwierdził, zapytał go Wyszywaniuk, jak to może być, ażeby w budżecie gminnym wstawionych zostało 100 zł. na utrzymanie warty wiejskiej — a mimo tego wartę tę odbywają po kolei sami członkowie gminy. Wójt na to: To ty mówisz, że ja kradł; i zaskarżył Wyszywaniuka za obrazę swojego majestatu do Starostwa. Przy rozprawie dopuścił p. Biliński samych tylko świadków obciążających. Ołeksie Babyniukowi Iwana, co zeznawał dosyć korzystnie dla obwinionego zarzucił, że on przez tegoż namówiony, świadków odwodowych nie dopuszczał, zasądził obwinionego na 8 dni — a gdy tenże zgłosił rekurs krzyknął: „rekusu niema“ — i kazał obwinionego odprowadzić do aresztu.

Postępowanie takie sprzeciwia się jednak przepisom §. 15. pow. rozp. — jest więc oczywistą zbrodnią nadużycia władzy urzędowej.

Pod wicsnę tego roku oskarżył przed c. k. sądem w Kołomyi Iwar Makureczuk wójt z Kamionek wielkich, Josyfa Kędziora za to, że nazywał go żydowskim Iwanikiem. Sąd uwolnił obwinionego. Wójt więc po kilku tygodniach doniósł o tym fackie do starostwa i to zasądziło Kędziora na 10 dni aresztu i 3 zł. kosztów. Naturalnie i tu rekursu niedopuszczono.

Posterunek żandarmeryi na Godach, koło Kołomyi wieździe już oddawna jawną wojnę z budnikiem kolejowym Fedoryszynem, a szczególnie z jego żoną Eudokią. Sprawa zaczęła się z przyczyny szkody polowej i od tego czasu obie strony wzajemnie się skarżą. Jednego dnia w maju napadł żandarm Antoni Stefal na Eudokię Fedoryszyn żądając z krzykiem, ażeby nie puszczała dzieci na ulicę i trzymała je w domu. Na to odpowiedziała Eudokia Fedoryszyn: „Nikt mi niema do rozkazu co do moich dzieci nawet żandarmerya!“ Posterunek żandarmeryi w Godach nie miał rzecz naturalna nie spiesniejszego do roboty, jak pismem de praes. z 18. maja 1903 l. p. Starostwa

11991/3 donieść do Starostwa, że Eudokia Fedoryszyn zachowywała się wobec postenfirera „frech und respectwidrig“ przedstawiając całą przygodę w dosyć jaskrawych barwach.

Praktykant Starostwa Kołomyjskiego Aleksander Padlewski przeprowadził więc na dniu 12. czerwca b. r. rozprawę, przesłuchał dwóch świadków, a to Szymona Rata i żandarma Stefala i zasądził obwinioną za przekroczenie z §. 12. a. wyżej wymienionego rozporządzenia cesarskiego na trzy dni aresztu, niedopuszczając rozumie się, zgodnego z §. 13. tego rozporządzenia żadnego rekursu. Ciekawem jednak w tej sprawie jest ot to.

W doniesieniu żandarmeryi jest powiedziane, że między innymi obwiniona miała powiedzieć, że ja was wszystkich każę zdegradować i że wywoływała publiczne zgorszenie. W dotyczącym rejestrze karnym Starostwa z dnia 12. czerwca 1903 powiedzianem jest w rubryce VI. dosłownie: „Żandarm Antoni Stefal zeznaje pod rygorem służbowej przysięgi, że z gwałtownością obwiniona wystąpiła przeciw niemu, gdy będąc w służbie upominał ją tylko niedając powodu wcale do tak gwałtownego wystąpienia ze strony obwinionej.

Jak widzimy nie potwierdził on zupełnie, ażeby obwiniona jemu degradacją groziła — lub ażeby wywalała ogólne zgorszenie. Przed zeznaniem Stefala umieszczone jest w tejże samej VI. rubryce zeznanie Szymona Rata, które naprowadzanej tu dosłownie: „Zeznaje, że obwiniona z gwałtownym krzykiem wystąpiła przeciw żandarmowi“ Między słowami „krzykiem“ a „wystąpiła dopisano innym atramentem albo i tym samym, lecz później i zaraz wyciśnięto bibułą słowa: „i obraźliwymi słowami“.

W rubryce VII. powiedziano, że wina obwinionej została udowodnioną zeznaniem świadków i doniesieniem żandarmeryi, cho-

ciaż powiedziano, świadek żandarm nie potwierdził tego co było w doniesieniu.

Eudokia Fedoryszyn odsiedziała karę, a czując się pokrzywdzoną wniosła na świadka Szymona Rata doniesienie do c. k. Sądu powiatowego w Kołomyi (U. IV. 1486/3) o fałszywe zeznanie przed władzą administracyjną (461 u. k.). Do rozprawy karnej, która odbyła się dnia 1. września 1903 zaprzeczył stanowczo Szymon Rat w Starostwie, że Eudokia Fedoryszyn użyła obrażających słów wobec żandarmeryi. Obronę Rata stwierdził jako świadek żandarm Stefal — obrońca Rata zwrócił uwagę sądu (co-protokołarnie stwierdzono) na to, że słowa karnego rejestru rubryka „VII-obraźliwymi słowami“ są oczywiście dopisane.

Tak więc wyszło na jaw bezspornie, że urzędnik Starostwa Padlewski, chociaż nie miał w zeznaniach Rata i Stefala dostatecznej przyczyny do zasądzenia obwinionej, mimo tego zasądził ją na 3 dni aresztu i dopiero oczywiście później przedkładając swój operat wskutek rek wizycy sądowi powiatowemu w Kołomyi dopisał na własną rękę słowa: „obraźliwymi słowami“, ażeby w ten sposób przed c. k. Sądem przecież jakoś usprawiedliwić swój drakoński wyrok i zgładzić w ten sposób swoje zblamowanie się. Ten przestępny wyrok karny Starostwa znachodzi się w aktach c. k. Sądu powiatowego w Kołomyi do l. U. IV. 1198 i 1748/3.

Lecz i na innych polach publicznego życia daje się niekorzystnie odczuwać system urzędowania teraźniejszego starosty Pawlikowskiego. Zeszłego roku zakazał on podczas tak zwanego „Siczowego Święta“ w Kołomyi pochodu publicznego towarzystwom Sicz, co jak było powszechnie wiadomem stało się za namową złego ducha kołomyjskiego Starostwa, ówczesnego komisarza Zurowskiego, którego jednak teraz w Kołomyi niema, bo za defraudację pieniędzy za karty łowieckie musiał porzucić administracyjną służbę państwową. Tego

roku nie robił starosta kołomyjski świętu siczowemu żadnych trudności, lecz za to wziął się do prześladowania niektórych Siczcy.

I tak zabronili pierwsze ogólne zbory tow. pożar. i gimnast. Siczcy w Zamulińcach, a to pod pretekstem, że może powstać pożar w lokalu zborów. Ponownie zwołanych publicznych ogólnych zborów na dzień 9. sierpnia tego Towarzystwa wprawdzie nie zabronił, lecz wysłał kilku żandarmów i nakazał im, ażeby niedopuszczali zaproszonych gości z sąsiednich wsi; tym nakazem wykazał się jeden z żandarmów przed przewodniczącym zborów. Tem postępowaniem dopuścił się kołomyjski starosta oczywiście naruszenia ustaw, bo na ogólnych publicznych zgromadzeniach wolno być każdemu obecnym a tem więcej ludziom zaproszonym.

Jeszcze na parę tygodni przed tem odbyły się ogólne zbory towarzystwa „Sicz“ w Siemakowcach, na których referowali Dr. Kuryło Tryłowski i znany ruski literat p. Osyp Szpytko. Żandarmerya zrobiła fałszywe doniesienie, że na tych zborach agitowano za strejkami i prawdopodobnie z tej przyczyny czynił starosta kołomyjski trudności ogólnemu zgromadzeniu w Zamulińcach. Co więcej właśnie przed kilkoma dniami rozpoczął starosta kołomyjski śledztwo z powodu tych siemakowieckich zborów. Mianowicie dnia 15/10 1903 wysłał on aż trzech żandarmów po kozzawego tej siczcy Mychajła Iluka Hryćka, a komisarz starostwa Buszyński przesłuchiwał go, czy agitowano na tych zborach za strejkami, a dalej, czy „Sicz“ używa przy ćwiczeniach strzelb i szabel. Wypływa z tego, że c. k. Starostwo w Kołomyi uważa „Sicze“ wprost za jakiś „rząd narodowy“, który ma przygotowywać rebelię. Tegoż dnia przesłuchiwało jeszcze kilku innych świadków i starano się z nich koniecznie wydusić zeznanie, że Dr. Tryłowski namawiał na tych zborach ludzi, ażeby nie szli do panów robić niżej, jak za 1 zł. Przesłuchi-

wanie odbywało się w obecności żandarma, który prawdopodobnie był autorem wspomnianej fałszywej denuncyacji, a Iwan Danyszeńko Octafia z Haniowa (przysiółka Siemiakowice) zaprzeczył w oczy żandarmowi, jakoby to on mówił jemu (żandarmowi) te bajki o Drze Tryłowskim, strejku i 1 zlr.

Lecz wynalazczość starosty Pawlikowskiego okazała się szczególnie przy następującej sposobności: Na dzień 15 sierpnia zwołało kołomyjskie Towarzystwo „Narodnych Spilok“ publiczne zbory do pawilonu miejskiego ogrodu z następującym porządkiem dziennym: 1) otwarcie zgromadzenia i wybór prezydium, 2) omówienie praktycznych pytań z prawa cywilnego, 3) omówienie praktycznych pytań z prawa karnego, 4) wykład z ruskiej historii, 5) sprawy towarzystw szerzących oświatę i towarzystw straży pożarnych i wydawnictw popularnych, 6) sprawy pożarne. Zborów tych zakazywał starosta Pawlikowski motywując swój zakaz tem, że tego dnia miał odbyć się w Kołomyi łaciński odpust i że „jakieś nieogłędne przemówienie lub zachowanie uczestników wiecu może podrażnić uczucia religijne zgromadzonej na odpuszcie ludności i spowodować nieobliczone i zgubne następstwa. Gdy powyższe towarzystwo zwołało na ten sam dzień zwyczajne zgromadzenie swoich członków — p. Pawlikowski zakazał i tego zgromadzenia przepisawszy dosłownie motywy poprzedniego zakazu.

Oba te zakazy są jawnym naruszeniem ustawy i kolidują w jaskrawy sposób z orzeczeniami trybunału państwowego — jak np. z orzeczeniami z dnia 30 kwietnia 1875/78 — i z dnia 11 lipca 1881/241. Wydział towarzystwa „Narodnych Spilok“ wniósł więc z tej przyczyny rekursy do wysokiego ck. Namiestnictwa.

Oczywista rzecz, że gdyby kołomyjskie starostwo zwróciło całą swoją uwagę głównie na takie „niebezpieczne“ instytucje, jak „Sicze“ i „Narodne Spółki“

a swoich urzędników zatrudnia głównie wydawaniem wyroków administracyjno-karnych na ludzi, co mieliby dopuścić się obrazy wójtowskiego lub starościńskiego majestatu, to rozumie się samo przez się, że nie ma ono dosyć czasu zajmować się innemi, ważniejszymi dla ludności sprawami. I tak znaną jest rzeczą, że wielu wójtów kołomyjskiego powiatu w haniebnym sposobie okrada gminy i znęca się nad ludnością, a tymczasem nie można w żaden sposób doprosić się interwencji starostwa. I tak np. taki wójt Marcinowski z Ceniowa okrada gminę na każdym kroku, lecz p. Pawlikowski stoi za nim, jak za rodzonym synem, no boż przecież obaj zasiadają w komitecie budowy rzym. kat. kościoła w Ceniowie. Drugi wójt Stefan Andrejczuk z Werbiza wyż. okradał także aż do niedawna gminę w niemożliwy sposób a swoje złodziejskie manipulacje wykonywał w ten sposób, że inne (mniejsze) pożyczki wpisywał w uchwałę budżetową gminną a zupełnie inne (większe) wpisywał do odpisu tej uchwały, który przekładał radzie powiatowej. Wedle tych wyższych cyfr pobierał on więc pieniądze z urzędu podatkowego i w ten sposób dopuszczał się tysięcy defraudacyj. Dopiero niedawno usunięto go z urzędu, lecz jego złodziejstwa ujdą mu zdaje się bezkarnie tak jak u nas takie złodziejstwa kładzie się zawsze na karb tego, że „wójt nie umie prowadzić rachunków“. A trzeba wiedzieć, że jak przyszła komisya odbierać od niego księgi urzędowe — to on powydzierał kartki z dziennika kasowego i pochował w rękawy — a gdy i to u niego znaleziono w obecności nadkomisarza str. Bartoszewskiego podarł je w kawałeczki i rzucił na ziemię. Te podarte kawałeczki zabrał ze sobą lustrator powiatowy Sysak. Sprawę oddano do sądu karnego i pomimo bardzo dobrych i dokładnych dochodzeń trudno zorientować się w tych strasznie pogmatwanych szachrajstwach Andrejczuka, tem więcej, że lustrator Sysak zamiast pomocy stara się defraudacją pokryć, i pod różnymi pozami uchyla się od

przedłożenia tych wydartych i podartych kartek z dziennika kasowego.

Oczywistą jest rzeczą, że jak z jednej strony żaden urzędnik sądowy jako niefachowy nie może w takich sprawach zorientować się, tak z drugiej strony nie można w żaden sposób dalszych dochodzeń oddawać powiatowemu lustratorowi Sysakowi, ani żadnemu innemu urzędnikowi Wydziału powiatowego bo tenże całemi latami tolerował nadużycia Andryjczuka, który znowu ze swej strony zawsze szedł politykom Wydziału powiatowego na rękę.

Tylko bezstronny specjalista rachunkowy z Wydziału krajowego mógł by tu dać radę i wysledzić drogi i sposoby jakich używał Andrejczuk przy okradaniu gminy. Zauważa się wkońcu, że dopuszczał się on także wielkich sprzeniewierzeń, przy zarządzie lasem gminnym i przy budowie szkoły. Drugim takim kwiatkiem w ogrodzie p. Pawlikowskiego jest Antoni Fedunek, wójt z Konicza pod Kołomyją. Ten poprostu gospodaruje w tej wsi jak krwiożerze zwierzę i chociaż wójtem został niedawno już pobit dziesiątki ludzi, a kto mu się tylko nie podoba zamyka do aresztu, a przy zamykaniu i wypuszczaniu wymierza policzki i okłada kijami. Dotychczas wszystkie te zbrodnie uchodzą mu bezkarnie, przeciwnie cieszy się nawet sympatją c. k. Starostwa, prawdopodobnie dla tego, że jest jawnym wrogiem towarzystwa Siczy i chociaż już przed kikoma miesiącami Starostwo odesłało na jego ręce statuty tego Towarzystwa nie chce on doręczyć ich założycielom. Lecz najpiękniejszym okazem jaki rozwinął się pod samym bokiem Pawlikowskiego jest Nykoła Mełnyczuk, wójt gminy Piadyki z pod Kołomyi

Ten jest wielkim przyjacielem dziedzica ks. Puzyny i spełnia rolę jego nadwornego pacholka. Każdego, kto winien p. Puzynie pieniądze, bierze za włosy i tak trzymając ciągnie (literalnie) do dworu. Oto kilka przykładów jego urzędowania.

Przedewszystkiem naprowadzamy wypadek, który miał miejsce wprawdzie dawnie lecz doszedł dopiero aż teraz do naszej wiadomości.

W grudniu 1901 roku i w pierwszych dniach stycznia 1902 roku zdarzyło się w Piadykach kilka kradzieży a podejrzenie o spełnienie ich rzucono między innymi na Iwana Czerwińskiego Petra.

Dnia 13. stycznia 1902 aresztowano go i przeprowadzono do karczmy Dawida Gangberga, gdzie wójt Mikołaj Melnyczuk, związał mu ręce drutem i zwój drutu postawił mu na głowę a okutą laską szturknął i przebił mu twarz. Tak związanego zaprowadzono do aresztu gminnego a po kilku godzinach przyszedł wójt z policyantem Dmytrem Hnatiukiem i wartownikiem Hryćkiem Palijem i rozpoczęli tortury. Najprzód sam wójt dusił go zamykając mu gwałtownie palcami usta, a potem wartownik włożył grubą laskę głęboko pomiędzy palec Czerwińskiego i silnie ścisnął końce palców, wywołując tem straszliwy ból. Potem sam wójt powtarzał tę operację a przytem wykręcał palec tak, że wskazujący palec lewej ręki zupełnie wykręcił. Wreszcie przywołał on przysiężnego, kazał związać im ręce w tył i rzucić na ziemię, poczem wójt trzymał głowę Czerwińskiego między nogami a tamei drudzy męczyli go dalej weiskając palęk między palec i ścisnąjąc razem ich końce.

Ból był tak straszny, że Czerwińskiemu puściła się z krzyku krew ustami i nosem. Pomimo tego nie przyznawał się Czerwiński do żadnej z winy. Nareszcie rozwiązano mu ręce i znowu zamknięto, a w jakiś czas potem przyprowadzono dalszych podejrzanych Nykołę Bagaja Mychajła, Wasyla Bagaja Mychajła i Michajła Szewczuka, Wasyla i Stefana Czerwińskiego Andrija. Wszyscy ani przyznali się do kradzieży a wójt wtedy złapał Stefana Czerwińskiego Piotra za gardło i trącił nim do szafy tak, że aż gódcz nabiegł mu na czole. Wtedy i on przyznał się do kradzieży.

Dnia 14. stycznia rano przyszedł żandarm i wypytywał aresztowanych o dotyczące kradzieże. Wtedy to wójt kazał Michajłowi Szewczykowi i Mikole Bagajowi, ażeby oni dali Stefanowi Czerwińskiemu po trzy razy w twarz, co oni rzeczywiście zrobili.

Gdy ludzie wychodzili już z cerkwi (a był to ruski Nowy Rok), zatrzymał ich wójt przed cerkwią i Stefana Czerwińskiego Petra, Nykoła Bagaja, Michała Szewczuka i dwu dodatkowo aresztowanych Teodora Huculaka i Iwana Andrusiaka, wyprowadził przed ludzi. Pierwszemu z nich nałożył na szyję zwój drutu, w jedną rękę dał garnuszek a pod pachę włożył beczułkę od piwa. Szezołki pochodzące z kradzieży powkładał do dziubenki (terby). Ludziom, a było ich z tysiąc z trzech gmin, kazał się patrzeć, co to będzie.

Postawił więc beczułkę na ziemi i kazał Stefauowi Czerwińskiemu Piotra, ażeby udawał, że nibyto on nalewa piwo z beczułki i ażeby częstował towarzyszy, a im kazał wzajemnie czyścić sobie buty. Potem kazał zaprowadzić wszystkich napowrót do aresztu, sam poszedł na obiad a wróciwszy kazał Stefana Czerwińskiego Piotra skuć z Michałem Szewczukiem i zaprowadzić ich i Mikołaja Bagaja tegoż dnia 14. stycznia do więzienia kołomyjskiego sądu. Tutaj dnia 15. stycznia przesłuchał ich sędzia śledczy i puścił do domu.

Zauważa się, że areszt gminny był całkiem nieopalony i że Stefan Czerwiński Piotra miał na sobie tylko keptar i serdak. Dalej, że aresztowanym nie dawano zupełnie jeść i tak, że Stefan Czerwiński Piotra jak jadł w niedzielę dnia 12. stycznia, to aż 15. w Kołomyjskim areszcie (więzieniu) dano mu kawałek chleba, którego jednak nie miał on już siły zjeść wskutek osłabienia.

W skutek pobicia i przeziębienia leżał on chory 2 miesiące, Na świadków widowską przed cerkwią powołuje się Wasyla Ostafijezuka Oleksy, Hafiję Ostafijezuk żonę

Michasia, Paraškę Bilaniuk żonę Jakóba i Ołeksę Palija. Oto tylko jeden obrazek długoletniego wójtowania Nykoły Melnyczuka.

Takich przykładów znalazłoby się bardzo wiele i po prostu pojąć trudno, że lud w Piadykach z takim spokojem znosi te jawne rozboje.

Lecz cóż, niejedno już doświadczenie, nauczyło go, że Melnyczuk ma szerokie plecy i że jemu niemożę nie stać się.

I rzeczywiście ma on na każde zawołanie pomoc c. k. Starostwa, które wszelką niesubordynacyę względem niego surowo karze. I tak np. miał on złość na Ołeksę Germaniuka Dmytra po prostu tylko dla tego, że na jego wezwanie nie jawił się w kancelaryi gminnej. Nie myśląc długo zaskarżył on go do Starostwa, jakoby Germaniuk stawiał się do niego w niebezpieczny sposób, a tu dnia 16. sierpnia 1902 praktykant konceptowy Biliński spisał króki protokół, krzyknął: „Masz 10 dob bez rekursu“ i kazał go w tej chwili zamknąć.

Tego samego, czy jakiegoś innego Ołeksę Germaniuka, gdy pokłócił się z karcmarzem kazał przywiązać do drabiny i zanieść do aresztu, gdzie go całą dobę przetrzymano.

Gdy Wasyl Skorodij miał jeszcze odrobić kilkanaście dni we dworze wójt Melnyczuk zabrał mu dwa serdaki i zaniósł ich do dworu, a jego samego także wiodąc za czuprynę do dworu zaciągnął.

Mychajła Tkaczuka Iwana także bezprawnie aresztował a w areszcie gniółł go kolanami po piersiach i w inny sposób znęcał się. Krzyk męczzonego słyszeli Ołeksza Germaniuk Dmytra i Stefan Germaniuk Dmytra.

A oto jeden z ostatnich czynów bohaterkich tego zioczyńcy, protegowanego jawnie przez c. k. Starostwo i Radę powiatową: „Rządca“ kniazia Puzyny w Piadykach, Hołubasz nie chciał dać Antoniemu

Cholewińskiemu 112 snepów zboża, jakie jemu należały się z tytułu spółki roboczej na pańskim łanie. Cholewiński zdał się na wójta, którego w tym celu zawołano do dworskiej kancelaryi. Był tam oprócz Hałubasza także jeszcze Kazimierz Siwicki, syn dziedzica z Ceniowa, który w nieobecności kniazia Puzyny dogląda gospodarstwa. Wójt Melnyczuk zamknął drzwi kancelaryi na klucz, i z krzykiem: „Złodzieju ty chcesz strejkować, robisz bunt we wsi, rzucił się na Cholewińskiego, uderzył go ręką w twarz rzucił na sofkę tam stojącą i gniółł go kołanami i bił wiele chciał. Nie pomogły przedstawienia Sinickiego: „Wójcie eo robicie, będzie źle dajcie pokój“.

A gdy już dobrze nabił, kazał jeszcze Cholewińskiemu pocałować „rządęcę“ w rękę. Cholewiński udał się potem do kancelaryi adwokata dr. Trylowskiego i wniósł doniesienie do prokuratury państwa o zbrodnię z §. 93 u. k. O tym fackie opowiadał on sam nie tylko swemu adwokatowi lecz i innym ludziom, jak np. Iwanowi Kawalczukowi, budnikowi kolejowemu w Piadykach i Andrzejowi Czerwińskiemu w tejże wsi. Im—a także Dr. Trylowskemu i personalowi jego kancelaryi opowiadałem później i to, że wójt go chce wszelkimi siłami „zagodzić“ i namawiał go, ażeby zeznał w śledztwie V. d. 742/3 nieprawdę a mianowicie, że wójt go ani nie zamykał w dworskiej kancelaryi ani nie bił.

Za to obiecał mu wójt zwrócić poniesione koszta. I rzeczywiście Cholewiński dał się namówić i przesłuchany w Sądzie zeznał nieprawdę i swoje doniesienie odwołał a niestety i inteligentny człowiek, bo Kazimierz Siwicki dał się użyć do pokrycia tej zbrodni i zeznał w śledztwie fałszywie bo na korzyść wójta — oto jak postępuje i jakich sztuczek używa jedna ze starościńskich podpór w powiecie kołomyjskim.

Dla charakterystyki w jaki sposób załatwia się w starostwie kołomyjskiem sprawy dotyczące włościaństwa, jeżeli tylko w grę wchodzi także i dziedzic podajemy następujące fakta.

Dnia 15 września b. r. odbywała się w starostwie kołomyjskiem licytacja polowania gminnego z Kułaczkowiec, które dotychczas tylko za 7 K (nad 5.000 morgów) dzierżawił dziedzic z Trofanówki Kajetan Agopsowicz.

Do licytacji stanął tenże, jakiś paucik który nawet wadyum nie złożył (oczywiście był on przedstawiony), Antin Matejezuk wójt gminy Kułaczkowiec, Semen Karalasz i Stanisław Sajewicz.

Tyeh trzech ostatnich nie dopuścił urzędujący urzędnik starostwa Bartoszewski zupełnie do licytacji i utrzymując, że muszą przedewszystkiem postarać się o kartę na broń (Waffenpass) — tak więc utrzymał się przy licytacji ponownie Kajetan Agopsowicz dając za polowanie na tym kolosalnym obszarze aż 35 K. Wprawdzie poszkodowani wnieśli rekurs — lecz jak wiemy w Galicyi, dobrze, żeby taki rekurs po roku załatwiono, a tymczasem p. Agopsowicz poluje bez żenady i dalej.

Podpisani zapytują więc Wysoki Rząd krajowy:

1) Czy jest mu znanem tego rodzaju postępowanie ek. Starostwa w Kołomyi — a szczególnie oczywiście sprzeciwiające się konstytucyi nadużywanie rozp. ces. z dnia 20. kwietnia 1854 l. 96 Dpp.?

2) Czy jest mu wiadomem, że niektórzy urzędnicy tego Starostwa dopuszczają się po prostu nadużycia władzy urzędowej przy wykonywaniu tego rozporządzenia, tak, jak nieprawne odbieranie właścicielom możliwości rekursu od swoich wyroków karnych i czy zamyśla ich odpowiednio ukarać w drodze dyscyplinarnej?

3) Czy zamyśla o zbrodniach, których dopuściły się rozmaite, w powyższej interpelacji naprowadzone osoby, powiadomić ek. Nadprokuratorę państwową i czy zamyśla poczynić kroki, ażeby wójtów, którzy w tak haniebnym sposobie nadużywają swojej władzy i po zwierzęcemu znęcają się nad ludnością, usunąć od urzędowania.

W końcu zapytujemy Wysoki Wydział krajowy, czy raczy jako władza dyscyplinarna wglądać w urzędowanie powyżej naprowadzonych wójtów, a szczególnie wysłać fachowego urzędnika, ażeby przeprowadził szkontro ksiąg urzędowych, prowadzonych przez suspendowanego wójta Stefana Andrijczuka w Wierbiążu górnym; w ten sposób przyszedł z pomocą sądowemu śledztwu, które wobec niezwyklej przebiegłości, z jaką Adrejczuk prowadził swoje defraudacye może wypaść zupełnie bez wszelkiego rezultatu.

Oleśnicki
interpelant

Ochrymowicz, Mazikiewicz, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Huryk, Korol, Stapiński, Bojko, Krempla, Włorek, Barwiński, Glidziuk, Dr. Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. komisarzowi rządowemu, a pierwsze czytanie wniosków umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie nadania nowozbudowanemu szpitalowi w Tarnobrzegu charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego sprawozdania komisji sanitarnej.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz i stawia formalny wniosek na przystąpienie do drugiego czytania tego sprawozdania bez odsyłania do komisji. Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek formalny p. Stanisława Jędrzejowicza.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączoną ustawę:

USTAWA

nadająca szpitalowi w Tarnobrzegu charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Szpital w Tarnobrzegu zostaje uznany za powszechny i publiczny.

Art. II.

Komitet szpitalny składać się ma:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z prezesa Rady powiatowej w Tarnobrzegu, lub jego zastępcy;
- c) z delegata Rady powiatowej;
- d) z dyrektora szpitala.

Art. III.

W przyszłości połowę kosztów budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu szpitalnego, tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części ponosić będzie powiat tarnobrzezski.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania

bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Jordanowa na dalszy pobór opłat gminnych od napojów spirytutowych piwa i miodu.

P. Pilat w zastępstwie sprawozdawcy p. Wereszczyńskiego odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

USTAWA

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Jordanów powiatu Myślenice na dalszy pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Jordanów powiatu Myślenice zezwala się na dalszy pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu w wysokości i granicach oznaczonych ustawą z dnia 28 listopada 1892 dz. u. kr. Nr. 85 i pod warunkami we wspomnianej ustawie podanymi, aż do końca roku 1910.

Art. II.

Od opłat tych wolną ma być wódka we wszystkich wypadkach, w których ona wolną jest od państwowego podatku konsumcyjnego w myśl §. 6 ustawy z 20 czerwca 1888 w brzmieniu ces. rozp. z 17 lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120.

Art. III.

Dzierżawa opłat niniejszych ma być połączoną z dzierżawą prawa propinacyi

w Jordanowie, a to za poprzedniem porozumieniem się gminy z c. k. Dyrekcją galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyjnego w Jordanowie.

Art. IV.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy

projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy generalnej nad sprawozdaniami komisji budżetowej o budżetach krajowych na lata 1903 i 1904.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Baworowski.

Przemawia p. Dzieduszycki Wojciech.

Przemawia p. komisarz rządowy Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Wilezkiewicz.

Przemawia p. Górski.

Marszałek oświadcza, że przerywa posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 3 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 28. października 1903.

Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 25 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy generalnej nad sprawozdaniami komisji budżetowej o budżetach krajowych na lata 1903 i 1904.

Przemawia p. Skałkowski i stawia następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby zbadał kwestyę pozyskania dla funduszu krajowego nowych źródeł dochodu po roku 1910 z opłat za prawo wyszynku i detajlicznej sprzedaży napojów spirytusowych.

Wynik tych badań, ewentualnie projekt ustawy względem zaprowadzenia opłat krajowych od wykonywania przemysłu szyn-

karskiego, przedłoży Wydział krajowy na jednej z najbliższych sesyj sejmowych.

Przemawia p. Rutowski.

Podczas przemówienia p. Rutowskiego, obejmuje przewodnictwo obrad zastępca Marszałka krajowego J. E. Metropolita Szeptycki.

Przemawia dalej p. Rutowski.

P. Vivien prosi o głos w sprawie formalnej.

Zastępca Marszałka krajowego JE. ks. Metropolita Szeptycki oświadcza, że p. M. Urbański zażądał poprzednio głosu w sprawie formalnej udziela mu przeto głosu.

P. Mieczysław Urbański wnosi zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwała bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej.

P. Vivien zrzeka się głosu.

Zastępca Marszałka krajowego oznajmia, że zapisani są do głosu za wnioskami komisji budżetowej pp. Rotter, Milewski, Paszkowski, Leo i St. Jędrzejowicz; a przeciw wnioskowi komisji pp. Mogilnicki, Korol, Huryk, Oleśnicki, Barwiński, Ostapczuk, wzywa przeto zapisanych do głosu mowców do wyboru mowców generalnych.

P. Oleśnicki oznajmia, że mową generalnym przeciw wnioskowi komisji wybrany został p. Mogilnicki.

P. Leo oświadcza, że mową generalnym za wnioskami komisji wybrany został p. Milewski.

Przemawia generalny mowca przeciw wnioskowi komisji budżetowej p. Mogilnicki.

Przemawia mowca generalny za wnioskami komisji budżetowej p. Milewski.

Podczas przemówienia p. Milewskiego obejmuje napowrót przewodnictwo obrad Marszałek krajowy.

Przemawia generalny sprawozdawca p. D. Abrahamowicz.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania nagłych wniosków.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Wniosek nagły.

Mazikiewicza i tow. w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi dla 14 pogorzalców gminy Hrebenne, powiatu rawskiego.

Dnia 9, października 1903, wybuchł w gminie Hrebenne, powiatu rawskiego pożar straszny, który w jednej chwili zniszczył zupełnie 14 gospodarzy wiejskich, a szkoda wynosi około 25.000 K. Pogorzalecy stracili chatę, odzież, zboże i wszelkie inne środki do życia i zaziera im w oczy śmierć głodowa, bo przeszło 100 ludzi zostało na zimę bez dachu i chleba.

Dlatego niżej podpisani proszą: Wysoki Sejm raczy dla pogorzalców gminy Hrebenne 25.000 K tytułem zapomogi bezzwrotnej z funduszków krajowych udzielić.

Mazikiewicz
wnioskodawca.

Staruch, Bohaczewski, Oleśnicki, Brykczyński, Włodek, Ostapczuk, Bojko, Białoskórski, Krempa, Korol, Truskolaski, Wilezkiewicz, Szwed, Barabasz, Huryk.

Przemawia p. Mazikiewicz uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Nagły wniosek

posła Huryka i tow. w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi dla pogorzalców gminy Rybne powiat Stanisławów.

Dnia 2. b. m. wybuchł w gminie Rybne powiat Stanisławów pożar, w krótkim czasie zniszczył 13 zagród wiejskich, z których z powodu nieobecności gospodarzy nie zostało uratowane; z tej przyczyny podpisani proszą: Wysoki Sejm raczy dla pogorzalców gminy Rybne 600 K tytułem bezzwrotnej zapomogi z funduszków krajowych udzielić.

Huryk
wnioskodawca.

Ostapczuk, Bohaczewski, Kramarczyk, Szwed, Dr. Mogilnicki, Krempa, Oleśnicki, Szponder, Wilezkiewicz, Szajer, Korol, Barabasz, Mazikiewicz, Staruch.

Przemawia p. Huryk uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy nagłość wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Marszałek oznajmia, że od jutra ma zamiar idąc za życzeniem grona posłów zaczynać posiedzenia o godzinie 9 rano, a przerywać o 2 po południu.

Marszałek zamyka posiedzenie oznaczając następne na dzień 29. października 1903, godzinę 9 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 59 w nocy.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

45. posiedzenia, I. sesji, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 29. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 10 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 124.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego trzeciego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czterdziestego czwartego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzania.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 29. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls: 3568, 3569, 3581, 3588.

Komisji gminnej Ls: 3566, 3570, 3585.

Komisji administracyjnej Ls: 3584, 3587.

Komisji prawnej Ls: 3586.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls: 3582.

Komisji przemysłowej Ls: 3565.

Komisji dla ustawy o biurach pracy Ls: 3575—3579, 3593—3595.

Komisji dla reformy wyborczej Ls: 3571—3574, 3583, 3596, 3597.

Po odczytaniu petycji Ls. 3565 Robotników w Przemyśle o założenie sądu przemysłowego w Przemyśle, przemawia p. Tarnawski popierając tę petycję i wnosząc na odesłanie jej do Wydziału krajowego do możliwego uwzględnienia.

Marszałek oświadcza, że tak postawionego wniosku nie może poddać pod uchwałę Izby obecnie, gdyż wniosek ten rozstrzyga już merytorycznie sprawę.

P. Tarnawski wnosi skutek tego na odesłanie tej petycji do Wydziału krajowego jako komisji.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3581 Pogorzaleców gminy Gorzyce p. Tarnobrzeg o zapomogę, przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj i wniosku.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Ponieważ Seminarya nauczycielskie męskie w miastach najbliżej Brzeżan położonych, Tarnopolu i Stanisławowie są już przepelnione uczniami, gdy seminaryum żeńskie we Lwowie również jest przepelnione, wskutek czego kształcenie się młodzieży na nauczycieli ludowych w tej części Galicyi wschodniej jest nader utrudnione, podczas gdy cały kraj, a zwłaszcza Galicya wschodnia ucezuwa wielki brak nauczycielstwa ludowego, przeto wnoszę:

Wysoki Sejm raczy wezwać c. k. Rząd o założenie Seminaryum męzkiego lub żeńskiego w Brzeżanach.

We Lwowie, dnia 29. października 1903.

Wnioskodawca:
Stanisław Schätzel.

Maiss, Maryewski, Mogilnicki, Kępiński, Jahl, Huza, Oleśnicki, Korol, Wurst, Bujnowski, Tarnawski, Vayhinger, Jabłoński, Agopsowicz.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego we Lwowie.

Podpisani niżej zapytują dlaczego Wysoki c. k. Rząd nie spieszy się z utworzeniem probostwa w Mikuszowicach powiat Biała pomimo, że gmina Mikuszowice od lat 20-tu bezustannie tego się domaga i jest wskazanem aby tamtejszą ekspozyturę prze-

istoczyć na probostwo gdyż jest to miejscowość, która liczy kilka tysięcy dusz i jeden ksiądz nie jest w stanie tejże ludności obsłużyć.

Lwów, dnia 20. października 1903.

Interpelant:
Kramarczyk w. r.

Szwed, Szponder, Potoczek, Barabasz, Mogilnicki, Staruch, Ostapczuk, Bujnowski, Maryewski, Huryk, Stapiński, Bojko, Włodek, Korol, Wilezkiewicz.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rady szkolnej krajowej.

Dochodzą nas od dłuższego czasu skargi ze strony włościan, że jest we Gdowie w powiecie Wielickim w szkole ludowej nauczycielka miejska pani Wiktorowa żona lekarza wojskowego we Lwowie, a teściowa córki rady Tokarskiego c. k. inspektora szkolnego, której nikt rady dać nie może. Nawet podobno c. k. Rada szkolna okręgowa ma mieć z nią prawdziwy krzyż pański — ale muszą być cicho . . .

Ma to być osoba 57 lat licząca, histeryczka — ma bić dzieci, wyzywać je i przeklinać, wydzierać im włosy a nauczycielstwu miejskiemu bardzo dokuczać.

Pani Wiktorowa była dotąd na urlopie a obecnie ma powrócić znowu do Gdowa od pierwszego listopada br.

Zapytujemy tedy c. k. Radę szkolną krajową:

Czy c. k. Rada szkolna krajowa wie o tem wszystkim i czyby nie była skłonna zbadać bezstronnie sprawę na miejscu i panią Wiktorową spensyonować i w tem sposób działwę szkolną nauczycieli i Radę szkolną Okręgową wielicką od jej historycznych kaprysów uwolnić?

Pani Wiktorowej nie stanie się przez to żadna krzywda, bo ma własną realność w Rozwadowie, duży dom i 20 morgów

gruntu, nadto meża lekarzem wojskowym we Lwowie.

Po co c. k. Rada szkolna krajowa peha na wieś tego rodzaju osoby, a nie zatrzyma sobie ich w mieście np. we Lwowie lub w Krakowie?

Lwów dnia 28. października 1903.

Interpelant:
St. Potoczek w. r.

Szwed, Szponder, Kramarczyk, Oleśnicki, Ostapezuk, Bohaczewski, Staruch, Barabas, Korol, Mazikiewicz, Ohrymowicz, Mogilnicki, Bojko, Krempla, Włodek, Stojalowski, Stapiński, Szajer, Skolyszewski.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu.

Wskutek rozporządzenia c. k. Namiestnictwa zarządzoną została częściowa regulacya rzeki Wisłoka na terytorium gminy Markuszowy w powiecie Strzyżowskim, a to przez urządzenie dwóch przekopów. Już przy odbytej w dniu 13. sierpnia rb. komisji dla wywłaszczenia gruntów pod przekop, zwracali mieszkańcy gmin Markuszów i Kozłówka tudzież odnośnie obszary dworskie uwagę komisji na tę okoliczność, że przez urządzenie projektowanych przekopów, gminy te i dwór Markuszowa odcieci zostaną od komunikacyi z drogą powiatową, stacją kolejową i kościołem, gdyż bród zniknie zupełnie, a wobec niestałych brzegów przekopu, promu przewozowego na tych przekopach urządzenie nie będzie można.

Gdy komisya zarzutów tych weale nie uwzględniła wniosły interesowane strony w dniu 21 sierpnia rb. zażalenie do c. k. Namiestnictwa tudzież prośbę aby wobec tej zaszłej okoliczności Wysoki Rząd obmyślał odpowiednie środki komunikacyjne.

Prośba ta dotychczas pozostała bez skutku, a gdy jeden przekop już jest na ukończeniu grozi mieszkańcom tych gmin to niebezpieczeństwo, że będą zupełnie odcięci od komunikacyi.

Dla tego podpisani zapytują c. k. Rząd, w jaki sposób zamierza załatwić prośbę gminy i obszaru dworskiego Markuszowy aby wobec przeprowadzonej tamże regulacyi Wisłoka, gminy te miały zapewnioną komunikacyę co jedynie przez wybudowanie mostu tamże stan zabezpieczyć można.

Lwów, 28 października 1903.

Stanisław Jędrzejowicz w. r.
Interpelant.

Zd. Skrzyński, Sękowski, Paszkowski, Płocki, A. Jędrzejowicz, Leo, W. L. Jaworski, Górski, Hupka, Cielecki, Schnell, A. Lubomirski, Struszkiewicz, Skrzyński, St. Tarnowski, M. Torosiewicz, Starzyński.

Interpelacya

posła Filipa Włodka i towarzyszy w sprawie uiewłaszczeniowości władzy politycznej w powiecie Brzeskiem.

do

Jaśnie Wielmożnego Paua Komisarza rządowego!

Dnia 16. października br. zgłosił się w Starostwie Brzeskiem, niejaki Paweł Nicpoń ze Szczurowy celem wyrobienia sobie paszportu na wyjazd do Ameryki. Po dłuższem wyczekiwaniu na korytarzu, gdy nadeszła sposobna chwila do audyencyi znalazł się między innymi i Nicpoń przed obliczem p. Starosty Trzaskowskiego, który go przywitał słowami: „Aby jasne pioruny tych chłopów wytrzaskały“.

Biedny chłopina zapomniał wobec takiego przywitania języka w gębie. Oprzytomniawszy po chwili wyłuszczył cel swego przybycia i przedstawił uprzejmemu naczelnikowi powiatu swą uniżoną prośbę.

Z biura p. Starosty udał się Nicpoń do zastępcy sekretarza, który nie wiedząc z jakich powodów kazał mu tj. Nicponiowi, wobec jakiegoś młodego komisarza zapłacić 12 koron tytułem taksy wojskowej, poczem mu paszport wydał.

Zauważyć należy, że Paweł Niepoń, jako notorycznie biedny był i jest według poświadczenia urzędu gminnego — uwolniony od płacenia taksy wojskowej i nigdy jej niepłacił.

Rzecz dziwna, na jakiej podstawie pozwolił sobie funkcyonaryusz Starostwa ściągać samowolnie od biednego zarobnika takse wojskową i według jakiej skali mu ową takse wymierzył; jeżeli się zważy, że Niepoń rozpoczął dopiero 27 rok życia. Gdy się nadto zważy, że na ściągnięte 12 kor. nie otrzymał Niepoń pokwitowania, to cała ta sprawa wydaje się co najmniej podejrzaną.

O zajściu tem opowiadał Paweł Niepoń przed Wojciechem Rakoczem, Janem Nieponiem, Tomaszem Przytułą i innymi osobami ze Szczurowy, żaląc się publicznie na niewłaściwe postępowanie tak Starosty jak i podwładnych mu organów.

Wobec tego zapytują podpisani :

1). Czy JExcellencya Pan Namiestnik zarządzi dochodzenia przeciw urzędnikom w interpelacyi wymienionym i czy ewentualnie winnych ukarze?

2) Jak usprawiedliwi ck. Komisarz rządowy nietaktowne i wprost ordynarne postępowanie p. Starosty Trzaskowskiego względem Pawła Nieponia, o samowolne ściąganie od niego rzekomej taksy wojskowej przez funkcyonaryusza Starostwa?

3) Co zamierza uczynić JE. Pan Namiestnik, aby takie wykroczenia się nie powtarzały w przyszłości?

Lwów, dnia 29. paźdz. 1903.

Interpelant :

F. Włodek w. r.

Krempa, Bojko, Wilczkiewicz, Stapiński, Barwiński, Kramarczyk, Ostapezuk, Mazi-kiewicz, Oleśnicki, Huryk, Bohaczewski, Mogilnicki, Tarnawski, Szwed.

Interpelacya

do JW-go Pana komisarza rządowego.

Od jakiegoś czasu stało się zwyczajem w stosunkach galicyjskich, że Władze rządowe nie odczuwają obowiązku odpowiadania na skargi i zażalenia wnoszone przeciw pewnym jednostkom cieszącym się zwyczajnie względami osób wpływowych.

Podobnych przykładów możnaby naliczyć mnóstwo w każdym powiecie, jeśli nie w każdej gminie.

Oto jeden z tych przykładów:

Od roku 1898, odkąd zarząd gminy miasta Brzeska objął Henoeh Klapholz, znany kahalnik propinator — a jako macher wyborezy alter'ego tamtejszego c. k. Starosty odkąd wszelkie nadużycia i bezprawia popełniane przez niego na stanowisku burmistrza stały się bezkarnymi ku powszechnemu zgorzeniu i oburzeniu ogółu obywateli. Pomiedzy innymi wpłynęło jeszcze w latach 1899 i 1900, tak do c. k. Starostwa w Brzesku, jak i do c. k. Namiestnictwa zażalenie przeciw p. Klapholzowi, że tenże, jako burmistrz przez nieprawdziwe podanie liczby lat i naprowadzenie świadomie mylnych szczegółów wydał niejakiemu Majlechowi Löffelholzowi z Brzeska fałszywe świadectwo aby mu ułatwić ucieczkę za granicę przed poborem wojskowym. Od wniesionego rzeczonego zażalenia minęło 3 względnie 4 lata, a sprawa ta bezwątpienia karygodna, jak widać w pyle aktów urzędowych galicyjskich Władz rządowych. W tym samym mniej więcej czasie, wpłynęło zarówno do ck. Starostwa w Brzesku, jak i do c. k. Namiestnictwa zażalenie przeciw nadużyciom tego samego burmistrza, że świadomie i jak śledztwo przeprowadzone przez Wydział powiatowy brzeski wykazało według zgóry obliczonego planu, sfalszował uchwałę rady gminnej z dnia 26. czerwca 1899 r., aby w ten sposób przeprowadzić wybory do rady gminnej w swojej myśli.

Tak w pierwszym jak i w drugim wypadku stwierdzoną została prawdziwość i karygodność zarzuconych Klapholzowi czynów śledztwem i wyrokiem ek. Sądu powiatowego w Brzesku z dnia 11. kwietnia 1900 r. opartym na zeznaniach zaprzyśiężonych świadków.

Wszystkie te szczegóły zostały wraz z dotyczącym wyrokiem sądowym, oraz aktami śledczymi Wydziału powiatowego w Brzesku przesłane przed trzema laty za pośrednictwem Wydziału krajowego do ek. Namiestnictwa. Dotąd jednak Władza ta mimo zażalenia wniesionego w między czasie, nie raczyła reagować na te bezprawia.

Wobec tego zapytują podpisani Pana komisarza rządowego:

1) Co stoi na przeszkodzie załatwieniu tych spraw, względnie jak usprawiedliwi ek. komisarz rządowy tak długą zwłokę w odpowiedzi na wniesione zażalenia?

2) Czy ek. Namiestnictwo uważa przytoczone w interpelacji czyny burmistrza Klapholza za karygodne nadużycia — a jeżeli tak, czy skłonne jest wydać stosowne zarządzenia, aby słuszne żądania interesowanych zostały rychło uwzględnione, a winni przekroczeń zostali przykładowo ukarani?

Interpelujący
Jakób Bojko.

Szwed, Stapiński, Potoczek, Włodek, Ostapczuk, Szajer, Szpender, Kramarezyk, Buynowski, Wilezkiewicz, Krempa, Skrzyński, Żardecki, Stojalowski.

Interpelacya

posła ks. Szpondra i tow. do Wydziału krajowego w sprawie krzywdy, jaka się dzieje ludności gminy Szaflar i 6 gmin okolicznych w pow. Nowotarskim z powodu, iż przy budowie kolei Chabówka-Zakopane stację kolejową wybudowano o 2. klm. od gminy oddaloną.

Gdy budowano kolej z Chabówki do Zakopanego zdziwiło wszystkich, iż stację

kolejową w Szaflarach zamiast w gminie, umieszczono o 2 klm. od gminy — w miejscu tak odległym, iż z kolei nie mogą korzystać ani mieszkańcy Szaflar i 6 gmin przyległych, nie może korzystać ani urząd parafialny ani szkoły — jednym słowem stacya kolei w Szaflarach, obecnie umieszczona — jest zupełnie bezużyteczna i wprost niepotrzebna.

Dość powiedzieć, że droga do stacyi zarosła trawą i mógłby ją Zarząd kolejowy wydzierżawić jako łąkę. Pokrzywdzone gminy starają się od lat dwóch o przystanek kolejowy (Haltenpunkt), dotąd mimo obietnic bezskutecznie, Krakowskiej bowiem Dyrekcji kolejowej, jak w ogólności — nie spieszy się.

Wskutek tych stosunków kolej Chabówka-Zakopane ponosi znaczne stosunkowo straty. Jak obliczono około 1000 biletów rocznie sprzedalaby stacya kolejowa w Szaflarach, gdyby była odpowiednio umieszczoną.

Zaradzić temu może założenie przystanku (Haltenpunkt) w miejscu wskazanym w podaniu.

Podpisani zapytują Wydział krajowy czy zna ten stan rzeczy?

i czy gotów jest postarać się o to, aby przez założenie przystanku w Szaflarach usunięto krzywdę ludności i nie narażano dalej kolej na straty?

Interpelujący:
Ks. Szpender w. r.

Oleśnicki, Stojalowski, Korol, Bohaczewski, Kramarezyk, Potoczek, Stapiński, Bojko, Włodek, Szwed, Huryk, Staruch, Skolyszewski, Wilezkiewicz, Żardecki.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu krajowego!

Kosowski powiat, a szczególnie powiat sądowy Żabie należy do tych przez

Boga i ludzi zapomnianych krain, gdzie rozrasta się do niemożliwości wszelka samowola. Do niedawna grasował tam znany Sabat, który przy pomocy wachmistrza żandarmeryi Beza i pisarza w Żabiu Kolińskiego zaprowadził tamże poprostu czysto tureckie porządki; zdawało się, że ze zmianą starosty będzie inaczej.

Tymczasem Koliński, chociaż usunięto go z pisarki, kazał się po prostu zamianować „inspektorem policyi“ i dalej trzęsiec całą gminą. Ażeby już raz pozbyć się tej pijawki wysłali mieszkańcy Żabiego przed kilku dniami Jurę Sołomijczuka, Józenczuka z jeszcze jednym towarzyszem do Lwowa, ażeby tu u władz wyższych i ruskich posłów sejmowych poczynić kroki w celu usunięcia tej pijawki i zaprowadzenia w gminie normalnych stosunków. Tymczasem Koliński, ażeby pomścić się na Sołomijczuku, udał się w pomoc do wszechmocnego komendanta posterunku żandarmskiego w Żabiu Hocy, który w tej chwili rozpoczął swoje kroki represyjne. Sołomijczuk wyjechał 11. października w nocy a już na drugi dzień rozpoczął Hocy rozpytywać się Petra Juryka gdzie i poco on pojechał i nazywał go (Sołomijczuka) buntownikiem.

Dnia 13. października przyszedł żandarm Korabiowski z drugim żandarmem i policyantem na obejście Sołomijczuka a zapaliwszy cygarety pomimo niebezpieczeństwa ognia zaczęli rozpytywać się jego żony dokąd i czego on pojechał. Dnia 14. października o 1. godzinie w nocy, napadł żandarm Korabiowski z policyantem znowu na chatę Sołomijczuka i hrymając z całej siły w okna i paląc zapalki, znowu krzyczeli tak, że aż dzieci przestraszyły się, i domagał się od żony Sołomijczuka wiadomości, gdzie on pojechał.

Gdy Sołomijczuk wrócił i dnia 19. października przechodził poprzy posterunek żandarmeryi, wybiegł żandarm Korabiowski i zaprowadził go przed oblicze surowego p. Hocy. Sołomijczuk, znając żandarmskie pra-

tktyki w górach, powołał ze sobą dwóch świadków Jurę Chrabezuka i Łesia Wołyniuka, lecz Hocy ich odpędził, poczem w kancelaryi posterunku rzucił się z całą brutalnością na Sołomijczuka, kazał mu stać „habt Acht“ i w tej pozycyi stojącego hańbił po prostaku, co najmniej około dwóch godzin. Starszego i poważnego człowieka, radnego gminnego traktował on per „moj i ty“. Między innymi krzyczał on: „Moj, co ty sobie myślisz? że ty będąc we Lwowie i u Tryłowskiego w Kołomyi potrafisz co zrobić panu Kolińskiemu? Ty buntujesz ludzi. Ty masz pełny stół książek! My mamy zwracać na ciebie uwagę i mamy śledzić na każdym kroku“. Nahańbiwszy dobrze puścił go do domu, a teraz robi dochodzenia, czy kto nie dawał pieniędzy na drogę Sołomijczukowi i jego towarzyszowi, tak jakby ludziom wyzyskiwanym przez Kolińskiego i zastraszonym przez żandarmów już nie było można odnosić się do wyższych władz o opiekę.

Jednak nie jest to jedyny wypadek sekatury, jakiej dopuszczają się żandarmi posterunku w Żabiu względem Jury Sołomijczuka, jako tego, co występuje przeciw nadużyciom w gminie, podtrzymuje czytelnie „Proświty“ i jest założycielem towarzystwa: „Siez“ W nocy z dnia 6. na 7. października b. r. o 2. godzinie przyszedł jeden z żandarmów do chaty Sołomijczuka z krzykiem: „Puszczaj do chaty, zbieraj się do aresztu“. Na pytanie co to ma znaczyć odpowiedział z krzykiem, że Jozenczuk już 6 lat temu zasądzony w Starostwie na 3 doby aresztu, zabrał go z sobą i poszedł z nim do Dmytra Wołyniuka, gdzie także krzyku narobił, że aż dzieci przestraszył, aresztował i Małyniuka i obu zaprowadził do sądowego aresztu, gdzie Sołomijczuk przesiedział aż do rana i dopiero sędzia który nadszedł uwolnił go.

Tego samego dnia groził mu żandarm ponownie, że go musi nauczyć i zamknąć razem z jego towarzystwem. Calej to postępowanie jest rażącym bezprawiem, albowiem Sołomijczuk nigdy, a tem mniej przed

6 laty przez starostę nie był karany, i o żadnem zasądzeniu nie wie. Stan wyjątkowy, jaki żandarmerya zaprowadziła na własną rękę w powiecie kosowskim, objawia się także między innymi i w ten sposób, że w ostatnich czasach urządzono poprostu na znane i sławne w etnografii huculskiej toporki i noże jawną i zawziętą nagonkę. Jak ogólnie wiadomo toporki te są zwykle mosiężne z rączką drewnianą, lecz są tępe i wogóle nie przeznaczone ani do napadu ani do obrony a tylko stanowią święteczny strój huculski.

Tak samo dzieje się z nożami, które zresztą są nie duże i bywają noszone za pasem dla zwykłego użytku jak u. p. krajania chleba, słoniny i t. d. Ostatnimi czasami Hucul nie śmie z takim toporkiem lub nożem nigdzie pokazać się. I tak były wypadki odebrania toporków i noży w Żabiu (np. u Iwana Łaskwiczuka Jury) w Krzyworówni, w Jaworowie i t. d. Nie można tylko wysledzić, czy dzieje się to na zarządzenie c. k. Starostwa, czy robią to na własną rękę żandarmi, wójt i policyanci gminni. Jestto oczywiście nadwyżkie, bo kiedy te toporki i nożyki tyle setek lat nikomu nie szkodziły to i teraz, nie zaszkodzą, a zresztą gdyby je nawet za broń uważać, to na podstawie §. 15. ustawy c. patentu o broni, wolno je każdemu Hucułowi nosić, albowiem wszystko to a nawet pistolety, różki na proch i t. d. należy do narodowego huculskiego stroju. Zresztą do zbójcekich napadów, gdyby kto miał do tego ochotę nadają się najlepiej zwykłe siekiery a używania tychże pewnie nikt nie spróbuje zakazać.

Lecz jeszcze jedna ilustracya do urzędownia p. Hocy.

W jesieni 1902 roku, zabrał on Jurze Elijezukowi Kostynczukowi z Żabiego Ilex dwie strzelby, a to jedną z kopicy siana, a drugą z haty z kolka i oddał je do starostwa, które zasądziło Elijezuka na dobę aresztu a strzelby sprzedało. Było to jawne bezprawie, ponieważ każdemu wolno posia-

dać broń, a nie było najmniejszych dowodów na to, ażeby Elijema używał ich do bezprawnego polowania.

Przy tej sposobności powiadamy Wysoki Rząd krajowy o następujących dwóch wypadkach żandarmskich nadużyć.

Dnia 2. października b. r. poszedł Wasyl Luchnycz z Godów koło Kołomyi w pewnej sprawie na posterunek żandarmeryi w tejże wsi. Postenführer żandarmeryi Tomasz Olszewski chwycił go na ganku za kark i rzucił nim do ziemi tak, że ten ledwie wstał. Świadkowie: Paraśka Luchnycz, Iwan Fedoryszyn i Stanisław Fedoryszyn.

Onufry Teśluk Wasyla z Oleszkowa, powiatu śniatyńskiego był zasądzony za przekroczenie obrazy czci na 24 godzin aresztu, którą jednak odbył. Gdy dnia 16. października spał on na polu, przystąpił do niego żandarm Zwoła z Wołczkowiec i nazywając go świnia kopnął go z całej siły nogą. Popeluk zerwał się i uciekł. Świadkowie tego: Matij Oleksiuk Iwana i żona Olena z Oleszkowa.

W nocy tego samego dnia napadli na jego hatę tenże żandarm Zwoła jeszcze z drugim żandarmem wójt Jurko Humoniuk, zastępca wójta Teodor Tymoszczuk, Łesia i Teodor Tymoszczuk Iwana i oni ściągali go z pieca i gdy chłopci trzymali go za ręce, żandarmi bili kolbami w plecy i tak samo pobili i jego żonę, która właśnie wtedy karmiła dziecko. Cała ta banda poprowadziła go ubranego tylko w płócienne spodnie, koszulę, kiptar, (bez czapki i bosesgo) do kancelaryi gminnej, tam go zakuli i żandarm poprowadził go około 4 klm. w mroźną noc na posterunek w Zabłotowie, gdzie go rozkuto a potem zaprowadzono do sądowego aresztu. Stąd dopiero o 6 godzinie wieczór uwolnił go jeden z sąsiadów. Trzeba zauważyć, że oprócz Opufrego Teśluka i jego żony pobito wtedy także i jego teścia Onnfrija Korża z Subkowiec. Żona Teśluka i Korż chodzili wprawdzie do le-

karza Dra Rozmarina w celu spisania visum repertum, jednakże ten dowiedziawszy się, że w tę sprawę wmięszany żandarm nie chciał ich nawet oglądać. W końcu jeszcze jeden fakt ilustrujący postępowanie żandarmeryi w Żabiu.

Dnia 22. października b. r. wieczorem zawołał żandarm Hocy Iwana Wirstiuka Jury w Żabiu do gminnej kancelaryi i tu dłuższy czas ostatnimi słowami jak „durniu, łajdaku“ i t. d. hańbił go za to, że wpisał się do towarzystwa „Sicz“, i dał wkładkę 25 kor. w celu zakupna stempli potrzebnych do statutu tego towarzystwa.

Dowiedziawszy się od Wirstiuka, że ta wkładka złożona została na ręce Jury Solomijczuka wysłał on żandarma Korabiawskiego po chaty innych huculów w celu śledztwa; że tego rodzaju postępowanie jego, jak i wykrzykiwania do Wirstiuka „ty łajdaku, ja tobi pokażę Sicz“ były obliczone na to, ażeby lud zastraszyć i odwieść od tego pożytecznego i humanitarnego towarzystwa.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd krajowy:

1) Czy wiadome mu są te nadużycia, które wyżej wymieniono?

2) Czy raczy on o powyższych nadużyciach zawiadomić c. k. kraj. komendę żandarmeryi?

3) Czy raczy on zbadać od kogo właściwie pochodzi nagonka za huculskimi toporkami i nożami i czy raczy zarządzić, ażeby ona jak najprędzej ustała, co leży tak w interesie huculskiego przemysłu domowego, jak i w interesie powagi prawa, którego jawnem naruszeniem jest nagonka tego rodzaju?

4) Czy raczy już raz usunąć od wpływu na gminne sprawy w Żabiu znanego Kolińskiego którego demoralizujący wpływ rozciąga się, jak widzimy nawet na ek. żandarmeryę?

Interpelant:
Oleśnicki.

Barwiński, Bohaczewski, Krempa, Włodek, Mazikiewicz, Huryk, Stapiński, Dr. Mogilnicki, Wilakiewicz, Ostapczuk, Korol, Barabasz, Szwed.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu krajowego.

W mieście Peczeniżynie wójtuje już po nad dwadzieścia lat Majer Hessel. On stara się wszelkimi siłami szkodzić towarzystwu „Sicz“ co niedawno w tem mieście zawiązało się, a do tego celu nie waha się użyć nawet nielegalnych sposobów i podstępów. Otem świadczy najpiękniej następujące zdarzenie:

W nocy z dnia 9 na 10 sierpnia 1903 roku urządziła sobie „Sicz“ zabawę z tańcami dozwoloną §. 2. statutu tego towarzystwa. Gdy o tem dowiedział się Majer Hessel wydał wyroki l. 1981, w których powołując się na rozporządzenie gubernialne z dnia 28 maja 1827 roku i uchwały rady gminnej z dnia 22 czerwea 1897 l. 1019 lit. a) i d) i pozasądzał uczestników zabawy na karę 10 do 100 koron, względnie 1 do 10 dób aresztu. Po wydaniu wyroku powiedział zasądzonym, ażeby rekursu nie robili, bo starosta Linde im nie zatwierdzi. Lecz przecież, ażeby zasądzonym bodaj utrudnić wniesienie rekursu nie napisał on na wyrokach, do ilu dni mogą zrobić sprzeciw przeciw wyrokowi temu p. Hessla i on leży dotychczas niezalatwiony.

Towarzystwo Sicz urządziło w nocy z 13 na 14 września znów taką zabawę — a gdy Majer Hessel o tem dowiedział się pozasądzał znów kilku uczestników zabawy wyrokiem l. 2187 na takie same kary. I przeciw temu zasądzeniu wniesi zasądzeni sprzeciw.

Zauważa się, że co dotyczy uchwały rady gminnej z dnia 22 czerwea 1897 lic. 1019 litery a) i d) która zabrania wszystkim chodzić po godzinie 9 wieczorem po Peczeniżynie to ona sprzeciwia się zasadni-

czym prawom konstytucyjnym, wedle których wolno każdemu przesiedlać się dokąd i kiedy chce.

Podpisani zapytują więc c. k. Rząd krajowy.

1) Czy wiadome mu są te nadużycia naczelnika gminy w Peczeniżynie?

2) Czy raczy on polecić c. k. starostwu w Peczeniżynie, ażeby wyroki z dnia 19. sierpnia 1903 l. 1981 i z dnia 15 października 1903 l. 2187 wydane przez naczelnika gminy Majera Hessla zniósł i ażeby dał mu odpowiednie pouczenie?

Oleśnicki
interpelant

Barwiński, Bochaczewski, Krempa, Włodek Mazikiewicz, Huryk, Stapiński, Dr. Mogilnicki, Wilczkiewicz, Staruch, Ostapczuk, Barabasz Korol, Szwed.

Interpelacya

do p. Komisarza rządowego

Okólnikiem z 5 października 1903 do l. 33.806 ogłosiło c. k. Starostwo buczackie licytację rewirów rybackich LV, LIX. na Dniestrze. Do licytacji LIX. zgłosili się zawodowi rybacy Iwan Fedusiewicz, Iwan Pyłypeczuk z Hubina i Abraham Bilger z Kościelnik. Obaj pierwsi złożyli przed komisarzem starostwa Tyrowiczem dowód uzdolnienia i przedłożyli świadectwa gminne z Hubina i Kościelnik.

Z początku upewnił ich p. komisarz że oni oferując 255 K za jeden rewir i przedłożywszy swoje świadectwa utrzymują się przy rewirze, lecz skoro zgłosił się do licytacji p. Horodyski z Trybuchowice, przyjął ten p. komisarz od tego pana ofertę o 10 proc. wyższą nie pozwalając przy tem zawodowym 3 rybakom postawić taką samą ofertę, twierdząc, że do rybołówstwa mają „panowie“ pierwszeństwo.

Protekeyjność swoją dla „panów“ posunął ten pan komisarz tak daleko, że sam

nawet chciał w obecności stron pisać ofertę dla kośmierzyńskiego pana, i aż jak strony obruszyły się na taką beztaktowność p. komisarza, odesłał pan Tyrowicz p. Potockiego z Kośmierzyna do drugiego komisarza.

Podpisani zapytują c. k. Rząd czy zarządzi co, ażeby rewiry rybackie na Dniestrze nie oddawać protekeyjnie tylko obywatelom dworskim w dzierzawę, czy Wysocki Rząd nie weźmie w tym wypadku w obronę 3 zawodowych rybaków przed p. Horodyskim, który miał zaliczyć jeszcze inne rewiry, ażeby je potem poddzierżawić cicho ludziom niemającym żadnej kwalifikacyi?

Czy pociągnie do odpowiedzialności pana komisarza Starostwa buczackiego p. Tyrowicza?

Bochaczewski
interpelant.

Dr. Mogilnicki, Barabasz, Szwed, Korol, Barwiński, Krempa, Włodek, Kramarczyk, Potoczek, Huryk, Staruch, Mazikiewicz, Ostapczuk, Stojalowski.

Interpelacya

do c. k. Rządu

posła Oleśnickiego i tow. w sprawie postępowania żandarmeryi w Wiktorowie, powiatu stanisławowskiego.

Dnia 15 b. m. pojawił się we wsi Wiktorowie, powiatu stanisławowskiego wachmistrz z c. k. posterunku w Bednarowie, Krupski i udał się najprzód do ekonomu dworskiego, którego zaczął wypytywać się co czytają ludzie we wsi. Potem udał się w asystencyi zastępcy wójta do szkoły w Wiktorowie dolnym i oświadczył nauczycielce panie Maryi Trusiewicz, że poszukuje za broszurami „strajk i bojkot“, wydana w Czerniowiecach książka nauki i rozwagi, nieskonfiskowana i za „świńską konstytucyą“ (drukowana w „Zori“ w Komyi jako interpelacya parlamentarna. Po

oświadczeniu nauczycielki, że tych broszur niema, domagał się podania, jakie ona ma książki i czasopisma. Na zapytanie nauczycielki czy może wykazać się jakimś upoważnieniem do przeprowadzenia rewizyi domowej, oświadczył żandarm, że on nie jest obowiązany wykazywać się takim upoważnieniem. Formalnej rewizyi u nauczycielki nie przeprowadzał.

Od nauczycielki poszedł do młodego gospodarza Jurka Sałygi, którego nie zastał w domu. W nieobecności jego rozpoczął rewizyę pomimo sprzeciwiania się żony. Gdy Jurko Sałyga nadszedł i zażądał od żandarma wykazania się pozwoleniem na rewizyę, on tak samo oświadczył, że pozwolenie ma, lecz nie jest obowiązany niem wykazywać się. U Jurka Sałygi zabrał broszurę „Strajk i bojkot“ i „Szwjńska konstytucya“. Stąd poszedł do chaty Jurka Olejnika i przeprowadził rewizyę książek jej syna Mychajła, którego podówczas nie było w domu i zabrał broszurę „Strajk i bojkot“. Dalej przeprowadził rewizyę u Kornyla Czornija i zabrał broszurę „Strajk i bojkot“. Na żądanie Czornija, ażeby pokazał mu pozwolenie na rewizyę odpowiedział tak samo. Oprócz tego był żandarm jeszcze u Fedia Bobyka z zamiarem przeprowadzenia rewizyi rzeczy jego syna Semania, ojciec jednak nie pozwolił przeprowadzić rewizyi z uwagi na nieobecność syna. Tak samo był u Dmytra Czornija z zamiarem zrobienia rewizyi rzeczy jego syna Wasyla, jednak nie przeprowadził rewizyi z uwagi na to, że kuferek był zamknięty na klucz, a samego Wasyla nie było w domu.

Petem zostawił wachmistrz we wsi żandarma, jak powiedział wójtowi, na 5 dni, a po 5 dniach przyrzekł przysłać drugiego żandarma na jego miejsce.

Należy więc spodziewać się we wsi dalszych rewizyi, tem bardziej, że starszyzna gminna podała żandarmowi dokładny wykaz prenumeratorów pism i czytających książki.

Wobec tego zapytują podpisani:

I. Czy wiadome są c. k. Rządowi te fakty i jak potrafi je usprawiedliwić?

II. Czy c. k. Rząd zamysła jak najspieszniej odpowiednie środki przedsięwziąć, ażeby samowolę żandarmów ukrócić, winnych ukarać a pokrzywdzonym satysfakcyi udzielić i w spokoju zostawić?

Oleśnicki
interpelant.

Korol, Barabasz, Dr. Mogilnicki, Bohaczewski, Włodek, Huryk, Ostapczuk, Skolyszewski, Stapiński, Bojko, Staruch, Krempa, Mazikiewicz Barwiński.

Interpelacya

do Wydziału krajowego.

W sierpniu 1902 r. uchwalił Wydział powiatowy w Rawie zamianować dla zastępowania marszałka w urzędowaniu członka tegoż Wydziału p. Stasiniewicza, wyznaczając mu równacześnie tytułem pensyi po 8, słownie ośm koron dziennie, chociaż dla zastępowania marszałka jest przez pełną Radę wybrany a przez Cesarza zatwierdzony zastępca marszałka, którego w ten sposób od urzędowania usunięto.

Ten p. Stasiniewicz urzęduje w tym charakterze do dziś, zastępuje w urzędowaniu marszałka powiatowego, podpisuje wszystkie akta urzędowe, daje sam polecenia do kasy powiatowej, sam likwiduje swoje należytości komisyjne, których ma podostatkiem i sam zarządza wypłaty, a co najważniejsza pobiera do dziś z kasy po 8 koron dziennie.

Z uwagi, że uchwała Wydziału powiatowego w Rawie, ustanawiająca poza zastępcą marszałka jeszcze drugiego zastępcę w osobie p. Stasiniewicza i przeznaczając mu po 8 koron dziennie tytułem pensyi sprzeciwia się ustawie o reprezentacyi powiatowej.

Z uwagi że urzędowanie p. Stasiniewicza w charakterze marszałka powiatowego

wego jest wiadomem, a przynajmniej powinno być wiadomem Wydziałowi krajowemu, do którego wszystkie pisma z Wydziału powiatowego w Rawie przychodzą z podpisem tegoż pana.

Podpisani zwracają się z zapytaniem do Wydziału krajowego:

1) Czem usprawiedliwi Wydział krajowy takie długotrwałe tolerowanie tego bezprawnego stanu w Wydziale powiatowym;

2) Czy i w jaki sposób zamysła Wydział krajowy ściągnąć nieprawnie pobrane przez pana Stasiniewicza począwszy od sierpnia 1902 do dnia dzisiejszego z kasy powiatowej w Rawie po 8 koron dziennie i temsamem odszkodować kasę powiatową nieprawnie przez Wydział powiatowy pokrzywdzoną?

We Lwowie, d. 28. października 1903.

Korol
interpelant

Skolyszewski, Kramarczyk, Potoczek, Stojalowski, Barwiński, Szwed, Oleśnicki, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Huryk, Bohaczewski, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Dr. Mogilnicki.

Interpelacya

posta Ostapczuka i tow. do rządowego komisarza w sprawie protegowania nieprawnie urzędujących wójtów przez c. k. Starostwo w Zbarażu.

Lustracya, jaką w Klimkowcach, zbarskiego powiatu przeprowadził z ramienia Wydziału powiatowego Instrator powiatowy, wykrył różne nadużycia w urzędowaniu wójta Mateusza Fabiana. Nadużycia i nieprawidłowości były tak rażące, że Wydział rady powiatowej w Zbarażu uchwalił dnia 20. sierpnia zasuspendować wójta Fabiana. Chociaż od tej uchwały upłynęło tyle czasu, Starostwo w Zbarażu wójta dotychczas nie zasuspendowało. Człowiek, którego miejsce

w więzieniu, stoi dalej na czele gminy i dalej niszczy gminę, bo on jest bardzo dobrem narzędziem do nadużyć wyborezych, do prześladowania ludowego ruchu. Wójt Mateusz Fabian wykonuje ślepo wszystkie nakazy starosty, choćby one były przeciwnie prawu, choćby były nadużyciem urzędowej władzy i dlatego Starostwo stara się utrzymać go w urzędowaniu.

Ze względu, że gmina nie może cierpieć przez to, że Starostwo chce mieć ślepe narzędzie do wyborów, z uwagi na to, że obowiązkiem Starostwa jest wykonać zarządzenie Wydziału powiatowego, podpisani zapytują:

Czy Rządowi znane są nadużycia wójta Fabiana i co zamysła Rząd zrobić, ażeby Starostwo zbaraskie zasuspendowało wójta w Klimkowcach zbarskiego powiatu?

Lwów, dnia 28/10 1903.

D. Ostapczuk
interpelant.

Włodek, Huryk, Stojalowski, Staruch, Ochrymowicz, Barwiński, Wilczkiewicz, Barabasz, Bojko, Skolyszewski, Szponder, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Żardecki.

Interpelacya

do c. k. Rządu posta Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieludzkiego zachowania się nanczycieli ludowych w Babińcach ad Krzywce i w Borszczowie, borszczowskiego powiatu.

Dnia 23. czerwca 1903 r., nanczyciel szkoły ludowej w Babińcach ad Krzywce Bolesław Koliński porwał swoją uczenicę, a córkę Jurka Andrijczuka imieniem Annę, siedzącą w ławce szkolnej za ręce, wyciągnął ją przez ławkę z pomiędzy dzieci, a gdy ta poczuwszy straszny ból w rękach krzyknęła „oj rączki moje rączki!“ odezwał się: „ha! hadiuko rączka — rzucił ją na krzesło i gniótł pięścią po pod żebra a kułakami w okolicę żołądka i pępka tak długo, aż dziecko zemdłało, z krzesła upa-

dła, poczem nauczyciel ją nogami miętosił i końcami butów kopał

Pobita Anna Andrejczuk nie mogła zawlec się domu i została przyniesioną. Przez czternaście tygodni chorowała — potem zwlokła się z łóżka, lecz mizernieje, kaszle i została wieczną kaleką.

Dnwód: Świadkowie w podaniu do c. k. sądu powiatowego w Mielnicy wniesionem dnia 13. sierpnia 1903 rz. 108/3, wyrok z 9. października 1903 l. 1611/3 dotyczące akta karne c. k. sądu powiatowego w Mielnicy, świadkowie Jurko Andrejczuk, Marya Andrejczuk, Pańko Jarema wszysey z Babiniec ad Krzyweze i przesłuchanie samej poszkodowanej.

Powyższa sprawa nie jest wyjątkiem, bo ten sam nauczyciel ma za zasadę niczego nie uczyć a dzieci od szkoły odstraszać.

Nie tykając czasów dawniejszych, naprowadza się dalsze dzieje z ostatniego czasu a mianowicie:

Mychajła Pałaszowskiego, syna Iwana, którego matka przyprowadziła do szkoły w jesieni 1903 r. i który bojąc się znanego z bicia nauczyciela płakał, złapał nauczyciel za kark, rzucił nim do podłogi, rozbił mu nos, a dzieckie okrwawione zostało занiesione do domu. Gdy ojciec upominał się o syna, powiedział nauczyciel do niego hadiugo! ja jego nie bił.

Potwierdzą to świadkowie: Mychajło Pałaszowski i matka Paraśka Pałaszowska, żona Iwana z Babiniec ad Krzyweze.

Mychajła Drebota syna Hawryła w lecie 1903, bił ten sam Bolesław Koliński kulakami w głowę i w plecy aż ten ze szkoły uciekł. Świadek Mychajło Drebota, syn Hawryła, Mychajło Seńczuk, syn Iwana, Hawryło Drebota i inni z Babiniec ad Krzyweze.

Mychajła Seńczuk syna Iwana w lecie 1903 r. bił nauczyciel Bolesław Koliński kulakami po plecach i w głowę i wypędził go takim sposobem ze szkoły.

Świadkowie: Mychajło Seńczuk syn Iwana, Mychajło Drebota syn Hawryła i Iwan Seńczuk z Babiniec ad Krzyweze.

Tak samo obił tenże ucznia Piotra Andryczuka syna Iwana, w lecie 1903 i wypędził do domu, co tenże i jego ojciec Iwan Andrejczuk potwierdzą.

Oprócz tego wyżej podani pobici i ich rodzice podadzą bliżej dalszych świadków. Nie tylko dzieci lecz i rodziców upominających się o swoje dzieci nauczyciele znieważają, jak wyżej powiedziano, lub biją, lub pod różnymi pozorami o przestępstwa przeszkody w urzędowaniu skarżą:

I tak:

Nauczyciel Wincenty Rzepa z Borszczowa, zasądził był dziecko Antoniny Wołoszczuk z Borszczowa na karcer.

Matka przyszła do dziecka, przyniosła kawałek chleba dla niej i wezwała córkę aby bućki z siebie zdjęła, aby drugie dziecko na naukę po południu w bućkach przyszło do szkoły, bo inaczej musiałaby płacić karę. Rzepa nie uważając na poważny stan Antoniny Wołoszczuk trącił ją tak silnie, że ta padając poobijała sobie kolana, zwichnęła palec prawej ręki i leżała chora kilka dni.

Dowód: Akty c. k. sądu powiatowego w Borszczowie do l. cz. U $\frac{2876/1}{3}$ i przesłuchania Anton. Wołoszczuk z Borszczowa.

Innych faktów za tego samego Rzepy nie podaje się, bo one albo skończyły się sądową albo poza sądową ugodą co do pobicia dzieci w szkole. Są to pojedyncze przykłady z tych setek albo i tysięcy, które trudno opisać i nażalić się na tem miejscu, Przykłady te jednak świadczą, że szkoła ludowa u nas od jakiegoś czasu stała się nie szkołą ale mordownią dzieci i miejscem sekatury rodziców.

W teraźniejszych czasach nawet przy tresurze zwierząt wykluczone jest używanie bicia. wypadaloby zatem, ażeby systemu

Dyppolta już raz względem dzieci szkol-zaniechano.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) czy wiadome są c. k. Rządowi powyższe fakty i jak potrafi on je usprawiedliwić?

2) Czy gotów c. k. Rząd nauczycieli którzy zawinili ukarać, pokrzywdzonym włościanom dać satysfakcyę a oprócz tego odpowiednio środki przedsięwziąć, ażeby podobne wypadki w szkołach ludowych nie mogły mieć miejsca?

Interpelant:

Bohaczewtki.

Staruch, Oleśnicki, Barwiński, Mazikiewicz, Skołyśzewski, Bojko, Ostapczuk, Wilezkiewicz, Krempa, Szponder, Korol, Barabasz, Stojałowski, Dr. Mogilnicki, Ochrymowicz, Stapiński, Włodek, Huryk.

Interpelacya

do c. k. Rządu.

Przy ustanowieniu podziału dorzecza Złotej Lipy na rewiry rybackie podzieloną została tak rzeka jak i jej dopływy w ten sposób aby ani jedna gmina nie mogła mieć praw rybołówstwa, choć taka rzeka i jej dopływy bardzo łatwo w ten sposób mogłaby być podzieloną, ażeby poszczególne rewiry mogły być objęte przez zwierzchnośći poszczególnych gmin.

Podpisani podają to do wiadomości c. k. Rządu i proszą:

Raczy c. k. Rząd zarządzić nowy podział rzeki Złotej Lipy, i jej dopływów na rewiry w ten sposób, ażeby wedle możności jeden rewir obejmował okręg jednej gminy.

Interpelant:

Oleśnicki

Dr. Mogilnicki, Korol, Ostapczuk, Barabasz, Szponder, Bohaczewski, Włodek, Stoja-

łowski, Skołyśzewski, Potoczek, Barwiński, Huryk, Mazikiewicz, Staruch.

Interpelacya

do c. k. Rządu.

W administracyi następujących gmin dzieją się wielkie nieprawidłowości, których jak najspieszniejsze usunięcie jest w interesie publicznym bezwzględnie pożądanem.

1. W gminie Myszyn powiatu kołomyjskiego nie załatwione od trzech lat protestu przeciw wybowi rady gminnej — urzęduje więc nieprawnie stara rada z wielką szkodą dla gminy.

2. W gminie Grabowiec powiatu stryjskiego urzęduje jedenaście lat dawna rada a wyborów nowej rady nie zarządza się.

3. W gminie Hrebenów powiatu stryjskiego urzęduje dawna rada gminna lat dwanaście. W roku 1898 były wybory, przeciw którym wniesiono znów protest. Wskutek tego były znów nowe wybory, przeciw którym wniesiono znów protest, który dotychczas niezadowolony, a dwunastoletnia gospodarka dawnej zwierzchności gminnej daje się bardzo we znaki gminie mianowicie dlatego, że zwierzchność ta zdevastowała gminny las i zaprzepaściła kasę pożyczkową.

4. W gminie Lubińce pow. stryjskiego panują stosunki stanowiące prawdziwą anomalię jedyną na cały kraj. Zastępca wójta z pięcioma radnymi urzęduje w tej gminie już przez sześć lat! a więc gmina ta jest właściwie bez rady. W tej sprawie wniesiona była w sejmie w roku 1901 na letniej sesyi jedna interpelacya a druga w dniu 30. grudnia 1901.

Na to odpowiedział w sejmie c. k. komisarz rządowy dnia 8. lipca 1902, że zwłoka nastąpiła z przyczyny zakwestyjonowania wyboru nowego naczelnika gminy że jednak już sprawa meretorycznie załatwiona.

To oświadczenie jednak jest nieprawdziwe — bo w Lubińcach dotychczas nie ma nowej rady i gmina jest przez lat sześć bez żadnej rady.

Wobec tego pytają podpisani:

1. czy wie e. k. Rząd o tym bezprzekładnie nieprawym stanie w powyższych gminach?

2. czy gotów jest e. k. Rząd energicznymi krokami temu bezprawnemu stanowi koniec położyć?

Interpelant:
Oleśnicki.

Dr. Mogilnicki, Korol, Ostapczuk, Skołyszewski, Potoczek, Szponder, Włodek, Bohaczewski, Barabasz, Mazikiewicz, Huryk, Staruch, Stojalowski, Barwiński.

I n t e r p e l a c y a
do e. k. Rządu.

Przy zebraniu kontrolnem w Cieszanowie w dniu 23. października 1903. Mychajło Stankiewicz z Liwcy przy wywołaniu jego nazwiska wykrzyknął tylko przez pomyłkę „jestem“ i w tej chwili poprawił się na „hier!“.

Za tę pomyłkę został on w tej chwili aresztowany i do sądu garnizonowego odstawiony, gdzie go dotychczas trzymają.

Straszna ta sekatura zniewala nas zapytać:

Czy e. k. Rząd zamyśla raz położyć koniec takiego rodzaju sekaturom niegodnym stosunków europejskich a w tym konkretnym wypadku zarządzić, ażeby Mychajło Stankiewicz jak najprędzej był z aresztu uwolniony.

Interpelant:
Oleśnicki.

Skołyszewski, Dr. Mogilnicki, Korol, Huryk, Bohaczewski, Stojalowski, Staruch, Potoczek, Barwiński, Ostapczuk, Szponder, Barabasz, Włodek, Mazikiewicz.

I n t e r p e l a c y a

do e. k. Rządu.

W Mszańcu powiatu starsamborskiego został w roku 1903 asenterowany Łuka Piźniak syn wdowy Julianny Piźniak, po stronie którego były wszystkie warunki reklamacyi.

Julianna Piźniak wniosła rzeczywiście reklamacyę, którą jednak e. k. Starostwo w Starym Samborze odrzuciło. Przeciw orzeczeniu tego e. k. Starostwa wniosła Julianna Piźniak jeszcze 22. kwietnia 1903 l. 7297 przez e. k. Starostwo rekurs do e. k. Namiestnictwa.

Od dnia 22. kwietnia 1903 tego rekursu niezalatwiono a z dniem 1. października 1903 musiał Łuka Piźniak iść do wojska do czynnej służby.

Podpisani zapytują:

Na jakiej podstawie i z jakiej przyczyny sprawa tak ważna w życiu młodego obywatela jak sprawa wojskowa traktuje się w taki niedbały sposób i proszą o jak najspieszniejsze załatwienie tego konkretnego wypadku.

Interpelant:
Oleśnicki.

Dr. Mogilnicki, Korol, Szponder, Stojalowski, Potoczek, Włodek, Bohaczewski, Barwiński, Skołyszewski, Huryk, Staruch, Mazikiewicz, Ostapczuk, Barabasz.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego e. k. Rządu posła Barabasza i tow. w sprawie dzikiej zwierzyny, sekatur praktykowanych przez obszary dworskie wobec ludności wiejskiej i ograniczania serwitutów w powiecie bochorodezańskim.

W ostatnich latach rozmnożyła się straszna ilość dzikiej zwierzyny w okolicy Solotwiny, bochorodezańskiego powiatu. Niedźwiedzie, dziki, jelenie niszczą prawie zupełnie kartofle, owies, bób i paszę, wilki pustoszą trzody owiec, a lisy zabierają kury

i gęsi. Włościanie wsi, jak Porochy, Kosmasz, Mamiawa, Krzywiec, Rakowiec, Jablonka, Kreczka i t. d. mają rok rocznie po kilka tysięcy koron szkody w ziemiopłodach i bydłe z przyczyny tych szkodników, a obszary dworskie, wględnie dzierżawcy prawa polowania niczego nie przedsięwzięją, ażeby szkodników wytępić. Wszelkie zażalenia pozostają bez najmniejszego skutku bo starosta odsyła żałujących się do dzierżawcy prawa polowania po wynagrodzenie szkody, a ten o nagrodzeniu i słyseć nie chce, tylko poleca żałującemu się zabijać zwierzyńę na swem polu. To polecenie może wykonań chyba przy pomocy kija lub kulaka, bo Starostwo pod żadnym warunkiem nie chce wydać włościaninowi certyfikatu łowieckiego.

Prawdziwą plagą tej okolicy są jelenie. Mieszkańcy tej górzystej części bochorodeczńskiego powiatu mogą tylko zimą na saniach pozwozić siano i wskutek tego przez jesień i część zimy siano znachodzi się w kopicach w polu. W ostatnich latach prawie wszystko to siano przepada, bo kopice zjadają jelenie a niedogryski rozrzucają rogam i. W interesie ludności wiejskiej należałoby urządzać co roku trzy ogólne polowania, ażeby jeżeli nie pozabijając, to przynajmniej popłoszyć szkodników i nakazać c. k. Starostwu w Bochorodeczanach wydawać po kilka łowieckich certyfikatów do każdej wsi, ażeby włościanin nie musiał patrzeć się z założonemi rękami, jak zwierzyna niszczy jego pracę.

W bochorodeczanskich górach ludność wiejska utrzymuje się głównie z chowu bydła, lecz w ostatnich czasach zaszły takie stosunki że ta część gospodarstwa wiejskiego stanowczo nie wypłaca się. Mianowicie obszary dworskie, których lasy okrażają prawie ze wszystkich stron pastwiska wiejskie, nakładają tak niemilosierne kary za to, że zabiegnie bydło w las chroniące się przed muchami, że czasem gospodarz przez lato zapłaci więcej kar za sztukę jak w jesieni za nią otrzyma.

Obszary dworskie utrudniają wszelkimi sposobami wykonywanie prawa poboru paliwa i prawa pastwiska. Mianowicie nie mogą włościanie wziąć w las ze sobą siekiery, chociaż mają prawo pobierać w zimie po dwie a latem po jednej furze z bieraniny a pastwiska zupełnie nie dają pod pozorem zaprowadzenia kultur leśnych. Rezultatem tych stosunków jest gromadne przechodzenie pola włościanańskiego w żydowski ręce, a tak straszne zbiednienie ludu, że egzekutorowie podatkowi w celu ściągnięcia zaległych podatków nie mogą już fantować niczego oprócz narzędzi gospodarskich i odzieży.

Nadto jeszcze ludność wiejską seryo zaniepokojono że jej prawo poboru paliwa i materiału budowlanego zupełnie przepadnie, bo nad zniszczeniem lasu w całej okolicy pracują już od kilku lat tysiące rąk.

Wobec tego zapytują niżej podpisani Wysoki c. k. Rząd:

1. Jakie środki zamierza przedsięwziąć, ażeby zwierzęta nie niszczyły całorocznej pracy włościan sołotwińskiego powiatu sądowego?

2. Czy weźmie w obronę ludność sądowego sołotwińskiego powiatu przed wyzyskiem ze strony dworów przez nakładanie kar?

3. Co zamierza przesięgnąć, ażeby mieszkańcy wiejskich gmin sołotwińskiego powiatu sądowego nie byli pozbawieni swego prawa serwitutów na dworskich lasach?

Lwów, dnia 15 (28.) października 1903.

Aleksy Barabasz
interpelant

Korol, Huryk, Staruch, Ostapczuk, Dr. Mogilnicki, Kramarczyk, Potoczek, Mazikiewicz, Stapiński, Włodek, Bojko Oleśnicki, Szwed, Wilezkiewicz, Bohaczewski.

Interpelacya do c. k. Rządu

posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie wyborów gminnych w Suchostawie powiatu husiatyńskiego.

W roku 1891 w jesieni przeprowadzono wybory gminne nieprawnie i członkowie gminy z pominięciem urzędu gminnego wnieśli protest wprost do c. k. Starostwa w Husiatynie, jednak bez skutku. Od tego czasu wójtuje wójt, kreatura c. k. Starostwa w Husiatynie, Stach Wołoszyn bez przerwy i bez ponownego wyboru już trzynasty rok. Więcej jak 5 lat upominała się gmina o rozpisanie wyborów, aż na koniec w roku 1902 w styczniu rozpisano, wybory, które odbyły się dnia 18 stycznia przy niesłychanych nadużyciach ze strony komisji wyborczej i samego komisarza Mirskiego. W gminie było uprawnionych do głosowania zwyż 300 z tego 70 żydów. Jawiło się zwyż 200 wyborców, lecz tylko żydzi głosowali na Stacha Wołoszyna i kilku zauszników. Żydzi rzucali 2—3 kartki w oczach komisarza. W końcu w I kole paroch ks. Hilary Sieminowicz wszystkimi siłami starał się niedopuszczyć do tego szachrajstwa, a wtedy komisarz Mirski przerwał wybory. Wszystko to było dokładnie opisane w proteście do c. k. Namiestnictwa, przeprowadzenie przesłuchania świadków w Starostwie, lecz gdy zobaczyli tam w Starostwie w Husiatynie, że sprawa skandaliczna i grozi dyscyplinarka komisarzowi, a może i c. k. Prokuratora komisji, to starosta Dültz zaczął ludzi uspokajać i obiecywać że przeprowadzi nowe wybory na podstawie kompromisu. Taki kompromis nawet wedle woli Starostwa zrobiono i starosta rozpiął nowe wybory na październik br. to jest 1902. Tu niebyło już komisarza, wybory przeszły spokojnie, prawie jednogłośnie wybrano radę bez udziału żydów, którzy z góry zapowiedzieli, że usuną się od wyborów. Starosta Dültz obiecał, że wszystkich starań doloży, ażeby nie dopuścić do protestu jednakże postąpił inaczej. Wniesiono protest od niektórych malkotców i wyborców, których podpisano bez ich pozwolenia i wiadomości. Na dotyczący zarzut gminy i żądanie, ażeby Starostwo husiatyńskie podpisys sprawdziło; Starostwo obiecało to zrobić, mimo tego znów obiecaunki nie dotrzymało, ale protest do Namiestnictwa wysłało.

Oprócz tego ci, którzy pierwszy protest do Namiestnictwa wysłali ciągle stosowali do Namiestnictwa zapytanie, co się z tym protestem dzieje jednak bez skutku i odpowiedzi. Wszystko to odbija się strasznie na gminie i jej mieszkańcach, a wójt Stach Wołoszyn głosi, że dotąd będzie wójtować dopóki mu się zechce.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wiadome c. k. Rządowi wszystkie te nadużycia wyboreze w gminie Suchostawie, jak potrafi je usprawiedliwić i czy gotów nadużyciom i bezprawiom w tej gminie konieć położyć a stan prawny przywrócić?

Bobaczewski
interpelant

Skolyszewski, Wilezkiewicz, Stojalowski, Ochryniewicz, Bojko, Szpouder, Krempa, Włodek, Oleśnicki, Barabasz Mazikiewicz, Huryk, Ostapczuk, Korol, Staruch, Barwiński, Stapiński Dr. Mogilnicki.

I n t e r p e l a c y a

do wysokiego c. k. Rządu krajowego.

Dnia 28. października 1903 była deputacya radnych gminy Ceniowa Jacka Ostaszczuka, Josyfa Marcinowskiego i Onufrego Wychowaniuka u starosty kolomyjskiego p. Pawlikowskiego z zapytaniem kiedy już rozpisze nowe wybory na wójta, na miejsce wójta Michała Marcinowskiego, który nielegalnie dalej urzęduje (vide interpelacya z dnia 13. października 1903). Na to odpowiedział starosta, że jak długo będzie terażniejszy ksiądz w Ceniowie, tak długo będzie Mychajło Marcinowski wójtować i że im nie nie pomogą zażalenia do Rządu krajowego lub i centralnego.

Podpisani zapytują więc:

Czy wysoki Rząd krajowy wie o tych nielegalnych stosunkach we wsi Ceniowie i czy raczy polecić c. k. starostwu w Kolomyi, ażeby jak najspieszniej usunęło dotychczasowego wójta Mychajła Marcinow-

skiego z urzędowania a rozpiśało nowe wybory?

Huryk.
Interpelant.

Włodek, Korol, Mazikiewicz, Dr. Mogilnicki, Ostapczuk, Bobaczewski, Kramarczyk, Staruch, Barabasz, Barwiński, Szwed, Oleśnicki, Krempa, Skolyszewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie o wniosku umieści na porządku dziennym jednego z następnych posiedzeń, a interpelacye odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wcielenia do miasta Krakowa kilkunastu parcel położonych w obrębie gminy Grzegorzek.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony od czytania sprawozdania wnosi na przekazanie tego sprawozdania komisji gminnej.

Przemawia p. Leo i wnosi, by komisja gminna przedłożyła ustne sprawozdanie w tym przedmiocie na następnem posiedzeniu.

Izba uchwała formalny wniosek p. Leo bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej: 1) o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie zmiany uchwały sejmowej z dnia 12. lipca 1902 r. o projektowanej kolei lokalnej ze Lwowa do Podhajec i o podwyższeniu udziału funduszu krajowego w kosztach budowy tej kolei; 2) o petycji miasta Lwowa do L. 3.240 w sprawie powyższej kolei; wreszcie 3) o petycji konsorecyum tejże kolei lokalnej do L. 2.714 w sprawie podwyższenia udziału funduszu krajowego o kwotę 850.000 K.

Sprawozdawca p. Leo uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm uchyla w całej osnowie uchwały I—VII powzięte na posiedzeniu z dnia 12. lipca 1902 w sprawie poparcia budowy kolei lokalnej Lwów-Podhajec.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Lwów-Podhajec w sumie nie przekraczającej kwoty 2,100.000 t. j. dwóch milionów sto tysięcy koron przez wpłatę za nie w pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, a to pod warunkami:

1) że interesenci miejscowi wpłacą na akcye zakładowe tego towarzystwa przynajmniej kwotę 1,400.000 t. j. milion czterysta tysięcy koron.

2) że wpłata na akcye pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi niszczą gotówką wpłatę na akcye zakładowe, a od gwarantujących ciał autonomicznych ich ewentualne zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone,

3) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei, ułożone będą w porozumieniu i przy współdziałaniu Wydziału krajowego,

4) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Lwów-Podhajec i

5) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdaue o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzona będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszami kolei lokalnej Lwów-Podhajec umowy spółkowej, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i termin wypłaty tego udziału.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby w razie potrzeby zaciągnął w Banku krajowym lub też w innym zakładzie finansowym pożyczkę w wysokości potrzebnej do wpłaty w pełnej imiennej wartości na akcje pierwszeństwa kolei lokalnej Lwów-Podhajec, które ma objąć kraj w sumie nie przekraczającej kwoty 2,100.000 koron (ustęp II) i aby roczne raty na oprocentowanie najwyżej po 4 od sta i umorzenie tej pożyczki najdalej do końca r. 1908 wraz z bankowym dodatkiem administracyjnym pokrywał z dochodów krajowego funduszu kolejowego.

V. O ileby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba zamiast wpłaty przez ciała autonomiczne na akcje zakładowe, przyjąć ich gwarancję oprocentowania i umorzenia pewnej części kapitału akcyjnego zakładowego, upoważnia Sejm Wydział krajowy do objęcia zrealizowania tej gwarancji i pokrycia tem spowodowanego wydatku z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszy uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki. Dla zabezpieczenia funduszu krajowego od wszelkich strat z tego powodu, zawrze wprzód Wydział krajowy stosowne umowy z gwarantującymi ciałami autonomicznymi.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przy ustaleniu trasy projektowanej kolei Lwowsko-Podhajeckiej poparł interesu m. Lwowa o ile będzie to zgodnem z interesami finansowymi i ekonomicznymi kraju.

Przemawia p. Stapiński i stawia formalny wniosek. Nad petycją konsorecyum kolei lokalnej Lwów-Podhajec o podwyższenie

udziału funduszu krajowego o kwotę 850.000 K. przechodzi Sejm do porządku dziennego“.

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. Małachowski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąbski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Buynowski, Schätzel, Kra-marczyk.

Przemawia zapisany do głosu p. Buynowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Kra-marczyk i stawia następującą poprawkę: „Przy budowie kolei Lwów-Podhajec udział kraju wynosić ma 11%, udział interesowanych 11%“.

Przemawia zapisany do głosu p. Schätzel.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Stapińskiego na przejście do porządku dziennego nad petycją konsorecyum kolei lokalnej Lwów-Podhajec o podwyższenie udziału funduszu krajowego o kwotę 850.000 K. i przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm uchyla w całej osnowie uchwały I—VII powzięte na posiedzeniu z dnia 12. lipca 1902 w sprawie poparcia budowy kolei lokalnej Lwów-Podhajec.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek I komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa przyszłego towarzystwa akcyjnego

kolei kokalnej Lwów-Podbajce w sumie nie przekraczającej kwoty 2,100.000 t. j. dwóch milionów sto tysięcy koron przez wpłatę za nie w pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego fuuduszu kolejowego, a to pod warunkami:

1. że interesenci miejscowi wpłacą na akcyę zakładowe tego towarzystwa przynajmniej kwotę 1,400.000 t. j. milion czterysta tysięcy koron,

2. że wpłata na akcyę pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcyę zakładowe, a od gwarantujących ciał autonomicznych ich ewentualne zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone,

3. że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku nżycia dochodów kolei, ułożone będą w porozumieniu i przy współdziałale Wydziału krajowego.

4. że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Lwów-Podbajce, i

5. że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a wszczególności budowa kolei przeprowadzona będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert

Marszałek odczytuje poprawkę p. Kra-marczyka do tego wniosku II. komisji, której Izba nie popiera, a osobno uchwała wniosek II. komisji.

Następnie uchwała Izba bez rozprawy wniosek III-VI komisji w oddzielnem głosowaniu, które p. sprawozdawca odczytuje po kolei.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Kazimierza Lubomirskiego w przedmiocie gwarancyi uzupełniającej oprocentowania po 4% i umorzenia kapitału pierwszeństwa w wysokości K. 2,200.000 dla projektowanej kolei lokalnej Podgórze-Myślenice-Lubień.

Sprawozdawca p. Skołyśzewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

W razie przyznania przez c. k. Administracyę Państwa na rzecz oprocentowania po 4% i prawidłowego umorzenia kapitału pierwszeństwa przez cały okres czasu, potrzebny na utworzenie pożyczki pierwszeństwa, w sumie K. 2,200.000 zwłoki (Stundung), dla należności za prowadzenie ruchu projektowanej kolei lokalnej Podgórze-Myślenice-Lubień w ten sposób, iż z dochodów brutto tej kolei będą w pierwszym rządzie pokrywane raty oprocentowania i umorzenia kapitału pierwszeństwa upoważnia się Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla projektowanej kolei lokalnej Podgórze-Myślenice-Lubień gwarancyi rocznego dochodu równającego się rocznej kwocie potrzebnej do oprocentowania najwyżej po 4% i umorzenia zaciągnąć się mającej przez przedsiębiorstwo tej kolei pożyczki pierwszeństwa w sumie najwyżej K. 2,200,000 pod warunkiem, iż cała reszta kapitału potrzebnego na budowę tej kolei kapitału ustalonego na podstawie projektu szczegółowego i kosztorysu zbadanego i uznanego przez Wydział krajowy, ponad wymienioną pożyczkę pierwszeństwa i ponad sumę K. 500.000 wypłacić się mającą przez kraj na akcyę zakładowe w myśl uchwały sejmowej z dnia 4. lipca 1901 r. dostarczoną, względnie zabezpieczoną w sposób przez Wydział krajowy za dostateczny uznany -- będzie przez interesentów.

Wszystkie inne warunki uchwały sejmowej z dnia 4. lipca 1901 r. dotyczące po-

parcia kolei Podgórze-Myślenice-Lubień pozostają w mocy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycjach w sprawie budowy kolei żelaznej ze Lwowa przez Kamionkę Strumiłową do Stojanowa do l. 938/902 l. 1439/902 i 2666/903 wniesionych.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

1. Sejm uznaje budowę kolei lokalnej ze Lwowa na Kamionkę strumiłową do Stojanowa ze względu na ogólne interesa kraju za użyteczną i potrzebną.

2. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby poczynił potrzebne kroki celem urzeczywistnienia budowy tej kolei, i upoważnia do przeprowadzenia pertraktacji z c. k. Rządem, któreby miały na celu urzeczywistnienie projektu budowy tej kolei przedewszystkiem jako kolei państwowej, ewentualnie w razie gdyby Wydział krajowy uznał to za wskazane, do uzyskania koncesji przedwstępnej celem wypracowania projektu szczegółowego dla tej kolei za zaliczeniem potrzebnych na to funduszków z krajowego funduszu kolejowego, które będą zwrotne z kapitału budowy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej względem petycji właścicieli dóbr ziemskich powiatu złoczowskiego co do wyjednanania u c. k. Rządu otwarcia stacji kolejowej

w Zarwanicy, położonej na drodze kolei żelaznej Karola-Ludwika, dla ruchu towarowego.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o otworzenie na drodze żelaznej Karola Ludwika w miejscowości Zarwanica stacji towarowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji kolejowej o petycji Rady powiatowej w Sanoku o zwolnienia od opłaty datku na rzecz wykupna gruntów pod kolej transwersalną.

Sprawozdawca p. Korol uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Nad petycją Wydziału Rady powiatowej w Sanoku o uwolnienie powiatu Sanockiego od obowiązku przyjętego uchwałą z dnia 3. lipca 1880 zapłacenia funduszowi krajowemu na rzecz wykupna gruntów pod kolej transwersalną kwoty 31.820 K. przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji szkolnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego zawierającym projekt zmiany art. 9. ustawy z dnia 23. maja 1895.

Sprawozdawca p. K. Lubomirski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . zmieniająca Art. 9. ustawy z dnia 23 maja 1895 Nr. 57 Dz. u. kr. o zakładaniu i urządzeniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Art. 9. ustawy z dnia 23. maja 1895 Nr. 57 Dz. u. kr. znosi się w dotychczasowym brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

Art. 9. W szkole wydziałowej ma być oprócz dyrektora a względnie dyrektorki i katechetów przynajmniej trzech nauczycieli względnie nauczycielek.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Art. 9. ustawy z dnia 23. maja 1895 Nr. 57 Dz. u. kr. znosi się w dotychczasowemu brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

Art. 9. w szkole wydziałowej ma być oprócz dyrektora a względnie dyrektorki i katechetów przynajmniej trzech nauczycieli względnie nauczycielek.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . zmieniająca Art. 9. ustawy z dnia 23. maja 1895, Nr. 57 Dz. u. kr. o zakładaniu i urządzeniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziałowi kraj. w przedmiocie założeniu ruskiego gimnazjum w Stanisławowie.

Sprawozdawca p. Tadeusz Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wobec istniejących stosunków Sejm założenia gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Stanisławowie w myśl wniosku postawionego przez p. Barwińskiego nie uważa obecnie za wskazane.

II. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby się zastanowiła bliżej nad sprawą założenia gimnazjum we wschodniej części kraju, celem uwzględnienia potrzeb kulturalnych narodowości ruskiej, biorąc w zakres swych badań także kwestyę utra-

kwizmu i w chwili stosownej wnioski swój Sejmowi przedłożyła.

III. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby dołożyła usilnych starań celem zapewnienia jak najpowszechniejszego i najskuteczniejszego udzielania względnie obowiązkowej nauki drugiego języka krajowego w szkołach średnich Galicji.

IV. Wstawienie w budżet państwowy na r. 1903 pozycyi na gimnazjum ruskie w Stanisławowie bez poprzedniej uchwały Sejmu, sprzeciwia się prawom Sejmu, przyznany mu ustawą z d. 23. czerwca 1867 roku i dlatego Sejm zastrzega się na przyszłość przeciw takiemu naruszeniu praw i prerogatyw swoich.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 29. października 1903.

Początek posiedzenia o godzinie 7 minut 35 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś, odpowiada na intepelacje:

1) pp. Maryewskiego i tow. z dnia 12/10 1903 w sprawie targów w Podgórzu;

2) pp. Bobaczewskiego i tow. z dnia 16/10 1903 w sprawie szkód zrządzonych przez spław drzewa barona Popera z Włodziszka;

3) pp. Bobaczewskiego i tow. z dnia 17/10 1903 w sprawie regulacji Wisłoka i Pielnicy.

Marszałek oznajmia, że następuje dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia ruskiego gimnazjum w Stanisławowie.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Tem samym załatwione są petycje: Wydziału filii rusk. Tow. pedagogicz. w Stanisławowie do l. 1737/1902, l. 2365/903 — petycja filii Tow. Proświty w Stanisławowie do l. 1785/902, 2367/903 — petycja komitetu wiecowego w Jaworowie l. 1140. 1902 r.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Korol

Przemawia p. Stanisław Tarnowski.

Marszałek przerywa posiedzenie do godziny 7 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 40 po południu.

Marszałek oznajmia, że p. Włodzimierz Gniewosz postawił wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej, a do głosu zapisani są przeciw wnioskowi komisji pp. Mogilnicki i Huryk, za wnioskami komisji pp. Bobrzyński, Kramarczyk, Hupka i Górski.

Izba bez rozprawy uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów do wyboru mowców generalnych, a po chwili oznajmia, że mowcą generalnym przeciw wnioskowi komisji jest p. Mogilnicki, a za wnioskami komisji p. Bobrzyński.

Przemawia mowca generalny przeciw wnioskowi komisji p. Mogilnicki.

Przemawia Mowca generalny za wnioskami komisji p. Bobrzyński.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Wobec istniejących stosunków Sejm założenia gimnazjum z ruskim językiem wykładowym w Stanisławowie w myśl wnio-

sku postawionego przez p. Barwińskiego nie uważa obecnie za wskazane.

Przemawia P. Barwiński i stawia następującą poprawkę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przystąpił do założenia w Stanisławowie gimnazjum wyższego z ruskim językiem wykładowym.

Izba nie popiera tej poprawki, za którą padło tylko 13 głosów.

Izba uchwala wniosek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby się zastanowiła bliżej nad sprawą założenia gimnazjum we wschodniej części kraju, celem uwzględnienia potrzeb kulturalnych narodowości ruskiej, biorąc w zakres swych badań także kwestyę utrakwizmu i w chwili stosownej wniosek swój Sejmowi przedłożyła.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby dolożyła usilnych starań celem zapewnienia jak najpowszechniejszego i najskuteczniejszego udzielania względnie obowiązkowej nauki drugiego języka krajowego w szkołach średnich Galicyi.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek III komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wstawienie w budżet państwowy na r. 1903 pozycyi na gimnazjum ruskie w Stanisławowie bez poprzedniej uchwały Sejmu, sprzeciwia się prawom Sejmu, przyznany mu ustawą z dnia 23 czerwca 1867 r. i dlatego Sejm zastrzega się na przyszłość przeciw takiemu naruszaniu praw i prerogatyw swoich.

Tem samem załatwione są petycje: Wydziału filii rusk. Tow. pedagogicz. w Sta-

nisławowie do l. 1737/1902, l. 2365/903 — petycja filii Tow. Proświty w Stanisławowie do l. 1785/902, l. 2367/903 — petycja komitetu wiecowego w Jaworowie l. 1140/902.

Izba uchwala bez rozprawy wnioszek IV. komisji.

Przemawia w sprawie formalnej p. Olesnicki i w imieniu posłów ruskich składa następujące oświadczenie:

Kiedy po secesyi ruskich posłów w roku 1901 i po przeprowadzonych wyborach do tego Sejmu podniosło się wśród Rusinów w kraju pytanie, czy ta garstka wybranych posłów w ogóle ma wstąpić do Sejmu, rozstrzygnął to pytanie zwolany w listopadzie 1901 zjazd mężów zaufania w ten sposób, że polecił wybranym posłom na ostatnią jeszcze próbę wstąpić do Sejmu, a równocześnie dał im mandat, na wypadek gdyby polityka większości Sejmowej uczyniła ich stanowisko w Sejmie niemożliwym, wystąpić z Sejmu i odwołać się do społeczeństwa ruskiego.

Stosownie do tego złożyliśmy wstępując do Sejmu deklaracyę z 30 grudnia 1901.

Podnimo polityki naszej skrajnie lojalnej znaleźliśmy się w położeniu niemożliwości dalszego naszego udziału w tym Sejmie.

Sejm odrzucił dziś minimalne żądanie narodu, o spełnienie którego dobijaliśmy się 3 lata, które ma za sobą argumenta wykonanych warunków takich, jakie postawili sami przeciwnicy i gwarancyę z ust Najwyższych, a odrzucił je bez argumentu rzeczowego na mocy jednego motywu nienawiści do narodu ruskiego i dążenia do powstrzymania jego kulturalnego rozwoju. Fakt ten jest tylko jednym z aktów polityki Sejmu, wymierzonych ku systematycznemu politycznemu osłabieniu i ekonomicznemu zniszczeniu narodu ruskiego w Galicyi. A wobec tego, że dwuletnie doświadczenie przekonało nas aż nadto silnie, że w tym Sejmie i w tym jego składzie nie ma i nie będzie dla nas sprawiedliwości,

my członkowie ruskiego klubu sejmowego oświadczamy, że ani nasza ani narodu ruskiego część nie pozwala nam dalej pozostawać w tej Izbie i dlatego opuszczamy ten Sejm, pozostawiając przedstawicielom narodu polskiego w Galicyi odpowiedzialność za zniewolenie nas do tego kroku przed sądem historii, Słowianstwa i całego cywilizowanego świata i podnosząc przy wyjściu z tej sali w imieniu całego narodu gromki protest przeciw temu ciężkiemu gwałtowi, jaki popełnili przedstawiciele narodu polskiego dziś na bratnim narodzie ruskim.

Pod tym okrzykiem idziemy w ten naród który nas tu wysłał a dalsze należy już do niego.

Nadto p. Oleśnicki odczytuje następujące pismo wystosowane przez posłów Rusinów do Marszałka krajowego:

Do Jego Ekscelencyi Hr. Stanisława Bade-niego Marszałka krajowego we Lwowie.

Podpisani posłowie Galicyjskiego Sejmu krajowego oświadczają niniejszem i podają do wiadomości Waszej Ekscelencyi, że z chwilą wręczenia Mu tego pisma składają swoje mandaty do tego Sejmu krajowego.

Dr. Andronik, Mogilnicki, Dr. Eugeniusz Oleśnicki, Aleksander Barwiński, Teodor Bohaczewski, Antoni Staruch, Józef Huryk, Dmytro Ostapczuk, Wiktor Mazikiewicz, Dr. Michał Korol i Aleksy Barabasz.

P. Oleśnicki oświadcza zarazem w imieniu własnem, że składa mandat poselski z krzyki gmin wiejskich powiatu stryjskiego.

Zabierają głos w sprawie formalnej po kolei pp. Korol, Mogilnicki, Barwiński, Bohaczewski, Huryk, Barabasz, Staruch, Mazikiewicz, Ostapczuk i oświadczają, że składają mandaty poselskie.

Marszałek przemawia z powodu powyższego oświadczenia ruskich posłów i złożenia przez nich mandatów poselskich.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o petycyi „Krajowego Związku przemysłowego“ we Lwowie o subwencję.

Sprawozdawca p. Stapiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

W uznaniu wysokiej użyteczności dotychczasowej pracy „Krajowego Związku przemysłowego“ we Lwowie i celem dopomożenia temuż „Związkowi“ do spełnienia wyszczególnionych w petycyi zadań.

a) wstawia Sejm do budżetu krajowego na rok 1904 na rzecz „Krajowego Związku przemysłowego“ we Lwowie kwotę 30.000 K, a mianowicie jako wydatek zwyczajny kwotę w myśl propozycyi Wydziału krajowego 15.000 K, a jako nadzwyczajny wydatek 15.000 K;

b) Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby po zbadaniu użyteczności i potrzeb „Krajowego Związku przemysłowego“, wstawił w budżety lat następnych odpowiednie podwyższenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski a i b komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje;

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie powiększenia funduszu przemysłowego.

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Stały fundusz przemysłowy utworzony uchwałą z dnia 22. stycznia 1887,

wynoszący obecnie 1,500.000 K. będzie podwyższony do wysokości 5,000.000 K. za pomocą rocznej dotacyi z funduszu krajowego po 100.000 K. przez lat 35 do budżetu krajowego wstawianej.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z Bankiem krajowym umowy o udzielanie zaliczek na poczet tej dotacyi, o ile to dla szybszej akcji w kierunku popierania przemysłu przez udzielanie pożyczek potrzebnem się okaże.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia następujący dodatkowy wniosek ;

3. O ile jednak zaliczki te razem wzięte przekraczałyby miały dziesięcioletnią dotację to jest 1,000.000 koron, Wydział krajowy obowiązany będzie przedłożyć sprawę do uchwały Sejmu krajowego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Kolischer i stawia poprawkę, aby we wniosku 2 komisji po słowie : „zaliczek“ dodać słowa: „do wysokości miliona koron“.

Przemawia p. Abrahamowicz i oświadcza, że cofa swój wniosek dodatkowy a przyłącza się do poprawki p. Kolischera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej Sprawozdawca czyta :

1. Stały fundusz przemysłowy utworzony uchwałą z dnia 22. stycznia 1887, wnoszący obecnie 1,500.000 K. będzie podwyższony do wysokości 5,000.000 K. za pomocą rocznej dotacyi z funduszu krajowego po 100.000 K. przez lat 35 do budżetu krajowego wstawianej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek 1 komisji.

Marszałek podaje pod uchwałę Izby wniosek 2 według poprawki p. Kolischera tj. w następującej stylizacji :

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z Bankiem krajowym umowy o udzielanie zaliczek do wysokości miliona koron na poczet tej dotacyi, o ile to dla szybszej akcji w kierunku popierania przemysłu przez udzielanie pożyczek potrzebnem się okaże.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 30 października 1903 godzinę 9 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 45 po północy.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

46. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 30. października 1903.

Początek o godzinie 10. minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski.

Obeonych posłów 120.

Ze strony Rządu c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czterdziestego piątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 30. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji szkolnej Ls.: 3624.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 3622.

Komisji kolejowej Ls.: 3623

Komisji reform agrarnych Ls.: 3639.

Po odczytaniu petycji Ls. 3622 Gminy Dymitrowa dużego o wybudowanie mostu na rzece Babulówce przemawia p. Krempa, popierając tę petycję i wnosząc na odesłanie jej do Wydziału krajowego jako komisji.

Izba bez rozprawy uchwała formalny wniosek p. Krempey.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 3639 Wieśniaków z Poździacza pow. Przemyśl o przedłożenie do sankcyi ustawy o włościach rentowych przemawia p. Tarnawski, popierając tę petycję i wnosząc na odesłanie jej do komisji reform agrarnych z wezwaniem do przedłożenia ustnego sprawozdania w tym przedmiocie w ciągu obecnej sesyi.

Izba uchwała formalny wniosek p. Tarnawskiego.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya
do c. k. Komisarza rządowego.

Dzienniki poranne podały dziś telegraficzną wiadomość ze Stanisławowa, że przy sposobności wyborów do tamtejszej Kasy chorych przyszło do rozruchów, które

przybrały bardzo ostry charakter i doprowadziły do rozlewu krwi. Miało przyjść do starcia robotników z policją i wojskiem, które zarekwirovano; wieści niosą, że wiele osób poraniono, a uczeń szkół średnich, Gottfried przez c. k. żandarma został zastrzelony.

Wiadomości te zaniepokoiły w wysokim stopniu szerokie koła ludności i wiele zależy na szybkim uspokojeniu opinii publicznej.

Zapytujemy więc c. k. Rząd, czy i o ile te wiadomości są prawdziwe i jakie są przyczyny rozmiaru rozruchów, tudzież skutki użycia broni, co dało powód rządowym organom do użycia tak ostrów środków i wezwania interwencji c. k. wojska, czy te organy nie ponoszą winy w tym ubolewania godnym wypadku, czy i co przedsięwzięto dla uspokojenia wzburzonych umysłów i co c. k. Rząd zamierza uczynić, aby w przyszłości zapobiedz tego rodzaju zajściom.

Interpelujący

Tarnawski w. r.

A. Rayski, Bujnowski, Maryewski, Jahl, Romanowicz, Huza, Witosławski, Tomaszewski, Vayhinger, Jabłoński, Rotter, Rutowski, L. Wiśniewski, Kępiński, Fijałek.

Interpelacya

do p. komisarza rządowego w sprawie krwawych wypadków w Stanisławowie.

Przed dwoma mniej więcej laty pojawiło się w Stanisławowie otwarte pismo, wykazujące w sposób dowodny i aż nadto jaskrawymi faktami gospodarkę w Stanisławowskiej kasie chorych, gdzie klika macherów z Rubinsteinem i Brückem na czele, dopuszcza się o pomstę do nieba wołających nadużyć, kosztem krwawego grosza robotniczego, dla własnej i krewnych swych korzyści. Fakta te notorycznie są znane w Stanisławowie, zajmowała się nimi także prasa krajowa, jak zwykle bezskutecznie, bo tam, gdzie chodzi o usunięcie nadużyć władze rządowe galicyjskie dziwnie są pobłażliwe dla oszutów i pospolitych macherów. Jaka pobłażliwością odznacza się też stanisławowski c. k. starosta Prokopczyc, który wszelkie represalia rządowe, stojące mu do dyspozycji, stosuje jedynie i wyłącznie do ludu, walczącego o słusznie mu się należące i konstytucyą zagwarantowane prawa, jak tego dowodzą niedawne a jeszcze niepomszczone wypadki w Czerniejowie. Co więcej jak mówią ostatnie wypadki krwawe w Stanisławowie — ma p. starosta Prokopczyc całą potęgę swojej starościńskiej władzy wraz z aparatem żandarmskim i wojskowym na bezpośrednią obronę szajki oszustów wyborczych i pajaków wysysających ostatni grosz robotniczy, składany w Kasie chorych.

Kiedy bowiem obecnie robotnicy stanisławowscy postanowili wyřęczyć władzę nadzorczą rządową w jej obowiązku usunięcia szajki łotrowskiej Rubinsteina, Brücka etc. od zarządu kasą chorych, a to środkami legalnymi i dozwoloną agitacją wyborczą, wystąpił p. starosta Prokopczyc w obronie bezczelnych wprost i jawnych nadużyć, czem sprowokował całą ludność Stanisławowa i doprowadził bezpośrednio do ubolewania godnych zajść w Stanisławowie i mordowania najniewinniejszych ludzi, robotników, którym chodziło o porządek w Kasie chorych i bezbronnej publiczności. Za zwykłą obrazę czynną Brücka, kwalifikującą się jedynie do dochodzenia prywatną skargą w sądzie powiatowym, aresztowano akademika Zakrzewskiego z całą pompą i aparatem starościńskim i w asystencji wojska i żandarmów prowadzono go wśród wzburzonych tłumów do więzienia, widocznie dla tem większego postrachu robotników, którzyby się pożądać odważyli, aby nie było żadnych szachrajstw ani łajdactw wyborczych przy dokonywujących się właśnie wyborach do Kasy chorych.

Co więcej p. starosta Prokopczyc stanął jawnie i niedwuznacznie po stronie oszustów wyborczych i zsolidaryzował się z nimi zupełnie, kiedy widząc, że protegowana przezeń klika łajdaków upada przy wyborach, a większość uzyskują kandy-

daci socjalno-demokratyczni, przerwał natychmiast wybory i odroczył do dnia następnego. Zwykła jednak i zwykle z powodzeniem stosowana sztuczka starościńska nie powiodła się tym razem, gdyż kontrkandydaci Rubinsteinów i Brücków pozostali w mniejszości mimo całego teroryzmu wymierzonego na robotnikach, mimo masowego aresztowania rzekomych ekscedentów.

Dzięki prowokacyi ze strony p. Prokopczyca przyszło do krwawych scen. — Dwu ludzi padło z ciężkimi ranami od kul żandarmskich; mnóstwo odniosło mniej lub więcej ciężkie obrażenia. O ile sądzić można z dotychczasowych doniesień wojsko zarekwirowane zachowało się tym razem i wyjątkowo poprawnie; strzelali wyłącznie żandarmi, stojący pod bezpośrednią komendą c. k. Starostwa i widocznie działając w myśl instrukcyi udzielonej im przez p. Prokopczyca. Jeżeli przeto wojsko nie miało powodu użycia broni palnej, bo rozruchy nie były tego rodzaju, żeby mogły usprawiedliwić uciekanie się do najgwałtowniejszych środków, — to tem mniej miała do tego prawo żandarmerya, względnie stojący za nią p. starosta Prokopczyk.

Wypadki stanisławowskie odbiły się szerokiem echem po całym kraju, wywołując słuszne zaniepokojenie i oburzenie na krwiożerczego satrapę w mundurze starościńskim. Opinia publiczna słusznie domaga się zadośćuczynienia za krew przełaną, tembardziej, że nie pierwszy raz starosta Prokopczyk pozwala sobie na tego rodzaju straszne wybryki — nie pierwszy raz pod jego osławionemi rządami leje się krew niewinna.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Co zamierza uczynić J. E. Pan Namiestnik względem przeprowadzenia jak najsurowszego natychmiastowego i bezstronnego śledztwa w sprawie ostatnich wypadków stanisławowskich?

2. Co zamierza uczynić J. E. Pan Namiestnik, aby c. k. starosta Prokopczyk poniósł zasłużoną karę za sprowokowanie rozruchów i użycie broni palnej przez podwładne sobie organa żandarmeryi?

3. Wreszcie domagają się interpelanci, aby c. k. starosta w Stanisławowie p. Prokopczyk, wychowany w okresie żelaznych rządów żandarmskich i dopuszczający się nie po raz pierwszy krwawych nadużyć, został bezzwłocznie ze Stanisławowa usunięty. P. Prokopczyk bowiem udowodnił niezbitcie, że w dzisiejszych czasach nie dorósł jeszcze do rządów tak wielkim powiatem i na tem swoim stanowisku zagraża wprost bezpieczeństwu ludności w Stanisławowie.

We Lwowie dnia 29. października 1903.

Interpelant:

J. Bojko w. r.

Krempa, Stapiński, Włodek, Szwed, Potoczek, Kramarczyk, Skołyszewski, Stojalowski, Bohaczewski, Korol, Ostapczuk, Staruch, Mazikiewicz, Huryk, Żardecki.

Interpelacya

posła Krempe i towarzyszy do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie nadużyć popełnianych przez c. k. Komisarza Doszota w Mielcu przy wydzierzawianiu polowań gminnych. Tak jak sobie postąpił p. Doszot jako c. k. Komisarz przeprowadzający licytację w Starostwie przy wydzierzawieniu polowania gminy Partyń podniesionego przed kilku dniami w Sejmie w formie interpelacyi, nie inaczej kierował się swymi osobistymi względami pomijając wykonywanie ustaw przy wydzierzawieniu polowania gmin: Czajkowa, Pluty, Kliszowa etc. etc.

Na wstępie podnieść wypada, że c. k. Starostwo w Mielcu troskliwie o swych protegowanych, bojąc się by które z polowań gminnych nie dostało się właścianowi w obwieszczeniach swoich aby uniemożliwić tym drugim postanowiło złożenia

wadyum w kwocie 200 K wiedząc, że tem odstraszy gdyż na złożenie podobnego wadyum nie będą wstanie, włościanin od zamysłu licytowania.

Rada gminna Pluty w myśl §. 29. ustawy łowieckiej przedłożyła prawo polowania na dalszy okres sześcioletni, temu samemu t. j. Walentemu Plucie bardzo wzorowemu gospodarzowi z Plutów czyniącemu zadość obowiązującej ustawy t. j. płacenia 10% wyższego czynszu, i doniosła o tem w właściwym czasie c. k. Starostwu z prośbą o zatwierdzenie. C. k. Starostwo dbałe o obszar dworski Tuszów rozpisało wbrew postanowieniom ustawy licytację na dzień 8 maja, co też p. Doszot używszy swej władzy i praktykowanych przez niego kruczków pomimo upomnienia się naczelnika gminy o prawo, które przysługuje także i gminie, bez kontroli cytanta oddał polowanie Hetperowi rządcy lasów tuszowskich.

Natomiast inaczej interpretowało c. k. Starostwo §. 29. tejże ustawy, przy przedłużeniu prawa polowania gminnego p. Janowi Artwińskiemu właścicielowi dóbr w Kliszowie.

Rada gminna w Kliszowie wbrew prawu uchwaliła przydłużenie prawa polowania Janowi Artwińskiemu, pomimo że w poprzednim okresie nie Jan lecz Mieczysław Artwiński prawo to posiadał, a c. k. Starostwo to bezprawie zatwierdziło do L. 6.652 z 6. maja 1903 powołując się na uchwałę Rady gminnej z dnia 14. lutego 1903 w myśl §. 16. ustawy łowieckiej z dnia 5. marca 1897 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 71.

P. Jan Artwiński nabył polowanie gminy Kliszowa za 50 K za które dawał gospodarz Józef Sindy 100 K. W podobnych wypadkach jakie się wydarzają w interpretowaniu ustaw zasadniczych do osób, przez nasze władze rządowe, zachodzi uszczuplenie niżej połowy wartości czynszu dzierżawnego, którą tracą gminy na rzecz obszarów dworskich lub miłych p. Doszotowi jako c. k. Komisarzowi adherentów.

W myśl §. 10. rozp. ministerstwa spraw wewnętrznych z 15. grudnia 1852 Nr 257 Dz. p. p. wolno jest wprowadzić bez rozpisania publicznej licytacji przedłużyć istniejący już kontrakt dzierżawy wyjątkowo, w razie gdyby dzierżawa przedłużyć się mająca odpowiadała przepisom powołanego rozporządzenia.

Atoli w obecnym wypadku o umowie prolongacyjnej istniejącego już kontraktu dzierżawy mowy być nie może przedewszystkiem z tego względu, że dotychczasowo dzierżawił polowanie p. Mieczysław Artwiński, a obecnie zawarł umowę kto inny a mianowicie p. Jan Artwiński.

Nie inaczej postąpiono sobie przy licytacji prawa polowania z gminą Czajkowy.

Pod tym samym dniem t. j. 8. maja b. r. przystąpiono do licytacji. Złożył wadyum pełnomocnik dóbr tuszowskich Jan Dzewikowski, poseł Krempa (dlatego aby się przekonał o narzekaniach włościan i nadużyciach jakie popełnił p. Doszot przy wydzierżawianiu polowań gminnych) i Józef Hyjek z Czajkowy wszyscy po 200 K.

Wynik licytacyjny utrzymał Józefa Hyjka który 119 K t. j. najwyżej oferował. A że niepodało się to p. Doszotowi by włościanin mimo zupełnej jego kwalifikacji utrzymał się przy polowaniu chwycił się tenże c. k. Komisarz innego sposobu.

Zaugrował Józefa Hyjka czy ma kartę na broń i ażeby się takową wylegitymował a że się tenże włościanin o kartę starał czem dowodził, że takową otrzyma gdyż jest wojskowy i posiada ku temu potrzebne zdolności, a wreszcie oświadczył Hyjek, że polować nie myśli tylko polowanie mieć chce.

Wobec tłumaczeń wszelkich ze strony członków gminy c. k. Komisarz postępował sobie po grubiańsku — wymuszał na naczelniku gminy ustępstwo pod groźbą zamknięcia w areszcie.

Poseł Krempa odstąpił widząc gburowate obchodzenie się i nadużycie władzy urzędowej wadyum cofnął „a p. Doszot z wolnej ręki polowanie gm. Czajkowy za 30 guldenów pełnomocnikowi Dzewikowskiemu przyznał a Józefa Hyjka wykluczył“.

Naczelnik gminy Wojciech Kusak nie podpisawszy protokołu został przez p. Doszota surowo traktowany wskutek czego doszło do wymiany słów i oburzenia. Wójt na 30 guldenów się nie zgodził wobec czego przyszło do obopólnej ugody między p. Doszotem a p. Dzewikowskim i polowanie gminne dostało się bez licytacji za 111 K Dzewikowskiemu. Stwierdza się, że postępowanie p. Doszota jako c. k. Komisarza było zdumiewające o charakterze bardzo ujemnym, które oburzało obecnych znajdujących się tam podczas licytacji.

Nadmienić należy iż w ten sam dzień przy licytowaniu prawa polowania między innemi gm. Reichshejmu p. Doszot od Henryka Brandta żadnej karty na broń ani myśliwskiej nie żądał jak to uczynił Józefowi Hyjkowi.

Takie postępowanie władz rządowych oburza ludność w najwyższym stopniu, podkopuje zaufanie do rządu i wiarę w poszanowanie ustaw. Ale to w naszych władzach politycznych pod dozorem najwyższej magistratury rządowej wolnem jest naruszenie ustaw konstytucyą zagwarantowanych skoro funkcjonaryusze za nadużycia władzy — pociągani do odpowiedzialności nie są.

Wobec tego zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

I. Czy mu jest wiadomem o podobnem postępowaniu władzy politycznej a szczególnie p. Doszota c. k. Komisarza w Mielcu;

II. Co zamierza uczynić ażeby interpretowanie ustawy nie zależało od osób, lecz zależało od litery prawa, a urzędnicy nie byli agitatorami jednej partji jak to ma miejsce przy wydzierzawianiu polowań gminnych;

III. Czy nie uznaje za stosowne pociągnąć do odpowiedzialności c. k. Komisarza p. Doszota za nadużycie władzy urzędowej?

a c. k. Starostwo w Mielcu pouczyć o wykonaniu ustaw zasadniczych — wreszcie rozpisać kazać licytację prawa polowania we wspomnianych gminach.

Interpelujący

Franciszek Krempa w r.

Stapiński, Włodek, Bojko, Oleśnicki, Barabasz, Huryk, Barwiński, Ostapczuk, Staruch, Stojalowski, Kramarczyk, Bohaczewski, Szwed, Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

P. Komisarz rządowy, Radca Dworu, Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacje:

1. pp. Potoczka i tow. z 5. października 1903 w sprawie zakładania seminariów naucz. żeńskich w kraju;

2. pp. Szpondra i tow. z 5. października 1903 w sprawie przydzielenia Błażeja Chyli do gminy Tomaszowice;

3. pp. Bojki i tow. z 5. października 1903 w sprawie zniesienia stacyj ogierów rządowych w Siedliszowicach;

4. pp. Huzy i tow. z 10. października 1903 w sprawie rad gminnych w Nowym Sączu i Załubińcach;

5. pp. Tarnawskiego i tow. z 19. września 1903 w sprawie zwłoki w załatwieniu rekursu gminy m. Przemyśla przeciw wymiarowi podatku zarobkowego z wydzierżawienia prawa propinacyi;

6. pp. Buynowskiego i tow. z 19. września 1903 w sprawie wypuszczenia ropy z rafinerji nafty w Maryampolu do potoków, wpływających do Wisłoka;

7. pp. Potoczka i tow. z 3. października 1903 w sprawie nieporządków na pocztaach galicyjskich.

Członek Wydziału krajowego p. Dąbski odpowiada na interpelację:

pp. Mieczysława Urbańskiego i tow. z 27. października 1903 w sprawie niewypracowania projektu kolei Cisna-Strzyżki.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest: Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie zezwolenia gminie Chyrów powiat Stary Sambor na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Chyrów powiat Stary Sambor na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiszniaku, maliniaku i t. p. napojów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Chyrów zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od napojów spirytusowych, tudzież od piwa, miodu, wiszniaku, maliniaku i t. p. napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. Od jednego litra stustopniowego spirytusu po 10 halerzy,
2. od jednego litra rumu, araku, rosolisu, likieru, śliwowicy, pończowej esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych po 10 halerzy,
3. od jednego hektolitra piwa po 2 korony,
4. od jednego hektolitra miodu, wiszniaku, maliniaku i t. p. napojów po 10 halerzy.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Chyrów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy; nie można obciążać nią produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 Dz. p. p. Nr. 95 w brzmieniu cesarskiego rozp. z 17. lipca 1899 Nr. 120 Dz. p. p. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Dzierżawa niniejszych opłat ma być połączoną z dzierżawą prawa propinacyi w Chyrowie a to za poprzedniem porozumieniem się gminy z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Chyrowie.

Art. VII.

Blizsze postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych. W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy *en bloc* poozem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Skole na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasteczka Skole powiatu stryjskiego na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Skole zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów spirytusowych w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużytych według następującej podwyższonej taryfy:

1. od jednego litra stustopniowego spirytusu po 11 halerzy czyli od jednego hektolitra po 11 koron;
2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych jako to: rosolisów, likierów, rumu, ponczowej esencji, araku, koniaku, śliwowicy i t. p. po 11 halerzy, czyli od jednego hektolitra tych napojów po 11 koron;
3. od jednego hektolitra piwa po 1 koronie;
4. od jednego litra miodu, wiszniaku, dereniaku i maliniaku po 8 halerzy.

Art. II.

Do uiszczania powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Skole.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy; nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 17. lipca 1899 Nr. 120 Dz. u. p. Cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w m. Skolem a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Skolem miasteczku.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminy m. Dobromila na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie miasta Dobromil na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Dobromil zezwala się pobierać do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. od jednego litra stustopniowego spirytusu po 22 h., czyli od jednego litra po 22 korony;

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jako to: rozolisów, likierów, ponczowej esencji, rumu, araku, koniaku i t. p. napojów po 11 h., czyli od jednego hektolitra tych napojów po 11 koron;

3. od jednego hektolitra piwa do końca roku 1904 po 2 K 40 h., zaś od roku 1905 do końca roku 1910 po 2 korony.

Art. II.

Do uiszczania powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy na własny użytek, czy na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina m. Dobromila.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 17. lipca 1899 Dz. u. p. Nr. 120 (Część II. o uwolnieniach) wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Ustawa niniejsza ma wejść w życie od chwili, kiedy ostatecznie uchylony zostanie dotychczasowy pobór opłat.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych. W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie opłat gminnych od trunków spirytusowych, piwa i wina w obrębie gminy miasta Krakowa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, pozwalająca król. stoł. miastu Krakowowi pobierać opłaty gminne od napojów rozpalających, do miasta wprowadzanych lub w mieście wyrabianych i w niem zużywanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art. I.

Gmina król. stoł. miasta Krakowa ma prawo pobierać następujące opłaty gminne czyli dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od niżej wymienionych napojów rozpalających do miasta wprowadzanych lub w mieście wyrabianych i w niem zużywanych, a mianowicie:

1. od rumu, araku, esencyi ponczowej, rozolisu, likieru i wszelkich napojów od jednego hektolitra po 50 K.

2. od alkoholu, spirytusu winnego, olejków wonnych, tynktury, esencyi i w ogóle wszelkich cieczy, do których alkohol wchodzi, jako główna część składowa, a to:

a) od spirytusu do 50 stopni od jednego hektolitra po 25 K., do 75 stopni, od jednego hektolitra 37·5 K., ponad 75 stop., od jednego hektolitra po 50 K.

3. od wina, od jednego hektolitra po 10 K.

4. od piwa :

a) przy wprowadzaniu porteru i piwa angielskiego, od jednego hektolitra 7 K;

b) przy wprowadzaniu wszelkich innych gatunków piwa i przy wyrobie wszelkich innych gatunków bez różnicy od jednego hektolitra po 3 K.

5. We wszystkich wypadkach, w których wódka wolna jest od podatków państwowych w myśl §. 6. obowiązującej ustawy wódeczanej, ma być również wolną od opłat gminnych czyli dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego.

Art. II.

Opłaty od piwa wymienione w Art. I. 4. b) ustają z końcem 1909 r.

Art. III.

Bliższe postanowienia pod względem poboru oznaczonych w Art. I. miejskich opłat konsumcyjnych od napojów rozpalających i pod względem uiszczenia zwrotu opłaty przy wywozie piwa wyrabianego w mieście Krakowie, tudzież co do organów do sprawowania tych czynności powołanych, jakoteż co do sposobu wykonywania kontroli przy poborze i zwrocie rzeczonych opłat, wydane zostaną ze strony c. k. Namiestnictwa osobnem rozporządzeniem po porozumieniu się z Wydziałem krajowym.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Z dniem tym przestaje obowiązywać ustawa krajowa z dnia 19. lipca 1878 (L. 48. Dz. ust. kraj.).

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełniającego wyboru jednego członka Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje następujące sprawozdanie Wydziału krajowego:

Wysoki Sejmie!

Profesor wszechnicy Dr. Stanisław Głabiński, wybrany uchwałą Wysokiego Sejmu z 25. czerwca 1902 członkiem Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności na lat trzy, zrezygnował z tej godności, został bowiem wybrany posłem do Rady państwa, co przez większą część roku uniemożliwia mu uczestniczenie w czynnościach Wydziału Kasy.

Z tego powodu proponuje Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi na podstawie postanowień §. 49. ustęp pierwszy statutu Kasy.

Wysoki Sejm raczy w miejsce Dra Stanisława Głabińskiego wybrać członkiem Wydziału galicyjskiej Kasy oszczędności na czas do końca powyższego trzechlecia Dra Rudolfa Różyckiego, c. k. starszego Radcę skarbowego we Lwowie.

Marszałek wzywa posłów do oddawania kartek, a do Komisji skrutacyjnej zaprasza pp. Białoskórskiego, Potoczka i Szpondera.

Po oddaniu kartek Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego t. j.:

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie Podmichale koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Łomnicę w Podmichalu.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie Podmichale koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Łomnicę w Podmichalu.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie Podmichale, powiatu Kałuskiego, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Łomnicę w Podmichalu, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że — analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43.) — w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego.

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h;
- d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego, 4 (cztery) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego; zaś cielęta, źrebki, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości. Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gminy Podmichale są wolni od opłaty myta.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej koncesyi traci moc obowiązującą koncesya z dnia 14. kwietnia 1894 (Nr. 46. Dz. u. kr.), przedłużona rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 11. kwietnia 1899 (Nr. 52. Dz. u. kr.), na podstawie której ma prawo do poboru myta od przewozu przez rzekę Łomnicę obszar dworski w Podmichalu.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kałuszu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Łomnicę w Medyni.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kałuszu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Łomnicę w Medyni.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kałuszu nadaje się na pięć lat od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Łomnicę w Medyni pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43.).

Art. II.

Oplatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego, 4 (cztery) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebkieta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wieszionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Holeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Holeszowie.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Holeszowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr w Holeszowie.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Holeszowie, powiatu Żydaczowskiego, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr w Holeszowie, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem z zastrzeżeniem, że — analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43) — w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

- a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h ;
- b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h ;
- c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h ;
- d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 4 (cztery) h ;

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości. Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gminy Holeszów są wolni od opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o znizeniu tejjze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc* poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie (ustne) Komisji gminnej o nagłym wniosku p. Fruchtmanna zmierzającym do zaradzenia szkodliwym dla miast następstwom finansowym ustania prawa propinacyi z końcem roku 1910.

Sprawozdawca p. Fruchtmann przemawia i odczytuje sprawozdanie Komisji zakończone następującym wnioskiem :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zastanowił się nad następstwami finansowymi, jakie tak dla funduszu krajowego jakoteż dla funduszy miast będzie miało ustanie prawa propinacyi z końcem roku 1910 i zasiągnąwszy opinii reprezentacyi interesowanych miast oraz porozumiawszy się z c. k. Rządem we właściwym czasie wnioski swoje Sejmowi przedłożył.

Przemawia p. Skalkowski i następującą stawia rezolucję:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wyjednał w drodze ustawodawczej uznanie drobiazgowej sprzedaży napojów spirytusowych, w naczyniach zamkniętych, zawierających mniej niż pięć litrów napoju, jako przemysł koncesyjonowany.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są posłowie Jabłoński, Abrahamowicz, Skalkowski i Kramarczyk.

Przemawia zapisany do głosu p. Jabłoński i stawia poprawkę następującą:

W rezolucyi p. Skalkowskiego należy opuścić słowa: w drodze ustawodawczej, a gdyby Izba tego nie uchwaliła wnoszę zamiast słów: „w drodze ustawodawczej“ umieścić słowa: „w drodze rozporządzenia“.

Przemawia zapisany do głosu p. Abrahamowicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Kramarczyk.

Przemawia zapisany do głosu p. Skalkowski i oświadcza, że cofa w swej rezolucyi słowa: „w drodze ustawodawczej“.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek Komisji, a oddzielnie uchwała rezolucję p. Skalkowskiego z opuszczeniem w niej słów „w drodze ustawodawczej“, które to słowa cofnął p. Skalkowski przyjmując poprawkę p. Jabłońskiego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji sanitarnej z petycyi Wydziału Rady powiatowej sokalskiej o subwencyę na rozszerzenie domu przytułku dla nieuleczalnych chorych.

Sprawozdawca p. Jabłoński odczytuje sprawozdanie Komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z Wydziałem powiatowym Sokalskim na jakich warunkach mógłby szpital sokalski odsełać swoich uzdrowieńców chorych ambulatoryjnie leczonych i nieuleczalnie chorych do domu przytułku.

Po przeprowadzeniu rokowań przyjdzie Wydział krajowy na najbliższej sesyi z konkretnym wnioskiem czy i jaką kwotą ma się przyczynić kraj do rozszerzenia domu przytułku w Sokalu.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Rozprawa szczegółowa nad sprawozdaniem Komisji budżetowej o budżetach krajowych na lata 1903 i 1904.

Sprawozdawca p. Skalkowski czyta:

Budżet krajowy na rok 1903.

Rubryka I. poz. 1—18 wydatków:

Reprezentacya kraju.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad powyższą rubryką.

Przemawia p. Mieczysław Urbański i wnosi na uwolnienie pp. sprawozdawców budżetu od czytania odnosnych sprawozdań.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy formalny wniosek p. M. Urbańskiego. Przemawia p. Rotter w rozprawie ogólnej nad tą rubryką.

Marszałek oznajmia, że p. Rotter był jednym z zapisanych mówców w rozprawie ogólnej nad budżetem, który jednak nie przyszedł do głosu, dlatego pozwolił mu Marszałek wyjątkowo przemawiać obecnie o sprawach ogólnych.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucję:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wyjednał dla posłów sejmowych te same ulgi kolejowe z jakich korzystają posłowie do Rady państwa“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Sprawozdawca czyta:

A. Sejm krajowy.

Poz.	1. koszta podróży pp. posłów	8.972 K
"	2. dyety	72.000 "
"	3. druki	41.500 "
"	4. spisywanie sprawozdań	8.000 "
"	5. pisarze dzienni	1.300 "
"	6. remuneracye urzędników	2.400 "
"	7. służba	2.400 "
"	8. opał	3.000 "
"	9. zapuszczanie i mycie podłóg	200 "
"	10. potrzeby kancelaryjne	800 "
"	11. na bibliotekę.	400 "
"	12. drobne wydatki	1.000 "

Dział A. razem . . . . . 141.972 K

Izba bez rozprawy uchwala Rubr. I. poz. 1—12 w sumie 141.972 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

B. Wydział krajowy.

wydatki zwyczajne:

Poz.	13. Marszałek krajowy	12.000 K
	i dodatek na reprezentacyę	8.000 "
		20.000 K
"	14. sześciu członków Wydziału krajowego	72.000 "
"	15. zastępcy	4.000 "
	razem	96.000 K

wydatki nadzwyczajne:

Poz.	16. dodatek emerytalny Stefanii Pietruskiej	3.600 K
"	17. dotacya Maryi Bezeźnickiej	600 "
"	18. dotacya Antoniny Hoszardowej	2.400 "
	razem	6.600 "

Suma wydatków rubr. I. . . . . 244.572 K

Izba uchwala bez rozprawy rubr. I. poz. 13—18 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Izba uchwala bez rozprawy rezolucję p. Stapińskiego.

Następuje:

Rubr. II. poz. 19—38 wydatków.

Sprawozdawca p. Skalkowski.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Dodatek aktywalny, pobierany przez asystentów i praktykantów oddziału rachunkowego i kasowego, asystentów i pisarzy etatowych oddziału manipulacyjnego, asystenta manipulacyjnego w oddziale techniczno-drogowym, tudzież inspicjenta-rysownika i asystentów manipulacyjnych oddziału kolejowego -- podwyższa się na 360 K rocznie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Etat urzędników oddziału manipulacyjnego powiększa się o jedną posadę kancelisty i jedną posadę asystenta.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Na koszt administracji dochodów krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa w r. 1903 wstawia się w poz. 35 budżetu kwotę 44.000 K.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Tytułem stałych darów z łaski wstawia się w poz. 32 budżetu:

a)	dla Józefy Bojarskiej	200 K
b)	" Krystyny Kopertyńskiej	200 "
c)	" Malwiny Kopertyńskiej	200 "
d)	" Apolonii Sternalowej	400 "
e)	" Maryi Zajączkowskiej	300 "
f)	" Augusty Gergel	300 "
g)	" Michała Orłowicza	360 "
h)	" Leona Borkowskiego	240 "
i)	" Władysława Markowskiego	300 "
	Razem	2.500 K

a tytułem jednorazowych darów z łaski przyznaje Sejm w załatwieniu petycji wdów i sierót po funkcjonariuszach Wydziału krajowego:

k)	Rozalii Piotrowskiej i jej głuchoniemej córce l. s. 1901	500 K
l)	Leontynie Sapałaczyńskiej l. s. 1930	300 "
m)	Franciszce Kratochwilowej l. s. 1881	200 "
n)	Maryi Baryckiej l. s. 1963	200 "
o)	Maryi Gérard de Festenburg l. s. 2031	400 "
p)	Emilii Sternalowej l. s. 2103	300 "
r)	Helenie Babińskiej l. s. 2138	200 "
s)	Apolonii Sternalowej l. s. 2180	200 "
t)	Wandzie Dziubińskiej l. s. 2204	400 "
u)	Marcjannie Zakrzewskiej l. s. 2348	200 "
w)	Annie Wojtynowej l. s. 2230	200 "
x)	Katarzynie Pogorzelskiej l. s. 2616	200 "
y)	Kornelii Strnadowej l. s. 3046	200 "
	Razem	3.500 K

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

V. Petycyje l. s. 2230 Anny Wojtynowej i l. s. 2616 Katarzyny Pogorzelskiej, wdów po sługach Wydziału krajowego, o ile odnoszą się te petycyje do stałego zaopatrzenia, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia odpowiednich wniosków.

Petycję l. s. 2615 Władysława Markowskiego o nadzwyczajny zasiłek z powodu choroby przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Petycję l. s. 2033 Jadwigi Ziembickiej o dodatek do pensyi w celu kształcenia córki, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. Uwzględniając petycję l. s. 1905 Waleryi Bieńkowskiej, wdowy po archiwście Wydziału krajowego, zezwala Sejm na dalsze wypłacenie jej, dotychczas pobieranego dodatku dla córki Józefy Maryi dw. im. — a to na przeciąg trzech lat, licząc od 19. marca 1903, w rocznej kwocie 280 K.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca oznajmia, że nadto Komisya wnosi:

„Petycję l. s. 3136 Maryi Pini wdowy po śp. Józefie Pini, b. dyetaryusza Wydziału krajowego o zapomogę, pet. l. s. 3214 Juliana Rzeczyckiego, dyetaryusza Wydziału krajowego o stałe zaopatrzenie, pet. l. s. 3215 Edmundyny Urbańskiej, sieroty po śp. Aurelim Urbańskim wice-dyrektorze oddziału rachunkowego Wydziału krajowego o subwencję — przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa przedkłada zatem Wysokiemu Sejmowi, z uwzględnieniem wniosków swoich powyżej przytoczonych, następujące pozycje wydatków w rubryce II. budżetu:

poz. 19.	płace urzędników oddziału konceptowego z dodatkami aktywalnymi i pięcioletnimi	156.783 K
poz. 20.	płace i dodatki urzędników oddziału rachunkowego	158.168 „
poz. 21.	„ „ „ „ kasowego	41.100 „
poz. 22.	„ „ „ „ sanitarnego	6.840 „
poz. 23.	na lustracye administracyjno-rachunkowe szpitali	2.000 „
poz. 24.	płace i dodatki urzędników oddziału statystycznego	11.120 „
poz. 25.	„ „ „ „ manipulacyjnego	58.205 „
poz. 26.	djurna	56.000 „
poz. 27.	zasługi	10.330 „
poz. 28.	emolumenta	3.248 „
poz. 29.	renumeracye	12.100 „
poz. 30.	koszta podróży i dyety	16.800 „
poz. 31.	pensye i zaopatrzenia (z podwyższeniem poz. ff. z kwoty 341 K na 560 K z powodu przedłużenia poboru dodatku dla Józefy Bieńkowskiej i redukcją poz. eee z kwoty 6.000 K na 4.000 K z powodu śmierci śp. Dra Grotta)	63.175 „
poz. 32.	dary z łaski (opóźnio do uchwał ad IV. przez Komisję proponowanych	6.000 „
poz. 33.	na pokrycie połowy należności stemplowej od dekretów nominacyjnych	4.500 „
poz. 34.	potrzeby kancelaryjne	36.400 „
poz. 35.	administracya dochodów krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa	44.000 „
poz. 36.	płaca z dodatkami i koszta podróży architekta	6.100 „

poz. 37.	koszta utrzymania gmachu sejmowego — wydatki <i>zwyczajne</i>	36.964 K
	wydatki <i>nadzwyczajne</i> na konserwację gmachu	5.000 „
	i na uzupełnienie urządzenia elektrycznego	15 000 „
poz. 38.	zaliczki na płace — wydatek <i>zwyczajny</i>	30.000 „
	na zaliczki dla Władysława Janikowskiego (4.000 K) i Stanisława Chudzikiewicza (7.200 K) jako wydatek <i>nadzwyczajny</i>	11.200 „
	Suma rubryki II. . . .	791.033 K

Izba uchwała bez rozprawy Rub. II. poz. 19—38 w sumie 791.033 zgodnie z wnioskiem Komisji

Następuje:

Rub. III. poz. 39.

Sprawozdawca p. Jabłoński.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Stapiński.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy p. Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. III. poz. 39. Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych 2,410.000 K.

Izba uchwała bez rozprawy Rub. III. poz 39 w sumie 2,410.000 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Gmina izraeliicka lwowska w petycyi do Ls. 1988 prosi o roczną stałą subwencyę w kwocie 10.000 kor. na utrzymanie izraeliickiego szpitala im. Lazarusa.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycyę do Ls. 1988 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do bliższego zbadania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

W sprawie petycyi Edwarda i Leokadyi Stępińskich do Ls. 2173 o jednorazową zapomogę.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycyę do Ls. 2173 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca oznajmia, że komisya wnosi dodatkowo:

„Petycyę Ls. 3.245 Towarzystwa Szpitala dla ubogich dzieci pod nazwą Sej Zofii we Lwowie o przyznanie stałego zasiłku w kwocie 2.400 kor. na pokrywanie koniecznej emerytury Dra Emila Merczyńskiego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca oznajmia, że komisya wnosi następnie dodatkowo:

„Petycyę Ls. 3.128 Olgi Ostrowskiej wdowy po byłym zarządcy szpitala kraj. w Kołomyi o udzielenie zapomogi, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowania przy załatwieniu budżetu szpitala w Kołomyi“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Sprawozdawca oznajmia, że wreszcie komisya wnosi dodatkowo:

„Petycyę Ls. 2.628 Stefanii Lewandowskiej wdowy po prymaryuszu szpitala

w Bochni, o podwyższenie pensyi wdowiej, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia“.

Marszałek oznajmia, że tak postawionego wniosku, obciążającego budżet, nie może poddać pod uchwałę izby, dopóki ten wniosek nie będzie przedmiotem wydrukowanego sprawozdania komisji.

Następuje :

Rubr. III. poz 40. wydatków funduszu krajowego.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Stanisław Niezabitowski czyta :

W y d a t k i.

Rubr. I.	poz. 1—22.	Płace i emolumenta etatowe	89.949 K
„ II.	„ 23—31.	Koszta utrzymania osób nieetatowych	98.196 „
„ III.	„ 32—52.	Pensye i emerytury	26 659 „
„ IV.	„ 53—60.	Zaopatrzenia i dary z łaski	1.392 „
„ V.	„ 61	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	200 „
„ VI.	„ 63—65.	Remuneracye i zapomogi	8.200 „
„ VII.	„ 66—77.	Koszta gospodarcze	294.084 „
„ VIII.	„ 78—88.	Koszta sanitarne	111.110 „
„ IX.	„ 89.	Koszta kancelaryjne	4.500 „
„ X.	„ 90.	Koszta kapliczne	600 „
„ XI.	„ 91—95.	Na utrzymanie budynków	48.047 „
„ XII.	„ 96—97.	Odsetki od kapitałów dłużnych funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego	3.520 „
„ XIII.	„ 98.	Podatki i daniny	100 „
„ XIV.	„ 99—101.	Na rozmaite wydatki	4.750 „
„ XV.	„ 102.	Zapomogi dla położnic	13.000 „
„ XVI.	„ 103.	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	200 „
„ XVII.	„ 104.	Ryczałt na utrzymanie dzieci w szpitaliku Śtej Zofii	32 000 „
		Suma	<u>736.507 K</u>

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. szpitala powszechnego we Lwowie w sumie 736.507 kor. zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta :

D o c h o d y.

Rubr. I.	poz. 1—2.	Dodatki	56.500 K
„ II.	„ 3.	Opłaty pośmiertne	25.000 „
„ III.	„ 4—6.	Zwroty kosztów leczenia	416.000 „
„ IV.	„ 7—8.	Dochody z realności i ogrodu	3.000 „
„ V.	„ 9—10.	Rozmaite dochody	3.200 „
„ VI.	„ 11.	Subwencye i zwroty od c. k. Skarbu	194.065 „
		Suma	<u>697.765 K</u>

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. szpitala powszechnego we Lwowie w sumie 697.765 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

„Komisya budżetowa wnosi :

„Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i pokryć wykazany niedobór w kwocie 38.742 kor. z rubryki III. poz. 40 wydatków funduszu krajowego“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

„Sejm przyznaje obecnemu kierownikowi oddziału chorób zakaźnych przy szpitalu lwowskim Drwi Wincentemu Arnoldowi dodatek osobisty, wliczalny do emerytury w kwocie 800 kor. rocznie, począwszy od dnia 1. stycznia 1903 i zatwierdza wstawioną z tego tytułu do preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na r. 1903 w Rub. I. poz. 9 kwotę 800 kor.“

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Urzednicy krajowego szpitala powszechnego we Lwowie wnieśli do Wysokiego Sejmu petycję do Ls. 2.833 o podwyższenie płac.

Komisja budżetowa wnosi :

„Wysoki Sejm raczy petycję urzedników krajowego szpitala powszechnego we Lwowie odstąpić Wydziałowi krajowemu jako władzy kompetentnej“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji :

Następuje :

Rub. III. poz. 41 funduszu krajowego.

Lit. D.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta :

W y d a t k i.

Rub. I. poz. 1—13. Płace i emolumenta etatowe . . . . . 48.241 K

Przemawia p. Szponder.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała Rub. I. poz. 1—13 w sumie 48.141 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rub. II.	Koszta utrzymania osób nieetatowych	83.898 K
„ III.	Pensye i emerytury	16.917 „
„ IV.	Zaopatrzenie odstawne i dary z łaski	192 „
„ V.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	80 „
„ VI.	Remuneracye i zapomogi	2.050 „
„ VII.	Koszta gospodarze zakładu	227.182 „
„ VIII.	„ „ folwarku	29.100 „
„ IX.	„ sanitarne	13.265 „
„ X.	„ kancelaryjne	1.000 „
„ XI.	„ kapliczne	500 „
„ XII.	„ utrzymanie budynków i dróg	29.495 „
„ XIII.	Podatki	200 „
„ XIV.	Rozmaite	6.170 „
„ XV.	Wydatki z prawa patronatu	120 „

Suma wydatków . 458.410 K

Izba uchwała wydatki kraj. zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie w sumie 458.410 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

D o c h o d y.

Rub.	I.	Odsetki od kapitałów	308 K
„	II.	Dodatki	1.400 „
„	III.	Dochody z dóbr	35.200 „
„	IV.	Zwroty kosztów leczenia	442.500 „
„	V.	Rozmaite	5.880 „

Suma dochodów . 485.288 „

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie w sumie 485.288 K. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

„Komisja budżetowa wnosi :

- I. Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na rok 1903 i wstawić nadwyżkę dochodów w kwocie 26.878 kor. do funduszu krajowego. (Rubr. II. poz. 8).
- II. Upoważnia się Wydział krajowy, aby do emerytury byłego Dyrektora Dra Gustawa Neussera wliczył dodatek osobisty w kwocie 1.600 kor. od dnia 1. listopada 1902 i odnośny wydatek wstawiał do budżetu zakładu kulparkowskiego. Przeżto załatwia się sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 29. lipca 1902 L. W. 52.002/902 (L. s. 1.847).
- III. Upoważnia się Wydział krajowy, aby za podstawę do wymiaru emerytury byłego oficjła Karola Kality przyjął obok płacy etatowej także dodatek osobisty 600 kor. od 1. maja 1903 począwszy i odnośny wydatek wstawiał do budżetu zakładu kulparkowskiego. Przeżto załatwia się petycję p. Kality partą sprawozdaniem Wydziału krajowego z dnia 11. września 1903 LW. 81.083 (L. s. 2.112).
- IV. Petycję Mikołaja Kuźmy do L. s. 1804/02 o przyjęcie jego żony Katarzyny umysłowo chorej do zakładu dla nieuleczalnych na koszt kraju, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji I—IV.

Następuje :

Folwark Zakładu kulparkowskiego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta :

Komisja budżetowa prelinuje wydatki i dochody folwarku oparte na szczegółowym preliminarzu Wydziału krajowego i wstawiła wydatki w kwocie 29.100 K w Rubryce preliminarza wydatków, a dochody w kwocie . . . . . 35.200 „
w Rubryce III. preliminarza dochodów Zakładu kulparkowskiego.

Czysty dochód folwarku wynosi . . . . . 6.100 K

Izba bez rozprawy uchwała wydatki i dochody folwarku Zakładu kulparkowskiego zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje :

Rub. III. poz. 42. wydatków fund. kraj.

Lit. E.

Krajowy szpital Św. Łazarza w Krakowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Leo czyta :

Wydatki.

Rubr. I. poz. 1—22.

Płace i emolumenta etatowe . . . . . 80.764 K

Rubr. II. poz. 23—30.

Koszta utrzymania osób nieetatowych . . . . . 68.691 „

Rubr. III. poz. 31—41 b.

Pensye i emerytury . . . . . 12.602 „

Rubr. IV. poz. 42—49 h.

Zaopatrzenia, odstawnne i dary z łaski.

Komisya budżetowa, załatwiająca petycye:

1. Maryi Skibskiej do L. 2693,
2. Stefanii Stroińskiej do L. 1752,
3. Maryi Głowackiej do L. 2228,
4. Feliksy Flasińskiej do L. 2067,
5. Anieli Suchoniowej do L. 1972,
6. Elżbiety Kudłek do L. 2377,
7. Magdaleny Przybyłowej do L. 2283,
8. Pauliny Tyrałowej do L. 2800,
9. Karoliny Rakoczy do L. 1799 i L. 2797 wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przyznaje się Maryi Skibskiej wdowie po dyetaryuszu stałą zapomogę	200 „
Stroińskiej Stefanii, córce b. aptekarza stałą zapomogę	200 „
Głowackiej Maryi, wdowie po dyetaryuszu stałą zapomogę	200 „
Flasińskiej Feliksie, wdowie po pisarzu stałą zapomogę	500 „
w miejsce dosychezasowych 300 K;	
Suchoniowej Anieli, wdowie po odźwiernym stałą zapomogę	300 „
Kudłek Elżbiecie, wdowie po posługaczu stałą zapomogę	120 „
Przybyłowej Magdalenie, b. akuszerce stałą zapomogę	100 „
Tyrałowej Paulinie, b. posługaczce stałą zapomogę	120 „
Rakoczy Karolinie, wdowie po odźwiernym stałą zapomogę	300 „
Ogółem suma Rubr. IV. wynosi zatem	3.652 K
Rubr. V. poz. 50.	
Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	100 „
Rubr. VI. poz. 51 i 52.	
Remuneracye i zapomogi	6.000 „
Rubr. VII. poz. 53—63.	
Koszta gospodarcze	209.946 „
Rubr. VIII. poz. 64—70.	
Koszta sanitarne	36.984 „
Rubr. IX. poz. 71.	
Koszta kancelaryjne	2.300 „
Rubr. X. poz. 72.	
Koszta kapliczne	864 „
Rubr. XI. poz. 73—76.	
Utrzymanie budynków	12.200 „
Rubr. XII. poz. 77.	
Podatki i daniny	2.686 „
Rubr. XIII. poz. 78—80.	
Rozmaite	3.346 „

	Rubr. XIV. poz. 81.	
Zapomogi dla położnic	.	6.200 „
	Rubr. XV. poz. 82.	
Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na oddziale położnic	.	1.200 „
	Rubr. XVI. poz. 83 i 84.	
Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpitalu św. Ludwika i w Łobzowie	.	49.000 „
	Rubr. XVII. poz. 85—87.	
Zapisy	.	214 „
	Rubr. XVIII. poz. 88.	
Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe	,	100 „
	Rubr. XIX. poz. 89.	
Dyety, koszta podróży i różne inne	.	200 „
	Suma	497.049 K

Izba bez rozprawy uchwała wydatki kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie w sumie 497.049 K, oraz powyższe wnioski Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

	Rubr. I. poz. 1—3.	
Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj	.	39.579 K
	Rubr. II. poz. 4—11.	
Dochody z dóbr i realności	.	23.576 „
	Rubr. III. poz. 12—14.	
Zwroty kosztów leczenia	.	458.000 „
	Rubr. IV. poz. 15 i 16.	
Dochody rozmaite	.	1.800 „
	Rubr. V. poz. 17 i 18.	
Zwroty od c. k. Skarbu państwa	.	3.600 „
	Suma	526.555 K

Izba bez rozprawy uchwała dochody szpitala św. Łazarza w Krakowie w sumie 526.555 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisja budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie na rok 1903 i polecić pobrać nadwyżkę dochodów w kwocie 29.506 K do rubr. II. budżetu dochodów funduszu krajowego“.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Rubr. III. poz. 43, 44 i 44 a wydatków.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poz. 43.	Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin, ryczałt	12.000 K
Poz. 44.	Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyśle zgodnie z Wydziałem krajowym	200 „

Tem samem załatwiono petycję do L. 2087.

Poz. 44 a Rampeltowa Marya wdowa po rządcy w Rzeszowie (w załatwieniu petycji do L. 2072 . . . . .) 400 K

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. III. poz. 43—44 a zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubr. III poz. 45. wyd. fund. kraj.

Lit. F.

Fundusz podrzutek w Krakowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Leo czyta:

Wydatki.

Rubr. I. poz. 1.	Funkcyjonyusze szpitala za czynności przy tym funduszu	100	K
" II. "	2. Potrzeby kancelaryjne	40	"
" III. "	3—4. Remuneracye	40	"
" IV. "	5. Za utrzymanie dzieci przyjętych na mocy ustawy z 10. maja 1873 w miarę własnych funduszków	3.294	"
" V. "	6. Koszta leczenia dzieci	20	"
" VI. "	7. Rozmaite	100	"
	Ogólna suma wydatków	3.594	K

Izba bez rozprawy uchwała wydatki funduszu podrzutek w Krakowie w sumie 3.594 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj.

Poz. 1. Od efektów:

a)	4 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne galic. Banku krajowego zostające w posiadaniu	27.600 K =	1.104	K
	4 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne galic. Banku krajowego zakupić się mające za kapitał 934 K 24 gr. przez fundusz krajowy do zwrotu przypadający 900 K		36	" 1.140 K
b)	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne gal. Banku krajowego 5.400 zł. =	10.800 K	486	"
c)	4 ⁰ / ₁₀₀ obligacye galic. funduszu propinacyjnego 6.950 zł. =	13.900 "	556	"
d)	4 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne gal. Towarzystwa kred. ziemskiego	800 "	32	"
e)	3·6 ⁰ / ₁₀₀ od książeczki Banku kraj. na 4.898 K 42 gr.		176	"
	Dochody poz. 1.		2.390	K

Poz. 2. Od kapitałów:

a)	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ od reszty kapitału dłużnego przez fundusz kraj. 23.115 K 08 gr.	1.040	K
b)	5 ⁰ / ₁₀₀ od kapitału fundacyjnego Tarły	164	"
	Ogólna suma dochodów	3.594	K
	W porównaniu z wydatkami	3.594	"
	Okazuje się niedobór w kwocie	—	K

Izba uchwała bez rozprawy dochody funduszu podrzutek w Krakowie w sumie 3.594 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubr. III. poz. 46. wydatków.

II. Koszta utrzymania podrzutek.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. III. poz. 46.

Koszta utrzymania podrzutek w kraju i za granicą . . . . . 55.000 K

Izba bez rozprawy uchwała Rubr. III. poz. 46. w sumie 55.000 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Zaleszczyki stare o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Zygmunta Franciszka Czernego ls. (2.170/1.462) i

petycję gminy Polana powiatu Krośnieńskiego o pokrycie z funduszu krajowego kosztów utrzymania Pawła Królika (ls. 2.551/1.789)

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku, oraz petycję gminy Wojków pow. mieleckiego o przyjęcie na funduszu krajowy kosztów utrzymania Maryi Bredt w domu podrzutek w Budapeszcie w kwocie 467 K 16 gr. (ls. 3.142/2.264).

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawy zdrowotne.

Rubr. III. poz. 47—50 wydatków.

(Grupa III. „Publiczna służba zdrowia“).

W rozprawie ogólnej przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poz. 47.	Na koszta podróży dla lekarzy okręgowych, oraz subwencję dla powiatów na pokrycie przewyżki wydatków na płacę po nad 1 ^o / _o podatków bezpośrednich przypisanych do poborów w całym powiecie, <i>zwyczajne</i>	95.000 K
„ 48.	$\frac{1}{3}$ część kosztów lekarstw dla epidemicznie chorych	7.200 „
„ 49.	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	24.000 „
„ 50.	Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia ospy ochronnej	132.000 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 47—50 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Sprawy zdrowotne.

Rubr. III. grupa IV. poz. 51—64 wydatków.

„Zasiłki dla zakładów sanitarnych“.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta :

Poz. 51.	Dla zakładu szczepienia wścieklizny Dra Bujwida w Krakowie, stała subwencya	2.000	K
" 52.	Szpitala SS. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Burzynie	1.800	"
" 53/54.	Szpital SS. Miłosierdzia w Nowosiólkach	600	"
	(Tem samem załatwiono petycyę do ls. 1.959/1.288).		
" 55.	Dla szpitala św. Zofii we Lwowie subwencya na utrzymanie kolonii leczniczej w Iwoniczu	1.600	"
" 56.	Szpital komisji klimatycznej w Zakopanem	600	"
	(Tem samem załatwiono petycyę do ls. 2.591/1.827).		
" 57.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie dla ulżenia w kosztach utrzymania chorych	1.000	"
	(W załatwieniu petycyi do ls. 2.300/1.575).		

Natomiast wykreślono z preliminarza Wydziału krajowego 3.600 K na amortyzacyę pożyczki 60.000 K albowiem pożyczka ta jeszcze w r. 1903 nie została zaciągnięta.

" 58.	Zakład św. Józefa dla nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	2.000	"
" 59.	Lecznica powszechna we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego	2.000	"
" 60.	Kolonia lecznicza w Rymanowie	1.000	"
" 61.	Kolonia lecznicza w Rabce na utrzymanie dzieci w lecznicy	600	"
" 62.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Lwowie	600	"

W załatwieniu petycyi do ls. 2.234/1.517. Co do podwyższenia zaś corocznej subwencji, sądzi Komisya budżetowa, że wobec twierdzenia w petycyi, iż rok 1903 prawdopodobnie skończy się deficytem, to podstawą ewentualnego podwyższenia subwencji może być dopiero zamknięcie rachunku za rok 1903.

" 63.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe w Krakowie	600	"
" 64.	Na dokończenie budowy szpitala pod wezwaniem św. Elżbiety dla matolek i ubogich nieuleczalnych chorych w Iwoniczu, bezwrotna subwencya w myśl uchwały sejmowej z 10. lipca 1902 <i>nadzwyczajnie</i>	10.000	"

Izba bez rozprawy uchwała powyższe pozycye zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Co do petycyi Zarządu Szpitala SS. Miłosierdzia w Przeworsku (ls. 1.873/1.214 o udzielenie subwencji, wnosi Komisya budżetowa :

Petycyę do ls. 1.873/1.214 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do bliższego zbadania z uwagą, że przez założenie szpitala powszechnego w Jarosławiu opieka dla chorych tamtejszej okolicy, została zwiększoną.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje :

Rubr. IV. poz. 65—91 c) wydatków.

Dobroczytność.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta :

	Zwyczajne Nadzwycz. koron
Poz. 65. Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848
" 66. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000
" 67. Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwowie	2.400
" 68. Zakład osieroconych dziewcząt imienia ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu	1.000
" 69. Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie, subwencya zwyczajna	400
" 70. Dtto j. w., rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K zaciągnąć się mającej na budowę domu I. i II. rata (z okresu umorzenia 34 ¹ / ₂ lat)	3.575

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości treść sprawozdań Wydziału krajowego z dnia 9. maja 1902 l. 28.830/902 i z d. 21. października 1902 l. 75.921/902.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia fundacyi domu podrzutków we Lwowie pożyczki w sumie 60.000 K w gotówce, na budowę zakładu opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w tym celu pożyczki w 4% obligacyach komunalnych Banku krajowego IV. emisji w kwocie 65.000 K, spłacanej w 34¹/₂ latach a w 69 ratach półrocznych po 1.787 K 50 g czyli 3.575 K rocznie.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania corocznie do budżetu krajowego potrzebnej kwoty na raty amortyzacyjne, aż do zupełnego umorzenia tej pożyczki.

Poz. 71. Ryczałt na zasiłki dla Ochronek, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z 5. lutego 1896	5.000
---	-------

Tem samem załatwione zostają petycye do l. 1.789, 1.806, 1.922, 1.927, 1.947, 1.951, 1.974, 2.038, 2.049, 2.192, 2.305, 2.370, 2.756, 2.764, 2.830, 2.857, 2.962, 2.990, 3.029, 3.120, 3.204.

" 72. Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200
--	-----

" 73. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na lwowską kolonię wakacyjną, <i>zasiłek stały</i>	400
--	-----

" 74. Towarzystwo imienia św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200
---	-----

" 75. Zgromadzenie Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie	200
--	-----

" 76. Towarzystwo opieki nad sługami im. św. Jadwigi we Lwowie	200
--	-----

" 77. Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu, im. hr. Sołtykowej, subwencya <i>zwyczajna</i>	200
---	-----

" 78. Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1.000
--	-------

Tem samem załatwioną zostaje petycya do l. 2.105.

	Zwyczajne Nadwycz. kron
Poz. 79. Zakład św. Jadwigi w Krakowie (<i>stała subwencya</i>).	1.200
„ 80. Przytulisko brata Alberta we Lwowie i Krakowie (<i>stała subwencya</i>)	2.000
„ 81. Ks. Siemiaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopeów“ w Krakowie	1.600
Tem samem załatwioną zostaje petycya do l. 2.626.	
„ 82. Na opłatę procentów (4%) od pożyczki 40.000 K zaciągnąć się mającej przez Towarzystwo budowy tanich mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (III. rata z 30-to lecia w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)	1 600
„ 83. Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.500

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. IV. poz. 65 do 70, następnie uchwała bez rozprawy i oddzielnie wnioski I—IV. Komisji, wreszcie uchwała w osobnem głosowaniu poz. 71—83 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Odnosnie do tej pozycyi Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wobec zmniejszającej się liczby weteranów z 1831 r. a wzrastającej z każdym rokiem liczby uczestników powstania z r. 1863/4 przy rozdziale kwoty 4.500 K uwzględnił petycę Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania z roku 1863/4 we Lwowie l. 2.221 (1.504).

Tem samem załatwione zostają petycye do l. 2.051, 2.221, 2.319.

Przemawia p. Leo i wnosi poprawkę, aby do wniosku Komisji dodać słowa: „i przytuliska uczestników powstania z r. 1863/4 w Krakowie“.

Przemawia p. Merunowicz w sprawie stylizacji tego wniosku.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że w wniosku tym powstała omyłka druku, a mianowicie w wierszu czwartym z góry po słowie: liczby dodać należy słowa: „potrzebujących pomocy“, następnie oświadcza, że poprawkę p. Leo przyjmuje.

Izba uchwała powyższy wniosek Komisji wraz z poprawką p. Leo przyjętą przez p. sprawozdawcę w następującej stylizacji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wobec zmniejszającej się liczby weteranów z 1831 r. a wzrastającej z każdym rokiem liczby potrzebujących pomocy uczestników powstania z r. 1863/4, przy rozdziale kwoty 4.500 K uwzględnił petycę Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania z r. 1863/4 we Lwowie l. 2.221 (1.504) i przytuliska uczestników powstania z r. 1863/4 w Krakowie.

Zwyczajne Nadzwyczaj.
koron

Tem samem załatwione zostają petycje do l. 2.051, 2.221, 2.319.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 83 a)	Dla przytuliska uczestników powstania z r. 1863/4 w Krakowie (<i>jednorazowy zasiłek</i>) w załatwieniu petycji do ls. 2.053/1.355	500
" 84.	Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	2.400
" 85.	I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie	200

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.181.

" 86.	Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	200
" 86 a)	Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków gr.-kat. dyecezyi przemyskiej (<i>jednorazowo</i>)	200
" 86 b)	Dtto j. w., lwowskiej	200
" 86 c)	Dtto j. w., stanisławowskiej	200
" 86 d)	Komitet herbaciarni centowej we Lwowie	200

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.713.

" 87.	Kongregacya ruska SS. Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzałości Wydziału krajowego, w porozumieniu z gr. kat. Ordynaryatami)	1.000
-------	---	-------

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.333.

" 88.	Ks. Cyryl Sielecki, gr. kat. proboszcz w Żużlu, na nowicyat ruskich Sióstr Sakramentek N. P. Maryi (do rozporządzenia Wydziału krajowego, w porozumieniu z gr. kat. Ordynaryatami)	200
" 88 a)	Dla stowarzyszenia sług katolickieg im. św. Zyty w Krakowie, <i>jednorazowy zasiłek</i>	200
" 89.	Dla stowarzyszenia sług katolickich im. św. Zyty we Lwowie, <i>jednorazowy zasiłek</i>	200

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 1.790 i l. 2.897.

" 90.	Gminie Kolbuszowa, na opłatę odsetek od pożyczki, zaciągniętej dla pogorzalców (z przyznanych na lat 10 po 3.000 K. IV. rata — w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 10. kwietnia 1900 r.	3.000
" 91.	Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (najwyżej 4%) od pożyczek 400.000 K, zaciągniętych na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje (IX. rata z przyznanych przez 20 lat)	16.000
" 91 a)	Dla pogorzalców Złoczowa, Monasterzysk i gminy Folwarki (w myśl uchwały Wys. Sejmu z 19. września 1903)	15.000

Izba uchwała bez rozprawy powyższe pozycje zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta i oznajmia, że Komisya zmienia stylizację poz. 91 b) jak następuje:

Poz. 91 b) Dla pogorzalców i powodzian gmin Zalipie, Sopszyn, Bezbrudy, Łubianki, Żółtańce, Juszczyń, Łachowice, Łukawica, Gliniany, Szarańczuki, Czerniów, Gaje, gminy Dubszary, Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Krakowie, gminy Woli Zdakowskiej, Towarzystwa Dobroczynności w Krakowie, gminy Wampierzowa, Rząska, urzędu miejskiego w Turce, komitetu ratunkowego dla pogorzalców w Wołczkowie, gminy Targowica, Potoczyska, Rudańce, komitetu ratunkowego w Płauczy, gminy Piaski, Drużków, poszkodowanych mieszkańców w Młynnem, zwierzchności gminy w Drohowyżu i komitetu ratunkowego w Maryampolu, gminy Łacka, gmin Dubowiec i Wołczkowa, straży pożarnej w Złoczowie, gminy Trościaniec, Lipicy górnej, Hrebenne pow. Rawa i Rybne pow. Stanisławów — do rozporządzalności Wydziału krajowego 5.000

Tem samem załatwione zostają wnioski nagłe do ls. 1.893, 1.894, 2.081, 2.274, 2.670, 2.780, 2.902, 2.903, 2.904, 3.019, 3.020, 3 219, 3 220, 3.335, 3.454, 3.468, 3.591, 3.592, tudzież petycje do l. 1.808, 1.882, 1.952, 1.971, 2.023, 2.440, 2.541, 2.620, 2.611, 2.633, 2.634, 2.665, 2.806, 2.826, 2.856, 3.054, 3.066 i 3.257.

„ 91 c) Dla reprezentacyi spalonego miasteczka Mikulińce, *jednorażowy bezzwrotny zasiłek* 4.000

Izba uchwała bez rozprawy powyższe pozycje zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Załatwiając wniosek nagły p. Schätzla ls. 2.781, tudzież petycję l. 2.637 o przyznanie dodatku drożyznianego dla nauczycieli i nauczylek szkół ludowych m. Złoczowa dotkniętego pożarem wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się c. k. Radzie szkolnej, ażeby nauczycielom (kom) m. Złoczowa dotkniętym klęską pożaru, przyznała dodatek drożyzniany z rubryki II. poz. 8. na rok jeden.

Komisya budżetowa odstępuje Wydziałowi krajowemu: Petycję l. 1.730 Przełożonej Sióstr Felicjanek w Krakowie do zbadania i ewentualnego przedstawienia wniosku;

L. 2.711 Zgromadzenia słuźebnic Serca Jezusowego we Lwowie do zbadania i sprawozdania;

L. 2347. Stowarzyszenia Pracy niewiast katolickich w Przemysłu do załatwienia.

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Izba bez rozprawy uchwala powyższe wnioski Komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca czyta :

Nad petycyami l. 1946 Stowarzyszenia wzajemnej pomocy położnych we Lwowie, l. 2011 Wandy Piżłowej wdowy po lekarzu okręgowym w Tartakowie, l. 1.753 i l. 2.476 Olgi Hlibowickiej wdowy po lekarzu okręgowym w Łanczynie, l. 2.886 Minodory Ropickiej, wdowy po gr. kat. proboszczu w Przemyśle, l. 2696 Stowarzyszenia Polaków w Budapeszcie, l. 2375 Męskiego Towarzystwa św. Wincentego a Paulo w Brodach, l. 2.309 Towarzystwa Pań dobroczynności w Drohowyżu, l. 2.239 Katol. kasy zapomogowej „Przyjaźń“ we Lwowie, l. W. kr. 56.029 Wojciecha i Benedykta Grabosia z Psar o zapomogi, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Suma rubryki IV.	37.548	49.875
	87.423 K.	

Przemawia p. Michalski i stawia wniosek :

Petycę ls. 2239 Kat. kasy zapomogowej „Przyjaźń“ we Lwowie przenosi się pod poz. 127 Rub. V.

Po zamknięciu rozprawy p. Sprawozdawca przyjmuje wniosek p. Michalskiego.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji, z opuszczeniem petycyi l. 2239 w myśl wniosku p. Michalskiego, przyjętego przez p. sprawozdawcę.

Przemawia p. Stojałowski i stawia wniosek :

Poz. 91 d) Stowarzyszeniu chrześcijańskich robotników i robotnic „Ojczyzna“ we Wiedniu (pet. Ls. 2900) przyznaje się 200 koron.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca przyjmuje wniosek p. Stojałowskiego.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Stojałowskiego, przyjęty przez p. sprawozdawcę.

Marszałek oznajmia, iż odracza posiedzenie do godziny 7. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2. minut 35 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 30. października 1903.

Początek posiedzenia godzina 7. minut 35 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Marszałek ogłasza rezultat skrutynium głosowania przy uzupełniającym wyborze jednego członka wydziału galic. Kasy oszczędności. Głosowało 79 posłów i wszystkie 79 głosów padło na Dr. Rudolfa Różyckiego, c. k. starszego radcę skarbowego we Lwowie, wobec czego został Dr. Rudolf Różycki wybrany członkiem wydziału galic. Kasy oszczędności.

Następuje :

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad budżetem na r. 1903.

Następuje:

Rubryka V. poz. 92—99 wydatków.

Oświata.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta:

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

	zwyczajne:	nadzwycz.:
	k o r o n :	
Poz. 92. Akademia Umiejętności w Krakowie:		
a) zasiłek stały	52.000 K	
b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod kierownictwem profesora Dra Smolki w Archiwum Watykańskim (na trzelechcie 1901/2—1903/4)	4.000 „	
c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	5.000 „	61.000
Poz. 93. Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 2.400 K		14.400
Poz. 94. Sawczyńska Jadwiga, wdowa po ś. p. Zygmuncie Sawczyńskim, stały roczny dodatek do pensyi emerytalnej		1.000
Poz. 95. Ilnicka Marya, wdowa po członku Rady szkolnej krajowej, śp. Bazylim Ilnickim, stały dożywotni dattek roczny		720
Razem wydatków zwyczajnych	75.400	
nadzwyczajnych	1.720	
S u m a		77.120

Izba bez rozprawy uchwala pozycye 92—95 zgodnie z wnioskiem komisji.
Sprawozdawca czyta:

II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Poz. 96. Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego kraj. (wedle osobnego sprawozd.) .	7,862.594 K
Poz. 97. Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego emerytalnego (wedle osob. spraw.)	694.529 „

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą rezolucję:

Sejm upoważnia Radę szkolną krajową do udzielania gminom zasiłków na budowę szkół także w formie zobowiązania do pokrywania procentów od pożyczek, na ten cel przez gminy zaciąganych.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na przekazanie powyższej rezolucji p. Merunowicza komisji budżetowej.

Izba uchwala przekazanie tej rezolucji p. Merunowicza komisji budżetowej.

Sprawozdawca czyta:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. Ażeby powiększył liczbę inspektorów krajowych i okręgowych, oraz utworzył posadę krajowego inspektora kursów i szkół rolniczych i sumę potrzebną na ten cel wstawił do preliminarza budżetu na rok 1905;

2. ażeby zwrócił szczególną uwagę na niedostateczną liczbę inspektorów szkolnych dla miasta Lwowa.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową:

1. Ażeby poleciła zalegającym z rachunkami Radom szkolnym okręgowym wcześniejsze przedkładanie zamknięć rachunkowych;

2. ażeby zamieściła w sprawozdaniu o stanie wychowania publicznego na r. 1902 uzupełniony wykaz zamknięć rachunków funduszków szkolnych okręgowych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski komisji.

Sprawozdawca czyta;

I. Wydatki.

Zwyczajne: Nadzwycz.:
k o r o n :

Rubr. I. poz. 1—7. Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i za zastępstwo nauczycieli urlopowanych	9,704.190	
Rubr. II. poz. 8—11. Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzanie kursów wakacyjnych, rolniczych i specjalnych, oraz remuneracye za roboty ręczne	116.200	
Rubr. III. poz. 12. Koszta podróży i diety nauczycieli, przeniesionych ze względów służbowych	13.000	
Rubr. IV. poz. 13—16. Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	94.173	5.000

Izba uchwała bez rozprawy powyższe rubryki kraj. funduszu szkolnego na rok 1903 zgodnie z wnioskami komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisja wnosi:

Wysoki Sejm odsyła:

Petycye nauczycieli 2793/1983 Józefa Krzyżanowskiego,

1809/1999 Jana Floryana

2010/1321 Teodora Gerulaka,

2635/1864 Ludwika Podhalicza,

2303/1578 Leona Kozarkiewicza,

1714/1121 Henryka Szczepki,

3006/2156 Wojciecha Szajny,

2537/1775 Jana Antoniego Lisowskiego,

2884/2059 Michała Teliszewskiego,

2883/2058 Pawła Pyska,

2555/1773 Sylwestra Ochnicza,

2136/1422 Alberta Workiewicza,

3105/2229 Franciszka Lindnera,

3092/2117 Hipolita Dolińskiego,

3090/2215 Jana Schramma,

3138/2260 Aleksandra Wareckiego,

również jak i sierót po nauczycielach:

2232/1513 Adolffy Głowackiej,

2074/1396 Izabeli i Heleny Wagenknetówniej,

1924/1253 Jerzego Jareckiego, przez opiekuna Witołda Sośniaka,

2281/1556 Michałiny Haszczyńskiej, przez opiekuna Emiliana Głowackiego,

2701/1916 Emilii Rozumitowskiej,

oraz petycyi wdów po nauczycielach :

2190/1482 Stanisławy Kutna,
 2182/1474 Karoliny Barabaszowej,
 1910/1239 Joanny Bilnek,
 1662/1079 Eugenii Stesłowiczowej,
 1945/1274 Anny Antoniewiczowej,
 2638/1867 Bronisławy Sajewiczowej,
 2546/1784 Julii Bohaczewskiej,
 2548/1786 Anastazyi Kirchów,
 2610/1841 Maryi Warchałowskiej,
 2396/1602 Wilhelminy Schnitzerowej,
 2302/1477 Julii Ligaszewskiej,
 2985/2141 Anieli Babraszowej,
 2532/1771 Karoliny Dyrdzińskiej,
 2706/1921 Maryi Bursztynowej,
 2434/1686 Joanny Nowomiejskiej,
 3126/2248 Karoliny z Makarewiczów Wiederbarowej,
 3044/2186 Maryi Langnerowej,
 3055/2191 Petroneli Tymoczkowej,
 3058/2194 Tekli Szewczykowej,
 3076/2280 Joanny Borowickiej,
 5890/2065 Maryi Rejowskiej,
 3140/2262 Józefy Barnowej,

oraz 3104/2228 Nauczycielstwa w Poroninie,

3015/2165 Grona nauczycieli w Monasterzyskach,

do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu.

Przemawia p. Bednarski i stawia następującą rezolucję;

Sejm odstępkuje petycyę nauczycielstwa powiatu nowotarskiego Radzie szkolnej krajowej do szczególniejszego uwzględnienia przy rozdziale zapomóg z funduszu szkolnego krajowego.

Przemawia poseł Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca rezolucję p. Bednarskiego, a oddzielnie uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

zwyczajne: nadzwycz.:
 korony:

Rubr. V. poz. 17. Zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na budowę szkół	200.000	200.000
Rubr. VI. poz. 18—21. Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, oraz koszta nadzoru funduszków szkolnych miejscowych	303.588	640
Rubr. VII. poz. 32. Na przybory naukowe ogólnej natury i dla nauk praktycznych	44.700	
Rubr. VIII. poz. 23. Na biblioteki okręgowe	10.000	
Rubr. IX. poz. 24. Na konferencye okręgowe	83.376	
Rubr. X. poz. 25. Stypendya dla uczniów i uczennic Seminarjów nauczycielskich	200.000	

	Zwyczajne koron	Nadzwycz. —
Rub. XI. Poz. 26 Na rozmaite wydatki	24.600	—
„ XII. „ 27 Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje	—	49.536
Suma wydatków	10,793.827	255.176
Ogółem	11,049.003	—

Izba uchwała bez rozprawy powyższe rubryki kraj. fund. szkolnego na r. 1903 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Uchwałą powyższą załatwił Wysoki Sejm

Petycję:

2.345/1.614 Rady powiatowej w Mysłenicach o podwyższenie funduszy krajowych w budżecie na rok 1904 na budowę szkół ludowych.

Komisja wnosi:

Wysoki Sejm odsyła

Petycję:

3.070/2 205 Gminy Słotwiny pod Żywcem,

2.606/1.837 Gminy Dulezówka w powiecie pilzneńskim,

1.433/1.120 Gmin Krzesławice i Bojanczyce,

2.716/1.931 Zwierzchności gminy w Jędruszkowcach w powiecie sanockim,

1.915/1.224 i 2.994/2.149 Zwierzchności gminy Olchówka, 1.916/1.243 gminy

Janówka, o zasiłki na budowę a względnie odnowienie szkół, do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Skołyśzewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

„Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do podwyższenia subwencji na stypendya dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych.“

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XII. poz. 27.

	koron
Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacje.	
Wydatki nadzwyczajne:	
a) dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynek obrz. orm. we Lwowie	6.000
b) dla szkoły klasztornej PP. Klarysek w Starym Sączu	3.000
c) dla szkoły klasztornej PP. Benedyktynek obrz. łac. w Przemyślu	6.336
d) dla szkoły żeńskiej PP. Bazylianek w Jaworowie	1.600
na podstawie odezwy Wydziału krajowego jednorazowo	400
	<u>2.000</u>

e) dla szkoły Wydziałowej żeńskiej św. Scholastyki w Krakowie	5.000
f) dla szkoły żeńskiej św. Tomasza w Krakowie	1.500
g) dla szkoły żeńskiej Augustyjanek w Krakowie	1.400
wedle odezwy Wydziału kr. l. 75.807 z 28. sierpnia 1903	<u>600</u>
	2.000
h) dla szkoły żeńskiej w Stryju utrzymywanej przez Towarzystwo pedagogiczne	1.000
i) dla szkoły izraelskiej w Brodach	12.000
k) dla internatu Panien Bazylianek we Lwowie	1.000
l) dla szkoły zręczności Oddziału Towarzystwa pedagogicznego w Krakowie	600
m) dla szkoły sióstr Miłosierdzia w Rozdole	1.200
n) dla szkoły sióstr Felicyanek w Besku	400
o) dla szkoły izraelskiej w Tarnopolu	3.000
p) dla szkoły sióstr Felicyanek w Uhnowie	600
r) dla zakładu im. św. Heleny we Lwowie na utrzymanie 4-klasowej szkoły utrzymywanej przez SS. Felicyanki	500
s) dla szkoły w Bełzie utrzymywanej przez SS. Felicyanki	600
t) dla utrzymywanego przez Zbór izraelski we Lwowie zakładu dla kształcenia kandydatów na nauczycieli religii mojżeszowej w szkołach ludowych	2.000
u) w myśl odezwy Wydziału krajowego z 5. sierpnia 1902 25.081 i dla zakładu żeńskiego wychowawczego SS. Najśw. Rodziny z Nazaretu we Lwowie	800

Powyższą uchwałą załatwił Wysoki Sejm petycyę 3132/2254, 2285/1560 Sióstr Nazaretanek we Lwowie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy odesłać petycyę Przełożonej Bazylianek w Jaworowie Nr. 2039/1341 Przełożonej zakładu wychowawczego PP. Bazylianek w Stanisławowie Nr. 2808.

Petycyę 1946/1269 Ksieni klasztoru św. Kingi o podwyższenie subwencyi na utrzymanie nauczycielek świeckich 3.000 K na 4.000 K.

Petycyę Nr. 1928/1258 i 1928/1257 Sióstr Felicyanek w Bełzie o podwyższenie subwencyi oraz

Petycyę 2421/1674 Stanisławowskiego oddziału Towarzystwa pedagogicznego o subwencyę na rzecz instytutu Lenartowicza.

Do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu budżetu na r. 1905.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

„Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby prestacye szkolne prędeej i energiczniej ściaęał“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			korony	
<i>II. Dochody.</i>				
Rubr.	I. poz.	1--7.	Odsetki od kapitałów	69.023 —
"	II. "	8—15.	Dochody z dóbr, realności i innych praw	43.416 —
"	III. "	16—26.	Dodatki	2,827.704 —
"	IV. "	27.	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	5.670 —
"	V. "	28.	Zapisy i darowizny	— —
"	VI. "	29.	Taksy od spadków	130.000 —
"	VII. "	30.	Różne wpływy	— —
"	VIII. "	31.	Dodatek z c. k. Skarbu państwa	109.886 —
"	IX. "	32.	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniej- szych	710 —
			Suma dochodów własnych	3,186.409 —
			Z porównania z sumą wydatków	10,793.827 255.176
			okazuje się <i>niedobór</i> do pokrycia z funduszu krajowego	7,862.594 255.176
			Razem	7,862.594

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowego funduszu szkolnego na rok 1903 w sumie 3,186.409 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Wysoki Sejm raczy wstawić do rubr. V. poz. 96. preliminarza budżetu na r. 1903 kwotę 7,862.594 K.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. V. poz. 97.

Sprawozdanie Komisji budżetowej o krajowym szkolnym funduszu emerytalnym na r. 1903.

I. Wysoki Sejm uchwalić raczy zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej.

Wydatki.

Rubr.	I.	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	75.000 K	
"	II.	Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	570.776 "	
"	III.	Pensye dla wdów po nauczycielach	226.233 "	
"	IV.	Dodatki na wychowywanie sierót po nauczycielach	55.773 "	
"	V.	Odprawy i kwartały pozgonne	25.000 "	
"	VI.	Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	2.000 "	
"	VII.	Koszta zarządu	100 "	
"	VIII.	Różne wydatki	—	
			Suma wydatków	954.882 K

Izba bez rozprawy uchwała wydatki krajowego funduszu szkolnego emerytalnego na r. 1903 w sumie 954.882 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr.	I.	Odsetki od kapitałów	2.680 K
-------	----	--------------------------------	---------

Rubr.	II. Datki stałe z krajowego funduszu szkolnego	25.600 K
"	III. Zapisy i darowizny	—
"	IV. Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich	51.073 "
"	V. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek	160.000 "
"	VI. Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedetatowej	21.000 "
"	VII. Różne dochody	—
"	VIII. Zwroty z emerytur czasowych	—
"	IX. " " dożywotnich	—
"	X. " z pensji wdów	—
"	XI. " z dodatków na wychowanie dzieci	—
"	XII. z z odpraw i kwartałów pozgonnych	—
	Suma dochodów	260.353 K
	W porównaniu ze sumą wydatków	954.882 "

okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego . 694.529 K

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowego funduszu emerytalnego na r. 1903 w sumie 260.353 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

II. Wysoki Sejm wstawia niedobór funduszu szkolnego krajowego emerytalnego w kwocie 694.529 K do Rubryki V. pozycji 97. budżetu na rok 1903.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Zwyczajne Nadzwycz.
korony

Poz. 98.	Na subwencję dla istniejących już internatów, do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	12.000
" 99.	Na budowę domów i dla internatów	40.000

Komisja wnosi :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Sejm odsyła

Petycje :

- 1.985/1.311. Konwentu Panien Benedyktynek w Przemyśle,
 2.226/1.509. Komitetu św. Jozafata,
 5.584/1.009. Siostry Maryi Humilianny Felicjanki Przełożonej Internatu kandydatek Seminarium nauczycielskiego w Przemyśle,
 2.093/1.388 i 2.094/1.389. Towarzystwa Opieki nad Internatem im. Piramowicza dla uczniów Seminarium nauczycielskiego we Lwowie,
 2.090/1.381 i 2.091/1.383. Internatu dla uczniów Seminarium nauczycielskiego w Krakowie,
 2.092/1.387. Internatu dla uczniów Seminarium nauczycielskiego w Krakowie o subwencję na budowę domu,
 1.869/1.210. Rafały Lubowidzkiej Przełożonej Sióstr Nazaretanek o subwencję na internat dla kandydatek Seminarium nauczycielskiego w Krakowie,
 1.979/1.368. Anny Sikorskiej właścicielki internatu św. Anny w Przemyśle,
 1.938/1.267. Komitetu internatu dla uczniów c. k. Seminarium nauczycielskiego w Krośnie,
 2.079/1.331. Przełożonej Internatu dla dziewcząt we Lwowie,
 2.808/1.998. Przełożonej zakładu wychowawczego PP. Bazylianek w Stanisławowie,
 1.743/1.150. Komitetu Internatu c. k. Seminarium w Krośnie o subwencję na budowę internatu,

- 2.237/2.098. Towarzystwa opieki nad internatem dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego w Sokalu,
 2.573/1.809. Heleny Zawadzkiej o subwencyę na internat,
 2.294/1 569. Komitetu Towarzystwa Opieki nad internatem dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego w Tarnopolu,
 2.078/1.380. Przełożonej internatu dla dziewcząt w Przemyśle,
 2.422/1.675. Komitetu internatu Seminarjum nauczycielskiego w Stanisławowie,
 2.843/2.030. Bazylianek w Przemyśle,
 2.443/1.696. Komitetu dla uczniów c. k. Seminarjum nauczycielskiego w Zaleszczykach do Wydziału krajowego,
 1.985/1.311. Komitetu Panien Benedyktynek w Przemyśle o subwencyę na internat do Wydziału krajowego do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach ryczałtu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższe pozycye 98 i 99 oraz powyższy wniosek Komisji.

Następuje :

Rubr. V.

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Pozycye 100—118.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Paszkowski czyta:

III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Poz. 100.	Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej (stała subwencya) .	20.000 K
	Tem załatwioną zostaje petycja Towarzystwa szkoły ludowej do l. 2.828.	
„ 100 a	Prywatne Seminarjum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie (<i>jednorazowo</i>)	2.000 „
	wskutek petycyi do l. 2.337.	
„ 100 b	Prywatne Seminarjum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie (<i>jednorazowo</i>)	2.000 „
	wskutek petycyi do l. 2.481.	
„ 101.	Prywatna szkoła średnia żeńska w Krakowie, <i>zasitek stały</i> .	1.000 „
„ 102.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie	800 „
„ 103.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie	8.000 „
	Z powodu otwarcia w roku szkolnym 1902/3 5-tej klasy, uprasza ruskie Tow. podagogiczne w petycyi do l. 2.525 o podwyższenie dotychczasowej subwencyi 6.400 K na 8.000 K. Komisya budżetowa zgodnie z zasadą przy przyznawaniu tej subwencyi dotąd przyjętą, wstawia podwyższoną kwotę 8.000 K.	
Poz. 104.	Zakład sierót im św. Heleny we Lwowie	200 „
	w załatwianiu petycyi do L. 2.517.	
Poz. 105.	Ruski instytut dla dziewcząt w Przemyśle:	
	a) stała subwencya	400
	b) <i>jednorazowy zasitek</i> na częściowe pokrycie szkód zrzędzonych pożarem, oraz zakupno przyborów naukowych	2.000
	w załatwieniu petycyi do L. 2.248	2.400 „

korony

- Poz. 106. Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej 600
 Tem samem załatwioną zostaje petycyja do L. 2.438.
- Poz. 107. Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską, do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową 10.000

Odnosnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyje:

- ruskiej bursy w Stryju M. 1.664 i 2.269.
 ruskich burs w Stanisławowie L. 1.786, 2.366 i 2.414.
 polskiej bursy „ „ L. 1.794.
 ruskiej bursy w Drohobyczu L. 1.803 i 2.664
 polskiej bursy w Rzeszowie L. 1.955.
 „ „ w Wadowicach L. 1.970.
 ruskich burs w Tarnopolu L. 2.068 i 2.369.
 polskiej bursy w Dębicy L. 2.076.
 „ „ w Stryju L. 2.126 i 2.643.
 „ „ w Brodach L. 2.141.
 „ „ w Samborze L. 2.174.
 „ „ w Jarosławiu L. L. 2.183.
 „ „ Przemyślu L. 2.236.
 ruskiej bursy w Przemyślu L. 2.252, 2.287 i 2.846.
 „ „ w Brodach L. 2.270.
 bursy pod nazwą „Dom im. Tadeusza Kościuszki“ we Lwowie L. 2.278.
 ruskiej bursy w Samborze L. 2.290.
 polskiej bursy w Kołomyji L. 2.310.
 „ „ w Sanoku L. 2.380.
 „ „ w Tarnopolu L. 2.397.
 burs ruskiego Towarzystwa pedagogicznego L. 2.429 i 2.437.
 ruskiej bursy w Jarosławiu L. 2.448.
 polskiej „ w Zaleszczykach L. 2.558.
 „ „ w Drohobyczu L. 2.563.
 „ „ w Krakowie L. 2.583.
 „ „ w Bochni L. 2.629.
 ruskiej bursy w Nowym Sączu L. 2.843.
 „ „ im. I. I. Jakubowicza L. 2.934.
 „ „ im. Tadeusza Kościuszki w Złoczowie L. 3.173.

Zawartych w niektórych petycyjach żądań o wyższe subwencyje na budowy domów lub spłaty długów, komisya budżetowa dla braku funduszy uwzględnić nie mogła.

- Poz. 108. Internat Księży Zmartychwstańców we Lwowie, do rozporządzenia Wydziału krajowego 9.000

Izba bez rozprawy uchwala poz. 100—108 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawcza czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wziął pod rozwagę połączenia w przyszłych preliminarzach budżetu, subwencji na internat Księży Zmartwychwstańców z subwencjami dla innych internatów względnie burs“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 109. Zakład głuchoniemysh we Lwowie :

	korony
a) na stypendya dla 85 wychowanków	20.400
b) na utrzymanie zakładu	5.000
c) na amortyzacyę pożyczki 36,000 K. zaciągniętej na budowę II. piętra przez Dyrekcyę Zakładu, IV. rata amortyzacyjna (aż do pierwszego półrocza 1934)	1.990
	27.390
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
Poz. 110 Szkoła głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie.	800
Tem samem załatwiona zostaje petycyę do l. 2.469	
Poz. 111. Zakład ciemnych we Lwowie	6.000
zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj.	
Poz. 112. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie	2.000
Poz. 113. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Krakowie	2.000
Tem samem załatwioną zostaje petycyę do l. 2.689.	
Izba uchwała bez rozprawy pozycye 109—113 zgodnie z wnioskiem Komisji.	

Sprawozdawca czyta :

Poz. 114. Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych „Sokół“ we Lwowie i na prowincyi ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego, po zasięgnięciu opinii Związku polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich	4,000
Tem samem załatwione zostają petycyę L. L. 1805, 1969, 2048, 2064, 2191, 2198, 2295, 2304, 2320, 2374, 3384, 2390, 2391, 2543, 2544, 2559, 2587, 2630, 2653, 2685, 2688, 2738, 2810, 2823, 2881, 2935, 2987, 2989, 3143, 3217, 3300. Zawartych w niektórych petycyach żądań o subwencyę na budowę domów, komisya ze względu na równowagę budżetową uwzględnić nie mogła.	

Przemawia p. Maryewski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała pozycyę 114 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 115. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich w Austrii, na cele Towarzystwa i wydawnictwa <i>nadzwyczajne</i>	600
zgodnie z wnioskiem Wydziału kraj. w kwocie wyższej o 200 K. niż w roku zeszłym.	
Tem samem załatwioną zostaje petycyę do L. 2.235.	
Poz. 116. Zakład błog. Kunegundy w Nowym Sączu dla kształcenia wzorowych gospodyń	600
Poz. 117. Zgromadzenie Sióstr Urszulanek w Kołomyi, zasiłek na częściową amortyzacyę pożyczki na rozszerzenie budynku szkolnego, <i>I. rata 20-lecia nadzwyczajne</i>	500

- Poz. 118. Na restaurację budynku S. S. Felicyanek w Uhnowie, *jedno-razowy* zasiłek w myśl uchwały sejmowej z d. 8. lipca 1901 r. *nadzwyczajne* . . . . . 1.200 K
Izba bez rozprawy uchwała pozycye 115—118 zgodnie z wnioskiem Komisji Sprawozdawca czyta:
Oznajmiwszy poprzednio, że Komisya pozycyę „139 dla Gazety handlowo-Geograficznej 200 K.“ cofa.

IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

- Poz. 119. Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich w Uniwersytecie lwowskim . . . . . 1.000 K
Poz. 120. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na pokrycie kosztów walnego zgomadzenia . . . . . 400 „
Poz. 121. Towarzystwo oświaty ludowej we Lwowie. . . . . 3.000 „
Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. 2.519.
Poz. 122. Towarzystwo oświaty ludowej w Krakowie . . . . . 3.000 „
Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.627.
„ 123. Towarzystwo oświaty ludowej w Tarnowie . . . . . 200 „
Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 1.948.
„ 124. Polskie stowarzyszenie „Strzecha“ w Wiedniu . . . . . 200 „
„ 125. Dtto przytulisko w Wiedniu . . . . . 200 „
„ 126. Biblioteka polska w Wiedniu . . . . . 400 „
„ 127. Stowarzyszeniom rzemieślniczym we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 3.000 „
Tem samem załatwione zostają petycye do l. 1.800, 1.933, 2.009, 2.032, 2.070, 2.100, 2.140, 2.171, 2.184, 2.205, 2.239, 2.312, 2.381, 2.419, 2.455, 2.589, 2.789, 2.814, 3.018, 3.023.
„ 128. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na koszta podróży członków na walne zgromadzenie . . . . . 200 „
Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.430.
„ 129. Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwo dzieł i peryodycznych pism ludowych . . . . . 10.000 „
„ 130. Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, zasiłek na wydawnictwo „Szkoły“ . . . . . 1.000 „
Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.908.
„ 131. Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“ . . . . . 2.000 „
„ 132. Zasiłek dla czasopisma „Kosmos“ . . . . . 1.000 „
Tem samem załatwione zostają petycye do l. 2.681 i 2.334.
„ 133. Wydawnictwo dziełek ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 2.000 „
„ 134. Towarzystwo historyczne we Lwowie, na wydawnictwa . . . . . 1.400 „
Tem samem załatwiona zostaje petycja do l. 2.169.
„ 135. Towarzystwo imienia Adama Mickiewicza, na wydawnictwo dzieł tegoż, do rozporządzenia Wydziału krajowego i wypłaty w miarę postępu wydawnictwa . . . . . 800 „
„ 136. Kolegium profesorów szkoły politechnicznej we Lwowie, na wydawnictwa biblioteki politechnicznej, X. rata (ostatnia) z subwencyi 10.000 K, rozłożonej na lat 10 . . . . . 1.000 „
„ 137. Towarzystwo ludoznawcze we Lwowie, na wydawnictwo czasopisma „Lud“ . . . . . 200 „
Tem samem załatwiona zostaje petycja do l. 2.267.

- Poz. 138. Towarzystwo miłośników historii i zabytków Krakowa, na wydawnictwa . . . . . 500 K
 Tem samem załatwioną zostaje petycja l. 2.318.
- „ 140. Redakcyja Dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie . . . . . 300 „
 W kwocie wyższej o 100 K od wniosków Wydziału krajowego wskutek petycyi do l. 2.108.
- „ 141. Redakcyje pism dla dzieci „Mały świątek“ i „Wiek młody“ we Lwowie . . . . . 200 „
 Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.199.
- „ 142. Na wydawnictwa:
 a) polskich podręczników dla szkół średnich . . . 3.000 K
 b) ruskich książek szkolnych . . . . . 12.000 „ 15.000 „
- „ 143. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwo czasopisma „Dzwinek“ . . . . . 400 „
 Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.426.
- „ 144. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwo rusko-ukraińskiej biblioteki . . . . . 600 „
- „ 145. Zasiłek dla ruskiej gazety „Uczytel“, do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.000 „
- „ 146. Towarzystwo „Proświta“, na wydawnictwo dzieł ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego, z zastrzeżeniami wyrażonemi w uchwałach Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897 r. i 3. maja 1900 r. . . . . 6.000 „
 Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.279.
- „ 147. Towarzystwo naukowe im. Szewczenki we Lwowie, na wydawnictwo ruskiej biblioteki historycznej . . . . . 1.000 „
- „ 148. Archeograficzna Komisya tegoż Towarzystwa, na wydawnictwo historycznych materyałów . . . . . 3.000 „
- „ 149. Towarzystwo naukowe im. Szewczenki we Lwowie, na inne wydawnictwa naukowe . . . . . 4.000 „
- „ 150. Etnograficzna Komisya tegoż Towarzystwa . . . . . 1.000 „
- „ 151. Taż sama Komisya, na etnograficzną ekspedycyę naukową, *jednorazowo* . . . . . 1.000 „
 Wszystkie te pozycye do rozporządzenia Wydziału krajowego.
 Tem samem załatwione zostają petycye do l. 2.434, 2.450, 2.451, 2.452, 2729 i 2.730.
- „ 152. Ks. Dżułyński, gr. kat. proboszcz w Łapszynie, na wydawnictwa ruskle „Posłannik“ i „Książeczki misyjne“ — do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 800 „
- „ 153. Wydawnictwo historii narodu ruskiego w XIX. wieku, *jednorazowo* . . . . . 200 „
- „ 154. OO. Bazylianie, na wydawnictwo pism religijno-moralnej treści 400 „
- „ 155. Towarzystwo numizmatyczno-archeologiczne w Krakowie, na wydawnictwo czasopisma poświęconego archeologii, *jednorazowo* 400 „

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową nad powyższemi pozycyami.
 Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał o ile zachodzi potrzeba wstawiania do budżetu poz. 142. kwoty na wydawnictwa podręczników szkolnych dla szkół średnich i o ile rozdział tej kwoty między wydawnictwa polskie i ruskie odpowiada obecnym stosunkom.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Tomaszewskiego.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poz. 130. k) Zasiłek na wydawnictwo „Szkoły“ 1.000 K i

Poz. 140. Zasiłek dla dwutygodnika katechetycznego 300 K

znosi się, a sumę tę przeznaczają się na restaurację szkół Słotwiny w pow. Żywieckim i Krzesławice w pow. Wielickim.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następujący wniosek:

Kwotę pod poz. 140. wynoszącą 300 koron podzielić i przyznać na:

a) Dwutygodnik katechetyczny i duszpasterski 150 K.

b) Polskie Towarzystwo robotnicze „Ojczyzna“ we Wiedniu 150 K.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że przedewszystkiem poddaje pod uchwałę Izby poz. 130. Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie zasiłek na wydawnictwo „Szkoły“ 1.000 K.

Izba uchwała poz. 130. zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek oznajmia, że obecnie poddaje pod uchwałę Izby poz. 140. Redakcja dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie 300 K.

Izba uchwała poz. 140. zgodnie z wnioskiem komisji, a następnie uchwała pozycje 119—129, 131—138/139 oraz 141—155 zgodnie z wnioskami komisji.

Marszałek oznajmia, że jest jeszcze rezolucja p. Tomaszewskiego.

Przemawia pod względem formalnym p. Tomaszewski i oświadcza, że cofa swą rezolucję.

Marszałek oznajmia, że otwiera rozprawę ogólną nad

„Działem V.: Teatry i sztuki piękne“.

Przemawia p. Szponder i stawia następujący wniosek:

Nad poz. 157. i 160. Rubr. V. przechodzi Sejm do porządku dziennego, a kwoty w tych pozycjach umieszczone przeznaczają na powodziań w powiecie krakowskim.

Przemawia p. Małachowski.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następującą poprawkę:

Do poz. 161. Na nagrody konkursowe do utworów dramatycznych polskich 2.000 K dodać słowa:

„zwłaszcza dla utworów ludowych“.

Przemawia p. Cielecki

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

V. Teatry i sztuki piękne.

Poz. 156. Teatr polski w Krakowie do rozporządzalności Wydziału krajowego (subwencja stała) . . . . . 16.000 K

„ 157. Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie, panu Józefowi Kotarbińskiemu w uznaniu jego usiłowań celem rozwoju i utrzymania tej sceny na wysokości jej bezpośredniej prze-

- szłości i istotnych jej cywilizacyjnych i narodowych zadań, jako zasiłek nadzwyczajny na rok 1903 (do rozporządzalności Wydziału krajowego) . . . . . 4.000 K
- Poz. 158. Budowa teatru w Krakowie 18 i 19 półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K, zaciągniętych przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półrocza 1945) . . . . . 15.000 „
- „ 159. Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego:
- a) dramat i komedia . . . . . 28.400 K
- b) opera polska . . . . . 20.000 „ 48.400 „
- „ 160. Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie panu Tadeuszowi Pawlikowskiemu, w uznaniu niepospolitych jego zasług i poniesionych ofiar ku postawieniu dramatycznej sceny polskiej we Lwowie, na równi z pierwszorzędnymi scenami, jako zasiłek nadzwyczajny na rok 1903 (do rozporządzalności Wydziału krajowego) . . . . . 8.000 „
- pozycjami 157 i 160 załatwione zostają petycje do L. 1.759 i 2.916.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 156, następnie oddzielnie głosując poz. 157, dalej osobno pozycje 158 i 159, a wreszcie uchwała Izba w oddzielnem głosowaniu poz. 160. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 161. Na nagrody konkursowe dla utworów dramatycznych 2.000 K.

Marszałek oznajmia, że do tej pozycji 161. wniósł p. Stojałowski poprawkę tej treści a dodać słowa: „zwłaszcza dla utworów ludowych“, i poddaje naprzód wniosek pod uchwałę poz. 161. według brzmienia komisji, a oddzielnie powyższą poprawkę p. Stojałowskiego.

Izba uchwała poz. 161. zgodnie z wnioskiem komisji, a oddzielnie poprawkę powyższą p. Stojałowskiego.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 162. Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie 9 i 10 raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półrocza 1934) . . . . . 33.696 K

„ 163. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“ do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . . 18.500 „

„ 164. Towarzystwo teatru ludowego we Lwowie:
jednorazowo do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 2.000 „

W petycji do L. 2.335 wykazuje Towarzystwo „Teatr ludowy miłośników sceny“ we Lwowie zasługujące na poparcie usiłowania popularyzowania dzieł dramatycznych przeważnie poważnych i swoich uwieńczone o tyle pomyślnym skutkiem, iż teatr ludowy mógł dzięki poprzednio udzielonej przez Wysoki Sejm subwencji, oraz subwencji miasta Lwowa utrzymać się mimo długów i deficytu. Komisya budżetowa w uwzględnieniu trudności finansowych z jakimi Teatr ludowy ma do walczenia i w uznaniu pożytecznej jego działalności, proponuje przyznanie temuż teatrowi jednorazowej subwencji w kwocie 2.000 K.

„ 165. Teatr ludowy w Krakowie zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego do tegoż rozporządzenia . . . . . 2.000 „

Tem samym załatwioną zostaje petycja do l. 2.200.

Poz. 166.	Akademia sztuk pięknych w Krakowie, 25 rata umorzenia pożyczki 200.000 K, zaciągniętej na budowę gmachu (do r. 1911 włącznie)	14.000 K
„ 167.	Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na budowę własnego gmachu, na czas amortyzacji pożyczki, 15-ta rata	1.000 „
„ 168.	Towarzystwo im. Matejki Jana w Krakowie	1.000 „
„ 169.	Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	6.000 „

Odnosnie do tej pozycyi Komisya budżetowa wuosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przekazuje się do możliwego uwzględnienia w miarę okazanych zdolności i korzyści jakie udzielenie stypendyum rokować będzie i przy zwróceniu uwagi na potrzeby opery lwowskiej co do stypendyów na kształcenie się w śpiewie, następujące petycey:

1. O stypendya na kształcenie się w malarstwie i rzeźbiarstwie

Heleny Flakowiczówny	L.	1.880
Anny Ziembickiej	„	1.885
Maryi Karpińskiej	„	1.908
Uszera Deligtischa	„	1.909
Jerzego Merkla	„	2.022
Antoniego Sowińskiego	„	2.143
Julii Zielińskiej	„	2.691
Jakóba Wiernego	„	2.705
Józefa Kaniaka	„	2.113
Antoniego Waltenberga	„	2.110
Stanisława Czajkowskiego	„	2.135
Józefa Lewickiego	„	2.161
Tymona Niesiołowskiego	„	2.399
Jana Grondalczyka	„	2.479
Karola Siedlarza	„	2.503
Stanisława Ostrowskiego	„	2.882
Iwana Trusza	„	2.526
Włodzimierza Konecznego	„	2.816
Michała Kowala	„	3.134
Juliusza Holzmüllera	„	3.359

2. O stypendya na kształcenie się w muzyce:

Zofii Pintówniej	L.	1.809
Czesława Muszyńskiego	„	1.903
Piotra Glasera	„	1.942
Zofii Marynowskiej	„	1.956
Leona Nathena	„	1.964
Maryi Mokrzyckiej	„	2.085
Zofii Kubalówny	„	2.097
Apolonii Ogrodnikówny	„	2.107
Antoniego Krzemińskiego	„	2.114
Władysława Szczepańskiego	„	2.117
Maryi Białoskórskiej	„	2.137
Adama Okońskiego	„	2.139

Emanuela Kiszekówny	2.222
Michała Nikopoli	2.223 i 2.539
Zofii Zajączkowskiej	2.225
Wandy Matlińskiej	2.307
Maryi Praszčilówny	2.362
Ireny Rużyckiej	2.453
Wandy Zawistowskiej	2.470
Tomasza Baranowskiego	2.471
Maryi Czemeryńskiej	2.618
Filomeny Łopatyńskiej	2.622
Anastazyi Peplowskiej	2.805
Honoraty Prokieszówny	2.910
Wandy Tarnawieckiej	2.982
Maryi Nowińskiej	3.137

Nad petycjami Michała Schnitzera L. 2.195, Seweryny Wróblewskiej L. 2.709 i Leonarda Winterowskiego L. 2.966 przechodzi się do porządku dziennego.

Poz. 170. Towarzystwo muzyczne we Lwowie . . . . . 10.000 K

Uchwałą z dnia 10. lipca 1902 podwyższył Wysoki Sejm subwencyę dla Towarzystwa muzycznego we Lwowie z 6.000 K na 10.000 K począwszy od drugiego półrocza 1902. W preliminarzu na rok 1903 wstawił Wydział krajowy na cel tylko 8.000 K. Komisya budżetowa podnosi tę pozycyę do sumy już przez Wysoki Sejm uchwalonej. W ten sposób załatwioną zostaje petycja do l. 1.679

„ 171. Towarzystwo muzyczne w Krakowie . . . . . 1.600 „
 „ 172. Konserwatoryum Towarzystwa muzycznego w Krakowie. . . . . 6.000 „
 „ 173. Towarzystwo muzyczne w Brodach . . . . . 400 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 1.987

„ 174. Towarzystwo muzyczne w Tarnowie . . . . . 200 „
 „ 175. Towarzystwo muzyczne „Harmonia“ w Krakowie . . . . . 600 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 1.973

„ 176. Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu. . . . . 600 „
 „ 177. Towarzystwo kapeli narodowej we Lwowie *jednorazowy* zasiłek do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 600 „

„ 178. Wydziałowi krajowemu do rozporządzenia i przyznania zasiłków po zbadania istotnych potrzeb działalności i pożyteczności pod względem nauki śpiewu i muzyki Towarzystwom muzycznym „Lutni“, „Bojanowi“ i „Echu“ we Lwowie, „Lutni“ w Krakowie, Towarzystwu imienia Moniuszki w Kołomyi i Stanisławowie, „Bojanowi“ w Stanisławowie i „Harmonii“ w Jaśle ryczałt w kwocie . . . . . 3.000 „

Tem samem załatwione zostają petycye do l. 1.871, 1.931, 2.040, 2.454, 2.478 i 3.061

„ 179. Zboińska Józefa, wdowa po artyście sceny lwowskiej *jednorazowo* 100 „
 „ 180. Lipińska Salomena, wdowa po skrzypku Feliksie Lipińskim . . . . . 300 „

Tem samem załatwioną zostaje petycja do l. 2.116

Izba uchwała bez rozprawy poz. 162—180 oraz powyższe wnioski Komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI Rozmaite.

- Poz. 181. Na stypendyum dla ucznia wydziału lekarskiego w Krakowie oddającego się studyum w szkole operacyjnej . . . . . 500 K
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego
- „ 182. Dla stowarzyszeń akademickich ryczał do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 2.800 „
Do pozycyi tej przekazuje się petycye:
Towarzystwa biblioteki uczniów wydziału lekarskiego uniwersytetu Jagiellońskiego l. 2.025.
Towarzystwa bratniej pomocy słuchaczy akademii weterynaryi we Lwowie l. 2.115.
Polskiego stowarzyszenia „Ognisko“ w Gracu l. 2.119.
Czytelni akademickiej we Lwowie l. 2.131.
Towarz. bratniej pomocy słuchaczy politechniki we Lwowie l. 2.215.
Zarządu domu słuchaczy politechniki we Lwowie l. 2.216.
Towarzystwa akademików polskich „Ognisko“ w Czerniowcach l. 2.238.
Czytelni akademickiej w Krakowie l. 2.435.
Towarzystwa „Bratniej pomocy“ słuchaczy wszechnicy Lwowskiej l. 2.480.
- „ 183. Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw mających na celu wspomaganie ubogich uczniów (ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową) . . . . . 1.200 „
Do tej pozycyi przekazuje się petycye:
Towarzystwa ruskich kobiet w Stanisławowie l. 1.787 i 2.415.
Stowarzyszenia dwucentowych składek w Przemyśle l. 1.978.
Towarzystwa „Szkilna pomicz“ w Stanisławowie l. 1.984.
Stowarzyszenia dla wspierania ubogiej młodzieży szkół średnich wyznania mojżeszowego we Lwowie l. 2.080.
Towarzystwa Ś-go Kiryła w Przemyśle l. 2.250 i 2.847
Towarzystwa „Szkilna pomicz“ w Samborze l. 2.289 Towarzystwa pomocy naukowej w Sanoku l. 2.306. Towarzystwa „Szkilna pomicz“ w Tarnopolu l. 2.368.
Towarzystwa „Szkilna pomicz“ we Lwowie l. 2.371 Instytutu Ś-go Mikołaja we Lwowie l. 2.432.
Stowarzyszenia dla wspierania ubogiej młodzieży szkół średnich we Lwowie l. 2.815. Komitetu kuchni dla młodzieży szkolnej w Zaleszczykach l. 2.822.
Towarzystwa „Ruslan“ we Lwowie l. 2.842.
Ruskiego Towarzystwa pedagogicznego o subwencję dla zakładu św. Olgi l. 2.427/2.529.
- „ 184. Towarzystwo imienia ś-go Stanisława Kostki opieki nad terminatorami we Lwowie . . . . . 200 „
Tem samem załatwioną zostaje petycya do l. 1.958.
- „ 185. Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie . . . . . 600 „
Tem samem załatwioną zostaje petycya do l. 2.477.
- „ 186. Korosteńska Felicja była nauczycielką szkoły pp. Klarysek w Nowym Sączu zaopatrzenie dożywotnie z łaski rocznie 160 „

- Poz. 187. Dla wdowy po profesorze Ogonowskim, Faliny Ogonowskiej stały roczny dożywotni datek . . . . . 720 K
- „ 188. Na kosztą wycieczek naukowych uczniów c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie . . . . . 400 „

Izba bez rozprawy uchwała pozycye 181—188 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubryka VI. poz. 189—203 a).

„*Pomniki historyczne*“.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Piniński czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
Poz. 189. Na utrzymanie kancelaryj konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych spisów pomników znajdujących się w naszym kraju	8.000	
„ 190. Badanie i ocalanie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	1.000	
„ 191. Dla Muzeum narodowego w Krakowie:		
a) stała subwencya	3.000	
b) na odnowienie starych cechowych obrazów ruskich, <i>jednorazowo</i> (osobne sprawozdanie Wydziału krajowego L. W. 20.797/903 przekazane komisji uchwałą Wysokiego Sejmu z 14. września 1903) po		2.000
c) na reorganizacyę, adaptacyę i rozszerzenie Muzeum narodowego, I. rata z przyznanych 30.000 K na lat 5 (osobne sprawozdanie Wydz. kraj. L. W. 20.797/903 przekazane komisji uchwałą Wys. Sejmu z 14. września 1903) po		6.000
„ 192. Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:		
1. Dyrektor we Lwowie	2.400	K
2. „ w Krakowie	2.400	„
3. Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 600 K i trzy dodatki pięcioletnie po 200 K	4.000	„
4. Adjunkt II. klasy we Lwowie: płaca 2.200 K i dodatek aktywalny 480 K	2.680	„
5. Adjunkt I. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 600 K	3.400	„
6. Adjunkt II. klasy w Krakowie: płaca 2.200 K, dodatek aktywalny 480 K	2.680	„

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

	7. 2 aplikantów we Lwowie, adjutum roczne po 600 K	1.200 K	
	8. 1 aplikant w Krakowie, adjutum roczne	600 „	
	9. Czyszn za najem lokalu we Lwowie	1.600 K	
	i miejski 5% podatek wodociągowy:		
	za rok 1901 (od 16. marca do 31. grudnia)	54 „	
	za rok 1902 i 1903 po 76 K	152 „	1.806 „
	10. Stróże we Lwowie i w Krakowie płaca po 840 K, dodatek aktyw. po 100 K, dodatek na mundur po 100 K		2.080 „
	11. Opał, potrzeby kancelaryjne i roz- maite wydatki	1.200 „	24.446
Poz. 193.	Na restaurację kościoła katedralnego na Wawelu VIII. rata roczna z przyznanej na lat 10 subwencji 200.000 K		20.000
„ 194.	Komitet parafialny kościoła WW. Świętych w Kra- kowie na restaurację kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie V. rata (ostatnia) z przyznanych na 5 lat 20.000 K		4.000
„ 195.	Komitetowi budowy pomnika Adama Mickiewicza we Lwowie, III. rata z przyznanych 20.000 K na lat 5 po 4.000 K (uchw. Sejmu z 9. lipca 1901)		4.000
„ 196.	Konwentowi PP. Klarysek w Krakowie, na restau- rację kościoła św. Andrzeja z przyznanych 4.000 K III. rata roczna w myśl uchwały z dnia 9. lipca 1901		1.000
„ 197.	Zgromadzenia O. O. Augustynów w Krakowie, na restaurację kościoła św. Katarzyny z przyznanych 6.000 K III. rata (ostatnia) z trzechlecia w myśl uchwały sejmowej z dnia 9. lipca 1901		2.000
„ 198.	Komitetowi cerkiewnemu parafialnemu w Haliczu, na restaurację cerkwi Bogarodzicy w Haliczu, z przy- znanych 9.000 K III. rata (ostatnia) z trzechlecia (uchwała Sejmu z dnia 9 lipca 1901)		3.000
„ 199.	Na restaurację kościoła katedralnego obrz. łacińsk. w Przemyślu, z przyznanych 10.000 K w 5 ratach rocznych, III. rata w myśl uchwały sejmowej z dnia 9. lipca 1901	—	2.000
„ 200.	Na konserwację zamku w Olesku	600	—
„ 201.	Na restaurację kościoła farnego w Krośnie pierwsza połowa z przyznanych 5 000 K	—	2.500
„ 202.	Na restaurację starożytnej bramy i baszty w Bieczu, <i>jednorazowo</i> . Tem samem załatwioną zostaje petycja l. 1.926	—	1.000

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 203. Na restaurację cerkwi św. Jura w Drohobyczu, <i>jednorażowo</i>	—	600
„ 203. a) Szaraniewiczowej Annie, wdowie po c. k. prof. Uniwersytetu i konserwatorze dla Galicyi wschodniej, <i>jednorazowy zasiłek</i> . Tem samem załatwioną zostaje petycja l. 1.968	—	720
Razem	37.046	48.820
Suma rubryki VI. , ...	85.866	

Izba bez rozprawy uchwała Rub. VI. poz. 189—203 a w sumie 85.866 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje :

Rubr. VII. pozycya 204—211. wydatków, i Rubr. IV. poz. 13—18. dochodów

Bezpieczeństwo publiczne.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad tą rubryką.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Skołyśzewski.

Przemawia p. Bojko i stawia następującą rezolucję :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył starania o rychłe wprowadzenie języka polskiego w żandarmeryi, tak w służbie zewnętrznej jak i wewnętrznej.

Izba popiera rezolucję p. Bojki.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Skołyśzewski i Stojałowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyśzewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

Przemawia p. sprawozdawca p. Potoczek.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Komisya budżetowa wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić do budżetu na rok 1903.

Wydatki.

Rubr. VII. Bezpieczeństwo publiczne.

I. Kwaterunkowe żandarmeryi.

Zwyczajne: Nadzwycz.:
koron :

Poz. 204. Ryczałty :

a) Czyszczenie koszar i innych pomieszczeń, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	21.171	—
b) Oświetlenie koszar	7.418	—
c) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	156	—
d) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy	6.728	—
e) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych	2.620	—
f) Pranie bielizny pościelnej dla wachmistrzów rachunkowych, woźnych, żołnierzy i służących	7.552	—
g) Naprawa bielizny pościelnej	659	—

	Zwyczajne: Nadwyzcz. koron:
h) Pranie koców zimowych i letnich, sienników i poduszek włosiennych i słomianych	1.757
i) Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	4.119
k) Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	16.404
l) Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych	3.239
m) Opał i oświetlenie pomieszczeń oficerów, wachmistrzów rachunkowych i woźnych	4.621
n) Rozmaite inne wydatki	1.529
Razem ryczałty	<u>77.973</u>
Poz. 205. Najem pomieszczeń i koszar	407.467
Poz. 206. Wartość czynszowa:	
a) dawnego gmachu lwowskiego	25.872 K
b) dobudowanego skrzydła do gmachu lwowskiego	11.486 „
c) realności w Czortkowie	<u>1.400 „</u>
	38.758
Poz. 207. Na urządzenie nowych koszar dla utworzyć się mających posterunków	2.000
Poz. 207 a). Na sprawienie 29 łóżek dla żandarmów-aspirantów podoficerskich i żandarmów próbnych	2.592
Poz. 208. Na podwyższenie czynszów najmu i pomnożenie ilości posterunków	4.000
Poz. 209. Na koszt administracji i konserwacji gmachu c. k. żandarmeryi we Lwowie i budynków w Czortkowie	6.000
Poz. 210. Na wynagrodzenie za wodę, dostarczaną z wodociągów miejskich	6.700
Suma działu I.	<u>542.898</u> 2.592
II. Szupaśnictwo.	
Poz. 211. Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych	43.000
Suma rubryki VII.	<u>585.898</u> 2.592
Ogółem	588.490

Izba uchwała bez rozprawy wydatki na bezpieczeństwo publiczne w sumie 588.490 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. IV. Bezpieczeństwo publiczne.

Poz. 13. Nadwyżka od funduszu policji krajowej	3.503
Poz. 14. Kwaterunkowe żandarmeryi	54.724
Poz. 15. Noclegowe żandarmeryi	86.049
Poz. 16. Udział administracji politycznej za kwaterek żandarmeryi	23.844
Poz. 17. Dochód:	
a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dawnego)	25.872 K
b) z gmachu lwowskiego c. k. żandarmeryi (dobudowanego skrzydła)	11.486 „
c) z realności dla c. k. żandarmeryi w Czortkowie	<u>1.400 „</u>
	38.758

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 17a).	Dochód z czynszu za kantynę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	—	—
Poz. 18.	Zwroty wydatków szupasowych	14.000	—
	Suma rubryki 1V.	220.878	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody na bezpieczeństwo publiczne w sumie 220.878 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba uchwała następnie bez rozprawy rezolucję p. Bojki, którą to rezolucję Marszałek odczytuje.

Następuje:

Fundusz policji krajowej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Potoczek czyta:

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wnosi Komisya budżetowa;

Dochody w kwocie . . . . . 11.027 K

Wydatki . . . . . 7.524 „

Nadwyżka dochodów w kwocie . . . . . 3.503 K

wpłyne do funduszu krajowego rubr. IV. poz. 13 dochodów.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy fundusz policji krajowej, zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubr. VIII. wydatków poz. 212—244.

Wydatki na komunikacje.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta:

I. Wydatki na drogi.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wydatki na drogi jak następuje:

A) Koszta zarządu.

Poz. 212. Płace inżynierów, konduktorów, rysowników i służby drogowej:

a)	dyrektor płaca	6.400 K		
	dodatek aktywalny	960 „	7.360	—
b)	zastępca dyrektora, płaca	4.800 K		
	dodatek aktywalny	840 „		
	„ funkcyjny	800 „	6.440	—
c)	5 inżynierów starszych, płaca po 4.800 K	24.000 K		
	dodatki aktywne po 840 K	4.200 „	28.200	—
d)	9 inżynierów I. klasy pł. po 3.600 K	32.400 K		
	dodatki aktywne:			
	α) dla 2 po 720 K	1.440 „		
	β) „ 5 „ 600 „	3.000 „		
	γ) „ 2 „ 480 „	960 „	37.800	—

		Zwyczajne	Nadwycz.
		koron	
e)	9 inżynierów II. klasy, pł. po 2.800 K	25.200	K
	dodatki aktywne:		
	α) dla 6 po 600 K	3.600	"
	β) " 2 " 500 "	1.000	"
	γ) " 1 " 400 "	400	"
		30.200	—
f)	12 inżynierów - adjunktów, płaca po 2.200 K	26.400	K
	dodatki aktywne:		
	α) dla 11 po 480 K	5.280	"
	β) " 1 " 400 "	400	"
		32.080	—
g)	4 praktykantów technicznych:		
	dla 2 adjutum po 1.400 K	2.800	K
	" 2 " " 1.200 "	2.400	"
		5.200	—
h)	asystent manipulacyjny, płaca	1.600	K
	dodatek aktywalny	360	"
		1.960	—
i)	10 konduktorów starszych, płaca po 1.800 K	18.000	K
	dodatek aktywalny po 300 K	3.000	"
		21.000	—
k)	10 konduktorów I. klasy, płaca po 1.600 K	16.000	K
	dodatek aktywalny po 200 K	2.000	"
		18.000	—
l)	10 konduktorów II. klasy, płaca po 1.400 K	14.000	K
	dodatek aktywalny po 150 K	1.500	"
		15.500	—
m)	12 konduktorów III. klasy, płaca po 1.200 K	14.400	K
	dodatek aktywalny po 150 K	1.800	"
		16.200	—
n)	rysownicy i dyetaryusze	2.556	—
o)	342 droźników	103.000	—
	Suma płac	325.496	—

Poz. 213.

Zaliczki na płace.

Dla inżynierów i konduktorów . . . . . 6.000 —

214.

Pięciolecia i dwulecia.

Zastępcy dyrektora Jankowskiemu, (2) po 400 K.
 Inżynierom starszym po 400 K: Czaplickiemu (2) 800 K; Pintowskiemu (1) 400 K; Kinelowi począwszy od 1. maja 1903 — 267 K. Inżynierom I. klasy po 300 K: Barancewiczowi (2) 600 K; Jodłowskiemu (2) 600 K; Kesslerowi (1) 300 K; Turskiemu (1) 300 K; Stojowskiemu począwszy od 1. maja 1903 — 200 K. Inżynierom II. klasy po 200 K: Bogdanowiczowi (1) 200 K; Katyllowi, Orzelskiemu i Żebrowskiemu Tadeuszowi od 1. maja 1903 po 133 K. Inżynierom adjunktom po 120 K: Libańskiemu od 1. lipca 1903 — 60 K; Żebrowskiemu Eustachemu od 5. września 1903 38 K. Praktykantom technicznym dwulecia po

Zwyczajne Nadwycz.
koron

	200 K: Pielechowi (1) 200 K i drugie od 22. lipca 1903 — 92 K; Janiczkowi od 22. lipca 1903 88 K; Jakubikowi od 1. września 1903 — 67 K; Asystentowi manipulacyjnemu Wolskiemu (1) 100 K. Starszym konduktorom po 100 K: Brandtowi, Brzezińskiemu, Holinkowskiemu, Koryckiemu i Lesiewiczowi od 1. maja 1903 po 67 K. Konduktorom I. klasy po 100 K: Bilińskiemu, Christowi i Gackiemu począwszy od 1. maja 1903 po 67 K	6.064	—
Poz. 215.	Dodatki osobiste.		
	Dla inżynierów I. klasy Antoniego Barancewicza 300 K — zaś dla Turskiego Władysława 400 K	700	—
" 216.	Ryczałty.		
	a) na obowiązkowe objazdy dróg krajowych:		
	1. dla 12 inżynierów okręgowych . 13.600 K		
	2. dla 42 konduktorów . . . . . 22.682 "	36.282	—
	b) na pomieszczenie biura okręgowego:		
	1. dla inżyniera w Krakowie . . . . . 240 K		
	2. dla 10 inżynierów okręgowych po 120 K . . . . . 1.200 "	1.440	—
	c) na przybory kancelaryjne:		
	1. dla 11 inżynierów okręgowych po 96 K . . . . . 1.056 K		
	2. dla 42 konduktorów po 32 K . . . . . 1.344 "	2.400	—
		40.122	—
" 217.	Remuneracye i zapomogi dla urzędników i sług	7.000	—
" 218.	Instrumenty, wzory, naczynia i przybory rysunkowe. Naprawa, sprawienie i uzupełnienie	10.000	—
" 219.	Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisyj nadzwyczajnych	16.000	—
" 220.	Koszta kursu praktycznego dla konduktorów drogowych	13.200	—
	Suma kosztów zarządu	424.582	—
	B) Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.		
" 221.	Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych i koszta budowy większych mostów	—	120.000
	C) Utrzymanie dróg krajowych.		
" 222.	Koszta utrzymania dróg krajowych długości 1829 klm.	860.000	—
	D) Zasiłki.		
" 223.	a) Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	920.000	—
	b) Na zasiłki dla powiatów, na utrzymanie i naprawę dróg powiatowych i gminnych w myśl §. 28. ustawy drogowej, stały roczny zasiłek	80.000	—

	Zwyczajne	Nadzwyczaj. koron
Poz. 224. Na utrzymanie i budowę dojazdów kolejowych	50.000	—
„ 225. Dotacja dla funduszu pożyczkowego drogowego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych na budowę dróg (przez lat 15) V. rata	—	40.000
	<u>1,050.000</u>	<u>40.000</u>

E) Wydatki na myta.

„ 226. Koszta utrzymania i budowy domków mytniczych	7.000	—
„ 227. Koszta komisyjne, ogłoszenia, licytacje, podatki i inne	4.000	—
„ 228. Przerwy z powodu wypadków elementarnych	300	—
	<u>11.300</u>	<u>—</u>

F) Pensye i zaopatrzenia.

Poz. 229. 1. Raciborski Ludwik, emerytowany nadinżynier	6.490	—
2. Świtkowski Mieczysław, emerytowany starszy inżynier, rocznie	3.952	—
3. Baczyński Ferdynad, emerytowany konduktor	988	—
4. Darowski Stanisław, emerytowany konduktor	460	—
5. Dybowski Tadeusz, emerytowany konduktor	1.024	—
6. Reicher Stanisław, emerytowany konduktor	1.092	—
7. Rieger Karol, emerytowany konduktor	1.008	—
8. Skwarczyński Jan, emerytowany konduktor	962	—
9. Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze	700	—
10. Bieńkowska Stanisława, wdowa po inżynierze, pensya roczna . . . . . 1.400 K dla syna Tadeusza do 16. lutego 1906. 145 „	1.540	—
11. Łuniewska Natalia, wdowa po inżynierze, pensya roczna	700	—
12. Baranowska Augusta, wdowa po inżynierze, pensya roczna . . . . . 1.200 K dla dzieci: Olgi do 24. marca 1903, Konstantego do 21. maja 1903, Zofii do 10. lutego 1905, Maryi do 29. maja 1907 i Jana do 8. października 1915, po 120 K . . . . . 435 „	1.635	—
13. Zielińska Katarzyna, wdowa po inżynierze, pensya . . . . . 1.000 K i dla syna Tadeusza do 9. marca 1910. 100 „	1.100	—
14. Brochocka Joanna, wdowa po inżynierze, pensya wdowia . . . . . 1.400 K i dla dzieci: Jana do 26. lutego 1903, i Romana do 4. lipca 1915, po 280 K 324 „	1.724	—
15. Jawornikowa Marya, wdowa po inżynierze, pensya . . . . . 1.000 K i dla dzieci: Janiny do 28. marca 1920, Heleny do 8. maja 1921 i Stefanii (pogrobowiec) do 19. sierpnia 1923 po 200 K . . . . . 600 „	1.600	—

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

16. Łatkowska Karolina, wdowa po inżynierze, pensya . . . . . 800 K i dla córki Alfonsyny do 14 lipca 1905 . . . . . 160 „	960	—
17. Reuttowa Marya, wdowa po dyre- ktorze, pensya . . . . . 2.400 K i dla dzieci: Karola do 19. czerwca 1903 i Leona do 14. kwietnia 1907 rocznie po 480 K . . . . . 706 „	3.106	—
18. Grzegorzewska Helena, wdowa po starszym in- żynierze, pensya z rocznych 1.800 K od 1. lu- tego 1903	1.650	—
19. Dziakiewiczowa Rozalia, wdowa po kondu- ktorze . . . . . 650 K pensya dla syna Bertolda do 27. czer- wca 1906 po 65 K. . . . . 65 „	715	—
20. Grzymalina Melania, wdowa po konduktorze, pensya roczna	500	—
21. Hrankowska Julia, wdowa po konduktorze, pensya . . . . . 440 K i dla córki Stanisławy do 1. marca 1905 . . . . . 44 „	484	—
22. Hlawaty Józefa, wdowa po kondu- ktorze, pensya . . . . . 600 K i dla syna Karola do 4. listopada 1904 po. . . . . 60 K	660	—
23. Hryniewicz Emilia, wdowa po konduktorze, pensya roczna	650	—
24. Helferowa Anna, wdowa po konduktorze, pen- sya roczna	520	—
25. Rzaśnicka Helena, wdowa po konduktorze, pen- sya roczna	650	—
26. Van-Roy Aniela, wdowa po konduktorze, pen- sya wdowia . . . . . 800 K dla dzieci: Anizy Antoniny do 27. stycznia 1903 i Rudolfa Jana do 10. lipca 1911 po 160 K . . . . . 172 K	972	—
27. Chamcowa Anna, wdowa po konduktorze, pensya	800	—
28. Żukowska Wiktorya, wdowa po emerytowanym konduktorze . . . . . 800 K i dla syna Romana do 18. marca 1911 . . . . . 124 „	924	—
29. Borzęcka Marya, wdowa po emerytowanym kon- duktorze, pensya	500	—
30. Schönthalerowa Michalina, wdowa po kondu- ktorze, pensya . . . . . 800 K i dla dzieci: Maryi do 15. czerwca 1908 i Bernardy do 20. maja 1921 po 160 K rocznie . . . . . 320 „	1.120	—
31. Podbielska Anna, wdowa po konduktorze, rocznie	900	—

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

32. Hausnerowa Franciszka, wdowa po konduktorze, pensya z rocznych 800 K, dla dzieci z rocznych po 160 K: Romana do 11. listopada 1907, Eugeniusza do 25. czerwca 1911, razem z rocznych 1.120 K od 1. marca 1903	934	—
33. Jeziorańska Natalia, wdowa po funkcyonaryuszu technicznym, dożywotni dar z łaski	600	—
34. Zielińska Marya, córka po inżynierze, zaopatrzenie dożywotnie!	100	—
35. Chrzanowska Ignacowa, j. w.	600	—
36. Szeliska Laura, wdowa po konduktorze, dożywocie	334	—
37. Chodorowska Leokadya, wdowa po konduktorze, dożywocie	200	—
38. Widy Feliks, emerytowany konduktor z roczn. 800 K począwszy od 1. maja 1904	534	—
39. Rachwalski Jan, b. droźnik, zaopatrzenie roczne	180	—
40. Dziejcie Jan, b. droźnik j. w.	180	—
41. Harasym Jan, b. droźnik j. w.	189	—
42. Kamiński Jan, b. droźnik j. w.	150	—
43. Malik Jan, b. droźnik j. w.	150	—
44. Rzeszotko Jędrzej, b. droźnik j. w.	120	—
45. Tyz Onufry, b. droźnik j. w.	90	—
46. Gabrys Wojciech, b. droźnik j. w.	150	—
47. Dobosz Jan, b. droźnik j. w.	132	—
48. Zajęzkowski Franciszek, b. droźnik j. w.	180	—
49. Michalski Tomasz, b. droźnik j. w.	195	—
50. Opach Józef, b. droźnik j. w.	168	—
51. Kaliński Jan, b. droźnik j. w.	140	—
52. Kondecki Józef, b. droźnik j. w.	128	—
53. Starczewski Feliks, b. droźnik j. w.	189	—
54. Turczyniak Jurko, b. droźnik j. w.	142	—
55. Sowiński Grzegorz, b. droźnik j. w.	178	—
56. Mazur Michał, b. droźnik j. w.	151	—
57. Majocha Kazimierz, b. droźnik j. w.	67	—
58. Duchowicz Jacko, b. droźnik j. w.	178	—
59. Kłak Józef, b. droźnik j. w.	151	—
60. Kardasz Seńko, b. droźnik z rocznych 195 K począwszy od 1. marca 1903	162	—
61. Koziara Michał, b. droźnik z rocznych 151 K od 1. maja 1903	101	—
62. Nowak Jan, b. droźnik z rocznych 161 K począwszy od 1. sierpnia 1903	68	—
63. Leszczyszyn Sawa, b. droźnik z rocznych 106 K począwszy od 1. sierpnia 1903	45	—
64. Van Roy Aniela, wdowa po konduktorze, dar z łaski <i>jednorazowo</i>	200	—

	Zwyczajne	Nadzwyczaj. koron
65. Grzegorzewski Stanisław, emerytowany starszy inżynier, z rocznych 4.800 K po 31. marca 1903 z powodu śmierci	1.600	—
66. Kurniewicz Ignacy, emeryt. inżynier z rocznych 3.309 K po 31. stycznia 1903 jako dnia śmierci	278	—
	49.050	—
	<u>2,394.932</u>	<u>160.000</u>
Suma wydatków na drogi	2,554.932	

Tem samem załatwioną zostaje petycja Anieli Van Roy z 27. grudnia 1902 do ls. 1.941.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki Rubr. VIII. poz. 212—229 na drogi w sumie ogólnej 2,554.932 K zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Dodatkowo do Rub. VIII. Dział I.

Na drogi.

II. W etacie urzędników Oddziału techniczno-drogowego przy Wydziale krajowym zwija się z dniem 1. stycznia 1903 posadę pisarza etatowego, natomiast ustanawia się posadę asystenta manipulacyjnego z płacą 1.600 K rocznie, z dodatkiem aktywalnym w kwocie 360 K rocznie i z prawem do 3 (trzech) dodatków pięcioletnich po 100 K rocznie.

Uchwalą tą załatwia się drugą część sprawozdania i wniosek 4-ty Wydziału krajowego o zmianie etatu — dnia 12. grudnia 1902 LW. 42721.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Koleje żelazne.

Wysoki Sejm uchwalić raczy wydatki na koleje jak następuje:

Rubr. VIII. II. Na koleje żelazne:

Poz. 230.

Koszta zarządu.

Płace i emolumenta etatowe:

a) dyrektor, płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny	960 „	7.360	—
b) zastępca dyrektora, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „		
dodatek funkcyjny	800 „	6.440	—
c) 2 starszych inżynierów pł. po 4.800 K	9.600 K		
dodatek aktywalny po 840 K.	1.680 „	11.280	—
d) inżynier I. klasy, płaca	3.600 K		
dodatek aktywalny	720 „	4.320	—
e) 2 inżynierów II. kl. płaca po 2.800 K	5.600 K		
dodatek aktywalny po 600 K.	1.200 „	6.800	—
f) 2 inżynierów adjunktów, płaca po 2.200 K	4.400 K		
dodatek aktywalny po 480 K	960 „	5.360	—
g) referent administracyjny, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „	5.640	—
h) sekretarz, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „	5.640	—

		Zwyczajne		Nadzwyczaj.	
		koron			
Poz. 230.	i) adjunkt conceptowy, płaca	2.800 K			
	dodatek aktywalny	480 „	3.400	—	
	k) koncepista, płaca	2.200 K			
	dodatek aktywalny	480 „	2.680	—	
	l) konsulent dla spraw taryfowych i komercyjnych, płaca	3.600 K			
	dodatek aktywalny	720 „	4.320	—	
	m) 2 adjunktów rachunkowych: płaca roczna po 2.800 K	5.600 K	5.600	—	
	dodatek aktywalny po 400 K	960 „	6.560	—	
	n) oficjał rachunkowy, płaca	2.200 K			
	dodatek aktywalny	360 „	2.560	—	
	o) asystent rachunkowy, płaca	1.600 K			
	dodatek aktywalny	360 „	1.960	—	
	p) adjunkt administracyjno-manipulacyjny, płaca	2.800 K			
	dodatek aktywalny	480 „	3.280	—	
	r) inspicjent rysownik, płaca	1.600 K			
	dodatek aktywalny	360 „	1.960	—	
	s) asystent manipulacyjny dla spraw taryfowych, płaca	1.600 K			
	dodatek aktywalny	360 „	1.960	—	
	t) asystent manipulacyjny, płaca	1.600 K			
	dodatek aktywalny	360 „	1.960	—	
	u) woźny, płaca	1.000 K			
	dodatek aktywalny	100 „			
	na ubior	100 „	1.200	—	
	Suma płac		84.680	—	

Dodatki pięcioletnie.

Poz. 231.	a) Referentowi administracyjnemu (I) Paszkowskiemu rocznie	400 K			
	b) Sekretarzowi (1) Skwarczyńskiemu z rocznych 400 K począwszy od 1. maja 1903	267 „			
	c) Starszemu inżynierowi (1) Machalskiemu rocznie	400 „			
	d) Inżynierowi I. kl. (1) Bobrowskiemu rocznie	300 „			
	e) Asystentowi rachunkowemu (1) Imiałowi rocznie	100 „			
	f) Oficjałowi administracyjno-manipulacyjnemu (1) Filipiemu, z rocznych 180 K po dzień 28. lutego 1903	30 „			
	g) Asystentowi manipulacyjnemu (1) Salutryńskiemu rocznie	100 „			
	h) Inspicjentowi rysownikowi (1) Grabowiczowi, rocznie	100 „	1.697	—	

		Zwyczajne Nadwycz. koron	
Poz. 231 a.	Dodatki osobiste.		
	a) Dyrektorowi Kułakowskiemu rocznie	6.000 K	
	b) Bronisławowi Chodkiewiczowi, konsulentowi dla spraw taryfowych i komercyjnych	400 „	6.400 —
Poz. 232.	Zaliczki na płace.		
	Dla urzędników		2.500 —
Poz. 233.	Zasługi.		
	Dwóch stróżów po 600 K		1.200 —
Poz. 234.	Remuneracye i zapomogi.		
	a) Rzecznik prawny za zastępstwo		1.000 —
	b) Dla urzędników i funkcyjnarjuszów		2.000 —
			3.000 —
Poz. 235.	Pensye i zaopatrzenia.		
	a) Zaleska Felicja, wdowa po dyrektorze, pensya wdowia	2.400 K	
	dla dzieci: Kazimierza do 2. maja 1911, Stanisława do 14. lutego 1913, i Feliksa do 21. sierpnia 1916 po 480 K	1.440 „	3.840 —
	b) Chylewska Olga, wdowa po czasowym starszym inżynierze, dar z łaski przez trzy lata, rocznie po 500 K od roku 1901 dla córki Anny ostatnia rata		500 —
			4.340 —
Poz. 236.	Instrumenty, przybory rysunkowe, wzory i sprzęty.		
	Naprawa, uzupełnienie i sprawienie		2.400 —
Poz. 237.	Koszta komisyjne.		
	a) a dla urzędników i funkcyjnarjuszów:		
	a) w sprawach funduszu krajowego	10.000 K	
	β) zaliczkowo w sprawach Towarzystw kolejowych	16.000 „	26.000 —
	b) dla członków krajowej Rady kolejowej		2.000 —
			28.000 —
Poz. 238.	Koszta zakupna dzieł i czasopism fachowych, oraz map i planów		1.480 —
Poz. 239.	Koszta kancelaryjne.		
	Druki, portorya, inseraty, przybory kancelaryjne itp. wydatki		4.000 —
Poz. 240.	Koszta utrzymania personalu nieetatowego		— 22.770
Poz. 241.	Wynagrodzenie za roboty akordowe, uskuteczniiane przez obcych funkcyjnarjuszów		4.800 —
Poz. 242.	Koszta najmu lokalu na biuro		4.200 —
	Suma kosztów Zarządu	148.697	22.770
Poz. 243.	Dotacya dla funduszu kolejowego na cele budowy kolei lokalnych, V. rata po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. marca 1899 przez lat 71		750.000 —

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 244. Subwencya dla c. k. Rządu na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza XII rata, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 28. listopada 1890 przez lat 15	—	4.000
Suma wydatków na koleje żelazne	898.697	26.770
do tego: Suma wydatków na drogi	2,394.932	160.000
Ogólna suma Rubr. VIII.	3,293.629	186.770
		3,480.399

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. VIII. poz. 230—244 na koleje w sumie 898,697 K zwyczaj., a 26.770 K nadzwyczaj. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubryka V. poz. 19—29 dochodów.

Komunikacye.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta:

Rubr. V. Komunikacye.

Poz. 19. Myta na drogach krajowych	464.000	—
" 20. Odsetki zwłoki i kary konwencyjonalne	2.600	—
" 21. Grzywny za przestępstwa drogowe	320	—
" 22. Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.500	—
" 23. Czysznz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna na rurociąg naftowy	1.796	—
" 24. Zwroty kosztów wywłaszczenia gruntów pod budowę drogi krajowej Przeworsk-Dynów	—	3.858
" 25. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa na budowę drogi powiatowej Jaworów-Niemirów-Rawa ruska	—	60.000
" 26. Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	5.000	—
" 27. Zwrot zaliczkowo poniesionych wydatków administracyjnych, spowodowanych budową kolei lokalnych od Towarzystw kolejowych:		
a) z tytułu kosztów komisyjnych . . . . . 16.000 K		
b) z tytułu kosztów utrzymania personelu nieetatowego . . . . . 22.770 „	—	38.770
" 28. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników Oddziału techniczno-drogowego i krajowego biura kolejowego	6.700	—
" 29. Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):		
a) Buczacz, rata roczna . . . . . 2.000 K — g		
b) Sanok, rata roczna . . . . . 1.592 „ — „		
c) Stanisławów, rata roczna . . . . . 1.510 „ 82 „	5.103	
Suma rubr. V.	487.019	102.628

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę V. poz. 19—29 dochodów w sumie ogólnej 589.647 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubr. IX. poz. 245—262. Wydatki.

Budowy wodne i melioracje.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad tą rubryką wydatków.

Przemawia p. Rozwadowski.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca p. Rutowski zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Rutowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić na rok 1903 wydatki na budowy wodne i melioracje według załączonego szczegółowego preliminarza:

Rubr. IX. Budowy wodne i melioracje.

A) Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze.

Poz. 245. Płace urzędników, utrzymanie ekspozytur i stypendya:

a) Dyrektor biura:			
płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny	960 „	7.360	—
		<hr/>	
b) zastępca dyrektora:			
płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „		
„ osobisty	800 „	6.440	—
		<hr/>	
c) 8 starszych inżynierów:			
płace po 4.800 K	38.400 K		
dotatki aktywalne po 840 K	6.720 „	45.120	—
		<hr/>	
d) referent administracyjno-prawny:			
płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „	5.640	—
		<hr/>	
e) 11 inżynierów I. klasy:			
płace po 3.600 K	39.600 K		
dotatki aktywalne:			
dla 8 inżynierów we Lwowie po 720 K	5.760 „		
dla 2 inżynierów w Tarnowie i Stanisławowie po 600 K	1.200 „		
dla 1 inżyniera w Jaśle	480 „		
	<hr/>		
Razem	47.040 K		

Z tego pokryją fundusze budowy pobory 7 inżynierów za 9 miesięcy po 3.240 K . . . . .

22.680 „ 24.360 —

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

f) 11 inżynierów II. klasy :			
płace po 2.800 K	30.800 K		
dodatki aktywalne po po 600 K	6.600 „		
Razem	37.400 K		
Z tego pokryją fundusze budowy pobory 2 inżynierów za 9 miesięcy po 2.550 K	5.100 „	32.300	—
g) 11 inżynierów - adjunktów :			
płace po 2.200 K	24.200 K		
dodatki aktywalne po 480 K	5.280 „		
Razem	29.480 K		
Z tego pokryją fundusze budowy pobory 9 inżynierów - adjunktów za 9 miesięcy po 2.010 K	18.090 „	11.390	—
h) 1 inżynier komasacyjny :			
płaca	2.800 K		
dodatek aktywalny	600 „	3.400	—
i) 3 adjunktów komasacyjnych :			
płaca po 2.200 K	6.600 K		
dodatki aktywalne po 480 K	1.440 „	8.040	—
k) 2 praktykantów technicznych :			
adjuta po 1.400 K		2.800	—
l) dodatki pięcioletnie :			
dla dyrektora Andrzeja Kędziora (2) po 800 K razem 1.600 K, zastępcy dyrektora Józefa Jan-kowskiego (2) po 400 K razem 800 K. sekretarza Leopolda Brąglewicza (1) 400 K, starszych inżynierów po 400 K: Stanisława Chrząszczewskiego (2) 800 K, Jana Blautha pierwszy od 1. marca 1903 r. 333 K, Stanisława Szczepanowskiego pierwszy od 1. marca 1903 r. 333 K, inżynierów I. klasy po 300 K, dla Ferdynanda Hilbrichta (2) 600 K, Karola Boziewicza (1) 300 K, Aleksandra Wierzbickiego (1) 300 K, Józefa Gryzieckiego pierwszy od 1. marca 1903 250 K, Jana Bochniaka pierwszy od 1. marca 1903 r. 250 K, inżynierów II. klasy po 240 K: Jana Pizsa (1) 240 K, Tadeusza Rozwadowskiego (1) 240 K, Konstantego Wiśniewskiego pierwszy od 4. marca 1903 r. 198 K, inżynierów - adjunktów po 200 K: Józefa Górskiego pierwszy od 4. marca 1903 r. 165 K, Stefana Stobieckiego pierwszy od 4. marca 1903 r. 165 K		6.974	—
m) dodatki osobiste :			
dla 3 inżynierów I. klasy i inżyniera kultury torfowisk po 400 K		1.600	—

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

n) dyetaryusze:

2 dyetaryuszy w biurze centr. po 4 K	2.920 K		
ryczałt na rysownika ekspozytury w Krakowie	960 „	3.880	—

o) utrzymanie ekspozytur:

w Krakowie	900 K		
w Jaśle	800 „		
w Tarnowie, Jarosławiu i Stanisławo- wie po 700 K	2.100 „	3.800	—

p) stypendya dla słuchaczy inżynierji na politech-
nicie lwowskiej i na podróże naukowe inżynierów
melioracyjnych . . . . .

8.000 —

Suma pozycyi 245. . . . . 171.104 —

Poz. 246. Utrzymanie służby dozorców melioracyjnych:

wynagrodzenie 44 dozorców, zajętych przez 5 miesiący zimowych przy projektach melioracji prywatnych po 60 K miesięcznie		13.200	—
---	--	--------	---

„ 247. Dotacya funduszu emerytalnego dozorców meliora- cyjnych		1.000	—
---	--	-------	---

„ 248. Zaliczki na płace dla inżynierów i dozorców meliora- cyjnych		2 000	—
--	--	-------	---

„ 249. Remuneracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców melioracyjnych		6.000	—
---	--	-------	---

„ 250. Pensye i zaopatrzenia:

a) Biegański Antoni, emerytowany inży- nier adjunkt	848 K		
--	-------	--	--

b) Karpuszkis sieroty: Adam Olgierd do 31. grudnia 1904 r. i Helena Janina do 31. stycznia 1909 r. pensya siero- cińska po 140 K i dodatek na wycho- wanie po 100 K	480 „		
---	-------	--	--

c) Misiakiewicz Julian, emerytowany inżynier II. kl.	1.120 „		
---	---------	--	--

d) Gedłowa Marya, wdowa po inżynierze I. klasy	1.400 „		
---	---------	--	--

e) Zofia Biegańska, żona inż. oddziału melioracyjnego, jednoraz. dar z łaski	200 „	4.048	—
---	-------	-------	---

„ 251. Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi, oraz zakupno wzorów i potrzeb rysunkowych		8.000	—
--	--	-------	---

„ 252. Na utrzymanie kursu praktyczn dozorców drenarskich		11.000	—
---	--	--------	---

„ 253. Zasilek krajowy dla galic. oddziału państwowego biura hydrograficznego		16.000	—
--	--	--------	---

„ 254. Na zdjęcia i projekty:

a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejm. z 27. września 1882)	10.000 K		
---	----------	--	--

b) dla melioracyj prywatnych (w myśl uchwały sejmowej z 6. kwietnia 1892)	26.000 „	36.000	
--	----------	--------	--

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 255. Koszta komisyjne z powodu inspekcji robót przez c. k. Rząd prowadzonych i konserwacji publi- cznych robót melioracyjnych.	2.000	—
Suma działu A.	270.352	—

B) Wykonanie budowli wodnych.

„ 256. Na systematyczną regulację rzek karpackich:			
a) na regulację Białej z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Dunajca XII. ra- ta (z 15-to lecia)	86.634	K	
b) na regulację Dniestru między Rozwa- dowem a Żórawnem XI. rata (z 15- lecia.	85.334	„	
c) na regulację górn. Dniestru z dopł. V. rata (z 28-lecia)	131.428	„	
d) na regulację Soły IV. rata (z 18-lecia)	79.556	„	
e) na regulację Łomnicy IV. rata (z 24-lecia)	79.616	„	462.568 —
„ 257. Zasiłki 33 $\frac{1}{3}$ % na lokalne regulacje rzek niespła- wnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. października 1882):			
a) na regulację Skawy od Jaroszwic do Witano- wic III. rata, ostatnia	5.560		—
b) na regulację Raby:			
1. Pod Pcimiem III. rata (ostatnia)	4.046	K	
2. pod Targowiskami III. rata (ostat.)	4.560	„	
3. pod Dąbrowicą	4.775	„	13.381 —
c) na regulację Dunajca:			
1. pod Krościenkiem	9.819	K	
2. pod Zarzeczem i Czerńcem	33.039	„	42.858 —
d) na regulację Wisłoki:			
1. Pod Zawadką, Przeczycą i Kamie- nicą, III. rata (ostatnia)	7.146	K	
2. pod Kędzierzem i Żyrakowem, III. rata (z 4-lecia)	8.038	„	15.184 —
e) na regulację Sanu:			
pod Krasieczynem i Korytnikami, III. rata (ostatnia)	6.242		—
f) na regulację Wisłoka:			
1. pod Rzeszowem i Drabinianką II. rata	12.000	K	
2. pod Babicą i Zarzeczem (zasiłek dodatkowy)	10.960	„	22.960 —
g) na premiowanie zawikłania odsypisk	1.000		—
h) 40% dodatek kraju na pokrycie kosztów gene- ralnego projektu regulacji rzek, stanowiących wspólną sieć wodną z kanałami spławnymi	—		—
i) do dyspozycji Wydziału krajowego	30.000		—
Suma pozycji 257	137.185		—

Uchwała Sejmu z dnia 24 października 1903.

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 258. Na popieranie przedsięwzięcia melioracyjnych (na zasadzie ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116):

a) na regulację rzeki Bugu od granicy państwa do ujścia Pełtwi, XI. rata (z 12-lecia)	39.600	K	
b) na zbudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru VIII. rata (z 15-lecia)	40.400	"	
c) na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim VI. rata (z 8-lecia)	89.740	"	
d) na regulację środkowej sekcji Gniłej Lipy, VI. rata (z 7-lecia)	39.542	"	
e) na uzupełnienie regulacji Nowego Brnia z dopływami V. rata (z 8-lecia)	31.950	"	
f) na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa, VI. rata	43.548	"	
g) na uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, III. rata	33.066	"	
h) na obwałowanie lewego brzegu Dunajca, od ujścia Więkówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach II. rata	26.000	"	
i) na regulację potoku Pustej (Radosławki) z dopływami, II. rata	33.280	"	
k) na regulację potoków: Sołotwy i Rokitny z dopływami, II. rata	—	"	
l) na regul. rzeki Łęgu w powiatach: Niżańskim i Kolbuszowskim II. rata	30.000	"	
m) na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w pow. Dąbrowskim I. rata	90.000	"	
n) na zabudowanie debr w gminie Mikołajów nad Dniestrem, I. rata	21.075	"	518.201 —

Poz. 259. Na konserwację krajowych robót melioracyjnych:

a) regulacji Trześniówki	1.000	K	
b) " Łęgu	1.500	"	
c) " Przegnojówki	1.000	"	
d) zabudowań potoków górskich w dorzeczu Skawy do r. 1910	1.000	"	4.500 —

Poz. 260. Zasiłki na popieranie mniejszych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 26. listopada 1889):

a) na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908)	2.800	K	
b) na drenowanie gruntów włościańskich, III. rata (z 10-lecia)	50.000	"	

Uchwała Sejmu z dnia 24. października 1903 r.

Uchwała Sejmu z 24/10 1903

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

c) na regulację Lubaczówki pod Czerwoną Wolą III. rata (ostatnia)	4.480	K	
d) na drenowanie gruntów OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach, II. rata (z 3-lecia)	3.200	"	
e) na zabudowanie potoku Bzinki w gminie Brzyszcze (pow. Żółkiew), II. rata (do r. 1904)	8.333	"	
f) na regulację Seretu pod Tudorowem, II. rata (ostatnia)	6.000	"	
g) na zabudowanie potoku Szkleniec i lokalną regulację potoków Białki i Meszny w gminie Mikuszowice (powiat Biała), I. rata	10.630	"	
h) na zabudowanie potoku Jaworzyny (powiat Nowy Sącz) I. rata	12.525	"	
i) na zabudowanie potoku Wielopole (powiat Nowy Sącz) I. rata	10.167	"	
k) na osuszenie pastwiska gminnego w Jasionce (pow. Rzeszów)	1.667	"	
l) na osuszenie gruntów w gminach Wisłoboki, Podliski Małe i Zapytów (pow. Lwów)	4 600	"	
m) na osuszenie gruntów w gminie Rogóżno (pow. Żydaczów), I. rata	7.167	"	
n) na zabudowanie potoku Tumierz	11.556	"	
o) na subwencyonowanie fabryk drenarskich	—	"	
p) do dyspozycji Wydziału krajowego	20.000	"	153.125 —

Uchwała Sejmu z dnia 24. października 1903 r.

Poz. 261. Na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:

1. w Jaworznie	700	K	
2. " Starem Siole (Suchowoli)	500	"	
3. " Korzenicy (pow. Jarosław)	500	"	
4. " Rzęśnie polskiej	500	"	
5. " Grzędzie	500	"	
6. " Ostrowczyku polnym	400	"	
7. " Przegnojowie	500	"	
8. " Derewni	500	"	
9. " Byszowie	500	"	
10. " Chwatowie	500	"	
11. " Stojanowie	500	"	
12. " Tetewczycach	500	"	
13. " Woli Baryłowej	100	"	
14. " Wysocku (powiat Brody)	500	"	
15. " perymetrze bagien Stojanowskich (na gruntach włościańskich)	1.000	"	
16. w perymetrze bagien Oleskich (na gruntach włościańskich)	1.000	"	8.700 —

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 262. Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, II. rata (z dziesięciolecia)	—	100.000
Suma działu B.	1,284.279	100.000
Suma działu A.	270.352	—
Suma rubryki IX.	1,554.631	100.000
	1,654.631 K	

Izba bez rozprawy uchwala rubrykę IX. poz. 245—262 w ogólnej sumie 1,654.631 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubr. X. wydatków.

Rolnictwo.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad tą rubryką wydatków.

Przemawia członek Sejmu rektor p. Krzymuski i stawia następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd aby przystąpił czempredzej do budowy nowego gmachu dla Studium Rolniczego przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Po zamknięciu rozprawy p. Sprawozdawca zrzeka się głosu. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

I. Krajowa komisya dla spraw rolniczych, pensye i emerytury urzędników fachowych.

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 263. Krajowa Komisya dla spraw rolniczych Komisye naukowe i konferencye nauczycieli niższych szkół rolniczych (do dyspozycyi Wydziału krajowego)	6.000	—
„ 264. Urzędnicy fachowi dla spraw rolniczych:		
a) radca: płaca	6.400	K
dodatek aktywalny	960	„
i dodatek pięcioletni (z rocznych 800 K) od 1. maja 1903	533	„
b) adjunkt conceptowy: płaca	2.800	„
dodatek aktywalny	600	„
	11.293	—
„ 265. Strusiewiczowa Melania, wdowa po referencie spraw rolniczych, pensya wdowia rocznie	1.200	K
dodatek do pensyi wdowiej	400	„
	1.600	

Izba uchwala bez rozprawy poz. 263—265 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek oznajmia, że pozycye 266—280 są przedmiotem osobnych sprawozdań.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 281. Szkoły zimowe rolnicze:		
a) w Niewiarowie	2.122	K
b) w Wojławiu	1.910	„
„ 282. Na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	16.000	„
„ 283. Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa	1.600	„

Izba uchwala bez rozprawy pozycye 281—283 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek oznajmia, że pozycye 284 i 285 są przedmiotem osobnych sprawozdań.

Sprawozdawca czyta:

		Zwyczajne	Nadzwyczaj.
		korony	korony
Poz. 285 a	Na zakupno 4 morgów gruntu dla zakładu sadodawniczego w Zaleszczykach	—	—
" 286.	Akademia weterynaryi we Lwowie:		
	a) subwencya c. k. Rządowi	4.000	K
	b) asekuracya budynku	82	"
	c) 4 stypendya dla uczniów kucia koni	600	"
		4.682	—
" 287.	Krajowy nauczyciel weterynaryi:		
	płaca	3.000	K
	dodatek aktywalny	600	"
	ryczałt na koszta podróży	1.000	"
	i dodatek pięcioletni 400 K i 2-gi dodatek od 9. grudnia 1903 r. 22 K	422	"
		5.022	—
" 288.	Na stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie	1.500	—
" 289.	Stypendya dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół średnich i niższych rolniczych	10.000	—
" 290.	Stypendya dla uczniów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	5.000	—
" 291.	Stypendya dla uczniów i abiturjentów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, wysyłanych na praktykę	2.400	—
" 292.	Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych	2.000	—
" 293.	Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych	2.000	—
" 294.	Na renumeracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych	1.600	—
" 295.	Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych	6.000	—
" 295 b	Na szkołę gospodyń wiejskich w Albigowy, subwencya	—	1.000
	Suma grupy I. i II. rubr. X.	822.875	105.842
	Ogółem	928.717	K

Izba uchwała bez rozprawy poz. 285 a — 295 b czyli powyższą rubrykę w ogólnej sumie 928 717 K, zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wreszcie Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę L. s. 2.574 Eliasza Porodko odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia. Petycyę L. s. 2.703 Seweryna Wiśniewskiego, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Rubr. X. grupa II., poz. 266 wydatków i rubr. VII. poz. 36 dochodów.

Sprawozdanie Komisji budżetowej o budżecie kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

		Zwyczajne	Nadzwyczaj.
		koron	
Poz. 1.	Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca	4 800 K	
	dodatek aktywalny	840 „	
	dodatek osobisty	1 200 „	
	dodatek pięcioletni	161 „	7.001 —
„ 2.	Trzech profesorów fachowych:		
	a) dla dwóch, płaca po 3.280 K.	6 560 K	
	dodatki aktywalne po 720 „	1 440 „	
	dodatki 5-letnie dla jednego	1 074 „	
	b) dla jednego extra statum, płaca	3 280 „	
	dodatek aktywalny	720 „	13.074 —
„ 3.	Trzech nauczycieli-adjunktów:		
	a) dla dwóch, płaca po 2.400 K, : 4.800 K	4 800 K	
	dodatki aktywalne po 600 K.	1 200 „	
	dodatek osobisty dla jednego	300 „	
	dodatki pięcioletnie dla jednego	600 „	6.900 —
	b) dla jednego płaca 2.400 K Posada		
	dodatek aktywalny 600 „ nieobsadzona		
„ 4.	Docenci (nauczyciele pomocniczy):		
	a) języka polskiego i niemieckiego	1 800 K	
	b) fizyki eksperymentalnej	600 „	
	c) matematyki	1 000 „	
	d) zarysu inżynierii, konstrukcyi i ry- sunków	1 600 „	
	e) chemii ogólnej:		
	α) za wykłady	600 K	
	β) za prowadzenie ćwiczeń w laboratorium chemii	400 „	1 000 „
	f) ekonomii społecznej	400 „	
	g) encyklopedyi rolnictwa	600 „	
	h) zarysu prawa i administracyi	500 „	
	i) nauki o pomocy w nagłych wypad- kach	200 „	7.700 —
	Suma rubryki I.		34.675 —

Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

„ 5.	Strzelecka Julia, wdowa po b. dyrektorze, pensya	1.400	—
„ 6.	Tyniecki Władysław, b. dyrektor, emerytura	4.400	—
„ 7.	Moroz Ludwika, wdowa po dozorczy, dożywotnie zaopatrzenie	120	—
„ 7a)	Strzelecka Julia, jednorazowo	400	—
	Suma Rubryki II.	6.320	—

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Rubr. III. Koszta administracji.			
Poz.	8.	Koszta kancelaryjne, druki i portorya	600 —
"	9.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcji	480 —
"	10.	Ubezpieczenie budynków i zbiorów	80 —
"	11.	Opał, oświetlenie i należytość za wodę	880 —
"	12.	Utrzymanie budynków	400 2.700
"	13.	Sprzęty i ruchomości	100 400
"	14.	Dozorca domu i pomocnik dozorczy	1.080 —
"	15.	Podatki	45 —
		Suma rubryki III.	3.665 3.100
Rubr. IV. Środki naukowe.			
Poz.	16.	Biblioteka i czytelnia	600 —
"	17.	Laboratorya :	
	a)	chemii ogólnej i technologicznej . . . . . 280 K	
	b)	botaniczno-fizyologiczne . . . . . 120 "	400 —
"	18.	Muzea, zbiory i środki do demonstracji i ćwiczeń :	
	a)	do geografii fizycznej i poli- tycznej . . . . . 20 K	zwycz. nadzw. — K
	b)	do fizyki . . . . . 40 "	400 "
	c)	do meteorologii i klimatologii . . . . . 40 "	— "
	d)	do inżynierii leśnej . . . . . 300 "	340 "
	e)	do botaniki, fizjologii, geo- gnozyi i mineralogii . . . . . 120 "	— "
	f)	do zoologii . . . . . 40 "	— "
	g)	do technologii chemicznej . . . . . 100 "	— "
	h)	do leśnictwa w ogóle i uprawy lasu . . . . . 300 "	— "
		Suma	960 740
"	19.	Na założenie szkółki drzewek w Winnikach, Brzu- chowicach i Zubrzy	— 1.200
"	20.	Wycieczki naukowe z uczniami	2.000 —
"	21.	Utrzymanie ogrodu przy szkole	300 —
		Suma rubryki IV.	4.260 1.940
Rubr. V. Spłata pożyczki.			
Poz.	22.	Gal. Kasie oszczędności we Lwowie, 57. i 58. rata na kapitał i odsetki	1.042 —
Rubr. VI. Poz. 23.		Rozmaite nieprzewidziane	100 —
		Suma wydatków	50.062 5.040
		Razem	55.102 K.

Izba bez rozprawy uchwała wydatki krajowej szkoły gospodarstwa laso-
wego we Lwowie w sumie 55.102 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	14.000 —
Rubr. II. poz. 2.	Opłaty od uczniów :	
	a) Wpisowe od 20 uczniów po 4 K . . . . . 80 K	
	b) chesne od 30 uczniów po 20 K . . . . . 600 "	680 —

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Rubr. III. poz. 3. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma dochodów	14.780	—
W porównaniu z wydatkami	55.102	—
okazuje się <i>niedobór</i>	40.322	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie w sumie 14.780 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz budżetu Szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie i wstawia wydatki w sumie 55.102 K do Rubr. X. poz. 266 wydatków, a dochody w sumie 14.780 K do Rubr. VII. poz. 36. dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o stacji doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 267 wydatków i rubr. VII. poz. 52 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace personalu.

Poz. 1.	Kierownik stacji	1.200	—
" 2.	Asystenci:		
	a) Asystent pierwszy etatowy, płaca	2.000 K	
	dodatek aktywalny	200 "	2.200 K
	b) 2 Asystentów nieetatowych, płaca po 1.200 K.	2.400 K	
	na mieszkanie po 400 K	800 "	
	na opał po 78 K.	156 "	3.356 "
			5.556 —
" 3.	Laborant, płaca	1.100 K	
	na mieszkanie	360 "	1.460 —
	Suma rubryki I.	8.216	—

Rubr. II. Koszta administracji.

" 4.	Zarząd: a) koszta kancelaryjne	800 K	
	b) służący	720 "	1.520 150
" 5.	Najem pomieszkania	1.680	—
" 6.	Oświetlenie i opał	500	—
	Suma rubryki II.	3.700	150

Rubr. III. Utrzymanie stacji.

" 7.	Koszta utrzymania stacji	2.000	300
" 8.	Koszta utrzymania ogrodu górskiego na połoninach	800	—
" 9.	Utrzymywanie pól doświadczalnych i analizy z pól utrzymywanych kosztem Tow. gospodarczego	1.200	—

		Zwyczajne	Nadwycz.
		koron	
Poz. 10.	Koszta druków i wydawnictw	200	—
" 11.	Prenumerata pism i zakupno dzieł fachowych	400	—
" 12.	Koszta podróży kierownika i asystentów	800	—
Suma rubryki III.		5.400	300
Suma wydatków		17.316	450
Razem		17.766	

Izba bez rozprawy uchwała wydatki stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie w sumie 17.766 K zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I.	poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa	2.000	—
" II.	" 2.	Dochód z analiz	1.600	—
" III.	" 3.	Dochód z pól i ogrodu	400	—
Suma dochodów		4.000	—	
W porównaniu z wydatkami		17.766	—	
Okazuje się <i>niedobór</i>		13.766	—	

Izba bez rozprawy uchwała dochody stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie w sumie 4.000 K zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej i wstawia wydatki w sumie 17.776 K do Rubr. X. poz. 267 wydatków, dochody w sumie 4.000 K do Rubr. VII. poz. 52 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisyi.

Przemawia w sprawie formalnej p. Stapiński i wnosi na zamknięcie posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że gotów dalej prowadzić posiedzenie, poddaje jednak wniosek formalny p. Stapińskiego na zamknięcie posiedzenia pod uchwałę Izby.

Izba uchwała wniosek na zamknięcie posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie naznaczając następne na dzień 31. października 1903 godzinę 9. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12. w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Stanisław Mycielski w. r.

Protokół

47. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 31. października 1903.

Początek o godzinie 10. minut 5. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski.

Obecnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego piątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czterdziestego szóstego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

załączony % projekt ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

Wnioskodawca:

Dr. Franciszek Tomaszewski.

Michałowski, Małachowski, Stapiński, Bojko, Włodek, Krempla, Lipiński, Schätzel, Kępiński, Maiss, Fruchtman, Loewenstein, Michalski, Wiśniewski, Żardecki, Witosławski, Fijałek, Rayski, Tarnawski, Romanowicz, Huza, Kolischer, Vayhinger, Jabłoński, Rotter, Rutowski, Bednarski, Merunowicz, Baynowski, Wurst, Jahl, Maryewski.

Ustawa

z dnia . . . . . o Radzie szkolnej krajowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Rada szkolna krajowa jest najwyższą władzą nadzorczą i wykonawczą w kraju w sprawach wychowania publicznego z wyjątkiem spraw uniwersysetów i zrównanych z nimi wyższych zakładów naukowych.

Radzie szkolnej krajowej podlegają:

1. publiczne szkoły ludowe, tak pospolite jak i wydziałowe, tudzież miesnary nauczycielskie i połączone z nimi szkoły ówczesne;

2. publiczne szkoły średnie ;
3. państwowe szkoły handlowe i przemysłowe.

Rada szkolna krajowa wykonywa z ramienia Ministerstwa Wyznań i Oświecenia prawo nadzoru państwowego nad wszelkimi prywatnymi i niepaństwowymi zakładami naukowymi.

§. 2.

Statut organizacyjny Rady szkolnej krajowej, ogłoszony na mocy cesarskiego rozporządzenia z dnia 25. czerwca 1867 r., o ile w nim jest określony zakres działania Rady szkolnej krajowej, pozostaje nienaruszony.

§. 3.

Rada szkolna krajowa składa się :

1. z Namiestnika, jako przewodniczącego i zastępującego go wiceprezydenta Rady szkolnej krajowej, którego w razie przeszkody zastępuje wyznaczony przez Namiestnika zastępca ;

2. z referentów spraw szkolnych administracyjnych i ekonomicznych ;

3. z inspektorów szkolnych krajowych ;

4. z członka Wydziału krajowego, przez Wydział delegowanego ;

5. z czterech delegatów Sejmu krajowego, wybranych w ten sposób, że jednego wybierają posłowie z większych posiadłości, drugiego posłowie z miast i Izb handlowych, trzeciego posłowie z małej posiadłości, czwartego zaś wybiera pełne zebranie Sejmu ;

6. z trzech duchownych religii rzymsko-katolickiej, z których jeden ma być obrządku łacińskiego, drugi greckiego, trzeci ormiańskiego ; z jednego duchownego wyznania ewangelickiego i jednego reprezentanta religii mojżeszowej ;

7. z delegata senatu akademickiego uniwersytetu lwowskiego, delegata senatu akademickiego uniwersytetu krakowskiego i delegata grona profesorów Szkoły politechnicznej we Lwowie ;

8. z sześciu członków zawodu nauczycielskiego, z których dwóch nauczycieli szkół ludowych i seminariów nauczycielskich, dwóch nauczycieli szkół przemysłowych lub handlowych, dwóch nauczycieli szkół średnich ;

9. z dwóch delegatów miast: jednego wybranego przez Radę miasta Lwowa i jednego wybranego przez Radę miasta Krakowa.

§. 4.

Członkowie wybrani przez Sejm krajowy mają mieć bierne prawo wyborcze do Sejmu, wybrani przez Rady miejskie bierne prawo wyborcze do Rady miejskiej i nie mogą być nauczycielami szkół, pozostających pod zarządem Rady szkolnej krajowej.

Członków wymienionych w §. 3. ustępie 6-tym mianuje Cesarz na wniosek Namiestnika, wymienionych w ustępie 8-mym na wniosek Wydziału krajowego. W sprawie wniosku o nominację duchownych katolickich porozumi się Namiestnik z ordynarytatami metropolitalnymi, a co do reprezentanta wyznania ewangelickiego z władzą wyznaniową ewangelicką.

Mandaty wszystkich w §. 3 cim wymienionych członków Rady z wyjątkiem wymienionych w ustępach 1 — 3 włącznie, trwają przez 6 lat. Gdyby wszakże w ciągu tego sześcioletniego okresu miały być przeprowadzone nowe ogólne wybory do Sejmu, mandat wybranych przez poprzedni Sejm delegatów gaśnie i Sejm przeprowadzi nowy wybór.

Członkowie Rady, których mandat gaśnie, mają jednak urzędować tak długo, dopóki nowy wybór lub nominacya nie nastąpi. Członkowie Rady, wymienieni w ustępach 7. i 8. §. 3. pobierają wynagrodzenie z funduszków państwa, wymienieni w ustępach 4., 5., 6. i 9 z funduszu krajowego w miarę uchwał Sejmu.

§. 5.

Rada szkolna krajowa załatwia sprawy swego zakresu działania kolegialnie albo potocznie; kolegialnie zaś na plenarnych albo sekcyjnych posiedzeniach.

Kolegialnie załatwia Rada:

1. wszelkie zarządzenia mające obowiązywać wszystkie szkoły zostające pod zarządem Rady szkolnej krajowej, albo całe kategorie tych szkół;
2. sprawy programów, instrukcyi, planów naukowych, regulaminów szkolnych, książek szkolnych, bibliotek i zbiorów naukowych;
3. sprawy organizacyi nowych, tudzież rozszerzenia albo przekształcenia szkół istniejących, sprawy budynków szkolnych;
4. mianowanie, pensyonowanie i wogóle wszelkie sprawy osobiste stanu nauczycielskiego, wdów i sierót po nauczycielach;
5. wszelkie do Rady szkolnej krajowej wniesione rekursy przeciw orzeczeniom władz niższych i w ogóle wszystkie te sprawy, w których Rada występuje jako władza orzekająca;
6. wszelkie te sprawy, w których Rada ma przedłożyć wnioski, albo opinie Ministerstwu Wyznań i Oświecenia, Sejmowi lub Wydziałowi krajowemu.

Wszystkie powyżej nie wymienione przedmioty załatwia potocznie Prezydium Rady szkolnej krajowej przy pomocy inspektorów szkolnych krajowych i biura Rady.

Rozdział czynności załatwianych kolegialnie między Radę pełną a sekcye określa regulamin wewnętrzny Rady.

Wszystkie sprawy, które mają być przedkładane Radzie pełnej, będą wprzód rozpatrywane w sekcjach.

§. 6.

Rada szkolna krajowa dzieli się na trzy sekcye:

1. dla szkół ludowych i seminariów nauczycielskich;
2. dla szkół średnich;
3. dla szkół przemysłowych i handlowych.

W skład każdej sekcyi wchodzi referenci administracyjni i inspektorowie krajowi tych szkół, które należą do zakresu działania danej sekcyi i dwaj członkowie zawodu nauczycielskiego z tej samej kategorii szkół. Innych członków Rady szkolnej krajowej rozdziela Rada między sekcye tak, aby każdy członek należał do jednej sekcyi i aby w każdej sekcyi był przynajmniej jeden delegat Sejmu.

Z pomiędzy członków Rady wymienionych w ustępach 2-gim i 3-cim §. 3-go głosuje na posiedzeniach sekcyi tylko czterech, których przewodniczący sekcyi przy rozpoczęciu posiedzenia wyznaczy i do wiadomości sekcyi poda. Należący do sekcyi członkowie Rady, wymienieni w ustępach 4. do 9. §. 3-go mają wszyscy na posiedzeniach sekcyjnych głos stanowczy.

Każdy członek Rady może należeć tylko do jednej sekcyi, może jednak brać udział z głosem doradczym w posiedzeniach sekcyi, do których nie należy.

Przewodniczącym sekcyi jest przewodniczący Rady szkolnej krajowej lub jego zastępca.

Do ważności uchwał sekcyi potrzeba obecności przynajmniej dwóch członków wymienionych w ustępach 2-gim i 3-cim §. 3-go i przynajmniej czterech członków z wymienionych w ustępach 4 do 9.

Przewodniczący może wykonanie uchwały sekcji zawiesić i odnieść się do Rady pełnej. Również na żądanie przynajmniej dwóch członków Rady, wymienionych w ustępach 4 — 9 §. 3-go będzie uchwała sekcji zawieszona i Radzie do rozstrzygnięcia przedłożona.

§. 7.

Na posiedzeniach pełnych mają głos stanowczy wszyscy członkowie Rady szkolnej krajowej wymienieni w ustępach 4 — 9 §. 3-go; z członków zaś wymienionych w ustępach 2 — 3 tylko ośmiu, których przewodniczący na każde posiedzenie Rady wyznaczy i przed rozpoczęciem obrad do wiadomości Rady poda.

Do ważności uchwał Rady pełnej potrzeba obecności przynajmniej pięciu członków wymienionych w ustępach 2-gim i 3-cim § 3-go i przynajmniej jedenastu członków wymienionych w ustępach 4 — 9.

§. 8.

W przypadkach nagłych może przewodniczący zarządzić obiegowe załatwienie sprawy, podlegającej uchwale, przy czym wniosek do obiegowego załatwienia podany, można uważać za przyjęty tylko wtedy, jeżeli ilość podpisów odpowiada powyższym postanowieniom o komplecie wymaganym do ważności uchwał i jeżeli więcej niż połowa podpisanych zgadza się z wnioskiem.

Przewodniczący może także w razach nagłych na własną odpowiedzialność zarządzić wykonanie takiej uchwały sekcji, która wymaga zatwierdzenia Rady pełnej. Tak w tym przypadku, jak i w razach załatwienia obiegowego zawiadomi o tem przewodniczący Radę ewentualnie sekcję.

§. 9.

Uchwały wykonywa przewodniczący za pomocą referentów administracyjnych, inspektorów szkolnych krajowych i urzędników pomocniczych. W sprawach dydaktyczno-pedagogicznych są delegatami Rady przedewszystkiem inspektorowie szkolni krajowi, co nie uwłacza prawu Rady i sekcji wyznaczania specjalnych Komisji dla przygotowania pewnych spraw lub delegatów dla wykonywania swych uchwał.

Członkom Rady szkolnej krajowej służy prawo zwiedzania szkół podlegających Radzie, przyczem mają się wstrzymać od czynienia jakichkolwiek uwag kierownikowi lub nauczycielom. O poczynionych spostrzeżeniach może zwiedzający szkołę zawiadomić właściwą sekcję.

§. 10.

Regulamin wewnętrzny czynności, odpowiadający powyższym postanowieniem, uchwała Rada szkolna krajowa i przedkłada Ministerstwu.

Urzędników pomocniczych, lokalu i potrzeb kancelaryjnych dostarcza Radzie szkolnej krajowej c. k. Namiestnictwo.

§. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Bezpośrednio po ogłoszeniu będą zarządzone wybory i mianowania członków Rady w myśl §. 3. Do ukończenia wyborów i mianowań urzęduje Rada w dawnym składzie.

§. 12.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z następujących posiedzeń.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania spisu petycyj.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 31. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 3646, 3648, 3653—3655, 3658.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 3645.

Komisji przemysłowej Ls.: 3647, 3649, 3656.

Po odczytaniu petycji Ls.: 3653. Gminy m. Sanoka o odpisanie kwoty 24.080 koron jako zwrotu wypłaconych emerytur nauczycieli b. c. k. szkoły głównej w Sanoku

Marszałek udziela głosu p. Lipińskiemu dla poparcia tej petycji.

P. Lipiński nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a do Wysokiego c. k. Rządu!

Na odbytem dnia 26. b. m. posiedzeniu Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, rozmaici mówcy podnieśli słuszną skargę na to, że Stanisławowska Dyrekcya kolei oddała robotę mundurów służby kolejowej jednemu z Zakładów karnych w Czechach.

Gdy postanowienie to sprzeciwia się rozporządzeniu Ministerstwa, przeto podpisani zapytują:

Czy Wyskiemu c. k. Rządowi wiadoma jest ta sprawa, i jakich zamyśla użyć kroków, aby zapobiedz tej krzywdzie naszych rękodzielników krajowych, opłacających ciężkie podatki.

Interpelant

St. Agopsowicz w. r.

Borkowski, Theodorowicz, Sala, Gnoiński, M. Torosiewicz, Lityński, Truskolaski, Brunicki, Tarnawski, Horodyski, Korytowski, Brykezyński, Paygert, Laskowski, Skalkowski, Romanowicz, M. Urbański, Traczewski.

I n t e r p e l a c y a do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego!

W gminie Polance Wielkiej powiat Biała zmarł w roku 1902 włościanin Franciszek Jarosz, pozostawiając majątek z wartości około 14.000 koron. Od tego majątku nieruchomego wymierzyla c. k. okręgowa Dyrekcya w Wadowicach opłat do poz. B. 329/1902 kwotę 320 koron wedle uttawy z dnia 9. sierpnia 1850 roku.

Prócz tego wymierzono od tegoż spadku opłat na fundusz szkolny pierwszy raz 14 koron i II. raz 13 koron 60 hal. dalej dodatkowy opłat od tegoż majątku 54 koron, tak że razem opłat od tegoż spadku wynosi 402 korony.

Podpisani zapytują, czy wymiar w tym wypadku jest zgodny z ustawami i przepisami w tej mierze obowiązującymi, a szczególnie z ustawą 18. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 74.

Lwów, dnia 29. października 1903.

Interpelant

Kramarczyk w. r.

Stojałowski, Potoczek, Włodek, Krempa, Bojko, Tomaszewski, Romanowicz, Rotter, Huza, L. Wiśniewski, Stapiński, Szponder, Jahl, Szwed, L. Cieński, Bednarki, T. Cieński, Skołyaszewski, Ochrymowicz.

I n t e r l a c y a

posła Rottera i towarzyszy do Pana c. k. komisarza rządowego i do Wydziału krajowego.

Miasteczko Piwniczna nad Popradem cieszyło się do niedawna opinią wzorowej gospodarki. Od szeregu lat, ostatnim razem nieprzerwanie w okresie od r. 1886—1903, burmistrzował temu miastu p. Jan Widomski, który uważany był za niesłychanie sprężystego naczelnika gminy, a zarazem całkiem uczciwego człowieka.

Przez szereg lat też wszelkie skargi i zażalenia do władz przeciw p. Widomskiemu wnoszone nie znajdowały żadnego posłuchu zwłaszcza, że miejscowy proboszcz w Piwnicznej ks. Dagnan, jak najpochlebniej się wyrażał o p. burmistrzu, a lustracye prowadzone przez władze I. instancyi zawsze na korzyść p. Widomskiego wypadały. Dopiero tajemniczy zgon jego dziecka z rodziny burmistrza przed kilkoma laty, podzielił mieszkańców miasta na dwa, zażartą wojnę ze sobą prowadzące, obozy zwolenników i przeciwników p. Widomskiego, spowodował cały szereg śledztw sądowo-karnych i artykułów po gazetach, a nadto zwrócił baczniejszą uwagę ogółu na stosunki w Piwnicznej.

W roku 1902 zdecydowały się nareszcie władze wyższe na szczegółowe zbadanie gospodarki i stosunków w Piwnicznej.

Lustracya przeprowadzona z ramienia Wydziału krajowego w zimie roku 1902/3 wydała przerażające rezultaty. Wyszedł na jaw cały szereg systemtycznie uprawianych nadużyć, okazało się, że p. Widomski sam i przy pomocy leśniczego Bitnera zwłaszcza z lasów gminnych, liczących przeszło dwa tysiące kilkaset morgów, od szeregu lat ciągnął korzyści dla siebie, członków swej rodziny i swoich protegowanych, a rozmiary tych nadużyć z powodu usunięcia dawniejszych zapisków i ksiąg zaledwie w drobnej części i te z ostatnich lat na sumę około 7000 koron dały się stwierdzić. Okazało się także, że tenże p. Widomski był samowładnym panem w Piwnicznej i przeprowadzał wszelkie uchwały na Radzie gminnej, jakie chciał wbrew ustawom, a znajdując przy poparciu proboszcza ks. Dagnana poparcie w Starostwie i we Wydziale powiatowym zupełnie nie liczył się z zażaleniami przeciw jego gospodarce podnoszonymi.

Po stwierdzeniu rażących, a nawet zbrodniczych nadużyć i po przeprowadzonych przez Wydział krajowy dochodzeniach dyscyplinarnych został przeciw p. Widomski po porozumieniu się Wydziału krajowego z c. k. Namiestnictwem reskrypcją tegoż ostatniego z dnia 3. marca 1903 l. 16021 złożony z urzędu burmistrza m. Piwnicznej i uznany za niezdolnego do sprawowania urzędu członka Zwierzchności gminnej przez lat trzy.

Wdrożone równocześnie dochodzenia sądowo-karne doprowadziły wreszcie do wydanego pod dniem 15. czerwca 1903 L. czyn. St. 1179/2 przez c. k. Prokuratorę w Nowym Sączu olbrzymiego, 62 stronic liczącego, aktu oskarżenia przeciw byłemu burmistrzowi Piwnicznej p. Widomskiemu o zbrodnie nadużycia władzy urzędowej, zbrodnie oszustwa, zbrodnie kradzieży, zbrodnie sprzeniewierzenia i zbrodnie przyjęcia podarunków w rzeczach urzędowych, zaś przeciw leśniczemu miejskiemu p. Jerzemu Bittnerowi o zbrodnie współwiny w niektórych faktach pierwszemu zarzucanych.

W miesiącu wrześniu b. r. toczyła się przed Trybunałem Sądu przysięgłych w Nowym Sączu przez cały tydzień rozprawa, w ciągu której kilkudziesięciu świadków stwierdziło fakty podane w oskarżeniu, na podstawie jednak werdyktu Sędziów przysięgłych w dniu 15. września b. r. zapadłego, zostali obaj oskarżeni uwolnieni.

Równocześnie atoli na skutek postępowania administracyjnego, Wydział krajowy reskrytem z dnia 11. lipca 1903 L. 22505 uznał p. Jana Widomskiego na zasadzie §§ 63. i 101. ustawy gminnej z 3 lipca 1896 Nr. 51. Dz. u. kr. winnym ciężkiego zaniedbania i przekroczenia obowiązków naczelnika gminy i uczynił go odpowiedzialnym gminie Piwnicznej za szkody gminie w kwocie 6559 koron 89 groszy wyrządzone i polecił zabezpieczenie tych szkód na majątku p. Widomskiego.

Rada gminna miasta Piwniczny zaś uchwałą z dnia 16. lipca 1903 roku usunęła leśniczego p. Bittnera z posady i nadała ją p. Karolowi Sowińskiemu. Cóż atoli się dzieje?

I. Oto leśniczy p. Bittner nie myśli wcale ustąpić ze zajmowanej posady, ani też oddać kancelaryi swemu następcy i znajduje w usiłowaniu utrzymania się na posadzie gorące poparcie w Starostwie w Nowym Sączu. Jeszcze dnia 23. lipca do l. cz. 841 przedstawiła Zwierzchność gminna m. Piwnicznej stan rzeczy i prosiła o interwencyę żandarmeryi w celu oddania kancelaryi leśniczego, ponawiali tę sprawę wielokrotnie ustnie, a pod dniem 12. września b. r. l. 993 pisemnie i doczekała się nareszcie po trzech miesiącach czekania i urgensów nie interwencyi, której domagać się miała prawo, ale pismo z 16. października br. l. 24669, w którym Starostwo zapytuje, czy p. Bittner nie usunął się może dobrowolnie i czy uchwała usuwająca leśniczego Bittnera z posady jest prawomocną?

II. Co do p. Widomskiego, którego c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym usunęło z posady nie było możności przywrócenia go napowrót. Ale i na to znalazła się rada w c. k. Starostwie w Nowym Sączu. Oto już kilka dni po wyroku Sądu przysięgłych, bo w dniu 28. września b. r. do l. 28449 zarządziło c. k. Starostwo w Nowym Sączu przywrócenie p. Jana Widomskiego do godności radnego miasta Piwniczny i poleciło do 24 godzin zarządzenie to wykonać.

Naturalnie p. Widomski czując takie poparcie przyszedł zaraz na posiedzenie Rady gminnej miasta Piwnicznej i terroryzując po dawnemu członków Rady żądał, ażeby jemu dano pełnomocnictwo do ściągania owej sumy 6559 koron, za którą w myśl reskryptu Wydziału krajowego on sam odpowiada!

A teraz III. Z powodu nadużyć pp. Widomskiego i Bittnera zarządził Wydział krajowy zamknięcie lasów gminnych Piwnicznej.

Na podstawie prastarego zwyczaju z lasów tych dostają mieszkańcy gminy opał bezpłatnie, a drzewo materiałowe po bardzo niskich cenach. Dla górali żyjących wysoko w górach kwestya opału w zimie jest kwestyą życia, gmina tedy zmieniwszy leśniczego i ustanowiwszy nowy należyty nadzór nad lasami, starała się o częściowe usunięcie tego zamknięcia i o zarządzenie potrzebom ludności zawczasu przed zimą.

Deputacya z Rady gminnej, która pod przewodnictwem obecnego zastępcy burmistrza p. Sikorskiego, udała się w tej sprawie do komisarza Osolińskiego, zastępującego chwilowo starostę w Nowym Sączu, otrzymała od niego charakterystyczną odpowiedź: „Przyjmijcie napowrót Bittnera, a ja wam las otworzę, inaczej nie“.

Przedstawione powyżej fakty, poparte urzędowymi dokumentami stwierdzają niewątpliwie i jaskrawo, że władza I. instancyi jaką jest c. k. Starostwo w Nowym Sączu, które podobnie jak i Wydział powiatowy przez szereg lat tolerowały dziejące się tuż pod bokiem o pół godziny jazdy kolejną jaskrawe a niewątpliwie powszechnie znane nadużycia burmistrza Widomskiego, to Starostwo teraz po wykryciu przez najwyższą naszą autonomiczną władzę krajową wspomnianych nadużyć z jednej strony zupełnie nie chce uznać samorządu miasta Piwnicznej

i praw przynależnych gminie, z drugiej zaś działa wprost szkodliwie dla stosunków miejscowych, usiłując na razie narzucić gminie ludzi — może powolnych starostwu w innych sprawach, ale nie zasługujących na zaufanie szkodliwych dla gminy, wyzyskując swe stanowiska dla własnej korzyści ludzi, których oburzające nadużycia długoletnie Wydział krajowy podczas lustracyi odkrył i ukarać chciał.

Podpisani zapytują :

1) Czy powyższe fakty znane są Wydziałowi krajowemu i c. k. Namieśtnictwu ?

2) Czy i w jaki sposób zamierza Wydział krajowy bronić w tym wypadku ciężko naruszonych praw samorządu ?

3) Czy i w jaki sposób JE. c. k. Namieśtnik zamierza pouczyć c. k. Starostwo w Nowym Sączu i c. k. komisarza Osolińskiego, ażeby szanowali i należycie wykonywali obowiązujące ustawy i ażeby usuniętych dyscyplinarnie za nadużycia b. burmistrza Widomskiego i b. leśniczego Bittnera nie narzucali miastu Piwnicznej rozmaitymi ubocznymi wpływami i drogami.

4) Czy i w jaki sposób Wydział krajowy i c. k. Namieśtnictwo zamierzają wpłynąć na prawidłowe ukształtowanie stosunków administracyi w Piwnicznej z poszanowaniem praw samorządu ?

Interpelujący

Jan Rotter w. r.

Jahl, Tomaszewski, Rayski, Krempa, Rutowski, Włodek, Stapiński, Fruchtmann, Bojko, Żardecki, Merunowicz, Buynowski, Tarnawski, Huza, Jabłoński, Maiss, Wiśniewski, Bednarski, Michałowski, Wurst, Michalski, Kępiński, Maryewski, Loewenstein, Schätzel.

I n t e r p e l a c y a do wysokiego c. k. Rządu!

Zważywszy, że do ówczesnych wojskowych powołani bywają i tacy rezerwiści, którzy nie mają żadnego majątku a rodziny swoje utrzymują wyłącznie groszem dziennym zarobkiem, zapracowanym.

Zważywszy dalej, że przez czas ówczesnych wojskowych rodzina powołanego pozbawiona jest środków do wyżycia i utrzymania się a częstokroć przy zdarzyć się mogącej chorobie, jest do ostatecznej nędzy doprowadzona.

Zapytują przeto podpisani czyli wysoki c. k. Rząd będzie skłonnym ubogim rodzicom przez czas ówczesnych wojskowych ich chlebowców przyjść w pomoc, i z funduszu taks wojskowych choć skromne zasiłki na ich konieczne utrzymanie wyznaczyć.

Lwów, dnia 30. października 1903.

W. Szwed w. r.

Interpelujący.

Stapiński, Krempa, Szponder, Włodek, Bojko, Maryewski, Potoczek, Stojalowski, Cielecki, Skołyszewski, Krzysztofowicz, Theodorowicz, Maiss, Kramarczyk, Tyszkiewicz.

I n t e r p e l a c y a.

posła Krempey i tow. do JW Pana komisarza rządowego w sprawie wyboru rady miejskiej w Gorlicach.

Jeszcze w czerwcu 1901 dokonano wyboru połowy członków rady miejskiej w Gorlicach. Przeciw temu wyborowi został wniesiony protest, który dotąd t. j. od półtrzecia roku spoczywa nietknięty w c. k. Starostwie w Gorlicach. Nawet nie przesłuchano świadków na podniesione w proteście zarzuty. Naturalnie czasu na

to nie ma, bo w tym czasie dwukrotnie odbyły się już wybory sejmowe i wybory do Rady powiatowej. Każde takie wybory absorbują pp. urzędników starostwa na kilka miesięcy naprzód, pp. urzędnicy robią politykę, a gdy wybory przeprowadzą po swej myśli, wtedy należy się im dobrze zasłużony odpoczynek, urlopy i t. p., więc na załatwienie protestu przeciw wyborom do jakiejś tam rady miejskiej czasu nie ma.

W ten sposób latami przedłuża się żywot radnych gminnych, których mandaty już dawno wygasły. Faktem jest, że połowa rady gminnej w Gorlicach w miejsce której dokonano wyboru w roku 1901, urzęduje już jedenasty rok. Mimo to protest dotąd nie załatwiony.

Skutkiem tego rada miejska jest obecnie niekompletną. Z I. koła kilku radnych z Gorlic wyjechało. W ich miejsce powołano zastępców, ale w końcu i ci zastępcy się wyczerpali; tak, że nareszcie w miejsce ubytych radnych nie można było nikogo powołać. Z tego powodu rada miejska liczy obecnie 33 członków, zamiast 36, albowiem 3 radnych z I. koła brakuje a niema ich kim zastąpić. Taka niekompletna rada urzęduje już półtora roku.

W myśl ustawy w takim wypadku należy zarządzić wybór uzupełniający. To też jeszcze przed rokiem burmistrz podał do wiadomości rady, iż odniósł się do Starostwa aby udzieliło gminie chwilowo aktów wyborczych, zwłaszcza listy uprawnionych do wyboru z I. koła celem dokonania wyboru uzupełniającego 3 członków rady miejskiej z tegoż koła, ale dotąd Starostwo tego żądania gminy nie załatwiło, aktów nie udzieliło, więc nawet wybór uzupełniający dotąd uskuteczniiony nie został.

Jak należyta gospodarka w gminie odbywać się może w podobnych stosunkach, gdy połowa radnych urzęduje już 11 rok, i gdy brak jej trzech radnych z łona inteligencji. Jest to wina władzy administracyjnej, która w ten sposób autonomię spycha do rządu kopciuszka a interesy gmin i tok ich urzędowania musi chromać.

O zdrowej gospodarce gminnej w tych warunkach nie może być mowy. Wobec tego zapytują podpisani JWPana komisarza rządowego:

1. Czy Mu jest wiadomem o podobnem postępowaniu Ck. Starosty w Gorlicach.
2. Czy i kiedy uznaje za stosowne wezwać Ck. Starostwo Gorlickie do załatwienia protestu zalegającego od półtrzecia roku miasteczka Gorlic i zarządzi co potrzeba.

Lwów, dnia 30. października 1903.

Interpelujący
Franciszek Krempa.

Szponder, Szwed, Ochrymowicz, Potoczek, Bojko, Włodek, Kramarczyk, Stapiński, Skołyżewski, Stojalowski, Szajer, Tomaszewski, Buynowski, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do WP. komisarza rządowego w sprawie egzekucji podatkowych w powiecie Krośnieńskim!

1. Czy wiadomo WP. komisarzowi rządowemu, że w powiecie Krośnieńskim dotkniętym jak inne powiaty w zachodniej części kraju elementarną klęską długotrwałej słoty i zniszczenia plonów, bywają mimoto ściągane podatki z całą bezwzględnością. W Odrzykoniu np. zjawił się egzekutor podatkowy z Krosna p. Guara w dniu 1. października 1903 i chodząc po wsi fantował zegary kożuchy itp., aż przerażeni ludzie musieli się zapożyczać i żądaniom egzekutora zadość uczynić?

2. Czy wiadomo Panu komisarzowi rządowemu, że gminom Tylawa, Mszana, Barwinek i innym w okręgu podatkowym Dukla zniszczonym przez gradobicie nie odpisano dotychczas przypadających podatków?

3. Czy zechce Rząd polecić władzom podatkowym w powiecie Krośnieńskim, aby wobec zniszczenia ludności przez klęskę elementarną odpisano podatki według norm ustawowych. Nadmieniamy, że na dobitkę nieszczęścia były targi w pow. krośnieńskim zamknięte przez dłuższy czas z powodu pojawienia się zarazy pyskowo-racicowej u trzody chlewnej w kilku górskich gminach.

Lwów, dnia 30. października 1903.

Interpelant

Jan Stapiński w. r.

Bojko, Włodek, Potoczek, Szwed, Szponder, Tomaszewski, Ochrymowicz, Skoły-szewski, Stojalowski, Szajer, Żardecki, Rayski, Kramarczyk, Buynowski.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału Krajowego.

Towarzystwo „Czytelnia Proświty“ w Żurowie otrzymała od Biura Krajo-wego solnego prawo do składu soli i poboru soli z salin w Kałuszu.

Ta czytelnia zaopatruje pod tym względem potrzeby gminy Żurów i kilku sąsiednich.

Z Żurowa do Kałusza jest o całą milę dalej jak z Bukaczowiec do Ka-lusza, pomimo tego jednak ustanowioną została dla Czytelni w Żurowie cena 19 K za 100 kilo soli a dla Josła Weintrauba, który utrzymuje sól w Bukaczowcach 18 K za 100 kilo.

Wobec tego Czytelnia Proświty w Żurowie nie mogąc wytrzymać konku-rencji z Weintraubem musiała zrzec się prawa składu i poboru.

Podpisani zapytują niniejszem Wydział Krajowy na jakiej podstawie po-piera prywatnych spekulantów na niekorzyść publicznych kształcących i ekono-micznych organizacyj — i wzywają o załatwienie tej sprawy wedle słuszności a w przyszłości rozeźnięcie ścisłego nadzoru nad działalnością w tym kierunku krajowego biura solnego.

Oleśnicki
interpelant.

Dr. Mogilnicki, Szponder, Skoły-szewski, Mazikiewicz, Huryk, Włodek, Korol, Kra-marczyk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Krempa, Stapiński, Bohaczewski.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu

posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie szkód wyrządzonych przez dziką zwie-rzynę ludności powiatu doliniańskiego.

Wiejska ludność powiatu doliniańskiego cierpi wielkie spustoszenia i szkody w ziemiopłodach z powodu dzikiej zwierzyny. Z tego powodu zwracają się poszko-dowani — jak to jest przepisaniem — przez urzędy gminne tak do dzierżawców polowania jak i do Starostwa w Dolinie, jednak zawsze nadaremnie. Szczególnie Starostwo doliniańskie posługuje się utartą formułką stereotypową, że zażalenie odrzuca się, bo dzierżawcy nie można udowodnić, że dziki hoduje. Z tej przy-czyny dzierżawcy nie są skłonni ani do zgody ani do uiszczenia dzikiej zwierzyny a szkody wynoszą naprzykład w Łomnej 35 gospodarzy 682 K. w Iłemiu 17 go-spodarzy 310 K, w Dubszarze, Lipowcu tylko 1 gospodarzowi po kilka i kilkanaście koron i wiele innych. Natomiast Starostwo doliniańskie nie wchodzi głębiej

w sprawę, nie stosuje się do przepisów ustawy łowieckiej i nie przesłuchuje pokrzywdzonych i uprawnionych do polowania na gruntach gminnych.

Z tej przyczyny zapytują podpisani: Czy gotów jest c. k. Rząd podwładne starostwo doliniańskie nakłonić i pouczyć, ażeby postanowień ustawy łowieckiej ściśle trzymało się i nie tylko dzierżawców lecz szczególnie pokrzywdzonych włościan powiatu doliniańskiego brało w obronę.

Bohaczewski
interpelant.

Bojko, Ostapczuk, Mazikiewicz, Staruch, Barabasz, Dr. Mogilnicki, Krempa, Sko-
łyszewski, Oleśnicki, Huryk, Stapiński, Włodek, Szwed, Korol.

I n t e r p e l a c y a do c. k. Rządu

posła Bohaczewskiego i tow. z powodu nieprawego nakładania kar stemplowych ze strony c. k. Dyrekcyi okręgu skarbowego we Lwowie.

Z początkiem roku 1901 powiadomiło c. k. Namiestnictwo Ks. Jana Ilewicza, parocha Balic górnych, że tenże może odebrać w Urzędzie podatkowym w Dolinie swoją kaucyę złożoną na zabezpieczenie warunków kontraktu dzierżawy temporalistów w Kniażoźuce za administracyę tamże w r. 1901. Lecz w dotyczącym urzędzie podatkowym dowiedział się Ks. Ilewicz, że kaucya już przyłączona do funduszu religijnego na mocy rozporządzenia c. k. Namiestnictwa. Takie dwojakię przeciwne sobie postanowienie c. k. Namiestnictwa było przyczyną, że ks. Ilewicz odnosił się pisemnie w tej sprawie do c. k. Namiestnictwa dnia 7. lutego 1902 l. 15.443 a gdy żadna odpowiedź nie nadechodziła, to z urgensem 5. marca 1902 l. 25681 i dnia 25. kwietnia 1902 l. 47810 zawsze urzędownie od urzędu parafialnego. Lecz za te wszystkie pisma, które były konieczne z przyczyny niedbalstwa samych urzędów dostał ks. Ilewicz karę stemplową.

Z tej przyczyny podpisani zapytują czy gotów jest c. k. Rząd znieść karę niesprawiedliwą, nieprawnie na ks. Ilewicza nałożoną?

Bohaczewski
interpelant.

Ostapczuk, Włodek, Szponder, Oleśnicki, Korol, Huryk, Bojko, Staruch, Mazikiewicz, Kramarczyk, Barabasz, Dr. Mogilnicki, Stapiński, Krempa, Szwed.

I n t e r p e l a c y a do c. k. Rządu.

W gminie Kluwińce powiatu husiatyńskiego urzęduje rada gminna 12 lat.

Wybory odbyły się w lipcu 1900 jednak przeciw nim wniesiono protest, wskutek którego odbyły się nowe wybory aż 15. stycznia 1903. Przeciw tym wyborom wniesiono protest dotychczas niezalawiony.

Podpisani wzywają c. k. Rząd o jak najspieszniejsze merytoryczne załatwienie tej sprawy.

Oleśnicki
interpelant.

Korol, Barwiński, Mazikiewicz, Huryk, Staruch, Bohaczewski, Kramarczyk, Szwed, Ostapczuk, Barabasz, Szponder, Włodek, Bojko, Mogilnicki, Krempa.

I n t e r p e l a c y a do Wydziału krajowego

posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieprawego nadania posady okręgowego pisarza gminnego na gminy Popowce, Dudyn, Niemiacz, Kulyszcze, Jaśniszcze, Palikrowy i Pańkowce brodzkiego powiatu przez Wydział powiatowy w Brodach.

Dnia 5. sierpnia 1902, odbył się w Podkamieniu, brodzkiego powiatu wybór pisarza okręgowego na gminy Popowce, Dudyn, Niemiacz, Kutyszcze, Jaśniszcze, Polikrowy i Pańkowce i z wyboru wyszedł Paweł Koncewicz, emerytowany c. k. nadstrażnik skarbowy. Mimo tego lustrator powiatowy z Brodów Dobrucki ogłosił żyda Finkla jako wybranego pisarzem okręgowym. Przeciw temu wniosły interesowane gminy jeszcze 8. sierpnia 1902 przez Wydział powiatowy w Brodach do Wydziału krajowego protest, niestety jednak dotychczas nietylko bez rezultatu, lecz nawet bez odpowiedzi.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy zamysła Wydział krajowy rekurs powyższy kilku gmin Brodzkiego powiatu załatwić i posadę okręgowego pisarza w tych gminach prawnie wybranemu Pawłowi Koncewiczowi nadać?

Bohaczewski
i n t e r p e l a n t.

Korol, Mazikiewicz, Włodek, Oleśnicki, Kramarczyk, Bojko, Ostapczuk, Dr. Mogilnicki, Staruch, Szponder, Stapiński, Barabasz, Huryk, Szwed, Krempa.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu.

C. k. Starostwo w Starym Samborze zabroniło postanowieniem z 21. lutego 1902 l. 2862 czytelnii „Proświty“ w Horodowicach prowadzenia handlu towarów mieszanych.

C. k. Namiestnictwo reskryptem z 19. marca 1902 l. 30691 zniósło ten zakaz i wskutek tego c. k. Starostwo w Starym Samborze jeszcze dnia 21. kwietnia 1902 l. 6606 poleciło czytelnii wymienić osobę, która będzie prowadzić handel, poczem karta przemysłowa zostanie wydana.

Czytelnia „Proświty“ w Horodowicach jeszcze pod dniem 7. maja 1902 przedłożyła c. k. Starostwu w Starym Samborze tę osobę a mianowicie Dmytra Szczerbę i wykazała jego kwalifikacye — mimo tego jednak to c. k. Starostwo mimo upływu półtora roku dotychczas czytelnii karty przemysłowej nie wydało.

Ponieważ to postępowanie jest oczywistą sekaturą, przeto podpisani wzywają c. k. Rząd o polecenie c. k. Starostwu w Starym Samborze do bezzwłocznego załatwienia tej sprawy — i o zapobieżenie na przyszłość nadużyciom tego rodzaju.

Oleśnicki
interpelant.

Bojko, Mazikiewicz, Ostapczuk, Korol, Mogilnicki, Barabasz, Barwiński, Staruch, Huryk, Szponder, Krempa, Bohaczewski, Szwed, Kramarczyk, Włodek.

I n t e r p e l a c y a
do c. k. Rządu.

Od dłuższego czasu zdarza się przy asenterunku koni dla celów wojskowych w Tarnopolu, że konie włościańskie i wogóle prywatnych właścicieli z okolicy chociaż najlepsze nie bywają asenterowane — a cały monopol dostawy takich koni spoczywa w rękach spekulanta handlarza koni Sperlinga, który pobudowawszy ogromne stajnie, na których widnieje napis „k. k. Hoflieferant“ utrzymuje na czas asenterunku około stokilkadziesiąt koni dla pokrycia potrzeby kontyngentu wojskowych koni i — jak chodzą wieści — robi z komisją asenterenkową akord taki, że na wypadek, jeżeli do trzech miesięcy koń okazałby się niezdatnym, odbiera go napowrót.

Włóściaństwo bardzo na tem cierpi i dlatego podpisani zapytują: czy wiadomym jest ten proceder c. k. Rządowi, a równocześnie proszą, ażeby c. k. Rząd w tę sprawę wglądał i zapobiegł nadużyciom.

Oleśnicki
interpelant.

Korol, Dr. Mogilnicki, Kramarczyk, Ostapczuk, Skołyaszewski, Stapiński, Staruch, Szponder, Włodek, Huryk, Krempa, Barabasz, Bohaczewski, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Przemawia w sprawie formalnej p. Stapiński, i oświadcza, że cofa swój zgłoszony wniosek nagły w sprawie petycyi spółki wodnej dla regulacyi Wisłoka i Pielnicy, wobec załatwienia tej sprawy przez Komisję gospodarstwa krajowego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie (dodatkowe)

Komisji gospodarstwa krajowego z petycyi Spółki wodnej dla regulacyi Wisłoka i Pielnicy, tudzież petycyi obszaru dworskiego i gminy Jaćmierza wraz z gminą Posada jaćmierska w sprawie regulacyi Wisłoka i Pielnicy.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

(powtórzenie już przez Wysoki Sejm dnia 24. b. m. przyjętej rezolucyi):

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby projekt ustawy o wykonanie uzupełniających robót przy przedsiębiorstwie regulacyi Wisłoka i Pielnicy, oraz potoków Jaćmierskich Garłowca, Granicznika i Siedliczki w myśl polecenia z dnia 6. lipca 1901 niezwłocznie wykonał i na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przez możliwe zredukowanie odsetek zwłoki od rat anuitetowych od pożyczek z roku 1891 i 1894 z kraj. fund. pożyczek dla spółek wodnych zaciągniętych udzielił pomocy Spółce wodnej Wisłoka i Pielnicy.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby się zastanowił, czy nie należałoby przyjść członkom Spółki z dalszą pomocą przez udzielenie zasiłków z funduszu krajowego i państwowej dotacyi na drobne melioracye.

Uchwałami powyższemi załatwione zostają petycye l. 2.644 i 2.721.

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę wstrzymania egzekucyi datków konkurencyjnych zbadał i o ile to okaże się możliwem i słusznem, przychylnie załatwił.

Przemawia p. Trzeciński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że wniosek I. komisji został już uchwalony na jednym z poprzednich posiedzeń.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie, oraz bez rozprawy wnioski II. III. i IV. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie przedłużenia na dalszych 10 lat prawa korzystania z uwolnienia od dodatku krajowego, do podatku domowo-czynszowego, tudzież od dodatku gminnego do tego podatku i do 5% podatku, pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego

tych budynków we Lwowie, które będą wybudowane w miejsce 181 domów, przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Sprawozdawca p. Leo, uwolniony na wniosek sekretarza Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowym uwolnieniu od dodatku do podatku dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych tych budowli w król. stoł. mieście Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejsce 181 domów, wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55, a sprostowanym w § 1. al. 2. ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185, jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. stoł. miasta Lwowa będą nowo zbudowane w miejsce 181 domów, wymienionych w wykazie dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55, a sprostowanym w § 1. al. 2. ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185, jako przeznaczonych na zburzenie, wolne będą od dodatku do podatku domowo-czynszowego dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te ustawą państwową z 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185, pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym uwolnione zostały od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. stoł. miasta Lwowa będą nowo zbudowane w miejsce 181 domów, wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55, a sprostowanym w § 1. al. 2. ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185, jako przeznaczonych na zburzenie, wolne będą od dodatku do podatku domowo-czynszowego dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego i do 5% podatku pobieranego od domów uwolnionych od podatku domowo-czynszowego na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te ustawą państwową z 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185 pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym uwolnione zostały od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Izba bez rozprawy uchwała Art. I zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o czasowem uwolnieniu od dodatku do podatku dla funduszu krajowego, tudzież od dodatków gminnych tych budowli w król. stoł. mieście Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejsce 181 domów, wymienionych w wykazie, dołączonym do ustawy państwowej z dnia 5. kwietnia 1893 Dz. p. p. Nr. 55, a sprostowanym w § 1. al. 2 ustawy państwowej z dnia 27. sierpnia 1903 Dz. p. p. Nr. 185, jako przeznaczonych na zburzenie w celu regulacyi miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisji budżetowej o budżetach krajowych na lata 1903 i 1904.

Rubryka X. grupa II. poz. 268 wydatków
i Rubryka VII. poz. 37 dochodów.

Sprawozdanie komisji budżetowej o Akademii rolniczej w Dublinach.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Na podstawie powyższych uwag, przedstawia Komisya budżetowa do uchwały Wys. Sejmu następujący Preliminarz Akademii rolniczej w Dublinach na r. 1903:

Wydatki.

Rub. I. Płace profesorów i docentów.

				Zwyczajne	Nadzwyczaj.
				koron	
		zwycz.	nadzwycz.		
Poz. 1.	Dyrektor, płaca	4.800 K	K		
	dodatek aktywalny	720 "	— "		
	" pięcioletni	600 "	— "		
	" osobisty	— "	5.080 "		
	" na utrzymanie koni	— "	1.900 "	6.120	6.080
<hr/>					
" 2.	4 profesorów fachowych płace po 4.000		16.000 K		
	dodatki aktywalne po 720 K		2.880 "		
	dodatki pięcioletnie		1.687 "	20.567	

Poz.				zwycz.	nadzw.
3.	5 profesorów fachowych	plące po			
		2.600 K	13.000 K	—	K
		dodatki aktywalne po 480 K	2.400 „	—	„
		dodatki pięcioletnie	800 „	—	„
		dodatek osobisty	— „	600 „	„
				16.200	600
„	4.	3 profesorów adjunktów:	plące		
		po 2.000 K	6.000 K	—	K
		dodatki aktywalne po 400 K	1.200 „	—	„
		dodatki pięcioletnie	767 „	—	„
		„ „ osobiste	— „	700 „	„
				7.967	700
„	5.	Asystent botaniki		1.200	—
„	6.	„ rolnictwa		1.200	—
„	7.	„ zoologii		1.200	—
„	8.	Docent weterynaryi		960	—
„	9.	„ leśnictwa		480	—
„	10.	„ ogrodnictwa		400	—
„	11.	„ melioracyi		480	—
„	12.	„ historii i literatury polskiej		1.200	—
„	13.	„ hodowli ryb		400	—
„	14.	„ higieny		200	—
		Suma rubryki I.		58 574	7 380

Rub. II. Plące urzędników administracyjnych.

„	15.	Kasyer, zarazem rachmistrz, pląca	2.400 K		
		dodatek pięcioletni	300 „	2.700	—
„	16.	Sekretarz dyrekcji, zarazem magazynier			
		pląca	2.000 K		
		dodatek pięcioletni	240 „	2.240	—
		Suma rubryki II.		4.940	—

Rub. III. Plące funkcyonaryuszów nieetatowych.

Poz.	17.	Kapelan, pląca	600 K		
		dodatek osobisty	200 „	800	—
„	18.	Lekarz zakładowy, pląca		1.200	—
„	19.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcji		800	—
„	20.	Ogrodnik, pląca		1.200	—
„	21.	Zawiadujący biblioteką		400	—
		Suma rubryki III.		4.400	—

Rub. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.

„	22.	Służba wyższa:			
	a)	Tercyan szkoły, zarazem			
		woźny, pląca	560 K		
		na ubiór	100 „	660 K	
	b)	Laborant w pracowni botaniki	480 „		
	c)	„ mechaniki i fizyki	480 „		
	d)	Laboranci w pracowniach rolniczych			
		dwóch po 480 K	960 „		
	e)	Laborant w pracowni chemii	480 „		
	f)	„ „ „ zoologii i hodowli	480 „	3.540	—

		Zwyczajne Nadzwycz. kron	
Poz. 23.	Służba niższa:		
	a) Dozorca domu i magazynu	480 K	
	b) 2 stróżów domowych i stróż nocny, po 432 K	864 „	1.344 —
„ 24.	Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcji)		200 —
	Suma rubryki IV.		5.084 —

Rubr. V. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

„ 25.	Kahanowa Aleksandra, wdowa po profesorze		1.200 —
„ 26.	Auowa Berta, wdowa po profesorze		600 —
„ 27.	Kasprzycka Julia, wdowa po ogrodniku		
	pensya wdowia	300 K	
	dodatek do pensyi	160 „	
	dodatek na wychowanie 1 dziecka	100 „	560 —
„ 28.	Macherowa Marya, wdowa po instruktorze melio- racyjnym		100 —
„ 29.	Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorczy, zaopatrzenie		100 —
„ 30.	Dendorowa Marya, wdowa po furmanie, zaopatrzenie		100 —
„ 31.	Eberhardt Jan, b. dozorca domu zaopatrzenie		200 —
„ 32.	Pańkowska Honorata, wdowa po profesorze pensya wdowia	1.200 K	
	dodatek do pensyi	400 „	1.600 —
„ 33.	Rylski Tomasz, były profesor, emerytura		4.600 —
„ 34.	Błaszkiwiczowa Rozalia, wdowa po tercyjanie, zaopatrzenie		280 —
„ 35.	Kubicka, wdowa po docencie weterynaryi, zaopatrz.		480 —
„ 36.	Znatowicz Eugeniusz, były preparator, zaopatrzenie		480 —
	Suma rubryki V.		10.300 —

Rubr. VI. Koszta administracyjne.

„ 37.	Zarząd: a) potrzeby kancelaryjne	1.000	670
	b) koszta podróży w interesach zakładu	200	—
„ 38.	Opał gmachu szkolnego	3.400	—
„ 39.	Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść	660	—
„ 40.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	4 500	840
„ 41.	„ dziedzińców i ścieżek	500	800
„ 42.	„ parku	400	—
„ 43.	Ubezpieczenie budynków	1.300	—
„ 44.	Najem pomieszkań:		
	a) dla lekarza	240 K	
	b) „ asystenta botaniki	192 „	
	c) „ „ rolnictwa	192 „	
	d) „ „ zoologii	192 „	
	e) „ sekretarza dyrekcji	420 „	
	f) „ dyetaryusza w kanc. dyr.	192 „	
	g) „ ogrodnika	360 „	

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

	h) dla laboranta przy katedrze me- chaniki	192 K		
	i) „ laboranta przy katedrze rol- nictwa	192 „		
	k) „ drugiego laboranta przy kate- drze rolnictwa	192 „		
	l) „ laboranta przy katedrze hodowli	192 „	2.556	—
Poz. 45.	Płaca kominiarza		420	—
„ 46.	Sprzęty i ruchomości		240	160
„ 47.	Koszta przewozu prelegentów		3.500	—
„ 48.	„ lustracyi zakładu		200	—
„ 49.	„ nabożeństwa		100	—
„ 50.	Apteka i inne koszta sanitarne		500	—
	Suma rubryki VI.		19.476	2.470

Rubr. VII. Potrzeby naukowe.

Poz. 51. Dotacje na zbiory i laboratoria:

		<i>zwyecz.</i>	<i>nadzwycz.</i>		
a)	dla profesora fizyki	300 K	— K		
	a) stacya meteorologiczna	180 „	— „		
b)	dla profesora chemii i te- chnologii	1.600 „	— „		
c)	dla profesora mineralogii i geologii	120 „	— „		
d)	dla profesora botaniki	870 „	1.340 „		
e)	dla profesora zoologii	300 „	— „		
	e) laboratorium zootomi- czne	520 „	— „		
f)	dla profesora fizyologii i anatomii zwierząt	390 „	— „		
g)	dla profesora chemii rol- niczej	1.320 „	— „		
h)	dla profesora rolnictwa	1.070 „	— „		
i)	„ profesora hodowli	600 „	— „		
k)	„ docenta weterynaryi	100 „	300 „		
l)	„ prof. administracyi	100 „	— „		
m)	„ prof. mechaniki rolni- czej i budownictwa	750 „	— „		
	μ) na ćwiczenia w użyciu narzędzi rolniczych	200 „	— „		
n)	dla docenta melioracyi	100 „	— „		
o)	„ „ ogrodnictwa	100 „	— „		
p)	„ „ leśnictwa	20 „	— „	8 640	1.640

„ 52. Utrzymanie mleczarni:

a)	laborant, płaca	720 K		
	dodatek na mieszkanie	240 „	960 K	

		Zwyczajne Nadwycz. koron	
	b) dokupno i naprawa przy- rządów i naczyń	200 K	
	c) dowóz wody i lodu	60 "	
	d) światło i opał	450 "	1.670 —
Poz. 53.	Biblioteka i czytelnia:		
	a) przykupno dzieł	1.000 K	
	b) oprawa książek	100 "	
	c) czasopisma	900 "	2.000 —
" 54.	Utrzymanie pola doświadczalnego		1.500 —
" 55.	Wycieczki naukowe uczniów		1.200 —
" 56.	Utrzymanie pasieki		120 —
" 57.	Ogród:		
	a) botaniczny	1.500 K	400 K
	b) owocowy	200 "	— "
	c) druk katalogu	50 "	— "
" 58.	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za za- stosowanie do potrzeb akademii		2.000 —
	Suma rubryki VII.		18.880 2.040

Rubr. VIII. Spłata długów i podatki.

" 59.	Bankowi krajowemu we Lwowie III. i IV. rata kapitału z odsetkami 4% od pożyczki hipote- cznej 100.000 K		4.650 —
" 60.	Podatek gruntowy i domowy		1.026 —
	Suma rubryki VIII.		5.676 —

Rubr. IX. poz. 61.	Utrzymanie 12-tu uczniów w domu za- kładowym		8.400 —
--------------------	---	--	---------

Rubr. X. poz. 62.	Rozmaite nieprzewidziane		200 —
-------------------	------------------------------------	--	-------

Rubr. XI. Utrzymanie domu zakładowego.

Poz 63.	a) Administrator domu zakładowego		
	płaca	960 K	
	wikt	588 "	
	opał i światło	200 "	1.748 —
	b) Portyer, płaca	300 K	
	wikt	360 "	
	opał i światło	80 "	
	ubranie	120 "	860 —
	c) Magazynier (jak pobory portyera)	860 K	
	pierwsze pięciolecie	80 "	940 —
	d) Trzech lokajów, płaca po 192 K	576 "	
	wikt po 348 K	1.044 "	
	opał i światło po 80 K	240 "	
	ubranie po 120 K	360 "	2.220 —

		Zwyczajne	Nadzwyczajne
		koron	
	e) Trzech stróżów po 408 K rocznie	1.224	—
Poz. 64.	Wikt 80 uczniów przez 10 miesięcy po 49 K	39.200	—
" 65.	Pranie i naprawa pościeli	800	—
" 66.	Opał domu zakładowego	2.400	—
" 67.	Oświetlenie domu zakładowego	1.600	—
	<i>zwycz. nadzwycz.</i>		
" 68.	Utrzymanie a) budynku . . . . . 800 K — K		
	b) sprzętów . . . . . 600 „ 6.520 „	1.400	6.520
	Suma rubryki XI.	52.392	6.520
	Suma wydatków	188.322	18.410
	Razem	206.732	

Izba bez rozprawy uchwala wydatki akademii rolniczej w Dublinach w ogólnej sumie 206.732 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Subwencye.

		Zwyczajne	Nadzwyczajne
		koron	
Pcz. 1.	Z c. k. Skarbu państwa	20.000	—
" 2.	Z funduszu kultury krajowej	9.221	—
	Suma rubryki I.	29.221	—

Rubr. II. Opłaty od uczniów.

" 3.	Wpisowe od 80 uczniów po 10 K . . . . . 800 K		
	na uwolnienie 24 . . . . . 240 „	560	—
" 4.	Czesne od 80 uczniów po 200 K . . . . . 16.000 „		
	na uwolnienie 24 uczniów . . . . . 4.800 „	11.200	—
" 5.	Opłaty za ćwiczenia w laboratoryach od 80 uczniów po 16 K . . . . . 1.280 „		
	na uwolnienie 24 uczniów . . . . . 384 „	896	—
" 6.	Opłaty za utrzymanie w domu zakładowym:		
	a) od 68 uczniów po 7 K . . . . . 47.600 K		
	b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu kraj. (obacz rubr. IX. wyd.) po 700 K . . . . . 8.400 „	56.000	
	Suma rubryki II.	68.656	—

Rubr. III. Poz. 7.	Dochód z pasieki	20	—
Rubr. IV. Poz. 8.	Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu	480	—
Rubr. V. Poz. 9.	Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibińskiego	176	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
Rubr. VI. Poz. 10. Dochody rozmaite	400	—
Poz. 11. Zwrot od szkoły gorzelniczej za korzystanie z laboratoryum	160	—
Suma rubryki VI.	560	—
Suma dochodów	99.113	—
W porównaniu z wydatkami	206.732	—
Okazuje się niedobór	107.619	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody akademii rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 99.113 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz Akademii rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 206.732 K do Rubr. X. po 268 wydatków, dochody w kwocie 99.113 K do Rubr. VII. poz. 37 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Nad petycjami Jędrzeja Zająca L. 2351, Aleksandry Kahanowej L. 2418 i Eugenii Stepkowej L. 2580 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o szkole niższej rolniczej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 269 wydatków.

Rubryka VII. poz. 38 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki:

Rubr. I. Płace nauczycieli.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
Poz. 1. Zastępstwo nauczycieli do nauk fachowych	2.750	—
" 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych		
płaca	2.400 K	
dodatek aktywalny	240 "	
dodatek pięcioletni	300 "	2.940
<hr/>		
" 3. Nauczyciel do nauk elementarnych		
płaca	1.400 K	
dodatek aktywalny	200 "	
dodatek pięcioletni	160 "	1.760
<hr/>		
" 4. Docent weterynaryi	300	—
" 5. Koszta nabożeństwa i nauki religii dla uczniów obu ohrządków	1.600	—
" 6. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów	1.200	—
Suma rubryki I.	10 550	—

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Rubr. II. Pensye emerytury i zaopatrzenia.			
Poz.	7. Szalayowa Jadwiga, wdowa po nauczycielu do nauk fachowych, pensya	1.100	100
Rubr. III Koszta administracyjne.			
„	8. Zarząd: Remuneracya dyrektora akademii rolniczej	800	—
„	9. Opał i oświetlenie	700	—
„	10. Utrzymanie budynków, ubezpieczenie i kominiarz	800	—
„	11. Sprzęty i ruchomości	200	—
Suma rubryki III.		2.500	—
Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.			
„	12. Stołowanie 36 uczniów po 328 K 50 gr.	11.826	—
„	13. Odzież, pościel i pranie dla 36 uczniów po 120 K	4.320	—
Suma rubryki IV.		16.146	—
Rubr. V. Potrzeby naukowe			
„	14. Zaprzęgi do demonstracyi	160	—
„	15. Przybory do pisania i nauki uczniów	400	—
„	16. Przykupno modeli, machin i narzędzi	400	—
Suma rubryki V.		960	—
Rubr. VI. Poz.	17. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożar.	80	—
Rubr. VII. Poz.	18. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma wydatków		31.436	100
Razem		koron 31.536	

Izba bez rozprawy uchwała wydatki niższej szkoły rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 31.536 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Dochody :

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Rubr. I. Poz.	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
Rubr. II. Poz.	2. Zarobek 36 uczniów po 36 k.	1.296	—
Rubr. III. Poz.	3. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma dochodów		7.396	—
W porównaniu z wydatkami		31.536	—
Okazuje się niedobór		24.140	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody szkoły rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 7.396 k. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz szkoły niższej rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 31.536 do Rubr. X. poz. 269 wydatków, dochody w kwocie 7.396 do Rubr. VII. poz. 38 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Następuje:
Sprawozdanie komisji budżetowej o szkole gorzelniczej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 270 wydatków.

Rubryka VII. poz. 40 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki:

Rubr. I. Płace nauczycieli.

		Zwyczajne.	Nadzwycz.
		koron	
Poz.	1. Dyrektor szkoły i gorzelni	1.200	—
„	2. Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni	2.000	—
„	3. Docenci:		
	a) matematyki i rysunków	300	—
	b) fizyki	300	—
	c) chemii	300	—
	d) gorzelnictwa	1.000	—
	e) nauki o kotłach i maszynach	400	—
	f) nauki o opodatkowaniu	400	—
	g) administracji i rachunkowości	120	—
	h) nauki o fabrykacji drożdży prasowanych	400	—
	i) nauki o fermentach	300	—
	Suma rubryki I.	6.720	—

Rubr. II. Koszta administracyjne.

Poz.	4. Druki, inseraty, portorya i t. p.	60	—
„	5. Koszta przewozu prelegentów	250	—
„	6. Koszta podróży dyrektora w sprawach szkolnych.	120	—
	Suma rubryki II.	430	—

Rubr. III. Potrzeby naukowe.

Poz.	7. Wyższej szkole rolniczej za użycie laboratorium.	160	—
„	8. Przyrządy do laboratorium gorzelni	100	600
„	9. Koszta produkcji drożdży prasowanych	300	—
„	10. Książki i czasopisma	120	—
„	11. Wycieczki profesorów z uczniami	400	—
	Suma rubryki III.	1.080	600

Rubr. IV. Poz. 12. Zapomogi dla uczniów.

a) z fuduszów krajowych	K 600	—
b) z subwencji państwowej	K 1.000	1.600

Rubr. V. Poz. 13. Rozmaite nieprzewidziane	40	—
Suma wydatków	9.870	600
Razem	10.470	Kor.

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Izba bez rozprawy uchwała wydatki szkoły gorzelniczej w Dublanach w ogólnej sumie 10.470 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1. Subwencja z c. k. Skarbu Państwa:			
a) na utrzymanie szkoły	3.000	—	
b) na zapomogi dla uczniów	1.000	—	
Suma rubryki I.	4.000	—	
Rubr. II. Poz. 2. Opłaty od uczniów	1.300	—	
Suma dochodów	5.300	—	
W porównaniu z wydatkami	10.470	—	
okazuje się <i>niedobór</i>	5.170	—	

Izba bez rozprawy uchwała dochody szkoły gorzelniczej w Dublanach w ogólnej sumie 5.300 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz Szkoły gorzelniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 10.470 do Rubr. X. poz. 271 wydatków, dochody w sumie 5.300 do Rubr. VII. poz. 40 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o gorzelnii krajowej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. pozycja 271 wydatków. Rubryka VIII. poz. 41 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace.

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Poz. 1.	Maszynista	1.400	—
„ 2.	4 robotników po 30 K miesięcznie przez 5 miesięcy i jeden przez cały rok	960	—
	Suma rubryki I.	2.360	—

II. Koszta wyrobu spirytusu.

Poz. 3.	Opał przez 5 miesięcy	1.900	—
„ 4.	Ziemiaki (1.800 q. po 2 K 40 gr.)	4 320	—
„ 5.	Jęczmień (80 q po 14 K)	1.120	—
„ 6.	Żyto, kukurudza i proso (40 q po 14)	560	—
„ 7.	Światło, smarowidło, drożdże i t. p.	400	—
„ 8.	Naprawa maszyn i uzupełnienie przyrządów	600	200
„ 9.	Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robotników	400	—
	Suma rubryki II.	9.300	200

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Rubr. III. Rozmaite.			
Poz.	10. Utrzymanie budynków i podwórza	200	3.800
"	11. Podatek zarobkowy	200	—
"	12. Koszta komisji lustracyjnych, posyłki i wyjazdy w sprawach gorzelnii	100	—
Suma rubryki III.		500	3.800
Suma wydatków		12.160	4.000
Razem		16.160	

Izba bez rozprawy uchwała wydatki kraj. gorzelnii w Dublanach w ogólnej sumie 16.160 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
<i>Dochody.</i>			
Rubr.	I. poz. 1. Ze sprzedaży spirytusu (200 Hl. po 33 K)	6.600	—
"	II. " 2. Ze sprzedaży wywarów (2500 Hl. po 20 g.)	500	—
"	III. " 3. Bonifikacja za 200 Hl. spirytusu po 10 K	2.000	—
"	IV. " 4. Zwroty od zakładów dublańskich za roboty maszynisty	600	—
Suma dochodów		9.700	—
W porównaniu z wydatkami		16.160	—
Okazuje się <i>niedobór</i>		6.460	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody kraj. gorzelnii w Dublanach w ogólnej sumie 9.700 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz kraj. gorzelnii w Dublanach i wstawia kwotę 16.160 K w rubr. X. poz. 271 wydatków, dochody w kwocie 9.700 K w rubr. VII. poz. 41 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o folwarku w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 272 wydatków. Rubryka VII. poz. 39 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta :

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
<i>Wydatki.</i>			
Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.			
Poz.	1. Płace i zasługi	4.500	—
"	2. Najem robotnika	9.000	—
"	3. Zmiana i dokupno nasienia	600	—
"	4. Dokupno nawozów dopełniających:		
	a) na pole	2.100 K	
	b) na łąki	400 „	2.500 —

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
"	5. Dokupno karmy (owsa, makuchów, kielków)	8.000	—
"	6. Wymiana zużytych koni i uprzęży	1.000	—
"	7. Utrzymanie budynków i ogrodzeń	600	3.136
"	8. Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	1.000	—
"	9. Utrzymanie dróg i rowów	200	1.281
"	10. Melioracye łąk :		
	a) Utrzymanie narzędzi melioracyjnych i dokupno materiałów	300 K	
	b) Wynagrodzenie łąkowego	400 "	700 —
"	11. Zabezpieczenie od pożaru i gradu	1.000	—
"	12. Kuchnia folwarczna	600	—
"	13. Koszta kancelaryjne	160	—
"	14. Światło i smarowidło	100	—
"	15. Kultura lasu i utrzymanie stawów	300	—
"	16. Posyłki i jazdy w sprawach folwarku	200	—
	Suma rubryki I.	31.060	4.417

Rubr. II. Ekwiwalent i podatki.

Poz.	17. Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie	2.200	—
"	18. Podatki, daniny i opłaty	1.600	—
	Suma rubryki II.	3.800	—

Rubr. III. Splata długów i renty.

Poz.	19. Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie :		
	a) 49 i 50 rata kapitału z odsetkami od poży- czki 10.000 K	600 K	
	b) 37 i 38 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 23.200 K	1.392 "	1.992 —
Poz.	20. Renta wieczysta c. k. galic. Towarzystwu gospod. Suma rubryki III.	3.200	—
		5.192	—

Rubr. IV. Poz.	21. <i>Różne nieprzewidziane</i>	300	—
	Suma wydatków	40.352	4.417
	Razem	44.769 K	

Izba bez rozprawy uchwała wydatki folwarku w Dublanach w ogólnej sumie 44.769 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
<i>Dochody,</i>			
Rubr. I. Dochody z gospodarstwa.			
Poz.	1. a) Ze sprzedaży ziemiopłodów	18 800 K	
	b) za owies, siano	1.000 "	19.800 —
"	2. Z wynajętych łąk i pastwisk		3.300 —
"	3. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych :		
	a) Krowiarnia :		
	a) mleko	7.000 K	
	b) przychowek	4.200 "	11.200 K

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
	b) Nierogaczna	700 K	
	c) Owce	150 „	
	d) Braki i opasy, oraz spieniężenie, paszy i różnych karm	3.000 „	
	e) Ryczałt od Akademii za zastosowa- nie do jej potrzeb	2.000 „	17.050 —
„	4. Za wynajęte konie		200 —
„	5. Z lasu i stawów		800 —
	Suma rubryki I.		41.150 —

Rubr. II. Z dzierżaw.

„	6. Czynsz z karczmy	224	—
„	7. Z polowania	50	—
	Suma rubryki II.	274	—

Rubr. III. poz. 8. Rozmaite nieprzewidziane	200	—
Suma dochodów	41.150	—

W porównaniu z wydatkami	44.769	—
okazuje się <i>nadwyżka wydatków</i>	3.145	—

Izba bez rozprawy uchwala dochody folwarku w Dublanach w ogólnej sumie 41.624 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz folwarku Dublańskiego i wstawia wydatki w kwocie 44.769 K do rubr. X. poz. 272 wydatków, dochody w kwocie 41.624 K do Rubr. VII. poz. 39 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o stacji chemiczno-rolniczej w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 273 wydatków. Rubr. VII. poz. 42 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

		<i>Wydatki.</i>	Zwyczajne Nadzwycz. koron	
		Rubr. I. Płace personalu.		
Poz.	1. Kierownik stacji		1.200	—
„	2. 3 Asystentów:			
	a) Asystent pierwszy (eta- towy) płaca	2.000 K		
	dodatek aktywalny	200 „	2.200 K	
	b) Asystent drugi (nieetato- wy) płaca	1.600 K		
	na mieszkanie	240 „		
	na opał	78 „	1.918 „	
	c) Asystent trzeci (nieeta- towy) płaca	1.200 K		
	na mieszkanie	240 „		
	na opał	78 „	1.518 „	5.636 —
		zwycz. nadzwycz.		

				Zwyczajne Nadzwycz. koron	
„	3. Laborant płaca	900 K	— K		
	na mieszkanie	200 „	— „		
	dodatek nadzw. do płacy	— „	360 „	1.100	360
„	4. Trzech słuźących, płace po 432 K	1.296 K			
	dodatki na mieszkanie po 144 K	432 „		1.728	—
	Suma rubryki I.			9.664	360

Rubr. II. Utrzymanie stacyi.

„	5. Koszta utrzymania stacyi			5.000	1.630
„	6. Koszta prowadzenia doświadczeń wegetacyjnych i wazonowych			1.000	—
„	7. Koszta prowadzenia doświadczeń polowych na fermach doświadczalnych			5.000	—
„	8. Koszta kancelaryjne			800	—
„	9. Druki sprawozdań			900	—
„	10. Prenumerata pism i zakupno podręczników			500	—
„	11. Koszta podróży kierownika i asystentów			1.400	—
„	12. Ubezpieczenie od wypadków funkcyonaryuszów stacyi			400	—
	Suma rubryki II.			15.000	1.630
	Suma wydatków			24.664	1.990

Razem . . . . . 26.654 K

Izba bez rozprawy uchwala wydatki stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 26 654 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

		Dochody.		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Rubr. I.	poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa			2.000	—
„ II.	„ 2. Dochód z analiz			1.500	—
	Suma dochodów			3.500	—
	W porównaniu z wydatkami			26.654	—
	Okazuje się niedobór			23.154	—

Izba bez rozprawy uchwala dochody stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 3.500 kor. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 26 654 kor. do Rubr. X. poz. 273 wydatków, dochody w kwocie 3.500 kor. do Rubr. VII. poz. 42 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o średniej szkole rolniczej w Czernichowie.

Rubryka X. grupa II. pozycya 274 wydatków.

Rubryka VII. pozycya 43 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

		Zwyczajne Nadzwycz.	
		koron	
Poz. 1.	Dyrektor, płaca	4.000 K	
	dodatek aktywalny	640 "	
	dodatek osobisty	800 "	5.440 —
" 2.	Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotów ogólnie kształcących, płaca	2.800 K	
	dodatek aktywalny	520 "	
	dodatek pięcioletni	400 "	3.720 —
" 3.	8 profesorów, płaca po 2.800 K	22.400 K	
	dodatki aktyw. po 520 "	4.160 "	
	dodatki pięcioletnie	5.000 "	31.560 —
" 4.	Docent weterynaryi		1.600 —
" 5.	" leśnictwa		800 —
" 6.	" sadownictwa i warzywnictwa, oraz chmielarstwa i uprawy wikli		400 —
" 7.	" higieny i nauki pomocy w nagłych wypadkach		200 —
" 8.	Nauczyciel muzyki i śpiewu		1.000 —
" 9.	Nauczyciel-instruktor do robót praktycznych płaca	1.600 K	
	dodatek aktywalny	280 "	
	trzy dodatki pięcioletnie	600 "	2.480 —
" 10.	2 prefektów internatu, zarazem nauczycieli gimnastyki i szermierki:		
	płaca po 1.600 K	3.200 K	
	dodatek pięcioletni dla jednego	200 "	
	wikt po 720 K	1.440 "	
	światło po 20 K	40 "	4.880 —
	Suma rubryki I.		52.080 —

Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych etatowych.

Poz. 11.	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca	2.400 K	
	dodatek pięcioletni	240 "	2.640 —
" 12.	Pisarz Dyrekcyi, a zarazem magazynier, płaca		1.200 —
	Suma rubryki II.		3.840 —

Rubr. III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.

Poz. 13.	Lekarz zakładowy, płaca	1.000 K	
	opał	100 "	1.100 —
" 14.	Ogrodnik zakładowy, płaca	1.000 K	
	3 dodatki pięcioletnie po 100 K	300 "	1.300 —
" 15.	Pomocnik ogrodnika, płaca	400 K	
	wikt	576 "	976 —
	Suma rubryki III.		3.376 —

Rubr. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.

Poz. 16.	Służba wyższa:			
	a) Tercyan szkoły, zarazem woźny:			
	płaca z wiktem	800 K		
	na ubiór	100 „	900 K	
	b) Woźny dyrekcji, zarazem obsługujący infirmerję i kaplicę zakładową:			
	płaca z wiktem	500 K		
	na ubiór	100 „	600 K	
	c) Portyer bramy głównej:			
	płaca z wiktem	600 K		
	na ubiór	100 „	700 K	
	d) Portyer drugiej bramy zakładowej:			
	płaca	350 K		
	na ubiór	100 „	450 K	
	e) Lampiarz, zarazem służący przy kasie i pokoju gościnnym:			
	płaca z wiktem i ubranie	516 K	3.166	—
Poz. 17.	Służba niższa:			
	a) Służący przy laboratorium chemii:			
	płaca z wiktem	372 K		
	b) 3 chłopców przy muzeach, zbiorach i salach wykładowych:			
	płace z wiktem po 372 K	1.116 K		
	c) Stróż domowy, płaca z wiktem	372 K		
	d) stróż, zarazem ogrodniczek przy parku, płaca z wiktem	372 K	2.232	—
Poz. 18.	Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcji)		250	—
	Suma rubryki IV.		5.648	—

Rubr. V. Emerytura i zaopatrzenia.

Poz. 19.	Bastgen Roman, b. dyrektor, emerytura	2.496	—
„ 20.	Dr. Prażmowski Adam, b. profesor, emeryt.	1.290	—
„ 21.	Piotrowska Antonina, wdowa po b. profesorze, pensya wdowia	1.200	—
„ 22.	Ancuta Władysław, b. instruktor, emerytura	1.260	—
	Suma rubryki V.	6.246	—

Rubr. VI. Koszta administracyjne.

Poz. 23.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły	400 K		
	b) potrzeby kancelaryjne szkoły	300 „		
	c) druki i inseraty	200 „		
	d) portorys i przesyłki	300 „		
	e) koszta podróży w interesach zakładu i przywóz środków naukowych	900 „		
	f) koszta przyjazdu docenta weterynaryi	300 „	2.400	—
Poz. 24.	Opał w gmachu szkolnym i internacie		3.200	—
„ 25.	Óswietlenie „ „ „		2.000	—
„ 26.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń		2.200	2.500

	Zwyczajne	Nadzwyczajne
	koron	
„ 27. Wywóz nieczystości, popiołów, mycie podłóg i okien i t. p.	800	—
„ 28. Koszta urządzenia parku	—	1.500
„ 29. Zabezpieczenie budynków i zbiorów	900	—
„ 30. Najem pomieszczeń dla funkcyonaryuszów szkoły	2.500	—
„ 31. Płaca kominiarza	360	—
„ 32. Sprzęty i ruchomości	400	600
„ 33. Koszta lustracyi zakładu	400	—
„ 34. Koszta nabożeństwa	240	150
„ 35. Na aptekę	400	—
„ 36. Utrzymanie dziedzińców i parku	600	—
„ 37. Budowa domów mieszkalnych	—	12.500
Suma rubryki VI.	16.400	17.250

VII. Utrzymanie uczniów.

Poz. 38. Żywność (60 uczniów po 540 K)	32.400	—
„ 39. Pranie za ryczałtorem wynagrodzeniem	1.492	—
„ 40. Służba internatu:		
a) 4 chłopców do obsługi uczniów:		
płaca z wiktem po 372 K	1.488 K	.
b) palacz do obsługi kaloryferów i łazienki, płaca z wiktem 800 „		
mieszkanie, opał i światło 240 „	1.040 „	2.528
„ 41. Sprzęty:		
a) do sal sypialnych	200 K	
b) „ infirmaryi	60 „	
c) „ sali rekreacyjnej i gimnastycznej	100 „	360
„ 42. Odzież dla 60 uczniów po 120 kor.	7.200	—
„ 43. Pościel	200	—
Suma rubryki VII.	44.180	600

VIII. Potrzeby naukowe.

„ 44. Eksperymenta przy wykładach:		
a) dla profesora administracyi	50 K	
b) „ „ rolnictwa	60 „	
c) „ „ hodowli	50 „	
d) „ „ zootomii	40 „	
e) „ „ weterynaryi	50 „	
f) „ „ botaniki	60 „	
g) „ „ fizyki	40 „	
h) „ „ miernictwa	50 „	
i) „ „ chemii ogólnej	100 „	
j) „ „ mleczarstwa	100 „	
k) „ „ rybactwa	50 „	
l) narzędzia ręczne do praktyki gospodarskiej	100 „	750

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 45. Zbiory i muzea:

a) zbiór rolniczy	200 K.		
b) „ hodowlany	200 „		
c) „ fizyczny	200 „		
d) „ geograficzny	50 „		
e) „ botaniczny	100 „		
f) „ zoologiczny	100 „		
g) „ zootomiczny	100 „		
h) „ mechaniczny	100 „		
i) „ mineralogiczny	40 „		
j) „ technologiczny	160 „		
k) „ okazów leśnych	60 „		
l) „ okazów weterynaryjnych	60 „		
m) „ narzędzi rolniczych	200 „		
n) „ modeli do budownictwa	50 „		
o) „ przyrządów mierniczych	100 „		
p) „ mleczarski	100 „		
r) „ ogrodniczy	100 „		
s) „ melioracyjny	50 „		
t) „ rybacki	50 „		
u) Stacja meteorologiczna	60 „	2.080	—

„ 46. Laboratoria:

	<i>zwycz. nadzwycz.</i>			
a) chemii ogólnej i gabinet	600 K	— K		
b) chemii rolniczej	400 „	— „		
c) chemii technologicznej	200 „	120 „		
d) zootomiczne	200 „	— „		
e) roślinno-fizyologiczne	200 „	— „		
f) rolnicze	200 „	— „	1.800	120

„ 47. Biblioteka:

a) przykupno dzieł	800 K.			
b) oprawa książek	100 „			
c) czasopisma naukowe i polityczne	400 „	1.300	100	

„ 48. Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomologicznego i warzywnego . . . . .

1.000 100

„ 49. Ogród botaniczny . . . . .

200 —

„ 50. Utrzymanie pola doświadczalnego . . . . .

400 —

„ 15. Wycieczki naukowe uczniów z profesorami . . . . .

600 —

Suma rubryki VIII. 8.130 320

Rubr. IX. poz. 52. Rozmaite nieprzewidziane . . . . . 350 —

Suma wydatków 140.250 18.170

Razem . . . . . 158.420 K.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki średniej szkoły rolniczej w Czerni-
chowie w ogólnej sumie 158.420 K. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . . . . . 14.000 —

		Zwyczajne Nadywycz koron	
Rubr. II. Opłaty od uczniów.			
Poz 2.	Opłaty na utrzymanie 60 uczniów po 700 K	42.000	—
	a) Czesne szkolne od 60 uczniów po 100 K . . . 6000 K		
	po strąceniu czesnego od 15 uczniów, uwolnionych od opłaty przez Wydział krajowy . . . 1.500 „	4.500 K	
	b) Czesne za naukę śpiewu . . . 250 „	4.750	—
	Suma Rubryki II.	46.750	—
Rubr III.	Poz. 4. Ze sprzedaży płodów z ogrodów . . .	400	—
„ IV.	„ 5. Rozmaite nieprzewidziane . . .	200	—
	Suma dochodów	61.350	—
	W porównaniu z wydatkami . . .	158.420	—
	okazuje się niedobór . . .	97.070	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody średniej szkoły rolniczej w Czernichowie w sumie ogólnej 61.350 kor. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i wstawia wydatki w kwocie 158.420 kor. do rubryki V. poz. 274. wydatków, dochody w kwocie 61.350 kor. do rubr. VII. poz. 43 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o folwarku w Czernichowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 275 wydatków. Rubryka VII. poz. 44 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.

		Zwyczajne Nadzwycz. korony	
Poz.	1. Płace i zasługi:		
	a) Nauczyciel-instruktor za administrację folwarku. . . . . 400 K		
	b) służba folwarczna (zasługa i ordynarya) 2'600 „	3.000	—
„	2. Najem robotnika:		
	a) do gospodarstwa folwarcznego . . . 1.400 K		
	b) do chmielarni:		
	a) zawiadowca chmielarni . . . 100 „		
	β) roboty przy chmielarni . . . 300 „	1.800	—
„	3. Dokupno i zmiana nasienia	600	—
„	4. „ nawozów dopełniających	400	—
„	5. „ słomy i karmy	1.800	—
„	6. Zastąpienie zużytych koni	—	300
„	7. Inwentarz użytkowy (naprawa uprzęży)	400	500

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Poz	8. Utrzymanie budynków folwarcznych	200	1.763
"	9. Naprawa narzędzi i sprzętów, oraz kucie koni	250	—
"	10. Utrzymanie rowów	200	—
"	11. Zabezpieczenie od pożarów i gradobicia	100	—
"	12. Potrzeby kancelaryjne, światło, opał i smarowidło	120	—
"	13. Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekeyi)	60	—
Suma rubryki I.		8 930	2.563
Rubr. II. Las i plantacye wikla.			
"	14. Służba, roboty i zalesienie	1.700	—
"	15. Utrzymanie wikli i uzupełnienie plantacyi	500	500
"	16. Wynagrodzenie ogrodnika	500	—
Suma rubryki II.		2.700	500
Rubr. III.	Poz. 17. Utrzymanie brzegów Wisły	340	—
"	IV. " 18. Podatki i daniny	1.660	—
"	V. Poz. 19. Spłata kapitałów i odsetek dłużnych: Bankowi krajowemu we Lwowie XIV. i XV. rata, wraz z 4 ^o / _o odsetkami od pożyczki 13.000 K	608	—
Rubr. VI.	Poz. 20. Rozmaite nieprzewidziane	400	—
Suma wydatków		14.638	3.063
Razem		17.701 K	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki folwarku w Czernichowie w ogólnej sumie 17.701 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
<i>Dochody.</i>			
Rubr. I. Z gospodarstwa.			
Poz.	1. Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	2.000	—
"	2. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych: (krowiarnia)	2.000	—
"	3. Z wynajętych ról i pastwisk	1.200	—
"	4. Za wynajęte konie	800	—
"	5. Za nawóz stajenny do ogrodów	100	—
Suma rubryki I.		6.100	—
Rubr. II. Z lasu i wikla.			
"	6. Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego	3.000	—
"	7. Z wikla i trawy wśród wikla	3.000	—
Suma rubryki II.		6.000	—
Rubr. III.	Poz. 8. Z pieca wapiennego	600	—
Rubr. IV. Inne dochody.			
Poz.	9. Olborne za łamanie kamienia	100	—
"	10. Z dzierżawy placu targowego, zwanego „Rynek“	40	—
Suma rubryki IV.		140	—

	Zwyczajne Nadzwyczaj, koron	
Rubr. V. Poz. 11. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma dochodów	12.940	—
W porównaniu z wydatkami	17.701	—
okazuje się niedobór	4.761	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody folwarku w Czernichowie w ogólnej sumie 12.940 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sjm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz folwarku w Czernichowie i wstawić wydatki w kwocie 17.701 K do Rubr. X. poz. 275 wydatków, dochody w kwocie 12.940 K do Rubr. VII. poz. 44 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence.

Rubryka X., grupa II. poz. 276 wydatków.

Rubr. VII. poz. 45 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

		Zwyczajne Nadzwyczaj koron	
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
	płaca	3.000 K	
	dodatek aktywalny	300 „	3.300
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:		
	płaca	2.400 K	
	dodatek aktywalny	240 „	2.640
„ 3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów,		
	płaca	1.200	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:		
	płaca	1.400 K	
	dodatek aktywalny	140 „	
	dodatek pięcioletni	160 „	1.700
„ 5.	Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	600	—
	Suma rubryki I.	9.440	—

Rubr. II. Koszta administracji.

„ 6.	Zarząd:		
	a) pomoc kancelaryjna	240 K	
	b) koszta kancelaryjne	200 „	
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600 „	1.040
„ 7.	Opał	1.400	—
„ 8.	Oświetlenie	300	—

		Zwyczajne Nadwycz. koron	
Poz. 9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	600	1.200
" 10.	Sprzęty i ruchomości	300	—
" 11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	300
" 12.	Ekwiwalent i podatek od gruntu szkolnego	100	—
Suma rubryki II.		4.540	1.500
Rubr. III. Utrzymanie uczniów.			
" 13.	Stołowanie	} dla 40 uczniów po 300 K	12.000
" 14.	Odzież, pościel i pranie		—
" 15.	Lekarz i apteka	300	—
" 16.	Uczeń praktykant	300	—
Suma rubryki III.		12.600	—
Rubr. IV. Potrzeby naukowe.			
" 17.	Przybory do nauki i pisanie dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)	240	—
" 18.	Środki naukowe:		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji	300 K	
	b) biblioteka i czytelnia	160 "	
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.)	200 "	660
" 19.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40	—
" 20.	Wycieczki z uczniami	100	—
Suma rubryki IV.		1.040	—
Rubr. V. Kursy specjalne.			
" 21.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
" 22.	Kurs mleczerstwa	100	—
" 23.	Kurs uprawy tytoniu	120	—
Suma rubryki V.		320	—
Rubr. VI. poz. 24.	Rozmaite nieprzewidziane	100	200
Suma wydatków		28.040	1.700
Razem		29.740	K

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Horodence w ogólnej sumie 29.740 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

		zwyczajne nadwycz. koron	
<i>Dochody.</i>			
Rubr. I. poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
" II. poz. 2.	Oplaty na utrzymanie uczniów:		
	a) Rada powiatowa horodeńska, 3 stypendya po 200 koron i 1 stypendyum 300 K	900 K	

		Zwyczajne	Nadzwyczajne
		koron	
b) Gmina miasta Horodenki, 1 stypendyum	200 „	1.100	—
Rubr. III. poz. 3. Dochód z ogrodu (pola) szkolnego i z ogrodka doświadczalnego tytoniowego		300	—
Suma dochodów		7.400	—
W porównaniu z wydatkami		29.740	—
okazuje się niedobór		22.340	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Horodence w ogólnej sumie 7.400 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Horodence i wstawia wydatki w kwocie 29.740 K do rubr. X. poz. 276 wydatków, dochody w kwocie 7.400 koron do rubr. VII. poz. 45 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Jagielnicy Rubr. X. grupa II. poz. 277 wydatków. Rubr. VII. poz. 46 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

		Zwyczajne	Nadzwyczajne
		koron	
Poz. 1. Nauczyciele do nauk fachowych i kierownik:			
płaca	3.000 K		
dodatek aktywalny	300 „		
dodatki pięcioletnie	1.100 „		
dodatek osobisty	400 „	4.800	—
„ 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
płaca	2.400 K		
dodatek aktywalny	240 „		
dodatki pięcioletnie	1.000 „	3.640	—
„ 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„ 4. Nauczyciel do nauk elementarnych:			
płaca	1.400 K		
dodatek aktywalny	140 „	1.540	—
remuneracya za naukę pszczelnictwa i sadownictwa		—	200
„ 5. Katecheta obrz. łać. i gr. kat.		500	—
Suma rubryki I.		11.680	200

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Rubr. II. Koszta administracyi.

„ 6	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna	240 K		
	b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	200 „		
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600 „	1.040	—
„ 7.	Opał		1.200	—
„ 8.	Oświetlenie		200	—
„ 9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		700	300
„ 10.	Sprzęty i ruchomości		400	—
	Suma rubryki II.		3.540	300

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

„ 11-12.	Stołowanie, odzież, pościel i pranie: dla 40 uczniów po 300 K		12.000	—
„ 13.	Lekarz i apteka		400	—
„ 14.	Uczeń praktykant		300	—
	Suma rubryki III.		12.700	—

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

„ 15.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (papier zeszyty, książki i t. p.)		200	—
„ 16.	Srodki naukowe:			
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych 300 K			
	b) biblioteka i czytelnia	200 „		
	c) ogród szkolny	40 „	540	—
„ 17.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu		40	—
„ 18.	Wycieczki z uczniami		100	—
	Suma rubryki IV.		880	—

V. Kursy specjalne.

„ 19.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej		100	—
„ 20.	Kurs uprawy i suszenia tytoniu		200	—
	Suma rubryki V.		300	—

Rubr. VI. poz. 21. Gospodarstwo.

a)	Wydatki na gospodarstwo	4.100 K		
b)	Czynsz dzierżawny za grunta, od- stąpione szkole przez skarb jagiel- nicki	100 „	4.200	—

Rubr. VIII. poz. 22.	Rozmaite nieprzewidziane		100	—
	Suma wydatków		33.400	500

Razem 33.900 K

Izba bez rozprawy uchwała wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Jagiel-
nicy w ogólnej sumie 33.900 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

<i>Dochody.</i>		Zwyczajne	Nadzwyczajne
		koron	
Rub. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—	
Rub. II. Poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów	450	—	
Rub. III. Poz. 3. Zarobek 40 uczniów po 24 K	5.700	—	
Rub. IV. Dochody z gospodarstwa szkolnego	960	—	
Suma dochodów	13.110	—	
W porównaniu z wydatkami	33.900	—	
Okazuje się niedobór	20.790	—	

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy w ogólnej sumie 13.110 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy i wstawia wydatki w kwocie 33.900 K do rubr. X. poz. 277 wydatków, dochody w kwocie 13.110 K do rubr. VII. poz. 46 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej o krajowej niższej szkole roln. w Kobiernicach.

Rubr. X. grupa II. poz. 278 wydatków.

Rubr. VII. pozycja 47 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta :

<i>Wydatki.</i>		Zwyczajne	Nadzwyczajne
Rub. I. Płace nauczycieli.		koron	
Poz. 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik: płaca	3.000 K		
	dodatek aktywalny	300 „	3.300 —
„ 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych			
	płaca	2.400 „	
	dodatek aktywalny	240 „	
	dodatek pięcioletni	300 „	2.940 —
„ 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów,			
	płaca	1.200	—
„ 4. Nauczyciel do nauk elementarnych: płaca	1.400 K		
	dodatek aktywalny	140 „	
	dodatek pięcioletni	27 „	1.567 —
„ 5. Katecheta obrz. łac., płaca	500 K		
	wydatki z powodu nabożeństwa	200 „	700 —
Suma rubryki I.		9.707	—

Zwyczajne Nadzwyczaj.
koron

Rub. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

Poz. 6.	Ziemiański Zygmunt, były nauczyciel, emerytura	504	—
---------	--	-----	---

Rub. III. Koszta administracji.

" 7.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna	240 K		
	b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	200 "		
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600 "	1.040	—
" 8.	Opał		1.200	—
" 9.	Oświetlenie		300	—
" 10.	Utrzymanie budynków		600	—
" 11.	Sprzęty i ruchomości		200	—
" 12.	Utrzymanie koni do posług adminstracyjnych		800	—
	Suma rubryki III.		4.140	—

Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.

Poz. 13.	Stołowanie	} dla 40 uczniów po 300 K	12.000	—
" 14.	Odzież, pościel i pranie			
" 15.	Lekarz i apteka		300	—
" 16.	Uczeń praktykant		300	—
	Suma rubryki IV.		12.600	—

Rubr. V. Potrzeby naukowe.

" 17.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)		240	—
" 18.	Srodki naukowe:			
		zwycz. nadzw.		
	a) modele maszyny i inne przy- rzędy do demonstracji i ówi- czeń praktycznych	300 K	— K	
	b) biblioteka i czytelnia	200 "	— "	
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp.	100 "	540 "	600 540
" 19.	Wycieczki z uczniami		100	—
	Suma rubryki V.		940	540

Rubr. VI. Kursy specjalne.

" 20.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej		100	—
" 21.	" mleczarstwa		100	—
" 22.	" stelmachstwa		—	200
	Suma rubryki VII.		200	200

Rubr. VI. Poz. 23. Gospodarstwo:

- a) Wydatki na gospodarstwo 5.200 K
b) Czynsz dzierżawny:

		Zwyczajne Nadzwycz. koron
a) za folwark z inwentarzem	1.608 K	
b) za wynajętą ubikację na mleczarnię	100 K	
c) za wynajęte mieszkanie dla służby	120 „ 1.828 „	7.028 —
Rubr. VIII. Poz. 24. Rozmaite nieprzewidziane		100 —
Suma wydatków		35.219 740
Razem		35.959 K

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach w ogólnej sumie 35.959 K, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

		Zwyczajne Nadzwycz. koron
Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa		6.000 —
Rubr. II. Poz. 2. Opłaty na utrzymanie uczniów.		
a) Rada powiatowa bialska	900 K	
b) „ „ chrzanowska	300 „	
c) opłata od ucznia za pół roku	150 „	1350 —
Rubr. III. Poz. 3. Zarobek 40 uczniów po 24 K		960 —
Rubr. IV. Poz. 4. Dochód z pola i ogrodu szkolnego		120 —

Rubr. V. Poz. 5. Dochody z gospodarstwa:

Dochód z folwarku	6.600	—
Suma dochodów	15.030	—
W porównaniu z wydatkami	35.959	—
Okazuje się niedobór	20.929	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach w ogólnej sumie 15.030 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach i wstawić wydatki w kwocie 35.959 K do Rubr. X. poz. 278 wydatków, dochody w kwocie 15.030 do Rubr. VII. poz. 47 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej
w Bereźnicy.

Rubr. X. grupa II. poz. 279 wydatków. Rubr. VII. poz. 48 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz.	1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:				
	płaca	3 000	K		
	dodatek aktywalny	300	„		
	dodatek pięcioletni	400	„	3.700	—
„	2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:				
	płaca	2.400	K		
	dodatek aktywalny	240	„	2.640	—
„	3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca				
	uczniów, płaca	1.200		1.200	—
„	4. Nauczyciel do nauk elementarnych:				
	płaca	1.400	K		
	dodatek aktywalny	140	„	1.540	—
„	5. Katecheta obrz. łac. i gr. kat.				
		zwycz.	nadzwycz.		
	płaca	960	K	—	K
	wydatki z powodu nabożeństwa	100	„	700	„
				1.060	700
	Suma rubryki I.			10.140	700

Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

Poz.	6. Cisło Eleonora, wdowa po nauczycielu, pensya				
	wdowia	1.200	K		
	dodatek na wychowanie 4. dzieci a 120	480	„	1.680	—

Rubr. III. Koszta administracyjne.

Poz.	7. Zarząd:				
	a) pomoc kancelaryjna	240	K		
	b) koszta kancelaryjne	200	„		
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600	„	1.040	—
„	8. Opał	1.200		1.200	—
„	9. Oświetlenie	300		300	—
„	10. Utrzymanie budynków	700		700	1.500
„	11. Sprzęty i ruchomości	300		300	—
„	12. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800		800	—
„	13. Asekuracja i podatek	200		200	—
	Suma rubryki III.			4.540	1.500

IV. Utrzymanie uczniów.

Poz.	14. Stołowanie	} dla 40 uczniów po			
„	15. Odzież pościel i pranie		300	K	12 000
„	16. Lekarz i apteka			300	—
„	17. Uczeń praktykant			300	—
	Suma rubryki IV.			12.600	—

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

V. Potrzeby naukowe.

Poz. 18.	Przybory do nauki i pisanie dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. p.)		240	—
„ 19.	Środki naukowe:	Zwyczajne Nadzwycz.		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstraoyi	300 K. 590 K.		
	b) biblioteka i czytelnia	200 „ — „		
	c) ogród szkolny	100 „ 60 „	600	650
„ 20.	Wycieczki z uczniami		80	—
	Suma rubryki V.		920	650

VI. Kursy specjalne.

„ 21.	Kurs ówczeń dla szkolnej straży pożarnej		100	—
„ 22.	„ mleczarstwa		100	—
„ 23.	„ stelmachstwa i koszykarstwa		160	—
	Suma rubryki VI.		360	—
Rubr. VII. poz. 24.	Gospodarstwo:			
	Wydatki na gospodarstwo		6.000	—
Rubr. VIII. poz. 25.	Rozmaite nieprzewidziane		100	—
	Suma wydatków		36.340	2.850
	Razem		39.190 K	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły realnej w Bereźnicy w ogólnej sumie 39.190 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

*Dochody.*Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Rubr. I. poz. 1.	Subweneya z c. k. Skarbu Państwa		6.000	—
„ II. „ 2.	Zarobek 40 uczniów po 24 K		960	—
„ III. „ 3.	Dochód z gospodarstwa:			
	a) Dochód z gospodarstwa szkolnego	6.000 K		
	b) „ z ogrodu	100 „	6.100	—
	Suma dochodów		13.060	—
	W porównaniu z wydatkami		30.190	—
	okazuje się niedobór		26.130	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy w ogólnej sumie 13.060 K, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy i wstawia wydatki w kwocie 39.190 K do Rubr. X. poz. 279 wydatków, dochody w kwocie 13.060 K do Rubr. VII. poz. 48 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Suchodole.

Rubryka X. grupa II. pozycja 280 wydatków.

Rubryka VII. poz. 49 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

		Zwyczajne nadzwycz. koron	
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
	płaca	3.000 K.	
	dodatek aktywalny	300 „	
		3.300	—
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych		
	płaca	2.400 K	
	dodatek aktywalny	240 „	
		2.460	—
„ 3.	Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych		
	płaca	1.600 K	
	dodatek aktywalny	160 „	
		1.760	—
„ 4.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów .	1.200	—
„ 5.	Nauczyciel do nauk elementarnych		
	płaca	1.400 K	
	dodatek aktywalny	140 „	
	dodatek pięcioletni	34 „	
		1.574	—
„ 6.	Katecheta obrz. łać. i gr. kat.	800	—
	Suma rubryki I.	11.274	—

Rubr. II. Pensye i zaopatrzenia.

Poz. 7.	Górska Paulina, zaopatrzenie	800	—
---------	--	-----	---

Rubr. III. Koszta administracyjne.

Poz. 8.	Zarząd:		
	a) pomoc kancelaryjna	240 K.	
	b) koszta kancelaryjne	200 „	
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600 „	
		1.040	—
Poz. 9.	Opał	1.200	—
„ 10.	Oświetlenie	350	—
„ 11.	Utrzymanie budynków	600	850
„ 12.	Sprzęty i ruchomości	300	—
„ 13.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .	800	300
	Suma rubryki II.	4.290	1.150

Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.

Poz. 14.	Stołowanie	} dla 45 uczniów po 300 K	13.500	—
„ 15.	Odzież, pościel i pranie			
„ 16.	Lekarz i apteka		400	—
„ 17.	Uczeń praktykant		300	—
	Suma rubryki III		14.200	—

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Rubr. V. Potrzeby naukowe.			
Poz. 18.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)	240	—
„ 19.	Środki naukowe:		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych	300 K	
	b) biblioteka i czytelnia	200 „	
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp.)	100 „	600 —
	d) ogrodzenie szkółek drzew owocowych, pola doświadczalnego i okazowego	—	400
„ 20.	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
	Suma rubryki V.	940	400

Rubr. VI. Kursy specjalne.

„ 21.	Kurs mleczarstwa	100	400
„ 22.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
„ 23.	„ wyprawy lnu i konopi	100	—
„ 24.	„ stelmachstwa i koszykarstwa	100	—
	Suma rubryki VI.	400	400

Rubr. VII. Gospodarstwo:

		zwycz.	nadzwycz.		
a)	Wydatki na gospodarstwo	4.800 K	1.200 K		
b)	Czynsz dzierżawny za grunta dzierżawione od gminy	1.000 „	462 „	5.800	1.662
Rubr. VIII. poz. 26.	Rozmaite nieprzewidziane			100	1.600
	Suma wydatków			37.804	5.212
	Razem			43.016 K	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Suchodole w ogólnej sumie 43.016 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

		Dochody.	zwycz.	nadzwycz.
Rubr. I. Subwencye.				
Poz. 1.	Z c. k. Skarbu Państwa		6.000	—
Rubr. II. Opłaty na utrzymanie.				
„ 2.	Od jednego ucznia za pół roku		150	—
Rubr. III. poz. 3.	Zarobek 45 uczniów po 24 K		1.080	—
Rubr. IV. poz. 4.	Dochód z gospodarstwa szkolnego		6.500	—
	Suma dochodów		13.730	—
	W porównaniu z wydatkami		43.016	—
	Okazuje się niedobór		29.286	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. niższej szkoły rolniczej w Suchodole w ogólnej sumie 13.730 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Suchodole i wstawia wydatki w kwocie 43.016 kor. do rubr. X. poz. 280 wydatków, dochody w kwocie 13.730 kor. do rubr. VII. poz. 49 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 284 wydatków

Rubryka VII. poz. 50 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki:

		Zwyczajne Nadzwyczaj. koron	
		Rubr. I. Płace nauczycieli.	
Poz. 1.	Nauczyciel fachowy i kierownik:		
	płaca	3.000 K	
	dodatek aktywalny	300 „	
	dodatki pięcioletnie	800 „	4.100 —
„ 2.	Nauczyciel fachowy pomocniczy:		
	płaca	2.400 K	
	dodatek aktywalny	240 „	
	dodatek pięcioletni	300 „	
	ryczałt na mieszkanie	400 „	3.340 —
„ 3.	Nauczyciel pomocniczy do miernictwa i rysunków,		
	płaca		480 —
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:		
	płaca	1.400 K	
	dodatek aktywalny	140 „	
	dodatek pięcioletni	213 „	
	ryczałt na mieszkanie	360 „	2.113 —
„ 5.	Ochmistrz i instruktor, płaca	1.200 K	
	dodatek na mieszkanie	240 „	1.440 —
„ 6.	Kapelan i katecheta: płaca	300 K	
	wydatki z powodu nabożeństwa 100 „		400 —
		Suma rubryki I.	11.873 —

Rubr. II. Koszta administracyjne.

„ 7.	Zarząd:		
	a) pomoc kancelaryjna	240 K	
	b) koszta kancelaryjne, inse-		
	raty, druki i portorya	200 „	
	c) służa szkolny i stróż nocny	720 „	1.160 —
„ 8.	Opał ubikacji szkolnych		900 —
„ 9.	Oświetlenie		300 —

	Zwyczajne Nadzwyczaj. koron	
Poz. 10. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenia, kominiarz)	400	—
„ 11. Na dobudowę I. piętra w gmachu szkolnym i wybudowanie domu administracyjnego	—	34.800
„ 12. Sprzęty i ruchomości	200	—
Suma rubryki II.	2.960	34.800

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

Poz. 13. Stołowanie		
„ 14. Odzież, pościel i pranie dla 25 uczniów po 330 K	8.250	—
„ 15. Lekarz i apteka	240	—
„ 16. Uczeń praktykant	480	—
Suma rubryki III	8.970	—

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

Poz. 17. Przybory do nauki	240	—
„ 18. Zbiory środków do demonstracji	200	200
„ 19. Biblioteka i czytelnia	200	200
„ 20. Wycieczki naukowe	200	—
„ 21. Na utrzymanie ogrodu szkolnego	2.000	—
Suma rubryki IV.	2.840	400

Rubr. V. Poz. 22. Rozmaite nieprzewidziane	60	—
Suma wydatków	26.703	35.200
Razem	61.903 K	

Izba uchwala bez rozprawy wydatki kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie w ogólnej sumie 61.903 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Subwencye.

	Zwyczajne Nadzwyczaj. koron	
Poz. 1. Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
„ 2. Od gminy miasta Tarnowa	500	—
„ 3. Od Rady powiatowej w Tarnowie	600	—
Suma rubryki I.	7.100	—

Rubr. II. Poz. 4. Opłaty na utrzymanie uczniów	200	—
„ III. „ 5. Dochód z ogrodu szkolnego	2.000	—
„ IV. „ 6. Rozmaite nieprzewidziane	60	—
Suma dochodów	9.360	—
W porównaniu z wydatkami	61.903	—
okazuje się niedobór	52.543	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie w ogólnej sumie 9.368 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz szkoły ogrodniczej w Tarnowie i wstawia wydatki w kwocie 61.903 kor. do Rubr. X. poz. 284 wydatków, dochody w kwocie 9.360 kor. do Rubr. VII. poz. 50 dochodów funduszu kraj.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o kraj. zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach.

Rubryka X. grupa II. poz. 285 wydatków.

Rubryka VII. poz. 51 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubryka I. Płace nauczycieli.

		Zwyczajne	Nadzwyczajne	koron
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik, płaca	2.600	K	
	dodatek aktywalny	280	„	
		2.880		—
„ 2.	Inspektor ogrodu, zarazem nauczyciel fachowy, płaca	2.000	K.	
	dodatek aktywalny	200	„	
		2.200		—
	Suma rubryki I.	5.080		—

Rubryka II. Koszta administracyjne.

Poz. 3.	Koszta kancelaryjne	200		—
„ 4.	Stróż zakładu	600		—
„ 5.	Furman	360		—
„ 6.	Opał	600		—
„ 7.	Oświetlenie	250		—
„ 8.	Utrzymanie budynków	200		—
„ 9.	Wynagrodzenie za użytkowanie wody	600		—
„ 10.	Sprzęty i ruchomości	100		—
„ 11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800		—
„ 12.	Ubezpieczenie budynków i zbiorów oraz podatki	240		—
	Suma rubryki II.	3.950		—

Rubryka III. Potrzeby zakładu.

Poz. 13.	Pomocnik ogrodnika, płaca	720	K.	
	na mieszkanie	120	„	
		840		—
„ 14.	a) Najem robotnika	1.500	K.	
	b) zapłata za robocizną uczniom	2.000	„	
		3.500		—

		Zwyczajne Nadwycz.	
		koron	
Poz. 15.	Materyały i drobne wydatki na ogród	300	—
„ 16.	Nawozy	600	—
„ 17.	Nasiona	500	—
„ 18.	Środki do nauki i pracy :		
	a) narzędzia	300 K	
	b) biblioteka	100 „	400 —
„ 19.	Płótno żaglowe na szpalery	—	2.000
	Suma rubryki III.	6.140	2.000
IV. Rozmaite.			
„ 20.	Koszta objazdów	600	—
„ 21.	Wydatki nieprzewidziane	200	—
	Suma rubryki IV.. . . .	800	—
	Suma wydatków	15.970	2.000
	Razem	17.970 K	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. zakładu sadowniczego w Zaleszczykach w ogólnej sumie 17.970 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Dochody.

		Zwyczajne Nadwycz.	
		koron	
Rubr. I. poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa	5.000	—
Rubr. II. poz. 2.	Dochód z ogrodu szkolnego	1.000	—
	Suma dochodów	6.000	—
	W porównaniu z wydatkami	17.970	—
	okazuje się niedobór	11,970	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody zakładu sadowniczego w Zaleszczykach w ogólnej sumie 6.000 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach i wstawia wydatki w kwocie 17.970 do Rubr. X. poz. 285 wydatków, dochody w kwocie 6.000 kor. do Rubr. VII. poz. 51 dochodów funduszu kraj.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Rubryka X. poz. 296—324 wydatków. „Rolnictwo“.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej. W zastępstwie sprawozdawcy p. Andrzeja Lubomirskiego p. Milewski czyta :

Dział III. Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

Poz. 296.	Na rozmaite zasiłki mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej do dyspozycji Wydziału krajowego	8.000 K
„ 297.	Towarzystwu gospodarskiemu galic. we Lwowie (na ogólne cele Towarzystwa)	12.000 „

Uchwałą niniejszą załatwi Wys. Sejm pet. c. i k. Towarzystwa gospodar. galic. Nr. 2484/1735 i Rady oddziału borszczowskiego Tow. gosp. 2827/2017.

Poz. 298. Tow. rolniczemu w Krakowie na ogólne cele Towarzystwa . . . 12.000 K
Izba bez rozprawy uchwała poz. 296—298 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

„Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w preliminarzu wydatków państwowych w znacznej mierze podwyższył kwoty przeznaczone na zasiłki w celu podniesienia rolnictwa i leśnictwa, oraz aby przeznaczył wyższe zasiłki na powyższe cele zarówno dla Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego we Lwowie, jak i dla Towarzystwa rolniczego krakowskiego.

Uchwałą powyższą załatwił Sejm petycyę Towarzystwa rolniczego krakowskiego L. 2253/1536.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

„ 299. Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników (L. W. 91.141/902). . . . . 1.000 „

Komisja przenosi rzeczony wydatek z rubryki wydatków nadzwyczajnych do zwyczajnych.

„ 299. a) Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu we Lwowie na utrzymanie biura handlowego . . . . . 1.000 „

Uchwałą powyższą załatwił Wys. Sejm petycyę Towarz. gosp. (Nr. 2485/1737).

Izba uchwała bez rozprawy pozycye 299 i 299 a) zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek udziela głosu p. Cieleckiemu do pozycyi 300.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. Kozłowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Sprawozdawca czyta:

„ 300. Dla Kółek rolniczych :
a) na kosztą zakładania i lustracye tychże . . . . . 14.100 „

czyli o 2.000 K więcej od wniosku Wydziału krajowego i o 3.000 K więcej od wynikłości z r. 1902.

b) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich . . . . . 8.000 „

c) na utrzymanie kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych . . . . . 4.000 „

d) na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych pod kierunkiem i kontrolą zarządu . . . . . 9.000 „

Tą uchwałą załatwiono petycyę Zarządu głównego Kółek rolniczych l. 2821/2011.

„ 301. Na wydawnictwa czasopism :
a) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“ . . . . . 1.000 „

b) Na wydawnictwo „Rolnika“ . . . . . 2.000 „

Uchwałą powyższą Wysokiemu Sejmowi proponowaną, załatwi Wysoki Sejm petycyę L. 2486/1737.

c) Na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“ . . . . . 1.000 „

d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo „Sylwana“ . . . . . 400 K
 c) Na wydawnictwo innych czasopism, ryczałt do dyspozycji Wydziału krajowego . . . . . 3.000 „

W uznaniu pożytecznej działalności powyżej wymienionych czasopism zaleca komisya Wysokiemu Sejmowi odesłanie do Wydziału krajowego do uwzględnienia w granicach powyższego ryczałtu.

1) Petycyi 2059/1301 Polskiego Towarzystwa gorzelniczego, które wydaje czasopismo „Gorzelnik“ i

2) Petycyi 2167/1459 Głosu rolniczego w Tarnowie i dołącza do powyższego wniosku tę uwagę, że komitet Towarzystwa roln. Krakowskiego otrzymał od c. k. Namiestnictwa w piśmie z dnia 27. września 1903 L. 127067 uwiadomienie, że Ministerstwo rolnictwa przyrzekło podwyższenie zasiłku redakcyi „Głosu rolniczego“ w kwocie 200 K. (z 300 na 500) począwszy od r. 1904 na 3 lata pod warunkiem odpowiedniego podwyższenia zasiłku krajowego.

Poz. 302. Utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie (wedle osobnego sprawozdania) . . . . . 34.598 „

„ 303. Na zalesienie wydm piaszczystych. 8-ma rata z 10-lecia od r. 1896 (w myśl uchwały Wys. Sejmu z 23. stycznia r. 1892) 5.000 „

Sejm wzywa Wysoki rząd:

1) ażeby w myśl uchwalonej przez Sejm ustawy o zalesieniach, w budżecie na r. 1904 podniósł kwotę wydatku (Tytuł 36. poz. 9) na zalesienie stoków gór nad brzegami rzek i potoków górskich regulować się mających i wykonał je w Galicyi równocześnie z regulacją rzek i potoków górskich i budową kanałów.

2) ażeby z leżących w kasach rządowych nisko oprocentowanych kapitałów, pochodzących z wynagrodzenia za wyłączenie prawa propinacyi dóbr państwowych i funduszy, nabywał dobra leśne nad brzegami rzek i potoków regulować się mających.

Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłanie do Wydziału krajowego w celu porozumienia się z c. k. Rządem i zdania sprawy na najbliższej sesyi Sejmowej następujących petycyj:

1) 2240/1523 Rady gminnej w Dolinie w pow. tłumackim,

2) 1606/1055 Wydziału powiatowego w Żywcu,

3) 1599/1048 Wydziału powiatowego w Turce,

4) Petycyę Wydziału powiatowego w Myślenicach L. 1457.

Komisya zwraca uwagę Wydziału krajowego na żądanie zalesień, uzasadnione w powyższych petycyach, polecając Wydziałowi krajowemu uwzględnienia ich przy wypracowaniu memoriału w sprawie zalesień do Wysokiego Rządu wystosować się mającego.

„ 304. Na koszt komisji komasacyjnych, proponuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 4.000 „

Poz. 304. Na koszt operacyj agrarnych w r. 1903 . . . . . 4.000 „

Uchwała Sejmu z 24. października 1903).

proponując równocześnie przeniesienie tej pozycyi z wydatków nadzwyczajnych do zwyczajnych, ile że tak trudne a doniesłe zadanie w ciągu jednego roku dokonać się nie da.

IV. Wydatki na poszczególne cele rolnictwa.

A) na podniesienie hodowli bydła i gospodarstwa nabiałowego.

Poz. 305. Na podniesienie hodowli bydła w myśl uchwały Wys. Sejmu z 11. lipca 1902.

a) druga i trzecia półroczna rata z 10 lecia od 1. lipca 1902 począwszy . . . . . 75.000 K

Uchw. Sejmu z 27./10. 1903.

b) na koszta komisyj licencyonujących po myśli paragrafu 4. ust. z d. 20. lipca 1902. (z uwzględnieniem subwencji rządowej z rubryki VII. dochodów) . . . . . 19.000 „

„ 306. Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskiem, płaca 3.000 K, ryczałt na koszta podróży 1000 K . . . . . 4.000 „

„ 307. Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskiem (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od zatwierdzenia Wydziału krajowego . . . . . 4.000 „

„ 308. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarza przy gal. Towarzystwie gospodarczem we Lwowie i Towarzystwie rolniczem w Krakowie po 1.200 K . . . . . 2.400 „

„ 309. Na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną . . . . . 2.000 „

„ 310. Towarzystwu hodowców czerwonego bydła . . . . . 4.000 „

Pozycyę powyższą przeniosła komisya z rubryki wydatków nadzwyczajnych do zwyczajnych.

Od Poz. 306—310 uchw. Sejmu z 27./10. 1903.

„ 311. Na subwencyonowanie ogierów prywatnych, w celu podniesienia chowu koni włościańskich i roboczych gospodarskich, do dyspozycyi c. k. Towarzystw gospodarskich w porozumieniu z komitetem doradczym przy c. k. Namiestnictwie (I. rata z nowego sześćciolecia od r. 1903) . . . . . 10.000 „

„ 312. Na podniesienie chowu świń, obydwom Towarz. gospodarczym po 4.000 K, II. rata z nowego czterolecia od r. 1902 (nadzw.) . . . . . 8.000 „

„ 313. Na podniesienie chowu świń w okolicach dotkniętych klęską pomoru trzody — obydwu Towarzystwom gospodarczym, I. rata z trzechlecia (LW. 76.777/1902 nadzwyczajne) . . . . . 12.000 „

Uchwała Sejmu 5./10. 1903.

„ 314. Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:

a) na założenie krajowej szkoły mleczarskiej w Staromieściu pod Rzeszowem, I. rata z pięciolecia (LW. 87.598/1902 (nadzwyczajne) . . . . . 6.000 „

b) na utrzymanie tej szkoły od 1. maja 1903 (LW. 89.601) (zwyczajne) 7.934 K i nadzwyczajne) 100 K razem . . . . . 8.034 „

c) krajowy instruktor mleczarstwa — płaca z ryczałtem na koszta podróży . . . . . 4.500 „

	d) instruktor-adjunkt, płaca z ryczałtem na koszta podróży	2.900 K	
	e) pomocnik instruktora mleczarstwa (LW. 31.126/1902)	1.440 „	
	f) stypendya dla serkarzy	2.000 „	
Poz. 315.	Towarzystwo chowu drobiu we Lwowie	400 „	
„ 316.	Towarzystwo chowu drobiu w Jarosławiu	400 „	
	Uchwałą powyższą załatwi Wys. Sejm petycyę L. 3.179/2.290 galic. Towarzystwa chowu drobiu w Jarosławiu.		
„ 317.	Zakład produkeyi narybku w Oparach:		
	a) V. (ostatnia) rata	1.200 K	
	b) nadzwyczajne wydatki wstawione przez komisję, jako nowa subpozycya	1.250 „	2.450 „
„ 318.	Towarzystwo rybackie w Krakowie	800 „	
	B) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa wiejskiego:		
„ 319.	Towarzystwo dla podniesienia uprawy tytoniu, pierwsza rata 6.000 K i subwencya rządowa (jak rubr. VII. doch.) 2000 K	8.000 „	
„ 320.	Na popieranie celów zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie do dyspozycyi Wydziału krajowego	1.300 „	
	Komisya zaleca Wys. Sejmowi odesłanie do Wydziału krajowego w celu załatwienia w porozumieniu z Towarzystwem pszczelniczo-ogrodniczem petycyę Nr. 2542 1780 oddziału Towarzystwa pszczelniczo-ogrodniczego w Sanoku o założenie szkółki sadowniczej powiatowej lub okręgowej i petycyę 3212 2300 Zarządu kołomyjskiego oddziału galic. Towarzystwa pszczelniczo-ogrodniczego.		
„ 321.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie (subw. zwyczajna)	1.300 „	
„ 322.	Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie na zakupno gruntu III. rata z sześćciolecia od r. 1901 (w myśl uchwały sejmowej z 24. 6. 1901 nadzwyczajne)	6.000 „	
	Uchwałą powyższą załatwi Wys. Sejm petycyę c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego L. 2054 1356.		
„ 323.	Subwencye na cele sadownictwa:		
	a) na kursa sadownicze w Kołomyi	600 „	
	b) na utrzymanie szkółki drzew owccowych w Olesku	1000 „	
	c) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Łańcucie	400 „	
	d) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej na utrzymanie instruktora sadownictwa	1.000 „	
	e) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Dżurowie	600 „	
„ 324.	Zasiłek dla zakładu sadowniczego pp. Niemczewskich w Okopach (I. rata z trzechlecia)	1.000 „	
	1) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przedstawić c. k. Rządowi żądanie zapomogi z funduszu na zasiłki z powodu szkód elementarnych, w petycyi Nr. 2057/1339 p. Henryka Dołkowskiego zawarte i zalecić c. k. Rządowi jego uwzględnienie.		
	2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu z funduszków przeznaczonych na zapomogi wyznaczyć odpowiednią kwotę w celu złagodzenia skutków powodzi w zakładzie hodowli ziemniaków p. Henryka Dołkowskiego.		
	Uchwałą rzezoną załatwi Wys. Sejm petycyę komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego Nr. 2057 1359 i 2061 1364.		

Komisya budżetowa wnosi:

Petycję rzezoną gal. Towarzystwa łowieckiego raczy Wysoki Sejm odesłać do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Towarzystwem łowieckiem i ewentualnego zdania sprawy na przyszłej sesji sejmowej.

Przedmiotem rozpraw komisji była także petycja zarządu Muzeum tatrzańkiego im. Chałubińskiego w Zakopanem. W tej sprawie przedkłada komisya wniosek:

Sejm odsyła petycję Zarządu Towarzystwa Muzeum tatrzańkiego im. Chałubińskiego do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesji sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe pozycje od 300—324 oraz wnioski komisji, głosując oddzielnie nad każdym z odnosnych wniosków komisji, oraz nad pozycjami 300—303, 304, 305—318, wreszcie od 319—324, oraz powyższe wnioski komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o krajowym składzie publicznym w Krakowie.

Rubryka X. poz. 302 wydatków.

Rubryka VII. poz. 53 dochodów.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki:

Rubr. I. Koszta zarządu i służby.

		zwycz.	nadzw.
		koron.	
Poz. 1.	Dyrektor	3.000	—
" 2.	Likwidator	2.400	—
" 3.	Buchalter	1.500	—
" 4a	Praktykant	720	—
" 4b	Dyurnista	450	—
" 5.	Magazynier	2.000	—
" 6.	Woźny	940	—
" 7.	Odźwierny	580	—
" 8.	Stróż	600	—
	Suma rubryki I.	12 190	—

Rubr. II. Koszta administracji.

" 9.	Podatki:		
	a) zarobkowy	497	—
	b) czynszowy	1.600	—
	c) należytość ekwiwalentowa III. rata za VI. dziesięciolecie do r. 1910	1.281	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	koron
Poz. 10.	Utrzymanie zabudowań i urządzeń:		
	a) budynków administracyjnych	200	—
	b) magazynów zbożowych	1.400	—
	c) urządzenie wodociągów i naprawa studni	—	—
" 11.	Zabezpieczenie:		
	a) budynków od ognia	400	—
	b) robotników od wypadków i w kasie chorych	320	—
" 12.	Potrzeby kancelaryjne:		
	a) ogłoszenia i dzienniki	100	—
	b) księgi i druki	600	—
	c) telefon	100	—
	d) rozmaite kancelaryjne	200	—
" 13.	Opał i światło	650	—
" 14.	Oplata drogi dojazdowej	300	—
" 15.	Remunaryce	1.708	—
	Suma rubryki II.	9.348	—

Rubr. III. Ekspozytura ołowa.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	koron
" 16.	Ryczałt c. k. Skarbowi Państwa	600	—

Rubr. IV. Koszta manipulacji zbożowej.

" 17.	Robocizna	10.000	—
" 18.	Szpagat, wory	360	—
" 19.	Asekuracja	1.000	—
" 20.	Stemple i porta	800	—
" 21.	Rozmaite	100	—
	Suma rubryki IV.	12.260	—

Rubr. V. Poz. 22.	Odsetki od dotacyi	200	—
	Suma wydatków	34.598	—

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. składu publicznego w Krakowie w ogólnej sumie 34.598 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	koron
Rubr. I. Poz. 1.	Składowe od zboża i towarów	15.300	—

Rubr. II. Manipulacje przy zbożu, względnie towarach.

Poz. 2.	Dostawa wagonów	1 500	—
" 3.	Ekspedycja	100	—
" 4.	Wyładowanie	4.550	—

	Zwyczajne	Nadzwyczaj.
	koron	
Poz. 5. Załadowanie	3.200	—
" 6. Asekuracja	1.700	—
" 7. Stemple i porta	1.150	—
" 8. Odsetki	1.000	—
" 9. Rozmaite:		
a) czyszczenie i wietrzenie	5.600	—
b) załatwianie formalności cłowych	730	—
c) wypożyczanie worów	550	—
d) szpagat	630	—
e) zawiadomienia cdbioreze	540	—
Suma rubryki II.	21.250	—
<hr/>		
Suma dochodów	36.550	—
W porównaniu z wydatkami	34.598	—
Nadwyżka dochodów	1.952	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody kraj. składu publicznego w Krakowie w ogólnej sumie 36.550 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz Składu publicznego w Krakowie i wstawić wydatki w kwocie 34.598 K do Rubr. X. poz. 302 wydatków, dochody w kwocie 36.550 K do Rubr. VII. poz. 53 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Rubryka X. poz. 325 — 330. a) wydatków.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

P. Loewenstein w zastępstwie sprawozdawcy p. Skalkowskiego czyta:

Dział V. Organizacja spółek kredytowych wśród ludności rolniczej,

w poz. 325. Na utworzenie funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek wstawia Komisya, zgodnie z preliminarzem Wydziału, tytułem V. raty w myśl uchwały sejmowej z dnia 16. września 1899 . . . . . 40.000 K

w poz. 326. Na koszta zakładania spółek rolniczych, biuro patronatu tych spółek, lustracye i kursa dla funkcyonaryuszów spółek, wydawnictwa i zasiłki dla spółek nowych—Komisya wnosi zgodnie z preliminarzem Wydziału:

a) biuro patronatu	17.716 K.
b) lustracye i kursa praktyczne	16.875 „
c) wydawnictwa	13.500 „
d) zasiłki dla spółek	20.000 „

suma pozycyi 326 . . . . . 68.091 K

Izba bez rozprawy uchwała poz. 325 i 326 zgodnie z wnioskiem komisji.
Sprawozdawca czyta:

Dział VI. Zapobieganie rolniczemu klęskom elementarnym i łagodzenie ich skutków.

- w poz. 327. Koszta strzeżenia granic kraju w razie wybuchu zarazy na bydło — Komisya budżetowa żadnej kwoty nie preliniuje, gdyż przekonała się, że od lat kilkunastu wydatki taki wcale się nie wydarzył . . . . . — K
- w poz. 328. opuszcza Komisya preliniowaną przez Wydział krajowy kwotę 8.000 K. na tępienie myszy, gdyż jest jeszcze do dyspozycji Wydziału pewna kwota z funduszków w poprzednich latach na ten cel przez Wysoki Sejm uchwalonych . . . . . — „
- w poz. 329. wstawia Komisya, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego tytułem raty IV. na odsetki od pożyczek, zaciągniętych przez Wydziały powiatowe dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w r. 1899 w myśl uchwały sejmowej z dnia 30. grudnia 1899 . . . . . 8.006 „
- w poz. 330. wstawia Komisya, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego na odsetki od pożyczek zaciągniętych przez Wydziały pow. dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w roku 1900 w myśl uchwały sejmowej z dnia 21. grudnia 1900 . . . . . 5.198 „
- w poz. 330. lit. a), zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w sprawozdaniu dodatkowym do sprawozdania budżetowego na rok 1903 L. 77.108, wstawia Komisya, na pomoc dla ludności dotkniętej klęskami powodzi i gradobicia w r. 1903 100.000 „
- Izba bez rozprawy uchwała pozycje 327—330 zgodnie z wnioskiem komisji.
Następnie uchwała Izba rezolucję rektora p. Krzymuskiego, którą Marszałek odczytuje w następującym brzmieniu:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przystąpił czempredzej do budowy nowego gmachu dla studjum rolniczego przy uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Następuje:

Rubryka XI. poz. 331 — 339.

Na cele górnictwa.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Skrzyński Adam.

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, aby na kolejach państwowych w Galicyi wprowadził ogrzewanie maszyn ropą.

Przemawia p. Kozłowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Loewenstein czyta:

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i z uzasadnieniem zawartem w jego sprawozdaniu Komisya budżetowa wnosi:

Rub. XI. Górnictwo.

Poz.	Opis wydatku	Zwyczajne Nadwycz.	
		koron	
331.	Remuneracya referenta spraw górniczych przy Wydziale krajowym	3,328	—
„ 332.	Na badania kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania	5,000	—
„ 333.	Subwencya na wycieczki międzynarodowego kongresu geologicznego po Galicyi i polskie publikacye prac tegoż kongresu, dotyczących Galicyi (nadzwyczajne)	—	1,000
„ 334.	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	17,783	15,500
„ 335.	Na stacyę doświadczalną produktów naftowych	3,400	—
„ 336.	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego	800	—
„ 337.	Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcji i handlu nafty i wosku ziemnego	1,000	—
„ 338.	Stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademij górniczych	5,000	—
„ 339.	Na potrzeby muzeum górnictwa, nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	300	—
	Razem	36,611	16,500

Suma zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków rubryki XI. . . . .

53.111

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę XI. w sumie ogólnej 53.111 koron, zgodnie z wnioskiem komisji.

Izba uchwała następnie rezolucyę p. Schätzla, którą to rezolucyę Marszałek odczytuje.

Następuje:

Rubryka XII. poz. 340—474 wydatków.

Przemysł i rękodzieła.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Małachowski czyta:

Zwyczajne Nadwyzcz.
koron

Rubr. XII. Przemysł i rękodzieła.

Sumaryczne zestawienie Rubryki XII.

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające	72.273	—
II. Szkoły fachowe przemysłowe i warsztaty instruktoryjne:		
A) Dla wyrobów z drzewa i łożyny	62.841	13.200
B) " " garncearskich	16.608	3.000
C) " " ze skóry	10.248	500
D) " " tkackich	35.908	7.600
E) " " powroźniczych	600	—
F) " " koronkarskich i haftu	10.946	—
G) " " kapelusznicych	—	—
H) Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych	5.240	—
I) C. k. szkoły fachowe przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego	11.532	17.000
III. Wydatki gólne na cele szkolnictwa przemysłowego	94.240	8.700
IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw przemysłowych	10.560	—
V. Zasilki i pożyczki na cele przemysłowe	22.000	—
VI. Szkoły handlowe i zasilki na popieranie wykształcenia handlowego	50.000	—
Razem	402.996	50.000
Suma rubr. XII. wydatków frnd. kraj.	452.996	

Poszczególnienie.

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.

Poz. 340.	W Białej	1.830	—
" 341.	" Bochni	1.069	—
" 342.	" Brodach	908	—
" 343.	" Brzeżanach	1.009	—
" 344.	" Buczaczu	1.000	—
" 345.	" Chrzanowie	1.300	—
" 346.	" Drohobyczu	2.109	—
" 347.	" Gorlicach	1.048	—
" 348.	" Jarosławiu	1.210	—
" 349.	" Jaśle	1.060	—
" 350.	" Kałuszu	1.164	—
" 351.	" Kołomyi I.	1.074	—
" 352.	" " II.	1.098	—
" 353.	" Krakowie na Kleparzu	2.340	—
" 354.	" " w Ogrodzie angielskim	1.360	—
" 355.	" " na Smoleńsku	1.360	—
" 356.	" " " Kazimierzu	1.360	—
" 357.	" " " Dajworze	1.460	—
" 358.	" Krośnie	1.271	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz.	359. We Lwowie im. św. Anny	1.925	—
"	360. " " " " Antoniego	1.584	—
"	361. " " " " Czackiego	1.603	—
"	362. " " " " Elżbiety	947	—
"	363. " " " " Konarskiego	1.329	—
"	364. " " " " św. Marcina	1.584	—
"	365. " " " " Mickiewicza	1.290	—
"	366. " " " " Piramowicza	947	—
"	367. " " " " Staszica	1.610	—
"	368. " " " " Bernsteina (izraelicka).	900	—
"	369. W Łańcucie	947	—
"	370. " Myślenicach	846	—
"	371. " Nowym Sączu	1.450	—
"	372. " Nowym Targu	1.174	—
"	373. " Podgórzu	957	—
"	374. " Przemyślu I. w śródmieściu	1.137	—
"	375. " " II. na przedmieściu lwowskiem	1.294	—
"	376. " Rzeszowie	1.310	—
"	377. " Samborze	1.467	—
"	378. " Sanoku	1.151	—
"	379. " Sądowej Wiszni	1.350	—
"	380. " Stanisławowie	2.665	—
"	381. " Starym Samborze	1.600	—
"	382. " Starym Sączu	891	—
"	383. " Stryju	1.110	—
"	384. " Tarnopolu	870	—
"	385. " Tarnowie	1.070	—
"	386. " Tarnobrzegu	815	—
"	387. " Trembowli	1.600	—
"	388. " Turce	1.600	—
"	389. " Wadowicach	968	—
"	390. " Wieliczce	943	—
"	391. " Złoczowie	1.025	—
"	392. " Żółkwi	874	—
"	393. " Żywcu	1.210	—
"	394. Na uzupełnienie przyborów i na druki administra- cyjne dla szkół	1.000	—
"	395. Na nagrody za najlepsze rysunki zawodowe uczniów II. klasy przemysłowej	1.200	—
"	396. Na nowo założyc się mające szkoły w r. 1903	1.000	—
Razem		72.273	—

II. Szkoły fachowe przemysłowe i warsztaty instrukcyjne.

A) Dla wyrobów z drzewa i łożyny.

"	397. Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli	2.400	—
"	398. " " " " Rudkach	962	—
"	399. Kraj. szkoła koszykarska w Dynowie	1.420	—
"	400. " " " " Dźurowie	1.200	—
"	401. " " " " Jurkowie	1.010	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 402.	Kraj. szkoła koszykarska w Leżajsku	2.550	300
" 403.	" " " " Siedlcu	630	450
" 404.	" " " " Skołyszynie	2.330	—
" 405.	" " " " Niżniowie	1.420	—
" 406.	" " " " Wielowski	1.212	450
" 407.	" " " " Wojsławiu	860	—
" 408.	" " " " Zatorze	1.046	—
" 409.	Subwencya dla szkoły koszyk. w Albigowej	600	—
" 410.	" " " " " Bilince	800	—
" 411.	" " " " " Żurawnie	840	—
" 412.	Kraj. warsztat kołodziejski w Grybowie	2.640	—
" 413.	" " " " " Grzymałowie	3.180	2.000
" 414.	Kraj. szkoła kołodziejska i ciesielska w Kamionce strumiłowej	10.670	—
" 415.	Kraj. szkoła kołodziejska w Tłumaczu	5.580	—
" 416.	Kraj. szkoła stolarska w Stanisławowie:		
	a) na utrzymanie	4.759	—
	b) I. rata pożyczki 75.000 K na budowę szkoły	4.200	—
" 417.	Kraj. szkoła stolarska w Kalwaryi.	7.600	10.000
" 418.	Krajowy warsztat naukowy dla wyrobu zabawek w Jaworowie:		
	a) na utrzymanie	2.372	—
	b) I. rata pożyczki komunal. 56.000 K na budowę szkoły	2.560	—
" 418a	Na konferencye i kurs rysunkowy dla instruktorów koszykarskich	—	—
	Razem	62.841	13.200

B) Dla wyrobów garncarskich.

" 419.	Kraj. szkoła garncarska w Kołomyi	8.890	—
" 420.	" " kurs ceramiczny w Podgórzu	6.918	3.000
" 421.	Subwencya dla pracowni garncarskiej w Toustem	800	—
	Razem	16.608	3.000

C) Dla wyrobów ze skóry.

" 422.	Kraj. warsztat szewski w Witkowie	3.962	—
" 423.	" " " " " Starym Sączu	3.696	—
" 424.	" " szkoła szewska w Dobczycach	2.590	500
	Razem	10.248	500

D) Dla wyrobów tkackich.

" 425.	Krajowa szkoła tkacka w Krośnie.	9.824	—
" 426.	Kraj. instruce. warsztat tkacki w Glinianach	3.472	—
" 427.	" " " " " Gorlicach	740	—
" 428.	" " " " " Korczyni	2.400	—
" 429.	" " " " " Kosowie	3.200	1.600
" 430.	" " " " " Łańcucie		
	a) na utrzymanie	2.050	—
	b) na budowę szkoły	—	5.000
" 431.	Kraj. instruce. warsztat tkacki w Rychwałdzie	2.310	—
" 432.	" " " " " Wilamowicach	1.540	—

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 433. Subwencya dla produkcyjnego warsztatu tkackiego w Budzanowie	1.280	—
„ 434. Krajowa szkoła sukiennicza w Rakszawie	9.092	1.000
Razem	35.908	7.600
E) Dla wyrobów powroźniczych.		
„ 435. Subwencya dla pracowni powroźniczej w Stryju	600	—
F) Dla wyrobów koronkarskich i haftu.		
„ 436. Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Kańczudze	1.722	—
„ 437. Kraj. szkoła koronkarska w Zakopanem	4.960	—
„ 438. „ „ „ „ Bobowej	900	—
„ 439. Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Jaworowie	800	—
„ 440. Kraj. szkoła hafciarska w Makowie	1.964	—
„ 441. Subwencya dla szkoły koronkarskiej u SS. Miłosierdzia w Przeworsku	600	—
Razem	10.946	—
G) Dla wyrobów kapelusznich.		
„ 441a Subwencya jako I. rata pożyczki komunalnej na budowę warsztatu kapeluszniczego w Myślenicach	—	—
H) Subwencyonowane zakłady do nauki robót kobiecych.		
„ 442. Szkoła rzemieślnicza dla kobiet w Krakowie	2.000	—
„ 443. Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo „Pracy kobiet“ we Lwowie	1.400	—
„ 444. Szkoła specjalna robót kobiecych PP. Benedyktynek w Przemyślu	840	—
„ 445. Towarzystwo „Pracy kobiet“ w Kołomyi	1.000	—
Razem	5.240	—
I) C. k. Szkoły fachowo-przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego.		
„ 446. C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Kołomyi	2.200	—
„ 447. C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem	3.400	—
„ 448. C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach :		
a) na utrzymanie	3.108	—
b) na zapomogi dla majstrów	800	—
„ 449/451. C. k. szkoła kowalska w Sułkowicach :		
a) subwencya na utrzymanie	1.024	—
b) na kurs majstrów	1.000	—
c) na budowę, reszta z 27.000 K	—	17.000
Razem	11.532	17.000

III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego.

„ 452. Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	9.240	—
--	-------	---

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 453. Na utrzymanie stacyi doświadczalnej mechaniczno-technologicznej przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	3.600	—
" 454. Szkoła rzemieślnicza w Drohowyżu	8.000	—
" 455. Muzeum przemysłowe we Lwowie	6.000	—
" 456. " " " " jednorazowy zasiłek	—	5.000
" 457. Muzeum przemysłowe w Krakowie	6.000	—
" 458. Na stypendya przemysłowe:		
a) na zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających	3.600	—
b) na inne stypendya przemysłowe	28.000	—
" 459. Na nauczycieli wędrownych dla tkactwa, koszykarstwa i szewstwa	6.000	—
" 460. Na kursa majsterskie	8.000	—
" 461. Na nowe warsztaty zawodowe powstać mające w roku 1903	5.000	—
" 462. Na druki dla szkół zawodowych	—	1.000
" 463. Zaliczki na płace funkcyjaryuszy w krajowych szkołach przemysłowych	4.000	—
" 464. Daniszewski Fr. zaliczka roczna na płacę, spłacalna w 120 ratach (w załatwieniu petycyi l. s. 1867)	—	2.700
" 465. Czryrniańska, stały dar z łaski	800	—
" 466. Koszta inspekyi i nadzoru szkół przemysłowych	6.000	—
Razem	94.240	8.700

IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

" 467. Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	400	—
" 468. Biuro Komisji kraj. dla spraw przemysłowych:		
a) koszta podróży, dyety i inne wydatki	4.000	—
b) sekretarz:		
a) płaca	3.467	—
β) dodatek aktywalny	1.140	—
c) aplikant	233	—
d) mundant	600	—
e) referent techniczny:		
a) płaca	600	—
β) dodatek aktywalny	120	—
Razem	10.560	—

V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.

" 469. Na zasiłki bezwrotne na cele przemysłowe	20.000	—
" 470. Na wydawnictwo „Przewodnika przemysłowego“	2.000	—
" 470 a Dotacya krajowa funduszu przemysłowego	—	—
Razem	22.000	—

VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego.

" 471. Szkoła handlowa w Krakowie na utrzymanje	16.000	—
---	--------	---

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 472. Na akademię handlową we Lwowie	16.000	—
„ 473. Na stypendya dla młodzieży handlowej	3.000	—
„ 474. Subwencya dla „Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie“ za pośrednictwo w sprzedaży wyrobów krajowych	15.000	—
Razem	50.000	—

Izba uchwała bez rozprawy wydatki rubr. XII. w ogólnej sumie 452.996 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje :

Rubr. XIII. poz. 475—485 wydatków.

Długi krajowe.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Małachowski czyta :

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego Komisya budżetowa wnosi :

Rubr. XIII. poz. 475. Umorzenie pożyczki 80.800 K	5.298	K
„ 476. „ „ 20.000 „	1.237	„
„ 477. „ „ 10.000 „	794	„
„ 478. Funduszowi szpitala św. Łazarza w Krakowie	39.156	„
„ 479. „ szkolnemu krajowemu	25.775	„
„ 480. Umorzenie pożyczki z r. 1893	2.736.274	„
„ 481. Spłata niezgłoszonych obligacji i kuponów by- łego funduszu indemnizacyjnego.	6.000	„
„ 482. Umorzenie pożyczki 160.000 K	2.810	„
„ 483. „ „ 800.000 „	52.984	„
„ 484. „ „ 200.000 „	10.540	„
„ 485. Rozmaite wydatki b. funduszy indemnizacyjnych	60	„
Suma rubryki XIII. wydatków	2.880.928	K

Izba bez rozprawy uchwała Rubr. XIII. wydatków w ogólnej sumie 2,880.928 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje :

Rubr. XIV. poz. 486—498

Rozmaite wydatki.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Loewenstein czyta :

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Rubr. XIV. Rozmaite.		
Poz. 486. Do rozporządzalności Wydziału krajowego	60.000	—
„ 487. Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. Król. Apo- stolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I.	24.000	—
„ 488. Na misye katolickie, do rozporz. Wydziału krajowego	6.000	—
„ 489. Na prace misyonarskie w polskiej kolonii robotniczej w Mariebo (Loland — Dania)	—	400

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Poz. 490.	Na kościół polski w Wiedniu, (V. i VI. rata z 20-tu rat półrocznych, płatnych w ciągu lat 10-ciu z ogólnej sumy 30.000 K w myśl uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 4. maja 1900)	3.000	—
„ 491.	Funduszowi koszar krajowych, dotacya na pokrycie 4% odsetek od pożyczek 3,000.000 K zaciągniętych w c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego, na dostarczenie c. k. Skarbowi wojskowemu koszar krajowych	94.120	—
„ 492.	Na szkołę kadetów we Lwowie, VI. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28, od roku 1898 począwszy, w myśl uchwały Wysockiego Sejmu z dnia 5. lutego 1898 po	5.000	—
„ 493.	Na pokrycie 66% dodatku krajowego do podatku zarobkowego, opłacić się mającego przez galic. fundusz propinacyjny w myśl §. 100 ustawy z dnia 25. października 1896 Nr. 220 Dz. p. p. i uchwały Sejmu z 29. stycznia 1898 r.	82.104	—
„ 494.	Na bonifikację dla funduszków powiatowych, za ubytek w dochodach opłacanych do końca r. 1897 z galic. funduszu propinacyj. w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 29. stycznia 1898	100.000	—
„ 495.	Na koszt urzędnika i utrzymania jednego kursu dla pisarzy gmin wiejskich	8.000	—
„ 496.	Na cele „Domu Polskiego“ w Morawskiej Ostrawie.	500	—
„ 497.	Towarzystwo tatrzańskie, subwencya (jak corocznie)	1.000	—
„ 498.	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych, zasiłek stały	9.000	—
Razem		392.724	400
Suma wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych w rubryce XIV.		393.124	

Izba bez rozprawy uchwała Rubr. XIV. wydatków w ogólnej sumie 393.124 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Petycja Towarzystwa tatrzańskiego ls. 1.760 o subwencję na rok 1903 załatwioną jest przez poz 497, zaś petycja Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie ls. 2.645 przez pozycję 496.

W załatwieniu reszty petycji odnoszących się do tej rubryki Komisya wnosi,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Henryka Mierki, byłego członka orkiestry teatru lwowskiego ls. 2.030 o udzielenie zapomogi odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Nad petycją gminy m. Czortkowa ls. 1 751 o subwencję względnie bezprocentową pożyczkę na asanację miasta, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski Komisji głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków Komisji.

Następuje :

Dochody.

Rubryka I—XIII.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Mieczysław Urbański czyta :

		Rubr. I. Zarząd.	Zwyczajne	Nadzwycz.
			Koron	
Poz.	1.	Dochód z 3 ⁰ / ₀ -wych wkładek emerytalnych od płac urzędników krajowych	25.000	—
"	2.	Zwroty zaliczek od urzędników krajowych z płac	30.700	3.525
"	3.	Dochód ze stacyi elektrycznej w gmachu sejmowym	5.000	—
"	4.	Sprzedaż książek i druków	6.000	—
"	5.	Różne przygodne	200	—
		Suma rubryki I.	66.900	3.525
			70.425	

Rubr. II. Sprawy zdrowotne.

"	6.	Nadwyżka dochodów szpitala św. Łazarza w Krakowie : oddział chorych . . . . . 27.561 K " syfilit. . . . . 14.539 " " obłąkanych . . . . . 3.474 "	45.574	—
"	7.	Nadwyżka dochodów szpit. lwowskiego, oddziału chorych i położnic z klinik	—	—
"	8.	Nadwyżka dochodów zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	26.878	—
"	9.	Zwroty zaliczek od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	55.000	—
"	10.	Zwroty gmin za dawniejsze kosztta leczenia	150	—
"	11.	Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzanie rachunków aptekarskich	1.020	—
		Suma rubryki II.	128.622	—

Rubr. III. Pomniki historyczne.

"	12.	Taksy krajowego Archiwum aktów groduzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	450	—
---	-----	--	-----	---

Rubr. IV. Bezpieczeństwo publiczne.

"	13.	Nadwyżka od funduszu policji krajowej	3.503	—
"	14.	Kwaterunkowe Żandarmeryi	54.724	—
"	15.	Noclegowe Żandarmeryi	86.049	—
"	16.	Udział administracyi politycznej za kwarterunek Żandarmeryi.	23.844	—
"	17.	Dochód: a) z gmachu lwowskiego dla c. k. Żandarmeryi (dawnego) . . . . . 25.872 K b) z gmachu lwowskiego dla c. k. Żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) 11.486 K c) z realności dla c. k. Żandarmeryi w Czortkowie . . . . . 1.400 "	38.758	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Koron	
Poz. 17 a)	Dochód z czynszu za kantynę w gmachu dla c. k. Żandarmerji we Lwowie	—	—
"	18. Zwroty wydatków szupasowych	14.000	—
	Suma rubryki IV.	220.878	—
Rubr. V. Komunikacye.			
"	19. Myta na drogach krajowych	464.000	—
"	20. Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	2.600	—
"	21. Grzywny za przestępstwa drogowe	320	—
"	22. Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.500	—
"	23. Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna, na rurociąg naftowy	1.796	—
"	24. Zwroty kosztów wywłaszczenia gruntów pod budowę drogi krajowej Przeworsk-Dynów	—	3.858
"	25. Subwencya z c. k. Skarbu państwa na budowę drogi powiatowej, Jaworów - Niemirów - Rawa ruska	—	60.000
"	25 a) Zwrot kosztów podróży uczniów szkoły konduktorów na praktykę letnią	—	—
"	26. Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	5.000	—
"	27. Zwrot zaliczkowo poniesionych wydatków administracyjnych spowodowanych budową kolei lokalnych od Towarzystw kolejowych: a) z tytułu kosztów komisyjnych . . . 16.000 K b) z tytułu kosztów utrzymania personelu nieetatowego . . . . . 22.770 "	—	38.770
"	28. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników oddziału techniczno-drogowego i krajowego biura kolejowego	6.700	—
"	29. Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową): a) Buczacz, rata roczna . . . . . 2.000 K — g b) Czortków " " . . . . . — " — " c) Krosno, " " . . . . . — " — " d) Nowy Targ, rata roczna . . . . . — " — " e) Sanok, rata roczna . . . . . 1.592 " — " f) Stanisławów, rata roczna . . . . . 1.510 " 82 " g) Tlumacz, rata roczna . . . . . — " — "	5.103	—
	Suma rubr. V.	487.019	102.628
	Razem	589.647	
Rubr. VI. Budowy wodne i melioracye.			
"	30. Zwroty zaliczek na płace	1.400	—
"	31. Zwroty kosztów zdjęć i projektów melioracyjnych	4.413	—
"	32. Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla biura melioracyjnego	16.000	—

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 33. Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla dozorców melioracyjnych	4.000	—
" 34. Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie technika dla kultury i eksploatacyi torfowisk	2.000	—
Suma rubryki VI.	27.813	—
Rubr. VII. Rolnictwo.		
" 35. Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół rolniczych	4.000	—
" 35 a) Zarząd centralny galic. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie, zwrot reszty pożyczki	—	—
" 36. Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	14.780	—
" 37. Akademia rolnicza w Dublinach	99.113	—
" 38. Szkoła niższa rolnicza w Dublinach	7.396	—
" 39. Folwark w Dublinach	41.624	—
" 40. Szkoła gorzelnicza w Dublinach	5.300	—
" 41. Gorzelnia krajowa w Dublinach	9.700	—
" 42. Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublinach	3.500	—
" 43. Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	61.350	—
" 44. Folwark w Czernichowie	12.940	—
" 45. Szkoła niższa rolnicza w Horodence	7.400	—
" 46. " " " " Jagielnicy	13.110	—
" 47. " " " " Kobiernicach	15.030	—
" 48. " " " " Bereźnicy	13.060	—
" 49. " " " " Suchodole	13.730	—
" 50. Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	9.360	—
" 51. Zakład sadowniczy w Zaleszczykach	6.000	—
" 52. Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	4.000	—
" 53. Dochody krajowego składu publicznego w Krakowie	36.550	—
" 54. Od Rady powiatowej w Zaleszczykach, na koszt założenia tamtejszej szkoły sadowniczej przez lat pięć (4ta rata)	—	1.000
" 55. Od gminy miasta Zaleszczyki jak wyżej	—	200
" 56. Subwencya z c. k. Skarbu państwa — na założenie zakładu sadowniczego w Zaleszczykach 3-ta rata z przyrzeczenych 40.000 kor.	—	7.000
" 57. Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	8.000	—
" 58. Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa	2.000	—
" 59. Subwencya na utrzymanie pomocnika instruktora mleczarstwa	1.200	—
" 60. Subwencya na koszt licencyonowania buhajów	8.000	—
" 61. Subwencya na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000	—
" 62. Subwencya c. k. Skarbu państwa — na podniesienie uprawy tytoniu	2.000	—
" 63. Subwencya na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi	2.000	—

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Poz. 63a)	Subwencya na kurs rolniczy dla nauczycieli szkół ludowych	—	—
„ 64.	Dochody Biura patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek:		
	a) Zwroty za druki i książki	11.000	—
	b) Subwencya rządowa na cele Spółek oszczędności i pożyczek	—	10.000
	Suma rubryki VII	<u>416.143</u>	<u>18.200</u>
	Razem	434.343	

Rubr. VIII Górnictwo.

„ 65.	Subwencya ze Skarbu Państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	9.000	—
-------	--	-------	---

Rubr. IX. Przemysł i rękodzieła.

„ 66.	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół i zakładów przemysłowych	2.800	—
„ 67.	Konwent PP. Benedyktynek w Przemyśle, zwrot bezprocentowej pożyczki udzielonej w sumie 10.000 koron na budowę szkoły robót kobiecych. VII rata	—	600
„ 67a.	Kalwarya gmina, zwrot pożyczki 8.000 K udzielonej koron. na budowę szkoły stolarskiej	—	—
„ 68.	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki 6.000 K udzielonej na zakupno realności dla szkoły koszykarskiej w Dżurowie, VI. rata	—	400
„ 69.	Kańczuga szkoła koronkarska, zwrot pożyczki 600 kor. na zakupno materiału i wypłatę robocizny, spłacalnej w 5 ratach rocznych po 120 koron, od r. 1902 począwszy	—	120
„ 70.	Stary Sącz, warsztat szewski, zwrot pożyczki 800 kor. na zasilenie kapitału obrotowego (I. i II. rata)	—	160
„ 71.	Surówka August, stolarz we Lwowie zwrot pożyczki 500 kor. udzielonej na rozwinięcie pracowni artystyczno-stolarskiej (I. i II. rata)	—	100
	Suma rubr. IX	<u>2.800</u>	<u>1.380</u>
	Razem	4.180	

Rubr. X. Długi krajowe.

„ 72.	Dochody byłych funduszów indemnizacyjnych:		
	I. Od obowiązanych:		
	a) Wypłata kapitałów i rent:		
	Galicya wschodnia	101 K 86 g	
	„ zachodnia	— „ — „	
	W. Ks. Krakowskie	— „ — „	102 —

		Zwyczajne Nadwycz. koron	
b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody :			
	Galicja wschodnia	1.150 K	
	„ zachodnia	145 „	
	W. Ks. Krakowskie	5 „	1.300 —
II. Dochód z zaległych dodatków indemniza- cyjnych od kontrybuentów :			
	Galicja wschodnia	22.000 K	
	„ zachodnia	3.800 „	
	W. Ks. Krakowskie	200 „	25.200 —
Poz. 73.	Z aktywów funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 .	400	—
	Suma rubryki X.	27.002	—

Rubr. XI. Rozmaite.

„	74.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	—	—
„	75.	Bohorodeczany powiat, zwrot bezprocentowej pożyczki 8.339 K 20 g z tytułu zapłaconej c. k. Skarbowi Państwa w zastępstwie powiatu reszty bezprocentowej pożyczki 10.000 K udzielonej w r. 1899 powiatowi bohorodeczańskiemu za poręczeniem kraju, VIII. rata	—	834
„	75.a)	Dochód z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z r. 1866	—	—
„	76.	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich	24.000	—
„	77.	Bonifikacya z c. k. Skarbu Państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto - dochodowego	712.234	—
„	78.	Bonifikacya z galic. fund. propinacyjnego :		
	a)	dla kraju	300.000 K	
	b)	„ powiatów	100.000 „	400.000 —
„	79.	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody	1.520	—
		Suma rubryki XI.	1,137,754	834
			1,138.588	

Rubr. XII. Opłaty konsumcyjne.

„	80.	Dochody z krajowej opłaty konsumcyjnej :		
	a)	od piwa	1,330.000 K	
	b)	30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina	60.000 „	
	c)	Udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu w myśl ustawy z d. 8. lipca 1901 Nr. 86 mianowicie :		
		28 ³⁴ / ₂₃ % od 19,600.000 K	5,555 090 „	6,945.090 —

Zwyczajne Nadwyzcz.
koron

Rubr. XIII. poz. 81. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych — 178.522

Izba uchwała bez rozprawy dochody funduszu krajowego zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Fundusze samoistne.

Lit. H — K.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Rotter czyta:

Lit. H Fundusz kultury krajowej.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki i dochody w kwocie 9.251 K.

Z kwoty tej użyto 9.221 K na zasilek dla Akademii rolniczej w Dublanach, resztujące zaś 30 K na możliwe zwroty grzywien, jak w latach poprzednich.

Izba uchwała bez rozprawy fundusz kultury krajowej, zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Lit. I. Fundusz stanowy sierociński.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki w kwocie 3.154 K, dochody w kwocie 3.701 K.

Nadwyżka dochodów w kwocie 547 K przeznaczona na pomnożenie majątku zarodowego.

Izba uchwała bez rozprawy fundusz stanowy sierociński zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Lit. K Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki w kwocie 2.020 K, dochody w kwocie 2.020 K.

Wydatki głównie (1.984 K) idą na kosztą druku i oprawy aktów grodzkich i ziemskich.

Izba uchwała bez rozprawy fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek oznajmia, że rozprawa szczegółowa nad budżetem na r. 1903 została ukończoną, i że Izba przystępuje do uchwały finansowej na r. 1903.

Generalny sprawozdawca p. Abrahamowicz przemawia i czyta:

I Na rok 1903 ustanawia się wydatki funduszu krajowego
w kwocie . . . . . 24,043.826 K

a dochody własne tego funduszu w kwocie . . . . . 9,774.560 „

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1903 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5^{0/0}-owego podatku od domów wolnych po 60 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. n. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

c) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach: Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie II. ad a) wymienio-

nych w wysokości 49 halerzy, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 55 halerzy od każdej korony całej należyci tych podatków.

III. Kwoty przyzwolone na rok 1903 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszelkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu;

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6, 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d pozycyi 26;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 221 i 222, tudzież między pozycjami 226, 227 i 228;

d) w rubryce X. między pozycjami 286c i 288, dalej 263, 292 i 296,

dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół:

e) w rubryce XI. między pozycjami 332, 334 i 335;

f) w rubryce XII. między pozycjami 396 i 461, między pozycjami 458 i 469, między pozycjami 459 i 460, między pozycjami 466 i 468a, między pozycjami 458 i 473, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia generalny sprawozdawca p. Abrabhamowicz.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I—III. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwała Izba uchwałę finansową na rok 1903 w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek otwiera rozprawę szczegółową nad budżetem na r. 1904 i przypomina, że w myśl zgody Izby nie będzie otwierał rozprawy ogólnej nad poszczególnymi rubrykami budżetu.

Następuje:

Rubr. I. poz. 1—18 wydatków.

Reprezentacya kraju.

P. Kazimierz Badeni w zastępstwie sprawozdawcy p. Skałkowskiego czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić
następujące pozycje wydatków rubr. I. na rok 1904.

A. Sejm krajowy.

Poz.	1. koszta podróży pp. posłów	8.972 K
"	2. dyety	72.000 "
"	3. druki	41.500 "
"	4. spisywanie sprawozdań	8.000 "
"	5. pisarze dzienni	1.300 "
"	6. remuneracye urzędników	2.400 "
"	7. służba	2.400 "

Poz. 8. opał	3.000 K
„ 9. zapuszczanie i mycie podłóg	200 „
„ 10. potrzeby kancelaryjne	800 „
„ 11. na bibliotekę	400 „
„ 12. drobne wydatki	1.000 „
Dział A. razem	<u>141.972 K</u>

B. Wydział krajowy.

wydatki zwyczajne :

Poz. 13. Marszałek krajowy	12.000 K	
i dodatek na reprezentacye	<u>8.000 „</u>	20.000 K
„ 14. sześciu członków Wydziału kraj.		72.000 „
„ 15. zastępcy		<u>4.000 „</u>
	razem	96.000 K

wydatki nadzwyczajne :

„ 16. dodatek emerytalny Stefanii Pietruskiej	3.600 K	
„ 17. dotacja Maryi Bereźnickiej	600 „	
„ 18. dotacja Antoniny Hoszardowej	<u>2.400 „</u>	
	razem	6.600 „

Suma wydatków rubr. I. . . . . 244.572 K

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą rezolucję :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawozdania i alegata opravione posłom rozsyłał.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. K. Badeni i przyjmuje pierwszą część rezolucyi p. Stojałowskiego.

Izba uchwała Rubr. I. poz. 1—18 wydatków zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Stojałowskiego i oznajmia, że poddaje pod uchwałę Izby pierwszą część tej rezolucyi, przyjętą przez p. sprawozdawcę, która opiewa :

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawozdania (stenograficzne) opravne posłom rozsyłał“.

Izba uchwała powyższą pierwszą część rezolucyi p. Stojałowskiego, a drugą część odczytaną przez Marszałka odrzuca.

Następuje: Rubr. II. poz. 19—38 wydatków.

Zarząd.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Na koszta administracyi dochodów krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa w r. 1904 wstawia się w poz. 35. budżetu. . . . . 60.000 K.

II. Tytułem stałych darów z łaski wstawia się w poz. 32. budżetu :

1. dla Józefy Bojarskiej	200 K
2. „ Krystyny Kopertyńskiej	200 „
3. „ Malwiny Kopertyńskiej	200 „
4. „ Apolonii Sternalowej	400 „
5. „ Maryi Zajączkowskiej	300 „
6. „ Augusty Gergel	300 „
7. „ Michała Orłowicza	360 „

8. dla Leona Borkowskiego	240 K
9. „ Władysława Markowskiego	300 „
9a. „ Bubesowej Maryi i 2 dzieci z rocznych 720 K (za czas od 1. listopada 1903 do 31. grudnia 1904	840 „
razem	3.340 K

a tytułem *jednorazowych* darów z łaski przyznaje Sejm w załatwieniu petycyi wdów i sierót po funkcyonaryuszach Wydziału krajowego :

10. Rozalii Piotrowskiej i jej głuchoniemej córce	500 K
11. Leontynie Sapałaczyńskiej	300 „
12. Franciszce Kratochwilowej	200 „
13. Maryi Baryckiej	200 „
14. Maryi Gerard de Festenburg	400 „
15. Emilii Sternalowej	300 „
16. Helenie Babińskiej	200 „
17. Apolonii Sternalowej	200 „
18. Wandzie Dziubińskiej	400 „
19. Marcyannie Zakrzewskiej	200 „
20. Annie Wojtynowej	200 „
21. Katarzynie Pogorzelskiej	200 „
22. Kornelii Strnadowej	200 „
razem	3.500 K

Komisyja budżetowa przedkłada zatem następujące pozycye wydatków Rubryki II. budżetu do uchwalenia:

poz. 19. płace urzędników oddziału konceptowego z dodatkami aktywalnymi pięcioletniemi	157.013 K
„ 20. płace i dodatki urzędników oddziału rachunkowego	159.442 „
„ 21. „ „ „ „ kasowego	41.161 „
„ 22. „ „ „ „ sanitarnego	6.840 „
„ 23. na lustracye administracyjno-rachunkowe szpitali	6.000 „
„ 24. płace i dodatki urzędników oddziału statystycznego	11.120 „
„ 25. „ „ „ „ manipulacyjnego	58.829 „
„ 26. dyurna	64.000 „
„ 27. zasługi	10.330 „
„ 28. emolumenta	3.279 „
„ 29. remuneracye	12.100 „
„ 30. koszta podróży i dyety	16.800 „
„ 31. pensye i zaopatrzenia	66.602 „
„ 32. dary z łaski	6.000 „
„ 33. na pokrycie połowy należytości stemplowej od dekretów nominacyjnych	4.500 „
„ 34. potrzeby kancelaryjne	36.400 „
„ 35. administracya dochodów krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa	60.000 „
„ 36. płaca z dodatkami i koszta podróży architekta	6.160 „
„ 37. utrzymanie gmachu sejmowego:	
koszta zwyczajne	37.184 „
koszta nadzwyczajne	2.000 „

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 38. zaliczki na płace — wydatek zwyczajny	30.000 K
zaś na zaliczki: dla Władysława Januszkiewicza (3.150 K) i Kazimierza Złotnickiego (2.400 K) jako wydatek nadzwyczajny	5.550 „
Suma rubryki II.	802.141 K

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 38. zgodnie z wnioskiem Komisji, czyli uchwała rubr. II. w ogólnej sumie 802.141 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubryka III. poz. 39. wydatków.

„Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych“.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Rubr. III. poz. 39. Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincjonalnych i zagranicznych . . . . . 2,500.000 K

Izba bez rozprawy uchwała Rubr. III. poz. 39. w sumie 2,500.000 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubr. III. poz. 40. wydatków funduszu krajowego.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Sprawozdawca p. St. Niezabitowski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. poz. 1—22. Płace i emolumenta etatowe	90.563 K
„ II. „ 23—31. Koszta utrzymania osób nieetatowych	100.767 „
„ III. „ 32—51. Pensye i emerytury	26.612 „
„ IV. „ 52—58 a) Zaopatrzenia i dary z łaski	1.492 „

Izba bez rozprawy uchwała rubr. I.—IV. wydatków kraj. szpitala powszechnego we Lwowie zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udziela się Maryi Nydza, byłej służącej w krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie, jednorazowego daru z łaski w kwocie 100 K i wstawia się ten wydatek do preliminarza wydatków kraj. szpitala powsz. we Lwowie w rubr. IV. poz. 58 a)

Petycję Maryi Sempik do Ls. 2712 o podwyższenie zaopatrzenia uważa się za załatwioną w rubr. IV. poz. 58 i z tego powodu wnosi Komisya budżetowa:

Nad petycją Maryi Sempik raczy Wys. Sejm przejść do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe wnioski Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. V. poz. 59. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	200 K
„ VI. „ 60—63. Remuneracye i zapomogi	8.400 „
„ VII. „ 64—75. Koszta gospodarcze	290.457 „
„ VIII. „ 76—86. Koszta sanitarne	103.327 „
„ IX. „ 87. Na koszta kancelaryjne	4.500 „
„ X. „ 88. Koszta kapliczne	600 „
„ XI. „ 89—93. Utrzymanie budynków	30.800 „
„ XII. „ 94—95. Odsetki od kapitałów dłużnych funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego	3.520 „

Rubr. XIII. poz. 96. Podatki i daniny	400 K
" XIV. " 97—99. Na wydatki rozmaite	4.450 "
" XV. " 100. Zapomogi dla położnic	14.000 "
" XVI. " 101. Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	200 "

Rubr. XVII. poz. 102. Ryczałt na utrzymanie dzieci w szpitaliku św. Zofii jak co roku . . . . . 32.000 "

Izba bez rozprawy uchwała rubr. V XVII. wydatków kraj. szpitala powszechnego we Lwowie zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. poz. 1—2. Dodatki	56.000 K
" II. " 3. Opłaty pośmiertne	25.000 "
" III. " 4—6. Zwroty kosztów leczenia	404.000 "

Izba uchwała bez rozprawy rubr. I—III. dochodów kraj. szpitala powszechnego we Lwowie zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm wzywa c. k. Rząd po raz drugi, aby w sposób jak najbardziej energiczny ścigał od funduszów publicznych a w szczególności od kas chorych zaległe koszta leczenia w szpitalach krajowych“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. IV. poz. 7—8. Dochód z realności i ogrodu	3.000 K
" V. " 9—10. Rozmaite	3.200 "
" VI. " 11. Subwencye i zwroty od c. k. Skarbu	175.619 "

Izba bez rozprawy uchwała rubr. IV—VI. dochodów kraj. szpitala powszechnego we Lwowie zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz kraj. szpitala powszechnego we Lwowie i pokryć wykazany niedobór w kwocie 45.469 K z rubryki III. poz. 40 wydatków funduszu krajowego“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

(Rubr. III. poz. 41 wydatków funduszu krajowego).

Lit. D.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace i emolumenta etatowe	55.169 K
" II. Koszta utrzymania osób nieetatowych	96.507 "
" III. Pensye i emerytury	17.956 "
" IV. Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski	192 "
" V. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	80 "
" VI. Remuneracye i zapomogi	2.220 "
" VII. Koszta gospodarcze zakładu	258.286 "
" VIII. " " folwarku	33.126 "
" IX. " " sanitarne	13.050 "

Rubr. X.	poz. kancelaryjne	1.300 K
" XI.	" kapliczne	700 "
" XII.	" utrzymania budynków i dróg	21.670 "
" XIII.	Podatki	300 "
" XIV.	Rozmaite	8.092 "
" XV.	Wydatki z prawa patronatu	120 "
	Suma wydatków	508.768 K

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie w ogólnej sumie 508.768 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I.	Odsetki od kapitałów	308 K
" II.	Dodatki	1.400 "
" III.	Dochody z dóbr	39.760 "
" IV.	Zwroty kosztów leczenia	510.000 "
" V.	Rozmaite	5.880 "
	Suma dochodów	557.348 K

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie w ogólnej sumie 557.348 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

„Komisja budżetowa wnosi“:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na rok 1904 i polecić wstawić nadwyżkę dochodów w kwocie 48.580 K do funduszu krajowego. (Rubr. II. poz. 8).

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Rubr. III. poz. 42 wydatków fund. kraj.

Lit. E.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

Sprawozdawca p. Leo czyta:

Wydatki.

Rubr. I. poz. 1—22.

Płace i emolumenta etatowe	80.774 K
--------------------------------------	----------

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Petycję Urzędników szpitala św. Łazarza o regulację płac odstępuje się wydziałowi krajowemu jako kompetentnej władzy“.

Rubr. II. poz. 23—30.

Koszta utrzymania osób nieetatowych	74.192 "
---	----------

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Wydział krajowy, by na posady służby oddziałowej, zwłaszcza na oddziale dla umysłowo chorych przyjmował osoby odpowiednio ukwalifikowane t. j. dające gwarancję odpowie-

dniego obchodzenia się z chorymi oraz, by spowodowane tem zarządzeniem ewentualne podwyższenie wydatku na służbę oddziałową uwzględnił przy nkładaniu preliminarza budżetowego na r. 1905-ty.

Rubr. III. poz. 31—43.

Pensye i emerytury . . . . . 15.046 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Emeryturę Jana Huczki b. odźwiernego szpitala św. Łazarza podwyższa się stale począwszy od dnia 1. stycznia 1904 r. w drodze łaski z kwoty 508 K na 600 K rocznie.

2. Dodatek na wychowanie dwóch synów p. Ksawery Paszkowskiej, wdowy po prymaryuszu, przedłuża się każdemu z nich aż do ukończenia 24-go roku życia i podnosi każdemu z nich począwszy od 1. stycznia 1904 r. z kwoty dotychczasowej 120 K na 240 K rocznie.

Rubr. IV. poz. 44—50 h.

Zaopatrzenia, odstawnie i dary z łaski

Komisya budżetowa, załatwiając petycye :

1. Maryi Skibskiej do L. 2693
2. Stefanii Strońskiej do L. 1752.
3. Maryi Głowackiej do L. 2228.
4. Feliksy Flasińskiej do L. 2067.
5. Anieli Suchoniowej do L. 1972.
6. Elżbiety Kudłek do l. 2377.
7. Magdaleny Przybyłowej do L. 2283.
8. Pauliny Tyrałowej do L. 2800 i
9. Karoliny Rakoczy do l. 1799 i 2797.

wstawia kwotę . . . . . 3,506 „
na podstawie wniosków objętych sprawozdaniem za rok 1903.

Rubr. V. poz. 51.

Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych . . . . . 100 „

Rubr. VI. poz. 52 i 53.

Remuneracye i zapomogi . . . . . 6.200 „

Rubr. VII. poz. 54—64.

Koszta gospodarcze . . . . . 206.820 „

Rubr. VIII. poz 65—71.

Koszta sanitarne . . . . . 40.724 „

Rubr. IX. poz. 72.

Koszta kancelaryjne . . . . . 2.400 „

Rubr. X. poz. 73.

Koszta kapliczne . . . . . 874 „

Rubr. XI. poz. 74—78.

Utrzymanie budynków . . . . . 27.900 „

	Rubr. XII. poz. 79.	
Podatki i daniny		2.686 K
	Rubr. XIII. poz. 80—82.	
Rozmaite		3.556 „
	Rubr. XIV. poz. 83.	
Zapomogi dla położnic		6.300 „
	Rubr. XV. poz. 84.	
Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na oddziale położnic		1.200 „
	Rubr. XVI. poz. 85 i 86.	
Koszta utrzymania mamek i dzieci w szpitalu św. Ludwika i w Łobzowie		46.600 „
	Rubr. XVII. poz. 87—89.	
Zapisy		214 „
	Rubr. XVIII. poz. 90.	
Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe		100 „
	Rubr. XIX. poz. 91.	
Dyety, koszta podróży i różne inne		200 „
Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie w kwocie 519.392 K zgodnie z wnioskiem Komisji, oraz powyższe wnioski Komisji, głosując oddzielnie nad każdą z tych rubryk i nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.		
Sprawozdawca czyta :		
<i>Dochody.</i>		
	Rubr. I. poz. 1—3.	
Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj		39.631 „
	Rubr. II. poz. 4—12.	
Dochody z dóbr i realności		23.846 „
Wysoki Sejm raczy uchwalić:		
„Wzywa się Wydział krajowy, by przeprowadził odpowiednie zarządzenia celem podniesienia dochodu z ogrodów szpitalnych“.		
	Rubr. III. poz. 13—15.	
Zwroty kosztów leczenia		459.000 „
	Rubr. IV. poz. 16 i 17.	
Dochody rozmaite		1.800 „
	Rubr. V. poz. 18 i 19.	
Zwroty od c. k. Skarbu Państwa		4.500 „
	Suma	528.777 K

Izba uchwała dochody kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie w ogólnej sumie 528.777 K zgodnie z wnioskiem Komisji i bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

Komisja budżetowa wnosi :

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie na r. 1904 i polecić pobrać nadwyżkę dochodów w kwocie 9.385 K do Rubr. II. budżetu dochodów funduszu krajowego“.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Rubr. III. pozycya 45 wydatków funduszu krajowego.

Lit. F.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Sprawozdawca p. Leo czyta :

Wydatki.

Rubr.	I. poz. 1.	Funkcyonaryusze szpitala za czynności przy tym funduszu	100 K
„	II. „ 2.	Potrzeby kancelaryjne	40 „
„	III. „ 3.—4.	Remuneracye	50 „
„	IV. „ 5.	Za utrzymanie dzieci przyjętych na mocy ustawy z 10. maja 1873 w miarę własnych funduszków .	3 330 „
„	V. „ 6.	Koszta leczenia dzieci	20 „
„	VI. „ 7.	Rozmaite	100 „
Ogólna suma wydatków			3.640 K

Izba uchwała bez rozprawy wydatki funduszu podrzutków w Krakowie w ogólnej sumie 3.640 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Dochody.

Rubr. I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj.

Poz.	i.	Od efektów :	
	a)	4 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne gal. Banku kraj. zostające w posiadaniu	36.200 = 1.448 K
		4 ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne gal. Banku kraj. zakupić się mające za kapitał 976 K 28 gr. przez fundusz krajowy do zwrotu przypadający 1.000 K	40 „ 1.488 K
	b)	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ listy zastawne gal. Banku kraj. 5.400 zł = 10.800 K	486 „
	c)	4 ⁰ / ₁₀₀ obligacye gal. fund. propinacyjnego 5.900 zł. = 11.800 „	472 „
		4 ⁰ / ₁₀₀ listy zast. gal. Tow. kred. ziem.	800 „ 32 „
		Dochody poz. 1.	2.478 K
„	2.	Od kapitałów :	
	a)	4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ od reszty kapitału dłużnego przez fundusz krajowy 21.204 K 56 gr.	998 „
	b)	5 ⁰ / ₁₀₀ od kapitału fundacyjnego Tarły	164 „
		Ogólna suma dochodów	3.640 K
		W porównaniu z wydatkami	3.640 „
		okazuje się niedobór w kwocie	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody funduszu podrzutków w Krakowie w ogólnej sumie 3.640 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje :

(Rubr. III. poz. 46 wydatków funduszu krajowego).

II. Koszta utrzymania podrzutków.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Rubryka III. (poz. 46).

Koszta utrzymania podrzutków w kraju i zagranicą . . . . . 60.000 K

Izba bez rozprawy uchwała rub. III. poz. 46 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje :

Rubr. III. poz. 43 44 i 44 a) wydatków.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta :

Komisja budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi :

Poz. 43.	Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin (ryczałt)	10.000 K
" 44.	Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyśle, nadzwyczajnie	200 "
" 44.a)	Rampeltowa Marya, wdowa po rządcy szpitala w Rzeszowie, nadzwyczajnie	400 "

Izba uchwała bez rozprawy poz. 43—44 a zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje :

„Sprawy zdrowotne“.

Rubr. III. poz. 47 - 50 wydatków.

(Grupa III. „Publiczna służba zdrowia“.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

" 47.	Na koszta podróży dla lekarzy okręgowych, oraz subwencye dla powiatów na pokrycie przewyżki wydatków na płace po nad 1% podatków bezpośrednich przypisanych do poboru w całym powiecie	95.000 K
" 48.	$\frac{1}{3}$ część kosztów lekarstw dla epidemicznie chorych	6.500 "
" 49.	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	24.000 "
" 50.	Koszta podróży i diety lekarzy z powodu szczepienia ospy ochronnej	132.000 "

Izba uchwała bez rozprawy poz. 47 - 50 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje :

Sprawy zdrowotne.

Rubr. III. grupa IV. poz. 51—62 a) wydatków.

„Zasiłki dla zakładów sanitarnych“.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta :

" 51.	Dla Zakładu szczepienia wścieklizny Dra Bujwida w Krakowie stała subwencya	2.000 K
" 52.	Szpital S. S. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	1.800 "
" 53.	Szpital S. S. Miłosierdzia w Nowosiołkach	600 "

Poz. 54.	Dla szpitala św. Zofii we Lwowie, subwencya na utrzymanie kolonii leczniczej w Iwoniczu	1.600 K
" 55.	Szpital komisji klimatycznej w Zakopanem	600 "
" 56.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie, na amortyzacyę pożyczki 60.000 K na dokończenie budowy szpitala w Krakowie (uchwała Sejmu z 10. lipca 1902)	3.600 "
" 56a)	OO. Bonifratrom w Krakowie celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	1.000 "
" 57.	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	2.000 "
" 58.	Lecznica powszechna we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	2.000 "
" 58a)	Lecznica powszechna we Lwowie, na rozszerzenie i wewnętrzne urządzenie (w załatwieniu petycyi do Ls. 2.715/1.930) jednorazowo	1.500 "
" 59.	Kolonia lecznicza w Rymanowie	1.000 "
" 60.	Kolonia lecznicza w Rabce na utrzymanie dzieci w lecznicy	600 "
" 61.	Towarzystwo ratunkowe ochotnicze we Lwowie	600 "
" 62.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe w Krakowie	600 "
" 62a)	Towarzystwu higienicznemu we Lwowie (celem ułatwienia szerzenia zasad higieny i dopomożenia wydawaniu „Przeгляdu higienicznego“ — w załatwieniu petycyi do Ls. 2.557/1.795	400 "

Co do petycyi gminy Peczeniżyn o udzielenie subwencji na urządzenie szpitalika izolacyjnego i syfilitycznego.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycyę gminy Peczeniżyn do Ls. 2.708/1923, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosku.

Izba uchwała bez rozprawy rubr. III. poz. 51 - 62 a) wydatków zgodnie z wnioskiem Komisji, oraz oddzielnie powyższy wniosek Komisji.

Przemawia p. K. Lubomirski i stawia następujący wniosek:

Poz. 62 b) 1) Dla zarządu szpitala Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku przeznaczają sumę 1.200 K na rok 1904.

2) Wzywa się Wydział krajowy, ażeby począwszy od 1905 wstawiał corocznie w budżet rubryki III. grupę IV. sumę 1.200 K.

Tem samem załatwioną zostaje petycyja Ls. 1873/1214.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek poddaje pod uchwałę Izby 1-szą część powyższego wniosku p. K. Lubomirskiego, którą to część Izba uchwała, a oddzielnie odrzuca 2-gą część tego wniosku.

Przemawia p. Federowicz i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

W rubryce III. grupa IV. wstawić nową pozycyę 62 c):

Wydziałowi gospodarczemu X. zjazdu lekarzy i przyrodników polskich na cele urządzenia wystawy i wydawnictwa zjazdu jednorazowo K 2.000 jako wydatek nadzwyczajny.

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do l. 2188.

Izba popiera powyższy wniosek p. Federowicza.

Przemawia rektor politechniki p. Kepiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.
Izba uchwala powyższy wniosek p. Federowicza.
Następuje:

Rubr. IV. poz. 63—68 wydatków.

Dobroczynność.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta:

	Zwyczajne.	Nadzwycz.
Poz. 63. Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848 K	
„ 64. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000 „	
„ 65. Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwowie. Tem samym załatwioną zostaje petycja l. 3365	2.400 „	
„ 66. Zakład osieroconych dziewcząt im. ks. Józefa Ziemiańskiego w Przemyśle	1.000 „	
„ 67. Towarzystwo opieki nad niemowlętami pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie, subwencya zwyczajna	400 „	
„ 68. Towarzystwo j. w., rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K zaciągnąć się mającej na budowę domu III. i IV. rata (z okresu umorzenia 34 ¹ / ₂ lat)		3.575 K
„ 69. Ryczałt na zasiłki dla ochronek, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z 5. lutego 1896. Do tej pozycyi odsyła Komisya budżetowa wszystkie petycye wymienione w dotyczącej rubryce sprawozdania na rok 1903	5.000 „	
„ 70. Towarzystwo kolonii wakacyjnej dla dziewcząt we Lwowie	200 „	
„ 71. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego, na lwowską kolonię wakacyjną, zasiłek stały	400 „	
„ 72. Towarzystwo imienia św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200 „	
„ 73. Zgromadzenie Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie	200 „	
„ 74. Towarzystwo opieki nad sługami im. św. Jadwigi we Lwowie	200 „	
„ 75. Zakład staruszek i kalek w Krakowie na Blichu im. hr. Sołtykowej	200 „	
„ 76. Komitet „Domu pracy“ na Kaźmierzu w Krakowie	1.000 „	
„ 77. Zakład św. Jadwigi w Krakowie (stała subwencya)	1.200 „	
„ 78. Przytulisko brata Alberta we Lwowie i Krakowie (stała subwencya)	2.000 „	
„ 79. Ks. Siemiaszki Kazimierza „Dom schronienia i dobrowolnej pracy“ dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców w Krakowie	1.600 „	
„ 80. Na opłatę procentów (4%) od pożyczki 40.000 K zaciągnąć się mającej przez Towarzystwo budowy tanich mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (IV. rata z 30-to lecia w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902)	1.600 „	

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 81. Na zasiłki dla weteranów z r. 1831 do dyspozycji
Wydziału krajowego 4.500
Do tej pozycji odnosi się rezolucya uchwalona przy pozycji 83 na rok 1903.
Izba uchwała bez rozprawy rubr. IV. poz. 63—81 zgodnie z wnioskiem
Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 81 a) Dla przytuliska uczestników powstania z r. 1863/4 w Krakowie
jednorazowo 500 K nadzwyczajny wydatek.

Przemawia p. Męciński i stawia wniosek następujący, zamiast powyższego
wniosku Komisyi:

Poz. 81 a) Dla przytuliska uczestników powstania z r. 1863/4 w Krakowie
jednorazowo 1.500 K nadzwyczajny wydatek.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Męciński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Męcińskiego, zamiast wniosku Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

	Zwyczajne.	Nadzwycz.
Poz. 82. Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierót	2.400	K
„ 83. I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwo- wie	200	„
„ 84. Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie	200	„
„ 84 a) Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków gr. k. ar- chidiecezyi lwowskiej		200 K
„ 84 b) Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków gr. k. dye- cezyi stanisławowskiej		200 „
„ 84 c) Komitet herbaciarni centowej we Lwowie		200 „
Tem samem załatwione zostają petycye l. 2.684, l. 2.247, l. 2.713.		
„ 85. Kongregacya ruska SS. Służebniczek w Krystyno- polu (do rozporządzałości Wydziału krajowego, w porozumieniu z gr. kat. Ordynaryatami)	1.000	„
„ 86. Ks. Cyryl Sielecki gr. kat. proboszcz w Zużlu, na nowicyat ruskich Sióstr Sakramentek Najśw. Maryi Panny, do rozporządzenia Wydziału krajowego w po- rozumieniu z gr. kat. Ordynaryatami	200	„
„ 86 a) Dla stowarzyszenia sług katolickich im. św. Zyty we Lwowie, (jednorazowy zasiłek)		200 „
„ 87. Gminie Kolbuszowa, na opłatę odsetek od pożyczki zaciągniętej dla pogorzalców (z przyznanych na lat 10 po 3.000 K V. rata — w myśl uchwały Wyso- kiego Sejmu z dnia 10. kwietnia 1900 r.)		3.000 „

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

- Poz. 88. Gminie m. Nowego Sącza, na opłatę odsetek (najwyżej 4%) od pożyczek 400.000 K zaciągniętych na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje (X. rata z przyznanych przez 20 lat) 16.000
- „ 88a) Gmina m. Mikuliniec, na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K na lat 10, zaciągnąć się mającej, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich, regulację ulic i inne inwestycje (1. rata) 850
- Izba bez rozprawy uchwała poz. 82—88 a) zgodnie z wnioskiem Komisji.
Sprawozdawca czyta:

Komisja budżetowa odstępuje Wydziałowi krajowemu petycję l. 3.060 komitetu szwalni Kongregacji dzieci Maryi w Jarosławiu i petycję l. 3.053 Przełożonej SS. Służebniczek N. M. P. w Starejwsi do zbadania. Nad petycją stowarzyszenia sług katolickich św. Zyty w Stanisławowie z l. 2900 i nad petycją Stowarzyszenia „Ojczyzna“ we Wiedniu l. 3218 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Suma rubryki IV.	38.948	25.725
	64.673 K	

Przemawia p. Skołyśzewski i stawia zamiast wniosku Komisji: nad petycją Stowarzyszenia „Ojczyzna“ we Wiedniu l. 3218 przechodzi Sejm do porządku dziennego, następujący wniosek:

Poz. 86 b) „Stowarzyszeniu „Ojczyzna“ we Wiedniu przyznaje się subwencyę w kwocie 200 K, załatwiając petycję l. 3218“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba uchwała bez rozprawy powyższe wnioski Komisji z opuszczeniem wniosku Komisji co do petycji „Ojczyzny“ we Wiedniu, a następnie uchwała wniosek p. Skołyśzewskiego tej treści:

„Poz. 88 b) Stowarzyszeniu „Ojczyzna“ we Wiedniu przyznaje się subwencyę w kwocie 200 K, załatwiając petycję l. 3218“.

Następuje:

Zwyczajne nadzwycz.
koron

Rubr. V. poz. 89—96 wydatków.

Oświata.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta:

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

Poz. 89. Akademia umiejętności w Krakowie:

a) zasiłek stały	70.000	—
b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod kierownictwem Dra Smolki w Archiwum Watykańskiem (za trzecieletnie 1901/2—1903/4)	4 000	—
c) na wydanie atlasu geologicznego wraz z tekstem (do rozporządzenia Wydziału krajowego)	5.000	79.000

Izba bez rozpraw uchwała poz. 89 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Komisyja wnosi :

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Wzywa się c. k. Rząd, aby do preliminarza budżetu państwowego poczynawszy od roku 1904 wstawiał jako dotację państwową dla c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie zamiast dotychczasowych 40 000 koron sumę 50.000 koron.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 90.	Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 2.400 K	14.000	—
" 91.	Sawczyńska Jadwiga, wdowa po ś. p. Zygmuncie Sawczyńskim, stały roczny dodatek do pensji emerytalnej	—	1.000
" 92.	Ilnicka Marya, wdowa po członku Rady szkolnej krajowej ś. p. Bazylim Ilnickim, stały dożywotni datok roczny	—	720

Izba bez rozprawy uchwala poz. 90—92 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

II. Wydatki na publiczne szkoły ludowe.

Poz. 93.	Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego, wedle osobnego sprawozdania	8,280.938	
----------	--	-----------	--

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucję:

Poleca się Radzie szkolnej krajowej, aby zarządziła jak najwzględniejsze wykonywanie przymusu mundurkowego w szkołach średnich — realnych i gimnazyach, a w sprawozdaniu Rada szkolna krajowa przedstawiła Sejmowi opinię w sprawie zniesienia przymusu mundurkowego.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca i wnosi na odesłanie powyższej rezolucji p. Stapińskiego do komisji szkolnej.

Marszałek oznajmia, że podda pod uchwałę Izby tę rezolucję aż po uchwaleniu poz. 93.

Sprawozdawca czyta :

I. Wydatki.

Zwyczajne Nadzwycz.
korony

Rubr. I.	Poz. 1—7.	Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	10,348.600	—
" II.	" 8—11.	Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzenie kursów wakacyjnych, rolniczych i specjalnych, oraz remuneracye ze roboty ręczne	116.200	—
" III.	" 12.	Koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych	15.000	—
" IV.	" 13—16.	Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	77.052	5.000

		Zwyczajne Nadwysz. koron		
Rubr. V.	Poz.	17. Zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na budowę szkół	200 000	200.000
" VI.	"	18—21. Na zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, oraz koszty nadzoru funduszów szkolnych miejscowych	329.388	640
" VII.	"	22. Na przybory naukowe ogólnej natury i dla nauk praktycznych	50.000	—
" VIII.	"	23. Na biblioteki okręgowe	10.000	—
" IX.	"	24. Na konferencye okręgowe	90.000	—
" X.	"	25. Na stypendya dla uczniów i uczennic Seminarjów nauczycielskich	200.000	—
" XI.	"	26. Na rozmaite wydatki	24.600	—
" XII.	"	27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	55.736
		Suma wydatków	11,460.840	261.376
		Ogółem	11,722.216	—

II. Dochody.

Rubr.	I. poz.	1-7. Odsetki od kapitałów	69.378	—
"	II. "	8-15. Dochody z dóbr, realności i innych praw	43.490	—
"	III. "	16-26. Dodatki	3,072.704	—
"	IV. "	27. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	5.670	—
"	V. "	28. Zapisy i darowizny	—	—
"	VI. "	29. Taksy od spadku	140.000	—
"	VII. "	30. Rozmaite wpływy	—	—
"	VIII. "	31. Dodatek z c. k. Skarbu państwa	109.886	—
"	IX. "	32. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych	150	—
		Suma dochodów własnych	3,441.278	—
		Z porównania z sumą wydatków	11,460.840	261.376
		okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego	8,019.562	261.376
		Razem	8,280.938	—

2. Wysoki Sejm raczy wstawić do rubr. V. poz. 93. preliminarza budżetu na r. 1904 niedobór 8,280.938 K.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. Schätzel i wstawia następującą poprawkę:

„Rubrykę II, poz. 8. A) podnosi się do wysokości 42.800 K t. j. o 6.000 K.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. K. Badeni.

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następujące rezolucye:

Rezolucya I.

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną zbadał stosunki w Białej i w powiecie bialskim i wziął pod rozwagę udzielania nauczycielstwu w powiecie bialskim dodatku drożyznianego“.

Rezolucya II.

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Radą szkolną krajową wziął pod rozwagę zaciągnięcia większej pożyczki, wystarczającej na wybudowanie wszystkich potrzebnych szkół w kraju, którą pożyczkę spłacałoby z rocznego przez Sejm uchwalonego zasiłku na budowę szkół“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie rezolucyi II. p. Stojałowskiego do komisji budżetowej, a oświadcza się przeciw poprawce p. Schätzla i I. rez. p. Stojałowskiego.

Izba uchwała Rubr. I. wydatków kraj. funduszu szkolnego zgodnie z wnioskiem komisji, następnie uchwała oddzielnie Rubr. II. zgodnie z wnioskiem komisji a osobno odrzuca poprawką p. Schätzla, dalej uchwała Izba bez rozprawy Rubr. III. — XII. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji, wreszcie Rubr. I. — IX. dochodów, a w końcu 2-gi ostateczny wniosek komisji, czyli uchwała Izba poz. 93. zgodnie z wnioskiem komisji.

Następnie odrzuca Izba rezolucyę p. Stapińskiego.

Przemawia w sprawie formalnej p. Stojałowski i cofa swą rezolucyę I.

Izba uchwała odesłanie rezolucyi II. p. Stojałowskiego do komisji budżetowej zgodnie z wnioskiem p. sprawozdawcy.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawić do budżetu na rok 1905 kwotę 500 K rocznej zapomogi na amortyzacyę pożyczki zaciągniętej na budowę szkoły przez Siostry Urszulanki w Kołomyi.

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycyę Nr. 2.178/1.470 Przełożonej sióstr Urszulanek w Kołomyi.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar przerwać posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przemawia p. Rotter i uprasza Marszałka, by nie zwoływał dziś wieczornego posiedzenia.

Marszałek odpowiada, że ma zamiar zwołać wieczorne posiedzenie, że jednak poddaje wniosek p. Rottera na nieodbycie posiedzenia pod uchwałą Izby.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Rottera.

Marszałek przerywa posiedzenie do godziny 8. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2. minut 30 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 31. października 1903.

Początek posiedzenia o godzinie 8. minut 40 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że udzielił p. Brunickiemu urlopu do końca sesyi sejmowej.

Następuje :

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad budżetem na r. 1904, a mianowicie z kolei następuje :

Rubr. V. poz. 94.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta :

Poz. 94. Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego emerytalnego, wedle osobnego sprawozdania 764.868

I. Wysoki Sejm uchwalić raczy zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i Rady szkolnej krajowej :

Rubr.	Wydatki.	Zwyczajne nadzwycz.	
		koron	
I.	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek	80.000	—
„	II. Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek	600.000	—
„	III. Pensye dla wdów po nauczycielach	240.000	—
„	IV. Dodatki na wychowanie sierót po nauczycielach	60.000	—
„	V. Odprawy i kwartały pozgonne	35.000	—
„	VI. Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	2.000	—
„	VII. Koszta zarządu	100	—
„	VIII. Rozmaite wydatki	—	—
	Suma wydatków	1,017.100	—

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. funduszu szkolnego emerytalnego w sumie 1,017.100 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Dochody.			
Rubr.	I. Odsetki od kapitałów	2.680	—
„	II. Dodatki stałe z krajowego funduszu szkolnego	25.600	—
„	III. Zapisy i darowizny	—	—
„	IV. Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskich	33.952	—
„	V. Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek	166.000	—
„	VI. Wkładki dwuprocentowe za czas służby przed- etatowej	24.000	—
„	VII. Rozmaite dochody	—	—
„	VIII. Zwroty z emerytur czasowych	—	—
„	IX. „ „ dożywotnich	—	—
„	X. „ z pensyi wdów	—	—
„	XI. „ z dodatków na wychowanie dzieci	—	—
„	XII. „ z odpraw i kwartatów pozgonnych	—	—
	Suma dochodów	252.232	—

W porównaniu ze sumą wydatków . . . . . 1,017.100 —
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego . . . . . 764.868 —

Izba bez rozprawy uchwała dochody kraj. fund. szkol. w sumie 252.232 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

II. Wysoki Sejm wstawia niedobór funduszu szkolnego krajowego emerytalnego w kwocie 764.868 K do rubryki V. pozycyi 94 budżetu na rok 1904.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji, a oddzielnie uchwała poz. 94 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Zwyczajne nadzwycz.
koron

Sprawozdawca czyta:

Poz. 95.	Na subwencję dla istniejących już internatów, do rozporządzalności Wydziału kraj. w porozumieniu z Radą szkolną krajową.	12.000	—
„ 96.	Na budowę domów dla internatów	—	40.000

Izba uchwała bez rozprawy i oddzielnie poz. 95 i 96 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubryka V. Oświata

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Pozycye 97—113.

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty.

Wydawnictwa.

Pozycye 114 147.

Dział V. Teatry i sztuki piękne.

Pozycye 148—168.

Dział VI. Rozmaite.

Pozycye 169—174.

Sprawozdawca p. Paszkowski czyta:

III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Poz. 97.	Na utrzymania szkoły polskiej w Białej (stała subwencya w myśl uchwały Sejmu z dnia 11. lipca 1902)	20.000	K
„ 97 a)	prywatne Seminarjum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie (<i>jednorazowo</i>)	2.000	„
„ 97 b)	prywatne Seminarjum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie (<i>jednorazowo</i>)	2.000	„
	poz. 97 a) i 97 b) w załatwieniu petycyj do l. 2337 i 2.481		
„ 98.	Prywatna szkoła żeńska w Krakowie, (<i>zasilek stały</i>)	1.000	„
„ 99.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie, w myśl uchwały Sejmu z d. 11. lipca 1902	800	„
„ 100.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie	8.000	„
„ 101.	Zakład sierót imienia św. Heleny we Lwowie	200	„
„ 102.	Ruski Instytut dla dziewcząt w Przemyśle:		
	a) stała subwencya	400	K
	b) jednorazowy zasiłek na przybory naukowe i wydanie podręcznika języka francuzkiego	2.000	„
	Na skutek petycji do l. 2.844.		
„ 103.	Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej	600	„
„ 104.	Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską, do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	10.000	„
	Do pozycyi tej przekazuje się petycye wymienione w sprawozdaniu o budżecie na rok 1903.		
„ 105.	Internat XX. Zmartwychwstańców we Lwowie	9.000	„
	do rozporządzenia Wydziału krajowego.		

- Poz. 106. Zakład głuchoniemych we Lwowie:
a) na stypendya dla 85 wychowanków	20.400 K	
b) na utrzymanie zakładu	5.000 „	
c) na amortyzacyę pożyczki 36.000 K zeciągnię- tej na budowę II. piętra przez Dyrekcyę Za- kładu, 3-cia rata amortyzacyjna (aż do pierw- szego półrocza 1934)	1.990 „	27.390 K

Dyrekcya lwowskiego zakładu głuchoniemych wniosła do l. 3.017 petycyę o przyjęcie zakładu na fundusz krajowy, ewentualnie podwyższenie dotychczasowej subwencyi na 35.000 K rocznie, oraz o otwarciu zakładu głuchoniemych w Krakowie. Taki sam wniosek postawił poseł ks. Andrzej Szponder na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z d. 8. października 1903, dołączając nadto żądanie o podwyższeniu stypendyów dla wychowanków.

W załatwieniu tego wniosku i petycyi wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek ks. Andrzeja Szpondra i petycyę Dyrekcyi lwowskiego zakładu głuch. o przyjęcie zakładu na kraj, utworzenie drugiego zakładu w Krakowie, oraz o podwyższeniu subwencyi względnie stypendyów, odstępuje się Wydz. kraj. do zbadania.

„ 107.	Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie	800 „
„ 108.	Zakład dla ciemnych we Lwowie:	
	a) na utrzymanie zakładu	7.600 K
	b) na stypendya dla dziesięciu wychowanków po 240 K rocznie	2.400 „
	razem	10.000 „
„ 109.	Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ we Lwowie	2.000 „
„ 110.	dtto w Krakowie	2.000 „

Tem samym załatwiona zostaje petycya do l. 2.690.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 97—110 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

- Poz. 111. Dla polskich i ruskich Towarzystw sokolich we Lwowie i na prowincyi ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . . 4.000 „

Do ryczałtu tego przekazuje się petycyę wymienione w sprawozdaniu o budżecie krajowym na r. 1903 Rubr. V. poz. 114.

Przemawia p. Tarnawski i stawia następujący wniosek:

„Wnoszę na podwyższenie poz. 111 o 4.000 K t. j. do 8.000 K.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek zapytuje, czy życzy sobie kto głosu pod względem formalnym.

Przemawia p. Leo i stawia wniosek na podwyższenie poz. 111 z 4.000 na 6.000 koron.

Marszałek oznajmia, że wniosek p. Leo nie jest formalnym wnioskiem, i że podda go pod uchwałę Izby po zamknięciu rozprawy.

Izba odrzuca wniosek p. Tarnawskiego, a oddzielnie uchwała wniosek p. Leo i uchwała:

poz. 111 w kwocie 6.000 koron.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 111. a) Związek polskich sokolich Towarzystw w Austrii na cele Towarzystwa i wydawnictwa wskutek pet. do L. 2.237	600 K
„ 112. Zakład błog. Kunegundy w Nowym Sączu na kształcenie wzorowych gospodyń	600 „
„ 113. Zgromadzenie Sióstr Urszulanek w Kołomyi, zasiłek na częściową amortyzację pożyczki na rozszerzenie budynku szkolnego II. rata z 20 lecia	500 „

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycję Towarzystwa prywatnego gimnazjum żeńskiego we Lwowie do L. 1.878 o przyznanie stałej subwencji, oraz petycję gminy miasta Krakowa o udzielenie stałej subwencji na utrzymanie wyższych kursów dla kobiet im. Adryana Baranieckiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosków w porozumieniu z Radą szkolną krajową.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby w uwzględnieniu użyteczności kursów dla kobiet imienia Adryana Baranieckiego w Krakowie oraz niewątpliwej potrzeby zapewnienia wyższej uzupełniającej nauki dla kobiet, uznanej przez c. k. Rząd tak przez dopuszczenie kobiet na uniwersytet jak w stworzeniu dla nich kategorii hospitantek, zechciał od r. 1904 wstawiać w budżet państwowy odpowiednią kwotę na utrzymanie powyższych kursów dla kobiet.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 111 a—113., oraz oddzielnie i bez rozprawy wniosek 1 i 2 komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk, oświaty i wydawnictwa.

Poz. 114. Dla zarządu powszechnych wykładów uniwersyteckich w Uniwersytecie Lwowskim w załatwieniu petycji do L. 2.940	1.000 K
„ 115. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego na pokrycie kosztów walnego zgromadzenia	400 „
„ 116. Towarzystwa oświaty ludowej we Lwowie	3.000 „
„ 117. Takież Towarzystwo w Krakowie	3.000 „
„ 118. „ „ w Tarnowie	200 „
„ 119. Polskie stowarzyszenie „Strzecha“ w Wiedniu	200 „
„ 120. Polskie stowarzyszenie „Przytulisko“ w Wiedniu	200 „
„ 121. Biblioteka polska w Wiedniu	400 „
„ 122. Stowarzyszeniom rzemieślniczym we Lwowie i na prowincyi ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	3.000 „

Do pozycji tej przekazuje się petycje wymienione w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na rok 1903. Rubr. V. poz. 127.

Izba uchwała bez rozprawy poz. 114—122 zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek udziela głosu p. Maryewskiemu do poz. 123.

P. Maryewski oświadcza, że zgłaszał się o głos w zastępstwie p. Ochrymowicza, który nie może głośno mówić, bo jest zachrypnięty.

Przemawia p. Ochrymowicz i wnosi na podwyższenie poz. 123 na

300 K.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zgadza się na wniosek p. Ochrymowicza, który to wniosek Izba uchwała, czyli uchwała

Poz. 123. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na kosztą podróży członków na walne zgromadzenie . . . . . 300 K

Sprawozdawca czyta i oznajmia, że pozycyę 133. dla Gazety handlowo-geograficznej . . . . . 200 „

komisyja cofnęła:

„ 124. Dla fundacyi Macierz polska na wydawnictwa dzieł i peryodycznych pism ludowych . . . . . 10.000 „

„ 125. Zasiłek na czasopismo „Szkoła“ . . . . . 1.000 „

„ 126. „ „ „ „Muzeum“ . . . . . 2.000 „

„ 127. „ „ „ „Kosmos“ . . . . . 1.000 „

„ 128. Wydawnictwo dziełek ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 2.000 „

„ 129. Towarzystwo historyczne we Lwowie na wydawnictwa . . . . . 1.400 „

„ 130. Towarzystwo im. Adama Mickiewicza na wydawnictwo dzieł tegoż do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 800 „

„ 131. Towarzystwo ludoznawcze na wydawnictwo czasopisma „Lud“ . . . . . 200 „

„ 132/133. Towarzystwo miłośników historyi i zabytków Krakowa na wydawnictwa 500

„ 134. Redakcyja dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie . . . . . 300 „

(pozycyja podwyższona o 100 K wskutek petycyi do L. 2.108).

„ 135. Redakcyje pism dla dzieci „Mały Świątek“ i „Wiek młody“ we Lwowie . . . . . 200 „

„ 136. Na wydawnictwo:

a) polskich podręczników dla szkół średnich . . . . . 3.000 K

b) ruskich książek szkolnych . . . . . 12.000 „ 15.000 „

„ 137. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo czasopisma „Dzwinek“ . . . . . 400 „

„ 138. Ruskie Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo rusko-ukraińskiej biblioteki . . . . . 600 „

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do L. 3.133.

„ 139. Zasiłek dla ruskiej gazety „Uczytel“ do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 1.000 „

Tem samem załatwioną zostaje petycyja do L. 2.431.

„ 140. Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego z zastrzeżeniami, wyrażonemi w uchwałach Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897 i 3. maja 1900 . . . . . 6.000 „

„ 141. Towarzystwo naukowe im. Szewczenki we Lwowie na wydawnictwo ruskiej biblioteki historycznej . . . . . 1.000 „

„ 142. Archeograficzna Komisya tegoż Towarzystwa na wydawnictwo historycznych materyałów . . . . . 3 000 „

„ 143. Towarzystwo naukowe im. Szewczenki we Lwowie na inne wydawnictwa naukowe . . . . . 4.000 „

„ 144. Etnograficzna Komisya tegoż Towarzystwa jak w roku zeszłym . . . . . 1.000 „

„ 145. Taż sama Komisya na etnograficzną ekspedycyę naukową, jednorazowo . . . . . 1.000 „

Wszystkie te pozycyie do rozporządzenia Wydziału krajowego.

Poz. 146. Ks. Dżułyński gr. kat. proboszcz w Łapszynie, na wydawnictwa ruskie: „Posłannik“ i „Książeczki misyjne“ do rozporządzenia Wydziału krajowego	800 K
„ 147. OO. Bazylianie na wydawnictwo pism religijno-moralnej treści	400 „
„ 147 a) Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie jedno-razowo	500 „
„ 147 b) Wydawnictwo pomników Krakowa, Stanisława Cerchy jedno-razowo	200 „
„ 147 c) Krakowskie Towarzystwo techniczne na wydawnictwo czasopisma „Architekt“ w załatwieniu petycyi do L. 3.309 w wysokości uchwalonej w r. 1902	400 „

Marszałek oznajmia, że do poz. „134 Redakcja dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie 300 K“, zażądał głosu p. Stapiński.

Przemawia p. Stapiński i stawia wniosek na skreślenie pozycyi 134

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała pozycyę 134 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek udziela głosu p. Stojałowskiemu do poz. 124 i 128.

Przemawia p. Stojałowski do poz. 124 i stawia następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Kuratoryą „Macierzy polskiej“ wziął pod rozwagę zmiany pisma „Niedzieli“ na pismo krajowe dla zwierzchności gminnych.

Przemawia p. Stojałowski do poz. 128.

Przemawia p. Skałkowski.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę przeniesienie funduszu przeznaczanego na „Wydawnictwo dziełek ludowych“ do funduszków „Macierzy polskiej“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Stojałowski dla faktycznego sprostowania.

Izba uchwała pozycyę od 124—147c) zgodnie z wnioskiem Komisji, z wykluczeniem przez Komisję opuszczonej pozycyi 133, i poz. 134 uchwalonej poprzednio i oddzielnie przez Izbę.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Stojałowskiego, która to rezolucya opiewa:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Kuratoryą „Macierzy polskiej“ wziął pod rozwagę zmiany pisma „Niedzieli“ na pismo krajowe dla Zwierzchności gminnych“.

Izba odrzuca tę rezolucyę p. Stojałowskiego.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Stojałowskiego która opiewa:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę przeniesienie funduszu przeznaczanego na „Wydawnictwo dziełek ludowych“ do funduszków „Macierzy polskiej“.

Izba uchwała powyższą rezolucyę p. Stojałowskiego.

Marszałek oświadcza, że do wniosku następnego Komisji, który opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycyę Rektoratu szkoły politechnicznej we Lwowie do l. s. 2.581, o przyznanie subwencyi w kwocie 10.000 K płatnej przez lat dziesięć po 1.000 K odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Udziela głosu rektorowi p. Kępińskiemu, który tego zażądał.

Przemawia rektor p. Kępiński i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. do wniosku Komisji poprawkę: i przedłożenia Sejmowi odpowiednich wniosków na najbliższej Sesji;
2. poz. 147d) Na „bibliotekę politechniczną“ przyznaje się rektoratowi szkoły politechnicznej zasiłek w kwocie 1.000 K.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje wniosek p. Kępińskiego.

Izba uchwała 1. wniosek Komisji oraz wniosek p. Kępińskiego.

Marszałek odczytuje następujący wniosek Komisji:

2. Nad petycją Towarzystwa filologicznego o subwencję na wydawnictwo czasopisma filologicznego „Eos“ (L. 2.187), Juliana Nasalskiego o subwencję na wydawnictwo biblioteki dla ruskiej młodzieży (L. 1.911), Jana Amborskiego o subwencję na polskie wydawnictwo obrazkowe (L. 2.641), i wydawnictwa dwutygodnika „Rodzina i szkoła“, przechodzi się do porządku dziennego.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek:

„Na wydawnictwo obrazkowe J. Amborskiego petycja L. 2.641 przyznaje się 300 koron“.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Rutowski i stawia następujący wniosek:

„Petycję p. Amborskiego L. 2.641 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego wydatnego uwzględnienia“.

Przemawia p. Stapiński i oświadcza, że wniosek swój w tej sprawie cofa na wypadek uchwalenia przez Izbę wniosku powyższego p. Rutowskiego.

Przemawia p. Cielecki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek 2 Komisji z opuszczeniem słów: „Jana Amborskiego o subwencję na polskie wydawnictwo obrazkowe“ (L. 2.641), a następnie w tej ostatniej sprawie tj. co do petycji Jana Amborskiego L. 2.641 uchwała Izba wniosek p. Rutowskiego opiewający:

„Petycję p. Amborskiego l. 2.641 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego wydatnego uwzględnienia w miejsce wniosku Komisji w tym przedmiocie przedłożonego.“

Następuje:

V. Teatry i sztuki piękne.

Sprawozdawca p. Paszkowski czyta:

Poz. 148.	Teatr polski w Krakowie do rozporządzalności Wydziału krajowego (subwencja stała)	16.000 K
„ 149.	Dyrektorowi Teatru miejskiego w Krakowie panu Józefowi Kotarbińskiemu w uznaniu jego usiłowań celem rozwoju i utrzymania tej sceny na wysokości jej bezpośredniej przeszłości i istotnych jej cywilizacyjnych i narodowych zadań, jako zasiłek <i>nadwycieczny</i> na rok 1904 (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	4.000 „
„ 150.	Budowa teatru w Krakowie 20 i 21 półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K, zaciągniętej przez gminę miasta Krakowa (aż do I. półrocza 1945)	15.000 „
„ 151.	Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego:	
	a) dramat i komedia	28.400 K
	b) opera polska	20.000 „ 48.400 „

- Poz. 152. Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie panu Tadeuszowi Pawlikowskiemu, w uznaniu niepospolitych jego zasług i poniesionych ofiar ku postawieniu dramatycznej sceny polskiej we Lwowie, na równi z pierwszorzędnymi scenami, jako zasiłek *nadzwyczajny* na r. 1904 (do roporządzalności Wydz. krajowego) 8.000 K
- „ 153. Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie 11 i 12 raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K, zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półr. 1934) . . . . . 33.696 „
- „ 154. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“, do rozporządzałości Wydziału krajowego . . . . . 18.500 „
- „ 154a) Towarzystwo teatru ludowego we Lwowie (*jednorazowo* do dyspozycji Wydziału krajowego) . . . . . 2.000 „
- Uzasadnienie tej pożyczki znajduje się w sprawozdaniu Komisji budżetowej o budżecie na rok 1903. Rubr. V. poz. 164.
- „ 154b) Teatr ludowy w Krakowie (*jednorazowo* do dyspozycji Wydziału krajowego). . . . . 2.000 „
- Przemawia p. Skołyśzewski.
- Przemawia p. Stapiński i stawia wniosek na skreślenie poz. 151b) na operę polską 20.000 K.
- Przemawia p. Michalski.
- Przemawia p. Szajer i wnosi: „wykreślić 149 i 152, a kwoty przeznaczyć na powodzian.
- Przemawia p. Skołyśzewski.
- Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.
- Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stojałowski, Szponder, Jabłoński i Małachowski.
- P. Stojałowski zrzeka się głosu.
- Przemawia zapisany do głosu p. Szponder.
- Przemawia do głosu zapisany p. Jabłoński.
- Przemawia p. sprawozdawca.
- Przemawia p. Stapiński i stawia formalny wniosek na imienne głosowanie nad powyższymi wnioskami Komisji.
- Przemawia p. Skołyśzewski dla faktycznego sprostowania.
- Izba nie popiera formalnego wniosku p. Stapińskiego na imienne głosowanie nad powyższymi wnioskami Komisji.
- Marszałek udziela wyjaśnienia co do wniosku p. Szajera.
- Izba uchwała następujące pozycje od 143—154b) włącznie zgodnie z wnioskiem Komisji.
- Sprawozdawca czyta:
- Poz. 155. Akademia sztuk pięknych w Krakowie, 16 rata umorzenia pożyczki 200.000 K na budowę gmachu (na czas do roku 1911 włącznie) . . . . . 14.000 „
- Izba bez rozprawy uchwała poz. 155 zgodnie z wnioskiem Komisji.
- Sprawozdawca czyta:
- „ 156, Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na budowę własnego gmachu (na czas amortyzacji pożyczki VI. rata z 33-lecia . . . . . 1.000 „
- Przemawia p. Małachowski i stawia następującą rezolucję:
- Sejm przekazuje petycję Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie z dnia 23. października 1903 do l. 3.413/903 o jednorazowy zasiłek Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia przy preliminarzu budżetowym na r. 1905.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Małachowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała pozycję 156 zgodnie z wnioskiem Komisji, a oddzielnie uchwała powyższą rezolucję p. Małachowskiego.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 156 a) Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na publikację historii malarstwa i rzeźbiarstwa polskiego w drugiej połowie 19 wieku *jednorazowo* . . . . . 500 K

W petycyi do L. 2.378 prosi Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie o subwencję na wymienioną wyżej publikację, wydać się mają z powodu wystawy jubileuszowej, jaką Towarzystwo zamierza urządzać w roku 1904, jako 50-tym roku istnienia Towarzystwa.

Uznając naukową i artystyczną wartość takiej publikacji, proponuje komisya udzielenie na ten cel subwencji w kwocie 500 K.

„ 157. Towarzystwo imienia Jana Matejki w Krakowie . . . . . 1.000 „

Izba uchwała bez rozprawy powyższe pozycje 156a) i 157 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

„ 158. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . . 6.000 „

Do pozycyi tej przekazuje się petycyje wymienione w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na r. 1903. Rubr. V. poz. 169.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą rezolucję:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby od pobierających zasiłki z funduszu krajowego na kształcenie się w muzyce i śpiewie żądał zobowiązania się na piśmie do zwrotu otrzymanych zasiłków w stosownych ratach w chwili, gdy osoby te będą miały dochody pozwalające im na spłacenie tego długu.

Od kształcących się w malarstwie należy żądać tylko zobowiązywania się moralnego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na przekazanie powyższej rezolucyi p. Tomaszewskiego Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

P. Tomaszewski oświadcza, że zgadza się na formalny wniosek p. sprawozdawcy, by rezolucję powyższą przekazać Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Izba uchwała pozycję 158 zgodnie z wnioskiem Komisji, a oddzielnie uchwała przekazanie rezolucyi powyższej p. Tomaszewskiego Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania, w myśl wniosku p. sprawozdawcy, na który to wniosek zgodził się p. Tomaszewski.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 159. Towarzystwo muzyczne we Lwowie . . . . . 10.000 K

„ 160. Towarzystwo muzyczne w Krakowie . . . . . 1.600 „

„ 161. Konserwatoryum Towarzystwa muzycznego w Krakowie . . . . . 8.400 „

Uzasadnienie tej pozycyi mieści się w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na rok 1903. Rubr. V. poz. 172.

„ 162. Towarzystwo muzyczne w Brodach . . . . . 400 „

„ 163. Towarzystwo muzyczne w Samborze . . . . . 200 „

Temsamem załatwioną zostaje petycyja do L. 3.009.

Poz. 164.	Towarzystwo muzyczne Harmonia w Krakowie	600	K
" 165.	Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu	600	"
" 165. a)	Kapela narodowa we Lwowie w załatwieniu petycyi do L. 2.988	600	"
" 166.	Wydziałowi krajowemu do rozporządzenia i przyznania zasiłków po zbadaniu istotnych potrzeb, działalności i pożyteczności pod względem nauki śpiewu i muzyki Towarzystwom muzycznym: „Lutni“, „Bojanowi“ i „Echu“ we Lwowie, „Lutni“ w Krakowie, Towarzystwom imienia Moniuszki w Kołomyi i Stanisławowie, „Bojanowi“ w Stanisławowie, i „Harmonii“ w Jaśle, ryczałt w kwocie	3.000	"
" 167.	Zboińska Józefa, wdowa po artyście sceny polskiej jednorazowo	100	"
" 168.	Lipińska Salomea wdowa po skrzypku Feliksie Lipińskim	300	"

Izba bez rozprawy uchwała pozycye 159—168 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę komitetu budowy narodowego ruskiego teatru we Lwowie do L. 2.784 i 2.873 o subwencyę na budowę, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Stanisła Konopki o subwencyę na szkołę dramatyczną we Lwowie (L. 2.520) przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

VI. Rozmaite.

Sprawozdawca p. Paszkowski czyta:

Poz. 169.	Dla stowarzyszeń akademickich, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.800	"
	Do pozycyi tej przekazuje się petycyę wymienione w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na r. 1903. Rubr. V. poz. 182.		
" 170.	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw, mających na celu wspomaganie ubogich uczniów, ryczałt do rozporządzania Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	1.200	"
	Do pozycyi tej przekazuje się petycyę wymienione w sprawozdaniu komisji budżetowej o budżecie na rok 1903. Rubr. V. poz. 183.		
" 171.	Towarzystwo im. Św. Stanisława Kostki (opieki nad terminatorami we Lwowie)	200	"
	Tem samem załatwioną zostaje petycyę do L. 2.044.		
" 172.	Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie	600	"
" 173.	Korosteńska Felicya, b. nauczycielka szkoły pp. Klarysek w Starym Sączu, zaopatrzenie dożywotnie z łaski	160	"
" 174.	Dla wdowy po profesorze Ogonowskim stały, roczny dożywotni datek	720	"

Izba uchwała bez rozprawy pozycye 169—174 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta, oświadczywszy, że we wniosku Kosi opuścić należy słowa: Wydziału gospodarczego 10 zjazdu lekarzy i przyrodników polskich o subwencję na koszt zjazdu (L. 2.188), albowiem sprawa ta została poprzednio załatwioną przy rub. III.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycjami Towarzystwa „Verein zur Schaffung eines Studentenheimes an der k. k. Hochschule für Bodenkultur“ w Wiedniu (L. 2.739), Towarzystwa: „Katholischer Schulverein für Oesterreich“ (L. 1811 i 1812); Ks. Jana Nikodemowicza o subwencję na szkołę organistów w Przemyślu (L. 1.977 i 2.518), Towarzystwa wstrzemięźliwości „Eleuterya“ (L. 2.930), ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o subwencję na szkołę analfabetów (L. 2.425), Dyrekcyi szkoły dla dorosłych analfabetów we Lwowie (L. 2.785), Zarządu głównego Towarzystwa szkoły ludowej o subwencję na szkołę polską w Morawskiej Ostrawie (L. 2.983) i na zakładanie kursów dla analfabetów (L. 2.984), Towarzystwa oświaty ludowej w Stanisławowie (L. 2.964), i Towarzystwa nauczycieli Towarzystwa szkół wyższych we Lwowie o przyznanie subwencji na muzeum szkolne we Lwowie, *przechodzi się do porządku dziennego.*

Przemawia p. Bojko i stawia następujący wniosek w miejsce wniosku komisji do petycji L. 2.785.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla szkoły analfabetów we Lwowie uchwała się na r. 1904 kwotę 300 K.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek, zamiast przedłożonego wniosku komisji do petycji L. 2.983:

Na szkołę polską w Ostrawie Morawskiej do rąk Tow. Szkoły ludowej 300 koron.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następujący wniosek, zamiast wniosku komisji do pet. 2785, 2983 i 2984 przedłożonego:

Petycyje: Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie — i Zarządu głów.: Tow. Szkoły ludowej o subwencję na szkołę i kurs dla analfabetów w Morawskiej Ostrawie odsyła się do Wydz. kraj. do możliwego i wydatnego uwzględnienia.

Przemawia p. Kozłowski i stawia następujący wniosek: Petycyje Ls. 2425, 2785, 2983 tj. ruskiego Towarzystwa we Lwowie o subwencję na szkołę analfabetów, Dyrekcyi szkoły dla dorosłych analfabetów we Lwowie, Zarządu główn. Towarzystwa szkoły ludowej o subwencję na szkołę polską w Morawskiej Ostrawie przekazuje się Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą szkolną do zbadania i ewentualnego przedłożenia wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Przemawia p. Stojalowski i oświadcza, że przyłącza się do wniosku powyższego p. Kozłowskiego, o ile idzie o petycję Dyrekcyi szkoły we Lwowie o subwencję na kursy dla analfabetów.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Merunowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała odraczający wniosek p. Kozłowskiego obejmujący petycyje Ls. 2425, 2785, 2983.

Przemawia w sprawie formalnej p. Stapiński.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do uchwalonego wniosku p. Kozłowskiego.

Izba uchwała następnie wniosek komisji obejmujący wszystkie petycyje z wyjątkiem objętych wnioskiem p. Kozłowskiego, oraz bez słów:

„Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych we Lwowie o przyznanie subwencji na muzeum szkolne we Lwowie“.

Do tych słów udziela Marszałek głosu p. Małachowskiemu.

Przemawia p. Małachowski i stawia następujący wniosek:

Petycję 3.064 Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych we Lwowie o przyznanie subwencji na muzeum szkolne we Lwowie“ przekazuje się Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą szkolną do zbadania i ewentualnego przedłożenia wniosku na najbliższej sesji sejmowej“.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek p. Małachowskiego, zamiast wniosku komisji załatwiającego pet. 3.064.

Przemawia w sprawie formalnej p. Stojałowski.

Marszałek udziela odpowiedzi.

Następuje:

Rubryka VI. poz. 175—190.

Pomniki historyczne.

Sprawozdawca p. Piniński.

P. Stojałowski prosi o głos w sprawie formalnej.

Marszałek oznajmia, że obecnie udzielił głosu p. sprawozdawcy, w obec czego udzieli głosu p. Stojałowskiemu później.

Sprawozdawca czyta:

Zwyczajne Nadwycz.
koron

Poz. 175.	Na utrzymanie kancelaryj konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie, sporządzanie i publikacye naukowych i urzędowych spisów pomników znajdujących się w naszym kraju	8.000
„ 176.	Badanie i ocalanie zabytków starożytnych, piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	1.000
„ 177.	Dla Muzeum narodowego w Krakowie:	
	a) stała subwencya	3.000
	b) na reorganizacyę, adaptacye i rozszerzenie Muzeum narodowego, II. rata z przyznanych 30.000 K na lat 5 po	6.000
„ 178.	Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:	
	1. Dyrektor we Lwowie	2.400 K
	2. „ w Krakowie	2.400 „
	3. Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 600 K i trzy dodatki pięcioletnie po 200 K	4.000 „
	4. Adjunkt II. klasy we Lwowie: płaca 2.200 K i dodatek aktywalny 480 K	2.680 „
	5. Adjunkt I. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 600 K	3.400 „
	6. Adjunkt II. klasy w Krakowie: płaca 2.200 K, dodatek aktywalny 480 K	2.680 „

Zwyczajne Nadzwyczaj.
koron

	7. 2 aplikantów we Lwowie, adjutum roczne po 600 K	1.200 K	
	8. 1 aplikant w Krakowie, adjutum roczne	600 „	
	9. Czynsz za najem lokalu we Lwowie	1.600 K	
	i miejski 5% podatek wodociagowy za r. 1904	80 „	1.680 „
	10. Stróże we Lwowie i w Krakowie płaca po 840 K, dodatek aktyw. po 100 K, dodatek na mundur po 100 K	2.080 „	
	11. Opał, potrzeby kancelaryjne i rozmaite wydatki	1.200 „	24.320
Poz. 179	Na restaurację kościoła katedralnego na Wawelu IX. rata roczna z przyznanej na lat 10 subwencji 200.000 K.		20.000
„ 179 a)	Komitet parafialny kościoła WW. Świętych w Krakowie na restaurację kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie		4.000
	Tem samem załatwioną zostaje petycja l. 2.075. Nadto wnosi komisya:		
	Wysoki Sejm raczy uchwalić:		
	Poleca się Wydziałowi krajowemu wdrożenie rokowań z c. k. rządem celem wyjednanja subwencji rządowej na restaurację pomienionego kościoła.		
„ 180.	Komitetowi budowy pomnika Adama Mickiewicza we Lwowie, IV. rata z przyznanych 20.000 K na lat 5 po 4.000 K (uchw. Sejmu z 9. lipca 1901)		4.000
„ 181.	Konwentowi PP. Klarysek w Krakowie, na restaurację kościoła św. Andrzeja z przyznanych 4.000 K IV. (ostatnia) rata roczna w myśl uchwały z dnia 9. lipca 1901		1.000
„ 181 a)	Zgromadzeniu OO. Augustynów w Krakowie, na restaurację kościoła św. Katarzyny jednorazowo		2.000
	Petycją do tej pozycyi l. 2.229 przekazuje Komisya Wydziałowi krajowemu do zbadania.		
„ 182.	Na restaurację kościoła katedralnego obrz. łacińsk. w Przemyśle, z przyznanych 10.000 K w 5 ratach rocznych, IV. rata w myśl uchwały sejmowej z dnia 9. lipca 1901	—	2.000
„ 183.	Na konserwację zamku w Olesku		600
„ 184.	Na restaurację sal zamkowych w Olesku		3.000
„ 185.	Na restaurację kościoła farnego w Krośnie, druga połowa z przyznanych 5.000 K	—	2.500
„ 185 a)	Na restaurację bram fortecznych w Okopach św. Trójcy 4.000 K w dwóch rocznych ratach, z tych I. rata		2.000
	Tem samem załatwioną zostaje petycja l. 2.224.		

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 186. Na restaurację starożytnego ołtarza w kościele OO. Bernardynów w Rzeszowie, jednorazowo		600
„ 187. Na restaurację kościoła OO. Franciszkanów w Krośnie I. rata z subwencji 12.000 K płatnej w 6 ratach rocznych od r. 1904		2.000
„ 188. Na dalszą restaurację kościoła Bożego Ciała w Krakowie I. rata z subwencji 12.000 K płatnej w 4 ratach rocznych od r. 1904		3.000
„ 189. Na restaurację zabytków w kościele św. Mikołaja w Krakowie		1.500
„ 190. Szaraniewiczowej Annie, wdowie po c. k. profesorze Uniwersytetu i konserwatorze dla Galicyi wschodniej, jednorazowo		720
Suma rubryki VI.	36.320	54.920
		91.240

Izba uchwała bez rozprawy Rubr. IV. w ogólnej sumie 91.240 K zgodnie z wnioskiem komisji, oraz powyższe wnioski komisji.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi na zamknięcie posiedzenia.

Izba uchwała bez rozprawy formalny wniosek p. Stojałowskiego.

Marszałek zamyka posiedzenie naznaczając następne na dzień 2. listopada 1903 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 30 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

48. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 2. listopada 1903.

Początek o godzinie 10. minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski.

Obecnych posłów 106.

Ze strony Rządu J. E. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki i c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego szóstego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czterdziestego siódmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 2. listopada 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 3674, 3675, 3677, 3678, 3679.

Po odczytaniu petycji Ls.: 3679 O. Salvatora Szpili gwardyana klasztoru Braci Mniejszych (Bernardynów) w Brzeżanach o zasilek na restaurację kościoła przemawia p. Szajer popierając tę petycję i wnosi na odesłanie jej do Komisji budżetowej z poleceniem, by ta wniosek na udzielenie subwencji przedłożyła na następnej sesyi.

Marszałek oznajmia, że tak postawionego wniosku nie może poddać pod uchwałę Izby, lecz poddaje wniosek na odesłanie tej petycji do Komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała przekazanie tej petycji Ls. 3679 Komisji budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacji.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a

p. Krempe i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie niewłaściwości popełnianych przez c. k. Dyrekcję skarbowe szczególnie w Tarnowie przy wymiarze należitości od kontraktów kupna i sprzedaży.

W gminie Czajkowy, tak jak w innych gminach powiatu mieleckiego jeszcze ich poprzednicy właściciele posiadający grunt, obok pastwiska gminnego zaorali w różnych częściach pastwisko gminne. Ażeby uregulować stan hipoteczny gmina

Czajkowa będąca w prawie przez reprezentantów swych na mocy uchwały Rady gminnej z dnia 7. czerwca 1896 zatwierdzonej uchwałą Wydziału Rady powiatowej w Mielcu z dnia 12. października 1896 L. 2.113 sprzedała skrawek piasku z parceli gminnej L. 677/2 Kazimierzowi Hyjkowi o powierzchni 88 □ sążni.

Kazimierz Hyjek zapłacił za ten skrawek użytku gminie nie niosący, a od niepamiętnych czasów jeszcze przez poprzednich właścicieli fizycznie zasiedzony, stosownie do innych prawomocnych uchwał po 5 ent. (10 h.) za 1 sążeń czyli razem 8 K 80 h.

C. k. Dyrekcya skarbowa w Tarnowie posługująca się widocznie w takich wypadkach tajną policją dowiedziała skądś że Kazimierz Hyjek miał na mocy ustnego kontraktu nabyć od gminy parcelę gruntową 677/7 za cenę 288 K. Na zasadzie tej kłamliwej nieudanej informacji wezwaniem płatniczem z dnia 15. września 1903 B. rej. poz. 1071/859 1903 wymierzono Kazimierzowi Hyjkowi należność w kwocie 10 K 50 h od kupna gruntu na podstawie rzekomo ustnie zawartego z gminą kontraktu.

Obecny wypadek nie należący do pierwszych niechaj posłuży c. k. Rządowi jak dalece jest nasz biedny włościanin przez Władze skarbowe dręczony, jeżeli wymierza mu się w ten sposób należności skarbowe i ściąga bezwzględnie.

Wprawdzie wniósł Kazimierz Hyjek rekurs jak zwykle na załatwienie którego w takich wypadkach długo doczekać się nie mogą, a kwota odeń ściągniętą zostałaaby.

Dlatego podpisani zapytują JWPana Komisarza Rządowego:

1. Czy Mu jest wiadomem o podobnem postępowaniu Władz skarbowych w kraju.

2. Co zamierza uczynić ażeby od kontrahentów nie ściągano bezprawnie i nie wymagano należności skarbowych.

3. Czy nie uznaje JWPan Komisarz rządowy za stósowne zarządzić odpisanie rekurentowi niesłusznie wymierzonej należności, wreszcie pouczyć Władze skarbowe szczególnie w Parnowie ażeby przy wymiarze trzymała się ściśle litery prawa nie zeznań donosicieli.

Interpelujący

Franciszek Krempa

Tomaszewski, Huza, Sękowski, Szponder, Maryewski, Żardecki, Potoczek, Bojko, Włodek, Szwed, Kramarczyk, Stojałowski, Szajer, Skołyżewski, Stapiński.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę odstąpi p Komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. Komisarz rządowy Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacje:

1. pp. Tomaszewskiego i towarzyszy z 15. września 1903 w sprawie prośby gminy Sambora o uwolnienie kilkunastu budynków przeznaczonych na kwatery wojska od podatku domowo czynszowego;

2. pp. Kramarczyka i towarzyszy z 18. października 1903 w sprawie rzekomej należności gminy Rzeki pow. Wadowice z tytułu zwrotu kosztów egzekucji wojskowej;

3. pp. Krempey i towarzyszy z 5. października 1903 w sprawie wydzierżawienia polowania gminnego w Partyniu pow. Mielec;

4. pp. Bojki i towarzyszy z 17. października 1903 w sprawie aresztowań na granicy za przemykanie broszur agitacyjnych do Rosyi;

5. pp. Tarnawskiego i towarzyszy	}	z dnia 30. października 1903 w sprawie
6. pp. Bojki i towarzyszy		krwawych rozruchów w Stanisławowie
		z powodu wyborów do kasy chorych.

Przemawia p. Ochrymowicz w sprawie formalnej co do otrzymania głosu przy pozycjach budżetu.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem Komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1904.

Marszałek oznajmia, że Izba uchwaliła na poprzednim posiedzeniu wszystkie pozycje do Rub. VI. Pomniki historyczne, z wyjątkiem petycyj do tej rubryki się odnoszących, co do których udziela głosu p. K. Badeniemu, jako sprawozdawcy.

Sprawozdawca p. K. Badeni czyta:

Komisja budżetowa wnosi:

Petycję Najprz. ks. Arcybiskupa Józefa Teodorowicza o zapomogę na odnowienie katedry orm. kat. we Lwowie L. 2.256 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i wstawienia odpowiedniej kwoty w preliminarzu na 1905 r.

Petycję L. 1.993 Ordynaryatu biskupiego rz. k. w Przemyślu o subwencję na restaurację kościoła pojezuickiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, przeprowadzenia rokowań z c. k. rządem celem wyjednania odpowiedniego zasiłku z funduszków państwowych i do wstawienia odpowiedniej kwoty w preliminarzu na rok 1905.

Petycje L. 1874 komitetu odnowienia kościoła rz. kat. w Mościskach, ks. Józefa Watulewicza w Felsztynie L. 2.768 o subwencję na pokrycie dachu kościoła, ks. Dra Loga w Siemianówce L. 2.651 o subwencję na restaurację malowideł ściennych w kościele, komitetu budowy kościoła św. Trójcy w Okopach L. 2.783 o subwencję na restaurację kościoła, koła c. k. konserwatorów zabytków starożytn. w Galicyi wschodniej o subwencję na dokończenie restauracji historycznych obrazów w Żółkwi L. 2.757, komitetu restauracyjnego kościoła św. Anny w Krakowie L. 2.801 o zapomogę na restaurację fasady kościoła, Grona konserwatorów w Galicyi zachodniej L. 3.072 o subwencję na wydawnictwo przygotowawcze do restauracji Zamku król. na Wawelu, i petycję Ls. 3.280 gm. m. Krakowa o subwencję na restaurację wieży kościoła N. M. Panny przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania. Petycję komitetu parafialnego w Brzozowie L. 919/902 i LW. 77 238/902 i 1.612/903 przekazuje się do zbadania i sprawozdania. Nad petycjami L. 2.364 zwierzchności gminy izrael. w Leszniowie o dalszą subwencję na konserwację synagogi i L. 1.900 Juliusza Dutkiewicza, fotografa w Kołomyi o przyznanie stałego zasiłku przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia p. Rotter i prosi o głos do petycji L. 3.073.

Izba uchwala powyższy wniosek Komisji bez słów: „Nad petycją Grona konserwatorów Galicyi zachodniej L. 3.073 o subwencję na wydawnictwo przygotowawcze do restauracji Zamku król. na Wawelu przechodzi Sejm do porządku dziennego“.

Przemawia p. Rotter i wnosi zamiast wniosku Komisji w tej sprawie do Ls. 3.073 następujący wniosek:

Poz. 190 a Na wydawnictwo przygotowawcze do restauracji Zamku królewskiego na Wawelu na rok 1904 przyznaje się do rozporządzalności Wydziału krajowego kwotę 2.000 K dla grona konserwatorów Galicyi zachodniej i załatwia tem samem petycję Ls. 3.073.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że zgadza się na ten wniosek p. Rottera.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Rottera.

Następuje :

Rubryka VII. poz. 191—198 wydatków
i Rubr. IV. poz. 13—48 dochodów.

Bezpieczeństwo publiczne.

Sprawozdawca p. Potoczek czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wydatki.

Rubr. VII. Bezpieczeństwo publiczne.

I. Kwaterunkowe żandarmeryi.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron :	
Poz. 191. Ryczałty :		
a) Czyszczenie koszar i innych pomieszczeń, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	21.981	—
b) Oświetlenie koszar	7.695	—
c) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	156	—
d) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy	6.870	—
e) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych	2.697	—
f) Pranie bielizny pościelnej dla wachmistrzów rachunkowych, woźnych, żołnierzy i służących	8.122	—
g) Naprawa bielizny pościelnej	709	—
h) Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosiennych i słomianych	1.890	—
i) Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	4.430	—
k) Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	17.718	—
l) Opał i oświetlenie kancelaryi oddziałowych	4.071	
m) Opał i oświetlenie pomieszczeń oficerów, wachmistrzów rachunkowych i woźnych	6.729	—
n) Rozmaite inne wydatki	1.661	—
	<hr/>	
	Razem ryczałty	84.729 —
Poz. 192. Najem pomieszczeń i koszar	446.482	—
Poz. 193. Wartość czynszowa :		
a) dawnego gmachu lwowskiego	25.872 K	
b) dobudowanego skrzydła do gmachu lwowskiego	11.486 „	
c) realności w Czortkowie	1.400 „	38.758 —
Poz. 194. Na urządzenie nowych koszar dla utworzyć się mających posterunków	2.000	—
Poz. 194 a). Na sprawienie 29 łóżek dla żandarmów-aspirantów podoficerskich i żandarmów próbnych	—	—
Poz. 195. Na podwyższenie czynszów najmu i pomnożenie ilości posterunków	4.000	—
Poz. 196. Na koszt administracji i konserwacji gmachu c. k. żandarmeryi we Lwowie i budynków w Czortkowie	6.956	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	k o r o n	
Poz. 197. Na wynagrodzenie za wodę, dostarczaną z wodociągów miejskich	6.700	—
Suma działu I.	589.625	—

II. Szupaśnictwo.

Poz. 198. Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych	41.000	—
Suma rubryki VII.	630.625	—

Izba uchwała bez rozprawy wydatki na bezpieczeństwo publiczne w ogólnej sumie 630.625 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. IV. Bezpieczeństwo publiczne.

Poz. 13. Nadwyżka od funduszu policji krajowej	3.537	—
Poz. 14. Kwaterunkowe żandarmeryi	57.280	—
Poz. 15. Noclegowe żandarmeryi	93.152	—
Poz. 16. Udział administracji politycznej za kwaterunek żandarmeryi	24.630	—
Poz. 17. Dochód:		
a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dawnego)	25.872 K	
b) z gmachu lwowskiego c. k. żandarmeryi (dobudowanego skrzydła)	11.486 „	
c) z realności dla c. k. żandarmeryi w Czortkowie	1.400 „	33.758 —
Poz. 17a). Dochód z czynszu za kantinę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	—	—
Poz. 18. Zwroty wydatków szupasowych	13.500	—
Suma rubryki IV.	230.857	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody na bezpieczeństwo publiczne w ogólnej sumie 230.857 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

G. Fundusz policji krajowej.

Sprawozdawca p. Potoczek czyta:

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wnosi Komisja budżetowa;

Dochody w kwocie . . . . . 11.027 K

Wydatki „ . . . . . 7.490 „

Nadwyżka dochodów w kwocie . . . . . 3.537 K

wpływie do funduszu krajowego rubr. IV. poz. 13 dochodów.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy budżet funduszu policji krajowej, zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Rubr. VIII. wydatków poz. 199—217. „Komunikacje“.

Dział I. „Na drogi“.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wydatki „Na drogi“, jak następuje:

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

K o m u n i k a c y e.

I. Na drogi.

A) Koszta zarządu.

Poz. 199. Płace inżynierów, konduktorów, rysowników i służby drogowej:

a) dyrektor płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny	960 „	7.360	—
b) zastępca dyrektora, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „		
„ funkcyjny	800 „	6.440	—
c) 5 inżynierów starszych, płaca po 4.800 K	24.000 K		
dodatki aktywne po 840 K	4.200 „	28.200	—
d) 9 inżynierów I. klasy pł. po 3.600 K	32.400 K		
dodatki aktywne:			
α) dla 4 po 720 K	2.880 „		
β) „ 4 „ 600 „	2.400 „		
γ) „ 1 „ 480 „	480 „	38.160	—
e) 9 inżynierów II. klasy, pł. po 2.800 K	25.200 K		
dodatki aktywne:			
α) dla 5 po 600 K	3.000 „		
β) „ 3 „ 500 „	1.500 „		
γ) „ 1 „ 400 „	400 „	30.100	—
f) 12 inżynierów-adjunktów, płaca po 2.200 K	26.400 K		
dodatki aktywne:			
dla 12 po 480 K	5.760 „	32.160	—
g) 4 praktykantów technicznych:			
dla 2 adjutum po 1.400 K	2.800 K		
„ 2 „ „ 1.200 „	2.400 „	5.200	—
h) asystent manipulacyjny, płaca	1.600 K		
dodatek aktywalny	360 „	1.960	—
i) 10 konduktorów starszych, płaca po 1.800 K	18.000 K		
dodatek aktywalny po 300 K	3.000 „	21.000	—
k) 10 konduktorów I. klasy, płaca po 1.600 K	16.000 K		
dodatek aktywalny po 200 K	2.000 „	18.000	—
l) 10 konduktorów II. klasy, płaca po 1.400 K	14.000 K		
dodatek aktywalny po 150 K	1.500 „	15.500	—
m) 12 konduktorów III. klasy, płaca po 1.200 K	14.400 K		
dodatek aktywalny po 150 K	1.800 „	16.200	—
n) rysownicy i dyetaryusze		2.556	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
o) 342 droźników :			
	α) zasługi	103.000	—
	β) ryczałt na wynagrodzenia dla droźników więcej zasłużonych i zamieszkałych w oko- licach gdzie panuje drożyzna	—	46.000
	Suma płac	325.836	46.000
Poz. 200.	Zaliczki na place.		
	Dla inżynierów i konduktorów	6.000	—
" 201.	Pięciolecia i dwulecia.		
	Zastępcy dyrektora Jankowskiemu, (2) po 400 K. Inżynierom starszym po 400 K: Czaplickiemu (2) 800 K; Pintowskiemu (1) 400 K i drugie od 1. lipca 1904 — 200 K; Kinelowi (1) 400 K. Inżynierom I. klasy po 300 K: Jodłowskiemu (2) 600 K; Barancewiczowi (2) 600 K; Stojow- skiemu (1) 300 K; Turskiemu (1) 300 K; Kessle- rowi (1) 300 K. Inżynierom II. klasy po 200 K: Bogdanowiczowi (1) 200 K; Katylłowi (1) 200 K; Orzelskiemu (1) 200 K; Żebrowskiemu Tadeuszowi (1) 200 K; Ziemińskiemu od 1. czerwca 1904 116 K 66 h. Inżynierom adjunktom po 120 K: Libańskiemu (1) 120 K; Żebrowskiemu Eusta- chemu (1) 120 K; Romanowskiemu od 1. gru- dnia 1904 — 10 K. Praktykantom technicznym po 200 K: Pielechowi (2) 400 K; Janiczкови (1) 200 K; Jakubikowi (1) 200 K; Bandrowskiemu od 23. stycznia 1904 — 187 K 78 h; Penotowi Władysławowi od 1. listopada 1904 — 33 K 33 h. Asystentowi manipulacyjnemu Wolskiemu (1) 100 K. Starszym konduktorom po 100 K: Holin- kowskiemu (1) 100 K; Lesiewiczowi (1) 100 K; Koryckiemu (1) 100 K; Brzezińskiemu (1) 100K; Brandtowi (1) 100 K; Juńskiemu, Komorowskiemu, Przetockiemu, Laskowskiemu od 1. lutego 1904 po 91 K 66 h. Konduktorom I. klasy po 100 K: Bilińskiemu (1) 100 K; Christowi (1) 100 K, Gackiemu (1) 100 K; Baumanowi, Mi- kusińskiemu, Stronczakowi od 1. lutego 1904 po 91 K 66 h. Konduktorom II. klasy po 100 K: Lityńskiemu od 7. kwietnia 1904 — 73 K 34 h, Żurbickiemu od 1. sierpnia 1904 — 41 K 66 h .	8.545	—
" 202.	Dodatki osobiste.		
	Dla inżynierów I. klasy Antoniego Barancewicza 600 K — zaś dla Turskiego Władysława 400 K	1.000	—
" 203.	Ryczałty.		
	a) na obowiązkowe objazdy dróg krajowych :		
	1. dla 12 inżynierów okręgowych . 13.600 K		
	2. dla 42 konduktorów . . . . . 22.682 "	36.282	—

		Zwyczajne	Nadzwyczaj.
		koron	
b) na pomieszczenie biura okręgowego:			
	1. dla inżyniera w Krakowie	240 K	
	2. dla 9 inżynierów okręgowych po 120 K	1.080 „	1.320 —
c) na przybory kancelaryjne:			
	1. dla 10 inżynierów okręgowych po 96 K	960 K	
	2. dla 42 konduktorów po 32 K	1.344 „	2.300 —
		39.902	—
Poz.	204. Remuneracye i zapomogi dla urzędników i sług	7.000	—
„	205. Instrumenty, wzory, naczynia i przybory rysunkowe. Naprawa, sprawienie i uzupełnienie	10.000	—
„	206. Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisyj nadzwyczajnych	16.000	—
„	207. Koszta kursu praktycznego dla konduktorów drogowych	13.200	—
B) Nowe budowy i rekonstrukcyje dróg.			
„	208. Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych i koszta budowy większych mostów	—	170.000
C) Utrzymanie dróg krajowych.			
„	209. Koszta utrzymania dróg krajowych długości 1829 klm.	860.000	—
D) Zasiłki.			
„	210. a) Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	920.000	—
	b) Na zasiłki dla powiatów, na utrzymanie i naprawę dróg powiatowych i gminnych w myśl §. 28. ustawy drogowej, <i>stały roczny zasiłek</i>	80.000	—
„	211. Na utrzymanie i budowę dojazdów kolejowych	80.000	
„	212. Dotacya dla funduszu pożyczkowego drogowego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych na budowę dróg (przez lat 15) VI. rata	—	40.000
		1,080.000	40.000
E) Wydatki na myta.			
„	213. Koszta utrzymania i budowy domków mytniczych	7.000	—
„	214. Koszta komisyjne, ogłoszenia i licytacye	2.700	—
„	215. Podatki i ekwiwalenta od własności drogowych	1.300	—
„	216. Przerwy z powodu wypadków elementarnych	300	—
		11.300	—
F) Pensye i zaopatrzenia.			
„	217. 1. Raciborski Ludwik, emerytowany nadinżynier	6.490	—
	2. Świtkowski Mieczysław, emerytowany starszy inżynier, rocznie	3.952	—
	3. Baczyński Ferdynand, emerytowany konduktor	988	—

	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			koron
4. Darowski Stanisław, emerytowany konduktor .	460	—	
5. Dybowski Tadeusz, emerytowany konduktor .	1.024	—	
6. Reicher Stanisław, emerytowany konduktor .	1.092	—	
7. Rieger Karol, emerytowany konduktor .	1.008	—	
8. Skwarczyński Jan, emerytowany konduktor .	962	—	
9. Reuttowa Marya, wdowa po dyre- ktorze, pensya . . . . . 2.400 K			
i dla syna Leona do 14. kwietnia 1907	480	„	2.880 —
10. Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze .	700	—	
11. Bieńkowska Stanisława, j. w. . . . . 1.400 K			
i dla syna Tadeusza do 16. lutego 1906	140	„	1.540 —
12. Łuniewska Natalia, j. w.	700	—	
13. Baranowska Augusta, j. w. . . . . 1.200 K			
dla dzieci: Zofii do 10. lutego 1905, Maryi do 29. maja 1907 i Jana do 8. października 1915, po 120 K . . . . . 360 „			1.560 —
14. Zielińska Katarzyna, j. w. . . . . 1.000 K			
i dla syna Tadeusza do 9. marca 1910.	100	„	1.100 —
15. Grzegorzewska Helena, j. w.	1.800	—	
16. Dziakiewiczowa Rozalia, wdowa po kondu- ktorze . . . . . 650 K			
i dla syna Bertolda do 27. czerwca 1906 . . . . . 65 „			715 —
17. Grzymalina Melania, j. w.	500	—	
18. Hrankowska Julia, j. w. . . . . 440 K			
i dla córki Stanisławy do 1. marca 1905	44	„	484 —
19. Hlawaty Józefa, j. w. . . . . 600 K — g			
i dla syna Karola do 4. listo- pada 1904 . . . . . 50 „ 67 „			651 —
20. Hryniewicz Emilia, j. w.	650	—	
21. Helferowa Anna, j. w.	520	—	
22. Rząśnicka Helena, j. w.	650	—	
23. Van-Roy Aniela, j. w. . . . . 800 K			
i dla syna Rudolfa Jana do 10. lipca 1911	160	„	960 —
24. Jeziorańska Natalia, wdowa po funkcyonaryu- szu technicznym, dożywotni dar z łaski	600	—	
25. Chrzanowska Ignacowa, j. w.	600	—	
26. Brochocka Joanna, wdowa po inżyn. . . . . 1.400 K			
i dla Romana do 4. lipca 1915 . . . . . 280 „			1.680 —
27. Jawornikowa Marya, j. w. . . . . 1.000 K			
i dla dzieci: Janiny do 28. marca 1920, Heleny do 8. maja 1921 i Ste- fanii (pogrobowiec) do 19. sierpnia 1923 po 200 K . . . . . 600 „			1.600 —
28. Łatkowska Karolina, j. w. . . . . 800 K			
i dla córki Alfonsyny do 14. lipca 1905	160	„	960 —

	Zwyczajne	Nadzwyczajne	koron
29. Podbielska Anna, wdowa po konduktorze, rocznie	900	—	
30. Szeliska Laura, j. w., dożywocie	334	—	
31. Chodorowska Leokadya, j. w.	200	—	
32. Chamcowa Anna, j. w.	800	—	
33. Zielińska Marya, córka po inżynierze, zaopatrzenie dożywotnie	100	—	
34. Schönthalerowa Michalina, wdowa po konduktorze	800 K		
i dla dzieci: Maryi do 15. czerwca 1908 i Bernardy do 20. maja 1921 po 160 K rocznie	320 „	1.120	—
35. Borzęcka Marya, wdowa po emerytowanym konduktorze, pensya	500	—	
36 Hausnerowa Franciszka, wdowa po konduktorze	800 K		
i dla dzieci: Romana Marcina do 11. listopada 1907, Eugeniusza Maryana do 25. czerwca 1911 po 160 K	320 „	1.120	—
37. Żukowska Wiktorya, wdowa po emerytowanym konduktorze	800 K		
i dla syna Romana do 18. marca 1911	124 „	924	—
38. Rachwalski Jan, b. droźnik, zaopatrzenie roczne	180	—	
39. Dziedzic Jan, b. droźnik j. w.	180	—	
40. Harasym Jan, b. droźnik j. w.	189	—	
41. Kamiński Jan, b. droźnik j. w.	150	—	
42. Malik Jan, b. droźnik j. w.	150	—	
43. Rzeszotko Jędrzej, b. droźnik j. w.	120	—	
44. Tyz Onufry, b. droźnik j. w.	90	—	
45. Gabrys Wojciech, b. droźnik j. w.	150	—	
46. Dobosz Jan, b. droźnik j. w.	132	—	
47. Zajączkowski Franciszek, b. droźnik j. w.	180	—	
48. Michalski Tomasz, b. droźnik j. w.	195	—	
49. Opach Józef, b. droźnik j. w.	168	—	
50. Kaliński Jan, b. droźnik j. w.	140	—	
51. Kondecki Józef, b. droźnik j. w.	128	—	
52. Starczewski Feliks, b. droźnik j. w.	189	—	
53. Turczyniak Jurko, b. droźnik j. w.	142	—	
54. Sowiński Grzegorz, b. droźnik j. w.	178	—	
55. Mazur Michał, b. droźnik j. w.	151	—	
56. Majocha Kazimierz, b. droźnik j. w.	67	—	
57. Duchowicz Jaoko, b. droźnik j. w.	178	—	
58. Kłak Józef, b. droźnik j. w.	151	—	
59. Kardasz Seńko, b. droźnik j. w.	195	—	
60. Widy Feliks, emerytowany konduktor rocznie.	800	—	
61. Koziara Michał, b. droźnik, zaopatrzenie	150	—	
62. Leszczyszyn Sawa, b. droźnik	106	—	
63. Nowak Jan, b. droźnik	161	—	

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
64. Kwiatkowski Zygmunt, b. konduktor, stałe zaopatrzenie	400	—
65. Van Roy Aniela, wdowa po konduktorze, dar z łaski <i>jednorazowo</i>	200	—
66. Gering Julia, córka po ś. p. konduktorze, j. w.	200	—
	48.244	—
Suma wydatków na drogi	2,427.027	256.000
	<hr/>	
	2,683.027	

Tem samem załatwione zostają petycje:

1. do ls. 1.883, Kwiatkowskiego Zygmunta, b. konduktora dróg krajowych; do ls. 2.162 Julii Gering, sieroty po konduktorze; do ls. 2.540 Anieli Van Roy, wdowy po konduktorze dróg krajowych, i do ls. 1.884 droźników dróg krajowych o podwyższenie zasług.

2. Petycje do ls. 1.966 i 2.034 Augusty Baranowskiej i Natalii Łuniewskiej, wdów po inżynierach Wydziału krajowego o zasiłek odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia z funduszu dyspozycyjnego.

3. Nad petycjami do ls. 2.292 i 2.398 Eleonory Rondewaldowej, wdowy po konduktorze i Ferdynanda Baczyńskiego, emerytowanego konduktora, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

P. Stapiński prosi o głos do poz. 210. tej rubryki.

Izba bez rozprawy uchwała wszystkie petycje wydatków na drogi z wyjątkiem poz. 210., oraz uchwała Izba wszystkie powyższe wnioski Komisji.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy nad poz. 210. przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 210. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubryka V. poz. 19—29 dochodów.

Komunikacje.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta:

Rubr. V. Komunikacje.

Poz. 19.	Myta na drogach krajowych	486.300	—
" 20.	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	2.400	—
" 21.	Grzywny za przestępstwa drogowe	360	—
" 22.	Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.500	—
" 23—25.	Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna na rurociąg naftowy	1.796	—
" 26.	Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	3.000	—
" 27.	Zwroty od Towarzystw kolejowych, a mianowicie:		
	a) ryczałt za sprawowanie zarządu w zastępstwie Towarzystw kolejowych	13.625 K	
	b) zaliczkowo poniesionych kosztów komisyjnych personalu krajowego biura kolejowego w sprawach budowy dotyczących	16.000 "	

		Zwyczajne Nadwycz. koron	
	c) wydatków na roboty akordowe wykonywane w krajowym biurze kolejowym, za wynagrodzeniem od godziny, przez obcych funkcyonaryuszów w sprawach budowy	6 250 „	— 35.875
Poz. 28.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników Oddziału techniczno-drogowego i krajowego biura kolejowego		7.700 —
„ 29.	Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):		
	a) Buczacz, rata roczna	2.000 K — g	
	b) Sanok, rata roczna	1.592 „ — „	
	c) Stanisławów, rata roczna	1.510 „ 82 „	5.103
	Suma rubr. V.		<u>508.159 35.875</u>
			544.034

Izba uchwała bez rozprawy sumę Rubr. V. dochodów poz. 19—29 w kwocie ogólnej 544.034 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubryka VIII. wydatków (Komunikacje).

Dział II. Na koleje żelazne.

Pozycje 218—233.

Sprawozdawca p. Leo czyta:

I. Wydatki na koleje żelazne, Dział II. Rubr. VIII. jak następuje:

Rubr. VIII. Na koleje żelazne.

Poz. 218.

Koszta zarządu.

Płace i emolumenta etatowe:

a) dyrektor, płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny	960 „	7.360	—
b) zastępca dyrektora, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „		
dodatek funkcyjny	800 „	6.440	—
c) 2 starszych inżynierów pł. po 4.800 K	9.600 K		
dodatek aktywalny po 840 K.	1.680 „	11.280	—
d) 2 inżynierów I. klasy, płaca po 3.600 K	7.200 K		
dodatek aktywalny po 720 K	1.440 „	8.640	—
e) 2 inżynierów II. kl., płaca po 2.800 K	5.600 K		
dodatek aktywalny po 600 K.	1.200 „	6.800	—
f) 2 inżynierów adjunktów, płaca po 2.200 K	4.400 K		
dodatek aktywalny po 480 K	960 „	5.360	—
g) referent administracyjny, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „	5.640	—
h) sekretarz, płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „	5.640	—

		Zwyczajne		Nadzwycz.	
				koron	
Poz. 218.	i) adjunkt konceptowy, płaca	2.800 K			
	dodatek aktywalny	600 „	3.400	—	
	k) koncepista, płaca	2.200 K			
	dodatek aktywalny	480 „	2.680	—	
	l) konsulent dla spraw taryfowych i ko-				
	mercyalnych, płaca	3.600 K			
	dodatek aktywalny	720 „	4.320	—	
	m) adjunkt rachunkowy, płaca	2.800 K			
	dodatek aktywalny	480 „	3.280	—	
	n) oficyał rachunkowy, płaca	2.200 K			
	dodatek aktywalny	360 „	2.560	—	
	o) asystent rachunkowy, płaca	1.600 K			
	dodatek aktywalny	360 „	1.960	—	
	p) adjunkt administracyjno-manipula-				
	cyjny, płaca	2.800 K			
	dodatek aktywalny	480 „	3.280	—	
	r) inspicjent rysownik, płaca	1.600 K			
	dodatek aktywalny	360 „	1.960	—	
	s) asystent manipulacyjny, płaca	1.600 K			
	dodatek aktywalny	360 „	1.960	—	
	t) woźny, płaca	1.000 K			
	dodatek aktywalny	100 „			
	na ubior	100 „	1.200	—	
	Suma płac		83.760	—	

Dodatki pięcioletnie.

Poz. 219.	1. Starszemu inżynierowi (1) Machal-				
	skiemu rocznie	400 „			
	2. Inżynierowi I. kl. (1) Bobrowskiemu				
	rocznie	300 „			
	3. Referentowi administracyjnemu (1)				
	Paszkowskiemu, rocznie	400 „			
	4. Sekretarzowi (I) Skwarczyńskiemu				
	rocznie	400 „			
	5. Inspicjentowi rysownikowi (1) Gra-				
	bowiczowi rocznie	100 „			
	6. Asystentowi rachunkowemu (1) Imia-				
	łowi rocznie	100 „			
	7. Asystentowi manipulacyjnemu (1)				
	Salutryńskiemu rocznie	100 „	1.800	—	

Poz. 220.

Dodatki osobiste.

a) Dyrektorowi Kułakowskiemu rocznie	6.000 K		
b) Bronisławowi Chodkiewiczowi, kon-			
sulentowi dla spraw taryfowych i ko-			
mercyalnych	400 „		
c) Inżynierowi adjunktowi Gissmanowi	700 „	7.120	—

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
Poz. 221.	Zaliczki na płace.		
	Dla urzędników	2.500	—
Poz. 222.	Zasługi.		
	Dwóch stróżów po 600 K	1.200	—
Poz. 223.	Remuneracye i zapomogi.		
	a) Rzecznik prawny za zastępstwo	1.000	—
	b) Dla urzędników i funkcyonaryuszów	2.000	—
		3.000	—
Poz. 224.	Pensye i zaopatrzenia.		
	a) Zaleska Felicya, wdowa po dyrektorz, pensya wdowia . . . . . 2.400 K		
	dla dzieci : Kazimierza do 2. maja 1911, Stanisława do 14. lutego 1913, i Feliksa do 21. sierpnia 1916 po 480 K . . . . . 1.440 „	3.840	—
	b) Chylewska Olga, wdowa po czasowym starszym inżynierze, dar z łaski <i>jednorazowo</i>	—	500
		3.840	500
Poz. 225.	Instrumenty, przybory rysunkowe, wzory i sprzęty.		
	Naprawa, uzupełnienie i sprawienie	2.400	—
Poz. 226.	Koszta komisyjne.		
	a) dla urzędników i funkcyonaryuszów :		
	α) w sprawach funduszu krajowego . . . . . 10.000 K		
	β) zaliczkowo w sprawach Towarzystw kolejowych . . . . . 16.000 „	26.000	—
	b) dla członków krajowej Rady kolejowej	2.000	—
		28.000	—
Poz. 227.	Koszta zakupna dzieł i czasopism fachowych, oraz map i planów	1.480	—
Poz. 228.	Koszta kancelaryjne.		
	Druki, portorya, inseraty, przybory kancelaryjne itp. wydatki	4.000	—
Poz. 229.	Koszta utrzymania personalu nieetatowego	—	25.500
Poz. 230.	Wynagrodzenie za roboty akordowe, uskuteczniane przez obcych funkcyonaryuszów	6.250	—
Poz. 231.	Koszta najmu lokalu na biuro	4.200	—
	Suma kosztów Zarządu	149.550	26.000
Poz. 232.	Dotacya dla funduszu kolejowego na cele budowy kolei lokalnych, VI. rata po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. marca 1899 przez lat 71	750.000	—
Poz. 233.	Subwencya dla c. k. Rządu na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza XIII rata, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 28. listopada 1890 przez lat 15	—	4.000
	Suma wydatków na koleje żelazne	899.550	30.000
	Ogólna suma działu II. na koleje lokalne	929.550	

Tem samem załatwioną zostaje petycja do L. s. 2.050 p. Olgi Chylewskiej, wdowy po czasowym starszym inżynierze.

Marszałek oznajmia, że do poz. 218 i 232 wydatków zażądał głosu p. Stapiński i Rotter.

Izba bez rozprawy uchwała wszystkie pozycje wydatków tej rubryki na koleje zgodnie z wnioskiem Komisji z opuszczeniem poz. 218 i 232.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu do poz. 218.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucję:

Sejm wzywa Rząd, aby pomnożył na wszystkich szlakach kolejowych w Galicyi odczuwany dotkliwie brak wozów przy pociągach osobowych.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Stapińskiego.

Izba uchwała pozycję 218 wydatków tej rubryki zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek udziela głosu do poz. 232 p. Rotterowi.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąbski.

Przemawia p. Rotter i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się Wydział krajowy aby wpłynął w kierunku ulepszeń odnośnie do szybszej komunikacji między Krakowem a Zakopanem i do zaprowadzenia ułatwień w kierunku powrotnych biletów jazdy.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Rottera.

Izba uchwała poz. 232 wydatków tej rubryki zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Załatwiając sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 4. września 1903 L. 80,361.

W etacie krajowego biura kolejowego ustanawia się:

1. posadę inżyniera I. klasy z płacą roczną	3.600 K
dodatkiem aktywalnym	720 „
i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 300 K	
2. posadę adjunkta administracyjno-manip. z płacą roczną	2.800 „
dodatkiem aktywalnym	480 „
i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 300 K	
3. posadę adjunkta rachunkowego z płacą roczną	2.800 „
dodatkiem aktywalnym	480 „
i z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 300 K.	

Równocześnie z dniem 1. stycznia 1904 znosi się posadę oficjała administracyjnego ustanowioną uchwałą sejmową z dnia 13. lutego 1897.

Etat krajowego biura kolejowego obejmować będzie przeto począwszy od 1. stycznia 1904 r.

1. 1 dyrektor,
2. 1 zastępca dyrektora,
3. 2 starszych inżynierów,
4. 2 inżynierów I. klasy,
5. 2 inżynierów II. klasy,
6. 2 inżynierów-adjunktów,
7. 1 referent administracyjny,
8. 1 sekretarz,
9. 1 adjunkt koncepcyjny,
10. 1 koncepcjista,

11. 1 konsulent taryfowy,
12. 1 adjunkt rachunkowy,
13. 1 oficyał rachunkowy,
14. 1 asystent rachunkowy,
15. 1 adjunkt administr. - manipulacyjny,
16. 1 inspicjent rysunkowy,
17. 1 asystent manipulacyjny,
18. 1 woźny.

Pobory powyższego personelu są już oznaczone uchwałami sejmowymi z dnia 13. lutego 1897, z dnia 15. lutego 1898, z dnia 16. marca 1899 i z dnia 6. lipca 1901.

Personal urzędników powyższych od 1 do 17 włącznie jest stałym, z prawami zastrzeżonemi statutem emerytalnym uchwalonym przez Sejm 15. lutego 1898 zaś woźny jest stałym sługą, również z prawami rzeczonym statutem określonymi.

III. Petycyę do L. s. 2.027 p. Aleksandra Zabokrzyckiego we Lwowie o odszkodowanie lub odpowiednie zajęcie przy Wydziale krajowym, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do właściwego załatwienia

Izba uchwała bez rozprawy i oddzielnie wniosok II. i III. Komisji.

Marszałek otwiera rozprawę nad rezolucyą p. Stapińskiego, którą odczytuje.

Przemawia p. Agopsowicz i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się Rząd aby zarządził by urlopnicy nie kupowali pojedynczo biletów jazdy przy kasie kolejowej i nietamowali przystępu do kas lecz w inny sposób odpowiedni.

Izba popiera rezolucyę p. Agopsowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała rezolucyę p. Stapińskiego.

Izba bez rozprawy i po zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę uchwała rezolucyę p. Agopsowicza.

Po zamknięciu rozprawy nad rezolucyą p. Rottera, przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała rezolucyę p. Rottera.

Rubr. IX. Budowy wodne i melioracye.

A) Biuro melioracyjne i studia przygotowawcze.

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 234. Płace urzędników, utrzymanie ekspozytur i stypendya:

a) Dyrektor biura:				
płaca	.	.	.	6.400 K
dodatek aktywalny	.	.	.	960 „
				7.360 —
b) zastępca dyrektora:				
płaca	.	.	.	4.800 K
dodatek aktywalny	.	.	.	840 „
„ osobisty	.	.	.	800 „
				6.440 —
c) 10 starszych inżynierów:				
płace po 4.800 K	.	.	.	48.000 K
dodatki aktywalne po 840 K	.	.	.	8.400 „
				56.400 K
				Razem .

Z tego pokryje fundusz budowy lewego wału Wisły pobory 1 starszego inżyniera za 9 miesięcy

4.230 „ 52.170 —

		Zwyczajne	Nadzwycz.	koron
d) referent administracyjno - prawny:				
płaca	4.800 K			
dodatek aktywalny	840 „	5.640	—	
e) 12 inżynierów I. klasy:				
płace po 3.600 K	43.200 K			
dodatki aktywalne:				
dla 9 inżynierów we Lwowie po 720 K	6.480 „			
dla 2 inżynierów w Tarnowie i Stanisławowie po 600 K	1.200 „			
dla inżyniera w Jaśle	480 „			
Razem	51.360 K			
Z tego pokryją fundusze budowy pobory 6 inżynierów za 9 miesięcy po 3.240 K	19.440 „	31.920	—	
f) 12 inżynierów II. klasy:				
płace po 2.800 K	33.600 K			
dodatki aktywalne po po 600 K	7.200 „			
Razem	40.800 K			
Z tego pokryją fundusze budowy pobory 7 inżynierów za 9 miesięcy po 2.550 K	17.850 „	22.950	—	
g) 11 inżynierów - adjunktów:				
płace po 2.200 K	24.200 K			
dodatki aktywalne po 480 K	5.280 „			
Razem	29.480 K			
Z tego pokryją fundusze budowy pobory 9 inżynierów - adjunktów za 9 miesięcy po 2.010 K	18.090 „	11.390	—	
h) 1 inżynier komasacyjny:				
płaca	2.800 K			
dodatek aktywalny	600 „	3.400	—	
i) 3 adjunktów komasacyjnych:				
płaca po 2.200 K	6.600 K			
dodatki aktywalne po 480 K	1.440 „	8.040	—	
k) 2 praktykantów technicznych:				
adjuta po 1.400 K		2.800	—	
l) dodatki pięcioletnie:				
dla dyrektora Andrzeja Kędziora (2) po 800 K razem 1.600 K, zastępcy dyrektora Józefa Jan-kowskiego (2) po 400 K razem 800 K. sekretarza Leopolda Brąglewicza (1) w kwocie 400 K i drugi od 1. marca 1904 w kwocie 333 K, razem 733 K; dla starszych inżynierów po 400 K: dla Jana Blautha (1) 400 K, Stanisława Szcze-				

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

panowskiego (1) 400 K, Pawła Dyrdonia pierwszy od 14. kwietnia 1904 w kwocie 286 K, Jana Haponowicza pierwszy od 14. kwietnia 1904 w kwocie 286 K, Franciszka Vetulaniego pierwszy od 11. listopada 1904 w kwocie 56 K; dla inżynierów I. klasy po 300 K: Ferdynanda Hilbrichta (2) 600 K, Józefa Gryzieckiego (1) 300 K, Jana Bochniaka (1) 300 K, Stanisława Ruebenbauera pierwszy od 14. kwietnia 1904 w kwocie 215 K, Dra Michała Kornelli pierwszy od 1. maja 1904 w kwocie 200 K, Jana Haładeja pierwszy od 11. listopada 1904 w kwocie 42 K; dla inżynierów II. klasy po 240 K: Tadeusza Rozwadowskiego (1) 240 K, Maryana Röhricha pierwszy od 14. kwietnia 1904 w kwocie 171 K, Władysława Brodowicza pierwszy od 11. listopada 1904 w kwocie 33 K		6.662	—
m) dodatki osobiste:			
dla 2 inżynierów I. klasy po 400 K		800	—
n) dyetaryusze:			
2 dyetaryuszy w biurze centr. po 4 K		2.920 K	
ryczałt na rysownika ekspozytury w Krakowie		960 „	3.880 —
o) utrzymanie ekspozytur:			
w Krakowie		900 K	
w Jaśle		800 „	
w Tarnowie, Jarosławiu i Stanisławowie po 700 K		2.100 „	3.800 —
p) stypendya dla 3 słuchaczy wydziału inżynieryi (dla 2 na cały rok po 600 K, dla 1 na 2 miesiące po 60 K miesięcznie			
		1.320	—
Suma pozycyi 234.		168.572	—

Poz. 235. Utrzymanie służby dozorców melioracyjnych:

wynagrodzenie 58 dozorców, zajętych przez 5 miesięcy zimowych przy pracach biurowych (5 starszych dozorców po 90 K, 29 dozorców melioracyjnych i drenarskich po 60 K i 24 ukończonych uczniów po 50 K)		16.950	—
„ 236.	Dotacja funduszu emerytalnego dozorców melioracyjnych	1.000	—
„ 237.	Zaliczki na płace dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	2.000	—
„ 238.	Remuneracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców melioracyjnych	6.000	—
„ 239.	Pensye i zaopatrzenia:		
a) Biegański Antoni, emerytowany inżynier-adjunkt		848 K	

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

b)	Karpuszkki sieroty: Adam Olgierd do 31. grudnia 1904 r. i Helena Janina do 31. stycznia 1909 r. pensya sierocińska po 140 K i dodatek na wychowanie po 100 K	488	"		
c)	Misiakiewicz Julian, emerytowany inżynier II. kl.	1.120	"		
d)	Gedłowa Marya, wdowa po inżynierze I. klasy	1.400	"		
e)	Chrzęszczewska Marya, wdowa po star. inżyn. pensya wdowia 1.800 K i dodatek na wychowanie syna Konrada Michała Jana (3 im.)	360	"	2.160	"
f)	dtto j. w. jednorazowy dar z łaski	400	"		
g)	Zofia Biegańska, żona inżyniera jednorazowy dar z łaski	200	"	6.608	—
Poz. 240.	Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi, oraz zakupno wzorów i potrzeb rysunkowych			8.000	—
" 241.	Na utrzymanie kursu praktyczn. dozorców drenarskich			11.000	—
" 242.	Zasilek krajowy dla galic. oddziału państwowego biura hydrograficznego			16.000	—
" 243.	Na zdjęcia i projekty:				
	a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejm. z 27. września 1882) 20.000 K				
	b) dla melioracyj prywatnych (w myśl uchwały sejmowej z 6. kwietnia 1892) 30.000 "			50.000	
	c) na wyzyskanie sił wodnych			10.000	—
" 244.	Koszta komisyjne z powodu inspekcji robót przez c. k. Rząd prowadzonych i konserwacji publicznych robót melioracyjnych.			2.000	—
	Suma działu A.			298.130	—

B) Wykonanie budowli wodnych.

" 245.	12 ¹ / ₂ % datok krajowy na oprocentowanie i umorzenie obligów mających się emitować przez państwo na budowę kanałów splawnych (w myśl §. 1. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66)			13.185	—
" 246.	I. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 7,000.000 K mającej się zaciągnąć na pokrycie 40% datku kraju do kosztów regulacji rzek kanałowych w okresie 1904—1912 (w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103)			18.047	—
" 247.	Na systematyczną regulację rzek karpaccich:				
	a) na regulację Białej z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Dunajca XIII. rata (z 15-to lecia)			86.634	K

Zwyczajne Nadzwycz.
koron.

b)	na regulację Dniestru między Rozwadowem a Żórawnem XII. rata (z 15-lecia)	85.334	K		
c)	na regulację górn. Dniestru z dopł. VI. rata (z 23-lecia)	131.428	"		
d)	na regulację Soły V. rata (z 18-lecia)	79.556	"		
e)	na regulację Łomnicy V. rata (z 24-lecia)	79.616	"	462.568	—
Poz. 247 a)	Zasiłki 33 $\frac{1}{3}$ % na lokalne regulacje rzek niespławnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. października 1882)			—	—
"	248. Na popieranie przedsięwzięciw melioracyjnych (na zasadzie ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116):				
a)	na regulację rzeki Bugu od granicy państwa do ujścia Pełtwi, XII. r. (ostatnia)	39.600	K		
b)	na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru, IX. rata (z 15-lecia)	40.400	"		
c)	na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim VII. rata (z 8-lecia)	89.740	"		
d)	na regulację środkowej sekcji Gniłej Lipy, VII. rata (ostatnia)	39.542	"		
e)	na uzupełnienie regulacji Nowego Brnia z dopływami VI. r. (z 8-lecia)	31.950	"		
f)	na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa, V. rata (z 8-lecia)	43.548	"		
g)	na uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, IV. rata	33.066	"		
h)	na obwałowanie lewego brzegu Dunajca, od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowicach III. r.	26.000	"		
i)	na regulację potoku Pustej (Radosławki) z dopływami, III. rata	33.280	"		
k)	na regulację potoków: Sołotwy i Rokitny z dopływami, II. rata	—	"		
l)	na regul. rzeki Łęgu w powiatach: Niżańskim i Kolbuszowskim III. rata	30.000	"		
m)	na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w pow. Dąbrowskim II. rata	90.000	"		
n)	na zabudowanie debr w gminie Mikołajów nad Dniestrem, II. rata	21.075	"		
o)	na zabudowanie i zalesienie debr w gminie Zniesienie powiatu lwowskiego, I. rata	28.000	"		

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

p) na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby, I. rata (z 15-lecia)	92.832 K		
r) na obwałowanie Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej, I. rata (z 20-lecia)	90.000 „		
s) na umorzenie 4% pożyczki 150.000 K mającej się zaciągnąć na podwyższenie wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do granicy Państwa i od Podgórza do Niepołomic, tudzież na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacji kolejowej w Grzegórkach do ujścia Białuchy I. rata (15.000 K na kapitał, a 6 000 K na odsetki)	21.000 „	750.033	—

Poz. 249. Na konserwację krajowych robót melioracyjnych:

a) regulacji Trześniówki	1.000 K		
b) „ Łęgu	1.500 „		
c) „ Przegnojówki	1.000 „		
d) zabudowań potoków górskich w dorzeczu Skawy (do r. 1910)	1.000 „		
e) regulacji Krzemienicy	2.500 „	7.000	—

Poz. 250. Na popieranie mniejszych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 26. listopada 1889):

a) na konserwację osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908)	2.800 K		
b) na drenowanie gruntów włościańskich, IV. rata (z 10-lecia)	50.000 „		
c) na drenowanie gruntów OO. Bonifratrów w Zebrzydowicach, III. rata (ostatnia)	3.200 „		
d) na zabudowanie potoku Bzinki w gminie Brzyszcze (pow. Żółkiew), III. rata (ostatnia)	8.333 „		
e) na zabudowanie potoku Szkleniec i lokalną regulację potoków Białki i Meszny w gminie Mikuszowice (powiat Biała), II. rata (ostatnia)	10.630 „		
f) na zabudowanie potoku Jaworzyny (powiat Nowy Sącz) II. rata (ost.)	12.525 „		
g) na zabudowanie potoku Wielopole (powiat Nowy Sącz) II. rata (ost.)	10.167 „		
h) na osuszenie gruntów w gminie Rogóżno (pow. Żydaczów), I. rata (ost.)	7.167 „		
i) na regulację potoku Chechło (pow. Chrzanów)	15.200 „		

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

k) na zabudowanie potoku Więckówki (pow. Brzesko)	6.000	K	
l) na wykopanie rowu Krzeczowskiego (pow. Bochnia)	6.400	„	
m) na osuszenie gruntów w gminie Wola radłowska	3.700	„	
n) na osuszenie gruntów w gminie Borowa (powiat Mielec)	4.500	„	
o) na osuszenie gruntów w gminie Żukowice stare (pow. Tarnów)	1.600	„	
p) na regulację potoku Szkło pod Łazami i Charytanami I. rata (3-lecia)	6.389	„	
r) na osuszenie gruntów w gminie Włodzimirce (pow. Żydaczów I. rata (z 2-lecia)	7.500	„	
s) do dyspozycji Wydziału krajowego	40.000	„	196.111 —

Poz. 251. Na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:

1. w Korzenicy (pow. Jarosław)	500	K	
2. „ Rzęśnie polskiej	500	„	
3. „ Grzędzie	500	„	
4. „ Derewni	500	„	
5. „ Byszowie	500	„	
6. „ Woli Baryłowej	100	„	
7. „ Wysocku (powiat Brody)	500	„	
8. „ gminie Peczenia (pow. Przemyślany)	1.880	„	
9. „ perymetrze bagien Stojanowskich (na gruntach włościańskich)	1.000	„	
10. w perymetrze bagien Oleskich (na gruntach włościańskich)	1.000	„	6.980 —

Poz. 252. Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla Spółek wodnych, III. rata (z dziesięciolecia)

Suma działu B.	1,453.924	100.000
Suma działu A.	298.130	—
Suma rubryki IX.	1,752.054	100.000
	1,852.054	K

Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet rubryki „Budowy wodne i melioracje“ według załączonego szczegółowego preliminarza.

Przy poz. „pensje i zaopatrzenia“ na skutek petycji p. Maryi Chrzęszczewskiej, wdowy po ś. p. Stanisławie Chrzęszczewskim, nadinżynierze Wydziału krajowego, w uwzględnieniu zasług i wytrwałej pracy zmarłego, w załatwieniu petycji L. 2066, L. S. 1368, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy p. Maryi Chrzęszczewskiej, wdowie po ś. p. Stanisławie Chrzęszczewskim, starszym inżynierze Wydziału krajowego uchwalić jednorazowy dar z łaski w kwocie 400 K.

Na skutek petycji p. Zefii Biegańskiej, żony emerytowanego inżyniera Biegańskiego Antoniego, od kilku lat nieuleczalnie umysłowo chorego w zakładzie Kulpar-

kowskim, ze względu na smutny stan wyjątkowy i dzieci potrzebujące wykształcenia, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy p. Zofii Biegańskiej, żonie nieuleczalnie chorego emerytowanego inżyniera Wydziału krajowego uchwalić jednorazowy dar z łaski w kwocie 200 K.

W załatwieniu petycyi Maryi Ortyńskiej, w dowy po ś. p. Władysławie Ortyńskim, który jako stały dozorca melioracyjny a później konduktor melioracyjny, według pisma Wydziału krajowego do Wysokiego Sejmu z 5. września 1903 LW Kr. 67.049 „należał do najlepszych i najpewniejszych z tej kategorii służby“, komisya budżetowa czyni wniosek;

Wysoki Sejm raczy p. Maryi Ortyńskiej, wdowie po ś. p. Władysławie Ortyńskim, konduktorze melioracyjnym, przyznać stały dar z łaski w pełnej wysokości pensyi wdowiej, jakaby się jej ze statutu emerytalnego należała, t. j. rocznych 400 koron, wypłacanych pod warunkami w statucie emerytalnym z 15. lutego 1898 przewidzianymi. — Z funduszu emerytury dozorców melioracyjnych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zajął się sprawą wyzyskania sił wodnych do celów motorycznych.

Celem podjęcia studyów, pomiarów, sporządzenia inwentarza i katastru sił wodnych w kraju, oraz ogółowych planów wyzyskania tychże, wstawia się na rok 1904 do dyspozycyi Wydziału krajowego kwotę 10.000 K.

P. Stapiński prosi o głos do poz. 246.

P. Czaykowski Wład. Wiktor prosi o głos do poz. 250.

P. Rotter prosi o głos do rezolucyi o wyzyskaniu sił wodnych do celów motorycznych.

Izba uchwała bez rozprawy wszystkie pozycye Rub. IX wydatków i wnioski Komisji załatwiającej petycye Maryi Chrzęszczewskiej, Zofii Biegańskiej oraz Maryi Ortyńskiej bez pozycyi 246 i 250 oraz bez rezolucyi o wyzyskaniu sił wodnych.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu do poz. 246.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Kolischer.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki.

Izba uchwała na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Górski, Merunowicz, Stojałowski i Kolischer.

Przemawia zapisany do głosu p. Górski.

Przemawia zapisany do głosu p. Merunowicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski.

P. Kolischer zrzeka się głosu.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 246 Rubr. IX zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek udziela głosu do poz. 250 p. Czaykowskiemu Wład. Wiktorowi.

Przemawia p. Czaykowski Wład. Wiktor i stawia następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby przeprowadził rokowania z c. k. Rządem co do wydatnej pomocy państwowej w celu przyspieszenia akcji melioracyjnej w kraju naszym a w szczególności drenowania odwodniania nieprzepuszczalnych

lub bagnistych gruntów stanowiących prócz własności prywatnej ogromny obszar własności gminnej“.

Przemawia p. Kozłowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 250 Rubr. IX zgodnie z wnioskiem Komisji, a oddzielnie uchwała rezolucyę p. Czaykowskiego Władysława Wiktora.

Marszałek udziela głosu p. Rotterowi w rozprawie nad rezolucyą Komisji w sprawie wyzyskania sił wodnych do celów motorycznych.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Kolischer i stawia następującą rezolucyę 1) zamiast rezolucyi Komisji w tej sprawie:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby zajął się sprawą wyzyskania sił wodnych do celów motorycznych. Celem podjęcia studyów co do sił wodnych w kraju wstawia się na rok 1904 do dyspozycyi Wydziału krajowego kwotę 10.000 K“.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że p. Kolischer stawia zamiast rezolucyi Komisji inną własną rezolucyę.

Przemawia w sprawie formalnej co do głosowania nad rezolucyą Komisji w przedmiocie wyzyskania sił wodnych członek Wydz. kraj. p. Romanowicz.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania nad rezolucyą Komisji p. Kolischera w sprawie wyzyskania sił wodnych.

Członek Wydziału krajowego p. Romanowicz oświadcza, że zgadza się na sposób głosowania nad temi rezolucyami podany przez Marszałka.

Izba uchwała rezolucyę p. Kolischera zamiast rezolucyi Komisji w tej sprawie przedłożonej.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem i wzywa posłów do punktualnego przybycia na wieczorne posiedzenie.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 15 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 2. listopada 1903.

Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 40 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem Komisji budżetowej o budżecie na r. 1904.

Z kolei następuje:

Rubr. X. wydatków.

Rołnictwo.

Grupa I. poz. 253—255.

Grupa II. poz. 256—286 a.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Zwyczajne Nadzwycz.
koron*Grupa I. Krajowa komisya dla spraw rolniczych,
pensye i emerytury urzędników fachowych.*

Poz. 253.	Krajowa Komisya dla spraw rolniczych Komisye naukowe i konferencye nauczycieli niższych szkół rolniczych (do dyspozycyi Wydziału krajowego)	6.000	—
„ 254.	Urzędnicy fachowi dla spraw rolniczych:		
	a) radca: płaca	6.400 K	
	dodatek aktywalny	960 „	
	i dodatek pięcioletni	800 „	
	b) adjunkt conceptowy: płaca	2.800 „	
	dodatek aktywalny	600 „	
		11.560	—
„ 255.	Strusiewiczowa Melania, wdowa po referencie spraw rolniczych, pensya wdowia rocznie	1.200 K	
	dodatek do pensyi wdowiej	400 „	
		1.600	
„ 271.	Szkoły zimowe rolnicze:		
	a) w Niewiarowie	2.122	—
	b) w Wojsławiu	1.910	—
„ 272.	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie (wedle osobnego sprawozdania)	14.800	677
„ 273.	Na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	16.000	—
	Do tej pozycyi weszły dwie petycye: Krakowskiego Tow. rolniczego o 5.000 K na naukę wędrowną, oraz Tow. „Proświta“, Ls. 2.280 o 8.000 K.		
	Wobec wyrażonej przez Wydział krajowy a uznanej za słuszną przez Komisję chęci reorganizacji nauki wędrownej, Komisya budżetowa wnosi:		
	Petycye Krak. Tow. rolniczego Ls. 2.253 odsyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w przyszłości, po dokonaniu reorganizacji nauki wędrownej		
	W załatwieniu zaś petycji Tow. „Proświta“, Komisya budżetowa wnosi:		
„ 273 a	Dla Towarzystwa „Proświta“, na cele rolnictwa i sadownictwa, do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	4.000
	Zastrzeżenie „do rozporządzalności Wydziału krajowego“, jest uzasadnionem w powyż wspomnianym zamiarze reorganizacji tej nauki; „Proświta“ będzie więc obowiązana przedłożyć Wydziałowi krajowemu szczegółowy plan zużycia tej subwencji.		
„ 274.	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa	1.600	—
„ 275.	Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie (wedle osobnego sprawozdania)	26.810	400
„ 276.	Zakład sadowniczy w Zaleszczykach (wedle osobnego sprawozdania)	17.275	2.550

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

	W załatwieniu petycji galic. Towarz. gospod. o pomoc na reorganizację szkoły ogrodniczej w Wulce kapitańskiej wnosi Komisya wstawienie			
Poz. 276 a	Galic. Towarz. gospodarskiemu na szkołę ogrodniczą w Wulce kapitańskiej	2.000	1.500	
	Również w załatwieniu petycji galic. Towarz. gospod., wykazującej niedostateczność dotychczasowych 4 stypendyów dla podkowaczy a korzyści wynikające z pomieszczenia uczniów w internacie, wnosi Komisya zmianę punktu c) poz. 277.			
" 277.	Akademia weterynaryi we Lwowie:			
	a) subwencya c. k. Rządowi	4.000 K		
	b) asekuracya budynku	82 "		
	c) stała subwencya na utrzymanie internatu dla podkowaczy, kształcących się w szkole kucia koni	1.500 "	5.582	—
" 278.	Krajowy nauczyciel weterynaryi	5.400	—	
" 279.	Na stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie	2.500	—	

Skutkiem petycji grona profesorów Akademii weterynaryi we Lwowie L. 2.720 Komisya uznając wielką doniosłość zapewnienia dostatku krajowych weterynarzy wnosi podwyższanie tej pozycyi o 2 nowe stypendya po 500 K, przez co wydatek dotychczasowy 1.500 K wzrasta na 2.500 K.

Równocześnie Komisya wnosi:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu poczynienie kroków u c. k. Rządu, aby i Rząd przynajmniej w równej mierze jak kraj udzielał stypendya dla krajowych uczniów Akademii weterynaryi.

" 280.	Stypendya dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół średnich i niższych rolniczych	10.000	—	
--------	---	--------	---	--

W załatwieniu petycji Galic. Towarzystwa gospodarskiego L. 2.453 o poparcie uprawy lnu i konopi, Komisya uchwaliła polecić Wydziałowi krajowemu, aby celem podniesienia nauki uprawy lnu i konopi udzielał dalszych stypendyów.

" 281.	Stypendya dla uczniów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	5.000	—	
" 282.	Stypendya dla uczniów i abiturjentów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, wysyłanych na praktykę	2.400	—	

W załatwieniu petycji Galic. Towarzystwa gospodarskiego w sprawie udzielenia subwencji na szkołę chmielarską w Starem Siole, L. 2.491, Komisya wnosi:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem celem przyczynienia się Rządu do utrzymania szkoły chmielarskiej

Zwyczajne Nadwycz.
koron

	w Starem Siole, oraz poleca ewent. wstawienia w budżet na r. 1905 potrzebnej subwencji		
Poz. 283.	Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych	2.000	—
„ 284.	Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych	2.000	—
„ 285.	Na renumeracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych	2.000	
„ 286.	Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych	6.000	—
„ 286 a	Na szkołę gospodyń wiejskich w Albigowej subwencya	—	1.000

Pozycyę tę wstawiono z powodów przytoczonych w r. 1903 w niezmienionej wysokości. Tem samem załatwiono petycyę odnośną L. 2.648.

Krakowskie Towarzystwo rolnicze wniosło petycyę L. 2.864 o przyczynienie się kraju do kosztów budowy gmachu dla studyum rolniczego w Krakowie. Studyum to mieści się w budynku zupełnie nieodpowiednim, c. k. Rząd obowiązany do tej budowy, zwleka z nią od kilku lat żądając, aby i miasto Kraków i strony prywatne i kraj przyczynili się do kosztów budowy. Miasto Kraków uczyniło hojną ofiarę, ustępując potrzebny grunt pod budowę z opustem 50% na cenie; znalazł się dalej obywatel, który ofiarował na ten cel 5.000 rs., pozostaje uchwalenie przyczynienia się kraju, aby uchylić wszelkie powody dalszej zwłoki w budowie tego gmachu. Na podstawie informacyj udzielonych przez Wydział krajowy Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Kraj przyczynia się do kosztów budowy gmachu dla Studyum rolniczego w Krakowie kwotą 10.000 K.

„ 286 b	Na przyczynienie się do kosztów budowy gmachu dla Studyum rolniczego w Krakowie, I. rata	—	5.000
	Suma grupy I. i II. rubr. X.	858.130	66.604
	Ogółem	924.734	K

Petycyę prof. Jentysa L. 2.811 w sprawie subwencyonowania doświadczeń rolniczych, odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem przeprowadzenia rokowań z Krakowskim Towarzystwem rolniczym co do sposobu i zakresu tych doświadczeń i wstawienia potrzebnej kwoty w budżet na r. 1905.

Przydzielony Komisji budżetowej wniosek nagły posła Struszkiewicza o przyznanie 50.000 K na poparcie uprawy roślin okopowych, nie uzyskał poparcia większości Komisji, która uchwaliła:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zasiągnąwszy zdania obu krajowych Towarzystw rolniczych, zbadał czy i o ile należy przyjść z pomocą produkcji roślin okopowych w kraju i ewentualne wnioski przedstawił Sejmowi na najbliższej sesyi“.

P. Szponder prosi o głos do pozycy 273, 274 i 279.

Izba uchwała bez rozprawy wszystkie powyższe odczytane pozycje z opuszczeniem pozycyi 273, 274 i 279, zgodnie z wnioskiem Komisji, oraz odnośne wnioski Komisji.

Marszałek udziela głosu do poz. 273 i 274 p. Szponderowi.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała pozycje 273 i 274 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek udziela głosu do poz. 279 p. Szponderowi.

Przemawia p. Szponder.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała poz. 279 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Rubr. X. grupa II., poz. 256 wydatków i rubr. VII. poz. 36 dochodów.

Sprawozdanie Komisji budżetowej o szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Milewski.

Marszałek udziela głosu p. Tomaszewskiemu.

Przemawia p. Tomaszewski.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

		Zwyczajne	Nadzwyczaj.
		koron	
Poz. 1.	Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca	4.800 K	
	dodatek aktywalny	840 „	
	dodatek osobisty	1.200 „	
	dodatek pięcioletni	400 „	7.240 —
„ 2.	Trzech profesorów fachowych:		
	a) dla dwóch, płaca po 3.280 K	6.560 K	
	dodatki aktywne po 720 „	1.440 „	
	dodatki 5-letnie dla jednego	1.200 „	
	b) dla jednego extra statum, płaca	3.280 „	
	dodatek aktywalny	720 „	13.200 —
„ 3.	Trzech nauczycieli-adjunktów:		
	a) dla dwóch, płaca po 2.400 K	4.800 K	
	dodatki aktywne po 600 K	1.200 „	
	dodatek osobisty dla jednego	300 „	
	dodatki pięcioletnie dla jednego	600 „	6.900 —
	b) dla jednego płaca 2.400 K } Posada dodatek aktywalny 600 „ } nieobsadzona		
„ 4.	Docenci (nauczyciele pomocniczy):		
	a) języka polskiego i niemieckiego	1.800 K	
	b) fizyki eksperymentalnej	600 „	
	c) matematyki	1.000 „	
	d) zarysu inżynierji, konstrukcyi i ry- sunków	1.600 „	
	e) chemii ogólnej:		
	α) za wykłady	600 K	
	β) za prowadzenie ćwiczeń w laboratorium chemii	400 „	1.000 „

		Zwyczajne	Nadzwycz.	
		k o r o n		
	f) ekonomii społecznej	400	„	
	g) encyklopedyi rolnictwa	600	„	
	h) zarysu prawa i administracyi	500	„	
	i) nauki o pomocy w nagłych wypadkach	200	„	7.700 —
	Suma rubryki I.	35.040		—
Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
Poz.	5. Strzelecka Julia, wdowa po b. dyrektorze, pensya	1.400		—
„	6. Tyniecki Władysław, b. dyrektor, emerytura	4.400		—
„	7. Moroz Ludwika, wdowa po dozorczy, dożywotnie zaopatrzenie	120		—
„	7a) Strzelecka Julia, jednorazowo	400		—
	Suma Rubryki II.	6.320		—
Rubr. III. Koszta administracyi.				
Poz.	8. Koszta kancelaryjne, druki i portorya	600		—
„	9. Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcji	480		—
„	10. Ubezpieczenie budynków i zbiorów	80		—
„	11. Opał, oświetlenie i należytość za wodę	880		—
„	12. Utrzymanie budynków	400		1.400
„	13. Sprzęty i ruchomości	100		150
„	14. Dozorca domu i pomocnik dozorczy	1.200		—
„	15. Podatki	45		—
	Suma rubryki III.	3.785		1.550
Rubr. IV. Środki naukowe.				
Poz.	16. Biblioteka i czytelnia	600		—
„	17. Laboratoria :			
	a) chemii ogólnej i technologicznej	280	K	
	b) botaniczno-fizyologiczne	120	„	400 —
„	18. Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń :			
	a) do geografii fizycznej i politycznej	20	K	— K
	b) do fizyki	40	„	400 „
	c) do meteorologii i klimatologii	40	„	— „
	d) do inżynierii leśnej	300	„	200 „
	e) do botaniki, fizjologii, geognozy i mineralogii	120	„	— „
	f) do zoologii	40	„	— „
	g) do technologii chemicznej	100	„	— „
	h) do leśnictwa w ogóle i uprawy lasu	300	„	60 „
	Suma	960		660
„	19. Na założenie szkółki drzewek w Winnikach, Brzuchowicach i Zubrzy	—		1.200
„	20. Wycieczki naukowe z uczniami	2.000		—
„	21. Utrzymanie ogrodu przy szkole	300		—
	Suma rubryki IV.	4.260		1.860

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Rubr. V. Spłata pożyczki.

Poz. 22. Gal. Kasie oszczędności we Lwowie, 57. i 58. rata na kapitał i odsetki	1.042	—
Rubr. VI. Poz. 23. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma wydatków	50.547	3.410
Razem	53.957	K.

Izba bez rozprawy uchwała wydatki krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie w ogólnej kwocie 53.957 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	14.000	—
Rubr. II. poz. 2. Opłaty od uczniów:		
a) Wpisowe od 20 uczniów po 4 K . . . . . 80 K		
b) chesne od 30 uczniów po 20 K . . . . . 600 „	680	—
Rubr. III. poz. 3. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma dochodów	14.780	—
W porównaniu z wydatkami	53.957	—
okazuje się <i>niedobór</i>	39.177	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowej szkoły gospodarstwa lasowego w kwocie 14.780 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz budżetu Szkoły gospodarstwa lasowego i wstawia wydatki w sumie 53.957 K do Rubr. X. poz. 256 wydatków, dochody w sumie 14.780 K do Rubr. VII. poz. 36. dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o stacji doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 257 wydatków i rubr. VII. poz. 52 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace personalu.

Poz. 1. Kierownik stacji	1.200	—
„ 2. Asystenci:		
a) Asystent pierwszy etatowy, płaca . . . . . 2.000 K		
dodatek aktywalny . . . . . 200 „	2.200	K
b) 2 Asystentów nieetatowych, płaca po 1.200 K. . . . . 2.400 K		
na mieszkanie po 400 K . . . . . 800 „		
na opał po 78 K. . . . . 156 „	3.356	„
	5.556	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 3.	Laborant, płaca	1.100	K
	na mieszkanie	360	"
	Suma rubryki I.	8.216	—
Rubr. II. Koszta administracji.			
" 4.	Zarząd: a) koszta kancelaryjne	800	K
	b) służący	720	"
" 5.	Najem pomieszkania	1.680	—
" 6.	Oświetlenie i opał	600	—
	Suma rubryki II.	3.800	—
Rubr. III. Utrzymanie stacyi.			
" 7.	Koszta utrzymania stacyi	2.500	—
" 8.	Koszta utrzymania ogrodu górskiego na połoninach	1.500	100
" 9.	Utrzymywanie pól doświadczalnych i analizy z pól utrzymywanych kosztem Tow. gospodarczego	1.200	—
" 10.	Koszta druków i wydawnictw	200	—
" 11.	Prenumerata pism i zakupno dzieł fachowych	400	—
" 12.	Koszta podróży kierownika i asystentów	800	—
	Suma rubryki III.	6.600	100
	Suma wydatków	18.616	100
	Razem	18.716	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie w ogólnej sumie 18.716 K zgodnie z wnioskiem Komisji.
Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I.	poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu państwa	2.500	—
" II.	" 2. Dochód z analiz	1.600	—
" III.	" 3. Dochód z pól i ogrodu	400	—
	Suma dochodów	4.500	—
	W porównaniu z wydatkami	18.716	—
	Okazuje się <i>niedobór</i>	14.216	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie w sumie 4.500 K zgodnie z wnioskiem Komisji.
Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej i wstawia wydatki w sumie 18.716 K do Rubr. X. poz. 257 wydatków, dochody w sumie 4.500 K do Rubr. VII. poz. 52 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o Akademii rolniczej w Dublinach.

Rubr. X., grupa II. poz. 258 wydatków i Rubr. VII. poz. 37. dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Sprawozdawca czyta:

		Wydatki:		Zwyczajne	Nadzwycz.
				Koron	
		Rubr. I. Płace profesorów i docentów.			
Poz.		zwycz.	nadzwycz.		
1.	Dyrektor, płaca	4.800 K	— K		
	dodatek aktywalny	720 "	— "		
	" pięcioletni	600 "	— "		
	" osobisty	— "	5.080 "		
	" na utrzymanie koni	— "	1.000 "	6.120	6.080
"	2. 4 profesorów fachowych:				
	płace po 4.000 K		16.000 K		
	dodatki aktywne po 720 K		2.880 "		
	dodatki pięcioletnie		2.000 "	20.880	—
		zwycz.	nadzwycz.		
"	3. 5 profesorów fachowych:				
	płace po 2.600 K	13.000 K	— "		
	dodatki aktyw. po 480 K	2.400 "	— "		
	dodatki pięcioletnie	1.484 "	— "		
	dodatek osobisty	— "	400 "	16.884	400
		zwycz.	nadzwycz.		
"	4. 3 profesorów adjunktów:				
	płace po 2.000 K	6.000 "	— "		
	dodatki aktyw. po 400 K	1.200 "	— "		
	dodatki pięcioletnie	600 "	— "		
	" osobiste	— "	300 "	7.800	300
"	5. Asystent botaniki			1.200	
"	6. " rolnictwa			1.200	—
"	7. " zoologii			1.200	—
"	8. Docent weterynaryi			960	—
"	9. " leśnictwa			480	—
"	10. " ogrodnictwa			400	—
"	11. " melioracyi			480	—
"	12. " historii i literatury polskiej			1.200	—
"	13. " hodowli ryb			400	—
"	14. " higieny			200	—
	Suma rubryki I.			59.404	6.780

Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych.

"	15. Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca	2.400 K			
	dodatek pięcioletni	300 "		2.700	—
"	16. Sekretarz dyrekcji, zarazem magazynier,				
	płaca	2 400 "			
	dodatek pięcioletni	240 "		2.240	—
	Suma rubryki II.			4.940	—

Rubr. III. Płace funkcyjaryuszów nieetatowych.

"	17. Kapelan, płaca	600 K			
	dodatek osobisty	200 "		800	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 18.	Lekarz zakładowy, płaca	1.200	—
" 19.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcji	800	—
" 20.	Ogrodnik, płaca	1.200	—
" 21.	Pomoconik ogrodnika	480	—
" 22.	Zawiadujący biblioteką	400	—
	Suma rubryki III.	4.880	—

Rubr. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.

" 23.	Służba wyższa:		
	a) Tercyan szkoły, zarazem woźny, płaca . . . . . 560 K		
	na ubiór . . . . . 100 "	660 K	
	b) Laborant w pracowni botaniki	480 "	
	c) " mechaniki i fizyki	480 "	
	d) Laboranci w pracowniach rolniczych dwóch po 480 K	960 "	
	e) Laborant w pracowni chemii	480 "	
	f) " " " zoologii i ho- dowli	480 "	3.540 —
" 24.	Służba niższa:		
	a) Dozorca domu i magazynu	480 K	
	b) 2 stróżów domowych i stróż nocny, po 432 K	1.296 "	1.776 —
" 25.	Gratyfikacya w służbie (do rozporzą- dzalności dyrekcji)		200 —
	Suma rubryki IV.		5.516 —

Rubr. V. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

" 26.	Kahanowa Aleksandra, wdowa po profesorze	1.200	—
" 27.	Auowa Bertha, " " "	600	—
" 28.	Kasprzycka Julia, " " ogrodnika, pen- sya wdowia . . . . . 300 K		
	dodatek do pensyi . . . . . 160 "		
	dodatek na wychowanie 1 dziecka . . . . . 100 "	560	—
" 29.	Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorcey, zaopatrz.	100	—
" 30.	Dendorowa Marya, wdowa po furmanie, zaopatrz.	100	—
" 31.	Eberhardt Jan, b. dozorca domu, zaopatrzenie	200	—
" 32.	Pańkowska Honorata, wdowa po profesorze, pen- sya wdowia . . . . . 1.200 K		
	dodatek do pensyi . . . . . 400 "	1.600	—
" 33.	Rylski Tomasz, były profesor, emerytura	4.600	—
" 34.	Błaszkiwiczowa Rozalia, wdowa po terycynie, za- opatrzenie stałe	280	—
" 35.	Kubicka, wdowa po docencie weterynaryi, zaopa- trzenie stałe	480	—
" 36.	Znatowicz Eugeniusz były preparator, zaopatrzenie stałe	480	—
	Suma rubryki V.	10.200	—

Uchw. Sejmu
27. paźdz. 1903

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Koron	
Rubr. VI. Koszta administracyjne.			
Poz.	37. Zarząd: a) potrzeby kancelaryjne	1.200	470
	b) koszta podróży w interesach zakładu	200	—
"	38. Opał gmachu szkolnego	3.400	—
"	39. Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść	700	—
"	40. Utrzymanie budynków i ogrodzeń	5.500	2.200
"	41. " dziedzińców i ścieżek	600	—
"	42. " parku	400	—
"	43. Ubezpieczenie budynków	1.300	—
"	44. Najem pomieszczeń:		
	a) dla lekarza	240	K
	b) " asystenta botaniki	192	"
	c) " " rolnictwa	192	"
	d) " " zoologii	192	"
	e) " sekretarza dyrekcji	420	"
	f) " dyktarjusza w kancel. dyr.	192	"
	g) dla ogrodnika	360	"
	h) " laboranta przy katedrze mecha- niki	192	"
	i) dla laboranta przy katedrze rolnictwa	192	"
	k) drugiego laboranta przy katedrze rol- nictwa	192	"
	l) laboranta przy katedrze hodowli	192	"
		2.556	—
Poz.	45. Płaca kominiarza	420	—
"	46. Sprzęty i ruchomości	300	—
"	47. Koszta przewozu prelegentów	3.500	—
"	48. " lustracyi zakładu	300	—
"	49. " nabożeństwa	100	—
"	50. Apteka i inne koszta sanitarne	800	—
	Suma rubryki VI.	21.276	2.670

Rubr. VII. Potrzeby naukowe.

"	51. Dotacya na zbiory i laboratoria:			
		zwycz.	nadzwycz.	
	a) dla profesora fizyki	300	K	— K
	a) stacya meteorologiczna	180	"	— "
	b) dla profesora chemii i techno- logii	1.600	"	— "
	c) dla profesora mineralogii i geo- logii	120	"	— "
	d) dla profesora botaniki	900	"	— "
	e) dla profesora zoologii	300	"	— "
	e) laboratorium zootomiczne	520	"	— "
	f) dla profesora fizjologii i ana- tomii zwierząt	390	"	— "
	g) dla profesora chemii rolniczej	1.320	"	— "
	h) dla profesora rolnictwa	1.070	"	— "
	i) dla profesora hodowli	600	"	650 "

		Zwyczajne Nadzwycz. koron			
	k) dla docenta weterynaryi .	100	„ —	„	
	l) dla profesora administracyi .	100	„ —	„	
	m) dla profesora mechaniki rol- niczej i budownictwa .	750	„ 400	„	
	μ) na ćwiczenia w użyciu na- rzędzi rolniczych .	200	„ 1.285	„	
	n) dla docenta melioracyi .	100	„ —	„	
	o) dla docenta ogrodnictwa .	100	„ 200	„	
	p) dla docenta leśnictwa .	20	„ —	„	
					8.670 2.535
Poz. 52.	Utrzymanie mleczarni:				
	a) laborant, płaca ,	720	K		
	dodatek na mieszkanie	240	„ 960	K	
	b) dokupno i naprawa przyrzą- dów i naczyń .		200	„	
	c) dowóz wody i lodu .		60	„	
	d) światło i opał .		450	„	
					1.670 —
„ 53.	Biblioteka i czytelnia:				
	a) przykupno dzieł .		1.000	K	
	b) oprawa książek .		100	„	
	c) czasopisma .		900	„	
					2.000 —
„ 54.	Utrzymanie pola doświadczalnego .				1.500 —
„ 55.	Wycieczki naukowe uczniów .				1.500 —
„ 56.	Utrzymanie pasieki ,				120 500
„ 57.	Ogród:		zwycz.	nadzwycz.	
	a) botaniczny .	1.500	K	700	K
	b) owocowy .	200	„	—	„
	c) druk katalogu .	50	„	—	„
					1.750 700
„ 58.	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za zasto- sowanie do potrzeb akademii .				2.000 —
	Suma rubryki VII.				19.210 3.735

Rubr. VIII. Spłata długów i podatki.

„ 59.	Bankowi krajowemu we Lwowie V. i VI. rata ka- pitału z odsetkami 4% od pożyczki hipotecznej 100.000 K .				4.650 —
„ 60.	Podatek gruntowy i domowy .				1.026 —
	Suma rubryki VIII.				5.676 —

Rubryka IX.

„ 61.	Utrzymanie 12-tu uczniów w domu zakładowym .				8.400 —
-------	--	--	--	--	---------

Rubryka X.

„ 62.	Rozmaite nieprzewidziane .				200 —
-------	----------------------------	--	--	--	-------

Rubr. XI. Utrzymanie domu zakładowego.

„ 63.	a) Administrator domu zakł., płaca	960	K		
	wikt .		588	„	
	opał i światło .		200	„	
					1.748 —

		Zwyczajne Nadwyzcz koron	
	b) Portyer, płaca	300 K	
	wikt	360 „	
	opał i światło	80 „	
	ubranie	120 „	860 —
	c) Magazynier (jak pobory portyera)	860 K	
	pierwsze pięciolecie	80 „	940 —
	d) Trzech lokajów, płaca po 192 K	576 K	
	wikt po 348 K	1.044 „	
	opał i światło po 80 K	240 „	
	ubranie po 120 K	360 „	2.220 —
	e) Trzech stróżów po 408 K		1.224 —
Poz. 64.	Wikt 80 uczniów przez 10 miesięcy po 49 K		39.200 —
„ 65.	Pranie i naprawa pościeli		1.200 —
„ 66.	Opał domu zakładowego		2.600 —
„ 67.	Oświetlenie zakładu		1.800 —
		zwycz. nadwycz.	
	Utrzymanie a) budynku	1.000 K	1.900 K
	b) sprzętów	600 „	360 „
			1.600 2.260
	Suma rubryki XI.		53.392 2 260
	Suma wydatków		193.094 15.445
	Razem		208.539

Izba uchwała bez rozprawy wydatki akademii rolniczej w Dublinach w ogólnej sumie 208.539 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Dochody.

Rubr. I. Subwencye.

Poz. 1.	Z c. k. Skarbu państwa		20.000 —
„ 2.	Z funduszu kultury krajowej		9.322 —
	Suma rubryki I.		29.322 —

Rubr. II. Opłaty od uczniów.

„ 3.	Wpisowe od 80 uczniów po 10 K	800 K	
	na uwolnienie 24 uczniów	240 „	560 —
„ 4.	Czesne od 80 uczniów po 200 K	16.000 K	
	na uwolnienie 24 uczniów	4.800 „	11.200 —
„ 5.	Opłaty za ćwiczenia w laboratoryach od 80 uczniów po 16 K	1.280 K	
	na uwolnienie 24 uczniów	384 „	896 —
„ 6.	Opłaty za utrzymanie w domu zakładowym		
	a) od 68 uczniów po 700 K	47.600 K	
	b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu kraj. (obacz rubr. IX. wyd.) po 700 K	8.400 „	56.000 —
	Suma rubryki II.		68.656 —

Rubryka III.

„ 7.	Dochód z pasieki		100 —
------	----------------------------	--	-------

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Rubryka IV.		
Poz. 8. Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu .	480	—
Rubryka V.		
„ 9. Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibińskiego . . .	176	—
Rubryka VI.		
„ 10. Dochody rozmaite	400	—
„ 11. Zwrot od szkoły gorzelniczej za korzystanie z laboratoryum	160	—
	Suma rubryki VI.	560 —
	Suma dochodów	99.294 —
	W porównaniu z wydatkami	208.539 —
	Okazuje się niedobór	109.245 —

Izba uchwała bez rozprawy dochody akademii rolniczej w Dublinach w ogólnej sumie 99.294 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz Akademii rolniczej w Dublinach i wstawia wydatki w kwocie 208.539 K do rubr. X. poz. 258 wydatków, dochody w kwocie 99.294 K do rubr. VII. poz. 37 dochodów funduszu kraj.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o niższej szkole rolniczej w Dublinach.

Rubr. X. grupa II. poz. 259 wydatków.

Rubryka VII. poz. 38 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1.	Zastępstwo nauczycieli do nauk fachowych	2.750	—
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:		
	płaca	2.400 K	
	dodatek aktywalny	240 „	
	dodatek pięcioletni	300 „	2.940 —
„ 3.	Nauczyciel do nauk elementarnych:		
	płaca	1.400 K	
	dodatek aktywalny	200 „	
	dodatek pięcioletni	160 „	1.760 —
„ 4.	Docent weterynaryi	300	—
„ 5.	Koszta nabożeństwa i nauki religii dla uczniów obu obrządków	1.600	—
„ 6.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów	1.200	—
	Suma rubryki I.	10.550	—

Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.

„ 7.	Szalayowa Jadwiga, wdowa po nauczycielu do nauk fachowych, pensya	1.100	100
------	---	-------	-----

		Zwyczajne	Nadzwyczajne
		koron	
Rubr. III. Koszta administracyjne.			
Poz.	8. Zarząd: Remuneracya dyrektora akademii rolniczej	800	—
"	9. Opał i oświetlenie	750	—
"	10. Utrzymanie budynków, ubezpieczenie i kominiarz	800	200
"	11. Sprzęty i ruchomości	300	—
Suma rubryki III.		2.650	200
Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.			
"	12. Stołowanie 40 uczniów po 328 K 50 g	13.140	—
"	13. Odzież, pościel i pranie dla 40 uczniów po 120 K	4.800	560
Suma rubryki IV.		17.940	560
Rubr. V. Potrzeby naukowe.			
"	14. Zaprzęgi do demonstracyi	160	—
"	15. Przybory do pisania i nauki uczniów	400	—
"	16. Przykupno modeli, machin i narzędzi	400	—
"	17. Biblioteka i czytelnia	160	—
Suma rubryki V.		1.120	—
Rubr.	VI. poz. 18. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	100
Rubr.	VII. poz. 19. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma wydatków .		33.560	960
Razem .		34.520 K	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki niższej szkoły rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 34.520 K. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr.	I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
Rubr.	II. poz. 2. Zarobek 10 uczniów po 36 K	1.440	—
Rubr.	III. poz. 3. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma dochodów .		7.540	—
W porównaniu z wydatkami .		34.520	—
Okazuje się niedobór .		26.980	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 7.540 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 34.520 K do Rubr. X. poz. 259 wydatków, dochody w kwocie 7.540 K do Rubr. VII. poz. 38 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o szkole gorzelniczej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 260 wydatków.

Rubryka VII. poz. 40. dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Wydatki,

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz.	1. Dyrektor szkoły i gorzelni	1.200	—
"	2. Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni	2.000	—
"	1. Docenci:		
	a) matematyki i rysunków	300	—
	b) fizyki	300	—
	c) chemii	390	—
	d) gorzelnictwa	1.000	—
	e) nauki o kotłach i maszynach	400	—
	f) nauki o opodatkowaniu	400	—
	g) administracji i rachunkowości	120	—
	h) nauki o fabrykacji drożdży prasowanych	400	—
	i) nauki o fermentach	300	—
	Suma rubryki I.	6.720	—

Rubr. II. Koszta administracyjne.

"	4. Druki, inseraty, portorya i t. p.	60	—
"	5. Koszta przewozu prelegentów	250	—
"	6. " podróży dyrektora w sprawach szkolnych	120	—
	Suma rubryki II.	430	—

Rubr. III. Potrzeby naukowe.

"	7. Wyższej szkole rolniczej za użycie laboratorium	160	—
"	8. Przyrządy do laboratorium gorzelni	100	—
"	9. Koszta produkcji drożdży prasowanych	300	—
"	10. Książki i czasopisma	120	—
"	11. Wycieczki profesorów z uczniami	400	—
	Suma rubryki III.	1.080	—

Rubr. IV. poz. 12. Zapomogi dla uczniów :

a)	z funduszków krajowych	600 K	
b)	z subwencji państwowej	1.000 "	1.600 —

Rubr. V. poz. 13. Rozmaite nieprzewidziane	40	—
Suma wydatków	9.870	—

Izba uchwała bez rozprawy wydatki szkoły gorzelniczej w Dublanach w ogólnej sumie 9.870 K, zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rnabr. I. Poz. 1. Subweneya z c. k. Skarbu Państwa:

a)	na utrzymanie szkoły	3.000	—
b)	na zapomogi dla uczniów	1.000	—
	Suma rubryki I.	4.000	—

Rubr. II. Poz. 2. Opłaty od uczniów	1.300	—
Suma dochodów	5.300	—
W porównaniu z wydatkami	9.870	—
okazuje się niedobór	4.570	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody szkoły gorzelniczej w Dublanach w ogólnej sumie 5.300 K, zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Szkoły gorzelniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 9.870 K do Rubr. X. poz. 260 wydatków, dochody w kwocie 5.300 K do Rubryki VII. poz. 40 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o gorzelnii krajowej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. pozycja 261 wydatków.

Rubryka VII. pozycja 41 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki

Rubryka I. Płace

Poz.		Zwyczajne	Nadzwyczajne
		koron	
1.	Maszynista	1.400	—
2.	4 robotników po 30 K miesięcznie przez 5 miesięcy i jeden przez cały rok	960	—
	Suma rubryki I.	2.360	—

Rubryka II. Koszta wyrobu spirytusu.

3.	Opał przez 5 miesięcy	1.900	—
4.	Ziemiaki (1.800 q. po 2 K 40 g.)	4.320	—
5.	Jęczmień (80 q. po 14 K)	1.120	—
6.	Żyto, kukurudza i proso (40 q. po 14 K)	560	—
7.	Światło, smarowidło, drożdże i t. p.	400	—
8.	Naprawa maszyn i uzupełnienie przyrządów	600	—
9.	Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robotników	400	—
	Suma rubryki II.	9.300	—

Rubryka III. Rozmaite.

10.	Utrzymanie budynków i podwórza	200	1.200
11.	Podatek zarobkowy	200	—
12.	Koszta komisji lustracyjnych, posyłki i wyjazdy w sprawach gorzelnii	100	—
	Suma rubryki III.	500	1.200
	Suma wydatków	12 160	1.200
	Razem	13.360	

Izba bez rozprawy uchwała wydatki krajowej gorzelnii w Dublanach w ogólnej sumie 13.360 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Ze sprzedaży spirytusu (200 hl. po 33 K)	6.600	—
II. " 2.	Ze sprzedaży wywarów (2.500 hl. po 20 g.)	500	—
III. " 3.	Bonifikacja za 200 hl. spirytusu po 10 K	2.000	—

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Rubr. IV. poz. 4. Zwroty od zakładów dublańskich za roboty maszynisty	600	—
Suma dochodów	9.700	—
W porównaniu z wydatkami	13.360	—
Okazuje się <i>niedobór</i>	3.660	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody kraj. gorzelnii w Dublanach w ogólnej sumie 9.700 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz kraj. gorzelnii w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 13.366 K do Rubr. X. poz. 261 wydatków, dochody w kwocie 9.700 K do Rubr. VII. poz. 41 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o folwarku w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 262 wydatków.

Rubryka VII. poz. 30 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Rubr. I. A) *Wydatki folwarku.*

Wydatki na gospodarstwo.

Poz. 1.	Płace i zasługi	5.000	—
" 2.	Najem robotnika	9.000	—
" 3.	Zmiana i dokupno nasienia	600	—
" 4.	Dokupno nawozów dopełniających:		
	a) na pole . . . . . 2.100 K		
	b) na łąki . . . . . 400 "	2.500	—
" 5.	Dokupno karmy (owsa, makuchów, kielków)	8.600	—
" 6.	Wymiana zużytych koni i uprzęży	1.200	—
" 7.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń	800	5.680
" 8.	Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi, oraz kucie koni	1.000	—
" 9.	Utrzymanie dróg i rowów	200	—
" 10.	Melioracje łąk:		
	a) Utrzymanie narzędzi melioracyjnych i dokupno materiałów . . . . . 300 K		
	b) Wynagrodzenie łąkowego . . . . . 400 "	700	—
" 11.	Zabezpieczenie od pożaru i gradu	1.500	—
" 12.	Kuchnia folwarczna	700	—
" 13.	Koszta kancelaryjne	160	—
" 14.	Światło i smarowidło	100	—
" 15.	Kultura lasu i utrzymanie stawów	400	—
" 16.	Posyłki i jazdy w sprawach folwarku	200	—
	Suma rubryki I.	32.660	5.680

Rubr. II. Ekwiwalent i podatki.

" 17.	Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie	1.400	—
" 18.	Podatki, daniny i opłaty	1.900	—
	Suma rubryki II.	3.300	—

		Zwyczajne.	Nadzwycz. koron
Rubryka III.			
Poz. 19.	Rozmaite nieprzewidziane	300	—
	Suma działu A)	36.260	5.680
	Razem	41.940	K

B) Spłata długów i renty.

„ 20.	Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie:		
	a) 51 i 52 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 10.000 K	600	K
	b) 39 i 40 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 23.200 K	1.392	„
„ 21.	Renta wieczysta c. k. galic. Towarzystwu gospodarczemu	3.200	—
	Suma działu B)	5.192	—

Zestawienie.

	Suma działu A)	41.940	—
	„ „ B)	5.192	—
	Suma wszystkich wydatków	47.132	—

Izba uchwała bez rozprawy wydatki folwarku w Dublanach w sumie ogólnej 47.132 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubr. I. *Dochody.*

Dochody z gospodarstwa.

Poz. 1.	Ze sprzedaży ziemiopłodów	19.000	—
„ 2.	Z wynajętych łąk i pastwisk	3.300	—
„ 3.	Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:		
	a) Krowiarnia:		
	α) mleko	8.000	K
	β) przychówek	4.200	„
		12.200	K
	b) Nierogaczna	500	„
	c) Owce	150	„
	d) Braki i opasy	4.000	„
	e) Ryczałt za zastosowanie do potrzeb Akademii	2.000	„
		18.850	—
„ 4.	Za wynajęte konie	200	—
„ 5.	Z lasu i stawów	800	—
	Suma rubryki I.	42.150	—

Rubr. II. Z dzierżaw.

„ 6.	Czynsz z karczmy	224	—
„ 7.	Z polowania	50	—
	Suma rubryki II.	274	—

		Zwyczajne.	Nadzwycz.
		koron	
Rubryka III.			
Poz. 8.	Rozmaite nieprzewidziane	200	—
	Suma dochodów	42.624	—
	W porównaniu z wydatkami folwarku	41.940	—
	okazuje się nadwyżka dochodów	684	—
	a po uwzględnieniu spłaty długów i renty	5.192	—
	okaże się niedobór	4.508	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody folwarku w Dublanach w sumie ogólnej 42.624 K. zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

powyższy preliminarz folwarku Dublańskiego i wstawia wydatki w kwocie 47.132 K. do Rubr. X. poz. 262 wydatków, dochody w kwocie 42.624 K. do Rubr. VII. poz. 39. dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o stacji doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach.

Rnbr. X. grupa II. poz. 263 wydatków.

Rubr. VII. poz. 42 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta :

Wydatki.

Rubr. I. Płace personalu.

		Zwyczajne	Nadzw.
		korony	
Poz. 1.	Kierownik stacji	1.200	—
" 2.	3 Asystentów :		
	a) Asystent pierwszy (etatowy) płaca 2.000 K		
	dodatek aktywalny . . . . . 200 „	2.200	K
	b) Asystent drugi (nieetatowy) płaca 1.600 K		
	na mieszkanie . . . . . 240 „		
	na opał . . . . . 78 „	1.918	„
	c) Asystent trzeci (nieetatowy) płaca 1.200 K		
	na mieszkanie . . . . . 240 „		
	„ opał . . . . . 78 „	1.518	„
			5.636 —
" 3.	Laborant, płaca . . . . . 900 K	—	K
	na mieszkanie . . . . . 200 „	—	„
	dodatek nadzwyczajny do płacy . . . . . 360 „	1.100	360
4.	Trzech służących, płace po . . . . . 432 K	1.296	K
	dodatki na mieszkanie po . . . . . 144 „	432	„
	Suma rubryki I.	9.664	360

Rubr. II. Utrzymanie stacji.

" 5.	Koszta utrzymania stacji	5.500	—
" 6.	„ prowadzenia doświadczeń wegetacyjnych i wazono- nowych	1.200	150

		Zwyczajne Nadzw. koron
Poz. 7.	Koszta prowadzenia doświadczeń polowych na fermach doświadczalnych	5.000 —
" 8.	" kancelaryjne	800 —
" 9.	Druki sprawozdań	900 —
" 10.	Prenumerata pism i zakupno podręczników	500 —
" 11.	Koszta podróży kierownika i asystentów	1.400 —
" 12.	Ubezpieczenie od wypadków funkcyonaryuszów stacyi	400 —
" 13.	Ubezpieczenie ruchomości stacyi od ognia	300 —
	Suma rubryki II.	16.000 150
	Suma wydatków	25.664 510
	Razem	26.174 K.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 26.174 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa	2.500 —
" II	" 2.	Dochód z analiz	1.600 —
		Suma dochodów	4.100 —
		W porównaniu z wydatkami	26.174 —
		Okazuje się niedobór	22.074 —

Izba bez rozprawy uchwała dochody stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach w ogólnej sumie 4.100 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 26.174 kor. do Rubr. X. poz. 263 wydatków, dochody w kwocie 4.100 kor. do Rubr. VII. poz. 42 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie Komisji budżetowej o średniej szkole rolniczej w Czernichowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 264 wydatków.

Rubryka. VII. poz. 43 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Sprawozdawca czyta :

Zwyczajne Nadzwyc.
koron

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1.	Dyrektor, płaca	4.000 K	
	dodatek aktywalny	640 "	
	dodatek osobisty	800 "	5.440 —

		Zwyczajne Nadwyzcz. koron	
Poz. 2.	Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotow ogólnie kształcących, płaca	2.800 K	
	dodatek aktywalny	520 „	
	„ pięcioletni	400 „	3.720 —
„ 3.	8 profesorów, płaca po 2.800 K	22.400 K	
	dodatki aktyw. po 520 K	4.160 „	
	„ pięcioletnie	5.566 „	32.126 —
„ 4.	Docent weterynaryi		1.600 —
„ 5.	„ leśnictwa		800 —
„ 6.	„ sadownictwa i warzywnictwa, oraz chmielarstwa i uprawy wikli		400 —
„ 7.	„ higieny i nauki o samopomocy w nagłych wypadkach		200 —
„ 8.	Nauczyciel muzyki i śpiewu		1.000 —
„ 9.	Nauczyciel - instruktor do robót praktycznych, płaca	1.600 K	
	dodatek aktywalny	280 „	1.880 —
„ 10.	2 prefektów internatu, zarazem nauczycieli gimnastyki i szermierki: płace po 1.600 K	3.200 K	
	dodatek pięcioletni dla jednego	250 „	
	wikt po 720 K	1.440 „	
	światło po 20 K	40 „	4.930 —
	Suma rubryki I.		52.096 —

Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych, etatowych.

„ 11.	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca	2.400 K	
	dodatek pięcioletni	240 „	2.640 —
„ 12.	Pisarz Dyrekcyi, a zarazem magazynier, płaca		1.200 —
	Suma rubryki II.		3.840 —

Rubr. III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.

„ 13.	Lekarz zakładowy, płaca	1.000 K	
	opał	100 „	1.100 —
„ 14.	Ogrodnik zakładowy, płaca	1.000 K	
	3 dodatki pięcioletnie po 100 K	300 „	1.300 —
„ 15.	Pomocnik ogrodnika, płaca	400 K	
	wikt	576 „	976 —
	Suma rubryki III.		3.376 —

Rubr. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.

„ 16.	Służba wyższa:		
	a) Tercyan szkoły, zarazem woźny		
	płaca z wiktem	800 K	
	na ubior	100 „	900 K

		Zwyczajne		Nadzwyczaj.	
				koron	
	b) Woźny dyrekcyi, zarazem obsługujący infirmaryę i kaplicę zakładową:				
	płaca z wiktem	500 K			
	na ubiór	100 „		600 K	
	c) Portyer bramy głównej:				
	płaca z wiktem	600 K			
	na ubiór	100 „		700 „	
	d) Portyer drugiej bramy zakładowej:				
	płaca	350 K			
	na ubiór	100 „		450 „	
	e) Lampiarz, zarazem służący przy kasie i i pokoju gościnnym:				
	płaca z wiktem i ubranie		550 „	3.200	—
Poz. 17.	Służba niższa:				
	a) Służący przy laboratorium chemii:				
	płaca z wiktem		372 K		
	b) 3 chłopców przy muzeach, zbiorach i salach wykładowych:				
	płace z wiktem po 372 K	1.116 „			
	c) Stróż domowy, płaca z wiktem	372 „			
	d) Stróż, zarazem ogrodniczek przy parku, płaca z wiktem	372 „		2.232	—
„ 18.	Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)			250	—
				5.682	—
	Suma rubryki IV.				
	Rubr. V. Emerytury i zaopatrzenia.				
„ 19.	Bastgen Roman, b. dyrektor, emerytura.			2.496	—
„ 20.	Dr. Prażmowski Adam, b. profesor, emerytura			1.290	—
„ 21.	Piotrowska Antonina, wdowa po b. profesorze, pen- wdowia			1.200	
„ 22.	Ancuta Władysław, b. instruktor, emerytura			1.670	—
				6.656	—
	Suma rubryki V.				
	Rubr. VI. Koszta administracyjne.				
„ 23.	Zarząd:	Zwycz.	Nadzwycz.		
	a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły	400 K	— K		
	b) potrzeby kancelar. szkoły	300 „	200 K		
	c) druki i inseraty	200 „	— „		
	d) portorya i przesyłki	300 „	— „		
	e) koszta na podróży w interesach zakładu i przywóz środków naukowych	900 „	—		
	f) koszta przyjazdu docenta weterynaryi	300 „	—	2.400	200

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 24. Opał w gmachu szkolnym i internacie	3.200	—
" 25. Oświetlenie	2.000	—
" 26. Utrzymanie budynków i ogrodzeń	3.000	1.370
" 27. Wywóz nieczyst., popiołów, mycie podłóg i okien i t. p.	800	—
" 28. Koszta urządzenia parku	—	1.500
" 29. Zabezpieczenie budynków i zbiorów	900	—
" 30. Najem pomieszczeń dla funkcyonaryuszów szkoły	1.888	—
" 31. Płaca kominiarza	360	—
" 32. Sprzęty i ruchomości	400	300
" 33. Koszta lustracyi zakładu	400	—
" 34. Koszta nabożeństwa	240	—
" 35. Na aptekę	400	—
" 36. Utrzymanie dziedzińców i parku	600	—
" 37. Budowa domów mieszkalnych	—	5.000
Suma rubryki VI.	16.588	8.370

Rubr. VII. Utrzymanie uczniów.

" 38. Żywność (60 uczniów po 540 K)	32.400	—
" 39. Pranie za ryczałtowem wynagrodzeniem.	1.492	—
" 40. Służba internatu:		
a) 4 chłopców do obsługi uczniów: płaca z wiktem po 372 K	1.488 K	
b) palacz do obsługi kaloryferów i łazienki, płaca z wiktem	800 "	
mieszkanie, opał i światło 240 "	1.040 "	2.528
" 41. Sprzęty:		
a) do sal sypialnych	200 K	
b) " infirmaryi	60 "	
c) " sali rekreacyjnej i gimnastycznej 100 "	360	—
" 42. Odzież dla 60 uczniów po 120 K	7.200	—
" 43. Pościel	200	200
Suma rubryki VII.	44.180	200

Rubr. VIII. Potrzeby naukowe.

" 44. Eksperymenta przy wykładach:		
a) dla profesora administracyi	50 K	
b) " " rolnictwa	60 "	
c) " " hodowli	50 "	
d) " " zootomii	40 "	
e) " " weterynaryi	50 "	
f) " " botaniki	60 "	
g) " " fizyki	40 "	
h) " " miernictwa	50 "	
i) " " chemii ogólnej	100 "	
j) " " mleczarstwa	100 "	
k) " " rybackstwa	50 "	

		Zwyczajne		Nadzwycz.	
		koron		koron	
	l) dla profesora narzędzia ręczne do praktyki gospodarskiej	100	"	750	—
Poz. 45.	Zbiory i muzea:				
	a) zbiór rolniczy	200	K		
	b) " hodowlany	200	"		
	c) " fizyczny	200	"		
	d) " geograficzny	50	"		
	e) " botaniczny	100	"		
	f) " zoologiczny	100	"		
	g) " zootomiczny	100	"		
	h) " mechaniczny	100	"		
	i) " mineralogiczny	40	"		
	j) " technologiczny	160	"		
	k) " okazów leśnych	60	"		
	l) " okazów weterynaryjnych	60	"		
	m) " narzędzi rolniczych	200	"		
	n) " modeli do budownictwa	50	"		
	o) " przyrządów mierniczych	100	"		
	p) " mleczarski	100	"		
	r) " ogrodniczy	100	"		
	s) " melioracyjny	50	"		
	t) " rybacki	50	"		
	u) Stacya meteorologiczna	60	"	2.080	—
"	46. Laboratoria:	zwyecz.	nadzwycz.		
	a) chemii ogóln. i gabinet	660	K	—	K
	b) chemii rolniczej	400	"	—	"
	c) " technologicznej	200	"	120	"
	d) zootomiczne	200	"	—	"
	e) roślinno-fizyologiczne	200	"	—	"
	f) rolnicze	200	"	—	"
				1.800	120
"	47. Biblioteka:	zwyecz.	nadzwycz.		
	a) przykupno dzieł	800	K	100	K
	b) oprawa książek	100	"	—	"
	c) czasopisma naukowe i polityczne	400	"	—	"
				1.300	100
"	48. Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomologicznego i warzywnego			1.000	—
"	49. Ogród botaniczny			200	—
"	50. Utrzymanie pola doświadczalnego			400	—
"	51. Wycieczki naukowe uczniów z profesorami			600	—
	Suma rubryki VIII.			8.130	220
Rubr. IX. poz. 52.	Rozmaite nieprzewidziane			350	—
	Suma wydatków			140.898	8.790
	Razem			149.688	K

Izba bez rozprawy uchwała wydatki średniej szkoły rolniczej w Czernichowie w ogólnej sumie 149.688 K, zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

		Zwyczajne Nadzwycz. koron	
<i>Dochody.</i>			
Rubr. I. poz. 1.	Subwencya c. k. Skarbu Państwa	14.000	—
Rubr. II. Opłaty od uczniów.			
Poz. 2.	Opłaty na utrzymanie 60 uczniów po 700 K	42.000	—
" 3.	Czesne szkolne od 60 uczniów po 100 K . . . . . 6.000 K		
	po strąceniu czesnego od 15 uczniów, uwolnionych od opłaty przez Wy- dział krajowy 1.500	4.500	—
	Suma rubryki II.	46.500	—
Rubr. III. poz. 4.	Ze sprzedaży płodów z ogrodów	400	—
" IV. " 5.	Zwrot z funduszu folwarku za admin.	400	—
" V. " 6.	Różne nieprzewidziane	200	—
	Suma dochodów	61.500	—
	W porównaniu z wydatkami	149.688	—
	okazuje się <i>niedobór</i>	88.188	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody średniej szkoły rolniczej w Czernichowie w ogólnej sumie 61.500 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i wstawia wydatki w kwocie 149.688 K do rubryki X. poz. 264 wydatków, dochody w kwocie 61.500 K do rubr. VII. poz. 43 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o folwarku w Czernichowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 265 wydatków.

Rubryka VII. poz. 44. dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta :

Wydatki.

Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.

Poz. 1.	Płace i zasługi :			
	a) Nauczyciel-instruktor za administra- cyę folwarku	400 K		
	b) służba folwarczna (zasługa i ordy- naryja)	2.800 "	3.200	—
" 2.	Najem robotnika :			
	a) do gospodarstwa folwarcznego	1.600 K		
	b) do chmielarni :			
	α) zawiadowca chmielarni	100 "		
	β) roboty przy chmielarni	300 "	2.000	40
" 3.	Dokupno i zmiana nasienia		600	800
" 4.	" nawozów dopełniających		400	—
" 5.	" słomy i karmy		1.800	4.000
" 6.	Inwentarz użytkowy (naprawa uprzęży)		400	—
" 7.	Utrzymanie budynków folwarcznych		250	150
" 8.	Naprawa narzędzi i sprzętów, oraz kucie koni		250	—
" 9.	Utrzymanie rowów		200	—

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 10. Zabezpieczenie od pożarów i gradobicia	100	—
„ 11. Potrzeby kancelaryjne, światło, opał i smarowidło	120	—
„ 12. Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekcji)	60	—
Suma rubryki I.	9.380	4.990

Rubr. II. Las i plantacye wikla.

„ 13. Służba, roboty i zalesienie	1.700	200
„ 14. Utrzymanie wikli i uzupełnienie plantacyi	500	500
„ 15. Wynagrodzenie ogrodnika	500	—
Suma rubryki II.	2.700	700

Rubr. III. poz. 16. Utrzymanie brzegów Wisły	400	—
„ IV. „ 17. Naprawa pieca wapiennego	250	—
„ V. „ 18. Podatki i daniny	1.660	—
„ VI. „ 19. Spłata kapitałów i odsetek dłużnych: Bankowi krajowemu we Lwowie XVI. i XVII. rata wraz z 4 ^o / _o odsetkami od pożyczki 13.000 koron	608	—
„ VII. „ 20. Rozmaite nieprzewidziane	400	—
Suma wydatków	15.398	5.690
Razem	21.088	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki folwarku w Czernichowie w ogólnej sumie 21.088 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Z gospodarstwa.

Poz. 1. Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni	2.000	—
„ 2. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych: (krowiarnia)	2.400	—
„ 3. Z wynajętych ról i pastwisk	1.200	—
„ 4. Za wynajęte konie	600	—
„ 5. Za nawóz stajenny do ogrodów	100	—
Suma rubryki I.	6.300	—

Rubr. II. Z lasu i wikla

„ 6. Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego	2.800	—
„ 7. Z wikla i trawy wśród wikla	3.000	—
Suma rubryki II.	5.800	—

Rubr. III. poz. 8. Z pieca wapiennego	600	—
---	-----	---

Rubr. IV. Inne dochody.

Poz. 9. Olborne za łamanie kamienia	100	—
„ 10. Z dzierżawy placu targowego, zwanego „Rynek“	40	—
Suma rubryki IV.	140	—

Rubr. V. poz. 11. Pozmaite nieprzewidziane	100	—
--	-----	---

Suma dochodów	12.940	—
-------------------------	--------	---

W porównaniu z wydatkami	21.088	—
------------------------------------	--------	---

okazuje się niedobór	8.148	—
--------------------------------	-------	---

Izba uchwała bez rozprawy dochody folwarku w Czernichowie w ogólnej sumie 12.940 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

powyższy preliminarz folwarku w Czernichowie i wstawia wydatki w kwocie 21.088 K do Rubr. X poz. 265 wydatków, dochody w kwocie 12.940 K do Rubr. VII. poz. 44 dochodów funduszu krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence.

Rubryka X. grupa II. poz. 266 wydatków.

Rubryka VII. poz. 45 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta :

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		korony	
<i>Wydatki.</i>			
Rubr. I. Płace nauczycieli.			
Poz.	1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
	płaca	3.000 K	
	dodatek aktywalny	300 „	3.300 —
„	2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych :		
	płaca	2.400 K	
	dodatek aktywalny	240 „	2.640 —
„	3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów płaca	1.200	—
„	4. Nauczyciel do nauk elementarnych :		
	płaca	1.400 K	
	dodatek aktywalny	140 „	
	dodatek pięcioletni	160 „	1.700 —
„	5. Katecheta obrz. łać. i gr. kat.	600	—
	Suma rubryki I.	9.440	—
Rubr. II. Koszta administracji.			
„	6. Zarząd:		
	a) pomoc kancelaryjna	240 K	
	b) koszta kancelaryjne	200 „	
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600 „	1.040
„	7. Opał	1.400	—
„	8. Oświetlenie	300	—
„	9. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, ko-		
	miniaryz)	700	1.150
„	10. Sprzęty i ruchomości	300	150
„	11. Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	—
„	12. Ekwiwalent i podatek od gruntu szkolnego	100	—
	Suma rubryki II.	4.640	1.300
Rubr. III. Utrzymanie uczniów.			
„	13. Stołowanie	} dla 40 uczniów po 300 K	12.000 —
„	14. Odzież, pościel i pranie		
„	15. Lekarz i apteka	300	—
„	16. Uczeń praktykant	300	—
	Suma rubryki III.	12.600	—

		Zwyczajne nadwycz. koron	
Rubr. IV. Potrzeby naukowe.			
Poz. 17.	Przybory do nauki i pisanía dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.)	240	—
" 18.	Środki naukowe:		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi	300	K
	b) biblioteka i czytelnia	160	"
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.)	200	"
		660	—
" 19.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40	—
" 20.	Wycieczki z uczniami	100	—
	Suma rubryki IV.	1.040	—
Rubr. V. Kursy specjalne.			
" 21.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
" 22.	Kurs mleczarstwa	100	—
" 23.	Kurs uprawy tytoniu	120	—
	Suma rubryki V.	320	—
Rubr. VI. poz. 24.	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
	Suma wydatków	28.140	1.300
	Razem	29.440	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Horodence w ogólnej sumie 29.440 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa	6.000	—
Rubr. II. Poz. 2.	Oplaty na utrzymanie uczniów:		
	a) Rada powiatowa horodeńska, 3 stypendya po 200 K i 1 stypendyum 300 K	900	K
	b) Gmina miasta Horodenki, 1 stypen.	200	"
		1.100	—
Rubr. III. poz. 3.	Dochód z ogrodu (pola) szkolnego i z ogródka doświadczalnego tytoniowego	300	—
	Suma dochodów	7.400	—
	W porównaniu z wydatkami	29.440	—
	okazuje się <i>niedobór</i>	22.040	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Horodence w ogólnej sumie 7.400 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Horodence i wstawia wydatki w kwocie 29.440 K do rubr. X. poz. 266 wydatków, dochody w kwocie 7.400 K do rubr. VII. poz. 45 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o kraj. niższej szkole rolniczej w Jagielnicy.

Rubr. X. grupa II. poz. 267 wydatków.

Rubr. VII. poz. 46 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta :

Wydatki.

Rubr. I. Place nauczycieli.

		Zwyczajne nadzw. koron	
Poz.	1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
	płaca	3.000	K
	dodatek aktywalny:	300	"
	dodatki pięcioletnie	1.400	"
	dodatek osobisty	400	"
		<u>5.100</u>	—
"	2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:		
	płaca	2.400	K
	dodatek aktywalny	240	"
	dodatki pięcioletnie	1.000	"
		<u>3.640</u>	—
"	3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca	1.200	—
"	4. Nauczyciel do nauk elementarnych:		
	płaca	1.400	K
	dodatek aktywalny	140	"
		<u>1.540</u>	—
	Remuneracya za naukę pszczelnictwa i sadownictwa	—	200
"	5. Katecheta obrz. łac. i gr. kat.	500	—
	Suma rubryki I.	<u>11.980</u>	<u>200</u>

Rubr. II. Koszta administracyi.

"	6. Zarząd: a) pomoc kancelaryjna	240	K	
	b) koszta kancelaryjne, inseraty druki i portorya	200	"	
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600	"	
		<u>1.040</u>		—
"	7. Opał	1.200		—
"	8. Oświetlenie	200		—
"	9. Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, ko- miniarz)	700		2.800
"	10. Sprzęty i ruchomości	400		200
"	11. Ekwiwalent i podatki	20		—
	Suma rubryki II.	<u>3.560</u>		<u>3.000</u>

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

"	12. Stołowanie,	} dla uczniów 40 po 300 K	12.000	—
"	13. Odzież, pościel i pranie			
"	14. Lekarz i apteka		400	—
"	15. Uczeń praktykant		300	—
	Suma rubryki III.		<u>12.700</u>	—

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

"	16. Przybory do nauki i pisania dla uczniów (papier, zeszyty, książki i t. p.)	200	—
"	17. Środki naukowe:		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych	300	K
	b) biblioteka i czytelnia	200	"
	c) ogród szkolny	60	"
		<u>560</u>	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
Poz. 18. Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu	40	—
„ 19. Wycieczki z uczniami	100	—
Suma rubryki IV.	900	—

Rubr. V. Kursy specjalne.

„ 20. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
„ 21. „ uprawy i suszenia tytoniu	200	—
Suma rubryki V.	300	—

Rubr. VI. poz. 22. Gospodarstwo:

a) wydatki na gospodarstwo	4.100 K		
b) czynsz dzierżawny za grunta, odstąpione szkole przez skarb jagielnicki	100 „	4.200	—

Rubr. VII. poz. 23. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma wydatków	33.740	3.200
Razem	36.940	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy w ogólnej sumie 36.940 K, zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	koron	
<i>Dochody.</i>		
Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
„ II. „ 2. Zarobek 40 uczniów po 24 K	960	—
„ III. „ 3. Dochody z gospodarstwa szkolnego	6.700	—
Suma dochodów	13.660	—
W porównaniu z wydatkami	36.940	—
okazuje się <i>niedobór</i>	23.280	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy w ogólnej sumie 13.660 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchważyć

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy i wstawia wydatki w kwocie 36.940 K do rubr. X. poz. 267 wydatków, dochody w kwocie 13.660 K do rubr. VII. poz. 46. dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o niższej szkole rolniczej w Kobiernisach

Rubr. X. grupa II. poz. 268 wydatków.

Rubr. VII. poz. 47 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

		Zwyczajne Nadzwycz.		koron	
		Zwycz.	Nadzwycz.		
	b) biblioteka i czytelnia . . .	200 K	100 K		
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy itp.) . . .	100 „	— „	600	180
Poz. 19.	Wycieczki z uczniami . . .			100	—
	Suma rubryki V. . .			940	180

Rubryka VI. Kursy specjalne.

„ 20.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . . .			100	—
„ 21.	„ mleczarstwa . . .			100	—
„ 22.	„ stelmachstwa . . .			200	—
	Suma rubryki VI. . .			400	—

Rubr. VII. Poz. 23. Gospodarstwo :

a)	Wydatki na gospodarstwo	5.200 K			
b)	Czynsz dzierżawny :				
	α) za folwark z in-				
	wentarzem	1.608 K			
	β) za wynajętą ubi-				
	kację na mle-				
	czarnię . . .	100 „			
	γ) za wynajęte mie-				
	szkanie dla słu-				
	żby . . .	120 „	1.828 „	7.028	—

Rubr. VIII. Poz. 24.	Rozmaite nieprzewidziane . . .			100	—
	Suma wydatków . . .			35.452	580
	Razem . . .			36.032	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach w ogólnej sumie 36.032 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1.	Subwencja z c. k. Skarbu Państwa . . .			6.000	—
„ II. „ 2.	Opłaty na utrzymanie uczniów :				
	a) Rada powiatowa bialska	900 „			
	b) „ „ chrzanowska	300 „		1.200	—
„ III. „ 3.	Zarobek 40 uczniów po 24 K . . .			960	—
„ IV. „ 4.	Dochód z pola i ogrodu szkolnego . . .			120	—
„ V. „ 5.	Dochody z gospodarstwa :				
	Dochód z folwarku . . .			6.600	—
	Suma dochodów . . .			14.880	—
	W porównaniu z wydatkami . . .			36.032	—
	Okazuje się <i>niedobór</i> . . .			21.152	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach w ogólnej sumie 14.880 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach i wstawia wydatki w kwocie 36 032 K do Rubr. X. poz. 268 wydatków, dochody w kwocie 14.880 do Rubr. VII. poz. 47 dochodów funduszu krajowego.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o niższej szkole rolniczej w Bereźnicy.

Rubryka X. grupa II. pozycja 269 wydatków.

Rubryka VII. pozycja 48 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta :

		<i>Wydatki.</i>		Zwyczajne Nadzwycz.	
		Rubryka I. Płace nauczycieli.		koron	
Poz.	1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:				
	płaca	3.000	K		
	dodatek aktywalny	300	"		
	dodatek pięcioletni	400	"	3.700	—
"	2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:				
	płaca	2.400	K		
	dodatek aktywalny	240	"	2.640	—
"	3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca			1.200	—
"	4. Nauczyciel do nauk elementarnych:				
	płaca	1.400	K		
	dodatek aktywalny	140	"		
	dodatek pięcioletni	160	"	1.700	
"	5. Katecheta obrząd. łac. i gr. kat.				
			Zwyez. Nadzwycz.		
	płaca	960	K — K		
	wydatki z powodu nabożeństwa	200	" 200 "	1.160	200
	Suma rubryki I.			10.400	200
	Rubryka II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
"	6. Cisło Eleonora, wdowa po nauczycielu:				
	pensya wdowia	1.200	K		
	dodatek na wychowanie dzieci	390	"	1.590	—
	Rubryka III. Koszta administracyjne.				
"	7. Zarząd:				
	a) pomoc kancelaryjna	240	K		
	b) koszta kancelaryjne	200	"		
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600	"	1.040	—
"	8. Opał			1.200	
"	9. Oświetlenie			300	—
"	10. Utrzymanie budynków			800	1.100
"	11. Sprzęty i ruchomości			300	—
"	12. Utrzymanie koni do posług administracyjnych			800	—
"	13. Asekuracja i podatek			200	—
	Suma rubryki III.			4.640	1.100

		Zwyczajne Nadzwycz. koron		
Rubryka IV. Utrzymanie uczniów.				
Poz.	14. Stołowanie	} dla 40 uczniów po 300 K.		
"	15. Odzież, pościel, pranie		12.000	—
"	16. Lekarz i apteka		300	—
"	17. Uczeń praktykant		300	—
Suma rubryki IV.			12.600 —	
Rubryka V. Potrzeby naukowe.				
"	18. Przybory do nauki pisania dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t. p.)	240	—	
"	19. Środki naukowe:			
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi	300 K		
	b) biblioteka i czytelnia	250 "		
	c) ogród szkolny	100 "	650 —	
"	20. Wycieczki z uczniami	80	—	
Suma rubryki V.			970 —	
Rubryka VI. Kursy specjalne.				
"	21. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—	
"	22. " mleczarstwa	100	400	
"	23. " stelmachstwa i koszykarstwa	200	—	
Suma rubryki VI.			400 400	
Rubr.	VII. Poz. 24. Gospodarstwo: Wydatki na gospodarstwo	6.000	—	
"	VIII. Poz. 25. Rozmaite nieprzewidziane	100	—	
Suma wydatków			36.700 1.700	
Razem			38.400 K	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy w ogólnej sumie 38.400 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Poz	1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
" II. "	2. Zarobek 40 uczniów po 24 K	960	—
" III. "	3. Dochód z gospodarstwa:		
	a) Dochód z gospodarstwa szkol. 6.500 K		
	b) Dochód z ogrodu	100 "	6.600 —
Suma dochodów			13.560 —
W porównaniu z wydatkami.			38.400 —
okazuje się niedobór			24.840 —

Izba uchwała bez rozprawy dochody niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy w ogólnej sumie 13.560 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy i wstawia wydatki w kwocie 38 400 K do rubr. X. poz. 269. wydatków, dochody w kwocie 13.560 do Rubr. VII. poz. 48. dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Suchodole.

Rubryka X. grupa II. poz. 270. wydatków.

Rubryka VII. poz. 49. dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

		Wydutki.		Zwyczajne	Nadwycz.
				koron	
Rubryka I. Płace nauczycieli.					
Poz.	1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:				
	płaca	3.000	K		
	dodatek aktywalny	300	"		
	dodatek do płacy	400	"	3.700	—
"	2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca	2.400	K		
	dodatek aktywalny	240	"	2.640	—
"	3. Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych: płaca	1.600	K		
	dodatek aktywalny	160	"	1.760	—
"	4. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów			1.200	—
"	5. Nauczyciel do nauk elementarnych:				
	płaca	1.400	K		
	dodatek aktywalny	140	"		
	dodatek pięcioletni	160	"	1.700	—
"	6. Katecheta obrz. łać i gr. kat.			800	—
	Suma rubryki I.			11.800	—
Rubryka II. Pensye i zaopatrzenia.					
"	7. Górską Paulina, zaopatrzenie			800	—
	Suma rubryki II.			800	—
Rubryka III. Koszta administracyjne.					
"	8. Zarząd:				
	a) pomoc kancelaryjna	240	K		
	b) koszta kancelaryjne	200	"		
	c) sługa szkolny i stróż nocny	600	"	1.040	—
"	9. Opał			1.200	—
"	10. Oświetlenie			350	—
"	11. Utrzymanie budynków			800	600
"	12. Sprzęty i ruchomości			300	200
"	13. Utrzymanie koni do posług administracyjnych			800	—
	Suma rubryki III.			4.490	800
Rubryka IV. Utrzymanie uczniów.					
"	14. Stołowanie				
"	15. Odzież, pościel i pranie			13.500	—
"	16. Lekarz i apteka			400	—
"	17. Uczeń praktykant			300	—
	Suma rubryki IV.			14.200	—

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Rubr. V. Potrzeby naukowe.

Poz. 18.	Przybory do nauki i pisanie dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.)	240	—
" 19.	Środki naukowe:		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracji i ćwiczeń praktycznych 300 K		
	b) biblioteka i czytelnia . . . . . 200 „		
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.) . . . . . 200 „	700	—
" 20.	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
	Suma rubryki V.	1.040	—

Rubr. VI. Kursy specjalne.

" 21.	Kurs mleczarstwa	100	—
" 22.	" ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej	100	—
" 23.	" wyprawy lnu i konopi	100	—
" 24.	" stelmachstwa i koszykarstwa	150	—
	Suma rubryki VI.	450	—

Rubr. VII. Poz. 25. Gospodarstwo:

		zwycz.	nadzwycz.		
a)	Wydatki na gospodarstwo	4.800 K	1.250 K		
b)	Czynsz dzierżawny za grunta dzierżawione od gminy	1.000 „	462 „	5.800	1.712

Rubr. VIII. Poz. 26. Rozmaite nieprzewidziane	100	—
Suma wydatków	38.680	2.512
Razem	41.192 K.	

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. niższej szkoły rolniczej w Suchodole w ogólnej sumie 41.192 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Subwencje.

Rubr. I. poz. 1. Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
" II. " 2. Zarobek 45 uczniów po 24 K	1.080	—
" III. " 3. Dochód z gospodarstwa szkolnego	6.500	—
Suma dochodów	13.580	—
W porównaniu z wydatkami	41.192	—
Okazuje się <i>niedobór</i>	27.612	—

Izba bez rozprawy uchwała dochody niższej szkoły rolniczej w Suchodole w ogólnej sumie 13.580 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Suchodole i wstawia wydatki w kwocie 41.992 K do Rubr. X. poz. 270. wydatków, dochody w kwocie 13.580 do Rubr. VII. poz. 49. dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o kraj. szkole mleczarskiej w Rzeszowie.

Rubr. X. grupa II., poz. 272 wydatków.

Rubr. VII. poz. 53 dochodów.

Sprawozdawca p. Mlewski czyta:

		<i>Wydatki.</i>		Zwyczajne Nadwycz. koron	
		Rubr. I. Płace nauczycieli.			
Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:				
		zwycz.	nadwycz.		
	płaca	3.000 K	— K		
	dodatek aktywalny	300 „	— „		
	dodatek na mieszkanie do końca lipca 1904 r.	— „	467 „		
	koszta dojazdów	— „	210 „	3.300	677
„ 2.	Serkarz, płaca			1.800	—
„ 3.	Instruktor-mleczarz do robót ręcznych, zarazem dozorca uczniów, płaca			1.200	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych, wynagrodzenie			480	—
„ 5.	Katecheta			200	—
	Suma rubryki I.			6.980	677
Rubryka II. Koszta administracyjne.					
Poz. 6.	Zarząd:				
	a) Koszta kancelaryjne		200 K		
	b) sługa szkolny i stróż nocny		600 „	800	—
„ 7.	Utrzymanie budynków, ogrodu i podwórza, ubez- pieczenie robotników i kominiarz			700	—
„ 8.	Sprzęty i ruchomości			200	—
„ 9.	Opał			600	—
„ 10.	Oświetlenie			200	—
	Suma rubryki II.			2.500	—
Rubryka III. Utrzymanie uczniów.					
Poz. 11.	Stołowanie 12 uczniów po 360 K			4.320	—
„ 12.	Pościel i pranie			200	—
„ 13.	Lekarz i apteka			100	—
	Suma rubryki III.			4.620	—
Rubryka IV. Potrzeby naukowe.					
Poz. 14.	Potrzeby do nauki i pisanie dla uczniów			100	—
„ 15.	Środki naukowe:				
	a) modele i maszyny do demonstracji		200 K		
	b) chemikalia i środki naukowe		300 „		
	c) biblioteka i czytelnia		100 „	600	—
	Suma rubryki IV.			700	—
	Suma wydatków			14.800	677
	Razem			15.477 K.	

Izba bez rozprawy uchwala wydatki kraj. szkoły mleczarskiej w Rzeszowie w ogólnej sumie 15.477 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Zwyczajne Nadzwycz.
koron*Dochody.*

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
Suma dochodów	6.000	—
W porównaniu z wydatkami	15.477	—
Okazuje się niedobór	9.477	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. szkoły mleczarskiej w Rzeszowie w ogólnej sumie 6.000 K zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz szkoły mleczarskiej w Rzeszowie i wstawia wydatki w kwocie 15.477 K do Rubr. X. poz. 272. wydatków, dochody w kwocie 6.000 K do Rubr. VII. poz. 53. dochodów funduszu krajowego.

Marszałek oznajmia, że do tej pozycji wydatków zapisany jest do głosu p. Szponder, przeto udziela mu głosu.

P. Szponder zrzeka się głosu.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Rubryka X. grupa II. poz. 275 wydatków.

Rubryka VII. poz. 50 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel fachowy i kierownik:			
płaca	3.000	K	
dodatek aktywalny	300	„	
dodatki pięcioletnie	800	„	4.100 —
„ 2. Nauczyciel fachowy pomocniczy:			
płaca	2.400	K	
dodatek aktywalny	240	„	
dodatek pięcioletni	300	„	
ryczałt na mieszkanie	400	„	3.340 —
„ 3. Nauczyciel pomocniczy do miernictwa i rysunków, płaca			480 —
„ 4. Nauczyciel do nauk elementarnych:			
płaca	1.400	K	
dodatek aktywalny	140	„	
dodatek pięcioletni	320	„	
ryczałt na mieszkanie	360	„	2.220
„ 5. Ochmistrz i instruktor, płaca	1.200	K	
dodatek na mieszkanie	240	„	1.440 —
„ 6. Kapelan i katecheta:			
płaca	300	K	
wydatki z powodu nabożeństwa	100	„	400 —
Suma rubryki I.	11.980		—

Rubr. II. Koszta administracyjne. Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 7.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna	240 K		
	b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	200 „		
	c) sługa szkolny i stróż nocny	720 „	1.160	—
„ 8.	Opał ubikacyj szkolnych		900	—
„ 9.	Oświetlenie		300	—
„ 10.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, ko- miniary)		400	—
„ 11.	Sprzęty i ruchomości		200	—
	Suma rubryki II.		2.960	—

Rubr. III. Utrzymanie uczniów.

„ 12.	Stołowanie			
„ 13.	Odzież, pościel i pranie	} dla 25 uczniów po 330 K	8.250	—
„ 14.	Lekarz i apteka		240	—
„ 15.	Uczeń praktykant		480	—
	Suma rubryki III.		8.970	—

Rubr. IV. Potrzeby naukowe.

„ 16.	Przybory do nauki			
„ 17.	Zbiory środków do demonstracji		200	—
„ 18.	Biblioteka i czytelnia		200	—
„ 19.	Wycieczki naukowe		200	—
„ 20.	Na utrzymanie ogrodu szkolnego		2.000	—
	Suma rubryki IV.		2.840	—

Rubryka V.

„ 21.	Rozmaite nieprzewidziane			
			60	400
	Suma wydatków		26.810	400
	Razem		27.210 K	

Izba bez rozprawy uchwała wydatki kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie w ogólnej sumie 27.210 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. Subwencye.

Poz. 1.	Z c. k. Skarbu Państwa			
„ 2.	Od gminy miasta Tarnowa		6.000	—
„ 3.	Od Rady powiatowej w Tarnowie		500	—
			600	—
	Suma rubryki I.		7.100	—
Rubr. II.	poz. 4. Opłaty na utrzymanie uczniów		200	—
„ III.	„ 5. Dochód z ogrodu szkolnego		2.000	—
„ IV.	„ 6. Rozmaite nieprzewidziane		60	—
	Suma dochodów		9.360	—
	W porównaniu z wydatkami		27.210	—
	okazuje się niedobór		17.850	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. szkoły ogrodniczej w Tarnowie w ogólnej sumie 9.360 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz szkoły ogrodniczej w Tarnowie i wstawia wydatki w kwocie 27.210 K do Rubr. X. poz. 275 wydatków, dochody w kwocie 9.360 K do Rubr. VII. poz. 50 dochodów funduszu kraj.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o kraj. zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach

Rubryka X. grupa II. poz. 276 wydatków.

Rubryka VII. poz. 51 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

		<i>Wydatki.</i>	Zwyczajne Nadzwyczaj.	
		Rubr. I. Płace nauczycieli.	koron	
Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik,		
		płaca	2.600	K
		dodatek aktywalny	280	"
		" pięcioletni	133	"
			3.013	—
"	2.	Inspektor ogrodu, zarazem nauczyciel fachowy,		
		płaca	2.000	K
		dodatek aktywalny	200	"
			2.200	—
		Suma rubryki I.	5.213	—
Rubr. II. Koszta administracyjne.				
"	3.	Koszta kancelaryjne	200	—
"	4.	Stróż zakładu	600	—
"	5.	Furman	432	—
"	6.	Opał	600	—
"	7.	Oświetlenie	250	—
"	8.	Utrzymanie budynków	200	—
"	9.	Wynagrodzenie za użytkowanie wody	600	—
"	10.	Sprzęty i ruchomości	100	—
"	11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych	800	—
"	12.	Ubezpieczenie budynków i zbiorów oraz podatki	240	—
		Suma rubryki II.	4.022	—
Rubr. III. Potrzeby zakładu.				
"	13.	Pomocnik ogrodnika, płaca	720	K
		na mieszkanie	120	"
			840	—
"	14.	a) Najem robotnika	2.000	K
		b) zapłata za robociznę uczniom	2.000	"
			4.000	—
"	15.	Materyały do pakowania	200	—
"	16.	Materyały i drobne wydatki na ogród	400	—
"	17.	Nawozy	700	—
"	18.	Nasiona	700	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.	
		koron		
Poz. 19.	Środki do nauki i pracy:			
	a) narzędzia	300	K	
	b) biblioteka	100	„	400 —
„ 20.	Podwyższenie parkanu i muru	—		1.800
„ 21.	Zdrenowanie domu	—		250
	Suma rubryki III.	7.240		2.050
Rubr. IV. Rozmaite.				
„ 22.	Koszta objazdów	600		—
„ 23.	Wydatki nieprzewidziane	200		500
	Suma rubryki IV.	800		500
	Suma wydatków	17.275		2.550
	Razem	19.825		K.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki kraj. Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach w ogólnej sumie 19.825 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Dochody.

Rubr. I. poz. 1.	Subwencya z c k. Skarbu państwa	5.000	—
„ II. „ 2.	Dochód z ogrodu szkolnego	3.000	—
„ III. „ 3.	Zwrot kosztów opakowania	200	—
	Suma dochodów	8.200	—
	W porównaniu z wydatkami	19.825	—
	okazuje się <i>niedobór</i>	11.625	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody kraj. Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach w ogólnej sumie 8.200. K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz Zakładu sadowniczego w Zaleszczykach i wstawia wydatki w kwocie 19.825 do Rubr. X. poz. 276 wydatków, dochody w kwocie 8.200 kor. do Rubr. VII. poz. 51 dochodów funduszu kraj.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Rubr. X. wydatków „Rolnictwo“.

Grupa III. poz. 287—296.

Grupa IV. poz. 297—318 a).

Sprawozdawca p. Andrzej Lubomirski czyta:

III. Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

Poz. 287.	Na rozmaite zasiłki mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej, do dyspozycji Wydziału krajowego	8.000	K
„ 288.	Towarzystwu gospodarskiemu gal. we Lwowie na cele ogólne czyli o 7.000 więcej od preliminarza Wydziału krajowego, z powodów w sprawozdaniu na r. 1903 wyszczególnionych.	16.000	„

Uchwałę powyższą załatwiła Komisya :

Petycyę Nr. 3024/2171 Oddziału Tow. gosp. galic. Brzeżany, Podhajce, Nr. 3034/2179 Oddziału Tow. gosp. Tarnopolskiego z poparciem wniosków subwencyjnych Komitetu oraz petycyę 2947/218 Oddziału Jaworowskiego l. 2947/2108 z poparciem petycyi Komitetu o zasiłek na koszt administracyjne Towarzystwa, oraz petycyę l. 3250/2519 Oddziału gal. Towarzystwa gospodarskiego w Przemyślanach, petycyę l. 3208/2296 Oddziału c. k. galic. Tow. gospodarskiego Sambor, Stary Sambor, Turka, oraz petycyę c. k. gal. Towarzystwa gosp. Oddział pokucki i petycyę c. k. galic. Towarzystwa gosp. l. 3276/2544 w sprawie podwyższenia subwencji na koszt administracyjne Towarzystwa.

Izba uchwała bez rozprawy pozycye 287 i 288 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 289.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie	12.000 K
„ 289 a.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na zasilenie działalności Towarzystw okręgowych (nowa pozycya)	4.000 „
	Przemawia p. Zdzisław Tarnowski.	
	Przemawia p. Stojałowski.	

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwała pozycye 289 i 289 a) zgodnie z wnioskiem Komisji.

P. Stojałowski na zapytanie Marszałka odpowiada, że prosi o głos do poz. 291 a) i do rezolucyi o premiowaniu sług, przedłożonej przez Komisję przy tej pozycyi.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 289 b)	Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu na utrzymanie i kosztu podróży referenta dla spraw rolniczych (nowo wstawiona pozycya)	5.000 „
	Uchwałę powyższą załatwi Sejm petycyę Nr. 2496/1747 Komitetu Tow. gosp. galic.	
„ 290.	Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych, urządzanych przez krajowe Towarzystwa rolnicze	1.500 „
„ 291.	Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników (Wydatek zwyczajny)	1.000 „
„ 291 a)	Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie na utrzymanie biura handlowego	1.000 „

Uchwałę niniejszą załatwił Wysoki Sejm petycyę c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego w sprawie subwencji na prowadzenie biura handlowego przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem, oraz petycyę 2941/2102 Rady Oddziału w Jaworowie z poparciem petycyi Komitetu Tow. gosp. galic.

Komisya zastanawiała się nad petycyą Towarzystwa gospodarskiego galic. l. 2494/1745 i nad petycyą oddziału rohatyńskiego Towarzystwa gosp. l. 3264/2332, równie jak nad petycyą l. 2946/2107 Rady oddziału Tow. gosp. w Jaworowie w sprawie premii dla sług.

Uchwaliła przeto Komisya przedłożyć Sejmowi następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania dla obydwu Towarzystw rolniczych zasiłku na premie dla sług i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do preliminarza budżetu na r. 1905 kwoty 1.000 K na premie dla sług, pod warunkiem, że c. k. Rząd ze swej strony zapewni zasiłek na ten cel.

Izba uchwała bez rozprawy pozycyę 289 b) do 291 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek udziela głosu do poz. 291 a) p. Stojałowskiemu.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Vivien.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała pozycyę 291 a) zgodnie z wnioskiem Komisji, a oddzielnie uchwała Izba powyższą rezolucyę Komisji przy tej pozycyi umieszczoną.

Marszałek udziela głosu do poz. 292 p. Cieleckiemu.

Przemawia p. Cielecki.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 292. Dla kółek rolniczych:

a) na koszta zakładania i lustracyi tychże	15.000 K
b) na utrzymanie lustratorów handlowych i sklepików wiejskich	8.000 „
c) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych	4.000 „
d) na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych pod kierunkiem i kontrolą zarządu	10.000 „
razem	37.000 K

„ 293. Na wydawnictwa czasopism:

a) Towarzystwu rol. w Krakowie na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“	2.000 „
b) na wydawnictwo „Rolnika“ i „Przeglądu mleczarskiego“	2.000 „
c) na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“	2.000 „
d) Galicyjskiemu Tow. leśnemu na wydawnictwo „Sylwana“	400 „

Wskutek powyższych uchwał Komisji, podwyższyła Komisya o 3.000 K wydatek na wydawnictwo czasopism.

e) Na wydawnictwo innych czasopism ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego	3.000 „
---	---------

Uchwałami powyższemi załatwi Wysoki Sejm petycyę Rady Oddziału Tow. gosp. 2933/2114 w Jaworowie i 3269/2337 z Oddziału rohatyńskiego w sprawie podwyższenia subwencji dla „Rolnika“.

Komisya zaleca Wysokiemu Sejmowi odesłanie do Wydziału krajowego petycyi l. 2227/1510 „Przeglądu weterynaryjnego“ do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach ryczałtu.

„ 294. Na utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie . . . . .

33.176 „

„ 295. Na zalesienie wydm piaszczystych, 9. rata z 10-letcia od roku 1896 (w myśl uchwały Wys. Sejmu z 23. stycznia 1896) . . . . .

5.000 „

Izba uchwała bez rozprawy pozycyę 292—295 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek udziela głosu p. Stojałowskiemu do poz. 296

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Marszałek odczytuje pozycję 296, jak następuje:

Poz. 296. Na koszt Komisji komasacyjnych . . . . . 10.000 K

Komisja przynosi rzeczony wydatek z rubryki wydatków nadzwyczajnych do zwyczajnych, którą Izba uchwała.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wydatki na poszczególne cele rolnictwa.

A) Na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

Poz. 297. Na podniesienie hodowli bydła w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 4. lipca 1902:

a) czwarta i piąta półroczna rata z 10-lecia od 1. lipca 1902 począwszy . . . . . 75.000 „

Izba uchwała bez rozprawy poz. 297 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wysoki Sejm odsyła petycję c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego Nr. 2497/1748, oraz petycję Jaworowskiego oddziału tegoż Towarzystwa Nr. 2950/2111, oraz petycję Rohatyńskiego oddziału Nr. 3265/2333, Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z Komisją dla spraw rolniczych przy Wydziale krajowym i z obydwojema Towarzystwami gospodarskimi we Lwowie i rolniczem w Krakowie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem, w celu uzyskania dla obydwóch Towarzystw wyższego zasiłku na hodowlę bydła i upoważnia Wydział krajowy do do podwyższenia w preliminarzu wydatków na r. 1905, wydatku krajowego na ten cel pod warunkiem, że c. k. Rząd kwotę zasiłku rządowego podwyższy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 297. b) Na koszt Komisji licencyjonujących po myśli §. 4. ust. z dnia 20. lipca 1892 z uwzględnieniem subwencji rządowej w rubr. VII. dochodów . . . . . 19.000 „

Uchwała Wys. Sejmu z dnia 27. października 1903.

„ 297. c) Na wystawy targowe bydła rozplodowego:

α) Towarzystwu gospod. galicyjskiemu . . . . . 2.500 K

β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . . . . . 1.500 „

Razem . . . . . 4.000 „

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm petycję c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego l. 2.487/1.738 i Towarzystwa rolniczego w Krakowie l. 2.055/1.357, petycję Komitetu c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego l. 2.497/1.748 oraz Rady oddziału c. k. Towarzystwa gospodarskiego w Jawo-

rowie w sprawie subwencji na podniesienie chowu bydła, oraz petycją l. 2.945/2.106 Rady Oddziału w Jaworowie l. 2.945, 2.106, oraz oddziału Towarzystwa gospodarskiego rohatyńskiego l. 3.266/2.334.

Poz. 298.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskim, płaca	3.000 K	
	ryczałt na koszta podróży	1.000 „	4.000 K
„ 299.	Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskim (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od Wydziału krajowego)	4.000 „	
„ 300.	Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarza przy galic. Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwie rolniczem w Krakowie po 1.200 K	2.400 „	

Uchwała Sejmu z dnia 27. października 1903.

Izba bez rozprawy uchwała pozycje 297 b) – 300 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm wzywa Wysoki Rząd, aby w myśl danych przyrzeczeń pensję weterynarzy, zatrudnionych przy Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i rolniczem w Krakowie za lata 1902 i 1903 zaasygnował, i na przyszłość w równej mierze, jak to uczyni kraj, podwyższył.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm odsyła petycję galic. Towarzystwa gospodarskiego l. 2.498/1.749 i 3.271/2.339 Oddziału rohatyńskiego w sprawie podwyższenia zasiłku na utrzymanie, diety i koszta podróży weterynarza przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem do Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu w celu otrzymania zasiłku rządowego na podwyższenie kwoty przeznaczonej na utrzymanie, koszta podróży i diety weterynarza przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia wydatku krajowego na cele powyższe w preliminarzu budżetu na r. 1905 pod warunkiem, że c. k. Rząd zasiłki zaległe wypłaci, a na przyszłość zasiłek na cele powyżej określone podwyższy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 301.	Na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną	2 000 K
„ 302.	Towarzystwo hodowców czerwonego bydła	4.000 „

Komisya przenosi rzeczony wydatek z rubryki wydatków nadzwyczajnych do zwyczajnych.

Uchwała Sejmu z dnia 27. października 1903.

Izba uchwała bez rozprawy pozycje 301 i 302 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

- Poz. 303. Na subwencyonowanie ogierów prywatnych w celu podniesienia chowu koni włosciańskich i roboczych gospodarskich, do dyspozycji c. k. Towarzystw gospodarskich w porozumieniu z Ko-

mitetem doradczym przy c. k. Namiectnictwie (II. rata z nowego 6-lecia od r. 1903) . . . . . 10 000 K

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm odsyła petycję 2.438/1.739 Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego Nr. 3.262/2.330 i oddziału jaworowskiego i rohatyńskiego Nr. 2.942/2.103 do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Komisją rolniczą przy Wydziale krajowym i obydwoma Towarzystwami, gospodarskiem we Lwowie i rolniczem w Krakowie.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem, w celu podniesienia zasiłku państwowego na chów koni rolniczo-roboczych dla obydwu Towarzystw rolniczych i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia zasiłku krajowego na cel powyższy w preliminarzu na r. 1905, pod warunkiem, że c. k. Rząd, także zasiłek na chów koni rolniczo-roboczych podwyższy.

3. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zakupił znaczniejszą ilość rozplodników, na co licząc co najmniej po 20.000 K za sztukę znacznego potrzeba nakładu.

4. Aby poprawił zarówno jakość jak i powiększył ilość wysełanych do Galicji reproduktorów.

Poz. 303. a) Na ogólne cele chowu koni rolniczo-roboczych dla obydwu Towarzystw : gospodarskiego we Lwowie i rolniczego w Krakowie 6.000

Komisya budżetowa przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujące wnioski do uchwały :

1. Sejm odsyła petycję Komitetu c. k. Towarz. gospodarskiego Nr. 2.499/1.750 o zasiłek na podniesienie chowu owiec oraz petycję Nr. 2.952/2.122 Rady oddziału c. k. Towarz. gosp. galic. w Jaworowie, Nr. 3.268/2 336 Oddziału rohatyńskiego Towarz. gosp. z poparciem petycyi Komitetu do Wydziału krajowego.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem w celu uzyskania wyższego niż dotychczas zasiłku rządowego na cele hodowli owiec dla obydwu Towarzystw Gospodarskiego we Lwowie i Rolniczego w Krakowie i upoważnia Wydział krajowy do wstąpienia w preliminarzu na r. 1905 zasiłku krajowego na hodowlę owiec, pod warunkiem, że c. k. Rząd zasiłek na cel powyższy podwyższy.

Przemawia p. Szajer.

Przemawia p. Brykczyński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała poz. 303 i *en bloc* wszystkie wnioski 1—4 Komisji przedłożone przy tej pozycyi.

Marszałek udziela głosu do poz. 303 a) p. Stojałowskiemu.

Przemawia p. Stojałowski.

Marszałek udziela głosu zapisanemu do tej pozycyi p. Szajerowi.

P. Szajer zrzeka się głosu.

Izba uchwała pozycyę 303 a) i wnioski Komisji 1—2 przedłożone przy tej pozycyi.

Sprawozdawca czyta :

Poz. 304. Na podniesienie chowu świń, obydwom Towarz. gospodarsk. po 4.000 K III rata z nowego 4-lecia od r. 1902 . . . . . 8.000 K

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała poz. 304 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 305. Na podniesienie chowu świń w okolicach dotkniętych klęską pomoru trzody, obydwu Towarzystwom gosp. II. rata z 3-lecia (LW. 76.777/1902) . . . . . 12.000 „

„ 306. Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:

a) na założenie krajowej szkoły mleczarskiej w Staromieściu pod Rzeszowem II i III. rata z 5-lecia (LW. 87.598/1902) 12.000 „

b) krajowy instruktor mleczarstwa, płaca z ryczałtem na kosztą podróży . . . . . 4.560 „

c) instruktor adjunkt płaca z ryczałtem na kosztą podróży . . . . . 2.960 „

d) pomocnik instruktora mleczarstwa, płaca 1.440 K na kosztą objazdów 800 K . . . . . 2.240 „

e) stypendya dla serkarzy . . . . . 2.000 „

Razem . . . . . 23.760 K

Z tego wydatków zwyczajnych . . . . . 11.760 „

nadzwyczajnych . . . . . 12.000 „

Izba bez rozprawy uchwała pozycye 305 i 306 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 307. Zamiast poz.: 307 i 308. wstawia Komisya do preliminarza jedną pozycyę 307 na podniesienie chowu drobiu do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . . 3.000 „

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała poz. 307 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

Komisya wnosi, Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm odsyła petycyę Tow. gosp. galic. Nr. 3.277/2.345 i oddziału Jaworowskiego l. 2.944/2.105 do Wydziału krajowego poleca Wydziałowi krajowemu porozumieć się z Komisją rolniczą przy Wydziale krajowym i rolniczem w Krakowie, oraz z Towarzystwami chowu drobiu we Lwowie i w Jarosławiu w sprawie podniesienia chowu drobiu.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem w celu podwyższenia zasiłku rządowego na chów drobiu w Galicyi.

Izba bez rozprawy uchwała powyższe 1 i 2 wnioski Komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 308/309. Na zakład produkcyi ryb w Oparach I rata z 5-lecia . . . . . 1.200 K
i na nadzwyczajne wydatki z powodu rozszerzenia urzędzenia w Oparach . . . . . 1.250 „ 2.450 „

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm petycę oddziału rohatyńskiego Tow. gosp. Nr. 3.275/2.343.

Towarzystwu rybackiemu w Krakowie . . . . . 800 K

B. Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa wiejskiego.

- Poz. 311. Towarzystwu dla podniesienia uprawy tytoniu II. rata z trzechlecia . . . . . 6.000 K
i rządowa subwencya (jak rubr. VII. doch. . . . . 2.000 „ 8.000 „
- „ 312. Na popieranie celów zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie . . . . . 600 „
Pozycyę niniejszą obniżyła Komisya z powodu przyzwolenia w Dziale I. osobnego zasiłku na szkołę ogrodniczą w Wulce Kapitańskiej utrzymywaną dotychczas przez Zjednoczone Towarzystwo dla ogrodnictwa i Pszczelnictwa
- „ 313. Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie (subwencya *zwyczajna*) . . . . . 1.300 „
- „ 314. Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie na zakupno gruntu IV. rata z 6-lecia od r. 1901 (w myśl uchwały Sejmowej z d. 24. czerwca 1901) . . . . . 6.000 „
- „ 315. Subwencya na cele sadownictwa :
- a) na kursa sadownictwa w Kołomyi . . . . . 600 „
b) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku. . . . . 1.000 „
c) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Łańcucie . . . . . 400 „
d) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej na utrzymanie instruktora sadownictwa (LW. 56.216/903) . . . . . 1.500 „
e) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Dźurowie . . . . . 600 „
f) na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Selski gospodar w Olesku (*nadzwyczajny* wydatek) . . . . . 1.000 „
- „ 316. Zasiłek dla zakładu sadowniczego pp. Niemczewskich w Okopach (II. rata z 3-lecia . . . . . 1.000 „

Petycę Nr. 3.016/2.166 Spółki ogrodniczo-sadowniczej w Tarnowie raczy Wysoki Sejm odesłać do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesji sejmowej.

Sprawozdawca wnosi dodatkowo imieniem Komisji:

„Petycę Ls. 3295 Towarzystwa ogrodniczego w Wadowicach o subwencję, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z Rub. XIV. 487 wydatków“.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycę Nr. 3.274/2.342 galic. Tow. gospodarskiego i petycę Rady oddziału Tow. jaworowskiego l. 2.943/2.104 w sprawie podniesienia sadownictwa odsyła Sejm do Wydziału krajowego.

Poz. 317. Dołkowskiemu Henrykowi na produkcję ziemniaków nasiennych 2.000 „

Poz. 318. Na produkcję nasion traw w stacyi doświadczalnej dla kultury torfów w dobrach Wysockich (pow. Jarosław) . . . . . 1.000 „

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm odsyła petycę Towarzystwa rolniczego w Nowym Targu o subwencję 1.000 K na skład paszy l. 2.060/1.362 do Wydziału krajowego do uwzględnienia z funduszy przeznaczonych na zapomogi z powodu klęsk elementarnych.

Poz. 318 a) Na obesłanie wystawy gorzelnianej w Wiedniu, do dyspozycji Wydziału krajowego . . . . . 2.000 K

P. Stojałowski prosi o głos do poz. 315.

Izba uchwała bez rozprawy pozycye 308/309—314 zgodnie z wnioskiem Komisji.

P. Stojałowski przemawia do poz. 315. i wnosi by we wniosku komisji co do pet. 3.295 opuścić słowa: „do zbadania“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że podda wniosek Komisji co do pet. 3.295 bez słów: „do zbadania“.

P. Stojałowski oświadcza, że cofa swój wniosek postawiony do wniosku Komisji co do tej petycji 3.295.

Izba uchwała pozycye 315—318 a) oraz wszystkie wnioski Komisji przedłożone przy tych pozycjach zgodnie z wnioskiem Komisji.

Natępuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o krajowym składzie publicznym w Krakowie.

Rubr. X. poz. 294 wydatków

Rubr. VII. poz. 54 dochodów.

P. Andrzej Lubomirski w zastępstwie sprawozdawcy p. Milewskiego czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Koszta zarządu i służby.

Poz.	1. Dyrektor	3.000	—
"	2. Likwidator	2.400	—
"	3. Buchalter	1.500	—
"	4a) Praktykant	720	—
"	4b) Dyurnista	450	—
"	5. Magazynier	2.000	—
"	6. Woźny	940	—
"	7. Odźwierny	580	—
"	8. Stróż	600	—
	Suma rubryki I.	12.190	—

Rubr. II. Koszta administracji.

"	9. Podatki:		
	a) zarobkowy	425	—
	b) czynszowy	1.725	—
	c) należytość ekwiwalentowa, IV. rata	1.281	—
"	10. Utrzymanie zabudowań i urządzeń:		
	a) budynków administracyjnych	150	—
	b) magazynów zbożowych	1.300	—
"	11. Zabezpieczenie:		
	a) budynków od ognia	400	—
	b) robotników od wypadków i w kasie chorych	325	—
"	12. Potrzeby kancelaryjne:		
	a) ogłoszenia i dzienniki	65	—
	b) księgi i druki	340	—
	c) telefon	100	—
	d) rozmaite kancelaryjne	245	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz.	13. Opał i światło	695	—
"	14. Opłata drogi dojazdowej	300	—
"	15. Remuneracye	1.700	—
Suma rubryki II.		9.051	—
Rubr. III. Ekspozytura cłowa.			
"	16. Ryczałt c. k. Skarbowi Państwa	600	—
Rubr. IV. Koszta manipulacyi zbożowej.			
"	17. Robocizna	9.300	—
"	18. Szpagat, wory	360	—
"	19. Asekuracya	700	—
"	20. Stemple i porta	700	—
"	21. Rozmaite	75	—
Suma rubryki IV.		11.135	—
Rubr. V. Odsetki od dotacyi		200	—
Suma wydatków		33.176	—

Izba uchwała bez rozprawy wydatki krajowego składu publicznego w Krakowie w ogólnej sumie 33.176 K zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1. Składowe od zboża i towarów		14.000	—
Rubr. II. Manipulacye przy zbożu, względnie towarach:			
Poz.	2. Dostawa wagonów	1.580	—
"	3. Ekspedycya	150	—
"	4. Wyładowanie	4.000	—
"	5. Załadowanie	3.000	—
"	6. Asekuracya	1.160	—
"	7. Stemple i porta	1.160	—
"	8. Odsetki	1.200	—
"	9. Rozmaite:		
	a) czyszczenie i wietrzenie	5.100	—
	b) załatwianie formalności cłowych	1.000	—
	c) wypożyczanie worów	550	—
	d) szpagat	450	—
	e) zawiadomienia odbiorcze	500	—
Suma rubryki II.		19.850	—
Suma dochodów		33.850	—
W porównaniu z wydatkami		33.176	—
Nadwyżka dochodów		674	—

Izba uchwała bez rozprawy dochody krajowego składu publicznego w Krakowie w ogólnej sumie 33.850 K zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz Składu publicznego w Krakowie i wstawić wydatki w kwocie 33.176 K do Rubr. X. poz. 294 wydatków, dochody w kwocie 33.850 K do Rubr. VII. poz. 54 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Następuje :

Rubr. X. poz. 319—325 wydatków.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta :

DZIAŁ V.

Organizacja spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.

W poz. 319. Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wnosi Komisja wstawić w tej pozycji, na podstawie uchwały sejmowej z 16. września 1899, tytułem VI. raty na utworzenie funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek . 40.000 K

W poz. 320. Na koszt zakładania spółek oszczędności i pożyczek, biuro patronatu i kursa dla funkcyonaryuszy spółek — wnosi Wydział krajowy zamiast kwoty na rok 1903 prelininowanej 68.091 K więcej o 18 580, a to z powodu zmiany etatu biura patronatu spółek, proponowanem sprawozdaniem osobnem z 29. sierpnia 1903 L. 55.201, które uchwałą sejmową z 30. września 1903 L. 2.506 komisji budżetowej do załatwienia przekazaniem zostało.

W tem sprawozdaniu Wydział krajowy stawia wniosek na systemizowanie trzech nowych posad w biurze patronatu t. j. lustratora, korespondenta i praktykanta rachunkowego, uzasadniając ten wniosek znacznem powiększeniem czynności patronatu, wskutek rozwoju akcji na polu zakładania spółek kredytowych.

Zarazem wnosi Wydział krajowy na przyjęcie do biura Patronatu trzech funkcyonaryuszy niestałych. t. j. lustratora, protokolanta i pisarza.

Komisja uznaje sprawozdanie Wydziału jako uzasadnione, i przedkłada wnioski następujące :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. W etacie biura Patronatu Wydziału krajowego dla spółek oszczędności i pożyczek ustanawia się od 1. stycznia 1904 ;

1. posadę lustratora z płacą stałą 2.600 K, dodatkiem aktywalnym 400 K i prawem do trzech pięcioleci po 400 K rocznie ;

2. posadę korespondenta z płacą stałą 2.400 K, dodatkiem aktywalnym 600 K i prawem do trzech pięcioleci po 400 K rocznie ;

3. posadę praktykanta rachunkowego z płacą stałą 1.200 K, dodatkiem aktywalnym 240 K i prawem do trzech pięcioleci po 200 K rocznie ;

4. do powyższych posad zastosowane będą postanowienia statutu emerytalnego z dnia 15. lutego 1898 o emeryturze, pensji wdowiej, pensji sierocińskiej i dodatku na wychowanie dzieci.

II. Wydział krajowy upoważniony jest przyjąć do 1. stycznia 1904 do biura Patronatu spółek oszczędności i pożyczek trzech funkcyonaryuszy niestałych :

lustratora	z płacą roczną	2.400 K
protokolanta	„	720 „
pisarza	„	720 „

Odnosnie do tych wniosków komisya budżetowa wstawia zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, w poz. 320 na koszta zakładania spółek, biuro Patronatu, lustracye i kursa praktyczne następujące kwoty:

a) utrzymanie biura	24.246 K
b) lustracye i kursa praktyczne	23.425 „
c) wydawnictwa	15.000 „
d) zasiłki dla nowych spółek	24.000 „
suma pozycyi 320	86.671 K

DZIAŁ VI.

Zapobieganie rolniczemu klęskom elementarnym i łagodzenie ich skutków.

- W poz. 321. koszta strzeżenia granic kraju w razie wybuchu zarazy na bydło . . . . . — „
- i w poz. 322. na tępienie myszy polnych . . . . . — „
komisya żadnych kwot nie wstawia, gdyż co do pierwszej wydatek ten od kilku lat nie był efektowany, a co do drugiej preliminarz Wydziału żadnej kwoty nie obejmował.
- w poz. 323. wstawia komisya odsetki od pożyczek, zaciągniętych przez Wydziały powiatowe dla ludności, dotkniętej elementarnymi klęskami w r. 1899 — w myśl uchwały sejmowej z 30. grudnia 1899 rata V. . . . . 4.152 „
- w poz. 324. wstawia komisya tytułem odsetek od zaciągniętych przez Wydziały powiatowe pożyczek dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w r. 1900 — w myśl uchwały sejmowej z dnia 21. grudnia 1900 . . . . . 4.126 „
- w poz. 325. tytułem odsetek od pożyczki 700.000 K zaciągnąć się mającej w myśl osobnego sprawozdania komisji budżetowej dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w roku 1903 . 28.000 „
zamiast preliminarzowej przez Wydział kraj. na oprocentowanie i umorzenie pożyczki 300.000 K kwoty 42.000 K.

Przemawia p. Sękowski i stawia następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski zdążające do uzdrowienia i należytego funkcjonowania kas pożyczkowych gminnych.

Po zamknięciu rozprawy nad rub. X. poz. 319—325 p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała Rub. X. poz 319 — 325 wydatków, oraz wnioski komisji w brzmieniu przez komisję zaproponowanem.

Marszałek odczytuje powyższą rezolucyę p. Sękowskiego.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucyą przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała rezolucyę p. Sękowskiego.

Następuje:

Rubryka XI. poz. 326 — 333. wyd.

Na cele górnictwa.

Sprawozdawca p. Loewenstein czyta:

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i z uzasadnieniem zawartem w jego sprawozdaniu Komisya budżetowa wnosi:

Rubryka XI. Górnictwo.

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 326.	Remuneracya referenta spraw górniczych przy Wydziale krajowym	3.328	—
„ 327.	Na badania kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania	5.000	—
„ 327a	Subwencya na wycieczki międzynarodowego kongresu geologicznego po Galicyi i polskie publikacye prac tegoż kongresu, dotyczących Galicyi	—	—
„ 328.	Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	17.788	16.700
„ 329.	Na stacyę doświadczalną produktów naftowych	3.400	—
„ 330.	Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego	600	—
„ 331.	Na zbieranie i zakładanie dat statystycznych o produkeyi i handlu nafty i wosku ziemnego	1.000	—
„ 332.	Stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademii górniczych	5.000	—
„ 333.	Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	300	—
	Razem	37.416	16.700

Suma zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków rubryki XI.

54.116

Odnosnie do pozycyi 328 wyraża komisya budżetowa życzenie by zarząd szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu utrzymywał możliwie dokładną ewidencyę, co do dalszego zatrudnienia uczniów, którzy naukę w tej szkole ukończyli i dotyczące wykazy Wydziałowi krajowemu wraz z rocznem sprawozdaniem przedkładał.

Izba uchwała Rubr. XI. w ogólnej sumie 54.116 K zgodnie z wnioskiem Komisji i bez rozprawy.

Następuje:

Rubryka XII. poz. 334 - 473a) wydatków.

Przemysł i rękodzieła.

Sprawozdawca p. Małachowski czyta:

Do rubryki XII. weszły do Wysokiego Sejmu następujące petycye i podania:

1. Petycya z dnia 30. grudnia 1902 l. 1.801 żeńskiej Spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie, która założyła szkołę kroju i szycia i utrzymuje własny internat, w którym kształci się obecnie 10 dziewcząt ruskich.

2. Petycya z d. 14. września 1903 l. 1.863 Anny Zajączkowskiej, uczennicy szkoły artystyczno przemysłowej w Monachium o zasiłek na dalsze kształcenie.

3. Pismo Wydziału krajowego wniesione 14. września 1903 l. 1.867 popierające petycyę Franciszka Daniszewskiego nauczyciela rysunków w szkole tkackiej w Krośnie o zaliczkę 3.000 K.

4. Petycya z dnia 18. września 1903 l. 2.296 Zygmunta Kisielewskiego, zecera o pożyczkę 10.000 K na otwarcie drukarni.

5. Petycya zarządu Muzeum przemysłowego we Lwowie z dnia 19. września 1903 l. 2.436 o podwyższenie rocznej dotacyi.

6. Petycya Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie l. 3.069 o subwencję 4.800 K rocznie na cele rewizyi stowarzyszeń z szczególnem uwzględnieniem spółek przemysłowo-wytwórczych.

7. Petycję „Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie“ l. 2.888 o przyznanie subwencji na przeciąg lat sześciu w kwocie rocznej 40.000 K.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycyje 1, 2 i 4 Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Petycyja 3 załatwioną jest przez przyjęcie pozycyi 463 budżetu na rok 1903.

Co do petycyi 5. Komisya budżetowa wnosi petycję Zarządu muzeum przemysłowego we Lwowie odstąpić Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku przy sposobności preliminarza budżetu krajowego na r. 1905.

Petycyja 6. Komisya budżetowa wnosi wstawić na cele lustracyi takiej rycałt w sumie 4.800 K do rozporządzalności Wydziału krajowego, który zbadawszy dokładnie sprawę i przeprowadziwszy ewentualnie rokowania ze Związkiem stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych zdecyduje w jakiej formie lustracyja taka winna być zorganizowaną i o ile będzie wskazaniem powołać do współdziałania w tej ważnej czynności Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Petycyja 7. Petycyja ta rozpatrzoną została przez Komisję przemysłową i Komisya budżetowa na podstawie motywów przytoczonych w sprawozdaniu tejże Komisji, wstawia dla kraj. Związku przemysłowego, celem dopomożenia do spełnienia wyszczególnionych w petycyi zadań, do poz. 473 subwensyę nadzwyczajną w kwocie 15.000 K i zarazem Komisya budżetowa wnosi rezolucyę upoważniającą Wydział krajowy po zbadaniu użyteczności i potrzeb kraj. Związku przemysłowego, do wstawiania na przyszłe lata odpowiedniego podwyższenia subwencji.

Wobec tego komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. rubr. XII. wydatków na rok 1904 jak następuje:

Rubr. XII. Wydatki na podniesienie rękodzielnictwa i przemysłu.

Poz.	I Szkoły przemysłowe uzupełniające.	Zwyczajne Nadzwycz.	
		koron	
334.	W Białej	1.830	—
335.	„ Bochni	1.069	—
336.	„ Brodach	947	—
337.	„ Brzeżanach	1.035	—
338.	„ Buczaczu	1.000	—
339.	„ Chrzanowie	929	—
340.	„ Drohobyczu	1.890	—
341.	„ Gorlicach	1.046	—
342.	„ Jarosławiu	1.210	—
343.	„ Jaśle	1.085	—
344.	„ Kałuszu	1.196	—
345.	„ Kętach	800	—
346.	„ Kołomyi I.	1.070	—
347.	„ „ II.	1.172	—
348.	„ Krakowie na Kleparzu	2.372	—
349.	„ „ w Ogrodzie angielskim	1.372	—
350.	„ „ na Smoleńsku	1.352	—
351.	„ „ „ Kazimierzu	1.372	—
352.	„ „ „ Dajworze	1.470	—
353.	„ Krośnie	1.316	—
354.	„ We Lwowie im. św. Anny	1.954	—
355.	„ „ „ „ Antoniego	1.584	—

		Zwyczajne	Nadzwyczaj.
		koron	
Poz.	356. We Lwowie im. Czackiego	1.603	—
"	357. " " " Elżbiety	954	—
"	358. " " " Konarskiego	1.329	—
"	359. " " " św. Marcina	1.584	—
"	360. " " " Mickiewicza	1.290	—
"	361. " " " Piramowicza	954	—
"	362. " " " Staszica	1.610	—
"	363. " " " Bernsteina (izraelicka)	1.000	—
"	364. W Łańcucie	947	—
"	365. " Myślenicach	839	—
"	366. " Nowym Sączu	1.550	—
"	367. " Nowym Targu	1.174	—
"	368. " Podgórzu	977	—
"	369. " Przemyślu I. w śródmieściu	1.137	—
"	370. " " II. na przedmieściu lwowskim	1.234	—
"	371. " Rzeszowie	1.300	—
"	372. " Samborze	1.467	—
"	373. " Sanoku	1.151	—
"	374. " Sądowej Wiszni	1.360	—
"	375. " Stanisławowie	2.430	—
"	376. " Starym Samborze	800	—
"	377. " Starym Sączu	891	—
"	378. " Stryju	1.110	—
"	379. " Tarnopolu	842	—
"	380. " Tarnowie	1.770	—
"	381. " Tarnobrzegu	815	—
"	382. " Trembowli	800	—
"	383. " Turce	800	—
"	384. " Wadowicach	968	—
"	385. " Wieliczce	1.190	—
"	386. " Złoczowie	1.145	—
"	387. " Żółkwi	874	—
"	388. " Żywcu	1.210	—
"	389. Na uzupełnienie przyborów i na druki administra- cyjne dla szkół	1.200	—
"	390. Na nagrody za najlepsze rysunki zawodowe uczniów II. klasy przemysłowej	1.200	—
"	391. Na nowo założyć się mające szkoły w r. 1904	1.000	—
"	392. Na wykonanie w kraju wzorów i modeli dla szkół	—	2.400
Razem		71.576	2.400

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała pozycje 334—392 zgodnie z wnioskiem Komisji.

P. Maryewski przemawia prosząc o głos do poz. 423.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania dalszych pozycji.

Zwyczajne Nadzw.

Koron

Sprawozdawca czyta:

Rubr. XII. II. Szkoły zawodowe i warsztaty naukowe.

A) Dla wyrobów z drzewa i łożyny.

Poz. 393.	Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli	2.400	—
" 394.	" " " " Rudkach :		
	a) na utrzymanie	1.002	—
	b) na budowę, zasiłek Wydziałowi powiatowemu	—	5.000
" 395.	Kraj. szkoła koszykarska w Dynowie	580	600
" 396.	" " " " Dźurowie	850	350
" 397.	" " " " Jurkowie	410	600
" 398.	" " " " Leżajsku	892	400
" 399.	" " " " Niżniowie	1 370	—
" 400.	" " " " Siedlcu	440	600
" 401.	" " " " Warzycach (dawniej w Skołyszynie)	1 660	600
" 402.	" " " " Wielowsi	862	350
" 403.	" " " " Wojsławiu	860	—
" 404.	" " " " Zatorze	1.040	—
" 405.	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Albigowej	600	—
" 406.	" " " " " Bilince	800	—
" 407.	" " " " " Milczycach	600	—
" 408.	" " " " " Żurawnie	840	—
" 409.	Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Grybowie :		
	a) na utrzymanie	2.980	—
	b) na budowę I. rata 4 $\frac{1}{2}$ % pożyczki komun. 45.000 K na 33 lat	—	1.350
" 410.	Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Grzymałowie	3.180	—
" 411.	Kraj. szkoła kołodziejska i ciesielska w Kamionce strumiłowej	11.900	—
" 412.	Kraj. nauk. warsztat kołodziejski w Tłumaczu	5.720	1.500
" 413.	Kraj. szkoła stolarska w Stanisławowie na utrzymanie	6.530	1.400
" 414.	Kraj. szkoła stolarska w Kalwaryi :		
	a) na utrzymanie	8.070	—
	b) reszta kosztów budowy	—	17.000
" 415.	Krajowy warsztat naukowy, dla wyrobu zabawek w Jaworowie :		
	a) na utrzymanie	2.660	2.000
	b) na budowę II. rata 4 $\frac{1}{2}$ % pożyczki komun. 56.000 K na 33 lat	—	1.680
" 416.	Kursa rysunkowe dla instruktorów koszykarskich	—	2.500
	Razem	56.246	35.930

B) Dla wyrobów garncarskich.

" 417.	Kraj. szkoła garncarska w Kołomyi	9.290	—
" 418.	" kursa dla przemysłu ceramicznego w Podgórzu	8.178	400
" 419.	Subwencya dla pracowni garncarskiej w Toustem	800	—
	Razem	18.268	400

Zwyczajne nadzw.
Koron

C) Dla wyrobów ze skóry.

Poz. 420.	Kraj. warsztat szewski w Witkowie	4.542	—
" 421.	" " " " " Starym Sączu	4.136	—
" 422.	" szkoła szewska w Dobczycach	2 890	—
	Razem	11.568	—

D) Dla wyrobów tkackich.

" 423.	Krajowa szkoła tkacka w Krośnie	10.104	—
	Przemawia p. Maryewski.		
	Po zamknięciu rozprawy p sprawozdawca zrzeka się głosu.		
	Izba uchwała, poz. 393—423 zgodnie z wnioskiem komisji.		
	Sprawozdawca czyta:		
" 424.	Kraj. nauk. warsztat tkacki w Glinianach	2.946	—
" 425.	" " " " " Gorlicach	740	—
" 426.	" " " " " Korczyni	2.800	—
" 427.	" " " " " Kosowie	3.360	—
" 428.	" " " " " Łańcucie:		
	a) na utrzymanie	2.210	—
	b) na budowę szkoły II. rata	—	5.000
" 429.	Krajowy naukowy warsztat tkacki w Rychwałdzie	2.830	—
" 430.	Krajowy naukowy warsztat tkacki w Wilamowicach	1.540	—
" 431.	Subwencya dla produkcyjnego warsztatu tkackiego w Budzanowie	880	—
" 432.	Krajowa szkoła sukiennicza w Rakszawie:		
	a) na utrzymanie	12.180	1.400
	b) na budowę internatu	—	10.000
	Razem	39.590	16.400

E) Dla wyrobów powróźniczych.

" 433.	Subwencya dla pracowni powróźniczej w Stryju	600	—
--------	--	-----	---

F) Dla wyrobów koronkarskich i haftu.

" 434.	Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Kańczudze	1.722	—
" 435.	Kraj. szkoła koronkarska w Zakopanem	5.040	—
" 436.	" " " " " Bobowej	600	—
" 437.	Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Jaworowie	1.200	—
" 438.	Krajowa szkoła hafciarska w Makowie	1.924	—
" 439.	Subwencya dla szkoły koronkarskiej u SS. Miłosier- dzia w Przeworsku	600	—
	Razem	11.086	—

G. Dla wyrobów kapelusznich.

" 440.	Subwencya na budowę warsztatu kapeluszniczego w Myślenicach, I. półroczna rata $4\frac{1}{2}\%$ pożyczki komunalnej 60.000 K na 33 lat	—	1.800
--------	--	---	-------

H. Subwencyonowane zakłady dla nauki
robót kobiecych.

" 441.	Szkoła rzemieślnicza dla kobiet w Krakowie	2.000	—
" 442.	Szkoła przemysłu artystycznego dla kobiet w Krakowie	600	—

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 443. Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo „Pracy kobiet“ we Lwowie	1.400	—
„ 444. Szkoła specjalna robót kobiecych PP. Benedyktynek w Przemyślu	840	—
„ 445. Towarzystwo „Pracy kobiet w Kołomyi	1.600	—
Razem	6.440	—

I. C. k. Szkoły fachowo-przemysłowe,
subwencyonowane ze skarbu krajowego.

„ 446. C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Kołomyi	2.200	—
„ 447. C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem	3.400	—
„ 448. C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach:		
a) na utrzymanie	3.108	—
b) na zapomogi dla majstrów	800	—
„ 449. C. k. szkoła kowalska w Sułkowicach:		
a) na utrzymanie	1.024	—
b) na kurs majstrów	1.000	—
c) reszta na budowę szkoły i wodociąg	—	3.000
d) na budowę warsztatu spółkowego, I. rata od zaciągnięć się mającej pożyczki	—	800
„ 450. C. k. szkoła mechaniczno-ślusarska w Tarnopolu I. rata przyrzeczonych 45.000 K na budowę szkoły	—	15.000
Razem	11.532	18.800

III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa
przemysłowego.

„ 451. Krajowa ceramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	9.660	500
„ 452. Krajowa mechaniczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie	3.140	—
„ 453. Szkoła rzemieślnicza w Drohomyżu	24.000	—
„ 454. Subwencya dla szkoły rzemieślniczej OO. Salezjanów w Oświęcimie	4.000	—
„ 455. Muzeum przemysłowe we Lwowie	6.000	—
„ 456. Muzeum przemysłowe w Krakowie	6.000	—
„ 457. Stypendya przemysłowe:		
a) zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających	3.600	—
b) inne stypendya przemysłowe	30.000	—
„ 458. Na nauczycieli wędrownych dla tkactwa, koszykarstwa i innych	6.000	—
„ 459. Na kursa majsterskie	10.000	—
„ 460. Na nowe warsztaty zawodowe powstać mające w roku 1904	10.000	—
„ 461. Na druki dla szkół zawodowych	1.000	—
„ 462. Zaliczki na płace funkcyjaryuszy w krajowych szkołach przemysłowych	4.000	—

	Zwyczajne	Nadwycz.
	koron	
Poz. 463. Czyrniańska, stały dar z łaski	800	—
" 464. Koszta inspekyi i nadzoru szkół przemysłowych	6.000	—
Razem	124.200	500

IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw przemysłowych.

" 465. Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	400	—
" 466. Biuro Komisji kraj. dla spraw przemysłowych:		
a) koszta podróży, diety i inne wydatki	6.000	—
b) sekretarz:		
α) płaca	4.800	—
β) dodatek aktywalny	840	—
c) aplikant	1.400	—
d) mundant	600	—
e) referent techniczny:		
α) płaca	3.600	—
β) dodatek aktywalny	720	—
Razem	18.360	—

V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.

" 467. Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	20.000	—
" 468. Na wydawnictwo „Przewodnika przemysłowego“	2.000	—
" 469. Dotacja krajowa funduszu przemysłowego	—	100.000
Razem	22.000	100.000

VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego.

" 470. Szkoła handlowa w Krakowie	16.000	—
" 471. Akademia handlowa we Lwowie	16.000	—
" 472. Stypendya dla młodzieży handlowej	3.600	—
" 473. Subwencya dla „Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie“ za pośrednictwo w sprzedaży wyrobów krajowych	15.000	15.000
" 473 a Na cele lustracyi spółek przemysłowo-wytwórczych do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	4.800
Razem	50.600	19.800

Sumaryczną zestawienie Rubryki XII.

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające	71.576	2.400
II. Szkoły zawodowe i warsztaty naukowe:		
A) dla wyrobów z drzewa i łożyny	56.246	35.930
B) " " garncarskich	18.268	400
C) " " ze skóry	11.568	—
D) " " tkackich	39.590	16.400
E) " " powroźniczych	600	—
F) " " koronkarskich i haftu	11.086	—
G) " " kapelusznicych	—	1.800

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
H) Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych	6.440	—
I) C. k. szkoły fachowe przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego	11.532	18.800
III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego	124.200	500
IV. Wydatki Komisji krajowej dla spraw przemysłowych	18.360	—
V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe	22.000	100 000
VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego	50.600	19.800
Razem	442.066	196.030

Suma rubryki XII. wydatków fund. kraj. 638.096 K

Izba bez rozprawy uchwała pozycje 424—473 a, czyli rubr. XII. w ogólnej sumie 638 096 K zgodnie z wnioskiem Komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby bezzwłocznie załatwił wnioski tarnopolskiej Kasy oszczędności co do przeznaczenia części zysków na rzecz krajowej szkoły stolarstwa w Tarnopolu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy II. wniosek Komisji.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm poleca Wydziałowi urajowemu, ażeby na najbliższej sesji sejmowej przedstawił wnioski w przedmiocie prawnego uregulowania zobowiązań rządowych co do przyczyniania się $\frac{1}{3}$ częścią do kosztów utrzymywania uzupełniających szkół przemysłowych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy III. wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycję l. 1.801 żeńskiej spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie, ls. 1.863 Anny Zajączkowskiej o subwencję i ls. 2.296 Zygmunta Kisielewskiego o pożyczkę. Sejm odstępuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku przy budżecie na r. 1905 ls. 2.436 Zarządu muzeum przemysłowego we Lwowie o podwyższenie rocznej dotacji.

Przemawia p. Ochrymowicz i stawia zamiast wniosku Komisji:

„Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycję l. 1.801 żeńskiej spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poz. 468a dla Towarzystwa „Trud“ we Lwowie 500 K a to 200 K na szkołę a 300 K na bursę“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje wniosek p. Ochrymowicza.

Izba uchwała wniosek IV. Komisji z opuszczeniem słów odnoszących się do petycji l. 1.801 („Trud“ we Lwowie), a oddzielnie uchwała wniosek p. Ochrymowicza:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poz. 468a dla Towarzystwa „Trud“ we Lwowie 500 K a to 200 K na szkołę a 300 K na bursę“.

Sprawozdawca czyta:

V. Upoważnia się wydział krajowy, aby po zbadaniu użyteczności i potrzeb Krajowego Związku Przemysłowego wstawił na przyszłe lata odpowiednie podwyższenie subwencji.

Izba uchwała wniosek V. Komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

Petycja ls. 3.069 Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie, załatwioną jest przyznaniem w rubr. XII. poz. 473a ryczałtem do rozporządzalności Wydziału krajowego w kwocie 4.800 K.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek Komisji.

Następuje:

Rubr. XIV. poz. 487—500

Rozmaite wydatki.

Sprawozdawca p. Loewenstein czyta:

Komisja wnosi przeto następujące wydatki w rubryce XIV.:

	Rubr. XIV. Rozmaite.	Zwyczajne koron	Nadzwyczaj.
Poz. 487. Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .		60.000	—
„ 488. Na fundację wieczystą im. Jęgo Ces. Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I. . .		24.000	—
„ 489. Na misye katolickie, do rozporz. Wydziału krajowego		6.000	—
„ 490. Na kościół polski w Wiedniu, (VII. i VIII. rata z 20-tu rat półrocznych, płatnych w ciągu lat 10-ciu z ogólnej sumy 30.000 K w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 4. maja 1900) . . .		3.000	—
„ 491. Funduszowi koszar krajowych, dotacja na pokrycie 4% odsetek od pożyczek 3.000.000 K zaciągniętych w c. k. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego, na dostarczenie c. k. Skarbowi wojskowemu koszar krajowych		88.920	—
„ 492. Na szkołę kadetów we Lwowie, VII. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28, od roku 1898 począwszy, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 5. lutego 1898 po		5.000	—
„ 493. Na pokrycie 66% dodatku krajowego do podatku zarobkowego, opłacić się mającego przez galic. fundusz propinacyjny w myśl §. 100 ustawy z dnia 25. października 1896 Nr. 220 Dz. p. p. i uchwały Sejmu z 29. stycznia 1898 r.		82.104	—
„ 494. Na bonifikację dla funduszków powiatowych, za ubytek w dochodach opłacanych do końca r. 1897 z galic. funduszu propinacyj. w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 29. stycznia 1898		100.000	—
„ 495. Na koszt urzędnienia i utrzymania jednego kursu dla pisarzy gmin wiejskich		8.000	—
„ 496. Na cele „Domu Polskiego“ w Morawskiej Ostrawie.		500	—
„ 497. Towarzystwo tatrzańskie, stała subwencya		1.000	—
„ 498. Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych, zasiłek stały		9.000	—
„ 499. Na biura pośrednictwa pracy		—	5.000

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 500. Na odsetki od zaciągnąć się mającej pożyczki na koszta przeistoczenia zamku królewskiego na Wawelu w Krakowie na rezydencję Jego Ces. i Król. Apost. Mości	—	16.000
Razem	387.524	21.000

Suma wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych
w rubryce XIV. 408.524

Petycja Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie l. s. 2.645 jest załatwiona w poz. 496.

W załatwieniu reszty petycyj, tej rubryki dotyczących wnosi Komisya:

1. Petycye Towarzystwa zapomogi ubogich cerkwi imienia św. Piotra l. s. 2.572 o subwencyę, Komitetu budowy rzym. kat. kościółka w Mołczanówce pow. Skałat l. s. 2.594 o datek jednorazowy i gminy Głębokie pow. Sanok l. s. 2.718 o zapomogę na budowę domu mieszkalnego dla księdza ekspozyta odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

2. Petycye Towarzystwa tatrzańskiego l. s. 1.758 o subwencyę na roboty w Tatrach i Towarzystwa Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej w Zakopanem l. s. 2.958 o udzielenie subwencji odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania celem ewentualnego możliwego uwzględnienia w budżecie na r. 1905.

3. Petycye Wydziału Towarzystwa św. Apostoła Pawła l. s. 2.246 we Lwowie o subwencye na misye katolickie,
gminy m. Zaleszczyki l. s. 2.313 o zapomogę na dokończenie wodociągów;
Komitetu parafialnego w Wadowicach powiat Drohobycz l. s. 2.321 o zapomogę na budowę cerkwi,

proboszcza w Jeziernej i włościan gminy Kohutkowce l. s. 2.346 o zapomogę na budujący się tamże kościół,

gminy Stynawa wyżna pow. Stryj l. s. 2.550 o zapomogę na budowę cerkwi,
gminy Łącko pow. Nowy Sącz l. s. 2.577 o zapomogę dla ochotniczej

straży pożarnej,

gminy Żarówka pow. Mielec l. s. 2.926 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania nieśl. dziecka Kunegundy Grzywacz w domu podrzutków we Wiedniu,

mieszkańców miast. Sołotwiny pow. Bohorodczany l. s. 2.927 o zapomogę na budowę cerkwi tamże,

gminy miasteczka Kalwaryi Zebrzydowskiej l. s. 3.026 o subwencyę na budowę wodociągów,

Jana Posiwajły w Iwaczowie górnym pow. Tarnopol l. s. 3.027 o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów leczenia córki Kseńki w zakładzie Kulparkowskim i gminy Pieniążkowiec l. s. 3.223 o zasiłek na wykończenie budowy kościółka odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

4. Na petycyami:

Weroniki Szczepańskiej we Lwowie l. s. 2.043 o zapomogę,

Julii Przeździeckiej we Lwowie l. s. 2.101 o zapomogę na sprawienie maszyny do szycia,

Gabryeli Czerwińskiej we Lwowie l. s. 2.194 o zapomogę,

Karoliny Andahazy we Lwowie l. s. 2.242 o zapomogę,

Maryi Motyczko we Lwowie l. s. 2.255 o zapomogę na złożenie kaucyi dla uzyskania posady przy sprzedaży pieczywa lub nafty,

Pauliny Gobińskiej we Lwowie l. s. 2.441 o zapomogę,
 Zofii Strzeleckiej we Lwowie l. s. 2.531 o zapomogę,
 Juliusza Dutkiewicza, fotografa w Kołomyi l. s. 2.650 o zapomogę,
 Wydziału powiatowego w Bohorodczanach l. s. 2.679 o bezprocentową
 pożyczkę dla powiatowej kasy oszczędności,

Weroniki Łuczyńskiej we Lwowie l. s. 2.683 o zapomogę na kształcenie
 dzieci,

Fryderyka Haydera aptekarza w Boryni l. s. 3.093 o udzielenie zapomogi
 i pożyczki,

Zofii Gołemberskiej w Krakowie l. s. 3.255 o dar z łaski i

Oktawii Knybel w Kołomyi l. s. 3.281 o jednorazową zapomogę
 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy wszystkie pozycje Rub. XIV. oraz wnioski
 powyższe Komisji, z opuszczeniem pozycji 495, co do której zażądał głosu p.
 Merunowicz.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą rezolucję:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w przyszłości urządzał corocznie
 po dwa kursa praktyczne dla kandydatów na pisarzy gminnych.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i zgadza się imieniem
 Komisji na rezolucję p. Merunowicza.

Izba uchwała poz. 495. z wnioskiem Komisji, oraz oddzielnie uchwała re-
 zolucję p. Merunowicza.

Następuje:

Rubryka XIII. poz. 474—486 wydatków.

Długi krajowe.

Sprawozdawca p. Skalkowski czyta, objaśniwszy poprzednio, że rubryka ta
 po uskutecznieniu zmian przez Komisję opiewa:

Rubr. XIII. poz. 474	umorzenie pożyczki 80.800 K	5.335 K
" 475	" " 20.000 "	1.243 "
" 476	" " 10.000 "	794 "
" 477	Funduszowi szpitala św. Łazarza	39.157 "
" 478	Funduszowi szkolnemu krajowemu	25.775 "
" 479	Umorzenie pożyczki z r. 1893	2.735.644 "
" 480	Splata niezgłoszonych obligacji i kuponów byłego funduszu indemnizacyjnego	3.000 "
" 481	Umorzenie pożyczki 160.000 K	2.810 "
" 482	" " 800.000 "	52.984 "
" 483	" " 200.000 "	10.540 "
" 484	Rozmaite wydatki b. funduszy indemnizacyjnych	40 "
" 485—486.	Na 4 $\frac{1}{2}$ % odsetki od pożyczki 1,193.550 K zaciągnąć się mającej na rozszerzenie budowli Kul- parkowskich (za $\frac{1}{2}$ roku)	26.855 "
	Suma rubryki XIII. wydatków	2 904.177 K

Izba bez rozprawy uchwała Rubr. XIII. w ogólnej sumie 2,904.177 K zgo-
 dnie z wnioskiem Komisji.

Następuje:

Fundusze samoistne.

Lit. H. — K.

Sprawozdawca p. Rotter czyta:

Lit. H. Fundusz kultury krajowej.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki i dochody w kwocie 9.352 K.

Z kwoty tej użyto 9.322 K na zasiłek dla Akademii rolniczej w Dublanach, resztujące zaś 30 K na możliwe zwroty grzywien, jak w latach poprzednich.

Lit. I. Fundusz stanowy sierociński.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki w kwocie 3.154 K, dochody w kwocie 3.786 K.

Nadwyżka dochodów w kwocie 632 K, przeznaczona na pomnożenie majątku zarodowego.

Lit. K. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliniuje się wydatki i dochody w kwocie 2.011 K.

Wydatki głównie (1.975 K) idą na koszta druku i oprawy aktów grodzkich i ziemskich.

Przemawia sekretarz p. Mieczysław Urbański i wnosi na przyjęcie *en bloc* budżetów funduszy samoistnych na r. 1904.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek p. Urbańskiego, a następnie uchwala *en bloc* budżety na r. 1904 funduszy samoistnych, tj. funduszu kultury krajowej, stanowego sierocińskiego i Aleksandra hr. Stadnickiego.

Następuje:

Dochody.

Rubryka I—XIII.

Sprawozdawca p. Mieczysław Urbański czyta:

		Zwyczajne	Nadwyzcz.
		Koron	
		Rubr. I. Zarząd.	
Poz.	1. Dochód z 3% ⁰ -wych wkładek emerytalnych od płac urzędników krajowych	28.000	—
"	2. Zwroty zaliczek od urzędników krajowych z płac	30.000	—
"	3. Dochód ze stacji elektrycznej w gmachu sejmowym	5.000	—
"	4. Sprzedaż książek i druków	7.000	—
"	5. Różne przygodne	200	—
Suma rubryki I.		70.200	—

Rubr. II. Sprawy zdrowotne.

"	6. Nadwyżka dochodów szpitala św. Łazarza w Krakowie : oddział chorych . . . . . 18.130 K " syfilit. . . . . 10.511 " " obłąkanych . . . . . — "	28.641	—
"	7. Nadwyżka dochodów szpit. lwowskiego, oddziału chorych i położnic z klinik	—	—
"	8. Nadwyżka dochodów zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	48.580	—
"	9. Zwroty zaliczek od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	58.000	—
"	10. Zwroty gmin za dawniejsze koszta leczenia	50	—
"	11. Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzanie rachunków aptekarskich	1.020	—
Suma rubryki II.		136.291	—

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Rubr. III. Pomniki historyczne.

Poz. 12.	Taksy krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	450	—
----------	---	-----	---

Rubr. IV: Bezpieczeństwo publiczne.

" 13.	Nadwyżka od funduszu policji krajowej	3.537	—
" 14.	Kwaterunkowe Żandarmeryi	57.280	—
" 15.	Nocelegowe Żandarmeryi	93.152	—
" 16.	Udział administracji politycznej za kwarterunek Żandarmeryi.	24.630	—
" 17.	Dochód:		
	a) z gmachu lwowskiego dla c. k. Żandarmeryi (dawnego) . . . . . 25.872 K		
	b) z gmachu lwowskiego dla c. k. Żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) 11.486 K		
	c) z realności dla c. k. Żandarmeryi w Czortkowie . . . . . 1.400 „	38.758	—
" 17a)	Dochód z czynszu za kantinę w gmachu dla c. k. Żandarmeryi we Lwowie	—	—
" 18.	Zwroty wydatków szupasowych	13.500	—
	Suma rubryki IV.	230.857	—

Rubr. V. Komunikacje.

" 19.	Myta na drogach krajowych	486.300	—
" 20.	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	2.400	—
" 21.	Grzywny za przestępstwa drogowe	360	—
" 22.	Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.500	—
" 23.	Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna, na rurociąg naftowy	1.796	—
" 24.	Zwroty kosztów wywłaszczenia gruntów pod budowę drogi krajowej Przeworsk-Dynów	—	—
" 25.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na budowę dróg	—	—
" 26.	Od stron rozmaitych ze spraw drogowych	3.000	—
" 27.	Zwroty od Towarzystw kolejowych a mianowicie:		
	a) ryczałt za sprawowanie zarządu w zastępstwie Towarzystw kolejowych . . . . . 13.625 K		
	b) zaliczkowo poniesionych kosztów komisyjnych personalu krajowego biura kolejowego w sprawach budowy dotyczących . . . . . 16.000 „		
	c) wydatków na roboty akordowe wykonywane w krajowym biurze kolejowym, za wynagrodzeniem od godziny, przez obcych funkcyonaryuszów w sprawach budowy . . . . . 6.250 „	—	35.875

Zwyczajne Nadzwycz.
koron

Poz. 28.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników oddziału techniczno-drogowego i krajowego biura kolejowego	7.700	—
" 29.	Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na wykupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):		
	a) Buczac, rata roczna	2.000 K	— g
	b) Sanok, rata roczna	1.592 "	— "
	c) Stanisławów, rata roczna	1.510 "	82 "
	Suma rubr. V.	508.159	35.875
	Razem	544.034	

Rubr. VI. Budowle wodne i melioracye.

" 30.	Zwroty zaliczek na płace	1.700	—
" 31.	Zwroty kosztów zdjęć i projektów melioracyjnych	46.416	—
" 32.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla biura melioracyjnego	16.000	—
" 33.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla dozorców melioracyjnych	4.000	—
" 34.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie technika dla kultury i eksploatacyi torfowisk	2.000	—
	Suma rubryki VI.	70.116	—

Rubr. VII. Rolnictwo.

" 35.	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół rolniczych	4.000	—
" 36.	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	14.780	—
" 37.	Akademia rolnicza w Dublanach	99.294	—
" 38.	Szkoła niższa rolnicza w Dublanach	7.540	—
" 39.	Folwark w Dublanach	42.624	—
" 40.	Szkoła gorzelnicza w Dublanach	5.300	—
" 41.	Gorzelnia krajowa w Dublanach	9.700	—
" 42.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach	4.100	—
" 43.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie	61.500	—
" 44.	Folwark w Czernichowie	12.940	—
" 45.	Szkoła niższa rolnicza w Horodence	7.400	—
" 46.	" " " " Jagielnicy	13.660	—
" 47.	" " " " Kobiernicach	14.880	—
" 48.	" " " " Bereźnicy	13.560	—
" 49.	" " " " Suchodole	13.580	—
" 50.	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	9.360	—
" 51.	Zakład ogrodniczy w Zaleszczykach	8.200	—
" 52.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	4.500	—
" 53.	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie	6.000	—
" 54.	Dochody krajowego składu publicznego w Krakowie	33.850	—
" 55.	Od Rady powiatowej w Zaleszczykach, na koszta założenia tamtejszej szkoły sadowniczej przez lat pięć (5ta rata)	—	1.000

	Zwyczajne	Nadzwycz. koron
Poz. 56. Od gminy miasta Zaleszczyki jak wyżej	—	200
" 57. Subwencya z c. k. Skarbu państwa — na założenie zakładu sadowniczego w Zaleszykach 4-ta rata z przyrzeczonych 40.000 kor.	—	7.000
" 58. Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	8.000	—
" 59. Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa	2.000	—
" 60. Subwencya na utrzymanie pomocnika instruktora mleczarstwa	1.200	—
" 61. Subwencya na koszta licencyonowania buhajów	8.000	—
" 62. Subwencya na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000	—
Komisya budżetowa zbadawszy wzrosłą potrzebę akcyi instruktorów hodowlanych w obu Towarzystwach rolniczych krajowych, wnosi;		
Wysoki Sejm raczy uchwalić :		
Poleca się Wydziałowi krajowemu poczynienie odpowiednich kroków u c. k. Rządu celem uzyskania podwyższenia dotychczasowej subwencji z 4.000 K. na 8.000 K. na powiększenie liczby instruktorów hodowli bydła.		
" 63. Subwencya c. k. Skarbu państwa — na podniesienie uprawy tytoniu	2.000	—
" 64. Subwencya na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi	2.000	—
" 54a) Subwencya na kurs rolniczy dla nauczycieli szkół ludowych	—	10.000
" 65. Dochody Biura patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek:		
a) Zwroty za druki i książki	13.000	—
b) Subwencya rządowa na cele Spółek oszczędności i pożyczek	—	—
c) zwrot od fund. pożyczek, za prowadz. zbior. rach. (płaca prakt. rach.)	1.440	—
Razem	428.408	18.200
Suma rubryki VII	446.608	

Rubr. VIII Górnictwo.

" 66. Subwencya ze Skarbu Państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	9.000	—
--	-------	---

Rubr. IX. Przemysł i rękodzieła.

" 67. Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół i zakładów przemysłowych	2.800	—
---	-------	---

		Zwyczajne	Nadwycz.
		koron	koron
Poz. 68.	Konwent PP. Benedyktynek w Przemyślu, zwrot bezprocentowej pożyczki udzielonej w sumie 10.000 koron. na budowę Szkoły robót kobiecych. VIII. rata	—	600
" 69.	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki 6.000 udzielonej na zakupno realności dla szkoły koszykarskiej w Dżurowie, VII. rata	—	400
" 70.	Kańczuga szkoła koronkarska, zwrot pożyczki 600 kor. na zakupno materyału i wypłatę robocizny, spłacalnej w 5 ratach rocznych po 120 koron, od r. 1902 począwszy	—	120
" 71.	Stary Sącz, warsztat szewski, zwrot pożyczki 800 kor. na zasilenie kapitału obrotowego (III. i IV. rata	—	160
" 71a)	Surówka August, stolarz we Lwowie zwrot pożyczki 500 kor. udzielonej na rozwinięcie pracowni artystyczno-stolarskiej (III. i IV. rata)	—	—
" 72.	Rudki, Szkoła koszykarska zwrot zaliczki 1.200 kor. udzielonej na przeprowadzenie kultury łożyny, w 3 równych, po sobie następujących ratach po 400 K (I. rata).	—	400
" 73	Świątniki, szkoła ślusarska, zwrot zaliczki 2.000 K udzielonej na utworzenie funduszu obrotowego dla prowadzenia dalszej produkcyi wyrobów ślusarskich w 5 ratach rocznych po 400 kor. (I. rata)	—	400
Suma rubr. IX		2.800	2.080
Razem		4.880	

Rubr. X. Długi krajowe.

" 74.	Dochody byłych funduszków indemnizacyjnych:		
	I. Od obowiązanych:		
	a) Wypłata kapitałów i rent:		
	Galicya wschodnia	94 K	
	„ zachodnia	— „	
	W. Ks. Krakowskie	— „	94 —
	b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody:		
	Galicya wschodnia	1.240 K	
	„ zachodnia	150 „	
	W. Ks. Krakowskie	10 „	1.400 —
	II. Dochód z zaległych dodatków indemnizacyjnych od kontrybuentów:		
	Galicya wschodnia	18.000 K	
	„ zachodnia	1.800 „	
	W. Ks. Krakowskie	200 „	20.000 —
" 75.	Z aktów funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 (4 rata z 16 - lecia)	400	—
Suma rubryki X.		21.894	—

Zwyczajne Nadzwycz.
korony

Rubr. XI. Rozmaite.

Poz. 76.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	—	—
„ 77.	Bohorodczany powiat, zwrot bezprocentowej pożyczki 8.339 K 20 g z tytułu zapłaconej c. k. Skarbowi Państwa w zastępstwie powiatu reszty bezprocentowej pożyczki 10.000 K udzielonej w r. 1899 powiatowi bohorodczańskiemu za poręczeniem kraju, IX. rata	—	834
„ 78.	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich . . . . . Wzywa się c. k. Rząd do czuwania aby postanowienia §. 78 i 80 ustawy łowieckiej, dotyczące kart myśliwskich, ściśle przestrzegane i wykonywane były.	23.000	—
„ 79.	Bonifikacya z c. k. Skarbu Państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego	850.000	—
„ 80.	Bonifikacya z galic. fund. propinacyjnego: a) dla kraju . . . . . 300.000 K b) „ powiatów . . . . . 100.000 „	400.000	—
„ 81.	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody	1.520	—
	Suma rubryki XI.	1,274.520	834
		<u>1,275.354</u>	

Rubr. XII. Opłaty konsumcyjne.

„ 82.	Dochody z krajowej opłaty konsumcyjnej:		
	a) od piwa	1,600.000 K	
	b) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina	85.000 „	
	c) Udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu	5,300.000 „	6,985.000 —
Rubr. XIII. poz. 83.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	882.782

Izba uchwala bez rozprawy dochody (Rubr. I.-XIII.) funduszu krajowego na r. 1904 zgodnie z wnioskiem Komisji.

Marszałek udziela głosu generalnemu sprawozdawcy p. Abrahamowiczowi. Przemawia p. Abrahamowicz i wnosi dodatkowo imieniem Komisji:

„Do poz. 97. Rubr. V. Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej nadzwyczajna subwencya 2.000 K. oprócz uchwalonej zwyczajnej 20.000 K. na ten cel“.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisji.

Marszałek oznajmia, że w ten sposób rozprawa szczegółowa nad budżetem na r. 1904 została ukończoną, i że na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia umieści uchwałę finansową na r. 1904.

Marszałek zamyka posiedzenie oznaczając następne na dzień 3. listopada 1903 godzinę 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 30 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

49. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 3. listopada 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski.

Obecnych posłów 102.

Ze strony Rządu: JE. e. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki, e. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś i Wiceprezydent e. k. Rady szkolnej krajowej p. Dr. E. Płazek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego siódmego posiedzenia nważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół czterdziestego ósmego posiedzenia złożony jest w binrze sejmowem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, że p. Wilczkiewiczowi udzielił urlopu do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 3. listopada 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 3683, 3686.

Komisji szkolnej Ls. 3684.

Komisji gminnej Ls. 3696.

Komisji drogowej Ls. 3681, 3697.

Komisji reform agrarnych Ls. 3687, 3688, 3689, 3690.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie spoczynku niedzielnego w zakładach przemysłowych.

W fabryce papieru Fijałkowskich w Czańcu pod Kętami, tudzież we wszystkich młynach parowych około Kołomyi przepisany ustawą spoczynek niedzielny nie bywa wcale zachowany. Podobne żale podnosi ludność, pracująca w browarach i gorzelniach żydowskich w kraju.

Gdy zachowanie spoczynku niedzielnego potrzebne jest dla pracujących nie tylko z religijnego, ale też i z moralnego i zdrowotnego względu, przeto podpisani zapytnją:

1. Czy wiadomy jest ten stan rzeczy c. k. Rządowi?

2. Czy zechce bezzwłocznie stosownie wydać polecenia, aby w tych i wszystkich zakładach przemysłowych był ściśle przestrzegany?

Interpelant:
ks. Stojałowski w. r.

Skolyszewski, Szajer, Cielecki, Potoczek, Włodek, Bojko, Krempa, Szponder, Szwed. Kramarczyk, Żardecki, Ochrymowicz, T. Cieński, L. Cieński.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie rzeźni w Dukli.

Rzeźnia w Dukli, utrzymana w wielkiem nieporządku, a przytem położona prawie w śródmieściu, wśród gęstych zabudowań mieszkalnych, została już raz na rozkaz Starostwa krośnieńskiego zamkniętą ze względów policyjno-sanitarnych.

Później, za wstawieniem się różnych miejscowych figur politycznych, pozwoliło Starostwo rzeźnię otworzyć, bez wprowadzenia żadnych ulepszeń i dotychczas, mimo zażaleń właścicieli sąsiednich domostw, utrzymuje się taki stan rzeczy, z niebezpieczeństwem dla zdrowia ludności.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, kiedy nareszcie nakaże usunąć rzeźnię w Dukli z dotychczasowego miejsca.

Interpelujący:
Jan Stapiński.

Bojko, Krempa, Włodek, Huza, Romanowicz, Rotter, Jahl, Wiśniewski, Żardecki, Potoczek, Maryewski, Schätzel, Witosławski, Tomaszewski, Maiss, Ochrymowicz.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu.

Wydane przed dwoma laty zarządzenie c. k. Namiestnictwa do Kasy oszczędności w Żywcu, aby zobowiązania prawne dłużników wobec Kasy sporządzane były przez

notaryusza. Celem tego słusznego rozporządzenia było zaoszczędzenie ludności znacznych kosztów, które powstają przy egzekwowaniu zobowiązań nie przez notaryusza spisanych, a Kasie oszczędności kłopotów z długotrwałymi procesami.

Komisarz rządowy, powołany do nadzorowania czynności Kasy, zakomunikował zarządowi Kasy owo rozporządzenie Namiestnictwa, ale na niezem się skończyło. Zarząd Kasy rozporządzenia Namiestnictwa nie wykonał, a komisarz nadzorujący czynności Kasy nie dopilnował wykonania, pod pretekstem wniesionego rekursu do ministerstwa. I tak sprawa idzie w odwłokę, ze szkodą ludności i Kasy samej.

Aby temu zapobiedz, zanosimy to pytanie do c. k. Rządu!

Kiedy zechce c. k. Rząd przymusić Zarząd Kasy oszczędności w Żywcu do zastosowania się do rozporządzenia Namiestnictwa, aby pisma urzędowe między Kasą a dłużnikami w sprawie zobowiązań pieniężnych spisywane były przed notaryuszem, a nie — jak dotychczas — przez adwokata.

We Lwowie 2. listopada 1903.

Jan Stapiński w. r.

Bojko, Krempa, Włodek, Romanowicz, Rotter, Huza, L. Wiśniewski, Witosławski, Tomaszewski, Maryewski, Schätzel, Potoczek, Maiss, Ochrymowicz, Jahl, Żardecki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Uchwała finansowa na rok 1904.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz czyta, przytoczone poprzednio uchwały Izby ktorými zmieniono wnioski komisji, i oznajmia, że wskutek zapadłych uchwał należy we wniosku I. zmienić cyfrę wydatków na 25,229.381 koron, podobnie we wniosku IV. zmienić należy cyfrę na 2,076.000 koron,

następnie we wniosku IV. odpadają ustępy 2 i 3., a ustęp 4 będzie obecnie ustępem 2-gim:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Na rok 1904, ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 25,229.381 K. a dochody własne tego funduszu w sumie . . . . 10,677.466 „

II. 1) Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1904 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5%owego podatku od domów wolnych, po 60 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobistodochodowego, w wysokości 66 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych w wysokości 52 halerzy, zaś do podatku w tymże ustępie ad b) wymienionych, po 58 halerzy od każdej korony całej należności tych podatków.

3) Kwoty przyzwolone na rok 1904 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d, pozycyi 26;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 208 i 209 tudzież między pozycjami 213, 214, 215 i 216.

d) w rubryce X. między pozycjami 277 e) i 279 dalej 253, 283 i 287; dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycjami 327, 328 i 329;

f) w rubryce XII. między pozycjami 391 i 460 między pozycjami 457 a 467 między pozycjami 458 a 459, między pozycjami 464 a 466 a) i poz. 457 i 472, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Ustawę wedle dołączonego $\frac{1}{2}$. projektu „o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18/9 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 2,076.000 koron, a to w części z funduszy zostających pod zarządem Wydziału krajowego, a w części w jednym z Zakładów finansowych, jednakże bez wydawania papierów (obligów) emisyjnych krajowych.

Pożyczka ta ma być użyta:

1. Na pokrycie kosztów wynikłych z rozszerzenia Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie:

2. Na pokrycie kosztów wynikłych z odbioru Zamku królewskiego oa Wawelu w Krakowie, w myśl uchwały sejmowej z dnia 8. lutego 1897 roku.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na przyszłość stale zwoływał Sejm krajowy w takim czasie, by budżet krajowy mógł być corocznie uchwalany przed początkiem odnośnego roku, tudzież by Sejmowi pozostawiony został potrzebny czas do gruntowego roztrząśnienia i załatwienia w zakresie jego czynności wchodzących spraw.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Na rok 1904 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w sumie 25,229.381 K., a dochody własne tego funduszu w sumie 10,677.466 K.

Izba uchwała bez rozprawy wnioszek I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. 1) Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1904 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5 procentowego podatku od domów wolnych po 50 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz u. p. Nr. 220, z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 halerzy

od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków.

2) Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim, opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych, w wysokości 52 halerzy, zaś od podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 58 halerzy od każdej korony całej należności tych podatków.

3) Kwoty przyzwolone na rok 1904 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6 i 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d pozycyi 26;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 208 i 209, tudzież między pozycjami 213, 214, 215 i 216;

d) w rubryce X. między pozycjami 277 e) i 279, dalej 253, 283 i 287;

dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół.

e) w rubryce XI. między pozycjami 327, 328 i 329;

f) w rubryce XII. między pozycjami 391 i 460, między pozycjami 457 a 467,

między pozycjami 458 a 459, między pozycjami 464 a 466 a) i pozycjami 457 i 472, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek II. komisji.

Sprawozdawca czyta :

III. Ustawę wedle dołączonego projektu „o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103“.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Celem pokrycia datku krajowego do kosztów regulacji rzek w myśl §. 4 ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103 w okresie od r. 1904 do 1912 upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w 4% obligacjach krajowych z terminem umorzenia 50-letnim w imiennej wartości 7,000.000 K.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

Celem pokrycia datku krajowego do kosztów regulacji rzek w myśl §. 4 ustawy

z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103 w okresie od r. 1904 do r. 1912 upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w 4% obligacjach krajowych z terminem umorzenia 50-letnim w imiennej wartości 7,000.000 K.

Izba uchwała bez rozprawy Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . . o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie datku kraju do kosztów regulacji rzek, mającej się wykonać w myśl ustawy z dnia 18. września 1901 Dz. u. kraj. Nr. 103.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta :

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 2,076,000 koron, a to w części z funduszków zostających pod zarządem Wydziału krajowego, a w części w jednym z Zakładów finansowych, jednakże bez wydawania papierów (obligacji) emisyjnych krajowych.

Pożyczka ta ma być użyta:

1. Na pokrycie kosztów wynikłych z rozszerzenia Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie;

2. Na pokrycie kosztów wynikłych z odbioru Zamku królewskiego na Wawelu w Krakowie, w myśl uchwały sejmowej z dnia 8. lutego 1897 roku.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek IV. komisji.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm wzywa e. k. Rząd, aby na przyszłość stale zwolywał Sejm krajowy w takim czasie, by budżet krajowy mógł być corocznie uchwalany przed początkiem odnośnego roku, tudzież by Sejmowi pozostawiony został potrzebny czas do gruntownego roztrząśnienia i załatwienia w zakres jego czynności wchodzących spraw.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia Kazimierz Badeni.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz,

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Kozłowski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Mieczysława Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Czartoryski i Męciński.

Przemawia zapisany do głosu p. Czartoryski.

Przemawia zapisany do głosu p. Męciński.

Przemawia p. Stapiński dla faktycznego sprostowania.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek V. komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwała Izba uchwałę finansową na r. 1904 w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) komisji gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie wydzielienia niektórych parcel z gminy Grzegórzek i przyłączenia ich do gminy m. Krakowa.

Sprawozdawca p. Górski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę:

U s t a w a

z dnia . . . . . wielająca do miasta Krakowa niektóre parcele, należące do gminy Grzegórzek.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, postanawiam:

Art. I.

Parcelle budowlane 69, 77, 156, 157, 158, 159 i 160, oraz parcele gruntowe 430, 441/1, 441/2, 443/1, 443/2, 443/3, 556/1, 556/2, 557, 559, 560, 561 i 562 w gminie Grzegórzki położone zostają w myśl §. 3. ustawy z dnia 6. października 1901 Dz. u. kr. Nr. 108 wielone do gminy miasta Krakowa. Zarazem wyłącza się wymienione parcele w myśl §. 3. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z d. 12. sierpnia 1866 (Dz. ust. kraj. nr. 21.) z autonomicznego powiatu krakowskiego.

Art. II.

Niniejsza ustawa wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej o wniosku posła Milewskiego w sprawie „ułatwienia taniego kredytu celem zbudowania zbiorników naftowych na pomieszczenie do 10.000 cystern tych produktów“.

Sprawozdawca p. Sękowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie na wniosku komisji, w wierszu drugim z góry zamiast: „na 10.000“ ma być: „do 10.000“, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby niezwłocznie wszedł w porozumienie z Bankiem krajowym celem zbudowania zbiorników naftowych do 10.000 cystern a skoro fundusz krajowy od strat zabezpieczonym będzie, przystąpił do tej budowy w możliwie najkrótszym czasie i na najbliższej sesji sejmowej z wykonania tej uchwały zdał sprawę.

Petycę L. s. 3414 odstępuje komisya bankowa Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Przemawia p. Czaykowski Władysław, i stawia następujący wniosek zamiast wniosku komisji:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby niezwłocznie wszedł w porozumienie z Bankiem krajowym celem zbudowania zbiorników naftowych na 10.000 cystern, a skoro fundusz krajowy od strat zabezpieczonym będzie, przystąpił do tej budowy w możliwie najkrótszym czasie i na najbliższej sesji sejmowej z wykonania tej uchwały zdał sprawę“.

Przemawia p. Stapiński i stawia następujący wniosek:

Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby zbadał potrzebę zbudowania zbiorników naftowych na 10.000 cystern i rentowność oraz bezpieczeństwo takiego przedsięwzięcia, a w razie dodatnich wyników, aby polecił Bankowi krajowemu wdrożenie starań o wybudowanie takich rezerwoarów, przez tow. akcyjne pod patronatem Banku krajowego i Wydziału krajowego.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia następujący wniosek:

„Sejm wzywa Wydział krajowy, by niezwłocznie wszedł w porozumienie z Bankiem krajowym celem obmyślenia sposobu zbudowania zbiorników naftowych do 10.000 cystern, w miarę istotnej potrzeby. O wyniku tej akcji złoży Wydział krajowy sprawozdanie na najbliższej sesji sejmowej“.

Przemawia w sprawie formalnej p. Władysław Czaykowski i oznajmia, że cofa swój wniosek i przyłącza się do wniosku p. Abrahamowicza.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Gorayski i Rutowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Gorayski.

Przemawia zapisany do głosu p. Rutowski.

Przemawia w sprawie formalnej p. Górski i oświadcza, że podejmuje wniosek p. Czaykowskiego Władysława z tą zmianą, że we wniosku p. Władysława Czaykowskiego umieścić należy słowa: „w miarę istniejącej potrzeby“ po słowie „budowy“ w trzecim wierszu z góry we wniosku komisji zawartem.

Przemawia p. Abrahamowicz i oświadcza, że przystępuje do wniosku p. Wład. Czaykowskiego, podjętego przez p. Górskiego.

Sprawozdawca przemawia oświadcza-jąc, że w porozumieniu z wnioskodawcami przyjmuje wniosek p. Górskiego.

Marszałek oświadcza, że wobec takiego porozumienia jest tylko wniosek komisji, który Izba uchwala w następującem brzmieniu:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby niezwłocznie wszedł w porozumienie z Bankiem krajowym celem zbudowania zbiorników naftowych do 10.000 cystern, a skoro fundusz krajowy od strat zabezpieczonym będzie, przystąpił do tej budowy w miarę istotnej potrzeby, w możliwie najkrótszym czasie i na najbliższej sesji sejmowej z wykonania tej uchwały zdał sprawę.

Petycję l. s. 3414 odstępuje komisya bankowa Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków budżetem objętych za lata 1900, 1901 i 1902.

Sprawozdawca p. Loewenstein uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutorium z rachunków fundu-

szów, budżetem objętych, za lata 1900, 1901 i 1902.

2. Powyższa uchwała obejmuje także absolutorium dla ek. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i krajowego funduszu szkolnego emerytalnego za lata 1900, 1901 i 1902.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Płażek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1. i 2. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszków samostnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych, — za lata 1900, 1901 i 1902.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zamknięcie funduszków samostnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych za lata 1900, 1901 i 1902 przyjmuje do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej w przedmiocie proponowanej przez Wydział krajowy zmiany §§. 11. i 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897. Nr. 47. Dz. ustaw kraj. urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych.

Sprawozdawca p. Władysław Czaykowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony tu projekt do zmiany §§. 11. i 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897 r. Nr. 47. Dz. ustaw kraj.

U s t a w a

z dnia . . . . ., zmieniająca postanowienia §§ 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 Nr. 47. Dz. u. k., urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Artykuł I.

Paragrafy 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 r. dz. u. kr. Nr. 47, urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych uchyla się niniejszem, a natomiast obowiązując będą następujące postanowienia:

§. 11. Krajowe zakłady lecznicze powszechne i publiczne mają własne, przez Sejm uchwalone statuta. Zakłady te zostają pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego.

W przyszłości uchwałać będzie statuta dla krajowych zakładów publicznych i powszechnych Sejm krajowy, na podstawie wniosku Wydziału krajowego, przedstawionego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Innymi szpitalami powszechnymi i publicznymi zawiadują komitety szpitalne. Komitet szpitalny składa się w Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żywcu:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z prezesa Rady powiatowej lub jego zastępcy;
- c) z delegata Wydziału powiatowego;
- d) z dyrektora szpitala.

W szpitalach zaś w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z naczelnika gminy lub jego zastępcy;
- c) z delegata Rady gminnej;
- d) z dyrektora szpitala.

W przyszłości ustawa — uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku skład Komitetu szpitalnego.

§. 15. Koszta budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części w szpitalach, już uznanych za powszechne i publiczne, pokrywane będą przede wszystkim ze specjalnych na ten cel przeznaczonych funduszków i zobowiązań.

W braku lub niedostateczności takich funduszków, połowę potrzebnej kwoty pokryje szpital pożyczką umarzoną z taksy leczenia, jeżeli Sejm potrzebę tej budowy uzna. Drugiej połowy dostarczy dla szpitala w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi ta gmina, zaś dla szpitala w Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żywcen ten powiat, w której względnie w którym dotyczący szpital się znajduje.

W przyszłości ustawa uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), ozna-

czy w każdym poszczególnym wypadku, kto (powiat czy gmina) do ponoszenia połowy niepokrytych własnymi środkami nadzwyczajnych wydatków będzie obowiązany.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Paragrafy 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 roku dz. u. kr. Nr 47, zarządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych uchyla się niniejszem, a natomiast obowiązująć będą następujące postanowienia:

§. 11. Krajowe zakłady lecznicze powszechne i publiczne mają własne, przez Sejm uchwalone statuta. Zakłady te zostają pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego.

W przyszłości uchwalać będzie statuta dla krajowych zakładów publicznych i powszechnych Sejm krajowy, na podstawie wniosku Wydziału krajowego, przedstawionego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Innymi szpitalami powszechnymi i publicznymi zawiadują komitety szpitalne. Komitet szpitalny składa się w Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żyweu:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z prezesa Rady powiatowej lub jego zastępcy;

- c) z delegata Wydziału powiatowego;
- d) z dyrektora szpitala.

W szpitalach zaś w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z naczelnika gminy lub jego zastępcy;
- c) z delegata Rady gminnej;
- d) z dyrektora szpitala

W przyszłości ustawa — uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku skład Komitetu szpitalnego.

§. 15. Koszta budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu tudzież wewnętrznego urządzenia do budowanej części w szpitalach, już uznanych za powszechne i publiczne, pokrywane będą przedewszystkiem ze specjalnych na ten cel przeznaczonych funduszków i zobowiązań.

W braku lub niedostateczności takich funduszków, połowę potrzebnej kwoty pokryje szpital pożyczką umarzoną z taksy leczenia, jeżeli Sejm potrzebę tej budowy uzna. Drugiej połowy dostarczy dla szpitala w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach i Żółkwi ta gmina, zaś dla szpitala w Lubaczowie, Podhajcach, Przemyślanach, Śniatynie, Sokalu, Zaleszczykach, Złoczowie i Żyweu ten powiat, w której względnie w którym dotyczący szpital się znajduje.

W przyszłości ustawa uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku, kto (powiat czy gmina) do ponoszenia połowy niepokrytych własnymi środkami nadzwyczajnych wydatków będzie obowiązany.

Izba bez rozprawy uchwała Art. I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Artykuł II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba bez rozprawy uchwała Art. II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . zmieniająca postanowienia §§. 11. i 15. ustawy krajowej z dnia 28. lipca 1897 Nr. 47. Dz. u. kr., urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z wniosków posłów Szajera i Stapińskiego w sprawie ograniczeń handlu nierogacizną.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio następujące omyłki druku w rezolucyi 11 we wniosku drugim zamiast „który“ ma być „którzy“, a w rezolucyi 24 we

wierszu ostatnim zamiast „bakteryologicznego“ ma być „weterynaryjnego.“

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

R e z o l u c y e.

Na powyższych podstawach Komisya wnosi:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1) aby uchylił wszystkie w przedmiocie wywozu trzody z Galicyi wydane rozporządzenia, aby przeto tak zewnętrzny, jak i wewnętrzny handel trzodą w Galicyi traktował według tych samych przepisów, co handel innych krajów koronnych.

2) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w przyszłości nie naruszał przyznanego ustawą z dnia 29. stycznia 1880, galicyjskim władzom krajowym zakresu działania i t. d.

3) ażeby w rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 13. grudnia 1902, uchylił wyjątek ustanowiony w niem na niekorzyść Galicyi.

4) ażeby uchylił zawarte w rozp. z 10. grudnia 1901 L. 135.005 1902 zakazy wywozu świń użytkowych i hodowlanych z Galicyi do innych krajów koronnych austriackich i ograniczył je do gmin, a względnie rejonów zarazą dotkniętych.

5) ażeby jaknajrychlej a najpóźniej do 1. stycznia 1904 zniósł zarządzony w obwieszczeniu z d. 9. stycznia 1902 L. 3.067 podział Galicyi na strefy pomorowe świń i wszyskie z tym podziałem połączone ograniczenia tak, aby wewnątrz obrót handlowy nierogacizną w Galicyi w gminach, a względnie w okręgach wolnych od pomoru i zarazy swobodnie mógł się odbywać.

6) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby po zniesieniu rozporządzenia z d. 9. stycznia 1902 L. 3.067 do okręgów pomorowych ustanowionych w myśl §. 26. ustawy z 29. lutego 1880 celem zapobieżenia szerzenia się pomoru świń i zarazy pyskowo racicowej

wcierał tylko miejscowości zarazą dotknięte, lub z niemi w takiej styczności zostające, że dotknięcie się bydła zdrowego z jednej miejscowości z bydłem zarażonym z drugiej nie dałoby się uniknąć, aby po zniesieniu stref zarządzał ściśle zamykanie okręgów tylko w miarę konieczności, a to bez względu na granice powiatów politycznych i sądowych, oraz gmin katastralnych.

7) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w celu dopilnowania ścisłego zamknięcia i kontumacyi poszczególnych gospodarstw, części gmin, albo i całych gmin (minimalny rejen zapowietrzony) natychmiast po pojawieniu się pomoru lub zarazy exponował do tychże gmin dostateczną ilość organów c. k. Żandarmeryi.

8) Sejm wzywa c. k. Rząd, by w drodze administracyjnej poczynił możliwe zarządzenia w celu ułatwienia swobodnego i trwałego zbytu dla nierogacizny galicyjskiej, tak w innych krajach koronnych, jak i zagranicą, by spowodował i finansowo poparł powstanie urzędzeń lub przedsiębiorstw mających na celu ułatwienie tego zbytu.

9) Sejm wzywa Rząd, ażeby w podanych do publicznej wiadomości obwieszczeniach ograniczył wolność pędzenia świń z Węgier drogami przynajmniej w granicach obowiązujących w Galicyi rozporządzeń z dnia 9. stycznia 1903 L. 1541 i 27. marca 1903 L. 24.902.

10) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby nie naruszając tych ograniczeń handlu domokrajnego, które są niezbędne, poddał rewizyi obwieszczenie z d. 27. marca 1903 L. 24.902, i aby dozwolił w gminach, w których chów trzody się rozwija, a w których nie odbywają się targi, na osobno w tym celu ustanowionem i starannie dezynfekcyonowanym miejscu w pewnych z góry oznaczonych dniach za powiadomieniem władzy i pod nadzorem c. k. żandarmeryi sprzedawać nierogaciznę.

11) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby się natychmiast postarał o dokładniejsze pouczenie oglądaczy gminnych, którzy zakładają marki.

12) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w gminach, w których świnie za pomocą marek, poznaczono ustanowił dla świń już poznaczonych stałe paszporty.

13) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wniesiony b. r. do Izby poselskiej nowy projekt ustawy o tępieniu pomoru Nr. 1.717 cofnął, a przedłożył Izbie poselskiej nowy projekt, w którym;

a) obowiązek wynagradzania za sztuki zabite, nietylko żadnego nie dozna nszczenia, ale jeszcze rozszerzonym zostanie.

b) uwagi w niniejszem sprawozdaniu zawarte, znajdują uwzględnienie.

14) Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) aby ponownie władzom zalecił załatwienie spraw dotyczących pomoru i zarazy pyskowo-racicowej w jak najkrótszym przeciągu czasu.

b) aby władza powiatowa otrzymawszy doniesienie o wybuchu pomoru lub zarazy bezzwłocznie delegowała weterynarza, celem wydania zarządzeń policyjno-weterynaryjnych, ale też, ażeby i z drugiej strony po otrzymaniu doniesienia o wygaśnięciu zarazy, zarządziła natychmiast, co potrzebne dla otwarcia gminy.

15) Sejm wzywa c. k. Rząd, by ponownie wydał zarządzenie przyspieszające tok urzędowania w sprawie orzekania o wynagrodzeniach należnych za świnie wybite, względnie przez komisye przemysłowe na licytacje sprzedane lub na rzecz państwa zawłaszczone, umożliwiając ich pełną wypłatę w terminie oznaczonym, w §. 8. Ces. Rozp. z d. 2. Maja 1899 (Dz. u. kr. Nr. 81) a w szczególności, by wydał zarządzenie, aby na poczet tych wynagrodzeń mogły być wypłacane bezzwłocznie przez przedstawiciela Rządu w komisji pomoro

wej zaliczki w wysokości $\frac{3}{4}$ należnego wynagrodzenia.

16) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zaopatrzył komisye pomorowe w wagi potrzebne do ważenia zwierząt zabitych.

17) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zarządził ściśle przestrzeganie przepisów o przeprowadzaniu desyntezy w zagrodach zapowietrzonych pomorem.

18) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wspólnie z Wydziałem krajowym porozumiał się z Magistratami większych miast w kraju w celu zakładania jatek dla mięsa wędrownego.

19) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby dokładnie zbadał i usunął niedogodności na targu w St. Marx, poddał tenże targ wyłącznemu nadzorowi państwowych weterynarzy, aby postarał się o dostateczną ich liczbę w celu zapewnienia szybkości i dokładności oględzin i aby skłonił gminę miasta Wiednia do odwołania wydanego z dnia 5. sierpnia 1895 L. 13.375 zakazu karmienia wołów na targu paszą skoncentrowaną.

20) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w moc obowiązujących przepisów skłonił gminy miejskie do zaopatrzenia targów w wagi na żywe bydło.

21) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby natychmiast postarał się o zaprowadzenie na wzór Niemiec i Węgier, ruchu pociągów pospiesznych dla uproszczenia szybkiego przewozu trzody chlewnej i o niższe taryfy kolejowych dla wywozu nierogacizny z Galicyi.

22) Sejm wzywa c. k. Rząd, by pomnożył liczbę weterynarzy rządowych odpowiednio do rozległości kraju i liczebności stanu trzody i bydła, tudzież by zorganizował skuteczną i ścisłą kontrolę i stałą inspekcję przez delegowane organa fachowe nad urzędowaniem weterynarzy na prowincyi i zastanowił się nad odpowiednią organizacją tej gałęzi służby tak, ażeby

wykonywanie ustaw o zwierzęcych chorobach zakaźnych mogło się stać skuteczniejszym.

23) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby ustanowił płatne ze skarbu państwa niższe organa wykonawcze w celu zapewnienia skuteczności zarządzeniom ustaw.

24) Sejm wzywa c. k. Rząd, by dążył do podniesienia stopnia zawodowego wykształcenia weterynarzy, szczególnie w dziedzinie bakteriologii przez hojniejsze wyposażenie Akademii weterynaryi we Lwowie, i jej klinik, przez połączenie z nią zakładu dla badania naukowego chorób zaraźliwych, oraz przez wydatniejsze poparcie instytutu weterynaryjnego w Krakowie.

25) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w najbliższym czasie zwołał ankietę, której skład wskaże Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwowie, w sprawie hodowli i handlu nierogacizną w Galicyi i aby w myśl wskazówek owej ankiety zarządził, co należy, dla zapobieżenia grożącemu upadkowi tej gałęzi gospodarstwa krajowego.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Towarzystwami gospodarskimi, Izbami handlowymi i komisją dla spraw rolniczych, podjął rokowania z c. k. Rządem i kołami finansowymi kraju i zabezpieczył nasz handel nierogacizną, popierając zakłady przerabiania takowej na towar gotowy, mogący znaleźć odbyt poza granicami kraju.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby w wypadkach zarządzeń weterynaryjno-policyjnych, które przez mylną interpretację ustawy weterynaryjnej, mają na celu jednostronne unormowanie stosunków handlowych dla bydła i trzody z naszym krajem a przynoszą szkodę krajowi, korzystając z przysługującego mu prawa zastępstwa obrony interesów kraju, postarał się przez odwołanie do Trybunału administracyjnego o uchylenie rozporządzeń weterynaryjno-policyjnych z ustawą niezgodnych a dla Galicyi szkodliwych.

Przemawia p. Kolischer i stawia następujący wniosek zamiast wniosku komisji.

21. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby natychmiast postarał się zaprowadzenie na wzór Niemiec i Węgier ruchu pociągów pospiesznych dla uproszczenia szybkiego przewozu trzody chlewnej i o niżenie taryf kolejowych dla wywozu nierogacizny z Galicyi jakoteż o zniesienie obecnego systemu taryfowego zwanego „ocenienie wagi na oko“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje wniosek p. Kolischera.

Izba uchwała wniosek 21 w stylizacji p. Kolischera.

Izba uchwała bez rozprawy wnioski I. 22—24 komisji, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca po kolei odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

25. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w najbliższym czasie zwołał ankietę, której skład wskaże Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem we Lwo-

wie, w sprawie hodowli i handlu nierogacizną w Galicyi i aby w myśl wskazówek owej ankiety zarządził co należy, do zapobieżenia grożącemu upadkowi tej gałęzi gospodarstwa krajowego,

Przemawia p. Stojałowski i stawia następujący wniosek dodatkowy:

26. Sejm wzywa Rząd, aby: „podatek konsumcyjny na targu w St. Marx był pobierany nie od sztuki, ale od jej wagi“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, i przyjmuje wniosek dodatkowy p. Stojałowskiego.

Izba uchwała wniosek 25 Komisji, a oddzielnie powyższy wniosek 26 p. Stojałowskiego.

Następnie uchwała Izba oddzielnie i bez rozprawy wnioski II. i III. Komisji, które p. sprawozdawca odczytuje, a wreszcie uchwała rezolucję p. Buynowskiego, którą Marszałek poprzednio odczytał.

Marszałek oznajmia że odracza posiedzenie do godziny 7. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 5 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 3. listopada 1903.

Początek posiedzenia godzina 7 minut 45 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie:

Następuje:

Sprawozdanie Komisji przemysłowej o wniosku p. Rutowskiego i towarzyszy 1. o uwolnieniu nowopowstających instytucyj kredytowych, których celem będzie zakładanie i finansowanie przedsiębiorstw przemysłowych od dodatków do podatków, oraz 2. o powołaniu do życia przy udziale kraju, akcyjnego zakładu kredytowego mającego

na celu zakładanie i finansowanie przedsiębiorstw przemysłowych.

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- A) Załączony projekt ustawy,
- B) Załączony projekt uchwały.

A.

U s t a w a

z dnia . . . . . obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Kra-

kowskiem o uwolnieniu nowopowstających instytucyj kredytowych, których celem będzie zakładanie i finansowanie przedsiębiorstw przemysłowych od dodatków do podatków.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Od wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych uwolnione będą akcyjne instytucye kredytowe, które powstaną w kraju w ciągu lat pięciu, których kapitał zakładowy wpłacony będzie wynosił najmniej 5,000.000 koron, jeżeli ich głównym, statutami określonym celem, będzie w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem powoływanie do życia, zakładanie, finansowanie i prowadzenie nowych przedsiębiorstw przemysłowych, a zarazem rozwijanie i wspieranie istniejących zakładów przemysłowych.

Pod finansowaniem nie rozumie się samego udzielania pożyczek, kredytu i eskontu lecz taki współdziałanie kapitału instytucyi w powołanem do życia przedsiębiorstwie przemysłowem, ażeby ta instytucya kredytowa uczestniczyła w ryzyku powołanego przez nią do życia przedsiębiorstwa przemysłowego.

Art. II.

Uwolnienie od dodatków do podatków może być udzielone na 10 do 15 lat

Art. III.

Uwolnienie od dodatków do podatków ustaje:

1) gdy w ciągu po sobie następujących lat trzech instytucya kredytowa osiągnęła czysty zysk przekraczający 6% kapitału zakładowego;

2) gdy instytucya kredytowa nie spełniała zadań objętych Art. I.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

B.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Poleca się Wydziałowi krajowemu żeby wdrożył rokowania z instytucjami finansowymi w kraju i zagranicą celem powołania do życia w Królestwie Galicyi i Lodomeryi. z W. Księstwem Krakowskiem akcyjnego zakładu kredytowego z kapitałem zakładowym wpłaconym w wysokości 5 (pięciu) milionów koron, którego głównym, statutami określonym celem będzie powoływanie do życia i zakładać przedsiębiorstwa przemysłowe, finansować, a zarazem rozwijać i wspierać istniejące zakłady przemysłowe

II. Upoważnia się Wydział krajowy do rokowania i prowizorycznego zawarcia umowy, wymagającej zatwierdzenia Sejmu krajowego na następujących warunkach:

1. Do powstania zakładu kredytowego dla zakładania przedsiębiorstw przemysłowych z kapitałem akcyjnym najmniej 5,000.000 koron, mógłby kraj przystąpić ewentualnie z udziałem 1. miliona koron.

2. przez pierwszych lat 6 (sześć) kraj mógłby się zrzec dochodu od swego udziału na rzecz reszty akcyonaryuszy.

3. na pierwsze koszta założenia i finansowania zakładu, kraj mógłby się przyczynić kwotą 50.000 koron.

Przemawia p. Milewski i stawia następujący wniosek:

„Sprawozdanie komisji przemysłowej w powyższym przedmiocie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania“.

Izba popiera wniosek p. Milewskiego.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radea Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała odraczający wniosek p. Milewskiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku Rektora Dzieślewskiego o przypuszczenie ukończonych uczniów szkół realnych na wydziały filozoficzny, medyczny i rolniczy uniwersytetów i o wniosku posła Rottera w tymże przedmiocie, jakoteż o założenie ośmioklasowej szkoły średniej z obowiązkową nauką języka łacińskiego i rysunków a bez nauki języka greckiego.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd ażeby:

1. w razie przekształcenia szkół realnych z siedmio na ośmioklasowe, abiturientom tych szkół otworzył przystęp w charakterze uczniów zwyczajnych do tych nauk uniwersyteckich na wydziale filozoficznym, których podstawą są nauki matematyczne i przyrodnicze i na wydział medyczny;

2. ażeby zapewniwszy to uprawnienie przedłożył Wysokiemu Sejmowi wniosek do zmiany w krajowej ustawie o szkołach realnych, polegającej na uzupełnieniu tych szkół ósmą klasą.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wnioskach posłów Tadeusza Cieńskiego i Baworowskiego w sprawie ułatwienia ludności włościańskiej kupna drzewa z lasów państwowych.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego usuwa z powodu nieobecności w Izbie p. sprawozdawcy.

Przemawia p. Tadeusz Cieński w sprawie formalnej i prosi Marszałka krajowego by zechciał nie usuwać tej sprawy mimo nieobecności referenta z porządku dziennego gdyż p. sprawozdawcę może zastąpić inny członek komisji.

Marszałek oświadcza, że jeżeli kto żęczy sobie zastąpić p. sprawozdawcę to o tem winien on lub przewodniczący komisji zawiadomić Marszałka, co w tym wypadku nie nastąpiło.

Przemawia p. Władysław Gniewosz i oznajmia, że przewodniczący komisji miał zawiadomić Marszałka, że zastępcą p. sprawozdawcy w tym przedmiocie będzie przemawiający.

Marszałek oświadcza, że go nikt o tem nie zawiadomił, i zapytuje p. Wł. Gniewosza, czy zechce zastąpić p. sprawozdawcę.

P. Władysław Gniewosz oświadcza, że gotów jest zastąpić p. sprawozdawcę.

Następuje więc:

Sprawozdanie Komisji gospodarstwa krajowego o wnioskach posłów Tadeusza Cieńskiego i Baworowskiego w sprawie ułatwienia ludności włościańskiej kupna drzewa z lasów państwowych.

P. Władysław Gniewosz w zastępstwie sprawozdawcy p. Krzysztofowicza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby przeprowadził rokowania z c. k. Rzą-

dem co do rozszerzenia zakresu działania c. k. Dyrekcji lasów i dóbr skarbowych we Lwowie z równoczesnem zapewnieniem ingerencji c. k. Namiestnika w kierownictwie domen.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby w celu umożliwienia i ułatwienia ludności wiejskiej w bezleśnych okolicach kraju nabycia drzewa twardego opałowego a w pewnych wypadkach także drzewa budulcowego wyjednał u c. k. Rządu:

a) powiększenie możliwe rocznego etatu produkcji drzewa opałowego twardego:

b) niżenie taryf kolejowych dla dowozu drzewa.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia następujące wnioski oraz poprawki:

we wniosku 2-gim komisji;

I) opuścić słowo: „twardego“ oraz słowa: „a w pewnych wypadkach także“ a zamiast tych ostatnich dodać literę i“;

II) ustęp a 2-go wniosku komisji ma opiewać:

„a) powiększenie możliwe rocznego etatu przez intensywniejsze wyzyskanie zrębów.“

III. Jako ustęp c) 2-go wniosku komisji należy wstawić słowa:

c) „Dalsze zakładanie w najkrótszym czasie składów drzewa opałowego i budulcu w miejscowościach Zaleszczyki, Tłuste, Buczacz, Czortków, Husiatyn, Tarnopol Borszczów, również ułatwienie nabywania pojedynczymi wagonami na stacjach kolei Podola i Pokucia.

IV) Jako osobny 3-ci wniosek dodatkowy:

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem, ażeby urzędowanie w Zarządach dóbr państwowych w Galicyi odbywało się w języku polskim“.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucję:

4) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wyjednał u c. k. Rządu zezwolenie na bezpłatne zbieranie grzybów i jagód dziko rosnących oraz, o ile na to gospodarka lasowa pozwala, na zbieranie opadłych liści.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Kozłowski i Stojalowski.

Przemawia p. Kozłowski.

Przemawia p. Stojalowski i stawia następujący wniosek dodatkowy:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem ułatwienia bytu ludności małorolnej lub bezrolnej wyjednał u c. k. Rządu wydzierżawienie gruntów w domenach tejże ludności, z wykluczeniem spekulantów“.

Izba popiera powyższy wniosek dodatkowy p. Stojalowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji wszystkie powyższe poprawki i wnioski pp. Tadeusza Cieńskiego, Szajera i Stojalowskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził rokowania z c. k. Rządem do rozszerzenia zakresu działania c. k. Dyrekcji lasów i dóbr skarbowych we Lwowie z równoczesnem zapewnieniem ingerencji c. k. Namiestnika w kierownictwie domen.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek I komisji.

Sprawozdawca oznajmia, że wniosek II. komisji opiewa jak następuje:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w celu umożliwienia i ułatwienia ludności wiejskiej, w bezleśnych okolicach kraju nabycia drzewa opałowego i drzewa budulcowego wyjednał u c. k. Rządu :

a) powiększenie możliwe rocznego etatu przez intensywniejsze uzyskanie zrębów ;

b) niżenie taryf kolejowych dla dowozu drzewa.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek II. komisji w powyższym brzmieniu tj. z poprawką p. T. Cieńskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę. Marszałek odczytuje 3 dodatkowy ustęp do 2 wniosku komisji.

c) Dalsze zakładanie w najkrótszym czasie składów drzewa opałowego i budulcowego w miejscowościach Zaleszczyki, Tłuste, Buczacz, Czortków, Husiatyn, Tarnopol, Borszczów, również ułatwienie nabywania pojedynczymi wagonami na stacjach kolei Podola i Pokucia.

Izba uchwala ustęp 3 wniosku 2-go komisji w powyższej stylizacji, postawionej przez p. T. Cieńskiego, a przyjętej przez p. sprawozdawcę :

Marszałek odczytuje następujący wniosek dodatkowy postawiony przez p. Tadeusza Cieńskiego, a przyjęty przez p. sprawozdawcę :

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem, ażeby urzędowanie w Zarządach dóbr państwowych w Galicyi odbywało się w języku polskim.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Szajera, przyjętą przez p. sprawozdawcę :

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wyjednał u c. k. Rządu zezwolenie na bezpłatne zbieranie grzybów i jagód dziko

rosnących — oraz, o ile na to gospodarka lasowa pozwala, na zbieranie opadłych liści.

Izba bez rozprawy uchwala powyższą rezolucję p. Szajera, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje następujący wniosek dodatkowy p. Stojałowskiego :

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem ułatwienia bytu ludności małorolnej lub bezrolnej wyjednał u c. k. Rządu wydzierzawienie gruntów w domenach teje ludności, z wykluczeniem spekulantów“.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek p. Stojałowskiego, przyjęty przez p. sprawozdawcę.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycjach Wydziału powiatowego w Buczaczu i Wydziału powiatowego w Nowym Targu w przedmiocie załatwienia sprawy wynagrodzenia za podwoły.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję Wydziału powiatowego w Buczaczu z dnia 19. października 1903 l. 3306 i petycję Wydziału powiatowego w Nowym Targu z dnia 19. października 1903 l. 3303 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji

Następuje :

Sprawozdanie komisji górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych jak również o petycjach krajowego Towarzystwa naftowego i Związku galicyjskich producentów „Ropa“ L. 905 i 906.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych przyjmuje się do wiadomości.

2. Upoważnia się Wydział krajowy do budowy domu dla krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu:

a) Aby poczynił starania u ek. Rządu o uzyskanie dla krajowej stacji doświadczalnej dla produktów naftowych — charakteru instytucji publicznej i subwencji z funduszków rządowych;

b) Aby poczynił tak samo starania o urządzenie stacji doświadczalnej dla przyrządów i narzędzi wiertniczych przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie;

i 4. rezolucję

Wzywa się c. k. Rząd, aby po ukończeniu dochodzeń o katastrofie z dnia 2. czerwca 1902 r. w kopalniach wosku ziemnego w Borysławiu, wynik tych dochodzeń zakomunikował Wydziałowi krajowemu, tudzież zasięgnął opinii Wydziału krajowego i stron interesowanych w sprawie nowych przepisów policyjno-górniczych dla kopalń zawierających minerały żywiczone, przed ogłoszeniem ich w dzienniku ustaw i rozporządzeń państwowych.

Sprawozdaniem tem załatwia się petyce L. s. 905 i 906 z r. 1903.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej w sprawie wniosku posła Rutowskiego i towa-

rzyszy w przedmiocie projektu statutu gminnego dla gminy Zakopanego.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał stosunki panujące w Zakopanem pod względem ustroju gminnego, wykonywania policyi miejscowej i działalności komisji klimatycznej.

II. Wniosek Dra Rutowskiego i towarzyszy w przedmiocie nadania gminie Zakopane powiatu nowotarskiego osobnego statutu gminnego przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia Sejmowi stosownych wniosków.

III. Z wnioskiem tym przekazuje się Wydziałowi krajowemu petycję Ls. 3304 o zatrzymanie komisji klimatycznej w Zakopanem i petycję Ls. 3360 o wydanie statutu gminnego dla Zakopanego.

Przemawia p. Schätzl.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Jana Urbańskiego o wezwanie c. k. Rządu, aby zmusił akcyjne Towarzystwo chropińskie do otwarcia regularnego publicznego ruchu towarowego na kolei lokalnej Tłumacz-Pałahicze.

Sprawozdawca p. Męciński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zmusił akcyjne Towarzystwo chropińskie jako koncesyonaryusza kolei lokalnej Tłumacz-Palacie-Tłumacz miasto, do bezzwłocznego dopełnienia warunków koncesyi i otwarcia regularnego publicznego ruchu towarowego na tejże kolei.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o rezolucjach p. Oleśnickiego, przekazanych komisji na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 16. października 1903.

Sprawozdawca p. St. Tarnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, by jak naj-najrychlej przystąpił do budowy budynku celem pomieszczenia gimnazjum Franciszka Józefa w Tarnopolu.

2. Rezolucye posła Oleśnickiego pod a), b), c) i d) przekazuje Sejm c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i odpowiedniego zarządzenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Rezolucye p. Oleśnickiego, objęte wnioskiem 2. komisji, a uchwałą Izby przekazane c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i odpowiedniego zarządzenia, opiewają, jak następuje :

Wzywa się c. k. Rząd:

a) ażeby obmyślał i przeprowadził środki celem skuteczniejszej nauki języka niemieckiego w szkołach średnich;

b) ażeby przeprowadził reformę nauki języka ruskiego w szkołach realnych w ten sposób, by język ten był przedmiotem nauki już od pierwszej klasy;

c) ażeby postarał się o zaspokojenie potrzeb religijnych uczniów gr.-kat. obrządku w gimnazyach w Galicyi zachodniej, przy których gr.-kat. katecheci nie są ustanowieni, przez utworzenie wspólnego katechety dla kilku gimnazyów, któryby po kilka tygodni w roku w każdym gimnazjum młodzież gr.-kat. z przepisami liturgicznymi wedle obrządku gr.-kat. mógł zaznajomić i dla tychże funkcyi duchowne wedle obrządku gr.-kat. mógł sprawować;

d) ażeby przeprowadził zmianę w planie naukowym gimnazjum Fr. Józefa we Lwowie w ten sposób, by religia gr.-kat. w tem gimnazjum była w ruskim języku wykładana.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Szweda w sprawie zaprowadzenia przy pociągach osobowych wagonów IV. klasy i odpowiedniego zniżenia taryf biletowych.

P. Traczewski w zastępstwie sprawozdawcy p. Struszkiewicza, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosok posła Szweda przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej w sprawie petycji gminy Jeleśni i 11 gmin okolicznych o utworzenie nowego c. k. Sądu powiatowego w Jeleśni.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm ob staje przy swych uchwałach z dnia 6. lutego 1895 — 15. lutego 1897 — 28. kwietnia 1900 i 6. lipca 1901 w sprawie przeniesienia c. k. Sądu powiatowego ze Ślemienia do Suchy i utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Jelesni.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach wdów po nauczycielach ludowych i nauczycieli oraz nauczycielek emerytowanych 1) o przyznanie względnie podwyższenie pensji wdowich z łaski, 2) o przyznanie względnie podwyższenie emerytury lub o wliczenie lat służby w drodze łaski.

Sprawozdawca p. K. Lubomirski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdanie, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie: pierwszy wniosek komisji oznaczyć należy cyfrą „I“, we wniosku IV komisji zamiast: „Małachoskiej“ ma być „Małachowskiej“, a zamiast: „Berarezykowej“ ma być „Balcarezykowej“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby petycjom o dary z łaski o podwyższenie emerytury lub przyznanie takowej, lub o wliczenie lat służby w drodze łaski ze sfer nauczycielskich pochodzących, do Wysokiego Sejmu za pośrednictwem Wydziału krajowego albo do samego Wydziału krajowego skierowanych, nie zwracał petentom lecz takowe w porozumieniu z Radą szkolną badał, stan rzeczy sprawdzał i Wys. Sejmowi wraz ze swymi wnioskami względnie

rezultatem sprawdzenia do załatwienia przedkładał.

II. Nad petycjami Tekli Łojewskiej Elżbiety Langnerowej, Karoliny Pietraszkiewicz, Pauliny Paniczewskiej, Tekli Tydowej, Agaty Ferensiewiczowej, Bronisławy Migdałowej, W. Sz wajkowskiej, Anny Jaworowskiej, Józefy Stupnickiej, Julii Pragłowskiej, Leokady Kotulowej, Teofili Bajcar, Antoniny Komarowej, Maryi Horniatkiewiczowej, Emmy Justyńskiej, Teresy Ficalowiczowej, Wandy Funkowej i Jadwigi Nideckiej — przechodzi się do porządku dziennego.

III. Petycye Maryi Kowalskiej, Grzegorza Fedyka, Franciszki Jaroekiej, Maryi Filas, Barbary Stojalowskiej, Fel. Machalskiej, M. Łazarowicz, M. Blautowej — odsyła się do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną i uwzględnienia przy rozdziale zapomóg.

IV. Petycye Emilii Barzyckiej, Leontyny Nazarkiewiczowej, Zofii Boberskiej, Maryi Ryniewicz, Z. Weinarowej, Z. Małachowskiej, Anieli Ryżewskiej, Maryi Dbalowskiej, Teofili Monicowej, Agnieszki Balcarezykowej, Heleny Rudzińskiej, Anieli Darowskiej, Olimpii Ostapowiczowej, Karoliny Hawlickiej, Maryi Lisowskiej, Kamilli Kamińskiej, A. Szeraniewiczowej, Wandy Tertilówny i Emilii Balickiej — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania w porozumieniu z Radą szkolną.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I—IV komisji, które p. sprawozdawca odczytuje:

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej z petycji Stefanii Lewandowskiej, wdowy po prymaryuszu szpitala powszechnego w Bochni o podwyższenie pensji wdowiej.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Petycę Stefani Lewandowskiej odstepuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia przy zatwierdzeniu budżetu szpitala Bocheńskiego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Stanisława Jędrzejowicza w przedmiocie podniesienia chowu koni.

P. Schnell w zastępstwie sprawozdawcy p. Zagórskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w interesie podtrzymania hodowli koni w monarchii, a przedewszystkiem w Galicyi, przyszedł hodowcom z pomocą:

a) Przez podwyższenie ceny dotychczasowej za dostarczane 4 letnie i starsze remonty z 650 do 700 koron na 800 do 900 koron a za dostarczane komisjom odnośnym na potrzebę c. k. armii 3-letnie źrebaki ceny dotychczasowej 650 do 800 koron na 900 do 1000 koron.

b) Przez oddawanie z pułków kawalerii do prywatnego użytku rolnikom z zawodu, a w szczególności właścicielom tyłko klaczy w wieku najwyżej lat sześciu na przeciąg lat pięciu pod warunkiem, że oni zobowiążą się klacze te z chwilą, gdy będą ich własnością, używać do chowu i pokrywać rokrocznie ogierami rządowymi względnie licencyonowanymi.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd wobec przyjętego projektu nowej taryfy autonomicznej

w Niemczech, aby przy zawarciu traktatów handlowych uzyskał znaczne obniżenie cła ustanowionego przez tę taryfę na konie z Austro-Węgier do Niemiec eksportowane, tudzież aby ochronił chów koni w monarchii od konkurencji zagranicznej przez nałożenie na konie wprowadzone do Austro-Węgier wyższego cła.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził z c. k. Rządem rokowania celem podwyższenia zasiłku państwowego na podniesienie chowu koni włościańskich i roboczych dla obydwu Towarzystw rolniczych a zarazem upoważnia go do podwyższenia zasiłku krajowego na cel powyższy od roku 1905 pod warunkiem, że i c. k. Rząd zasiłek na podniesienie chowu tych koni podwyższy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy wniosek I. komisji, który p. sprawozdawca odczytuje

Po odczytaniu wniosku II. komisji przez p. sprawozdawcę, Marszałek udziela głosu p. Szajerowi.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucję:

R e z o l u c y a .

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy sprzedaży wymustrowanych, a do hodowli zdalnych klaczy postępywano w ten sposób, aby nie sprzedawano ich, jak dotąd, w skoncentrowanych miejscach, t. j. przy komendach korpuśnych, ale by takowe sprzedawane były przy każdym pułku kawalerii, gdzie tenże jest stacyonowany.

Izba popiera rezolucję p. Szajera.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucją przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji rezolucję p. Szajera.

Marszałek oznajmia, że wniosek powyższy p. Szajera uważa jako osobną rezolucję.

Izba uchwała wniosek II. komisji, następnie bez rozprawy uchwała Izba wniosek III. komisji, a wreszcie uchwała oddzielnie rezolucję p. Szajera.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o petycji Koła I. miejscowego Towarzystwa, obrony polskiego przemysłu w Krakowie.

Sprawozdawca p. Maryewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Towarzystwa obrony przemysłu polskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu w sprawie zmiany ustawy o księgosuszu z dnia 29. lutego 1880 Nr. 37 Dz. p. p.

Sprawozdawca p. Jerzy Baworowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Rady powiatowej w Tarnobrzegu w sprawie zmiany ustawy o księgosuszu z dnia 29. lutego 1880 Nr. 37 Dz. p. p. odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie petycji Zdzisława i Heleny Wolskich w Siennowie p. Przeworsk o polecenie Bankowi krajowemu, by tenże wypłacił im

szkodę wyrządzoną przez grad w czasie sekwestru prowadzonego przez Bank krajowy.

Sprawozdawca p. Lipiński odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zdzisława i Heleny Wolskich, właścicieli dóbr Sienno p. Przeworsk, o spowodowanie Banku krajowego do zwrotu szkody wyrządzonej im przez gradobicie w czasie sekwestru prowadzonego przez tenże Bank, w kwocie 33.400 koron odstępuje się Wydziałowi krajowemu do szczegółowego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Przemawia p. Żardecki i stawia następującą poprawkę do wniosku komisji:

Zamiast słów we wniosku komisji: „odstępuje się Wydziałowi krajowemu do szczegółowego zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej“ umieścić słowa: „odstępuje się Wydziałowi krajowemu do szczegółowego zbadania, załatwienia w porozumieniu z Bankiem krajowym i zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesji“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Żardeckiego.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji z poprawką p. Żardeckiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o wniosku posła Mazikiewicza o uwolnieniu domów włościańskich i małomieszkańskich dwóch najniższych klas podatkowych od wszelkich dodatków krajowych i autonomicznych na czas uwolnienia ich od państwowego podatku domowo-klasowego, o ile są kryte materiałem ogniotrwałym.

Sprawozdawca p. Garapich, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Mazikiewicza L. 944 odsyła się do Wydziału krajowego dla zbadania i sprawozdania.

Przemawia p. Agopsowicz i stawia następującą poprawkę:

Po słowie: „sprawozdania“ we wniosku komisji dodać słowa: „z uwzględnieniem również domów krytych ogniotrwale — wszakże niemurowanych“.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca przyjmuje poprawkę p. Agopsowicza.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji z poprawką p. Agopsowicza, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o petycji miasta Sokala o odpisanie dodatków krajowych od wymierzonego podatku zarobkowego od wydzierzawionego prawa propinacyi za lata 1898 do 1902 włącznie.

Sprawozdawca p. Buynowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy miasta Sokala o odpisanie dodatków krajowych do podatku zarobkowego od dochodu z prawa propinacyi za lata 1898 do 1902 włącznie odstępuje się do zbadania Wydziałowi kraj. i ewentualnego sprawozdania.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku p. Stapińskiego w sprawie kar wojskowych na wychodźców.

Sprawozdawca p. Władysław Leopold Jaworski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do uregulowania we właściwej drodze emigracyi tak stałej, jak i czasowej.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z administracyi krajowych funduszków koszarowych za czas od 1. grudnia 1901 do 30. listopada 1902.

Sprawozdawca p. Jahl, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z administracyi krajowych funduszków koszarowych za czas od 1. grudnia 1901 do 30. listopada 1902.

II. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd o zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska ze skarbu państwowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Antoniego Groele, nauczyciela w Schönangrze, o zwrot kwoty 971 koron z funduszu szkolnego krajowego.

Sprawozdawca p. Rayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję L. 2677 Antoniego Groele odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia w porozumieniu z c. k. Radą

szkolną krajową i przedłożenia odpowiedniego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki zabiera głos i oznajmia, że na podstawie Najwyższego postanowienia zamyka I. sesję VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

Przemawia p. Abrahamowicz w sprawie formalnej i wnosi:

Przekazane komisji podatkowej sprawy L. s. 2601, 3147, 3187, 3407, 3230, 3252, 3022, 3511 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy formalny wniosek p. Abrahamowicza.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacji i protokołu z 49. posiedzenia, a zarazem oznajmia, że protokół 48. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacja

posła Włodka Filipa i towarzyszy do c. k. Rządu o ustanowienie geometry ewidencyjnego przy c. k. Sądzie powiatowym w Tuchowie.

Okręg Sądu powiatowego w Tuchowie obejmujący obszar 30 gmin nie ma dotychczas własnego geometry ewidencyjnego, lecz przydzielony jest do urzędu ewidencyjnego w Tarnowie. Wynikają stąd dla ludności rozliczne przykrości, utrudnienia i straty. Czy dla sporządzenia działu spadkowego, czy dla kupna lub sprzedaży drobnego kawałka gruntu muszą ludzie odbywać i czteromilową podróż, nierzadko po

kilka razy, gdyż wobec wielkiej rozległości trudno geometrę ewidencyjnego zastać w biurze. Rząd nie na tem nie straci, gdy rozdzieli Tarnowskie biuro ewidencji katastru gruntowego na dwie części — Tarnowską i Tuchowską i w Tuchowie urząd ten wprowadzi, a dla ludności będzie to wielką wygodą i pożytkiem.

Czy zechce c. k. Rząd jak najrychlej wprowadzić w życie urząd ewidencji katastru gruntowego przy c. k. Sądzie powiatowym w Tuchowie dla tamtejszego okręgu sądowego.

Lwów, dnia 3. listopada 1903.

Interpelant:

Filip Włodek w. r.

Rayski, Szajer, Buynowski, Bojko, Krempa, Stapiński, Romanowicz, Michalski, Huza, L. Wiśniewski, Fruchtman, Bednarski, Maiss, Maryewski, Schätzel.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 49. posiedzenia.

Izba w głosowaniu przyjmuje protokół 49. posiedzenia.

Przemawia Marszałek, a mowę swą kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia Najprzew. ks. Arcybiskup Theodorowicz.

Trzemawia JE. c. k. Namiestnik.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie, a zarazem I. sesję VIII. peryodu sejmowego.

Kouiec posiedzenia godzina 11 minut 7 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

